

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kirkelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

NIELS HANSEN,

cand. mag.



63. Aargang.

KØBENHAVN.
MOHNS BOGTRYKKERI.
1915.

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

242.	Ægteskabets Sakrament (<i>Resch</i>)	41
243.	Domine, non sum dignus (<i>Menzinger</i>)	61
244.	Mod til at — leve (<i>M. Back</i>)	81
245.	Korsets Byrde (<i>Krogh-Tønning</i>)	165
246.	»De sidste Ting værre end de første« (<i>Fidelis</i>)	185
247.	Den menneskelige Frihed (<i>M. Osterhammel</i>)	201
248.	Velvilje (<i>P. S.</i>)	221
249.	Palmesøndag (<i>X.</i>)	241
250.	Nolite timere (<i>K.</i>)	261
251.	Et Kommunionensbarn	285
252.	»Jeg kender mine, og mine kender mig«	305
253.	Josef, vort Forbillede	325
254.	»Denne Verdens Fyrste er dømt« (<i>Dr. Kiefer</i>)	345
255.	Til Marias Maaned (<i>Newman</i>)	365
256.	Christi Himmelfart (<i>Krogh-Tønning</i>)	385
257.	Den katholske Liturgis Skønhed (<i>Fr. Ludolf</i>)	421
258.	Der var engang (<i>N. H.</i>)	441
259.	Enmanuel — Gud med os (<i>Resch</i>)	461
260.	Kritik (<i>X.</i>)	481
261.	Kristi Kirke apostolisk (<i>Menzinger</i>)	501
262.	Besøg (<i>Tertiar</i>)	521
263.	Hverdags-Poesi (<i>A. Meyer</i>)	541
264.	Hvad skal jeg gøre (<i>P. S.</i>)	565
265.	De to Vinger (<i>Schmiderer</i>)	581
266.	Kirken i Lænker (<i>Dr. Kiefer</i>)	601
267.	Af Guds Naade — til Guds Ære (<i>Osterhammel</i>)	624
268.	Marias Optagelse (<i>Tertiar</i>)	641
269.	Mange Tak. (<i>Cl. Bw.</i>)	661
270.	Mester og Tyran (<i>Fr. Ludolf</i>)	681
271.	Moderen og Barnet (<i>Schmiderer</i>)	701
272.	Selvophøjelse (<i>Krogh-Tønning</i>)	721
273.	St. Franciscos Saarmærker (<i>Tertiar</i>)	737
274.	Lætatus sum (<i>H. K.</i>)	753
275.	Rosenkransbønnen og Menneskelivet (<i>Resch</i>)	773
276.	»Af hele din Sjæl« (<i>Th.</i>)	789
277.	Smaalighed (<i>A. Menzinger</i>)	809
278.	Giv Kejseren, hvad o. s. v. (<i>Fidelis</i>)	829
279.	November, de troende Sjæles Maaned	849
280.	Klinten blandt Hveden (<i>Dr. Kiefer</i>)	869
281.	Hvorledes kan man overvære den h. Messe? (<i>Resch</i>)	889
282.	Kirkeaarets sidste Søndag. (<i>Wijnen</i>)	909
283.	Forventningen om Christus.	929
284.	St. Johannes Døberen	949
285.	Den ubesmittede Undfangelse	973
286.	Jesu Kærlighed til mig	997
287.	Lad os gaa til Betlehem.	1017

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Den h. Kamillus af Lellis (Fortsat.) 9 o. s. v. til	68
Kalendarisk Oversigt over 1914.....	2
Paven og den store Krig.....	43
Fra Hedningemissionen 22. 124. 207. 310. 467. 546. 631. 725. 897.	982
Den hellige Families Rejse til Jerusalem	62
Pavelige Dekreter	83. 366
Pater Hugo Hurter (—nb—).....	85
Hellige Lægfolk i det 19. Aarhundrede, 92. 103. 130. 151. 166. 187. 329. 371. 387. 409.	431
Fredsgudstjenesten den 7. Februar.....	101
Ansgariusforeningens Generalforsamling.....	111
Fastemandat	121
Biskoppeligt Hyrdebrev	141
Historiske Erindringer om Nationers Gæstfrihed	153. 172
En historisk Omvendelse, Talleyrand. (F. F. M.)	203. 228
Karmeliterordenen og den h. Teresa.....	223. 243. 263. 287
Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser.....	250. 268
Friedrich Brüggemann	296
Syndere og Helgener (Fisher)	307
Sortebrødrene (N. H.).....	334
Hvad er katolsk?	347. 367
Om Kirkens Fremgang i Danmark (F. F. M.).....	352
En svensk Birgittinernonne i Rom	403
Fra Pius X til Benedikt XV	424. 443
En Røst fra Fortiden (H. P. Kofoed-Hansen).....	463
Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned ..	483. 503. 523. 543
Trosmotiver hos anderledestroende.....	567
Den ene-saliggørende Kirke	583. 603. 626
Den katolske Kirke i Sverige	608
Pavens nye Opfordring til Fred.....	621
John Henry Newman (N. H.)	643. 664
En Præsts Død (Benson, R. H.)	739
Religionsstatistik	748
Et Halvhundredears Jubilæum	760
Tilskud fra Stat og Kommune til vore Skoler	791
Breve fra Rom (R. H. Benson).....	795. 811. 831
Kirken og Skolen (Just Christensen)	836
Klosteret paa Jagtvejen (med 6 Billeder).....	871
Hjælp til Polen. Vikariatsmeddelelse	877
St. Francisci 3. Orden (Rosenørn-Lehn)	892. 910. 931. 951
Johannes Jørgensen (Oscar Geismar).....	901
Den katolske Kirke og Ligbrændingen (Klar).....	938. 956
Helgeninden fra Siena (M. Back)	963. 976
Vore protestantiske Brøders Tilbagekomst.....	998. 1024
Benedikt XV's Tale den 6. Decbr. 1915.....	1021
Polakkerne i Danmark (Stampe Charisius).....	1027

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Nogle Nytaarstanker (F. F. M.).....	4
Mgr. Bensons sidste Dage.....	6
Mogens Ballin — endnu et Minde.....	15

Min Moder (Ved T. F.)	55
Katholsk Bogsalg	109
Polske Juleskuespil	106
Indkomstskat — Kirkeskat	134
Prinsesse Margrethe i England	149
Mindeord om Generalkonsul Hoskier	176
Lad vore Hjem udtale vor Overbevisning (E. B. J.)	189
Den sørgende Christus (<i>Armfelt</i>)	192
Overtro (<i>F. Esser</i>)	193
Krucifikset paa Mariahjemmet (<i>L. St. Ch.</i>)	233
Vel ment — men vel betænkt?	249
Offervillighed (<i>Percival Bigler</i>)	275
». . . og Fred paa Jorden . . . « (<i>F. F. M.</i>)	276
Om de polske, protestantiske Bibler (<i>Clessens</i>)	279
Bibellæsning (<i>Gamél</i>)	281
Vort nye Testamente (<i>N. H.</i>)	293
En japansk Mindedag (<i>E. R.-L.</i>)	294
Skolevirksomheden paa de dansk-vestindiske Øer	315
Vulgata	327
Den nye Jesuitergeneral (<i>Armfelt</i>)	332
Den vestindiske Negers Liv og Karakter (<i>Ridder</i>)	373
Dristighed (<i>Gamél</i>)	376
Vor Tids Kultur	378
Et Spørgsmaal (<i>Fr. K.</i>)	390
Pastor Carl Moe og Katholikkerne (<i>N. H.</i>)	393
Til Pastor Sørensens Spørgsmaal (<i>Lawaetz</i>)	395
Nyt fra Vulgata-Revisionen (<i>E. R.-L.</i>)	411
Svar paa et Spørgsmaal	416
Det har vi sagt saa tit	429
Det katholske Fortsættelseskursus' Sommerkolonier	433
Statstilskud til vore Skoler	436
Kirkens Fremgang i Danmark (<i>F. F. M.</i>)	449
Benedikt XV og Familiernes Indvielse	452
Endnu lidt om Pastor Moe (<i>N. H.</i>)	454
Et lille vestindisk Brev (<i>A. Bokkenheuser</i>)	471
Tre gamle islandske Biskopper	474
Et protestantisk Vidnesbyrd om Maria	488
Paven og de krigsførende Magter	491
Grundstensnedlæggelse i Randers	510
Familiernes Indvielse til Jesu Hjerter (<i>R.-L.</i>)	512
Baronesse Beaulieu (<i>Stampe Charisius</i>)	526
Skandinavis-katholsk Forening i New York	528
St. Josefs Hospitals 40 aarige Jubilæum	534
»Gregoriana« (<i>P. v. Kettenburg</i>)	550
Indvielsesfest ved den franske Skole paa Østerbro	553
Grundstensnedlæggelse til Sakramentskirken	572
Den evige Lampe	588
Efterslet fra Pastor Moes Angreb	592
Grevinde Julie Ledochowska i Sverige	594
K. U. F. — et Referat og et Opraab (<i>Olsen</i>)	636
En virkelig Lutheraner (<i>N. H.</i>)	652
Jan Huss (<i>F. F. M.</i>)	671
Ægteskabets Uopløselighed (<i>N. H.</i>)	683
En Højesteretsdom (<i>H.</i>)	685
Krigsoptimisme	703
Feriebrev fra Silkeborg	704
Tre Messer paa Alle Sjæles Dag	708
Ogsaa et Samarbejde mellem de nordiske Kirker (<i>N. H.</i>)	722
Relikviedyrkelsen	732

Lidt gammelt og nyt fra Odense.....	757
Messens Bønner berigede med Aflad.....	758
Den katolske Tros Lykke (<i>R. H. Benson</i>).....	775
Den danske katolske Kirkesag (<i>Wenck</i>).....	777
Hvor de dog kan —. (<i>N. H.</i>).....	782
Pavens Brev til Bispekonferensen i Fulda.....	801
Jan Hus og »Katholsk Oplysning« (<i>F. F. M.</i>).....	802. 817
Iklædning i Jagtvejens Kloster (<i>—nb—</i>).....	815
Et helt Folk ærer en Helgen.....	820
En kirkelig Fest i Roskilde (<i>A. K.</i>).....	841
Vore Helgener og vi (<i>F. F. M.</i>).....	852
Et Jubilæum — St. Elisabeths Hospital.....	855
Forbøn for afdøde Børn (<i>—nb—</i>).....	858
Grundstensnedlæggelse i Odense.....	879
Paverne som Fredsmæglere.....	916
Enkelensgrevinde Holstein Ledreborg.....	917
Protestantiske Diskussioner.....	920
Den katolske Skolesag i Dansk Vestindien.....	935
Ugebladets »Smaa Indledninger« (<i>N. H.</i>).....	936
Et gammelt Brev fra Fr. Xaver.....	986
Er Radikalisme og Aandsfrihed forenelige?.....	988
Defensor Poloniae (<i>Armfelt</i>).....	1002
Hans Peter Hansen † (<i>Gamél</i>).....	1006
»Du er Klippen« (<i>Esser</i>).....	1008

IV. Fortællinger.

Vel begrundet Taknemmelighed.....	56
Hvad en Sjæl er værd (<i>Mafru</i>).....	74
En barmhjertig Samaritan.....	89
Katholikker i Tyrol.....	336
Krucifikset ved Skovsbo (<i>L. St. Ch.</i>).....	391
Præstens Rejse.....	530
Vær ikke bange (<i>sr.</i>).....	596
De Præster og Munke! (<i>A. K.</i>).....	614
Aabn Kirkerne (<i>Edv. Egeberg</i>).....	676
»Jeg kan ikke lide ham«.....	690. 710
En sand lille Historie.....	779
»Det haster ikke.«.....	804
Stifmoderen.....	1030

V. Digte.

Betragtning ved Korsets Fod (<i>E. Wahl</i>).....	178
Livets Træ (<i>—nb—</i>).....	248
Dødens Nederlag (<i>X.</i>).....	298
Pintse (<i>1012.</i>).....	401
Tak.....	490
Danmark (<i>Johs. Frederiksen</i>).....	706
Til mine Venner (<i>Percival Bigler</i>).....	861
Vor Frue af Danmark.....	1019
Juleklokkerne (<i>E. Wahl</i>).....	1033

VI. Nye Bøger.

Jon Svenson: Sonnentage (<i>W.</i>).....	36
Rosenkransbønnen (<i>Magister</i>).....	37
Johnsen: Kardinal Borgia.....	37
Jon Svenson: Nonni und Manni.....	37

Completorium eller Kirkens Aftenbøn	157
Rauschen: Troslære (N. H.)	158
The Catholic Review (N. H.)	159, 411, 731, 942
Martensen-Larsen: Stjerneuniverset	214
Værneengels Stemme	214
Der kleine Kempis (N. H.)	215
Katholske Smaahæfter (Stabehl)	215
Huronhøvdingens Ed (H. U. R.)	255
Abende am Genfer See (M. B.)	255
Johs. Jørgensen: Civita d'Antino (To.)	318
Warming: Nædstammingslæren (C. M. Hansen)	319
Møller: Oplæsning i Børneskolen (N. H.)	410
Fabre: Instinktets Mysterier (Ulf.)	507
Alvorsord til Brude- og Ægtefolk	556
Peter Lippert: Hvad er katolsk?	557
Bibelhistorie til Skolebrug	557
Vor Frue Psalter. Ved J—n. J—n.	557
Topolovsck: Sprachl. Urverwandschaft der Indogerm. (F. K.)	651
G. Jørgensen: Den danske Kirkes Historie (N. H.)	652
Kommunionsandagter til hver Dag	675
St. Knud, Konge. Et Billede	675
Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden	676
Haar og Nørregaard: Kirkehist. Læsestykker I.	730
Acta pontificum Danica VI (F. K.)	744
Rønning: Karakteristik af Grundtvig	746
Carl Koch: Udveje — (N. H.)	824
P. Lippert: Ene-saliggørende (er.)	824
Rose Bruhn: Skygger (N. H.)	857
Visby-Petersen: Sol over Zion	857
Paris past and present	881
Axel Sørensen: Thor Lange	881
Julehelg. Katholsk Julehæfte	943
Martensen-Larsen: Stjernehimlens Problemer (N. H.)	960
Julestjernen 1915	963
Johs. Jørgensen: Katerina af Siena (Back)	963, 976
Selma Lagerlöf: Trolde og Mennesker	1005
Alphons Liguori: Kærlighed til Jesus Christus	1006
Eastmann: Indianerhistorier (F. Esser)	1035
Budbringeren	1035

VII. Smaating.

Brevkasse 50. 98. 181. 302. 342. 362. 497. 518. 539. 563. 786. 846. 865. 886. 926.	1013
Aarsberetninger:	
Ansg.-Bon.-Samlerforeningen	119
Elis.-Vinc. Konferens paa Frederiksberg	163
St. Josefs Hospital i Reykjavik	182
Vincentforeningen	198
Ans.-Bon. Forenings Vikariats Komité	235
Jesu h. Barndomsforening	356
Elis.-Vinc. Konferens K. & N.	399
Elis.-Vinc. Konferens Ø., C. & S.	866
Det nye Aar (N. H.)	1
Taksigelse	21
Husk	59
Kollekten den 31. Januar (Momborg)	73
Kollekt for Missionerne i Afrika	79
Ansg.-Bon.-Kollekter	138, 383, 718, 827

Københavns Kirkestatistik for 1914.....	319
Opraab (<i>G. Jensen</i>).....	341
Hvor skal vi have vor næste Kirke?.....	466
God Kunst.....	616
Hvad vi Danske maa lægge af.....	635
I Anledning af Kollekten paa Marias Optagelsesdag.....	650
Et lille Hjertesuk.....	689
Opfordring til danske Katholikker (<i>Iversen</i>).....	843
Katholsk Afholdsbevægelse.....	882
Den katholske Afholdssag (<i>B—z</i>).....	905
Den polske Hjælpekomitès Tak.....	1038

VIII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Rom — omtr. i hvert eneste Nummer. Norge 339, 577, 733, 1037. Sverige 160, 299, 358, 457, 495, 515, 698, 906. England 76, 160, 437, 697, 945. Tyskland 18, 96, 116, 180, 301, 382, 536, 768, 970. Frankrig 39, 76, 161, 237, 359, 397, 438, 495, 537, 656, 716, 734, 785, 862, 884, 993. Holland 195, 397, 458, 495, 560, 618, 993. Belgien 58, 195, 217, 300. Østerrig 238, 381, 537, 560, 679, 768, 806, 970. Ungarn 195. Schweiz 458, 495, 561, 619, 768. Italien 96, 137, 196, 238, 257, 418, 438, 768. Spanien 196, 538, 717, 862, 1011. Polen 945, 970. Portugal 217. Rusland 561. Balkanhalvøen 18, 238, 359, 619. Nord-Amerika 79, 162, 181, 218, 239, 258, 321, 340, 360, 419, 439, 458, 496, 517, 538, 579, 598, 657, 698, 751, 845, 946. Syd-Amerika 497, 865. Asien 219, 361, 399, 562, 658, 768, 844. Afrika 218, 657, 786, 945. Australien 517, 886.

B. Indenlandske (udenfor København).

Ordrup 38 (Menighedsfest), 57 (Skuespiller Meyers Aftenunderholdning), 160 (Aarsregnskabet. Kollegiets Komædie), 476 (Skoleprogram. Procession), 493 (Friluftsmøde), 559 (Kollegiets Skoleafslutning. Baronesse Beaulieus 90 Aars Fødselsdag), 617 (Vincentforeningens Generalmøde. Pastor Nielsens Prædikensamling), 696 (Friluftsmøde), 806 (Kollegiet i Verden og Vi), 969 (Koral-Messen. St. Andreas Fest). Hørsholm 597 (Gudstjeneste). Roskilde 436 (Første Kommunion), 456 (Kirkemusikken), 477 (Procession), 576 (Højskolens Friluftsmøde), 991 (Foredrag af P. Kerckhoffs. Sjælemesse for Prinsesse Marie). Helsingør 597 (Basar), 655 (Søstrenes Virksomhed). Køge 136 (Fru Momborg død), 825 (Fest for Pastor Olrik). Ringsted 639 (lidt fra Skolen og Kirken). Holbæk 76 (ny lille Menighed). Slagelse 493 (Menighedslivet). Maribo 38 (Julefesten), 679 (Firmelse), 715 (Biskoppens Besøg). Nakskov 716 (Firmelse). Odense 320 (Paa-skefesten), 338 (Aarsregnskabet. M. Pankratia død), 457 (Firmelse), 826 (ny Skolebygning). Nyborg 991 (Pastor Ravelli Præst her). Fredericia 137 (Fredsgudstjeneste), 179 (Menighedens Aarsregnskab), 417 (Konvertitter), 514 (Skolerejse), 784 (Firmelse), 991 (Kirkeklokkernes 50 Aars Jubilæum), 1011 (Josefssøstrenes Basar). Vejle 515 (Skolerejse), 785 (Firmelse i Fredericia). Esbjerg 655 (Nybygning i Spangsbjerg). Aarhus 136 (Completorium synges), 160 (Familieaften), 257 (P. Brüggemann syg), 321 (P. Brüggemanns Begravelse), 494 (nyt Kvartalskrift), 715 (P. Spaus kommet), 806 (Fest for Br. Nilkes), 969 (Koral-messen. Budbringeren). Aalborg 17 (Julefest), 656 (Byggeplaner), 992 (Indsamling til Polakkerne). Randers 639 (det nye Hospital rejser sig), 925 (Pastor Osterhammels Sygdom).

Josefs Gildes Koncert. Højskolen), 95 (Grev v. Spees Død. Frk. Schwartzloses Koncert. Højskolen), 116 (Højskolen), 135 (Fransk Skole faar Eksamensret. Kaptain Nielsens Død. Højskolen. Elisabethforeningens Basar), 159 (Frk. Schwartzloses Koncert), 179 (Kirkeskatten. St. Josefs Gildes Koncert. Unios Fastelavnsfest. Højskolen), 216 (Koncerten. Højskolen), 237 (Josefsgildets Koncert. Højskolen), 256 (Pastor Neuvel 40 Aar Præst. Højskolen. Elisabethforeningens Basar), 282 (St. Ansgars Kirkes Regnskab. Rosenkranskirkens Regnskab. Hussons Koncert. Højskolen), 299 (St. Annæ Kirkes Regnskab. Boghandelen. Ungdomsværnet), 319 (Ungdomsværnets Aarsmøde), 338 (Hussons Musikafte), 358 (Valg til St. Ansgars Kirkes Forstanderskab), 381 (Første Kommunion og Firmelse. Unios Fest. St. Josefs Gildes Generalmøde), 396 (Pastor Neuvel bygger. Josefssøstrenes nye Skolebygning. Søster Teresa død), 417 (Gave til Rosenkranskirkens Fond), 436 (Firmelse af voksne), 456 (Højskolens Friluftsmøde. Frk. Axelsen mag. art.), 514 (St. Josefs Hospitals Aarsberetning. 9. og 10. Rundskuedag), 535 (Den evige Tilbedelses Kirkes Indvielse. St. Elisabeths Hospitals Aarsberetning), 558 (St. Knuds Skoles Afslutningshøjtidelighed. K. U. F.s store Udflygt), 617 (P. Brauns 40-aarige Jubilæum), 638 (Kapellet i Østerbrogades Skole indvies), 678 (Biskoppens Rejser. Sakramentskirken), 696 (P. Sialm Rektor), 715 (The Catholic Encyclopedia. P Ronge og P. Gamél), 732 (Boghandelen), 750 (Biskoppens Rejse), 766 (Rundskuedag for voksne. St. Ansgars Kirkekors Udflygt), 783 (Kirkevielsesfest i St. Ansgars Kirke. Danebrog i St. Knuds Skole), 805 (Beretning om K. U. B. Biskoppens Rejser. Højskolen), 825 (Højskolen. P. Nielen rejst til Bornholm), 843 (Sakramentskirken. Højskolen), 861 (Ungdomsfest. Højskolen), 883 (Unios Stiftelsesfest. Højskolen), 906 (Grevinde Ledochowska. Højskolen), 923 (Josefssøstrenes Basar. Kul-Koncert. Grevinde Ledochowskas Foredrag paa Højskolen), 944 (Højskolen), 969 (Højskolen), 1010 (Ansgariusforeningen. Højskolen), 1036 (Vincentskonferensernes Generalmøde. Fidelitasforeningens Udsalg).

Billeder.

Kamillianerklosteret i Roermond	14	St. Vincents Koloni i Helsingør	435
Koreansk Dame	25	Baronesse Beaulieu	526
Kamillianerklosteret i Vaals	28	St. Josefs Hospital i København	534
Sanatoriet i Heidhausen	48	St. Josefssøstrenes franske Skole paa Østerbro	553
Invalidehjemmet i Neuss	69	Sakramentskirken paa Nørrebro	572
Juvenatet i Hilariberg	70	Kardinal Newman	643
Pater Hurter	86	Kirken m. m. i Silkeborg	705
Prinsesse Margrethe og Frk. Ram-sing	149	Petrus Claver	726
Krucifikset paa Mariehjemmet	234	De to Kirker i Odense	757
St. Teresa	243	Paulus Melchers	760
„En liden Dreng skal være deres Vogter“	277	St. Ansgars Kirke	763
Pastor Brüggemann	296	Kirken paa Jagtvejen	871
Negerbørn paa de dansk-vestindiske Øer	315	Klosterhaven do	872
D. h. Katharina af Vadstena	403	Klostergang do	873
Søster Elisabeth med fire Novicer	405	Refektorium do	874
St. Vincents Koloni i Helsingør	434	Sakristi do	875
St. Knuds Koloni i Dalum Kloster	434	Klostergaard do	876
		Vor Frue af Danmark	1019

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

65. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 1.

Søndag den 3. Januar.

1915.

INDHOLD: Det nye Aar. — Kalendarisk Oversigt over 1914. — Nogle Nytaarstanker. — Mgr. Bensons sidste Dage. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Mogens Ballin — endnu et Minde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Tyskland. Balkanhalvøen. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Det nye Aar.

Det er vistnok længe siden, at det kristne Europa er gaaet ind i et nyt Aar med sliq Spænding og Bedrøvelse som denne Gang. Ellers plejer mange at lægge Planer for det nye Aar: hvad de skal have udrettet, hvilke nye Opgaver de vil begynde paa, hvorhen de vil rejse, og hvem de vil besøge o. s. v. Denne Gang kan der i Grunden slet ingen Fremtidsplaner lægges. Alle maa — for manges Vedkommende vist langt inderligere end ellers — lægge alt, hvad det nye Aar skal bringe dem, i Guds Haand. Kan vi lære det af den nærværende onde og blodige Tid, har den jo bragt os en bestemt og virkelig Fordel. Lad det derfor ogsaa være Ugebladets Ønske for alle dets Læsere og for alle danske Katholikker, at de maa kunne begynde det nye Aar med Overbevisning om, at i Jesu Navn kan alle Ting tjene dem til Gode, der elsker Gud. Krigens og Hadets og Dødens Tid kan blive en Lutnings- og Fornyelsens Tid, som de kristne Folkeslag maaske trænger haardt til. Derfor ønsker vi alle hinanden et velsignet nyt Aar i Jesu Navn, et Aar, som fremfor alt maa blive os til Gavn for Evigheden.

N. H.

Kalendarisk Oversigt

over

1914.

Det forbigangne Aar vil i lange Tider blive mindeværdigt som det Aar, i hvilket den store europæiske Krig udbrød. Des værre kan man endnu kun sige »udbrød«; thi vi staar midt i den. Uagtet den allerede har været fem Maaneder, er de nordiske Lande jo endnu ikke bleven inddraget i den. For Kirkens Vedkommende har Krigen allerede medført en Del Forandringer, og den vil sandsynligvis i Fremtiden medføre en Del flere og vistnok endnu betydningsfuldere.

De følgende Linjer er hverken Fortids- eller Fremtidsbetragtninger, men kun en lille Oversigt over de for vort Vedkommende vigtigste kirkelige Begivenheder i det forløbne Aar.

21. *Januar.* Biskop Johannes von Euch fyldte 80 Aar.
25. *Januar.* Stor Ungdomsfest for Biskoppen i Stenosgades Festsal.
27. *Januar.* Mogens Ballin afgaaet ved Døden.
31. *Januar.* Kardinal Génnari i Rom død.
27. *Februar.* Fyrstærkebiskop, Kardinal Katschthaler af Salzburg død.
3. *Marts.* Biskop Voss af Osnabrück død.
4. *Marts.* Fyrstbiskop, Kardinal Kopp af Breslau død.
16. *Marts.* Pastor Frederiksen i Silkeborg været Præst i 25 Aar.
19. *April.* St. Laurentii Kirke i Roskilde konsekreret af Biskop Johannes v. Euch.
- April.* En Byggegrund, stor 10.000 Kvadratalen, købes i Slagelse til en Kirke.
25. *og 27. Maj.* Pius X holder hemmeligt og offentligt Konsistorium og udnævner 13 nye Kardinaler.
28. *Maj.* Observator, Dr. Pechüle afgaaet ved Døden.
- Juni.* Polsk Præst Szymanski forlader atter Danmark.
- Juni.* St. Josefssøstrene køber Villa med stor Have i Ringsted.

28. *Juni.* Katholsk Sammenkomst ved Haraldsted.
7. *Juli.* Grundstenen nedlægges til St. Josefssøstrenes nye franske Skole paa Østerbrogade.
- Juli.* Pastor Støckle ved Jesu Hjertes Kirke i København rejst til Østerrig.
- 22.—26. *Juli.* 25. eukaristiske Verdenskongres afholdes i Lourdes.
31. *Juli.* Kardinal Lugari afgaaet ved Døden.
20. *August.* Pave Pius X afgaaet ved Døden.
Jesuitergeneralen, Pater F. M. Wernz, afgaaet ved Døden.
1. *September.* Katholsk Skole aabnes i Ringsted.
3. *September.* Ærkebiskoppen af Bologna, Kardinal della Chiesa, vælges til Pave og kalder sig Benedikt XV.
5. *September.* Biskop Schaefer, Apostolisk Vikar for Kongeriget Sachsen, afgaaet ved Døden.
Kardinal Ferrata udnævnes til Statssekretær.
6. *September.* Benedikt XV kronet i det sixtinske Kapel.
30. *September.* Fhv. Overlærer Vilhelm Berning af Meppen konsekreret til Biskop af Osnabrück.
8. *Oktober.* En Del af Klosteret paa Jagtvejen i København indvies til Bolig for Søstre af Den evige Tilbedelses Orden.
10. *Oktober.* Kardinal-Statssekretær Ferrata afgaaet ved Døden.
13. *Oktober.* Kardinal Pietro Gasparri udnævnes til Statssekretær.
19. *Oktober.* Mgr. Robert Hugh Benson afgaaet ved Døden.
1. *November.* Pave Benedikt XV udsender sin første store Encyclica *Ad beatissimi*.
24. *November.* Patriarken af Venezia, Kardinal Cavallari, afgaaet ved Døden.
1. *December.* Kardinal-Ærkebiskop Dubillard af Chambéry i Frankrig afgaaet ved Døden.
5. *December.* Kardinal Angelo di Pietro i Rom afgaaet ved Døden.
- December.* Sir Henry Howard udnævnes til Englands overordentlige, befuldmægtigede Gesandt ved den Helige Stol.

Nogle Nytaarstanker.

»Men jeg beder ikke blot for dem (Apostlene), men ogsaa for alle dem, der ved deres Ord skal tro paa mig, at de alle maa blive eet, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig; at ogsaa de maa være eet i os, for at Verden maa tro, at du har udsendt mig.« (Joh. 17,20,21.)

Der er ingen Tvivl om, at disse højtidelige Ord, som Frelserens kærlige Hjerte sendte op til sin himmelske Fader, den Dag i Dag gør og maa gøre det dybeste Indtryk paa enhver ægte Kristen. Thi enhver, der elsker Jesus Kristus af hele sit Hjerte, maa have den brændende Attraa, at alle hans Disciple, ogsaa nu til Dags, ja, netop nu i denne moderne-hedenske Kultur-Verden, maa være enige i Troen. Han er jo Fredens Gud og vil bringe Freden ned til Jorden. Ganske vist den indre Fred, ikke Frihed for Anfægtelser og Forfølgelser fra Verdens Side. Men netop derfor skulde helst hans Disciple ikke have religiøse Mellemværender, skulde de helst staa enige mod Vantroen og opbygges af hinanden for bedre at kunne virke for Guds Rige.

Alligevel giver Kirkehistorien os mærkelige Illustrationer til Herrens Bøn. Lige fra Apostlenes Dage begyndte »Verdens Fyrste« at saa Ukrudt iblandt Hveden. Vi læser jo Apostlen Paulus' udtrykksfulde Klager over, at selv de første Menigheder anfægtedes af Uro og Splidslyst, og han formaner dem til at have den ene og samme Troens Aand (2 Cor. 4,13.) Enighed i Troen var alle Kirkesamlingers og alle Pavebrevs Formaal i den følgende Tid. Thi et Rige, der er splidagtigt i sig selv, kan ikke bestaa (Luc. 11,17).

Er nu disse kirkelige Enhedsbestræbelser lykkedes? Ja, paa den Maade, at den katholske Kirke under Petri Efterfølgere har bevaret Troens Enhed gennem nu næsten to Aartusinder. Men ikke paa den Maade, at alle, der bærer Kristennavn, er forenede til eet Kirkesamfund. Der har eksisteret og eksisterer endnu utallige store og smaa kristelige Kirker, der i Ly af det Bibelsted »Hvor to eller tre er forsamlede i mit Navn, er jeg iblandt dem,« lever ad-

skilte fra Moderkirken. Skal vi bebrejde dem det? Ikke de enkelte i alt Fald, der ikke ved noget om eller ikke har Følelsen af, at Sekter er imod Herrens Ønske. Men at det principielt set er en stor Forargelse, at der eksisterer saa mange kristelige Religions-Samfund, er sikkert nok. Thi det svækker Kristendommens Stilling Verden over og forhindrer usigelig meget godt i mange ellers gode og modtagelige Sjæle.

Bibelstedet om de to eller tre, der er forsamlede i Jesu Navn, gælder for den religiøse Opbyggelse, der førges ved Fælleshøn, men taler slet ikke til Forsvar for Særmenigheders, Sekters religiøse Berettigelse. Thi Opbyggelse, religiøse Stemninger har der ogsaa været iblandt Arianere, Hussitter, Wesleyanere og Baptister o. s. v. Men denne religiøse Stemning, der endog kan slaa ud i vild Fanatisme, kan ikke være Kendetegn paa, at vedkommendes Tro derfor i eet og alt er sand. Dette sidste kan kun afgøres ved fornuftige, objektiv rigtige Grunde.

Se, derfor kan en Enhed »i Kærlighed« eller i »religiøs Stemning« ikke være nok for alvorlige Kristne, ikke være nok efter Herrens Ord. I Kærlighed skal vi alle være enige, ogsaa naar vi ellers er uenige. Derfor er dette moralske Bud en Opgave under alle Forhold. Men Herrens Kirke, bygget paa Kefas (Matth. 16.), er et Rige, der maa være ens i Troen, i Læren, som skal forkyndes og som af de retmæssige Hyrder (Joh. 10,1) skal forsvares og vedligeholdes.

Og hvor er Samlingspunktet?

Uden Tvivl ikke i Periferien, d. v. s. i udenoms Tilfældigheder, som f. Eks. en enkelt Mands personlige Forkyndelse og Vækkelse, men i Centrum, d. v. s. i den hele Kristenlæres og Forkyndelses menneskelige Begyndelse, nemlig det apostoliske Lære-, Hyrde- og Præste-Embedet, som fra Arilds Tid altid har været der og har Herrens bestemte Forjættelse om, at Sandhedens Aand aldrig vil forlade det (Joh. 14,26).

Men der skal inderlig Sandhedskærlighed og en enfoldig, barnlig Tro til for at føres tilbage til den katolske Kirkes Hyrdeomsorg, til de Sakramenter, der engang blev forladt.

Alligevel — det er ikke blot ydmygt, men ligefrem klogt at bøje sig under det store oprindelige Kirkesamfunds Vejledning i Stedet for at høre Pastor N. forkynde grundtvigiansk, Pastor X. indremissionsk og lave sig en Smule Kristendom til Rette efter Følelsernes tilfældige Bølgegang. Men saa længe som Adskillelsen skal bestaa, saalænge de enkelte Sjæle ikke kan finde ud af dette Spørgsmaal: Hvor ligger Samlingspunktet? — saa længe vil vi da alle i det mindste være klare over, at det gælder om at finde det og virke for, at »alle maa være eet«, og bede for det ved Krybben, ja, ved den Krybbe, hvori Barnet ligger, hvis hele Liv blev til et eneste Raab: »Søg først Guds Rige og dets Retsfærdighed.«

F. F. M.

Mgr. Bensons sidste Dage.

Her har nylig i dette Blad været givet en Skildring af Mgr. Bensons Liv og Virksomhed; efter det gamle katholske Blad *Tablet* i London skal der nu gives en lille Beretning om hans sidste Dage og Død.

Mgr. Benson holdt just, som han saa mangfoldige Gange før havde gjort, en længere Række Prædikener, denne Gang i Salford Cathedral (Manchester), da Døden overraskede ham. Canon Sharrock skriver herom i det nævnte Blad saaledes:

»Mgr. Benson meddelte mig i et Brev den 22. Septbr., at han ikke var ganske vel, og bad mig saa smaat forberede mig paa et Telegram, der skulde melde, at han ikke kunde komme og holde den Række Prædikener, han havde lovet, hvis Lægen skulde erklære hans Tilstand for farlig. Noget efter meddelte han mig i et andet Brev, at han havde talt med Lægen, som havde erklæret hans Smerter for Symptomer paa »Falsk Angina«, der nok var pinefuld, men ikke farlig; han havde derfor ogsaa faaet Lægens Tilladelse til at fortsætte sit Arbejde.

Søndag den 4. Oktober prædikede han i Domkirken, men jeg fik ham ikke at se, da jeg var fraværende. Ugen derefter gav han Eksercitier i Ulverston, og jeg fik ham ikke at se før paa Jernbanestationen i Manchester Søndag den 11. Oktober.

Da var han meget forandret og maatte hvert Øjeblik standse for at drage Vejret meget dybt, hvorved hans Pine

noget lindredes. Han regnede dog sit Ildebefindende for en ren Ubetydelighed, da hans Hjerter blev bleven undersøgt og erklæret sundt. Det var med stort Besvær og megen Langsomhed, han gik op ad Trapperne. Han vilde dog ikke høre tale om at afbryde sine Prædikener ved Domkirken og holde Hvil Oktober Maaned ud, skønt jeg meget indtrængende bad ham om det; alle mine Indvendinger lejede han til Side med sin sædvanlige elskværdige Høflighed.

Han prædikede Søndag Aften den 11. Oktober, lidt længere end sædvanlig og ikke saa livligt som ellers. Da han kom ned i Sakristiet, maatte han sætte sig temmelig længe i en Stol for at faa Hvile. Natten gik daarligt; som de foregaaende Nætter kunde han næsten ikke sove for Pine og Uro, og han besluttede sig til at tage til London med det tidlige Morgentog Mandag den 12. Oktbr.

Vi tog afsted Mandag Morgen, men havde ikke kørt mange Meter, før han bad mig standse Bilen og køre til den nærmeste Læge, da han ikke kunde udholde Smerten længere. Jeg bragte ham atter hjem, og en Læge blev straks hentet. Denne i Forening med en lidt senere tilkaldt Specialist behandlede nu Mgr. Benson fra Mandag til Fredag; undertiden var han i forfærdelig Pine, til andre Tider nogenlunde tilpas.

Fredag blev det klart, at der var Dødsfare til Stede, og om Lørdagen beredte man ham derpaa; men han havde endnu fuld Tillid til sin Helbredelse. Han modtog den sidste Salvelse med stor Andagt og aflagde, ganske uopfordret, med stor Styrke og Liv sin Trosbekendelse. Natten til Søndag var frygtelig, skønt han aldrig var vild, men forfærdelig hvileløs.

Søndag Morgen gav jeg ham det hellige Vandringsbrød, som han modtog med inderlig Fromhed. Han gav selv alle Svarene, ja rettede mig endog, da jeg af Bevægelse tog fejl i *Misereatur*. Samme Morgen besøgte hans Broder, Arthur C. Benson, ham, hvad der gjorde ham stor Glæde. Hans Haabefuldhed var stadig væk stor, og han sagde, at han nok vilde være rask om Tirsdagen, »skønt«, tilføjede han, »det er forfærdelig svært at trække Vejret.« Hans aandelige Evner var fuldstændig usvækkede, og hans rent fysiske Styrke syntes heller ikke at være ringe; men det var dog tydeligt, at det forfærdelige Pres paa Hjertet fra Lungebetændelsen begyndte at udøve sin Virkning. Og Søndag Aften opgav jeg for første Gang Haabet.

Mandag Nat havde jeg forladt ham et Øjeblik, men kort efter blev jeg kaldt ind af Sygeplejersken, efter hans egen Anmodning. Da jeg traadte ind, saa jeg straks, at nu var det snart forbi med Robert Hugh Benson. Han sagde

mig det selv og føjede til: »Guds Vilje ske!« Han bad mig kalde paa sin Broder, der opholdt sig i det tilstødende Værelse. Dernæst blev Bønnerne for de døende bedet, og atter deltog han klart og tydeligt i Svarene. Engang, da jeg standsede, bad han mig i Guds Navn gaa videre. To eller tre Gange standsede han selv Bønnerne for at give sin Broder nogle Meddelelser. En anden Gang, da jeg standsede, bad han: »Jesus, Maria, Josef, jeg giver jer mit Hjerte og min Sjæl.« Bevidst næsten til det sidste Aandedræt og tilsyneladende smertefri udaandede han sin Sjæl uden Dødskamp Mandag Middag Kl. 1¹/₂. Med sine Øjne fæstede paa Præsten døde han, ganske som om han var faldet i Søvn.«

Dagbladet *Daily Telegraph* skrev om ham:

»I sine Bøger som i sit Liv var Robert Hugh Benson næsten fra først til sidst en Missionær for sin Kirke. Som Romanforfatter viste han ægte litterære Gaver, men, som Kardinal Newman, saa han kun paa sin Kunst som et Middel til at naa aandelige Formaal. Paa alle, som kendte ham, gjorde han Indtryk af i enestaaende Grad at være oprigtig, ydmyg og venlig. Han levede et helligt Liv. Intet kunde holde ham tilbage fra den evige missionerende Virksomhed, som han udviste paa begge Sider af Atlanterhavet. I adskillige Aar havde det været klart, at han sled sig selv op; men det var ogsaa klart, at han var en Mand, hvis Liv maatte flamme til det sidste, ikke ulme.«

Pater Bernhard Vaughan, S. J., sagde om ham i en Tale i Londons Eastend, at han sjælden havde truffet en finere, ædlere eller helligere Karakter end R. H. Bensons. Han var en ualmindelig indtagende og fortryllende Personlighed. Han var ligefrem og retlinjet som et Barn, elskværdig og haabefuld som en Dreng, kraftig og resolut som en Mand. Trofast mod sine Venner, ædelmodig mod sine Fjender var han en katholsk Engelskmand, som de alle maatte være stolte af. Pater Vaughan sagde videre, at han ofte havde bedet Benson om ikke at overvurdere sine Kræfter og tænke paa sit Helbred, men havde ufrygelig faaet Svaret: »Jeg elsker Arbejde. At skrive er mig en Fornøjelse, og at prædike er mig en Vederkvægelse.« Og naar han mindede ham om Nødvendigheden af Hvile, svarede denne, at han skulde hvile i Evigheden. Saa frisk og ædel en Personlighed som Benson vilde Verden ikke saa snart igen faa at se.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Den første, der meldte sig til at indtræde som Novice i Ordenen, var en meget anset Professor, Dr. Don José de la Cuadra, og hans Eksempel blev fulgt af mange unge fornemme Mænd. En anden Professor ved Universitetet, Pater Marlin Perez, blev ligeledes Kamillianer; i 25 Aar ledede han Ordenen i Amerika, hvor han altid vil mindes paa Grund af sin sjældne Dygtighed og store Fromhed.

Det er maaske næppe for meget sagt, at den hellige Kamillus' Orden intet Steds er blevet forstaaet og elsket højere af Folket end her i Lima. Mange Storme er i Tidens Løb faret over Landet, revolutionære Bevægelser, Indifferentismens Dødvande eller ligefrem kirkefjendske Partier har skiftedes til at sidde ved Roret hos disse Sydens letbevægelige Sønner; men den Kærlighed, de fra første Færd følte over for Kamillianerne, »Den gode Døds Fædre«, har de aldrig svigtet. Endnu er det Skik hos dem, naar de møder en Kamillianer, at bede en kort Bøn til Gud om at forunde dem en salig Død.

Her i Sydamerika hændte dog den Begivenhed, at en Kamillianer led Martyrdøden som et Offer for sin Troskab mod Forpligtelsen til at hemmeligholde Skriftemaalet. Pater Marielux havde hørt 13 indflydelsesrige Mænds Skriftemaal; de blev dømt til Døden for Højforræderi, og Kommandanten i Callao forlangte nu, at Pater Marielux skulde røbe, hvad de i Skriftemaalet havde meddelt om Sammensværgelsen. Da han trods alle Trusler bestemt nægtede dette, blev han skudt. — —

Efter Napoleons Fald i 1815 begyndte det igen at lysne for det forfulgte Ordenssamfund i Italien. Undertrykkelseslovene blev ophævet, og Kamillianerne vendte atter tilbage til Magdalenaklosteret i Rom. Ved utrætteligt Arbejde lykkedes det dem lidt efter lidt at raade Bod paa de Tab, de havde lidt, ja endogsaa at udvide deres Virksomhed i Rom samt at føje en ny italiensk Provins, den piemontesiske, til de øvrige.

Denne store Fremgang skyldtes ikke mindst den udmærkede nidkære, fromme Pater Bresciani. Han havde op-

rindelig været Verdenspræst, men havde i Koleraaaret 1836 som Sjælesørger for de kolerasyge paa Lazaretterne faaet den varmeste Interesse for Kamillianernes Gerning, ikke mindst ved i sin Fritid at fordybe sig i Beretningen om den hellige Kamillus' Liv. I 1839 indtraadte han i den piemontesiske Provinses Noviciat og aflagde Løfterne i Oktober 1842.

Flere nye Huse blev i de følgende Aar grundlagt, og snart kunde Italien atter tælle 5 Provinser med c. 34 Huse. Da kom midt i Aarhundredet de store politiske Omvæltninger i Italien, og en Trængselstid saa haard som nogen Sinde begyndte igen for Ordensfolkene. 1855 var der blevet udstedt en Lov mod Ordener og Kirkegods, fra hvilken Kamillianerne dog havde været undtaget; i 1866 blev denne Lov skærpet og kom denne Gang ogsaa til at gælde Kamillianerne. Klosteret blev beslaglagt, Kirken skændet, og Kamillianerne maatte atter rømme deres Huse. Man truede endog med at jage den 84-aarige Pater Bresciana ud af Oldingesylet i Verona, hvor han havde virket som Sjælesørger i 40 Aar; men den djærve Præst nægtede at forlade det. »Det er et Asyl for Oldinge,« sagde han, »jeg er selv en Olding og forlanger at blive behandlet som en saadan.« Saa lod man ham blive.

Den romerske Provins bestod endnu i to Aar, men i 1870 maatte den dele Skæbne med de andre. Staten bemægtigede sig det berømte Magdalenakloster, der dels blev brugt til offentlig Skole, dels lejet ud. Der blev kun forbeholdt Sognepræsten og hans Medhjælper et Par tarvelige Værelser, og endnu den Dag i Dag maa Ordensgeneralen betale Leje til den italienske Stat for at bo i sit eget Hus. Staten tilegnede sig alt, hvad der fandtes i Magdalenaklosteret af værdifulde Kunstgenstande, det store Bibliotek, ja, selv Klosterets Arkiv, og lod Statens Stempel sætte derpaa. Kamillianerne maatte en Tid lang forlægge deres Virksomhed til andre Egne, men den ny General, Pater Guardi, i hvis Hænder Ledelsen siden 1868 var lagt, tabte ikke Modet. En Del Kamillianere fandt rigeligt Arbejde i Frankrig ved Feltlazaretterne under den tysk-franske Krig 1870—71; andre drog til Missionsmarken i Afrika, hvor de arbejdede med stor Iver.

Det viste sig efter fem Aars Forløb, at der ikke var

noget i Vejen for, at Ordenen atter kunde vende tilbage til Italien. Da den italienske Stat først havde sikret sig Klostergodset og Kirkernes Midler, havde de ikke noget imod, at Ordenssamfundene igen oprettede Klostre og Noviciater. Saa optog Kamillianerne atter Arbejdet, og da Koleræen i 1886 igen rasede i mange af Italiens Byer, lærte de tidligere Modstandere at sætte Pris paa den Orden, som de havde behandlet saa skammeligt. Nu staar Italien siden 1910 med 6 Provinser med et fælles Noviciat og Studiehus. Da det 40nde Generalkapitel var samlet i 1910, blev den monumentale Kamilluskirke, som Pave Pius X. havde skænket Kamillianerne til Sognekirke, indviet og det ved Siden af den liggende Kloster aabnet.

En kvindelig Orden, Kamillianerinderne, der virkede i samme Aand som Kamillianerne, dannedes i Italien 1740. De havde Klostre i Rom, Viterbo og Bologna. I det 18de Aarhundrede træffer vi Kamillianerinderne i Frankrig, hvor Kejserinde Josephine i særlig Grad var deres Velynderinde. I Krigsaarene 1813—14 indlagde de sig saa stor Fortjeneste ved deres opofrende Gerning paa Lazaretterne og Slagmarkerne, at de modtog en særlig Tak fra Kejserinden af Østrig og Kongen af Preussen. Nogle Aar senere døde næsten alle Søstrene under Arbejdet med at pleje Kolerapatienter under en stor Epidemi, og Kongregationen blev opløst. Nu findes der atter Kamillianerinder, dels de saakaldte Oblate Infermiere i Lucca, dels Figlie de S. Camillo med Moderhus i Rom. Kongregationen blev dannet 1892 og har allerede 12 Huse i Italien, 1 i Belgien og 4 i Amerika. — —

Til Frankrig kom Kamillianerne i Begyndelsen af Aaret 1869. Biskoppen af Autun havde indkaldt dem, og de byggede et Kloster ved Valfartskapellet La Chaux. Allerede i 1870—71 fik Kamillianerne som før nævnt Lejlighed til ved deres Arbejde paa Lazaretterne at vinde almindelig Beundring og Kærlighed, og i de kommende Aar var der stor Tilstrømning til Ordenen af unge Fransk mænd. Et nyt Hus blev aabnet i Lille med en smuk Kirke og en fortrinlig Universitetsklinik. Alt tegnede saaledes særdeles godt; da kom Aaret 1880 med Gambettas og Ferrys Ministerium og med det de religionsfjendtlige Love, der berøvede de fleste religiøse Ordener Ret til at eksistere i

Frankrig. Ogsaa Kamillianerne blev udvist; de to Noviciater tog til Verona, men gik derfra senere til Roermond i Holland, hvor de fandt et nyt Hjem. Da Forholdene i Frankrig senere blev bedre, vendte en Del Kamillianere tilbage til Lille, Lyon og flere andre Steder. Særlig i Lille vandt de stor Tilslutning, og deres Universitetsklinik blev højt anset.

Efter en Række fredelige, velsignelsesrige Aar begyndte Forfølgelsen igen. Frugten af Kulturkampen var Lovene 1901 og 1902, der paa den voldsomste Maade greb ind i det katholske Frankrigs religiøse Liv ved at berøve Kirken dens Frihed, fratage Hospitalerne og Fattighusene deres Plejere og jage alle Ordenssamfund i Landflygtighed. Denne Gang søgte en Del Kamillianere til Belgien, hvor de allerede havde Huse i Ath og Exaerde, andre tog til Irland. Men trods alle Forfølgelser er den franske Provins stadig levedygtig, og mange unge Franskmænd søger i disse fremmede Lande den Jordbund for deres Kærlighedsgerninger, som deres Fædreland har nægtet dem. — —

Af alle Provinserne er den tyske den yngste, idet der for 30 Aar siden endnu ikke fandtes tyske Kamillianere; men disse tre Aartier har bragt en saadan Fremgang for Ordenen, at man maa søge tilbage til den sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede, hvor Ordenen havde en lignende Blomstringstid, for at finde Mage dertil.

Begyndelsen blev gjort, da i Midten af 80'erne flere unge Mænd fra Rhinprovinsen og Westfalen traadte ind i Ordenen i den hollandsk-limburgske By Roermond. Det var den nuværende Ordensgeneral, daværende Provincial for den franske Provins, Venetianeren Pater Franziskus Vido, der havde fattet den Plan, som han senere satte alle sine Kræfter ind paa at bringe til Udførelse, at indføre Kamillianerordenen i de nordlige Lande: Tyskland og Danmark. Først gjaldt det dog for ham at finde et Fristed for sine franske Ordensfæller, som havde et midlertidigt Hjem i Kamillianerklosteret San Giuliano ved Verona, og dette fandt han i Roermond, Bispesædet i det sydlige Limburg, hvor han den 3die August 1884 overtog Redemptoristernes Kloster, idet disse netop da havde faaet Tilladelse til at vende tilbage til Tyskland.

I det lille Kloster fandt de 20 Kamillianere, for hvem det var bestemt, en meget indskrænket og yderst beskednen Bolig. Saa fattige var de, at de ikke vilde have kunnet leve, hvis ikke en velgørende Mand, Felix Jansen, havde forsynet dem med det nødvendigeste.

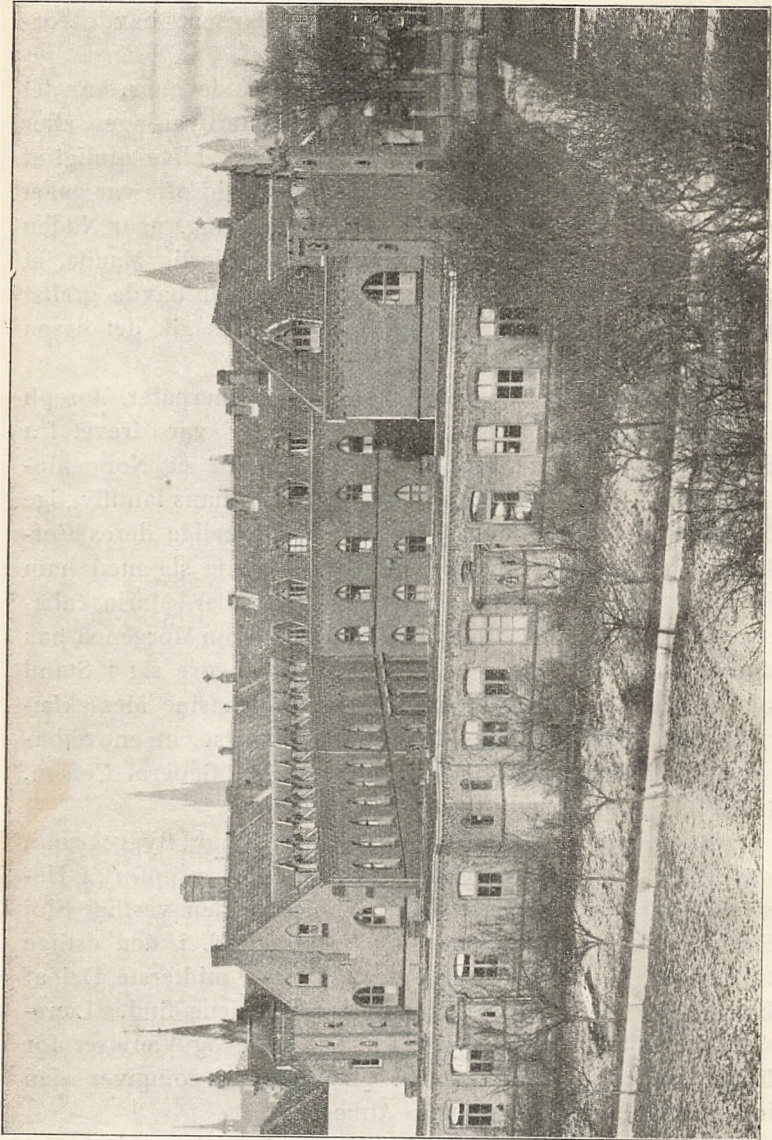
Hvis det Maal, man stræbte efter, skulde naas, var det paatrængende nødvendigt at udvide Klosterbygningen eller leje et større Hus; men hvordan skulde det blive muligt at skaffe det fornødne dertil? Som det imidlertid ofte var gaaet den hellige Kamillus selv, der Gang paa Gang, naar Nøden var størst, blev hjulpet paa en saa vidunderlig Maade, at det kunde kendes, at det var Gud selv, der havde grebet ind for at opfylde sin Tjeners Bøn, saaledes gik det ogsaa nu for hans Sønner.

Der boede endnu i Lille en Kamillianerpater, Joseph Francischini, som, da hans Ordensfæller var drevet fra Frankrig, var blevet tilbage som Præst ved et Nonnekloster. Hans Tanker og Bønner fulgte stadig hans landflygtige Medbrødre, og da han vidste, hvor vanskelige deres Forhold var, bad han de fromme Søstre forene sig med ham i en ni Dages Bøn før den 8de December, Marias ubesmittede Undfangelses Fest. Da han tidlig om Morgenen paa denne Dag traadte ind i Sakristiet for at gøre sig i Stand til Messen, fandt han et Brev liggende paa sine Messeklæder. Det indeholdt den glædelige Meddelelse, at en velhavende, from Dame i Byen, Enke efter en General Colson, havde skænket Kamillianerne 50,000 Frcs.

Allerede i Februar næste Aar købte man Byggegrund, og i 1886 var Bygningerne fuldførte. De er opført i Hesteskoform i nygotisk Stil og indeholder i den vestlige Fløj Kapel, Sakristi, Oratorium og Fremmedsal, i den østlige Kapitelsal, Køkken og Spisesal. I den midterste Del af Bygningen og i de øvre Etager af Sidefløjene findes Læresale, Bibliotek og Sovesale for Brødrene og Værelser for Præsterne og de studerende. Bygningerne omgiver den indre Gaard med de smukke Anlæg.

Som man vil se, var hele Bygningskomplekset indrettet ikke alene til Opholdssted for de franske Kamillianere, men hovedsagelig til Noviciat for dem, der maatte ønske at træde ind i Ordenen, og i de kommende Aar fulgte en stor Skare

Franskmænd, Belgiere, Hollændere og Tyskere Kaldet og modtog deres Uddannelse der. Det viste sig dog snart, at



Kamillianerklosteret i Roermond (Holland).

Tilstrømningen dertil var saa stor, at det snart begyndte at knibe med Pladsen, og Pater Vido fandt det nødvendigt at oprette et nyt Hus med samme Formaal, denne Gang i

Tournay i Belgien. Senere ordnede man det af praktiske Grunde, særlig for Sprogets Skyld, saaledes, at de franske Kamillianere kom til at bo i Tournay, de tyske i Roermond.

Undervisningen i Roermond omfatter de højere Videnskaber, Filosofi og Theologi. Til Klosteret hører tillige en Klinik for Byen og dens Omegn. Klinikken findes i en enetages Bygning, der forbinder de to Sidesløje af Hovedbygningen. Den kan rumme indtil 40 syge og er indrettet efter alle Nulidens Fordringer. I 1911 blev den udvidet, og en Del af den er indrettet til Garnisonshospital.

(Fortsættes.)

Mogens Ballin — endnu et Minde.

Der er nu gaaet omtrent et Aar, siden Mogens Ballin døde; det gør derfor allerede et forunderligt Indtryk paa ny at mindes ham, tilmed da det, der bragte Mindet om ham saa levende frem, netop var det, der i hans sidste Aar bevægede ham saa stærkt. Det var tænkt som en Julehilsen, det Aarsskrift fra »Roskilde Højskole«, som den; der skriver dette, fik tilsendt — og det blev en underlig vemodig Genoplevelse af nogle rige Dage sammen med Mogens Ballin.

Højskoleforstander Thomas Bredsdorff var efter Indbydelse til Stede ved Mindehøjtideligheden for Mogens Ballin, og den har givet ham Anledning til at mindes ham i hans Højskoles Aarsskrift. Han skriver:

»Dagen efter var min Kone og jeg til en Højtidelighed inde i København, som jeg omtaler her, fordi den gjaldt en Mand, der ofte er kommen her paa »Skolen«, og som mange Elever har set. Han hed Mogens Ballin. Han var i sin Tid gaaet over til den katholske Kirke. Men medens de fleste Katholikker synes at mangle Sans for dansk Folkeliv og de aandelige Bevægelser, som har præget det, saa var det helt anderledes med Ballin. Han var bleven opmærksom paa Højskolearbejdet her hjemme. Det interesserede ham straks. Og det endte med, at han blev hjertelig optaget deraf. Han kom baade her og paa enkelte andre Skoler for at sætte sig grundig ind i det hele. Roskilde Højskole laa saa nær. Og ud til den bragte han nu forskellige Katholikker, væsentlig fra Udlandet, som han

mente burde kende den danske Højskole. Jeg har tidligere her i Aarsskriftet fortalt om hans Besøg hos os sammen med en sjælden tiltalende Munk, Dom Malherbe, der hørte til de fra Frankrig fordrevne Ordener.

Han sang for os de gamle Benediktinermunkes Messe og gav os et Indblik i denne vidunderlige Kirkemusik fra de bedste Tider i Kirkens ældre Historie. — Ogsaa med Munke fra Tyskland har Ballin gæstet os. Han vilde, de skulde lære de grundtvigske Skoletanker at kende. Og jeg har et mærkeligt Brev fra en af dem, en saare intelligent Jesuitermunk, som anstiller en Sammenligning mellem Grundtvigs Betydning og Ignatius Loyolas, Jesuiterordenens Stifter!«

Der fortælles nu videre om Ballins Virksomhed for den katolske Højskole, og hvorledes det var hans store Tanke og levende Ønske gennem den at paavirke katolsk Ungdom, hjælpe den til at leve et rigere aandeligt Liv.

»Og Ballin fik begyndt. Det var, betegnende nok, i »Grundtvigs Hus« i København, at han foreløbig fik Lokale. Og her talte han f. Eks. om Frans fra Assisi og andre straalende Skikkelser fra Kirkens Middelalder. Han fik sin gode Ven, Digteren Johannes Jørgensen, til at hjælpe med. Og Meningen var saa, at der efterhaanden skulde skaffes Midler til at rejse en særlig Højskolebygning i Hovedstaden. Det var vist hans Plan, at der ogsaa skulde kunne tales om andre end katolske Personligheder. Og der skulde kunne synges Sange af Grundtvig. Jeg har selv i hans Hjem maattet lære hans Børn: »Jeg gik i Marken og vogtede Faar« og andre af de bibelhistoriske Sange, som han elskede og optog i den katolske Sangbog.

Men saa kom Døden. Og en Ugestid efter Begravelsen blev der i København holdt en Mindefest af den Forening, som kaldes »Den katolske Højskole«. Her talte Ballins Ven Arkitekt Brummer og den katolske Biskop v. Euch. Biskoppen talte livligt og beandtet. Det lød helt besynderligt i en katolsk Biskops Mund at høre Ord som »Højskole« og »Folkelighed« og lignende.«

Det kan naturligvis ikke undre, at Forstander Bredsdorff, som han ogsaa skriver det, følte sig noget »fremmed« hos os — »undtagen da vi sang Grundtvigs: Helgen her og Helgen hisset. Da mærkede jeg, trods al Forskellighed, noget af Samfundet.«

Ved F.-J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Som Indledning til »Det gamle Spil om Enhver« paa Det kgl. Theater synges Palestrinas smukke Motet: *Sicut cervus* (Som Hjorten længes efter Vandkilden, saa længes jeg efter dig, o Herre) af Paaskelørdags Liturgien. Men kan det gaa an, er det passende? Ja, hvorfor ikke? Da Theatrets Direktion ved Hr. Kapelmester Høberg anmodede mig om Anvisning paa et rigtig gammelt Stykke, der egnede sig som Indledning, betænkte jeg mig ikke paa at anbefale dette. Kapelmesteren var henrykt derover, og ved Generalprøven var det min Tur at blive henrykt over den virkningsfulde og smukke Udførelse for Kor (og Orkester, som ikke er oprindelig). Musikken danner en udmærket Indledning til det fortræffelige religiøse Stykke, som naturligvis ikke faar nogen ubetinget god Kritik i Bladene, thi det er jo altfor katholsk, og derfor vil jeg anbefale alle Katholikker at se det, thi vi Katholikker har Gud ske Tak den »naive Opfattelse« af Trosbekendelsen, saaledes som den fremsiges af Troens Engel. Altertavlen, Maria som Himmeldronningen, er af en betagende skøn Virkning, og alle Kunstnerne, med Johs. Poulsen i Spidsen, løser deres Opgave med saa stor Respekt og kunstnerisk Dygtighed, at vi maa være Direktionen taknemmelige for, at det er bragt frem i Johs. Jørgensens prægtig klingende Sprog. Det er for alle, gejstlige og Lægfolk, og enhver vil have stort kunstnerisk og religiøst Udbytte deraf i lange Tider.

Jos. Hammermüller.

I Anledning af ovenstaaende begejstrede Anmeldelse vil jeg minde Læserne om den Selvfølgelighed, de sikkert alle er klare over, at de Indlæg i Ugebladet, der er forsynede med Navns Underskrift, alene er et Udtryk for vedkommende Indsenders Anskuelser og Syn paa omtalte Sag.

Niels Hansen.

Aalborg. 1ste Juledag samledes Menighedens voksne Medlemmer til Juletræ i Skolen. Der var mødt saa mange, at de ellers rummelige Lokaler næsten var overfyldte; men hvor der er Hjerterum, er der jo ogsaa Husrum, og med lidt godt Humør kommer man over alle Vanskeligheder. Forældrene havde Lov at bringe deres smaa Børn fra 3—6 Aars-Alderen med, og det var sikkert Aftenens skønneste Øjeblik, da Juletræet blev tændt, og disse smaa med straalende Øjne dansede om det, mens de voksne istemte en Julesalme. Pastor Sassen talte nogle hjertelige Ord til Forsamlingen, og efter at endnu en Julesalme var blevet sunget, begyndte Uddelingen af Juleposer med Frugt og Godter. Derefter gik man ind i Gymnastiksalen, hvor

nogle Damer af Menigheden havde dækket nydelige Kaffe-
borde med røde Løbere paa den hvide Dug og Buketter af
Bregner og Snebær. Efter Kaffen sang Koret nogle Sange,
og derefter uddeltes der ved Lodtrækning en hel Mængde
morsomme Smaating, Bøger etc. Klokken c. 11 var Festen
forbi. — 2den Juledag samledes Skolebørnene til Juletræ
paa Skolen.

Tyskland. I Oldesloe i Holsten har en frygtelig Ild-
brand hærgnet det katholske St. Josefshus og Kirke. Lige
under Juletravlheden udbrød Ilden, som man formoder er
paasal, og gjorde Søstrene og de mange Plejebørn husvilde.
Kirkens Alter er reddet, men dens Indre er meget ødelagt,
til Dels af Vand. Et smukt Træk er den Kærlighed, Byens
Befolkning lagde for Dagen mod deres katholske Lands-
mænd; ikke mindst fortjener det at fremhæves, at den
protestantiske Sognepræst Ohrt stillede det nye, rummelige
Foreningshus til Disposition for de husvilde og med stor
Elskværdighed sørgede for de forskrækkede Børns legem-
lige Pleje og Vel.

Balkanhalvøen. (Tyrkiet.) Sultanen har den 26.
Decbr. modtaget den nye Apostoliske Delegat, Mgr. Dolci,
i højtidelig Audiens. Det franske Protektorat over Katho-
likkerne i Tyrkiet er herved ophørt; thi tidligere foregik alle
Forhandlinger mellem Paven og Sultanen gennem det fran-
ske Gesandtskab. Det siges ogsaa, at Sultanen vil ansætte
en Gesandt ved Vatikanet. For øvrigt har Katholikkernes
Behandling i Tyrkiet i de senere Aar ikke givet Anledning
til særlig Klage. — Det er mærkeligt at se, hvorledes alle
Magter i denne Tid kappes om at vinde Indflydelse ved
Pavestolen. Een Ting kan i den Anledning sikkert frem-
hæves, at Pave Benedikt vil vedblive at være lige uafhæn-
gig og lige upartisk overfor alle de kæmpende Lande.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 3. Januar Kl. 6 Efterm. hol-
des Andagt med Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og
de unge Pigers Foreninger deltager.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 5. Januar Kl. 8 Aften

Organist Hammermüller: Den ældre Kirkemusik (med Kor).

Sangbogen Sursum corda medtages.

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Januar:

Udbredelse af Bønnens Apostolat og Lægmands-Apostolatet.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Antonius (17. Januar).

Kalenderen for 1915 faas i Menighedskontoret, Bredgade
69, og i Bogsalget, Stenosg. Pris 25 Ø.

Den katolske Højskole.

Foreløbig Plan for

Januar—Februar—Marts 1915.

5. Januar. Den ældre Kirkemusik (med Kor; Messebogen bedes medbragt). (*Organist Hammermüller*).
12. — Messen III. (*Magister M. Hansen*).
19. — Af Danmarks Bispesaga: Andreas Sunesøn I. (*Johan Johnsen*).
26. — Af Danmarks Bispesaga: Andreas Sunesøn II. (*Johan Johnsen*).
2. — Kirkefølgelsen i England I. (*P. Esser*).
9. — — — — II. —
16. — Intet Møde paa Grund af Fastelavn.
23. — Billeder af Kirkens Historie XIV. Muhammedanismen. (*P. Back*).
2. Marts. Dronning Margrethe. (*Højskoleforst. Th. Bredsdorff*).
9. — Billeder af Kirkens Historie XV. Kirkestaten. (*P. Günther*).
16. — Kristendommens Kamp og Sejr i Danmark. (*Fink-Jensen*).
23. — Det gamle Danmark og det nye. (*Kandidat Rønnow*).
30. — Hedningemissionen III. (*Frk Hedevig Ramsing*).

Samtlige Foredrag holdes **Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B.** Sangbogen *Sursum corda* medtages. — Alle er velkomne. Adgang 10 Øre. (Adgangskort for 3 Mdr. à 1 Kr. faas i Bogsalget og ved Møderne).

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade).** Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 6 Andagt med Præd.
- St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade).** Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115).** Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken (Strandvej 91).** Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Josefs Kapel (Toldbodvej 14).** Form. Kl. 6 stille Messe.
- Rosenkranskirken (Boyesgade).** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet (Amalievej 14).** Højmesse Kl. 8 og Velsigelse Kl. 5.
- St. Annæ Kirke i Sundby.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke i Ordrup.** Form. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel i Hørsholm.** Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂. Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

Bogudlaan (gratis). Fra **Marlahjemmet**, Vestervoldgade 115, Onsdag den 6. Januar Kl. 2¹/₂—3¹/₂.

Kirkelig Kalender.

3. Jan. Søndag. Jesu Navnefest.	10. Jan. 1. Søndag efter H. 3. Konger
4. — Mand. Oktav af Uskyldige Børn.	11. — Mand. Oktavdag.
5. — Tirsd. Vigilie.	12. — Tirsd. Oktavdag.
6. — Onsd. Epifani eller H. 3. Konger.	13. — Onsd. Oktav af H. 3 Konger.
7. — Torsd. Oktavdag (Knud Hertug.)	14. — Torsd. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. — Fred. Oktavdag.	15. — Fred. Paulus Eremit, Bekender.
9. — Lörd. Oktavdag.	16. — Lörd. Marcellus I, Pave og Martyr.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder **Julefest Søndag d. 3. Januar 1915 Kl. 7** i Lokalerne Bredgade 67 o. G. NB. Se Annoncen sidste Nummer af Ugebladet.

Unio. **Søndag den 3. Januar 1915 Kl. 6: Julefest med Juletræ for voksne og Børn** i Citys Selskabslokaler, Citygade 23¹. **Efter Juletræet Dans.** Adgangskort: 50 Øre for Medlemmer (Børn gratis). Medlemmer kan medtage besøgende à 1 Kr. Adgangskort faas hos Formanden

Fabrikant Herm. Hoffmann,

Købmagergade 48.

Vesterbrogade 18.

Telef. Central 1389.

Telf. Vester 2583 x.

Fredag den 15. Januar 1915 almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Nytaarsaften (Torsdag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Præd.) og **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt.

I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag Kollekt** af Peterspenge til den Hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske Missioner.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 2.

Søndag den 10. Januar.

1915.

INDHOLD: Taksigelse. — Fra Hedningemissionen. XIII. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Hjælp de belgiske Søstre og de katholske Skolebørn i Dansk-Vestindien. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Mariebo. Frankrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-annoncer.

Taksigelse.

Priset være Gud for Lyset og Mørket,
priset være Gud for Hagel og Sne.

Priset være Gud for Regnskyl og Solskin,
priset være Gud for alt det, som gror.

Priset være Gud for Lynild og Uvej,
priset være Gud for Velfærd og Ve.

Priset være Gud for hans mægtige Storhed,
priset være Gud, at alt er, som det er.

Priset være Gud for Kornhøstens Fylde,
priset være Gud for en Afgrøde arm.

Priset være Gud, naar vor Lomme er slunken,
priset være Gud, naar af Penge vi har nok.

Priset være Gud, at hans Røkke og Kirke
høres og ses trindt paa Erins grønne Ø.

Priset være Gud, at Præsten og Folket
allid er eet i Fare som i Nød.

Priset være Gud, at Erins brave Sønner
aldrig har mistet deres Fædres dyre Gø.

Priset være Gud, at Erins væne Døtre
vandrer næst Maria paa Himlens Rongevej.

(En gammel irsk Bøn.)

Fra Hedningemissionen.

XIII.

Korea I.

(Foredrag, holdt paa Den katolske Højskole 10. Nov. 1914.)

Indeklemt, omklamret fra alle Sider af mægtige øst-asiatiske Stormagter, ligger den lille Halvø Korea, hvis Navn i de sidste Aartier er blevet kendt og gentaget Verden over. I Aarhundreder og ikke mindst i de senere Tider har Korea jo været et Stridens Æble for de omboende Folk, indtil dets ulykkelige Skæbne nu endelig er blevet beseglet; ja, man kan vist sige, at det netop er Landets Ulykke og Fornedrelse, der mest har bidraget til at gøre dets Navn bekendt.

Et Blik paa Landkortet er for øvrigt tilstrækkeligt til at gøre det forstaaeligt, at netop dette Land er blevet saa omstridt. Man vil lægge Mærke til, hvordan de store Stater, Rusland og Kina, fra Nord og Syd synes næsten at lukke sig sammen om det, parate til at opsluge det; men mod Øst strækker Halvøen sig som en vældig Landgangsbro ud i Havet, praktisk anvendelig, fristende anvendelig for det store japanske Ørige — som ogsaa har vidst at drage Nytte deraf.

Men udover disse sørgelige Kendsgerninger vides for øvrigt overordentlig lidt om Korea; dets Historie, dets Folk og Kultur har, ligesom ogsaa selve Landet, været et »terra incognita«, har været hyllet i et Mørke, som først de senere Tider har formaaet delvis at sprede. Ganske som Nabolandene Kina og Japan har Korea lukket sig inde, spærret al Adgang for Paavirkning eller Indtrængen udefra, i saa høj Grad, at Koreanerne i Aarhundreder under Dødsstraf har forbudt fremmede at betræde deres Land, ligesom de selv kun under den strengeste Kontrol fik Lov at tjerne sig fra Landets Grænser. De har besiddet dette ejendommelige østasiatiske Nationalhovmod, som har betragtet enhver fremmed som Barbar og fremmed Kultur som Djævelskab, der ikke maatte forstyrre og besmitte deres egne hellige, nedarvede Traditioner. Skønt omgivet til alle Sider af andre »lukkede Lande« har Korea dog selv blandt disse haft Ry for sin enestaaende Utilgængelighed. »Eneboerfolket« blev det gerne kaldt, og i de gamle japanske Skrifter kan man træffe Navnet Korea skjult under den poetiske Omskrivning »Morgenstilhedens Land«. Hvor lidt kendt det har været i Europa, fremgaar bl. a. af den Kendsgerning, at man paa gamle Landkort fra omkring Aar 1600 kan finde Landet afbildet som en Ø!

Naar vi ikke desto mindre ved noget om Korea, saa skriver det sig fra de faa, som til forskellige Tider har vovet sig ind i det forbudte Land. At disse faa har været Missionærer, siger sig selv; for dem var jo et saadant Land som en Fæstning i Hedenskabet, som det fremfor alt har været ønskeligt at indtage. Af de mange forgæves Angreb paa denne »Fæstning«, Angribernes utallige Kampe og Lidelser og Forsynets særlige, vidunderlige Indgriben paa Trods af al menneskelig Modstand er det, at der nu skal gives en kort og sammentrængt Fremstilling. —

Men nu først et Par Ord om Land og Folk. I Sammenligning med de store Nabostater synes Korea ikke at have nogen stor Udstrækning, men er dog omtrent saa stort som den italienske Halvø. Disse to Lande ligger omtrent paa samme Breddegrad og har derfor ogsaa omtrent samme Klima, kun er Koreas barskere; der falder Sne om Vinteren, og der er Rusk og Regn om Sommeren. Men om Foraaret og Efteraaret er baade Natur og Vejrlig ganske italiensk. Korea er et rigt Land, rigt udstyret af Naturen, men endnu kun lidet udnyttet. Store Lejer af Mineralier og mange ædle Stene skjuler sig i Jordens Indre; mægtige Skove bedækker Bjergene, og i Dalene veksler Hvede-, Majs- og Rismarker med udstrakte Græsgange, hvor der udfolder sig en ganske ualmindelig skøn og broget Blomsterpragt. Interessant er det endelig at lægge Mærke til, hvordan Naturen ligesom har understøttet Folket i dets Bestræbelser for at gøre Landet utilgængeligt. Høje, stejle Bjerge falder mod Øst brat ned mod Havet og gør al Landgang næsten umulig, og fra disse Bjerge strømmer store, ganske usejlbare, ofte oversvømmende Floder ned mod Syd og Vest. Henede i de vestlige Dale udfolder sig det egentlige Folkeliv, her bor de fleste af Landets 10—12 Millioner Indbyggere, og her finder vi ogsaa Byerne, bl. a. Hovedstaden Søul.

Koreanerne minder i Udseende ikke saa lidt om deres nærmeste Naboer, Kineserne, men maaske dog endnu mere om de lidt fjernere boende Japanesere; dog er de højere, kraftigere, mandigere at se til. Haaret bæres for øvrigt paa en efter vor Smag meget umandig Mode, idet det samles paa Hovedet i en »Knude«, undertiden i en meget omfangsrig Frisure. Mongoler er de jo, men har dog ikke ganske den mongolske Races typiske Træk; de har Mongolens flade Ansigt og brede Næse, men ikke de smalle, skæve Øjne, derimod en rigerø Haarvækst. Navnlig den brede Næse anser de selv for den største Pryd, og den europæiske synes absolut ikke at falde i deres Smag. Man har en ganske morsom, lidet ærbødig Udtryksmaade, som øjensynlig rummer en lille Finte. Naar en Koreaner vil

aflægge Besøg hos en Missionær, skal man kunne høre ham udtrykke sin Hensigt saaledes: »Jeg vil hen at se Paterens lange Næse!« —

Koreanernes Dragt er ganske malerisk; den bestaar af groft, hvidt Bomuldstøj, som drapperes smukt og folderigt omkring ham. Mest iøjnefaldende er de lange, brede Baand, som flagrer ud alle Vegne. Koreanerne kender ingen anden Maade at sammenholde deres Dragt paa end ved Baand, og de søger da ved Valg af Farver og Stof at frembringe en smagfuld Virkning, ligesom ogsaa Hattebaandenes Farve og Antal gerne angiver deres Stand eller Rang i Samfundet. Hovedbedækningen er en stor Hat med en mægtig, bred Skygge og en høj, kegleformet Pul. Den er sortlakeret og saa blank, at man kan spejle sig i den, øjensynlig beregnet paa at skulle taale al Slags Vejr. For øvrigt benyttes ogsaa en Slags ejendommelige Paraplyer uden Skaft, som bæres paa Hovedet; de laves af gennemoliet Papir og minder mest af alt om en af vore almindelige Lampeskærme, benyttet som Hovedbedækning.

Kun naar en Mand faar Sorg, lægger han den sædvanlige Dragt. Hans Haar bliver da omviklet med Sækkelærred, og han bærer en mægtig Straahat, hvis Skygge naar helt ned til Skuldrene, og han maa ikke bære andre Farver end hvide og graa. Naar han færdes mellem andre Mennesker, skal han være tavs; ingen maa tale til ham; naar han kommer ind i et Herberg eller en Stue, hvor flere er samlet, skal han sætte sig i en Krog og søge at unddrage sig alles Blikke. Denne ejendommelige Skik har ikke sjældent været af Betydning for de kristne Missionærer, som paa Grund af Landets strenge Love har maattet skjule deres Person under Forklædning, naar de rejste fra Sted til Sted.

Det er hidtil kun den mandlige Koreaners Udseende og Dragt, der har været Tale om. Hvordan ser da Kvinderne ud? Ja, saa vidt man ved, bærer de smukke, folderige Silkedragter og mægtige Frisurer, næsten »Stilladser« paa Hovedet. Men naar de ret faa undtages, som har emanciperet sig efter moderne europæisk Mønster, lader de koreanske Damer sig yderst sjældent se af fremmede. Om Dagen maa de overhovedet ikke forlade Husets indre Værelser, end sige vove sig ud paa Gaden. Først ved Mørkets Frembrud ringer Byens store Klokke til Tegn paa, at det nu er Damernes Tid til at spadserere; saa lægger de deres Slør og passiarer og trækker frisk Luft, mens Mændene nu sidder inden Døre og i denne Tid ingen Adgang har til det fri. Denne Spadseretur er egentlig Kvindens eneste Adspredelse; til større Gæstebud, end sige offentlige Forlystelser, har hun aldrig Adgang. Dog er hendes Til-

værelse derfor ikke trøstesløs. Ganske vist synes det, som Flerkoneri har været og endnu er tilladt, men der leves ikke desto mindre et smukt, patriarkalsk Familieliv; Børnene opdrages til stor Ærbødighed mod Forældrene, og den Side af deres Karakter, man særlig søger at udvikle, er Hjælp-somhed og Medfølelse. Koreanerne har derfor altid et stort Hjerte overfor andres Nød og Trang; den kristne Missionær har i denne Henseende ikke store Vanskelighe-der at overvinde, han behøver kun at retlede denne rent naturlige Drift, rette den mod et ophøjet, overnaturligt Maal.

Godgørenhed og Hjælp-somhed er i det hele taget i den



Koreansk Dame.

Grad Skik og Brug i Korea, at det er nærved at blive til Misbrug. Det har bl. a. udartet til, at der i enhver større By findes et helt Kvarter, der kun behos af Tiggere, der lever højt paa Statens Love om, at ingen, der beder ved Dørene, maa vises bort. Ja, man er end-ogsaa nødt til at give dem Husly, hvis de kræ-ver det, hvad jo ikke altid kommer til Pas. Der vises i det hele en storartet Gæstfrihed. Ko-reaneren er i sin daglige Gerning alvorlig, retskaf-fen og arbejdsom, en langt mere aaben Karak-

ter, end man i Almindelighed træffer blandt de Gule; men han er tillige udpræget selskabeligt anlagt, fornøjelig og snaksom, naar han er sammen med Venner. Naar der holdes Gæstebud, kræver almindelig Høflighed og Anstand, at der raabes saa højt som blot muligt. Jo mere Leve-maade man har, desto højere skriger man; ja, der fortælles, at Husets Tjenestefolk ofte har Ordre til fra Tid til anden at raabe med for at undgaa den Skandale, at der bliver Ørenlyd omkring de fornemme Gæster!

Husene synes forøvrigt ikke at være indrettet til at taale al for megen Hurlumhej. De er alt andet end solide, bygget af et Stof, som hos os ikke almindelig anvendes som Raamateriale: de bestaar for en meget væsentlig Del af Papir! Indgangsdøren er af Papir, Vinduerne er af Sil-kepapir, Fløjdørene mellem Værelserne er kun to store

Blade Papir. Ogsaa Taget er, om ikke af Papir, saa dog af et meget skrøbeligt Materiale; man kan ikke sjælden høre Missionærer klage over, at det skylregner i deres Stuer. Paa Landet klines Husene ofte op af Ler og Straa, men det er forøvrigt et Spørgsmaal, om de er mere solide end Papirhusene i Byen. Møblementet er yderst sparsomt, og Stole kendes overhovedet ikke, saa man forbløffes knap, naar man hører, at selv en velhavende Mand ikke gerne ofrer mere end 10—15 Kr. paa Opførelsen af sit Hus.

I disse Huse lever Koreanerne deres Familieliv, og her dyrker de deres Forfædre. Det er en Koreaners allerførste Pligt at ære sine Forfædre. Der er bestemte Regler, han maa følge; forser han sig mod disse, støder han ikke blot an mod Statens Love, men han udelukker sig samtidig fra gode, retskafne Borgeres Selskab. Hvis han vil strække sin Fromhed videre end til Forfædre dyrkelsen, ja, saa har forøvrigt alle kinesiske og japanesiske Guder fundet deres Vej til Korea. Buddhismen har engang været almindelig, men den er gaaet af Mode. Konfutses Lære er i Øjeblikket den, som Embedsmændene bekender sig til; men det store Folk har en broget Forvirring af Guder; og Djævle, Uhyrer af enhver Form og Skikkelse; der er saa mange, at et enkelt Tempel ofte bygges for mange Hundreder Guder paa een Gang.

I det hele taget staar vi overfor et Folk, hos hvem Religionen, navnlig set i Forhold til Folkets slet ikke ganske lave moralske og aandelige Stade, staar overordentlig lavt. Det fremgaar ogsaa af den ganske mærkelige Kendsgerning, at Præsterne, Bonzernerne, hører til de laveste Klasser i Folket, de saakalde »foragtelige Kaster«. Det er almindelig Erfaring, at naar et Folk saaledes, uden at være i særlig Grad moralsk fordærvet eller aandelig defekt, ingen Ærbødighed har for sin egen Religion, da er det enten meget jordbundet, materialistisk, hvad vist nok maa siges at gælde f. Eks. Kineserne, eller det har tværtimod en naturlig Jordbund for den sande Religion. Der er meget, der tyder paa, at dette sidste gælder for Koreanernes Vedkommende.

Man kan vist ikke sige, at Koreanerne enten er jordbundne eller blødagtige. Deres daglige Sædvaner er jævne og enkle, og de stiller ikke store Fordringer til Nydelser og Adspredelser. Deres Kost er jævn og tarvelig — vi vilde nærmest kalde den spartansk. Ris, Bønner og Majsbrød — det er den daglige Føde, lidt Fisk og Fjerkræ, naar det kommer højt.

Dertil kommer, at det er et opvakt og videbegærligt Folk. Det har ganske vist i Aarhundreder været spærret inde og holdt nede, saa synderlig godt oplyst er Folket ikke. Ja,

de tager Eksaminer — ikke saa faa — naar de skal være Embedsmænd, men med Eksaminerne er det ikke videre bevendt. Det er den døde kinesiske Udenadslæren af gamle Tegn og Skrifter; og forresten har en rig Mands Søn ofte kunnet klare sig med at købe sig et Eksamensbevis, naar hans Ærgerrighed stod til Mandarinværdigheden.

Ogsaa paa det praktiske Omraade har Folket været holdt nede; de er dygtige og foretagsomme af Naturen, men der har været sat Skranker for dem overalt. Ganske oplysende i saa Henseende er det, at det tidligere har været strengt forbudt at udvinde de kostbare Mineralier, bl. a. Guldet, som Jorden er rig paa. Man ved ikke sikkert, hvorfor. Der er dem, der mener, at de koreanske Regenter har været bange for, at de skjulte Rigdomme skulde friste de graadige Naboer, naar de kom frem for Dagens Lys. Andre mener, at Forbudet er opstaaet under svage Regenter, som var bange for denne Sammenstimlen af Arbejdere, som Virksomheden med at udvinde Mineralierne vilde medføre.

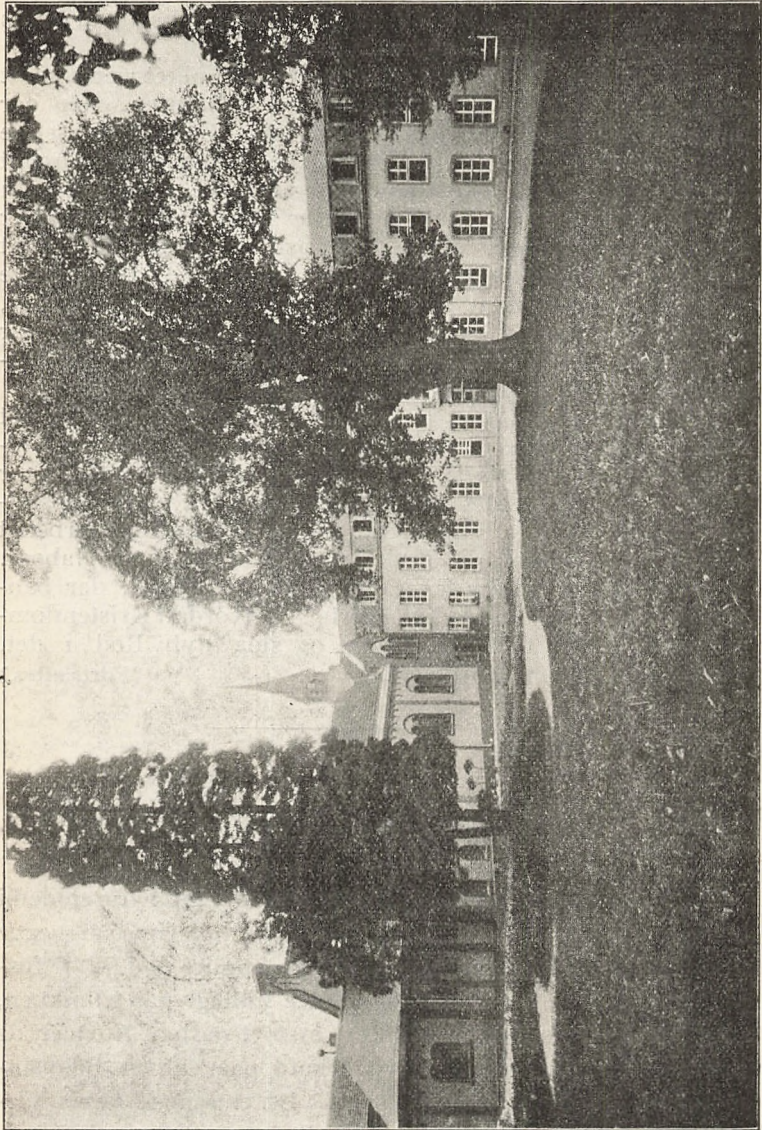
Men hvorom alting er: det er ikke Folkets Skyld, det hænger ikke sammen med deres Naturanlæg, at dets Kultur har staaet i Stampe. For Kultur har de — derom er der ingen Tvivl. Det har i Aarhundreder været indesluttet, indeklemmt i et Panser af gamle Fordomme, forbenet Politik og Overgreb, og Tryk fra de paatrængende Naboer. Men bag dette Panser lever der endnu en Aand, der banker et varmt, menneskeligt Hjerte — hvordan Kristendommen fandt Vej til dette Hjerte og slog dyb Rod i det, derom skal der nu fortælles. (Fortsættes.)

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Ti Aar før havde Kamillianerne under en Tyfusepidemi blandt Soldaterne haft Lejlighed til i høj Grad at lægge deres Offervillighed for Dagen. Ikke mindre end 72 Tyfuspatienter blev i Løbet af nogle Uger indlagt paa Klinikken, som dengang endnu var lille; men Præster, Novicer og Brødre kappedes om at give Afkald paa enhver Bekvemmelighed til bedste for de syge. De rømmede deres Værelser for dem og gav dem deres Senge og deres Sengeløj, saa at de ofte selv, naar de efter Dages og Nælters anstrengende Arbejde endelig var nødt til at søge en kort Hvile, kun fandt en Straasæk at ligge paa.

- Befolkningen i Roermond er ganske naturlig kommet til at sætte stor Pris paa Kamillianerne. Her, hvor de har



Klosteret i Vaals (Holland).

fornødne Kræfter til deres Raadighed, kan de udfolde en Side af deres Virksomhed, som de ikke altid paa andre Steder ser sig i Stand til. Hvor man ønsker det, paatager

de sig uden Vederlag Sygepleje og Nattevaagen i Hjemmene. Det siger sig selv, til hvor megen Velsignelse de paa denne Maade kan være for mange fattige. Baade i rige og fattige Hjem gælder den Regel for Kamillianerne, at de ikke nyder den ringeste Forfriskning, det være sig ved Dag eller Nat, saa ingen behøver at føle sig besværet ved Tanken om deres Forplejning. — —

Klosteret i Roermond kunde dog i Længden ikke rumme de mange, der ønskede Optagelse i Ordenen. Allerede i 1897 havde derfor Pater Vido aabnet et nyt Hus i Nærheden af den lille By Vaals nær ved Aachen, paa Grænsen mellem Holland og Tyskland.

Den Ejendom, som Kamillianerne her erhvervede sig, var egentlig et gammelt Herresæde, kaldet Esch. Det ligger overordentlig smukt i den skønneste Del af Holland, det saakaldte hollandske Schweiz, og er omgivet af en prægtig Park med ældgamle, skyggefulde Træer. Det havde allerede været brugt af Ordensfolk, der havde indrettet Bygningen efter Behov, og det egnede sig ret godt for Kamillianerne, skønt Pladsen paa Grund af deres store Antal var meget indskrænket. Bygningerne var gamle og faldefærdige, og Kamillianerne kom i enhver Henseende til, i hvert Fald i den første Tid, at leve i den yderste Fattigdom. Det var dog saare langt fra at nedslaa deres Mod, trods alle Savn følte de sig tilfredse.

I Løbet af de 20 Aar, der er forløbet, siden Kamillianerne kom til Vaals, har de arbejdet paa at indrette deres Hus der paa den Maade, der kunde være til størst Nytte for Ordenen. Omtrent en Fjerdingvej fra Esch ligger der en Høj, hvorfra der er en vid Udsigt over den herlige Egn; paa denne Høj, der hører ind under Gaarden Esch's udstrakte Jorder, staar der nu en smuk Bygning i gothisk Stil. Den er bygget i Korsform med et Kapel paa Forsiden og er bestemt til Juvenat; Præsterne har Bolig i det gamle Eschkloster. Paa Højen findes ogsaa en Bygning, der tjener til Trykkeri. Dette er udrustet med alle de Maskiner og Materialier, som den moderne Teknik udkræver, og herfra udgaar St. Kamillusbladet, hvis Abonnentantal beløber sig til c. 15.000, Familiaria, som er Ordenens Tidsskrift, m. m.

Pater Vidos Ønske, at se den hellige Kamillus' Ger-
ning optagen ogsaa af det tyske Folk, var blevet opfyldt;
allerede den 8de Maj 1903 blev den tyske Provins opret-
tet, og Pater Vido blev udnævnt til Provincial for den.

1904 blev Pater Vido imidlertid udnævnt til Ordensge-
ral, og som Provincial i hans Sted traadte Pater Stephan
Tembories, der paa den Tid var Præfekt ved det nyopret-
tede Hus i Aalborg. — — —

At Kamillianerordenen kom til Danmark, skyldes i
første Række Pater Vido, der, som før nævnt, altid havde
næret en særlig Forkærlighed for de nordiske Lande, som
han gerne undte at faa Del i den Velsignelse, som den hel-
lige Kamillus' Sønner er i Stand til at bringe det Land, hvor
de kommer til at arbejde. Men ogsaa Msgr. von Euch, den Apo-
stoliske Vikar for Danmark og Island, følte stor Interesse for
Ordenen og ønskede, at den skulde komme til Danmark. Paa
et Besøg i Rom havde Biskoppen haft Lejlighed til at gøre
sig bekendt med Kamillianernes Virksomhed; han medbragte
fra denne Rejse et Maleri af den hellige Kamillus og kan
vel saaledes med stor Sikkerhed siges at være den første,
der har bragt noget vedrørende den store Ordensstifter her
til Landet. I Sommeren 1898 indbød Hs. Højærværdighed
Kamillianerne til at komme til Danmark, og allerede i No-
vember afrejste Pater Vido, ledsaget af Pater Tembories,
hvem han havde udset til Præfekt for det nye Ordenshus,
hertil for at finde et passende Sted til det. Man vaklede
en Stund mellem Esbjerg og Aalborg; men til sidst faldt
Valget paa den sidst nævnte By.

Paa en solklar Dag, naar Limfjorden som et lyseblaat
Baand slynger sig i bløde Bugtninger mellem de bakkede
Fjordbredder og spejler Byerne paa begge Sider i sine klare
Vande, er det nok Umagen værd at komme til Aalborg;
saa ejer den en særegen Skønhed og Friskhed, som kun
faa Byer her i Landet kan opvise Mage til. Paa Italiene-
ren Pater Vido gjorde Synet af Aalborg med den skønne
Fjord stærkt Indtryk; den mindede ham mere end nogen
anden By om hans Fødeby Venedig, og det blev fra første
Færd hans Ønske, at den Klinik, som det var Hensigten at
oprette der, maatte komme til at ligge saa nær Fjorden som
muligt. Det lykkedes da ogsaa de to Præster at erhverve

sig en fortrinlig beliggende Villa, det første Hus paa Kastelvej. Til Villaen hørte en Have paa 16.000 Kvadratalen, som gjorde det muligt straks at skaffe Byggeplads til en Tilbygning og endda at beholde en stor og smuk Have tilbage. Den 9ende Januar 1899 blev Købekontrakten afsluttet, og den 19de April overtog Kamillianerne Ejendommen. Pater Tembories og hans Medarbejder, der begge siden November havde opholdt sig i Randers hos Pastor Helmke for at lære Dansk, flyttede ind i Villaen. Her blev et Værelse indrettet til Kapel og indviet den 30te April, og for første Gang siden 1536 saa en katholsk Menighed i Aalborg atter den evige Lampe lyse foran Tabernaklet og kunde modtage de hellige Sakramenter af deres egen Sognepræsts Haand, idet Præfekten for Kamillianerklinikken tillige kom til at beklæde denne Værdighed. Sognet gaar fra Skagen mod Nord til Grænsen for Randers Sogn mod Syd, saa det var ikke noget lille Omraade, Pater Tembories havde at berejse, da han kort efter tog ud paa sit første Sognebesøg hos de mange adspredt boende Katholikker i Nordjylland, der fra nu af kunde føle sig trygge ved Tanken om altid hurtig at kunne faa Hjælp i alle kirkelige Forretninger, den, de før maatte søge helt nede i Randers. Man kan let forestille sig, hvor vanskeligt, ja, ofte umuligt dette maa have været, især i paatrængende Tilfælde som pludselig alvorlig Sygdom, Daab og i det hele taget, hvor det gjaldt Meddelelsen af Sakramenterne.

Det var dog ingenlunde Meningen at slaa sig til Roselv for kortere Tid med det lille Huskapel. Straks ved Overtagelsen af Ejendommen begyndte man at udgrave Grunden til en Kirke og til det nye Hospital, begge Dele i Flugt med Villaen, Kirken paa den østlige og Hospitalet paa den vestlige Side af denne. Allerede i November stod begge Bygningerne færdige. Den 25nde November fandt den højtidelige Indvielse Sted. Biskop von Euch og en hel Del Præster fra forskellige Egne af Landet var kommet til Stede, og Højtideligheden formede sig saa smukt, som det var muligt. Kirken var fyldt til sidste Plads, da Biskoppen kom ind for at læse den første hellige Messe i det ny Guds-hus. I sin Tale ved denne Lejlighed mindede Biskoppen om den Orden, der i gamle Dage havde taget sig af Fattig-

og Sygepleje i Aalborg, nemlig Helligaandsbrødrene, der havde virket her, lige til den sørgelige Trosspaltning havde grebet forstyrrende ind i deres Gerning. Naar Kamillianerne nu optog et lignende Arbejde i Aalborg, vidste han, at de med aabne Arme vilde modtage enhver syg, der trængte til deres Hjælp, uden Hensyn til hans Trosbenedelse. Han sluttede med at sige, at han var overbevist om, at disse den hellige Kamillus' Sønner vilde vandre tro i deres offervillige, heltemodige Faders Fodspor.

10ende December samme Aar fik Kirken en Klokke, hvis Toner nu i de forløbne 15 Aar daglig Morgen, Middag og Aften, naar den ringede til Angelus Domini, har mindet dem, der havde Øre og Hjerte opladt derfor, om den salige Stund, da Herren sendte sin Engel til Jomfruen i Nasareth med det glade Budskab.

Klinikken blev aabnet i Marts 1901. Byens Læger var indbudt til at tage den i Øjesyn, og de udtalte sig alle med stor Tilfredshed om den og lovede at lade deres Patienter indlægge paa den. Noget særlig stort Antal blev det dog ikke til, førend man fik det ordnet saaledes, at den ogsaa blev tilgængelig for Medlemmer af Sygekasserne paa samme Betingelser som Kommunens Sygehus. Forholdet er saadant, at Sygekassen betaler den ene Halvdel og Kommunen den anden, og dette kom ogsaa til at gælde for Klinikken, ligesom det tillige blev bestemt, at Klinikken ogsaa skulde modtage de Patienter, der ikke var Plads til paa Sygehuset. Fra det Øjeblik, dette blev gennemført, har Antallet af Patienter stadig været i Stigning.

Da Tuberkuloseloven i 1907 bød, at Hospitaler skulde oprette særlige Afdelinger for Tuberkelpatienterne, og bevilgede en Sum paa 300,000 Kr. aarlig til Oprettelse af saadanne Tuberkuloseafdelinger (c. 1200 Kr. for hver Seng) og tillige forpligtigede sig til i Fællesskab med Kommunen at betale, hvad de enkelte Patienter ikke selv kunde udrede af den daglige Betaling paa 2.50 Kr., henvendte Kamillianerne sig til Regeringen med Anmodning om, at de nævnte Penge ogsaa maatte komme deres Klinik til Gode. Ansøgningen blev bevilget, og man tog straks fat paa Arbejdet med den ny Bygning, der blev indrettet efter de nyeste hygiejniske Fordringer. Den kom til

at rumme tre store Sale, to Dobbeltværelser, et Enkeltværelse, Laboratorium m. m. I Haven blev der opført en stor aaben Liggehal, hvor Patienterne daglig kan bruge Luftkur.

1902 oprettedes Kamillianerklinikkens Kvindefdeling, der ledes af St. Josefssøstrene. Den er indrettet i en Villa et Stykke længere ude ad Kastetvej og har Læge fælles med den mandlige Afdeling. — —

En af Kamillianernes første og vigtigste Opgaver efter deres Ankomst til Aalborg var at aabne en Skole for den katolske Menigheds Børn. Til at begynde med lejede man et Lokale, og Undervisningen besørgedes af nogle Privatlærerinder; senere har man faaet Ordenssøstre til at udføre dette Arbejde. Det lejede Lokale blev imidlertid snart for lille, efterhaanden som Skolen voksede, og man maatte tænke paa selv at bygge en Skole. Det traf sig saa heldigt, at man kunde faa et stort Stykke Jord, hvorpaa der laa et enetages Hus, til Købs paa rimelige Betingelser. Grunden stødte umiddelbart op til Klinikens Have, saa Kirke, Skole og Sygehus ligger paa samme Terrain. Skolen er i 1913 blevet udvidet med en stor Gymnastiksal og et Klasseværelse. Den er gennemsnitlig besøgt af 70 Børn. —

Kirken, der som omtalt indviedes 1899, har efterhaanden vist sig at være for lille, naar Menighedsmedlemmer fra By og Land mødes der paa de store Helligdage. Man har ligeledes ønsket at udvide Klinikken, og da den hellige Kamillus' 300 Aars Jubilæum fejredes den 14. Juli 1914, kunde man allerede fremlægge en Tegning af det paa-tænkte Bygningskompleks. For at faa tilstrækkelig Plads er der købt en Grund paa c. 14,000 Kvadratalen, beliggende paa Hjørnet af Kastetvej lige ved Siden af Klinikens Have. Der er stiftet et Fond til den ny Kirke, og Arbejdet skulde have været paabegyndt i Efteraaret 1914, men paa Grund af den store evropæiske Krig, der ogsaa paavirker de økonomiske Forhold her i Landet, er Arbejdet foreløbig blevet udsat.

I de 15 Aar, Kamillianerne har arbejdet i Aalborg, har de baade i Byen og paa Landet vundet sig mange Venner, som gentagne Gange har haft Lejlighed til at lægge deres Sympathi for dem for Dagen, Den katolske Menighed

omfatter dem med Kærlighed og Taknemlighed, thi det er jo Kamillianerne, den skylder, at den har en Kirke, hvor de hellige Sakramenter til enhver Tid kan meddeles de troende, en Skole, hvor dens Børn kan blive oplært i den katholske Lære, og omhyggelige, trofaste Præster, der bestandig er rede til at staa hvert enkelt af dens Medlemmer bi med Raad og Daad.

(Fortsættes.)

Hjælp de belgiske Søstre og de katholske Skolebørn i Dansk-Vestindien.

Paa vore vestindiske Øer er Forholdene i den senere Tid blevet ret kritiske for de katholske Menigheder.

I fordums Dage var den katholske Religion ene raadende paa Øerne; det var jo katholske Stater, der havde koloniseret dem. Ingen mindre end selve den fromme *Christopher Columbus* skal have givet den største og sydligste af dem Navnet St. Croix (Hellig Kors).

Det protestantiske Danmark, der senere erhvervede Øerne, har ikke følt sig forpligtet til at støtte katholsk Kirke og Skole derude; Danmark oprettede sine egne Præstebeder og Skoler, der fik den Fuldkommenhed, som et veluddannet og vellønnet Personale kan opnaa i Tropene. Den nuværende Skoledirektør i Dansk-Vestindien har givet de protestantiske Skoler en betydelig og stadig stigende Ydeevne, men kræver ogsaa, at de Børn, der ikke gaar i disse Skoler, faar en lige saa god Undervisning som Kommuneskolernes Børn. Den Fordring er der ikke noget at sige til; men den er skæbnesvanger for de katholske Menigheder, der staar uden Midler til at yde en saadan Undervisning og det oven i Købet gratis. De katholske Menigheder er tilmed store og deres Skoler ligesaa.

For Drengenes Vedkommende har det hidtil gaaget nogenlunde godt, idet Præsterne (belgiske Redemptoristpater) har undervist dem og endnu gør det. Derimod har Pigerne til Lærerinder kun haft unge kulørte Kvinder med en ringe Uddannelse; Følgen heraf har været, at Pigerne i stedse stigende Grad er gaaget over i de protestantiske Skoler.

Dette Savn var der nu gjort Skridt til at afhjælpe.

Tre belgiske Søstre, som sammen med deres Generalpriorinde boede i København — paa St. Josefs Hospital — sidste Sommer, tog efter Opholdet her over til St. Croix og har der begyndt en Pigeskole i Frederiksted. Sammen med Søstrene arbejder en dansk Dame, Fru cand. phil. A. *Bokkenheuser*, der rejste med Søstrene.

Det viste sig straks, i hvor høj Grad der var Brug for dem. I den nævnte lille By fik de 260 Elever at undervise. Et stort Antal, hvortil naturligvis svarer et stort Arbejde og store Udgifter.

Saa kom Krigen. Dens Udbrud falder omtrent sammen i Tid med Paabegyndelsen af Skolearbejdet i Frederikssted. Ovre paa den fjerne Ø har Søstrene faaet det Budskab, at deres Land er knust og hærget og besat af fjendtlige Hære. Deres Moderkloster i *Roulers*, ikke langt fra Ypern, ligger endog i selve Kamplinjen. Det er indlysende, at under disse Forhold kan hverken Søstre eller Præsterne eller Øernes Biskop, der selv er Flamlænder, vente sig nogen Hjælp fra deres Hjemland. Det menes endog, at Moderklosteret venter Hjælp fra Søstrene i Kolonierne.

Af denne Grund henvender vore Skolesøstre i Dansk Vestindien sig til dem, der snarest kan tænkes at ville hjælpe dem — de danske Katholikker i Moderlandet.

Der er kommet Brev fra Fru *Bokkenheuser*, afsendt fra Frederikssted den 21. November, med Bøn til Landsmænd og Trosfæller her hjemme om at hjælpe Søstrene i denne vanskelige Tid. Med Brevet følger en Liste over Søstrenes Juleønsker. Først og fremmest ønsker de nogle af de Ting, der er nødvendige for Undervisningen, og som Negerbørnene ikke selv kan anskaffe, saasom Tavler, Grifler, Blyanter, Svampe, Skrive- og Tegnebøger, Kanevas, Broderegarn o. s. v. og — om muligt — verdenshistoriske og naturhistoriske Væg billeder. Beklædningsgenstande (Kjoler) og Penge er der ogsaa god Brug for. I denne Sammenhæng skal nævnes, at de belgiske Søstre blandt deres Skolefag har Undervisning i Knipling, hvad der har vist sig at være en værdifuld pekuniær Støtte, idet Kniplingerne har kunnet afsættes i Bryssel og London; men, bortset fra Tidernes Ugunst, kan denne Undervtsning kun lige være begyndt derovre.

I Dansk Vestindien har vi paa en Maade vor egen lille Negermission, idet de smaa Børn derovre mangan Gang er saa forsømte, især ogsaa i moralsk Henseende, at de staa lavere end Hedningebørn. Lad os derfor sende vore smaa sorte Landsmænd og deres opofrende Søstre en haardt tiltrængt Hjælp. Af de første Kolonister er vore

Øer indviede til og opkaldte efter St. Thomas, St. Johannes og det hellige Kors; er der ikke dermed givet Katholikkerne i det Land, hvis Flag nu vajer over Øerne, en Arv at tiltræde og en Pligt et efterkomme?

Fru Elisabeth Hemicke, f. v. Lassen, Silkeborggade 14^a, Kbhvn. Ø, er villig til at modtage Gaver og sende dem til Søstrene paa St. Croix (Mandag, Onsdag og Lørdag 10—2).

Nye Bøger.

Jon Svansson: Sonnentage. Nonnis Jugenderlebnisse auf Island. (293 S. 16 Illustrationen. Herders Verlag. Freiburg im Breisgau 3,50 Mark. In Leinen gebunden 4,40 Mark.)

Sidste Aar fulgte vi med Spænding Nonni paa hans eventyrlige Rejse fra Island og foreløbig ned til Danmark; i Aar læser vi om Nonnis Oplevelser paa Island, inden han forlod sin Fødeø. Man har kun Fornøjelse og Udbytte af at læse *Sonnentage*. Bogen indeholder seks Fortællinger, af hvilke den første handler om, hvorledes Hyrdedrengen Julli bliver levende begravet i Sneen under et Forsøg paa at redde en Faarehjord, der er bleven overfaldet af den saa frygtelige islandske Snestorm. — Beskrivelsen af Landskaberne og Folkeskikkene er i denne, saa vel som i de øvrige Historier, saa levende og malende, at man tydelig ser det hele for sig og ikke et Øjeblik maa anstrenge sin Fantasi for at danne sig et Billede deraf.

Den næste Historie, »Lille Kjartans Syn«, som er lidt uhyggelig, og den sidste, »Nonni i Snestorm« har begge tidligere været optaget i *Varden*, saa de er ikke ny for danske Læsere.

Ganske yndefuld er Beskrivelsen af det lille Lam, som Nonni og hans Søkende og nogle Venner træffer oppe i Bjergene. —

Den islandske Fortællekunst og Digtekunst faar man ogsaa et lille Begreb om, dels i de to første Historier, men især i Fortællingen om »Valaen«, en gammel, klog Kvinde, der rejser fra Gaard til Gaard, bliver et Par Dage og Nætter hvert Sted og saa til Gengæld forkorter de lange Aftener ved at fortælle, ikke alene Historier fra Island, men fra saa at sige hele Verden. De to af hendes Fortællinger, der er genfortalt her, er ret uhyggelige, især den sidste. —

Ganske eventyrlige er Nonnis og Mannis, Nonnis yngre Broders, Oplevelser i Bjergene. Her maa man absolut be-

undre de to Drenges store Mod og Snarraadighed samt deres store og barnlige Tillid til Gud. — Helt rørende er det at læse om den stakkels unge Mand, der paa Grund af Drab er flygtet op i Bjergene, hvor han lever i en Hule og vel i Grunden redder Drengenes Liv, da de er faret vild og ikke tør ride tilbage paa Grund af en Tyrns Galsskab. Gennem hele Bogen føler man Nonnis store Kærlighed til og Glæde over Naturen og dens Skønhed. — Børn vil have stor Fornøjelse af at læse Bogen, dog vil de maa-ske blive forskrækkede over »Kjartans Syn« og »Valaens« Fortællinger.

W.

Rosenkransbønnen populært forklaret. Af Ole Lauritzen, Askov. (1905. 8 Sider. 10 Øre.)

»Rosenkransbønnen!« udbryder mange Protestanter foragtelig. Det er derfor med Glæde og Undren, man ser denne Bog, der er skrevet af en, som har forstaaet, hvor dybt Rosenkransen binder i Skriften, da dens Kærne jo er Betragtningen. Altsaa, har man gode Venner, der rynker paa Næse ad Rosenkransen, saa lad dem faa denne Bog. Eller er der Konvertitter, der ikke kan finde sig til Rette med den, lad dem læse den. Forfatteren kunde ogsaa have gjort opmærksom paa, at det at holde Rosenkransen i Haanden er et godt Middel imod Adspredthed, og at den Tid, der medgaar til et Led, netop er saa lang, som almindelige Mennesker kan beskæftige sig med en Tanke uden at blive træt.

Magister.

Stephan Kardinal Borgia. Af Johan Johnsen. (20 Sider. 50 Øre. 1914).

Den her i Ugebladet nylig optagne Livsskildring af den berømte Kardinal er udsendt i Særtryk i en overordentlig smagfuld Udstyrelse. Man kan næsten ikke kende Ugebladets Tekst igen, saa fin ser den ud paa det ru Papir med de brede Rande omkring.

Jon Svensson: Nonni und Manni. Mit Ill. von Fritz Bergen. (86 Sider. S. Habel. Regensburg. In Leinen gebunden 2 Mark.)

Fortællingen om Nonni og Manni vil være kendt af de fleste af dette Blads Læsere. Den foreligger her i en meget smuk Udstyrelse, med nydelige Billeder til, der sikkert i Tyskland vil skaffe den mange Læsere. Det vilde være at ønske, om den danske Udgave af denne Bog kunde været prydet med de samme Billeder, det vilde have været en stor Gevinst for den. Baade denne og de øvrige af Pater Svenssons Bøger synes at have vundet stor Yndest i den tyske Læseverden. Forresten læses den danske »Nonni og Manni« ogsaa med stor Begejstring af danske Børn.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Unios Julefest i Søndags i Citys Selskabslokaler var godt besøgt og forløb i den hyggeligste Stemning. Hr. Pastor Neuvel talte ved Juletræet til Børnene. Et Kagehus med en Heks i gjorde selvfølgelig Lykke, ligesom det var under almindelig Jubel, at der bortloddedes en hel lille Fedegris.

— Der var overordentlig godt Besøg ved Organist Hammermüllers Foredrag i Tirsdags paa Den katholske Højskole. Efter en meget livlig og oplysende Indledning om Koralsangens Væsen og musikalske Karakter gav et Kor fra St. Ansgars og Jesu Hjertes Kirkerne en sjælden smuk Samling Prøver paa Messens Koralmelodier, ledsaget af Foredragsholderens meget vejledende og træffende Bemærkninger. Det var dog ikke alene Koret, men nogle Gange ogsaa hele den tilstedeværende Forsamling, som deltog i Sangen, der saaledes blev en lille Indøvelse i selve Menighedens Deltagelse i den liturgiske Sang, for hvilken Sag Foredragsholderen udtalte sin store Sympathi.

Ordруп. Søndag den 3. Januar afholdtes i St. Andreas Sogn den første Menighedsfest. Kollegiets store Sal var festlig smykket med de nordiske og pavelige Flag, medens et mægtigt Juletræ tronede i Sælens Midte, da ved Sekstiden over to Hundrede Mennesker, hvoraf ca. 80 Børn, tog Plads paa de lange Stolerækker. Sognepræsten, Hr. Pastor Evers, bød Velkommen og holdt en lille Tale om Julen og Juletræets Betydning. Forskellige af Menighedens Børn underholdt dernæst paa den behageligste Maade de tilstedeværende ved Deklamation, smaa Scener og lign., ligesom forskellige Musik- og Sangnumre høstede velfortjent Bifald. For de mange meget smaa Børn var vistnok Sangen, Dansen og Legen om Juletræet Aftenens Højdepunkt. En Del gode Bøger blev uddelt til Ungdommen.

Mariebo. Julen havde denne Gang et usædvanligt Præg derved, at de fleste polske Arbejdere, som ellers paa den Tid plejer at være bortrejste, i Aar var til Stede og overværede Midnatsmessen. Fra Kl. 5 Juleaften og næsten til Midnat hørtes Skriftemaal, og under Midnatsmessen kommunikerede omtrent alle tilstedeværende. De mange af Byens og Omegnens Folk, som ellers plejer at overvære Midnatsmessen, havde faaet at vide, at der denne Gang ikke vilde blive Plads til dem. Under Messen sang Sangkoret smukt, og Hr. Pastor Klessens prædikede om Julens Betydning. Under de derpaa følgende to stille Messer blev der sunget polske Julesalmer, og ved Halvtretiden var Gudstjenesten forbi, hvorefter man — blev, hvor man var. Der maatte ikke synges, men man kunde bede

og hvile. Rimeligvis har andre gjort som den unge polske Pige A. H., der under Midnatsmessen havde begyndt paa første Side i sin Bønebog og efter Højmessens Kl. 11 Juledag læst den helt igennem. Kl. 6½ Julemorgen begyndte de stille Messer igen, men først maatte nogle smaa Børn vækkes, der laa og sov paa Altertrinene, medens Forældrene holdt Nattevagt ved Krybben. Fra nu af hørtes uafbrudt Julesalmer indtil Kl. 4 Efterm., undtagen under Højmessens fra 10—11½. Hr. Pastor Hendrix mindede i sin Juleprædiken om, hvor sørgelig en Jul Krigen havde bragt i mange Hjem, hvad der fik Taarer i alles Øjne: de fleste polske Piger har jo en Broder eller anden Slægting i Krigen. Kirken og den dejlige Julekrybbe var smukt pyntede af de fattige polske Piger, som i Henseende til Nøjsomhed og Offervillighed er et lysende Eksempel for alle.

Frankrig. Biskopperne i de af Tyskland besatte Dele af Frankrig har udvist et kristent Heltemod, der sikrer dem en værdig Plads i alle Kristnes Erindring ved Siden af de franske Præstesoldater. Biskop Marbeau af Meaux blev tilbage i Byen med 200 fattige og syge, da den efter militær Ordre var rømmet af alle andre: han vilde blive hos dem, for hvem det af den ene eller anden Grund var umuligt at drage bort. Slaget ved Marne blev udkæmpet i Nærheden, og saarede Soldater blev i Hundreder bragt til ham for at faa Ly og Pleje. Meaux blev frelst for Besættelse af Tyskerne ved Sejren ved Marne; men alene, som Biskoppen var, da Byen var rømmet af Franskmændene, var det en tilsyneladende uoverkommelig Opgave, han havde, og dog løste han den paa vidunderlig Vis. De saarede Soldater blev plejet, Mad og Medicin blev hentet fra Paris, Orden blev der alle Vegne holdt, skønt de civile Myndigheder var flygtet, og i nogle Dage var Biskoppen eneste Sjælesørger i Byen og civil Guvernør tillige. Den franske Biskop, hvem Krigen har ramt haardest, er Biskop Lobbeday af Arras, hvis Bispestad er en Ruinhob. Men midt under alt dette har Biskoppen ikke mistet sit Mod eller ladet sin hjælpende Haand synke. Uden at bryde sig om Bomberne er han om Dagen gaaet fra Hus til Hus, rede til at hjælpe og trøste alle Vegne, og han har erklæret, at han ikke vil forlade Arras, saalænge en Mand, Kvinde eller et Barn, der hører til hans Flok, endnu lever i den saa haardt ramte By. En Soldat skriver, hvorledes han har set Biskoppen gaa fra den ene døde Soldat til den anden og bede Kirkens Bønner over dem, medens Pladsen oplystes af de brændende Landsbyer i Omegnen. — Den prægtige Jesu Hjertes Kirke paa Montmartre i Paris er den 17. Oktober bleven indviet under stor Deltagelse fra mange Sider.

Kirkelig Kalender.

10. Jan.	1. Sønd. efter H. 3. K.	17. Jan.	2 Sønd. efter H. 3. K.
11. —	Mand. Oktavdag.	18. —	Mand. Petri Stol i Rom.
12. —	Tirsd. Oktavdag.	19. —	Tirsd. Knud Konge, Martyr.
13. —	Onsd. Oktav af H. 3 Konger.	20. —	Onsd. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.
14. —	Torsd. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. —	Torsd. Agnes, Jomfru og Martyr.
15. —	Fred. Paulus Eremit, Bekender.	22. —	Fred. Vincentius og Anastasius, Martyrer.
16. —	Lørd. Marcellus I, Pave og Martyr.	23. —	Lørd. Raymund af Pennafort, Bekender.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 12. Januar Kl. 8 Aften

Magister M. Hansen: Messen III. (Nr. 23 og 26 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

Juleindsamlingen i **St Ansgars Sogn** indbragte 986 Kr., som uddeltes i Portioner, bestaaende af Flæsk, Risengryn, Sukker, Kaffe og Sigtebrød til 228 Familier. 14 Familier modtog kont. Hjælp.

Juleindsamlingen i **Rosenkranskirkens Sogn** indbragte 338 Kr. 15 Ø. Der uddeltes Flæsk, Smør, Risengryn, Sukker, Kaffe, Sigtebrød, og 100 Mælkebilletter til 51 Familier og enligstillede.

Alle Bidragsydere bringes herved en hjertelig Tak.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit die 11. Januarii hora quarta cum dimidia.

Unio. Fredag d. 15. Januar almindel. Møde i Frederiksberg Allé 11.

Det er for **Giden** nødvendigt af al Evne at støtte den danske Kirkesag. Bidrag til dette Formaal kan nedlægges i »Ab-salonsbøsserne«, der tømtes i Slutningen af hver Maaned.

K. U. F.s Bortlodning. Ved Julefesten 3. Jan. vandtes Dukken paa Nr. 30. Kan afhentes mod Tilbagelevering af Lodsedlen den 11., 12. eller 13. Jan. hos A. Gross, Adelgade 6². Træffes 7—8 Eftm.

Sofapuden er vundet paa Nr. 75 og kan afhentes i Kath. Bogsalg.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Fredag den 15. Januar læses den h. Messe Kl. 8 for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Samme Dag Kl. 4^{1/2} Eftm. fransk Prædiken og Kl. 5 sakr. Velsignelse.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder den 14. Jan. og afholder *Fælleskommunion* Søndag d. 17. Jan.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde Mandag den 11. ds. Kl. 8^{1/2} i Lokalet Bredgade 67² ov. G.

Charlottenlund.

Til April er for enlige Folk en Lejlighed paa 3 solrige Værelser, Korridor og Køkken med Gas og Vand ledig. Aarlig Leje 350 Kr. Lindegaardsvej 36 A. Gartner Viggo Hansen.

Rettelse. Side 3, mellem Linje 5 og 6 fra oven, er udfaldet: 15.—19. Juli St. Kamillus Fest i Aalborg.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 3.

Søndag den 17. Januar.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paven og den store Krig. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Pave Benedikt og Bibellæsning. — Bøn om Verdenskrigens Ophør. — Min Moder. — Vel begrundet Taknemlighed. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Belgien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

242.

Ægteskabets Sakrament.

Forleden Dag kunde man i et af Hovedstadens første Blade læse følgende Bemærkning: »Sakramenterne indtager en vanskelig Stilling i vore Dage. Deres Berettigelse angribes baade af den radikale Theologi, som i dem ser en Rest af gamle Tryllemidler eller i bedste Fald en naiv, barnlig Maade at træde i Forbindelse med Gud paa, og af gode Kristne, som synes, at Aanden maa benytte aandelige Midler alene og derfor ikke kan anvende materielle Midler.«

At den radikale Theologi kan komme til denne Opfattelse, det maa ikke undre os; for den gives der jo ingen kristen Sandhed mere, som ikke er bleven nægtet. Men at der skulde gives »gode Kristne«, som synes, at Sakramenterne ikke kan være til, fordi Aanden maa benytte aandelige Midler alene og derfor ikke kan anvende materielle Midler, maa der dog sættes et stort Spørgsmaalstegn ved; thi »gode Kristne« kan saadanne næppe kaldes, som dømmes saaledes om Evangeliet og den kristne Lære.

Det er godt, at der tilføjes, at saadanne »gode Kristne« synes, at Aanden o. s. v.; thi det kommer jo ikke an paa, hvad de synes om Jesus Christus og hans Lære, men

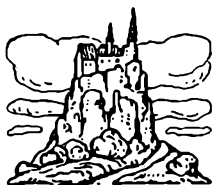
ene og alene om, hvad Jesus Christus og Apostlene har lært og overleveret os. Det er vor Tro.

Søndagens Evangelium om Brylluppet i Kana henleder vore Tanker paa Ægteskabet. Oftere er jeg bleven spurgt om, hvoraf jeg vidste, at Ægteskabet er et Sakramente. Ægteskabet er blevet indstiftet af Gud allerede i Paradiset, Christus har ført det tilbage til dets oprindelige Skønhed og Værdighed og samtidig ophøjet det til en naaderig Forbindelse. Til Farisæerne siger han: »Har I ikke læst, at han, som skabte Mennesket i Begyndelsen, har skabt dem Mand og Kvinde derfor er de ikke længere to, men eet Kød. Hvad Gud altsaa har sammenføjet, skal Mennesket ikke adskille.« Ægteskabet er for de Kristne ikke blot et borgerligt Foreningsbaand mellem Ægtemand og Hustru, men en Forbindelse i Gud og velsignet med Naade af Gud.

Den h. Apostel Paulus skildrer i sit Brev til Efeserne 5. Cap. Forbindelsen mellem Ægtemanden og Hustru som et Billede paa Foreningen mellem Christus og hans Kirke. » . . . I Mænd! elsker eders Hustruer, ligesom og Christus har elsket Kirken og givet sig selv hen for den . . . Derfor skal Manden forlade sin Fader og Moder og holde sig til sin Hustru, og de to skal være i eet Kød. Denne Hemmelighed — *mysterium*, Sakrament — er stor; men jeg siger det om Christus og Kirken.« Altsaa er det kristne Ægteskab en Forbindelse af overnaturlig Art og helliget og besejlet ved Guds Naade.

Vi finder her et synligt Tegn, en indre Naade og Indstiftelse ved Jesus Christus, følgelig et Sakrament. Og med Sakramentet følger dets særlige Naade, som ledsager Ægtefolkene hele Livet igennem, saa at de i Trofasthed kan holde ud, indtil Gud ved Døden adskiller dem.

Jos. Resch.



Paven og den store Krig.

Om ovenstaaende aktuelle Emne har det engelske Blad *Catholic Times* bragt en fortrinlig Artikel, som her i sine Hoveddele skal meddeles Ugebladets Læsere. Det hedder i den saaledes:

Alle er naturligvis ivrige efter at opnaa saa megen Støtte som muligt for den Sag, de kæmper for. Det er vel Grunden til, at nogle har krævet, at Paven skulde erklære enten Tyskland-Østerrig-Tyrkiets eller England-Belgien-Frankrigs Sag for den rette, hvilken det var alle Katholikkers Pligt af alle Kræfter at støtte.

En saadan pavelig Anerkendelse vilde unægtelig være af stor Værdi for det Parti, den blev til Del. En Tredjedel af de tyske og en langt større Del af de østerrigske Tropper er Katholikker, og en pavelig Godkendelse saa vel som en Fordømmelse vilde gøre stærkt Indtryk paa dem. Paa modsat Side kæmper ogsaa en Masse Katholikker, og om dem gælder naturligvis ganske det samme. Men intet af Partierne behøver hverken at glæde sig til eller frygte for nogen Udtalelse fra Pavens Side; den Hellige Fader er baade for klog og for retfærdig til saaledes at ville tage Parti.

Enhver, der kender noget til Verdenshistorien, ved, at i tidligere Tidens Krige har Paverne taget bestemt Parti, ja endog sendt deres Tropper ud for at kæmpe paa en af Siderne. Men aldrig har nogen Katholik ved saadanne Lejligheder i sin Samvittighed været forpligtet til at holde med de pavelige Soldater. Ogsaa i Modstandernes Rækker vidste han, at hans Standpunkt som katholsk Kristen var uangribeligt. Paverne har altid ment, at Staten saa vel som Kirken havde sit suveræne Omraade, hvor den ene var uafhængig af den anden. Leo den XIII bestemte i sine Encyclicaer *Immortale Dei* og *Sapientia Christiana* ganske nøje Statens og Kirkens Omraader. Alt, hvad der i det menneskelige Samfund er af en hellig Karakter, enten i Følge sin Natur eller fordi det efter sit Formaal har med Guds Tilbedelse eller Sjælenes Frelse at gøre, er undergivet Kirkens styrende og dømmende Myndighed. Men

hvad der udelukkende er af borgerlig og politisk Natur, er med Rette underlagt Statens Myndighed. Det er f. Eks. ikke Kirkens Pligt at udtale sig om, hvilken der er den bedste af de forskellige Regeringsformer. Forudsat, at der tages skyldigt Hensyn til Religionen og de moralske Krav, vil Kirken aldrig blande sig i de Forholdsregler, som Staten maatte tage. Den anerkender udtrykkelig, at der i politiske Spørgsmaal er Plads for forskellige Anskuelser.

Men hvorledes kan nogen da for Alvor forlange, at Paven skulde udstede en *ex cathedra*-Afgørelse om Spørgsmaal, der er af ren politisk Natur og fuldstændig underlagte Statens Afgørelse. Kirken fordømmer Tyranni, Overfald og Forbrydelser af enhver Art, men hvorledes skulde den Hellige Fader ved Krigens Udbrud kunne fælde en ufejlbar Afgørelse, om hvilken Magt der har Ansvar for denne blodige Begivenhed? Dette er et Spørgsmaal, der sandsynligvis maa overlades Historien at give det afgørende Svar paa, ikke mindst, fordi de Dokumenter, som i denne Henseende er af den største Betydning, maaske først om mange Aar vil blive Almenheden tilgængelige. Det tilkommer kun den pavelige Ufejlbarhed at fælde Dom om de Ting, der angaar den kristne Tro og Moral.

Derfor har Pave Benedikt absolut tvingende Grunde til at holde sig neutral i denne Krig. Der kæmper Katholikker paa begge Sider — hvis han nu tog Parti, hvad vilde Følgen da blive? Vi er her i England overbeviste om, at de allieredes Sag er retfærdig, og at alle hæderlige Mennesker maa holde med den. Sæt nu Paven udtalte sig paa samme Made og erklærede vor Sag for retfærdig og god — vilde saa ikke Tysklands og Østerrigs Millioner Katholikker føle sig overbeviste om, at Paven af deres Fjender var bleven ganske fejl underrettet? Saa underligt det ogsaa forekommer os, er de ligesaa overbeviste om, at deres Sag er god, som vi, at vor er god. Gud, som ser paa Hjerterne, ved, at de Præster, som velsigner Regimenterne, handler i god Tro, og han dømmer dem ikke, fordi de maaske bedømmer deres Lands politiske Situation forkert. Og Ikke-Katholikkerne i Tyskland og Østerrig vilde tillægge den Hellige Fader de værste Motiver, maaske

sige, at han var paavirket af selviske Interesser, var bestukket af Frankrig eller England o. s. v. Og Følgen vilde være, at Kirkens Fremgang i Østerrig og Tyskland i høj Grad vilde blive hindret.

Hvis omvendt Paven stillede sig paa Tysklands og Østerrigs Side, vilde saa Katholikerne i det britiske Rige ikke komme i en lignende vanskelig Situation og blive paa det heftigste angrebet af Ikke-Katholikerne? Hvilke Fabler vilde der ikke blive fortalt? At denne Krigs Hensigt var at ødelægge Protestantismen og dræbe alle dens Tilhængere, at Paven nu vilde genoprette sin verdslige Magt m. m. m.

Vi kan derfor blot beundre den Besindighed og Visdom, der har præget Pave Benedikts Optræden i hele den forfærdelige Tid, og bede Gud stadig blive ham nær med sin virksomme Hjælp. Dagbladene melder daglig om den store Virksomhed, han — uden at tage noget Parti — har udvist for at lette Fangernes Kaar, for at stifte Fred, for at faa udvekslet ukampdygtige Krigsfanger o. s. v. Skulde man derfor nævne en enkelt Mand, der hidtil har gjort mest for at standse den forfærdelige Krig, vil alle vist være enige om at nævne den ene, der staar over alle Partier, den lille Mand paa St. Peters Stol, Pave Benedikt XV.

Efter at ovenstaaende Linjer var skrevet, fremkom Forfatteren *Svend Leopold* med en ret interessant lille Artikel i *Berlingske Tidendes* Søndagsnummer den 10. Januar, af hvilken vi her tillader os at give forskellige Uddrag. Hr. Leopold kalder sin Artikel Benedikt XV og skriver bl. a. heri saaledes:

»Alt tyder paa, at en Diplomat paa ny er rykket ind i Vatikanet. Hans Type minder om Leos, tør, fin og aandig. Det kloge Blik bag ved Brillerne, det aandfulde Raceudtryk, Smilets afklarede Vid, den lille Skikkelses aristokratiske Holdning, alt bringer paany Leo XIII. i Erindring.

Der ligger en forfærdende, en sønderknusende Ironi bag ved den nye Paves blide Opfordring. Intet Interdikt, ingen Bulle kunde virke mere rystende. En stille Stemme har hævet sig og mindet den forvildede Menneskehed om det dybeste Frafald fra det religiøse Ideal. Da ingen pro-

fetiske Røster lød fra den protestantiske Verden, talte Rom, og de kristne Staters Overhoveder erklærede, at det var »ubelejligt« at holde Vaabenstilstand i Juleugen!

Det utrolige er sket i Verden, at Religionen, simpelt hen, er sat ud af Funktion! Paven i Rom har tilladt sig at minde om dens Eksistens, og man har, paa høflig og forekommende Maade, bedt den hellige Mand om at vente til bedre Tider med sine Paamindelser.

Benedikt XV er endnu en *homo novus* paa Sankt Peters Stol. Ingen kender Omfanget af hans diplomatiske Evner. Maaske han endnu engang vil tale til Samvittighederne. Den protestantiske Verden er jo ikke paa den Maade samlet om en enkelt, der kan tale paa Millionernes Vegne.

Trods alt — han er dog alligevel den, der paa ydmyg Maade har bragt det gamle Budskab ud i den sønderrevne og blodplettede Verden. Videnskabsmændene, som man havde ventet sig saa meget af, viste sig pludselig som blinde Fanatikere. Da det kom til Stykket, var det netop dem, der ivrigst pustede til Ilden rundt om i Landene. Fra dem kom Konfusionen — desværre!

Endnu engang viser Kristendommen, selv i den sværeste Modgangstid, sin aandelige Dybde. Thi selv om den fornægtes af Millionerne, er og bliver den dog Menneskehedens rigeste aandelige Instans.«

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Denne store Hjælpsomhed kommer blandt andet ogsaa de mange Polakker til Gode, som lever paa de store Gaarde i det udstrakte Sogn. I Sorg som i Glæde, under Sygdom, og naar det gælder vanskelige retslige Forhold, som de har ondt ved selv at klare i det fremmede Land, hvis Sprøg de næppe forstaar, kommer de til deres Sognepræst, sikre paa, at han nok skal kunne hjælpe dem, og de kommer ikke forgæves. Kamillianeren kender ikke til at skaane sig selv, hvor det gælder om at ofre Tid og Kræfter for andre, og den fattigste og ulykkeligst stillede kan fremfor nogen være sikker paa hans Hjælp. — — —

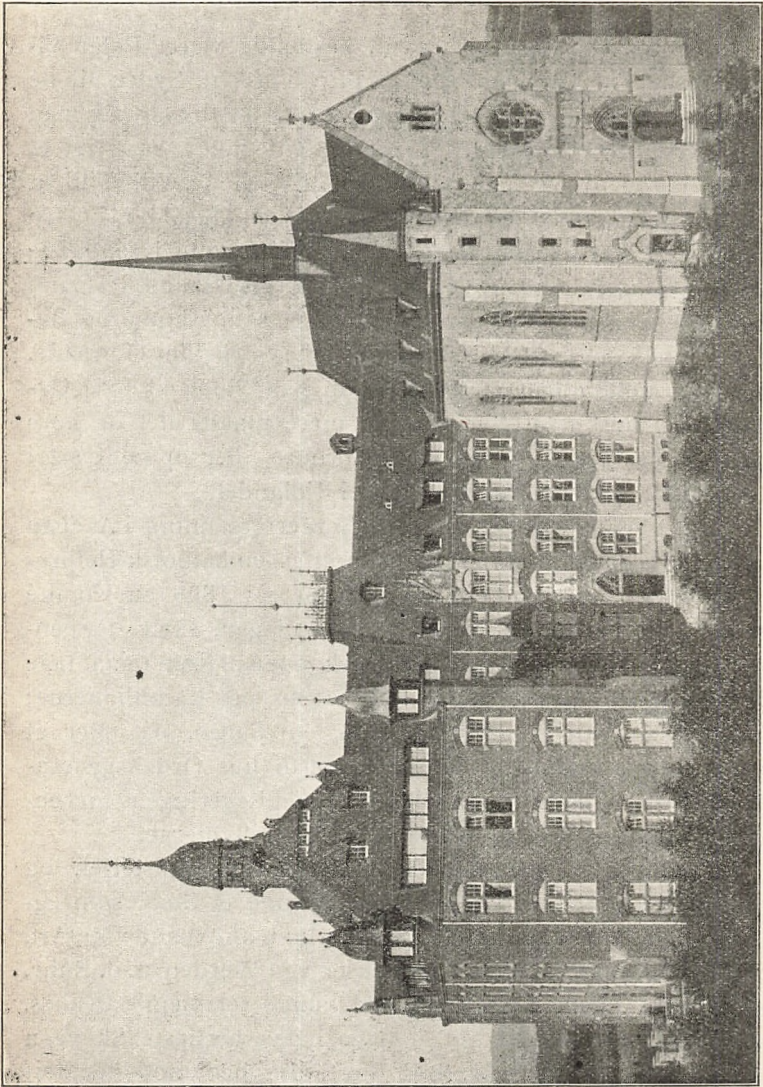
Med Navnene Heidhausen og Tarnowitz kommer vi til en ny Gren af Kamillianernes Virksomhed og nævner derved tillige de to første Huse, Ordenen har oprettet i Tyskland.

Det havde, som før nævnt, bestandig været Pater Vidos Ønske, at Ordenen skulde blive ført fra Syden til de nordlige Lande, hvor de Ordener, der beskæftigede sig med Barmhjertighedsgerninger, i fordums Tid fandt saa rigt et Virkefelt, og hvor han vidste, at Evnen og Viljen til at hjælpe dem, der lider Nød, netop i vor Tidsalder er saa levende og kraftig som faa Steder. Der maatte i saadanue Lande, naar Intelligens og Oplysning gik Haand i Haand med brændende Trosiver, kunne opnaas de skønneste Resultater paa det kristelige Barmhjertighedsarbejdes Omraade. Men laa det Italieneren Pater Vido paa Sinde at føre Ordenen til Tyskland, hvor meget mere maatte det da gøre det for de mange tyske Ordensbrødre, der opholdt sig i Roermond, Vaals og andre Huse i Udlandet.

Det var i 1896 paa en stor Borgerforsamling i Aachen blevet fastslaaet, at der skulde oprettes en katholsk Helbredelsesanstalt for Drankere, og da senere i 1898 en Komité traadte sammen for nærmere at drøfte Sagen, skete der gennem den en Henvendelse til Ærkebiskoppen af Köln om at tage sig af Sagen. Hans Tanker faldt straks paa Kamillianerne; han forhandlede med Pater Vido om Sagen, og efter at denne havde indhentet Tilladelse dertil hos Ordensgeneralen, blev det bestemt, at Arbejdet, med Regeringens forventede Samtykke, skulde overtages af Kamillianerne.

I 1899 blev Andragendet bevilget af Ministeriet, og man skred straks til Værket med at finde et Sted, som egnede sig til Anbringelse af et Sanatorium af ovennævnte Art. Et saadant fandt man i Heidhausen ved Werden a. d. Ruhr, og et mere idealt beliggende Sted kunde vel næppe tænkes. Anstalten er kommet til at ligge i den herligste Skovegn paa et bølgeformet Bakkedrag, der fører ned mod den dejlige Ruhrdal. Saa langt Øjet rækker, ser man skovklædte Bjerge veksle med frodige Marker, idylliske Landsbyer med spredte Villaer og Industribyer og yderst i Horisonten Rhinen som en blinkende Sølvstrib. De mægtige Fyrreskove yder netop den Stilhed og Ro, som de ødelagte Nerver træn-

ger saa haardt til, og den sunde, rene Luft giver fornyet Kraft til de ved Drikkesygen svækkede Legemer. Man bli-



Heidhausen.

ver imponeret, naar man gennem den smukke Portal træder ind paa den aabne Plads med dens Springvand og Haveanlæg foran Sanatoriet og ser den mægtige, i fri gotisk Stil opførte Bygning og den store Kirke ved Siden af den.

All inden for disse Mure er indrettet med Henblik paa de tre Hovedgrundsætninger: *Afholdenhed, Arbejde og Religion*. Ved Afholdenhed vænnes Patienterne til at faa Afsmag for de stærke Drikke, og gennem Foredrag, anatomiske Billeder, der viser Virkningen af Alkoholmisbrug, og videnskabelige Skrifter om samme Emne søger man at styrke den begyndende Forbedring ved at kalde Forstanden til Hjælp i Kampen mod Drikkesygen. Samtidig gælder det om atter at vække Sansen for nyttigt Arbejde hos dem, og man har derfor sørget for, at enhver kan komme til at arbejde i sit Fag eller efter sine særlige Anlæg. Landbrug, alle Slags Haandværk o. s. fr. dyrkes her med Lyst og Iver. Da Patienterne tilhører højst forskellige Samfundslag, har man delt dem i tre Klasser, af hvilke første og anden Klasse bebor Værelserne paa 1ste og 2den Sal, mens hele 3die Sal er forbeholdt tredie Klasse. Det er af Vigtighed, at Patienterne skal føle det saa hjemligt som muligt i den Tid, de maa opholde sig paa Anstalten, og det kan kun ske, naar Værelserne og Levemaaden er indrettet efter hver enkelt Kaa og Stand. Til hver Afdeling hører der smukke Lokaler til selskabeligt Samvær, Musikværelse, Bibliotek, Billardværelse etc.

Men Haand i Haand med Afholdenhed — og det er Totalafholdenhed for hele Livet, der indskærpes, i det Kapitel kendes ingen Halvhed — og Arbejde maa Religionen gaa. Ved den styrkes de slappe Viljer, og Haabet om legemlig og aandelig Genoprejsning vækkes. Sorgen over et Liv i Nedværdigelse og over de mange spildte Aar, som ad ren forstandsmæssig Vej er opnaaet ved de før omtalte Midler, bliver først for Alvor rensende og lutrende, naar den ved Religionen bliver til virkelig dyb Anger og Trang til fuld Omvendelse. Hver Afdeling har derfor sin bestemte Præst, hvis Gerning det er saa vidt gørligt at tage sig af hver enkelt Patients Sjælepleje. Som en god Ven færdes han blandt de syge, spiser sammen med dem og tager Del i deres Fornøjelser, og det fejler ikke, at han jo vinder deres Venskab og Fortrolighed. De stakkels Mennesker, der pludselig ser sig befriet for den Byrde, som deres sygelige Tilbøjeligheder har læsset paa dem, trænger til en forstaaende Ven, der kan styrke dem i den Kamp, der nu ret

egentlig skal begynde for dem, og raade og vejlede dem i de ofte fortvivlede Familieforhold, som deres ulyksalige Svagthed har ført dem ind i.

Og de finder ingen bedre Ven end Kamillianerpateren. Ved sit Arbejde blandt fattige, syge og ulykkelige Mennesker har han fremfor nogen lært Livets Skyggesider at kende; han kender tilfulde de Fristelser, der altid strækker deres Fangarme ud for at drage de svage Naturer ned i Dybet, og hans rige Erfaring og Menneskekundskab sætter ham i Stand til at finde de rette Midler og Veje til at komme de stakkels skibbrudne Sjæle til Hjælp.

Kamillianernes Arbejde i Heidhausen har hurtigt gjort deres Navn kendt og agtet i Tyskland, og da man ønskede at oprette et Sanatorium for Drankere i Øvre-Schlesien, henvendte man sig til Kamillianerne om ogsaa her at overtage dette Arbejde. Forskellige formaaende Personer gav rundelige Bidrag dertil, og efter at Regeringens Samtykke var indhentet, grundlagdes i 1906 Helbredelsesanstalten St. Johanneshaus i Tarnowitz efter ganske de samme Principper som den i Heidhausen.

Om begge Anstalter gælder det, at Arbejdet med at redde Mennesker tilbage for Samfundet maa siges at lykkes overordentlig godt. Antallet af Patienter i de henholdsvis 14 og 8 Aar, de har bestaaet, kan man tælle i Tusindvis, af hvilke gennemsnitlig 40 % aarlig kan erklæres for fuldstændig helbredede og 27 % for til Dels helbredede.

Kommer man til Tarnowitz, vil man ved en Høj tæt ved Anstalten se et mægtigt Trækors rage op. Det staar paa den gamle Galgebakke, hvor tidligere saa mange Forbrydere har maattet bøde med Livet for Forbrydelser, hvoraf sikkert, ligesom den Dag i Dag Tilfældet er med Forbrydelser, en overvejende Del direkte eller indirekte har haft deres Udspring i Drukkenskab. Hvor megen Skam og Vanære, hvor mange Suk og Taarer Mennesker Aar efter Aar bliver sparet for paa Grund af den Fredens Gerning, der udøves i Heidhausen og Tarnowitz af den hellige Kamillus' Sønner, vil ingen jordisk Statistik nogen Sinde kunne angive, det er alene forbeholdt een at holde Regnskab dermed; men i det stille vil mangan brændende Tak og mangan Bøn for Kamillianerne stige op for Guds

Trone og drage bestandig ny og rigere Velsignelse ned over deres Gerning. — — —

Førend denne lille Redegørelse for Kamillianerordenens Historie sluttet, er der endnu tre Navne at nævne, Navnene paa de tre sidste Steder, hvor Ordenen har bopset sig: Wien, Neufs og Hilariberg.

Til *Wien* kom Kamillianerne i Efteraaret 1906. Det var dog ikke første Gang, de virkede i Østrig. Det er allerede i Beretningen om den hellige Kamillus' Liv fortalt, hvorledes han sendte otte Kamillianere som Sygeplejere og Sjælesørgere med den pavelige Hær, der sammen med Østrigerne i 1595 skulde standse Tyrkernes Fremtrængen og bl. a. tilbageerobre Fæstningen Gran. Kamillianerne oprettede ved denne Lejlighed Lazaretter i flere østrigske Byer, saaledes i Pressburg og Wien. Det var paa dette Felttog, at Broder Hannibal Montaggioli, den forhenværende Soldat, døde af Overanstrengelse og blev begravet ved Donau mellem Neuenburg og Pressburg; men hans ensomme Grav ved Floden var ogsaa i over halvandet Hundrede Aar den eneste Plet Jord, der havde noget med Kamillianerordenen at gøre. Først i 1758 dukker dens Navn atter op i Østrig, da Biskoppen af Waitzen formaaede to Kamillianere til at bosætte sig i denne By. Da Biskoppen imidlertid allerede Aaret efter døde, flyttede de to Patre til Raab Syd for Wien efter den derværende Biskops Opfordring, og Kejserinde Maria Theresia skænkede dem 6,600 Gylden til at begynde deres Virksomhed for. Da Josef II. kom paa Tronen, ophævede han som bekendt alle Klostre i Riget, og Kamillianerne maatte ogsaa forlade deres Hus. De fik en lille Pension, og en enkelt af dem blev som Sognepræst i Nardavaro, de øvrige drog bort.

Først i 1906, efter at have været borte fra Østrig i c. 150 Aar, kom Kamillianerne tilbage dertil, og denne Gang er de blevet modtaget med en Forstaaelse, der lover godt for deres Arbejde nu og i Fremtiden.

I Slutningen af det 19de Aarhundrede havde man tilbuddt Kamillianerne Overtagelsen af forskellige Institutioner, uden at de dog havde kunnet gaa ind derpaa, da det f. Eks. drejede sig om Sindssygehospitalet, og Kamillianerne i Følge deres Regler ikke maa paatage sig at pleje sindssyge.

Omsider fandt man det rette, hovedsagelig som Følge af en Ansøgning derom til Wiens Magistrat fra Grevinde Kamilla Arco, der under et Besøg i Magdalenaklosteret i Rom havde hørt om Ordenens Ønske atter at finde et Virkefelt i Østrig. Det blev tilbudt Kamillianerne at arbejde som Præster og Sjælesørgere ved den nye Forsørgelsesanstalt i Lainz, det XIII. Distrikt i Wien.

Da alle Vanskeligheder med Hensyn til Ordenens Tilbagevenden til Østrig var fjernet ved Henvendelse direkte til Kejseren og til de forskellige Myndigheder, begyndte Kamillianernes Arbejde paa denne mægtige Anstalt, der er som en By for sig selv med sine store Bygninger og Haveanlæg og sin prægtige Kirke. Anstalten kan optage indtil 4500 Personer, fordelt i Hjem for Mænd eller Kvinder alene samt Hjem for Ægtepar. Desuden er der to Sygehjem og en Bolig for 160 Ordenssøstre.

De Kamillianerpatre, som først kom til Wien, boede i en Villa nær ved Forsørgelsesanstalten. I Løbet af de næste to Aar blev der imidlertid Brug for stedse flere Kræfter. Kamillianernes Arbejde havde snart vundet saa stor Anerkendelse, at man opfordrede dem til at overtage Præstegerningen og Sjæleplejen ved endnu 4 store Sygehuse, i 1908 tillige ved Universitetets Kvindeklinik. Det blev derfor nødvendigt at bygge et Kloster, hvor Patrene kunde bo sammen og leve efter deres Ordensregler. Klosteret kom til at ligge ved den store Forsørgelsesanstalt lige over for Kirken og er beregnet paa at kunne rumme 25—30 Patre. Ved dets Indvielse var Hertuginde af Hohenburg, den øst-rigske Tronfølgers Gemalinde til Stede. Hun havde overtaget Protektoratet over det ny Kloster og viste ved enhver Lejlighed Kamillianerne stor Velvilje. Det var derfor ogsaa med oprigtig Sorg, at Kamillianerne i alle Lande hørte, at den ædle, fromme Dame og hendes høje Ægtefælle var faldet for Morderhaand den 28nde Juni 1914.

(Sluttes.)

Pave Benedikt og Bibellæsning.

Hieronymus-Selskabet til Udbredelse af Evangelierne blev oprettet i Rom i Aaret 1902, og dets første Præsident var nuværende Pave Benedikt. Selskabet holdt maanedlige Møder i Vatikanet i daværende Mgr. della Chiesas Værelser. I November Maaned 1903 modtog Pius X Selskabet i Audiens, roste dets Virksomhed og bemærkede bl. a., at den Indvending, at Folk paa Landet ikke kunde forstaa den hellige Skrift, ikke havde noget paa sig: han havde selv levet blandt Landbefolkningen og kendte den og vidste, at de, saa vel som andre tilsyneladende mere intelligente, kunde have mangfoldig aandelig Velsignelse af den hyppige Læsning af Evangelierne, »den Bog, der er nyttig til alt og for alle«, og at Selskabet derfor udførte et godt og helligt Værk ved at sprede de hellige Skrifter vidt og bredt i Folket.

Da Selskabets Præsident var bleven udnævnt til Ærkebiskop af Bologna og havde forladt Rom, sygnede Selskabet hen. Dog, da Ærkebiskop della Chiesa sidste Maj var i Rom for at hente Kardinal-Hatten, samlede han Selskabets Medlemmer og opfordrede dem indtrængende til at fortsætte Virksomheden.

Og nu har han endelig som Pave Benedikt XV under 8. Oktober sendt Selskabets nuværende Præsident, Franciscus a Paula Kardinal Cassetta, følgende opmuntrende Skrivelse:

»Ærværdige Broder, Hilsen og apostolisk Velsignelse! Den sønlige Fællesskrivelse, som efter din Opfordring de udmærkede Mænd af det af dig med Iver ledede Hieronymus-Selskab har tilsendt Os paa deres himmelske Beskytters aarlig tilbagevendende Festdag, har Vi paa samme Dag med stor Tilfredsstillelse modtaget, og Vi glæder os meget over den. Thi lige saa vel som enhver Virksomhed i Religionens og Kærlighedens Tjeneste hele Verden over, og ganske særlig i Rom, er skattet af Os, saa er dog de Virksomheder allerkærest for Os, i hvis Oprettelse eller Udvikling Vi selv har taget Del.

Dog er det ikke alene af denne Grund, at Hieronymus-Selskabet er kært for os, men allermest for dets Formaals Skyld, som utvivlsomt til alle Tider er nyttigt, men, som du selv ved, ganske særlig i de Tider, vi nu lever i. Thi det er saa tydeligt, at det ikke behøver at paavises, at alle Vildfarelser i Nutidens Samfundsliv opstaa deraf, at Menneskene har forglemt Jesu Christi Liv, Lærdomme og Vidnesbyrd, og at de undlader at anvende dem som Vejledning for deres daglige Handlinger. Derfor er det ganske

utvivlsomt, at det er et overordentlig nyttigt Arbejde til at lede Sjælene til den kristelige Fuldkommenhed, som de udfører, der, som I gør det, stræber efter at udbrede de guddommelige Evangelier, og Vi har god Grund til at lykønske alle Selskabets Medlemmer og særlig dig, ærværdige Broder, ikke alene til det udmærkede, Os i høj Grad kære Arbejde, men ogsaa til den Iver, hvoraf I, som Vi selv har set, i disse Aar har været optagne for at sprede de hellige Bøger i stedse større Antal og nøjagtigere Skikkelse. Det er Vort inderlige Ønske, at I ikke blot maa høste den Frugt af eders Flid, at Evangelierne kan faa saa stor Udbredelse som muligt, men at I ogsaa maa opnaa det, som er et af Vor Sjæls højeste Ønsker, at hine helligste Bøger kommer ind i de kristne Familier og der bliver som hin Drachme i Evangeliet, som alle med Flid søger efter og med største Omhu bevarer, saaledes at alle troende venner sig til daglig at læse og overveje dem og deraf lærer at vandre værdigt, idet de behager Gud i alle Ting.«

Skrivelsen slutter med den apostoliske Velsignelse til Kardinal-Præsidenten for Selskabet og alle dettes Medlemmer. At denne Skrivelse har været til stor Opmuntring for disse til at arbejde videre paa deres nyttige og fromme Værk, følger af sig selv.

Bøn om Verdenskrigens Ophør.

Den bekendte østerrigske Forfatterinde *E. v. Handl-Mazzetti* har for kort Tid siden med Approbation af Kardinal-Ærkebiskoppen af Wien udsendt en Bøn om Verdenskrigens Ophør, hvis Indhold og Form sikkert mange vil sympatisere med. Den gengives her med nogle mindre Tilføjelser og Ændringer.

Almægtige, evige Gud! Du som har skabt Menneskene i dit Billede og har givet dem Budet om at elske hinanden som Brødre, se ned til de Folkeslag, mellem hvilke der er udbrudt en forfærdelig Krig, og forbarm dig efter din store Barmhjertighed over dem. Lad de kæmpende blive forsonet, de adskilte forenet; bevæg Fyrsterne til Endrægtighed, og lad dem tænke Fredens Tanker.

O Gud, for Jesu Kristi, din enbaarne Søns Skyld, som har udgydt sit Blod for os, beder vi dig, forbarm dig

over de mange Tusinder af dine Skabninger, hvis Blod udgydes paa Slagmarkerne, og stands Krigens Rasen.

Hør, o Herre, vor indstændige Bøn! Hør den Bøn, som Pave Pius X paa sit Dødsleje opsendte for Europas Fred. Kron med Held vor nuværende Pave Benedikt XV's Bestræbelser, som har Krigens Ophør og Fredens Genoprettelse til Formaal. Amen.

Hellige Maria, Fredens Dronning,
 Hellige Mikael, de himmelske Hærskarers Fyrste,
 Salige Jeanne d'Arc, Frankrigs Heltinde,
 Hellige Leopold, Markgreve af Østrig,
 Hellige Kyrillus og Methodius, Slavernes Apostle,
 Hellige Stephan, Konge af Ungarn,
 Hellige Edvard, Konge af England,
 Hellige Henrik, det tysk-romerske Riges Kejser,
 Salige Karl den Gode, som æres højt i Belgien,
 Hellige Kong Knud, Danmarks Værnehelgen,

bed Gud om Fred paa
 Jorden!

bed for vort Fædreland, at det maa blive skaanet
 for Krig!

O du Guds Lam, som borttager Verdens Synder,
 forbarm dig over os!

O du Guds Lam, som borttager Verdens Synder,
 forbarm dig over os!

O du Guds Lam, som borttager Verdens Synder,
 skænk os Fred, o Jesus! Amen!

Min Moder.

Følgende er skrevet af en velkendt Journalist ved Bladet *Post-Intelligencer* i Seatle paa Pacific-Kysten, Tom Dillon, som mere end een Gang med sin dygtige Pen har kæmpet for Renhed og Sædelighed i sin Fødebys offentlige Liv. Han er Søn af gode katholske Forældre, hvis udmærkede Eksempel og Lærdomme han mindes i følgende smukke Ord, der er henvendt til hans afdøde Moder:

Moder, jeg takker dig for det Legeme, du gav mig, for mit Hjerte og min Hjerne. Jeg takker dig for mine Øjnes Lys, for Blodet i mine Aarer, for min Stemme — for hele mit Liv. Alt, hvad jeg er, har jeg fra dig, som fødte mig.

Moder, jeg takker dig for al den Kærlighed, du har skænket mig. Jeg takker dig for din Haand, der førte mig, for dit Bryst, som jeg hvilede ved, og din Arm, som beskyttede mig. Alt, hvad jeg er, har jeg fra dig, som plejede mig.

Moder, jeg takker dig for dit Smil om Morgenens og dit Kys om Aftenen. Jeg takker dig for de Taarer, du har udgydt for mig, de Sange, du har sunget for mig, de Bønner, du har bedt for mig, og de Nætter, du har vaaget over mig. Alt, hvad jeg er, har jeg fra dig, som opdrog mig.

Moder, jeg takker dig for din Tillid og dit Haab til mig og for din Stolthed over mig. Jeg takker dig for din Ros og din Dadel, for den Retfærdighedstrang og Æresfølelse, du indpodede i mig. Alt, hvad jeg er, har jeg fra dig, som underviste mig.

Moder, tilgiv mig den Kamp og Angst, jeg foraarsagede dig, den Hulken og Klage, jeg fravristede dig, og den Styrke, jeg berøvede dig.

Moder, tilgiv mig den Frygt, du har følt for min Skyld, tilgiv mig, at jeg har berøvet dig saa mange Glæder og skaffet dig saa meget Arbejde, tilgiv mig de Timer, Dage og Aar, jeg har taget af dit Liv.

Moder, tilgiv mig de Gange, jeg har saaret dig, de Gange, jeg intet Smil havde tilovers for dig, de Gange, jeg undlod at kærtegne dig. Tilgiv mig min Vrede, min Oprørskhed og min Uærlighed. Tilgiv mig al den Smerte og Sorg, jeg har forvoldt dig.

Moder, tilgiv mig, at jeg ikke fulgte dine Lærdomme, ikke opfyldte dine Ønsker, ikke adlød dine Raad. Tilgiv, at jeg i Ungdommens Overmod og Styrke glemte Ærbødigheden for din Alder og din Svaghed. Tilgiv mig min Forsømmelighed og min Egenkærlighed. Moder, kære Moder! Tilgiv mig, at jeg ikke har gengældt al din inderlige Kærlighed. Gud give dig, Moder, i Evighed den Fred og Glæde, der overgaar al Forstand. Amen. Ved T. F.

Vel begrundet Taknemlighed.

I den saksiske Krig saa en preussisk Husar paa Slagmarken en østrigsk Officer, der bad ham om at gøre Ende paa hans Lidelser med en Kugle. »Nej, det vil jeg ikke, Broder«, svarede Husaren, »jeg vil hellere bringe dig til et Lazaret, hvor man kan forbinde dine Saar.«

Dette skete, og i Taknemlighed gav den saarede Husaren sit Ur til Erindring.

Snart derefter blev der sluttet Fred; Husaren tog sin Afsked. Han drog til Ungarn og søgte Plads som Staldmester og kom til Fyrst Anton Esterhazy. Ved første Øjekast mente Fyrsten at kende ham.

»Har De ikke været med i Krigen?« spurgte han. »Jo,« svarede Husaren. »Har De ikke reddet en østrigsk Officers Liv?« »Maaske fleres. — Den ene forærede mig dette Ur.«

»Det er den rette« svarede Fyrsten glad, »det var mig, De reddede. De skal ikke blot være min Staldmester, De skal fra i Dag altid være min bedste Ven. Saa længe jeg selv har noget, skal De ikke lide Nød.«

Og Fyrsten holdt Ord.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Grund af de mange berettigede Klager over Ugebladets Forsinkelse i Helligdagene henvises til omstaaende Meddelelse fra Ekspeditionen. — Redaktionen har ikke noget at gøre med Bladets Forsendelse. Særlig mange Klager er indløbet fra Postdistrikterne paa Frederiksberg, og ved Henvendelse paa Postkontoret beklagedes ogsaa Forsinkelsen; den store Juletravlhed havde været Skyld deri. Fra Redaktionens og Ekspeditionens Side var de to sidste Numre i 1914 gjort 1 Dag tidligere færdig, for at Bladet kunde være Abonnenterne i Hænde inden Helligdagene. Men Postvæsenets Uddeling svigtede; betydningsløse Nytaarkort blev bragt ud, medens Ugebladet med dets Underretning om Gudstjenesten i Helligdagene blev udbragt langt senere, end Postvæsenet var berettiget til.

— Paa Højskolen afsluttede i Tirsdags Hr. Magister *M. C. Hansen* sin Foredragsrække over Messen. Efter at have omtalt det latinske Sprogs Brug i Messen gav Foredragsholderen et Resumé over de Oplysninger, han tidligere havde meddelt, suppleret med nogle interessante Tilføjelser, f. Eks. om Røgelens Brug. — Der vil nu i Bogsalget kunne erholdes Adgangsbilletter à 10 Øre til Højskolens Møder; saadanne kan jo f. Eks. benyttes til Foræring, til Agitation for Højskolen og lign.

Ordруп. Forhenværende kgl. Skuespiller Meyer foretager i denne Tid en Sang- og Oplæsningstourné til Fordel for ulykkelige belgiske Børn. Ved Henvendelse til St. Andreas Kollegium fik han velvilligt dettes store Sal overladt sidste Søndag Aften til en lille Aftenunderholdning i samme Øjemed. 300—400 Herrer, Damer og Børn havde indfundet sig og lyttede med stor Fornøjelse til den fortrinlige Oplæsning og livlige Gengivelse af Erik Bøghs,

Drachmanns, Aakjærs, Bellmanns og andres Sange og Viser. Som frivillige Gaver indkom der i Bøsserne 167 Kroner til de belgiske Børn.

Belgien. Ærkebiskoppen af Malines, Kardinal Mercier, har nylig udsendt en Hyrdeskrivelse, der har opnaaet en Berømtthed og en Omtale som faa biskoppelige Hyrdebrev. Et Forlydende meddelte, at de tyske Magthavere havde arresteret den berømte Kardinal, fra anden Side blev det benægtet, fra anden Side igen paastaas, at han var interneret i sin Embedsbolig, men som Følge af pavelig Intervention blev sat paa fri Fod igen. I Følge *Berlingske Tidende* skal de Ord, som har vakt Tyskernes Vrede, have lydt saaledes:

»Læg vel Mærke til, at jeg ikke forlanger af eder, at I skal prisgive en eneste af eders Forhaabninger. Derimod holder jeg det for min Pligt at bestemme, hvad I kan forsvare for eders Samvittighed overfor den Magt, der har overfaldet vort Land og midlertidig holder det meste deraf besat. Denne Magt er ingen lovlig Autoritet. Som Følge deraf skylder I den i eders Hjerters Indre hverken Agtelse eller Lydighed. Den eneste lovlige Magt i Belgien er den, som tilhører vor Konge, hans Regering og Nationens Repræsentanter. Den alene er for os Autoriteten, den alene har Ret til vore Hjerters Hengivenhed og til vor Underkastelse. De Handlinger, som Besættelseshæren udfører til den offentlige Forvaltning, vilde i sig selv være uden Kraft, men de lovlige Autoriteter godkender stiltiende de Forholdsregler, der retfærdiggøres ved den almene Interesse, og alene ved denne Godkendelse faar de retslig Kraft. Besatte Provinser er ikke erobrede Provinser. Lige saa lidt som Galizien er en russisk Provins, er Belgien en tysk Provins.«

— Som Læserne vil se, er det det vanskelige Spørgsmaal, om hvor naar Statens Myndighed opnaar Lovlighed, som Kardinalen berører i sin Skrivelse. Mandag den 11. meddeler *Politiken*, at Pave Benedikt i Forvejen har kendt Kardinalens Hyrdeskrivelse og godkendt hver Sætning i den. Denne, saa vel som de fleste af de sidste Maaneders Nyheder, bør udsendes og modtages med et vist forsigtigt Forbehold.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Brevkasse. Hr. Redaktør! Af de mange sympathetiske Udtalelser af Bladets Læsere overfor mig i Anledning af Deres Bemærkning under min Meddelelse i Ugebl. Nr. 1 om det kgl. Theaters Forestilling ser jeg, at Deres Bemærkning er bleven misforstaaet, som om den var bleven rettet mod mig personlig. Staaende i Slutningen af Bladet vilde den heller ikke have faaet den underlige Bismag. For Resten har baade gejstlige og Lægfolk udtalt deres Glæde og Begejstring over at have set det omtalte Stykke paa Theatret.

Jos. Hammermüller.

Husk.

Efter Grundloven er Katholikerne fritagne for alle Ydelser til Folkekirken. Husk derfor i denne Tid, hvor Skattebilletterne uddelles, at se efter, om der paa disse ikke findes en Post: Offerafløsning. Den er kun Folkekirke's Medlemmer pligtige at betale, og en Fremlæggelse af Kvitteringen for at have betalt Kirkeskat til katholsk Kirke vil fritage enhver for ovennævnte Ydelse. For alle Tilfældes Skyld skal det fremhæves, at ingen Øvrigheds-person har Ret til at afvise en saadan Henvendelse.

Et moderne Lysbilledapparat med Tilbehør og en Del **Billeder**, deriblandt fra Rom, er billigt til Salg. Henvendelse til Redaktionen.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder først næste Møde **Søndag** den 24. Januar, Kl. 7 Aften. Lokalet Bredgade 67² o. G. Enhver katholsk ung Mand indbydes.

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Mariakongregationen for Mænd afholder *Fælleskommunion* **Søndag** d. 17. Januar i Jesu Hjertes Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* **Søndag** d. 24. Januar Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Kvittering. For Modtagelsen af 3 Kr. fra Horsens til de vestindiske Skolebørn kvitteres herved.
11.1.1915.

N. H.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 19. Januar Kl. 8¹/₄ læses en stiftet **Levitmesse** i Anledning af Kong **Knud den Helliges** festlige Mindedag, hvortil alle indbydes.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder *Fælleskommunion* **Søndag** d. 17. Jan. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde **Onsdag** d. 20. Kl. 7¹/₂ Aften.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde **Mandag** d. 18. Januar Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Unio. **Fredag** d. 15. **Januar** almindel. Møde i Frederiksberg Allé 11.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. **Tirsdag**, **Torsdag** og **Lørdag** fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter **Eftermiddagsgudstjenesten** i St. Ansgars Kirke.

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver **Søndag** efter **Hovedgudstjenesten**.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes **Bøger** efter **Høj-messen** i **Præsteboligen**.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver **Søndag** efter **Høj-messen**.

Fra Mariahemmet (Vestervoldgade 115) **Onsdag** den 20. **Januar** Kl. 2¹/₂—3¹/₂. (Mest udenlandsk Litteratur).

Kirkelig Kalender.

17. Jan. 2 Sønd. efter H. 3. K.	24. Jan. 3. Sønd. efter H. 3. K.
18. — Mand. Petri Stol i Rom.	25. — Mand. Pauli Omvendelse.
19. — Tirsd. Knud Konge, Martyr.	26. — Tirsd. Polykarp, Biskop og Martyr.
20. — Onsd. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.	27. — Onsd. Johannes Kryssostomus, Biskop og Kirkelærer.
21. — Torsd. Agnes, Jomfru og Martyr.	28. — Torsd. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. — Fred. Vincentius og Anastasius, Martyrer.	29. — Fred. Frants af Sales, Biskop og Kirkelærer.
23. — Lörd. Raymund af Pennafort, Bekender.	30. — Lörd. Messen fra 4. Sønd. efter H. 3. K.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandte sidst i Nr. 1.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 19. Januar Kl. 8 Aften

Johan Johnsen: Af Danmarks Bispesaga. Andreas Sunesøn I.
(Nr. 47 og 63 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.
Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Klager vedrørende Forsinkelse eller Udeblivelse af Ugebladet skal anmeldes paa vedkommende Distrikts Postkontor; nyttet dette ikke, bedes skriftlig Klage tilsendt Ekspeditionen. (Redaktøren har intet med Bladets Forsendelse at gøre.)

Da Ekspeditionen afleverer Bladet Tirsdag Eftermiddag til Postvæsenet, skal Abonnenter i København have Bladet i Hænde senest Lørdag.

† Min inderlig elskede Mand, Tandtekniker **Cacimir Malacowicz**, hensov stille og rolig i Nat.
Fredericia den 11. Januar 1915.

Ulrikke Malacowicz.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Paa alle danske Katholikkers Vegne
tillader

Nordisk Ugeblad

sig herved i dybeste Ærbødighed at bringe den
højærværdigste

Biskop Johannes von Euch,

Kommandør af Dannebrog,

en hjertelig Lykønskning

i Anledning af Fødselsdagen den 21. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 4.

Søndag den 24. Januar.

1914^{AP}

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den hellige Families Rejse til Jerusalem. — Den h. Kamillus af Lellis. — Kollekten den 31. Januar. — Hvad en Sjæl er værd. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Holbæk. England. Frankrig. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

243.

Domine, non sum dignus.

Ecce Agnus Dei — Se det Guds Lam, som borttager Verdens Synder! — Du kommer, Herre, du kommer, du min Sjæls elskede. Jeg længes efter dig, jeg tørster efter dig. Jeg har rensset mit Hus, jeg har prydet det med Blomster og Lys og Flag. Jeg har drysset min Haves Skønhed paa din Vej. Jeg iler dig i Møde, jeg ser dig komme, jeg hører din Stemme, du breder dine Arme ud efter mig — — — og Jubelen forstummer i mit Bryst; jeg ser dig ikke mere for Taarerne, der fylder mine Øjne; jeg kan ikke sige min Hilsen, jeg kan kun falde ned paa mit Ansigt og udbryde: O Herre, jeg er ikke værdig, at du indgaar under mit Tag. Jeg har ikke noget at byde dig. Min Hytte er fattig og tom. Ak, stands dog alligevel for den ormstukne, raadne Dør! Der venter dig ingen Glæde indenfor. Se de fugtige, mugne Mure, de blinde, bristede Ruder! Slaar dig ikke Forraadnelsens Lugt i Møde — Sydens Pest boer her. Og de mange Spor i Sandet af Gæsterne, der fik Lov til at slide Tærsklen til mit Hus, mens det var lukket for dig! — O du hellige, du herlige, du højeste, jeg er ikke værdig, at du indgaar under mit Tag.

A. Menzinger.

Den hellige Families Rejse til Jerusalem.

»Da Barnet var bleven tolv Aar gammel, drog de efter Højtidens Sædvane op til Jerusalem.« (Luk. 2,42). Det er den hellige Familles Paaskerejse til Jerusalem, der her er Tale om.

Lad os en Gang forestille os Forberedelsen dertil. Længe i Forvejen havde den hellige Familie i Nazareth rimeligvis glædet sig til denne Rejse og sparet sammen til den. Saa meget dyrt var det vel ikke at rejse fra den ene Ende af det lille Land til den anden; men noget gik der jo dog med til Ophold og Fortæring i de fjorten Dage, som det omtrent vilde tage baade med Henrejsen og Tilbage-rejsen og Opholdet i Jerusalem i Paaskedagene. Maaske har det tolvaarige Jesusbarn ved at hjælpe med i sin Plejefader Josefs Værksted ogsaa selv sparet sin Andel sammen til Rejseudgifterne og derved forøget Glæden ved Rejsen.

Naar allerede enhver Israelit med nogenlunde udpræget eller udviklet religiøs Sans ansaa det for den største Lykke at turde betræde Herrens Tempel og deltage i Tempelgudstjenesten, naar allerede den kongelige Psalmist kunde sige: »Min Sjæl higer og længes efter Herrens Forgaarde, mit Hjerte og hele mit Væsen jubler den levende Gud i Møde,« hvad maa der saa ikke have bevæget sig for hellige Følelser og Længsler i den menneskevordne Gudssøns Bryst — Længsler efter den hellige Stad, Længsler efter Faderhuset, thi Templet og Helligdommen *var* jo *hans* Faders Hus, og hans Længsel derefter var vel nærmest at ligne med en Slags Hjemve, en guddommelig Hjemve, om man saa tør sige. Tit og mange Gange har han sikkert siddet ved sin hellige Moders Fødder og samtalen med hende derom og lyttet til hendes Fortællinger og Forklaringer og Beskrivelser af Templet og af den hellige Stad og af hele Rejsen derhen, som hun jo allerede ofte havde foretaget. Lukasevangeliet bemærker udtrykkelig, at Maria og Josef hvert Aar plejede at drage op til Jerusalem til Paa-

skefesten. Hun kunde altsaa af egen Erfaring fortælle derom.

Og hvem kunde vel fortælle bedre, med større Inderlighed og Grebthed end den helligste Jomfru? Og hvem kunde vel lytte mere opmærksomt og andægtigt end det tolvaarige Jesusbarn? — Man kunde her være fristet til at tilføje: Hvem der dog ligesom den h. Josef og sammen med ham kunde have faaet Lov til at sidde ved Siden af og høre paa disse Spørgsmaal og Svar, paa denne paa een Gang hyggelige og opbyggelige Samtale mellem Moder og Barn, mellem en saadan Moder og et saadant Barn! — Om nogen har kunnet det, ja, saa maa det da have været den salige Katharina af Emmerich, som i sine Aabenbaringer har haft den enestaaende, vidunderlige Naade at turde se eller gennemleve, eller hvad man nu vil kalde det, næsten paa en Maade være Vidne til hele Jesu Liv, ikke blot saaledes, som det summarisk i store Træk berettes i Evangelierne, men lige indtil de mindste Enkeltheder. Jeg har en Gang for mange Aar siden læst hendes Aabenbaringer over Jesu Lidelse og Død — der gives næppe nogen smukkere aandelig Læsning — og jeg længes stadig efter en Gang at faa Stunder til at fordybe mig i Resten med, hendes Syner eller Aabenbaringer over hele Jesu Liv. *Hende* kunde jeg tænke mig i Stand til at give en smuk Beskrivelse af disse hyggelige og travle Dage der i Hjemmet i Nazareth, som hengik med Forberedelser til Pilegrimsfærden til Jerusalem, baade aandelige og materielle Forberedelser.

Med lad os nu tænke os disse Forberedelser færdige. Afrejsens Dag er kommet. Den h. Josef har afleveret alle bestilte Arbejder prompte og i god Stand. Værkstedet er ryddet og ordnet. Nu lukker han Vinduesskodderne og den store Bom for Indgangen til sit Værksted og sin lille Bolig. De tager alle tre hver sin større eller mindre Bylt, Josef den største naturligvis, og saa gaar Vejen ud af Nazareth, sydpaa ad Samaria til. Paa Vejen træffer de sammen med mange andre, som skal paa samme Valfart til Jerusalem. Nogle af dem kender de, særlig deres egne Bysbørn, andre ny Bekendtskaber stiftes undervejs. Med vidunderlig Blanding af dyb Ydmyghed og hellig Moderstolthed præsenterer Maria sin Søn for dem, der særlig syntes

at interessere sig for ham og for hele den lille beskedne, tiltalende Familie, det hellige Trekløverblad fra Nazareth. Men Maria holdt dog Tand for Tunge, hun siger ikke mere end hun i Følge højere Indgivelse ved, at hun tør sige; hun overlader det til Herren og den menneskevordne Gudssøn selv at aabenbare sin Herlighed, naar efter det guddommelige Forsyns egne vise Planer Tidens Fylde dertil kommer. Der er derfor ingen af deres Rejsesæller, der aner noget om, hvem der skjuler sig i dette Barns ydre Skikkelse, at det er selve den forjættede og længst forventede Messias. »Midt iblandt dem« — for at tale med Johannes Døberens Ord — »midt iblandt dem staar den, hvem de ikke kender.« Ingen anede derfor heller, at den Kvinde, som gik ved hans Side, og som han kaldte ved Moder navn, var hende, om hvem der allerede i Paradis var forudsagt, at der skulde være et særligt Modsætningforhold, Fjendskab mellem hende og Slangen, den onde Aand, og at hun ved denne sin Søn skulde søndertræde Slangens Hoved. Udover en vel nok noget iøjnefaldende ædel Renhed og aandelig Adel var der næppe noget særlig paafaldende ved dem, allermindst nogen paatagen Fornemhed eller Hæven sig op over andre paa Grund af deres kongelige Byrd, men tværtimod en tiltalende Jævnhed og Bramfrihed, der virkede tiltrækkende paa deres Omgivelser.

Efter at have tilbagelagt en c. tre Dages Vandring, først gennem det sydlige Galilæa, saa tværs igennem Samaria og endelig det nordlige Judæa, saa maa de vel saadan henimod tredie Dags Aften have nærmet sig *Jerusalem* saa meget, at de kunde begynde at skimte den i det fjerne. Hvad der ved dette Syn foregik i deres Hjerter, kan vi maaske bedst forestille os, naar vi tænker paa, hvad vi selv følte, da vi i vor Barndom eller Ungdom for første Gang fik Lov til at rejse til Roskilde og i det fjerne begyndte at skimte Domkirken med dens høje, slanke Spir, hin gamle katholske Domkirke med de mange Minder fra vort Fædrelands Glansperiode, fra dets katholske Tid — eller (dersom man har været i Syden) hvad vi følte, da vi første Gang nærmede os Kristenhedens Hovedstad, Rom, og i det fjerne skimtede Peterskirkens mægtige Kuppel, hvorunder den første Pave, Apostlen Petrus, og saa mange af

hans Efterfølgere hviler, og i hvis umiddelbare Nærhed, i Vatikanet, Kristi Statholder paa Jordan, den Hellige Fader, Paven, har sit Sæde og hvorfra han leder og styrer hele Kristi Kirke.

Lignende Følelser maa det have været, som gennemstrømmede de israelitiske Pilegrimmes Hjerter, da de nærmede sig den hellige Stad Jerusalem med alle Helligdommes Helligdom, Templet paa Sions Bjerg. Hellig Andagt og Grebthed staar skrevet paa deres Ansigter, men mest betaget blandt alle er det tolvaarige Jesusbarn, især da hans Rejsefæller begyndte at tale om de enkelte Ting og de enkelte Steder, der nu kom til Syne, eller som de passerede forbi: »Se, der er det allerstørste og herligste Bygningsværk med de mægtige Tinder og høje Mure, det er Templet, hvor de daglige Ofringer foregaar. Og den bageste Tilhygning der, det er det Allerhelligste, som kun Ypperstepræsterne maa betræde Og der, det lille Højdedrag der tilvenstre, det er Oliebjerget med Gethemane Have, hvor man har Lov til at gaa ind og hvile sig — og den Udløber der til den anden Side, det er Kalvariebjerget eller Golgatha, det Sted, hvor Forbryderne bliver henrettet« — Jesusbarnet hører stille og eftertænksomt paa det altsammen, medens hans ellers saa barnlige Livlighed pludselig har vejet Pladsen for en for hans Alder usædvanlig Alvor og Bekymrethed — eller m. a. O., hans guddommelige Alvidenhed har ligesom løftet Fremtidens Slør og givet ogsaa hans menneskelige, hans barnlige Fantasi eller Forestillingsevne et Indblik i en Fremtid, vidt forskellig fra den idylliske Nutid. En Taare trænger sig maaske ogsaa allerede frem af hans barnlig forskræmte Øje, men han fjerner den hurtig; det skal hans Moder dog ikke se; det kan komme tidsnok, at Smertens Sværd ogsaa skal gennemtrænge hendes kærlige Moderhjerter. Ja, allerede om faa Dage skal hun jo efter den himmelske Faders nudgrundelige Vilje faa en lille Forsmag derpaa.

Se, disse eller lignende Tanker har maaske beskæftiget Jesubarnet i det Øjeblik, han for første Gang betraadte den hellige Stad Jerusalem som Paaskepilegrim. Ja, maaske har han allerede den Gang i sit Hjerte, i sit stille Sind, tænkt eller sagt noget lignende, som han senere, hen-

ved en Snes Aar efter, udtalte derovre fra Oliebjergets Skrænt: »Jerusalem, Jerusalem, du som kaldte dig Frødens By, ak, vidste du dog, hvad der tjener til din sande Fred; ak kendte du dog din Besøgelsestid; kendte du dog den, som i Dag for første Gang betræder dine hellige Steder. Ak, var du dog moden til at bære det, til at erkende Sandheden, men nu er den skjult og vil des værre endnu længe være skjult for dine Øjne!« — Og Forholdene rundt omkring ham bekræfter det des værre tydelig nok. Der er en Larmen og Støjen, en Handlen og Sjakren rundt omkring ham, jo mere, des længere han med Josef og Maria kommer ind i Byen og nærmer sig Templet. Alle passer sig selv og deres Geschæft, og ingen er der, som lægger Mærke til ham mere end til hvilket som helst andet Barn. »Midt iblandt dem gaar han, hvem de ikke kender,« for atter at citere Johannes Døberens Ord.

Det er ganske det samme, kunde man ogsaa sige, som naar nu til Dags det allerhelligste Sakramente, Jesu hellige Legeme, af Præsten bliver haaret til en syg midt igennem Storstadens Larm og Spektakel; ingen kender, ingen standser, ingen agter paa den skjulte Gud i deres Midte.

Og saa naar den hellige Familie endelig op til Templet. Med den største Glæde og den dybeste Ærbødighed betræder Jesusbarnet sin Faders Hus, d. v. s. Forgaarden og den Del af Helligdommen, hvor Folket maaatte komme; ind i det Allerhelligste maatte han ikke komme, han, der var helligere end nogen Ypperstepræst, ja som var selve den evige Ypperstepræst. Men ydmygt nøjes han med det, som tilstedes ham. Her udenfor det Allerhelligste kaster han sig paa sit Ansigt og bringer sin himmelske Fader sin menneskelige Hyldest i Menneskehedens Navn. Han tænker paa alle de Ofre, som i Tidens Løb er bleven frembaaret her i Templet som Forbilleder paa det Offer, han selv en Gang — om ikke saa mange Aar — skal frembære for alle til sin himmelske Fader, og han indeslutter nu allerede os alle, alle uden Undtagelse, i sine saa inderlige Bønner. Og ved hans Side beder baade Maria og Josef; begge forener de deres Bønner med hans og nedlægger dem for den himmelske Faders Naadetrone.

Maalet er naaet, den hellige Stad og det herlige Tempel; her skal de nu blive Paaskefesten over.

Og hermed vil vi ogsaa afslutte for denne Gang. Den blev jo meget lang, denne vor Betragtning over eller Anskueliggørelse af den hellige Families Rejse til Jerusalem, saa at der ikke bliver stor Plads tilovers til mange praktiske Følgeslutninger.

Men een Ting burde vi i alt Fald mærke os og lære af Jesusbarnet og hele den hellige Familie, af det Eksempel, som de der giver os allerede ved selve Pilegrimsrejsen til Jerusalem for at deltage i Paaskefesten i Templet. Det var egentlig slet ingen Fornøjelsesrejse; tværtimod kunde den i mange Henseender være forbundet med forskellige Vanskeligheder og Besværligheder: først det at maatte afbryde sit Arbejde og sine Foretagender for længere Tid og give Afkald paa Fortjenester i al den Tid — og saa selve Rejsens Besværligheder; det var jo ikke saa let og bekvemt den Gang at rejse som nu til Dags; man maatte enten gaa paa sine Ben eller ride paa et Æsel, hvad der i Længden slet ikke er nogen Behagelighed o. s. fr.; mange Vanskeligheder og Besværligheder var der sikkert forbundet dermed. Og alligevel gjorde de det og gjorde det med Glæde, fordi det var deres Pligt, fordi de derved opfyldte deres kirkelige Øvrigheds Forskrifter og dermed ogsaa Guds Vilje og Forskrifter.

Hvorledes er det med os i denne Henseende? Er det ikke des værre ofte lige det modsatte, at netop fordi noget er Pligt, saa gør vi det mindre gerne, endogsaa trevent, modvilligt, vrangvilligt. Vi er alle sammen mere eller mindre født med denne grimme Oppositionsaand i os, som gør, at vi saa nødvendig vil underordne os andres Vilje og Forskrifter, ja knap en Gang vor Herres selv. Netop denne Oppositionslyst odelægger ofte Glæden for os ved det, som vi foretager os, idet den spottende og drillende foreholder os: Aa pyt, det er jo kun tvungent, du gør det! det er jo blot, fordi du skal, at du beder og gaar i Kirke og i det hele taget gør, hvad du gør! — Lad os ikke bryde os om dens spottende Røst, lad os sætte vor Ære og vor Stolthed og vor Glæde i at opfylde Guds hellige Vilje i alle Ting. Lad det bl. a. og fremfor alt være vor særlige Glæde ligesom Jesus-

barnet og den hellige Familie at deltage i Gudstjenesten, naar Kirken kalder og indbyder os dertil. Maatte vi da altid ligesom de med Skriftens Ord sige (Davids Salmer): *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.* — »Det er med Fryd, jeg hørte det sige: nu skal vi vandre til Herrens Hus.« Thi hver glad og beredvillig Vandring til Guds Hus, hvor vi deltager i langt større og helligere Hemmeligheder end den gamle Pagts troende i det jødiske Tempel, hver saadan from og andægtig Deltagelse i Gudstjenesten her, den er en Hjælp og en Styrkelse for os paa vor Vandring til det himmelske Jerusalem. Imod dette Maal skulde jo egentlig hele vort Liv være rettet; og sikkert faar det den rigtige Retning henimod dette Maal, naar vi flittigt søger til den Erstatning for det himmelske Jerusalem, som vi her har i vore Kirker, i vore Tabernakler. Gør vi det, søger vi flittig og gerne derhen, saa vil vi ogsaa snarere en Gang, naar vor jordiske Livsrejse gaar til Ende, paa vort Dødsleje kunne sige med oprigtig jublende Hjerte og med Tanken henvendt paa det himmelske Jerusalem, som da er i Færd med at aabne sine Porte for os: »Det er med Fryd, jeg hørte det sige: nu skal vi vandre til Herrens Hus.«

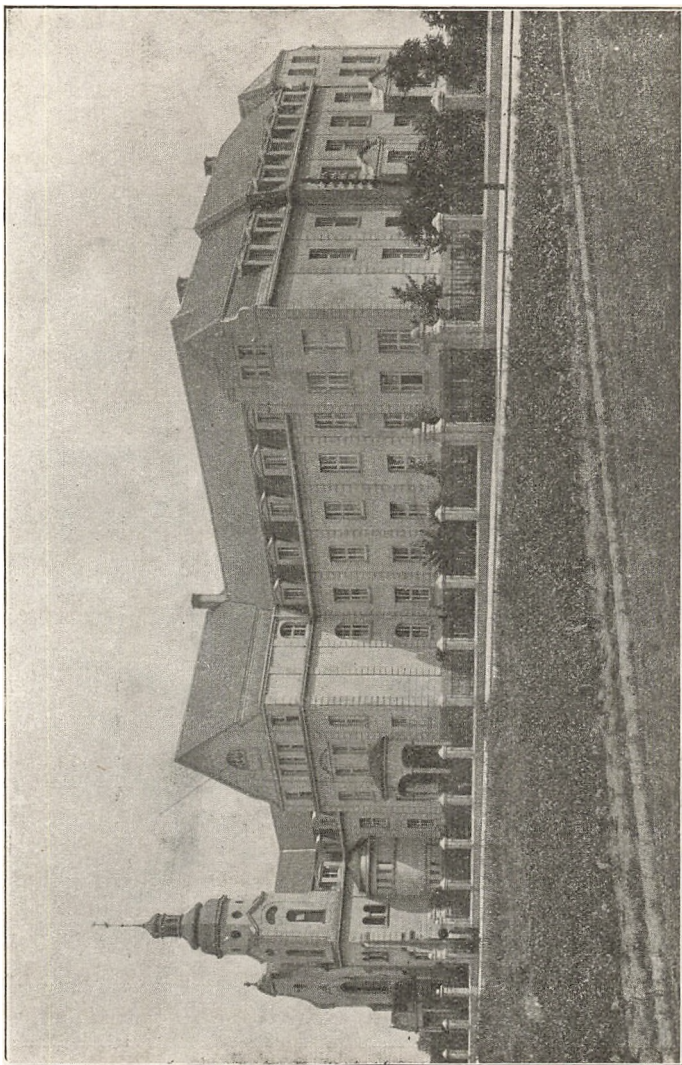
Fidelis.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Sluttet.)

Præstegerningen ved det nyoprettede Kejser-Jubilæumshospital er ogsaa blevet overdraget Kamillianerne, og deres Virksomhed i Wien er saaledes i Løbet af en kort Aarrække blevet overordentlig stor. Det er svimlende Tal, Statistikken ved at nævne, naar det drejer sig om deres Udøvelser af de forskellige kirkelige Hverv. Alene ved Forsørgelsesanstalten i Lainz er der hvert Aar gennemsnitlig 1500 Begravelser, 3—4000 Personer, der modtager Kommunionen og 1700 Sakramenterne for de døende; ved Universitetsklinikken 3000, der modtager Kommunionen, og 5000 Daaben o. s. fr. Naar saa dertil kommer Skriftemaal og Prædikener paa Søn- og Helligdage m. m. m., kan man for-

staa, at Patrene har fuldt op at gøre; men intet er jo Kamillianerne kærere end en Gerning, der kræver Anspændelse af alle Sjæls- og Legemskræfter hos hver enkelt af

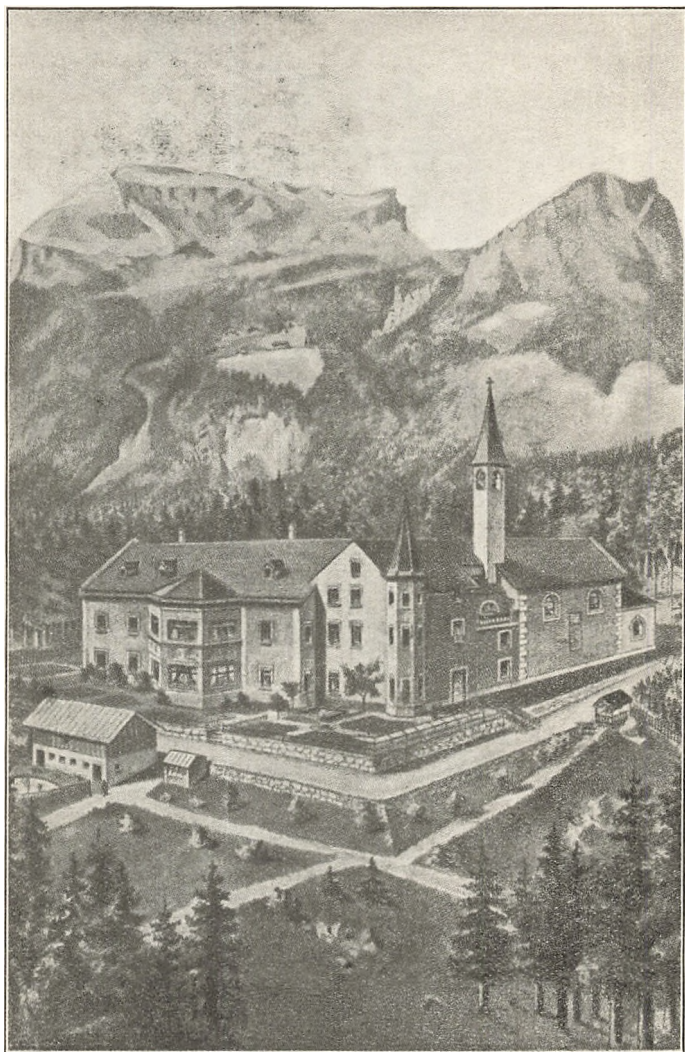


Neuss (i Rhinland).

dem; dertil har de viet deres Liv, og deri finder de deres højeste Lykke, fordi de derved følger i deres aandelige Faders Fodspor. — —

Den største Del af Arbejdet ved Ordenens Komme til

Wien skyldes Pater Tembories, og det blev ogsaa ham, der kom til at ordne alt med Hensyn til Oprettelsen af et Plejehjem for Invalider i Neuss. Ved Navnet »Plejehjem



Hilariberg (i Tyrol).

for Invalider« maa man forstaa en Anstalt, der optager ikke alene Invalider, men ogsaa Personer, der paa Grund af Misbrug af Alkohol er blevet ude af Stand til at forsørge sig selv; det havde nemlig vist sig at være meget uheldigt at

anbringe saadanne i Helbredelsesanstalterne i Heidhausen og Tarnowitz.

Invalidehjemmet i Neuss i Rhinland, som blev højtideligt indviet i September 1911, er det største af alle den tyske Ordensprovinsens Huse og har i de faa Aar, det har bestaaet, vist sig fuldt ud at svare til sit Navn, idet det virkelig er blevet et Hjem for Invalider af enhver Art, der her kan tilbringe deres sidste Dage under Kamillianernes kærlige, omsorgsfulde Pleje. — — —

Man havde ogsaa længe følt Nødvendigheden af at oprette et Juvenat i Østrig, og Tilfældet vilde, at der netop tilbød sig et Sted, der særlig egnede sig dertil. Det var et vidunderlig kønt beliggende Valfartssted Hilariberg med Mariahospitiet ved Kramsach i Tyrol. Det bestod oprindeligt af et Kapel, der var bygget 1689 af Karmelitermunkene, Eneboeren Frater Hilarion a Sebastiano til Ære for Guds Moder. Senere blev baade Kapellet og den derved liggende Eneboerhytte for lille, og efter at begge Dele gentagne Gange var blevet ombygget, blev de sidst i 1907 ombygget og betydelig udvidet. Eneboerhytten blev til et Hospitium paa 22 Værelser med Baderum, Telefon etc. og med smukke Haveanlæg. Kirken blev ligeledes gjort større og udsmykket.

Ejeren, Verdenspræsten Gerzabek, saa sig imidlertid ikke i Stand til at beholde Hilariberg, rimeligvis paa Grund af Pengemangel, og Hospitium og Kirke blev udbudt til Salg. Kamillianerne købte Ejendommen for en forholdsvis billig Pris den 12te August 1913, og i April 1914 aabnede de her et Juvenat, der begyndte med 15 Elever, alle i I. Klasse. Hvert Aar vil der blive føjet en Klasse til, indtil man har et fuldstændigt Gymnasium.

Slutning.

Dette er den korte Beretning om den hellige Kamillus af Lellis og hans aandelige Sønners Liv og Virken gennem 300 Aar — om et Frøekorn, som, nedlagt i Guds Ager, har baaret tusindfold Frugt til Lindring og Helsebod for dem, der lider ilde paa Sjæl og Legeme i denne Verden, hvor der efter Herrens eget Udsagn altid vil findes fattige og lidende Mennesker. Der er paa disse Blade kun givet et

kort Rids af Guds Førelse med Kamillianerne i de skiftende Tider fra den Dag, da de første Brødre drog ud fra Moderhuset i Rom for at oprette ny Huse i hele Italiens Land, til vore Dage, hvor deres Virksomhed strækker sig fra Syd-Amerikas solhede Egne til den danske By ved den kølige, friske Fjord højt oppe i Jylland.

Der kunde fortælles mangt og meget om de store Be-givenheder inden for Ordenens Historie: om Pesten i Man-tua og Milano, i Borgonuovo, Bologna og Firenze i Begyn-delsen af det 17de Aarhundrede og noget senere i Neapel, Rom og Genua. Saa i Midten af det 18de Aarhundrede Pesten i Messina og Genua og de 15 store Koleraepidemier i Tiden fra 1832 til 1884 — i alle disse Trængselsperioder har Kamillianerne staaet deres Prøve. Selvfornægtende og opofrende har de udført deres Gerning, og ofte blev de selv et Bytte for de smitsomme Sygdomme; men naar Rækkerne saaledes tyndedes ud, var der altid ny, der med urokkelig Tro paa deres Kald, ledede af den reneste Næstekærlighed, traadte i de faldnes Sted.

Det vilde føre for langt her at fortælle om de enkelte, hvis Navne Historien har bevaret for os. Der var Broder Olimpio Nofri, som under Pesten i Milano i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede Dag og Nat plejede de pestsyge, til han selv blev angrebet af Sotten og saa, for ikke at tage sine Ordensfæller fra dem, der behøvede deres Hjælp, slæbte sig ud til Kamillianernes Begravelsesplads, hvor han med Opbydelse af sine sidste Kræfter selv gravede sin Grav og lagde sig til at dø ved den med Krucifikset i de foldede Hænder. Om ham kunde de Ord gælde, som en Kamillianer hundrede Aar senere brugte, da hans Broder under en Pestepidemi bad ham unde sig en velfor-tjent Hviletid: »Soldaten dør med Sværdet i Haanden paa Slagmarken, Kamillianeren med sit Krucifiks blandt de syge.« Der var Pater Johan Baptist Baravalle, som i 60 Aar havde arbejdet blandt de syge og oplevet 9 Kolera-epidemier, den fromme Pater Pietrangeli, Ordensgeneralen Pater Joseph Sommavilla, der døde 1903, og om hvem Pius X udtalte sig med saa stor Beundring, og den ganske unge Novice, Frater Hieronymus Tiraboschi, der kun 20 Aar gammel udaandede sin englelige Sjæl efter et mønster-

værdigt Liv. — Navn efter Navn, ogsaa paa Videnskabsmænd inden for Ordenen, kunde fortjene at drages frem; men det maa være nok med de allerede nævnte.

Vi staar nu ved Indgangen til Aaret 1915, dette Skrækens Aar, som gryr over blodige Slagmarker i Øst og Vest. Ogsaa Kamillianerne er draget ud i den vilde Vrimmel. Franske, belgiske og tyske Ordensbrødre er stævnet ud, hvor Kampen er haardest, men ikke med Vaaben i Haand. Midt i Krigens Tummel gør de Fredens Gerning blandt de saarede og døende paa Valpladserne og Lazaretterne. Og hvor varmt de end hver især kan føle for eget Folk og Fædreland — hvor det gælder et lidende Menneske, en flygtende Sjæl, ligegyldig hvad Nation han saa tilhører, vil Kamillianeren, tro mod den aandelige Arv, den hellige Kamillus har efterladt sine Sønner, i ham se Kristus selv, den blødende, tornekrone, efter en Læskedrik vansmægtende Kristus, og han vil med inderlig Kærlighed og Medynk pleje enhver, som han finder liggende saaret og døende ved Vejen.

Og naar saa engang Krigen er til Ende, og Kamillianerne igen søger tilbage til Ordenshusene og Hospitalerne, vil de have føjet et nyt Blad til deres Historie, et Blad, der som alle tidligere vil have de Ord til Motto:

Alt til Guds større Ære.

Kollekten d. 31. Januar.

Det kan des værre ikke nægtes, at den indeværende Tid er vanskelig, og at der stilles tilstrækkelig store Krav til de fleste; men det er ogsaa en Kendsgerning, at Tiden er ganske særlig vanskelig for den danske katolske Kirke, hvis Opretholdelse i uformindsket Omfang for os Katholikker maa være en Hovedopgave. Man vil maaske indvende, at selve Livets Ophold giver de fleste nok at tænke paa, og dette er sikkert ingen Overdrivelse. Men lige saa sikkert er det ogsaa, at de i Vinter foretagne offentlige Indsamlinger, trods de daarlige Tider, har givet bedre Resultat end nogen Sinde tidligere. Skulde vi Katholikker nu ikke tage os dette *ad notam* og lade den forestaaende

Bonifacius-Kollekt — Søndag den 31. Januar — naa en hidtil ukendt Størrelse?

At vor højærværdigste Biskop i Kraft af sit fortræffelige Valgsprog — i ethvert Fald tilsyneladende — ser Fremtiden tillidsfuldt i Møde, bør ikke dysse os i Søvn. Det maa betænkes, at den første Betingelse for Guds Hjælp er vor egen gode Vilje til at hjælpe os selv. Det turde ikke være uden Betydning, at man ogsaa i denne Henseende iagttager os udefra, hvilket fremgaar af en Udtalelse, jeg forleden Dag hørte af en Protestant, der sagde saaledes: »Ja, nu skal det jo vise sig, hvor stor Pris I Katholikker sætter paa eders Kirke!« — Lad da denne Udtalelse være os en Spore, lad os huske Søndag den 31. Januar og paa denne Dag give vor alderstegne Biskop den sikkert mest kærkomne Nytaarsgave i Form af en rig Kollekt!

Kjøge i Januar 1915.

Momberg.

Hvad en Sjæl er værd.

Paa en Banegaard i Paris, fortæller en Sygeplejerske forleden Dag, ordnede man i Godsekspeditionens Haller, hvor alt Godset ved Ankomsten ellers plejer at ophobe sig, 150 saarede paa Halmlejer. — De anbragtes i forskellige Grupper, eftersom deres Tilstand fordrede det, men for sig selv 8 Mand, som kæmpede med Døden. Sygeplejerskerne modtog deres Ordre, og enhver af os begav os til den Række, som var os anvist.

»Lider De meget, lille Ven?« — »Oh ja, meget, meget!« — »Lad mig løse deres Forbinding op.« — »Gør det, men vær forsigtig, det er saa smertefuldt.« — »Men se, De bærer jo en Medaille. Vær frimodig. De maa ofre Deres Lidelser til den gode Gud for Frankrig.« »Den gode Gud! Ja, tidligere kommunicerede jeg paa de store Fester men — for tre Aar siden giftede jeg mig, og saa havde jeg ikke mere Tid.«

Stemmen lød svagt, og den saaredes Tilstand, forværret ved Rejsen, blev foruroligende, og under Forbindingen fortsatte han ganske sagte Samtalen, som vilde han gøre en Tilstaaelse: »Dog, i Dag vilde jeg gerne skrifte!« Ved denne Erklæring spurgte jeg højt Ambulance-Soldaten: »Er der en Præst her?« — »Des værre nej, han kommer først senere.«

Enten jeg nu vilde eller ej, maatte jeg forlade denne Sjæl for at fortsætte mit Arbejde blandt de andre stakkels lemlæstede Legemer, som omgav mig. Med nogle opmuntrende Ord forlod jeg min Soldat.

Dog idet jeg fjernede mig, mærkede jeg, at nogen trak mig i min Bluse. Jeg blev da var, at en af de døende havde rejst sig en Smule, han vilde tale med mig. Jeg tænkte, han vilde bede om en Lindring, og jeg nærmede mig. Blikket var febrilsk og bønfyldt, men Talen tydelig: »Jeg er Præst, jeg kan give Absolutionen. Før mig til den Mand.« — Jeg tøvede, thi en Granat-

stump havde ramt hans Lænder og sønderbrudt dem, saa den mindste Bevægelse maatte foraarsage ham forfærdelige Lidelser.

Men nu blev den svage Stemme mere bydende. »De, som tror, ved De da ikke, hvor meget en Sjæl er værd? Hvad betyder det at forlænge Livet et Kvarters Tid, naar en Sjæl kan frelses?« Og han rejste sig, opbydende sine sidste Kræfter for at gaa hen til ham, som han vilde frelse. Jeg kunde ikke tæve længere, jeg følte, at denne Vilje fuldstændig beherskede min. Hvad han saa befalede mig, vilde jeg gøre det.

At anbringe denne Helt paa en Baare var rædselsfuldt: hans stakkels Legeme var delt midt over i to Dele. Sveden løb ham ned over Ansigtet, og med Tænderne bed han i Læben for at undertrykke Smerten. Hans Kammerats Skriftemaal var kort, hvad der var godt, da Præstens Kræfter hurtig aftog. I Absolutionens Øjeblik gjorde han Tegn til mig, og jeg nærmede mig. »Hjælp mig at gøre Korsets Tegn, jeg kan ikke mere.« Og jeg havde den usigelige Lykke at understøtte denne døendes Arm, som var opløftet for at mødele den sidste Absolution.

Døden kom hurtigt for Præsten. Jeg knælede ved Siden af ham, men vovede ikke at røre ved ham. Det forekom mig, at det vilde have været en Vanhelligelse at berøre denne Martyr. Han aabnede Øjnene, og idet han lagde sin Haand paa min, mumlede han: »Bed, bed for mig. For Guds Skyld!«

Hans Blik var saa tillidsfuldt, saa lykkeligt trods de heftige Smerter, at det forekom mig, at denne Sjæl allerede nød Guds Nærværelse. Han gentog flere Gange: »Himlen . . . Himlen.« Og hans dødtrætte Haand kærtegnede den saarede, hans Skriftebarn! Nogle Øjeblikke derefter udaandede han.

Majoren, som var til Stede ved Slutningen af dette Optrin, knælede uvilkaarligt og sagde, idet han saa paa mig med taarefyldte Øjne: »Saadanne Oplevelser gør godt!«

Ja, de gør sandelig godt — uendelig godt!

Fra Fransk ved *Mafra*.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefs Gilde agter i Begyndelsen af Marts Maaned at afholde en stor Koncert, vistnok i St. Knuds Skoles Festsal i Stenosgade. Indtægten ved Billetsalget skal gaa til den dansk-katholske Kirkesag. — Det er glædeligt at mærke, hvor megen Redebonhed og Offervillighed der paa de forskelligste Steder viser sig for at hjælpe Guds Riges Sag imellem os.

— Ved den katholske Højskoles Møde i Tirsdags oprullede Hr. Joh. Johnsen — i den ham egne Foredragsmaade — et klart og anskueligt Billede fra Danmarks Middelalder og katholske Stortid, i hvilken Skjalm Hvide-Slægten var Hovedpersonerne, og hvoraf Andreas Sune-søns Barndom og Ungdom skulde danne Grundlaget for næste Foredrag.

Holbæk. I denne By er der ved at danne sig en lille katholsk Menighed. Den tæller endnu kun 10 Sjæle, men ved Imødekommenhed fra den roskildensiske Sognepræsts Side, under hvem Holbæk i kirkelig Henseende hører, vil den hellige Messe alligevel blive læst her nede een Gang om Maaneden. Ugebladet ønsker den lille katholske Spire Voksekraft og modtager med Glæde Efterretninger derfra som fra alle vore andre Menigheder.

England. (London.) Kardinal Merciers omstridte Hyrdebrev skal, efter hvad der skrives til *La Croix* fra London, være udkommet paa Engelsk. Kardinal Bourne siges at have befalet, at det skal oplæses i alle Ærkebispedømmet Westminster's Kirker, ligesom det vil blive tilstillet alle Bisper i det britiske Rige.

— I dette Land har der i Aaret 1914 fundet over 7000 Konversioner Sted, deraf mange meget betydningsfulde. For Tiden lever der $13\frac{1}{4}$ Millioner Katholikker under britisk Herredømme, hvoraf omtrent 6 Mill. i Europa, $2\frac{1}{4}$ Mill. i Asien, $\frac{1}{2}$ Mill. i Afrika, $3\frac{1}{4}$ Mill. i Amerika og $1\frac{1}{4}$ Mill. i Australien. Den katholske Befolkning i hele Verden angives til $301\frac{1}{4}$ Million mod $298\frac{3}{4}$ Mill. for 1 Aar siden.

— (Irland.) Ugeskriftet *America* meddeler, at Benediktinermunkene fra Maredsous i Belgien har i Sinde helt at flytte til Irland, da de ikke ser nogen Udvej til i mange Aar at vende tilbage til Maredsous, hvor de har mistet baade Abbedi og Kirke. Abbed Marmion, der selv af Fødsel er Irlænder, har lejet et Slot i Nærheden af Waterford, hvor han og hans Munke vil grundlægge et nyt Kloster. Dette Foretagende vil sikkert blive til stor Velsignelse for hele det omliggende Distrikt, da Benediktinerne ikke alene beskæftiger sig med Gudstjeneste og Studier, men ogsaa er overordentlig dygtige Foregangsmænd paa Landvæsenets Omraade og leder tekniske og faglige Skoler for unge Haandværkere og andre unge Mænd.

Frankrig. Ifølge *La Semaine catholique de Toulouse* fandt der den 19de December en ejendommelig Højtidelighed Sted i Kapellet ved det store Seminar i Montpellier. Imellem de Præster, som Kardinal Cabrières den Dag ordinerede, var den unge Sergent Baptiste Couderc. Han var i det store Slag ved Marne bleven saaret i Benet af en eksploderende Kugle og havde ligget i tre Maaneder paa Lazarettet. Dagen efter læste den unge Sergent-Præst sin første Højmesse paa selve Lazarettet. To af hans saarede Kammerater gjorde sig en Ære af at tjene ved hans Messe, og næsten alle de Patienter, som kunde forlade deres Sygestuer, overværede den og modtog »Hærskarernes Gud« under Brødets Skikkelse af de nyindviede, præstelige Hæn-

der. Bladet tilføjer er lille kønt Træk, at alle Lazarettets Patienter havde sparet sammen, idet de i en hel Maaned havde nægtet sig enhver Lindring eller Adspredelse, saasom Tobak og lign., for at kunne forære deres Kampfælle en smuk, sølvforgylt Kalk i Anledning af hans Præstevielse.

E. R.-L.

Rom. Den 21. December gav Kardinal Gasquet en stor Reception til Ære for Sir Henry Howard, den britiske Regerings ekstraordinære Udsending og fuldmægtige Minister ved den Hellige Stol. Receptionen fandt Sted i St. Pauls-Abbedernes Palæ i Trastevere, der for Tiden er forbeholdt den Benediktiner-Kommission, som Vulgataens Revision er betroet, og hvis Formand Kardinal Gasquet er. Kardinalkollegiet og Roms Prælater foruden talrige fremragende Ordenspræster og Medlemmerne af den klerikale Verden i Rom var indbudte, og det var et glimrende Selskab, der kom og gik i Kardinalens Sale mellem Kl. 5 og 7 den Aften. Receptionen var imponerende og samtidig præget af en stor Hjertelighed; den vil have tjent til yderligere at hæve Stor-Britanniens Anseelse i Rom. Vulgata-Kommissionens Arbejdssal blev forevist Gæsterne; der blev af to Medlemmer i Kommissionen givet dem Forklaringer angaaende Gangen i Arbejdet og forevist fotografiske Gengivelser af de vigtigste kendte Haandskrifter af St. Hieronymi berømte Oversættelse.

— I *La Croix* for 7. Januar skriver Bladets mangeaarige Romerkorrespondent, B. Sienne, at den første Følge af Pavens Dekret angaaende Præsternes Pligter overfor Krigsfangerne var den, at talløse Breve indløb til Vatikanet med Forespørgsel om Fædre, Brødre, Ægtemænd og Sønner, som »savnes«; om den savnede var i Fangenskab? hvor? om man ikke kunde faa Efterretning fra ham? o. s. v. Paven havde ikke lovet at oprette et Underretningsbureau i Vatikanet; men Folk troede, han havde lovet det, og saa havde han ikke Hjerte til at vende det døve Øre til al denne Angst og Sorg, hvis Røst havde naaet ham. Trods det overvældende, daglige Arbejde i Statssekretariatet gav man sig i Lag med den nye Opgave, og Brevskriverne ved allerede gennem Meddelelser i Bladene, at man tager sig af deres Sager. Deres Forespørgsler er blevet overdraget Biskop Schulte af Paderborn. Som en af de Biskopper, der lige fra Krigens Begyndelse har haft et meget stort Antal Fanger i sit Stift, har han erhvervet sig en særlig Erfaring i denne ekceptionelle Form for præstelig Virksomhed. Den franske Korrespondent tilføjer: »Det er mig magtpaaliggende at sige, at Biskop Schulte lige fra først af har vist Fangerne sand faderlig Omsorg. Denne Krig har allerede frembragt en kun altfor rig Høst af

Had; det er godt at fastslaa, at den indenfor det katholske Præsteskab fremkalder en overvældende rig Barmhertighedens Blomstring.« — End videre fremhæves det, at ingen anden Institution er saa vel skikket til at skaffe Fangerne den Hjælp, det er Pavens Ønske at yde dem, som selve den katholske Kirke, hvis hierarkiske Rammer i Vest- og Mellemeuropa er i den fuldkomneste Orden. Bisperne er, i Følge deres Embede, Fædre for alle Sjæle, der befinder sig i deres Stift. De, der ikke er Katholikker, er paa ingen Maade udelukkede fra deres Barmhertighed. Ingen er en fremmed, end sige en Fjende, for en Præsts Hjerte, og en Fange har dobbelt Krav paa hans Omsorg. Benedikt XV's eget Hjertelag lyser gennem hver Linje i Dekretet, som i sine Detailler er den mest omhyggelige Vejleder for Præsterne i deres Gerning blandt Fangerne. Kardinal Gasparri udtalte nys: »Paven begræder Krigen, men det er ham ikke nok at lide ved den i alle sit Faderhertes Fibre, nej, han hviler ikke, saa længe Krigen vedbliver at skabe nye Smerter, og saa længe han kan opfinde nye Midler til at lindre dem.« E. R.-L.

— Pavens Forslag om Løsgivelse af alle til Krigstjænte uduelige Krigsfanger har fundet Tilslutning hos samtlige krigsførende Magter. Antallet af de ulykkelige, der nu ved den Hellige Faders Mellemkomst forhaabentlig snart vil vende hjem til deres kære, anslaaes til mellem 120.000 og 150.000.

— Da Jordskælvet indtraf, befandt Pave Benedikt XV sig i sin Privatlejlighed i tredje Etage, hvor Rystelsen føltes stærkere end i de lavere liggende Etager. Paven havde som sædvanlig læst sin Messe tidligt og bad nu Breviarbønnerne sammen med Mgr. Minzoni, hans forhenværende Sekretær, der beklæder en aktiv Kammerherres Stilling hos ham. Paven standsede i Bønnerne og saa paa Mgr. Minzoni uden at sige et Ord. Et Øjeblik efter kaldte han paa en Tjener og gav ham Ordre til at forhøre om, hvad Skade der muligvis var sket i de apostoliske Paladser og i Byen, hvorpaa han med sin sædvanlige Ro genoptog den afbrudte Læsning, Præcis Kl. 9 som altid indfandt Paven sig i Modtagelsesgemakkerne i anden Etage og begyndte Audienserne. — Næppe var det første Sindsbevægelsens Øjeblik forbi, før de troende i store Skarer strømmede til Kirkerne for at takke Gud for den overstaaede Fare. I selve Jordskælvsøjeblikket var der talrige Mennesker i alle Kirker for at overvære de tidlige Messer; alle faldt straks paa Knæ foran Altrene i inderlig Bøn, og der lød en enstemmig Gentagelse af Litaniets Raab: *A flagello terræmotus — libera nos Domine!* Mange af Roms Kirker har lidt betydelig Skade. I Peterskirken knustes

ca. 150 Ruder, hvoraf omtrent en Tredjedel i den øverste Kuppellygte. En Del Stuk og Mosaik i Kirkens Indre blev ødelagt. Som bekendt styrtede St. Pauli Statue ned fra Laterankirkens Façade; den kolossale Statue knustes mod Stentrappen med et saadant Brag, at hele Façaden rystede derved. Den 16 Meter høje Christusstatue midt over Façaden har forskubbet sig paa sin Basis med en drejende Bevægelse, der yderligere beviser, at Jordskælvet i Rom har været af bølgeformig Natur. — Professor Martinelli paa det meteorologiske Institut udtaler, at selve Jordrystelsen varede 36 Sekunder, men at Bygningerne paa Grund af Stodets Voldsomhed vedblev at ryste ca. 30 Sekunder længere, saa man i alt fik en Bølgebevægelse paa omtrent 66 Sekunder. E. R.-L.

Nord Amerika. (U. S. A.) Kardinal Gibbons har overtaget Præsidiets i den amerikanske Hjælpekomité for Belgien. Dette er værd at lægge Mærke til, da Kardinalen hidtil systematisk har afslaaet at deltage i Velgørenhedsarbejder af lignende Art, som har paakaldt hans Bistand.

— I en Alder af 74 Aar er Ærkebiskop Riordan af San Francisco den 27. December afgaaet ved Døden. I over 30 Aar havde han med stor Dygtighed og Nidkærhed rogtet sit høje kirkelige Embede. I sin Ungdom studerede Ærkebiskop Riordan i Rom og i Louvain i Belgien.

Kollekt for Missionerne i Afrika.

Kollekten paa Helligtrekongersdag til Fordel for *Missionerne i Afrika* indbragte følgende: St. Ansgar 17,61, St. Knud 5,00, St. Josef 29,09, Immaculata 5,00, Jesu Hjerte 31,25, Sundby 7,24, Frederiksberg 26,18, Amalievej 2,17, Ordrup 15,24, Helsingør 3,26, Roskilde 5,70, Ringsted 4,75, Slagelse 5,00, Køge 2,00, Maribo 6,50, Nyborg 1,35, Odense 7,90, Svendborg —, Esbjerg 1,53, Kolding 4,00, Fredericia 15,00, Vejle 5,00, Horsens 7,78, Silkeborg 3,00, Aarhus 5,34, Randers 8,49, Aalborg 7,59, ialt 232 Kr. 97 Øre.

København, 20. Januar 1915.

Det Apostoliske Vikariat.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde Søndag d. 24. Januar Kl. 7 Aften Lokalet Bredgade 67² o. G.

Foredrag om Spanien af Hr. Pastor Hillebrand. Enhver katholsk ung Mand indbydes. **Den aarlige Generalforsamling** afholdes Søndag den 7. Februar Kl. 7 Aften.

Den hellige Families Fest.

I de forskellige Sognekirker fejres Søndag den 24. Januar ved Aftenandagten den hellige Families Fest med Fornyelse af de katholske Familiers Indvielse.

Ene pige, som kan paatage sig daglig Madlavning, kan straks faa Plads i en katholsk Familie.

Tandlæge Hallas, Nørrebrogade 15. Tr. 10—4.

Det er for Tiden nødvendigt af al Evne at støtte den danske Kirkesag. Bidrag til dette Formaal kan nedlægges i »Absalonsbøsserne«, der tømmes i Slutningen af hver Maaned.

Kirkelig Kalender.

24. Jan.	3. Sønd. efter H. 3. K.	31. Jan.	Søndag Septuagesima. (I Højmessen: Ansgarius).
25. —	Mand. Pauli Omvendelse.	1. Febr.	Mand. Ignatius, Biskop og Martyr.
26. —	Tirsd. Polykarp, Biskop og Martyr.	2. —	Tirsd. Marias Renselse (Kyndelmisse).
27. —	Onsd. Johannes Kryssostomus, Biskop og Kirkelærer.	3. —	Onsd. Ansgarius, Biskop og Martyr.
28. —	Torsd. Agnes, Jomfru og Martyr.	4. —	Torsd. Andreas Corsinus, Biskop og Bekender.
29. —	Fred. Frants af Sales. Biskop og Kirkelærer.	5. —	Fred. Agatha, Jomfru og Martyr.
30. —	Lörd. Messen fra 4. Sønd. efter H. 3. K.	6. —	Lörd. Titus. Biskop og Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandte sidst i Nr. 1.

A.C. Die vicesimo septimo hujus loco ac tempore solitis studiosa magisterii Ang. Axelsen orationem de origine et explicatione fabulae piae (Iudi religiosi) habebit.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 26. Januar Kl. 8 Aften

Johan Johnsen: Af Danmarks Bispesaga. Andreas Sunesøn II.
(Nr. 137 og 49 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

Onsdag d. 27. ds. Kl. 7 læses i Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade en Sjølemesse for Højskolens afdøde Forstander Mogens Ballin.

Tænk paa Skolebørnene i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Et Værelse med Pension kan faas fra 1. Februar. Pensionatet Vesterbrogade 78².

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag d. 24. Jan. Kl. 8.

Ansgariusforeningen

afholder Søndag d. 31. Januar Kl. 12 sin aarlige Generalforsamling i Lokalet Bredgade 67 o. G. Dagsorden: Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. Forslag, der ønskes behandlet, bedes inden Torsdag d. 28. Januar indsendt til Formanden, Gymnasielærer Halldan Kejser, Kirkevej 29, Charlottenlund.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 29. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Litteratur.

»Det gamle Spil om Enhver« af Johs. Jørgensen er udkommen. 2 Kr. Faas i Katholsk Bogsalg. Sendes mod Efterkrav til Provinsen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 24. Januar Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettel til Sekretæren, Magister Mathias Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet; modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 5.

Søndag den 31. Januar.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paveligt Dekret. — Pater Hugo Hurter, S. J. — En barmhjertig Samaritan. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Italien. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

244.

Mod til at — leve.

(Til St. Ansgars festlige Mindedag.)

Der er et lille Træk i den hellige Ansgars Levnedsbeskrivelse, der altid har gjort et stærkt Indtryk paa mig; det er Rimberts gribende Fortælling om, hvordan Ansgar længtes efter Martyr døden.

Fra hans tidlige Ungdom af staar det for ham som hans Ønskers Maal engang at kunne ofre Liv og Blod for sin Frelser. Han vil betragte det som en ufortjent Gave af Guds særlige Barmhjertighed, dersom denne Naade skulde blive ham til Del. Og da hans Hjertes Ønske ikke bliver opfyldt, da han ser, at en Sygdom vil gøre Ende paa hans Dage, saa giver han sine Synder Skylden for, at de har gjort ham uværdig til denne store Ære. Han ser sig ligesom skuffet i sine skønneste Forhaabninger, han er ligefrem utrøstelig og aabenbarer sin store Sorg for sin fortrolige Ven Rimbart. Og denne gør sig nu Umage for at trøste sin kære Mester, idet han minder ham om, hvor meget han har udstaaet i Herrens Tjeneste, og hvorledes han maatte lide i denne langvarige Sygdom og saaledes gennemgik et aandeligt Martyrium. Men St. Ansgar vilde ikke lade sig trøste, indtil omsider Herren selv overbeviste sin trofaste Tjener om, at alt, hvad han havde lovet ham, skulde gaa i Opfyldelse.

St. Ansgar længtes efter Martyrdøden og er ved sit Livs Afslutning kun ked af een Ting, at han ikke har kunnet lide nok for Herrens Skyld.

Men hvad er det, som mine Ønsker som Regel gaar ud paa?

Jeg vil have det godt, sidde lunt inden Døre, og mine Ønskers Maal er naaet, naar det er lykkedes mig at indrette mig Livet saa behageligt som muligt, naar jeg har det rigtig saa hyggeligt.

Ja, men, skal jeg da ikke engang have Lov til det? Hvorfor skal jeg da søge at gøre mig Livet endnu ubehageligere, end det allerede i Forvejen er? Hvorfor skal jeg slukke den lille Gnist af Glæde, denne Taaredal endnu har at hyde paa?

Det skal du heller ikke. Og dog — Martyrsindelag og Martyrlængsel forlanges ogsaa af dig, saafremt du vil gøre Krav paa at kaldes Barn af den Kirke, der med Stoltthed kalder sig Martyrernes Moder.

Og hvad er da det for et Martyrsindelag, der bliver forlangt af os? — Den ædle Fru Elise Hoskier skriver et Sted i sin Dagbog: »Man er parat til at dø for alt muligt, og man er ikke i Stand til at — leve for noget. Man er parat til at dø for sin Tro, sin Overbevisning, og man er ikke i Stand til at leve for og af denne Tro. Men det er dette, det kommer an paa.«

At leve som pligttro Katholik midt imellem Verdens Tillokkelser og til Trods for uforstaaende Menneskers Spot og Smil altid at staa uforfærdet, altid urokkelig, altid uovervindelig i Troens Bekendelse, det kalder jeg at være Martyr, Vidne, for sin hellige Sag.

At vise den uafsladelige Selvfornægtelses Heltemod, der hver evige Dag staar sin Prøve paa Livets utallige smaa Valpladser ved trofast Opfyldelse af kedelige Pligter; ved aldrig svigtende, uselvsk Kærlighed til Næsten, der bærer over med hans Fejl og hjælper ham uden at vente Tak af nogen anden end Gud; ved Nøjsomhed med og Taknemmelighed for den maaske kun ubetydelige Rolle, Gud har sat mig til at spille i Livet; ved oprigtig Glæde over andres Fremgang, om jeg end ikke kender til andet end Modgang: det er, hvad jeg kalder de stille, ukendte Martyrers Heroisme, fordi det i Sandhed er at vidne om sin Tro og sit kristne Navn.

Og dette »Martyrium« er vi *alle* kaldede til. Og jeg kunde næsten fristes til at kalde det for vanskeligere end det blodige og virkelige Martyrium; thi det forlanger af os ikke blot Mod til at dø, men, hvad der er meget sværere, Mod til at — leve!

M. Back.

Paveligt Dekret.

Fredsbøn af den Hellige Fader.

Hs. Hellighed Pave Benedikt XV, som med den dybeste Sorg er Vidne til den Krig, der nu knækker saa mange Tusinder af unge Liv, styrter Familier og Stæder i bundløs Sorg og bringer blomstrende Nationer til Ruinens Rand, er gennemtrængt af Følelsen af, at Gud Herren, der efter Skriftens Ord *helbreder ved at tugte og bevarer ved at tilgive*, ogsaa vil lade sig røre til Skaansel ved vore Bønner, naar de stiger op til ham fra sønderknuste og ydmyge Hjerter.

Derfor opfordrer Hans Hellighed paa det mest indtrængende gejstlige og Lægfolk til at øve en eller anden Bodsgerning til Sone for Menneskenes Synder, der har udæsket Guds retfærdige Vrede, og Hs. Hellighed har fastsat, at hele den katholske Verden i Ydmyghed skal henvende sig til Gud for af hans Miskundhed at opnaa den længselsfuldt ventede Fred.

I den Hensigt anordner Hs. Hellighed, at der i alle Domkirker, Sognekirker og Ordenskirker i Europa paa den 7. Februar (Søndagen Sexagesima), udenfor Europa derimod paa den 21. Marts (Passionssøndag), skal finde efternævnte kirkelige Funktioner Sted i følgende Orden:

Efter Konvent- eller Sognemessen om Morgenen bliver det Allerhelligste højtideligt udstillet, og efter Incensationen bliver den 50. Salme *Miserere mei, Deus* afsunget sammen med følgende Antifon: *Da pacem, Domine, in diebus nostris, quia non est alius qui pugnet pro nobis nisi tu, Deus noster*, og følgende Versikel og Responsorium: *Fiat pax in virtute tua. R. Et abundantia in turribus tuis* og sluttelig Bønnen om Fred: *Deus, a quo sancta desideria. . .*

Det Allerhelligste skal forblive udstillet til Tilbedelse hele Dagen, og det er meget at ønske, at ogsaa Børnene, saavidt gørligt, tager Del i denne Tilbedelse.

Om Aftenen, før det Allerhelligste bliver reponeret, skal Rosenkransen bedes sammen med hosstaaende Bøn, som den Hellige Fader særlig har forfattet for at bede om Fred. Derefter synges Litaniet til alle Helgen (i Henhold

til Anordningen i den typiske Udgave af 1913 af det romerske Rituale angaaende Udstillingen af det Allerseligste ved de 40 Timers Bøn). Umiddelbart efter Litaniet syn- ges: *Parce, Domine, parce populo tuo: ne in æternum iras- caris nobis* sammen med de Versikler og Orationer, som man efter det romerske Rituales Anordning plejer at bede efter Processionen i Hjem søgelses Tider (*in quacumque tri- bulatione*) og sluttelig Bønnen om Fred: *Deus, a quo sancta desideria. . .*

Andagten slutter med den sakramentale Velsignelse paa sædvanlig Maade.

Men for at Gud Herren maa skænke end rigere Naade og Velsignelse, formaner den Hellige Fader de troende til ved denne Lejlighed at modtage Bodens og Alterens hellige Sakramenter. Den Hellige Fader tilstaar alle dem, der efter at have modtaget de hellige Sakramenter overværer Guds- tjenesten om Morgenen eller om Aftenen eller beder en Tid foran det udstillede Sakramente, en fuldkommen Aflad.

Givet i Vatikanet den 10. Januar 1915.

Petrus Kardinal Gasparri,
Statssekretær.

BØN.

I Forfærdelse over Krigens Rædsler, der rammer hele Folk og Nationer, flygter vi, o Jesus, til dit elskende Hjerte, der nu er vort eneste Tillflugtssted; hos dig, *Miskundhedens Gud*, trygler vi om denne frygtelige Svøbes Ophør; af dig, *Fredens Konge*, venter vi den længselsfuldt forventede Fred tilbage.

Fra dit guddommelige Hjerte lod du Kærlighed straale ud over Verden, for at al Tvist blandt Menneskene skulde høre op og der blandt dem kun skulde herske Kærlighed. Da du vandrede her paa vor Jord, slog dit Hjerte varmt for al menneskelig Sorg og Ulykke. Ak, lad da dit Hjerte røres ogsaa nu i denne Stund, der tynger paa os alle ved saa manges dødelige Had og saa megen Udgydelse af Menneskers Blod.

Hav dog Medlidenhed med alle de mange Mødre, hvis Hjerter knuges ved Tanken om deres Sønners Skæbne; hav dog Medynk med alle de mange Familier, som har mistet

deres Forsørger; hav dog Medynk med vort stakkels Europa, som er ramt af saa tung en Skæbne.

Giv Folkene og deres Styrere at tænke Fredens Tanker; vær for Nationerne en Mægler i de Stridigheder, der river Baandene mellem dem sønder; lad Menneskene lære at vende tilbage til hinanden og give hinanden Fredens Kys, du, der gav dit Blod hen for at gøre dem til Brødre. Og som du en Dag paa Petrus' angstfulde Raab: *Frels os, o Herre, thi vi gaar til Grunde* kærligt kom ham til Hjælp og lod det stormpiskede Havs Bølger lægge sig, saaledes hør du ogsaa i Dag vor tillidsfulde Bøn og lad Fred og Ro vende tilbage til vor hjemsøgte Verden.

Ogsaa til dig, o helligste Jomfru Maria, beder vi: Som du saa ofte har gjort det i andre Trængselens og Hjem-søgelsens Tider, hjælp du os ogsaa nu, beskyt os og frels os. Amen.

† Pater Hugo Hurter, S. J.

Et Dødsfald, som i roligere og fredeligere Tider end de nuværende vilde have vakt overordentlig stor Opmærksomhed i hele den katholske Verden, har endnu ikke været meddelt i Ugebladet. Skønt der allerede er hengaaet snart to Maaneder, og Efterretningen saaledes ikke mere kan kaldes nogen Nyhed, fortjener den dog alligevel at bringes til vore Læseres Kundskab.

Den 10. December 1914 døde i Innsbruck *P. Hugo Hurter*, S. J., Dr. theol. & phil., Professor ved Universitetet i Innsbruck, næsten 83 Aar gammel. Han var født i Schaffhausen i Schweiz d. 11. Jan. 1832 som Søn af daværende protestantisk Sognepræst Friedrich v. Hurter, der ved sine kirkehistoriske Studier (Pave Innocens III) fandt Vejen tilbage til Moderkirken. Faderen konverterede 1844 i Rom, levede siden for det meste i Wien, hvor han skrev flere betydelige historiske Værker, og døde 1865 i Graz.

Hans Søn Hugo studerede Theologi i Collegium Ger-

manicum i Rom, hvor han blev præsteviet 1855. To Aar senere indtraadte han i Jesu Selskab. I 1858, kun 26 Aar gammel, udnævntes han til Professor i Dogmatik ved Universitetet i Innsbruck og har holdt Forelæsninger uafbrudt gennem 112 Semestre, altsaa i samfulde 56 Aar, hvad der turde være temmelig enestaaende i de akademiske Annaler.



Hans Lærergerning var bleven ham saa kær, at han fra 1903, da den østerrigske Kejser under Tilkendegivelse af sin allerhøjeste Tilfredshed med hans mangeaarige nidkære Tjeneste satte ham paa Pension, vedblev

at holde nogle Forelæsninger næsten til det sidste.

Hans Tilhørere, der maa tælles i Tusindvis, er spredte over mange Lande i alle Verdensdele; ikke faa af dem er som Præster kommet til at indtage høje Stillinger i deres Bispedømmer eller Ordenssamfund, ja, enkelte blev endogsaa smykket med Kardinalpurpuren. Men alle bevarede stedse den største Ærbødighed og Hengivenhed for deres alderstegne Lærer.

Som Theolog nød P. Hurter ligefrem Verdensry. Hans latinske Dogmatik i tre Bind udmærker sig baade ved Kortfattethed og Klarhed og har paa Grund af sine Fortrin faaet en ganske ualmindelig Udbredelse. Værket er blevet trykt i tolv Oplag og solgt i ca. 50,000 Eksemplarer. Med beundringsværdig Flid har P. Hurter endvidere udgivet en omfangsrig Samling af Kirkefædrenes Smaaskrifter (*Opuscula Patrum*) i 54 Bind, et Arbejde, der spændte over 24 Aar (1868—92). Ved sin *Nomenclator litterarius*, en meget omhyggelig udarbejdet Navnefortegnelse i 5 Bind over ca. 4000 katholske theologiske Forfattere fra Kristi Tid til vore Dage (afsluttet 1903), har han skabt et Værk, som for katholske Lærde er næsten uundværligt, men som ogsaa maa aftvinge Modstanderne af den katholske Verdensanskuelse Beundring og Anerkendelse. Paa eftertrykkelig og

uigendrivelig Maade er dermed den tit gentagne Beskyldning tilbagevist, at Kirken ikke kender til alvorlig videnskabelig Stræben.

Foruden disse Bøger har P. Hurter skrevet en Mængde lærde Afhandlinger i Fagtidsskrifter samt besørget Udgivelsen eller Bearbejdelsen af ældre theologiske Værker.

Og alt dette gjorde han paa en saa beskeden Maade, som var det næsten noget ganske selvfølgeligt, der ikke fortjente at blive gjort nogen Ophævelse af. Da man i 1908 hyldede ham i Anledning af hans hundrede Semester som Professor, ytrede han i en kort humoristisk Svartale bl. a.: »At jeg har oplevet hundrede Semestre, er aldeles ikke min Fortjeneste. Næstefter Guds Naade har to Aarsager hidraget dertil. Allerførst skylder jeg mine oprigtigt elskede Tilhørere de hundrede Semestre, de har altid været mig inderlig hengivne og har gjort mig Livet let. Den anden Grund er den, at jeg hele Livet igennem har sparet mig selv. Mine Kollegaer har ordentlig studeret, arbejdet og anstrengt sig; jeg derimod har gjort mig det mageligt, spist og drukket godt, og paa denne Maade har jeg bragt det saa langt. . . .

Og at jeg en Gang imellem har skrevet noget, kan man heller ikke videre regne mig til Indtægt. Thi jeg skrev, naar jeg kedede mig, og skrive — det gør jo enhver. Og mangen en har med Rette klaget: Ak, denne Hurter er dog altfor tung! De ser altsaa, mine Herrer, at jeg slet ikke har fortjent en saaden Festlighed.« —

Selv den, der ikke har kendt P. Hurter personlig, vil kunne forstaa, at disse spøgefulde Udtalelser ikke var andet end en Selvkarikatur. I Virkeligheden var P. Hurter jo stik det modsatte af en magelig Dagdriver, hans Arbejdslyst var ligefrem uopslidelig, og han undte sig næppe nogen-sinde Hvile.

Næsten hele Dagen og til langt ud paa Natten var P. Hurter uafbrudt beskæftiget. For det meste sæl han ved Skrivebordet, begravet mellem sine Folianter og Manuskrifter.

Men han var ingenlunde en tør og tilknappet Stuelærd. Hans Forelæsninger var tværtimod overordentlig livlige og underholdende. Stoffet blev ikke blot tilrettelagt paa en

klar og letfattelig Maade, men det blev ogsaa behandlet praktisk med Henblik paa Nutidens Tarv, undertiden med Indfletning af smaa Anekdoter og Morsomheder. I hvert Fald kom man aldrig til at kede sig ved P. Hurters Forelæsninger.

Og i det private Samkvem var P. Hurter umaadelig ligefrem og imødekommende, stedse i godt Humør og fuld af Jovialitet. Intet Under derfor, at den lille uanselige Ordensmand blev skattet, æret og elsket af alle, der kom i Berøring med ham.

Sine udstrakte og vidtforgreneede Forbindelser benyttede P. Hurter til derigennem at tilvejebringe Midler, som satte ham i Stand til at udøve en meget omfattende Velgørenhed. Alene Gud den alvidende kender de Summer, som i Aarenes Løb er gaaet gennem P. Hurters Hænder, og hvormed han snart støttede fattige Studenter, snart kom nødlidende Missioner og deres trængende Præster til Hjælp. Højest originalt var P. Hurters private lille Juletræ, behængt med Guldstykker, nemlig Summen af Aarets Udbytte, som var indkommet ved Salg af Frimærker, Cigarspidser og andre Smaating, P. Hurter havde tiggat sammen eller faaet forærende til Fordel for Hedningemissionen.

Tænker man paa, hvad P. Hurter udrettede som Professor og Videnskabsmand, er det næsten ikke til at forstaa, hvorledes han fik Stunder til anden Virksomhed, nemlig praktisk Sjælesorg. Det var naturligvis ikke saa underligt, at mange af de theologiske Kandidater valgte ham til Skriftefader og aandelig Vejleder. Men man maatte forbavses ved at høre, at P. Hurter ogsaa ellers tilbragte mange Timer i Skriftestolen, at han tit var ude paa Sygebesøg, at han snart hist, snart her i Byens Omegn eller ogsaa længere borte prædikede i en Landsbykirke, eller at han holdt aandelige Øvelser (Eksercitier) i Kløstre og gejstlige Anstalter. Et Sogn havde saa at sige faaet Hævd paa P. Hurter til aarlig — det var vist i Juletiden — at holde Prædiken paa en bestemt Festedag. Folk længtes efter at høre ham, og han efterkom gerne Indbydelsen. Den lærde Professor var nemlig tillige en varmt begejstret Præst med et barnlig frontt Sindelag, som forstod at forkynde Kristendommens Sandheder saaledes, at alle Til-

hørere havde haade Glæde og Udbytte af at høre ham. En Del af sine Prædikener udgav han ogsaa kort skitseret i smaa Brochurer. Der foreligger Udkast til Fasteprædikener, Mariapredikener, Jesu Hjerter Prædikener m. m. —

Nu er P. Hurters lange daadrige Liv afsluttet, hans Dagværk er endt; Munden, der med saa stor Veltalenhed har forkyndt Troens Lærdomme, har fortolket, forklaret og forsvaret dem, er forstummet; Døden har vristet Pen-
nen ud af den Haand, som aldrig blev træt af at skrive, naar det gjaldt Guds Ære og den aabenbarede Sandheds Udbredelse, Uddybelse eller Befæstelse hos andre. Skønt død vil han leve videre paa Jorden i sine Værker og i taknemmelig Erindring hos sine talrige Venner og Disciple og hos sine mangfoldige Tilhørere. Og evigt vil han leve hos Gud, som har lovet: »De forstandige skulle skinne som Firmamentets Skin; og de, der førte mange til Retfærdighed, som Stjernerne evindeligt og altid.« (Dan. 12,3.) »De retfærdige skulle skinne som Solen i deres Faders Rige«. (Matth. 13,43). — nb —

En barmhjertig Samaritan.

En af Englands største Filantroper var Mgr. James Nugent, som afgik ved Døden for 10 Aar siden i Nærheden af Liverpool i en Alder af 83 Aar. Han virkede som Præst i over et halvt Hundrede Aar i Liverpool selv og i Omegnen af denne By. I 22 Aar var han bl. a. Fængselspræst. I 1865 oprettede han et Hjem for hjemløse Dreng, som til hans Død havde hjulpet 2000 ulykkelige Børn. I 1867 begyndte han et stort katolsk Ugeblad, som nogle Aar senere omdannedes til det nu saa bekendte *Catholic Times*. I 1872 oprettede han en mægtig Afholdsforening, som har stiftet meget godt. I 1891 fik han indrettet et Tilflugtssted for faldne og hjemløse Kvinder, som i de fjorten Aar til hans Død modtog 2300 stakkels Kvinder. 1892 udnævnte Leo XIII ham til paveligt Husprælat. 1897 holdtes der et mægtigt Møde i Liverpool, ved hvilket Byens Borgere skænkede Mgr. Nugent et Maleri af ham selv, som nu opbevares i Byens Kunstgalleri, samt henimod 25000 Kroner. For disse Penge stiftede han et

Hjem for unge ugifte Mødre med deres første Barn, som indtil 1905 gav Ly til 200 Mødre. I 1904, 82 Aar gammel, besøgte han sammen med nuværende Kardinal Gasquet Amerika, men blev syg og tog hurtigt hjem til England, hvor han næste Sommer afgik ved Døden.

For et Par Aar siden indeholdt *Hovedstaden* en smuk lille Fortælling om Mgr. Nugent, som det sikkert vil glæde Læserne at stifte Bekendtskab med. Den lyder med enkelte Forkortelser saaledes:

En Nat blev en ung Kvinde indbragt til Politistationen i den frygteligste Tilstand af Delirium — anklaget for at have myrdet sin Mand. Da hun kom til sig selv om Morgenen og spurgte, hvorfor hun befandt sig her, og man fortalte hende, at hun var anklaget for at have dræbt et Menneske, kendte hendes Sorg og Skam ingen Grænser.

»Aa, min Mand, min kære Mand! Ved han, hvad jeg har gjort? Aa, hvad vil han dog sige til mig?«

Man fortalte hende, at det var netop ham, hun havde dræbt — da kendte hendes Samvittighedsnag og Sjælekvaler ingen Grænser.

Den gamle Præst besøgte hende hver Dag meget længe, tog hende til Skrifte, bad med hende, trøstede og opmuntrede hende, saa godt han formaaede, og viste den formørkede Sjæl hen til Kristi Kors.

Kvinden blev dømt til livsvarigt Tugthus, men Straffen var ikke halvt saa svær for hende som Tanken paa den grufulde Forbrydelse og de triste Forhold, hun selv havde fremkaldt. — Hun havde et Barn, en lille Pige paa to—tre Aar, og værre end selve Straffen var for den stakkels Kvinde det stadig tilbagevendende Spørgsmaal: Hvad skal der blive af Barnet, naar jeg er borte?

Præsten lovede at tage sig af Barnet, og dette bragte Ro over den stakkels sjælsforpinte Kvinde. Et Menneskevrag var hun, da hun maatte af Sted til Tugthuset.

Langt nede i Liverpools allermørkeste Slumkvarter fandt den gamle Præst den forældreløse lille, og sent en Aften bar han hende i sine Arme hjem til sit Hus.

»Har De noget imod at have dette lille Barn i Huset, indtil jeg kan finde en eller anden, der vil tage sig af hende?« spurgte han sin Husholderske, og den gode Sjæl tog med Glæde mod Barnet.

Den lille Pige blev rigtig sød og god, og hun blev for hver Dag Præsten kærere. Der var ikke gaaet lang Tid, før hun havde glemt den afdøde Fader og viste ham, der var traadt i Faders Sted, den hjerteligste, barnlige Hengivenhed; hun kravlede op paa hans Knæ, lagde de smaa Arme om hans Hals, lo og pludrede og spredte Solskin over hele Huset, saa den ærværdige Fader slet ikke havde nogen Hast med at faa hende sendt bort. Men

der er Grunde, hvorfor et Barn ikke vedblivende kan være i Huset hos en katholsk gejstlig, og da omsider Præsten hørte om en Dame paa Landet, der — fordi hun selv ingen Børn havde — kunde ønske at antage sig et Plejebarn, bad han hende om at tage hans lille Plejebarn.

»Send Barnet til min Søster inde i Byen,« sagde Damen, »saa vil jeg komme der for at se hende.«

»De faar ikke min lille May at se, uden at De er absolut klar over, at De virkelig ønsker og føler Trang til at antage et Plejebarn,« sagde Præsten. »Vær endelig sikker i den Sag, for min lille Pige har et saa yndigt og vindende Væsen, at De ikke kan lade være at tage hende, hvis De ser hende.«

»Send hende kun trygt til min Søster,« lød Svaret. — Og Barnet blev sendt derhen, friseret og i sin fineste Stads, og med en Buket Blomster til sin tilkommende Moder.

Saa snart som hun var bleven vist ind i Dagligstuen, hvor begge Søstrene sad, gik den lille straks hen til den rette og gav hende Blomsterne. Det afgjorde selvfølgelig straks det hele, og da Præsten kom en halv Times Tid senere, sad Barnet paa sin ny Moders Skød og kvidrede som en Sangfugl i sin Rede. — — —

Fire Aar gik, saa døde denne Dames Mand, og i sin dybe Sorg over Savnet besluttede hun sig til at gaa i Kloster, og saa maatte den stakkels lille atter tilbage til Præsten.

May var nu otte Aar gammel og mere sød og god end nogen Sinde. Præsten vilde saamænd hellere end gerne have beholdt hende, men det gik ikke an, og han begyndte derfor atter at tale om »en ny Moder«.

Den lille plejede at komme ind til Desserten efter Middagen, og en Aften saa hun pludselig over paa sin Plejefader paa den modsatte Side af Bordet og sagde:

»Fader! Du vil da aldrig mere sende din lille May bort igen, vel?«

Det jog igennem den gamle Præsts Hjerte, men det maatte ske, og Barnet blev saa sendt til en Klosterskole. Præsten betalte Opholdet for hende, og to fattige Butiksfrøkener holdt hende med Klæder.

Da May var fjorten Aar gammel, kom hun for sidste Gang atter til Præstens Hjem, og der blev saa truffet Forberedelser til at sende hende til Canada.

Der kom et sidste tragisk Samvær. Hun havde aldrig talt om sine Forældre, og der var aldrig bleven fortalt hende noget om dem, men nu spurgte hun ud om sin Moder.

Det var et frygteligt Spørgsmaal, og det maatte besvares. Hendes Herkomst var jo ikke ukendt paa en eller anden Maade vilde hun jo nok faa Besked derom af andre, saa maatte hun hellere høre Sandheden fra dens Læber, som hun elskede.

Saa fortalte Præsten hende det hele, skaansomt, forsigtigt,

kærligt: at hendes Fader var død og hendes Moder værre end død, Fange paa Livstid i et Tugthus.

Det var et frygteligt Slag for den unge Pige, men det sunde og stærke Hjerte brast ikke. — Hun saa sin Moder, men om Besøget fortalte hun end ikke sin kære Plejefader noget ud over en dybt taknemlig Hilsen, som hun bragte fra Moderen. — — —

May drog til Canada, lik Ansættelse paa et Jernbanckontor og ægtede omsider en anset Forretningsmand. Præsten rejste der over til Brylluppet, og mere end een Gang senere tog han over Oceanet for at besøge sin kære Datter. Sidste Gang, han besøgte hende, havde hun to dejlige Børn og var den mest afholdte og indflydelsesrige Dame der paa Egnen. — — —

En Dag, efter at den gamle Præst var vendt tilbage til sin Gerning, modtog han et Embedsbrev fra en Straffeanstalt. Det meddeltes ham, at en kvindelig Fange, som var syg, havde udtalt som sit højeste Ønske at se ham. — Det var Mays Moder.

Præsten fandt hende paa Sygeafdelingen. Hun var døende, og den stakkels gamle Kvindes Tanker gik nu tilbage til længst forsvundne Tider. Hvad var der blevet af hendes Barn? Var hun i Live og ren paa Sjælen, sund paa Legemet? Dette længtes den stakkels Moder efter at vide.

Og den gamle Præst fortalte hende om Guds Godhed, hendes Datters Livshistorie, om Brylluppet og det lykkelige Hjem — en lang og dejlig Historie.

Den stakkels Kvinde kunde ikke blive træt af at høre, og da hun lik at se et Fotografi af Datteren i Brudedragt, da strømmede Taarerne rigeligt og stærkt. »Min lille May! Min egen lille May! Aa, Gud ske Lov, at alt er vel!« — Saa døde hun.



Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Oversat af A. B. efter Bogen »Kirkens Hellighed i det nittende Aarhundrede« af Pater Kempf, S. J.)

Hellighedens Ideal kan naas i enhver Stand. Vor hellige Kirke, Frelsens Havn for alle Mennesker, maa være i Besiddelse af Kraft til at forlene alle Stænder med de Naademidler, som er nødvendige til at naa frem til Idealet. Derfor har man til alle Tider kunnet finde Helgener, ikke alene blandt Præster og Ordensfolk, men ogsaa

mellem Lægfolk, Mænd og Kvinder af alle Stænder. Hvor selvfølgelig det end er, har enhver Paavisning deraf alligevel sin store Betydning. En saadan Paavisning kan næppe foretages bedre end ved en Række Eksempler, hentede ud fra det nittende Aarhundrede, Dampens og Elektricitetens Tidsalder. Læserne vil derfor sikkert med Glæde hilse efterfølgende femten Levnedsskildringer velkommen.

1. *Domenico Savio, † 1857.*

Med hele Ungdommens rene Uskyld staar den femtenaarige Latinskoleelev Domenico Savio for 20's som et smukt Forbillede. — I Aaret 1911 sendte den eukaristiske Kongres i Madrid et Telegram til Pius d. X med Bøn om at paaskynde Salighedserklæringen af Domenico Savio, der fortjente at opstilles som et Forbillede for alle Børn og var værdig til Titelen: »Det eukaristiske Barn«, fordi han, der allerede i en Alder af syv Aar havde modtaget den første hellige Kommunion, altid bevarede en inderlig Andagt til Alterets helligste Sakrament. Denne Drengs Liv, der var rent som en Engels, er et Bevis paa, at Pius d. X havde Ret, naar han ønskede, at Børn i den unge Alder og ofte skulde styrkes med Livets Brød.

Den ærværdige Don Bosco, Domenico Savios udmærkede Lærer, har selv beskrevet sin Discipels overordentlig fromme Liv. — Han var født d. 2. April 1842 i Riva ved Turin. Faderen var Smed, og Drengen blev opdraget i stor Fromhed. — Det ondes fristende Magt formaade intet over for ham, tværtimod, den lille Dominico traadte behjertet op mod enhver, der gav et daarligt Eksempel. Forbavsende var den modne Forstaaelse af himmelske Ting, som Naaden før Tiden havde nedlagt i hans Sind. »Det er i Sandhed en Yngling,« skrev hans Sjælesørger, »som vil bringe det vidt. — Gud give ham en Livsvej, paa hvilken saa kostbare Aandens Frugter maa kunne fuldmodnes.« Da han som syvaarigt Barn lik at vide, at han maatte gaa til den h. Kommunion, kendte hans Glæde ingen Grænser, og han dvælede fra den Dag af stadig i Kirken for at forberede sig værdigt til denne store Højtid. De alvorlige Forsætter, som han dengang fattede, blev Ledestjerner for hans fremtidige Liv. En saa rigt begavet

Yngling var som kaldet til at studere; men da hans Forældre manglede Midlerne dertil, sørgede Stedets Gejstlighed for, at han kom i en højere Drengeskole i Nærheden af sin Fødeby. — I en Alder af tolv Aar kom han til den ærværdige Don Boscos Oratorium i Forstaden Valdocco og besøgte derfra Gymnasiet i Turin.

Don Bosco og Domenico Savio fandt hurtig hinanden: den religiøst begejstrede Lærer og hans Elev, hvis ufordærvede Hjerte var i højeste Grad modtageligt for alt stort og ædelt, var snart uadskillelige. To Tanker beherskede allerede dengang Domenico: han vilde naa Hellighedens Ideal og frelse saa mange Sjæle som muligt. Med urokkelig Energi stræbte han efter fuldkommen Selvbeherskelse. Hans Iver efter at bede og faste drev ham som alle andre hellige for vidt, og Don Bosco maatte sætte en bestemt Grænse derfor. Blandt sine Kammerater i Oratoriet og paa Gymnasiet virkede han som en sand Apostel; især søgte han at opflamme Begejstringen blandt sine jævnaldrende for den hyppigé Modtagelse af Sakramenterne og for Andagten til den ubesmattet undfangne.

I Regelen synes de unge ikke om den Slags »hellige«; men Domenico vandt sig alligevel Venner, thi han var beskeden og jævn i sin Færd og var gerne med i al Slags Leg, da han af Naturen var munter og rask som en rigtig Dreng. Han virkede mere ved Eksemplets Magt end ved mange Ord, og det var klart for alle, hvor alvorligt han stræbte efter Fuldkommenhed. Og dog var der ogsaa mange, der ikke kunde lide ham for hans Fromhed, men det tjente kun til at styrke hans Karakter. —

Domenico var rykket op i Gymnasiets sjette Klasse, da en ondartet Brystsygdom brød frem hos ham. Den bekymrede Don Bosco haabede, at en Forandring af Luft vilde være ensbetydende med Helbredelse og sendte ham til Mondonio, hvor hans Forældre nu ogsaa boede. Men hvad Domenico allerede længe havde følt og forudsagt, indtraadte her. Om Aftenen d. 9. Marts 1857 døde han i sin utrøstelige Faders Arme. Hans Lærere og Kammerater følte en oprigtig og dyb Sorg ved Budskabet om hans Død; men snart fik de den glade Overbevisning, at den ædle og rene Yngling sikkert allerede stod ved Guds

Trone og nedlagde sin Forbøn for dem, der anbefalede sig til hans Bøn, og de følte, at deres Paakaldelse ikke var forgæves. (Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Dagspressen berettede forleden, at Admiral Grev v. Spee, som i Søslaget ved Falklandsøerne d. 8. Decbr. 1914 opslugtes af Bølgerne sammen med hele Flag-skibet »Scharnhorst«s heltmodige Besætning, havde haft en dansk Moder, f. Tutein, og at han selv var født i København. Hvad Dagbladene derimod ikke fortalte, men hvad der dog vil kunne interessere Ugebladets Læsere, er, at Grev Spee blev døbt i St. Ansgars Kirke d. 24. Juni 1861 (f. d. 22. Juni), og at vor højærværdigste Hr. Biskop, den Gang Kapellan v. Euch, holdt ham over Daaben som Stedfortræder for en Slægtning, der ikke kunde komme til Stede. Grev Spee levede som from og overbevisningstro Katholik, hvad Marinepræsten i Wilhemshaven bevidnede ved i en Mindetale at hædre ham med følgende smukke Eftermæle: »Jeg kendte Grev Spee personlig, da han i flere Aar havde Ansættelse her i Wilhemshaven, hvor ogsaa hans to Sønner gik i Skole, de som begge sammen med ham fandt Helledøden, den ene som Fændrik paa »Gneisenau«, den anden som Løjtnant paa »Nürnberg«. Grev Spee var en Adelsmand i Ordets fuldeste Forstand, en Officer fra Issen til Fodsaalen og som Kristen et Forbillede for sine Medmennesker. Her i Bænken foran den h. Petrus var hans Plads om Søndagen i den h. Messe, som han aldrig forsømte.« Mon alle de, som er døbt i St. Ansgars Kirke, en Gang vil kunne faa et lignende Skudsmaal? Gid det maatte være Tilfældet.

— En lille katholsk Festlighed, som ikke har været afholdt de sidste 3—4 Aar, finder nu antagelig atter Sted i denne Vinter. Det er Frøken Schwartzloses Koncert til Fordel for fattige katholske Børns Fodbeklædning, hvilken foreløbig er fastsat til Fredag den 12. Februar. Programmet, som først kan offentliggøres i næste Uge, vil sikkert byde paa udmærkede Ting. Festen afholdes som tidligere i Citys Lokaler.

— Paa den katholske Højskoles Møde i Tirsdags, fortsatte Hr. Johnsen sit Foredrag om Danmarks gamle Primas fra vor Korstogstid. Hr. Johnsens Evne til at udmale Tidsforholdene og hans Kærlighed til Emnet mægtede at fængsle Tilhørerne og holde deres Interesse ved-

lige. Der blev yderligere af et Kor med Hr. Hammermüller som Dirigent afsunget en Sekvens, der var forfattet af Andreas Suneson.

Tyskland. Søndag d. 6. Decbr. 1914 døde i München den navnkundige kirkemusikalske Komponist, Franciskanerpateren *Hartmann* von der Lan-Hochbrunn. Han var født i Tyrol den 21. Decbr. 1863 og blev saaledes knap 51 Aar gammel. 1886 modtog han Præstevielsen i Brixen, blev 1893 Musikdirektør ved den h. Gravs Kirke i Jerusalem og 1895 Kordirektør ved Franciskanerkirken Ara Cæli i Rom. Fra 1901—1904 var han Direktør for det romerske Konservatorium i Chiara. Verdensberømt blev han som Oratoriekomponist. Hans Værker er: »St. Petrus«, »St. Franciskus«, »Den sidste Nadvere«, »Herrens Død«, »Kristi sidste Ord paa Korset« (se Ugebladet 1908, S. 789 f.) og »Te Deum«. Dette var hans sidste større Arbejde, som blev opført i München d. 19. Decbr. 1913 i Kong Ludvigs Nærværelse. Et i de senere Aar stedse tiltagende Hjerteonde gjorde Ende paa hans Liv. Jordfæstelsen fandt Sted i hans Fædreland Tyrol.

— D. 22. Decbr. begav Biskoppen af Augsburg, Mgr. v. Lingg, sig til de franske Fangers Koncentrationslejr ved Lechfeld (Bayern), hvor han meddelte Præstevielsens Sakramente til den franske Soldat Jean Régnier, Diakon af Helligaandsmissionærernes Kongregation, og Firmelsens Sakramente til en anden fransk Soldat, som var bleven døbt d. 8. Decbr. Alle de franske Fanger overværede Højtideligheden.

Italien. Som før her i Bladet omtalt nægtede den italienske Regering i Aaret 1912 sin Godkendelse af den pavelige Bulle, der udnævnte daværende Biskop Caron af Ceneda til Ærkebiskop af Genua. Denne kunde derfor ikke tage sin Ærkebispestol i Besiddelse. Nu har Regeringen meddelt sit *Exequatur*. Biskop Caron svarede herpaa, at han paa Grund af sin høje Alder ikke turde overtage det nye Embede, og at han allerede hos den Hellige Stol havde ansøgt om Fritagelse. Denne Ændring ser nærmest ud som et Kompromis mellem Regeringen og Vatikanet og maa i hvert Fald hilses med Glæde af Hensyn til Genua, som nu endelig kan faa en Ærkebiskop. Denne er allerede udnævnt af Paven og er den tidligere Biskop af Casale Monferato Ludovico Gavotti.

Rom. Dagbladet *Hovedstaden* fortæller, at Paven Lørdag den 23. ds. i Konsistoriums Møde holdt en Tale, hvori han paany udtalte sin dybe Smerte over den ulykkelige Krig. Maaned gik efter Maaned, uden der selv i det fjerne viste sig Haab om, at Blodbadet vilde tage en Ende. Selv om han ikke kunde hidføre en Afslutning paa denne Tug-

telse, havde han bestræbt sig for og bestræbte sig stadig for at hindre de smertelige Følger deraf. Paven erklærede, at det ikke vilde være raadeligt eller gavnligt, hvis den pavelige Autoritet blandede sig ind i selve de krigsførende Magters Stridigheder. Den Hellige Stol maatte vedblive at være fuldstændig upartisk og Paven møder alle de kæmpende med samme Barmhjertighed og kan hos dem ikke se paa de Særinteresser, der gør dem til Fjender, men paa Troens fælles Gode, der gør dem til Brødre.

— Den herværende kvindelige St. Vincents-Konferens har for et Aarstid siden sat et nyt System i Gang for at opmuntre de fattige Familier til at spare sammen til Husleje. Systemet er nemt nok: Den besøgende Dame udleverer gratis et Sparekort til Familien N. N., samtidig noterer hun i sin egen Notesbog, at Familien N. N. har modtaget et saadant den Dato, og paa Sparekortet noteres Familiens Navn. Nu køber Familien N. N. lidt efter lidt Sparemærker å 10 centesimi (kønne smaa Portrætter af St. Vincents) enten hos Foreningens Bager, Urtekræmmer, Skolesøstrene, eller hvor det nu passer bedst at holde dem til Salg; de klistres paa Sparekortet, og for hver 9 Mærker klistrer saa den besøgende Dame 1 Mærke af en anden Farve paa Kortet. Naar dette er fuldt, har den fattige Familie betalt 40 Mærker, Foreningen 10 Mærker å 10 cent. = 1 Lire. Familien hæver saa sine 10 Lire til sin Husleje og har altsaa faaet 10 % i Opmuntringsgave. I Rom har Systemet vist sig meget heldigt, og Enkedronning Marguerita har derefter ladet det indføre i Torino.

— Som omtalt i Berlingske Tidende for 10de Januar har Fru Carit Etlar (Brossbøll), vel uden at være formelt udsendt af de nordiske Kvindevalgretsforeninger men dog som en Art Repræsentant for et stort Antal nordiske Kvinder, i afvigte Efteraar henvendt sig til Paven for at udvirke hans Indgriben i Verdensbegivenhederne til Fordel for Freden. Fruen havde ikke Audiens hos Paven, men hendes Henstilling blev forebragt ham gennem Mgr. Pacelli, Sekretæren for de ekstraordinære kirkelige Anliggender; selv talte hun sin Sag gennem Mgr. Gerlach. Hun modtog det Svar, at Benedikt XV ikke kunde imødekomme Andragendet, da han havde sin egen Virksomhed for Fredens Fremme; men tilføjes maa det, at den Hellige Fader var dybt rørt over, at nordiske, protestantiske Kvinder henvendte sig til ham og søgte Redningen hos ham.

— Jordskælvet og dets frygtelige Følger beskæftiger alle Tanker og al Virksomhed saavel i Rom som i hele Italien. Det lader til, at denne Landsulykke har brændt Hjerterne sammen i Nord og Syd, saa den moralske Enhed, der i mange Aar paa Trods af den politiske Enhed

ikke ret har kunnet bryde igennem, synes at være vundet et langt Stykke frem. Det er en storslaaet Barmhjerlighed, der udstrækker sine hjælpende Hænder til de hjemsogte Egne. En svag Forestilling om Ulykkens Gru faar man ved at høre, at blot af den ene Landsby Alba Fucenzes 400 Indbyggere de 330 er døde, de 18 saarede, og de overlevende flakker rundt paa Markerne i Sne og Kulde og søger efter Føde. Landsbyens to Kirker, St. Petri og St. Nicolai, er Grushobe, under hvilke man blandt Dynger af Lig søger efter »Alba Fucenzes Skat«; et eneste af St. Nicolais Relikvieskrin havde en Værdi af 1 Million Lire. Det første af de Lig, man fremdrog under Ruinerne af en sammenstyrtet Murbue i Kirken, var Sognepræstens; han var iført sine Messeklæder, og hans højre Haand var løftet; som det synes, velsignede han Folket i Dødsøjeblikket.

E. R.-L.

Brevkasse.

Fra en mig ganske ubekendt Abonnent har jeg modtaget nedenstaaende Linjer med indrængende Anmodning om Optagelse. Skønt der ikke er ret mange Eksemplarer tilovers af det omtalte lille Hæfte, ser jeg dog gerne, at Opmærksomheden henledes paa det. Hermed da den efterfølgende Anbefaling, der kom mig som en fuldstændig Overraskelse.

N. H.

— Uden at det paa nogen Maade er min Hensigt at tilsidesætte et eneste af de dejlige smaa Hæfter, der i kortere eller længere Tid har været tilgængelige for danske Katholikker, og som hver for sig er af stor Betydning, er der dog eet af dem, jeg gerne vil anbefale, et lille Hæfte, som nu har eksisteret i et Aarstid og forhaabentlig har faaet en Plads blandt mange Katholikkers Bøger, eller hvilket man — som for mit Vedkommende — altid bærer hos sig. Det er *Et Ord til hver Dag*. Jeg kunde beklage den, der ikke har stiftet Bekendtskab med dette lille Hæfte, da det indeholder sande Guldkorn og er mange Gange sin Pris (15 Øre) værd. Køb det, læs selv i det, og køb mange Eksemplarer, og forær dem bort til Venner og Bekendte — Protestanter kan ogsaa have Glæde af det.

Det naturlige er jo for hver Dag at læse de enkelte »Ord« og indprænte sig de udmærkede Udtalelser, men har man et ledigt Øjeblik paa Dagen, er det dog ogsaa naturligt at tage det lille Hæfte frem og læse, hvad man tilfældig faar Øje paa. Mangen Sandhed vil maaske derved komme til at staa klart for den enkelte, og kan man erindre, hvad der staar, kan det — anvendt i passende Tid og paa rette Sted — faa sin Betydning.

Hæftet sælges til Fordel for Elisabethforeningen, hvilket naturligtvis ogsaa er af stor Betydning.

Maatte disse Linjer bidrage til, at det lille Hæfte bliver kendt og skattet af alle danske Katholikker, vilde Hensigten med min Anbefaling være naaet. Enhver, der har Viljen dertil, kan sikkert overkomme at anskaffe, i det mindste eet Eksemplar.

Verner Stabeht.

Det er for Tiden nødvendigt af al Evne at støtte den danske Kirkesag. Bidrag til dette Formaal kan indlægges i »Ab-salonsbøsserne«, der tømmes i Slutningen af hver Maaned.

Tak.

Enhver, der har vist mig Venlighed paa min 81aarige Fødselsdag, bedes herved modtage min hjertelige Tak.

† *Johannes von Euch,*
Biskop.

Tak og Opfordring.

Hjertelig Tak for de Gaver, der allerede er kommet til vore smaa sorte Landsmænd og de belgiske Søstre. Alle disse Klæder, Bøger, Haandarbejder og Bundter af Grifler og Blyanter vil de blive meget glade for. Men vi beder Ugebladets Læsere betænke, at der er 260 Smaa piger, saa de kan jo bruge endnu meget mere. Gud give de gode Søstre det daglige Brød, de kunde ikke være hensat til et mere fattigt Sted end blandt Katholikkerne paa de dansk-vestindiske Øer. Da Sendingen afgaar først i Februar, bedes eventuelle Gaver godhedsfuldt snarest sendt, at de kan komme med. Næste Sending afgaar i April.

Fru Hemicke, Silkeborggade 14³. København. Ø.

St. Andreas Kollegiums Skolekomedie

finder Sted Søndag d. 14. Februar Kl. 5³/₄ og Mandag d. 15. Februar Kl. 5 (ikke Tirsdag som i tidligere Aar). Der opføres — foruden Kor-Sang (bl. a. »Overgangen over det røde Hav« af Chr. Barnekow, til Tekst af Grundtvig) og Instrumentalmusik — et større Korstogs-drama: *Antiokias Belejring* i fem Akter, forfattet af Ferd. Ludwigs, oversat af cand. mag. Niels Hansen. Fri Adgang har kun Kollegiets Lærere og nuværende Elever; for enhver anden sælges Adgangskort med Program à 50 Øre i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, og paa Kollegiet.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringer, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup.

Tænk paa *Skolebørnene* i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder sin **aaarlige Generalforsamling Søndag den 7. Februar Kl. 7 Aften** i Lokalet Bredgade 67² o. G. Alle Medlemmer, især de ældre, anmodes om at møde. **NB.** Generalforsamlingen begynder præcis Kl. 7. Salen aabnes Kl. 6³/₄.

Unio. **Fredag d. 29. Jannar** almindeligt Møde Frederiksberg Allé 11. **Fredag d. 5. Februar** Møde med *Underholdning* sammesteds.

Faslelavns søndag den 14. Februar Fastelavnsfest.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 3. Februar Kl. 2¹/₂—3¹/₂. (Mest udenlandsk Litteratur).

Jesu Hjerter Andagt holdes som sædvanlig den 5. Februar.

Mødreforeningen. Ti. d. 2. Febr. Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Kirkelig Kalender.

31. Jan.	Søndag Septuagesima. (I Højmessen: Ansgarius).	7. Febr.	Søndag Sexagesima. (I Højmessen: Marias Renselse).
1. Febr.	Mand. Ignatius, Biskop og Martyr.	8. —	Mand. Johannes af Matha, Bekender.
2. —	Tirsd. Marias Renselse (Kyndelmisse).	9. —	Tirsd. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.
3. —	Onsd. Ansgarius, Biskop og Martyr.	10. —	Onsd. Oktav af Ansgarius.
4. —	Torsd. Andreas Corsinus, Biskop og Bekender.	11. —	Torsd. Vor Frue af Lourdes.
5. —	Fred. Agatha, Jomfru og Martyr.	12. —	Fred. Serviterordenens Grundlæggere.
6. —	Lørd. Titus. Biskop og Bekender.	13. —	Lørd. Marias Officium.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandte sidst i Nr. 1.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 2. Februar Kl. 8 Aften

P. Esser: Kirkefølgelsen i England I.

(Nr. 39 og 46 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1914 vil blive sluttet d. 10. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m.m.) snarest indbetalt til Sognepræsten eller Kapellanen, Boyesgade 8, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balesirini, St. Thomas Allé 6² Kl. 6—7. *Kirkeforstanderskabet.*

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 5. Febr. til de aftalte Tider.

Pige, 15 Aar, søger Plads i pænt katolsk Hjem. Kompagnistr. 31².

Ansgariusforeningen

afholder **Søndag d. 31. Januar Kl. 12** sin aarlige **Generalforsamling** i Lokalet Bredgade 67 o. G. *Dagsorden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse.

St. Ansgars Kirke.

Søndag d. 31. Januar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og Procession med **Relikvieskrinet.**

Kollekt for den dansk-katolske Kirkesag.

Søndag den 31. Januar holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katolsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 6.

Søndag den 7. Februar.

1915.

INDHOLD: Fredsgudstjenesten i Dag. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Polske Juleskuespil paa Christiansdal. — Katholsk Bogsalg. — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Fredsgudstjenesten i Dag.

Biskoppelig Forordning.

Det i forrige Nummer af »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« offentliggjorte Dekret, hvorved Hs. Hellighed Pave Benedikt XV anordner en Gudstjeneste for Opnaelse af Fred, skal, saafremt det ikke allerede er sket, oplæses fra alle Prædikestole under Højmassen Søndag den 7. Februar.

Paa samme Dag skal i alle Kirker og Kapeller, hvor offentlig Gudstjeneste finder Sted, de i ovennævnte Dekret trufne Bestemmelser nøjagtigt efterkommes, saavidt det paa nogen Maade lader sig gøre.

København, den 1. Februar 1915.

† Johannes von Euch,
Biskop, Apostolisk Vikar.

Forskellige Bønner.

Flere af de Bønner, som den Hellige Fader har bestemt til Brug ved Fredsgudstjenesten, findes i vor katholske Salmehog.

Den 50. af Davids Salmer findes saaledes der som Nr. 191 med latinsk og dansk Tekst.

Antifonen *Da pacem, Domine etc.*, som skal bedes efter ovennævnte Salme, lyder paa Dansk: »Skænk Fred, Herre, i vore Dage, thi der er ingen anden, der kæmper for os,

end du, vor Gud. Der vorde Fred ved din Kraft og Overflødighed i dine Taarne.«

Bønnen om Fred: *Deus, a quo sancta desideria etc.* findes i Salmebogen i Bønnerne efter Litaniet til alle Helgener og begynder saaledes: »O Gud, du fra hvem alle hellige Begæringer o. s. v.«

Om Eftermiddagen skal der efter Litamiet synges den lille Bøn og *Parce, Domine etc.*, som paa Dansk betyder: »Skaan, Herre, skaan dit Folk, og vær ikke for bestandig vred paa os«

Af »Messen i Krigstid« hidsættes Begyndelses- og Slutningsbønnen.« De lyder:

»Gud, du som standser Krigene, som forsvarer dem, der haaber paa dig, og besejrer deres Fjender, hjælp nu dine Tjenere, som bønfalder om din Barmhertighed, og undertryk vore Fjenders Vildskab, saa vi maa kunne prise dig med en uophørlig Taksigelse. Ved vor Herre Jesus Kristus. Amen.« Og: »Gud, alle Rigers og Kongers Herre, som læger ved din Tugt og bevarer ved din Tilgivelse, vis os din Barmhertighed, saa at vi kan bruge den Fredens Ro, som vi ved din Magt har opnaaet, til Rettelse og Forbedring. Ved vor Herre Jesus Kristus. Amen.«

Til Slut skal her hidsættes endnu en Bøn, som ganske særlig passer til denne Søndag:

»Giv os den sande Fred, o Herre! Lad din Kærlighed herske, lad din Kærlighed forene, lad din Kærlighed opfylde alt! Giv, at baade de store og de smaa, de mægtige og de svage, de kloge og de enfoldige bøjer sig for dig og først og fremmest søger dit Rige og dets Retfærdighed. Saa vil alt andet tillægges os. Da vil der opstaa oversvømmende Fred som en Sol, der ikke kender Nedgang. Den vil dryppe ned som Regn over Engen og som Nattens Dug over Jordan. Den vil herske fra Hav til Hav og indtil Jordens yderste Grænser (Ps. 71). Og Fredens Konge vil være Folkenes Dommer. Han vil smelte Sværdene om til Plovjern og Spydene til Leer. Og da vil ikke mere Folk rejse sig mod Folk med Sværdet i Haanden, og de vil ikke længere drage i Krig (Is. 2).

Giv os Freden, Herre! Frels os, vi gaar til Grunde! Rejs dig og stil den forrygende Storm! Byd den at lægge sig, som dengang du bød Genesaretsøens vilde Bølger, der lagde sig som et Spejl for dine Fødder.« (A. M.)



Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

2. *Nunzio Sulprizio, † 1836.*

(Fortsat.)

Den ærværdige Nunzio Sulprizio staar som et straalende Forbillede for de arbejdende Klassers Ungdom. Han fødtes den 13. April 1817 i Pesco Sansonesco i Abruzzerne og var fattige Folks Barn. Allerede i Seksaarsalderen blev han forældreløs, men hans Bedstemoder tog sig kærligt af ham. Dog tre Aar efter berøvede Gud ham ogsaa denne eneste Støtte. Saa blev den forældreløse fattige Dreng anbragt hos sin Morbroder, der var Smed, et haardt og ukærligt Menneske, hvis hele Tragten kun var rent materiel. Han saa i Drengen kun en Arbejdskraft, som han ikke behøvede at betale.

Han ikke alene forbød ham al videre Skolegang, men overlæssede ham i den Grad med Arbejde fra Morgen til Aften, at det langt overgik Barnets Kræfter. Hvordan end Vejret var, om Sommeren i det glødende Solskin og om Vinteren, naar der i den kolde Bjergegn rasede de heftigste Snestorme, altid maatte Nunzio af Sted for at udføre sin strenge Mesters Ordre. Dertil kom, at Onkelen, der var et meget heftigt Menneske, for op ved den ringeste Lejlighed og mishandlede den stakkels Dreng, der ikke paa nogen Maade kunde tilfredsstille hans Luner. Smeden greb ofte det første det bedste Stykke Jern eller en Hammer og slog ubarmhertig løs paa Nunzio dermed, eller han kastede ham til Jorden og sparkede ham, til han mistede Bevidstheden. Og som Mesteren var, var ogsaa hans Svende, de stod ikke tilbage for ham i Raahed mod Drengen. Men det værste for Nunzio var disse Menneskers raa og utugtige Talemaader og Viser, som han daglig maatte høre paa. Ofte holdt han sig for Ørerne eller gemte sig i en Krog for ikke at forstaa noget af deres Samtaler.

Overanstrengelse og mangelfuld Ernæring ødelagde Lærlingens Sundhed; Maden blev ham saa knebent tildelt, at han af Sult maatte tigge hos de medlidende Naboer. Han blev kendelig mager, og snart brød et stort Saar frem paa

hans venstre Ben; men det tog Onkelen intet Hensyn til. Nunzio kunde tilsidst ikke mere gaa, men maatte alligevel hele Dagen staa og arbejde ved Blæsebælgen; og da hans Kræfter ogsaa her svigtede, bandt man ham fast til Blæsebælgens Kæde. Og skønt Barnet ofte faldt besvimet om i Smedjen, gjorde det intet Indtryk paa Onkelens haarde Sind.

Under denne grusomme Behandling hørte man aldrig Nunzio klage, han gjorde ikke sine Bødler nogen som helst Behjælpelse og var altid sagtmødig og i godt Humør. Da hans Kræfter til Slut var fuldstændig nedbrudte, sendte hans Onkel ham endelig til Fattighospitalet i Byen Aquila, men da var det for sent. Vel fik den syge nogen Lindring under en omhyggelig Pleje, men Helbredelse var umulig, og da Hospitalet ikke var beregnet paa uhelbredelige Patienter, blev han nogen Tid efter udskrevet. Onkelens Raseri kendte nu ingen Grænser, thi han havde haabet en Gang for alle at blive af med sin syge Nevø. Dennes Pinsler begyndte igen; han maatte arbejde, til han halvdød sank sammen. Den stakkels Drengs Beslutning, at taale alt med heltemodig Taalmodighed, stod dog urokkelig fast. »Jeg vil i kort Tid naa den højeste Grad af Hellighed,« med disse Ord opmuntrede han altid sig selv i de tunge Timer. Men for at blive en Helgen maa man først og fremmest have Karakter, og i Pesco Sansonescos Smedje bestod Nunzios Karakter Ildprøven.

Endelig — efter 6 lange, lidelsesfulde Aar — slog Befrielsestimen. Den forældreløse Lærling havde i Neapel en anden Onkel, Frans Sulprizio, og da denne fik nys om Drengens slette Behandling, gjorde han straks alt for at befri ham for hans Plageaander.

Smeden var kun glad ved at blive af med den »unyttige Arbejder«, som han kaldte ham. Havde Nunzio indtil nu kun oplevet Sorg, saa blev han for Fremtiden overøst med de mest velgørende Beviser paa sand Næstekærlighed. Frans Sulprizio, Korporal ved I. Grenaderregiment i Neapel, lod sin Nevø hente og forestillede ham for sin foresatte, Oberst Felix Wochinger. Da den for sin inderlige Fromhed og store Velgørenhed velbekendte Oberst saa den stakkels magre Knøs, [der kun kunde slæbe sig af Sted ved

Krykker, og hørte, hvor uskyldig han havde levet, og om den umenneskelige Behandling, han havde faaet, fik han en stærk Sympati for ham og lovede at være ham en faderlig Velgører i Fremtiden. Han lod den syge indlægge paa Hospitalet for uheldbredelige Patienter, Santa Maria del Popolo; thi der var gaaet Benedder i den forsømte Fod. Nunzio blev straks hele Hospitalets erklærede Yndling, Uskyldigheden lyste ud af hans Ansigt, og trods sine store Smerter var han munter og klagede aldrig.

Beundringen for ham steg, da man hørte hans Historie. Han slæbte sig til de andre Patienters Senge for at bringe Trøst og Opmuntring; hans religiøse Formaninger, som han saa behændigt vidste at knytte til sin ganske harmløse Samtale, bar rig Frugt. Mest opbyggelig var dog hans Kærlighed til Eukaristien og den allersaligste Jomfru. Som alle rene Sjæle besad han i høj Grad Bønnens Naade, og Sygeplejerne fandt ham ofte om Natten knælende, hensunken i Bøn foran sin Seng.

Oberst Wochinger sørgede for den bedste Pleje til ham og sendte ham flere Gange til Badene paa Ischia. To Aar senere, den 11. April 1834, lod han den syge bringe til sit eget Hjem for at kunne sørge endnu bedre for ham, men frem for alt for saa ofte som muligt at kunne være Vidne til en Helgens heltemodige Dyd. I Hospitalet blev han dybt savnet; ingen havde jo bragt de syge saa megen Lindring som den taalmodige Smededreng fra Pesco Sansonesco.

I det nye Hjem blev alt opbudt for at styrke den syge Ynglings Kræfter, og det saa virkelig ud til, at nyt Liv begyndte at fremspire i hans svage Legeme. Naturligvis fattede han den Plan, at han i Fremtiden som Ordensmand vilde tjene Gud; og hans ædle Velgørere gav ham Privat-lærere i Latin, saa at han kunde blive Præst. Men det blev kun en Skuffelse; thi Sygdommen brød frem med fornyet Kraft. Nunzio bar alt med Taalmod, og hverken Fattigdom eller Rigdom kunde drage hans Hjerter fra Gud. Han bestræbte sig for at føre et klosterligt Liv i Oberstens rige Hjem. Lidelser havde han i Overmaal, og dog tugtede han sit svage Legeme med frivillige Bodsøvelser. Mod Tjenestetyendet, som ofte af Misundelse behandlede ham

hensynsløst, var han idel Kærlighed, og aldrig kom en Klage over dem til Husets Herre over hans Læber. Gud forherligede ham allerede da med overordentlige Naadesbevisninger.

Den 5. Maj 1836 døde Nunzio, kun 19 Aar gammel. Med et Smil tog han Afsked med denne Verden, og seende op til Guds Moders Billede udbrød han: »Se, hvor smuk hun er!« Faa Minutter efter forlod hans Sjæl Legemet. Efterretningen om hans Død kaldte en hel Valfartsskare til hans Baare. Der fortælles, at det afsjælede Legeme undergik en hel Forandring, saaledes skal det rødligtfarvede Saar have udbredt en sød Duft. For at imødekomme Folkets Ønsker lod man det afsjælede Legeme fremstille paa Baare i 4 Dage, og derefter bisattes det i Kirken.

Nunzio Sulprizio er et lysende Forbillede for vor Ungdom; han var glad trods den yderste Fattigdom, flittig og lydlig under en tyrannisk Mester, en ren og ufordærvet Sjæl i raa Omgivelser, en karakterfast Yngling, som vor fordærvede Tid kræver det, og han forstod, at et Menneskes Værd kun afhænger af dets indre Sindelag. Og hans indre Sjæleliv bundede i den højmodige Opfyldelse af det dobbelte Kærlighedsbud til Gud og Næsten. (Fortsættes.)

Polske Juleskuespil paa Christiansdal.

Lolland-Falsters Stiftstidende indeholdt den 26. Januar følgende interessante Skildring, som vi herved tillader os at gengive:

Nede i Galizien er det Skik og Brug, at der i Tiden mellem Jul og Fastelavn opføres religiøse Skuespil, hvori fremstilles Brudstykker af den bibelske Historie.

De store Teatre i Krakau og Lemberg sætter meget ind paa disse Skuespil, samler vældige Tilhørerskarer; men ogsaa i Byer og Landsbyer følger man denne fra Fædrene nedarvede Skik. Her er det dog ikke scenevante Skuespillere, der optræder, men ligesom ved de berømte Passions-Skuespil i Ober-Ammergau er det Børn af Folket, der paa deres naive og primitive Maade søger at gengive deres Opfattelse af de bibelske Optrin.

De mange Polakker, der i Aar er forblevet her paa Lolland-Falster, og som synes at befinde sig særdeles vel her, har rimeligvis savnet lidt af den brogede Farve, der i deres Hjemland

er over Tiden før Fasten, og med Pastor Schmidt i Naskov som Leder og Instruktør har de besluttet at foranstalte et lignende Skuespil opført her, saa Polakkerne ved at rejse hen og se det kunde faa ligesom et lille Pust af Hjemmets Luft at leve paa i vor mørke nordiske Vinter.

Det gjaldt først og fremmest om at skaffe et Lokale, der var stort nok, saa det kunde rumme baade Scene og Tilskuersplads, og som ikke var for dyrt.

Ude paa Christiansdal, der ligger en lille halv Mil fra Naskov, er den tidligere Forpagterbolig bleven omdannet til Polakkaserne, og her, hvor der er meget mere Plads, end Polakkerne har Brug for, findes ogsaa en stor Mælkekælder. Dette Rum fandt man kunde egne sig til Formaålet, og man henvendte sig derfor til Inspektør Paulsen for at faa den nødvendige Tilladelse, som beredvilligt blev givet. Og her foregaar saa de ejendommelige Skuespil, hvor Polakkerne kommer som Tilskuere og et Par Timer glemmer, at de er Hundreder af Mile fra deres Hjemland, der langt borte bag Karpaternes snedækte Kam vaander sig under Verdenskrigens Svøbe.

Gennem Pastor Klessens i Maribo havde vi til i Søndags modtaget Indbydelse til at overvære en saadan Forestilling. Og vi blev ikke skuffet i vore Forventninger, det var virkelig en interessant og smuk Forestilling, Polakkerne bød paa.

Som Polakernes Gæster blev vi modtaget paa Kasernen. Over et Hundrede smilende Pigeansigter modtog Vognen, der var sendt efter de katholske Præster, og hvori ogsaa Stiftstidendes Medarbejder fik en Plads.

Det er vistnok sandt, hvad Pastor Klessens har skrevet i sine Artikler, at de fleste med Polakkerne og navnlig med deres Boliger forbinder en Forestilling om Urenlighed, om Smuds og daarlig Luft. Denne Forestilling, kan vi forsikre, er aldeles uberettiget, i hvert Fald, naar — som det er Tillældet med Kristiansdal — Pigerne selv naar for Renligheden.

I det hele taget er det et sjælden smukt Forhold, der hersker imellem Inspektøren og hans Frue paa den ene Side og de polske Piger paa den anden.

»Det sidste Aar har jeg ingen »Aufseher« haft,« siger Inspektøren, »og jeg maa sige, at jeg aldrig har haft det saadan med de polske Piger som i Aar.«

Inspektøren med Familie var ogsaa Polakkernes Gæster i Søndags Altes, og man saa paa alt, at de var velkomne Gæster.

Inden Forestillingens Begyndelse serverede Pigerne Kaffe for Gæsterne ved propre og veldækkede Kaffeborde, som var opstillede i et af Kasernens Værelser. Og saa begyndte det, der var Aftenens Hovedbegivenhed: Skuespillet.

»Teatersalen« var stuvende fuld af Polakker, der stod op og var uhyre tæt pakkede. For Gæsterne var der reserveret to Rækker Stole saa nær ved Scenen, at det ikke var Orkesterplads, men Orkestrets Plads. Der var et stort, blomstret Shirtsforhæng, som var til at trække til Siden, og som forøvrigt fungerede udmærket.

Først fremtraadte 6 unge polske Piger, klædte i hvidt med blegrøde Baand. De sang med lukkede Øjne og oprakte Hænder en polsk Julesalme.

Saa ser man Hyrderne paa Marken, en, der vandrer urolig om, iført en Faareskindsvest med Ulden udad og en lang Hyrdestav i Haanden. De andre ligger sovende under Træerne. De er i lange Kapper med flettede Halmbaand om Livet.

Pludselig lyder der fra et skjult Kor Englenes Lovsang:

Gloria, gloria, in excelsis deo! Hyrden studser og ser sig forfærdet om til alle Sider. Indtil han faar Øje paa Julestjernen — en lille Sølvstjerne, som hænger under Loftsbjælkerne — saa klares der noget for ham, og han farer hen og vækker de andre. Efter en længere Forhandling, hvori særlig en stor Hyrde med et vældigt Gammelmandsskæg fører Ordet, gaar hele Flokken ud for at søge efter Israels nyfødte Konge.

Nu danser der en fuld Mand med en Brændeovnsflaske og en evig lattermild Kone ind. De drikker begge, og man forstaaer ikke rigtig Meningen med dette Optrin — før senere.

Næste Akt foregaar i Kong Herodes' Slot. Herodes sidder paa sin Trone med Krone og Sværd og med to vældige Drabantter foran sig. Til venstre staar fire langskæggede jødiske Vismænd med store Bøger, som de skiftevis slaar op i. Den unge Mand, der udførte Herodes' Rolle, viste sig her som en aldeles ypperlig Skuespiller. Der var virkelig Karakter over hans Fremstilling. En Herodes, ikke videre stærk af Krop, lunefuld og vredagtig, stampende i Gulvet og fattende hastige Beslutninger. Han spørger Vismændene, og de svarer med underdanige Buk, men øjensynlig ikke til hans Tilfredshed.

Da kommer de hellige tre Konger, alle med Kroner paa og i fyrsteligt Skrud. Deres Forklaring stemmer ikke Herodes blidere, og da de er gaaet, uddeler han Befalinger til højre og venstre, og den ene efter den anden forlader ham med et eller andet Ærinde, Krigsmændene med en højst europæisk og moderne Honnør, Vismændene med gentagne østerlandske Bøjninger, der falder dem noget besværlige, da de er iførte moderne europæiske Dameulstre, som ikke er beregnede paa, at deres Bærere skal støde Panden mod Gulvet uden at bøje Knæerne.

Herodes bliver alene, og han er vist ikke rigtig tilfreds med sig selv. Han gaar frem og tilbage og gestikulerer og taler højt og vredt.

Da træder Døden ind med sin Le over Skulderen, græselig at skue med sin tandløse Mund, sine tomme øjenhuler og sit hvide Lærredsansigt og Gevandt. Han holder sig som en Skygge bag Kongen, der først nogen Tid efter ser ham.

Først Rædsel, saa Vrede, Modstand. Kongen drager sit Sværd og truer den uvelkomne Gæst. Men denne er urokkelig. Da kaster Herodes sig i Støvet for ham og lægger sin Krone og sit gyldne Sværd for hans Fødder. Døden lader sig dog ikke bestikke. Med sin Le skærer han Kongens Livstraad over, og Herodes ligger død paa Gulvet foran sin Trone.

Døden forsvinder, og — husj — ind farer selve Hans sataniske Majestæt, elleveld over det herlige Bytte, der her tilfalder ham. Han er nærmest i Skorstensfejerdragt og med rødkantede Øjne samt en lang, dusket Hale. Det er en virkelig djævelsk Glæde, han lægger for Dagen. Han træder paa Liget, tager med sin Greb — hvis Tænder er omviklede med rødt Tøj, for at man skal forstaa, de er gloende — ind under det og vælter det omkring.

Det er nok muligt, at denne Scene efter vore Begreber bliver trukket lidt for meget ud. Men Forestillingen var jo heller ikke beregnet for os. De store Børn, som Polakkerne er, morede sig ustyrligt, og saa tilgav vi dem denne lille Overdrivelse.

Tilslidst tager Djævelen Herodes' Lig, lægger det i Lænker og forsvinder i Dybet med ham. Bagefter kommer han og henter en gammel Jøde, hvis Forbrydelse vi ikke er ganske klar over.

I sidste Akt ser man Stalden med Jomfru Maria og Jesusbarnet i Krybben. Hyrder og andre Folk strømmer til for at tilbede Barnet. Enhver bringer sin Gave, og her genser vi

den fulde Mand — han giver sin Brændevinsflaske, og nu forstaar vi pludselig, hvorfor han ikke kunde undværes i et saadant Skuespil. Brændevinen spiller jo vistnok en ret betydelig Rolle i Polen, og Polakkerne har aabenbart Forstaaelsen af, at der er andre og bedre Veje end Forbudsvejen til at komme Brændevinsflasken til Livs.

De hellige tre Konger kommer ogsaa, og deres Gavers Kostbarhed markeres derved, at de er indpakkede i Guldpapir. En af dem bringer et Røgelseskar, som udsender en liflig Duft, idet han svinger det frem og tilbage i de lange Bærekæder.

Under alt dette synges der stadig religiøse Sange, og der bliver Lejlighed til at danse nationale Danse og fremføre Nationaldragter, fra Krakau, fra Galiziens Landdistrikter, og de smukke ruthenske Dragter, og altsammen baaret af Mennesker, som virkelig kommer fra de paagældende Egne.

Til Slut faar man en Gentagelse af de seks hvidklædte Pigers Optræden.

Under hele Forestillingen er der Mellemaktsmusik, bestaaende af polske og ruthenske nationale Sange, udførte af flerstemmige Kor bag et Forhæng. —

Efter Forestillingen er vi igen Polakkernes Gæster, denne Gang til Chokolade og fine Kager. Derefter bydes der Herrerne Cigarer, Damerne og Børnene Frugt. Sig saa ikke, at Polakkerne ikke har Levemaaade.

Herskabets Vogn kører frem, og medens Overtøjet trækkes paa, synger Koret en Sang til Afsked. Det samme gentager sig, da Vognen kører frem, og de katholske Præster skal af Sted. Pigerne gaar i lange Rækker forbi og kysser Præsternes Hænder, og de nikker og smiler til os, da vi gaar ud.

Saa ruller Vognen ud i Sølet og Natten. Djævelen i egen høje Person er vor Kusk, men han fører os hurtigt og sikkert til vort foreløbige Maal: Nakskov. Og da vi stiger ud af Toget i Maribo, er vi til Mode, som vi har været en lille Sviptur i Galizien, paa den store Slette bag Bjergene.

Men det er jo sandt — der spilles ikke religiøse Skuespil i Aar, der er jo Skuepladsen for det store, blodige Verdensdrama, Nationernes vældige Opgør.

E. R.

Katholsk Bogsalg.

Om Starten af vort katholske Bogsalg kan ikke siges andet, end at den har været god. Boghandleren har ikke haft Tid til at kede sig, Julesalget har været over Forventning godt, og før og efter Julen har Døren heller ikke faaet Lov at ruste paa Hængslerne. Nu er Lageret ogsaa saa righoldigt, at det lønner sig at aflægge Forretningen et Besøg. Som vi ser af Avertissementerne, forsynes Bogsalget stadig med alt, hvad der har Interesse for katholske Naturer, saavel i Bøger som Skulpturer, Devotionalier (Fromhedsredskaber), aktuelle Brevkort, Musik m. m.

A propos nye Bøger! For at give Plads for nye fore-

kommer det mig, at de gamle først maa bruges. Vi har vist alle en Bogfortegnelse hjemme, ellers kan den let faas. Lad os løbe denne Fortegnelse igennem og saa hver købe en to—tre Stykker af de ældre, men dog interessante og belærende Bøger, saa er Hylderne sikkert tømte for dem, og der bliver Plads for en ny Strøm af frisk, moderne katholsk Litteratur. Har vi, som Hr. Pastor Günther i Efteraaret sagde i sit Foredrag, først faaet lært at læse højt for vor Familie i de lange Aftener, saa holder vi saamænd ikke op, og Resultatet er, at vi følger med i alle de brændende katholske Spørgsmaal. Først saa har vore hjemlige, saavel store som smaa Forfattere og Oversættere Lyst og Mod til at berige vor Litteratur med nye Bøger, Bud ude fra den store, nu over 300 Millioner tællende katholske Verden, hvoraf endnu saa meget er os ukendt.

Der er vist mange, som ikke ved, at Bogsalget ogsaa er forsynet med katholsk Musik, saavel Sange og Salmer som Messer. Det er rigtigt, som vor sikkert største Kapacitet paa Musikkens Omraade, Hr. Organist Hammermüller, en Dag sagde: »Hvortil skulde vi vel ellers henvise Folk, som spørger efter katholsk Musik, om ikke til Katholsk Bogsalg, der maa den først og fremmest findes«, hvad den ogsaa gør — ellers skaffes den.

Men saa Provinsen? Ja, flere Steder oprettes Filialer af Hovedforretningen. Mon der ikke i de Menigheder, hvor saadanne endnu mangler, skulde findes en Herre eller Dame, som vil paatage sig at forestaa Salget? Indtil da besørger Bogsalget i Stenosgade 3 enhver Ordre, saafremt vedkommendes Ønsker meddeles paa et 5 Øres Brevkort.

Resultatet bliver da, at ethvert Hjem har sit større eller mindre katholske Bibliothek, at de katholske Melodier lyder i alle danske Katholikkers Hjem, at vore Vægprydelser udtaler vor Overbevisning, at vore Samtaler præges deraf, at vi nynner og fløjter de katholske Melodier, at vore Øjne frydes ved Synet af St. Knuds Medaillen, der snart bliver de danske Katholikkers Kendingsmærke, og at vort Livsmod styrkes ved Tanken om denne vor Nationalhelgens mægtige Forbøn.

Abbonnent.

I Tilslutning til ovenstaaende Linjer skal jeg bemærke, at *Ugebladet* forhaabentlig snart skal faa Lejlighed til at bringe en lille Oversigt over vore bedste katholske Bøger, en hel Anvisning til at grundlægge et katholsk Husbibliothek.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Paa St. Ansgars Festdag, Søndag d. 31. Januar, Kl. 12 afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Forsamlingsalen, Bredgade 67. Henved 30 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, cand. mag. *H. Kejser*, aabnede Generalforsamlingen, bød velkommen og oplæste Dagsordenen.

Da Sekretæren, Pastor *v. d. Kettenburg*, var bortrejst, oplæste Assistenten *N. Graugaard* Protokollen fra forrige Aars Generalforsamling, hvorpaa Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar:

Nordisk Ugeblad havde i 1914 afsluttet sin 62. Aargang. Sideantallet havde været VIII + 1012 Sider, 180 Sider større end det normerede; 62 større og mindre Billeder havde været optaget i Teksten. Da Taksterne for Bladforsendelser var bleven forhøjet fra 1. Juli d. A., havde man været nødt til fastsætte Abonnementsprisen for dem, som *betalte til Postvæsenet*, til 1,25 pr. Kvartal inclusive Porto (tidligere 1.12 og 1.17 for henholdsvis indenbys og udenbys Post-Abonnementer). For alle andre Abonnenter, som ikke betaler Bladet til Postvæsenet, var der indtil videre ingen Abonnements-Forhøjelse indtraadt. 25 Eksemplarer af Ugebladet var ogsaa i Aar trykt paa bedre Papir (Pragtudgave). Prisen er 8 Kr.; Abonnement paa 1 alm. og 1 Pragtudgave koster tilsammen 10 Kr. Pragtudgaven kan da henligge til Afhentning ved Aarets Slutning. Abonnenternes Antal er i stadig Fremgang.

Sammenlignede man Ugebladets samlede Udgifter og Antallet af Abonnenter, kostede hver Abonnent Foreningen 5 Kr.

Det var derfor kun en simpel Pligt, at saa mange som muligt bødede paa dette Misforhold ved at betale de 2 Kr., som Ansgariusforeningens Aarsbidrag androg.

Udgifterne til Clicheer var i Aar ca. 120 Kr. Af de godt 60 Billeder, der i Aarets Løb havde været optaget i

Ugebladet, havde vi kun bekostet ca. Halvdelen; Resten var dels laante, dels tidligere benyttede Clicheer. Desværre var Clicheerne bleven dyrere fra 1. Januar, men Bestyrelsen mente, at aktuelt Billedstof var af Betydning for Bladets Udbredelse.

Udgivelsen af Katholsk Kirkeblad er i 1914 fortsat med Nr. 8 og 9, som udkom i mindre Oplag.

Som i de sidste Aar havde Foreningen ogsaa i 1914, i Henhold til Kontrakt med A/S. Varden, modtaget en vis Annonce-Afgift pr. Nummer.

Da Foreningen havde Indtægt af Annonce-Tillægene, var der ogsaa Anledning til, at Abonnenterne saa vidt muligt købte hos de annoncerende og saaledes gjorde dem Gengæld.

Af Udhængsskabe til Nordisk Ugeblad har Foreningen det samme Antal som forrige Aar, nemlig 11 (5 i København og 1 i Aalborg, Aarhus, Odense, Randers, Ringsted og Vejle).

Et Par Steder, Helsingør og Ordrup, er endnu paa Overvejelsens Standpunkt.

Kalenderen for 1914 blev trykt i et Oplag paa ca. 1200 og blev næsten udsolgt. Overskud ca. 65 Kr.

Foreningens Bogforlag er i 1914 blevet forøget med »Nonni og Manni«, Særtryk af Nordisk Ugeblad. Clicheerne til Billederne var laante. Oplagets Størrelse var 600, Prisen 50 Øre.

Til et Bog-Udhængsskab i Aarhus blev bevilget 100 Kr.

Foreningen udgav i 1914 som 3. Aargang »Katholsk Aarbog« 1914, som Foreningens Medlemmer fik gratis. For 1915 udkommer ingen Aarbog.

»Katholsk Bogsalg«, som i August 1914 har aabnet en Butik i Stenosgade, har Foreningen støttet med et rentefrit Laan paa 800 Kr.

Det er jo at haabe, at dette Forsøg maa lykkes, og dertil kan jo alle bidrage ved at gøre Indkøb der og anbefale Bogsalget til Venner og Bekendte. Foreningen har som saadan ikke noget med »Katholsk Bogsalg« at gøre, udover at Foreningen har ydet det et rentefrit Laan. Hr. Urmager Holm er Leder af Bogsalget.

Foreningens Medlemsantal, som i 1913 var 465.

var i 1914 463; 31 døde eller udtraadte af Foreningen, og 29 nye blev indmeldt.

Af de i Aarets Løb døde er der særlig Grund til at mindes Observator *C. Pechüle*, som i mange Aar har været Foreningens Formand og var et af dens ældste Medlemmer. Vi mindes ham med Tak, for hvad han har været for Ansgariusforeningen. Ære være hans Minde!

Saa man tilbage paa det forløbne Aars Virksomhed, lignede det jo alle sine Forgængere: Udgivelse af Ugebladet, Kalenderen o. s. v. Nogen særlig stærk Agitation havde der ikke været anvendt i det henrundne Aar. Her maatte man appellere til Medlemmerne. Hvert Medlem maatte i sin Omgangskreds hverve nye Medlemmer. Ved Besøg hos Venner og Bekendte kunde man snart faa at vide, om vedkommende holdt Ugebladet, og saa eventuelt anvende sine Talegaver for at skaffe en ny Abonnent — et nyt Medlem. Det var jo — i den gode Slags Tjeneste — en god Gerning. Og, som mange har set i *Det gamle Spil om Enhver*, de gode Gerninger hjælper en ved det sidste Opgør.

Til Slut en Tak til alle, som paa nogen Maade har hjulpet og støttet Foreningen.

Dernæst aflagde Kassereren, cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann*, Regnskabet for 1914, som er offentliggjort sammen med Medlemsfortegnelsen m. m. f. 1914, og som tilsendes Medlemmerne ved Indsendelse af Medlemsbidraget f. 1915.

Under den paafølgende Forhandling fremdrog Fuldmægtig i Finansm. Thorkilsen det uheldige i, at en anden Forening i Vikariatet bar et Navn, der saa let i Folks Bevidsthed sammenblandede den med den gamle Ansgariusforening.

Kandidat *Jos. L. M. Hoffmann* rettede en ivrig Opfordring til alle tilstedeværende om at gøre et ivrigere Arbejde og sagde: »Jeg har i Sinde at angribe den nuværende Bestyrelse; jeg er selv Medlem af den, saa det gaar ogsaa ud over mig selv. Jeg synes ikke, at Bestyrelsen gør nok; vi udgiver Ugebladet, men det gaar jo af sig selv. Nej, Foreningen burde helt anderledes udfylde sin Opgave at udbrede katholsk Litteratur. Hver Maaned skulde der udsendes et *Flyveskrift*. Har vi ikke Raad til det, saa

maa vi skaffe *flere Medlemmer*. Der bør engang imellem holdes et *stort Agitationsmøde*; saa vidt jeg ved, har Foreningen i de sidste 60 Aar ikke holdt noget offentligt Møde. Vi bør udsende Agitationskrifter og Brochurer, og har den nuværende Bestyrelse ikke Tid til det, maa den vige for andre Kræfter og ikke modtage Valget. Ser vi hen til, hvad lignende Foreninger præsterer i *Udlandet*, maa vi skamme os. Men det er ikke alene Bestyrelsen, der maa tage sig sammen, det er særlig *Ikke-Medlemmer* og *Ikke-Abonnerter*. Ingen organiseret Arbejder kan begaa sig uden at holde Socialdemokraten, det skal hans Kammerater nok sørge for, det samme bør vi gøre. Her er det en *god Gerning*, og dem bør man samle paa. Vi bør paa en *høflig*, behændig, men dog ret kraftig Maade overtale, bringe Folk til blive Abonnent og Medlem af Ansariusforeningen. At de *ikke har Raad* dertil, er i de fleste Tilfælde et tomt Paaskud; hvis man røg et Par Cigarer mindre, købte en lidt billigere Fjer til Hatten eller ofrede en Brøkdæl af den aarlige Lotteri-Indsats, var de Par Kroner indvundne.«

Efter Tur fratraadte hele Bestyrelsen med Undtagelse af Formanden. Resultatet af Valget blev, at til Næstformand genvalgtes Pastor *Braun*, til Sekretær Pastor *v. d. Kettenburg*, til Kasserer Kand. *Hoffmann* og til Assistent Trafikassistent *Gravgaard*. Til Revisorer genvalgtes Fuldmægtig *Balestrini* og Muremester *Günther*, til Revisor-suppleant Fuldmægtig *Seitzberg*.

Nye Bøger.

Komedien om Enhver. Fordansket ved Johannes Jørgensen. (Gyldendal 1915. 111 Sider. 2 Kr.)

Skønt *Komedien om Enhver* er af gammel engelsk Oprindelse, fra Tiden omkring 1500, og skønt Bearbejdelsen er foretaget paa Grundlag af et tysk Arbejde af Hugo von Hofmannsthal, er nærværende danske Bog dog saa stærkt præget af Johannes Jørgensens Stil og Digter-Personlighed, at den meget vel fortjener en Plads blandt hans

originale danske Værker. Det er en sjælden yndefuld og skøn Harmoni mellem Kristendommens jævne og dybeste Tanker, en svunden Tids naive og ædle Digtekunst og Jørgensens dejlige Dansk, ypperlige, overraskende Stil og fortrinlige Vers. Hvad enten man har set Stykket paa Det kongelige Theater, eller man ikke har set det, vil man med samme Berigelse læse den ejendommelige Bog. Dennes væsentligste Træk er vistnok, at det er med de allersimpleste, mest usammensatte aandelige Faktorer, den arbejder: den er aktuel nu, var det for 3000 Aar siden, for 300 Aar siden, og vil være det om lige saa lang Tid, om Verden staar saa længe. Ved Opførelsen paa Theatret er paa et afgørende Sted tilløjet et Fader vor med den lutherske Slutnings-Doksologi, det findes ikke i Bogen. — Køb altsaa, helst enhver, den ypperlige Bog, der faas i alle Boglader, altsaa ogsaa i Katholsk Bogsalg i Stenosgade.

N. H.

H. C. Frederiksen: Gunver. En Skolehistorie i tre Dele. (August Bangs Forlag. 1914.)

Hvad der møder en i denne Bog, er en erfaren Skolemands gamle lodige Tanker og kendte Røst. Man mindes uvilkaarligt det Ord, han i yngre Aar som Digter har udtalt om sin Skole:

»Paa Vagt har jeg staaet i Gaar og i Dag,
og der vil jeg staa til det sidste.«

Forfatteren kalder sin Bog en Skolehistorie — den er vel rettere en gammel Pædagog's Syn paa Livet og paa de Værdier, Hjemmet og Skolen bør lægge som den Grund, den unge Slægt kan bygge sit Liv paa. Med ungdommelig Kraft og Hjertevarme slaar han, som fordem i sin Mandsgerning og siden i Tale og Skrift, til Lyd for Kærlighed til og Ærbødighed for Barnet, for Hjemmets Betydning og Ret overfor det personfornægtende Statsmaskineri og Pedanteri, for Idealerne, der »lever og aabenbarer sig i forbilledlige Personligheder: Heltene, Helgenerne, Genierne — — og over dem alle Gudmennesket selv, Jesus Christus«. Paa den Grund byggede Povl Brant sin Skole, den, der sank for det Pedanteri, Forfatteren fører saa drabelige Hug mod. Hans Tanker prøves, lutres og vinder frem til Sejr i Bondepigen Gunver og i den unge Lærer Aksel Munk. Det skal ogsaa være den Grund, paa hvilken de under Povl Brants Velsignelse vil rejse den sunkne Skole.

Bogen har Bud til Hjemmene, til Skolerne, til Lærerne; den finder ikke i alt Tilslutning, paa enkelte Punkter ægger den til Modsigelse; men den minder enhver om at holde Dommedag over sig selv, prøve Livsgerningens Krav og Idealer og give disse Husrum og Hjerterum indenfor de brede Rammer, den moderne Skole opstiller. V. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved denne Uges Højskolemøde holdt Hr. P. Esser et interessant og belærende Foredrag om Kirkefølgelsen i England. Det er sikkert af største Betydning, ikke mindst for Konvertitter, ofte at faa en retsindig og fordomsfri Fremstilling af Historiens store kritiske Perioder.

Tyskland. (Württemberg.) En Præst, vel kendt af adskillige af dette Blads Læsere, fortæller i et Privatbrev til en Ven i Danmark følgende om sine Oplevelser i en fransk Fangelejr i Syd-Tyskland: Medens jeg muntert snakkede med de gode Folk, kom pludselig en ganske ung Soldat med Bind for begge Øjne. Han blev ført helt hen til mig; ham vil jeg aldrig mere kunne glemme. Jeg tog hans Haand og sagde, hvem jeg var. »Hvorfra er De?« spurgte jeg ham saa. — »Fra Paris.« — »Og hvor gammel er De?« — »Fem og tyve Aar.« — »Og hvordan er det med Deres stakkels Øjne?« spurgte jeg deltagende. — »Ak, Pater, de er begge borte og en Del af Ansigtet med.« — »Er der da intet Haab om Helbredelse?« »Ak nej. Slet intet. Der kom en Kugle fra Siden. Den gik ind i det ene Øje og rev det bort, saa gik den igennem Næsebenet og splintrede det, saa gik den videre gennem det andet Øje og ud af Tindingen. Og nu er jeg blind for hele Livet. Og De kan tro, det er haardt for mig.« Jeg var saa bevæget, at jeg næppe vidste, hvad jeg skulde sige for at trøste den stakkels unge Mand. Saa fortsatte han: »Men der er dog noget godt ved det. Jeg har fra min Barndom helt holdt mig borte fra Religionen. Jeg har kun skriftet een Gang i mit Liv. Og dog havde jeg en meget god Moder, som altid søgte at vende mit Sind til Gud. Dog hun døde, medens jeg endnu var en Dreng. — Men nu vil jeg skrifte og blive en ivrig Kristen. — Jeg tror, Gud har berøvet mig det ydre Syn, for at det indre kan oplades.« — Denne saa haardt prøvede unge Pariser var den første, som, ført af en Kammerat, kom til Skrifte. Senere var han over al Maade lykkelig. — Jeg kunde endnu blive længe ved. Men dette er vel nok for at vise Dem, hvorledes Samtalen gik. — Om Aftenen efter Skriftemaalene kom en Underofficer, en Musiker, og fortalte mig, hvorledes han havde indøvet et Kor paa c. 40 Sangere. Jeg skulde Dagen efter synge en Højmesse, sagde han. De vilde saa under Messen synge *Adeste fideles, O Salutaris Hostia* og forskellige andre Sange. De ønskede, at jeg skulde prædike før Messen og ved dennes Slutning give Velsignelsen med det Allerhelligste. — Dagen efter mødte alle, der paa nogen Maade kunde bevæge sig, til Messen, vistnok henimod de

280 Mand eller endnu flere. Jeg læste Juleevangeliet op og prædikede en halv Times Tid. De var alle meget opmærksomme, og jeg saa Taarer i manges Øjne, da jeg under Prædikenen mindedes deres kære derovre i det skønne Frankrig og forklarede dem, hvorledes de bedst kunde opnaa Guds Beskyttelse over dem. — Sangen lød smukt i den store Kirke, og den gik langt hurtigere og langt mere livfuldt, end vi er vant til. — Den samme Dag forblev jeg i mange Timer hos de svært saarede i Sygestuerne og fik en god Del blandt dem til at skrifte. Det var det vanskeligste, mest trættende, men ogsaa mest trøstefulde Arbejde. Svært, fordi saa mange nu skriftede for første Gang efter deres første h. Kommunion. Hvor mange Glædestaarer strømmede der ikke ned over disse haardtprøvede Mænds Kinder! — Trods alt, Saar, Sygdom, Fangenskab, maa De ikke tro, at de franske saarede — i det hele taget — var bedrøvede. Nej, Tonen var umaadelig munter. De lo og spøjte, talte sammen, røg, spillede og sang og var lystige, muntre og glade fra Morgen til Aften. — Foruden Soldaterne var der endnu c. 12 franske Officerer, deriblandt nogle højere, internerede i den store Kaserne. De havde deres egne Rum og franske Menige som Tjenere. — Jeg blev indbudt til dem. De var umaadelig elskværdige og talte meget om Krigen, deres Forhaabninger etc. De kunde alle Tysk, et Par endog perfekt. De var alle sikre paa, at Krigen vilde ende til Fordel for dem. — Ligesom Soldaterne roste de den elskværdige Maade, paa hvilken de blev behandlet af Tyskerne. Ja, jeg var helt forbavset over det broderlige Forhold, som herskede mellem dem og deres Vogtere og Plejere. — Saa foranstaltede de en vældig Juletræsfestlighed: to tyske Generaler og mange højere Officerer var indbudte. De kom allesammen. Ogsaa jeg maatte naturligvis deltage.

— (Münster.) Ved det herværende Universitet uddeltes i Slutningen af forrige Maaned Præmierne for Prisopgaverne for 1914. Opgaven i Kirkehistorie lod: »Kritisk Undersøgelse af Johannes Ecks Værk *De primatu Petri* (med særligt Henblik til 3. Bog).« Der var indleveret en Besvarelse med Mottoet: »Helvedes Porte skal ikke overvælde den.« Den fik en udmærket Bedømmelse, hvori det bl. a. hedder: »Som Forsker viser Forfatteren en sikker Methode, ligesom han i Bedømmelsen lægger rolig Sælgighed og Bestemthed for Dagen. Trods mange Mangler i Henseende til sproglig Færdighed og Korrekthed i Udtrykket fortjener Arbejdet utvivlsomt at betegnes som en dygtig Præstation hvorfor Fakultetet har tildelt det den fulde Pris.« Da Konvolutten med Forfatterens Navn aabnedes, forklarede de sproglige Ufuldkommen-

heder og — for dem, der kender ham — ogsaa Dygtigheden, idet Forfatteren var Stud. theol. Bernhard Jensen, Søn af Sakristanen ved St. Ansgars Kirke i København. — Efter Fakultetets Ros er Ugebladets Lykønskning, som dog herved ydes, ganske overflødig.

Velgørenheds-Koncert

til

Fordel for fattige katolske Børns Fodbeklædning.

Under Protektion af Hendes Naade Fru Enkelensbaronesse Stampe-Charisius afholdes en Koncert (med efterfølgende Dans) *Freitag d. 12. Februar* Kl. 8¹/₄ i Citys Selskabslokaler, Citygade.

Velvillig Assistance af *Fru Oda Nielsen*, kgl. Hofpianistinde *Frk. Joh. Stockmarr*, Koncertsangerinde *Fru Ellen Overgaard*, f. Simmelkiær, *Frk. Ellen Nielsen* (Sang), Kapelmusikus *Louis Jensen* (Cello) og Skuespiller *Viktor Neumann*.

Billetter à 1 Kr. (reserv. 1,50) faas hos:

Fabrikant E. Bækklund,
Frederiksberggade 34.

Murermester V. Günther,
Bangertsgade 11.

Fabrikant H. Hoffmann,
Købmagergade 48.

Frk. L. Schwartzlose,
Holbergsgade 30⁴.

Tlf. 7290 fra 9--3.

NB. De Medlemmer af Menigheden, som *Frk. Schwartzlose* tidligere personlig har henvendt sig til, bedes venligst telefonere efter Billetter i Aar.

Unios Fastelavnsfest afholdes **Søndag d. 14. Februar** Kl. 7¹/₂ i Foreningens Lokaler **Frederiksberg Allé 11.** Stuen og 1. Sal. Nærmere ved tilsendt Program. Besøgende, indførte ved et Medlem, kan deltage.

Adgangskort (Medlemmer 50 Øre, besøgende 1 Kr.) faas hos:

Ernst Bækklund,
Frederiksberggade 34.
Tlf. Byen 3163.

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagerg. 48. Vesterbrog. 18.
Tlf. 1389. Tlf. V. 2583 x.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Tlf. 4110.

Unio. *Freitag d. 5. Feb.* Møde med Underholdning og en lille Dans i **Frederiksberg Allé 11.**

1. Maj søger en dannet ung Pige Plads som Barnepige eller ved indvending Gerning, helst i et mindre Hjem. God Anbefaling fra nuværende Plads (4¹/₂ Aar) haves. Bill. modtager Kontoret, Bredgade 67² S. o. G.

Glemt. I St. Ansgars Kirke er følgende Bøger glemt: *Paul Krügers Livserindringer*, *Johannes Jørgensen: Bekendelse*. *Benson: Intuition*. De kan mod denne Annonces Betaling afhentes hos *F. M. Jensen*, Sakristan ved St. Ansgars Kirke, Bredgade 64.

Ordrup. (St. Andreas Kirke). Paa *Søndag d. 7. Februar* (Mariæ Renselses Fest) holder begge Kongregationer Fælleskommunion i Messen Kl. 7³/₄.

En Herre søger et **mbl. Værelse** med Kost. Helst Vesterbro eller Frederiksberg. Billet, mrkt. »Bolig«, bedes indlagt i Katholsk Bogsalg, Stenogade 3.

Regnskab for 1914

for Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

(den dansk katolske Kirkesag).

1 Gulduhr m. Guldkæde	65,00	Flaskekapsler	6,87
1 Sølvuhr	3,00	Gl. Klude og Papir	17,14
Smykker	2,65	Cigarbaand	3,16
Gl. og fr. Mønter og Med.	17,85	Afskaarne Cigarspidser	2,00
Gl. Guld, Kobber, Messing,		Forskellige Smaating	13,37
Zink, Bly, Jern	17,85	Bortlodning af en Vase	
Staniol	15,00	i Kath. Bogsalg	7,70
Gummi (Galocher m. m.)	3,54	Kontant Gave	1,00
Frimærker	51,91	Renter	4,00
Brugte Bøger	11,58		
		Ialt Kr.	243,64

Samlerforeningens Regnskab for 1914 viser en Fremgang af mere end det dobbelte — 119 Kr. i 1913. — Stadig flere bliver opmærksomme paa vor beskedne Virksomhed for Kirkesagen, der ogsaa kan tiltrænge en forøget Opmærksomhed i de trange Tider. Dog er der sikkert mange, som tror, at almindelige danske Frimærker ingen Værdi har, medens man tror, at udenlandske Frimærker har større Værdi for os, og saa er dog Sagen omvendt. Netop de skandinaviske Mærker — danske, norske og svenske, men især islandske har Værdi paa Verdensmarkedet, ligeledes alt fra Krigsskuepladsen samt vore egne Mobiliseringsbrevkort. Naar man klipper Frimærket af Konvolutten, bedes det iagttaget, at den takkede Rand ikke beskadiges, eller Frimærket paa anden Maade lider Overlast. Vi savner stadig Bistand til Rensning og Sortering af Frimærkerne. Frivillige bedes melde sig til Bogsalget, Stenosgade.

Større Partier af Klude, gl. Jern o. l. afhentes overalt i København, naar Anmeldelse gøres til Katholsk Bogsalg. Telf. Vester 3930, hvortil ogsaa Forsendelser fra Provinserne bedes adresseret.

Til Slut anbefales dig, kære Læser, at efterse dine Skuffer og Gemmer, om der ikke der skulde findes gl. Smykker, Uhre, gl. eller fr. Mønter, Frimærker eller lign., som du vil skænke Samlerforeningen. Resultatet vil vise sig paa næste Aars Regnskab.

Og saa en Tak til alle, som har støttet os i det forløbne Aar.

Samlerne.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder sin **aa**rlige **Ge**neralforsamling **Søndag den 7. Februar Kl. 7 Aften** i Lokalet Bredgade 67² o. G. Dagsordenen er følgende: Aarsberetning. Kassereren fremlægger Regnskabet. Forslag til en ny § i Lovene. Diskussion. Valg af Bestyrelse. **Alle** Medlemmer, især de ældre, anmodes om at møde. **NB.** Generalforsamlingen begynder præcis Kl. 7. Salen aabnes Kl. 6³/₄.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde afholdes Mandag d. 8. ds. Kl. 8¹/₂ i Lokalet Bredgade 67² o. G.

Det er for Giden nødvendigt af al Evne at støtte den danske Kirkesag. Bidrag til dette Formaal kan nedlægges i »Ab-salonsbøsserne«, der tømmes i Slutningen af hver Maaned.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Februar:

Den kristelige Beskedenhed.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Valburga (25. Feb.).

Kirkelig Kalender.

7. Febr. Søndag Sexagesima. (I Højmessen: Marias Renselse).	14. Febr. Søndag Quinquagesima eller Fastelavn.
8. — Mand. Johannes af Matha, Bekender.	15. — Mand. Faustinus og Jovita, Martyrer.
9. — Tirsd. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.	16. — Tirsd. Ferialdag.
10. — Onsd. Oktav af Ansgarius.	17. — Onsd. Askeonsdag. (Fasten begynder).
11. — Torsd. Vor Frue af Lourdes.	18. — Torsd. Ferialdag.
12. — Fred. Serviterordenens Grundlæggere.	19. — Fred. Ferialdag.
13. — Lörd. Marias Officium.	20. — Lörd. Ferialdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandte sidst i Nr. 1.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 9. Februar Kl. 8 Aften

P. Esser: Kirkefølgelsen i England II.

(Nr. 46 og 37 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalg.

Tænk paa Skolebørnene i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

St. Andreas Kollegiums Skolekomedie

finder Sted **Søndag d. 14. Februar Kl. 5^{3/4}** og **Mandag d. 15. Februar Kl. 5** (ikke Tirsdag som i tidligere Aar). Der opføres — foruden Kor-Sang (bl a. »Overgangen over det røde Hav« af Chr. Barnekow, til Tekst af Grundtvig) og Instrumentalmusik — et større Korstogs-drama: *Antiokias Belejring* i fem Akter, forfattet af Ferd. Ludwigs, oversat af cand. mag. Niels Hansen. Fri Adgang har kun Kollegiets Lærere og nuværende Elever; for enhver anden sælges Adgangskort med Program à 50 Øre i Katholsk Bogsalg, Stenogade 3, og paa Kollegiet.

En katolsk ung Pige, 24 Aar, søger Plads til 1. Maj i en Manufaktur- eller Trikotageforretning i København. Gode Anbefalinger haves. Billet mrk. »Ekspeditrice« bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1914 vil blive sluttet d. 10. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m.m.) snarest indbetalt til Sognepræsten eller Kapellanen, Boyesgade 8, eller til Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6² Kl. 6—7.
Kirkeforstanderskabet.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 854. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 7.

Søndag den 14. Februar.

1915.

INDHOLD: Fastemandat. — Fra Hedningemissionen. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Indkomstskat — Kirkeskat. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Fredericia. Aarhus. Rom. Italien. — Ansgarius-Bonifacius-Kollekt. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Fastemandat for Vikariatet Danmark og Island.

For Tiden fra Askeonsdag 1915 til Askeonsdag 1916 bestemmer vi i Henhold til de Os af den Hellige Fader overdragne Special-Fuldmagter følgende for det Apostoliske Vikariats Omraade:

- I. *Fastebudet*, som kun tillader eet fuldstændigt Maaltid, een Kollation og en Smule Brød om Morgen^{*)}, men udelukker al anden Nydelse af Spise, gælder for alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle *Tamperdage* og for *Vigilie-Fastedagene* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, før Marias Himmelfart og før Alle Helgen. Naar en af disse Festedage forlægges til en Søndag, forlægges Vigilie-Fastedagen til Dagen forud, Lørdagen. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke er 60 Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstinensbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for *Askeonsdag*, *Skærtorsdag*, *Paaskelørdag* og Aarets samtlige *Fredage* (jfr. dog Nr.

^{*)} Theologerne regner gerne indtil 60 Gram.

- III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte *Fastedage* (jfr. Nr. I.) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa Fastedagene.
- III. I Følge Pave Pius X.s Dekret af 2. Juli 1911 bortfalder Faste- og Abstinenspligten for Fremtiden paa alle *paabudte* Festdage.
- IV. Paa alle Aarets Fastedage saa vel som paa Søndagene i Fastetiden er den samtidige Nydelse af *Kød- og Fiskepiser* ved eet og samme Maaltid forbudt. Dette Forbud *gælder for alle uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke er alvorlig syge.
- V. *Kødsuppe* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, forsaavidt de enten slet ikke eller kun i aldeles uvæsentlig Grad indeholder Køddele, tør nydes hver Fredag, alene med Undtagelse af den *h. Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskepiser.
- VI. Følgende Personer er, undtagen paa Langfredag, aldeles fritagne for *Abstinensen*: a) de i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested; c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker; d) de af Ikke-Katholikker indbudte Gæster; e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik; f) fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer.
- VII. Alle approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sanseligheden* forlanger det, at forandre Faste- eller Abstinensbudet for *enkelt* troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. — Hermed er iøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra Forbudet mod den *samtidige* Nydelse af *Kød- og Fiskepiser* paa de paabudte Fastedage (jfr. Nr. IV).
- VIII. Af Hensyn til den for alle eftergivne Streghed af det oprindelige Faste- og Abstinensbud *skal alle troende, som er i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som i den Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift *Faste-Almisse*. Disse Faste-Almisser, som anvendes til

Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal *indsendes* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

- IX. I Overensstemmelse med det hl. Tridentiner-Koncil's Bestemmelse (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Psalmer og Bønner, hvorom Vi overlader de Herrer Sognepræster at bestemme det nærmere. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa *Søgnedagene* i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.
- X. I de saakaldte *lukkede Tider*, d. e. fra Askeonslag indtil den første Søndag efter Paaske og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skal de troende overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser*.
- XI. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige *Bud om Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult at skulle vare fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pintsedag. De troende gøres opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold saa vidt muligt bør søges overholdt.

København, den 10. Februar 1915.

† Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Ovenstaaende Fastemandat samt det biskoppelige Hyrdebrev oplæses i Dag fra alle Prædikestole. Ugebladet skal i næste Nummer bringe Hyrdebrevet.

Fra Hedningemissionen.

XIV.

Korea. II.

(Fortsat.)

Det var i Aaret 1591. Kristendommen var allerede i Middelalderen naaet til Japan og Kina, men i »Morgenstilhedens Land« var det endnu ikke lykkedes nogen at trænge ind. Saa sker det første mærkelige i Koreas Missionshistorie, som i det hele er saa ejendommelig og interessant som kun faa. Det blev i dette Tilfælde et enkelt Menneskes snedig udtænkte, ondsindede Plan, der først kom til at aabne Koreas Porte for Kristendommen.

Der var paa den Tid en Kejser i Japan, som hed Taicosama. Han var Kristendommens svorne Fjende, men han vovede ikke offentlig at bekæmpe den, fordi den dengang havde Tilhængere blandt de højeste Embedsmænd, og navnlig var der adskillige af Hærens Anførere og endogsaa enkelte Underkonger, som aabenlyst bekendte sig som Kristne. Samme Kejser har imidlertid været, om ikke en klog, saa i alt Fald en snedig Mand, at dømme efter de Planer, han lagde. Disse gik nemlig ud paa at gøre et Erobringstog til Korea; paa dette Tog vilde han ganske særlig anvende kristne Soldater og Anførere; thi, sagde han, i saa Fald kan Lykken under ingen Omstændigheder gaa mig imod. Sejrer Hæren, har jeg udvidet min Magt i en betydelig Grad, lider den Nederlag, saa gaar dermed mange af de mest fremragende Kristne i Landet til Grunde.

Men Mennesket er kortsynet, allermest, naar han tror at se længst og beregne bedst. Saadan gik det ogsaa her. De japanesiske Hære sejrede. Men Frugten af Sejren blev en ganske anden, end den snedige Kejser havde ventet. Han blev et Redskab til at fremme den Sag, han mest ønskede at bekæmpe. De kristne Japanesere benyttede nemlig Lejligheden til at udbrede den kristne Tro gennem deres Ord og deres Eksempel. Det er ikke sandsynligt, at der har været indfødte Præster iblandt, saa det har været en Slags Lægmandsmission, der har fundet Sted; de kristne Soldater har i Ordets egentligste Forstand opfyldt det gamle kristelige Krav om at »elske sin Fjende«. Nu er der ikke noget i den kristne Moral, der virker saa nyt og betagende paa Hedningerne som netop dette Bud, allermest da, naar de ser, det bliver praktiseret. Nogen egentlig Grundlæggelse har der imidlertid ikke kunnet være Tale om straks. Men der gik snart Bud til Jesuiternes Provincial i Japan med Bøn om at faa Missionærer derover. Dette skete ogsaa. P. de Cespedez og flere andre fulgte med nye Trop-

peafdelinger derover, og deres Prædiken syntes at skulle fuldføre, hvad de kristne Soldater havde begyndt. I Løbet af kort Tid var der Tusinder, som meldte sig til Undervisning.

Hvor mange af disse der naaede at blive døbt, ser vi ikke. Thi nu skete der noget, som ikke sjælden sker i den kristne Missions Historie: hele det Værk, der var saa godt begyndt, som syntes saa vidunderligt, saa beundringsværdigt i sin Planlæggelse, det gik til Grunde, blev brudt ned igen, ja, i dette Tilfælde saa fuldstændig, at der knap blev Spor tilbage.

Kort Tid efter det omtalte Erobringstog udbrod de kendte forfærdelige Kristenforfølgelser i Japan, som førte til Kristendommens næsten fuldstændige Udryddelse der. De japanske Hære blev samtidig trukket bort fra Korea, og Missionærene mistede derved deres Beskyttelse; maaske er de fulgt med til Japan og har vel der lidt Martyrdøden, maaske har Myndighederne i Korea skaffet dem af Vejen; man ved intet derom. Nogen egentlig Kristenforfølgelse er det dog vist næppe kommet til i Korea. Man kender ganske vist Martyrerne fra denne Tid, men de hører hjemme blandt Krigsfangerne i Japan. Der fortælles om en ung Mand, som blev levende brædt i Nagasaki i 1620, og der omtales ogsaa en koreapisk Kvinde, Julia Ota, som for sin Tros Skyld blev forvist til en øde Ø og der levede i 40 Aar under store Savn og Lidelser. Men dertil indskrænker sig vor Viden om de første koreanske Kristnes Skæbne.

Sikkert er det, at Kristendommen døde ud i Korea. Landet lukkede sig igen, og det var siden ikke muligt for Missionærene at trænge derind eller faa Kundskab om Forholdene. Da Japan trak sine Hære bort, benyttede nemlig Kina Lejligheden til at strække sine lange gule Fingre ud efter det Bytte, som de andre havde maattet lade ligge. Det ulykkelige Korea blev nu en Vasalstat af Kina, og det var navnlig fra den Tid af, at der hos Folket udviklede sig en saadan Angst og Mistro over for fremmede, at de mer end nogensinde stængede deres Land. Kun een Gang om Aaret rejste et Gesandtskab til Peking for at bringe Kejseren af Kina deres Hyldest, ledsaget af passende Gaver, men ellers var al Færdsel over Grænsen forbudt.

Hvad der i den følgende Tid, d. v. s. de næste 200 Aar, blev af de Kristne i Landet, om de led Martyrdøden, om de faldt fra eller blot efterhaanden uddøde, vil sikkert aldrig kunne oplyses. Man ved kun, at baade Jesuiter og Franciskanere forsøgte at trænge derind, men at det mislykkedes, og man ved, at der i alt Fald tilsyneladende intet Spor af Kristendommen blev tilbage.

Forgæves havde denne første Tid dog ikke været. Sikkert er jo Sjæle blevet vundet for Himmelen, maaske Martyrer, som siden er blevet deres Landsmænds Forbedere, og der kan vel heller ingen Tvivl være om, at der i denne Tid er blevet gjort et forberedende Arbejde. Sindene er blevet paavirket, Tankerne retledet, en »Surdej« er blevet nedlagt, som langsomt, gradvis har gennemsyret Jordbunden og tilsidst gjort den modtagelig for en virkelig Afrøde af Kristendommen. Havde en saadan Forberedelse ikke fundet Sted, er det ikke sandsynligt, at Kristendommen siden kunde trænge ind i Landet paa saa ejendommelig, saa enestaaende en Maade, som det skete. —

I Koreas sydlige Naboland Kina havde Kristendommen paa et langt tidligere Tidspunkt faaet Adgang. I Slutningen af det 16. Aarhundrede, altsaa paa den Tid, da det japanske Krigstog gik for sig, stod den endog i saa høj Anseelse, at den havde Tilhængere baade blandt Prinser og Mandariner. Det var ganske særlig de jesuitiske Fædre, som ved deres Klogskab og store Lærdom havde vakt Kinesernes Beundring og siden vundet deres Hjerter. En enkelt af disse skal nævnes, P. Adam Schall, som udgav en Katekismus paa Kinesisk. Denne Katekismus kommer nemlig til at spille en afgørende Rolle i Koreas Missionshistorie.

I Slutningen af det 18. Aarhundrede, over 100 Aar efter P. Schalls Død, finder pludselig en af hans Katekismer Vejen gennem Koreas lukkede Døre, og vi ser nu det i Verdensmissionens Historie maaske enestaaende Tilfælde, at Kristendommen ad skriftlig Vej naar til et Folk, endda paa et Tidspunkt, da Produktionen af Bøger var yderst sparsom. Hvordan det vel er gaaet til? Man kan kun gøre Gisninger. Den kan f. Eks. være tiltusket ved Grænsen, hvor de kinesiske og koreanske Købmænd mødtes ved de store Markeder. Der er ogsaa den Mulighed, at et Medlem af det aarlige Gesandtskab har bragt den hjem fra Peking — sammen med andre Rariteter. Thi nogen direkte Berøring med Kristendommen har de koreanske Gesandter sikkert ikke haft. Opholdet i Peking varede sjælden mere end nogle faa Dage, som var optaget af de traditionelle Besøg ved det kinesiske Hof. Dertil kommer, at Kristendommeus Glansperiode i Kina forlængst var forbi. Jesuiterordenen var blevet ophævet, og da de sidste Patre var uddød i Kina, havde Francikanerne søgt at føre Sagen videre. Men der var kommet Forfølgelser og trange Tider, og omkring Aar 1800 levede den franciskanske Biskop Alexander af Govea og i det hele taget den kristne Menighed under vanskelige og fortrykte Forhold.

Sikkert er det imidlertid, at en skønne Dag dukker en

af P. Schalls gamle Katekismer op inde i Korea, bliver opdaget og læst, laant og skrevet af, og i Løbet af temmelig kort Tid var den kendt, omtalt og studeret rundt om i Koreas Hovedstad Söul, dengang kaldet Han-jang. Som før sagt er Koreanerne et meget selskabeligt Folkefærd. Denne Egenskab har sikkert hidraget meget til at fremme den nye Lære. Naar Mændene holdt deres Sammenkomster, drøftede man ivrigt Dagens Begivenheder; den, der vidste nyt, kom frem med det, og den nye Bog er sikkert meget hurtig blevet Samtaleemne ved disse Lejligheder. Gennem Mænd, Fædre og Brødre gik den nye Lære videre til Hedningerne, hvor den fandt mange Tilhængere. Navnlig var der en Kreds af unge Adelmænd, som med stor Begejstring sluttede sig sammen med det Formaal at skaffe sig større Kendskab til den Lære, som den forunderlige lille Bog indeholdt. Enkelte af disse unge Mænds Navne er bevaret for os, Brødrene Yu, Kuan og Kim-y, Pirki o. fl. a. Gennem en af Byens mest kendte Skolelærere, King, trængte de nye Lærdomme ind i Befolkningens bredere Lag. Han gik endog saa vidt, at han aabenlyst benyttede den kristne Katekismus som Lærebog i sin Skole.

Nu var der mange, der ganske brød med deres gamle Tro — forsaa vidt de havde haft nogen — men noget grundigt Kendskab til det nye kunde de umulig faa, og nogen Menighed kunde der heller ikke blive Tale om, saalænge der ingen var til at forvalte Sakramenterne. Det lykkedes saa i Aaret 1784 en af de unge Mænd, Kim-y, under Paaskud af at ville udvide sine Kundskaber i Matematik, at faa Lov til at følge det aarlige Gesandtskab til Kina. Han kom til Peking og i Forbindelse med Biskop Alexander af Govea, der fik ham saa vidt undervist, som det i Løbet af nogle Dage og ved Hjælp af en Tolk var muligt. Det kan jo kun være mangelfuld Oplysning, han har kunnet faa, men paa Grund af de tvingende Forhold blev han døbt og vendte hjem, medbringende en Kiste med Andagtsgenstande: Billeder, Medailler, Rosenkranse og lignende Ting. Hjemme i Korea blev han ventet med stor Spænding, og der er sikkert ikke gaaet lang Tid, før de første af hans Landsmænd har modtaget Daaben af hans Haand. Han havde selv antaget Navnet Petrus. Brødrene Yn og Kuam omtales siden under Navnene Paul og Jakob. Skolelæreren King, som en Tid holdt sig lidt ængstelig tilbage, lader sig ved Daaben kalde Thomas. Navnet Thomas King er et af de Navne, som straalere med den allerstørste Glans i Koreas Historie.

De unge Koreaneres Begejstring og Iver har været stor, for i Løbet af forbausende kort Tid, man antager $\frac{1}{2}$ Aar, var de døbtes Antal allerede steget til flere Hundrede,

og over tusinde blev undervist af de ledende. I Løbet af 5 Aar fortsattes denne Udvikling, stadig uden Forbindelse med Kirkens Præster og Sakramenter, og Antallet af Kristne steg i denne Tid til henved 4000. Store ydre Vanskeligheder har man ganske vist ikke mødt i denne første Tid, selv om man jo nok kan gaa ud fra, at de buddhistiske Præster har gjort, hvad de formaaede, for at standse Bevægelsen. Men nu kom der et Omslag. Der var i Korea to politiske Partier. Det ene havde taget Kristendommen under sin Beskyttelse, i alt Fald ikke lagt den Hindringer i Vejen. Men deraf fulgte nu umiddelbart — saadan er jo nu engang Politik — at det andet Parti maatte blive dens Modstandere, og da det i Aaret 1788 kom til Magten, var det ude med Freden. Den første, det gik ud over, var Skolelæreren Thomas King, som jo gennem sine Elever var i Stand til at øve en stor Indflydelse. Han blev fængslet og anklaget for at fordærve Ungdommen. Man søgte gennem forfærdelige Pinsler at faa ham til at fornægte sin Tro og ofre til Guderne, men der var intet, der formaaede at rokke ham. Følgen var kun, at de unge Kristne i deres Begejstring mødte frem og angav sig selv for at komme til at dele Skæbne med ham. Det synes imidlertid, at denne uforfærdede Optræden og de Kristnes store Tal har forskrækket det fjendtlige Parti. Thi det optrækkende Uvejr lagde sig ligesaa hurtigt, som det var trukket op. De unge Mænd, som havde meldt sig for Dommerne, blev kun vist bort, og Thomas King blev løsladt, men døde ganske vist kort efter som Følge af de forfærdelige Lidelser, han havde udstaaet.

Alligevel blev denne Begivenhed ikke uden varig Betydning for Menigheden; det blev for mange en Ildprøve. Meget, som ikke havde været ægte, blev skilt fra, og de trofaste, der blev tilbage, sluttede sig fastere sammen. Disse besluttede at gøre alt, hvad der stod i deres Magt, for at faa fuld Klarhed over de dunkle Spørgsmaal, og den unge Paulus Yn blev da som Repræsentant for Menigheden sendt ud til Biskop Alexander i Peking. Man kan forestille sig, hvordan denne Afrejse er foregaaet, hvordan de Kristne længe forinden har opsøgt ham; enhver har haft sit Ønske, sin Vanskelighed, som skulde klares, sit Bud, der skulde bringes Biskoppen, som de aldrig havde set. Man kan tænke sig, hvordan den unge Koreaner er kommet frem for den gamle Biskop og har lettet sit Hjerte for ham, hvordan Dagene ikke har været lange nok til alle de Spørgsmaal, der skulde drøftes, de Oplysninger, der skulde indprintes. Det vides med Bestemthed, at Paul Yn har modtaget den h. Kommunion og Firmelsens Sakramente af Biskoppens Hænder, og styrket derved og gennem det

korte Samvær med de kristne Præster er han saa vendt hjem. Han medtog en Hyrdeskrivelse, som var trykt paa Silketøj, der lettere kunde skjules for Grænsevagten; denne Skrivelse er blevet læst og afskrevet og læst igen, og den unge Paulus har selv berettet om alt, hvad han havde oplevet, om de herlige Kirker, om den ophøjede og skønne Gudstjeneste, om Missionærerne, som var kommet langt borte fra de vestlige Lande blot for at forkynde Evangeliet for Østens Folk.

Han maa have fortalt godt og begejstret, thi havde Koreanernes Iver før været stor, saa glødede de nu. De brændte af Længsel efter at faa en Præst, saa at de kunde modtage de hh. Sakramenter. Det varede derfor heller ikke længe, før Paul Yn atter maa af Sted, denne Gang ledsaget af Katekumenen Ou, for at overbringe Koreanernes Bøn om en Præst. Biskoppen gav, trods alle Vanskeligheder, efter for deres Bøn; de to unge Mænd fik alle Genstande med, som var nødvendige til at frembære Messeofret, de fik Undervisning i, hvordan Vinen skulde tilberedes, og det blev bestemt, at en Præst, P. Remedios fra Macao, skulde forsøge det Vovestykke at gaa over Grænsen. Hvert Aar holdtes der gerne et stort Marked, hvor Handelsfolk fra begge Sider mødtes. Ved denne Leilighed skulde Præsten indfinde sig og modtages af de kristne Koreanere, som skulde være kendelige ved et bestemt Tegn, og man mente nok derved at kunne danne Vagt om ham, til han var i Sikkerhed. Med den Besked rejste de unge Mænd hjem igen, og alt syntes at tyde paa bedre Tider, men det blev atter en Skuffelse. Da Missionæren paa den bestemte Tid stod ved det aftalte Sted, var der ingen Koreaner at øjne, og efter længe at have ventet og haabet paa deres Tilsynkomst maatte han vende hjem med uforrettet Sag. Han kom tilbage til Peking med den sørgelige Efterretning og døde snart efter.

De koreanske Kristne havde forøvrigt været lovligt undskyldte i deres Udeblivelse. Der var paany udbrudt Forfølgelse mod dem, og de to Brødre Paul Yn og Jakob Kuam var blandt de første, der blev fængslet. Spændingen mellem de Kristne og Hedningerne var efterhaanden blevet saa stor, at der kun skulde en Anledning til, for at det skulde bryde ud. Anledningen var gribende nok. Moderen til de to Brødre blev syg og døde. Hun havde været en af de første og ivrigste Kristne, og paa Dødslejet havde hun taget det Løfte af sine Sønner, at de skulde give hende en kristen Begravelse, et Løfte, de ogsaa holdt.

Følgerne lod ikke vente paa sig. Allerede samme Dag blev de to Brødre slæbt for Dommeren af en rasende Folkemængde og anklaget for at have forhaanet Guderne

og de store afdøde. De blev foreløbig kastet i Fængsel, og Statholderen i Byen, som nærede et dybt Had til alle Kristne, skrev en falsk og hadefuld Beretning om det forefaldne, som blev sendt til Kongen. Kongen var en svag Mand, hans Sympati var paa de to Brødres Side, men han lod sig paavirke af sine Ministre, og han udstedte et almindeligt Forfølgelsesdekret mod de Kristne. Mange blev straks fængslet, og de to Brødre blev igen ført for Domstolen. Paa Grund af deres store Anseelse blev de skaanet for Pinestolen, men de tog med største Frejdighed og Begejstring mod Dødsdommen, som lød paa Halshuggelse. I Fængslet og paa Vejen til Retterstedet prædikede den unge Paulus for Hedningerne ligesom sin store Navnehelgen, og det sidste Ord, man hørte af de unge Mænds Læber, var Navnene Jesus og Maria. Det var den 7. September 1791 — 7 Aar efter at de første Gang havde mødt Kristendommen i den lille Katekismus.

(Fortsættes).

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat).

3. Joh. B. Jossa († 1828).

Den ærværdige *Johan Baptist Jossa* tilhørte ogsaa de fattigere Folkeklasser. Først var han Portier ved en af Domstolene i Neapel, men opgav denne Stilling for bedre at kunne ofre sig for kristelige Barmhertighedsgerninger. Han var utrættelig i at indsamle Almisser, og der gik aarlig saa store Summer gennem hans Hænder, at det næsten lyder utroligt. Man vidste, at han aldrig brugte noget deraf til sig selv, og derfor gav de rige ham gerne af deres Overflod. Det var heller ikke let at vise ham bort; thi han forstod saare gribende at skildre de fattiges Nød, og alle holdt af ham for hans store Offervillighed. Han øvede dog ikke blot de legemlige Barmhertighedsgerninger, utrættelig opfordrede han ogsaa til Bod og til at tragte efter de evige Goder. »Afsky Synden« var altid Omkvædet paa al hans Tale. Han døde den 4. Juli 1828 i en Alder af 61 Aar. Den salige Frans Xaver Bianchi sagde længe før hans Død: »Johan Jossa er en sand Helgen, han for-

tjener at blive kanoniseret; efter hans Død vil der ske mange Tegn!« Og han fik Ret.

4. *Leo Dupont († 1876).*

Leo Dupont fødtes paa Antillerne, paa Øen Martinique, den 27. Januar 1797. Faderen stammede fra en gammel bretonsk Slægt, medens Moderen var Kreolerinde. Leo blev først opdraget i en Højskole i De forenede Stater, senere i Kollegiet Poulevoy i Frankrig. Derefter besøgte han Universitetet i Paris for at studere Jura.

Hidtil havde han været en mønsterværdig Student; men det frie Universitetsliv truede med at blive farligt for hans religiøse Iver. Paa Grund af sin store Formue fik Dupont Adgang til det højere Selskabs Saloner, og han lærte hurtigt at sætte Pris paa Baller og lignende Fornøjelser, hvor han holdt meget af at optræde som flot Kavalier.

En lille Hændelse banede Vej for et grundigt Omslag i hele hans Tankegang. En Dag savnede han en af sine Tjenere, en lille Savoyard, som bagefter undskyldte sig med, at han havde været i Søndagsskolen hos Hr. Bordier. Det vakte Duponts Interesse, og næste Gang fulgte han med og fandt Bordier omgivet af en Skare Dreng, der opmærksomt lyttede til hans Ord. Den lapsede Student blev flov og helt grebet af det Syn, han saa.

Men fra den Dag af var Bordier hans Ven, og han opfordrede ham til at indtræde i den marianske Kongregation for studerende, der i Aaret 1801 var blevet stiftet i Paris af P. Delpuits, tidligere Medlem af Jesu Selskab. Frisk religiøst Liv pulserede i Kongregationen; den blev ypperligt ledet og var delt i forskellige Afdelinger med karitative Opgaver, bl. a. Undervisningen af de smaa Savoyarder. Leo Dupont var snart Fyr og Flamme for Kongregationens dobbelte Maal: personlig Helliggørelse og Apostolat blandt andre.

Flere Træk berettes, der viser, med hvilken Iver han gik til Værks. En Dag kom han tilfældig forbi et Hus og hørte, hvorledes man satte en fattig Familie paa Gaden, fordi den ikke kunde betale Huslejen. Straks skænkede han den sin prægtige Hest og Vogn. — I Nantes vilde

han en almindelig Søndag gaa til Sakramenterne, men Præsten, hos hvem han skriftede, blev helt urolig, han frygtede en Helligbrøde: at en saa fintklædt ung Mand modtog Sakramenterne, var noget helt uhørl. Dupont bemærkede hans Forlegenhed og sagde, at han var Kongreganist og som saadan modtog Sakramenterne hver Søndag.

Fire og tyve Aar gammel havde Dupont fuldendt sine Studier og vendte saa tilbage til Hjemmet, hvor han modtog en Stilling ved Domstolen paa Martinique. Han lagde aldrig Skjul paa sin katholske Overbevisning, hans Karakter kendte ikke til nogen Halvhed, og han blev overalt uden Menneskefrygt sine smukke Grundsætninger tro, som han havde lært i Mariakongregationen i Paris. Da alle hans Søkende var døde, giftede han sig i Trediveaarsalderen, men allerede fem Aar efter mistede han sin unge Hustru. Hendes sidste Bøn havde været, at Leo vilde sørge for, at deres Barn, Henriette, kunde blive opdraget i det samme Kloster som hun, hos Ursulinerinderne i Tours. Det gav Anledning til, at Hr. Dupont, som allerede var Professor, opgav sin Stilling paa Martinique og bosatte sig med sin Datter i Tours i Frankrig.

Paa denne Tid omgikkes Dupont med den Tanke at indtræde i Præstestanden, men hans Venner fraraadede ham det, og de handlede aabenbart efter Guds Vilje. Det var Duponts Kald at være et Forbillede for de højere Stænder. Han var en fintdannet Mand med en Formue paa omtrent en Million Francs; hans Omgang var de højeste Kredse, og han forenede en Verdensmands Levemaade med en Helgens Grundsætninger.

Det varede ikke længe, før Leo Dupont var bleven Genstand for alles Opmærksomhed i den h. Martins By. I Borgerkongen Ludvig Filips første Regeringsaar gjaldt kirkeligt Sindelag ikke som nogen Anbefaling, og man spottede ofte aabenlyst baade over Præster og Religion. Det var derfor næsten et Særsyn for Tours, at en saa rig og fintdannet Mand daglig overværede Messen, daglig kommunicerede, ofte ministrerede og deltog i alle Processioner og kirkelige Arbejder. I Selskaber traadte Dupont bestemt op mod enhver Religionsspotter, han bragte selv ofte Samtalen hen paa Religionen og talte da med en saadan Varme

og Begejstring, at hans Ord aldrig var uden Resultat. Det var ham en stor Hjælp, at han var en beleven Selskabsmand, der forstod at vække Munterhed hos alle dem, han talte med.

Denne Guds Tjener forsvarede frem for alt den hyppige Kommunion; stadig kommer han tilbage dertil i sine Privatsamtaler og Breve. — »En Kristen uden Kommunion er som en Fisk uden for Vandet«, sagde han. Han mødte stærk Modstand ikke blot hos Lægfolk, men ogsaa hos Præsterne; de jansenistiske Fordømmes Magt var endnu ikke brudt. Et Skrift af ham udkom paa den Tid anonymt under Titelen: »Troens og Fromhedens fornyede Daab i Eukaristiens Hemmelighed.« Den bekendte jødiske Konvertit Hermann Cohen havde stiftet en Forening, »Den natlige Tilbedelse.« Leo Dupont, der var en god Ven af Hermann Cohen, gjorde stor Propaganda i Tours for denne Forening. I Løbet af 2 Maaneder havde han samlet 74 Medlemmer, skønt man stærkt fraraadede ham at prøve derpaa: Mændene i Tours var just ikke stemte for den Slags. Det var et rørende Syn at se Mænd af alle Stænder: Arbejdere, Studenter, Handelsfolk, Jernbane-, Militær- og Statsebedsmænd punktlig komme til den natlige Tilbedelse. Mange maatte bringe store Ofre, men Duponts Veltalenhed havde begejstret dem for det ideale Værk. — For de fleste betød det en Fornylse af det religiøse Liv, og den fromme Dupont forstod ogsaa at bevæge de forskellige Medlemmer til at modtage Sakramenterne. Han lod fremragende Ordensmænd som P. Julian Eymard, P. de Chaignon J. S., P. Herman Cohen holde vækkende Taler til Medlemmerne. Ogsaa i de andre Byer blev den natlige Tilbedelse indført efter Duponts Tilskyndelse. —

Revolutionen havde huseret slemt i Frankrig; men Leo Dupont søgte at bringe den unge Generation til Bevidsthed om, hvad det vil sige at være konsekvent katolsk. Tours er rig paa mange Helligdomme, han opsøgte dem alle og lod dem gøre i Stand, og paa disse gamle Steder knælede han ofte, hensunken i Bøn. Der var ingen Helgenstatue i Tours, som han ikke ærbødigt blottede sit Hoved for, naar han gik forbi. Han søgte at forny Be-

gejstringen for Valfarterne til den h. Jomfrus Valtartssteder og skrev selv i dette Øjemed en lille Bog om »Hel-lige Steder i Frankrig«. Under Revolutionen var Tours' egen berømte Biskops, den h. Martins, Grav blevet glemt og hans Basilika helt ødelagt. Man havde anlagt Gade og bygget Huse over Stedet. Dupont hvilede ikke, førend der paa-begyndtes Udgravninger efter den store Apostels Grav, og da den endelig blev fundet, var han en af de ivrigste til at fremme Opførelsen af den nye Basilika. (Forts.)

Indkomstskat — Kirkeskat.

I disse Dage, hvor man har opgivet eller er i Færd med at opgive sin Indkomst for det forløbne Aar til Kommunen, burde man ogsaa efterse, om ens Kirkeskat svarer til ens Indtægt. Man har engang — maaske for flere Aar siden — tegnet sig for saa og saa mange Kroner; men selvom ens Indtægt siden den Tid er steget, har man ikke fundet Anledning til at forhøje sit Bidrag til Sognet.

Stat og Kommune skal bruge Penge og forlanger selvfølgelig Skat. Vor Kirke — vore Sogne — kan ikke undvære Penge og maa selvfølgelig ogsaa have deres Skatteindtægt, saa meget mere, som vi — bortset fra nogle Tilskud til Skolerne i Provinserne — intet Tilskud faar fra det offentlige. Stat og Kommune skal søge at holde Ballance i Regnskabet og maa derfor i fornødent Fald paaligne højere Skat: Forsvarsskat, Krigsskat og lignende for at skaffe Dækning.

Vor Kirke bør da ogsaa, naar den ser sine Hjælpekilder fra Udlandets Trosfæller udtørres, sørge for tilstrækkelig Tilgang fra de naturlige Hjælpekilder: *dens egne Sognebørn*; thi Hjælpen fra Udlandet burde kun være en Nødhjælp, vi bør og maa stræbe henimod at staa paa egne Ben. Men derfor bør ogsaa enhver voksen Katholik — gift eller ugift, rig eller fattig — svare Bidrag til sit Sogn i Forhold til sin Indtægt.

At sætte en fast Norm for, hvad man bør betale i Bidrag til Sognet (Kirke-, Skole-*) og Præstepenge), er jo lidt vanskeligt, men regner man med $\frac{1}{10}$ af det, man i

*) Her er ikke ment de almindelige Skolepenge, men den særlige Skoleskat, enkelte Sogne har.

alt aarligt betaler i Indkomst- og Formueskat til Stat og Kommune, vil Forholdet formentlig være passende som Minimum. Herfra maa man selvfølgelig ikke fradrage, hvad man betaler til katholske Foreninger, Indsamlinger o. l.; hverken Staten eller Kommunen vilde finde sig i saadanne Afdrag.

Iøvrigt kan man jo ogsaa sammenligne enkelte aarlige Udgifts-Konti som Theater, Cigarer o. l., med hvad man betaler eller maaske *ikke* betaler i Bidrag til Sognet, og saa samtidig tænke lidt over, om det rigtige Forhold er til Stede!

Naar man ved, under hvilke Forhold vor Kirke og de enkelte Sogne arbejder, og man ser, hvilken mørk, truende Fremtid Verdenskrigen nødvendigvis maa skabe, kan man ikke med rolig Samvittighed fralægge sig det Ansvar, der paahviler enhver, at betale et tilstrækkeligt Bidrag til sit Sogn. Man bør derfor nu se efter, om ens Bidrag til Sognet svarer til ens Indtægt, og er der et Misforhold til Stede, er det en Æressag, ja en Pligtsag overfor den Kirke, man hører til, at raade Bod derpaa.

Et Par Ord til Sognepræsten, Menighedskontoret eller en af Kirkeforstanderne, og Sagen er ordnet; men opsæt nu ikke Undersøgelsen! *Minister justitiae.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag den 6. Februar har Undervisningsinspektionen for Realskolerne meddelt St. Josefs-søstrenes franske Skole paa Toldbodvej Tilladelse til at afholde Almindelig Forberedelseseksamen (den gamle saakaldte Præliminæreksamen). Til Sommer vil det første Hold Elever (paa seks unge Piger) blive indstillet til Eksamen ved Skolen, den sidste Eksamen i den gamle Bygning, som efter Sommerferien forhaabentligvis vil blive afløst af den store imponerende Skolebygning, der i det sidste Aarstid har rejst sig paa Østerbrogade.

— Det vil vække almindelig Deltagelse, at Kaptain Nielsen, Fører paa Storebæltsfærgerne, i Søndags Morges ret uventet er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital her i Byen i en Alder af fire og halvtreds Aar. For en halv Snes Aar siden mistede han ved et Ulykkestilfælde paa Jernbanen sin Hustru og har siden den Tid været en sjælden Fader for sin store Børneflokk. De tre yngste, som er Sønner, har i mange Aar været Alumner paa St. Andreas Kollegium, hvor Kaptain Niensens vejrbidte Ansigt og kraftige Skikkelse var vel kendt af gamle og unge. Han var en mønsterværdig Katholik med stor Interesse for Kirkens

Fremgang her hjemme og en aldrig svigtende Iver for Bønnen og Gudstjenesten; i mange Aar var han saaledes en regelmæssig Kommunikant ved Højmessens i St. Andreas Kirke, skønt han havde flere Timers Rejse derhen. Han døde af en Nyresygdom, som han havde ligget syg af en 3 Ugers Tid i sit Hjem i Korsør; da han følte sig lidt bedre, bad han om at blive flyttet til St. Josefs Hospital her i Byen, hvor han kort efter Indlæggelsen afgik ved Døden. Menneskelig talt døde han altfor tidlig; paa den anden Side levede han dog saa længe, at hans Ord og Eksempel sikkert længe vil være dem til Velsignelse, der har kendt ham og holdt af ham. *Requiescat in pace.*

— Paa Højskolen fortsatte Pastor Esser i Tirsdags sit belærende Foredrag om Kirkefølgelsen i England og gennemgik særlig de umenneskelige Forfølgelser, som de engelske Katholikker var udsatte for under den grusomme Dronning Elisabeths lange Regering.

— Palmesøndag og Dagen derpaa afholder Elisabethforeningen sin aarlige Basar til Fordel for forældreløse og forsømte Børn. Bestyrelsen for Foreningen beder alle i Menigheden give enten et Haandarbejde eller en anden Gave til Basaren, for at denne, naar de kommer derhen Palmesøndag, maa være saa righoldig som ingensinde. Da vil Kassen maaske blive saa velfyldt, at Foreningen det kommende Aar ikke behøver at nægte en eneste Anmodning om at tage forældreløse eller forsømte Børn. C. T.

Køge. Den herværende Menighed har lidt et pludseligt og smerteligt Tab, idet Jernbaneassistent Mombergs Hustru ganske pludselig er afgaaet ved Døden. Fru Momberg tilhørte den gamle katholske Slægt Justiniano og blev kun 41 Aar gammel. I Søndags var hun om Morgenen til Kommunion og om Eftermiddagen til Stede ved den store Fredsandagt, men døde af et Hjerteslag samme Aften efter sin Hjemkomst. Des værre en tidlig Død, men i bedste Forstand ogsaa en skøn Død. R. i. p.

Aarhus. Den h. Ansgars Fest bragte i Aar en Afveksling i vore Aftengudstjenester, idet der for første Gang blev sunget *Completorium* eller Kirkens Aftenbøn. For at lette Forstaaelsen og Deltagelsen i denne liturgiske Gudstjeneste var der her udgivet et lille Hæfte med latinsk og dansk Tekst. Menigheden, der var meget talrig til Stede, klarede sig ogsaa over Forventning godt, medens Sangkorets Salmever skiftevis blev givet firestemmigt efter F. Witt's Komposition. Completoriet med de saa enkle og kønne Koraltonearter, den rige velordnede Veksling af Responsorier og de milde, stemningsfulde firestemmige Hymner gjorde et højtideligt og betagende Indtryk. En kyndig Orgelledsagelse støttede ikke blot Menighedssangen, men

kastede ogsaa Glans over Melodierne. I næste Nummer skal der fremkomme en udførligere Anmeldelse af det epokegørende lille Hæfte.

Fredericia. Den af vor H. Fader anordnede Bededag til Opnaelse af Fred i de af Krigen hærgede Lande blev her holdt i Overensstemmelse med det pavelige Dekret. Sognepræsten havde Søndagen i Forvejen opfordret Menigheden til ivrig Deltagelse, og de stedlige Blade havde i Ugens Løb yderligere henledet Opmærksomheden paa Dagen. Under Sangmessen Kl. 7 modtog ogsaa en stor Del af Menigheden den h. Kommunion, og hele Dagen igennem kunde man stadig finde Medlemmer af Menigheden i inderlig Bøn foran det udstillede Allerhelligste. Ogsaa Børnene kappedes om at holde en Andagtstime, og uafbrudt knælede to Drengene i Ministrantdragt og to hvidklædte Piger foran Sakramentet. For at den betydningsfulde Dag kunde blive saa lang som muligt, fandt den højtidelige Afslutning først Sted Kl. 8.

Rom. Som i alle andre af Europas Kirker afholdtes ogsaa i Peterskirken i Søndags den store Fredsgudstjeneste, som overværedes af Paven selv. En stor Mængde Diplomater var til Stede. Efter Bønnen meddelte Patriarken af Konstantinopel Ceppetelli Velsignelsen. — Samme Dag, den 7. Februar, afgik Kardinal Tecchi, Assessor ved den vigtige Konsistorial-Kongregation, ved Døden. Afdøde blev først udnævnt til Kardinal den 25. Maj i Fjor af Pius X.

Italien. Fra Rom skrives, at man der endnu stadig føler mindre Jordrystelser, Mindelser om det store Jordskælv den 18de Januar. Regnen falder ustandselig i stride Strømme, Tiberen staar højt over sin normale Vandstand; tre Gange har den naaet indtil 13 Meter over denne, een Gang endog 14 Meter. — Fra Assisi hører man, at S. Francescos Basilika intet har lidt, hvorimod S. Maria degli Angeoli og Rivortortos Kirker nede i Sletten har taget en Del Skade; de har alle Dage været udsatte, da de ligger paa en »Jordskælvsaa«, om man saa kan sige. — En Privatkorrespondent til *Corriere d'Italia*, Signore Antonioni, giver i dette Blad en meget fængslende Skildring af sit Besøg i Subiaco efter Jordskælvet. Omend Byens Huse, Klostre og Kirker endnu ikke er styrtet sammen, saa er de dog alle blevet saa ødelagt af den forfærdelige Jordrystelse, at en Katastrofe hvert Øjeblik synes overhængende. Byen er derfor aldeles ubeboet, og Befolkningen kamperer i Omegnen. Hvad der særlig berører alle Katholikkers Hjerter, er, at Byens kunst- og minderige gamle Benediktinerhelligdomme er truede. Værst er det gaaet ud over »Rocca Abbaziale«; kun den inderste Del af den fæstningsstærke Bygning er uberørt, i den øvre Del er den, trods

sine 2 Meter tykke Ydermure, stærkt medtaget; ikke blot har disse slaet svære Revner, men indvendig er Lofter og Gulve mange Steder styrtet ned, og Væggene med Zucaris Fresker har lidt betydeligt. Al Adgang til Bygningen er strengt forbudt, man støtter og afstiver den paa bedste Maade i Haab om ved gennemgribende Restaurationer at redde den, inden en ny Jordrystelse gør det af med den. Sig. Antonioni har ved sit Besøg haft Lejlighed til under Ledelse af den dygtige Seismolog, Benediktineren Dom Tascone, at besøge Abbediets geodynamiske Observatorium; i »Jordskælvs-læren« er Munkene, som paa saa mange andre videnskabelige Omraader, ivrige Foregangs-mænd.

E. R.-L.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

Den dansk-katholske Kirkesag.

Kollekten d. 31. Januar har indbragt følgende: St. Ansgar 150,77, Jesu Hjerte 132,34, St. Josef 96,80, St. Knud 28,00, Immaculata 18,00, Sundby 17,00, Frederiksberg 59,39, Ordrup 31,32, Helsingør 8,06, Roskilde 30,97, Ringsted 5,00, Slagelse 5,75, Køge 20,00, Maribo 12,00, Svendborg 11,75, Odense 14,33, Eslbjerg 2,19, Kolding 4,00, Fredericia 40,00, Vejle 11,30, Horsens 29,29, Silkeborg 10,00, Aarhus 34,04, Randers 39,10, Aalborg 7,77, Reykiavik 12,30, ialt 831 Kr. 47 Øre.

Samtidig med at meddele Resultatet af Aarets første Ansgarius-Bonifacius-Kollekt for vor dansk-katholske Kirkesag udtaler det Apostoliske Vikariat en oprigtig Tak til alle Landets Katholikker for den Offervillighed, hvormed de har bidraget til Kollekten.

København, den 5. Februar 1915.

Det Apostoliske Vikariat.

Litteratur. Af L. G. er oversat og bearbejdet følgende fem Bøger af Gerhard Rauschen:

I Kirkehistorie. 179 Sider. 1 Kr. 75 Øre. Indb. 2 Kr. 25 Øre.

II Apologetik i Grundtræk. 109 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Ø.

III Nyudkommen. 153 Sider. 1 Kr. 50 Øre. Indb. 2 Kr.

IV Sædelære. 126 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

V Udvidet Apologetik. 106 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

Von Hurcks Legat. Af dette Legat, som kan søges af Mænd eller Kvinder, bliver en Portion ledig. Ansøgninger (Skemaer forefindes ikke) med Oplysning om Alder og Trang indsendes inden 1. Marts til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69^a o. G.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 17. ds. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 21. Kl. 7 Morgen.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Torsdag d. 25. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkeholms Allé 14 C) eller Frk M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Istedgade 3^a) eller Fru Osterhammel (Frederiksborggade 54).

J. Braun, Sognepræst.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Den 14., 15. og 16. Febr. meddeles den sakr. Velsignelse Kl. 5.

F. 19. Februar. Kl. 8 Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken og Kl. 5 sakr. Velsignelse.

St. Ansgars Kirke. Askeonsdag d. 17. Februar — Fastens Begyndelse — holdes højtidelig Askevielse Kl. 9 Form.

Mariakongregationen for Mænd holder *Fælleskommunion* Søndag d. 14. Februar i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 21. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 19. Feb. Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles den pavelige Velsignelse.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenskransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (m. Prædiken).

Abсалonsbøsserne tømmes i hver Maanedes Slutning til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 17. Februar Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$. (Mest udenlandsk Litteratur).

Unios Fastelavnstest afholdes **Søndag d. 14. Februar** Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Foreningens Lokaler **Frederiksberg Allé 11.** Stuen og 1. Sal. Nærmere ved tilsendt Program. Besøgende, indførte ved et Medlem, kan deltage.

Adgangskort (Medlemmer 50 Øre, besøgende 1 Kr.) faas hos:
Ernst Bæklund, A. V. Günther, Johs. Hoffmann & Søn,
 Frederiksbergg. 34. Bangertsg. 11. Købmagerg. 48. Vesterbrog. 18
 Tlf. Byen 3163. Tlf. 4110. Tlf. 1389. Tlf. V. 2583 x.

Unio. Fredag den 19. Februar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

1. **Maj** søger en dannet ung Pige Plads som Barnepige eller ved indvendig Gerning, helst i et mindre Hjem. God anbefaling fra nuværende Plads (4 $\frac{1}{2}$ Aar) haves. Bill. modtager Kontoret, Bredgade 67^a S. o. G.

Rettelse. Paa Side 97, midt paa Siden, skal »40 Mærker«, som det forøvrigt af Sammenhængen fremgaar, være »90 Mærker«.

Vincentskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 21. Februar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

NB. Det nytter ikke noget, hvor kønt og indtrængende man end skriver — vil man ikke opgive sit Navn for Redaktøren, bliver der intet Hensyn taget til indsendte Bidrag. — Tirsdag Aften er yderste Tidsfrist for Indlevering af Meddelelser og Annoncer, der ønskes optaget i først udkommende Nummer. Større Artikler maa indsendes tidligere.
 N. H.

Kirkelig Kalender.

14. Febr. Søndag Quinquagesima eller Fastelavn.	21. Febr. 1. Søndag i Fasten.
15. — Mand. Faustinus og Jovita , Martyrer.	22. — Mand. Petri Stol i Antiokia .
16. — Tirsd. Ferialdag .	23. — Tirsd. Petrus Damian , Biskop og Kirkelærer .
17. — Onsd. Askeonsdag . (Fasten begynder).	20. — Onsd. Matthias , Apostel . (Tamperdag).
18. — Torsd. Ferialdag .	25. — Torsd. Ferialdag .
19. — Fred. Ferialdag .	26. — Fred. Tamperdag .
20. — Lørd. Ferialdag .	27. — Lørd. Tamperdag .

K.U.F. Den yngre **Afdeling** (for Medlemmer under 17 Aar) afholder Fastelavnsfest **Søndag** d. 14. Febr. i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44, Kl. 7 Aften.

A/S Varden afholder ordinær Generalforsamling **Mandag** d. 22. ds. Kl. 4 i Søpavillionen. Dagsorden: Se næste Nr.

Aarhus. *Familie-Aften* **Søndag** 14. ds. Sang, Deklamation. Bortlodning til Fordel for de fattige. »Frem« opfører: »Den glemte somme«, Lystspil i 2 Akter. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

St. Andreas Kollegiums Skolekomedie

finder Sted **Søndag** d. 14. Februar Kl. 5^{3/4} og **Mandag** d. 15. Februar Kl. 5 (ikke Tirsdag som i tidligere Aar). Der opføres — foruden Kor-Sang (bl a. »Overgangen over det røde Hav« af Chr. Barnekow, til Tekst af Grundtvig) og Instrumentalmusik — et større Korstogs-drama: *Antiokias Belejring* i fem Akter, forfattet af Ferd. Ludwigs, oversat af cand. mag. Niels Hansen. Fri Adgang har kun Kollegiets Lærere og nuværende Elever; for enhver anden sælges Adgangskort med Program à 50 Øre i Katholsk Bog-salg, Stenosgade 3, og paa Kollegiet.

† Min kære Moder **Emma Elvira Jensen**, f. Holm, afgik ved Døden d. 2. Februar paa St. Elisabeths Hospital. Begravelsen fandt Sted **Søndag** d. 7. ds. paa Kath. Vestre Kirkegaard. R. I. P. **Paul Holm.**

† At vor kære, opofrende Fader, **Kaptain A. J. Nielsen**, **Søndag** d. 7. Februar efter nogle faa Ugers Sygdom er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital i København, bekendtgøres herved. R. I. P. Efter afdødes Ønske bedes venligst ingen Kranse sendt. **Hans Børn.**

† Min kære Hustru **Johanne, født Justiniano**, blev **Søndag** Aften pludselig kaldt bort fra mig og vore 2 Børn, faa Timer efter at have deltaget i alle de med den fuldkomne Afslad forbundne Højtideligheder. **Køge, 8. Februar 1915. C. E. Momberg.**

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthias Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGÅNG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

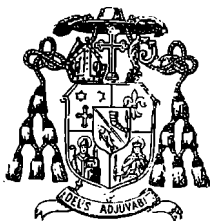
Nr. 8.

Søndag den 21. Februar.

1915.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Prinsesse Margrethe i England. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Historiske Erindringer om Nationers Gæstfrihed. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Ordrup. Sverige. England. Frankrig. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.



Johannes,

ved Guds Barmhertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren! Atter stunder den hellige Fastetid til, og kun nogle faa Dage skiller os endnu fra Askeonsdagen. Saa knæler I atter ved Alterets Trin, og Præsten nærmer sig eder iført Bodens Klædebon, idet han siger til enhver: »Ihukom, o Menneske, at du er Støv og igen skal blive til Støv.« — Det er en alvorlig, en dybt gribende Ceremoni. Og alvorlige er de Bønner og Formaninger, som knyttes dertil. Hør, hvad Jesus selv siger til os i det hellige Evangelium, som Kirken paa Askeonsdag lader oplæse i den hellige Messe: »Samler eder ikke

Skatte paa Jorden, hvor Rust og Møl fortærer, og hvor Tyve bryder ind og stjæler. Men samler eders Skatte i Himlen, hvor hverken Rust eller Møl fortærer, og hvor Tyve ikke bryder ind og stjæler. Thi, hvor din Skat er, der er ogsaa dit Hjerte.« (Math. 6,19). Saaledes minder Kirken os om, at alt er forgængeligt, hvad der hører Jorden til; kun eet har virkelig Værdi, det evige, og kun dette gælder Opfordringen: »Sursum corda! Opløft eders Hjerter!«

Fra Jordens Goder henleder Kirken vort Blik til de himmelske Goder, fra den timelige Lykke til den evige Lykke. Alt, hvad du nyder og ejer paa denne Jord, det vil du, min Kristen, om kortere eller længere Tid være nødt til at give Afkald paa, hvad enten du vil eller ikke vil; det glider ud af dine Hænder, saasnart du lukker dine Øjne og vender tilbage til det Støv, hvoraf du er dannet. Saaledes taler til dig det Askekors, hvormed din Pande betegnes,

Verdslige Mennesker undgaar saavidt muligt at dvæle ved de Alvorstanker, som Askeonsdagen prædiker for os; med alskens Indvendinger og Skuffelser forsøger de at bortlede Blikket og Hjertet fra slige mørke og sørgmodige Tanker. Ja, om end Døden selv tilsidst med sin kolde og skaanselsløse Haand kræver sit Offer og saaledes afslører Evighedens forfærdelige Alvor for, hvem der vil se — selv da forsøger man med Blomsterkranse og Palmegrene at skjule og tilhulle Ligkisten og Døden, ofte blot for at bortlede Blikket fra Død og Grav, fra Dom og evig Gengældelse; det vilde jo være at blande Malurt i de Glæder og Nydelser, som de efterlevende mener at have Krav paa, og som de nødvendig vil have forstyrrede ved Tanken om Dommen og Evighedens Alvor.

At Verden bærer sig saaledes ad, at den ene vildleder den anden, og at man gensidig skuffer hinanden, det kan man daglig blive Vidne til. At handle saaledes, det kalder man Klogskab og hensynsfuld Deltagelse. Kristi Kirke har aldrig kunnet forsone sig med denne Maade at handle paa; den har saa meget som muligt modarbejdet dette Tilsløringssystem, der gik ud paa at tilhulle Dødens Alvor med et Væld af Blomster og Palmegrene, og den har derfor ogsaa billiget og anbefalet den fromme og ægte kriste-

lige Skik at lade Kransekort som Gaver til de fattige træde i Stedet for de Blomsterkranse, der hverken gavner de afdøde eller de efterlevende. Kirken paahviler der Ansvar for *Sjælens evige Frelse*. Den spørger ikke, om den maa have Lov til at prædike om Døden og om Evigheden; nej, den erkender det som en bydende Pligt efter Kristi Eksempel uafladelig at opfordre sine Børn til at have det evige Maal og den evige Bestemmelse for Øje. Kirken har lige over for den syge Menneskesjæl at røgte Lægens Hverv. Ligesom denne tid bliver nødt til at forordne bitre Lægemidler, saaledes bør ogsaa Kirken, aandeligt talt, fremlægge de frelsebringende Sandheder for Menneskesjælen, selv om disses Smag er nok saa bedsk og bitter.

Det ligger ganske vist den katholske Kirke fjernt at opfylde sine Børn med Angst og Skræk for de forestaaende Ting. Vel bør den forkynde de evige Sandheder i deres hele Dybde, saa at de kan ryste og forfærde Menneskenes Sjæle; saaledes har jo ogsaa vor Frelser gjort, naar han talte om Død og Dom, om evig Gengældelse og om evig Fordømmelse. Men Frygten skal tjene til Frelse; den ved Tanken om Guds Retfærdighed ængstede og bekymrede Sjæl skal paa Troens, paa Haabets og Kærlighedens Vinger bæres hen til Golgatha og der finde Ly og Frelse i Korset. I et saadant Sindelag og med dette for Øje vil vi da ogsaa, mine Kristne, ved Begyndelsen af denne Fastetid lægge os paa Hjerte, hvad der udtrykkes ved de to korte, indholdsrige Ord: Tid—Evighed. Da vil vi ogsaa sande Apostelens Ord, hine Ord, som Kirken tilraaber os paa den første Fastesøndag: »Se, nu er det en *behagelig* Tid, nu er det *Frelsens* Dag.« (2. Kor. 6,2.) Men det vilde være Daarskab at forjage Tanken om Evigheden i Haab om, at Døden endnu er fjern. Ingen er sikker paa den næste Time, og hvo som staar i Livets fulde Kraft, om ham gælder maaske inden kort Tid det tunge Ord: De, som skal bære dig ud, staar allerede foran Døren.

I sin Visdom har Gud skjult for os, hvor naar og hvor vi skal lægge vort trætte Hoved til den sidste Hvile; men eet har Frelseren ofte og indtrængende mindet os om, at Døden kommer i en Time, hvor vi ikke venter den. I kender jo alle Lignelsen om de ti Brudejomfruer,

som stod med Lampen i Haanden ved Porten og ventede paa Brudgommens Komme. Kun fem af dem var rede, da der ved Midnat gjordes Anskrig: Se, Brudgommen kommer; gaa ud for at møde ham.

Endnu mere gribende har Frelseren i en anden Lignelse skildret, hvorledes en pludselig Død kommer paa tværs af alle vore Forhaabninger og krydser alle vore Planer. Han henviser til den rige Mand, der opblæst af sin Lykke samler Aarets bugnende Høst i sine nye Lader og nu i stolt Selvfølelse siger til sig selv: »Min Sjæl, du har mange gode Ting liggende for saare mange Aar; slaa dig til Rø, spis, drik og gør dig tilgode.« (Luk. 12.) Men neppe havde han talt saaledes til sig selv, før Gud sagde til ham: »Du Daare, i denne Nat vil man kræve din Sjæl af dig.« Saaledes gaar det den, som samler sig Skatte og ikke er rig i Gud.

Det er Alvorsord, som nok kan trænge gennem Marv og Ben. Frelseren har talt dem til mit og til eders bedste. Thi er det ikke sandt, at næsten til hvert Menneske kommer »Herrens Dag som en Tyv om Natten«? For at sikre og bevare os for denne skæbnesvangre Skuffelse formaner den guddommelige Frelser os saa ofte til Aarvaagenhed; det er derfor, at han atter og atter minder os om Jordelivets Forgængelighed og Forkrænkelighed. Ja, han vil, at Tanken om vort Endeligt skal være os en kær Ven, en fortrolig Ledsager igennem Livet. Lad være, at denne Tanke om den sidste Afskedstagen fra dette Liv og fra alle kære forekommer dig nok saa alvorlig og haard; alligevel bør du ikke afvise den, du bør tværtimod saa længe fastholde den, indtil du med et roligt Blik og et gudhengivent Sind kan skue den sidste Stund i Møde.

At vantro og ukristelige Mennesker tænker og handler anderledes, er ikke til at undres over. For dem gælder det om at udnytte det korte Spand af Tid, de raader over; et andet Liv eksisterer jo ikke for dem. Men vi har Guds ufejlbare Ord at holde os til. »Det er beskikket Menneskene engang at dø, men derefter kommer Dommen.« (Hebr. 9,27). Atter og atter lærer Jesus Kristus os, at Døden kun er Broen til det Land, som skal optage os for

evig; den er Porten til den evige Salighed og den evige Fordømmelse. Hernede Arbejde og Lidelse, hinsides evig Løn; hernede Saatid, hisset Høsttid. Jordelivet er Prøvelsens Tid og Forberedelsen til Evigheden. Det er den menneskevordne Guds Lære. Det, som er tildækket ved den kolde Gravhøj paa Kirkegaarden, er som et Sædekorn, der er udsaaet paa Gudsageren, og som paa Høstens Dag spirer frem til det evige Liv og til evig Glæde eller til evig Fordømmelse.

Naar en Kristens Tanke særlig er rettet paa Døden og Evigheden, naar han i sit stille Sind søger at granske det andet Livs stille og dybe Hemmelighed, da gaar han gerne alene og ensom ud til den stille Kirkegaard. Synet af de mange Gravsteder fylder Sjælen med alvorsfuld, højtidelig Ro. En Vandring fra Grav til Grav lærer os langt bedre at forstaa, hvad Døden er, end naar man læser derom i lærde Skrifter eller hører en veltalende Præst. Ikke de levende, men de døde selv taler der til Hjertet. Den Tale, som de stumme Ben og de forvitrede Kors fører, er forstaaelig for enhver. — De fleste af eder vandrer vistnok i stille Bøn paa Alle Sjæles Dag ud til Kirkegaarden. Men endnu en anden Dag indbyder eder til at aflægge et saadant Besøg. Det er Askeonsdagen. Askekorset er Vejviseren, der viser frem til Graven, hvor ogsaa vi, før eller senere, skal blive til Støv.

Hvo, som paa Askeonsdagen dvæler ved de heden-gangne Medkristnes Grave, har ikke vanskeligt ved at tænke paa sin egen Dødsstund. Han aner i Aanden den Bitterhed, som Døden nu engang har for ethvert Menneske ved at være Syndens Frugt og Straf; han føler Dommedagens Alvor og forstaaer, at Kirken betegner den som »den store Dag, Dagen fuld af Bitterhed«. Men sammen med disse Alvorstanker drager ogsaa en hellig Fred ind i hans Sjæl. Der gaar som en stille Anelse, som en himmelsk Trøst igennem vor Sjæl, og det bæres os for, at vi alt hører Aftenklokken kime til den evige Sabbatshvile. For en troende Kristen er jo Dødsdagen ikke en Tilintgørelsens Dag, den er ikke Frembruddet af en evig Nat; nej, i Dødens Bitterhed gemmes for den Kristne Spirerne til et saligt Haab. Han ser ikke med maalløs Fortvivlelse

hen til Graven, men anbefaler med urokkelig Tillid sin Sjæl til Gud, der har elsket ham fra Evighed. Hør, hvad den h. Apostel skriver til Thessalonikerne: »Men vi vil ikke, Brødre, at I skal være uvidende om de hensovede, at I ikke skal sørge som de øvrige, der ikke har Haab. Thi, dersom vi tror, at Jesus er død og opstanden, vil Gud ogsaa føre de ved Jesus hensovede frem med ham. Saa trøst da hverandre med disse Ord.« (1. Thessal. 4,12).

O, hvor vidunderlig er ikke den Magt, vor h. Religion har, en Magt, som gør, at det svage, skrøbelige Menneske fattet og fortrøstningsfuldt gaar Døden i Møde! Ingen jordisk Visdom, ingen menneskelig Opfindelse har kunnet mildne Dødens Brod. Kun Gud har kunnet det. Og han har gjort det. Hans enbaarne Søn paatog sig Kød og Blod, som Apostelen Paulus siger, »for at han ved Døden skulde tage Magten fra den, som havde Dødens Vælde, det er Djævelen.« (Hebr. 2,14). »Da vi endnu var Fjender, blev vi forsonet med Gud ved hans Søns Død.« (Rom. 5,10.) Ja, den menneskevordne Gud, der af Kærlighed til os har taget Korset paa sine Skuldre og i Lydighed paa Oliebjerget har tømt Dødens bitre Kalk, som Guds Faderhaand havde rakt ham — han alene har været den stærke, den uovervindelige Sejrherre, der har overvundet Dødens Rædsler og derved givet de svage, syndige Mennesker Mod og Kraft til fortrøstningsfuldt at sige: *Fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra.*

»Kristus ydmygede sig selv og blev lydlig indtil Døden, ja Døden paa Korset.« (Fil. 2,8.) Disse Ord udtaler ligesom den bærende Grundtanke, der giver hele Fastetidens Præg. At blive Kristi Korsbærere, at forene vort Kors med hans Kors, at være udholdende i Kærlighed og Lydighed mod Gud indtil Døden — det er særlig den Dyd, vi skal lære og øve i Fastetiden. Kristi Kors paa Gravhøjen er den Stav, som vi i Liv og Død skal støtte os til.

Saaledes finder Kristi Discipel i Tanken om Døden og Evigheden stedse paa ny Kraft og Tilskyndelse til at leve et fromt Liv; langt fra at hengive sig til mørke Grublerier eller til uvirkelige Fantasisbilleder finder han i disse

Tanker en idelig Spore til at blive en trofast og utrættelig Arbejder i Herrens Vingaard; men i samme Forhold mærker han ogsaa, at hin sjældne Gave vokser i hans Hjerte, den Gave, som er kostbarere end alle Verdens Rigdomme og Skatte — at leve i Fred med Gud og Mennesker.

Ja, sandelig et kostbart og overmaade stort Gode er Jordelivet, naar det ses i Evighedens Lys. I dette Lys vil jeg da betragte og prøve al min Gøren og Laden for at blive bevaret for den dobbelte Fare, enten at bortødsle min Tid til unyttige Ting eller at sætte for stor Pris paa Menneskenes Dom om mine Handlinger. Hvad har det at sige, om mit Liv leves under glimrende ydre Kaar, eller om jeg maa kæmpe den haarde Kamp for det daglige Brød — i Guds Øjne har kun det Betydning og Værd for Evigheden, som sker for Gud. Guds Øjne ser ikke paa det ydre Skin, men »Guds Rige er indvortes«. Kun naar vi utrættelig og trofast benytter vor Tid og vore Evner efter Guds hellige Vilje, kun naar vi arbejder og beder og lider for Gud — kun da udsaar vi himmelske Sædekorn paa den Arbejdsmark, der er os anvist i vor Levetid, Sædekorn, der engang skal modnes til rig Frugt i det evige Liv. Naar vi arbejder og lider og gør godt af Kærlighed til Frelseren, naar vi i Tro og Kærlighed er saa fast og inderligt forenede med Jesus som Grenen med Vinstokken, da behøver vi ikke at frygte for det Øjeblik, hvor det hedder: Gør Regnskab for din Husholdning. — Hvad enten vi da har arbejdet paa Videnskabens Enemærker med de mest glimrende Aandsevner eller dyrket den stenede Jorbund med barkede Hænder, hvad enten vi har baaret fine Klæder eller været iførte grove Arbejdsbluser — dersom du kun trofast har brugt Tiden for Gud, i Guds Tjeneste, i Guds Naade og Kærlighed, saa vil Dommeren ved Dørtærskelen til Evigheden sige til dig: »Velan, du gode og tro Tjener! Efterdi du har været tro over lidet, vil jeg sætte dig over meget; gaa ind til din Herres Glæde.« (Matth. 25,21.)

Se, mine Kristne, det er vor Trøst i dette korte, majsommelige Liv; det er det, som gør, at Tankerne paa det hinsidige Liv bliver os de kæreste Tanker, og at vi gerne hengiver os til dem og beskæftiger os med dem. »For mig

er det at leve Kristus og at dø en Vinding. Jeg længes efter at opløses og være med Kristus.« (Fil. 1,21.23.) Saaledes hilsende Apostlen Paulus paa Døden; den havde mistet sin Brod for ham, den var bleven hans Ven.

Og Kærlighedsapostelen, den h. Johannes! Har han ikke tænkt de samme Tanker og ført den samme Tale? Aabn den h. Skrift, saa vil I paa dens sidste Side, som Afslutning paa den hele Bibel, finde den sidste Bøn, som Apostelen i sin høje Alderdom har nedskrevet med skælvende Haand. Hvor er den ikke indholdsrig og vidtrækkende, denne korte Bøn! Den indeholder kun tre Ord, men disse faa Ord lader os ane, hvilken dyb Kærlighed og Længsel efter Kristus, der brændte i den alderstegne Apostels Hjerter. »Kom, Herre Jesus!« det er de sidste Ord, som den h. Johannes har efterladt os. Hvor betydningsfuld vilde ikke den hellige Fastetid blive for os, om vi tidt i stille og ensomme Timer af hele vort Hjerter vilde fordybe os i denne herlige Bøn og gøre den i dens hele Dybde og Indhold til vor aandelige Ejendom!

Ja, kom, Herre Jesus, i denne Fastetid til vort bodfærdige Hjerter, kom med din Læres Lys, med din Kærligheds Ild, paa det at vi maa erkende alle vore Synder, oprigtig angre og bekende dem og fatte det faste Forsæt at ville bekæmpe de syndige Lyster og Begæring. — Kom, Herre Jesus, til vort Hjerter ved en værdig Paaskekommunion; thi du har jo sagt: »Hvo som spiser dette Brød, han skal leve evigt, og jeg vil opvække ham paa den yderste Dag.« — Kom til vore Familier og til vore Menigheder, og gør dem til eet ved din Kærlighed og din Freds stærke Baand. — Kom, Herre Jesus, til enhver af os, naar den sidste Time slaar, saa at Afskeden fra dette Liv bliver Begyndelsen til det evige, lyksaliggørende Samfund med dig.

Højtelskede i Herren! Saa tilraaber jeg eder da paany: *Sursum corda!* Opløft eders Hjerter! Modstaa de jordiske Begæring, underku de syndige Lyster, undgaa den nærmeste Lejlighed til Synd og bekæmp al snæverhjetet Egoisme og Egenkærlighed. *Sursum corda!* Opløft Øjne og Hjerter til det evige Livs lysomstraalte Bjerger, til Himmelborgens Fred og Glæde. Bjergets Tinde kan kun naas ad tornefulde Veje; Borgen bør erobres ved stadig Bøn og

Arbejde, ved mandig Sjælekamp. Dertil udfordres Udholdenhed og Mod. Men efter Kampens Hede og Besvær straaler Evighedens uforgængelige Krone os jo i Møde. Lad derfor dette »Sursum corda«, som daglig i enhver Messe og i alle Kirker tilraabes os, ogsaa være vort Valgsprog og vort Kampraab indtil vort Livs Ende.

»Vor Herres Jesu Kristi Naade være med eder alle.«
(Aabenb. 22,21.)

København, den 10. Februar 1915.

✠ Johannes.

Prinsesse Margrethe i England.

Af *Anglo-Dane*.

Da der i flere Blade herovre har været optaget baade Artikler om Prinsesse Margrethe og Billeder af hende, har jeg tænkt, at det maaske ogsaa kunde interessere *Ugebladets* Læsere at



Prinsessen.

Frk. R.

høre lidt om deres afholdte Prinsesse og Trosfælle. Paa Grundlag af Bladenes Meddelelser og andre Efterretninger, jeg har kunnet faa, kan jeg herved sende en lille Artikel, som jeg ved paa alle Punkter er i Overensstemmelse med Virkeligheden.

Efter vel bestaaet Studentereksamen tog Hendes kongelige Høj-

hed sammen med sin Hofdame, Frøken Augusta Ramsing, paa Ferierejse til Frankrig. Denne Rejse fik en brat Afbrydelse ved Krigen, der jo brød ud i Slutningen af Juli. Efter en meget bevæget og paa Oplevelser rig Rejse kom Prinsessen med sin Ledsagerinde til England, om hvilket

Land man ikke straks vidste, at det vilde blive indviklet i Krigen. Siden har Prinsesse Margrethe opholdt sig i England og der haft en rig og travl Virksomhed.

Først dvælede Prinsesse Margrethe som Enkedronning Alexandras Gæst i Marlborough House i London og tænkte allerede saa smaat paa at benytte den maaske ikke saa korte Ferie i England til at gøre godt mod de mange ulykkelige, som Krigen paa den ene eller anden Maade havde ramt, saa de kom til at behøve Hjælp og Pleje. Derfor begyndte baade hun selv og Frøken Ramsing at tage nogen Undervisning i praktisk Samaritergerning. Denne Undervisning blev til et virkeligt Kursus i Sygepleje, da de to Damer rejste til Harrogate i Nord-England; her tog de endogsaa Sygeplejereksamen og blev optaget som Medlem af »Det røde Kors«.

Siden har baade Prinsessen og Frøken Ramsing opholdt sig i Nord-England, hvor de fuldt ud har varetaget en Sygeplejerskes besværlige og ansvarsfulde Gerning. Undertiden tror Folk — næppe heller altid med Urette — at naar kongelige Personer tager Del i slige Arbejder, er det en Slags Leg eller Tidsfordriv for dem; i foreliggende Tifælde har Forholdet dog været et andet. Det er mange Timers Arbejde hver Dag, og det er ikke let Arbejde, som Prinsessen og Frøken Ramsing præsterer. Saarede, elendige Soldater lige fra Fronten, hvem Kugler, Granater og Løbegravenes Smuds ilde har tilredt, bringes ind paa Hospitalet, og Prinsessen gør sin menneskekærlige Gerning som enhver anden samvittighedsfuld Sygeplejerske. Ulykkelige, snavsede, lemlæstede Soldater plejer hun med Æmhed og Glæde; det er tydeligt, at hun elsker sin Gerning og af sit fulde, varme Hjerte giver sig hen til den.

Foruden foranstaaende Linier kan jeg ogsaa sende Læserne et Billede af Prinsessen og hendes Hofdame, begge klædte som *nurses*, d. s. Sygeplejersker. Jeg kan ikke tro andet, end at danske Katholikker, specielt københavnske, vil glæde sig over at faa disse paalidelige Meddelelser om deres kongelige Trosfælle, hvis elskværdige Ansigt de nu saa længe ikke har set i nogen af de Kirker, hvor hun ellers plejer at være stadig Gæst.

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat).

Dupont udfoldede en stor social Virksomhed i Vincentsforeningen; tre Gange om Ugen gav han om Aftenen unge fattige Arbejdere Undervisning, og han opsøgte Soldaterne for at sørge for deres Belæring og skaffe dem sund Morskab. — For egne Midler grundede han i Tours et Hus for »Fattigsøstre«, som plejer gamle fattige Folk, og for Arven efter sin Ven Bordier et Hus for Præster, der arbejder i Indremissionens Tjeneste. Gudsbespottelse og Vanhelligelse af Søndagen var to store Onder i den Tid, og Leo Dupont modarbejdede dem med hele sin Personligheds Indflydelse; han organiserede et Bønnens Apostolat mod Gudsbespottelse, Banden og Vanhelligelse af Søndagen. Denne Forening blev senere af Biskoppen af Langres gjort til et Ærkebroderskab og stadfæstedes af Pius d. IX. —

Syndsbevidstheden gjorde Dupont til en ivrig Dyrker af Andagten til Kristi Lidelse og Jesu h. Hjerte; hans Andagt til det hellige Aasyn vandt ogsaa stor Udbredelse. I sit Hjem havde han hængende en tro Gengivelse af den h. Veronikas Svededug; en lille Lampe brændte altid foran det, og her plejede han ofte at bede. Han lod engang en Dame, der besøgte ham, stryge sine Øjne med Olie fra Lampen, og hun blev straks helbredt. Det var Begyndelsen til de mange mærkelige Helbredelser, der forvandlede hans Hjem til et sandt Valfartssted og skaffede ham Navnet »Undergøreren fra Tours«. Enhver, der nøjere studerede Duponts indre Liv, undres ikke over, at Gud paa hans Bøn paa overnaturlig Maade hjalp saa mange Mennesker.

Hans Grundsætninger, som han saa urokkeligt holdt fast ved, beviser frem for alt hans sande Hellighed. Han var ikke blot til sin Sjæls Inderste gennemtrængt af Troens Sandhed; men han opfattede ogsaa med den yderste Konsekvens hele Livet i Troens Lys. Derfra stammer hans utrættelige Iver for Guds Ære, hans inderlige Andagt til Eucharistien, hans modige, opofrende Lægmandsaposto-

lat. Da hans eneste elskede og omhyggeligt opdragne Datter døde, kun 15 Aar gammel, bad han Magnifikat højt. De tilstedeværende var forbavsede over en saadan Jubel- og Takkebøn; men han svarede, at han dog maatte takke Gud, fordi han havde givet hende et saa smuk Død og hjemkaldt hende, før Verden kunde besmitte hendes Uskyld.

Et andet karakteristisk Træk hos den fromme Guds Tjener var hans dybe Ydmyghed. I Kirken, i Selskaber, overalt søgte han en Plads, hvor han saa lidt som muligt blev bemærket, og han holdt ikke meget af at tale om sig selv og sine Anliggender; ærgerlig blev han kun, naar man roste ham og beviste ham Ære. Det berørte ham saaledes pinligt, at han efterhaanden henledte den almindelige Opmærksomhed paa sig; det syntes ham at være Uret at tilskrive ham noget godt, da det jo udelukkende var Naadens Værk.

Den h. Magdalenes Fest fejrede Dupont altid paa en højtidelig Maade, fordi han i Aaret 1837 paa denne Dag havde faaet en særlig indre Aabenbaring, nemlig hvor nødvendig Kødets Spægelse er for at opnaa den sande Hellighed. Fra den Dag brændte han af hellig Iver efter at tugte sit eget Legeme, at give Afkald paa alle Nydelser og at fornægte sin egen Vilje. I sin omfattende Korrespondance betoner han stadig Nødvendigheden af den kristelige Askese og roser den Trøstens og Naadens Kilde, som deraf udspringer.

Leo Dupont døde den 18. Marts 1876. Han havde bestemt at ville begraves saa stille som muligt, men dog blev hans Ligtog et Triumftog. Høje og lave, gejstlige og verdslige, alle fulgte denne sjældne Mand. Ærkebiskoppen af Tours omdannede straks Duponts Værelse med Billedet af det h. Aasyn til et offentligt Kapel, og kort Tid efter maatte en Kongregation af Præster tage fast Bopæl der paa Stedet for at kunne bistaa de mange troende, der valfartede dertil.

Nutiden trænger til Lægmandsapostle. Leo Dupont har vist, hvad en saadan kan udrette; han kan faa de Folk i Tale, som ingen Præst kan nærme sig til, han møder mindre Modstand end de, der paa Embeds Vegne skal forkynde Guds Ord.

(Fortsættes.)

Historiske Erindringer

om

Nationers Gæstfrihed.

Af E. R.-L.

I.

Nogle af de skønneste Blade i Kirkehistoriens Aarbøger er de, paa hvilke Taknemmeligheden har optegnet Barmhjertighedens Gerninger. I denne Tid, hvor de katholske Belgiere i talløse Skarer har søgt Tilflugt i England, har denne gæstfrie Øs Katholikker fremdraget Minder fra svundne Aarhundreder, Minder, som tjener til at mildne den smertefulde Bitterhed, som det er for et frit Folk pludselig at se sig tvunget til med Tiggerstaven i Haanden at betle om Ly i fremmed Land.

»Vi øver kun Gengæld for den Gæstfrihed, vi har nydt hos eder, da vi var i Nød«, siger de engelske Katholikker. Den Gang »Reformationens« Bølger skyllede ind over England og fordrev mange af dets bedste Børn, da flygtede disse just til de flamske Landsdele, som nu udgør Kongeriget Belgien og et Stykke af Nord-Frankrig. I halvtredie Aarhundrede var Flandern deres Tilflugtssted. Her fik de Lov at udfolde en rig Virksomhed for den katholske Religions Bevarelse i deres Hjemland. De Navne paa flamske Byer, der nu har faaet en saa sørgelig kendt Klang for os alle, var velkendte og kære Navne for engelske Katholikker i deres Forfølgelsesaar. Douai, St. Omer, Bruges, Liège, Tongres, Cambrai, Bruxelles, Ghent, Ypres, Anvers, Termonde, Malines og ikke mindst Louvain, alle disse og endnu flere Byer blev Arnesteder for engelsk katholsk Liv og Sædet for blomstrende engelske Ordenshuse. Af kvindelige saadanne kan nævnes alle de store Hovedordeners, og særlig maa det interessere os Skandinaver, at Birgittinerinderne fra Syon Abbedi fandt Ly i Anvers og derefter i Termonde, Mishagen og Malines.

De Ordensmænd, der grundede engelske Huse i Flandern, var, foruden Benediktinere, tillige Franciskanere, Dominikanere, Carmeliter og Kartøjsere og først og fremmest Jesuitter. De fleste af disse Ordensfolk havde til Opgave at

opdrage den engelske Ungdom af begge Køn, der paa Grund af de ubarmhjertige og uretfærdige Love i Hjemlandet ikke der kunde opnaa en katholsk Undervisning og Opdragelse.

Kort før Krigens Udbrud i Fjor udgav den engelske Historiker Rev. Dr. Peter Guilday en ret omfattende Bog: »De engelske katholske Flygtninge paa Fastlandet.« Bogen var beregnet som Thesis til Forfatterens Disputats for den historiske Doktorgrad ved Universitetet i Louvain. Med Rette ytrer han her bl. a.: »Hvad vilde der vel være bleven af den katholske Tro i England, om vi ikke havde haft disse Klostre og Kollegier i Flandern — efter menneskeligt Skøn havde det betydet Katholicismens fuldstændige Undergang. De gav os vore Præster, vore Martyrer, vor katholske Bibel paa Engelsk og det 16de Aarhundredes Apologeter De engelske katholske Flygtninge fandt det europæiske Fastland, og særlig Belgien, vibrerende af den sande Reforms Styrke, den Reform, som Moderkirken udførte i Tidsrummet fra Tridentinerkonciliet til 1648.« I denne Aandssfære formedes de engelske Katholikker, læge som lærde, Kvinder som Mænd, der ukuelig bevarede deres Religion fra at gaa til Grunde i Hjemlandet.

II.

Hvor underligt det end lyder, saa blev det protestantiske England, der behandlede sine egne, katholske Børn uden Skaansel, et liberalt Fristed for andre Landes forfulgte Katholikker.

I 1789, da den franske Revolution bragte talløse af Landets ædleste og frommeste Mænd og Kvinder paa Skaffottet eller tvang dem til at flygte ud af Landet, søgte disse i store Skarer til England.

Af denne Stats Mandtalslister for 1797 fremgaar det, at Regeringen paa det Tidspunkt understøttede 5000 franske Præster og Lægfolk; 500 andre katholske Præster levede af deres Arbejde eller af private Familiers Godgørelse, medens 3000 Lægfolk, baade Mænd og Kvinder, slog sig igennem, som de bedst kunde.

Det blev den berømte Taler Edmund Burke, der skrev Nationalopraabet til Fordel for de franske Flygtninge, han, der med et paa den Tid iblandt protestantiske Statsmænd

sjældent Retsind ogsaa traadte i Skranken for Irlands Katholikker. I Opraabet hedder det bl. a.: »Det er velkendt, at der imod vore Brødre, Frankrigs Kristne, drives og allerede i nogen Tid er bleven drevet en grusom og umenneskelig Forfølgelse af en Flok Atheister, vantro og andre Personer med slette Grundsætninger og Tilbøjeligheder, Folk, der kalder sig Filosoffer. . . . Man nærer det fortrøstningsfulde Haab, at en Forskellighed i religiøs Overbevisning ikke vil lukke det engelske Folks Hjerter overfor deres lidende Brødre, Frankrigs Kristne, . . . men at enhver vil være taknemmelig for at faa Lejlighed til at bidrage til disse værdige trængende, der lider for Æren, Dyden, Troskaben og Religionen. . . . De er flygtet hid til denne Helligdom for her at søge Ly. De staar under Gæstfrihedens hellige Beskyttelse. . . . Maaske havde de mindst af alle Mennesker i Verden Grund til at vente Fængsel, Landflygtighed og Hungersnød. Englænderne vil ikke fortolke Ulykke som en Følge af Forbrydelse. De vil have en ærefrygtsfuld Følelse af al menneskelig Velfærds usikre Art. Disse Mennesker havde deres Organisationer, de var beskyttede af Love, de havde Jordejendomme; de, hvem der nu i deres yderste Nød bedes om Almisser til i et fremmed Land, de uddelte selv for faa Dage siden Almisser i deres eget Land.« —

Det var ikke blot timelig Hjælp, de franske Katholikker nød godt af i England og ikke heller blot en passiv Respekteren af deres Religion, men en virksom Støtte til Udøvelsen af denne. Mange af de franske Præster var saa blottede for det nødvendigste i denne Henseende, at de f. Eks. maatte forfærdige sig Messehagler af Silkepapir.

Her traadte nu Protestanterne hjælpende til. I 1796 lod Oxford Universitet for egen Regning trykke en latinsk Udgave af det Nye Testamente efter Vulgata og uddelte 2000 Eksemplarer af den til de franske Præster; 2000 andre Eksemplarer betaltes for dem af Hertugen af Buckingham, der selv var en ivrig Protestant, ihvorvel hans Hustru var Katholik. Endnu flere Eksemplarer synes at være blevet trykt og solgt til den billige Pris af 2 Shilling Stk. At Flygtningene har paaskønnet, hvad der blev gjort for dem, fremgaar af det Brev til Universitetets Vice-Kansler og

»Lectissimi Proceres Academici«, som Mgr. de la Marche, den landflygtige Biskop af St. Pol de Léon, lod trykke og hæfte foran i alle de ovennævnte Nye Testamenter. Efter heri først at have omtalt den ædelmodige Maade, hvorpaa Universitetet har sørget for Præsternes legemlige Behov, fortsætter Biskoppen: »Men, som Herren har sagt, lever Mennesket ikke af Brød alene, men af hvert Ord, der udgaar af Guds Mund; og da den Hunger efter Brødet var stillet, som pinte Guds Bekendere, saa trængtes de haardt af en anden Hunger, nemlig den at læse Guds Ord.« Denne Hunger havde Universitetet hurtigt erkendt og stillet, og Biskoppen forsikrer, at aldrig vil denne Barmhertighedsgerning glemmes, den vil for bestandig være indskreven i den franske Kirkes Annaler.

Allerede tre Aar før havde Mgr. de la Marche, der i det hele var sine landflygtige Landsmænds Ordfører, skrevet et Hyrdebrev til de franske Præster; dette oversattes og udgaves paa Engelsk af Biskop Milner. Det hedder her: »Maatte Barmhertighedens Gud lade sine mest ud-søgte Velsignelser strømme ned over et Folk, der synes kaaret af Himlen til at forsvare Naturens og Menneskehedens krænkedes Love. I Frankrigs Velmagts- og Hædersdage stredes England ogsaa med det om Valpladserne; ofte kronedes dets Bestræbelser med Held til at gøre sin Ret til Herredømmet gældende paa begge Havbredder. Men nu frembyder det os et hæderfuldere Skue, en Sejrr af højere Natur. Det har aabnet eders sine Havne, det betragter eder ikke som fremmede, det ser, I er ramte af Ulykken, og det favner eder som Brødre og Venner. Englænderne forskrækkes ikke over eders Antal; de synes, at den bedste Brug, de kan gøre af deres Rigdomme, er den at yde Hjælp til det størst mulige Antal nødlidende Mennesker. . . . Dersom vi i vor Erindring kunde genkalde de mange Beviser paa Velvilje, vi har været Genstand for, hvilket gribende Billede vilde det ikke blive! I Havnene, i Byerne, i Landsbyerne, paa Øerne og i Hovedstaden, hvilken Iver for at forekomme og afhjælpe vore Savn! Borgere af alle Samfundsklasser er ilet os i Møde for at byde os velkommen med broderlig Kærlighed, os, de ulykkelige landflygtige:

de var endnu gladere ved at yde os deres Tjenester end vi ved at modtage dem.«

Saa langt Biskop de la Marche. I de to næste Afsnit vil vi faa at se, at England i vore Dage ikke har handlet mindre ædelt overfor landflygtige Katholikker fra forskellige Lande end paa Revolutionstiden. (Sluttes.)

Nye Bøger.

Completorium eller Kirkens Aftenbøn. Med dansk Oversættelse.
(16 Sider hæftet. Katholsk Bogsalg. 1915. 10 Øre.)

Det lille Hæfte fortjener en fyldigere Omtale, end dets Omfang gør Krav paa, fordi det er *Kirkens* ældgamle Aftenbøn.

Completoriets Indhold, der skitseres i en kort Fortale, er den bedste Anbefaling.

»Completorium kaldes den sidste Del af Kirkens officielle daglige Bønner. Det hedder saaledes, fordi det udfylder og afslutter Breviarbønnen og den kirkelige Dag og samtidig minder os om Tidernes endelige Afslutning og Fuldendelse.

Det er den mest fuldkomne Aftenbøn, baade hvad Indhold og Form angaar.

Allerede Begyndelsesordene (*Noctem quietam*) udtaler hele Completoriets Grundtanke, det, hvorom vi beder: nu en rolig Nat og engang et saligt Endeligt.

Den korte Læsning af 1. Petr. formaner til Aarvaagenhed, fordi den onde Aands Elterstræbelser aldrig hviler.

I Følelsen af, at vi den henrundne Dag alle har gjort os skyldige i Synd, Skrøbelighed og Ufuldkommenhed, læser baade Præst og Menighed den almindelige Synds-bekendelse og beder Gud om Forbarmelse (*Misereatur. Indulgentiam.*)

De tre Salmer, der indledes med Bøn om Forbedring og Forbarmelse (*Converte nos*), er et Raab til Gud om i denne Nat at tage os under sin almægtige Beskyttelse; og i den afsluttende Hymne beder vi vor Skaber og milde Fader i Himlen om at afvende fra os al Fare for Legeme og Sjæl og engang at lade os gaa ind til den evige Hvile.

Ligesom Svar paa vor Bøn giver Guds Ord (i Capitlet) os den trøstefulde Forsikring om, at Herren er os nær, og dette saa meget mere, som han jo selv bor iblandt os og er paa det inderligste forenet med os.

Dybt rørt over dette naadefulde Løfte siger vi: *Deo gratias* og overgiver os helt i Guds Haand. Med Simeons herlige Højsang *Nunc dimittis* tager vi nu gerne Afsked med denne Dag, paa hvilken vi paa ny har erfaret Herrens Frelse.

I Slutningsbønnerne sammenfatter vi endnu en Gang Completoriets Indhold med Bøn om Guds Varetægt under Nattehvilen og anbefaler os ved en mariansk Hymne til den allersaligste Jomfru Maria.«

Completoriet er en stadig Vekselsang mellem Præst og Menighed, Menighed og Sangkor, fuldt af Liv og Ynde. Det kan synges paa samme festlige Maade som Vesper; Simeons Lovsang »Nunc dimittis« danner saa Højdepunktet, ligesom Magnifikat i Vesperandagten.

For at lette en korrekt Afsyngelse af de latinske Vers er Tonefaldet i det lille Hæfte hver Gang fremhævet med en kraftig Type i Trykken.

Den danske Tekst er, med Undtagelse af de Dele, der allerede findes i Messebogen, bearbejdet af Pastor Frederiksen i Silkeborg.

Skulde denne liturgiske Form af Gudstjeneste ikke være en velkommen Afveksling i vore Aftengudstjenester, i det mindste af og til i Sommermaanederne?

Gerhard Rauschen: Troslære. Ved L.-G. (153 Sider. Høst. 1915. 1 Kr. 50 Øre. Indb. 2 Kr.)

Der er vist mange Katholikker her hjemme, for hvem det slet ikke er gaaet op, hvor rigt vi i Løbet af de sidste 1½ Aar er bleven. Vi har faaet i moderne Behandling og ægte kirkelig Aand et femdobbelte theologisk Værk, der erstatter mange Aars Savn og sætter os paa lige Fod med den store protestantiske Folkekirke: vi kan nu paa vort eget Modersmaal skaffe enhver dannet Landsmand al den Oplysning, han kan ønske, om vor Kirkes Historie, Ethik, Apologetik og Tro. Ingen, der har nogen Interesse for sin Tro og Kirke, kan undvære nogen af de fem Bøger, som Pastor Günther med en forbavsende Energi har oversat og bearbejdet og paa saa mange Maader ganske ypperligt tilrettelagt for sine katholske Landsmænd og alle andre, der vil have paalidelig Underretning om, hvad man forstaar ved Katholicisme, Nærværende Bind, som er en kort Fremstilling af den katholske Dogmatik, er let tilgængelig for almindelig dannede Læsere og giver i systematisk Form en Fremstilling af alt det, vi som katholske Kristne tror. Hermed være da saa vel dette sidste Bind som alle de andre paa det indstændigste anbefalet gamle og unge, lærde og ulærde. Betydningen af at kunne »aflægge Regnskab for det Haab, der er i os,« som Apostelfyrsten

Petrus skriver, er i vore Dage saare stor, ja maaske større end nogen Sinde. — Til Slut kan tilføjes en dobbelt Tak, som jeg veed, den danske Bearbejder gerne ser fremsat her, til de Mænd, han under det store, anstrengende Arbejde mange Gange har spurgt til Raads, og til Bogtrykkeren, som har leveret det overordentlig nydelige Arbejde.

Niels Hansen.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. January 1915. (London 6 d).'

Det smukke og meget prisbillige birgittinske Kvar-
talskrift bringer allerførst en historisk Afhandling om den
Forfølgelse, den portugisiske Minister Pombal satte i Gang
med Jesuiterordenen, hvilken endte med dens Undertryk-
kelse. En anden Afhandling fortæller om den store flam-
ske Mystiker i det fjortende Aarhundrede, John Ruysbroeck.
At to Artikler, en større og en mindre, handler om nys
afdøde Mgr. Benson, kan ikke undre nogen, der kender
hans Betydning for katholsk Aandsliv. Om Krigens skæb-
nesvangre Betydning for Hedningemissionen skriver Mar-
garet Ashby en lille indtrængende Artikel. En Del Digte
og Boganmeldelser findes ligeledes i Hæftet. N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Frøken Schwartzloses Koncert Fredag den 12. Februar til Fordel for fattige katholske Skolebørns Fodbeklædning havde samlet omkring halvfjerde Hundrede Tilhørere, saa Citys forholdsvis store Sal ikke kunde rumme de mange tilstedeværende. Programmet var overordentlig righoldigt og de forskellige Numre ualmindelig vellykkede. Særlig bør man maaske fremhæve Frk. Ellen Niensens og Frk. Overgaards Sang, Cellist Jensens Violoncel spil og ganske særlig Frøken Stockmarrs enestaaende Klaverspil. — Der kan gaas mange Skridt til Skole i det Fodtøj, som kan købes for den Aftens Overskud, som vistnok vil blive noget over tre Hundrede Kroner. At det blev saa stort skyldes bl. a. den Interesse, adskillige enkelte har lagt for Dagen. En bekendt Læges Hustru paa Vesterbro solgte saaledes for 106 Kr. Billetter, en anden bekendt Læges Hustru betalte sine to Billetter med 10 Kr., en gammel Dame skænkede 5 Kr. til Festen o. s. v. I næste Nummer af *Ugebladet* vil Regnskabet sandsynligvis kunne offentliggøres.

Ordrup. St. Andreas Menigheds Forstanderskab har udsendt Aarsberetning for 1914. Den første Oktober dette Aar fandtes der i Sognets Skoler 388 Elever: 245 paa Kollegiet, 9 i den danske Pgeskole og 134 i den franske Pigeskole. De faste, aarlige Bidrag til Kirke og Skole udgjorde omtr. 700 Kr. og udrededes af 61 Skatteydere. I »Klingpungen« indkom i Aarets Løb godt 500 Kr. Naar Regnskabet viser et minimalt Overskud, kommer det af, at Sognepræstens Løn er ansat overmaade lavt.

— Det blev to vellykkede og fornøjelige Aftener, St. Andreas Kollegium bød paa Fastelavns-Søndag og -Mandag. Baade Musikken, den firstemmige Sang og det kønne historiske Drama »Antiokias Belejring« blev fortrinlig fremført og gjorde stor og velfortjent Lykke. De unge Deltagere belønnedes med rigeligt Bifald, hvad de ærligt fortjente, om de end billigvis maa dele det med de Lærere, der Uger igennem med stor Umage har hjulpet dem til at naa det smukke Resultat. Forestillingen overværedes Søndag Aften af henved 500 Tilskuere, Mandag Aften af godt 350.

Aarhus. Søndag — Familieaften! Stort Program: Deklamation, firstemmig Sang, Solosang, Lystspil, Kaffe. Altsammen særdeles vellykket! Og endelig Lotteri uden Nitter, hvilket vistnok gav Pastor Schmid overmaade meget Arbejde, da det vandt ualmindelig stor Tilslutning. Iøvrigt udførte samtlige agerende et stort Arbejde, for hvilket de lønnes ved Resultatet »Fuldt Hus.« Til nævnte Løn drister undertegnede sig desuden til paa egne og hele Menighedens Veje at føje en rigtig hjertelig Tak!

Odder.

Sverige. Familieforeningen *Concordia Catholica* i Stockholm holdt den 11. Februar sin aarlige Generalforsamling. Først afholdt Docent v. Roosval Foredrag med Lysbilleder om St. Jørgensbillederne i Stockholms Storkyrka samt ældre kirkelig Kunst. Koncertmester Moersch gav dernæst nogle Musikstykker paa Violin. Til Æresmedlemmer af Foreningen valgtes den engelske Minister Mr. Howard med Frue. Friherre Gustaf Armfelt havde af Helbredshensyn bedt sig fritaget for Genvalg, hvorfor man i Stedet for ham valgte Ingeniør Edv. Blom til Formand. Til Næstformand valgtes Tandlæge A. Zanichelli og til Bestyrelsesmedlemmer Grosserer A. Sundstrøm, Civilingeniør E. Roesler, Ingeniør H. Lander, Fru Adams-Ray og Frøken V. Foss. Til Revisorer valgtes Fabrikant I. Barsuglia og Fotograf E. Roesler.

England. Ærkebiskop, Kardinal Bourne vendte Lørdag d. 6te Febr. tilbage fra Fronten, hvor han havde besøgt de engelske Feltpræster og saarede. Paa et af Lazaretterne havde Kardinalen ogsaa Lejlighed til at besøge

en Afdeling tyske saarede; ved Hjælp af Tolk henvendte han kærlige og fredsæle Ord til disse, der som alle tilstedeværende følte sig dybt grebne.

Frankrig. Den 11te Februar, den Dag da Vor Frue af Lourdes aabenbarede sig første Gang for den lille Bernadette, afholdtes der, efter de franske Biskoppers Anordning, af alle Frankrigs Børn en særlig Bededag for Freden. — Der er indtil Dato ved frivillige Bidrag indkommet 97,347 Frcs. til Feltaltre til de franske Præster i aktiv Tjeneste; hvert Alter er udstyret med fuldt Tilbehør af Messehagel (sort og hvid) og andre Præsteklæder, Missale, Lys, Stager etc. og koster 150 Frcs. Det er altsaa ikke saa helt faa saadanne Altre, der allerede har kunnet anskaffes for ovennævnte Sum.

— Krigen har, som allerede før nævnt, bragt ikke saa lidt Forandring i mange Franskmænds Forhold overfor Kristendommen. Ogsaa mange franske Generaler lægger nu uden Frygt deres religiøse Sindelag for Dagen. Generalerne de Castelnau og Pau er overbevisningstro Katholikker, og det samme gælder General Foch, som siden Slaget ved Marne er blevet General Joffres højre Haand. Sidstnævnte berømte General var ved Krigens Frembrud ligegyldig i religiøs Henseende; men nu paastaar vel underrettede Korrespondenter, at han er bleven meget forandret og i hvert Fald ser med stor Sympati paa sin Barndoms Tro. — En Flygtning fra Rheims fortæller, at denne Bys herlige Domkirke hogstaveligt er sin Undergang nær. Byens ærværdige Ærkebiskop, Kardinal Luçon, er ligesom Biskoppen af Arras, en anden ødelagt By, ufortrøden forbleven ved sin Kirke. Kardinalen sover og læser Messe i en Kælder og sørger Dagen igennem for sin Hjords timelige og aandelige Nød. — Mærkeligt er det, at den franske Regering som saadan stadig væk er gennemtrængt af det hadskeste Sindelag mod Kristendommen. Den har dog i disse Krigens Dage ikke Magt, som den har Agt, men maa taale meget, den ellers ikke havde taalt. Man maa haabe, at det franske Folk efter Krigens Afslutning maa kunne jage disse sine Tyranner langt bort. — De fem franske Kardinaler, Ærkebiskopperne Luçon af Rheims, Andrieu af Bordeaux, Amette af Paris, Sevin af Lyon samt Biskop Cabrières af Montpellier, har tilstillet deres Broder, Kardinal-ærkebiskop Mercier af Malines i Belgien, en meget sympatetisk Fællesskrivelse.

Rom. Jesuiterordenen, der siden Pater Wernz' Død i Fjor samme Dag som Pave Pius X. ikke har haft nogen Leder, har nu atter en saadan, idet Pater Wladimir Ledochowski den 11. ds. er bleven valgt til Ordenens General. Pater Ledochowski er Polak, 48 Aar gammel og Bro-

der til den her i Ugebladet flere Gange nævnte Grevinde Ledochowska, som har udført saa stort et Arbejde for Hedningemissionen. Pater Ledochowski skal være en meget energisk og bestemt Mand af ret konservative Anskuelser. Valghandlingen fandt Sted i Collegium Germanicum i Rom. — Den britiske Udsending ved Pavehoffet, Sir Howard, var sammen med Kardinal Gasquet o. fl. nys indbudt til en Frokost paa det Canadiske Collegium. Dettets Forstander udtalte i en Tale for Sir Howard det katholske Canadas store Glæde over Moderlandets imødekommende Skridt overfor Vatikanet.

Nord-Amerika. (U. S. A.) I Byen St. Paul i Minnesota er der fuldendt en Domkirke, en af Amerikas smukkeste Kirker, hvis Indvielse er fastsat til den kommende Palmesøndag. Samtidig hermed meddeles det ogsaa som et Rygte, at Ærkebiskop Ireland af St. Paul ved det næste Konsistorium vil blive udnævnt til Kardinal. Ærkebiskop Ireland, som i 31 Aar har beklædt Bispestolen i St. Paul, er en af Amerikas dygtigste Prælater, og hans personlige Energi og Hyrdeomsorg er vistnok Hovedgrunden til den katholske Kirkes store Vækst i Staten Minnesota.

Absalonsbøsserne

gav denne Gang et Udbytte af Kr. 173,00. Denne Sum er i Dag indbetalt til den højærv. Biskop, som, med hjertelig Tak til Giverne, haabede paa og opmuntrede til fortsat Offervillie til Afhjælpning af den forhaandenværende kirkelige Nød.

Nogle Bøsser er, paa Grund af Indsamlernes Sygdom, des værre ikke bleven tømte. Fastelavnssøndag, den 14. Februar 1915. For »Absalonskredsen« l. Fink-Jensen.

Von Hurcks Legat. Af dette Legat, som kan søges af Mænd eller Kvinder, bliver en Portion ledig. Ansøgninger (Skemaer forefindes ikke) med Oplysning om Alder og Trang indsendes inden 1. Marts til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69² o. G.

Absalonsbøsserne tømmes indtil videre til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag.

K.U.F. Ældre Afdeling (Medlemmer over 17 Aar) har Møde Søndag d. 21. Febr. Kl. 7 Aften i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44. Foredrag af Hr. Pastor Hillebrand om: »Det bedste i Verden«. Derefter forevises i levende Billeder: Jesu Kristi Liv og Lidelse.

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maaneden = 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Kasserer, Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Telefon 4110.

Klinikfrøken. Som saadan søges en ung Pige fra et godt Hjem. Telefonopringning bedes om muligt undgaaet.

Tandlæge *Hallas*, Nørrebrogade 15. Tr. 10—4.

Aarsberetning

for St. Elisabeth-Vincenskonferensen paa Frederiksberg.

Konferensen tæller 33 Medlemmer, 17 passive og 16 aktive. Medlemmerne har i Aarets Løb besøgt og understøttet 35 Familier. Systuen, der er knyttet til Konferensen, har Møde hver Torsdag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 i Boyesgade 8¹. I Aarets Løb forfærdigedes 122 større og mindre Beklædningsgenstande, deriblandt nogle Drengedragter til Førstkommunikanter. Til Systuen blev skænket forskellige brugte Klædningsstykker og Brugsgenstande, ialt 128 Stykker, desuden to større Partier hvidt Tøj til Linned, flere Stykker kulørt Tøj og Klædesrester. Alle, der paa en eller anden Maade har ydet Konferensen Hjælp i Aarets Løb, bringes herved en hjertelig Tak.

Nye Medlemmer, navnlig bidragydende, anmodes indtrængende om at indmelde sig, enten paa Systuen om Torsdagen eller til anden Tid hos Frk. M. Hoffmann, Uranievej 6, og Frk. Ronge, Lykkesholms Allé 14 C, hvor man ligeledes med Tak modtager Gaver, saavel Pengebidrag som brugte Klædningsstykker, Brugsgenstande o. s. v. eller besøger dem afhentede.

Indtægter og Udgifter i 1914.

Indtægter.		Udgifter.	
Kassebeh. 1. Jan. 1914	12,73 Kr.	Maanedlig Hjælp til	
Faste aarl. Bidrag	205,00 —	3 enligstillede	72,00 Kr.
Ekstra Gaver	30,00 —	Kontant Hjælp.	12,75 —
		Indkøb til Systuen	74,64 —
		350 Pot. sød Mælk	54,00 —
		Fødevarer	20,43 —
		5 Ekspl. af Ugebladet	10,00 —
		Kassebeholdning	3,91 —
	<hr/>		
	247,73 Kr.		247,73 Kr.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Torsdag d. 25. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkeholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Istedgade 3^a)
J. Braun, Sognepræst.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag d. 21. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (m. Prædiken).

Unio. Fredag den 19. Februar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Litteratur. Af L. G. er oversat og bearbejdet følgende fem Bøger af Gerhard Rauschen:

I Kirkehistorie. 179 Sider. 1 Kr. 75 Øre. Indb. 2 Kr. 25 Øre.

II Apologetik i Grundtræk. 109 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Ø.

NB. Nyudkommen. III Troslære. 153 Sider. 1 Kr. 50 Øre. Indb. 2 Kr.

IV Sædelære. 126 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

V Udvidet Apologetik. 106 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder **Fælleskommunion** Søndag d. 21. Kl. 7 Morgen.

Kirkelig Kalender.

21. Febr. 1. Søndag i Fasten.	28. Febr. 2. Søndag i Fasten.
22. — Mand. Petri Stol i Antiokia.	1. — Mand. Ferialdag.
23. — Tirsd. Petrus Damian, Biskop og Kirkelærer.	2. — Tirsd. (Karl den Gode, Martyr.)
20. — Onsd. Mathias, Apo- stel. (Tamperdag).	3. — Onsd. Ferialdag.
25. — Torsd. Ferialdag.	4. — Torsd. (Casimir, Be- kender.)
26. — Fred. Tamperdag.	5. — Fred. Ferialdag.
27. — Lørd. Tamperdag.	6. — Lørd. (Perpetua og Fe- licitas, Martyrinder).

(Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Festedagens.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 1.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 23. Februar Kl. 8 Aften.

P. Back: Billeder af Kirkens Historie XIV. Muhamedanismen.

(Nr. 28 og 136 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

Vincentiskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 21. Februar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

St. Josefs Gilde,

stiftet 1885, Protektor: Hs. biskoppelige Højærværdighed Johs. v. Euch, afholder til Fordel for den katolske Kirkesag

Koncert

Onsdagen d. 3. Marts 1915, Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B, under Ledelse af Hr. Organist Jos. *Hammermüller*, med velvillig Assistanse af kgl. Operasangerinde Fru *Johanne Brun*, kgl. Kapelmusikus Hr. *Vilh. Bartholdy*, Koncertsanger Hr. *Vilh. Michelsen*, Fru *Michelsen* og Frk. *Minna Holbæk*, de katolske Kirkekor og et Strygeorkester. Billetter à 2 Kr., 1 Kr. og 75 Øre. faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3. Telef. V. 3930.

A/S Varden afholder sin ordinære Generalforsamling Mandag d. 22. ds. Kl. 4 i Søpavillonen Dagsorden: 1. Beretning og Af-
læggelse af Regnskab. 2. Forslag om Selskabets Opløsning og Valg af Likvidatorer. 3. Eventuelt.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse afholder sin aar-
lige Generalforsamling Tirsdag d. 23. Februar Kl. 8 Aften Bred-
gade 64, hvortil alle Medlemmer venligst indbydes. *Bestyrelsen.*

Hjertelig Tak for udvist Deltagelse ved vor kære Fader, Skibs-
fører Nielsens Bortgang. *Hans Børn.*

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akade-
miske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som
maaette ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser,
der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister
Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf.
Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 9.

Søndag den 28. Februar.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Historiske Erindringer om Nationers Gæstfrihed. — Nogle Mindeord om Generalkonsul Hoskier. — Betragtning ved Korsets Fod. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Tyskland. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

245.

Korsets Byrde.

Selvornægtelsen er den Skole, hvori vi lærer at »tage Korset op«. Thi den, som fornægter sin Vilje, for at Guds Vilje maa ske, han vil just bære den Byrde, som lægges paa. Og dette er at »tage Korset op«.

Men hvori bestaar Korset? I Lidelse. — Legemlig Lidelse i Sygdoms Nød, i Fattigdoms Nød kan blive et svært Kors. Men er det ikke forunderligt. To af de lykkeligste Mennesker, jeg har truffet paa, var maaske de dybest lidende i legemlig Henseende, sande Lasarus'er. Den ene beskæmmede mig dybt. Jeg begyndte med at udtale min ærlig følte Deltagelse og min Beklagelse over hans Nød. Han afbrød mig næsten utaalmodig; »Men jeg er jo tilfreds.« Ja, det er Kunsten: at fornægte Kødets Vilje for at ville lide, hvad Gud lægger paa. Denne Kunst havde han lært. Dette er at bære sit Kors efter hans Eksempel, som sagde: »Ikke som jeg, men som du vil.«

At sættes ud af Virksomhed er et tungt Kors for mange. Men det kan bæres af dem, der indser Herrens Vilje, som kun er den, at vi skal arbejde paa en anden Maade, medens Formaalet altid er det samme: vor egen Saliggørelse.

At lide under Menneskenes Miskendelse, Uvilje, onde Ord, uretfærdige Domme er et svært Kors, og somme bukker under for Sjælens Græmmelse under Byrden. Men den kan bæres af dem, som har opgivet at søge Menneskegunst. Lad os tie stille i saadan Smerte, tie og bie.

(Af Krogh-Tonning: Kirkeaalet).

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat).

5. *Contardo Ferrini* († 1902).

Contardo Ferrini blev født i Milano d. 4. April 1859 og var af anset Familie. Hans Fader Rinaldo Ferrini var Professor i Fysik ved den polytekniske Læreanstalt og er bekendt for flere Værker om Varme- og Elektricitetslære, som ogsaa er oversat paa fremmede Sprog.

Allerede i sin Studietid i Milano udmærkede Contardo sig ved sin Flid og Fromhed. Han havde særlig Forkærlighed for den h. Skrift, og for bedre at kunne forstaa den lagde han sig efter Syrisk og Hebraisk; Pauli Breve lærte han udenad.

Syften Aar gammel kom han til Universitetet i Pavia for at studere Jura og boede dengang i det borromæiske Kollegium. Men paa dette Tidspunkt, da han var udsat for Fristelser mod Tro og Renhed, sluttede han sig inderligt til Gud. Hans Breve og Optegnelser fra denne Tid giver os et Indblik i hans indre Liv.

Som det bedste Middel til at bevare sig ren og ubørørt i Ungdommen anbefaler han Bønnen. Sine Erfaringer i den Retning meddeler han i Breve til en Ven. Han bliver helt veltalende, naar han skildrer den Trøst og Glæde, han øser af den daglige Betragtning. Ordene i den 42. Salme: »*Ad Deum, qui lætificat juventutem meam* — Til Gud, der fryder mig i min Ungdom«, faar ham til at betragte Gud som al Glædes Ophav og i alle Ting at beundre Guds Skønhed og Kærlighed. I Kollegiet læstes Messen kun om Søndagen, men Ferrini overværede daglig det h. Messeoffer i Sognekirken og holdt hver Dag sin Tilbedelse foran det Allerselligste. Omhyggeligt undgik han alt det, der kunde plette Hjertets Renhed, aldrig brugte han tvetydige Talemaader, Vittigheder el. Sange; man saa straks hans pinlige Forlegenhed, naar andre begyndte dermed. Iøvrigt var Contardo meget afholdt af sine medstuderende paa Grund af sin Munterhed og Venlighed, og han havde en gavnlig Indflydelse paa tvivlsomme Karakterer.

Den Trøst, han følte ved Modtagelsen af den h. Kommunion, beskriver han i et meget smukt Brev til sin Søster, der paa den Tid for første Gang nærmede sig Herrens Bord.

Fire Aar efter afsluttede den fromme Student sine Studier i Pavia med et glimrende Resultat. Han havde taget Doktorgraden og fik samtidig paa Anbefaling af Fakultetet et Stipendium fra Regeringen til videre Studium i Udlandet. Han valgte Berlin, hvis juridiske Fakultet nød stor Anseelse. Paa Rejsen i Efteraaret 1880 kom han gennem Leipzig; han søgte til en katholsk Kirke, men fandt ingen og var saa bedrøvet derover, at han skriver, at den By forekom ham som en Ørken.

I Berlin begav Ferrini sig allerførst til St. Hedvigskirken, og da han her havde sluttet sin Bøn om Velsignelse og Beskyttelse, saa han en jævnaldrende ung Mand. Han spurgte denne om Vej, og den unge Mand var yderst forekommende mod ham. Han hjalp ham med at finde et Logis, stod ham i de første Dage bi med Raad og Daad og præsenterede ham for nogle katholske Studenter. Den fremmede var helt forbavset over at finde saa varmt katholsk Liv i den tyske Hovedstad. Særlig tiltalt følte han sig af Omgangen i en katholsk Studenterforening. I sine Breve omtaler han stadig disse Studenters Iver og gode Aand og opfordrer Italienerne til at efterligne dem. Ligeledes beundrer han Altergangen i St. Hedvigskirken og Soldaternes opbyggelige Adfærd. Han glemmer at omtale, hvor meget han sikkert selv har opbygget andre.

Fyrstbiskop Förster af Breslau kalder ham i et Brev til Ærkebiskop Riboldi af Pavia, som har givet Ferrini en Anbefalingsskrivelse med, *potentem in lingua Germanica et in pietate* (en Mester i tysk Sprog og Fromhed) og ønskede, at man vilde sende flere saadanne Studenter fra Italien. Han gik ogsaa her hver Dag til den h. Messe og kommunicerede hver Søn- og Helligdag. Han blev indført i St. Vincentskonferenserne; her lærte han Professor i Botanik, Dr. Max Westermaier, at kende, og med ham knyttede han et varmt Venskab. Paa denne Maade blev Ferrini indført i alle Berlins katholske Kredse, og han tog den inderligste Del i den betrængte Kirkes Skæbne i Tysk-

land. De tyske Katholikkers stærke Tro, saaledes skrev han dengang, gav ham det bedste Haab for Fremtiden.

I sin Ferie besøgte han Tysklands andre Byer — ja, han naaede endog til Danmark I St. Knuds Kapel i København rørtes han til Taarer ved den Tanke, at han saa højt mod Nord kunde føle sig som hjemme i den lille Kirke og saa enig i Troen med de fremmede Folk. Han var meget begejstret over de tyske Salmer og oversatte en Del paa Italiensk.

Paa Universitetet var Ferrini en flittig Tilhører ved de forskellige Forelæsninger. Særlig Betydning fik Zachariæ for ham; det var denne, der henledte hans Opmærksomhed paa den romersk-byzantinske Ret, et Felt, paa hvilket han som Forsker skulde opnaa Verdensberømmelse. De to Mænd blev Venner for Livet ved deres indbyrdes Interesse for deres videnskabelige Arbejder. Zachariæ testamenterede ved sin Død alle sine Manuskripter til Ferrini.

To Aar senere forlod Ferrini Berlin for at studere videre i Paris, Rom og Firenze. I November 1883 blev han ansat som Privatdocent i den romerske Rets Historie i Pavia, og to Aar efter blev han Titulærprofessor. 1887 blev han Professor i romersk Ret ved Universitetet i Messina, 1890 blev han kaldet til Modena, og endelig blev han i 1894 enstemmig af Fakultetet i Pavia valgt til juridisk Professor.

Siden sit Ophold i Berlin havde Ferrini været en overordentlig produktiv Forfatter. Der udkom aarlig en Mængde Afhandlinger og kritiske Artikler i italienske, tyske og franske Fagtidsskrifter. Han forfattede en Række Tekstbøger til Brug ved det juridiske Studium og flere historisk-juridiske Værker; særlig bemærket blev han ved forskellige arkivariske Opdagelser med Hensyn til byzantinsk-romersk Ret. Efter Zachariæ's Død gjaldt han for den første Autoritet paa dette Omraade.

Lige overfor denne store Lærdom bør Ferrinis levende Tro og dybe Fromhed med Rette fremhæves. Hverken Ære, Smiger eller Fritænkeres Angreb kunde i mindste Maade forringe hans religiøse Iver. Hver eneste Dag hørte han den h. Messe, og efter sin Bosættelse i Modena 1890 kom-

municerede han ogsaa daglig. Lige saa regelmæssig aflagde han i Løbet af Dagen et Besøg hos Frelseren i Eucharistien, og ofte tog han efter Forelæsningerne nogle af sine Tilhørere med. Han bad før og efter sine Studier, og hver Morgen holdt han et Kvarters Betragtning. Hans Udtalelser om Bønnen indeholder gyldne Læresætninger: »Hvis jeg gavner med mine Studier, saa kan jeg takke Bønnen derfor. Paa Grund af den Trøst, jeg finder i Bønnen, spilder jeg ikke min Tid i Teatrene, paa Kafeer eller med lignende unyttigt Tidsfordriv, som et uordnet Liv fører med sig. Bønnen giver mig Kærlighed til Samling, Ensomhed og Arbejde.« Et andet Sted skriver han: »Et Liv uden Bøn, en Opvaagnen uden Guds rige Velsignelse, et andet Leje end i Kristi Arme er mig ubegribeligt. Et saadant Liv maa være som en sort Nat, der gør forsagt og modløs, over hvilken Guds Forbandelse hviler, som ikke giver Kraft til at modstaa Fristelserne, og i hvilken alle Aandens Glæder mangler. Det er mig en Gaade, hvorledes man kan udholde et saadant Liv.« Ferrinis Liv var en uafbrudt Bøn. Hans klare Forstand trængte altid gennem Stoffet til alt det skabtes Ophav; alt gav ham Anledning til at beundre Guds Storhed. Hans bedste Bønnebog var Guds frie Natur.

Contardos Fader ejede et Landsted ved den lille By Pallanzo paa Lago Maggiore's vestlige Bred, lige over for de bekendte Borromæerøer. Her opholdt Familien sig i Ferien, og fra sin tidlige Barndom havde Contardo lært at elske Alpernes rige Verden. Lange Ture, høje Bjergbestigninger var den eneste Glæde, som han undte sig i fuldt Maal. Det var for ham den sundeste Adspredelse fra hans strenge aandelige Arbejde. Men ikke blot legemligt — ogsaa aandeligt — styrkedes han i denne herlige Natur. Af hans Breve og hans Ledsageres Beretning fremgaar, hvor mægtigt hans Hjerte her følte sig opflammet til Beundring af den guddommelige Almagt og Godhed.

Og som Naturen, saaledes var ogsaa Kunsten for ham et Middel til at hæve sig til Gud. »Guds Aand,« siger han et Sted, »føles i alle udødelige Mesterværker. Jeg følte altid en usigelig Kærlighed til Gud paa Museerne i Mün-

chen, Dresden, Berlin, Wien, Rom og Firenze, naar jeg betragtede Kunstværkerne, og mangen Taare randt hemmeligt fra mit Øje; jeg haaber, at min Engel ikke lod den falde til Jorden.«

Den moderne Vantro, der breder sig ved de fleste Universiteter, smittede ikke Ferrini; hos ham opstod ingen Tvivl og Vaklen. Han udgav et Par Smaaskrifter for at bekæmpe Positivismen, især med Henblik paa de i Italien vidt udbredte Skrifter af Ludvig Büchner. Han var en udmærket Raadgiver for dem af hans Venner, der kæmpede med Trostvivl. For ham, den store lærde, gjaldt Stolthed som den værste Anstødssten mod Sandhedens Erkendelse, Ydmyghed er for ham »den eneste Vej til Gudserkendelsen,« og han var selv et lysende Eksempel paa Sandheden af denne Paastand.

Som Professor havde han lavet sig en bestemt Plan for sin Dag; selv i Udøvelsen af det gode havde han sin nøje fastsatte Regel. Særlig stræbte han efter at vise sig beskeden og forekommende mod alle, især mod Fritænkere og ligegyldige, for at vinde dem for Troen ad Sagtmødighedens Vej. Han bad før alle sine Forelæsninger, at de maatte bringe aandelig Frugt for Tilhørerne, og hørte han noget ondt om andre, bad han straks om disses Omvendelse. Guds Moder hyldede han hver Time med et Ave Maria og stræbte altid efter den største Samling efter den h. Kommunion.

Ferrini var en Mand med høje Idealer, og Kyskheden var for ham den første af alle Dyder. Han levede sit Liv som ugift og kæmpede tappert for at bevare Hjertets Renhed. Hver eneste Dag bad han til den h. Jomfru, den h. Aloysius og sin Værnehelgen, den h. Contardus, for ved deres Forbøn at bevare sin Renhed. Hans Forældre ytrede ofte det Ønske, at han skulde gifte sig; men han modsatte sig det bestemt og energisk.

Alle roser hans Venlighed; selv Fritænkere var imponerede af hans Lærdom og Karakter, og personlige Fjender havde han ikke. Professor Luigi Olivi af Modena skriver: »Omgangen med Ferrini var for mange en Skole i Fuldkommenhed.« De unge Studenter følte sig tiltrukne af deres Professors ædle Karakter, de spurgte ham om Raad

i mange vanskelige Tilfælde, og de bragte ham Bøger, som de var i Tvivl, om de burde læse.

Og for sin Familie var Contardo den bedste Søn og Broder, altid rede til enhver Tjeneste. Han kunde bo hos dem, den Tid han var Professor i Pavia, da han der kun havde 3 Forelæsninger om Ugen. Ferrini fik allerede i Aaret 1900 en Hjertesygdom paa Grund af overanstrengende Arbejde, og da han i 1902 kom ud til Landstedet ved Suna, var han meget svag. Til alt Uheld stødte der i Efteraaret en Tyfus til, og hans Konstitution var ikke stærk nok til at staa denne ondartede Sygdom igennem; han døde den 17. Oktober 1902, kun 43 Aar gammel.

Efter hans Død viste det sig, hvor agtet han var af alle. Mange Professorer lovpriste ham som en Helgen i deres Kondolenceskrivelser. Beboerne i Suna ytrede først det Ønske, at han maatte blive erklæret hellig; de havde jo dog saa ofte følt sig opbyggede af hans Fromhed, Beskedenhed og Elskværdighed. Ønsket om Ferrinis Beatifikation blev stadig varmere; det blev udtalt af baade Lægfolk, Præster og Biskopper. Med almindelig Jubel modtog man Efterretningen om, at Pius den X. i Aaret 1909 havde overdraget Kardinal Ferrari af Milano at begynde Processen.

Ferrini har som ingen anden fortjent at være et Forbillede for den moderne Verden. Den 29. Maj 1910 foretog Prof. Carlo Meda sammen med katholske Studenter en Pilegrimsrejse til Ferrinis Grav i Suna; han holdt ved Graven en begejstret Tale, hvori han opfordrede de unge til at følge den store Mands Eksempel. Naar det er sandt, at en katholsk Videnskabsmand fra Lægkredse, der af hele sin Sjæl er Troen hengiven, er mere værd end en af Kirkens Apologeter, saa gælder dette vel endnu mere om en Mand, der var verdensberømt paa Grund af sin Lærdom, og som midt i Verden førte en fuldkommen Ordsmands, ja en Helgens forsagende Liv. (Forts.)



Historiske Erindringer

om

Nationers Gæstfrihed

Af E. R.-L.

(Sluttet.)

III.

Efter Tysklands sejrige Felttog mod Frankrig og Oprettelsen af det tyske Rige (18. Januar 1871) skiftede i Preussen Stemningen mod den katholske Kirke. Den saakaldte Kulturkamp — en Kamp mod Kulturen — udbrød, og i 15 Aar prøvede Preussen med Bismarck i Spidsen at knuse den katholske Kirke i hele Tyskland. Biskopper og Præster afsattes og fængsledes, de gejstliges Lønninger inddroges, og mange gejstlige Ordener forjoges, og deres Ejendomme konfiskeredes. Det meste af den Uret og Vold, der dengang øvedes, er efterhaanden nogenlunde gjort godt igen, omend saa udmærkede Ordener som Lazaristerne og Jesuiterne endnu ikke har faaet Lov til at rejse et eneste Ordenshus paa tysk Grund.

I denne Nødens og Forfølgelsens Tid tyede mange tyske gejstlige og Ordensfolk til fremmede Lande, især Holland og England, og gjorde der rige Erfaringer om udenlandske Trosfællers Gæstfrihed. Allerede 1872 flygtede Jesuiterne saaledes til England, hvor de i omtrent 25 Aar havde to store Huse, og hvor ogsaa adskillige af de Præster, som virker her i vort Fædreland, har gjort deres filosofiske og theologiske Studier. Det var dog især Holland, der blev et gæstfrit Tilflugtssted for bortjagede gejstlige og Ordensfolk; det laa jo saa nær Tyskland, og der herskede retfærdige og liberale Love i dette Land. Saaledes flygtede Ærkebiskop Melchers af Köln, efter at have været holdt fængslet et halvt Aar af Regeringen, til Maestricht i Holland, hvor han i Skjul hos Franciscanerne ti Aar igennem styrede sit store Ærkebispedømme, uden at nogen vidste, hvor han var; i Franciscanerklosteret i nævnte By viser Patrene endnu med Stolthed den snævre Klostercelle, der i en halv Snes Aar var ærkebiskoppeligt Palads.

Omtrent paa samme Tid blev ogsaa den udmærkede Biskop Martin af Paderborn fængslet, men undslap lige-

ledes til Holland. Efter den preussiske Regerings Krav udviste dette Land ham dog, hvorpaa han i Belgien fandt et Tillflugtssted, hvorfra han til sin Død i 1879 i al Hemmelighed styrede sit Bispedømme.

Ogsaa en tredje tysk Biskop, Brinckmann af Münster, maatte under Kulturkampen udstaa Fængselsstraf, Bøder og ni Aars Landsforvisning. Han fandt Ly i Bispebyen Roermond i Holland, hvorfra han styrede den ham betroede Hjord i Tyskland.

IV.

Næppe begyndte i Eftersommeren 1914 den store Landflygtighed for det ulykkelige belgiske Folk, før England aabnede sit store Hjerter og sit rige Hjem for de hjemløse.

Et af de mest højsindede Træk i denne nationale Gæstfrihed var maaske nok det, at Cambridge Universitet indbød Louvains Universitet til som saadant at være dets Gæst, saa længe Krigen varede. Det Samarbejde og Samliv, der saaledes vilde være fremkommen mellem de to Universiteter, vilde sikkert have faaet stor Betydning for dem begge, men Planen kunde af forskellige Grunde ikke komme til Udførelse. Derimod er mange belgiske Professorer, Studenter og talrige andre Belgiere Privatgæster i den gamle Universitetsby, hvis Studenter indbyrdes har sat en systematisk Indsamling i Gang til Fordel for Flygtningene. Denne Indsamling indbringer gennemsnitlig 1000 Kr. om Ugen, en smuk Sum, naar man tager i Betragtning, at Studenternes Antal paa Grund af Krigen kun er omtrent en Tredjedel af det normale; den fremkommer sikkert heller ikke uden personlige Afsavn og Ofre.

Den Respekt, som vises Belgiernes katholske Tro fra de protestantiske Englænderes Side, er overordentlig ædel og aftvinger til Gengæld dyb Respekt for den Folkekarakter, der er i Stand til at vise den.

En Ting er forandret siden Revolutionstiden nemlig den katholske Kirkes Stilling i England. Nu er Landets egne Katholikker ikke mere den lille, foragtede, lyssky Flok, som endnu Kardinal Newman har kendt i sine unge Dage. Nu er der blomstrende, katholske Organisationer

overalt i Landet, og hvad er mere naturligt, end at disse og de talrige katholske Privatfamilier er de allerivrigste til at yde deres Trosfæller Gæstfrihed. I Dagbladet »København« fremhævede allerede i Efteraaret Fru Ahlberg, at de kvindelige katholske Foreninger udrettede et vældigt Arbejde i den Henseende.

Den varme Kærlighed, hvormed Flygtningene bliver modtaget, faar man det allerbedste Indtryk af ved til Slut at høre lidt af et Brev, i hvilket en af Ursulinerinderne fra Lierre skildrer deres Flugt og Ankomst til det engelske Benediktinerindekloster i Princethorpe ved Rugby.

Først giver Brevskriverinden en hjerteskerende Beskrivelse af Krigens Rædsler, der som et Hav ved Flodtid ustandselig stiger fra det Øjeblik, de første, saarede Soldater bæres ind i Klosteret, og indtil de første Granater springer over dets Tag og fordriver sunde og syge, Nonner og Soldater og Flygtninge, der fra andre Byer er strømmet sammen dér. Saa ser vi den lille Skare Klostersøstre, hver med sin Bylt under Armen, vandre afsted ad hundløse Veje. Da de naar en Station, hører de en lille fattig Pige spørge: »Gaar det Tog til England?« Ja, England! det er Løsenet for alle angst- og længselsfulde Tanker. De stakkels Søstre beder om Fribilletter til Anvers, da de ved, at andre Ordensfolk har faaet saadanne. »Hvilken Orden?« »Ursulinerinder?« »Nej, saa faar De ingen Fribilletter. Den Orden er rig.« Rig! de stakkels Søstre ser paa hverandre i deres dybe Elendighed og ved knap, om de skal le eller græde. Omsider faar de ved barmhjertige Menneskers Hjælp tilstrækkeligt til at løse Billetter lige til England, og de naar Havnen i Anvers. De skal lige til at gaa om Bord i Skibet, da Ordren lyder: »Kun Plads til Bønder, som er ved at dø af Sult; ingen Plads til Dem!« De resignerer og venter. I denne frygtelige Ventetid naar den første Tone af den engelske Velkomst dem, et Telegram fra deres Værtinder, der skriver, at de glæder sig til at modtage dem. »Glæder sig« — det virker vidunderlig trøstende og opmuntrende. Endelig lykkes det dem ogsaa at komme afsted. Efter en haard Overfart gaar de i Land i England, og ubeskrivelig Godhed og Hjælpsomhed møder dem fra alle Sider. En dem fremmed Herre befordre dem, med

Motoromnibusser fra den ene af Londons Stationer til den anden, Folk ser paa dem, at de er Flygtninge og tilraaber dem Velkomsthilsener. Midt om Natten naar de Rugby Station, hvor de maa tilbringe flere Timer i Ventesalen, før Morgentoget kan føre dem videre til Princethorpe.

»Hvorledes skal jeg kunne skildre den overstrømmende Godhed, vi var Genstand for her?« skriver Søster N. N.

»Stationen var fuld af Soldater; mange af disse stolte Karle kom hen til os, knælede ned foran os og kyssede vore Hænder; de brændte efter at gøre godt imod os. En Mand bød mig en Kop Kaffe; jeg trængte ikke selv til den og bad, om jeg maatte lade den gaa videre; Soldaterne misforstod mig og troede, det var af Selvfornægtelse, jeg gjorde det, og paa Øjeblikket bestormede alle »Tommierner« os med Kopper Kaffe i Hobetal. Gud bevare og lønne de tapre, gode Hjerter!

Saa snart vi kunde, telegraferede vi til Søstrene i Princethorpe, og samtidig med, at de fik vort Budskab, naaede vi selv den lille Landstation tre Fjerdingvej fra Klosteret. Rygtet om vor Ankomst bredte sig snart, og alle Omegnens Køretøjer blev med Glæde stillet til vor Raadighed.

Hvor var vi en elendig, ynkelig Flok at se til! saa smudsige, saa trætte og usle i enhver Hensende, og med Hjerter, der var endnu mere elendige end det ydre, af bare Sorg og Græmmelse. . . Men dér ligger Klosteret allerede, hvor er det smukt . . . mon vore Værtinder er paa det rene med, hvilken usselig Flok de faar til Gæster? Vil de ikke foragte os for vor Nød? Taabelige Hjerter! hvor kunde du tvivle! Næppe er Døren bleven aabnet, før alle vore sørgelige Ængstelser svinder bort i St. Bents Døtres varme Modtagelse. En saadan Medynk! en saa guddommelig Medlidenhed! Hvem af os vil nogen Sinde kunne glemme hint første Øjebliks Fryd! Det var ikke Barmhertighed, de gav os, det var Kærlighed; og var noget Sted paa Jorden i Besiddelse af den Evne at læge sønderrevne Hjerter, saa var det Princethorpe. Mine stakkels Søstre glemte straks Nød og Udlændigheden; deres kærlige Venner havde ventet paa at byde dem velkommen i deres smukke Hjem, og nu var der ingen Tvivl om, at de havde

gjort langt mere — de havde taget dem lige ind i Dybet af deres ædle Hjerter.

Klosterklokken ringer til sakramental Velsignelse. Vi faar vore Pladser anvist i den smukke Kirke, uendelig taknemmelige ved atter at knæle ved Alterets Fod. . .

Krigslarmen dør i de himmelske Harmonier. . .«

Nogle Mindeord om Generalkonsul Hoskier.

For nylig døde i Paris den gamle Generalkonsul Hoskier. Hans elskelige, længst afdøde Hustrus, Elise Hoskiers Navn er vel kendt her hjemme. Mangen Katholik har sikkert spurgt sig selv, hvordan det var muligt, at den ædle, retsindige Mand, som hun elskede saa højt, ikke fulgte hende i hendes Tro. Guds Time var endnu ikke kommet; men at den omsider kom, skyldes sikkert hendes Bønner og ikke mindst hendes lidelsesfulde Død i Flammerne. Man mindes uvilkaarlig Mgr. Bougands Ord om St. Monika: »Takket være dig ved jeg bedre end før, til hvor høj Pris Sjælene maa genløses.«

Vi giver Ordet til den franske Korrespondent: Hr. Hoskier var en fremragende politisk og finansiell Personlighed af ulastelig Retskaffenhed. . . Han spillede en vigtig Rolle, som dog forblev ukendt for Offentligheden, eftersom Hoskier var en beskedent Mand. Han levede i et Beskedenhedens Rige, skjult bag sin dybe og ædle Tilbageholdenhed. Hans Haand var som hans Hjerte altid aaben for enhver Nød og enhver Daad, der fortjente Medfølelse. Hans stille Glæde var det at øve det gode, uden at nogen vidste deraf; det nød han, ikke af Hovmod, men af berettiget Stolthed, som den Mand, der forstaar, at hvo som hengiver sin Kærlighed, idet han glemmer sig selv, er skabt i hans Billede, der er »en skjult Gud«. Hvorfor afdække den hemmelige Stræben, der sætter det bedste i os i Bevægelse? Fortjener Verden, at vi aabenbarer den vor Tankes Baggrund og prisgiver den vore reneste Udsyn og vore blideste Glæder? Lader vi Verden faa Indpas i vort indre Liv, saa følger dens taabelige Meningers og snæversynede Opfattelsers Uro med. Tavsheden er bedre. Det Kloster, man indemurer sig selv i, bevarer en fra den vanlige Spredthed. Jo mere vor Sjæl er utilgængelig for Jordens Uro og Larm, desto mere Fred samler den sig.

Hoskier saa sin Stilhed afbrudt af mangen dyb Sorg: hans Hustru og Datter omkom ved Basarbranden, hans Søn ved Skibet »General Chanzy«s Undergang; ogsaa hans Datter, Fru Brunhes, døde. Hans allerede saa dybt nedbøjede Sjæl blev haardt ramt ved dette sidste Slag. De døde bliver os efterhaanden mere nærværende end de levende. De, som har forladt os, bliver hos os som vemodige og rene Billeder, indrammede i vor Sorg og nærmere ved os end nogensinde i Foreningen med Gud, der sammen med sig selv lader dem blive eet med vore allerinderste Følelser.

Jeg har set ham græde ved Mindet om sin Datter, denne Blomst fra Bjergets Top, altid vendt imod det rene Himmellys.

»Han havde for mange Dyder til ikke at være Kristen«, har den kristne Digter sagt; han var det allerede af Hjertet, før han blev det ved den katholske Tro. Da han bestemte sig til at træde ud af Vildfarelsen, gjorde han det atter som den Tavshedens Mand, han var. Han vilde i Paris have kunnet finde mere end een fremragende Præst, der gerne havde vejledet hans Skridt; men nej, han bankede paa Døren til en ringe Bolig og aabnede sin Sjæl for en beskedene Ven.

Behøvede han at oplyses? Var der ikke hist oppe skønne Sjæle, der bad for ham? Genspejlende det evige Lys fulgte de ham sikkerlig overalt med den evangeliske Sandheds klare Straaler. Hvad han søgte, var en enfoldig og hengiven Deltagelse, ved hvis Berøring han blidt og langsomt kunde opvarme sin forarmede, kuldskære Sjæl, der frøs i Protestantismens isnende Luft. Langsomt ledte Tanken ham til Tabernaklet, og der kom den Dag, hvor Tabernaklet aabnede sig for ham.

Ogsaa den Gang vilde han gerne have skjult sin Sjæls Glæde; det hverken kunde eller skulde han for alle deres Skyld, der saa længe havde biet paa Guds Time og paa hans Time.

Til sidst gik han stille bort; uden Uro saa han det sidste Afsnit komme. Han var tavs og stille overfor Døden, som han havde været tavs i Livet.

Saa er de da nu forenede i een og samme Kærlighed, de, der havde elsket hinanden saa inderlig paa Jorden. Ikke een savnes i dette Sjælenes Familiestævne. Arbejderen fra den ellefte Time, som er bleven faderlig modtaget af Vor Fader, som er i Himlen, har frydet Arbejderne fra den første Time. Een Gud har sammenfyldt dem alle i de evige Glæders Hjem, hvor Udlændighedens Sorger glemmes, hvor der hviles ud efter Rejsens Besværligheder, og hvor den evige Skønhed skues, den, som kun skimtes i Jordelysets Dæmring.

Betragning ved Korsets Fod.

Dybt bøjed, Krist, dit Hoved du i Vaande,
i Smerte vred sig hvert et Ledemod,
saa tungt du stønned, stakket var din Aande,
og Jorden suged op dit ædle Blod.

Et Offerlam, udspændt paa Korsets Planke,
og naglestungen gennem Haand og Fod!
Hvo voldte det? Jeg ræddes ved den Tanke,
hvem vel det var, som Korset rejse lod?

»Jeg vilde sone din og alles Brøde« —
o Krist, jeg ængstes, sig, er det dit Svar,
var jeg blandt dem, der martred dig til Døde,
stod og min Skyld paa Korset, der dig bar?

Var det kanske min Syndeskyld, der stødte
dig Lansestikket dybt i Hjertet ind,
var det for mig og for min Synd du blødte,
da Blodet randt i Strømme paa din Kind?

Hvad soned du, da vemodsfuld du sænkede
som skyldbetyngt dit Hoved ned mod Jord,
og hvem var det, som dig til Korset lænked
og fandt, at ingen Pinsel var for stor?

Hvi maatte, Krist, i Taarer Øjet tindre,
og hvorfor bar dit Hoved Tornekrans,
du vilde stødse hjælpe kun og lindre,
hvi slukked vi da Øjets Straaleglans?

Ja, ræddes maa vi, Frelser, naar vi skue
din bitre Sorg og al din Sjælenød,
naar Bødlen dig med Svøben vi ser true,
naar Haan og Spot dig følger til din Død.

Og hade maa vor Sjæl den Synd og Brøde,
der sænkede dig i Angstens mørke Nat,
saa kvalopfyldte Ord fra Korset lode:
»Min Gud, min Gud, hvi har du mig forladt?«

Og elske vil jeg, Krist, dig for din Kvide,
for hver en Taare, for hvert Skridt, du gik,
for al den Haan og Spot du maatte lide,
for hvert et Svøbeslag, dit Legem fik.

O, lad med dig mig Korsets Byrde bære,
ej vige fejgt, naar Kampen synes haard,
vil blot du selv, o Krist, min Fører være,
paa bratte Stier trygt jeg fremad gaar.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. En af Kirkeforstanderne meddeler os, at Artikelen »Indkomstskat-Kirkeskat« i næstsidste Nummer allerede har baaret gode Frugter. Saaledes har flere forhøjet deres Beløb, ligesom der har fundet Efterbetaling Sted, endog af ret betydelige Beløb. Der er maaske Anledning til atter at henlede Opmærksomheden paa Artikelen, ikke alene for at den skal læses, men ogsaa, for at der skal handles efter den. Og hvad der er sagt i nævnte Artikel, kan vist gælde for alle Vikariatets Sogne. I hvert Fald gælder for alle Sogne: *Stræb henimod at være din egen Forsørger.*

— At det ikke skal undgaa nogens Opmærksomhed, skal det ogsaa her fremhæves, at det er paa Onsdag, at St. Josefs Gilde afholder sin store Koncert i St. Knuds Skoles Festsal. Alle, som har Interesse for Musik og for Formaalet, den danske Kirkesag, bør være med paa Onsdag Aften, hvor der sikkert vil blive budt lødigt musikalsk Underholdning.

— Traditionen tro havde *Unio* ogsaa i Aar paa Fa-stelavns Søndag arrangeret en munter Sammenkomst for sine Medlemmer. Festen holdtes denne Gang i de sædvanlige Lokaler i Frederiksberg Allé, hvor baade Stue og 1. Sal var taget i Brug, Første Sal var ved Hjælp af Pensel og Farve omdannet til en veritabel Dyrehavsbakke med »Mester Jakel«, »Kilden« og de obligate »Bakke«-Forlystelser. Her færdedes de sommerklædte Deltagere indtil Trængsel, og her samledes man om Smørrebrødsbordene samt senere om Kaffebordene, medens nogle vellykkede Karrikaturer i Lysbilleder af forskellige af Foreningens kendte Medlemmer vakte megen Moro. Forresten gik Dansen lystigt i Stueetagen. Alt i alt en fornøjelig og — hvad i disse Tider ikke mindst bør fremhæves — for Deltagerne billig Aften.

— Det var en sjælden interessant, troværdig og besindig Skildring af Muhameds Liv, som *Pastor Back* i Tirsdags gav paa Højskolen for en ret talrig Skare Tilhørere. Foredraget var en værdig Fortsættelse af den Række kirkehistoriske Foredrag, som afdøde Mogens Ballin fik gjort saa udmærket en Begyndelse paa.

Fredericia. Aarsregnskabet for den herværende Menighed — Landets ældste — er i disse Dage offentliggjort. Kirkeskat og Skolepenge er omtrent lige store Indtægter, mellem 350 og 400 Kr. hver. Ejendommen St. Knudsborg, der synes at tilhøre Menigheden, men hvis Regnskab føres ganske for sig selv, er alene Skyld i, at der ikke bliver et betydeligt Underskud. Hvad der ikke mindst falder i

Øjnene paa Regnskabet er Statens og Kommunens Tilskud til Skolen paa 1600 Kroner i alt.

Tyskland. Det er et stort Tab for de katolske Polakker i dette Land, at Ærkebiskop Likowski af Gnesen-Posen den 20. ds. er afgaaet ved Døden. Kun $\frac{1}{2}$ Aar beklædte Ærkebiskop Likowski sit meget vanskelige Embede, som havde staaet ledigt i omtrent 8 Aar. Mgr. Likowski blev 78 Aar gammel.

— Den 19. Februar har Pastor v. d. Kettenburg ved St. Ansgars Kirke haft den Sorg at miste sin Fader, Maximilian Friherre v. d. Kettenburg. Den gamle Friherre, som gik i sit 76nde Aar, havde hele sit Liv været en overbevisningstro og opofrende Katholik, og for sine Børn var han en udmærket Fader. Han elskede Naturen og Friluftsliv og gjorde mange Rejser; ogsaa Danmark har han flere Gange besøgt, sidste Gang for et Par Aar siden. *R.I.P.*

— Lederen af Pastoral-Seminariet i Hildesheim, Professor Joseph Ernst, er valgt til Biskop i denne By. Den nye Biskop er 51 Aar gammel. Bispedømmet Hildesheim med sine 230.000 Katholikker er det tredjemindste af Tysklands Bispedømmer (Fulda og Eichstätt er mindre). Biskoppen af Hildesheim staar — ligesom Biskopperne af Osnabrück, Breslau, Ermland, Strassburg og Metz — ikke under nogen Ærkebiskop, men direkte under Paven.

Rom. Efter Kardinaldiakon Tecchis Død forleden Dag tæller Kardinalkollegiet kun 59 Medlemmer, af hvilke 31 er Ikke-Italienerne og kun 28 Italienerne, et i Kirkens Historie usædvanligt Tilfælde, da Italienerne næsten altid har været i Flertal. For Tiden er der altsaa 11 Kardinalpladser ubesatte. 24 Kardinaler har deres Ophold i Rom, af hvilke de 20 er Italienerne, medens af de 4 andre Merry del Val er Spanier, dog født i England, van Rossum Hollænder, Gasquet Englænder og Billot Franskmand. Efter Nationalitet er der 6 Kardinaler fra Østerrig-Ungarn og 6 fra Frankrig, 5 fra Spanien, 4 fra Storbritannien, 3 fra De forenede Stater, 2 fra Tyskland og 2 fra Portugal, medens Belgien, Brasilien og Holland hver har 1 Kardinal. 10 af Kardinalerne tilhører religiøse Ordener: Falconio og Neto er Franciscanere, Vassari, Serafini og Gasquet er Benediktinere, Gotti er Karmelit, Martinelli Augustiner, Piffel lateransk Korherre, Billot Jesuit og van Rossum Redemptorist. Leo XIII har udnævnt 19 af Kardinalerne og Pius X de øvrige 40. Kardinalbiskop Cabrières af Frankrig er den ældste af dem alle, idet han er født 1830. Efter Kardinal Oreglios Død er Kardinal Serafino Vannutelli blevet Doyen for det hellige Kollegium. Af de 59 Kardinaler beklæder de 29 virkelige Bispedømmer, 14 i Italien og 25 udenfor dette Land.

Under Benedikt XV er der allerede død fem Kardinaler: Ferrata, Cavallari, Dubillard, Di Pietro og Tecchi. Under Pius X døde der ialt 48 Kardinaler. Skønt han allerede har været Kardinal i mange Aar er Merry del Val stadig den yngste, endnu ikke 50 Aar gammel.

Nord Amerika. (U. S. A.) I Staten Arizona har Afholdssagen naaet en saadan Indflydelse og Magt, at Tilstanden er ganske uudholdelig. Fra 1. Januar i Aar er al Indførsel af alle alkoholiske Drikke paa det strengeste blevet forbudt. Endog den Vin, som bruges til Messen i de katholske Kirker, er det umuligt at faa over Grænsen. Naar det Forraad af Vin, som de forskellige Kirker ligger inde med, er opbrugt, er det umuligt at læse den hellige Messe. Biskop Granjon af Tucson har erklæret, at han og hans 64 Præster maa forlade Landet, hvis der ikke bliver fundet en Udvej til at skaffe den fornødne Messevin. En Klage til Forbundsraadet i Washington vil maaske kunne afhjælpe denne grove Krænkelser af den religiøse Frihed.

Brevkasse.

Ærede Læser! De spørger mig, hvorfor jeg har kaldt det lille 16 Siders Hæfte *Compleorium* for et »epokegørende Værk«, og mener endog, at der skulde ligge en Spydighed skjult i denne kraftige Betegnelse. Jeg kan forsikre Dem, at intet har været min Tanke fjernere. Naar jeg hilste det lille Hæfte med saa stor Begejstring, var Grunden den, at jeg betragtede det som en Morgenrøde for en ny liturgisk Dag i Danmark. »Nu,« sagde jeg til mig selv, »begynder man endelig at røre paa sig her hjemme. Længe nok har Pius Xs Ønske, nej Paabud om Menighedens Deltagelse i Kirkens liturgiske Sang ingen, eller næsten ingen, Frugter haaret her hjemme. Nu med dette lille Hæfte er Isen for Alvor brudt. Kan Menigheden synge Dagtiderne med, vil den ogsaa snart begynde at synge Gloria, Credo, Sanctus, o. s. v. med. Og saa vil det blive herligt at komme i Højmesse i Danmark, naar det fornemmes, at den latinske Sang virkelig er Menighedens Hjertesang.« Se, derfor talte jeg saa begejstret om det lille Hæfte. Og derfor har jeg endnu noget Haab om, at dets Tilsynkomst er et Varsel om, at vi alle snart faar Lov til at tage mere aktiv Del i den mest ophøjede af alle vore Gudstjenester, Søndagens Højmesse.

Niels Hansen.

K.U.F. Yngre Afdeling (Medlemmer under 17 Aar) har Møde Søndag d. 28. Febr. Kl. 7 Aften i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44. Foredrag af Hr. Pastor Hillebrand om *Selvhengivelse*. Derefter forevises i levende Billeder: *Jesu Kristi Liv og Lidelse*.

Et ungt Menneske, 14—15 Aar, kan faa Plads i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, København. B.

Aarsberetning
for
St. Josephs Hospital i Reykjavik
for 1914.

Antallet af Patienter fra 1913 50

Indlagte i Aarets Løb 695

Ialt 745

Heraf var 696 Islændere, 20 Danskere, 8 Normænd, 1 Færing, 6 Tyskere, 13 Englændere og 1 Hollænder.

Antallet af Sygedage 24,984. Antallet af døde 67.

Regnskab for Koncerten i City
den 12. Februar 1915.

INDTÆGT.	UDGIFT.
Ved Salg af Billetter . . . 429.00	Leje af Salen 30.00
» » » Programmer 17.10	Fortæring til de assistere- rende 11.50
	Befordring af de assiste- sterende 12.05
	Honorar til Oplæseren . . 25.00
	» » Fru Oda Niel- sens Accompanatør . . 10.00
	Dansemusik 27.00
	Billetter og Programmer 16.00
	Drikkepenge til Kelneren 4.00
	135.55
	Overskud . . . 310.55
	Kr. 446.10
Kr. 446.10	

Kbhvn. d. 22. Febr. 1915.

L. Schwartzlose.

Ovenstaaende Regnskab er bleven mig forelagt til Gennemsyn.

J. Braun.

Efter højærværdige Hr. Pastor Brauns Forslag delt i 4 lige store Dele til St. Ansgar, Nørrebro, Sundby og Frederiksberg; et mindre Beløb sendt til Ordrup til nogle fattige Børn.

Unio. Fredag den 5. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 5. Marts til de aftalte Tider.

Aalborg. Søndag d. 28. Februar Kl. 8 pr.: Familieaften for Menighedens voksne Medlemmer. Oplæsning af Johannes Jørgensens Skuespil: Det gamle Spil om Enhver. Efter Oplæsningen fælles Kaffeord. Kaffe med Brød 30 Øre.

Fastepredikener.

I St. Ansgars Kirke hver Søndag Eftm. Kl. 6 af Hr. Pastor Meyer fra Ordrup.

I Rosenkranskirken hver Søndag Eftm. Kl. 5 af Hr. Pastor Meulenbergh fra Reykjavik.

En udmærket anbefalet **Malermester** søger en, helst fast, **Plads** ved hvad som helst. Billet mrkt. C. L., bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2den Sal ov. G. K.

Musikalien.

Melodier til Salmebogen (næsten udsolgt)	2.10
Cecilia. Samling af kirkelige Hymner. Smukt indb.	3.60
Graduale.	4.00
La Chapelle Catholique. 55 Stykker for alle kirkeiige Cere- monier. For Orgel eller Harmonium.	1.50
Melodier til Sursum corda (næsten udsolgt)	0.50
Marienlieder	0.30
2 Sange af Johs. Jørgensen. Musik af A. Menzinger og J. Hammermüller	0.25
Hymne til St. Birgitte	0.25
Frelserens Budskab. Eukaristisk Sang med Klaverledsagelse	0.25
Dr. Karl Weinmann, Geschichte der Kirchenmusik	2.00

Endvidere modtages Bestilling paa alle Musikalien.

Katholsk Bogsalg.

Et stort Udvalg af Evighedslamper er hjemkommen fra England.

Til Passionsandagt anbefales: *Via Crucis* eller Korsvej. 25 Øre.

Opmærksomheden henledes paa, at *alle Slags Bøger* ekspederes fra **Katholsk Bogsalg.**

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Absalonsbøsserne tømmes indtil videre til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag.

Jesu Hjerter Andagt (5. Marts).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Mødreforeningen. Ti. d. 2. Marts Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Marts:

Andagten til den hellige Josef.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Thomas af Aquino.

(7. Marts).

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Høj-messen i Præsteboligen.

Fra **St. Andreas Konferens** Bibliothek hver Søndag efter Høj-messen.

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 3. Marts Kl. 2¹/₂—3¹/₂. (Mest udenlandsk Litteratur).

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

28. Febr. 2. Søndag i Fasten.	7. Marts. 3. Søndag i Fasten.
1. — Mand. Ferialdag.	8. — Mand. (Johs. af Gud, Bekender.)
2. — Tirsd. (Karl den Gode, Martyr.)	9. — Tirsd. (Francisca af Rom, Enke.)
3. — Onsd. Ferialdag.	10. — Onsd. (40 Riddere, Martyrer.)
4. — Torsd. (Casimir, Bekender.)	11. — Torsd. Ferialdag.
5. — Fred. Ferialdag.	12. — Fred. (Gregorius I, Pave og Kirkelærer.)
6. — Lørd. (Perpetua og Felicitas, Martyrinder.)	13. — Lørd. Ferialdag.

(Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Festdagens.)

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 2. Marts Kl. 8 Aften.

Højskoleforstander *Th. Bredsdorff*: **Dronning Margrethe.**

(Nr. 100 og 60 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

St. Josefs Gilde,

stiftet 1885, Protektor: Hs. biskoppelige Højærværdighed Johs. v. Euch, afholder til Fordel for **den katholske Kirkesag**

Koncert

Onsdagen d. 3. Marts 1915, Kl. 8¹/₄, i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B, under Ledelse af Hr. Organist *Jos. Hammerrüller*, med velvillig Assistanse af kgl. Operasangerinde Fru *Johanne Brun*, kgl. Kapelmusikus Hr. *Vilh. Bartholdy*, Koncertsanger Hr. *Vilh. Michelsen*, Fru *Michelsen* og Frk. *Minna Holbek*, de katholske Kirkekor og et Strygeorkester. Billetter à 2 Kr., 1 Kr. og 75 Øre. faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3. Telef. V. 3930.

Litteratur. Af *L. G.* er oversat og bearbejdet følgende fem Bøger af Gerhard Rauschen:

I Kirkehistorie. 179 Sider. 1 Kr. 75 Øre. Indb. 2 Kr. 25 Øre.

II Apologetik i Grundtræk. 109 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Ø.

NB. Nyudkommen. III Troslære. 153 Sider. 1 Kr. 50 Øre. Indb. 2 Kr.

IV Sædelære. 126 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

V Udvidet Apologetik. 106 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenskransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (m. Prædiken).

† At vor kære Hustru og Moder, **Karoline Vilhelmine Rasmussen**, er afgaaet ved Døden paa Sct. Josefs Hospital d. 23. ds., vel forberedt med vor hl. Kirkes Naademidler, bekendtgøres herved af hendes dybtsørgende Ægtefælle og Datter. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

H. Rasmussen, forhv. Smedemester. **Henriette Rasmussen.**

Begravelsen finder Sted Søndagen d. 28. ds. Kl. 12¹/₂ fra Kapellet paa kath. Assistent's Kirkegaard.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 10.

Søndag den 7. Marts.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Lad vore Hjem udtale vor Overbevisning. — Den sørgende Christus. — Overtro. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Belgien. Holland. Ungarn. Spanien. Italien. Rom. — Aarsberetning for Vinctsforeningen 1914. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

246.

»De sidste Ting vil blive værre med dette Menneske end de første«.

»Naar den urene Aand er udfaren af Mennesket . . . (og dette Menneske senere igen giver sig i den onde Fjendes Vold, naar han atter lader den urene Aand vende tilbage) . . . da vil de sidste Ting blive værre med dette Menneske end de første«.

Hvorledes kan disse vor Frelasers Ord faa Anvendelse paa os? Der er da ingen af os, der har været besat og har faaet den onde Aand uddrevet? Det er meget muligt og sandsynligt, at ingen af os har været i Ordets egentlige Forstand »besat« af den onde Aand. Men vor Kristentro lærer os jo dog, at vi alle, naar vi kommer til Verden, endnu ikke er Guds Børn, men paa en Maade Djævelens Børn i Følge Arvesynden, som vi har arvet efter vore første Forældre, der sagde sig løs fra Gud ved at tro den onde Aand mere end Gud, ved at følge hans onde Raad i Stedet for Guds kærlige Anvisning.

Ved Daaben fjernes imidlertid Arvesyndens Plet fra vor Sjæl, vi bliver fra Djævelens Barn et Guds Barn; m. a.

O., for dog at bruge dette Udtryk ogsaa om os: den onde Aand uddrives af os ved Daabens hellige Sakramente, og fra at have været Djævelens Bolig og Ejendom bliver vort Hjerte i Stedet for et Guds Tempel, Helligdommens Bolig. Og man vedbliver med at være dette, med at være Guds Barn, Guds Ven, saa længe indtil man ved en frivillig svær Synd igen mister Guds Naade og Venskab. Sker dette, ja, da vender, som vor Frelser siger, den onde Aand tilbage til sit Hus, som han gik ud fra, og de sidste Ting vil da blive værre med dette Menneske end de første; d. v. s. nu, da Mennesket selv, frivillig, ved sin egen Skyld igen er kommet ind under den onde Fjendes Herredømme og Indflydelse, vil det blive langt vanskeligere for det igen, for anden Gang, at faa afrystet Syndens Slavelænker, og det vil blive langt værre, langt vanskeligere for ham at aflægge Regnskab for Guds Domstol, nu da han selv personlig har forsmædet og kastet fra sig Guds Naade og Venskab.

Vi ser altsaa, at disse Ord »de sidste Ting vil blive værre med dette Menneske end de første« finder god Anvendelse paa os. De passer paa ethvert døbt Menneske, paa ethvert Kristenmenneske, som ved en frivillig svær Synd forspilder den Naade, som er bleven det skænket ved de hellige Sakramenter. Hvad der ovenfor er sagt, gælder nemlig ikke blot om Daaben og Daabsnaaden, men ogsaa om Firmelsen, om Bodens og Alterets hellige Sakramenter, ja paa en Maade om endnu mere. Thi jo mere Naade man modtager, desto større bliver Ansvarret. Jo oftere vi bryder det Venskabsbaand, som Gud i sin Langmodighed maaske atter og atter har knyttet med vor Sjæl, desto større bliver i alt Fald Faren for, at det til sidst kan blive en uoverstigelig Kløft, desto alvorligere og mere faretruende bliver hver Gang hine Ord: »De sidste Ting vil blive værre med dette Menneske end de første«.

Fidelis.



Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat.)

6. *Frans Maione* († 1874).

Gud kalder sine »hellige« fra alle Samfundslag. Og saa de »fattige«, hvem enhver Rigdom er nægtet her i Verden, overvælder han med uforgængelige Skatte. Frans Maione var fattig, udannet, vanfør, næsten altid syg og ude af Stand til at arbejde; men alligevel var hans Liv ikke unyttigt og tomt; han tjente sin Gud og sine Medmennesker paa bedre Maade end saa mange, der af Lykken er beskaaret med Sundhed, Ære og Rigdom i fuldt Maal.

Frans Maione blev født d. 2. Oktober 1840 i Sognet Santa Anastasia i Bispedømmet Nola og var en fattig Arbejders Søn, der ikke arvede andet efter sine Forældre end en god Opdragelse. Som ganske lille havde han Engelsk Syge, og som Følge deraf blev han pukkelrygget og yderst svag af Legeme. Han kunde kun gaa ved Hjælp af Krykker, og hans Liv var en uafbrudt Kæde af Sygdomme. For at han dog kunde tjene lidt til Livets Ophold, satte Faderen ham i Skomagerlære — om Skolegang kunde der slet ikke være Tale. Men hans Helbred blev svagere og svagere fra Aar til Aar, og da han i 16-Aarsalderen brækkede sit ene Ben, blev han indlagt paa et Hospital i Neapel; men al omhyggelig Pleje var forgæves.

Aaret efter kom han paa de uhelbredeliges Hospital. Sytten Aar tilbragte han her, stadig lænket til sit Sygeleje; men det var Aar, fulde af den rigeste Velsignelse for Maione og Patienterne paa Hospitalet. Han laa paa en Sal med 127 Senge, og ved sin vidunderlige Taalmodighed og usvækkede Munterhed vandt han de andre syges Agtelse og Kærlighed. Det varede ikke længe, før han havde en gavnlig Autoritet over hele Salen. Han lagde ikke Skjul paa sin dybe Fromhed, og alle mærkede, at det var Troen, der trods al hans Elendighed gav ham Kraft til at være saa lykkelig.

Frans ansaa Sygesalen for en Virkekreds for sin Sjæle-

iver. Hans Eksempel var i og for sig en veltalende Prædiken. Paa sine Krykker slæbte han sig fra Seng til Seng for at opmuntre alle til Bøn og Tillid til Gud og til at modtage Sakramenterne. Der kom mange forhærdede Syndere til Hospitalet, og Gud alene ved, hvor mange Maione har bragt til Bod og Bedring. Naar han selv ikke kunde staa op, plejede de andre at samle sig om hans Seng for at lytte til hans Ord. Denne stakkels forkomne Krøbling straaledede af Glæde og var for sine Omgivelser en Glædens Apostel. Ude af Stand til selv at opsøge denne Verdens fattige var han dog altid omgivet af dem. Forsynet sørgede selv derfor. Det er et slaaende Bevis for, hvor frugtbringende og berettiget Lægmandsapostolatet er.

Den 21. November 1874 havde han udstridt, og det viste sig straks, hvor stort Rygtet om hans Hellighed havde vokset sig. Liget blev lagt paa en Baare og fremstillet i Kapellet, og store Skarer strømmede did for at bringe den fromme Guds Tjener deres Hyldest og for at tilvende sig en lille Relikvie. De skar Haaret af ham, rev smaa Stykker af hans Klæder, ja selv de Lærredsstrimler, der forbandt hans Saar, gjaldt for kostbare Klenodier. Snart efter taltes der ogsaa om Jærtegn, saa at det ærkebiskoppelige Ordinariat i Neapel faa Aar efter begyndte Processen om hans Saligerklæring.

7. *Aloysius Avellino* († 1900).

Den fromme Aloysius levede omtrent i ganske samme Forhold som Frans Maione; han er saaledes et nyt Bevis for, at Fattigdom og Sygdom ikke i nogen Maade hindrer Hellighed. Han stammede fra en fattig Familie i Vico Equense, Bispedømmet Sorrent. Fattigdom tvang ham til at opgive Studierne, som han havde begyndt paa. I 18-Aarsalderen fik han ved Arbejde i Stenbruddene en ondartet Gigtssygdom, som blev Begyndelsen til hans fremtidige Lidelsesperiode, der først sluttede med Døden. Men Lidelsen lutrede ham og gjorde ham skikket til at fuldbringe mange store Ting til Guds Ære og Sjælenes Frelse.

To Aar tilbragte Avellino i sit Hjem og haabede stadig paa Lindring i sine Smerter; men saa blev ogsaa han bragt til de uheldredeliges Hospital i Neapel. Han frem-

bød et ynkeligt Skue; næsten alle hans Lemmer var fortrukne og lammede; dertil kom mange indre organiske Lidelser, saa at den stakkels Knøs led af hyppige Besvimelsesanfald. Men en inderlig Tro holdt hans Mod oppe. Han følte, at paa Jorden havde han intet mere at haabe; Tanken om de Glæder, han hinsides skulde nyde som Løn for sine saa taalmodigt haarne Pinsler, fik hans Hjerte til at juble af Glæde. De, som har kendt ham, siger, at han i Renhed var en sand Efterligner af den h. Aloysius. Lige som Maione udøvede han et velsignelsesrigt Apostolat i Hospitalet. Han døde d. 13. April 1900, 38 Aar gammel. Paafaldende hurtigt blev han berømt for sin Helighed. Præster plejer at opstille ham som et Mønster paa et rent Liv, heltmodig Taalmodighed i Lidelser og glødende Iver for Guds Ære. De mange Naadesbeviser, som Gud lader tilflyde paa Avellinos Forbøn, varsler om en heldig Fuldendelse af den allerede paabegyndte Proces. (Fortsættes.)

Lad vore Hjem udtale vor Overbevisning.

»At vore Vægprydelser udtaler vor Overbevisning«. Det var ikke mindst disse Ord, som fandt Genklang hos mig, da jeg i Ugebladet Nr. 6 læste en Abonnents Artikel om »Katholsk Bogsalg« med følgende smukke Slutningslinjer:

»Resultatet bliver da, at ethvert Hjem har sit større eller mindre Bibliothek, at de katholske Melodier lyder i alle danske Katholikkers Hjem, at vore Vægprydelser udtaler vor Overbevisning, at vore Samtaler præges deraf, at vi nynner og fløjter de katholske Melodier, at vore Øjne frydes ved Synet af St. Knuds Medaillen, der snart bliver de danske Katholikkers Kendingsmærke, og at vort Livsmod styrkes ved Tanken om denne vor Nationalhelgens mægtige Forbøn.«

Jeg mindes de Indtryk, jeg selv modtog, da jeg som Protestant — for en Aarrække tilbage — kom til Paris.

Her fandtes Hjem paa Hjem af ovennævnte Art, og fra Hjemmene var Overbevisningen traadt ud over By og Land.

Paa Gader og Stræder, i Parker og Forretninger, i Kirker og paa Museer belærtes jeg daglig om Katholicis-

mens Dogmer, dens Moral- og Samfundslære. Gennem Øjne og Øren, gennem Malerier, Skulptur, Arkitektur og Musik gled bibelske Fremstillinger, Helgeners Liv, Rosenkransens Mysterier og Lovprisning af den højeste ind i min Sjæl. Og Samtaler, Foredrag og Litteratur berigede mig daglig med nye Synspunkter.

Paris blev for mig et uhyre Maskineri, drevet af Religionens Kraft. Danmark forekom mig en Isørken i Sammenligning med det katholske Frankrig. Jeg maatte blive Katholik. — Og jeg blev revet med som et Hjul, som et Halmstraa for Vinden.

Vi beklager os ofte over, at anderledes troende har usande Forestillinger og vrang Begreber om den gamle Moderkirke, taler og skriver ilde om den.

Men har vi ikke selv megen Skyld heri? Protestanternes Kendskab til vor Kirke stammer som oftest fra Protestanternes selv, fra mer eller mindre forvrængede Skrifter, udgivne af Protestanter eller frafaldne Katholikker. Selv gør vi kun alt for lidt for at oplyse dem om den rene Sandhed.

Ikke blot gennem Ord og Skrifter skal vi belære dem, men først og sidst gennem selve Hjemmene, gennem levende Typer fremfor Bogens døde.

Dit Hjem bør vende mod Solen, og Katholicismens Straaler bør trænge ind i alle Kroge! Og se, hver en lille Genstand vil faa Liv. Lad Rosenkransens Mysterier tale i Solens gyldne Glans, og lad Helgenernes Liv udfolde sig under dens gnddommelige Straaler. Vellugt vil udbrede sig i Rummet. Og i Guld og Farver vil din Overbevisning springe frem fra Vægge og Reoler.

Da vil Solskin og Blomsterduft følge din Gæst ned ad Trappen, thi vi ved jo, at det ikke er »Beviser, men Overbevisning, der gør Indtryk«.

Et Hjem, svarende til vore ideale Fordringer, maa bære Præg af den Aand, det beherskes af.

Kast et Blik ud i Naturen og se, hvorledes hver en lille Fuglerede fortæller os om den Fugl, der har bygget den. Er ikke Dyrenes Boliger prægede af deres individuelle Levemaade? Og se til Menneskene! Gætter man ikke ofte deres mest fremtrædende Egenskaber, naar man træder ind i deres Hjem? Her bor der en Kunstner, der en Forfatter. Snart er Hjemmene bygget op med Hygiejnens Krav for Øje, og man er ikke i Tvivl om, at Forældrenes første og sidste Tanke er den at opdrage Børnene efter alle Sundhedens Regler. Snart bliver Indtrykket lige det modsatte. Nogle Hjem vidner om stor Verdslighed og stor Forfængelighed, og atter andre skjuler Nød og Elenighed under gennemført Orden og skinnende Properhed.

Og nu de katholske Hjem? Lad din Overbevisning tale; thi »Folkeslagene skulle vide, at dit Navn er Gud; du alene er den højeste over Jorden. Min Gud, gør dem som et Hjul og som et Halmstraa for Vinden.«

Træd din Overbevisning ud over Hjemmets Tærskel, ud over By og Land.

Hvis dine smaa Opmærksomheder, Kort, Gaver eller lign. bærer Præg af din Personlighed, saa giver du det bedste, du kan give dine Venner, noget af dig selv.

Besøg flittig »Katholsk Bogsalg«! Der findes — eller kan skaffes — noget for enhver Smag. Dine katholske Venner gør du en Glæde dermed. Og dine protestantiske undertiden ogsaa. Herpaa har jeg selv adskillige Beviser.

For nogen Tid siden blev jeg i Trydes Kunstforlag — paa Forespørgsel om, hvad en Herre ønskede — Vidne til følgende Svar: »Jeg vil ærlig tilstaa, at jeg kommer for at købe en Madonna; min Kone har forelsket sig i den el. den«. Af denne »ærlige Tilstaaelse« kan vi vist drage den Slutning, at vedkommende ikke var absolut katholsk-venlig; ikke desto mindre vilde han pryde sit Hjem med en Maria.

Glem ikke, at de ypperste Perler paa Malerkunstens, Skulpturens og Arkitekturens Omraade er udført af katholske Mestre, at Helgeners Navne har skabt berømte Steder, som daglig søges af Turiststrømmen, og at adskillige katholske Forfattere har faaet Fodfæste i Protestanternes Biblioteker.

Svælg i det rige Udvalg? Kan du forlange en solidere Grund at bygge paa? Byg op! Vælg med Takt og med Smag! Arbejd af alle Kræfter! Modarbejd den protestantiske Presses falske Oplysninger!

Først naar enhver af os, ethvert af vore Hjem, enhver af vore Institutioner og Forretninger danner mindre og større Hjul i et stort Maskineri, drevet af Katholicismens fulde Kraft, først da vil man regne med os som en Magt.

»En Sædemand gik ud for at saa sin Sæd« staar der i Evangeliet. Sin Sæd staar der. Vi er alle Sædemænd paa Katholicismens Mark. Giv af dit Hjertes Forraad: Tanker, Ord, Toner, Billeder, smagfulde Ting, kunstneriske Ting. Grib dybt ned i Posen! Spred ud for alle Vinde! Hav ikke Bekymring for, hvor Frøene bæres hen. Om noget falder ved Vejen, paa stenet Grund, blandt Torne, det er ikke din Sag.

Ingen af os ved, hvor megen Velsignelse der kan følge af et eneste lille Frø! Men eet ved vi alle: Det, som man saar, det skal man høste, maaske en gylden Høst, her eller hisset.

Den sørgende Christus.

Efter *America* Nr. 301.

»Christus paa Slagmarken« benævner den franske Kunstner Henri Danger sit Maleri, som virkelig kan kaldes et aktuelt Billede, og som har vakt berettiget Opmærksomhed, ikke mindst da en Gengivelse af det nylig har været optaget i et af New-Yorks store Dagblade.

I Baggrunden af Maleriet ses en vidtstrakt Slagmark, oversaaet med dræbte Soldaters Legemer. I Forgrunden ligger otte stille Krigere, hvis sidste Strid paa Liv og Død Kunstneren mesterligt har formaaet at gengive. En falden Krieger griber om et blodbestænkt Sværd, en anden trykker til sit Hjerte et korsprydet Banner, en tredie, hvis Lanse er sønderbrudt, holder døende fast paa et unyttigt Skjold, og de fem andre ligger langs med en sønderskudt Skanse, med Anigterne vendte mod en mørk Himmel, ligesom anraabende om en Miskundhed, de ikke har vist andre. Maleriets Hovedfigur er dog den mest gribende. Det er vor Herre og Frelser. Fredens Fyrste vandrer langsomt hen over den rygende Slagmark. Hans tornekrone Hoved er nedbøjet af Sorg, og med Haanden skygger han for sine taarefyldte Øjne ved Synet af Menneskenes Umennesskelighed mod deres Næste.

Kunstnerens Maleri symboliserer kun altfor nøje Forholdene i Europa under Krigen. Der er nemlig otte kristne Nationer mere end et halvt Aar indviklede i en Kamp paa Liv og Nød, og der er kun ringe Udsigt til, at 1915 skal faa Afslutningen paa disse Fjendtligheder at se. Uden nogen Tvivl er Christi Hjerte opfyldt af Bedrøvelse over den nuværende Tilstand i den Verden, han kom for at genløse.

Da Korsfarerne kæmpede, var det for at befri de hellige Steder for de vantros Aag. Da Johan Sobieski, Polens ridderlige Konge, ilede Østrigerne til Hjælp og 1683 undsatte Wien, var det fremfor alt for at redde Kristenheden og kristen Civilisation fra Muhamedanismens truende Overmagt. Og naar Katholikker og Protestanter i det 16. Aarhundrede udkæmpede deres Kampe, var det til Forsvar for deres religiøse Anskuelser. Men den Krig, som nu føres, synes, naar alt kommer til alt, for en stor

Del at være en Kamp om Herredømmet over Verdenshandelen. Hvilke kristne Dyder end denne haarde Tid er i Stand til at fremkalde, staar dog eet Faktum fast: Kirken vil paa mange Steder blive udplyndret og dens Virksomhed hindret og standset. Illustrerede Blade giver os en svag Forestilling om det, der er overgaaet Belgiens og det nordøstlige Frankrigs herlige Kirker, og det synes ogsaa at staa meget ilde til i Polen. 20,000 Præster som Soldater i den franske Hær er et talende Bevis paa, hvor faa der kan være hjemme og tage sig af Menighedernes Tarv. Endog i de Egne, som endnu ikke er oversvømmede af fjendtlige Hære, er Kirken nødt til at ophøre med næsten al anden Virksomhed end den strengt nødvendige.

Læg dertil Kirkens Sorg over tusinde og atter tusinde Krigers Død, som uden Anger og uden Sakramenter er kaldt ind for den Højstes Domstol. Læg yderligere dertil al den Nød og alle de Lidelser, som Kvinder, Oldinge, smaa Børn og fredelige Borgere maa udstaa, og vi kan uden Vanskelighed indse, hvilken Sorg der maa fylde vor Frelasers allerkærligste Hjerte. Men eet tør vi dog maaske trøste os ved: jo dybere hans Sorg er, desto mere rede vil han være til at høre vore Bønner.

Kulla pr. Odensviholm i Kalmar den 22. Febr. 1915.

Gustaf Baron Armfelt.

Overtro.

Overtro er næsten ikke til at slaa ihjel. Det gaar med den omtrent som med Firbenet. Naar man skærer Halen af dette, vokser den ud igen, skærer man Foden af, skyder en ny Fod frem. Paa samme Maade gaar det med Overtroen. Der bliver aldrig Ende paa dem, som er bange for Tallet 13 eller tror paa Hestekoer eller paa Madame de Thèbes' Spaadomme.

For Tiden er det den allerede tidligere engang i Ugebladet (1910, S. 349) omtalte Kædebøn, der atter er i Væltten. Hvert Øjeblik kommer der en from Sjæl, viser et Postkort med Bønnen og de store Løfter og de farlige Trusler paa og spørger: Hvad skal man sige dertil?

Svaret lyder, at det er Synd at tro paa denne Bøn og

at sende den videre til andre. De, som hidtil har troet derpaa, har vistnok ikke begaaet nogen personlig Synd, fordi de jo mente, det var noget godt. Men Sagen er Synd i sig selv, fordi det er Overtro.

Hvad skal man gøre for Fremtiden? Rive Kortet i Stykker lige med det samme og ikke lade nogen anden faa det for Øje.

Mon ikke de »fromme« Kopister selv skulde føle, at det er syndig Overtro, de driver? Thi hvoraf kommer det, at de aldrig sender Bønnen til en Præst? Hvis det virkelig var saa kostbar en Guds Gave, vilde det saa ikke netop være Præstens Sag at udbrede den?

Maatte derfor ingen lade sig lokke til at løbe med denne Limstang! Selv om det var den ypperligste blandt alle Bønner, Fadervor, der blev sendt rundt paa *denne* Maade, saa var det Overtro, og Herrens Velsignelse blev forvandelt til Djævelens Forbandelse.

Mærk eder det, kære Katholikker, for stedse. Hvor som helst I faar Øje paa den taabelige Kædebøn, riv den i Stykker, og lær ogsaa eders protestantiske Venner at gøre det samme. Maaske saa i det mindste den Overtro blev slaet ihjel for Alvor.

F. Esser.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Katholsk Syge- og Begravelseskasse holdt sin 42. Generalforsamling den 23. Februar; mødte var 9 Herrer og 2 Damer. Foreningen tæller nu 93 Medlemmer, nemlig 29 Herrer, 53 Damer og 11 Æresmedlemmer. Kassen gaar ud af Aaret med et Overskud paa Kr. 436,02. Foreningens samlede Formue er nu Kr. 3646,98. Til Formand genvalgte Hr. Brix-Hansen, til Sekretær Hr. Sommer, til Repræsentant Hr. Amann, til Revisorer de Herrer Henriksen og Bentzen. Foreningens mangleaarige Kasserer, Hr. Inspektør *Simonsen*, 11, St. Jørgens Allé, modtager med Glæde nye Indmeldelser.

— Paa Højskolen i Tirsdags bød Forstanderen først den sjældne Gæst, Højskoleforstander Bredsdorff, Velkommen og udtalte Ønsket om, at hans Foredrag maatte hjælpe til at fremme den folkelige Enhed, som ogsaa var af saa stor Betydning for danske Katholikker. I sit Foredrag gav Højskoleforstanderen derpaa en sjælden levende Fremstilling af den største Kvinde Danmark, nogensinde har fostret, Dronning Margrethe. Det var ikke nogen Livs-

skildring af Margrethe, Tilhørerne fik, men alligevel har næppe nogen af de historiske Skikkelser, som har været fremdraget paa vor Højskole, staaet saa levende for de tilstedeværende som Dronning Margrethe. Foredraget er overordentlig vanskeligt at gengive; det var fra først til sidst en Skildring af den mægtige Kvindes Personlighed, med mange herlige aandelige Glimt, og helt igennem præget af Talerens egen ejendommelige Personlighed. De Mennesker, som faar et lille Stykke af deres Ungdomstid præget af et Ophold under Forstander Bredsdorffs Vejledning og Opdragelse, har sikkert et stort aandeligt Forspring for mange af deres jævnaldrende.

Belgien. En Feltpræst fortæller i *America* om sine Indtryk fra en By i det ulykkelige Belgien. Vognladning efter Vognladning af saarede Tyskere bringes ind i Byen, og snart er hvert Hus og hver Hytte optaget af ulykkelige Fjender. Først synes Byens Indbyggere alt andet end bedrøvede ved at blive Vidner til det Skaar, Kanonerne har gjort i deres Fjenders Rækker, men efterhaanden bliver Elendigheden for stor, Hjerterne smeltes af Medlidenhed, og Hænderne rækkes ud alle Vegne for at hjælpe. En fransk Soldat trykker i Taknemmelighed en tysk Sygeplejers Haand, og en af Belgiens Døtre rækker en kølende Drik til en saaret Uhlan. I Hjørnet af et Telt kæmper en Soldat fra Rhinen, et sønderskudt Krigens Vrag, sin sidste brave Kamp. Præsten har staaet ham bi, og al Kirkens Trøst er bleven ham skænket. Uden at tænke paa sine forfærdelige Pinsler eller Forældrene der hjemme, som han har grædt saa mange Taarer for, udbryder han, henvendt til Præsten: »Hvor er Gud god. Nu besidder jeg ham, og jeg skal aldrig miste ham. Dette er den lykkeligste Dag i mit Liv.« Da Dødens Engel nærmer sig til den tyske Soldat, knæler Belgiens Sønner og Døtre omkring hans Leje, og en saaret fransk Soldat ser fra sit Smertensleje til med den største Sympathi og Ærbødighed. Der er noget hos Menneskene, der er dybere end Nationalitet og Racehad, det er det store Menneskehedens Broderskab, som Jesus oprettede her i Verden.

Holland. Her har der i nogen Tid været ført vidtløftige Forhandlinger om Udnævnelsen af en Gesandt ved Pavehoffet. Sagen er foreløbig opgivet; men dens Afvisning var dog af saa venskabelig Karakter, at dens Genoptagelse haade er mulig og sandsynlig. Da $\frac{2}{5}$ af Hollands Befolkning er katholsk, vilde det jo heller ikke være noget urimeligt Hensyn at tage til dem, at der blev ansat en hollandsk Gesandt ved Vatikanet.

Ungarn. I Buda-Pest har man med Held efterlignet en Fremgangsmaade, der er almindelig i England og Ame-

rika. For 2 $\frac{1}{2}$ Aar siden lod Prælat Dr. Robitsek i Universitetskirken i nævnte By opsætte nær ved Indgangen, ved Siden af Vievandskarret, et Bogskab med apologetiske Smaaskrifter, smaa Andagtsbøger og Flyveblade af religiøst Indhold. Bøgerne falder tydelig i Øjnene, og en Fortegnelse over Priserne angiver, hvad enhver kan lægge i den op-hængte Bøsse og saa tage den til Prisen svarende Bog. I det første Aar solgtes over 2500 Bøger, i det andet omtr. halvfemte Tusinde.

Spanien. Paa Konsejlspræsident Datos Anmodning har Kong Alfonso udstedt et Dekret, der erklærer d. 28de Marts d. A. for Nationalfest. Det er den Dag 400 Aar, siden den store Spanierinde, St. Teresa af Avila, Carmeliterordenens Reformatrice, blev født. Konsejlspræsidenten betegner hende i sin Henstilling til Kongen som »en udødelig Hæder, ikke blot for den katholske og litterære Verden, men først og fremmest for Avila, hendes Vugge, og for hele vor Nation.«

Italien. Den offentlige Mening her i Landet begynder at vende sig imod Frimurerlogerne. Nationalfølelsen har i de sidste Aar gjort sig mere gældende, og dermed følger en umiskendelig Mistro til og Misfornøjelse med den Internationalisme, som er Logernes Særkende. Ikke blot Folket, men Regeringen, begynder at reagere derimod. Saaledes har Krigsministeren nylig indskudt følgende Paragraf i Reglementet for den militære Disciplin: »En Milltærperson maa ikke tilhøre noget af de Selskaber, der foresætter sig hemmelige Formaal eller saadanne, som strider imod den Ed, han har allagt.« — Som man ser, er Frimurerlogerne end ikke nævnt i dette Reglement, men det gamle Ordsprog bekræfter sig selv: »Naar man slaar iblandt en Flok Hunde, saa hyler den, man rammer.« Hele den frimurerske Presse skreg op og raabte paa Vold imod Samvittighederne for de Officerers Vedkommende, der tilhørte Logerne; dette har haft til Følge, at man i Italien ikke mere kan nægte, at disse forfølger »hemmelige Formaal eller saadanne, som strider imod Militæreden,« altsaa skæbnesvangre for Fædrelandet. En Avisfejde udspandt sig, og man saa, at med den sunde Sans, der er Italienerne medfødt, stillede det store Flertal sig utvetydigt som Frimureriets Modstandere. Endogsaa *Giornale d'Italia*, der ikke just kan beskyldes for at være et »reaktionært« Blad, førte ret kraftige Sværdslag imod de hemmelige Selskaber. — Ogsaa i de italienske Kunstneres Lejr er der i den sidste Tid gjort Oprør imod Frimurerne, som øvede et utaaleligt Tyranni, navnlig i Komiteer, der skulde træffe Valg af Kunstværker til Udstillinger i fremmede Lande. Kun Frimurerens be-gunstigede kunde komme frem, og i Anledning af St. Fran-

cisco-Udstillingen brast omsider de øvrige Kunstneres Taalmodighed. Selskabet for *Amatori e Cultori de Belle Arti* gav deres Misfornøjelse Luft i en Resolution imod den af Frimurerne beherskede Komité, af hvilken Nathan bl. a. var Medlem. Krigen er nu standende. Des værre tager Kultusministeren Parti imod sin Kollega Krigsministeren, idet han ivrigt støtter Logerne overfor Kunstforeningen. Det er vel værd at lægge Mærke til de nævnte Foreteelser. Man ser af dem, at den katholske Kirkes Holdning overfor Frimurervæsenet omsider er ved at blive anerkendt ogsaa af Folk med almindelig, verdslig Forstand. Allerede i 1738 nedlagde Pave Clemens XII den første Protest imod Frimurerens Sekt, som da havde bestaaet i en Snes Aar. Benedikt XIV bekræftede hans Advarsler, og senere har, ikke mindst under Leo XIII, Kirkens Kamp imod denne Samfundspet været usvækket. Som bekendt er Frimurersektens Grundprincip det at tilintetgøre og oprykke Kristendommen med Rode. Under Civilisationens og Humanitetens Maske tilstræber den rastløst sit Maal; den skyer end ikke at give sig et vist falsk, religiøst Skær for at skuffe dem, den vil lokke til sig. Det var Frimurerne, der stod bagved den Krig, som i 1870 berøvede Paven hans verdslige Magt. Det var, som de mente, kun det første Skridt til at knuse hans aandelige Magt. Men der er jo noget, der hedder »en dum Djævel« — at Pavedømmet er uforgængeligt, saa længe Jorden staar, havde de ikke gjort Regning med. Lad os haabe, at naar Italien, der længe har været under Logernes Aag, faar rejst sig derimod, det da maa bringe en saadan Ordning til Veje med den Hellige Stol, at det maa blive, ikke til Dom, men til Frelse for Landet, at den har sin Plads i dets Midte.

Rom. De stadige Regnskyl bringer Oversvømmelserne til at stige. Tiberen er gaaet over sine Bredder, og de af Romafarere saa vel kendte Gader mellem Castel S. Angelo og Peterspladsen har i flere Dage staaet under Vand, saa Færdselen har maattet foregaa pr. Baade.

— I den belgiske Repræsentation ved den Hellige Stol har der fundet en vigtig Personveksling Sted, idet den hidtilværende Gesandt, Baron d'Erp, som i 25 Aar har varetaget Belgiens Interesser ved Vatikanet, er blevet afløst af Professor *Julius van den Heuvel*. Den nye Gesandt er godt 60 Aar gammel og født i Byen Gand i Belgien. Flere Aar var han juridisk Professor ved det berømte, nu ødelagte, katholske Universitet i Louvain, hvorfra han i 1899 kaldtes til Justitsminister, hvilken Stilling han i otte Aar beklædte. Med Ærestitelen »Statsminister« vendte han tilbage til sit Universitet. Sit mishandlede Fædreland vil den dygtige Mand vistnok kunne bevise store Tjenester

ved Vatikanet, hvor det diplomatiske Korps paa Grund af Krigen for Tideu er spaltet i to skarpt mod hinanden staaende Partier, af hvilke det ene jo fik en betydningsfuld Forstærkning ved den nye britiske Gesandt, Sir Howards Ankomst.

Aarsberetning for Vincentsforeningen 1914.

Vincentsforeningens 1. Generalmøde i Aar blev afholdt Søndagen den 21. Februar i Bredgade 67. Som sædvanlig havde den højærv. Hr. Biskop givet Møde og præsiderede. Foruden Beretningerne fra 5 Konferenser siden sidste Generalmøde i December f. Aar blev der aflagt en samlet Beretning over Foreningens Virksomhed i 1914. For at vække Interesse og for yderligere at anspore til Deltagelse i Vincentsforeningens godgørende Virksomhed anføres her en kort Oversigt over Indtægter og Udgifter i 1914. (Beløbene er afrundet til hele Kroner).

Lokalraadet (Mellemed mellem Konferenserne og Generalraadet i Paris).

Indtægt.	Udgift:
Kollekterne ved Generalm. 98	Tilskud til Konferenserne 120
Kassebeh. fra forrige Aar. 233	Kassebeh. til næste Aar .. 211
331	331

Konferenserne (St. Ansgar, St. Andreas, St. Josephs, St. Maria og St. Anna).

Indtægt:	Udgift:
Kollekter ved Møderne ... 712	Ydet Understøttelse til fattige ved Husbesøg eller paa anden Maade..... 2055
Fra passive Medlemmer .. 409	Nordisk Ugeblad (1/2 Pris) 169
Gaver 328	Til Vincents Bibliothekerne 29
St. Antonius Bøsserne 542	
»Kransekort« 137	
Renter..... 3	
Ialt 2131	Ialt 2253
fra Lokalraadet..... 120	Kasseb. til næste Aar..... 338
Kasseb. fra forrige Aar... 340	
2591	2591

Endvidere har Konferenserne modtaget og uddelt en Del Klædningsstykker til de fattige. De aktive Medlemmers Antal var 56, de passive (kun bidragydende) 41; ialt 97, et altfor ringe Antal i Forhold til den Tilslutning, en saadan Forening burde have.

Af Vincentsbrødre er der i Aarets Løb død 5, af hvilke

særlig Observator *C. Pechüle* bør mindes som Lokalraadets mangeaarige Sekretær.

Bibliotekerne (St. Ansgars, St. Josephs, St. Marias og St. Annas) havde ialt c. 1980 Bind. Om Udlaan fra disse Bibliotheker staar der fra Tid til anden Bekendtgørelse i Ugebladet.

De enkelte Konferenser holder som Regel Møde hver Søndag efter Højmessens, og Mødestedet er i Kirkens Præstehus. At ofre en lille halv Time i Velgørenhedens Tjeneste er jo en god Gerning, og er Forholdene saadanne, at man ikke kan være aktivt Medlem og give Møde, kunde man maaske melde sig som passivt Medlem og yde en Skærv til de fattige. Iøvrigt vilde det være passende og anbefalelsesværdigt ved Familiebegivenheder — glædelige og sørgelige — gennem Vincentsforeningen at tænke lidt paa de fattige.

Musikalier.

Melodier til Salmebogen (næsten udsolgt)	2.10
Cecilia. Samling af kirkelige Hymner. Smukt indb.	3.60
Graduale.	4.00
La Chapelle Catholique. 55 Stykker for alle kirkeelige Cere- monier. For Orgel eller Harmonium.	1.50
Melodier til Sursum corda (næsten udsolgt)	0.50
Marienlieder	0.30
2 Sange af Johs. Jørgensen. Musik af A. Menzinger og J. Hammermüller	0.25
Hymne til St. Birgitte	0.25
Frelserens Budskab. Eukaristisk Sang med Klaverledsagelse	0.25
Dr. Karl Weinmann, Geschichte der Kirchenmusik	2.00

Endvidere modtages Bestilling paa alle Musikalier.

Katholsk Bogsalg.

Et stort Udvalg af Evighedslamper er hjeinkommen fra England.

Til Passionsandagt anbefales: *Via Crucis* eller Korsvej. 25 Øre. Opmærksomheden henledes paa, at *alle Slags Bøger* ekspederes fra **Katholsk Bogsalg.**

Absalonsbøsserne tømmes indtil videre til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paa Søndag d. 7. Marts (tredje Fastesøndag) holder de to Kongregationer Fælleskommunion i Messen 7³/₄.

K.U.F. Yngre og ældre Afdeling har Søndag d. 7. Marts **Fælleskommunion** Kl. 9 i St. Josefs Kirke. Efter Højmessens serveres Kl. 10¹/₂ i Præstegaardens Foreningslokale The med Boller. Om Aftenen har **ældre** Afdeling Møde paa samme Sted og Tid som sædvanlig. Foredrag af Hr. Pastor Hillebrand om: »Dantes Helvede«. Derefter forevises i levende Billeder: »Dantes Helvede«.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 12. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Et **ungt Menneske**, 14—15 Aar, kan faa Plads i Katholsk Bogsalg, Stenogade 3, København. B.

Kirkelig Kalender.

7. Marts. 3. Søndag i Fasten.	14. Marts. Midfastesøndag.
8. — Mand. (Johs. af Gud, Bekender.)	15. — Mand. Ferialdag.
9. — Tirsd. (Francisca af Rom, Enke.)	16. — Tirsd. Ferialdag.
10. — Onsd. (40 Riddere, Martyrer.)	17. — Onsd. (Patricius, Biskop og Bekender.)
11. — Torsd. Ferialdag.	18. — Torsd. (Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer.)
12. — Fred. (Gregorius I, Pave og Kirkelærer.)	19. — Fred. Josefs Ihukommelse.
13. — Lörd. Ferialdag.	20. — Lörd. Ferialdag.

(Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Fstedagens.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 1.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 9. Marts Kl. 8 Aften.

P. Günther: Billeder af Kirkens Historie. XV. Kirkestaten.

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

I Anledning af en vigtig Sag holder **Mariakongregationen for Mænd** et ekstraordinært Møde Mandag d. 8. Marts Kl. 8¹/₄ i St Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4 B.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 8. Martii) hora quarta cum dimidia.
Secretarius.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (m. Prædiken).

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Fastepredikener.

I St. Ansgars Kirke hver Søndag Eftm. Kl. 6 af Hr. Pastor Meyer fra Ordrup.

I Rosenkranskirken hver Søndag Eftm. Kl. 5 af Hr. Pastor Meulenberg fra Reykjavik.

Unio. Fredag den 5. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 7. Marts Kl. 6 Elterm. holdes Andagt med Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Khhv. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

Nordisk Ugeblad* udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 11.

Søndag den 14. Marts.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En historisk Omvendelse. — Fra Hedningemissionen XV. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Belgien. Portugal. Rom. Afrika. Nord-Amerika. Asien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

247.

Den menneskelige Frihed.

Frihed! Frihed! summer det for vort Øre, ikke mindst i den Tidsalder, vi lever i, og dette Ord bærer en vidunderlig, fortryllende Velklang med sig, naar det opfanges af os; det er et Ord, der som knap noget andet finder Sangbund i vort Hjerte. Undre maatte man sig ogsaa, om det ikke var saa; det udtrykker jo, rigtigt forstaaet, det fornuftige Væsens Fortrin og høje Stade over alt livløst, over Planterne og Dyrene. Du har, Menneske, just derved dig selv i din Haand, er din egen Herre, der kan vælge og vrage; du staar derved som en Konge og Hersker paa denne Jord over dine Medskabninger. Gid du ogsaa vilde erindre, at Adel forpligter!

Ganske vist kan legemlig Sygdom enten helt tilintetgøre Brugen af Friheden eller i alt Fald mer eller mindre hæmme den. I forbigangne Tider hændtes det vel nu og da, at man i et Enkelttilfælde glemte at tage tilstrækkeligt Hensyn til den af alle knæsatte Grundsætning og dømte for haardt, naar det gjaldt om at afgøre, om Viljeslivet burde have udfoldet sig frit eller ej. Nu om Stunder gaar mange i den anden Retning og river alle Grænseskel ned, idet der lades haant om enhver som helst Ansvarfølelse. Alligevel er Menneskeheden som Helhed overtydet om, at Mennesket er et frit handlende Væsen, ellers var det jo det skære Nonsens at lovgive og at straffe.

Det kan under Omstændigheder blive tungt, saare tungt ikke at misbruge sin Frihed. Misbruges kan den nemlig, eftersom hverken vi eller vort Viljesliv paa langt nær har naaet Fuldkommenhedens højeste Grad. Naar gale Grundsatninger er gængse, naar de navnlig omsættes i Livet af et stort Flertal, saa dannes der saare let et ugunstigt Jordsmon for, at Frihedens gode Anvendelse kan trives, og mangen en faar under saadanne Forhold Lov at kæmpe en haard Kamp, før det gode vinder Sejr.

Menneskets Frihed er altsaa ikke ubunden, men tvertimod bunden til det højeste Væsens Love, og kan dette ogsaa fra Tid til anden føles som snærende Baand, saa er det dog Menneskets Lykke, eftersom Friheden ellers let vilde udarte til Tøjlesløshed, som vilde omstyrte al Orden og faa Mennesker og Menneskeslægten til at udarte og sygne hen, legemligt og aandeligt. Historien vidner tilstrækkeligt herom.

Viljeslivet skal derfor ogsaa opdrages. Det gaar her som med Forstandslivet, ja, da Viljeslivet ved Syndefaldet har taget større Skade end Forstandslivet, saa har det første mer end det sidste Opdragelse behov. Som det altsaa er sandt, at Forstandslivet først da kommer til at øve Stordaad, naar og i hvilken Grad det indordner sig under bestemte Love, saaledes er det ogsaa, ja endnu mere sandt, at Viljeslivet først, naar det giver sig ind under Guds Lovgivning, naar til rig Udfoldelse og øver storslaet Gerning, d. v. s. Dyd.

Des værre bliver saa megen Frihed ved Mangel paa Røgt og Pleje til Tøjlesløshed. Forældre og Opdragere forkvakler Barnet med altfor stor Eftergivenhed og forloren Kærlighed. De er bange for ved en fornuftig Lydighed at indprente Barnet, at Frihedsbrugen har og skal have sine Grænser; de lærer Barnet at gaa til Side for alle Vanskeligheder i Stedet for at tilskynde det til at give sig i Lag med Vanskelighederne for at opøve Viljen til behjertet Færd, naar det gode, som Friheden skal vælge paa Trods af Dragelse mod det onde, fordrer Viljeslivets Kraftudfoldelse og Beslutsomhed.

Ved Kristus er vi Mennesker først blevet rigtig frie; han har bragt os Naade til at sejre over det onde og vælge det gode. Hans Naade vælder fra den nye Pagt tilbage over Menneskeslægten til dens Vugge, men ogsaa frem efter over Menneskeslægten til Tidernes Ende.

M. Osterhammel.

En historisk Omvendelse.

AF F. F. M.

I.

I Boglade-Vinduerne udstilles for Øjeblikket bl. a. en illustreret Bog om den bekendte *Fyrst Talleyrand*. Forfatteren er Frédéric Loliée, den danske Oversætter hedder Aug. Moth Lund.

Des værre er Bogen kun en let skreven overfladisk Fortælling om den berømte Diplomats mærkelige Levnedsløb, en chronique scandaleuse om hans private Adfærd, ingen virkelig eksakt Fremstilling af Talleyrands betydningsfulde Livshistorie. Navnlig hans Forhold til Kirken og hans Omvendelse beskrives paa en saadan Maade, at man maa undre sig over, at Forfatteren, der dog er Franskmand, ikke kender eller ikke beskriver Situationen bedre. Anekdoter er der mange af, men hele Bogen er skrevet med den Tendens at fremstille Talleyrand som hævet over virkelig Religiositet og som en Mand, der kun for en »kristelig«
Begravelses Skyld gaar ind paa at foretage en Omvendelses-Ceremoni.

Netop Dupanlouns Optegnelser, som Forfatteren søger at nedsætte i deres Værdi, og autentiske Breve og Aktstykker foreligger for mig i et Udtog, som Ludwig Abt har samlet i *Frankfurter zeitgemässe Brochüren*, Bd. XI. Jeg formoder, at denne sidste Fremstilling er langt mere upartisk og videnskabelig end Frédéric Loliées helt igennem kirkefjendske og overfladiske Bog.

Det er heller ikke for denne betydningsløse Bogs Skyld, at næværende Linjer skrives. Men alle dannede Katholikker kan have en vis Interesse af at faa lidt nøjagtig Besked om denne mærkelige Mand.

Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, der fødtes 13. Februar 1754, var Ætling af en gammel fornem Familie. Han var en fint dannet, ualmindelig klog Mand. Men Fejlen var, at han fra først af blev sat til den gejstlige Løbebane. Hans Forældre tog sig ikke af ham, som des værre Skik var hos den Tids fornemme Folk. De syntes, at Børneopdragelse og Familieliv kun var en Byrde. Sæderne var jo meget langt nede ved det 18. Aarhundredes

Slutning. Men der kom jo ogsaa en frygtelig Dom over disse Kredse, da den franske Revolution 1789 udbrød. Ogsaa de kirkelige Forhold trængte til en Fornyelse. Netop i Kirkens Historie ser vi Sandheden af Frelserens Ord om, at der skal komme Forargelser — disse vil virke rensende, skille Hveden fra Klinten.

Det gjorde ogsaa den franske Revolution, og den beviste, at den katholske Kirke i Frankrig ingenlunde var til at udrydde, som Voltaire og andre af Vantroens Koryfæer havde villet. Af de over 80 Biskopper var der kun en eneste, der helt faldt fra og gik over i Lægmandsstanden, faa andre gik til en Begyndelse ind paa Revolutionens Tanker, men fulgte dem ikke helt. Tusinde og atter tusinde af franske Præster vilde hellere lide Fængsel, Død eller — hvad der maaske var det værste — Deportation til Cayenne end give Slip paa deres hellige Embeds- og Trospligter.

Den ene Biskop, der, som oven for nævnt, faldt fra i Revolutionens Storm og blev »Lægmand«, var netop Talleyrand. Hans Forældre havde bestemt ham til den gejstlige Stand, d. v. s. til at faa Indtægter fra et af de mange Abbedier og Bispedømmer, der den Gang næsten udelukkende var i Adelens Hænder. Talleyrand var »yngre Søn« af Huset og kunde ikke arve selve Familiegodserne. Da han paa Grund af en Klumpfod havde en haltende Gang, ovenikøbet vist heller ingen Lyst havde til den militære Vej, saa vovede han, fristet af Udsigten til at faa Penge og komme frem i Verden, at søge kirkelige Embeder. Det er dog sandsynligt, at han den Gang ogsaa havde kirkelige Interesser, thi han blev valgt til Ordfører for den gejstlige Stand, og han har senere som gammel Mand erklæret, at de Aar, han tilbragte i St. Sulpice Seminariet, havde været de lykkeligste Aar i hans Liv.

Det maa vi ikke glemme, naar vi nu kun altfor tydelig kan se, at de gode Elementer des værre ikke fik Overtaget i den ærgerrige, lidenskabelige og dog udadtil saa kolde og rolige Mand. Verden fik Tag i ham, hans svage Karakter drev ham videre og videre, og snart svømmede han i Livets Fornøjelser og kaade Adspredelser.

Det værste var dog, at denne kloge, fornemme Mand ved Protektion opnaaede at blive Biskop af Autun.

Men snart brød Stormen løs. Da Ludvig 16. indkaldte de tre Stænders Repræsentanter, stillede Talleyrand sig snart paa Kirkefjendernes Side. Ikke paa een Gang! Men da han saa, hvilken Retning Stormen tog, holdt han Kirkens Sag for tabt og aflagde Ed paa den saakaldte Civil-Konstitution, der brød med den katholske Kirkes apostoliske Organisation. Han var altsaa ikke en af de 50,000 Præster, der nægtede at allægge denne Ed og derved tabte alt, hvad de ejede. Han hørte med til de faa, der ligesom Sièyès og Grégoire vilde løsrive Frankrig fra Kirkens Enhed. Det var Talleyrand, der viede nye revolutionsvenlige Præster; det var ligeledes ham, der, iført et Fantasi-Kostume, holdt Gudstjenesten paa Marsmarken, hvori den stakkels Kong Ludvig og Dronning Maria Antoinette meget mod deres Villie maatte deltage.

Følgen af alt dette var, at Paven d. 13. April 1791 udelukkede Talleyrand og Meningsfæller fra Kirkens Samfund. Bølgerne gik højere, da endog de Personer, der havde begyndt Revolutionen og afsat Kongen, ikke syntes at være revolutionære nok for »Bjerg-Partiet«. Men den kloge Talleyrand, der mere var Jurist og Statsmand end Theolog, havde i Tide trukket sig tilbage fra Paris og modtaget Stillingen som fransk Gesandt i London. Og da man ønskede at se ham i Paris, foretrak han at leve som Privatmand i England. Det var ham, der senere, da man spurgte, hvad han havde bestilt under Rædsels-Herredømmet, rolig svarede: »Jeg har levet«. — Fra England rejste Talleyrand til Amerika og ventede paa, at Revolutionen skulde ebbe ud. Thi hvad man end kan bebrejde denne mærkelige Mand — man vil aldrig kunne sige, at han ikke forstod at læse Tidens politiske Barometerstand.

Napoleon Bonaparte dukkede op, og de saakaldte »Direktører«, der regerede Frankrig efter Robespierres Fald, følte sig ingenlunde helt sikre i deres ellers fede Embeder. Selvfølgelig var Talleyrand atter paa Spil. Han indsaa, at en ny Tid var forestaaende, og tilbød Frankrig sine Tjenester. Ingen af hans samtidige forenede i den Grad som han det 18de Aarhundredes selskabelige Dannelse

med den nye Tids liberale og konstitutionelle Ideer. Han forstod det altsammen — ikke som en Partifanatiker, ikke som en, der havde Illusioner. Nej, han foragtede nærmest disse liberale Skraalere, men han vidste, at det gjaldt om at benytte det alt sammen til at mele sin egen Kage.

Selvfølgelig vilde det være urigtigt at tro om Talleyrand, at han ikke ogsaa havde sit Lands Fordel for Øje, men »med Maade«. Han kom mere og mere ind paa næsten konservative, i alt Fald frikonservative Anskuelser. Dette forhindrede ham ingenlunde i at bøje sig for den opgaaende Sol Bonaparte, hvis Enevælde Talleyrand baade anerkendte og tjente.

Og Lønnen udeblev ikke: Rigdom og Fyrstekronen. Alligevel kom han nu i en uheldig Stilling. For det første sjoflede Napoleon sin Tjener Talleyrand og havde en anden ligesaa durkdreven Verdensmand og forhenværende gejstlig, nemlig Fouché, i Reserve for ved denne at holde Talleyrands Intriger Stangen. Fouché havde ganske vist ikke været Biskop eller Præst, kun Ordensmand. Talleyrand kunde ikke siges at staa tilbage for Fouché i Retning af Snuhed og Ærgerrighed, men han havde i alt Fald ikke som Fouché besudlet sin Person med mange uskyldiges Blod. Tvertimod afskyede Talleyrand Yderligheder og voldsomme Midler, og naar han tog imod Benevents Fyrstekrone, var han i hvert Fald en født Stormand, medens Fouché, den nybakte Hertug af Otranto, tidligere havde ladet den ene Adelsmand efter den anden guillotinere eller drukne, fordi han den Gang vilde udlette Adelen!

Vi kan i denne korte Omtale ikke komme ind paa Talleyrands aldeles forunderlige Stilling overfor de politiske Omvæltninger i Frankrig fra 1790 til 1815. Han tog Del i dem alle og bevarede en anset Stilling, saa at man med Rette kunde sige om ham, at han ligesom et Smørrebrød altid faldt paa Smørsiden. Og dog var der een Mand, som ikke lod sig imponere af Talleyrand, hvor meget end denne smidige Diplomat gjorde for at vinde ham. Denne Mand var Pave Pius 7. Hvis der er nogen Mand og nogen Tid, om hvilke Herrens Ord passer: »Se, jeg sender

eder ud som Faar iblandt Ulve«, saa er det paa Pius d. 7. og Napoleonstiden.

Denne milde, enfoldige, englerene Barnaba Chiaramonti, der som Pave kaldte sig Pius, og saa den magtsyge, stolte Napoleon med sin Minister, den kolde, kloge Talleyrand, og hele deres Slæng af Diplomater og Generaler!

Talleyrand havde — vistnok efter Napoleons Ønske — giftet sig og derved prøvet paa at sætte Lovlighedens Stempel paa sin letfærdige Adfærd. Men det pinte ham, at Paven, der ellers ved et Breve havde stillet Talleyrand uafhængig af alle tidligere gejstlige Forpligtelser, ikke paa nogen Maade vilde legalisere ogsaa dette »Ægteskab« med en fraskilt.

Imidlertid begyndte Napoleons Lykke at dale; endog de voldsomste Anstrengelser fra hans og Marskallernes Side formaaede ikke at redde hans Trone. Den forsigtige Talleyrand havde allerede trukket sig tilbage og saa med Spænding paa sin tidligere Herres Undergang. Ja, netop ved Napoleons Fald stod Talleyrand højest i Anseelse, og det var ham, der bestemte Frankrigs Skæbne paa Wiener-Kongressen. Paa denne Tid havde han forresten i al Stilhed opløst Samlivet med sin »Hustru« og udsat en Pengesum til »Madame Talleyrand« med udtrykkelig Paa- bud om at lade ham i Fred. Tidens Alvor begyndte at sætte Spor i Talleyrands Sind. Han læste religiøse Bøger og begyndte at indfinde sig ved Søndagens Gudstjenester. Hermed begyndte en langsom, men tydelig Omvendelse. Der forberedtes en virkelig Sindsændring i den aldrende, om Livets Tomhed og Forfængelighed tilpas overbeviste Statsmand. (Sluttes).

Fra Hedningemissionen.

XV.

Korea. (Fortsat.)

Nu kom der en svær Tid! Ganske vist synes det ikke, som om flere har lidt Martyrdøden — i alt Fald kendes ikke Navne. Der er meget, der kan tyde paa, at Kongen har været bange for at gaa for voldsomt frem mod et Parti,

der bestod af saa mange af Landets fremragende og fornemme Mænd. Men man kan regne ud, at det har været overordentlig vanskelige og usikre Tider for de Kristne. For det første ved man med Bestemthed, at de Kristne, som fra først af var blevet fængslet, og som ikke vilde afsværge deres Tro, blev holdt indespærrede i fulde 2 Aar.

De koreanske Fængsler var sande Helveder, og adskillige koreanske Kristne har sikkert lidt Martyrkvaler der. Men det gik her som saa ofte i Kristendommens Historie, at det blev de trange og svære Tider, der kom til at bære den rigeste Frugt. Da den første Kristne 3 Aar senere endelig naaede ind over Landets Grænser, fandt han en Mængde paa flere Tusind varme, begejstrede Kristne.

I al den Tid havde den gamle Biskop i Peking været ganske uden Underretning. Han kendte ikke Grunden til deres Udeblivelse, anede ikke, hvordan Forholdene havde udviklet sig, kunde i alt Fald kun gøre sig Gisninger derom. Først 2 Aar efter kom der atter et Gesandtskab til Kina, og han fik der igennem Underretning om, hvad der var sket. Da han hørte om de unge Martyrer og om alt, hvad de havde lidt, skrev han en Beretning derom til Pius VI. Denne Beretning gjorde et dybt Indtryk paa Paven, som netop paa den Tid blev haardt prøvet — det var jo i den franske Revolutions første Periode; der fortælles, at han græd af Glæde, da han læste den — det var som en Lysstraale i en ellers mørk Tid. I en Svarskrivelse til Biskop Alexander udtrykker han sin store Glæde og opfordrer ham indtrængende til at gøre sit yderste for at komme de betrængte Kristne til Hjælp.

Dette lykkedes først i Aaret 1793, da Forbindelsen med Korea blev genoprettet, og da Koreanerne igen kunde sende Bud til den gamle franciskanske Biskop, og da var det med indtrængende Bøn, om dog ikke en kristen Præst paa ny vilde gøre Vovestykket og trænge ind i Landet. De vidste vel, det var Livet, de satte paa Spil, men der var mere end 4000 kristne Sjæle, som nu i Aarevis havde sukket efter at have en Præst hos sig. De koreanske Kristne bad heller ikke denne Gang forgæves. Det var ikke vanskeligt at finde en begejstret og nidkær Præst, som intet hellere vilde end sætte Livet til for Mennesker, der trængte til ham. Vanskeligheden bestod kun i at finde en Mand, som havde Forudsætning for at kunne løse denne enestaaende farefulde Opgave at trænge ind i et Land, hvor han ved sin blotte Nærværelse var hjemfalden til Dødsstraf. En saadan Mand fandt Biskoppen i en ung kinesisk Præst, *P. Jakob Tsii*. Det var en overordentlig from ung Mand, kun 24 Aar gl., men han havde allerede trods sin unge Alder et stort og indgaaende Kendskab

baade til den kristne Theologi og til den kinesiske Litteratur. Dertil kom det meget vigtige Moment, at han i sit Ydre havde en paafaldende Lighed med en Koreaner. Det viste sig i det hele taget, at han netop var den rette Mand.

Han faar nu sin Biskops Fuldmagt og Velsignelse, og i Februar 1794 begiver han sig af Sted. Men da han kommer til Koreas Grænse, hvor de koreanske Kristne ventede hans Ankomst, viste det sig ganske umuligt at slippe ind over Grænsen. Den mærkelige, næsten overtroiske Angst for det fremmede, som Koreanerne altid havde været i Besiddelse af, havde efterhaanden udviklet sig til en ligefrem Rædsel for, at noget af det fremmede Djævelskab skulde slippe ind i Landet. Grænserne blev derfor bevogtet Dag og Nat, og Tusinder af Grænsevogtere sneg sig omkring og laa paa Lur de Steder, hvor man mindst ventede at træffe dem, for at opsnappe enhver, der vilde prøve at betræde det forbudte Land. I næsten et Aar maatte P. Tsiu derfor vente, indtil det lykkedes ham at finde en gunstig Lejlighed. Han benyttede Ventetiden til at virke blandt de ogsaa temmelig forladte Kristenmenigheder i Mandschuriet.

Men i December 1794 skulde der endelig gøres et energisk Forsøg paa at trænge ind i Korea. I en lille kinesisk Lansby, der kun ved en lille smal Flod var skilt fra de første Landsbyer i Korea, blev han ventet af den koreanske Kristne Sabas Tsi og nogle andre Kristne, som opholdt sig der i den Hensigt at hjælpe ham over Grænsen. Deres Glæde, da han endelig kom, var ganske ubeskrivelig, men der var ikke Tid til at hengive sig til glade Følelser; det gjaldt nu om at handle med den største Forsigtighed og Klogskab. P. Tsiu ombyttede hurtigst muligt sin kinesiske Dragt med Koreanernes lange, hvide, folderige Slaabrok; den lange Pisk blev løst op og bundet op paa Hovedet i en Knude, sidst kom den sortlakerede Hat, som gik godt ned over Ansigtet. Og nu skulde Overfarten over den lille Grænseflod begynde. Det var Lille Juleaften og ualmindeligt mørkt, saa det lykkedes at undgaa alle spejdende Blikke. Paa den anden Bred ventede endnu flere Kristne, som sluttede Kreds omkring ham og saa hurtig som muligt førte ham til Søul, hvor man haabede, han lettere kunde forsvinde i Mængden. Hertil kom han kort efter Nytaar 1795 og tog Ophold hos en Tolk ved Navn Mathias Tsoi, hvis Bolig, mærkelig nok, laa i Nærheden af selve det kongelige Slot. Det synes, som om der har ligget en klog Beregning bagved; man har ment, at netop der vilde han sidst blive søgt.

Endelig, efter 14 Aars forgæves Anstrengelser, havde Koreanerne nu en Præst hos sig. Man kan forstaa, hvilken jublende Modtagelse han har faaet. Ganske vist var

der det Skaar i Glæden, at man ikke rigtig turde give den Luft; det gjaldt om, at ingen uden for Menigheden anede, hvad der var sket; dertil kom, at den nye Præst endnu ikke forstod eller talte Koreansk, og det var kun de dannede iblandt dem, der forstod Kinesisk. Denne sidste Vanskelighed blev nu ret hurtig overstaaet, idet P. Tsiu, ung og energisk som han var, i Løbet af meget kort Tid fik Sproget i sin Magt. Allerede ved Paasketid kunde han høre de første Skriftemaal, og paa Paaskedag blev det h. Messeoffer for første Gang frembaaret paa koreansk Jordbund.

Kapellet, hvor P. Tsiu læste den h. Messe, var kun et Værelse, og det var kun en mindre Kreds, der fik Lov til at overvære den, for at ikke Stedet skulde blive røbet.

Men ikke desto mindre faar de kongelige Gendarmere Nys derom, og en skønne Dag i Juli Maaned trænger de pludselig ind i Mathias Tsois Hus for at gribe Missionæren. En ung fornem Mand ved Navn Han-Jang-hi optraadte her som Judas. Han havde paa Skrømt sluttet sig til de Kristne, og efter at have skaffet sig tilstrækkelig Underretning var han gaaet til Kongen og havde faaet hans Tilladelse til at gribe P. Tsiu. Men ogsaa de Kristne havde været paa deres Post. Det var ganske vist i sidste Øjeblik, at det lykkedes Pateren at flygte bort fra Huset, og det blev egentlig Mathias Tsoi, der kom til at redde hans Liv. Han besluttede at ville udgive sig for den eftersporede Pater for derved at vinde Tid for denne. Den eneste Forandring, han i den korte Tid kunde naa at foretage, var at klippe sit lange Haar af for derved at faa et fremmedartet Udseende, og da Gendarmene kom stormende ind i Huset under Raabet: »Hvor er Kineseren?« gik han dem ganske rolig i Møde: »Her er jeg.« Uden at betænke sig eller se sig nærmere for kastede de sig over ham og slæbte ham med sig, og først da de naaede til Fængslet og fik at vide, at den, de søgte, bl. a. skulde have et langt sort Skæg, mens den, de kom med, var ganske uden Skæg, gik det op for dem, at de var blevet bedraget. Al deres Ærgrelse og Raseri gik nu ud over Mathias Tsoi; han blev sammen med to andre Kristne, de samme to, som havde bragt P. Tsiu over Grænsen, stillet for Dommeren. Under de forfærdeligste Pinsler søgte man at true dem til at angive Paterens Opholdssted. Men der kom ikke et Ord, ikke en Klage over deres Læber. Glæden over at at vide Pateren i Sikkerhed var stærkere end de Smerter, de maatte lide. Endnu den samme Dag blev deres Dødsdom underskrevet, og den følgende Dag blev de tre Mænd henrettet i Fængslet og deres Lig kastet i Floden. Kongen syntes, som sædvanlig, hurtig at være gaaet i sig selv, for han frigav straks efter de andre Kristne, som var ble-

vet fængslet, og indstillede Jagten paa den kinesiske Præst. Saa var der igen Ro for en Tid.

P. Tsiu havde imidlertid fundet et nyt og sikkert Opholdssted hos en fornem kristen Kvinde, Colomba Kang. Hun var af meget fornem Slægt; hendes Mand, der var Hedning, havde forladt hende, og hun boede nu sammen med sin Svigermoder og en Svigersøn i sit Hus i Hovedstaden. I dette Hus kunde P. Tsiu være sikrere end noget andet Sted. For det første var et adeligt Hus et urørligt Sted, som selv ikke Politiet turde betræde. Der-til kom, at den Del af Huset, som Kvinderne beboede, var saa helligt og ukrænkeligt, at selv ikke de nærmeste Slægtninge maatte vise sig derinde. Bedre Opholdssted for en forfulgt kunde man derfor umulig finde.

I dette Hus tog saa P. Tsiu Ophold; men man vaagede nu over hans Sikkerhed med en saadan Omhu, at det kun var yderst faa, der overhovedet fik at vide, hvor han var, ja, der var Kristne, som ikke engang vidste, om han endnu var i Korea eller ej. Fra Tid til anden besøgte han nogle af de gamle kristne Familier; men det skete i største Hemmelighed, og der var ingen, der nogen Sinde talte om disse Besøg. Og alligevel var P. Tsiu, trods det ufrivillige Fangenskab og det Mørke, han maatte hylle sig i, Sjælen i hele det kristne Liv i Korea. De gamle kristne Koreanere, som han vidste var til at lide paa, blev hans Mellemmænd. Dem styrkede og opmuntrede han og vejledede i de kristne Sandheder. Og mens han sad i sin Ensomhed, skrev han alt det ned, han saa gerne vilde sige dem allesammen, baade de gamle, men navnlig de nye, som kom til. Han kunde ikke komme til at undervise dem, men de kristne Kateketer fik saa, hvad han skrev, og læste det op ved Sammenkomsterne. Og det var ikke blot Breve og Formaningstaler, nej, hele Lærebøger, Bønebøger, opbyggelige Skrifter o. s. v. Undertiden oversatte han, men oftest skrev han selv. Han undte sig knap Tid til at spise og sove. Om Dagen skrev han Bøger, og om Natten var han Sjælesørger. Saa aflagde han sine Besøg, hvor han vidste, at han ikke var truet af Baghold, og saa var Nattens Timer ikke lange nok til alt det, der skulde tales og virkes

Det var saaledes kun faa, der fik ham at se — han skal forresten have haft et smukt Udseende, hans Ansigtstræk var strenge, asketiske, men der lyste en saadan Mildhed og Klogskab ud af hans Blik, at han straks vandt Hjerterne. Den samme Mildhed og Klogskab afspejler sig i hans Skrifter. Men trods sin skjulte Tilværelse var han elsket og anset af alle, ogsaa af dem, som aldrig havde set ham, og hans Indflydelse førte ikke blot til, at

de talrige Misforstaaelser og Misbrug, som de mange Aars Savn af Præster havde medført, blev afskaffet, men at Menigheden voksede, og Iveren og Begejstringen stadig blev større.

I samfulde 5 Aar maatte P. Tsiu føre denne Eneboertilværelse, der var strengere end den, Katakombernes første Præster maatte føre. Det er ikke for meget at sige, at der var sat en Pris paa hans Hovede; man vidste, at han var i Landet, men man kunde ikke finde ham, og i Mangel af bedre blev snart den ene, snart den anden af de Kristne et Offer for Spioneri og Anklage. Den koreanske Missionshistorie fra denne Tid har ikke en enkelt, men en Række kendte og navngivne Martyrer.

Denne Forfølgelse virkede dog mest skjult og spredt, men i Aaret 1800 kom der et Vendepunkt. Paa denne Tid døde nemlig Kongen, Tien-t-song, og da hans Søn endnu kun var Dreng, gik Regeringen over til den afdøde Konges Moder. Dette betød atter, at et kristen fjendtligt Parti kom til Magten, som, for bedre at befæste sin Magt, rejste en forfærdelig Forfølgelse mod de Kristne, en Forfølgelse, som i Voldsomhed og Grusomhed minder om Neros og Diocletians Dage. Det var, som kom hele Landet i vildt Oprør. Soldater gennemjagede alle Landets Provinser som Sporhunde og slog ned for Fode, og Fængslinger og Henrettelser hørte med til Dagens Orden; selv i de adelige Huse, som før havde været Fristed, trængte de ind. Naturligvis var det først og fremmest den fremmede Præst, som alle Efterstræbelser gjaldt, og mange af de Kristne blev pint til Døde, fordi de ikke vilde angive hans Opholdssted.

Da P. Tsiu hørte dette, fik han den Tanke, at Forfølgelsen maaske vilde standse, hvis hans Person blev fjernet, og han vilde derfor forlade Landet for en Tid, indtil roligere Tider kom. Rimeligvis har han taget den Beslutning efter de Kristnes indtrængende Opfordring — for dem gjaldt det først og fremmest at bevare hans Liv; thi der var mange Kristne, men kun een Præst. Men Planen synes ikke at have været efter P. Tsius Hovede, for netop som han var ved at forlade den sidste koreanske Grænseby for at betræde kinesisk Jord, var det, som fik han en højere Indskydelse: han gjorde kort omkring og vendte tilbage til Hovedstaden. Den Tanke, at skulle forlade sin Menighed i den aller værste Trængselstid, har naturligvis været ham uudholdelig; men da han paa den anden Side var klar over, at hans Person var den værste Anstødssten, besluttede han at udlevere sig selv. Hellere end flygte fra sin Hjord vilde han sætte Livet til for den.

En tidlig Morgenstund, endnu før Færdselen paa Ga-

derne var begyndt, forlod P. Tsiu selv sit Skjulested, og uden at sige et Ord til nogen gik han rolig hen til det store Fængsel for Statsforbrydere. Han gik til Dørvagten og sagde til ham, endda med et Anstrøg af Lune: »Jeg er Overhovedet for den nye Religion, den fremmede Præst, som I søger over hele Riget. Det ser ikke ud til, at der er en eneste dygtig Mand iblandt jer, naar I ikke engang har kunnet fange mig.« Han har i alt Fald naaet at forbløffe sine Fjender, men de har jo ikke været længe om at kaste sig over ham og anbringe ham i det allerdybeste og mørkeste Fangehul, der fandtes.

Ved Forhøret begyndte Dommeren med at udspørge Pateren: »Hvorfor er du kommet her til Korea?« »Stormægtigste Mandarin,« svarede Præsten, »jeg har kun været opfyldt af den ene Tanke at forkynde den sande Religion og redde dette stakkels Folks Sjæle.« Dommeren forhørte ham derefter paa Kryds og tværs for at faa ham til at røbe de Steder og de Familier, hvor han havde været, og de Personer, han var kommet i Berøring med. Men det lykkedes P. Tsiu med stor Klogskab at undvige alle disse Spørgsmaal. Da han nu saa, at Retssalen var fyldt med en stor nysgerrig Mængde, flammede hans apostoliske Iver op, og han holdt en lang Forsvarstale for den kristne Tro. Man forbløffes over, at hans Fængselsophold blev saa langvarigt — det angives at have været henved en Maaned. Grunden synes at have været den, at P. Tsiu som kinesisk Undersaat egentlig ikke kunde dømmes af en koreansk Domstol; men hans Fjenders Had og Hævnlyst var saa stor, at de ikke vilde lade ham slippe sig af Hænderne, og til sidst blev Dødsdommen underskrevet.

I Begyndelsen tog man det Hensyn til ham, at man ikke anvendte Marterredskaberne under Forhørene; men da Dødsdommen var underskrevet, tog man ikke længer dette Hensyn. Umiddelbart før han blev ført ud til Retterstedet, gennemgik han en koreansk Tortur, som bestod i, at der mod de nøgne Fodsaaler blev slaaet stærke Slag med et Bræt af haardt Træ. Allerede efter det 12. Slag var Kødets slænget af Knoglerne. Han blev i en Kærre kørt ud af Byen, og da han var kommet til det Sted, hvor han skulde lide Døden, drak han først den Kop med Risvin, som Soldaterne rakte ham, saa rejste han sig op paa sine mishandlede Fødder og raabte ud over Menneskemassen: »Jeg dør for Himlens Herres Religion. Ve eder, I Mænd fra Korea! I 10 Aar skal eders Rige blive hjem-søgt af svære Ulykker. Til den Tid skal I igen huske mig.« Hans Bødler gennemborede saa hans Øren med Pile; og de blev hængende ved Spidsen, mens han blev ført tre Gange rundt om Retterstedet. Saa knælede han ned og

bøjede Hovedet, og lidt efter havde han udaandet. Det var Kl. 4 om Eftermiddagen, 31. Maj 1801, og netop paa Hellig Trefoldigheds Fest. P. Tsiu blev kun 32 Aar gammel.

(Sluttes i April-Nummeret.)

Nye Bøger.

H. Martensen-Larsen: Stjerneuniverset og vor Tro. (Frimodt 1915, 3. Oplag. 212 Sider. 3 Kr. 50 Øre).

Det er et overordentlig glædeligt Tegn, at denne fortrinlige, ikke helt billige Bog efter kun 1½ Aars Forløb allerede foreligger i tredje Oplag. I Ugebladets Aargang 1913 stod der paa S. 787—790 en udtømmende og meget anerkendende Anmeldelse af denne Bog fra en Kenders Haand, derfor maa det denne Gang være nok hovedsagelig at henvise til de Ord, som dengang blev sagt. For enkelte har de Problemer, som her behandles, meget ringe personlig Betydning, og saadanne vil heller ikke interessere sig for nærværende Bog. Men der er mange, som ved vore Dages talrige »populærvidenskabelige« Arbejder i vantro Aand har følt sig ikke saa lidt usikre og ængstelige; saadanne vil ved Læsningen af Martensen-Larsens Bog føle ligesom en tung Byrde taget bort fra deres Skuldre. De vil nemlig tydelig forstaa, at der ingensomhelst Mod-sætning findes mellem Astronomernes Resultater og den kristne Tro. Ja, det synes næsten, som der findes en langt større Harmoni derimellem, end man paa Forhaand skulde have troet mulig. Et enkelt Punkt maa vi naturligvis som katholske Kristne tage Afstand fra, det er, naar Forfatteren betegner »Kirkelæren som Menneskeværk«. Forøvrigt er det kun godt at sige om Bogen, som man maatte ønske Forlaget vilde sende ud i en billigere »Folkeudgave«, naar dette Oplag bliver udsolgt, at de gode og sunde Tanker maa blive spredt viden om. Vi trænger til, at de Ukrudtsfrø, hvilke vantro Forfattere som Høffding og Troels Lund paa nærværende Omraade har saaet i saa mange Sjæle, saa vidt som muligt kan blive berøvet af Spireevne.

N. H.

Værneengelens Stemme. (Mohns Bogtrykkeri. 32^o. 1914. 239 Sider. Smukt indb. 1 Kr. Eleg. indb. 1 Kr. 50 Øre).

Denne nye lille Bønnebog har som Undertitel »Vejledning for en ung Pige i hendes Stræben efter at opnaa kristelig Dyd« og er en Bearbejdelse efter et lille italiensk Arbejde. Det er St. Josefssøstrene, som staar bagved den danske Udgave, og som har ment i den lille Bog af have

et nyttigt Redskab for deres Arbejde blandt den kvindelige katholske Ungdom. Bogens første Afsnit bestaar af en Række fortrinlige aandelige Raad og Formaninger, medens det andet Afsnit er optaget af en Del smukke Bønner og Fromhedsøvelser. Der er ingen Tvivl om, at den lille Bog, der er skrevet paa et ulasteligt Dansk, vil kunne udrette ikke saa lidt Gavn. N. H.

Der kleine Kempis. Herausgegeben von Dr. Fr. Hettinger. (4. & 5. Auflage. 240. 176 S. Herder. Freiburg. 1914. Geb. M. 1,30.)

De fleste ved vistnok ikke, at den gamle, fromme Thomas a Kempis har skrevet andre Bøger end den verdensberømte »Christi Efterfølgelse«. Og dog har han forfattet en Række opbyggelige Skrifter, af hvilke ganske vist intet kan maale sig med hans mest bekendte Arbejde. Denne lille smukt udstyrede Bog er en Samling af korte, kærnefulde og gribende Ord fra Thomas a Kempis' forskellige Skrifter. Ingen, der f. Eks. daglig søger sig et lille Ord til Overvejelse under Dagens Arbejde, vil gaa forgæves til den berømte Würzburg Professors »Brødsmuler« fra Thomas a Kempis' rige Bord. N. H.

Katholske Smaahæfter.

Da undertegnede for nogen Tid siden fik en lille Anbefaling for »Et Ord til hver Dag« optaget i Ugebladet, var der desværre ikke mange Eksemplarer tilbage af dette lille Hæfte. Jeg skrev senere til »Katholsk Bogsalg« og bestilte nogle Eksemplarer og fik — de 3 sidste. Hvis der er et og andet Sted i Provinsen skulde findes nogle Stykker af det dejlige Hæfte, maa jeg maaske gennem disse Linier henstille til vedkommende, der forestaar Salget af det og andre katholske Bøger og Sager, at anbefale det.

Saa vidt jeg mindes, blev der, da jeg købte de første Eksemplarer, sagt, at Omkostningerne ved Udgivelsen af det var dækkede af en Herre, saa alt, hvad der kom ind ved Salget, kunde gaa til Elisabethforeningen. Noget saadant sker vel ikke igen; men det vilde alligevel være meget at ønske, at »De smaa Ord« kunde opleve et nyt Oplag. Eller maaske Redaktøren et andet Aar kunde lade en ny Række »Ord til hver Dag« følge med Bladet?

Jeg er bleven anmodet om at skrive en Anbefaling for »Den fuldkomne Anger«, et lille Hæfte af J. von den Driesch, oversat fra Tysk af N. H.

P. Aug. Lehmkühl, S. J., skriver i et Forord: »Der skulde ikke findes nogen Kristen, som ikke vidste grundig Besked med den Betydning, den fuldkomne Kærlighed og Anger kan have; for hans egen Døds Vedkommende saa vel som for andres, han maatte være til Stede ved, kan dette være af uberegnelig Betydning.« Ja, selv om vi Katholikker er saa lykkelige at have Adgang til et mægtigt Mittel til Frelse, nemlig Bodens h. Sakramente, hvortil den ufuldkomne Anger jo er tilstrækkelig, kan det dog blive af umaadelig stor Betydning at vide god Besked med, hvorledes man opvækker fuldkommen Anger, ikke alene for at kunne gøre det i Dødsøjeblikket, om man faar Naade dertil, men ogsaa for at gøre det ofte i Livet, helst, som Forfatteren af dette Hæfte anbefaler, hver Aften. Jeg anbefaler paa det bedste det fortræffelige

lille Hæfte til alle Trosfæller og beder enhver have Taalmodighed til at læse det helt igennem. Og læs det ikke alene selv, men køb mange Eksemplarer, og uddel dem blandt Venner og Bekendte — ikke mindst blandt Protestanter. Det skal vist være en meget katholsk-fjendtlig Protestant, som ikke vil læse Hæftet, selv om det indeholder enkelte Udtalelser, som ikke svarer til hans Begreber. Det lille Hæfte koster kun 15 Øre og er saaledes tilgængeligt for de allerfleste Katholikker.

Samtidig vilde jeg gerne henlede Opmærksomheden paa endnu et lille Hæfte, som enhver Katholik ogsaa burde eje. Det er »Bønnen — en Samtale med Gud« af P. M. Boutauld, oversat af M. M. H.

Dette Hæfte lærer os saa smukt, at vi dristigt kan nærme os Gud med alle vore Sorger og Bekymringer, men at vi heller ikke bør glemme ham i Lykkens Time. Det lærer os, at Gud vel er vor højeste Herre, men tillige vor bedste Ven, til hvem vi kan betro alt, der piner eller glæder os.

Læs det, danske Katholikker, og vær ikke for sparsonne med Hensyn til at forære andre baade dette og andre smaa (eller større) Bøger. Har man en »lunken« Ven, kan man maaske paa denne Maade gavne vedkommende meget.

Mange vil maaske indvende: »Det kan vi ikke tillade os, det koster alt for meget!« Naa ja — for nogle er det maaske vanskeligt — men gælder det om at komme til en Fornøjelse, ser man ofte ikke saa nøje paa Pengene; i hvert Fald kan de fleste overkomme at anskaffe et Eksempplar til sig selv af disse og andre Hæfter; det sidstnævnte koster som de foregaaende 15 Øre. Der staar i »Et Ord til hver Dag« den 19. Oktbr.: »Du har kun eet Liv her paa Jorden; lev detle, som Gud giver dig det. Men se til, at du kan bidrage til Verdens Forbedring (L. Buechler)« — og den 24. Febr.: »En unyttig Kristen er et sandt Uhyre.« (W. Wilberforce). Og nu i Fastetiden, da man jo bør afholde sig fra Forlystelser og skal afholde sig fra nogle, bliver der maaske for nogle mere Tid til at læse dem end mange andre Tider paa Aaret.

Løsning, i Marts 1915.

Verner Stabehl.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Koncerten til Fordel for den katholske Kirkesag Onsdag d. 3die Marts havde samlet et fuldtalligt Publikum i St. Knuds Skoles Festsal, som var smukt pyntet med Paaskeliljer, grønne Planter og flag-smykket Tribune. Paa første Række saas *Hs. Højærværdighed Biskop von Euch*. To interessante Sange for Kor og Orkester af den berømte Komponist, Tyroler-Domkapelmesteren Ignaz Mitterer indledede Koncerten, hvorpaa fulgte en Række Solo-Præstationer af nogle af vore bedste Musikkrafter. Kgl. Operasangerinde Fru Brun sang Romancer. Hr. V. Bartholdy spillede toneskønt Beethovens Romance i Es og gjorde saa stor Lykke med en Mazurka af Wieniawski, at den maatte gives da capo. Hr. V. Michelsen foredrog bl. a. Sindings dejlige »Maria Gnadenmutter« og udførte Solopartiet i I. P. E. Hartmanns Kor-

og Orkesterværk »Hinsides Bjergene«; Partiet, som oprindeligt er skrevet for Mezzosopran, klædte Hr. Michelsens Stemme udmærket. De katholske Kirkekor sang med god Intonation, og et flinkt lille Strygeorkester spillede paa Livet løs med virkelig Hengivelse i Opgaven. Intet Kor eller Orkester gaar imidlertid til Sagen med Begejstring uden en inspirerende Fører, og derfor maa — *last not least* — nævnes Hr. Organist Jos. Hammermüller, der var Aftenens utrættelige, energiske Dirigent.

— I Tirsdags fortsatte Hr. Pastor Günther paa Højskolen Rækken af de kirkehistoriske Foredrag med en grundig og overskuelig historisk Fremstilling af Kirkestatens Oprindelse. Til Slut gav Foredragsholderen en kort Oversigt over Kirkestatens Historie Aarhundrederne igennem med en Redegørelse for Kirkestatens Berettigelse som saadan.

Belgien. Det hollandske, katholske Blad *De Tijd* meddeler, at Kardinal Mercier omsider har kunnet forlade sit Stift og har faaet Tilladelse til at begive sig til Bruxelles og Tournay, hvor han har taget sig af Ordningen af forskellige kirkelige Sager.

Portugal. Krigen har opslugt næsten al Interesse, for hvad der sker i andre Lande, ogsaa i Portugal. Forholdene her er lige forstyrrede, og Regeringen har ingenlunde opgivet sin Kristenforfølgelse. Ærkebiskoppen af Guarda er blevet forflyttet til Braga, et af de største Diocesser i Landet. Under den sidste monarkiske Opstand blev han arresteret af Regeringen, under Paaskud af, at han havde deltaget i Opstanden. Under Eskorte blev han ført til Lissabon; men skønt det ved Undersøgelsen blev godtgjort, at han slet ingen Del havde haft i Opstanden, blev han dog dømt til to Aars Landsforvisning. Kristendommens Fjender, som regerer i Portugal, har gjort deres Land megen Skade. Men trods deres Fjendskab mod Kirken har de ikke formaaet at gøre denne meget ondt. Kirken bliver i Reglen stærkere under Forfølgelser, og saaledes er det ogsaa gaaet i Portugal. Den vil komme til at blomstre, saa snart Magten er vegen fra dens Forfølgeres Hænder.

Rom. Den 21de Februar tog Kardinal Gasparri sin Titulærkirke, San Lorenzo in Lucina, i Besiddelse. Højtideligheden havde samlet en talrig og udsøgt Kreds, der med stor Interesse lyttede til Kardinalens Tale, i hvilken han fremhævede Minderne, som knyttede sig til den Del af den gamle flaminiske Vej, hvor Kirken ligger. Paa dennes Grund stod den fromme Matrone Lucinas Hus, hvor de første Kristne samledes. I det fjerde Aarhundrede byggedes her en Kirke, i hvilken Pave Damasus blev bispviet. Allerede i det 5te Aarhundrede regnedes den mel-

lem Presbyterial-Kirkerne og kaldtes Titulus Lucinæ. I det 6te Aarhundrede blev den en af de saakaldte »Stationer« og er den Dag idag Titulærkirken for den øverste af Kardinal-Præsterne. Foruden seks Martyrers Lig gemmer Kirken et Stykke af St. Laurentii Rist, ligesom Relikvier af denne Martyr er indemuret i Alteret.

— Ved Fastetidens Begyndelse modtog Paven Roms Sognepræster og Fasteprædikanter i højtidelig Audiens. Han formanede dem i sin Egenskab af Roms Biskop til at prædike saaledes, som han vilde der skulde prædikenes for den Hjord, der ganske særlig var ham betroet. Som Pius X vilde han ogsaa, at Prædikenerne skulde være jævne og praktiske og ikke overfyldte med blomstrende Udtryk og Billeder. Prædikanten skulde altid, naar han besteg Prædikestolen, huske paa, at han stod der til Menighedens aandelige Forbedring. Blotte retoriske Udgydelser var derfor af det onde; man skulde tale til Folket om dets Pligter i Udtryk, som kunde give en tydelig og utvivlsom Forstaaelse.

Afrika. For omtrent fire Aar siden antog Kongen over Basutolandet, en bjergfuld Egn i Syd-Afrika, Nathanael Griffith, den katholske Tro efter at have udvist det Mod at bryde med sine Forfædres Traditioner og frigive sine 26 Koner. Han har siden da ikke blot vist sig som en ivrig Kristen, men han udøver alle de Dyder, der er Kendemærket for vor hellige Religion. Hver Søndag indfinder han sig ved Missionsstationen for at overvære Messen, og det er hans Glæde at tage Plads midt imellem sine Undersaatter. Møder han en af dem i Kirken, vil han ikke høre det sædvanlige *Lumona morena*, (d. v. s. tillad mig at se paa dig, o Herre!) men han forlanger at tiltales med den kristne Hilsen »Lovet være Jesus Christus!« »Paa Tronen er jeg eders Konge«, siger han, »men i Kirken er jeg en Kristen som alle I andre, hverken mere eller mindre.« Hele Folket priser enstemmig hans Handedygtighed, hans Kendelsers Retfærdighed og hans Visdom. For nogle Maaneder siden skrev han til Bestyrelsen for St. Petrus-Claver Selskabet, at det var hans Agt at bygge en Kirke for sit Folk tæt ved sin Kongebolig; han tog ogsaa fat paa Sagen, men Krigens Virkninger har ladet sig føle, idet Forsendelser af Materialier og Sager til Kirkens Udsmykning er bleven standset. Dog fastholder Negerkongen sin Beslutning, og saa snart Krigen er endt, vil Basutolandet faa en smuk Kirke.

Nord-Amerika. (Nicaragua.) Parlamentet i Staten Nicaragua har nu ophævet den Lov, der forbød Jesuitterne Ophold paa Statens Omraade. Af det store Antal Jesuitter, som efter de sidste Begivenheder i Meksiko er blevet

fordrevet derfra, vil sandsynligvis mange finde Tillflugtssted og Virkefelt i Nicaragua.

— (Meksiko.) Forholdene her er stadig væk lige fortvivlede. Hvad her er begaaet mod Præster og Ordensfolk af begge Køn, overgaar langt, hvad der er sket i Belgien og Galizien. Kaos synes at være nær, da samtlige Gesandter og Diplomater agter at forlade Ladet. En Del af Nøden skyldes dog ikke direkte Had mod Kirken, men er af økonomisk Natur; Landet med de uhyre naturlige Hjælpekilder er i Hænderne paa omtrent 7000 Familier, medens de øvrige 17 Millioner lever i Mangel og Elendighed.

Asien. (Kina.) Kinesiske og amerikanske Blade bringer den Efterretning, at Pater Conrardy, »de spedalskes Ven«, er død. Han var født i Bispedømmet Liège i 1841 og præsteviedes i 1867. Paa en Rejse til Indien i 1871 blev han saa dybt greben af de spedalskes Lidelser, at han besluttede at ofre sit Liv i deres Tjeneste. Han tilbød den berømte P. Damien Devenster paa Molokai at blive hans Medhjælper, men da denne de spedalskes Apostel den Gang endnu var rask og kunde overkomme sin Gerning, bad han P. Conrardy vente. I 1887 blev P. Damien selv spedalsk, og P. Conrardy ilede ham til Hjælp og blev ved hans Død i 1889 hans Efterfølger. I syv Aar virkede han paa Molokai. I 1896 drog han til Canton i den Hensigt at hellige Resten af sit Liv til de kinesiske spedalske, men Pengemidlerne fattedes ham. Han rejste til Byen Portland i Oregon (U. S. A.) for at studere Medicin. Saa vendte han tilbage til Canton og blev antaget af Mgr. Merel. Han levede fra nu af kun for sine syge. Han købte et stort Stykke Land, hvor han opførte Huse og anlagde Plantager for dem. Før sin Død, der indtraf d. 26de August 1914, havde han den Glæde at se sine Bestræbelser velsignede, og hans Koloni i Canton huser nu henved 800 spedalske Mænd og 200 Kvinder.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag den 15. Marts Kl. 8½ Aften i St. Josefssøstrenes Huskappel, Tolddbodvej 14.

Ungdomsværnet. Mandag den 15. Marts Kl. 7 læses i St. Ansgars Kirke en Sjælemesse for de i Aaret 1914 afdøde Medlemmer af Katholsk Ungdomsværn.

K.U.F. Yngre Afdeling (Medlemmer under 17 Aar) har Møde Søndag den 14. Marts Kl. 7 Aften i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44. Foredrag af P. Hillebrand om »Dantes Helvede«. Derefter forevises i levende Billeder »Dantes Helvede«.

Aalborg. Søndag den 21. Marts Kl. 8 pr. **Familieaften** for Menighedens voksne Medlemmer. Oplæsningen af Johannes Jørgensens Skuespil »Det gamle Spil om Enhver« vil efter Opfordring blive gentaget. Efter Oplæsningen fælles Kaffe-bord. Kaffe med Brød 30 Øre.

Kirkelig Kalender.

14. Marts. Midfastesøndag.	21. Marts. Passionssøndag.
15. — Mand. Ferialdag.	22. — Mand. Ferialdag.
16. — Tirsd. Ferialdag.	23. — Tirsd. (Catharina af Vadstena, Jomfru.)
17. — Onsd. (Patricius, Biskop og Bekender).	24. — Onsd. Ferialdag.
18. — Torsd. (Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer).	25. — Torsd. Marias Bebudelse.
19. — Fred. Josefs Ihukommelse.	26. — Fred. Marias syv Smerter.
20. — Lørd. Ferialdag.	27. — Lørd. (Johannes af Damaskus, Bekender og Kirkelærer).

(Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Festdagens.)

Meddelelse om **Gudstjenesten i København** fandtes sidst i Nr. 1.

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 16. Marts Kl. 8 Aften.

Fink-Jensen: Kristendommens Kamp og Sejr i Danmark.

(Nr. 46 og 47 synges.)

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalg.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7 $\frac{1}{4}$, St. Josefs K. Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (m. Prædiken).

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

F. 19. Marts. Kl. 8 den Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken og Kl. 5 sakr. Velsignelse.

Alle Bøger og **Subskriptioner** ekspederes gennem Katholsk Bogsalg.

Absalonsbøsserne tømmes indtil videre til Fordel for den dansk-katolske Kirkesag.

Fastepredikener.

I St. Ansgars Kirke hver Søndag Eftm. Kl. 6 af Hr. Pastor Meyer fra Ordrup.

I Rosenkranskirken hver Søndag Eftm. Kl. 5 af Hr. Pastor Meulenberg fra Reykjavik.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag d. 17. Marts Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$. (Mest udenlandsk Litteratur).

St. Josefs Gilde. Alm. Møde Mandag den 15. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, Bredgade 67.

Unio. Fredag den 19. Marts almindeligt Møde i Frederiksborg Allé 11.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 12.

Søndag den 21. Marts.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Karmeliterordenen og den hellige Teresa. — En historisk Omvendelse. — Krucifikset paa Mariahemmet. — Ansgarius-Bonifacius-Foreningens Aarsregnskab. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. Østerrig. Italien. Rom. Balkanhalvøen. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

248.

Velvilje.

Fordomsfrie Mennesker er i Reglen velvillige imod deres Medmennesker. Men er Menneskene altid fordomsfrie? I vor Tid taler og skriver man saa meget om Humanitet, Lighed, Frihed, Broderskab, saa man skulde næsten tro, at alle var frie for Fordomme og rige paa Velvilje. Men man savner dog den rette indbyrdes Velvilje.

Kunstneren, Købmanden, Fabrikanten staar overfor en stærk Konkurrence. Ikke sjælden er dette Grund til at sætte sig ud over al Sømmelighed og lade haant om Ret og Retfærdighed. Ikke blot dette. Under visse Omstændigheder synes alle Midler tilladte, som kunde hindre andre i at opnaa de Resultater, man selv søgte at opnaa. Er dette Velvilje?

Der er dem, der stræber efter Ære og Anseelse, paa lovlig og ulovlig Maade, med gode og mindre gode Hensigter, med tilladelige og utilladelige Midler. De forstaar at forsvare deres Fremgangsmaade med mange Grunde. Men tillader de ogsaa, at andre gør det samme som de?

Hvor mange er ikke misundelige paa Næstens Rigdom, Lykke og Held?

Den lærde anser sig selv for »Fagmanden« og kritiserer sine Kollegers aandelige Produkter med en Skarphed

og Bitterhed, der intet har med Sagen at gøre, men vidner om personlig Uvilje.

Mange Angreb maa den finde sig i, som ikke vil høre til en bestemt »Ring« eller »Fagforening«, eller som ikke slutter sig til den Kreds, hvor man synes at have Ene- ret paa dygtige Præstationer. Er det Velvilje?

Den, der vil arbejde sig op eller over i en højere eller bedre Stilling, bliver holdt nede. Lykkes det ham alligevel at stige et Trin højere, saa er de, der ikke kan følge med, misundelige paa ham. Noget meget paafaldende og mærkeligt er dette, at visse Folk foragter dem, der ikke vil højere op, men tillige ser ned paa alle Stræbere og Begyndere og paa dem, der ved deres Flid, Klogskab og Energi har vundet materielle eller selskabelige Fordele. De indser, at de selv nok har Lov til at stræbe højere, men de synes, at det er anmassende, naar andre gør det samme som de. Er dette Velvilje?

Er vi velvillige imod andre Mennesker, saa bedømmer vi dem ikke efter deres Bankkonto, deres Stamtræ, deres Rang og Stilling; saa er vi ikke misundelige paa deres Fremgang, saa føler vi ikke Skadefryd, naar det gaar dem ilde; saa pletter vi ikke ondskabsfuldt og letsindigt deres gode Navn; saa undgaar vi i Selskabslivet og Forretningslivet den saarende Ringeagt, der saa tit gør sig gældende overfor Næsten.

Det vil derfor ikke være af Vejen at undersøge, om vor Fremgangsmaade overfor vor Næste altid er velvillig. Som Kristne skal vi være frie for Fordomme og velvillige mod alle Mennesker. Alle vore Konkurrenter og Rivaler, endog vore personlige Fjender, er den himmelske Faders Børn ligesom vi. Er vi velvillige imod dem, som vi synes godt om, og som ikke er os i Vejen, hvad stort gør vi da? Det gør vel ogsaa Hedningerne. Vor Grundsætning skal Herrens Ord være: »Alt, hvad I vil, at andre skal gøre imod eder, det skal I ogsaa gøre imod dem; og alt, hvad I ikke vil, at andre skal gøre imod eder, det skal I heller ikke gøre imod dem« (Matth. 7,12, Tob. 4,16) eller »Elsk eders Fjender, gør godt mod dem, som hader eder, og beder for dem, som forfølger og bagtaler.« (Matth. 5,44).

P. S.



Karmeliterordenen og den hellige Teresa.

Zelo zelatus sum pro Domino, Deo exercituum.
(Ordenens Valgsprog.)

I.

(Af Magister C. M. Hansen.)

Karmeliterordenen til St. Teresa.

Jeg er optændt af Nidkærhed for Herren, Hærskarernes „Gud“ — saaledes lyder Ordenens Valgsprog, og i Sandhed, en Orden, der som denne ganske særlig er indviet til Guds hellige Moder, maa være nidkær for Herren. Hvor naar Ordenen er stiftet, taber sig i Tidernes Mørke, men mange Sagn findes, der mulig indeholder Glimt af en Sandhed, der ellers vilde være fuldstændig tabt. De beretter saaledes om Profetskoler, som efter Elias har haft deres Ophold paa Karmels Bjerg. Marias Forældre skal have haft et Tilflugtssted for deres Hyrder der, og selve den hellige Jomfru skal have besøgt Bjerget og talt med de hellige, som boede der. Og efter Christi Opstandelse skal der stadig have boet kristne Eneboere der. Hvordan dette end nu forholder sig, saa ved vi, at der har været Eneboere der, længe før vi i Midten af det tolvte Aarhundrede hører om dem.

Mellem 1206 og 1214 faar disse Eneboere en Ordensregel, som gives dem af Patriarken af Jerusalem, den hellige Albert. Eneboerne boede i Grotter paa Bjerget og mødtes kun een Gang om Dagen for at høre Messe. Der var intet, som tydede paa den store Fremtid, Ordenen havde for sig, da den med Vold blev tvunget til at forlade Palæstina. Saracenerne havde en Tid lang af Ærefrygt for Profeten Elias ladet dem blive boende, idet de kun forlangte, at de skulde opgive deres oprindelig helt hvide Dragt for en hvid- og sortstribet; men Tiden kom snart, da de ikke mere var til Sinds at taale de Kristne, hvorfor Ordenen udvandrede til Europa. Nogle rejste med Ludvig den Hellige til Frankrig, hvor de fik Kloster ved Charenton. Men den vigtigste Koloni er dog den, der dannedes i England, hvor Ordenen snart fik et Fodfæste, som om

den var en Del af selve den engelske Nation, der altid har været vor Frue særlig hengiven.

Det saa en lang Tid ud, som om Ordenen skulde blive opløst, thi der rejstes en sand Kamp imod den, og fra alle Sider krævedes dens Ophævelse. Man gjorde gældende, at den var dannet lige imod Lateranerkonciliets Bestemmelser, og at den var en farlig Nyhed indenfor Kirken. Honorius den Tredje havde allerede bestemt sig til at forbyde Ordenen, da Maria en Nat viste sig for ham og aabenbarede, at en af Ordenens mest hadefulde Modstandere pludselig var slaaet ved en skrækkelig Død, og hun tilføjede: »Du maa ikke være ulydig, naar jeg befaler, eller gøre Modstand, naar jeg vil føre noget fremad.« Honorius gav sig derefter til at bede en Tid lang, lod Kardinalerne forsamles og stadfæstede Reglen.

Det kunde jo ikke være andet, end at de forandrede Forhold ogsaa medførte Ændringer i Ordenens indre Karakter. I Aylesford i England kan vi endnu se, hvorledes de indrettede sig, da de første Gang kom til Landet. Det var et Forsøg paa at leve det gamle Eneboerliv, idet hver Eremit fik sit lille Hus, der vendte ud til en fælles Gaard. Men Gregor den Niende skabte en anden Aand, idet han 1227 indordnede Ordenen i Tiggermunkenes Rækker. Derved fik den et stærkere aktivt Præg.

Dette skulde blive endnu stærkere under den hellige Simon Stock, der som Ordensgeneral fik rig Lejlighed til at vise sit praktiske Geni. Som Barn var han efter en lang Tids Mishandling, aandelig og legemlig, fra sin ældre Broders Side gaet ud i Kents Urskove, hvor han i Aaringer boede i et hult Træ. Derefter saa han vor Frue, der aabenbarede ham, at han skulde tjene hende i en Orden, der endnu ikke fandtes i Landet, og at han burde forlade Skovene for at drage til Universitetet i Oxford. Han gjorde det, meget imod sit Ønske; men da Karmeliterne kom til England, forstod han, i hvilken Orden han skulde træde ind, hvorfor han forlod Universitetet uden at tage sin Grad for at lade sig optage. Men Universitetet sendte Bud til ham og bad ham komme igen, og hans overordnede holdt paa, at han skulde tage en Grad. Han maatte saa tilbage og blev Doktor. Derefter tilbragte han atter et Par Aar i

Ensomhed, hvorefter han blev sat i Spidsen for et Kloster i Alnwick, hvor han udmærkede sig i den Grad, at han blev Ordenens Generalvikar. Senere blev han Ordenens General. Han fik af Paven Tilladelse til at grundlægge Klostre, ikke blot paa øde Steder, men ogsaa i Byer. Derved var det jo givet, at Brødrene maatte deltage i Sjælesorgen eller, for saa vidt deres Kloster laa i en Universitetsby, optage Studium og Undervisning som Dele af Ordenens Virksomhed. Det var ikke alle, der syntes om denne Ændring, og hans Efterfølger trak sig tilbage til Ensomheden, hvorfra han udsendte sin glødende Rundskrivelse *Ignea Sagitta* imod Opgivelsen af det rent kontemplative Liv. Simon Stocks Yndlingsbøn var Antifonen *Alma Redemptoris Mater*, som nogle endog vil have, at han er Forfatter til. Han har imidlertid forfattet den kendte og elskede Hymne *Flos Carmeli*. Da han Natten mellem d. 15. og 16. Juli 1251 hilste Guds Moder med denne Hymne, skete det, fortæller hans Skriftefader, at hun værdigedes at aabenbare sig for ham og trøstede ham med Løfter om sin Beskyttelse for Ordenen, til Tegn hvorpaa hun knyttede ganske særlig Velsignelse til Skapularet.

1291 mistede Ordenen sit egentlige Hjemsted, Karmel, der blev taget af Saracenerne, og alle Munkene, der var tilbage, led Martyrdøden, medens de, som senere paa Revolutionstiden de 16 Karmeliterinder, sang *Salve Regina*. Først 1631 lykkedes det Ordenen igen at faa Fodfæste paa det hellige Bjerg.

Som ovenfor berørt grundlagde Karmeliterne flere Klostre i de vigtigste Universitetsbyer i den sidste Halvdel af det trettende Aarhundrede; men da var allerede de store franciskanske og dominikanske theologiske Skoler dannet, saa Karmeliterne fik ikke nogen videre Indflydelse paa Skolastikens Udvikling. De sluttede sig saa ivrigt til St. Thomas, at Dominikaneren Graveson kan sige, at det er, som om man hører selve St. Thomas docere mystisk Theologi igennem Karmels Forfattere. Kun i Spørgsmaalet om Marias ubesmittede Undfangelse var Karmeliterne ikke enige med denne Kirkens største Theolog og Filosof. Nævnte Tros-lære, som først i 1854 fik sin endelige Afgørelse, har naturligvis i de theologiske Værker været Genstand for me-

gen Drøftelse, og de forskellige lærde har forsvaret hver sit Standpunkt. Men alt fra første Færd har Karmeliterne stedse holdt paa, at Guds Moder var undfanget uden Arvesynd. Gerhard af Bologna, der ellers i sine Arbejder viser sig som en tro og ivrig Thomist, er netop en af de ivrigste til at forsvare den ubesmittede Undfangelse, og han befalede, at den ottende December skulde fejres i alle Ordenens Klostre med særlig Højtidelighed. Denne Dag blev Ordenens Hovedfest, og saavel i Avignon som i Rom overværedes Festen af Paven med hele hans Hof. I 1306 gjorde Generalkapitlet i Toulouse denne Fest til Ordenens officielle Fest. Paa Kapitlet i Frankfurt 1396 blev det bestemt, at alle Ordenens Provinser skulde hjælpes ad med at bestride den aarlige Udgift til denne Fests værdige Højtideligholdelse.

Ejendommeligt nok dannede Karmeliterne ikke nogen særlig Skole i mystisk Theologi, saaledes som Franciscanerne og Dominikanerne havde gjort før dem. Men de arbejdede saa meget des ivrigere paa at bringe den rette Tro ud til Folket, og de Kætterier, den Tid var saa rig paa, havde ingen heftigere Modstandere end netop Karmels Sønner.

Her skal kun nævnes den salige Thomas Netter of Walden, som af Pave Martin den Femte fik Tilnavnet »Kirkens Glavind«. En indgaaende Behandling af denne Mands Liv og Virksomhed er en af de vigtigste og mest lønnende kirkehistoriske Opgaver fra den Tid.

1387. traadte han ind i Ordenen og blev Doktor i Theologi, hvorefter han blev Raadgiver for den engelske Krone. Han blev senere kongelig Kommissionær imod Kætterne, og paa Conciliet i Constanz optraadte han med stor Styrke imod Huss og Wicleff. Senere blev han sendt til Polen, hvor det lykkedes ham at omvende Hertugen af Litauen. Han blev Provincial i England og døde endelig i Rouen 1430. Af hans Skrifter maa særlig nævnes hans »Doctrinale« imod Kætterne, der indeholder hans berømte Afhandling om Sakramenterne og Sakramentalierne.

Selv om den verdslige Videnskab og Kunst altid maa blive noget underordnet for en Orden af Karmels Støbning, kan jeg dog ikke lade være med her ogsaa at nævne nogle enkelte Navne, der viser, at der til alle Tider i

Karmels Skød har været Plads ogsaa for den Side af det menneskelige Aandsliv. Saaledes omtales Katalonieren Raymond de Séclosa som en af sin Tids største Arkitekter, og hans samtidige i Klostret i Orléans Sébastien d'Aniane nævnes ogsaa som en betydelig Kunstner og en udmærket Klostermand. Desuden maa vi nævne Astronomerne Nicolas de Lynne og Paul Antoine Foscarini, hvilken sidste er en af Galileis Forløbere.

Vi træffer her en anden af Karmels store Sønner i den hellige Pierre-Thomas (1305—1365). Hele hans Liv er samlet i Udbruddet: »Maria, Grækernes Union, Jerusalem.« Han var Clemens den Sjettes, Innocens den Sjettes og Urban den Femtes højre Haand, og Urban kalder ham en Mand efter sit Hjerte. Maria aabenbarede sig engang for ham og sagde til ham: »Pierre, frygt ikke, Karmels Orden skal vare evigt.« Da han døde i Famagusta paa Cypren, sagde han til sine grædende Venner: »Christus kalder mig. Jeg gaar til et Møde med Christus. Græd ikke.«

Imidlertid var der netop paa denne Tid kommet Vanskeligheder af en meget farlig Art for Ordenen. Denne var delvis kommet ind i en Forfaldsperiode. Dette havde flere Grunde. Blandt de vigtigste maa nævnes den sorte Død, som rasede midt i det fjortende Aarhundrede; den bortrev mange af Ordenens gamle prøvede Medlemmer, og derved blev de unge, der rykkede op, helt henvist til deres egen Hjælp. Ligeledes optog Ordenen den Gang flere Medlemmer med utilstrækkelig Forberedelse. En anden Grund maa søges i de Lempelser, der tilstodes dem, der var Doctorer eller Magistre. Paven lod derfor en formildet Regel lave, thi han mente, at det var bedre, man havde en mildere Regel godt holdt, end en streng Regel, som man ikke holdt.

Det faldt i den salige Jean Soreths († 1471) Lod at reformere Aanden i Ordenen. I hver Provins lod han enkelte Klostre beholde den gamle Regel, samtidig med at Hovedmassen fulgte den mildere Regel, som han passede paa blev overholdt. Det vakte selvfølgelig en Del Misfornøjelse hos nogle, der var vante til de gamle Tider, men naar det siges, at han blev forgiftet, er dette ikke sandt. Han or-

ganiserede ogsaa Karmeliterinder, idet han optog bestaaende kvindelige Samfund i Ordenen, og stiftede Karmels tredje Orden, der særlig lægger Vægt paa at overholde Kirkens Bud og den betragtede Bøn. Men alle, der føler sig kaldede til den, vil ogsaa derigennem kunne faa Del i Karmels Glæde og Jubel.

Mange er de Helgener, der paa den Tid levede i Karmels Orden, men de største er at finde i Spanien. Der er det, at Teresa de Jesus og Juan de la Cruz lever og virker. De bringer den oprindelige Regel tilbage og sprænger derved Ordenen i to Dele: de beskoede og de barbenede Karmeliter.

En af deres vigtigste Hjælpere var Kongen, Philip den Anden, som Teresa kalder Karmels store Velgører, et Bevis paa, at han ikke er den Tyran, som han i Regelen bliver anset for; thi saa vilde Teresa ikke have haft med ham at gøre.

(Fortsættes.)

En historisk Omvendelse.

Af F. F. M.

II.

(Sluttet.)

De senere Aar af sit rigt bevægede Liv tilbragte Fyrst Talleyrand enten i sit Hus i Rue St. Florentin i Paris eller paa sit Slot Valençay. Her havde han Tid nok til at tænke over sit Liv og opgøre dets Resultater.

»Jeg ved ikke,« skriver han i sin Dagbog d. 2. Februar 1837, »om jeg er tilfreds, naar jeg ser tilbage paa de mange Aar, der er svundne, og paa hvad Maade jeg har tilbragt dem. Hvor mange frugtesløse Ophidselser, hvor mange unyttige Forsøg, hvor mange Forviklinger og overdrevne, lidenskabelige Ytringer! Hvor megen skjult Kraft, hvor mange gode Anlæg, der blev misbrugt! Hvor megen Uvilie, som jeg har været Aarsag til, hvor mange Fald, hvor mange ødelagte Illusioner! Hvilken Afsmag! Hvad andet er Resultatet end en fysisk og moralsk Træthed, en fuldstændig Modløshed med Hensyn til Fremtiden, en dyb Afsky for mit tidligere Liv!«

Det er Talleyrands eget Vidnesbyrd om den gamle bibelske Sandhed, at alt er Forfængelighed. Men disse Udtalelser vidner om dybt Samvittighedsnag, om Frygt for en fuldstændig Fortvivlelse.

Nu modtog den gamle Synder Verdens Løn, Djævelens Løn. Nu vilde de onde Magter søge at faa ham helt kuet ligesom den Gang med den frafaldne Apostel. Men der var gode Elementer i Talleyrand og frem for alt: der blev bedt meget for ham!

Det var frem for alt tre Personer, som uophørligt søgte at bringe denne urolige Sjæl til en Forsoning med Gud. Ærkebiskoppen af Paris, de Quélen, søgte paa flere Maader at lette Talleyrand Vejen til Faderhuset. Han havde fra Paven udbedt sig de nødvendige Fuldmagter og havde selv affattet en Anger-Formular, som indeholdt de Punkter, Talleyrand skulde gaa ind paa som et Tegn paa Udsoning.

Den ivrige Præst, senere Biskop Dupanloup opholdt sig stadig i Nærheden og plejede at have lange Samtaler om religiøse Emner med den gamle Mand.

Men frem for alt var det Hertuginde af Dino og nogle andre gode Katholikker, der uafsladelig bad om Guds Naade til Omvendelsen. Man kan forstaa, at Sagen blev drøftet i Paris! Mange af Talleyrands tidligere Venner vilde paa ingen Maade tro paa en virkelig Omvendelse og ærgrede sig derfor ikke saa lidt over Dupanlouns Besøg i Rue St. Florentin.

Allerede i December 1835 havde Ærkebispemændet skrevet til Talleyrand, at »den Dame, hvis borgerlige Navn man efter Kirkens Lov ikke kan anerkende — altsaa »Madame de Talleyrand« — havde angret sine Synder, bedt om Tilgivelse for al Forargelse og i dette Sindelag, før hun døde, modtaget de hh. Sakramenter og opnaaet den længe savnede Samvittighedsfred.«

Ærkebispemændet henvender meget alvorlige Ord til Talleyrand i den Anledning . . . »Dommeren staar for Døren, De maa træde hen til hans Domstol efter et langt, møjsommeligt, stormfuldt Levned. Slut Fred med Deres Samvittighed, hvis Stemme De endnu kan høre, saalænge det er Tid, saalænge De endnu er paa Vejen, inden Dagen slutter, som nu allerede hælder! Udsæt Dem ikke for at

falde i den levende Guds Hænder og fra disse at blive overgivet til hans Tjenere og den evige Gengældelse . . . « Brevet slutter med nogle velovervejede, kærlige og kloge Ord.

Endnu samme Dag svarede Fyrst Talleyrand med et Brev til Ærkebiskop Quélen, hvori han takkede for hans Velvillie og tilføjede, at han selv, saasnart Helbredet tillod, vilde aflægge et Besøg hos ham. Imidlertid tænkte baade Talleyrand og Ærkebispen paa de »Erklæringer«, som skulde gaa forud for en Ordning.

Da skete det, at Fyrsten i et højtideligt Møde i Videnskaberne's Akademi, der blev afholdt i Marts 1838, skulde holde en Tale. Hele Verden interesserede sig for denne Begivenhed, thi Talleyrand var en Berømthed, en af de faa overlevende og medvirkende fra Frankrigs store Tid. Talleyrand talte om Religionens Betydning med en Understrøm af varm Anerkendelse. Talen vakte umaadelig Opsigt. Da han derefter saa Dupanloup, udtrykte han sin Glæde over, at det havde været ham forundt at fremhæve Theologiens og Kirkens Værd. Talleyrand sendte et Eksemplar af denne Tale til Quélen.

Overfor Dupanloup udtalte den gamle Mand, i hvis Hjerte modstridende Aander kæmpede, at Livet i Præsteseminariet i St. Sulpice havde været noget af det bedste for ham paa Jorden. Ogsaa Kirken før Revolutionstiden omtalte Talleyrand med stor Ros.

Vi ser ogsaa, at Talleyrands Omvendelse ingenlunde var en Maskerade, en Ceremoni, som en gammel aandsvækket Synder foretager sig for at tilfredsstille sine Omgivelser. Nej, Talleyrands Omvendelse var Resultatet af en haard Kamp, der udkæmpedes i den endnu stolte og mærkelig aandsfriske Statsmands Sjæl.

Ogsaa nu vilde han, ligesom tidligere ved Forretninger, ikke »forhaste sig«. Han gjorde et Udkast til et Brev, som han vilde sende til Paven som Tegn paa sit forandrede Sindelag. Han læste det højt for Dupanloup. Denne raadede ham imidlertid til at foretrække det af Ærkebispen foreslaaede Udkast.

Ved et Tilfælde var Ærkebispens Bolig bleven ødelagt, og om Aftenen taltes der i Talleyrands Salon om denne

Begivenhed. Fyrsten sagde, at han som Ærkebisp nu vilde vælge en uanselig lille Bolig, det vilde gøre et stort Indtryk.

»De kender jo, Hr. Abbé, det smukke Ord, som jeg nu kommer til at huske: Det var et Kors af Træ, hvorpaa Verden blev forløst; Fattigdom er en Ære for dem, der forstaar at bære dens Byrder, som det sømmer sig (nemlig for Christi Tjenere).«

Den Slags Samtaler viste, at Fyrsten tænkte Religionens Tanker. Han var ellers rask nok baade til at køre ud og tage sin daglige Spadseretur i Parc Monceau. Aandelig Svækkelse kunde heller ingen af de mange Venner og Bekendte lægge Mærke til hos ham. Der var ogsaa en ung Pige, Pauline, Datter af Talleyrands Nièce, Hertuginde af Dino, der daglig færdedes hos den gamle Grandonkel. Hun skulde snart gaa til den første h. Kommunion. Hendes Fromhed og Uskyld hidrog til at vække Fredens Tanker i Talleyrand, der plejede at kalde hende »min Værneengel«.

Det af Ærkebispens affattede Skriftstykke laa paa Talleyrands Skrivebord. Han godkendte dets Indhold, men tøvede endnu lidt med at undertegne det.

Den 12. Maj spadserede han endnu, som han plejede, i det fri, kort derefter blev han syg, og baade han selv og hans Omgivelser gjorde sig lidet Haab om Bedring.

Hele den fornemme Verden indfandt sig i Forgemakkerne for at være Vidne til denne Mands Endeligt. Selve Kong Louis Philippe aflagde et Besøg, og Talleyrand takkede Kongen for den Ære, han beviste Huset.

Den 17. Maj skulde den lille Pauline modtage den første h. Kommunion. Dagen i Forvejen spurgte Madame de Dino, hvor naar Fyrsten vilde ordne sine religiøse Sager. Talleyrand svarede: »I Morgen tidlig mellem 5 og 6.« Man forundrede sig over denne bestemte Villiesytring, men det var nu engang Talleyrands Maade. Om Aftenen ved Ottetiden sagde Dupanloup til ham: »Jeg gaar til Ærkebispens for at bringe ham Efterretningen. Han er meget foruroliget over Deres Tilstand.« Fyrsten svarede: »Overbring saa den højærværdigste Herre min Tak og sig ham, at alt sammen vil komme i Orden.« »Men hvor naar, Onkel?« spurgte Pauline de Talleyrand. »I Morgen mellem Kl. 5 og 6,« gentog Fyrsten.

Næste Dag tidlig om Morgenen kom fem Herrer ind til Talleyrand, nemlig Hertugen af Poix, Hr. de St. Aulard, de Barante, Royer-Collaed, og Greven af Molé — Mænd, hvis Anseelse var almindelig anerkendt. De blev staaende ved Tærskelen til Talleyrands Værelse. Nu traadte Pauline ind til Onkelen. Hun var klædt i den hvide Kjole med Slør og Krans, som hun skulde bære ved sin første Kommunion. Hun bar Skriftstykkerne hen til Fyrsten, som sad oprejst i Sengen, omgivet af Dupanloup, Madame de Dino og sin Huslæge.

Talleyrand ønskede, at Skriftstykkerne, en Erklæring til Ærkebispnen og et Brev til den Hellige Fader Pave Gregor XVI., maatte blive oplæst. Talleyrand beklagede deri sine Vildfarelser og udtalte, at han helt og holdent underordnede sig Kirken. Brevet til Paven slutter med disse rørende Ord:

»Den Respekt, jeg skylder mine Forældre, forbyder mig ikke at sige, at jeg i min Ungdom blev forledet til at vælge en Stand, til hvilken jeg intet Kald havde. Jeg kan ikke gøre noget bedre end at overlade dette og alt andet til Kirkens og dens ærværdige Overhoveds rimelige og godhedsfulde Dom. Jeg er, Hellige Fader, i Ærbødighed Deres Helligheds ringeste og lydigste Søn og Tjener.«

»Charles Maurice Prince de Talleyrand« skrev Fyrsten derunder med store, kraftige Bogstaver. Da han skulde skrive Datum, bemærkede han, at han vilde datere det til den 10. Marts, den Dag, han havde holdt sin store Tale i Akademiet.

Han var sig altsaa vel bevidst, hvad han gjorde, den gamle rolige Statsmand. Skridtet vakte umaadeligt Røre i hele Paris.

Senere paa Dagen aflagde Talleyrand et Skriftemaal overfor Pastor Dupanloup og modtog derefter den sidste Salvelses Sakrament. Han vedblev nu at bede, saa at alle tilstedeværende blev grebet af hans Andagt. Da Dupanloup bad Allehelgen-Litaniet og nævnede den hellige Mauritius, Fyrstens Værnehelgen, gjorde Talleyrand en Bøjning med Hovedet, ligesom i gamle Dage, naar han som Præst kom til Dagens Helgen i Kanonbønnen.

Henved Tretiden saa Dupanloup, at Døden nærmede

sig, og han begyndte paa de smukke Bønner: »Saa drag da bort, kristne Sjæl, i Faderens Navn, der har skabt dig, i Sønnens Navn, der forløste dig, i den Helligaands Navn, som har helliget dig o. s. v.«

Saaledes døde den forhenværende Biskop af Autun, Frankrigs tidligere Diplomat, Fyrsten af Benevent, den saa meget omtalte Talleyrand. Selvfølgelig er det Gud alene, Dommen hører til, og det maa ikke være noget misundelsesværdigt at tage den Byrde med ind i Evigheden, som Talleyrand havde læsset paa sin Samvittighed.

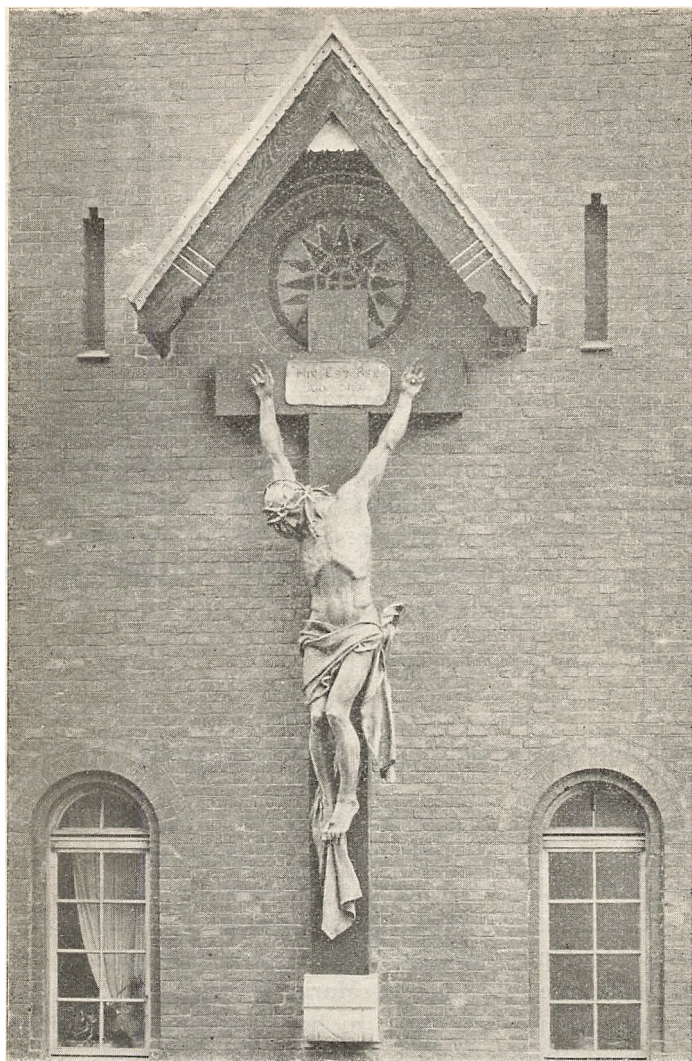
Men at haane ham for dette Skridt, at paastaa, at det kun havde været en Formalitet, det gaar ikke an, naar man ser, i hvor lang Tid denne Omvendelse forberedtes, og under hvilke Omstændigheder Omvendelses-Dokumenterne blev affattet og undertegnet. Det var tværtimod efter alt at dømme en virkelig Sejr for Kirken eller, rettere sagt, en Sejr for ham, der »ikke vil Synderens Død, men at han omvender sig og lever«.

Krucifikset paa Mariahjemmet.

I disse Dage er et stort Krucifiks blevet opsat paa Mariahjemmets Façade ud imod Ny Kongensgade. Krucifikset blev af Dr. Carl Jacobsen i September 1909 købt paa den franske Kunst-Industri-Udstilling paa Charlottenborg og er nu paa Opfordring af Direktør Helge Jacobsen af Ny Carlsbergfondet skænket til Mariahjemmet.

Korset er af Træ, 3,85 m højt, medens Kristusfiguren, som er af Bronze, er 3,23 m høj. Kunstnerens Navn er *Myslbeck*; han er født 1848 i Prag, har studeret dels i Prag, dels i Wien og blev i 1885 udnævnt til Professor ved Kunst-Industri-Skolen i Prag.

Det er en overmaade skøn og værdifuld Gave, Mariahjemmet saaledes har modtaget; og Skønheds-Indtrykket forøges ved, at Mariahjemmet har ladet opsætte et Skraa-tag af Egetræ, beklædt med Kobber, til Beskyttelse for Krucifikset imod barskt Vejrlig. Tegningen hertil er udført af Arkitekt Emil Jørgensen, og Arbejdet med Opsættelsen



er ledet af Muremester Günther. Under det skraa Tag er anbragt en lille elektrisk Lampe, der vil blive tændt hver Aften ved Mørkets Frembrud.

Mariahjemmet er vistnok den eneste Bygning i København, hvor et Krucifiks er anbragt udvendig. Maatte dette være det første Skridt paa Vejen til det Maal, at vor Hovedstad efterhaanden ogsaa maa blive offentlig prydet med kristelig Kunst, hvilken derved i

højere Grad end hidtil vil blive tilgængelig og forstaaelig for alle.

Forhaabentlig vil Krucifikset paa Mariahemmet vække Opmærksomhed, og muligvis vil en eller anden ensom Nattevandrer, ved at fæste et Blik paa Kristusbilledet, føle sig mindre ensom og forladt og forstaa, at den, som dér hænger paa Korset, er hans og alle Menneskers Ven og Forløser.

: L. St. Ch.

Uddrag af Vikariats-Komiteens Regnskab for 1914. Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. (Den dansk-katholske Kirkesag.)

INDTÆGT	UDGIFT
Kassebeholdning fra f. Aar 9.21	Udbetalt i <i>Understøttelser</i> til følgende Missioner:
Fire <i>Kvartals-Kollekter</i> i Vikariatet ved den Apost. Vikar 1817.24	Aalborg 100.00
Fra <i>Lokal-Komiteerne</i> :	Esbjerg 200.00
Aalborg 54.00	Helsingør 150.00
Aarhus 35.50	København (Frederiksberg) 200.00
Esbjerg 158.31	» (Nørrebro) 1215.15
Fredericia 31.35	» (Sundby) 250.00
Helsingør 49.35	Køge 150.00
Kolding 20.00	Odense 125.00
København og Omegn. 185.00	Ringsted 150.00
» Nørrebro Afdel. 1215.15	Roskilde 150.00
» St.Andreas Kolleg. 7.17	Slagelse 100.00
» Sundby Afdel. 35.00	Repræsentationsudgifter i
Odense 50.00	Anledning af General-
Ringsted 65.60	mødet i Paderborn 100.00
Roskilde 45.00	Diverse Udg. (Porto m. m.) 2.20
Silkeborg 20.00	Til det Apostoliske Vikariat 1421.80
Svendborg (1912 og 1913) 34.00	Kassebeholdning til n. Aar 0.51
<i>Samlerforeningen</i> 243.64	
<i>Gaver</i> : Fra Hr. Pastor Storp 177.40	
- - - - - 44.40	
- F. A. 3.60	
- H. 1.00	
Indvundne Renter (f. 1/2 Aar) 12.74	
<u>4314.66</u>	<u>Kr. 4314.66</u>

Approberet af Hs. Højærværdighed Biskoppen under 28. Januar 1915.

Naar du, ærede Læser, gennemser ovenstaaende Regnskab, saa vid, at du har ydet dit vægtige Bidrag til, at vi har kunnet anvende det smukke Beløb af 4314 Kroner til Hjælp ved Dækningen af Udgifterne i det henrundne Aar for den dansk-katholske Kirkesag. Disse Penge er hovedsagelig blevet anvendt til Bestridelse af de løbende Udgit-

ter til Kirker og Skoler; vi har dernæst haft den Glæde at kunne overgive godt 1400 Kr. direkte til det Apostoliske Vikariat, som paa Grund af de særlige Forhold for Tiden har at kæmpe med store Vanskeligheder.

Det Beløb, som har staaet til vor Raadighed, er fremkommet ved:

1. Kontante Bidrag (maanedlige, kvart- eller halvaarlige);
2. de 4 Kvartals-Kollekter til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag;
3. Samlerforeningen (Metaller, Frimærker, Staniol m. m.);
4. særlige Gaver een Gang for alle.

Der er næppe Tvivl om, at du har ydet dit Bidrag under en eller anden Form, maaske under alle fire. Derfor siger vi dig Tak. Tak for din Offervilje, Tak for din Kærlighed til Sagen!

Særlig bemærkelsesværdigt er det, at Kollekterne for Kirkesagen er steget til 1800 Kroner imod 1300 Kroner forrige Aar, og at Samlerforeningen har givet en Indtægt af 243 Kroner imod 119 Kroner forrige Aar.

Vi gentager her, hvad der allerede flere Gange er blevet sagt af andre, at under de nuværende overordentlig vanskelige Forhold bør alle Katholikker i Danmark gøre sig ganske særlige Anstrengelser og vise ganske særlig Offervillighed, for at den katholske Kirke i Danmark uskadt kan gaa ud af Krisen. Enhver bør gøre sig Situationens Alvor klar og drøfte Sagen med sine katholske Omgangsfæller, særlig med dem, der ikke holder »Ugebladet«, og som det derfor er vanskeligt at faa i Tale.

Det ønskeligste var, om flere, f. Eks. 10, slog sig sammen om at betale mindre ugentlige eller maanedlige Bidrag og udvalgte en af deres Midte til at samle Beløbene og aflevere dem til Sognepræsten. Ved en saadan Masse-dannelse af Indsamlingskredse (10 Mands Kredse) vilde vore Udgifter snart være dækkede. Eksempelvis kan nævnes, at 1 Øre om Dagen (7 Øre ugentlig) fra hver af de danske Katholikker (ca. 12000) vilde beløbe sig til ca. 44000 Kroner aarligt. Familier med en lille Indtægt og mange Børn kunde næppe betale saa meget, men til Gengæld vilde andre betale mere. Hovedsagen er, at vi alle staa samlede.

Endnu en Gang Tak for al Støtte i det forløbne Aar.
København, den 10. Marts 1915.

Vikariats-Komiteen:

A. Neuvel,
Formand.

H. Gamél.

Jos. L. M. Hoffmann.

A. V. Günther.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Koncerten, som St. Josephs Gilde Onsdag den 3. Marts foranstaltede til Fordel for den katolske Kirkesag, har — efter Fradrag af Udgifterne — indbragt Kr. 366,55. Denne Sum er bleven afleveret til Hs. Højærværdighed Biskoppen.

— Paa Højskolen fortalte Forstanderen, Hr. Fink-Jensen, i Tirsdags om den Tid, da Kristendommen sejrrigt vandt Fodfæste i vort Fædreland. Foredraget fik forøget Interesse ved de talrige karakteristiske Smaatræk fra Datidens Aandsliv, som Foredragsholderen hist og her indstrøede.

Frankrig. Iblandt de franske Bispers Hyrdebrevne i Anledning af Fasten fortjener Ærkebiskoppen af Bourges, Mgr. Dubois's, særlig Opmærksomhed. Efter bl. a. at have indskærpet, hvor syndig enhver Hævntanke er selv midt under Krigens Ophidselser, taler han særlig udførligt om Præsterne i Forhold til Krigen: »Hvorfor skulde vi ikke sige det? I samme Afsnit, hvor St. Thomas af Aquin behandler den katolske Lære om Krigen (Sum. Theol. 2 a 2 æ), taler han ogsaa om Præsteskabets Deltagelse i dette Blods- og Voldsværk. Han forkaster den som ilde anbragt og stridende imod Præstens Kald, der er et Bønnens og Apostolatets Kald. Han tilføjer: Den, som daglig i Alterets Hemmelighed tager Del i vor Herres Jesu Christi Lidelse, skal ingenlunde øve Dødens Værk; det sømmer sig ikke for ham at udgyde Blod, men langt snarere skal han være rede til at udgyde sit eget Blod for Christus og i Forening med ham og saaledes i sit Liv efterligne, hvad han i sin Gerning fuldbyrder.« — »En falsk Opfattelse af Ligheden for alle Borgere, Mindskelsen af Troens Aand og en vis Ondsindethed imod Præsteskabet har praktisk talt bragt denne Læresætning i Glemsel. Den bør da bringes i Erindring: den værner om Præstens Ret og Ære, og idet den respekterer hans Kald, yder den Hyldest til Religionen og til Gud.« — »Nej, vi vil ikke unddrage Præsteskabet og holde det borte fra den fælles Fare; at sige det vilde være at bagvaske os. Præsten ved Hæren — ja; ved Fronten — atter ja: som Feltpræster, Ambulancesoldater, Sygepassere for at øve Barmhertighedens og Religionens Arbejde blandt deres Brødre under Vaaben. Forlængst har den kristne Ret paalagt dem det Hverv, der stemmer overens med deres hellige Kald; men Soldaterpræster, som saarer og dræber — sandelig, vi indrømmer, at vi ikke fatter den Rolle, som den borgerlige Lov paatvinger dem

for at modsætte sig den Frihed, Kirken har hædret dem med. Vi er stolte af dem; de er tapre og gør kækt deres Pligt; vi glæder os over de lykkelige Virkninger af deres Nærværelse, deres hjertelige Brodersind og deres gode Eksempel. Men — heri samstemmer ogsaa Størsteparten af Soldaterne — vilde de ikke være bedre paa deres Plads hos de saarede og døende paa Valpladserne og i Hospitalet? Vi kræver for dem de Hverv, hvori de forsvarsløse kan ofre sig, og hvori de uden Bagtanke om Hævn og uden Personsanseelse kan øve Barmhjertighed.«

Østerrig. Biskoppen af Linz, Dr. Rudolf Hittmair, er den 5. Marts afgaaet ved Døden, kun 55 Aar gammel og efter knap 6 Aars Virksomhed som Biskop. I vide Kredse har Biskoppens Død vakt den største Opsigt; thi han er faldet som en Martyr for den kristne Næstekærlighed. Da den nuværende frygtelige Krig udbrød, ofrede Biskoppen sig for Sygeplejen i de barmhjertige Brødres Hospital i Linz og tog senere ned til Serbernes Fangelejr i Mauthausen, hvor Plet-Tyfus i en frygtelig Grad hærgede Krigsfangerne. Der blev han selv angrebet af Sygdommen og bukkede i Løbet af faa Dage under for denne. Paa Grund af Smittefaren blev Biskoppens Lig bisat allerede selve Dødsdagen; Kl. 7 om Aftenen førte Ligvognen, kun ledsaget af Begravelsesvæsenets Funktionærer, den opofrende Hyrdes jordiske Levninger til det sidste Hvilested i Domkirkens Krypt. Biskop Hittmair skildres som en glimrende Prædikant og sjælden elskværdig Personlighed.

Italien. Til Patriark af Venezia har Paven udnævnt Mgr. Pietro La Fontaine, Titularbiskop af Carystus. Den nye Patriark er 54 Aar gammel og har i 9 Aar haft biskoppelig Værdighed. I nogle Aar har han beklædt forskellige Embeder ved den romerske Kurie.

Rom. Paven har for nylig givet Audiens til den saakaldte »lille Kejser af den kristne Børnelærdom og Fyrsterne ved hans Hof«; dette er den spøgefulde romerske Benævnelse paa de Drengene fra Roms forskellige Sogne, der er Præmietagere i den aarlige Katekismus-Konkurrence. Hans Hellighed var særdeles venlig mod Børnene, for hvem Erindringen om Audiensen vil staa som den allerbedste af alle Præmier. — Med stor Hjertelighed har Paven modtaget i Audiens sin gamle Bekendt Mgr. Dubois, Ærkebiskopen af Bourges. Andetsteds i Bladet bringer vi et Brudstykke af Mgr. Dubois' Hyrdebrev; det vil ikke fejle, at dette fuldt ud har vundet Hans Helligheds Bifald.

Balkanhalvøen. (Serbien.) Som det vil erindres, oprettede Kong Peter af Serbien i Fjor et Konkordat med Pavestolen. Som Kronen paa Værket har han nu ansat

en Udsending ved Vatikanet. Det er den nuværende serbiske Udsending i Montenegro, Michael Gravilovic, bekendt ogsaa ud over sit Fædrelands Grænser for sine historiske Skrifter. Af dette Træk som af mange andre ses bedst, i hvor høj Grad Nationerne indser Nødvendigheden af Centralisationspunktet: Rom.

Nord-Amerika. (Mexiko.) Fra Washington meddeles officielt, at der i Mexiko er blevet fængslet 180 indfødte katholske Præster, og at Myndighederne fordrer $\frac{1}{2}$ Million Dollars i Løsepenge for dem. Alle Præster af fremmed Nationalitet har faaet Befaling til at forlade Landet. Udenrigsminister Dryan i U. S. A. har paalagt den amerikanske Konsul i La Vera Cruz at gøre Indsigelse hos Carranza til Fordel for de fængslede Præster.

Mærk. De, der anskaffer sig alle fem Bind af *Rauschens Lærebog* og vil lade dem indbinde i eet Bind, bedes erindre, at Bindene skal følge paa hinanden i den Rækkefølge, der er angivet med Romertal nederst paa Siderne (I, II, III, IV, V). Paa Ryggen af Bindet trykkes som Fællestitel: G. Rauschen, Lærebog i den katholske Religion. Det foreslaas desuden, at man beder sin Bogbinder om at anbringe det første Blad af det farvede Omslag ved Begyndelsen af hvert Bind; det tager sig godt ud og er af praktisk Betydning ved Bogens Benyttelse. — Det mest praktiske af alt er naturligvis at købe sig de enkelte Smaabind i deres pæne indbundne Tilstand.

Tænk paa Skolebørnene i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesm. Undf. holder Fælleskommunion Søndag den 21. Marts Kl. 7 Morgen.

Gudstjenesten i Paasketiden.

Saaftremt der ønskes nogen Forandring i de Skemaer for Paaskegudstjenesterne, som i Fjor fandtes i Ugebladet Side 278—279 og 299, bedes dette godhedsfuldt snarest meddelt Redaktionen.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælles-Kommunion Søndag d. 21. ds. Kl. $8\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 28. ds. Kl. $8\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Litteratur. Fru Ellse Hoskjer. Ved *Morten Pontoppidan*. 2. Oplag. 2. Oplag. 2 Kr. 75 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbunds ældre Afdeling (Medlemmer over 17 Aar) har Møde Søndag d. 21. Marts Kl. 7 Aften i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44. Foredrag af Hr. Pastor Hillebrand: »En dejlig Blomst fra Middelalderen«. Derefter forevises i levende Billeder: Rosenvidunderet, et Legende fra Middelalderen.

A.C. Die vicesimo quarto hujus loco ac tempore solitis Rev. P. Bannwart disserter de quaestione, num, feminae studiis academicis vacare debeant.

Immaculatakirken (Strandvej 91). Fredag d. 19. Marts (St. Josefs Fest) bliver her Kl. $7\frac{1}{2}$ Messe med Iklædning og Profes. Det allerhelligste Sakramente er derefter udstillet hele Dagen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Kirkelig Kalender.

21. Marts. Passionssøndag.	28. Marts. Palmesøndag.
22. — Mand. Ferialdag.	29. — Mand. Ferialdag.
23. — Tirsd. (Catharina af Vadstena, Jomfru.)	30. — Tirsd. Ferialdag.
24. — Onsd. Ferialdag.	31. — Onsd. Ferialdag.
25. — Torsd. Marias Bebudelse.	1. April. Skærtorsdag.
26. — Fred. Marias syv Smerter.	2. — Langfredag.
27. — Lørd. (Johannes af Damaskus, Bekender og Kirkelærer).	3. — Paaskelørdag.

Den katolske Højskole.**Møde Tirsdag d. 23. Marts Kl. 8 Aften.***Cand. Rønnow: Det gamle Danmark og det nye.*

(Nr. 91 og 101 synges.)

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Billetter til enkelte Foredrag à 10 Øre faas i Bogsalget.

Korsvejsandagt. Fredag Aften: St. Ansgars K. Kl. 8, Rosenkransk. Kl. 7¹/₂, St. Annæ K. Kl. 8, St. Andreas K. Kl. 7¹/₄, St. Josefs K. Kl. 7¹/₂. Torsdag Aften: Jesu Hjertes K. Kl. 8¹/₄ (m. Prædiken).

Alle Bøger og **Subskriptioner** ekspederes gennem Katholsk Bogsalg.

Rettelse. Det tredjesidste Punktum paa Side 201 i forrige Nummer bedes læst, som følger: I forbigangne Tider hændte det vel nu og da, at man i et Enkelttilfælde glemte at tage tilstrækkeligt Hensyn til *denne* af alle knæsatte Grundsætning og dømte for haardt, naar det gjaldt om at afgøre, om Viljeslivet havde udfoldet sig frit eller ej.

Aalborg. Søndag den 21. Marts Kl. 8 pr. **Familieaften** for Menighedens voksne Medlemmer. Oplæsningen af Johannes Jørgensens Skuespil »Det gamle Spil om Enhver« vil efter Opfordring blive gentaget. Efter Oplæsningen fælles Kaffebord. Kaffe med Brød 30 Øre.

Unio. Fredag den 19. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

At vor kære Søster og Tante, Frk. **Alma Augusta Madsen**, er afgaaet ved en blid og rolig Død den 16., vel forberedt med vor h. Kirkes Naademidler, bekendtgøres herved.

Søster Marie Birgitta. Julie Thomsen og Børn.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. Begravelsen finder Sted fra Kapellet paa Katholsk Vestre Kirkegaard Søndag den 21. Marts Kl. 1.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Kbvhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
65. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 13.

Søndag den 28. Marts.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Karmeliterordenen og den hellige Teresa. — Livets Træ. — Vel ment — men vel betænkt? — Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Italien. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

249.

Palmesøndag

» . . . sig, at Herren har Brug for dem, saa skal han straks give eder dem.«
(Af Dagens Evangelium.)

To af Jesu Disciple blev sendt ind til Bethfage for at hente Aseninden og den unge Fole, der stod bunden ved et Hus.

»Herren har Brug for dem« — det var al den Besked, de skulde give. Der behøvedes ingen Forklaring, ingen Over-talelser; dette ene skulde være nok: Herren har Brug for dem.

Ja, saadan skulde det altid være! Hvor ofte lyder ikke dette Ord ogsaa til os: Herren har Brug for dig — for dig selv, for din Ejendom, din Tid og dine Kræfter, i Dag et Hverv, i Morgen et andet. Skulde ikke disse Ord gøre samme Indtryk paa os som paa Manden fra Bethfage? Er vi mon ogsaa rede, straks, uden Tøven, uden Indven-dinger?

Ak nej, des værre! — Ja, hvis det var en af vore jor-diske Venner, som kom til os, hvis der kom Bud fra et Menneske, som vi stod i Gæld til, hvis Interesse og Un-derstøttelse vi gerne vilde sikre os, aah, da skulde vi nok være hurtige i Vendingen, da vilde vi straks sætte alt til

Side og føle os oplivede ved Tanken om, at vi fik Lejlighed til at vise dette Menneske en Tjeneste. Men — naar han kommer, som vi skylder alt, som ejer vor Sjæl, vort Liv, og hvis understøttende Naade er mere værd end al Verdens Rigdomme og gode Forbindelser, ak, da er vi saa sene, ja, saa utroligt det lyder, da kan det meget let hændes, at vi vender ham Ryggen, at han maa gaa forgæves!

Hvor gribende er dog ikke den Tanke, at Herren har Brug for os! Saa fattig har han villet gøre sig selv, han, der har skabt Himmel og Jord. Han bor iblandt os som den, der har villet være afhængig af os. Han behøver os til sin Gerning, han behøver Præstens Haand til at uddele sine Naademidler, vore Ofre og Bønner til at fremme sin Sag. »Bed med mig, virk med mig,« siger han til os, »at min Gerning maa lykkes.« Vi er hans Redskaber, hans Arbejdere, som skal fuldføre hans store Værk.

Hvor har han dog udmyget sig dybt for vor Skyld, hvor maa han elske os!

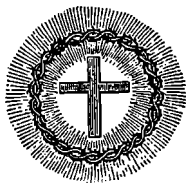
Ofte tænker og siger vi: Jeg vil ikke være i Taknemmelighedsgæld til dette eller hint Menneske, jeg vil ikke skyldte nogen noget! Vi finder det ofte ydmygende og generende at skulle sige Tak, vi finder det under vor Værdighed at bede om Hjælp, og den Tanke, at vi kunde blive afvist, saarer og beskæmmer os dybt.

Men ak, hvor ofte saarer og bedrøver vi ikke Frelseren, naar han paa sin ydmyge Vis kommer til os. Det var dog saa lidt, han bad os om, om Brød til sine fattige, om Blomster til sine syge, om et trøstende Ord til en ensom og tungsindig Sjæl. Det var kun en Brøkdæl af vor Tid, han krævede af os, det var blot et Bud, der skulde bringes, en Haandsrækning, et beskedent Hverv.

Men vi — vi lod ham gaa forgæves, vi havde intet til overs! — — — — —

Herre, tilgiv os, saa ofte vi saarede og skuffede dit helligste Hjerte! Vi skylder dig jo alt, ja, mer end Livet. Men da skal du heller ikke forgæves komme til os. Lad det kun stadig lyde til os: Herren har Brug for dig! Og giv os da selv din Naade til at svare: »Herre, hvad vil du, jeg skal gøre? Jeg er rede til at lyde dit mindste Vink; brug mig, som du vil.«

X.



Karmeliterordenen og den hellige Teresa.

II. (Af E. R.-L.) (Fortsat.)

St. Teresas Liv og Gerning.

Klart tegner St. Teresas Skikkelse sig iblandt Kirkens Helgenskare.

Hun træder os saa nær igennem sine Skrifter, at vi synes at kende hende mere intimt end de fleste af vore sam-



tidige Medmennesker, og enhver, som er »af god Vilje«, maa blive baade bedre og lykkeligere ved at slutte et inderligt Venskab med hende.

Teresa de Ahumada*) blev født i Avila (Gammel Castilien) d. 28. Marts 1515. Hun var Datter af Adelsmanden Don Alfonso Sanchez de Cepeda og hans anden Hustru,

[*) Ovenstaaende Billede er en Gengivelse af et Maleri, tilhørende Veterinærphysikus, Dr. med. Bang paa Frederiksberg. Det blev i Midten af forrige Aarhundrede købt paa en Auktion i London og synes at skyldes en Maler af Murillos Skole.

Beatrix de Ahumada; hun havde elleve Søskende, de fleste Brødre. Hjemmet var godt og fromt, og hendes Sind var, fra hun var lille af, aabent for dets Indflydelse. Hun og hendes lille Broder Rodriguez fordybede sig tidlig med stor Iver i Helgenernes og Martyrernes Historie og i Betragtninger over de evige Glæder og Straffe. De syntes i Grunden, at Martyrerne havde faaet Himmellønnen for et meget billigt Køb, og besluttede sig til at efterfølge dem. En Morgenstund, da en af deres Onkler kom til Byen, mødte han paa Broen udenfor Adajaporten de to smaa Flygtninge (Teresa var syv Aar), belæssede med forskelligt Rejseforraad. Paa hans forundrede Spørgsmaal om, hvor de skulde hen, fik han det frejdige Svar, at de var paa Vej til Maurerne for at lide Martyrdøden for Christus. Meget mod deres Vilje maatte de pænt følge tilbage til deres Hjem med Onkelen og fik oven i Købet Skænd af deres Moder; men som en ægte Adamssøn skød Rodriguez al Skylden paa Teresa. For Fremtiden hengav de sig til Eneboerliv i Haven fremfor at tragte efter den forbudne Martyrglorie. Kom der andre Børn i Besøg, fik de Lov at lege med paa Betingelse af at indordne sig under Teresas Klostertugt. Selv var hun pligtro i daglig at bede de mange og lange Bønner, hun havde foresat sig.

I den Skildring af sin Barndom, hun selv giver os, nævner hun en Ting, som havde en skadelig Indflydelse paa hendes Sjæleliv; hendes ellers fromme Moder blev efterhaanden meget hengiven til Romanlæsning; hun var svagelig, deri kan maaske findes en Undskyldning for denne usunde Smag, men, nok sagt, den smittede Teresa, og det blev Aarsagen ikke blot til megen unyttig Tids-spilde, men ogsaa til, at en overfladisk og verdslig Aand sneg sig ind i Barnesjælen og fik saa fast et Tag i den, at senere mange Aars Kampe maatte til, for at Guds Aand kunde blive den eneraadende hos Teresa.

Da hun var tolv Aar, døde hendes Moder. Med Taa-rer kastede Teresa sig for Fødderne af Guds Moders Billede og bad hende være hendes Moder, en Bøn, hun altid siden med tryk Forvisning stolede paa var bleven hørt.

I det Par Aar, Teresa derefter forblev i Faderhuset, var hun udsat for endnu en Sjælefare. Hun var af Na-

turen højt begavet, fuld af Liv og Lyst, hun havde en yndefuld og indtagende Fremtræden, og enhver, der saa hende, maatte uvilkaarligt lægge Mærke til hende og føle sig tiltalt af hende. Ganske vist levede hendes Fader meget tilbagetrukket og tilbragte sin meste Tid med Læsning og Bøn, men han var dog nødt til at lade de nærmeste Slægtninge komme i Hjemmet, deriblandt nogle af Teresas jævnaldrende Fætre og Kusiner. En af disse fik en meget daarlig Indflydelse paa Teresa, der lod sig rive med til Letsindighed, Forfængelighed og Behagesyge, tabte sin Gudfrygtighed, og, idet hun lod sig lokke til at gøre forskellige, uforsigtige Bekendtskaber, var hun ikke meget langt fra ogsaa at tabe sit gode Rygte.

Hun var nu fjorten-femten Aar, og hendes Fader satte hende i Augustinerindernes Klosterpensionat der i Byen, hvor jævnbyrdige unge Piger blev opdraget. Her følte hun sig i Begyndelsen forpint, mest af Ængstelse for, at hendes Fader og andre skulde være kommet under Vejr med hendes letsindige Opførsel, og at hun heri maatte søge den egentlige Grund til, at hun var bleven sat i Klosterpensionatet; hendes ømsindtlige Æresfølelse led under denne Anelse. Den af Søstrene, der særlig havde med Pensionærernes Opdragelse at gøre, vandt hendes Fortrolighed og fik derved Lejlighed til indtrængende at tale til hende om de Farer, Sjælen udsætter sig for ved at nyde Verdens falske og forføreriske Glæder, og hvor stor Bitterhed der er paa Bunden af Sjælens Utroskab imod Gud. Særlig det Ord »Mange er kaldede, men faa udvalgte« gjorde et nudsletteligt Indtryk paa hende. Hendes Hjerte var delt; for første Gang følte hun, at hendes Sjæls Frelse laa i Klosterlivet, og dog droges hun atter til Verden. Hun holdt endog en Tidlang i Smug Forbindelsen ved lige med en ung Adelsmand, som hun tænkte sig mulig senere at ville gifte sig med; men lidt efter lidt blussede hendes første Kærlighed, Gudskærligheden, op paa ny, og hun fik sit glade Sind tilbage; ingen kunde da modstaa hende, hun blev alle Søstrenes Yndling.

Hun befandt sig vel under Klostertugtens Regelmæssighed, men skønt hendes Trang til selv at blive Søster voksede, saa var hun dog saa forpint af Ubeslutsomhed,

at hun tilsidst blev syg deraf. Hendes Fader hentede hende da hjem efter halvandet Aars Ophold i Klosteret. Paa Hjemvejen besøgte de hendes Farbroder, Don Sanchez de Cepeda; han levede som Enkemand meget ensomt og holdt paa de to kære Gæster saa længe som muligt; da Broderen omsider maatte tage hjem, beholdt han dog endnu i nogen Tid Teresa hos sig. Hun kom sig godt, og under det stille Samliv med hendes fromme Onkel modnedes hendes Klostertanker mere og mere; netop Fjernelsen fra Klosteret klarede hendes Tanker og fæstnede hendes Vilje. Hun syntes med hver Dag tydeligere at erkende, at Klosterlivet var det rette for hende, men hun følte alligevel ingen Smag for det. »Jeg forestillede mig,« skriver hun, »at i værste Fald kunde Klosterlivet da ikke være værre end Skærsildeu, og da jeg var værdig til Helvede, havde jeg ingen Grund til at beklage mig, om jeg ogsaa skulde tilbringe al min Livstid i Skærsilden for derefter at komme i Himlen, der jo dog stedse var mine Ønskers Maal.« Hvad der gjorde Udslaget for hende, var Læsningen af St. Hieronymi Breve; den gamle Kirkefaders Raad til de rige, romerske Patricierinder, som disse saa ædelmodigt og uforbeholdent fulgte, syntes hende rettede til hende selv. Hun bestemte sig efter tre Maaneders Kamp til at meddele sin Fader, hvad hun havde i Sinde, vel vidende, at havde hun først udtalt det, saa var det lige saa godt, som om hun allerede var ikklædt Nonnedragten, thi hendes Æresfølelse vilde aldrig tillade hende at svigte sin engang tagne Beslutning. Saa snart hun fra Onkelens Hus var kommet hjem til Faderen, udførte hun sit Forsæt.

Hun var Faderens Yndlingsbarn af hele Flokken, og han modsatte sig paa det bestemtteste hendes Plan. Naar han var død, kunde hun gøre, som hun vilde, men han kunde ikke undvære hende. Som ofte i Helgenernes Liv ser vi nu Guds Ret til Mennesket gøre sig gældende fremfor Forældrenes. Teresa vidste, at Verdens Tillokkelser var for store til, at hun kunde modstaa dem midt i Verden, hun maatte flygte fra den nærmeste Anledning til Synd; men derved maatte hun ogsaa flygte fra alt, hvad der menneskeligt set var hende dyrebart. Saa snart hun var fyldt 18 Aar, søgte og fandt hun en Lejlighed til at udføre

sit Forehavende. En af hendes Brødre, som delte hendes Klosterlængsler, fulgte hende den tidlige Novembermorgen, da hun forlod Fædrenehjemmet. Hun skildrer selv den bitre Dødelse af hendes eget »Jeg«, som Afskeden med Hjemmet var hende:

»Jeg tror, jeg med Sandhed kan sige, at om jeg havde staaet i Begreb med at opgive Aanden, havde jeg ikke kunnet lide mere, end jeg gjorde, da jeg gik ud af min Faders Hus. Det forekom mig, at alle mine Ben løsrev sig fra hverandre, fordi min Kærlighed til Gud ikke var tilstrækkelig stærk til helt at beherske min Kærlighed til min Fader og mine nærmeste, og denne var saa heftig, at hvis vor Herre ikke havde hjulpet mig, havde jeg aldrig kunnet bestaa i min Beslutning; men han gav mig Kraft til at overvinde mig selv, og saaledes udførte jeg den.«

Nord for Byen Avila, omgivet af dejlige Haver, laa Karmeliterindeklosteret l'Encarnacion. Der var en af Teresas Veninder, Juanna Suarez, Klostersøster. Det var den Teresa bevidste Grund til, at hun valgte dette Kloster fremfor noget andet; Gud skjulte sine egne, dybere Grunde for hende og lod hende handle ifølge den Udviklingsgrad, hun paa det Tidspunkt havde naaet. Og dog var Teresa saa frigjort, at hun siger: »Hvor meget jeg end holdt af hende (Juanna S.), saa var jeg dog i en saadan Sjælsberedthed, at jeg uden Vanskelighed vilde været indtraadt i hvilketsomhelst andet Kloster, hvor jeg havde troet bedre at kunne tjene Gud, eller som havde været min Fader kærere, thi jeg havde den Gang intet andet end min Frelse for Øje, og jeg tænkte ikke mere paa at søge min egen Tilfredsstillelse.«

Hun fortsætter: »I det Øjeblik, da jeg blev iklædt Ordensdragten, mærkede jeg, hvorledes Gud benaader dem, som gør Vold paa sig selv for at tjene ham. Ingen opdagede den Kamp, der stod i mit Hjerte, tvertimod troede alle og enhver, at jeg med stor Glæde gjorde denne Handling. Men der lader sig intet tilføje til den Glæde; jeg følte, ved at se mig iklædt denne hellige Dragt, og den Glæde har altid været ved lige til denne Stund.«

Det var en lykkelig Tid, der fulgte, men den blev kun kort; den forandrede Kost og Levevis nedbrød hendes

Helbred i Løbet af et Aar, og hun blev efterhaanden saa syg, at hendes Fader mente, den eneste Redning var at tage hende ud af Klosteret og faa hende under en klog Kones Behandling. Der fulgte nu henved tre Aars forfærdelige Lidelser i Forbindelse med Lamhed; de Kure, hun gennemgik, var kun skikkede til yderligere at ødelægge hendes svage Legeme. En Gang i dette Tidsrum var hun allerede anset for død; hun henlaa som saadan i fire Dage. I et af hendes Ordens Klostre var der allerede læst Rekviemsmesse for hende, og fra hendes eget Kloster var der kommet fire Søstre for at hente og bære Liget til Graven. Kun hendes Fader fastholdt, at hun endnu levede og forbød Begravelsen. Omsider kom hun til sig selv og beklagede blidt, at man havde vækket hende. Hun sagde, at i hendes Søvnns Tilstand havde Gud vist hende Himlens Fryd og Helvedes Kvaler og aabenbaret hende mange Ting, ogsaa om hendes Ordens Reform.

Saa snart hun kunde, vendte hun tilbage til sit Kloster, men Lidelserne ophørte først, efter at hun havde henvendt sig om Forbøn til St. Josef. Denne store Helgen var kun lidet paaagtet i Kristenheden, indtil St. Teresa fordybede sig i Erkendelsen af hans Værdighed og Indflydelse og for alle følgende Slægter gentog Faraos Ord om Patriarken Josef: »*Ite ad Joseph* — Gaa til Josef!« (Forts.)

Livets Træ.

Langfredags Middag er det, mørk og dyster,
 Naturen gyser, Jordens Grundvold bæver,
 Fra Gravens Gem sig tavse Vidner hæver,
 Og hvor de viser sig, de onde ryster.

At frelse dem, som Syndens favntag kryster,
 Gudslammet taaler Slag af Bøddelnæver;
 Dor Brøde Livets Død paa Korset kræver,
 Dets Banesaar til evigt Liv os trøster.

Ufattelige Kærlighedens Under,
 Som frelser mig fra Undergangens Fare
 Og Livets Brød paa Altret mig forunder!

J dig jeg dør for Livet at bevare;
 Da finder jeg et Skjul i dine Dunder
 Og evigt Liv blandt Himlens Helgenfare.

Vel ment — men vel betænkt?

Under ovenstaaende Overskrift har Licenciat *Lawaetz* Søndag den 20. ds. skrevet følgende læseværdige Linjer i *Berlingske Tidende*:

»Pastor E. Clausen meddeler (Kr. Dagblad af 12te Marts) gennem D. M. S. »som Svar paa gentagne Anmodninger fra Præster og Lægfolk«, at han nu har Testamenter og Traktater paa Polsk til Uddeling mellem Polakkerne her hjemme, og beder Polakkernes Venner bestille det ønskede hos sig.

At dette er vel ment er utvivlsomt, men er det nu ogsaa vel betænkt?

De polske Arbejdere er Katholikker. Ingen, der kender Forholdene, vil nægte, at den katholske Kirke her hjemme tager sig af disse fattige Folk paa den smukkeste Maade, antager sig deres legemlige og aandelige Vel i en Udstrækning, der kun kan glæde ethvert kristent og human tænkende Menneske.

Nuvel, hvad er saa Meningen med Uddelingen af disse Traktater, hvis Indhold vi ikke er istand til at kontrollere, og overfor Mennesker, hvem vi af sproglige Grunde er ude af Stand til at vejlede?

Der ligger heri en Underkending af den katholske Kirkes Virke overfor sine egne Børn, der ikke bør gaa upaataalt hen. Dog dette faar være, og herom opnaas næppe Enighed for Tiden. Derimod burde der opnaas Enighed om, at man paadrager sig Ansvar ved at fremkalde Tvivl og Uro hos enfoldige Sjæle, som man altsaa er ganske ude af Stand til nærmere at vejlede hverken her eller i deres Hjemstavn. Dette er en uaandelig Fremgangsmaade. Selv om den er aldrig saa vel ment, saa er den rigtig daarlig betænkt.

Nej, den bedste og sandeste Maade, vi kan vise os som »Polakkernes Venner« i deres Udlændighed, er vist ved ikke at blande os ind i deres kirkelige Opfattelse, men derimod vise dem, hvad der er rig Lejlighed til, praktisk kristen Hjælpsomhed. Hvad f. Eks. om man søgte at faa ansat en eller flere af deres Troesfæller, en Kvinde, der magtede Sproget, som Rejse-Sygeplejerske? Naar saadan en Kvinde var af den rette Slags, kunde hun gøre utrolig megen Gavn.

Det vilde sikkert være vel betænkt.«

— Saa vidt Licenciaten, hvem jeg synes man maa give Ret, hvad Standpunkt man end ser Sagen fra. For os er Pastor Clausens ubetænksomme Opfordring — for at blive ved Licenciat *Lawaetz's* hensynsfulde Beteg-

nelse — en Opfordring til at være paa vor Post overfor de mange, der vil benytte hver mulig Lejlighed til at berøve den katholske Kirke dens Børn. De, der med saa stor Nidkærhed tager sig af de mange, mange Polakker her hjemme, vil vide, at der er et nyt Punkt, hvor de skal passe paa; vi alle vil forstaa, at naar vi Gang paa Gang opfordres til at hjælpe og give, er det, fordi der paa saa mange Steder maa arbejdes og værnes. N. H.

Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser.

Altsaa, jeg er Theolog. Det er for saa vidt af underordnet Betydning, undtagen at en Theolog forudsættes at kende lidt til sin Metier: Kirkehistorie, Dogmatik o. s. v. Jeg er ikke ganske ung, har passeret Livets Middagslinie og har egentlig været ved at føle mig forfærdelig gammel allerede. Det har Betydning, for jeg har altsaa naaet den Alder, hvor ens Anskuelse, positive eller negative, anses for at være dybt rodfæstede. Tilmed er min Udvikling, saa vidt jeg kan se, gaaet ganske jævnt for sig, uden Excentriciteter og Sidespring. »En Mand, modnet i Livets Skole,« der, som jeg tror der staar i en eller anden Roman, har været »ude i noget af al Slags Vejr,« som i øvrigt hidindtil hverken i den ene eller den anden Henseende har begaaet noget særligt opsigtsvækkende.

Det, jeg nu gerne vilde prøve paa, er at give en Slags *document humain*, ganske ligefrem og enfoldigt skildre mine Tanker, som jeg har tænkt dem, min Tilstand, som jeg har oplevet den. Jeg har hermed kun den eneste Hensigt: at bygge op, ikke at rive ned. Og kan dette blive til Opbyggelse og Befæstelse for en eneste Sjæl, der er paa Vej til at tvivle om Guds evige Forbarmelse, saa — ja, hvordan er det, der staar i det gamle Mundheld: Naar Stodderen hjælper Stymperen, bliver der Glæde i Himmerig.

Imidlertid, vi begynder ikke med Stodderen, vi begynder med »den Muligheders Drot, den rige Vorden,«

den danske Student. Ja, jeg har vist haft adskillige gode Muligheder. Først og fremmest er jeg udgaaet fra et godt, kristeligt Hjem. Min Fader gjorde i Sandhed Alvor af sin Kristendom i det daglige Liv og havde overordentlig Interesse for alle kirkelige Spørgsmaal. Han byggede uryggeligt paa den hellige Skrift, der for ham var det faste Punkt. Utvivlsomt ansaa han sig selv for at være en god Protestant, skønt han i Virkeligheden med hele sin Autoritetstro og Respekt for det fra Fædrene overleverede stod »Reformationen« fjernt. Jeg har ogsaa flere Gange hørt ham klage over, at Præsterne i vor Kirke »aldrig turde tale om gode Gerninger, skønt den hellige Skrift dog lægger os det klart paa Sinde«.

Det kom saa temmelig af sig selv, at jeg slog ind paa Theologien, hvortil jeg medbragte udprægede religiøse Interesser fra Barndommen af. Jeg mindes fra Studentertiden med stor Glæde Professor Fr. Nielsens aandfulde Forelæsninger, ligesom Professor P. Madsen gav os Respekt for den grundige og solide Tilegnelse af Dogmatiken og Eksegesen.

Jeg blev Præst med ærlig og oprigtig Overbevisning — og det er jeg Gud taknemmelig for at kunne sige. Ingen moderne Theologi havde endnu hærget mig. Jeg var ikke stærkt konfessionelt præget, men byggede mere paa det fælles-kristelige og var meget venligt stemt imod Medkristne udenfor vor Kirke. I denne Bredkirkelighed — for lav-kirkelig har jeg aldrig været — der den Gang baade glædede og tiltalte mig, ser jeg dog Spiren til den Opløsningsproces, der senere saa skæbnesvangert skulde træde frem.

Min Præstegerning, ja, her kommer en Vanskelighed. Naar man skriver uden Navn, maa man jo holde paa sit Inkognito, og en Smule Lokalfarve vilde uvægerligt røbe det. Hvorfor i det hele skrive anonymt? Hvorfor især jeg, der saa ofte har pralet af, at jeg ikke kendte til Frygt for Mennesker — for prale, det har jeg saamænd kendt rigelig til. . . . Jeg tror nu, at det i dette Tilfælde skyldes en vis aandelig Blufærdighed, Ønsket om at have lidt ydre Fred og Ro til at grunde over de dybeste Spørgsmaal. Men hvorfor saa i det hele skrive? Jo, ingen har jo Brev

paa Livet, og hvorfor saa ikke gribe et af dets flygtige Øjeblikke, en belejlig Stund, i det Haab, som jeg før sagde, at det kunde befæste en og anden i Troen paa Guds evige Forbarmelse. — At en ikke-katholsk Theolog skriver i et katholsk Tidsskrift er jo ganske vist mærkeligt — men det hele er ogsaa en mærkelig Historie i al sin Jævnhed. Lad mig blot for at undgaa Misforstaaelse tilføje een Ting til: Jeg har selv væltet mig ind paa Redaktør Niels Hansen, som jeg ikke i Forvejen personlig kendte — ja, vi har set hinanden paa Universitetet i gamle Dage — og ganske uopfordret anmodet ham om at modtage disse Bekendelser. Skulde nogen, hvad jeg dog ikke rigtig kan tænke mig, alligevel ytre Tvivl om Ægtheden, staar mit Navn selvfølgelig til Disposition.

Men altsaa: min Præstegerning i den evangelisk-lutherske Kirke. Den rummer for mig mange lyse og gode Minder. Sikkert var den skrøbelig og ufuldkommen. Dog dvæler jeg ved den med en vemodig Glæde. Efter det, jeg evnede, synes jeg, at jeg talte Fred til de fredløse, og efter det Lys, jeg ejede, søgte jeg at sprede Lys. Den Dag, jeg sagde Farvel til min Menighed, var, synes jeg, den tungeste i mit Liv. Jeg var saa ung, saa ganske ung, da jeg kom der, og var nu ligesom vokset fast. Jeg havde været der længe, og det var mit første og sidste Kald. Naar jeg nu bagefter skal analysere det, tror jeg nok, det var Menneskene og Forholdene, jeg var kommen til at holde af, mere end af Gerningen i sig selv.

Naar jeg ikke søgte Embede igen — skønt jeg ikke manglede Anciennitet, og hvad dertil hører — laa det dels i, at jeg ikke kunde finde mig til Rette i Forholdene, dels i, at der vel var begyndt at mangle mig noget andet, noget indre. For at man kan forstaa dette med Forholdene, bliver jeg nødt til at rykke ud med, at mit Embede laa udenfor Danmark, selv om det var indenfor den evangelisk-lutherske Kirke. Jeg havde været i Berøring med mange andre Kirkesamfund og fandt nu Forholdene her hjemme med de tre Baase indenfor Folkekirken saa smaatskaarne, at det opvakte et ejendommeligt Ubehag hos mig. Jeg havde i min Tid oplevet, at man neppe kendte den lutherske Kirke af Navn eller ansaa den for en ringe

Sekt, og naar jeg nu saa den i et lille Land delt i Retninger, der stod saa skarpt overfor hinanden, opvakte det nedslaaende Følelser. Ved Siden af den fuldstændig rigtige Følelse, der længe havde fulgt mig, at det var uværdigt for en Kirke at opkaldes efter $\frac{1}{2}$ et Menneske, kom der noget op i mig, der ikke var af det gode, nemlig den indbildte Overlegenhed, der stammer fra det menneskelige Hjertes Hovmod og Mangel paa sand Kærlighed. Man kan godt bedømme Forhold rigtigt, men paa en urigtig Maade, og det var det, jeg gjorde.

Jeg stillede mig altsaa i et køligt og overlegent Forhold til de positive Retninger indenfor vor Kirke, skønt jeg havde — og har — en ikke ringe Sympati for den kirkelige Anskuelse (Grundtvigianismen) og beundrede og elskede — som jeg beundrer og elsker — Grundtvig som Salmedigter.

Jeg traadte nu i nærmere Berøring med den saakaldte moderne Theologi, i hvilken jeg mente at finde en videre Horizont.

Det stod mig klart, at Protestatismens *raison d'être* er fri Forskning, den frigjorte Menneskeaaends Banen sig Vej til Gud ad Tankens egne Veje, ledet dertil ved Studiet af Skriften, hvis Fortolkning bliver enhvers egen Sag. Ad disse Veje gled jeg videre og naaede et efter min egen Mening meget overlegent religionsfilosofisk Syn paa Kristendommens Udvikling gennem Tiderne.

Saa var det, det skete. Men først maa jeg fortælle, hvordan jeg egentlig var paa det Tidspunkt, hvad det egentlig var, jeg havde udviklet mig til. Jeg skal gøre dette paa Grundlag af et Opgør, jeg foretog med mig selv.

Jeg lagde Mærke til en vis Tristhed hos mig, der stod i stærk Modsætning til et oprindeligt livsglad og lyst Sind. Det var ligesom jeg paa een Gang var bleven meget ældre, som om jeg mærkede de første kolde Pust af den sig nærmende Vinter, som om Livet havde mistet sin Glans. Dette kunde ikke begrundes i ydre Forhold alene, og jeg gav mig derfor til at analysere mig selv. Og dette var Resultatet: De usynlige Ting havde mistet deres Virkelighed, var bleven fjerne, uvirkelige og problematiske. Det var, ligesom visse aandelige Evner var helt visnede,

medens andre var bleven unaturligt udviklede. Tog jeg mig for at fastholde noget oversanseligt, noget af det, der angaar Gud og hans Rige, Livet efter dette o. s. v., straks kom nogle Forstandsmyrer ilende og slæbte af med det i deres stærke Kæber, eller det var som en Taskenspiller gav sig til at spille Bold med det. Jeg opdagede til min store Skræk, at der var kommet noget haardt og koldt ind i min Tankegang, noget evigt raillerende, noget, for hvilket ligesom intet var helligt. Alt var bleven dialektisk, alt var bleven flydende. Jeg sagde til mig selv: Det er altsaa Udgangen paa det hele, det, som der staar hos Per Gynt:

Saa underlig tom en Sjæl da kan gaa
tilbage til selve det taagede graa.

Og i min Alder, og som min Udvikling havde været, kunde jeg ikke tænke mig Muligheden af en radikal Forandring i mit Livssyn. Det var en Form for Protestantismen i Renkultur, Tvivlen, der udhuler alt, selve Livet, Skepsis, der gør alt goldt og tomt. Jeg tænkte paa, hvordan jeg havde været, tænkte paa min Ungdoms Idealer og sukkede. Saa tog jeg fat paa forskellige praktiske Opgaver for at glemme.

Men hvad gav Stødet til denne Selvovervejelse. Jeg ved det ikke. Jeg tror, det var en ganske naturlig Selvundersøgelse udfra Fornemmelsen af at være bleven ældre og aandelig ringere, ligesom blaseret. Den førte jo heller ikke paa nogen Maade til en Beslutning i Lighed med den fortabte Søns. Jeg troede jo stadig, at Livet nærmest var et Blændværk, selv om jeg følte Sorgen over denne Tro, Sorg, som dog var blandet med Hovmod over at se klarere end de fleste. Paa den anden Side kunde det aldrig falde mig ind at prøve paa at fratage de enfoldigt troende deres Illusioner, fordi jeg vidste, at de levede lykkeligere paa disse Illusioner.

Lidt før denne Tid var jeg kommen i Berøring med nogle Katholikker. Det var ved et rent og skært Tilfælde, som man siger — ved et Tilfælde kom jo ogsaa en Samaritan forbi — i et helt andet Ærinde. Og nu skal jeg prøve paa at skildre ganske nøjagtigt, hvordan det hele gik til.

Protestantismen som saadan havde, som vi har set,

ikke været gunstig for min aandelige Udvikling, ikke givet mig Lykke og Fred, netop fordi jeg havde draget dens Konsekvens, tømt Bægeret til Bunden. Jeg havde altid næret en vis Respekt for den katholske Kirke og aldrig, mig bevidst, i mine modnere Aar sagt et ondt eller ned-sættende Ord om den. Imidlertid var jeg overbevist om, at den var behæftet med adskillige grove Vildfarelser, men netop fordi jeg i Virkeligheden havde opgivet Troen paa, at Gud havde aabenbaret en evig, uforgængelig Sandhed, og mente, at vi dog mer eller mindre maatte hjælpe os med Illusioner, tog jeg det ikke saa nøje. Protestantismens hele Nøgternhed paa den ene Side og Catholicismens mystiske Inderlighed paa den anden Side — det sidste var vel i hvert Fald ikke ringere. Eller rettere, selv om den ikke var saa sand som den første, saa var den dog paa en Maade mere tiltalende. Og selv stod jeg som den velvillige, overlegne Aand, der kunde erkende de gode Sider og Manglerne hos begge. I Sandhed, en Gud velbehagelig Sindsstemning overfor hans Frelsesinstitution paa Jorden! For mig er det ejendommeligt at tænke paa, hvorledes Gud kan benytte ikke blot det, Menneskene anser for ringe, men ogsaa det virkelig ringe, en daarlig og hovmodig Sindsstemning, til at føre et Menneske ind paa Sandhedens Vej.

Dette Besøg hos aandeligt interesserede kristne Lægfolk gav Stødet til Læsning af katholske Stridsskrifter. Jeg beundrede den klare, stringente Tankegang, og de bortryddede utvivlsomt adskillige Misforstaaelser og aflødte fornyet Tænkning, der dog stadig ikke kom ud over det rent negative. (Sluttes.)

Nye Bøger.

Huronhøvdningens Ed. Af A. Huonder. Oversat af A. Juel-Nissen.
(Katholsk Bogsalgs Forlag 1915. 115 Sider med Billeder. 1 Kr.)

Listen over dansk katholsk Litteratur mangler en meget vigtig Rubrik: *Bøger for Ungdommen*. Vi savner Bøger, der fortrinsvis er beregnede paa at interessere og underholde de ganske unge. Det er derfor en god Vej, Katholsk

Bogsalg er slaaet ind paa, ved at udgive ovennævnte Bog. »Huronhøvdingens Ed« er en prægtig Bog at give de unge i Hænde. Det smukt farvede Omslag og de mange Billeder gør den straks tiltrækkende, men det indre staar ikke tilbage for det ydre. Livligt og interessant fortælles om en Indianermissionærs eventyrlige Oplevelser, og, som det hører sig til i en ordentlig Indianerhistorie, vrimler det med gribende Episoder og spændende Optrin. Denne Indianerhistorie har endda det Fortrin fremfor andre, at der ligger en virkelig Begivenhed til Grund for den. Hermed være den varmt anbefalet til den katholske Ungdom. *H. U. R.*

Abende am Genfer See. Von P. Marian Morawski S. J. Genehmigte Übertragung aus dem Polnischen von Jak. Overmans S. J. (7. Auflage. 120. 258. S. Freiburg 1914, Herder. 220 M., geb. 3,00 M.)

En moderne Apologi for Kristendommen og den katholske Kirke i Særdeleshed er det, som den polske Jesuit, afdøde P. Morawski, byder os i disse »Aftener ved Genfersøen«. I syv aandrige og med dramatisk Kunst gennemførte Dialoger drøfter et Bordselskab, bestaaende af en engelsk Miss, en fransk Literat, en tysk Jurist, en luthersk Præst, selve Forfatteren og nogle andre religiøst interesserede Mennesker, de gamle og evig nye Problemer, saasom: Religionen i Almindelighed, Religionens Forhold til den moderne Videnskab, Gud og det onde i Verden, den kristne Religion, Katholicisme og Protestantisme, Jesus Kristus m. m. Navnlig det sidstnævnte Kapitel er skrevet med en betagende Varme, ligesom ogsaa det aktuelle Spørgsmaal »Gud og det onde« er behandlet med overbevisende Kraft.

Den bramfri Bog, der samtidig er af høj og varig videnskabelig Værdi, har vakt ikke ringe Opsigt og er straks bleven oversat paa forskellige fremmede Sprog. Nærværende tyske Oversættelse, som nu udkommer for 7. Gang, kan ogsaa anbefales danske Læsere, navnlig kan den tjene til at hjælpe mangan en søgende Sjæl paa det rette Spor.

M. B.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag den 27. Marts kan højærv. Hr. Pastor Neuvel ved St. Josefs Hospital fejre sit 40 aarige Jubilæum som Præst. Skønt Jubilæet ikke i nogen Henseende »fejres«, vil Pastor Neuvel nok gennem disse Linjer modtage Ugebladets og sikkert mange af dets Læsers hjertelige Lykønskning med Haabet om, at Jubilæumsaaret ogsaa maa blive Fødselsaaret for den nye store, katholske Kirke paa Nørrebro.

— Paa Højskolen holdt i Tirsdags cand. Rønnow et interesseret og dygtigt Foredrag om de kulturelle og nationale Strømninger i vort Folk gennem det forrige Aarhundrede. Foredraget formaaede haade at vække og fængsle Tilhørerne.

— Palmesøndag og paafølgende Mandag afholder Elisabethforeningen sin aarlige Basar til Fordel for forældreløse og forsømte Børn. De fleste Katholikker kender Basaren fra Aar til Aar. De lange Borde med alskens Sager, lige fra de fineste Broderier til Karskrubber og Skurebørster, Lotterierne, hvor den dejlige, store Dukke er alle Smaapigers Ønske, Tombolaen og den smukt dekorerede Restauration, som indhyder med Chokolade, The, Kaffe, Smørrebrød og alle Slags Kager. Og saa det store Stevne af Mennesker, der gaar og kommer. Præster, Ordensfolk og kendte Ansigter fra alle Sogne. Og Folk taler sammen, som hørte de til een Familie. Netop det er denne Basars Særpræg. Alle er saa velkomne, og Sagen er saa alvorlig stor, at »alle« maa se at faa Tid til at give Møde paa de forældresløses Basar. *C. T.*

Aarhus. Vi erfarer fra Aarhus, at Hr. Pastor *Fred. Brüggemann* er indlagt paa det derværende St. Josefs Hospital, lidende af Nyrebetændelse. Bevidstheden mangler den største Del af Dagen, og da P. Brüggemann er 74 Aar gammel, giver Lægerne kun lidet Haab om Helbredelse.

Italien. Som man ventede det, har Benedikt XV. straks med fast Haand grebet ind i de katholske Foreningers Organisation og givet ny Impuls til deres frugtbringende Virksomhed. Allerede under Pius X. var mange fremragende Katholikker traadt ud i det offentlige Liv og havde krævet de Kristnes Ret og hævdet deres Pligt til at tage Borgerinteresserne op og kæmpe i forreste Række imod Vildfarelsen og Lasten, som syntes at mene sig eneberegtigede til Magten. Disse Mænd, blandt hvilke først og fremmest maa nævnes Crispolti, Tonioli, Boggiano, Pericoli, Santucci og Meda, gav sig ufortrødent i Lag med Opgaven. De begyndte saa at sige paa bar Bund, samlede Studenterne og Arbejderungdommen, organiserede Folket i blomstrende Foreninger og ofrede ganske sig selv for deres Idealer. Arbejdet deltes i fem Hovedgrupper: Den katholske Folkeforening, den socialøkonomiske Forening, Ungdoms-, Vælger- og Kvindeforeningen. Ved et Brev, som Benedikt XV. d. 25de Februar har ladet Kardinal Gasparri skrive til Folkeforeningens Formand, Grev Dalla Torre i Padova, giver Hans Hellighed ikke blot Foreningen sin Velsignelse og Anerkendelse af dens Arbejde, men ogsaa en kraftig Haandrækning, idet han trækker Linjerne op for fremtidig Arbejdsplan. Paa et nylig i Pisa under For-

sæde af denne Bys Ærkebisp afholdt Møde af Spidserne i hele den katholske Bevægelse, var det nemlig blevet foreslaaet at danne et Fællesraad for alle fem Foreninger. Dette var bleven forelagt Paven, og han gør nu Sagen til sin og tilskynder varmt at gennemføre den. Det er Pavens Ønske, at enhver italiensk Katholik skal være virksom Deltager i den katholske Bevægelse, og at enhver virksom Deltager skal være Medlem af Folkeforeningen og dernæst søge sin Plads indenfor den Forenings Rammer, hvor han bedst passer.

Rom. Paven har tildelt Kardinal Merry del Val Protektoratet over det kvindelige Ordensselskab til Ære for Jesu Hjerter. Samtidig er Kardinal Granito Pignatelli di Belmonte bleven Protektor for Vor Frue af Sions Søstre og Kardinal van Rossum for Julianas Søstre i Belgien.

— St. Thomas af Aquins Akademi afholdt den 11te Marts en Fesl i Kancelliets store Sal for at fejre saavel sin Værnehelgens Dag som Benedikt XV's nyeste *Acta*. Forskellige Kardinaler, Prælater og talrige Studenter fyldte Salen. Kardinal Billot holdt et Foredrag om St. Thomas' Filosofi, i hvilket han fremhævede, i hvor høj Grad den nuværende Pave ligesom sine Forgængere holder paa Nødvendigheden af, at Filosofien stemmer overens med Christi Lære — *secundum Christum*. Kun derved kan den aabenbarede Sandheds Fortolkning blive saa klar, som den for den menneskelige Forstand er mulig, og Lærens Forsvar uovervindeligt.

— Paven har inden hans Afrejse fra Rom modtaget den afgaaede belgiske Udsending, Baron d'Erp, og dennes Familie i Audiens. Paven skænkede Baron en særdeles smuk Mindegave, et Mosaik, forestillende den h. Petrus; han skrev desuden egenhændig det Dokument, ved hvilket han tildelte Baron Ordenen *Pro Ecclesia et Pontifice*.

Nord-Amerika. (Meksiko.) Fra Los Angeles telegraferes, at der den 12te Marts har fundet store Uroligheder Sted i Meksiko, hvor 2000 Meksikanere har stormet Nationalpaladset for at befri 250 Præster, som der holdes fængslede. Der blev mange Mennesker saaret, og nogle døde.

Palæstina-Kollekt.

Den aarlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted Langfredag i samtlige Sognekirker.

Paaskekommunionen.

Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion.

Unio. I April afholdes Møderne Fredag den 16. samt Fredag den 30. i Frederiksberg Allé 11, sidstnævnte Dag med en lille Slutningsfest.

K.U.F. Møde for den yngre Afdeling Sønd. den 28. Marts Kl. 7, Griffenfeldtsgade 44. Hr. Pastor Hillebrand taler.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession; derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — **Skærtorsdag** Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente m. Prædiken. — **Langfredag** Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — **Paaskelørdag** Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiers Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse og Vesper.

St. Josefs Kirke. Palmesøndag Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — **Skærtorsdag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerseligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenandagt. — **Langfredag** Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 3 Korsvej. — **Paaskelørdag** Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken. — **Skærtorsdag** er der kun een Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Paaskelørdag** begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Højmessens henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. — **Skærtorsdag** Kl. 7 stille Messe. — **Langfredag** og **Paaskelørdag** ingen Gudstjeneste.

Immaculatakirken. Palmesøndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — **Skærtorsdag** Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — **Langfredag** Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. — **Paaskelørdag** Kl. 7 Gudstjeneste.

Rosenkranskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Katekese og Andagt. — **Skærtorsdag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — **Langfredag** Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken. Kl. 5 Korsvej med Prædiken. — **Paaskelørdag** begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmessens henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Onsdag i den stille Uge: Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — **Skærtorsdag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. Kl. 7 $\frac{3}{4}$ Aften *Stabal* matier og fransk Prædiken. — **Langfredag** Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. — **Paaskelørdag** begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$, derefter Højmesse. Kl. 5 Eftm. Paaske-Matutin.

St. Annæ Kirke. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — **Skærtorsdag** Kl. 7 Messe. Kl. 6 Eftm. Andagt til det allerseligste Sakramente med Prædiken. — **Langfredag** Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej med Prædiken. — **Paaskelørdag** begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmessens c. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Palmesøndag. Gudstjenesten afholdes til samme Tid som paa en almindelig Søndag. — **Onsdag** i den stille Uge: Kl. 5 $\frac{1}{2}$ bedes Breviarbønnerne med de sædvanlige Ceremonier. — **Skærtorsdag** Kl. 8 Levitmesse. Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Breviarbønner. — **Langfredag** Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste. Kl. 4 Breviarbønner. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Andagt. — **Paaskelørdag** begynder Ceremonierne Kl. 8. Levitmesse henved Kl. 9 $\frac{1}{4}$. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsets højtidelige Optagelse og Festandagt.

Kirkelig Kalender.

28. Marts. Palmesøndag.	4. April. Paaskesøndag.
29. — Mand. Ferialdag.	5. — Mand. 2. Paaskedag.
30. — Tirsd. Ferialdag.	6. — Tirsd. 3. Paaskedag.
31. — Onsd. Ferialdag.	7. — Onsd. Oktavdag.
1. April. Skærtorsdag.	8. — Torsd. Oktavdag.
2. — Langfredag.	9. — Fred. Oktavdag.
3. — Paaskelørdag.	10. — Lørd. Oktavdag.

Tænk paa Skolebørnene i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 30. Marts Kl. 8 Aften.

Frk. *Hedevig Ramsing*: Hedningemissionen III. (Nr. 18 og 28 synges.)
St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Paaskenummeret.

Da Nummeret for den 4. April agtes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, bedes alt Stof til Bladet ogsaa indsendt en Dag tidligere end ellers, senest Mandag den 29. Marts.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken, St. Annæ Kirke og St. Andreas Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.

Litteratur. Fru Ellse Hoskjer. Ved *Morten Pontoppidan*. 2. Oplag. 2 Kr. 75 Øre. — Ny Bog. Huronhøvdingens Ed. 115 Sider m. Billeder. 1 Krone. Faas i Katholsk Bogsalg.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 28. ds. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke.

Oljeindvielserne paa Skærtorsdag. Pris 25 Øre. Faas paa Menighedskontoret, hos Kirkebetjenten i St. Ansgars Kirke samt i Katholsk Bogsalg.

Vedrørende Annonce-Tillæget. Fra det bekendte Sæbefirma A/S. *Worning & Petersen* i Vejle er der efter Tillæggets Trykning indløbet en Pris-Ændring i A/S.'s Annonce paa 2. Side, idet Xereform Toilet sæben er forhøjet fra 25 til 30 Øre.

Elisabethforeningens Basar.

Udsalg af alle mulige smukke og nyttige Ting — Tombola — Restaurant — Bøger og Billeder.

Aaben Palmesøndag den 28. Marts fra Kl. 10 til 8 og Mandag den 29. Marts fra Kl. 10 til 4.

Bredgade 69 St. ov. Gaarden.

Den eukaristiske Forening. Tilbedelsen den 1ste Fredag i April (Langfredag) bortfalder til de sædvanlige Tider; derimod er der Fællestilbedelse for Foreningens Medlemmer saavel Skærtorsdag som Langfredag i St. Ansgars Kirke fra Kl. 2-3. Skærtorsdag, Foreningens Hovedfestdag, er der som sædvanlig Fælleskommunion sammesteds Kl. 8 pr.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 60, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 14.

Søndag den 4. April.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Karmeliterordenen og den hellige Teresa. — Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser. — Offervillighed. — „ . . . og Fred paa Jorden. . . “ — Om de polske, protestantiske Bibler. — Bibellæsning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

250.

Nolite timere.

Lad os i det aarle Morgengry gaa med de fromme Kvinder til Herrens Grav for at mødes med Englen, hvis Skikkelse var som Lynet, og hvis Klædebon var som Sne, og for at lytte til hans Ord: »Frygt ikke; thi jeg ved, at I søger Jesus, som blev korsfæstet. Han er ikke her; thi han er opstanden, som han har sagt.«

Frygt ikke! Et livsaligere Budskab kan ikke tænkes; thi hvor er det ikke forfærdeligt at knuges af Frygt, Frygt for Fattigdom, Frygt for Skam og Vanære, Frygt for Sygdom, Frygt for at miste sine kære, Frygt for Døden, Frygt for Dommen efter Døden. Frygt ikke! — nej, for dem, der virkelig af Hjertet søger Jesus, som blev korsfæstet, er der intet at frygte.

Frygt ikke for de jordiske Sorger! De kan være haarde og bitre, saa Hjertet vaander sig i Smerte og fristes til at bede: »Din Vilje ske i Himlen, men lad min Vilje faa Lov til at ske paa Jorden!« Men vi ved jo, at alle Trængslerne hernede er for intet at regne mod den tilkommende Herlighed, vi ved, at vor Herre og Frelser ogsaa er de

jordiske [Sorgers Mester og langt bedre end vi selv kender, hvad der tjener os bedst. Lad os søge Jesus, som blev korsfæstet.

Frygt ikke i Anfægtelsens Timer! Om det er Tvivlens Taage eller Sløvhedens Kulde, der vil lægge sig om vort Hjerte, saa lad os holde fast ved Herrens Ord gennem Englens Mund: »Frygt ikke; thi jeg ved, at I søger Jesus, som blev korsfæstet.« Og vi har jo vor Frelzers Løfte, at den, som søger, han skal finde, og den, som beder, han skal faa. Saa vist som vor Herre er sanddru og har Magt til at holde sit Ord, og derom bærer hans Opstandelse Vidne, saa vist skal ingen gaa under i Tvivl eller Lunkenhed, naar han oprigtigt søger Jesus, naar han vil tro paa ham og vil elske ham.

Frygt ikke for Døden! Vel er den Guds Straf og Syndens Sold, vel er den saa grufuld, at vor Tanke af al sin Kraft vægrer sig ved at fatte, at ogsaa vi selv engang skal dele alle andre Menneskers Skæbne; men dog, naar vi søger Jesus den korsfæstede, er Dødens Brod jo brudt. Han har vist os, at Døden er Vejen til Opstandelsen og det evige Liv. Naar han er opstanden, som han har sagt, da skal ogsaa vi opstaa, som han har sagt.

Frygt ikke for Dømmen! Det er forfærdeligt at falde i den levende Guds Hænder; men den, som søger Jesus og vil lade sig frelse af ham, skal ogsaa blive frelst. »Det er fuldbragt«, lød vor Frelzers Ord paa Korset; ja, det er fuldbragt ved hans Død og ved hans Opstandelse, alt det, som han skulde gøre for os; der staar kun den Smule tilbage, som vi selv skal gøre. For dem, som ikke vil gøre det, som ikke vil søge Jesus, der blev korsfæstet, har Englebudet ingen Gyldighed; men for alle, der har en god Vilje, lyder det livsaligt og trøstefuldt: Frygt ikke,

K.



Karmeliterordenen og den hellige Teresa.

(Fortsat.)

St. Josef opnaede den dødsmærkede Teresas Helbredelse. Men da sker det sørgelige, at hun, som har opnaaet saa megen Naade ved hans Forbøn, hun, som henviste andre til ham og priser hans Godhed og Magt, hun svigter sin Taknemmelighed, idet hun misbruger Helbredelsens Gave, han har opnaaet for hende, og ikke stræber at efterligne ham i sit Liv.

Sagen var, at mange af hendes Venner og Bekendte i Byen under hendes Sygdom kom og besøgte hende i Klosteret for at trøste og opmuntre hende. Da hun nu blev rask, vedblev de at komme, og hendes Tid blev snart saa optaget af i og for sig maaske uskyldige, men ogsaa højst unyttige og verdslige Samtaler. Morsom og livlig, som hun var, søgte Verdensmenneskene en Adspredelse hos hende, de før var kommet til af Barmhjertighed. Hun erkendte selv sin Utroskab imod Gud saa klart, at hun af falsk Ydmyghed knap turde bede til ham mere. Forpint af Samvittighedskvaler levede hun Aar efter Aar uden at føle Kraft til at bryde med sine verdslige Tilbøjeligheder. Trods hendes store Ufuldkommenhed, som hun selv paa den mest oprigtige Maade vedgaar i sin Selvbiografi, gav hendes krænkede himmelske Brudgom hende stadig nye Beviser paa sin Kærlighed. Synlige og usynlige Paa-mindelser af overnaturlig Art formaaede dog intet. Da kom hun en Dag ind i et Kapel, hvor Søstrene havde ordnet sig til Fest; de havde andet Steds fra laant et Billede, som forestillede den hudstrøgne og blødende Christus. Et Blik paa dette Billede fik hende til at synke i Knæ og breste i Graad, dybt grebet af Anger over sin foragtelige Utaknemmelighed for al Frelserens Lidelse. Hun bad brændende om Tilgivelse og Bodskraft, og hun rejste sig bønhørt. Hendes Hjerte vendte sig udelt til Gud. Efter den Tid vandrede hun opad mod Hellighedens Tinder, hvor Gud talte Ansigt til Ansigt med hende som fordum med Moses paa Sinai.

En Tanke, som efterhaanden mer og mer tog Form hos hende, var den, at en Reform i Klostervæsenet var nødvendig. Hun havde selv lidt altfor meget under de løse Forhold, til at hun ikke skulde indse, hvor vigtigt det var at skærme sine Medsøstre i Fremtiden for de Fristelser, der let kunde blive større i et verdsligt Kloster end i et godt overvaaget Hjem i Verden. Hendes Liv, der helt var blevet forvandlet til et Bønnens Liv, var den bedste Forskole til hendes store Livsværk, som hun først lagde Haanden paa, da hun var syvogfyrrætte Aar gammel. I det indre var hvert af hendes Skridt foreskrevet hende af Gud paa den mest gribende Maade. I det ydre lyder det som den mest dagligdags Begivenhed, saaledes som det Øjeblik beskrives, da Sædekornet kastes til den store Reform.

I Klosteret var der en ung Niece af Teresa som Pensionær, en livlig, indtagende Pige, men fuldstændig hengiven til Forfængelighed og Modesnak. En Aften sad hun og en af Klostersøstrene i Passiar med Teresa, da denne i sin vanlige muntre Tone henkastede den Bemærkning, at Livet der i Klosteret ikke mere behagede hende, der var altfor mange Søstre o. s. v. »Naa, saa kan vi tre jo trække os tilbage sammen og leve et strengt Bodsliv ligesom de gamle Anakoreter!« faldt Niecen i. Det ene Ord tog det andet, først var Samtalen spøgeful, snart blev den alvorlig; Timerne gled, Natten gled, og da Morgenstunden kom, var intet mindre bestemt end Karmeliterordenens Reform.

Under Kamp og Kval fra alle Sider begyndtes og udførtes Planen. Det første lille Kloster, indviet til St. Josef, grundedes i Avila 1562. Nogle af de væsentligste Punkter i den reformerede Ordensregel var, at Søstrene skulde bevare en stadig Tavshed, hengive sig til Bøn og Betragtning af Troens Hemmeligheder, aldrig spise Kød, naar undtages i Sygdomstilfælde, faste strengt fra Efteraarets Hellig-Kors-Fest indtil Paaske foruden adskillige andre Dage i Aaret, altid gaa barfodede, aldrig bære Linned, meget sjælden gaa i Taleværelset og da kun for at se deres allernærmeste Slægtninge. De skulde synge alle Dagtimerne i Korret. Selv var Teresa den mest pligtopfyldende af alle Klostersøstre.

Noget, Teresa stærkt indprænter sine Efterfølgere, er

den hellige Kommunionens mægtige Betydning for Sjælens og Legemets Sundhed, ja, netop ogsaa for Legemets. Hun fremhæver, hvor ofte hun syg og lidende har nærmet sig Kommunionbordet og lindret og læget er gaaet derfra, thi »en Kraft udgaar fra ham«. Mange af Teresas aandelige og legemlige Lidelser i hendes yngre Aar vilde sikkert være blevet sparet hende, om Kirken ikke paa den Tid havde været saa karrig med at lade sine Børn faa »det daglige Brød«. Hun nævner det som et stort Fremskridt, da hun fik Lov at kommunikere hver fjortende Dag — hvilken Hungersnød for Sjælene!

I hendes Livsværk, der omfattede ikke blot den kvindelige, men ogsaa den mandlige Karmeliterordens Reform, skænkede Gud Teresa store og hellige Hjælpere. Den første Helgen, vi møder som hendes Vejleder, nærmest i hendes eget aandelige Liv, er den ædle Jesuit Francisco de Borgia. Da hun skal begynde sit Reformværk, forelægger hun Planen for Franciskaneren St. Pedro de Alcantara, der bliver hendes væsentligste Støtte til Iværksættelsen. Gud kalder ham hjem til Himlen umiddelbart efter Grundlæggelsen af hendes første Kloster. Det første af den mandlige Ordens Huse grundes af den unge Pater Juan de la Cruz, den store Helgen og Mystiker, hvis Skrifter sammen med Teresas bliver Ordenens dyrebare Arvegods for senere Slægter. Det var de »heltemodige Tider«; hvem der har gæstet Franciskanernes »Carceri« ved Assisi, aner lidt af, hvilket Offerliv de første barfodede Karmeliter levede; som alt virkelig stort indenfor Kirken begyndte Reformen smaat. For øvrigt advarer Teresa for alle Tider sine aandelige Børn imod statelige Klosterbygninger; »man ved jo dog ikke, naar Jorden skal forgaa, og saa skulde dog gerne saadant et Hus, hvor nogle fattige Piger bor, kunne forsvinde uden altfor stort Spektakel.«

Ikke for intet bar St. Juan Navnet »af Korset«. De beskoede Karmeliter forfulgte ham paa enhver Maade, fængslede ham, beredte ham nok sagt Kors af alle Slags. Dog var han ikke den Mand, der bar det største Kors eller gjorde det største Arbejde for Reformens Gennemførelse. Den Mand, hvis Navn maa nævnes med lige saa dyb Ærbødighed og Vemod, var Pater Geronimo Gracian

de la Madre de Dios. Han var født 1545 i Valladolid. Hans Fader var af en gammel Adelslægt og Sekretær, først hos Karl V, derefter hos Philip II. 27 Aar gammel indtraadte den højtbegavede unge Geronimo i de barfodede Karmelitors Orden, der da havde bestaaet i ti Aar.

Teresa var ikke sen til at erkende, hvilken Skat Gud havde givet hende og Ordenen i denne Mand. Gud aabenbarede hende, at hun skulde tage ham til sin aandelige Vejleder for Resten af sit Liv, og udtalte de Ord om ham: »Denne er min sande Søn, jeg vil ikke undlade at bistaa ham . . .,« og som Guds sande Søn synes han at have været udvalgt til at bære den Del af Christi Kors, der var fornøden for at neddrage Naadens Floder over det store Reformværk. Allerede i St. Teresas Levetid rejste Misundelsen sit djævelske Slangehoved imod ham, og fra hendes Haand har vi mange skriftlige Vidnesbyrd om, hvad hun led ved at se ham forfulgt og bagvasket, ham, som hun kaldte en Engel, sin Elisæus, sin Paulus, sin Sanctus Sanctorum. Alle de mange Breve, hun havde skrevet til ham, aander en datterlig og moderlig Kærlighed, der vidner mer end noget andet om, hvor højt hun skattede ham.

Han var hendes højre Haand, men efter hendes Død fik hans »nidkære« Medbrødre ham dømt paa falske Vidnesbyrd og udstødt af Ordenen. Vel fik han fuld Æresoprejsning af Pave Klemens VIII i 1596, men for at undgaa ved sin Person at opflamme gamle Stridigheder, hævdede han med en næsten ufattelig Sjælsstorhed ikke sin Ret til at vende tilbage til sin Ordens Klostre og offentliggjorde ikke engang det Dekret, der gav ham Oprejsning, men henlevede Resten af sit Liv som Gæst i de beskoede Karmelitors Klostre. Kun til sin Families Medlemmer sendte han et Skrift Anastasius's Pilegrimsgang, i hvilket han under Pseudonymet Anastasius skildrer sin egen Livsskæbne uden at klage. Han døde i Bruxelles 1614.

I de tyve Aar, St. Teresa, støttet af ovennævnte helige Mænd, ledede sin Reform, bredte den sig trods al bitter Modstand fra By til By. Paa Befaling af sine Skriftefædre og Vejledere forfattede hun sine Skrifter, deriblandt ogsaa indgaaende Beskrivelser af Klostrenes Grundlæggelse.

Mennesker, Kulturforhold og fremfor alt Guds vidunderlige Førelser og Aabenbaringer skildrer hun i et saa fængslende Sprog, at man med Spænding følger Forfatterinden fra først til sidst. Læser man hendes Breve, der foreligger i et Antal af 452, kan man ikke undlade at tænke sig, hvilken Glæde og Nydelse det maa have været at modtage dem. En Friskhed og et ukueligt glad Sind slaar en i Møde; de fleste omhandler Forretningssager og Ordensanliggender, som hun med praktisk, sund Sans giver sine Ordre og Raad om. I de mange Breve til P. Gracian benytter hun af Forsigtighed ofte Pseudonymer for de Personer, hun omtaler, og man kan tænke sig et lille, fornøjeligt Smil paa hendes kloge Ansigt, medens hun skriver; den gamle, pavelige Nuntius bliver Methusalem, Storinkvisitor bliver den store Engel, P. Juan de la Cruz Seneca, P. Castaño *el gato* (Katten), de beskoede Karmeliter Ørnene, de barfodede Karmeliterinder Sommerfuglene o. s. v. Igennem alt, baade Brevene, hendes »Liv« og »Klosterstiftelserne« lærer man et Hjerte at kende, saa menneskeligt og guddommeligt i Sorg og Glæde, men først og fremmest i himmelsk Kærlighed. Hendes Kærlighed til Gud var som den Ild, Profeten Elias fordum nedbad fra Himlen til at fortære sit Offer paa Karmels Bjerg, selv var hun Offeret.

»I Elias's Aand og Kraft« lærte hun paa ny Menneskeslægten at bede; thi selv om hendes Skrifter om Bønnen særlig er blevet til for hendes Ordensbrødre og Søstre, saa har dog hele Kirken høstet Gavn af dem og vil vedblive dermed, saa længe Jorden staar.

Bøn gik Haand i Haand med Bod hos hende, og sit Offer bragte hun som Elias for Folket, d. v. s. for Kirken, for Sjælenes Frelse. Rørende er hendes Formaninger til Karmeliterinderne om at ofre deres Bodsliv i Forbøn for Præsterne, der i deres uundgaaelige $\frac{3}{4}$ Samkvem med Verden er saa udsatte for at besmittes af den, og som dog burde være saa fuldkomne og saa hellige som ingen andre. Hun viser her, at det i Sandhed er Gudsmoders Orden, hun fornyer, og igennem hendes Ord føler man Marias Hjerte, som det bankede for hendes lidende Søn, og som det tog Del i hans Forsoningsværk.

Endelig nærmede Stunden sig, da hun kunde lægge sit trætte, af Aaringers Sygdomme, Svagheder og Overanstrengelser udtærede Legeme til Hvile. Hun vidste, at Døden nærmede sig, men ufortrødent arbejdede hun, »medens det var Dag«. I Efteraaret 1582 var hun paa en af sine mange besværlige Rejser kommet til sit Ordenshus i Alba, og her forberedte hun sig til Hjemgangen. Da Jesus Kristus i den hellige Hostie blev haaret ind i hendes Celle, rejste hun sig trods sin Lamhed og vilde have kastet sig paa Knæ, hvis hendes Søstre ikke havde holdt hende tilbage.

»Kom, Herre, kom, kære Brudgom,« bad hun, »endelig er Timen kommen, at jeg skal forlade denne Udlændighed. Det er paa Tide, det er retfærdigt, at jeg ser dig, nu har dette brændende Ønske saa længe fortæret mit Hjerte.«

Den 4de Oktober, Serafen St. Francisci Dødsdag, gik St. Teresas serafiske Sjæl hjem til Himlen. —

I det Aar forandredes Kalenderen med en Forskydning af ti Dage, derfor fejres hendes Fest den 15de.

Hendes Lig jordedes i Alba, men paa P. Gracians indtrængende Tilskyndelse førtes det i 1585 til Moderhuset, St. Josef i Avila. Pave Paul V erklærede hende for salig i 1614, og Gregor XV kanoniserede hende i 1622. Talrige Jærtegn fulgte hende i Livet som i Døden.

Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser.

(Sluttet).

Saa udbrod Krigen, og jeg husker, jeg var glad over, at noget andet kunde optage mine Tanker.

Jeg, der i sin Tid aldrig har sparet paa Selvros — d. v. s. indadtil i hvert Fald — har altid rost mig af en vis Evne til at kunne koncentrere mine Tanker. Jeg har indrettet mig et vist Skuffesystem, Skuffer, som jeg kunde trække ud efter Behag eller lukke af for. I den ene var Skak. Kom der plagende Tanker, trak jeg en Skakopgave frem. Men ske kunde det jo, at Nissen fulgte med. For at en Skak-

øpgave skal være fuldkommen, maa den kun have een Løsning, og alle Brikker skal passe sammen til et harmonisk Hele. Har den flere Løsninger, er den daarlig, og er den uløselig, er den umulig. Har Vorherre nu stillet os en god eller daarlig eller en uløselig Skakopgave med sit Rige paa Jord? Ligger Fejlen hos Gud, eller ligger den hos mig? Er der een sand Løsning, eller er der flere, eller er der ingen? Gaar det mig som Myren, der ikke kan se anden Skov end Græsstraaene, eller som Edderkoppen, der betragter sit eget Spind som den højeste Fuldkommenhed?

Men nu fik jeg altsaa en Skuffe til: Krigen. Dog ogsaa den kunde give mine tvivlende Tanker Næring. For længst havde jeg mistet Troen paa Guds Forsyn i den Forstand, at han skulde gribe ind i den enkeltes Liv. Forlængst havde jeg mistet Troen paa Underet. Jeg nægtede ikke, at Gud, om han vilde, kunde gøre Undere, eftersom han havde skabt hele Verden, men jeg havde ikke den mindste Tro til, at han greb ind i det daglige Liv ved at gøre Undere, eftersom alt gik efter evige Love, han een Gang havde givet. Selve Krigen bestyrkede mig nu i denne Tro paa Guds Fjernhed. Idet jeg mente at ære Gud ved at anvise ham denne fjerne, kolde Overlegenhed, over hvad vi Smaakryb foretog os, blev mit Hjerte i Virkeligheden endnu mere forhærdet i Tanker, som jeg nu ikke kan benævne som andet end bespottelige i al deres Trods og Bitterhed.

Saa kom jeg atter — og atter i anden Anledning — henimod Jul sammen med mine katholske Venner. Jeg kalder dem Venner, ikke blot fordi de rent menneskelig set var gode imod mig, men først og fremmest, fordi de blev Redskaber i Guds Haand til at fremkalde en fuldstændig Forandring i mit Sind.

Jeg vil være ganske ærlig. Ellers har disse Bekendelser ingen Værdi. Jeg er tilbøjelig til at tro, at jeg gjorde mig bedre, end jeg var. Eller ogsaa var det maaske, at denne Afgrund af Indifferentisme og Skepticisme ikke stod for mig i hele sin sørgelige Nøgenhed som Frafald fra den levende Gud. Mine Venner førte mig efter mit eget Ønske sammen med en katholsk Præst, og Samtaler med ham gav Stødet til en ny Begyndelse. Denne Mand greb paa en eller anden

Maade det rette. Han ydmygede mig ved sin Ydmyghed, han imponerede mig ved sin Tro. Det var noget nyt, der traadte mig i Møde, noget haandgribeligt, noget menneskeligt. Han var meget taktfuld, meget stilfærdig og trængte aldeles ikke ind paa mig; men, som jeg senere sagde, saaledes havde aldrig noget Menneske talt med mig. Bagefter overværede jeg Messen i den lille Kirke. Den gjorde nærmest et fremmedartet Indtryk paa mig, og jeg sad ganske stiv og strunk, dog med en vis, jeg vil nærmest kalde det nysgerrig Ærbødighed. Om Aftenen vældede en Mængde ganske modsatte Indtryk ind paa mig, der udkæmpedes ligesom en stor Kamp i mit Indre. Det drejede sig slet ikke om Protestantisme eller Katholicisme, men om selve Troens Grundlag. Jeg var kommen i Bevægelse i en eller anden Retning.

I Julen dænrede, uden at jeg kan forklare hvordan, mere og mere Troen paa de fundamentale Sandheder frem for mig. Jeg gik i Kirke og ærgrede mig som sædvanlig over Degnen. I Parenthes bemærket: jeg tror, at Degnene mener at have den Opgave — i saa Fald forfølger de den med stor Nidkærhed — at drive Folk ud af de protestantiske Kirker. Imidlertid, jeg følte en baade ny og gammel Glæde over at høre Juleevangeliet. Der var utvivlsomt noget nyt ved at vokse frem hos mig, og jeg greb mig mange Gange i at sige til mig selv: *Gloria in exelsis Deo* og: Lovet være Jesus Christus!

Efter Julen maatte jeg — jeg kunde ikke lade være — rejse hen til mine Venner og fortælle dem dette: Jeg har genfundet Troen paa de fundamentale Sandheder. Det er, som om Himmelen er rykket mig nærmere. Den var før saa fjern og uvirkelig for mig og er nu bleven nærværende og virkelig.

Jeg var altsaa atter begyndt paa at blive en Kristen. Mine Venner medgav mig to Bøger, som jeg vil anbefale til alle, ikke mindst til søgende Sjæle. Den ene er Fru Hoskiers Erindringer med Pastor M. Pontoppidans udmærket forstaaende Indskudsbemærkninger. Ogsaa denne Bog paa en Gang ydmygede og opbyggede mig. Den anden — og det er den, jeg tilskriver den mest afgørende Indflydelse paa mit Trosliv — er Johs. Jørgensens »Lourdes«.

Da jeg læste om den lille Bernadette, dette lille troskyldige Barn, om hendes Møde med den hellige Jomfru, brast den sidste haarde Skæl om mit Hjerte, og det gik op for mig som aldrig før, at hvad Gud har skjult for de vise og forstandige, har han aabenbaret for de umyndige. Underet gik op for mig. Senere har ogsaa Newmans »Apologia pro vita sua« gjort et betydeligt Indtryk paa mig.

Jeg, der havde bildt mig med at være viis og forstandig, saa nu til Bunds i hele det golde Hovmod, der havde lagt mit Sjæleliv øde. Ja netop det golde Hovmod, der intet udrettede, der som Edderkoppen spandt sit eget Spind. Og for første Gang i lange, lange Tider sank jeg, uden rigtig at gøre mig det for Alvor klart, paa Knæ og bad til Gud.

Da jeg rejste mig, stod det mig ganske klart, at jeg nu var paa Vej til ikke blot at blive Kristen, men til at blive katholsk Kristen.

Der er her mange Momenter, der har spillet en Rolle.

Det er givet, at jeg begyndte som en god Protestant. Det er ogsaa givet, at jeg endte som en daarlig. Eller rettere: Det er givet, at jeg begyndte som en god og oprigtig Kristen i Protestantismen, og det er givet, at jeg endte som en daarlig. Her vil jeg nu gerne give, som jeg alt har gjort det, mig selv en stor Del af Skylden. Men paa den anden Side vil jeg hævde og vedblive at hævde, at Protestantismen selv gav mig de Vaaben i Hænde, den frie Forsken, Tvivlen, hvormed jeg var ved at dræbe min kristne Tro. Havde jeg ikke som protestantisk Theolog Ret og Pligt til selvstændig at granske vort eneste Grundlag for Troen: Skriften. Ejer vi et Kirkeprincip, der kan danne et nødvendigt Supplement eller Modvægt, en »Sandhedens Pille og Grundvold«? Og fremdeles: Havde jeg ikke — jeg ved, at jeg havde det — en Trang til Tilbedelse, en Trang til den Mysticisme, som dog ligger bag al Religion, havde jeg ikke Trang til en Vejleder, en Autoritet, og hvorledes er denne Trang blevet imødekommet i min Kirke?

Men lad det ligge. Givet er det, at jeg, siden jeg har genvundet Troen paa de fundamentale Sandheder, paa en Maade er kommen til at se med venligere Øjne paa den protestantiske Kirke. Jeg glæder mig over, at der findes saa megen

oprigtig Tro, saa meget Liv i den. Jeg glæder mig over det, ogsaa fordi saa mange, jeg holder af, tilhører den. Men samtidig er det rigtignok ogsaa kommen til at staa mig klart, at det gode, der findes i den protestantiske Kirke, stammer fra Sammenhængen med Moderkirken og i hvert Fald ikke er Protestantisme. Protestantisme som saadan er saaledes kommen til at staa for mig — og andet taler vi jo ikke om, det er jo mine egne Indtryk, min egen Opfattelse, jeg giver, ikke nogen videnskabelig, theologisk Klarlæggelse — som det negative og golde, som det, der frister til Ulydighed mod Gud og Forstandshovmod. De, der ikke har følt denne Fristelse, ikke kendt denne Fare, dømmer selvfølgelig ganske anderledes herom. Men mig staaer det klart, at den moderne Theologi er Protestantismens sidste Blomst og nødvendige Konsekvens. Jeg kan med min bedste Vilje ikke se nogen Fremtid for Protestantismen udover den rene Subjektivisme, Kirkens Opløsning i Rationalisme og Sekter.

Der er, logisk set, en Mulighed for, at dette er ægte Kristendom eller — rettere — den fuldkomneste Form for Religionen i dens nødvendige Udvikling. Men dette vil atter sige, at Christus ikke er den, han mente at være, og at hans Forjættelser ikke holder Stik, saa vel som at Apostlene og den første Kirke har fejlet.

Den anden Mulighed er, at Christus er den, han sagde sig at være, og at hans og Apostlenes Ord om Kirken holder Stik. I saa Fald er den katholske Kirke den sande.

Hvad mig personlig angaar, tør jeg ikke vove mig tilbage til den protestantiske Kirke, fordi det straks vil slippe det Kobbel af kritiske og onde Tanker, som jeg nu har faaet bundet, løs paa det allerhelligste. Jeg føler en altfor stor og dyb Glæde ved at kunne afvise ethvert Tilløb til disse mine oprørske Tankers Slippen løs ved Henvisningen til, at der kun er een Kirke, der uforanderlig har troet det samme i det fundamentale, hvilket ikke er ensbetydende med, at dens store Tænkere ikke har kunnet udforme disse evige Sandheder nærmere. Jeg har følt en altfor stor og gennemgribende Forandring i min Tankegang til at ville udsætte mig for at vende tilbage til den golde Tvivl.

Lad være, at en eller anden vil kalde dette et lavere

Standpunkt. Jeg er glad ved det, glad ved i visse Maader at være bleven Barn igen. Solen har genvundet sin Glans, Livet sin Værdi.

Dertil kommer, at jeg i Katholicismen har fundet noget for mig selv, noget, som jeg ubevidst har savnet. Fornemmelig Troen paa den hellige Jomfru. Mærkelig nok har jeg i mine mest skeptiske Øjeblikke bevaret en dyb Ærhødhed for Guds Moder, og det har været den eneste Grund til, at jeg har været inkonsekvent nok til ikke at ville følge den moderne Theologi i Læren om Christi Person. Ligeledes i Troen paa de helliges Samfund, idet man gør Alvor af at betragte de henfarne, ikke som dem, der er døde, men som dem, der lever hos Gud og kan træde frem for os. Ligeledes Læren om Skærsilden og Bønnerne for de afdøde.

Jeg har i det hele i Katholicismen fundet en ejendommelig Realisme, der tiltaler mig, der saa længe har levet i Abstraktioner. Himlen er, som jeg sagde, rykket mig nærmere og er bleven virkelig.

Fremdeles er jeg glad ved den katholske Lære om Synden og Pligterne, og at Troen fornemmelig er en Viljessag. Det er praktisk, og det stemmer saa dejligt med mit »Skuffesystem«.

Endelig er der noget usigeligt gribende ved den katholske Gudstjeneste. I hvert Tilfælde følte jeg det saaledes, da jeg kom der anden Gang og bedre forstod alt end første Gang. Her er da endnu en fast Form, der gaar helt tilbage til den graa Oldtid. Her er Tilbedelsen. Her er Mystikken. For mig var det — ja det er underligt at sige, men det er sandt — som om det var første Gang, jeg rigtig var i Kirke, første Gang, jeg helt havde Følelsen af, at *haec est domus Domini et porta coeli*. For mig var det, som om denne Form for Tilbedelse gik længere tilbage end til Jerusalem, den viste ligesom tilbage til Menneskehedens Barndom og frem til Fuldendelsen i Himmeriges Rige.

Læseren vil forstaa, at jeg er godt paa Vej henimod vore Fædres Tro, med andre Ord godt paa Vej til at mene, at Skakopgaven er rigtig stillet op og kun har een Løsning. Jeg vil blot gerne være godt forberedt og sætte

mig ind i det mest mulige, inden jeg som Medlem betræder Kirkens Helligdom.

Der er jo meget fremmedartet, som man skal vænne sig lidt til. Kan hænde, at en Protestant aldrig rigtig lærer at værdsætte det.

Sagen er jo den, at ved Reformationen kastede vi alle de gamle Møbler ud og anskaffede os i en Hast nogle nye. Vi har ikke den Pietet, som de har, der er udgaaet fra det gamle Hjem, og som kan pege paa hvert Møbel og sige, hvem det har tilhørt, og hvor det stammer fra. Vi har ikke de gamle Familiers Respekt for de gamle Skikke.

Der skal lidt Tid til at sunde sig, inden man beder om Optagelse i et Hjem, hvor man ikke siger du til alle og ikke flytter om med Møblerne, som man vil, og ikke bryder gamle Skikke, bare fordi de er gamle.

Og dermed, kære Læser, Farvel for denne Sinde. Bryd ikke dit Hovede med at finde ud af, hvem jeg er, for jeg har, som du ser, virkelig ikke været nogen meget mærkelig eller meget rar Person, som det skulde være nogen særdeles Glæde at stifte personligt Bekendtskab med.

Det er jo, Gud ske Lov, en Hverdagshistorie, at et Menneske kommer paa bedre Tanker, eller — lad os sige det rent ud — omvender sig fra sin Vejs Vildfarelse, men for den paagældende er det unægtelig en meget mærkelig Oplevelse, især naar han har været saa gennemtør og skeptisk som denne halvgamle Theolog, der her har været Tale om. —

Hvis du derfor paa din Vej træffer en lignende (eller hvis du hos dig selv mærker noget lignende), saa opgiv blot ikke Troen paa Guds evige Barmhjertighed, men anraab Gud, og han vil bønhøre dig.

Misericordias Domini in aeternum cantabo.



Offervillighed.

I Anledning af Fastealmisserne.

Der gives mange Mennesker, som henlever deres Liv i Vellyst og Lediggang, som synes sorgløse, men i Virkeligheden ikke er det. Der er andre Mennesker, som vel ikke kan kaldes vellystige, som ønsker at opfylde deres Pligter overfor Gud og Mennesker, men hos hvem alt er afmaalt — saa og saa meget, ikke et Gran mere. Af den sidste Slags Mennesker gives der mange, mange. Vi ved alle godt, at det at lide er Menneskenaturen imod, men vi ved ogsaa godt, at vi, for at opnaa en Sejr, maa kæmpe. Vi ved ogsaa, at for at kunne kæmpe maa vi have de rette Vaaben og den tilbørlige Styrke.

Enhver oplyst katholsk Kristen ved, hvad det er, han skal bekæmpe. Han ved ogsaa, hvorfra han kan faa Kraft dertil, nemlig fra Jesus Christus i Alterets allerhelligste Sakramente.

Den Sejr, jeg taler om, er Sejren over de onde Tilbøjeligheder i os, over den Onde og over Verden med alle dens Tilløkkelser. Ja, Kampen her paa Jorden er en Kamp mellem ondt og godt.

Kære Trosfæller, vi kæmper, og vi maa kæmpe, naar Sejren skal vindes. Men vi ved, at vi ikke vilde vinde, hvis vi ikke i den katholske Kirke havde et Værn og en Støtte uden Lige; og derfor elsker vi vor Kirke og er rede til at vise denne Kærlighed i Gerning.

Ingen af os kan undvære det daglige Brød. Vi er af Gud sat ind i en Verden, som kræver, at, skal vi leve, skal vi ogsaa nyde materiel Føde. Og Kirken, som skænker os den aandelige Føde, som giver vore Sjæle Liv og Kraft, er i den selvsamme Verden, ogsaa den trænger til materiel Føde, nemlig til den Hjælp, som dens Børn yder den.

En vil maaske sige: »Jeg har Hustru og mange Børn, mine Indtægter er faa, og derfor bliver der ikke noget tilovers til Kirken.« En anden: »Mine Indtægter er store, men min Stand og Stilling fordrer af mig, at jeg bruger alt, hvad jeg fortjener.«

En Søndag gaar vi til Herrens Bord. Vi har nydt Himmelbrødet. Christus har givet sig helt hen til os. Hvad har vi saa at give ham? Naar vi saa efter Højmessens skal forlade Kirken, tænker vi, om vi skal nedlægge en Tiøre eller maaske gaa Bøssen forbi. Kære Trosfæller, forestil eder Christus staaende ved Kirkens Indgang, strækkende sin Haand bedende ud til os, og vi ænser ham ikke. Han har givet os den allerstørste Gave, nem-

lig sig selv, men vi ænser ham ikke. Hvilken Utaknemmelighed! Ingen kan elske Christus uden at elske hans Kirke.

Der gaar nu Storme over Jorden. Krigens Rædsler fylder Menneskehjernerne med Sorg. Menneskene har glemt Christus. Gudshuse synker i Grus, ramte af fjendtlige Projektiler. Sorgen drager ind saavel i fattige som i rige Hjem. Menneskene sukker, klager, beder. Og saa kommer Kirken sine betrængte Børn til Hjælp, beder for dem, trøster dem, meddeler dem de hh. Sakramenter overalt, hvor det lader sig gøre. Kirken er som en øm Moder, den følger os tro, glemmer os ikke, men vi glemmer den.

Kære Trosfæller, lad os dele med Alteret. Lad os vise os som helstøbte, offervillige Kristne. Vi, som faar vort aandelige Liv af Kirken, skulde vi ikke give den det, den trænger til?

Lad os aldrig mere gaa Christus forbi, lad os ved en enhver Lejlighed vise os som Christi offervillige Børn og fra nu af reducere de Fordringer, vi stiller til Livet. Og gør vi det første Offer, da vil det andet og tredje snart følge, thi da vil vi faa Del i den Glæde, Christus skænker sine tro Børn her paa Jorden, da vil vi faa Fred i vore Hjerter, i vore Hjem og Hjælp til al vor Gerning.

Betænk vi saa, naar vi skænker Gud en Gave, at denne er en Kapital, som henstaar i Himmerig, som giver Renter og Renters Rente, ja, saa vil vi sige til os selv: »Fra nu af vil vi elske Christus, elske hans Kirke, hvis Børn vi er, og være med til at opretholde Gudsriget her paa Jorden.«

Thi man kan give sig rig og tage sig fattig.

Percival Bigler.

„ . . . og Fred paa Jorden . . . ”

»Min Fred giver jeg eder, min Fred efterlader jeg eder,« sagde Herren. Vi alle ved, at denne Fred ingenting har at gøre med politiske Forhold i gamle og i vore Dage. Kan Kultur-Mennesket af egen Kraft naa til at gennemføre »Fredsvennernes« Krav, saa skal vi glæde os, men vi maa foreløbig huske paa Herrens Forudsigelse: »Det ene Folk vil opstaa imod det andet.«

Men Christi Fred opnaas enkeltvis, ikke nationsvis. Det enkelte Menneske skal bøjse Livet ind under Jesu Buds milde Aag, kæmpe og sejre ud fra Juletidens, Pas-

sionstidens, Paaskefestens herlige Tanker og derved opnaa en Hjertets Julefred eller Paaskefred, der kan vare hele Aaret rundt.

Og denne Hjertets Fred, som er bygget paa Omvendelse, paa Christi Kærlighed og Naade, skal udbredes fra Hjerte til Hjerte, ved at man bortrydder Misforstaaelser og Modsætninger, ved at man heler de Saar, andre bløder af.

Dertil hører nu for Tiden uden Tvivl det forfærdelige Nationalhad, der fjerner saa mange ædle Mennesker fra hinanden og »river Baandene mellem dem sønder«, som Paven med Rette siger.

Men til at læge disse Saar, til at forhindre, at disse Baand helt overskæres, til at bevare saa meget som muligt af kristelig og katholsk Menneskekærlighed og Verdensopfattelse, dertil maa vi nu alle hjælpe, hjælpe saa meget vi kan. Og mange af Ugebladets Læsere kan i Stilhed bidrage en Del dertil!



Da skal Ulv og Lam bo sammen og Panteren strække sig ved Gedens Side og Kalv og Ungløve græsse sammen, og en liden Dreng skal være deres Vogter. (Is. 11,6).

Daglig strømmer der ind til os — gennem Avisernes aabne Sluser — en Mængde Stof til Ufred, til Bitterhed og Harme. Ja, Harme enten imod det ene eller det andet Krigsparti eller imod selve Skribenterne. Der gaar en Understrøm af saarede Følelser gennem mange Hjerter for Tiden.

Her kan gøres meget til at mildne Smerten, og det netop ud fra vor Kirkes Syn paa Livet og paa hele Menneskeslægten.

Ligesom Egoismen er et Onde, saaledes ogsaa den overdrevne og forkerte Nationalfølelse. Ja, National-Hovmod er ligefrem udvidet personlig Egoisme.

Denne National-Egoisme er aldeles ukristelig. Denne komplette Ligegyldighed eller Foragt for andre Folkeslag og den Overbevisning, at man selv eller ens Folk er Blomsten

paa Menneskeslægten og nærmest eneberettiget til at nyde Verdens Goder — alt dette er stik imod Jesu Christi Ord om, at alle Folkeslag skal have Del i hans Rige, og at alle skal komme til ham, Verdensfrelseren.

Han selv bebrejdede Jøderne deres overdrevne Nationalfølelse og sagde: »I siger: Vi er Abrahams Børn. Men jeg siger eder: Gud kan opvække Abraham Børn af disse Stene.«

Det var drøje Ord til hans Landsmænd. Men dermed vilde han ingenlunde gaa imod en ægte, rimelig Fædrelandskærlighed.

Ogsaa Jesus af Nazareth elskede sit Land, sit Folk med inderlig Kærlighed. Først skulde hans eget Folk nyde godt af Guds Ord og velsignes gennem ham. Hedningerne skulde kun nyde de Brødsmuler, der faldt fra de andres Bord. Hvor ofte vilde han ikke samle Jerusalems Børn »som en Høne sine Kyllinger«! Og der ligger vist en dyb Mening i, at der paa hans Kors, til Trods for Jødernes Protest, stod: Jødernes Konge. Han vilde dø som Davids Søn, som Judas Ætling.

Fædrelandskærlighed er ligesaa berettiget som Selvkærlighed. Vi ved jo fra Religionsundervisningen, at vi gerne maa, ja skal elske det ved os, der har Værdi. Ogsaa Slægten, vi er oprundet fra, ogsaa Fædrelandet er skabt af Guds Faderhaand.

Gud har skabt saa mange vidunderlige, store og smaa Folkeslag, store og smaa Lande. Hvert et af dem er smukt udstyret af Guds Godhed med en egen Skønhed og med mange særlige Gaver. Det ene ejer Bjerge og Bjergværksdrift, det andet strækker sig med brede Enge og grønne Marker, der i Høsten bugner af Jordens Fedme. Det ene Land har en stor, kraftig Befolkning, en højt udviklet Organisation, det andet er mindre befolket, maaske fattigt, men dets Beboere har deres særegne Fortrin og er glade ved det, de ejer.

Kort og godt: *Laudate Dominum, omnes gentes* — Pries Herren, alle Folkeslag! Dette har i alt Fald været Skaberens gode Hensigt.

Vi kan jo ikke forhindre, at Havesyge og forkert Nationalfølelse bringer saa usigelig megen Ulykke over Jordens Folk. Men vi kan i vor private Kreds og ved os selv sige: Bort med det usalige National-Had! En stor Skyld bærer Pressen, der ophidser Folk og bringer saa meget, som enten er usandt eller misforstaaet.

Gud alene kan dømme retfærdigt, og han vil gøre det i rette Tid og paa rette Sted. I denne Tanke ligger en stor Beroligelse og Trøst; thi Gud ser alting, som det er, ikke som vor Indbildning maler det.

Vi skulde hellere huske paa, hvor meget godt vi haade religiøst og videnskabeligt og litterært har nydt ved forskel-

lige Nationers Arbejde og Dygtighed. Gud har plantet disse Træer som fine Sorter i sin Have, og hver giver sin Frugt til fælles Bedste.

At anerkende dette nu, at fremhæve dette nu, det er en smuk Kærlighedsopgave. Den falder saa godt i Traad med Paaskens Tanker og med Apostelens Ord om at »omvende det onde med det gode«. F. F. M.

Allergæsternes Antal i 1914 i det danske Vikariat.

I de københavnske Kirker uddeltes den hellige Kommunion i St. Ansgars Kirke til 10934, i St. Josef til 42405, i Immaculata til 17340, i Jesu Hjertes til 31335, i Toldbodvejs Kapel til 10309, i St. Knud til 5080, i St. Annæ til 12341, i St. Andreas til 10395, paa Frederiksberg til 27744, i alt til 167883.

I de øvrige sjællandske Kirker: i Helsingør til 3507, i Køge til 2580, i Roskilde til 17760, i Ringsted til 1290, i Slagelse til 5750, i Næstved til 400, i alt til 31287.

I de lollandske og fynske Kirker: i Maribo til 13900, i Nyborg til 1446, i Odense til 22640, i Svendborg til 1300, i alt til 39286.

I de jydsk Kirker: i Esbjerg til 5314, i Spangsbjerg til 6452, i Kolding til 1970, i Fredericia til 7190, i Vejle til 6885, i Horsens til 7543, i Silkeborg til 1491, i Aarhus til 17332, i Randers til 5993, i Aalborg til 8535, i alt til 68705.

Endelig i Reykiavik til 6582.

I alt i 1914 til 313,743 (i 1913 til 286,327).

Ved denne Statistik maa ikke glemmes, at Præsterne, som under hver Messe nyder den hellige Kommunion, ikke er regnet med. Var dette sket, vilde Totalsummen været henad 30.000 større.

Om de polske, protestantiske Bibler.

Ærede Hr. Pastor Clausen!

Jeg er ogsaa en Ven af Polakkerne, endog deres Præst, og det er derfor, jeg tager mig den Frihed at rette nogle Spørgsmaal til Dem. Er det virkelig saa nødvendigt at sende saadan en Masse Bibler og Traktater til mine Polakker? I denne Krigens Tid vilde de mange Penge, de

koster, være langt bedre anvendt, om De sendte dem til Biskop von Euch til Lettelse af saa mange stakkels polske Familiers Kaar, som har mistet alt under Krigen. — Hvis De holder saa meget af Polakkerne, er det underligt, at De ikke ved, at Danmark allerede i nogle Aar har været overfyldt med Deres protestantiske Bibler. Derimod undrer det mig ikke, om De ikke ved, at Polakkerne holder saa meget af mig, at jeg faar alle deres Bibler og Traktater. Ja, de holder saa meget af mig, at jeg kunde have haft et helt lille Bibliothek af disse, hvis jeg havde opbevaret dem alle. De er næsten for gavmild. I Myslowicz, i Breslau, i Berlin, i Nykøbing, paa Hospitalerne — alle Vegne faar Polakkene Deres Bibler, som de slet ikke bryder sig om og ikke gemmer.

Men jeg har endnu et Spørgsmaal. De første Bibler, som Polakkerne fik, har paa det sidste Blad følgende Angivelse: »Britisk og udenlandsk Bibelselskab«, saaledes i Udgaven af 1898. Men i den næste Udgave fandtes disse Ord ikke. Og hvorfor ikke? Jeg ved det, og jeg skal ganske oprigtigt sige Grunden: fordi vi havde sagt til Polakkerne, at Bibler med den Indskrift paa ikke var katholske Bibler.

Og hvilket Spil driver De ikke med »Imprimatur«! Paa den første Side staar der paa Polsk: »Krakau-Udgave 1599, autoriseret af den Hellige Stol«. Og paa den anden Side, hvor »Imprimatur« altid plejer at staa, trykker De Ordene paa Russisk og ikke paa Polsk. Hvad betyder det?? Er der end nogle Byer i Galicien, som i den sidste Tid har faaet russiske Lærere, haaber jeg ikke, det skal vare saa længe, at mine kære Polakker skal faa lært Russisk.

Til Slut en lille Historie. I Fjor Sommer uddelte en Mand paa Banegaarden i Nykøbing F. Bibler gratis blandt Polakkerne, blandt hvilke der ogsaa befandt sig en katholsk Præst. Han forstod straks Sammenhængen og bad Polakkerne give sig det alt sammen tilbage. Kolportøren var meget forbauset, da han fik hele sin Bunke Bibler retur, men forstod snart Sammenhængen, lettede paa Hat og sagde pænt Farvel. Det samme vil jeg bede Dem om, helst inden De uddeler flere Bibler og Traktater; jeg har saa daarlig Tid til at faa dem samlet sammen igen.

Maribo d. 27. Marts 1915.

Ærbødigst
C. Clessens, Præst.



Bibellæsning.

I »Indre Missions Tidende« for 28. Marts har *Pastor Moe* fra Skanderup, Indre Missions nye Formand, skrevet en Artikel om »Djævelens Angreb«. Efter at have udtalt, at Djævelen søger at hindre Menneskene i at læse i Skriften, siger han: »Over al Maade er dette lykkedes ham i Pavekirken, hvor han kan tumle med sine Løgne, saa frit han vil, fordi det er forbudt Lægfolket at eje og læse Bibelen.«

Der er noget uhyre nedslaaende i at se en saadan Udtalelse fra en Præst i Folkekirken, endda en Præst i en fremtrædende Stilling.

Enten er *Pastor Moe* utilgivelig uvidende, eller ogsaa er han utilgivelig skamløs. — Lad os antage det første; det sidste vilde være for oprørende. — *Pastor Moe*, som ikke véd, hvad enhver protestantisk Teolog ellers véd, at det i den katholske Kirke ikke er forbudt Lægfolket at eje og læse Bibelen, denne sørgeligt uvidende Mand vover — samtidig med at blotte sin Uvidenhed — at injuriere det Kirkesamfund, som han fremsætter sin urigtige Paastand om, og sige, at »Djævelen indenfor dette Samfund kan tumle med sine Løgne, saa frit han vil«.

Pastor Moe i Skanderup er ikke blot en uvidende og uvederhæftig Mand, han er en Mand uden Spor af Sømmelighedsfølelse, med eet Ord en Modstander, som man kun med en Følelse af Ubehag krydser en Klinge med. Dog skal der her gives ham en Advarsel mod ikke at gaa altfor langt over Stregen; *Pastor Moe* maa vide, at der i dansk Straffelov findes en Paragraf angaaende dem, der forhaaner et af de anerkendte Trossamfund, og det er endda et Spørgsmaal, om *Pastor Moe* ikke allerede er falden ind under denne Paragrafs Bestemmelse ved de anførte Udtalelser, i hvert Fald er det givet, at selvom han ikke har overskredet Grænsen, hvor det kriminelle begynder, befinder han sig meget tæt op ad den.

Interessant er det, at samtidig med, at *Pastor Moe* fremsætter sin ovenanførte Paastand, udkommer der i Tyskland en ny katholsk Udgave af Det nye Testamente til en Pris af 50 Pfennig pr. Eksemplar; samtidig er de enkelte Evangelier udkommet til en Pris af 15 Pfennig. Særlig Ærkebiskoppen af Köln og Biskoppen af Trier har staaet bag ved dette Foretagende, hvis Formaal selvfølgelig er netop at sørge for, at alle katholske Lægfolk kan komme til at eje og læse Bibelen. Bag hele den Bevægelse staar selve Pave Benedikt XV, der lod en af sine første Handlinger som Pave være den, at udstede en Skrivelse, i hvilken han udtalte

det som »sit Hjerteønske«, at der maatte gøres alt for at fremme Bibellæsningen blandt det menige Folk.

Her skal til Slut udtales Ønsket om, at denne Pavens Opfordring maa efterkommes i videst muligt Omfang af alle Katholikker her i Landet, saa at det ikke maa komme til at passe paa dem, hvad Pastor Moe (i ovenanførte Artikel) mener sig nødsaget til at indrømme om Lutheranerne her til Lands, at ingen Bog er saa udbredt blandt disse som Biblen, men ingen Bog læses saa lidt af dem som netop den.

H. Gamél.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Ansgars Sogn har nu udsendt sit Regnskab for 1914 til samtlige Bidragydere i Sognet. Iøvrigt udlæveres Regnskabet til enhver, som interesserer sig for Sognets Anliggender, ved Henvendelse paa St. Ansgars Menigheds-kontor, Bredgade 69 (1—4) eller Købmagergade 48 Mezz. (Hoffmann). Selv om Bidragydernes Antal er steget noget, saaledes at nu ca. 275 Medlemmer betaler Kirkeskat og Præstepenge, fristes man uvilkaarligt til at spørge, om virkelig det gamle St. Ansgars Sogn ikke tæller flere Medlemmer, som er i Stand til at yde noget Bidrag? Især savner man mange yngre, som dog allerede maa betale Skat til Stat og Kommune. Det Minimumsbeløb ($\frac{1}{10}$), der i en tidligere Artikel var angivet som aarligt Sognebidrag, er ikke $\frac{1}{10}$ af ens aarlige Indtægt, men $\frac{1}{10}$ af det Beløb man betaler i Skat til Stat og Kommune.

— Rosenkranskirken paa Frederiksberg har udsendt Aarsberetning og Regnskab for 1914. Heraf fremgaar, at der i Skolerne fandtes 461 Elever, deraf i Mariæ Kirkeskole for Drengene 94 og for Piger 115, i den franske Pigeskole 230 Elever og hos Assumptionssøstrene 22. Der er i Aarets Løb under Mærket G. J. & H. oprettet et Legat paa 300 Kroner, som Giveren har lovet i Aarenes Løb at ville forhøje. Den højerværdigste Biskop har skænket Sognet en østrigsk Statsobligation paa 1000 Gylden. Af andre er der skænket 375 Kroner i Gaver. Kirkeskatten udgjorde under sine forskellige Navne omtrent 2100 Kroner. Omkring 700 Kroner indkom ved kirkelige Funktioner, Kollekter og lign. Godt 230 Menighedsmedlemmer er opført paa Listen som Ydere af Kirkeskat. Trods ihærdigt Arbejde fra Kirkeforstanderskabets Side har der dog været et ikke ringe Underskud, som Vikariatet har maattet dække.

— Tirsdag den 20. April agter Hr. Ingeniør Husson i St. Knuds Skoles Festsal at afholde en Koncert i velgørende Øjemed. Hans bekendte Dobbelt-Kvartet og andre

udmærkede Kræfter vil assistere ved Koncerten, som der i næste Nummer vil blive meddelt nærmere Program for.

— I Tirsdags sluttedes Højskolens Møder med et interessant Foredrag af Frøken H. U. Ramsing om den berømte Kardinal Lavigerie.

Rom. Fredag den 19. Marts døde Kardinal Agliardi, Biskop af Albano, i en Alder af 82 Aar, efter længere Tids Sygdom. Kardinal Agliardi var en af de sidste typiske Skikkelser fra Leo XIII's Tid. Han blev af nævnte Pave benyttet paa en Række vigtige politiske Poster. Saaledes var han fra 1884—1887 optaget i Forindien med Opretelsen af det kirkelige Hierarki, tre meget strenge Aar, og dernæst var han flere Aar pavelig Nuntius, først i München, saa i Wien. Det sidste Sted arbejdede Agliardi, under Modstand fra de fleste østerrigske Biskoppers Side, med Iver paa Dannelsen af det kristelig-socialt Parti og blev derved en god Ven af Borgmester Lueger. I 1896 udnævnte Leo XIII ham til Kardinal. Som saadan fremmede Agliardi stedse med Kraft den sociale Bevægelse og de kristelig-demokratiske Principper. Som Præst udmærkede den afløde sig ved mønsterværdig Vandel, barnlig Fromhed og begejstret Idealisme.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Paaskesøndag stille Messe Kl. 7 og 8½. Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse m. Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* som almindelige Søndage.

Immakulatakirken. Paaskesøndag Kl. 6½ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2½ Vesperandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse, derefter Iklædning og Profes.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 5 Eftermiddag Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet. Paaskesøndag Kl. 8¼ Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7¼). — 2den *Paaskedag* ligesaa.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 Messe med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken. — 2den *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paaskesøndag Kl. 6½, 7, 7¾ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2den *Paaskedag*. Kl. 6½, 7, 7¾ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Kirkelig Kalender.

4. April. Paaskesøndag.	11. April. Hvide Søndag.
5. — Mand. 2. Paaskedag.	12. — Mand. Ferialdag.
6. — Tirsd. 3. Paaskedag.	13. — Tirsd. Hermenegild, Mart.
7. — Onsd. Oktavdag.	14. — Onsd. Justinus, Mart.
8. — Torsd. Oktavdag.	15. — Torsd. Ferialdag.
9. — Fred. Oktavdag.	16. — Fred. Ferialdag.
10. — Lørd. Oktavdag.	17. — Lørd. Marias Officium.

Forretningsplads. En ung Pige i 20 Aars Alderen søges til en herværende Forretning. Vedkommende maa have en pæn Haandskrift og ikke være helt ukyndig i Syning. Billet mrk. F. D. 20, med Oplysning om tidligere Beskæftigelse modtager St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G. K.

Absalonsbøsserne tømmes snarest til Fordel for Vikariatet.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Tirsdag d. 13. April Kl. 8¹/₂ afholder *Katholsk Ungdomsværn* sit Aarsmøde i Citys Lokaler, Citygade 23. Hr. Pastor J. Koch har lovet at indlede med et Foredrag om *De unge og deres Arbejde for Kirken*; efter Foredraget vil der blive aflagt Aarsberetning og givet Ungdomsværnets Medlemmer Lejlighed til at stille Forespørgsler. Til Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer og alle, som har Interesse for Ungdomssagen. Talrigt Møde af de unge imødeses. *Sursum corda* medbringes.

Bogudlaan (gratis).

Fra *Mariahjemmet* (Vestervoldgade 115) Onsdag d. 7. April Kl. 2¹/₂—3¹/₂. (Mest udenlandsk Litteratur).

Gak. De mange, som den 27. Marts sendte mig en venlig hilsen og god hjælp til den nye Kirkes Opførelse, bedes gennem disse Linjer modtage min bedste Gak. Ant. Neuvel.

Basaren. Tæppe 75. Taske 142. Sjal 120. Dukke 518. Skib 14. Dukkeseng 48. Kagehus 35.

Fastealmisse.

De troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som er forpligtende for alle uden Hensyn til, om de har været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagt i de dertil opstillede Bøsser senest 2den Paaskedag.

En gift Dame ønsker Plads ved lettere Kontorarbejde eller Ekspedition den halve Dag eller fra 9 til 5. Billet, mrk. 1915, bedes indsendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G., K.

K.U.F. Katholsk Ungdoms-Forbund holder **Fælles-Kommunion** Paaskesøndag den 4. April. Kl. 9, i St. Josephs Kirke. — Efter Højmessens serveres The og Boller i Foreningslokalet, Griffenfeldtsgade 44.

Bønnens Apostolat.

Emnet for April:

Den katolske Kirkes Forhold i Chile.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Paul af Korset (28. April).

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 15.

Søndag den 11. April.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Karmeliterordenen og den hellige Teresa. — Vort Ny Testamente. — En japansk Mindetag. — Friedrich Brüggemann. — Dødens Nederlag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Belgien. Tyskland. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

251.

Et Kommuniionsbarn. En sand Historie.

Blandt de Børn, der første Gang modtog den h. Kommunion og paa højtidelig Maade fornyede deres Daabsløfte, var der i en lille By ogsaa en meget fattig og sygelig Dreng, der maatte have noget særligt paa Hjerte. Ja, hans Fader var jo drikkældig og hans Moder for Tiden i Fængsel paa Grund af Tyveri, begaaet i den mest fortvivlede Nød. Stakkels Dreng! Han havde saaledes kun en lige saa fattig Bedstemoder, som den Dag stadig fik Taarer i Øjnene, naar hun saa paa den lille ulykkelige Dreng, der var hendes Yndling.

Med oprigtig Medlidenhed havde Folk i Kirken betragtet den lille alvorlige *Frans*, paa hvem man kunde se, at han bad med den største Andagt. Efter Gudstjenesten sagde Præsten til *Frans*: »Du er syg, kære Barn, gaa hjem og i Seng; jeg skal senere besøge dig.«

Hans Fader havde været i Kirke, men uden at følge Barnet til Herrens Bord. Han kunde imidlertid ikke lade

være med atter og atter at se paa sin Dreng, der vel var fattigst klædt af alle, men maaske ogsaa den, der bad med den største Inderlighed. Faderen hørte en indre Stemme, der sagde til ham: »Du er Skyld i din Families grænseløse Elendighed, det er Frugten af dit Drikkeri.« — Nu sad han tavs ved sin Drengs usle Leje. Pludselig sagde Frans med et glad Smil om Munden: »Det skal nok blive bedre, Fader, jeg ved det bestemt!«

Da Præsten kom for at se til sit Kommunionbarn, havde han i Rummet ved Siden af ogsaa en lang Samtale med Faderen, og ved Afskeden hørte Frans, at Præsten sagde: »Gud give Dem Styrke!«

Søndagen før Christi Himmelfart knælede ogsaa Frans's Fader ved Herrens Bord. Efter sit Barns første h. Kommunion havde han arbejdet og ikke anvendt en Øre til Drik. Var han hjemme, sad han stadig ved Drengens Leje. — En Aften gik Døren op, og Moderen kom styrtende ind, kastede sig paa Knæ for Manden og hulkede: »Tilgiv mig, tilgiv mig!« — »Theresa,« svarede Manden, »ti stille, det er jo mig, der er Skyld i det hele!« — »Nej, det er mig, der har vanæret hele Familien, hvor jeg hellere skulde været død af Sult,« jamrede Konen. — »Nej, det var mig,« sagde Manden, »der har brugt alle Penge til Drik; ellers behøvede du ikke. . .« — »Ak, tilgiv mig!« — »Therese, du maa tilgive mig!« . . .

Under denne Kappelstrid om, hvem der trængte til Tilgivelse, var den uskyldige Drengs Sjæl fløjet op til den himmelske Bolig. Med et saligt Smil paa de blege Læber laa Frans der — han var død, han havde ved den første h. Kommunion tilbudt og ofret sit Liv for Fader og Moder; derfor vidste han »bestemt«, at det nok skulde »blive bedre«. Og det blev bedre for Fader og Moder, det ved jeg; men allerbedst blev det for Frans selv blandt Himlens Engle.

Retuli.



Karmeliterordenen og den hellige Teresa.

(Sluttet.)

III. (Af Magister C. M. Hansen.)

Karmeliterordenens senere Historie.

Med Teresa og Johannes af Korset dannes der en mystisk Skole, som siden aldrig er forsvundet indenfor Ordenen. Ejendommeligt nok er den uden Forbindelse med Middelalderens store Mystikere. Teresa og Johannes staar paa deres egne Erfaringer og paa den thomistiske Filosofi. Dette gør, at deres Værker faar en ejendommelig frisk Form. For øvrigt er de Hovedrepræsentanterne for de fundamentale Forskelle, der findes indenfor den katholske Mystik. Teresa hører til de saakaldte Immanens-Mystikere, for hvem Hovedvægten i deres personlige Gudsforhold bliver lagt paa, at alle Ting er og røres i Gud. Johannes af Korset er den største af alle Transcendental-Mystikere, for hvem Hovedvægten falder paa, at Gud overgaar alle Bestemmelser, han er ufattelig, uendelig o. s. v. I Modsætning til Teresas Billedsprog kan han da ogsaa kun dvæle et Øjeblik ved et Billede for saa at erklære, at det alligevel intet er værd.

Med Teresa indføres for første Gang i Ordenen den betragtede Bøn til bestemte Tider og over bestemte Emner, som vi nu kender den.*) Før lød Reglen, at Medlemmerne skulde overveje Guds Sandheder, en Bestemmelse, som Ordenens Theologer erklærer ogsaa er overholdt, naar man giver sig af med Studiet af Dogmatik eller andre Videnskaber, der tager Sigte paa at dygtiggøre en som Præst.

Blandt de Navne, vi her træffer, skal kun nævnes følgende: den ærværdige Thomas af Jesus, der arbejdede meget for Ruysbroecks Saligerklæring, Philip af den hellige Trefoldighed, der forfattede sin berømte *Summa theologiæ mysticæ*, hvorved denne kom til at udgøre en Del af Skolastiken, og desuden Lægbroderen Laurentius, hvis *Pratique de la Présence de Dieu* og *Maximes spirituelles* er oversat paa mange Sprog, ogsaa af Protestanter.

*) Et meget interessant Studium er Vekselvirkningen mellem Karmels Orden og Jesuiterne, ved hvilken jeg er tilbøjelig til at tro, at Jesuiterne har vundet mest.

Hvad de kirkelige Videnskaber angaar, bør vi nævne de store filosofiske og theologiske Samleværker, Complutensens og Salmaticensens. Her staar de paa St. Thomas's Skuldre, han, som ogsaa kaldes »Præceptor ordinis nostri«. Studiet af den hellige Skrift er særlig paalagt Ordenen, og som Vidnesbyrd om, med hvilken Omhu det blev drevet, staar Chérubin de S. Josephs 30 Foliobind over bibelske Emner.

En af Teresas Hovedtanker var den ydre Mission, som Gracian med Begejstring optog; han fik endog endnu i Teresas Levetid en Mission i Gang i Kongo. Men derefter erklærede Ordenen i Spanien, at den kun vilde udbrede Reformen indenfor det spanske Rige. I 1597 gennemførte Clemens den Ottende Adskillelsen mellem den spanske Kongregation og den italienske, der udtrykkelig fik et Missionsprogram og Tilladelse til at udbrede sig overalt, undtagen i det spanske Rige. Paven spurgte om, hvor mange barfodede Karmeliter der var i Italien, og da han fik Svaret 30, sagde han: »Det er godt. To kunde reformere Ordenen i Spanien, og vi har tredive. Gud vil hjælpe os.« Den italienske Kongregation tog derefter det nu som hele Ordenens Valgsprog bekendte *Zelo zelatus sum pro Domino, Deo exercituum* til sit Motto. Først 1875 samledes de barfodede Karmeliter til en Enhed.

I 1606 holdtes det første italienske Generalkapitel i Rom, hvor alle Fædrene erklærede sig beredt til at gaa ud som Missionærer, ogsaa selve Generalforstanderen Ferdinand af S. Maria, om hvem Paul V erklærede, da han var død 46 Aar gammel, at en af Kirkens store Søjler var faldet. I Rom selv oprettedes der et Missionskloster for at uddanne Missionærene. I 1613 udgav den ærværdige Thomas af Jesus *De procuranda salute omnium gentium*, hvori han udkaster de Tanker, der senere førte til Propagandaens Stiftelse. Missionerne vokser, mange Stationer grundes i Persien, man trænger frem langt ned i Indien, hvor der den Dag i Dag drives en kraftig Virksomhed af indfødte Tertiarer af Karmels Orden. Ja helt over i Sumatra rækker Ordenen, der, hvor de salige Dionysius og Redemptus lider Martyrdøden. Senere trænger Ordenen frem i Kina, paa Madagascar og i Amerika. Nu har den 1 Kloster i Persien,

1 i Arabien, 11 i det asiatiske Tyrki, 11 i Cochin og Travancore og i hvert Fald 1 i Kina.

Det Land, hvor Reformen først tog fast Rod, var Frankrig, hvor Madame Acarie indkaldte den. Hun vidste, at Teresa havde »grædt med Herren« for Frankrigs Skyld, og det lykkedes hende derfor efter meget Besvær at faa den spanske Gren til at sende nogle Karmeliterinder til Frankrig, hvor de snart udbredte sig stærkt. Hendes tre Døtre traadte ind i Ordenen, ligesom hun selv efter sin Mands Død; og hendes jævne, men strenge Liv er en af Ordenens Skatte. I sin Levetid var hun, der ikke vilde være andet end Lægsøster, meget anset baade af verdslige og gejstlige, saaledes besøgte St. Francis af Sales hende, og ligesaa Dronningerne Maria af Medici og Anna af Østrig. Kort Tid efter sin Død blev hun beatificeret. 1699 grundedes det første Karmeliterkloster i Avignon, hvilket to Aar senere fulgtes af et i Paris. Pave Paul den Femte havde selv henvendt sig til Henrik IV med Anmodning om at modtage Ordenen i sit Rige. Fra Frankrig udgaar de hollandske Karmeliter som ogsaa Tilbageerobringen af Karmels Bjerg.

Henrik IV havde med Pavens Billigelse oprettet en Ridderorden, der stod under Vor Frue af Karmels Beskyttelse, men ved Revolutionen gik den til Grunde.

Ludvig den Femtendes Datter Marie-Luise søgte ved sin egen Selvopofrelse at naa en sand Bodfærdighedsaand for sin Fader og Hjælp for sit elskede Fædreland. Altid har der i Frankrig været ædle Sjæle, som har ofret sig for deres Samtid, og derfor er det ogsaa, at vi ser, at Gud, der hører Bønner, Gang paa Gang rejser dette Land, fra hvad der synes at være den sikre Undergang. Denne Gang syntes det ogsaa, som om Himmelen vilde holde Straffedommene horte, indtil hun, den salige, var gaaet bort.

Da Revolutionen i 1789 udbrød, talte den samme Orden c. tre Hundrede Klostre. Den 20. Oktober forbød Nationalforsamlingen Aflæggelse af religiøse Løfter; i November konfiskeres Kirke- og Klostergods; og endelig i Februar 1790 ophævedes for bestandig alle religiøse Ordener og Kongregationer.

Dermed var det jo givet, at der vilde blive rettet et

Slag mod en Orden, der ikke agtede at lade sig opløse. Karmel giver da ogsaa mange Martyrer, men fremmest blandt dem staar de 16 Karmeliterinder fra Compiègne. Da de skulde føres til Skafottet, sang de Bodssalmen *Miserere* og derefter *Salve Regina*, som Hoben mærkelig nok paahørte i Tavshed. Ankommen til Skafottet bad Priorinden om at maatte være den sidste, der døde. Det blev hende tilstaaet. Den yngste af dem, Novicen Constance Meunier, traadte derefter frem for hende, knælede ned og bad om Tilladelse til at dø og om hendes Velsignelse. Hun gik saa op paa Skafottet, syngende *Laudate Dominum, omnes gentes*. Hun forbød Bøddelen at røre ved sig, lagde selv Hovedet til Rette og døde saaledes for sin Tro. Paa samme Maade gik det med dem alle. Ligene blev derefter kastet i Kalkgruberne. Ti Dage senere var Rædselsperioden forbi. Men Revolutionen skabte ogsaa Martyrer i de andre Lande, hvorhen den strakte sin blodige Haand. Overalt staar efter Historikernes Vidnesbyrd Karmels Orden som den, der kraftigst holdt de troendes Mod oppe ved sit frejdige Martyrsind.

Med Rette er det blevet sagt: »Munkene er lige saa udødelige som Egene«, og det varede da heller ikke længe efter Revolutionen, før Ordenen igen begyndte at faa Fod i Frankrig. Atter er det imidlertid Karmeliterinderne, der tidligst faar Lov til at indtage deres gamle Pladser, og først senere faar Karmeliterne Lov til at vende tilbage. Men desværre, vi har jo i vore Dage set en Udvisning og en Kamp mod Ordenerne netop i dette Land, der skylder dem saa meget. Og vi, der personligt har haft Lejlighed til at se Kampen imod Religionen, glæder os derfor dobbelt over det Opsving, der nu synes at foregaa hos denne Kirkens ældste Datter. Vi ved, at Vor Frue ikke glemmer sit gamle Land.

Vi maa nu kaste et Blik paa Ordenens Udbredelse i enkelte andre Lande, hvor den ogsaa har mødt megen Forfølgelse og Modstand.

Ordenen besad et Kloster, der endnu staar, i Helsingør, og 1517 stiftede den et Kollegium i København, hvorved Povl Helgesen blev ansat. Kollegiet er det nuværende Walkendorffs. Povl Helgesen var født i Halland af en

dansk Fader og en svensk Moder. Han var, som han selv siger det, »i Kloster fra Barndommen af«, saa er der nogen, der kender det religiøse Liv, er det ham; og naar vi derfor ikke hos ham finder en Fordømmelse af Kirken, kan vi være sikre paa, at det er, fordi der ikke er noget at fordømme. Vi ved jo allesammen, at han ikke var bange for at sige sin Mening og det undertiden i ret skarpe Udtryk.

Alle hans Skrifter er ikke udgivne; thi den danske Regering fandt, at de gav et for daarligt Billede af Reformatorerne, hvorfor den standsede Understøttelsen til Udgivelsen af hans Værker, da det første Bind i 1855 havde set Lyset. Det er en Æressag for Danmarks Katholikker, at det andet, afsluttende Bind engang kan udkomme. Hans Fremstilling af Reformationens Indførelse og Kirkens Forhold her vil blive den bedste Propaganda for vor hellige Tro. Helgesen var en ivrig Tilhænger af Unionen, men en Modstander af Kristian II, der fordrev ham, fordi han havde prædiket for tydeligt om Herodias.

I England blev Ordenen som alle andre ramt af Henrik VIII's Raseri, men det lykkedes dog at holde den levende indtil 1827, da der kun var een Pater tilbage. Fra hans Død til 1861 var der ingen Karmelit i England, men saa ankom den som Eucharistiens Apostel bekendte P. Hermann, hvem Frøken Ramsing har behandlet i sin meget interessante Pjece under samme Titel. Det var heller intet Under, at han blev Eucharistiens Apostel, da han skyldte sin Omvendelse en direkte Aabenbaring gennem det helligste Sakramente. Han var en hamburgsk Jøde, og som seks og tyveaarig Yngling var han i Paris, hvor han af ren Nysgerrighed gik ind i en Kirke, lige idet Præsten løftede Hostien; da hørte han fra den de Ord: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet.« Dermed var hans Konversion fuldbyrdet. Han stiftede saa Klosteret i London. Han døde 1871 efter at have virket for de franske Krigsfanger i Tyskland. Til Belgien kom Ordenen ved en af Teresas egne Venner, og der blomstrer den endnu.

Efter saaledes at have tegnet nogle Træk af den reformerede Ordens Udbredelse vender vi os til den Del af Ordenen, der vedblev at følge den mildere Regel, og vi

spørger da, hvad den gjorde. Den blev opflammet til en forøget Nidkærhed ved Reformen, da den først forstod, at Reformen ikke var noget unyttigt Sværmeri, der skulde tages haardt paa, men Guds Værk. Og flere Gange reformerede de beskoede Karmeliter deres egen Regel. Blandt de mere berømte Medlemmer af den maa nævnes Robert Berthelot, der blev udnævnt til Hjælpebiskop af Lyon. Han var en af Frants af Sales' nærmeste Venner og havde den Lykke at kunne staa ham bi paa hans Dødsleje. Ligeledes maa nævnes den blinde Lægbroder Jean de S. Samson, der døde i Rennes 1636. Ogsaa her finder vi Helgener, saaledes Magdalena Pazzi, som i eet og alt frembyder et typisk Billede paa den fuldkomne Karmeliterindes alvorsfulde Mildhed. Hun gennemløb alle Grader af det indre Liv, udholdt frygtelige aandelige Kampe, men bevarede i alt en fuldkommen Kærlighed til Næsten. Dom Guéranger siger om hende, at hun var en af de mest fuldkomne Aabenbaringer af Guds Kærlighed til os, ligesom Philip Neri var det. Hun døde i Firenze 1607, hvor hun dyrkes som Byens Helgeninde.

Ogsaa denne Del af Ordenen optog efter Teresas Tilskyndelse Missionsarbejdet blandt Hedningerne paa sit Program, og den rettede særlig sin Opmærksomhed paa Ægypten med tilgrænsende Distrikter og Syd-Amerika, hvor den frembragte varige og betydningsfulde Resultater.

For Øjeblikket er Ordenens Stilling saa gunstig som sjældnen før. Flere Klostre, som havde været ved at lukke paa Grund af Mangel paa Tilgang, er nu helt fyldte; thi der gaar et stærkt guddommeligt Kald til Bøn og Bod gennem Verden, og det synes, som om Verden ikke vil sidde det overhørigt, men tage imod Kaldet. Der-er heller ingen Orden, der netop nu har bedre Betingelse for at imødekomme Tidens Krav end netop Karmels. Den har 14 Provinser og 5 Halvprovinser. Desuden er der 7 Klostre, der staar lige under Generaldefinitorerne. End videre har den et Kloster i Rom, hvor Generalen bor, og hvortil Ordenens Kollegium for højere Studier er knyttet. Ordenen har ogsaa 4 apostoliske Missioner og i alt 153 Huse.

Men er en kontemplativ Orden tidssvarende? Ja, thi ogsaa i vor Tid gælder Ordet: Bed og arbejd. Og de Menne-

sker, hvis Liv gaar helt op i aktiv Virksomhed, har ikke Tid til at dyrke Bønnen, som den kan og bør dyrkes. Dette bliver derfor et Arbejde, der ogsaa kræver sine Specialister. Men dertil kommer ogsaa, at vi i vor Tid staar overfor begyndende Angreb fra satanisk Mystiks Side, hvilket turde tyde paa, at vi ogsaa er i en Tid, der er rede til igen i høj Grad at vende sig til den kristelige Mystik. Derpaa tyder ogsaa Tidens hele praktiske Karakter. Mystikken er jo netop: Prøv og kend, at Herren er god.

Vi ser da ogsaa, at netop i vore Dage fremstaar der Helgenemner indenfor vor Orden. Jeg tænker herved paa den saakaldte Jesu lille Blomst, Thérèse de Lisieux, og paa Laudem Gloriæ fra Dijon, hvis Navn er Elisabeth af den hellige Trefoldighed. Den første er kendt gennem det lille Hefte, som lige er udgivet paa Dansk, men den andens Liv er des værre endnu kun tilgængeligt for dem, der kan læse hendes Biografi paa Fransk eller Engelsk. Hun er langt kraftigere end Thérèse og har netop sin Betydning ved ganske særlig at pege paa Guds Treenhed og ved at vise os Karmels Glæde: Tilbedelsen af ham, der er alle Tings Skaber.

Thi vil man kort og godt have at vide, hvad Karmels Aand er, maa Svaret lyde: At skabe en Plads paa Jorden, hvor Gud kan glæde sig, at gøre noget for Gud.

Vort Ny Testamente.

Som en Paaskegave til alle danske Katholikker kommer Meddelelsen om, at den højærværdigste Biskop har nedsat vort store Ny Testamente til kun 2 Kr. 50 Øre. »Kun« vil maaske en eller anden udbryde. Ja, for en stor Bog paa over 900 Sider, med fortrinligt Tryk og god Udstyrelse er den nævnte Pris saa ringe, at den sikkert ikke er saa lidt under det, som det har kostet at fremstille Bogen. At den blev saa stor, skyldes de kraftige Typer, som er anvendt, og de vidtløftige Indledninger og Anmærkninger, der gør vort Ny Testamente saa værdifuldt for en-

hver, der ikke vil nøjes med en overfladisk Gennemlæsning af de hellige Ord. Oversættelsen er besørget af den forhenværende lutherske Sognepræst J. L. V. Hansen, som fra 1864 til Aaret før sin Død i 1884 redigerede Ugebladet, medens Anmærkningerne til Evangelierne og Apostlenes Gerninger er skrevet af Pater Perger paa St. Andreas Kollegium og til de øvrige Skrifter af afdøde Pastor Johansen ved St. Ansgars Kirke.

Nogen yderligere Anbefaling af Ny Testamente turde være overflødig overfor Læsere, der ved, hvor højt Kirken altid har sat den hellige Skrift, og hvor inderlig Kirkens Hyrder og Lærere ønsker den læst og overvejet af alle troende. Saa sandt det end er, hvad Apostelen Petrus skriver i sit andet Brevs tredie Kapitel, at der i Skriften findes Ting, som er vanskelige at forstaa, hvilke de ukyndige og ubefæstede fordrejer til deres egen Fordærvelse, lige saa sandt er det ogsaa, at Læsningen af den hellige Skrift under Kirkens Vejledning og Anvisning kan bringe rig aandelig Velsignelse. En saadan Vejledning og Anvisning har vi i de Anmærkninger, der i saa rig en Udstrækning findes i vort Ny Testamente, hvilket herved paa det bedste anbefales — ogsaa som Gave ved den forestaaende Første-Kommunion og Firmelse.

N. H.

En japansk Mindedag.

Den 17de Marts i Aar var 50-Aarsdagen for Opdagelsen af Japans gamle Kristne i Urakami Dalen, der aabner sig ind i Landet fra Nagasakis Red.

Skønt de katholske Missionærer allerede den Gang i en Snes Aar havde været i Berøring med det japanske Folk, saa stod det dog stadig som et ubesvaret Spørgsmaal for dem, hvad der vel var bleven af det 17de Aarhundredes heltemodige Kristne i dette Land.

I Begyndelsen af 1865 aabnede de i Nagasaki lige ud for Urakami Dalen De seksogtyve Martyrers Kirke; disse japanske Helgener var blevet kanoniseret i 1862. Den 17de Marts 1865 kom der nogle Japanere til den senere Apostoliske Vikar, Pater Petitjean; de sagde til ham:

»Vort Hjerte er det samme som eders.«

Paa hans undrende Spørgsmaal om, hvem og hvorfra de var, svarede de: »Vi er fra Urakami; i Urakami har næsten alle det samme Hjerte som vi.« Saa spurgte de, hvor »Santa Maria« var, og da de saa Guds Moders Statue, faldt de paa Knæ og sukkede: »Aa, ja, det er rigtigt nok, det er Santa Maria. Se hendes Jesusbarn paa hendes Arme!« De tilføjede, at de den 25de December havde fejret Festen for hans Fødsel i en Stald, at han var død paa et Kors for os, og at de nu var i »Smertens Tid« (Fasten).

Missionæren erfarede derefter, at til Trods for Forfølgelsen, der nu havde varet i over 250 Aar, var Hundreder af Familier i Urakami forblevet tro imod den kristne Religion. Fra Slægt til Slægt havde de i Hemmelighed overleveret hverandre den katholske Lære, Daaben og andre forskellige Bønner, nogle endog paa Latin; de besad ogsaa som særlig Frelseskilde et Skrift om den fuldkomne Anger. Der var omtrent 2500 Kristne i den Egn.

De fortalte ham, at for otte Aar siden var 30 Familieoverhoveder blevet holdt i Fangenskab i to Aar for deres Tros Skyld; 10 af dem var blevet pint til Døde. End videre fik han at vide, at de i Urakami havde en fuldstændig katholsk Organisation med Døbere og Forstandere for Bønnerne; de ordnede deres Kalender, bestemte Fest- og Fastedage o. s. v.

I en af Missionæernes første Samtaler med de Kristne fra Urakami spurgte et Par af de unge Mænd med en vis Ængstelse, om de havde Børn. »Nej, I og eders kristne og hedenske japanske Brødre er de Børn, som Gud har givet os,« svarede P. Petitjean. »Andre Børn kan vi aldrig faa; Præsten maa, ligesom eders første Apostle, leve i ugift Stand hele sit Liv«. Ved dette Svar højede de gode Kristne sig med Ansigtet mod Jorden og raabte: »De er Jomfruer! Tak! Tak!«

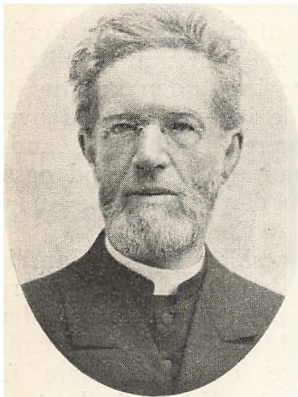
Snart fik hele den katholske Verden Budskab om disse udholdende Kristne, og Pius IX fældede Glædestaarer derved. Nu tæller Urakamis Menighed 6800 Katholikker og er en af de største i Japan. Ud af den har Præsteskabet og Ordenssamfundene allermest rekruteret sig.

Mærkeligt nok var det ogsaa paa den 17. Marts, at nogle andre Missionærer i Okoyama i Central Japan tre- og tyve Aar senere opdagede Efterkommerne af en af Martyrerne fra 1597. Et gammelt Hus var endnu helt prydet med Kors; der var malet Kors paa hver en Teglsten i Taget og paa hver en Bjælke i Bygningen. Først og fremmest stod den sande Lære prentet dybt i Hjerterne hos Martyrens værdige Efterslægt.

E. R.-L.

† Friedrich Brüggemann.

Paaskeaften døde paa St. Josefssøstrenes Hospital i Aarhus højærv. Pastor Friedrich Brüggemann, næsten 74 Aar gammel. Han var født 3. Maj 1841 i Priemsloh i Nærheden



af Osnabrück i daværende Kongerige Hannover. Han optoges paa det katolske Gymnasium i Osnabrück, hvilket dengang lededes af den højt skattede Skolemand, senere Biskop Høting. Efter at have taget Studentereksamen studerede Friedrich Filosofi og Theologi i det nærliggende Münster og i Præsteseminarieret i Osnabrück. I denne Bys ældgamle Domkirke blev han præsteviet af den første Biskop

af det genoprettede Bispedømme Osnabrück, den senere Kardinal Paul Melchers, d. 5. Juni 1866.

Den ivrige unge Præst drog snart nord paa til Nabolandet, det Apostoliske Præfektur Danmark, hvis faa katolske Menigheder og spredtboende Katholikker Biskoppen af Osnabrück havde et vist Tilsyn med. Disse Katholikker, mente han, trængte, spredte og faatallige, som de var, endnu mere til Præstepleje end hans nærmeste Landsmænd i selve Bispedømmet Osnabrück. Biskoppen gik ind paa hans Ansøgning og permitterede allerede 1868 den unge Mand til det danske Præfektur.

Her blev han først i Fredericia gjort bekendt med sit nye Hjemlands Sprog og Forhold af vor nuværende højærværdigste Biskop, dengang Sognepræst i Fredericia. Saa sendte daværende Apostoliske Præfekt H. Grüder ham til Ledreborg, hvor Grev L. Holstein ønskede at faa en Præst, der kunde holde regelmæssig Gudstjeneste for de katolske Medlemmer af hans Familie og hans katolske Husfolk. Paa denne Post var han i halvtredje Aar.

Imidlertid var Katholikkernes Tal i Horsens-Egnen tiltaget saa meget, at det syntes ønskeligt at oprette en Menighed i selve Horsens By, hvor de spredte Katholikker kunde samles til regelmæssig Gudstjeneste hver Søn- og Helligdag. Det var ganske vist ikke nogen let Opgave at rejse en ny Station paa bar Bund. Men da den Apostoliske Præfekt mente at maatte betro dette Hverv til den under sin faderlige Vens Vejledning godt indøvede Fredericia-Kapellan, tog denne beredvillig imod det, hvad Vanskeligheder der saa end kunde være knyttede til det. I to Aar stod han paa denne Post.

Saa blev han kaldet bort derfra af en højeres Røst, som han ikke kunde overheøre. Han følte sig kaldet til Ordenslivet og kunde efter alvorlig Prøvelse af alle Forhold ikke være i Tvivl om, at det var Guds Stemme, der kaldte ham.

I Oktober 1874 indtraadte han i Jesu Selskab, i den tyske Ordensprovins, der i Kulturkampen var bleven forvist fra tysk Grund og havde søgt og fundet Opholdssteder i Holland og England. Efter at have gennemgaaet Prøvetiden (Noviciatet) i det gamle »Kastel« Exaeten ved Roermond og opfrisket sine tidligere homiletiske, filosofiske og theologiske Studier i fire forskellige Ordenshuse, to i Holland og to i England, kom han tilbage til sit kære Danmark, sin første Arbejdsmark, i Sommeren 1880. Han helligede sig her først til Arbejdet for de unges Opdragelse og Undervisning i Aarene 81 og 89 til 92, men hovedsagelig og længst til Sjælesorgen som Prædikant, Kateket, Skriftefader og Kongregationsleder, nogen Tid i København i Aarene 82 og 83, længst i Aarhus, først i Aarene 86—88 og saa fra 93 til sin Død.

Han var en nidkær Sjælesørger, udstyret med megen Livserfaring, og en fortræffelig Kateket og Prædikant. En mangeaarig Tilhører skriver om ham: »Hans Prædikener var solide og vel udarbejdede; han forstod det ypperligt at udvikle en Tanke og belyse et Spørgsmaal fra flere Sider. Særlig laa ham de marianske Kongregationer paa Hjerte. Det var hans Ønske, at hans Lig maatte bæres til Graven af Kongreganister.«

»I Aaret 1910«, ytrer en fleraarig Husfælle af ham,

»indtraadte en Katastrofe i hans Liv, idet han som Følge af den saakaldte »grønne Stær« næsten helt mistede Synet. Det var en tung Lidelse for ham, især de første to Aar. Men han bar den med Taalmodighed. Imidlertid kunde han dog indtil i Fjor endnu prædike, lede sin Kongregation, give Konvertitundervisning og høre Skriftemaal indtil sin sidste Sygdom.«

»Det var midt i Marts Maaned i Aar, at der viste sig Tegn paa en Nyrelidelse hos P. Brüggemann. Sygdommen svækkede ham meget hurtigt saaledes, at han maatte indlægges paa St. Josefs Hospital i Aarhus, hvor Søstrene med største Omhu og Kærlighed plejede ham. Sygdommen medførte hyppig Bevidstløshed. Paaskelørdag Morgen forøgedes hans Svaghed, saa at Pastor Schmid i Søstrenes Nærværelse bad de døendes Bønner for ham. I den sidste Time syntes Bevidstheden atter at have været til Stede hos ham, men Kl. 8 $\frac{1}{2}$ samme Morgen sov han rolig og uden Spor af Dødskamp over i Evigheden. R. I. P.«

Dødens Nederlag.

- | | |
|---|--|
| <p>1. Jeg ved en Grav i Klippegem,
hvor Haabet staar i Grøde,
et Valfartssted for alle dem,
der Døden gaar i Møde.</p> | <p>5. Og Solen gøs ved Kampens Gny
og Sjøldet ved dens Bragen;
de lagde ham i Klippely
fra fod til Isse slagen.</p> |
| <p>2. I Dødens Have maa paa Jord
vi efter Venner lede;
som Svar da hører vi det Ord:
din Ven, han er her nede.</p> | <p>6. De kunde han, den Livets Drot,
han bød sig selv til Stævnet,
men gøre ham til Undersaat
har Døden aldrig øvnet.</p> |
| <p>3. Men da engang i Morgenrød
med taarefyldte Blikke
de ledte, Svaret herligt lod:
i Graven er han ikke.</p> | <p>7. Som bedst den præled: han er her,
i Muld saa skal han ligge,
sød Englen Paaskemorgen der
og kvad: han er her ikke.</p> |
| <p>4. Hartusjinder mod Slægt paa
Slægt
i Kampen sejtrig øvet
den griffe Død nu havde kæft
med Livet Kræfter prøvet.</p> | <p>8. Og brat blev Dødens Trusel
stum,
dens Lov kan ikke gælde,
den har med Sakrilegium
forbrudt sin Enevælde. æ.</p> |

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Annæ Kirkes Regnskab for 1914 viser for adskillige Menighedsmedlemmers Vedkommende stigende Sans for Betydningen af, at man efter Evne støtter sin Kirke og Skole. Kirkeskat og Skolebidrag har givet omtrent 900 Kroner i Indtægt, medens Kollekt og kirkelige Funktioner indbragte ikke saa lidt over 600 Kroner. Betydelige Bidrag fra Münster og fra den tyske Bonifaciusforening findes endnu paa Aarets Regnskab, men om det ogsaa vil findes paa næste Aars, er der megen og begrundet Tvivl om.

— Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra vor katholske Boghandel. Hvad Mening man end har om Nyttens og Betydningen af den udbredte Given Gaver ved den første Kommunion og Firmelsen, er der vel næppe blandt Katholikker delte Meninger om, at skal der gives Gaver, maa det absolut helst være saadanne, der svarer til den hellige og betydningsfulde Lejlighed. Gaver af den Natur findes i rigt Maal i den katholske Boghandel, saaledes som Annoncen bag i Ugebladet viser.

— Ungdomsværnets Møde paa Onsdag bør for Sagens Skyld samle en Mængde, baade ældre og yngre Katholikker. Der er ved dette Møde en af de saa Lejligheder, man i Aarets Løb har, til at laa lettet sit Hjerte for Bekymringer, gode Raad, Kritik og — Anerkendelse. Det er ikke alene Bidragydere til Ungdomsværnets Virksomhed, der har Adgang til Mødet, men alle, som interesserer sig for den vigtige Sag, baade gamle og unge.

Sverige. Birgittaforeningen, hvis Formaal er at udgive og udbrede katholsk Litteratur, afholdt den 2. April Generalforsamling i Stockholm. Til Formand genvalgte Baron G. Armfelt, til Viceformand Civilingeniør E. Roesler og til Bestyrelsesmedlemmer: Fru M. Roesler, Fru Doktor L. Sundstrøm og Komtesse Ebba Sparre.

— Under utrolig liden Interesse fra Upsalensernes Side har St. Eriks ærværdige Relikvieskrin i Upsala Domkirke den 31. Marts været aabnet og undersøgt af en sagkyndig Kommission. Undersøgelsen bekræftede for øvrigt kun, hvad man i Forvejen vidste. De anatomiske Professorer konstaterede, at Kong Erik maatte have lidt Døden i en Alder af c. 40 Aar, ligesom Huggene i Halsknoklerne tydede paa Sandheden i Legendens Fortælling, at St. Eriks Hoved blev hugget af ved flere Slag, efter at han selv var styrtet om paa Marken. De interessante gamle Tøjrester blev ogsaa nøje undersøgt.

Belgien. I »Kvindernes Blad« af 10. Marts blev der fortalt om en grufuld Forbrydelse, som tyske Soldater skulde have begaaet imod en Del Nonner i Belgien, og om en endnu mere forargelig Tale, som en katolsk Præst skulde have holdt, og hvori han skulde have givet Søstrene det Raad, at de skulde dræbe de forventede Børn, som Herodes havde dræbt Børnene i Bethlehem. Denne Fortælling er bleven gendrevet i et engelsk Blad mere end 14 Dage, førend den blev trykt i det danske Blad. Og det af ingen ringere end af Jesuitpater Vaughan, for Tiden maaske den navnkundigste Præst i England og alt andet end tyskvenlig. Herom hedder det i *Catholic Times* af 26. Febr.: »Da jeg første Gang læste — det maa have været for Maaneders siden — at en vis Præst paa et vist Sted havde givet et vist Raad angaaende visse Forhold til Nonner i Belgien, som sagdes at være bleven mishandlet af Fjendens Tropper, spurgte jeg mig selv forundret, fra hvilken Sindssygeanstalt den Præst maatte være undsluppen. Hans rette Plads maatte aabenbart være i en polstret Celle; thi ikke blot ingen Præst, men overhovedet ingen Mand, som gør Krav paa kristelig Moralitet, kunde have givet det djævelske Raad, der blev tilskrevet ham.« Allerede disse Ord røber, at P. Vaughan holder det hele for Opspind. Men han nøjes ikke med at sige: »For at være ærlig, tror jeg ikke, at nogen Præst i Belgien nogen Sinde har besudlet sine Læber med at give det Raad, som har gjort sin Runde i Aviserne og er blevet troet og hævdet af ikke faa Mennesker.« Han føjer til: »Jeg har ladet mig det være magtpaaliggende at erfare af Gejstligheden i Belgien og Holland, om Navnet paa vedkommende Præst nogen Sinde er bleven bekendt, og selvfølgelig fik jeg fra alle Sider det samme Svar, at den Præst ikke har været til at opdage! Det samme, siger han, gælder angaaende det saa sørgelig omtalte Nonnekloster. Ingen har en Anelse om, hvor det ligger. Og dog maatte i alt Fald dette være bekendt, dersom Rygtet heroede paa Sandhed.« — Derfor maa den hele Beretning foreløbig modtages med den største Skepsis.

F. Esser.

— Den tyske Generalguvernør over Belgien tilbød Kardinalærkebiskop Mercier, at han vilde lade Gagerne udbetale til hele den belgiske Gejstlighed, hvis Præsterne skulde være villige til at undertegne en Erklæring om, at de vilde afholde sig fra enhver Virksomhed, der kunde være til Skade for den tyske Styrelse. Kardinal Mercier svarede, at de belgiske Præster *ikke* er Statsembedsmænd, at Lønningerne, den belgiske Stat udbetalte dem, var Erstatning for beslaglagt Kirkegods, og at de aldrig havde undertegnet nogen Erklæring før deres Gagers Udbetaling. Guvernøren op-

gav da sin Fordring og udbetalte Gagerne uden nogen Erklæring fra Gejstlighedens Side.

Tyskland. Det Apostoliske Vikariat Sachsen og Præfekturet Oberlausitz har atter faaet et Overhovede i Mgr. Löbmanns Person. Bispevielsen fandt Sted den 25. Marts i Domkirken i Breslau og foretoges af Fyrstbiskop Bertram, assisteret af Hjælpebiskopperne Augustin af Breslau og v. Haehling af Paderborn. Biskop Löbmann, der snart er 60 Aar gammel, faar under sig i Sachsen 190.000 Katholikker og kun 77 Præster, i Oberlausitz 46.000 Katholikker, 47 Verdenspræster og 8 Ordenspræster.

Rom. Benedikt XV. har nu udvirket hos de krigsførende Magters Regeringer, at ikke blot til Kamp uskikkede Militærfanger udveksles, men at en saadan Udveksling ogsaa finder Sted for civile Fangers Vedkommende efter en vis kategoisk Ordning. Aldersgrænsen for Mændenes Vedkommende er sat til 55 Aar og derover. — Selv om man ikke kan lægge synderlig Vægt paa en saadan gammel Kirkefjendes Mening som General Garibaldi's, saa synes nedennaende Gengivelse af hans Anskuelse dog ikke helt betydningsløs: Generalen vilde gerne have Vatikanets politiske Stilling forsvarlig sikret. For Tiden er Paven beskyttet ved Garantiloven, som er af en noget upaalidelig Karakter, da den, hvad Øjeblik det skal være, kan kuldcastes ved Hjælp af et lille Flertal. I den hellige Pius X's Levetid sov det ellers altid vaagne Spørgsmaal om Vatikanet. Den afdøde Pave var en Bønnens, Fromhedens og den religiøse Nidkærheds Mand. Med Benedikt XV's Tronbestigelse har Sagerne forandret sig noget, og der er Sandsynlighed for, at Spørgsmaalet vil blive genoptaget. Hvad Generalen vilde ønske, var at se Pavens Stilling sikret ved en international Overenskomst. Han har selv drøftet Sagen med adskillige fremragende Mænd, deriblandt Fyrst Odescalchi. Det er sandsynligt, at Spørgsmaalet vil komme frem ved Raadslagningen inden Verdenskrigens Fredsslutning. Generalen formener, at Vatikanet ikke ønsker Jordomraade, men, hvad der er ganske naturligt, Sikkerhed imod Indblanding i dets religiøse Regering af dets katholske Undersaatter; han anser det for en fuldstændig rimelig Holdning.

— Ritus-Kongregationen har vedtaget og Pave Benedikt XV. under 12. Februar stadfæstet, at der indledes Undersøgelse om Beatifikation af 257 irske Martyrer. Blandt disse findes mange Ærkebiskopper og Biskopper, en Mængde Præster og Ordensfolk, Lægfolk og enkelte Kvinder.

Brevkasse.

Til et Par Abonnenter. — De spørger om min Mening angaaende de to store Subskriptionsværker, som for Tiden i Tusindvis falbydes hele vort Land over, nemlig Salmonsens Konversationsleksikon og Troels Lunds danske Kulturhistorie. Om dem begge gælder det, at de bør læses med en vis Forsigtighed. Dog er Salmonsens Leksikon i mange Henseender fuldt paalideligt, ja selv om katholske Forhold berettes der i flere Artikler rigtigt. Den kristendomsfjendske Tone, der præger al Troels Lunds Produktion, er derimod ikke saa lidt farlig og har allerede voldt megen Skade. Jeg tvivler derfor ikke om, at sidstnævnte Bog er af langt betænkeligere Karakter end førstnævnte. Hvad den historiske Værdi af Troels Lunds Undersøgelser angaar, skal jeg kun tillade mig den lille Bemærkning, at jeg frygter for, han undertiden er tilbøjelig til at behandle enkeltstaaende overdrevne Tilfælde som Typer. N. H.

— Det er en Fejl, som ikke skyldes Forfatterinden, naar det i forrige Nummer hedder, at Santa Teresa kalder P. Gracian for Sanctus Sanctorum; det burde heddet *Sancta Sanctorum*, hvorved hun vistnok har tænkt paa »Det allerhelligste« i Jødernes gamle Tempel. N. H.

Bekendtgørelse om

Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Onsdag d. 21. April Kl. 8 Aften foretages Valg af en Kirkeforstander og 1 Repræsentant til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valg-handlingen finder Sted i Forsamlingssalen i Bredgade 67, 2. S. o. G.

I den Anledning vil en Fortegnelse over St. Ansgars Menigheds valgbare og valgberettigede Mænd være fremlagt paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade Nr. 69, 2 S. o. G. fra den 12. April til den 21. April (Søndag undt.) Kl. 1—4.

Samtidig vil samme Steds i Henhold til Regulativets § 36 det fuldstændige, specificerede Menighedsregnskab for Aaret 1914 være fremlagt til Eftersyn. Et kortere trykt Uddrag af samme er allerede tilsendt Bidragyderne.

*Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.*

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Højmessens Kl. 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10½ en stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Gaver

til den første h. Kommunion og Firmelsen.

Nye Testamente..... Kr. 2,50	Lille Nellie af den h. Gud 0,50—0,60
Messebogen — fra Kr. 3,50 til 7,00	(NB. Passersærlig godt til Først-
Pintsebogen, sin. indb. Kr. 0,30	kommunikanter.)
(heri Bønnerne ved Firmelsen.)	Huronhøvdingsens Ed.. Kr. 1,00
St. Alphonsus: Bønnen 0,60—0,90	Spillmann: Et Offer for
Kempis: Christi Eft.følg. 1,50—3,00	Skriftemaalet..... Kr. 1,50
Essers Prædikener. 6 Hæft. à 1,00	Sursum corda... Kr. 0,60—1,00
Fuldstændig Bønnebog 2,75 3,75	Wiseman: Fabiola..... Kr. 4,00
Børnenes Bønnebog m. Tillæg 0,75	Festskriftet om Biskop
Den daglige Messe.... Kr. 1,00	Johs. v. Euch..... Kr. 3,00
Aloysiusbogen..... — 0,75	Maurer: Veje til Moderkirken 3,00
Den fuldkomne Anger.. — 0,15	Johs. Jørgensen: Frans
Bønnen — en Samtale med Gud 0,15	af Assisi..... Kr. 5,50
Svensson: Nonni og Manni Kr. 0,50	Johs. Jørgensen: Lignelser. 1,00
Broder Hieronimus — 0,25	Frederiksen: Digte... 1,50—3,00

Mange andre større og mindre Bøger samt talrige smaa Hæfter à 2, 5 og 10 Øre.

Krucifikser i Metal, Træ, Perlemoder og Mosaik fra 25 Øre til 40 Kr. Medailler og Kors med vedhængende Sølvkæde til billige Priser. Rosenkranse af Træ, Metal, Glas o. s. v. fra 15 Øre til 12 Kr.

Vievandskar fra 50 Øre til 8 Kr. (Billedhugger Skikkilds). Medailler fra 10 Øre. NB. St. Knuds Medaille i Aluminium 15 Øre, i Sølv 1 Kr. 50 Øre.

Fine mørke og forgyldte Rammer til Postkort *kun* 25 og 50 Øre. Smukke indrammede Billeder, løse Billeder og Postkort i stort Udvalg. Katholsk Bogsalg. Aabent til 8, om Lørdagen til 9.

En Karl, 25 Aar gammel, søger Plads til 1. Maj som Kedelpasser paa et katholsk Hospital. Vedkommende er ogsaa villig til at udføre andet Arbejde.

Chr. Nielsen,

Spangsbjerg Sanatorium pr. Esbjerg.

St. Josefs Gildes aarlige Generalmøde afholdes Mandag d. 19. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ pr. i Lokalet Bredgade 67^o o. G. *Bestyrelsen.*

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager sine ugentlige Møder Mandag d. 12. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Jesu Hjertes Kirke. NB. De unge Katholikker, som nu forlader Skolerne, indbydes venligst til at indmelde sig i Mariakongregationen hos denne Forenings Præses, Pastor J. Koch, Stenosgade 4.

K.U.F. Yngre Afdeling (Medlemmer under 17 Aar) har Møde Søndag d. 11. April Kl. 7 i St. Josefs Kirkes Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44. Foredrag med levende Billeder af P. Hillebrand om »Korstogene«. Saa **Tombola** med 35 Gevinster.

Velgørenheds-Koncert.

Tirsdag d. 20. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften afholdes Koncert i velgørende Øjemed — til Afbetaling af Gæld paa Kirkeinventar — i St. Knuds Skoles store Sal i Stenosgade. Koncertsangerinde Frøken Ella Frederiksen, Violinistinde Fru Theresia Seitzberg, Koncertsanger Hr. Peder Jakobsen og Operasanger Hr. Olsen fra Prag Theater har lovet at medvirke. Billetter à 2 og 1 Kr. kan faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, hos St. Josefs søstre Frederiksberg Allé 15 og Toldbodvej 14 samt hos **Ingeniør Husson, Stenosgade 5.**

7 smukke, blanke Prospektkort af Jesu Hjertes Kirke à 10 Øre er udkommet paa vort Forlag. **Katholsk Bogsalg.** (Aabent til 9 om Lørdagen).

Udkommet er: **Af en Ikke-katholsk Theologs Oplevelser.** 16 Sider. Pris 10 Øre. 25 Eksemplarer for 2 Kr. Katholsk Bogsalg.

Kirkelig Kalender.

11. April. Hvide Søndag.	18. April. 2. Sønd. eft. Paaske.
12. — Mand. Ferialdag.	19. — Mand. Ferialdag.
13. — Tirsd. Hermenegild, Mart.	20. — Tirsd. Ferialdag.
14. — Onsd. Justinus, Mart.	21. — Onsd. Josef, Jesu Plejefader.
15. — Torsd. Ferialdag.	22. — Torsd. Soter og Cajus, Biskopper og Martyrer.
16. — Fred. Ferialdag.	23. — Fred. Georg, Martyr.
17. — Lørd. Marias Officium.	24. — Lørd. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.

Tænk paa **Skolebørnene** i Dansk-Vestindien. Se Ugebladet Nr. 2.

Abсалonsbøsserne tømmes snarest til Fordel for Vikariatet.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Tirsdag d. 13. April Kl. 8½ afholder *Katholsk Ungdomsværn* sit Aarsmøde i Citys Lokaler, Citygade 23. Hr. Pastor J. Koch har lovet at indlede med et Foredrag om *De unge og deres Arbejde for Kirken*; efter Foredraget vil der blive aflagt Aarsberetning og givet Ungdomsværnets Medlemmer Lejlighed til at stille Forespørgsler. Til Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer og alle, som har Interesse for Ungdomssagen. Talrigt Møde af de unge imødeses. *Sursum corda* medbringes.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 16. April i Frederiksberg Allé 11.

Den **maanedlige Missions-Skildring** kommer denne Gang først i Maanedens tredje Nummer -- Søndag d. 12. April.

For det udmærkede Resultat af **Ellisabethforeningens Basar** bedes Givere, Købere og Medarbejdere modtage Bestyrelsens hjerteligste Tak.

Til Flyttedag.

Det bedes erindret, at **Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen** (den dansk katolske Kirkesag) afhenter større Partier Klude, Papir, Metalvarer, o. l. i København. Man bedes ringe til Katholsk Bog salg, Tlf. Vester 3930.

Paaskekommunionen

Med Palmesøndag begynde Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion.

† Vor kære Mand og Fader, forh. Tømrermester **Johan Sebastian Emme**, er stille afgaaet ved Døden den 4. April, 81 Aar gammel, efter Modtagelsen af de hh. Sakramenter. Paa egne og Børns Vegne

Kathrine Emme.

Begravelsen finder Sted Lørdag d. 10. April Kl. 2 fra det store Kapel paa Katholsk Assistent's Kirkegaard.

K.U.B. (Katholsk Underrættings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrølig, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mattheus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bog salg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladre samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 16.

Søndag den 18. April.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Syndere og Helgener. — Fra Hedningemissionen XVI. — Skolevirksomheden paa de dansk-vestindiske Øer. — Nyë Bøger. — Københavnsk Kirkestatistik for 1914. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Aarhus. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

252.

»Jeg kender mine, og mine kender mig.« (Joh. 10, 14).

»Jeg kender mine.« — Hører jeg til den gode Hyrdes Hjord, saa kender han ogsaa mig, mig personligt. Mit Navn og min Slægt, min Oprindelse og mit henrundne Liv, mine Anlæg og min Karakter, mine gode og mine onde Gerninger. Dybere end jeg selv er han trængt ind i mit Hjertes Afgrunde. Hemmeligheder, jeg ikke vilde røbe selv for den mest fortrolige Ven, er ham kendte. Han véd, hvad jeg foretager mig nu, og hvilke Planer jeg lægger for Fremtiden. Om disse Fremtidsplaner kommer til Udførelse eller ej, om ikke Vilje, Kraft og Liv svigter mig — hvem véd det? Han véd det sikkert. Hvad ingen menneskelig Visdom kan lære mig, og hvad jeg mest af alt vilde have Indsigt i, i mit Hinsides, det staar for hans Øjne klarere end Nutidens Stund for mit Blik.

Saaledes kender Kristus mig. Og det er ærefuldt og trøstende. Hvor højt skattede Napoleons Soldater det ikke, naar de hørte deres Navn udtalt af den mægtige Felther-

res Mund! Men Kristi Kundskab til og Interesse for hver enkelt af sine overgaar Napoleons i den Grad, at de slet ikke kan sammenlignes. Napoleon er saa jordisk lille overfor Kristi himmelhøje Skikkelse. Al den mægtige Kejsers Magt var jo kun et Len fra ham, som vi kalder vor Herre og Gud. Og denne, fra hvem Verdens Konger og store har deres Myndighed og Magt, kender mig og nævner mig ved mit Navn som en Ven sin Ven. Er det ikke ærefuldt?

Og saare trøstende! Forestil dig levende, at Jesus var dig nær og kaldte dig ved det Navn, du hører saa tit af dine Venner og Slægtninge. Hvad vilde den Lyd af Jesu Stemme ikke fremkalde i dit Hjerte — dersom du var i Sorg eller følte dig svag og din Opgave ikke voksen! Hvilke Glædesfølelser vilde ikke gennemstrømme din Sjæl, dersom det udtalte Ord var en Paaskønnelse fra Jesus af dit Arbejde og din Kamp!

Men husk paa, at denne Forestilling ikke er grebet ud af Luften. Jesus véd om dig og er hos dig og ser dig. Han samtykker i eller misbilliger enhver af dine Tanker og ethvert af dine Ord og enhver af dine Gerninger. Om du nu hørte dit Navn lyde fra hans Mund, som Maria Magdalena hørte sit paa Paaskedagen tidlig om Morgen, det ene Ord »Maria« var nok til at tørre hendes Taarer og at løfte hendes Sjæl op fra den dybeste Smertes Afgrund til en Saligheds Himmel.

»Og mine kender mig.« — De kender ham, den gode Hyrde, saa at de med Lethed skelner ham fra Lejesvenden, som ikke bekymrer sig om Faarene, men kun søger sit eget. De kender ham ved hans Ord og Livsgerning som den højeste og bedste, der tænkes kan. Straaler af hans Indres guddommelige Glans lyser i hans synlige Aabenbaringer. Men ind i Helligdommen ser vi ikke, før vi skuer ham Ansigt til Ansigt. Og det er vort evige Liv. »Dette er det evige Liv, at de kender dig, den ene sande Gud, og den, du har udsendt, Jesus Kristus« (Joh. 17,3). Lad dette Liv tage sin Begyndelse her paa Jorden ved en stadig voksende Kundskab om ham, som har sagt: »Jeg kender mine, og mine kender mig«.

P. Nøsen.

Syndere og Helgener.

Det sker undertiden, at Konvertiter i deres første ideelle Begejstring faar et ikke saa lille Stød, naar de finder Syndere i Kirken. Rent theoretisk var de ganske vist forberedte paa at møde dem, men praktisk taget havde de ventet at finde Christi Brud uden Plet eller Rynke, ja næsten saa skøn som Brudgommen selv. Opvaagningen kan somme Tider være alt andet end behagelig. De, som — indenfor og udenfor Kirken — arbejder paa det sociale Spørgsmaals Løsning, opdager, at en betydelig Del, maaske endog en stor Del af Menneskehedens »sorte Faar«, hører til den katholske Kirke. De er udsatte for at blive forarget. En eller anden Person, man ansaa for en Søjle og Pille i Menigheden, har begaaet en Misgerning, og Efterretningen herom spredes ikke saa sjælden viden om gennem Aviserne. Saa folder vore moderne Farisæere Hænderne, løfter deres Øjne i Rædsel, peger med Foragt Fingre og siger med skinhellig Refærdighed i en hviskende Tone: »Er det den Kirke, som hævder, at den er hellig?« Og under alt dette arbejder vore Biskopper og Præster og Lægefolk trøstigt videre, maaske med rødmande Kinder over deres Broders Skam, imedens de med Ydmyghed erkender, at de ogsaa, hvis de kom i Fristelse, paa Grund af deres egen Skrøbelighed maaske vilde synke endnu dybere.

Hellighed præger Kirken som et Samfund, og den er Kendetegnet for Flertallet af dens Børn; til hver af disse skænker Kirken i Daaben Uskyldighedens hvide Klædebon med Paalæg om at bevare det uplettet indtil Døden. Syndfrihed er det Ideal, som Kirken peger hen paa for alle, saa snart de er bleven udløst af Avesyndens Forbandelse; og for at bevare deres Sjæle giver den dem intet ringere Hjælpemiddel end Frelserens Blod, medens han selv beder gennem Sakramenterne som fordom i Nadversalen i Jerusalem, at han ikke maa miste en eneste af dem, som Faderen har givet ham. Christus siger dem ogsaa, at de skal være hellige, som hans himmelske Fader er hellig, og han ved, at mange ærligt vil stræbe efter dette Ideal, og at de til Trods for ringere Synder ikke vil krænke ham med nogen

svær Synd. Og hvorledes gaar det de øvrige? Ja, de bærer deres Skat i skrøbelige Lerkar. Hvad Under, om de snubler paa den slibrige Vej, der fører til Livet. Intet er naturligere. Ja, det er kun ved de underfuldste Naadens Mirakler, at overhovedet nogen bliver frelst.

Man maa altid vente at finde Syndere i Kirken. Kun i Undtagelsestilfælde støder den dem ud af sit Samfund. Grunden dertil er aabenbar. Dens Gerning er at fortsætte Christi Gerning, og Christus kom for at frelse Syndere, hvilket han gjorde ved at færdes iblandt dem. Synd som saadan afskærer ikke et Menneske fuldstændig fra Christi mystiske Legeme. Dødssynd dræber den helliggørende Naade i Sjælen, men ikke med Nødvendighed Tro og Haab; den gør et Menneske til en vissen, halvdød Gren, men skiller det ikke fuldstændig fra Vinstokken, som er Christus. En saadan Gren kan atter blive sund, men er ganske vist i stadig Fare for at blive knækket af og kastet i Ilden. Kirken haaber, at Kærlighed, som er den Helligaands Kraft, altid vil rinde i alle dens Børns Aarer; men den ved, at det Haab ikke altid gaar i Opfyldelse. Den maa mange Gange være glad, om den kan give sine Børn de sidste Sakramenter og vinde dem tilbage lige før deres Død og staa ved deres sidste Leje og bede om Forbarmelse for deres Sjæle, ikke fordi de aldrig har syndet, men fordi de har bevaret Troen eller i hvert Fald har faaet den igen efter at have mistet den. Troens Fornægtelse er det eneste, som løsriver fra Kirkens Samfund, og ikke engang det uigenkaldeligt. Der bliver Glæde i Himlen, saavel naar den frafaldne vender tilbage, som naar enhver anden Synder gør Bod. For dem alle er baade Ring og Sko og Fedekalven beredte i Faderhuset.

Der har været Kættere, der opstillede den Paastand, at Kirken udelukkende bestaar af Helgener. De fremstillede Kirken som et usynligt Rige, der alene var befolket med dem, hvis Sjæle var fyldte med Naade. Herimod nedlagde Kirkens Fædre med den hellige Augustin i Spidsen den mest energiske Protest. En saadan Lære var ganske uhørt, stred mod Aarhundreders Praksis og modsagde Skriftens klare Lære. Havde ikke vor Frelser selv erklæret, at Himmerige, hans Kirke her paa Jorden, var lig en Mark,

paa hvilken Klinte og Hvede skulde have Lov til at vokse sammen indtil Høsten (Matth. 13,39); havde han ikke sammenlignet den med de ti Jomfruer, af hvilke de fem var kloge og de fem uforstandige (Matth. 25,1)? For hvis Skyld indstiftede Jesus Christus Bodens Sakramente — mon ikke for de Syndere, han vidste, der altid vilde findes i hans Kirke? Og St. Paulus, som saa inderlig elskede sin Herre, kendte sikkerlig hans Sindelag. Og hvor mange Steder i hans Breve henviser ikke til Synderne indenfor Kirken!

Men den tydeligste af alle Udtalelser har vi dog i Lignelsen om Nettet (Matth. 13,47.50), som kastes i Havet, og som opsamler alle Slags Fisk, gode og slette. De slette kastes ud, hedder det; men det er Englene ved Verdens Ende, som skal besørge dette. Denne Lignelse er saa tydelig, at den ingen Forklaring behøver og ingen Undvigelser tilsteder.

Naar Christus taalte en Judas imellem sine Apostle, kan vi saa undre os over ogsaa siden hen at finde Syndere i Kirken? Naar Guds Søn som Grundvold for sin Kirke kunde bruge en Mand, der var saa svag og skrøbelig, at han fornægtede sin Herre ikke blot een, men endogsaa tre Gange, skal vi saa føle Anstød og Forargelse ved forvildede og bortkomne Faar? Man behøver ikke at kende meget til Kirken for at være klar over, at den aldrig er saa glad, som naar den ser sine Børn komme tilbage, slaa sig for deres Bryst og hede om Naade og Forbarmelse. Klinten skal nok blive skilt fra Hveden, Bukkene skal nok blive sat paa deres egen Plads, fjernt fra Faarene, i det himmelske Jerusalem bliver der intet Rum for Synd; men Adskillelsen er endnu ikke kommet, alt er endnu ikke sat paa sin rette Plads, og Helgener og Syndere maa endnu en Tid knæle Side ved Side. Ganske vist hører Synderne ikke til Kirken paa samme fuldkomne Maade som de retfærdige, for de er ikke ved Naadens Baand forbundne med Christus, Hovedet, og med Lemmerne.

Den Forargelse, som nogle tager, naar de erfarer, at Kirkens Lemmer falder ud af Naaden — skulde ogsaa deres Fald som Lucifers ligne Stjernernes Fald fra Himmelen — er derfor en ufornuftig, ja taabelig Forargelse. Saa længe som Mennesker er Medlemmer af den stridende Kirke

her paa Jorden, har de altid i deres frie Vilje den skæbnesvangre Magt at kunne begaa Synd. Og nogle af dem modstaar ikke det onde. Christus selv har advaret os og sagt, at Forargelserne maa komme. Men den, som er varet, er ogsaa værnet. Lyksalige er vi, naar det ikke er fra os, Forargelsen kommer.

(*J. Harding Fisher, S. J., i America Nr. 304.*)

Fra Hedningemissionen.

XVI.

Korea. (Sluttet.)

Vi er naaet til Aaret 1801. Nu følger en Periode paa over 30 Aar, hvor de koreanske Kristne atter er uden Præster, uden Sakramenter. P. Tsius Haab om, at Forfølgelsen skulde standse med hans Død, blev ikke opfyldt, navnlig ikke efter at en højlærd koreansk Domstol havde faaet fat paa en kristen Bog og deri set, at de Kristne skulde kæmpe mod »Verden, Kødets og Djævelens«. Ved Verden kunde naturligvis kun forstaaes den koreanske Stat, og dermed var det jo bevist, at de Kristne var Landsforrædere og Statsforbrydere. Ogsaa under denne Periode hører vi om deres fortvivlede Anstrengelser for igen at faa en Præst imellem sig. Atter og atter rejser der Kristne med Gesandtskabet til Peking for at formaa en af de derværende Missionærer til at rejse med tilbage. Der var ikke Mangel paa Beredvillighed, men det umulige kunde jo ikke lade sig gøre. To Gange, i Aaret 1812 og 1825, sender de en Skrivelse til Paven med Bøn om Præster.

Endelig i 1831 blev Koreas Sag overdraget til et fransk Missionsselskab, Landet blev ophøjet til et Apostolisk Vikariat, og Mgr. Bruguière, som paa den Tid opholdt sig i Siam, blev udset til Koreanernes Biskop. Han brød straks op for at begive sig til Korea. Han var brændende begejstret for den Sag, der var ham betroet, det var Livet, han satte ind, men han var ogsaa rede til at gøre det. Som vi allerede ved, var det eet at ville til Korea, noget helt andet at naa dertil. Ad Søvejen var det ganske udelukket, og Mgr. Bruguière besluttede saa at forsøge fra Landsiden. I tre Aar rejste han gennem Kina under utallige Farer og Besværligheder. Først i Slutningen af Aaret 1835 begyndte han at nærme sig Koreas Grænse.

Paa den anden Side Grænsen var der Længsel og Forventning. Det var første Gang, de skulde se en Biskop i deres Midte. Man spejdede langs Grænserne, man lagde Planer og traf Forberedelser, men — det blev atter en Prøvelse, atter blev deres Tro og Tillid skuffet, men ogsaa hærdet derigennem. Det gik nemlig saadan, at i Okt. 1835 døde deres Biskop, den Biskop, som de i tre Aar havde længtes efter og drømt om — han døde i en kinesisk Landsby uden nogen Sinde at have betraadt Koreas Jord!

Denne Gang blev Prøvelsen dog ikke saa langvarig som ellers. Allerede i Januar næste Aar (1836) havde de en Præst hos sig. Det var en fransk Præst, P. Maubant, som var fulgt med Mgr. Bruguière. Han maa have været baade en dristig og energisk Mand. Hans Indtog i Korea skete gennem en underjordisk udtørret Vandledning. Uden at kende Landets Sprog og Sædvaner og Skikke stod han pludselig midt i Korea; allerede Paaskelørdag læste han sin første Messe i Søul, og inden et halvt Aar var gaaet, havde han døbt over 200 voksne og hørt mere end 600 Skriftemaal, som altsaa maa være foregaaet ved Hjælp af kinesiske Skrifteegn eller simpelthen ved en Tolk. Et Aar efter kom den næste europæiske Missionær vandrede som Lastdrager over Grænsen. Det var P. Chastan. Og inden Aaret var gaaet, fik Koreanerne endelig en Biskop, nemlig Mgr. Imbert. Hvad de tre Mænd fik udrettet i de to Aar, de overhovedet fik Lov til at virke, kan siges med et Par Tal. Da de kom dertil i Begyndelsen af 1837, var der 6000 Kristne i Korea. I Slutningen af 1838 — c. to Aar efter — var der 9000. Det blev for Koreanerne en usædvanlig god og fredelig Tid. Forfølgelserne var stilnet af, de tre Præster kunde arbejde betydelig mere aabenlyst end hidtil, og Frugten af deres Arbejde var jo ogsaa, som allerede sagt, ogsaa ganske overvældende, saa længe det varede!

I April 1839 bryder Forfølgelsen pludselig ud igen i lys Lue; hvad der er den direkte Anledning denne Gang, er ikke let at se, men sikkert er det, at de kristne Præster nu igen blev jaget som vilde Dyr. Ogsaa ved denne Lejlighed optræder en Judas, som forraader sin Biskops Opholdssted. Da Biskoppen hørte, han var forraadt, meddelte han først med et Par Linier sine Præster, hvad der var sket, og gik saa sine Bøddler i Møde. Han blev slæbt til Søul og der, ligesom sin Forgænger P. Tsiu, underkastet de rædselsfuldste Pinsler, for at han skulde røbe sine Præsters Opholdssted. Men de kunde ikke presse en Stavelse over hans Læber. Men da han kunde skønne, at det fremfor alt var Europæernes Nærværelse i Landet, der æggede Folkets Raseri mod de Kristne, skrev han en lille Bil-

let til de to Præster. Der stod paa Latin: »Den gode Hyrde giver sit Liv for sine Faar. Hvis I endnu ikke har forladt Landet, saa gaa og meld jer hos Præfekten.« De to Præster lod sig det ikke sige to Gange. De skrev i Hast et Afskedsbrev til deres Menighed, og ikke længe efter laa de bastede og bundne i samme Fængsel som deres Biskop. Atter kom de forfærdelige koreanske Torturedskaber i Anvendelse, og efter 5 Maaneders Lidelser døde de alle tre Martyrdøden — det var i September 1839.

P. Maubant, den ene af de myrdede Missionærer, havde indset, at Kristendommens Fremtid i Korea berode paa, at der kunde skabes en indfødt Præstestand. Man havde derfor sendt tre unge Mænd til et Seminarium i Kina, i Shanghai, for at de der kunde uddannes til Præster. Det blev en af disse unge Mand, Andreas Kim, som kom til at føre den næste Biskop, Mgr. Ferréol, ind i Landet. Det lykkedes denne Gang først efter 6 Aars Strejfen om langs Grænsen og gentagne mislykkede Forsøg.

Andreas Kim har ikke blot været en from Præst, men ogsaa haft en ualmindelig dristig og forvoven Karakter. Hans sidste Bedrift blev at føre sin Biskop i aaben Baad over Havet og lande paa Koreas Kyst, hvad der, som før sagt, var forbundet med ubetinget Dødsstraf, og derefter føre ham indhyllt i koreanske Sørgeklæder til Hovedstaden. Kun ganske kort Tid kom A. Kim til at virke i sit Fædreland som Præst, han blev grebet og anklaget og kom til at lide Martyrdøden ligesom sine Forfædre.

Biskop Ferréol fik ikke Lov at lide Martyrdøden. I 8 Aar virkede han, ligesom sine Forgængere, skjult eller forklædt, under stadig Fare for sit Liv. Sammen med to andre Præster gennemrejste han atter og atter Landet, forklædt som sørgende Koreaner. De Kristne levede jo ofte enkeltvis, fordrevne til de fjerneste Egne af Landet, dem opsøgte han, og ofte kom de selv langvejs fra rejsende om Natten for dog een Gang i deres Liv at modtage Sakramenterne. Biskop Ferréol døde i 1853 og blev begravet ved Siden af ham, der havde sat sit Liv til for at føre ham til Landet.

Tre Aar efter Ferréols Død er der atter en Biskop i Landet, Mgr. Berneux, og sammen med ham virkede nu ikke mindre end 8 andre Missionærer. I de følgende Aar var der nogenlunde rolige Forhold, og Kristendommen gik stadig frem, og i 1859 fandtes henved 17000 døbte Koreanere.

Men i 1866 udbryder atter en Forfølgelse, der var forfærdeligere end nogen af de andre. Grunden til, at Raseriet og Hadet mod de Kristne denne Gang gik over alle Grænser, synes at have været den, at de Kristne be-

gik den Dumhed at ty til de europæiske Magters Hjælp. At være Kristen var en Forbrydelse, men at staa i Pagt med de fremmede Djævle var værre end en Forbrydelse, og over hele Korea lød det nu som eet Skrig! »Ned med Vestens Barbarer, ned med de Kristne!« Biskoppen og hans Missionærer var naturligvis som sædvanlig de første, der fik de koreanske Pinselsredskaber af mærke. Biskoppen blev først dræbt sammen med 3 af Missionærene, og de 5 andre led Martyrdøden kort Tid efter, paa selve Langfredag 1866! Men efter deres Død rasede Forfølgelsen videre. Indtil 1870 regner man, at 8000 Kristne er blevet myrdet, og deri er endda ikke medregnet de mange, som var flygtet til Bjergene og der døde af Kulde.

Det var, som Kristendommen denne Gang helt skulde udryddes — det var jo ogsaa Hensigten. Ganske vist kom der nye til, som fyldte ud i Rækkerne, men det saa alligevel sort ud. Biskop Ridel, som blev den næste Apostoliske Vikar, opholdt sig Aar efter Aar ved Grænsen i Haab om at slippe ind i Landet, men det mislykkedes stadig. Men fra Tid til anden naaede Flygtninge fra det hjemsøgte Land til ham. Paa Grundlag af deres Meddelelser skildrer han i 1873 Forholdene saaledes: »Næsten alle Menigheder er ødelagt. De Kristne leverspredt og skjult i de hedenske Landsbyer. Soldater og Spioner er stadig paa Benene. Folket betragter de Kristnes Tilintetgørelse som et Udslag af Fædrelandskærlighed. Man forfølger dem ikke mere i Haab om Belønning, men kun af Had!«

Men trods alle disse Rædsler opgav Biskop Ridel ikke et Øjeblik Haabet om at komme de Kristne til Hjælp. Han var ikke bange for at dele Skæbne med dem, sætte Livet til for dem, om det var nødvendigt. Tilsidst lykkes det ham at slippe over Grænsen efter i 10 Aar at have ventet paa Lejlighed — det var i 1879.

Han fik en noget anden Skæbne end sine Forgængere. Efter at have virket i nogle faa Maaneder blev han grebet og derefter holdt indespærret i omtrent 5 Maaneder. Men mærkelig nok kom han ikke til at lide Martyrdøden; han blev tværtimod løsladt og ført over Grænsen igen med det strengeste Forbud mod at vende tilbage — et Forbud, som han sikkert med Glæde havde overtraadt igen, om han blot havde kunnet.

Vi er naaet helt op til vore Dage. Vi har fulgt det koreanske Folk gennem 100 Aar, set, hvordan den gode og onde Aand i Folket ligesom kæmpede om Herredømmet, set, hvordan det onde ved ydre Vold og Blodudgydelse stadig havde haft Magten, men ogsaa, hvordan det gode, trods alt, voksede sin stille, skjulte Vækst og efterhaanden

gennemsyrede og omdannede Jordbunden. Forfølgelse var fulgt paa Forfølgelse, den sidste var den værste, den varede i samfulde 14 Aar, men efter den Tid maatte enhver kunne se, at Kristendommen nu havde en saa dyb Rod i Folket, at den ikke længere lod sig udrydde.

I 1882 sker det første Omslag, som fører til bedre Tider. De europæiske Magter havde efterhaanden begyndt at gøre sig gældende, og de tvang nu Korea til at slutte en Traktat, i Følge hvilken der blev tilstaaet Udlændinge, der opholdt sig i Landet, Religionsfrihed og overhovedet personlig Sikkerhed.*) Efter den Tid har der ikke været nogen direkte Forfølgelse af de Kristne, men forresten Uroligheder og Blodsudgydelser nok, hvor det altid, ligesom af gammel Vane, er gaaet værst ud over dem, der havde antaget »Vestens Lære«. Men de senere Tidens Omvæltninger i Korea har dog nærmest haft en politisk Karakter. Korea har haft en tragisk Skæbne. Efter først i 100 Aar at have mishandlet sig selv indadtil ved den haabløse, forblindede Kamp mod sit eget »bedre Jeg«, saa er det nu i Løbet af de 30 Aar, der er fulgt efter, ogsaa udadtil, politisk og nationalt, gaaet til Grunde. Det ulykkelige Land har kun været en Bold for de omkringboende Stormagters Luner. Snart har det været i Ruslands, snart i Kinas Vold, og siden den sidste russisk-japanske Krig i 1904 er det baade reelt og formelt ikke andet end en Provins af Japan.

I de sidste 30 Aar har Kirken slaaget stadig dybere Rod i Korea. Der har vel efter den sidste Forfølgelse i 70'erne været henved 6000 katholske Koreanere. Der var i 1907, kun 20 Aar efter, over 60.000, i 1908 68.000, i 1909 71.000 og i 1910 73.000. Disse Tal giver et godt Billede af den Udvikling, der er gaaet for sig. Hvad der i særlig Grad bidrager til at befæste Kristendommen, er de talrige indfødte Præster og Ordensfolk. Koreanerne har nu deres eget Seminarium med mellem 40—50 Alumner og en Skare af indfødte barmhjertige Søstre, særlig St. Vin-

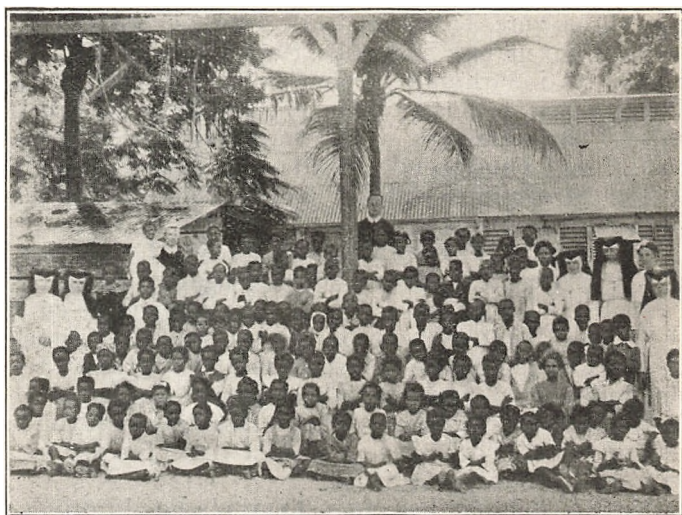
*) Straks efter dette Dekrets Udstedelse kom de første protestantiske Missionærer til Korea, og Protestantismen har siden den Tid faaet stor Udbredelse. Der findes nu c. 90.000 protestantiske Kristne i Landet. De danske Bøger, der omhandler Kristendommens Historie i Korea, er i flere Henseender utilbørlig upaalidelige i deres Fremstilling. Jvnf. Gale: „Korea i Forvandlingens Tegn“. I Kapitlet om „Missionærernes Pionerarbejde“ hedder det saaledes: „Den 5. April 1885(!) landede den første theologisk uddannede Missionær i Korea!“ Derefter følger forskellige Talangivelser, som er ganske urigtige! Jvnf. ligeledes: „Dansk Missions Blad“, 15. Novbr. 1914: „I 1882 blev Koreas Døre aabnet for Udlændinge, og snart efter kom de første kristne Missionærer(!) til Landet“. Saadanne Angivelser beror enten paa en bevidst Fortielse af Kendsgerninger, man ikke ønsker kendt, eller i bedste Fald paa en ganske utiladelig Mangel paa Kendskab til de virkelige Forhold.

centssøstre. Den Kraft og Trosiver, som besjælede dem i Trængslens Tider og skaffede deres Kirke Navnet »Martyrkirken«, er ikke svækket.
H. U. R.

Skolevirksomheden paa de dansk-vestindiske Øer.

I Ugebladets Nr. 2 fortaltes en Del om de vanskelige Forhold for den katholske Kirke paa vore dansk-vestindiske Øer.

At Forholdene i det hele og store er saare uhyggelige paa de tre vestindiske Øer, som det for nogle Aar siden



lykkedes en ihærdig Agitation vedblivende at knytte til Danmark, viser en Beretning, som Kontorchef Im. Bang har offentliggjort i *Berlingske Tidende*. Det hedder i denne:

»Folkemængden paa de dansk-vestindiske Øer er i Løbet af næsten 100 Aar gaaet meget stærkt tilbage. I 1835 fandtes der 43.178 Indbyggere paa de tre Øer, men Antallet gaar ned næsten uafbrudt fra Folketælling til Folketælling, saa der i 1911 kun var 27.086 tilbage, det vil sige en Befolkningsnedgang fra 1835 til 1911 paa godt og vel 16.000 eller 67 pCt. Hertil kommer, at i den sidste Menneskealder er Nedgangen i Folkemængden foregaaet

med stedse stigende Fart; fra 1880 til 1890 aflog saaledes Folkemængden med 0,29 pCt. om Aaret, fra 1890 til 1901 med 0,70 pCt., men fra 1901 til 1911 endog med 1,19 pCt. aarlig.

Til Sammenligning hermed skal anføres, at den aarlige Befolkningstilvækst paa de engelsk-vestindiske Øer har været omtrent 0,70 pCt. fra 1901 til 1911, og at ogsaa de franske og de nederlandsk-vestindiske Øer viser Befolkningstilvækst i Tiaaret.

Medens altsaa de andre Landes vestindiske Besiddelser er i Blomstring, hvad der giver sig Udslag i en forøget Folkemængde, gaar Folketallet paa de danske Øer tilbage med rivende Fart. Grundene hertil er dels en stor Udvandring til de andre vestindiske Øer, hvor de sociale Tilstande er bedre, samt til Nord-Amerika, dels en Dødelighed af en saa uhyggelig Størrelse, at der næsten ikke kendes noget Sidestykke dertil i Befolkningsstatistiken.

Paa disse Øer og under disse besværlige Forhold arbejder altsaa vore Trosfæller med Iver og Nidkærlighed for at bevare de mange katholske Negre for den katholske Tro, som de i Aarhundreder har holdt fast ved. Belgiske Redemptorister og Augustinerinder sammen med Fru Bokkenheuser fra Danmark virker med Iver for Kirkens og Skolens Sag. Omstaaende Billede fra Skolen i Frederikssted paa St. Croix forestiller et Par Eftermiddagsklasser med Lærere og Lærerinder.

Den omtalte interessante Artikel i Nr. 2, som det anbefales Læserne at gennemse endnu engang, virkede, som den skulde. I Ugebladets Nr. 5 offentliggjordes en Tak med en lille Beretning om indkomne Gaver, herimellem ogsaa 54 Kroner, som er blevet sendt til Søstrene. Senere er der indkommet nogle flere Skolefor nødenheder samt en kontant Gave paa 100 Kroner fra den skandinavisk-katholske Forening i New York med et venligt Brev fra dennes Sekretær, Hr. Alexander Amann.

Den 27. Februar har Augustinerindernes Priorinde tilsendt Fru Hemicke her i Byen et Brev, af hvilket der her skal meddeles et Uddrag: »Vort Arbejde begynder nu, Gud være takket, at blomstre, og Biskoppen*) ønsker, naar Krigen er forbi, at vi skal udstrække vort Arbejde til andre Øer. Biskoppen af Georgetown paa Demarara (Jesuit-Mission) har ogsaa bedt mig om at skaffe Søstre til at arbejde blandt de røde Indianere i Britisk Guinea, hvor de har en ny Mission. De ser saaledes, at vi har rigeligt Arbejde, og endnu er vi kun fem Søstre her. Jeg

*) Vore tre vestindiske Øer hører som bekendt ikke ind under det Apostoliske Vikariat Danmark.

er saa taknemmelig for, at den kære Fru Bokkenheuser saa modigt hjælper os; hun klager aldrig over for meget Arbejde. Efter Paaske er jeg nødt til at give nogle private Timer for at tjene en halv Snes Dollars om Maaneden, da vi ellers ikke er i Stand til at klare os, skønt Patrene hjælper os, alt hvad de i denne Krigens Tid formaar. Vi begyndte i saadan et vanskeligt Øjeblik, men vi stoler paa Gud og har hverken tabt vor Glæde eller vort Mod. Trods den strenge Tid vil vi optage alle de forskellige Virksomheder blandt de fattige, hvilke vi andre Steder har. Jeg er vis paa, at Pastor Günther, Redemptoristerne og de ivrige danske Katholikker vil bede for os og hjælpe os saa meget, som de kan

Nu har vi 290 Elever i Skolen, og de bliver, Gud være takket, mere stadige. De holder saa meget af deres »Mødre« og begynder at forstaa, at vi elsker dem for Guds og deres Sjæles Skyld, men det vil tage Tid til Gavns at faa dem lært Moral og Religion. Hvad vi har udrettet i Ostindien og paa Philippinerne, giver os dog Haab om, at vi ogsaa her skal faa noget udrettet. Vi er alle rede til at hengive vort Liv, hvis vi derved kan øge Guds Ære og vore kære Negerbørns Velfærd. De har nu en god Vilje, og vi stoler paa Guds Naade til at fuldføre det store Værk, der er os betroet paa disse kære dansk-vestindiske Øer.

Da vi endnu ikke tør tænke paa Hospital, har vi begyndt at besøge de fattige i deres Hjem. Efter Biskoppens Ønske vil vi ogsaa tage os af de forældreløse og spæde paa de tre Øer, ligeledes oprette en Sløjdscole. Vi haaber at kunne skabe bedre Hjem, bedre Familier, saa Folk kan føle sig mere knyttede til Landet. Udvandringen er forfærdelig stor, da der ikke er noget, der binder Folket til det gamle Hjem. Vi tænker paa at lære Drengene at væve, da de alle forlader Øen efter Skoleaarene, fordi de intet kan faa at bestille. Vi vil ogsaa oprette en Forening for udgaaede Skolebørn, at vi kan bevare dem i de gode Vaner, de har lært i Skolen.«

Saa vidt Priorindens baade opmuntrende og mistroende Brev. Det er altsaa ikke alene i Danmark, man trænger til Virksomhed for at bevare Skolebørnene i »de gode Vaner, de har lært i Skolen«. — Den, som bryder sig om at vide det, skal til Slut blot høre, at Mellemlæddet mellem os og vore sorte katholske Landsmænd er Fru Hemicke, der bor Silkeborggade 14³, København, Ø.

N. H.

Nye Bøger.

Johs. Jørgensen: Civita d'Antino. (Gyldendal 1915. 60 S. 1 Kr. 50 Øre.)

Det er sine Indtryk — bitre, medfølede, fortvivlede Indtryk — af den store Jordskælvulykke, der nys har ramt Italien, som Johs. Jørgensen har samlet og udgivet som en lille Bog. Flere af de Byer, som er bleven saa haardt hjemsoøgt, har allerede længe være kendte af danske Læsere, fordi danske Kunstnere Gang paa Gang har opholdt sig i dem og er blevet som hjemme der. Da Baneforbindelsen er afbrudt, gør Jørgensen sammen med Maleren Daniel Hvidt en Automobiltur fra Rom gennem de ødelagte Byer; og vi forstaaer, hvorledes han, som med saa megen Forkærlighed har skildret de stille Veje og Hjemmets Fred og Hygge, føler sit Hjerte bløde, naar han ser de nydelige smaa Hjem splintrede og ødelagte og deres Indvaanere lemlæstede og knuste. Billedet er sikkert godt valgt, naar Digteren sammenligner denne sin triste Udflugt med en Tur over en Slagmark. Et smukt Indledningsdigt og gode fotografiske Gengivelser forøger den lille Bogs Værdi. *To.*

Eug. Warming: Nedstammingslæren. (Gad 1915.)

Des værre har populære Bøger om naturvidenskabelige Emner med Rette faaet et daarligt Rygte, idet de, i Stedet for at behandle vedkommende Videnskabs Fakta, tog sig for at forelægge de sidste nye Hypoteser for et Publikum, der aldeles savnede Forudsætninger for at bedømme dem. Særlig er denne Metode blevet brugt af visse saakaldte Videnskabsmænd, der i Forvejen havde bestemt, at Kristendommen var noget Vrøvl. Da dette nu forholder sig saaledes, maa man være Professor Warming taknemlig for, at han fra et rent naturvidenskabeligt Standpunkt har optaget Spørgsmaalet om Udvikling og Arvelighed til Behandling. Ganske særlig maa fremhæves Bogens fortrinlige Afsnit om Arvelighed, hvori vi faar at se, hvor løst meget af det, der praler af at være Videnskabens sidste Ord, er underbygget. Længe har man nemlig talt om Udvikling, men først i det nittende Aarhundrede har man faaet Forsøg, der begynder at aabne Vejen for en Bevisførelse for, at erhvervede Egenskaber er arvelige. Og uden at dette er bevist, er Udviklingslæren jo egentlig ikke meget værd. Warming nævner her med stor Anerkendelse Emil Chr. Hansens Arbejder og Augustinerabbeden Mendels Undersøgelser. Meget nyttigt er det ogsaa, at vi her faar en autoritativ Redegørelse for de forskellige Former, der eksisterer af Udviklingslæren. Skulde

man indvende noget mod Bogen, maatte det være, at den har Woodward's Fantasilillede af et Urmenneske, og at Forfatteren optager »Darwinisternes« hypotetiske Hjerne- rumfangsbestemmelser for Neanderthaleren og Orang Utan- gen, hvilke Tal efter de nyeste Undersøgelser ikke kan hævdes. Neanderthaleren staar midt inde i Menneskeræk- ken.

Det er en fortrinlig Idé af den lærde Forfatter i første Kapitel at behandle Emnet historisk og pryde det med gode Portrætter af de store banebrydende Tænkere. Bo- gen burde læses af alle vore Studenter.

Chr. Mathæus Hansen.

Københavnsk Kirkestatistik for 1914.

(Samml. S. 191 i 1914).

	Døbte			Ægte- viede Par.	Begravede			(Fin- voks- ne o. Børn)
	Dren- ge.	Piger	Ialt		af Mand- kon.	af Kvin- dekøn	i alt	
St. Ansgars Sogn	47	33	80	29	20	26	46	55
Rosenkrans Sogn	11	18	29	13	4	5	9	51
St. Annæ Sogn	39	32	71	43	10	13	23	—
St. Andreas Sogn	9	5	14	5	1	1	2	—
	106	88	194	90	35	45	80	106

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ungdomsværnets Møde i Tirsdags Altes havde samlet en stor Skare Damer og Herrer, mange unge, talrige af vore Præster og den højærværdigste Biskop selv. Efter at en Fædrelandssang var afsunget, holdt Hr. Pastor Koch fra Stenosgade et interessant og begejstret Foredrag om Ungdommens Arbejde for Kirken. Efter et vel- valgt Citat af Mgr. Benson besvarede Foredragsholderen, hvorfor og hvorledes de unge skulde tage dette Arbejde op. Den skæbnessvangre Periode, der begyndte med det Krigens Aar 1914, stillede nye, svære Krav, som fremfor alle Ungdommen var kaldet til at tage op. De unge havde selv godt af det, og Kirken trængte til deres Arbejde. Saa- ledes var der paa Samlerforeningens og Ansgarius-Bonifacius Foreningens Omraade et stort Arbejde for Ungdommen; Trafikassistent Gravgaard vilde være meget glad for Hjælp

til det Arbejde, han havde i Samlerforeningen. Ogsaa den katholske Presse burde Ungdommen støtte, f. Eks. ved at indmelde sig i Ansgariusforeningen. Vincentsforeningen og Ungdomsforeningerne var de unge naturligvis selvskrevne Medlemmer af. Men intet Arbejde kunde bære Frugt, hvis det ikke blev baaret oppe af tre vigtige Faktorer: Udholdenhed, Enighed og Guds Velsignelsr. — Efter at Dirigenten, Hr. Kontorchef, cand. jur. Tardini havde takket Pastor Koch for hans udmærkede og begejstrede Foredrag, blev de to første Vers af »Fast skal min Daabspagt evig staa« afsunget. — Efter nogle faa Minutters Pause aflagde Ungdomsværnets Formand, Hr. Pastor Günther, Beretning om Ungdomsværnets Virksomhed. Han beklagede, at det i de fem Aar, Ungdomsværnet havde bestaaet, ikke var lykkedes at faa vore Ungdomsforeninger samlet til et stort katolsk Fællesforbund. Af det sidste Aars Virksomhed fremhævede Formanden Rundskuedagene, Ungdommens Deltagelse i Ringstedmødet, hvor Hofjægermester Garth-Grüner og Frue udviste saa stor Gæstfrihed, Ungdomsmødet med Student Reiters Foredrag, Formandens Tirsdagsbesøg i de unges Hjem Hovedstaden over o. s. v. Som en ny Virksomhed omtalte Formanden en eventuel Udgivelse af et Blad eller Tidsskrift for Ungdommen. Efter en god halv Times livlig og gavnlig Diskussion sluttede det meget vellykkede Møde med, at den højærværdigste Biskop besteg Talerstolen og udtalte sin store Glæde og Trøst over at have været til Stede her. De nulevende Præster havde en anderledes skøn Tid at leve i, end Biskoppen havde haft i sine unge Dage som Sognepræst. Det var ham en Glæde at føle, hvorledes man i indbyrdes Kærlighed og Hjælpsomhed var rede til at bære og hjælpe hinanden. Biskoppen opfordrede de unge til med Begejstring og Kærlighed at slutte sig til de forskellige Organisationer, der samledes om den katholske Kirke. Kl. godt 10¹/₂ sluttede det udmærkede Møde med, at Forsamlingen knælende modtog den biskopelige Velsignelse.

Odense. I Paaskedagene har Kirken været meget godt besøgt, især paa Første Paaskedag, hvor Kirken igen viste sig for lille. Den h. Kommunion blev uddelt til godt 500, naturligvis frem for alt til Polakkerne, men ogsaa den danske Menighed indfandt sig flittigt ved Herrens Bord (henved 100 ved Fælleskommunionen Første Paaskedag). Hvide Søndag modtog 15 Børn (6 Dreng og 9 Piger) deres første h. Kommunion. Mange polske Piger er blevet Vinteren over her paa Fyn, og der er stadig kommen mange til Søndagsgudstjenesterne. Det var opbyggeligt at se, at der hver Søndag gik mange til den h. Kommunion under Højmessens og ikke saa sjælden først om Eftermiddagen. Efter Høj-

messen gik de Korsvejen i Fællesskab, hvilket plejede at vare ca. 1¹/₂ Time med Bøn og Sang, og først efter Korsvejsandagten spredtes de — for manges Vedkommende endnu fastende.

Aarhus. Onsdag den 7. April blev P. Fred. Brüggemann under overordentlig stor Deltagelse begravet fra Kirken. Foruden Hr. Pastor Gamél som den højærværdigste Hr. Biskops Repræsentant var kommet til Stede d'Herrer Præster: Sassen, Osterhammel, Kerff, Brems, Schreiber, Klemp, Quélen, Pio, Brinkmann, Sialm, Ronge, Wehrhahn, Fels og den polske Præst Leo Kapaun. Efter Rekviems-Messen, der læstes af P. Schmid, assisteret af P. Wehrhahn og P. Geller som Leviter, holdt Hr. Pastor Kerff en smuk Ligtale. Han gik ud fra den h. Paulus' Ord i Hebræerbrevet om Forstandernes Forhold til Menigheden. De skal fremfor alt virke ved deres Eksempel, ved deres Tale og Nidkærlighed. Saaledes virkede P. Brüggemann ved sit Eksempel og ved sit stille, men trofaste Arbejde i Sjælesorgen. Med Taalmodighed og Hengivenhed i Guds Vilje har han ogsaa det tunge Kors, der i de sidste Aar var lagt paa ham. Taleren fremhævede endvidere, hvorledes den afdøde gennem det lange Ophold i Aarhus kom til at nære en varm Kærlighed for denne By og en levende Interesse for dens Fremgang. Efter *Libera* bar Medlemmer af Maria-Kongregationen for Mænd den blomstersmykkede Kiste ud af Kirken. Ved Graven bragte Pastor Gamél paa den højærværdigste Biskops Vegne en Tak til den afdøde for det store Arbejde, han i en lang Aarrække havde udført i den danske Missions Tjeneste til Opbyggelse og Velsignelse blandt Trosfæller i Landet. Til denne Hilsen føjede Hr. Pastor Gamél en Tak for sit eget Vedkommende: »Pater Brüggemann har for mig været mere end for de fleste. Det var hans Skyld, at jeg kom ind paa den Vej, der sluttelig førte mig hen til Alterets Fod. Den første Undervisning i Latin fik jeg af ham her i Aarhus; og hvorhen jeg end kom under min senere Uddannelse, følte jeg, at Pater Brüggemanns Interesse og faderlige Kærlighed alle Vegne fulgte mig, og hans Glæde var stor, da han omsider kunde hilse mig som sin Medbroder i Kirkens Tjeneste.« Jordpaa-kastelsen forrettedes af Pastor Gamél.

Nord-Amerika. (Canada). Pater Rossignol af Maria Immaculatas Oblater har nylig offentliggjort nogle overordentlig interessante Studier om Cris Indianerne. Forhen levede denne Stamme paa hele Strækningen mellem Manitoba og Klippebjergene, nu er den sygnet hen og næsten uddød. Missionærene er dens eneste Venner og de sidste, der kan samle og bevare deres mærkelige Overleveringer. Disse tyder paa, at Gamle Testamente i en graa Oldtid har været kendt af

Stammens Forfædre. Navnlig er der tre Træk af Bibelen, som paa en iøjnefaldende Maade gaar igen i Cris Indianernes Sagn og Skikke: Syndfloden, Jonas i Fiskens Bug og Paaskemaaltidet. Da de første Gang af Missionærernes Mund hørte Beretningen om Noah, Arken og Syndfloden, gjorde de selv opmærksom paa Ligheden med deres Sagn om Wisakketjak, der redder sig selv og et Par af hver Dyreart paa en Tømmerflaade. Paaskemaaltidet bevarede som en rituel Skik i Stammen i dens hedenske Tid. Hvert Foraar plejede Stammens Medlemmer at samles paa et forud aftalt Sted, og de fortærede da sammen et stegt Dyr, Bjørn, Elsdyr eller Ren; intet af Dyret, end ikke Knoglerne, maatte kastes bort eller gives til Hundene, men enhver Rest blev opbrændt. Smlg. 2. Mosebog 12. Den Gising er bleven fremsat af Etymologer som f. Eks. Abbé Darras, at Hebræernes Skibe allerede paa Hiram og Salomons Tid har sejlet over Atlanten, og at mulig Vinlands første Indbyggere stammede fra en saadan Landgang.

Rom. Regeringen har i den senere Tid udnævnt Feltpræster i Hæren og ladet forespørge, om Paven vilde tillade, at man muligt iustallerede en Ambulance i St. Marthas Hospital, som er afhængigt af Vatikanet. Det siges, at Benedikt XV skal have givet sit fulde Samtykke.

— I Laterankirken præsteviedes d. 26de Februar tre engelske Konvertiter, af hvilke John Cyril Hawes tidligere har været protestantisk Præst ligesom Walter Scott Hill, der foruden to andre Konvertiter modtog Diakonvielsen.

Holmegaard. Anden Søndag efter Paaske, den 18. ds., holdes der Gudstjeneste for Katholikkerne paa Holmegaard. (Lejlighed til Skrifte Altene forud). *F. Ronge*

Store smukke Krucifikser i tre Størrelser, med Kalipastafigur, fra 1 Kr. 50 Ø. pr. Stk., er nu hjemkommet. *Katholsk Bogsalg.*

Mariahjemmets Bogudlaan (Vestervoldgade 115). Onsdag d. 21. April Kl. 2½—3½ bedes alle udlaante Bøger tilbageleveret. Bogudlaanet slutter hermed for i Vinter.

Unio. Fredag den 16. April almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11. Fredag den 30. April Møde sammesteds med en lille Slutningsfest.

Til Flyttedag.

Det bedes erindret, at Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen (den dansk katholske Kirkesag) afhenter større Partier Klude, Papir, Metalvarer, o. l. i København. Man bedes ringe til Katholsk Bogsalg, Tlf. Vester 3930.

St. Josefs Gildes aarlige Generalmøde afholdes Mandag d. 19. ds. Kl. 8½ pr. i Lokalet Bredgade 67² o. G. Forslag bedes sendt til Formanden, Hr. Schloemer, Elmegade 22, saaledes at disse kan være ham i Hænde senest Mandag Morgen. *Bestyrelsen.*

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 23. April Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel, Vestervoldgade.

Gaver

til den første h. Kommunion og Firmelsen.

Nye Testamente..... Kr. 2,50	Lille Nellie af den h. Gud 0,50—0,60
Messebogen -- fra Kr. 3,50 til 7,00	(NB. Passersærlig godt til Først-
Pintsebogen, sm. indb. Kr. 0,30	kommunikanter)
(heri Bønnerne ved Firmelsen.)	Huronhøvdningens Ed.. Kr. 1,00
St. Alphonsus: Bønnen 0,60—0,90	Spillmann: Et Offer for
Kempis: Christi Eft.følg. 1,50—3,00	Skriftemaalet..... Kr. 1,50
Essers Prædikener. 6 Hæft. à 1,00	Sursum corda... Kr. 0,60—1,00
Fuldstændig Bønnebog 2,75 3,75	Wiseman: Fabiola.... Kr. 4,00
Børnenes Bønnebog m. Tillæg 0,75	Festskriftet om Biskop
Den daglige Messe.... Kr. 1,00	Johs. v. Euch..... Kr. 3,00
Aloysiusbogen..... - 0,75	Maurer: Veje til Moderkirken 3,00
Den fuldkomne Anger.. — 0,15	Johs. Jørgensen: Frans
Bønnen -- en Samtale med Gud 0,15	af Assisi..... Kr. 5,50
Svensson: Nonni og Manni Kr. 0,50	Johs. Jørgensen: Lignelser. 1,00
Broder Hieronimus — 0,25	Frederiksen: Digte... 1,50—3,00

Mange andre større og mindre Bøger samt talrige smaa Hæfter à 2, 5 og 10 Øre.

Krucifikser i Metal, Træ, Perlemoder og Mosaik fra 25 Øre til 40 Kr. Medailler og Kors med vedhængende Sølvkæde til billige Priser. Rosenkranse af Træ, Metal, Glas o. s. v. fra 15 Øre til 12 Kr.

Vievandskar fra 50 Øre til 8 Kr. (Billedhugger Skikkilds). Medailler fra 10 Øre. NB. St. Knuds Medaille i Aluminium 15 Øre, i Sølv 1 Kr. 50 Øre.

Fine mørke og forgyldte Rammer til Postkort kun 25 og 50 Øre. Smukke indrammede Billeder, løse Billeder og Postkort i stort Udvalg. Katholsk Bogsalg. Aabent til 8, om Lørdagen til 9.

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4. Tirsdag d. 20. April Kl. 8¹/₂

Hussons Dobbelt-Kvartet—Musik-Aften.

Medvirkende: Koncertsangerinde Frøken Ella Frederiksen, Violinistinde Fru Theresia Seitzberg, Hr. Operasanger Albert Olsen (Prag Theater), Hr. Koncertsanger Peder Jakobsen. Pianistinder: Fru Storch-Nielsen, Fru Astrid Kromann-Jacobsen, Frøken Paludan-Nielsen. D'Hrr Organister Siegler og Aagaard samt et Strygeorkester. NB. Indkomsten er bestemt til at betale en Gæld paa Kirkeinventar. Eventuelt Oversknd tilfalder Kirkesagen.

Billetter à 2 og 1 Kr. kan faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, hos St. Josefs søstre, Frederiksberg Allé 15 og Toldbodvej 14 samt hos

Ingeniør Husson, Stenosgade 5.

Rettelse. Del i forrige Nummer paa Side 289 omtalte Kloster i Kina eksisterer ikke. H.

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnens første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 18. April Kl. 7 og offentlig Møde Onsdag d. 21. Kl. 7¹/₂ Aften.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Mandag den 19. ds. Kl. 8¹/₂ et **Møde i Salen.** Foredrag om den h. Ignatius af Loyola og hans Orden. Strygeorkestret spiller før og efter Foredraget. NB. Enhver katholsk ung Mand er velkommen.

Kirkelig Kalender.

18. April. 2. Sønd. eft. Paaske.	25. April. 3. Sønd. eft. Paaske. Den h. Josefs Fest. Marcus, Evangelist (Bededag).
19. — Mand. Ferialdag.	26. — Mand. Cletus og Marcellinus, Biskopper og Martyrer.
20. — Tirsd. Ferialdag.	27. — Tirsdag. Oktavdag.
21. — Onsd. Josef, Jesu Plejefader.	28. — Onsd. Oktav af Josef, Jesu Plejefader.
22. — Torsd. Soter og Cajus, Biskopper og Martyrer.	29. — Torsd. Petrus, Martyr.
23. — Fred. Georg, Martyr.	30. — Fred. Catharina af Siena, Jomfru. (I Høj-messen: Marias Bebudelse. »Store Bededag«.)
24. — Lörd. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.	1. Maj. Lörd. Philippus og Jacobus, Apostle.

Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.

Søndag d. 25. April holdes **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 19. April Kl. 8^{1/2} Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Bekendtgørelse

angaaende Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Onsdag d. 21. April Kl. 8 Aften foretages Valg af 1 Kirkeforstander og 1 Repræsentant. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valgbehandlingen finder Sted i Forsamlingssalen i Bredgade Nr. 67, 2. Sal o. G. *Forstanderskabet.*

En **proper og velanbefalet Kone** ønsker Vask og Rengøring. Billet, mrk. Vask, bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69² o. G.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mattheus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

At Enkefru **Cecilie Christiansen** er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital i sit 90. Aar, bekendtgøres af hendes Plejesøn
Heinrich Holler.

Begravelsen foregaar fra Kapellet paa Katholsk Vestre Kirkegaard Søndag den 18. April Kl. 12, hvortil eventuelle Kranse bedes sendt.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldsgade 14), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 17.

Søndag den 25. April.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vulgata. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Den nye Jesuitergeneral. — Sortebrødrene. — Katholikker i Tyrol. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Norge. Rom. Nord-Amerika. — Opraab. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

253.

Josef, vort Forbillede.

Andagten til den hellige Josef gaar ikke tilbage til de ældste Tider. Som han paa Jorden levede yderst stilfærdigt og tilbagetrukket, traadte hans Skikkelse meget tilbage i Kirkens første Aarhundreder. Den ældste Kirke, man kender, der bærer Josefs Navn, er saaledes først fra det 12te Aarhundrede. Det er vistnok Karmels Munke og især den hellige Teresa, der har lagt Grunden til den i vore Dage saa udbredte Andagt til den hellige Josef.

Hvorfor mon det er gaet saaledes? Ja, det er jo ikke noget enestaaende Tilfælde. Der er snart et, snart et andet Stykke i Kristendommen, der ved den Helligaands ledende og styrende Virksomhed i Kirken er blevet draget i Forgrunden, har været til Velsignelse i sin Tid og saa atter er traadt lidt i Baggrunden for andre Andagter, medens naturligvis Jesus Christus selv altid har været, altid er og altid bliver Midtpunktet for al vor Andagt, til hvem de alle viser hen, og i hvem de alle har deres sidste Maal.

Saaledes har den Helligaand draget St. Josefs Minde frem i en Tid og for en Verden, der særlig trængte dertil.

De første Aarhundreder havde efter hele deres Særpræg ikke den hellige Josef i den Grad behov, som f. Eks. vore Dages Kristne har det. Dengang var det en Kampens Tid, i hvilken Martyrskikkelser som Petrus, Paulus, Johannes Døberen o. s. v. maatte komme til at staa den kristne Bevidsthed nærmere.

I vore Dage er Forholdet i mange kristne Lande et andet. Det er ikke Kors og Død, der truer de Kristne, men andre Fjender, ikke saa voldsomme, men for det kristne Liv lige saa farlige. Det er Vellyst og Verdslighed, Nydelsessyge og Tøjlesløshed, der er den store Fare baade for de enkelte og for den Kreds, hvor de enkelte faar deres Paavirkning, den kristne Familie.

Men derfor er det, at den hellige Josef har saa vigtigt et Budskab til vore Dages Kristne. Han er det store Mønster paa den kristne Husfader, han prædiker de Dyder for os, der er nødvendige, om det kristne Hjem skal kunne hævde sin Plads som Voksested for fremtidige Kristne. Det er Josefs Ydmyghed, nøjsomme Flid, utrættelige Arbejdssomhed og udholdende Pligtopfyldelse, der indskærper de uundværlige Dyder i et kristent Familieliv.

Der fortælles saa lidt om Josef i den hellige Skrift, ja, han nævnes kun, hvor hans Livsførelse bliver af Betydning for det guddommelige Barns Skæbne. Er der ikke heri et betydningsfuldt Fingerpeg for Nutidens Kristne, der lever i en rastløs, forjaget, for de forskelligste Formaal kæmpende Tidsalder? Til dem alle siger St. Josef ved sit Eksempel: »Der er een Ting, det frem for alle gælder om at sætte sit Liv ind paa; enhver Kristen er der, ligesom engang mig, noget helligt, ja guddommeligt betroet; det er den helliggørende Naades uvurderlige Skat; der er intet højere Formaal for Livet end at sætte alt ind paa at bevare den.«

N. H.

Vulgata.

Ved ovenstaaende Navn betegnes jo, som de fleste af Ugebladets Læsere ved, St. Hieronymus's latinske Bibeloversættelse, der er den almindelig brugte i den katholske Kirke og den ene raadende til gudstjenstlig Brug. Den er foretaget i det fjerde Aarhundrede af den store lærde, hvis Kendskab til Grundsprøgene var lige saa stor, som hans Adgang til de ældste Haandskrifter var enestaaende fortrinlig, sammenlignet med senere Tiders.

I de godt 1500 Aar, der er forløbet, siden hin ypperlige Oversættelse fuldenttes, har denne naturligvis været udsat for ikke saa faa Omskiftelser og Forandringer. Afdøde Pave Pius, der har gjort saa glimrende et Arbejde for Studiet af Bibelen, bl. a. ved Oprettelsen af det tidligere her i Ugebladet omtalte Bibelinstitut, har ogsaa villet gøre det mest mulige for Frømostillingen af den nøjagtige Tekst af den oprindelige Vulgata-Bibel. I den Hensigt nedsatte han 1907 en Kommission af lærde til at arbejde paa dette Foretagende. I Maj Maaned det nævnte Aar meddelte Kardinal Rampolla i Pavens Navn Benediktinerordenens Abbed-Primas D. Hildebrand de Hempinne, at Arbejdet med Vulgatas Revision var betroet Benediktinerordenen. D. Hildebrand overdrog den daværende Abbed for den engelske Benediktinerkongregation, den som Historiker berømte Dom Aidan Gasquet, Ledelsen af det vældige Arbejde.

I November 1907 tog Kommissionen Sæde i Benediktinerkollegiet S. Anselmo paa Aventinerhjerget i Rom, men flyttede i 1914 til det store St. Callisto Palads, der tilhører Benediktinerne i Trastevere og ligger umiddelbart op ad den ældgamle Basilika St. Maria i Trastevere. Hele første Etage i dette Palads indehaves nu af Kommissionen; her er Arbejdsrum, Bolig for Kardinal Gasquet og de øvrige Kommissionsmedlemmer, Modtagelsesrum, Kapel o. s. v.; til lige opbevares her de vidstrakte fotografiske Gengivelser af Haandskrifter, der allerede er samlet, og de mange andre Værker, der er nødvendige til Fuldførelsen af det kæmpemæssige Arbejde, thi det er Meningen, at alle eksisterende

Haandskrifter, der kendes eller kan opdages, skal sammenlignes for at fremstille den nøjagtigst mulige Tekst.

Kardinal Gasquet har i 1909 og 1911 udsendt to latinske Beretninger om Kommissionens Arbejde, og denne udgiver desuden en periodisk Revue *Collectanea Biblica latina, cura et studio monachorum O. S. B.* For Øjeblikket arbejdes der ivrigt paa Fremstillingen af Første Mosebogs Tekst, skønt den forberedende Virksomhed allerede strækker over hele den hellige Skrift.

Foruden Præsidenten, A. Gasquet, siden 25. Maj 1914 Kardinal, bestaar Kommissionen af følgende Medlemmer: D. Ambrosius Amelli, Abbed for Benediktinerabbediet i Firenze, Mgr. Lorenz Janssens, Abbed for Mont Blandin og Sekretær ved den pavelige Bibelkommission; D. Heinrich Quentin fra Abbediet Farnborough, D. Donatus de Bruyne og D. John Chapman, begge fra Abbediet Maredsons i Belgien, samt D. Anselm Manser fra Abbediet Beuron i Bayern. Foruden den egentlig Kommission arbejder der ogsaa mange andre fremragende lærde af Benediktinerordenen med paa det store Arbejde, saaledes den ligesaa i S. Callisto boende D. Cottineau of Solesmes-Kongregationen. Saaledes bestaar Vulgatakommissionen for Tiden af 2 Englændere (Gasquet, Chapman), 2 Belgiere (Janssens, de Bruyne), 1 Italiener (Amelli), 1 Tysker (Manser) samt 1 Franskmand (Quentin), hvortil kommer 1 Franskmand til (Cottineau).

Benedikt XV. har nylig modtaget Kommissionens Medlemmer og forsikret dem om den store Interesse, hvormed han følger deres for hele Kirken saa vigtige Arbejde. Ved et *Motu proprio Consilium a Decessore nostro* har han nylig givet Kommissionen Titel af »pavelig Kommission« og fastsat dens juridiske Stilling indenfor Benediktinerordenen. Herefter danner de Kommissionen tilhørende Benediktinere en egen selvstændig Organisation, idet San Callisto bliver et eget Abbedi under Ledelse af Kommissionens Præsident, i hvis Hænder den hele Administration lægges.

Det er ikke nogen lille Byrde, der er lagt paa Kardinal Gasquets Skuldre. Skønt hele det videnskabelige Arbejde ydes ganske gratis, er der forbundet umaadelige Ud-

gifter med dette litterære Kæmpeværk. Hovedudgifterne er de fotografiske Optagelser af Haandskrifter, Trykning og Indbinding af de forskellige Værker, Rejsepenge til de mange Steder Verden over, hvor der findes Haandskrifter o. s. v. Skønt Paven har lovet, at han selv vilde være Garant, hvis der ikke skulde kunne tilvejebringes nok, har Kardinal Gasquet — fraset Udgiften til det første store Bibeltryk, som Paven afholdt — hidtil kunnet klare Udgifterne; en Indsamlingsrejse, han foretog til Nord-Amerika, indbragte saaledes betydelige Pengesummer.

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat.)

8. *Maria Klotilde af Sardinien* († 1802).

Den ærværdige *Maria Klotildes* Forældre var Ludvig, en Søn af Ludvig d. 15., og Maria Josepha af Saksen. Begge dannede en hæderlig Undtagelse fra al Usædeligheden ved det daværende Hof i Paris, men de døde des værre begge tidligt. Dog havde de i rette Tid sørget for en god Opdragelse for deres Børn. Prinsesse Maria Klotilde var standhaftig over for alle det blødagtige Hoflivs Fristelser og bevarede en usvækket Kærlighed til Fromhed og Dyd. Efter sin Broder, Kong Ludvig den 16.s Ønske giftede hun sig i Aaret 1775 med Karl Emmanuel, Tronarving til Sardinien og Piemont.

Hun fandt i ham en ligesindet Ægtefælle, der havde fuld Forstaaelse af hendes religiøse Iver, og hun følte sig derfor forpligtet til nu mere end før at være et Eksempel for sin Omgangskreds og hele Folket. Daglig overværede hun to Messer, gik flere Gange om Ugen til den h. Kommunion og altid sammen med de andre troende i Kirken. Hendes Tjenerskab kaldte hende en Engel for hendes Renheds og Ydmygheds Skyld. Hun søgte især at fremme Jesu-Hjerte Andagten.

Sorger skulde styrke hendes Karakter. Hendes Broder, Ludvig den 16., hendes Søster Elisabeth og flere andre af hendes Slægtninge faldt som Offer for Guillotinen, og Revolution skulde ogsaa fravryste hende selv Kronen. Hendes Mand var 1796 fulgt sin Fader paa Tronen som Karl Emanuel II, men allerede to Aar efter blev alle hans Besiddelser paa Fastlandet ham frarøvet; kun paa Sardinien fandt han Beskyttelse mod Fjenden. Maria Klotilde stod ham modigt bi i disse sørgelige Aar og holdt hans Mod oppe; men hun oplevede ikke, at Familien fik sine retmæssige Arvelande tilbage. Hun døde i Neapel d. 7. Marts 1802, kun 42 Aar gammel. Da hun følte Døden nærme sig, udbrød hun: »Hvilken Ro, hvilken Fred! Hyor Himlen maa være smuk!«

Allerede i Aaret 1808 erklærede Pius d. VII. hende for »ærværdig«. Hendes Mand frasagde sig endnu samme Aar, som hun døde, Tronen til Fordel for sin Broder Viktor Emanuel I. og traadte senere ind i Jesu Selskab i Rom, hvor han levede som fattig Ordensmand til sin Død d. 6. Oktober 1819.

9. *Maria Kristina af Sicilien* († 1836).

Den fromme Maria Kristina, Dronning af Begge Sicilierne, var en Datter af førnævnte Viktor Emanuel d. I. Den fromme Kvinde har sin Moder, Maria Theresia af Huset Østrig-Este, at takke for sin dybe Fromhed og udmærkede Opdragelse. Denne havde søgt at faa sine Børn til at se alt i Evighedens Lys og lært dem, at Storhed i Guds Øjne er den eneste sande Storhed. Maria Kristina, der var den yngste af fire Døtre, tilbragte en lykkelig og uskyldig Ungdom. Hendes Hjerte var fyldt af en ædel Begejstring for alt rent og højt, og Bøn og Godgørenhed var hendes Yndlingsbeskæftigelser.

Efter sin Moders Død blev Maria Kristina sendt til Karl Albert af Huset Savoyens Hof. Her maatte Prinsessen lide meget, ikke blot fordi hendes Fromhed kun lidet tiltalte den nye Herskers Omgivelser, men ogsaa fordi Kongen var skinsyg paa Viktor Emanuel d. I.s Døtre. Prinsessen tænkte alvorligt paa at indtræde i en Orden, men da Kong Ferdinand d. II. af Neapel samtidig anholdt

om hendes Haand, raadede hendes Skriftefader hende til at give sit Jaord. Det var et tungt Offer for hende, som hun kun brugte af Lydighed og i det almene Vels Interesse.

Med stor Jubel blev den nye Dronning modtaget i Neapel. Hendes første Kærlighedsværk var at udsone sin Husbond med hans Moder. Ved den første Hoffest underholdt hun sig kun kort og køligt med de Damer, hvis Dragt hun fandt letfærdig, medens hun var Venligheden og Opmærksomheden selv mod de andre. Denne stumme Dadel havde sin Virkning. Kristina kæmpede ogsaa for, at de kristelige Sæder kom til deres Ret i Theatret.

Kong Ferdinañd lod hende i saa Henseende have frie Hænder, og fra sit Hjem medbragte hun en betydelig Formue, som hun kun brugte lidt af til sig selv. Ingen fattig henvendte sig forgæves til hende, og hvor hun ikke selv personlig kunde besøge de syge og fangne, sendte hun andre, der havde hendes Tillid, for at bringe Hjælp og Trøst. I sin Fritid syede hun Klæder til de fattige, ubemidlede Piger gav hun Udstyr, andre hjalp hun i Kloster, og for Vajsenhusbørn var hun en anden Moder. Folket tilbad sin nye Dronning, og ogsaa ved Hoffet bøjede man sig i Beundring for hendes Dyder, skønt hun ogsaa havde mange Misundere.

Landets Jubel naaede sit Højdepunkt, da Dronningen efter 3 Aars Ægteskab i Aaret 1836 skænkede Tronen en ny Arving, den senere Kong Frans d. II. Men Glæden blev forvandlet til bitter Sorg; thi Barnets Liv blev Modrens Død. Hun havde selv forudsagt sin nære Død, som naaede hende d. 31. Januar 1836. Sorgen kendte ingen Grænser i Neapel; nu saa man først, hvor mange Hjerter Maria Kristina havde erobret. Kort efter hendes Død taltes der om Naadesbevisninger og Undere, som skete ved Paakaldelsen af hende. Endnu sytten Aar efter hendes Død, da Processen for hendes Beatification begyndte, fandt man hendes Lig uforandret.

10. *Elisabeth Sanna* († 1857).

Den fromme Elisabeth Sanna blev hellig gennem sin Enkestand. Hun var Datter af jævne Bønderfolk fra Sar-

dinien og blev født d. 23. April 1788 i Codrignano. Sin Ungdom henlevede hun rent og uskyldigt, giftede sig efter sin Moders Ønske og blev Moder til 5 Børn. Efter sin Mands Død aflagde hun Kyskhedsløftet og besluttede helt at tjene Gud. I Aaret 1831 vilde hun som Tertiar af den h. Frants' tredie Orden gøre en Valfartsrejse til Palæstina, men kom ikke længere end til Rom. Her lærte hun nemlig den ærværdige Vincents Pallotti at kende, for hvem hun aabenbarede hele sit Sjæleliv. Hun mente nu at maatte blive i Rom for helt at give sig ind under denne aandelige Mands Ledelse, og hun blev ikke skuffet. Pallotti var hendes Raadgiver og Sjælefører, og han støttede hende klogt i hendes Kamp for at helliggøre sig selv. Et lille ringe Hus i Nærheden af Peterskirken var hendes Bolig, og hendes Tid var delt mellem Arbejder til Guds Ære og Næstens Vel. Ved sin Bøn og sine Bodsgerninger vandt hun megen Naade for sig selv og andre. Hun overlevede sin Skriftefader i 7 Aar og døde d. 19. Februar 1857. Hendes Beatificationsproces paabegyndtes 1879.

(Fortsættes.)

Den nye Jesuitergeneral.

Ingen anden katholsk Organisation er i den Grad som Jesuiterordenen Genstand for den almindelige Opmærksomhed. Baade Romanforfattere og Historieskrivere sysselsætter sig ivrigt med den, og mange Gange hænder det, at de sidste giver deres Fantasi lige saa frie Tøjler som de første, hvoraf Resultatet bliver, at de urimeligste Vrangforestillinger spredes til alle Sider. Hvor ofte træffer man her i Norden skønlitterære Forfattere, der — i Lighed med Iver Sæter i hans »Ignatius Loyola — er opfyldte af Beundring for den store Ordensstifter og hans Værk?

Imidlertid er Ordenens Anliggender, dens formentlige Planer m. m. stedse et kærkomment Tema. Og naar Valget af en Jesuitergeneral finder Sted, indeholder alle Landes Aviser Notitser derom, ofte ledsagede af Refleksioner om den berømte Orden. Saaledes var Tilfældet ogsaa ved det sidste Valg af General. Det kan derfor have sin Interesse at høre, hvad Jesuitpatrene selv siger om deres nye General. Et af deres Organer, det udmærkede Ugeskrift *America*, skriver i sit Nr. 306 saaledes:

»Den nye Jesuitergeneral, Pater Wladimir Ledochowski, stammer fra en adelig polsk Familie, oprindelig fra Warschau. Han fødtes den 7. Oktober 1866 som Søn af Grev Anton Ledochowski, Kavalleri-Officer i den østrigske Hær, og Grevinde Josephine zu Salis-Zizers. Familien Ledochowski har skænket Kirken mange Mænd og Kvinder. Den nuværende Generals Farfader mistede ved en tidlig Død sin Hustru og blev umiddelbart derefter Lazarist i Warschau. Generalens Farbroder var den berømte Kardinal Ledochowski, Ærkebiskop af Gnesen-Posen, heftig forfulgt af Bismarck, der lod ham kaste i Fængsel, og siden Præfekt for Propaganda-Kollegiet. En Søster til Generalen er Priorinde for Ursulinerinde-Klosteret i Krakau, og en anden Søster, Grevinde Maria Theresia Ledochowska, er Forstanderinde for det berømte St. Petrus Klaver-Selskab, der har gjort saa stort et Arbejde for Afrika-Missionen.

Som Dreng var Generalen Page ved Kejserinde Elisabeth af Østrigs Hof. 11 Aar gammel indtraadte han i Collegium Theresianum i Wien, fra hvilket han blev demitteret med den højeste Udmærkelse. Derefter studerede Ledochowski et Aar Jura, men indtraadte saa i Præsteseminariet i Tarnow i Galizien, hvorfra han senere tog til Collegium Germanicum i Rom, hvor han afsluttede sine filosofiske Studier. Derpaa indtraadte han den 24. September 1889, 23 Aar gammel, i Jesuiternes Noviciat. To Aar efter begyndte han de theologiske Studier i Krakau, og i Juni 1894 blev han præsteviet. Saa studerede han atter et Aar Theologi og begyndte saa paa sit andet Noviciat. Efter dettes Afslutning beklædte han efter Tur flere vigtige og ansvarsfulde Poster. Han var Medredaktør af et jesuitisk Tidsskrift, Rektor for et Collegium for Forfattere, Udgiver af populære Traktater, som udkom i et Antal af 40.000 maanedlig, Rektor for Skolastikatet, Vice-Provincial og Provincial, Assistent hos den afdøde General og er nu endelig i en Alder af 48 Aar General for Ordenen. P. Ledochowski er en Mand med glimrende Mod, rastløs Energi og ukuelig Resoluthed. Man nærer store Forhaabninger om hans Ledelse af Selskabet.«

Da man saa ofte sysselsætter sig med Jesuiterordenen, er det ønskeligt, at Arbejder med objektiv, sandhedskærlig Fremstilling vinder Udbredelse. Blandt saadanne maa fremhæves: Fallize: »Munkene og Jesuiterne«, P. P. (P. A. Perger): »Er romersk-katholsk ægte evangelisk« og samme Forfatters: »Jesuitpateren Lauritz Nielsen, kaldet Klosterlasse«, et højst værdifuldt Arbejde.

Kulla pr. Odensviholm, Kalmar Len, St. Patricks Dag 1915.

Gustaf Baron Armfell.

Sortebrødrene.

Det Navn, som staar over disse Linier, havde i Middelalderen god Klang trindt omkring i vort Fædreland. Endnu vidner gamle Navne paa Gader og Torve i flere af vore Købstæder om, at her havde Sortebrødrene engang hjemme og øvede deres nidkære Virksomhed.*) Før øvrigt findes her endnu adskillige Kirker og Klostre, som før Reformationen var i Sortebrødrenes Besiddelse, f. Eks. i Aarhus og Ribe; især fortjener Klosterbygningen i sidstnævnte By at fremhæves, den er det ældste fuldstændige Kloster i Danmark og staar endnu i det væsentlige, som da Munkene i det 16. Aarhundredes Begyndelse forlod det.

Sortebrødrenes egentlige Navn er jo, som mange ved, Dominikanerne — efter deres Stifter, den h. Dominikus, Frans af Assisis samtidige og død nogle faa Aar efter denne i Aaret 1221. Det officielle Navn er dog heller ikke Dominikanerne, men *Ordo Prædicatorum* eller Prædikebrødrenes Orden. I dette Navn ligger deres Hovedvirksomhed betegnet, som er ved Prædiken at udbrede den rene, sande Tro. Til de fleste Lande i Verden er Dominikanerne kommet, og deres Orden er blevet en af de talrigste af de Ordener, der er vokset frem i den katholske Kirke. Som ovenfor nævnt havde de ogsaa i vort Land i Middelalderen en ikke ringe Udbredelse, indtil de — som alle andre Ordener og den katholske Kirke overhovedet — med Vold og Uret blev fordrevet herfra.

I de strenge tre Aarhundreder, fra 1536 til 1849, var alt katholsk Liv i Danmark saa godt som umuliggjort. Der var selvfølgelig i den Tid heller ikke Tale om nogen Virksomhed fra Sortebrødrenes Side her i Landet. Og dog gjorde under Christian den Fjerde et Par Dominikanere et alvorligt Forsøg paa at faa Fodfæste i Danmark. I 1622 drog nemlig Pater Jacobus Brouwer og Pater Nicolaus Jansen eller Jansenins herind for at undersøge Folkets religiøse Tilstand, og om her endnu fandtes nogle Ka-

*) Baronesse Wedel-Jarlsberg har paa Fransk udgivet en historisk Skildring af de danske Sortebrødreklostre i Middelalderen. Det var rart at faa Titelen paa Bogen at vide og denne selv til Salg i vor Boghandel.

tholikker. Resultatet af Undersøgelsen var meget nedslaaende; Pater Brouwer tabte Modet, men Pater Jansenius besluttede at prøve paa at optage en Virksomhed.

Aaret efter vendte han tilbage, forsynet med alle Kirkesager til at fejre den hellige Messe. Fra sin første Rejse vidste han, hvor der boede enkelte Katholikker, og han læste Messen baade i København, Malmø og Helsingør. Det lykkedes ogsaa gennem Formidling af Jakob Serville, der var Lærer i Fransk hos Kronprinsen, at opnaa en Audiens hos Christian IV.

Denne Konge var en Ynder af Antikviteter. Af denne Interesse benyttede Dominikaneren sig og forestillede Kongen, hvorledes han gennem sine Forbindelser med Rom saa sig i Stand til at skaffe de sælsomste gamle Sager.

Underhandlingen førtes paa den venskabeligste Maade, indtil det paa een Gang forlød, at der var opdaget et Par Jesuiter i Malmø. Nu fik man ogsaa Mistanke til Antikvitetshandler Jansenius; hans Bagage blev undersøgt, og Kors, Bøger, Alterkalke kom for Dagens Lys. Sagen opfattedes som et Anslag mod Staten: Købmanden og hans Karl, hos hvem Jesuiterne havde boet i Malmø, blev halslugget, og de selv blev kastet i Fængsel, medens det lykkedes Dominikanerne at undfly. Og 28. Februar 1624 udkom en kongelig Kundgørelse, hvorved det under Dødsstraf blev forbudt »Ordensfolk, Papister, Jesuiter, Verdenspræster og lignende Personer at komme til eller opholde sig i Kongeriget«.

Fra 1624 til 1645 var de i Skandinavien spredt boende Katholikker under de nederlandske Dominikaneres Jurisdiktion. Det lykkedes dem dog ikke at faa noget udrettet. Pater Guemez, der spillede en fremtrædende Rolle ved Dronning Christina af Sveriges Konversion, er vistnok den sidste Dominikaner, der opholdt sig i Danmark (ved det spanske Gesandtskab).

Først i Begyndelsen af Halvfemserne i forrige Aarhundrede mærkede Danmark atter noget til Dominikanernes Virksomhed. Da holdt Pater Lange fra Frankrig en Række Konferencer her, der vakte stor og berettiget Opsigt. Senere har andre franske Dominikanere prædiket i København, af

hvilke dog ingen samlede saa mange Tilhørere eller fik saa meget udrettet som Pater Lange.

Nu lader det dog til, at vi atter vil faa den gamle Orden at kende igen, idet den hollandske Dominikanerprovins har besluttet at oprette en lille Koloni blandt os, i Rønne paa Bornholm. For godt tre Uger siden er allerede den første Dominikaner, Pater *J. P. Nielen* fra Nijmegen i Holland, ankommet til Danmark og har foreløbig taget Ophold i Roskilde. Pater Nielen, der er midt i Fyrerne, har set meget af Verden, idet han bl. a. har opholdt sig i Spanien, Chile og 8 Aar paa Porto Rico. Han har allerede lært ikke saa lidt Dansk og med Interesse begyndt at sætte sig ind i dansk Aandsliv og Kultur.

Til Maj ventes Dominikanernes Provincial ved Navn A. ter Maat, som residerer i Huissen ved Arnheim i Holland, og som vistnok vil bringe en anden Dominikanerpater med sig. I Rønne er allerede til de derværende Katholikkers Glæde en Bolig lejet, hvor det første provisoriske Kapel vil blive indrettet. Henset til de talrige Polakker, der arbejder paa Bornholm, samt til de mange katholske Turister, som i Sommertiden har maattet savne katholsk Guds-tjeneste, kan man ikke andet end med Glæde følge det præstelige Arbejde, som Dominikanerne agter at optage.

Uden Tvivl vil mange med Glæde modtage denne Efterretning om de gamle Sortebrødres Bosættelse i vort Land. Naar en tidligere inhuman og intolerant Tid uden mindste Grund fordrev dem herfra, vil sikkert Nutidens Relfærdighedsfølelse byde dem et hjerteligt Velkommen tilbage.

Sortebrødrenes Ordensdragt er mærkelig nok helt hvid: men naar de prædiker eller gaar ud, tager de en sort Kappe over sig, deraf deres Navn. N. II.

Katholikker i Tyrol.

Det er Morgen i Tyrol, og ligesom alle Morgener i dette udmærket katholske Land bliver den godt begyndt. Frokosten er paa Bordet Kl. 6, men to Timer før har ikke blot en enkelt Familie, men enhver Familie i Landsbyen været i Kirke for at høre Messen. Mange af de troende har hørt mere end een Messe siden

Daggry. Det store, men tarvelige Gudshus er fyldt fra Ende til anden Kl. 4 om Morgenen paa en Dag, som ikke er Søndag. For dette religiøse Folk er den daglige Messe lige saa selvfølgelig som de daglige Bønner og Frokosten.

Men selv om Messen er forbi, gaar man ikke altid straks hjem. Sognepræsten maa ofte bringe Kommunionen til syge. I tavs Tilbedelse ledsager en hel Mængde af de troende Præsten, ja venter endog paa ham for at følge ham tilbage til Kirken; thi man haaber, han da vil give Velsignelsen med det Allerhelligste.

Den fremmede, der ikke før har besøgt disse Egne, vil atter blive forundret, thi et Kor af Sang fylder Kirken som efter tavs Overenskomst, uden Orgel og uden Forsangere. Enhver Mand, Kvinde og Barn kender udenad den gamle latinske Tros- og Kærligheds Hymne, og naar Præsten med Ministranter atter betræder Kirken, hilses Frelseren med *Tantum ergo Sacramentum**). Sangen forstummer, Klokken lyder, og Velsignelsen gives.

Nu maa Mændene gaa til deres Arbejde og Slid indtil Aften. Nogle har en majsommelig Vej at klatre højt op til Bjergets Græsgange, andre har Kvæget nærmere deres Hjem, og atter andre har deres Værksteder op mod Hytten. Nogle er ogsaa Førere og Kuske eller har andre Virksomheder. De fleste arbejder dog med Hænderne. Men Kvinder og Børn bliver hjemme og spiser den tarvelige Frokost.¹ Dog snart er det Skoletid, og Drengene og Pigerne tramper afsted i muntre Klynger.

Moder bliver hjemme for at feje, skure, vaske, koge, spinde og bringe alt i Orden. En lang Dags Arbejde ligger for hende. Børn er der fuldt op af — rosenkindede med smukt Haar og frisk Udseende, Drengene og Pigerne, som indaander den reneste Luft i Verden og lever sundt af den tarveligste Føde.

Det indre af Tyrolerens Hjem er rent og malerisk, hyggeligt, nydeligt og pynteligt. Det, der straks falder i Øjnene i Dagligstuen, er Krucifikset. De fleste, om ikke alle, Billeder paa Væggene forestiller hellige Scener. Den indviede Palme skal man ikke søge længe efter, og Vievandet er heller ikke skjult i en Krog.

En Maler har givet os et Billede af den gode Moder i Hjemmet: Frokosten er endt, Skoletiden nærmer sig, men Moderen maa have en smuk Tanke at dvæle ved Dagen igennem, og saa, før Børnene spredes, læser hun højt for dem nogle faa Vers af den hellige Skrift eller en lille kort Betragtning eller en kort Levnedsbetegnelse af en eller anden Helgen. Maleren, saavidt jeg ved en Tyroler, har lidt ondskabsfuldt tegnet Billedet lige i det Øjeblik, lille Karl er uopmærksom under Læsningen; hans kære Missekat har taget hans Interesse fangen; men hans Søstre og lille Broder er opmærksomme nok. Havde Maleren ventet et Øjeblik, kunde han have vist os en opmærksom lille Karl, thi — selv om

*) Mon Præsten, naar han vender tilbage fra den syge, virkelig atter bærer det allerhelligste Sakramente med sig? N. H.

det er hans Moder, der siger det — han er i Virkeligheden en god Dreng, og havde man været i Kirken samme Morgen, havde man været tilfreds ved at se ham tjene ærbødigt ved Alteret.

Læsningen varer ikke længe. Moderen kysser og velsigner Børnene, og Haand i Haand gaar de i Skole, glædestraalende Børn paa en sollys Morgen. Kække Drengene i Knæbenklæder med Strømper, der kun dækker Benene fra Knæet til Ankelen, men ikke har Fødder, med de bare Fødder stukne i et Par Træsko med meget store Søm, der er til betydelig Nytte i en Bjergegn som denne. Blaaøjede Smaapiger med det smukke Haar i to lange Fletninger. De er klædte i spraglede Dragter, som er hjemmelavede, og bærer samme Fodtøj som deres Brødre.

Aftenen bliver, ligesom Morgenen, viet til Gud. Trætte er Mændene og Drengene, naar de vender hjem, og ikke mindre træt er Moderen af den lange Dags Arbejde; dog er det den mindre Part, som ikke igen finder Vej til Kirken.

Ofte er Præsten der og byder dem Velkommen og leder deres fromme Bønner eller giver dem en lille kort Prædiken og Velsignelsen. — Mangen Gang er han dog hos de syge og døende; da leder en af dem selv Andagten. De beder i Fælleskab Rosenkransen og synger de smukke Hymner ligefremt og naturligt, som om de var i deres Hjem.

Man undrer sig ikke over, at den almindelige Hilsen i denne Egn er »Lovet være Jesus Kristus!«, og at Svaret lyder »I al Evighed Amen«.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Den i St. Knuds Skoles Festsal i Tirsdays afholdte Musikaften til Fordel for St. Annæ Kirke havde samlet et talrigt interesseret Publikum med selve vor højærværdigste Biskop i Spidsen. Det velvalgte og meget righoldige Program blev af de medvirkende udført med Iver og Varme og fandt begejstret Bifald. Saavel de forskellige Solister med deres Akkompagnatricer som Hr. Hussons Dobbelt-Kvartet og dens Dirigent viste sig deres Opgave fuldkommen voksne og kunde derfor glæde sig ved en velfortjent Anerkendelse i den gode Sags Tjeneste. Det er glædeligt at iagttage, at musikalske Præstationer — ogsaa uden ekstra Fornøjelser bagefter — er i Stand til at samle baade unge og gamle i vor Menighed.

Odense. Den herværende St. Albani Menighed, som tæller næsten 700 Medlemmer foruden lige saa mange katolske Polakker, har udsendt sit Aarsregnskab for det forløbne Aar. Paa Grund af den store Byggegæld er Underskudet ikke saa lille, men samtidig er der nogle Indtægter, som er indgaaet ret rigeligt. I Kirkekollekter o. lign. er der saaledes indkommet henad 1000 Kroner, medens

Kirkeskatten dog kun er paa 386 Kroner. Denne sidste bør være enhver Kirkes fornemste Indtægt, den, man kan regne med og bygge paa. Til Skolen har der været et Statstilskud paa 470 Kroner. Bonifaciusforeningerne i Tyskland og Østerrig har ydet et Tilskud paa godt 1300 Kroner, tidligere en sikker Indtægtspost, som des værre vil savnes paa de kommende Aars Regnskaber.

— (Dalum Kloster.) St. Hedvigssøstrene har fra Moderhuset i Breslau modtaget Efterretning om, at Moder M. Pankratia, efter længere Tids Sygelighed, Lørdag den 10. April er afgaaet ved Døden. Ved sin fleraarige Virksomhed som Forstanderinde for Dalum Hvilehjem var af-døde kendt af mange her i Landet og anbefales derfor ogsaa til de troendes Forbøn.

Norge. Efter *St. Olaf* meddeler vi, at St. Halvards Menighed i Christiania den 14. April har oplevet en Ulykke, som heldigvis er enestaaende i den norske Missions Historie. En Tyv har, sandsynligvis i Aftentimen, da Kirkedøren endnu stod aaben, voldsomt aabnet Tabernaklet og stjaalet baade Ciboriet og en Metalæske (Custodia), i hvilken den store hellige Hostie til Monstransen opbevares. De hellige Hostier, som var i Ciboriet, har Tyven lagt tilbage i Tabernaklet, men det sørgelige er, at han tog den store hellige Hostie med. Først den følgende Morgen opdagede Sognepræsten Gudsrovet. Ogsaa nogle andre Metalgenstande var forsvundet. Kirkens to ydre Døre viste intet Tegn paa Vold og fandtes aflaaede som sædvanlig. Af Tyven haves der endnu intet Spor. For at gøre Afbigt for denne skrækkelige Misgerning holdtes der den 18. April i St. Halvards Kirke Kl. 5 en højtidelig Soningsgudstjeneste, ledet af Biskoppen.

Rom. Drevet af Ønsket om stedse mere at øge Andagten til den hellige Jomfru, hvem Maj Maaned er indviet til, og i det Haab, at Fredsdronningens Forbøn vil kunne fremskynde Krigens Afslutning, har Benedikt XV ved et Dekret af 9de April bestemt, at man ved den daglige Gudstjeneste, hvormed Marias Maaned fejres, skal bede Fredsbønnen, som Hans Hellighed selv har forfattet. Paven knytter hertil 300 Dages Aflad daglig samt 1 fuldkommen Aflad at vinde paa de vanlige Betingelser for de troende, der i det mindste i 20 Dage har deltaget i denne Bøn.

— Skønt der er forholdsvis faa fremmede i Byen, var Skærtorsdagsbesøgene i de forskellige Kirker meget talrige. Der anvendes her stor Omhu paa at gøre »Graven« saa pragtfuld som muligt; ofte skabes i et Sidekapel en hel blomsterbugnende Have som Ramme om en Sarkofag, i hvilken det allerhelligste Sakramente opbevares. — »Le

Tenebre«, navnlig Jeremias's Klagesange og Responsorierne, saavel i Laterankirken som St. Peter og St. Maria Maggiore, overgik om muligt i gribende Skønhed de foregaaende Aars Udførelse af dette herlige Led i den stille Uges Liturgi. — Paven uddelte selv Skærtorsdagskommunionen til sin Hofstats Præster.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Ved Lowell Instituttet i Boston har i denne Vinter den fremragende engelske Katholik, Mr. Wilfrid Ward, holdt en Række Forelæsninger over »Kardinal Newmans Geni«. Det er en Begivenhed, der vel er værd at lægge Mærke til, at der af amerikanske Protestanter søges katholsk Oplysning om den store Konvertit Newman. Før sin Afrejse fra Boston var Mr. Ward indbudt til Luncheon af *The Twentieth Century Club*, hvor over halvandet Hundrede Medlemmer havde givet Møde for at hædre ham. *Boston Herald* refererer den Tale eller — vel rettere — det Foredrag om Newman, han ved denne Lejlighed holdt. Hvad han i dette fremhævede var Kardinalens vidtfavnende, menneskelige Hjerte, hvis Kærlighed forlenede ham med ligesom en sjette Sans: Forstaaelse. Han forstod sine Medmennesker, selv sine Modstandere, dem, der var skilte fra ham ved dogmatisk Modsætning. Det var denne hans Evne til almen Medfølelse, der gav Newman den enestaaende Indflydelse, han i sin Oxford-Periode øvede. I. A. Froude har beskrevet, hvorledes han, naar han lyttele til Newmans Prædikener i St. Mary's i Oxford, plejede at finde sine egne inderste Tanker gættede af Prædikanten og udtrykte næsten med en Seers Klarhed, selv om han knap nok selv havde gjort sig Rede for dem. Hans Aandsretnings ivrigste Modstandere bøjede sig for hans individuelle Geni, og en af Lederne for det liberale Parti i Oxford, Provst Stanley, der var tolerant overfor Jøder og Muhamedanere og kun intolerant overfor Pusey's Parti og Rom, gjorde i saa Henseende en fuldstændig Undtagelse overfor selve Newmans Oxford-Prædikener. — Mr. Ward fortsætter: »Det er derfor, at naar jeg taler til Amerikanere, disse særlige Forkæmpere for almindelig, religiøs Tolerance og Lighed, hos hvem jeg næppe vilde vove at gøre Krav paa Sympathi for nogen anden Forsvarer af den eksklusive Kirke, tror jeg dog at turde gøre en Undtagelse med Hensyn til Newman, som øver den verdensvide Tiltrækning, der altid knytter sig til et ægte, første Rangs Geni. Selv om hans Skrifter er Kontroversskrifter i deres Væsen, saa er de dog ren, engelsk Litteratur i deres Form. Selv hvor hans Anskuelser er mest udprægede, viser de dog den omfattende Forstaaelse af Menneskenaturen, der adskiller dem fra sektereriske Særmeninge. Hvilken bred Følelse for kristent Broderskab, der lod sig forene med hans Troshe-

kendelse, ses bedst af den Kendsgerning, at religiøse Mænd af alle Trossamfund i de sidste Aaringer af hans Liv søgte hans Raad, som han altid var villig til at yde dem. Den samme Sympathi er udtrykt i et Brev, han i sit halvfemsindstyvende Aar skrev til sin gamle protestantiske Ven, Mr. Edwards. I dette Brev erklærer han, at han ikke paa nogen bedre Maade kan udtrykke, hvad han har fundet i den katholske Religion, end ved at sige, at det er den mere fyldige Virkeliggørelse af den kristne Fromheds Lære, han modtog som Barn, da han af sin Moder opdroges i den protestantiske Religion.« — Mr. Ward berørte særlig Newmans digteriske Bøn *Lead, kindly Light*, skrevet før hans Konversion. Som man ved, vilde Parlamentsmedlemmerne i Washington engang forsøge at finde et religiøst Samlingsmærke, og de fandt da, at de alle kunde enes om Fadervor og om Newmans berømte Digt. Endelig omtalte Mr. Ward Digtet »Gerontius's Drøm« (se *Varden*, Marts 1904), som endog den ivrige Angriber af den katholske Lære, Gladstone, havde elsket, og som fulgte den ædle Gordon til Khartum, hvor hans Eksemplar efter hans Død fandtes saa omhyggeligt og omfattende forsynet med Blyantsnoter, at man kunne skønne, hvilken Betydning Digtet havde haft for den fromme protestantiske General. — Benedikt XV har egenhændig skrevet et Brev til de amerikanske Kardinaler Gibbons, Farley og O'Connell i Anledning af Washington Universitetets 25-aarige Jubilæum; han lykønsker heri det amerikanske Episkopat til den kraftige Støtte, det har ydet den saa vigtige Institution. Ogsaa til Ærkebiskop Ireland har Paven sendt et Brev i Anledning af St. Pauls Domkirkes Indvielse paa Hvide Søndag.

Opraab.

Den danske Folkekirke paaligner gennem Staten sine Medlemmer Kirkeskat for derigennem at kunne lønne sine Præster og bære de store Udgifter, som er forbundne med Opretholdelse af Kirken. Naar Staten samtidig fritager anderledestroende for denne Skat, skulde man jo tro, at det var en ganske naturlig Sag for disse at yde et mindst lige saa stort Bidrag til den Kirke, de har sluttet sig til, men des værre synes det ikke i tilstrækkelig Grad at være gaaet op for alle Medlemmer af den dansk-katholske Kirke.

Naar vor Kirke her hjemme alligevel har udviklet sig, som den har, skyldes det i væsentlig Grad de udenlandske

Ressourcer, der har staaet til vor højærv. Biskops Disposition; Krigen har imidlertid lukket næsten alle Hjælpekilder, og det Tidspunkt er kommet, hvor vi skal staa paa egne Ben; men for at vi kan gøre dette muligt, maa det være en Pligt og en Æressag for enhver dansk Katholik at yde sit Bidrag til vor hellige Kirke. Dette gør man for det første ved at betale Kirkeskat, og der bør ikke findes en Katholik i Danmark, som ikke betaler Kirkeskat. Det gamle Ord om »De mange Bække smaa, der gør den store Aa« gælder her i videste Udstrækning; selv om det Beløb, der kan betales, er aldrig saa lille, er det velkomment og har den største Betydning for Sagen. Jeg maa derfor her rette en alvorlig og indtrængende Opfordring til enhver om at tegne sig for Kirkeskat, ligesom jeg maa henstille til enhver, for hvem det er muligt, at forhøje sit allerede tegnede Bidrag saaledes, at vi kan naa til at lægge et aarligt Budget i hvert Sogn i Stedet for som hidtil at skulle begynde Aaret uden at have nogen fast Indtægt af Betydning at gaa ud fra. Jeg er aldeles ikke i Tvivl om, at danske Katholikker, naar det staaer dem klart, at vi er henviste til at klare os selv, vil være i Stand til pekuniært at bringe tilstrækkelig store Ofre for denne Sag, der dog for os alle er saa vigtig.

For det andet har vi vore fire aarlige Ansgarius-Bonifacius Kollekt, der, selv om de er i glædelig Vækst, dog langt fra indbringer, hvad de burde. Jeg vil derfor ogsaa paa det mest indtrængende henlede alle Katholikkens Opmærksomhed paa den Kollekt, som nu afholdes Søndag den 25. April, St. Josefs Fest, vor h. Kirkes Værnehelgens Fest, saa at vi kan naa et stort og smukt Resultat af denne Kollekt og vise, hvad vi formaar, naar vi for Alvor vil. Og endnu en Gang maa jeg gentage, at intet Beløb er for lille; thi vi vil og skal alle være med til at dække de Udgifter, der kræves til Opretholdelsen af vor hellige katholske Kirke i Danmark.

Hermed være saavel Kirkeskat som Kollekten paa St. Josefs Fest paa det bedste anbefalet til enhver dansk Katholik.

København, Amalievej 11, i April 1915.

G. Jensen,
Prokurist.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør. De bedes give mig Plads for følgende lille Rettelse. — Man har været saa elskværdig at oplyse mig om en Fejl i min Artikel om St. Teresa; Helgenindens Lig blev ganske rigtigt i sin Tid overført til Avila, men senere er det bleven ført tilbage igen til Alba de Tormes, hvor det nu hviler i Karmeliterindernes Klosterkirke sammen med hendes saarmærkede Hjerter.

E. R.-L.

Gaver

til den første h. Kommunion og Firmelsen.

Nye Testamente.....	Kr. 2,50	Lille Nellie af den h. Gud	0,50—0,60
Messebogen — fra	Kr. 3,50 til 7,00	(NB. Passersærlig godt til Først-	
Pintsebogen, sm. indb.	Kr. 0,30	kommunikanter.)	
(heri Bønnerne ved Firmelsen.)		Spillmann: Et Offer for	
St. Alphonsus: Bønnen	0,60—0,90	Skriftemaalet.....	Kr. 1,50
Kempis: Christi Eft.følg.	1,50—3,00	Sursum corda....	Kr. 0,60—1,00
Essers Prædikener. 6 Hæft.	à 1,00	Wiseman: Fabiola.....	Kr. 4,00
Fuldstændig Bønnebog	2,75—3,75	Festskriftet om Biskop	
Børnenes Bønnebog m. Tillæg	0,75	Johs. v. Euch.....	Kr. 3,00
Den daglige Messe....	Kr. 1,00	Maurer: Veje til Moderkirken	3,00
Aloysiusbogen.....	— 0,75	Johs. Jørgensen: Frans	
Den fuldkomne Anger. —	0,15	af Assisi.....	Kr. 5,50
Bønnen—en Samtale med Gud	0,15	Johs. Jørgensen: Lignelser.	1,00
Svensson: Nonni og Manni	Kr. 0,50	Frederiksen: Digte... 1,50—3,00	
Broder Hieronimus	— 0,25	Alphonsus: Besøg ved	
Huronhøvdingens Ed..	Kr. 1,00	det allerh. Sakr.....	Kr. 0,60

Krucifikser i Metal, Træ, Perlemoder og Mosaik fra 25 Øre til 40 Kr. Medailler og Kors med vedhængende Sølvkæde til billige Priser. Rosenkranse af Træ, Metal, Glas o. s. v. fra 15 Øre til 12 Kr. Vievandskar fra 50 Øre til 8 Kr. (Billedhugger Skikkilds). Medailler fra 10 Øre. NB. St. Knuds Medaille i Aluminium 15 Øre, i Sølv 1 Kr. 50 Øre.

Fine mørke og forgyldte Rammer til Postkort kun 25 og 50 Øre. Smukke indrammede Billeder, løse Billeder og Postkort i stort Udvalg. Katholsk Bogsalg. Aabent til 8, om Lørdagen til 9.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke.....	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke.....	» 7 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke.....	» 3	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel.....	» 3	»
Immaculatakirken.....	» 2 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken.....	» 5	» 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet.....	» 5	» 5
St. Annæ Kirke.....	» 8	» 8
St. Andreas Kirke.....	» 5	» 7 ¹ / ₂

A.C. Die duotricesimo hujus solito loco ac tempore Rev. P. Menzinger de problemate cognitionis disseret.

St. Josefs Gilde (stiftet 1885). Fælleskommunion holdes førstkommande Søndag Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Jesu Hjertes Kirke.

Om Søndagene er der Aftenandagt uden Prædiken Kl. 7¹/₂.

Unio. Fredag den 30. April (Store Bededag) Kl. 8 i Citys Selskabslokaler (Festsalen) Afslutning paa Vintersæsonen. Der opføres »Saa galt kan det gaa«, Vaudeville i 2 Akter. Derefter Dans.

Medlemmer kan medtage besøgende.

Billetter à 50 Øre for Medlemmer og 1 Kr. for Besøgende faas hos:

A. V. Günther, Ernst Bæklund, Johs. Hoffmann & Søn,
Bangertsgade 11, Frederiksberggade 34, Købmagergade 48, Vesterbrogade 18
Tel. 4110. Tel. Byen 3163. Tel. 1389. Tel. Vester 2583 x.

Store smukke Krucifikser i tre Størrelser, med Kalipastafigur, fra 1 Kr. 50 Ø. pr. Stk., er nu hjemkommet. Katholsk Bogsalg.

Kirkelig Kalender.

25. April. 3. Sønd. eft. Paaske. Den h. Josefs Fest. Marcus, Evangelist (Bededag).	2. Maj. 4. Søndag eft. Paaske.
26. — Mand. Cletus og Marcellinus, Biskopper og Martyrer.	3. — Mand. Korsets Genfindelse.
27. — Tirsdag. Oktavdag.	4. — Tirsd. Monica, Enke.
28. — Onsd. Oktav af Josef, Jesu Plejefader.	5. — Onsd. Pius V, Pave og Bekender.
29. — Torsd. Petrus, Martyr.	6. — Torsd. Johannes Evangelistens Martyrium.
30. — Fred. Catharina af Siena, Jomfru. (I Høj-messen: Marias Bededag.)	7. — Fred. Stanislaus, Biskop og Martyr.
1. Maj. Lørd. Philippus og Jacobus, Apostle.	8. — Lørd. Michaels Aabenbarelse.

Til Abonnenterne.

Ved Flytningsanmeldelse bedes saa vel den gamle som den nye Adresse opgivet, og ikke alene Husnummer, men ogsaa Etage — for logerendes Vedkommende tillige Navnet paa den, hos hvem paagældende bor.

Kollekt for den danske katholske Kirke.

Søndag d. 25. April holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Vincentiskonferensernes andet Generalmøde for i Aar afholdes denne Gang først 5. Søndag efter Paaske (9. Maj) i Stedet for som tidligere 3. Søndag efter Paaske. Mødested som sædvanlig i Forsamlingsalen, Bredgade 67.

Rosenkranskirken.

3. Søndag efter Paaske, den 25. April, bliver her Kl. 6 og 7 stille Messe og Kl. 9 Prælætmesse med Meddelelse af Firmelsens Sakramente. Kl. 5 Elterm. Andagt med Prædiken.

Vedrørende Annonce-Tillæget. Fra det bekendte Sæbefirma **A/S Worning & Petersen** i Vejle er der efter Tillæggets Trykning indløbet en Pris-Ændring i A/S.'s Annonce paa 2. Side, idet **Xereform Toilettsæben** er forhøjet fra 25 til **30 Øre**.

Maria-Kongregationen for Mænd afholder Fælles-Kommunion i **St. Ansgars Kirke** Fredag d. 30. ds. (St. Bededag) Kl. 8.

Maria-Kongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion i **St. Ansgars Kirke** Sønd. d. 25. ds. under Messen Kl. 8.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Søndag den 25. April fejrer Mariakongregationerne for Mænd deres anden Titularfest. Fælleskommunion for begge Kongregationer i Messen Kl. 7³/₄. Kl. 5 Eft. Festandagt med Prædiken.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som for trøllige, bedes rettet til Sekretæren, Magister **Matthæus Hansen**, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 18.

Søndag den 2. Maj.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hvad er katolsk? — Om Kirkens Fremgang i Danmark. — Jesu h. Barndomsforening. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Frankrig. Balkanhalvøen. Rom. Nord-Amerika. Asien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

254.

»Denne Verdens Fyrste er dømt«.

Verdens Fyrste — det er Djævelen, ham, som i Paradiset forførte vore Stamforældre og dermed tilranede sig Herredømmet over Verden og den af Gud indsatte Verdensherre, Mennesket. Han blev dømt af Gud straks efter sin Udaad. Men der maatte Guds Søns Menneskevordelse, Lidelse og Død til for at udføre Dommen og fratage Djævelen den anmassede Herlighed.

Herren har dømt Djævelen og Synden og alle dem, der hænger ved Synden, ved sin Lære, ved sin Handlemaade, men især ved sin Død.

Ved sin Lære. Det er nok at minde om hans Ord: »Ve Verden for Forargelser!« Al Synd, der begaas af Mennesket, er jo til syvende og sidst en Følge af hin første Forførelse under Kundskabens Træ. Men som Djævelen den Gang forførte hele Menneskeslægten under eet, saaledes har han endnu den Dag i Dag utallige Haandlangere, som lokker og drager deres Medmennesker til alle mulige Synder. Hvad siger Herren om disse Satans Medhjælpere? At det var bedre, der blev hængt en Møllesten om deres Hals, og at de blev nedsænket i Havets Dyb.

Ogsaa ved sin Handlemaade har Herren dømt denne

Verdens Fyrste. Det kunde det være let at vise fra hvert eneste Træk i Herrens Liv. Det er dog nok at pege hen paa hans Fristelse i Ørkenen. Thi ogsaa han vilde give Satan Lov til ved en tredobbelt Fristelse at sætte ham paa Prøve. Hans Svar var hver Gang et bestemt afvisende Nej og derved en knusende Dom. Allerklarest ligger dog Dommen i Herrens sidste Ord: »Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.« Dette Ord fælder en Fordømmelsesdom over enhver Synd; thi enhver Synd er en Nægtelse af den Tilbedelse og Tjeneste, vi skylder Gud.

Endelig dømmes Herren Djævelen og Synden ved sin Lidelse og Død. Hvor frygtelig maa ikke Synden være i Guds Øjne, naar han kan kræve dette Offer af sin enbaarne, elskede Søn, naar han kun vil lade dette Offer gælde som en Oprejsning for den Krænkelser, der tilføjes ham ved Synden! Gaa til Korset, stakkels Menneske, naar du plages af Djævelens Fristelser og ikke ved, hvorfra du skal faa Kraft til at staa imod. Husk paa, at naar du giver efter for Djævelens Indskydelser, saa raaber du: Korsfæst ham! over din Frelser.

Gaa til Korset, stakkels Synder, naar du ret vil forstaa, hvad du har anrettet ved din Synd: du har dømt Herren til Døden og naglet ham til Korset og beredt ham alle de navnløse Kvaler.

Men vi maa ikke blive staaende ved Herrens Død. Var han forbleven i Døden, var han ikke gaaet levende frem af Graven, da havde han ikke sejret over Djævelen. Da kunde vi heller aldrig opstaa fra Syndens Død til Naadens Liv. Først Opstandelsen var den lovgyldige Bekræftelse af Herrens Dom over Djævelen og hans afgørende frelsende Sejr.

I denne Sejr maa du tage Del ved at skille dig af med Synden og rejse dig til nyt Liv i Gud. Det virksomme Middel hertil har Herren givet os i Bodens Sakrament. Idet du der knæler ved hans Stedfortræders Fod og bekender din Skyld for ham, fælder du paa en fyndig Maade den samme Fordømmelsesdom over Synden, som Gud selv har fældet fra Evighed af. Og Præstens Dom løser dig med det samme fra Syndens Død og gengiver dig Naadens Liv.

Herefter skal ogsaa dit Liv, din Tanke og Handlemaade være en Fordømmelse af Synden og Syndens Fader, Djævelen. Og vil du vide, hvordan du skal fælde denne Dom, saa siger den hellige Paulus dig det: »Dersom I er opstandne med Kristus, da søg det, som er oventil, hvor Kristus sidder ved Guds højre Hand. Traght efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden.«

Dr. Kiefer.

Hvad er katholsk?

Den katholske Tro er en af de store Verdensgaader, et Mysterium, der sjælden bliver forstaaet; i manges Øjne er den et grufuldt Mysterium, der bør afskys som Pesten. Derfor gives der ogsaa blandt dens Bekendere ikke saa faa, som gerne vil tilsløre den — af Ængstelse for, at andres Følelser skal blive krænket. Disse forsigtige, skaansomme Katholikker farer sammen ved ethvert dristigt og sejerbevidst Raab, hvormed denne Religion træder frem for Verden og udfordrer den.

Ingen er dog tjent med denne Tilsløring. Vi, som er Børn af den katholske Kirke, vil netop rent ud sige, hvad vi er, og hvordan vi tænker, eller, rettere sagt, hvorledes vor Tro og Troens Aand i os tænker. Vi maa nemlig ikke smigre os med, at vi helt er gennemtrængt af denne Aand, at alle vore Tanker og alle vore Ord og Gerninger er katholske. Ak nej, der sidder endnu store Stykker Hedskab, selv i de bedste blandt os. Vi vil derfor ikke lade, som om vi var retfærdige. Vor Tro er imidlertid retfærdig, og den vil vi bekende — for at gavne de ærlige og de søgende og de tørstende, for at trodse de akkorde-rende og Hyklerne og Fanatikerne.

Katholikken og hans Gud! Katholsk er Guds-sønnens, Jesu Kristi Religion. Katholsk er Kristendommen i sin pletfri Renhed, i sit umindskede Omfang; den er den eneste indvortes berettigede Religion, derfor ogsaa den udødelige og uforgængelige Religion, Fremtidens og Livets Religion, den absolute Religion.

Kristendommen er guddommelig Barneret. At vi er og kaldes Guds Børn, at vi fra af Naturen at være Trælle er bleven Guds Børn ved Naade og af Barmhjertighed — det er katholsk. Barnlig og inderlig Kærlighed til Faderen i Himlen, stærk og ubetinget Villighed overfor Herren i det høje — det er katholsk. Katholikkens Kærlighed til Gud er ikke kun Ømhed og kun blød Følsomhed, hvori Mennesket dog vist mere elsker sig selv og Følelsens Sødme, end han elsker Gud; Gudskærligheden er vel stærk som

den lidenskabelige, bitre Død, men dog igen saa rolig som den rene Fornuftvilje. Og Guds Kærlighed til os, den vi stoler og bygger paa, er ikke heller en afmægtig Faders viljeløse Føleri, der er ude af Stand til at dømme og straffe, forkaste og forstøde. Nej, Guds Kærlighed er Herrens og Skaberens klare, alvorsfulde og fremsynede Vilje, der raader enevældigt over alt det skabte, fører det med Frihed ad uudgrundelige Veje, men ogsaa leder alle dem, hvis Vilje er god, til evig Lys og Lykke.

At være Katholik er derfor at tjene Gud ikke blot i pligtro Arbejde, men ogsaa i Bøn og Liturgi, med bøjede Knæ og foldede Hænder, i det stille Lønkammer og i de vide Rum, hvor mange mødes og Stemmerne bruser. Katholikken ser i Bøn og Kultus, i Offerhandling og i Salmesang ikke Spild af Tid, men den bedste Del, han kan vælge, en fornem, en kongelig Pligtopyldelse.

Katholsk er det overnaturliges Religion. Dens Kræfter og Løfter overgaar alle Menneskehjertets Anelser, sprænger alle Naturens Muligheder. Den er Mysteriernes, Ubegribelighedernes Religion — Troens Religion — men ikke mindre Fornuftens Religion, eftersom jo ogsaa Fornuften kommer fra Gud. At være katholsk er at have Tillid til sin Tanke. Katholikken gaar gennem Livet som en Krieger med skarpe Vaaben: klare Begreber, tvingende Beviser, uimodsigelige Vidnesbyrd. Han lever i en Verden af Kendsgerninger, hans Tro er Realisme indtil dens sidste Konsekvenser. Kold og rolig Sans for det virkelige, det er den katholske Tro. Lunet, det uberegnelige Indfald, den vaklende og bølgende Stemning, Overspændtheden og det stormende Sværmeri har dér intet Herredømme at fordrø. Alt saadant kan i det højeste spille en tjenende Rolle. Den katholske Dogmatik er nøgtern.

Katholsk er Jesu Kristi Religion. Derfor betyder den saa meget som at have ham kær, vor nye Slægts Forløser og førstefødte Broder, Gud og Gudmenneske — at blive et Lem paa hans mystiske Legeme i Kraft af en Genfødelse ved Vand og den Helligaand — at staa ved hans Side under den frygtelige Ofring paa Korset — at gaa med ham i Døden og i Graven for at opstaa med ham i jublende Paaskenaade — at lade sig helbrede og hellige af

ham i bange Stunder for Bodens Domstol — at klynge sig til ham i højtidsfuld eukaristisk Fortrolighed. Se, det er altsammen katolsk.

Katholikken og hans Kirke. At være Katholik er at være ydmyg. Den katolske Religion er Underkastelse. Den er Tro paa en Myndighed. Den underkaster sig dog ikke den første den bedste Fordring paa Lydighed. Den lystre ikke blindt og kritikløst. Den prøver med Forstand og Samvittighed, naar og hvor en retmæssig Myndighed taler til den. Den maaler ogsaa de forskellige Grader af dens forpligtende Kraft og vurderer dens Organer efter, hvad der tilkommer dem. Katholikken tilhører kun Gud og sin Samvittighed: Gud er den sidste og dybeste Kilde til al Myndighed; Samvittigheden er den sidste, afgørende Domstol paa Vejen til Lovbudets indre Tilegnelse. Derfor adlyder vi kun Mennesker, der taler bydende Ord til os i Guds Navn.

Men paa mangfoldig Vis aabenbarer Guds Vilje sig for os i Menneskeordet. Der er Klasser og Trinrækker indenfor Myndigheden: verdslig Myndighed og oververdslig Myndighed, højere og lavere Myndighed. Den katolske Kristen anerkender dem alle, men den enkelte kun paa dens særlige Omraade. Katholikken skal lyde Gud mere, end han lyder noget som helst Menneske, og han skal i højere Grad lyde den religiøse end den verdslige Myndighed; dog har den religiøse Myndighed ogsaa sine forskellige Grader. Katholikken har Agtelse for den religiøse Belæring, der gives ham af en simpel Præst, fordi han i Præsten ser en Mand, der er beskikket af sin Biskop; men blind Tillid skænker han langt fra enhver Præsts Ord og Klædedragt. Han hører med Ærefrygt og glad Underkastelse paa sin Biskops Undervisning. Biskoppens Ord er en Hyrdes Røst. Men ogsaa Biskopper kan fare vild og lede vild. Det lærer Historien os. Derfor er det, at den enkelte Sjølehyrdes Stemme skal staa i Samklang med de andre Biskoppers og med den ærværdige Biskop af Roms. Den katolske Kristen underkaster sig villigt og oprigtigt de romerske Domstoles Afgørelse. Disse Domstole — Kongregationerne — er den kirkelige Lære- og Forvaltningsmyndigheds Organer og Arbejdsudvalg. Men den højeste, alt

afgørende og ufejlbare Myndighed tilkommer dem ikke; den ejes kun af Petri Efterfølger og kan ikke overdrages.

Katholikken følger endelig den øverste Hyrdes, den romerske Biskops Vink og Bud saa trofast og nøje, som han kan. Men han veed ogsaa, at disse Buds bindende Kraft ikke altid er den samme og ikke altid den højeste. Han skelner og skønner, men han gør det ikke for at smutte ud af Bagdøre, ikke af karrig Smaalighed, ikke for at sno sig fra sine Pligter eller for at faa dem trykket ned til et Lavmaal. Trinfølgen i den kristelige Myndighed har sin dybeste Grund i Guds egen Aabenbaring, og den lærende Kirkes hellige Forsamling har bekræftet den med velovervejede, uangribelige Ord.

En Katholik, der er, som han skal være, underkaster ikke blot sin Vilje, men ogsaa sin Forstand og sin Dom. Selv om han ikke vidste, hvor indskrænket, usikker og svigtende den individuelle Dømmekraft er, vilde han dog frafalde sin Dom. Ogsaa ad Veje, der synes ham mørke og ubegribelige, følger han trygt den guddommelige Aands Ledelse, fordi han ikke mener at have Krav paa, at alle Guds Veje skal ligge klare og jævne for hans Blik. Hans Sjæl er barnlig tillidsfuld, ikke anmassende, hovmodig og utilnærmeligt lukket inde i sig selv; altid er den aaben og opladt for Guds Røst, selv om denne skulde synes haard og tung.

Katholikken veed, at hans Kirke er Kristi Kirke, den eneste, der er sand og giver Salighed. Han er stolt af at høre den til. Hans Samvittighed vil aldrig tillade ham at tale om den med Frygtsomhed eller tie om den af Undseelse. Paa den anden Side er det heller ikke Ordet alene og den højrostedede brovtende Tale om »at være Katholik«, der gør Sjælen rigtig og ægte katholsk, men dennes indre Værd, Sindets Glæde i Gud og Hengivelse til ham, det milde og gode Hjerte, den aabne og glade Modtagelighed, den alvorlige moralske Handling. Katholsk Væsen vil ytre sig uden støjende Paatrængenhed og aabenbarer sig eftertrykkelig nok i Livsførelse, i det trofaste Arbejde, i det sanddru Ord og i Gerning uden Svig og Bagtanke.

At være Katholikker betyder ogsaa at være enige og broderligt holde sammen, at dele og meddele, ikke at saare

og fordømme hinanden. Avind og Selviskhed, et haardt og hensynsløst Sindelag er ukatholsk. Hvorfor skulde Katholikkerne ikke ogsaa hjælpe hinanden i det timelige? Et Menneske, der er segnet, om paa Vejen, lader vi ikke ligge, selv om han er fremmed eller Fjende. Et større Krav paa Hjælp har dog sikkert en Landsmand. Men endnu større Hjælpsomhed maa man gøre Regning paa at finde hos sin Broder, sin Husfælle og Hjertensven.

Dette vil dog ikke sige, at Katholikken er intolerant over for dem, der tænker og tror anderledes end han selv. Han vil ikke haane og smæde dem. Han vil ikke lade Foragt for andre Mennesker gælde som katholsk Princip og som Udtryk for Troskab mod den katholske Lære. Det vilde være en Besudling af vort stolte og hellige Navn. Katholikken yeed meget godt, at ikke enhver, der siger: Herre, Herre, derfor viser sand Kærlighed i sit Bryst, og at der kan gives Mennesker, der ganske vist staar uden for den katholske Kirkes synlige Samfund, men dog ejer en renere og rigere Fylde af katholsk Aand end mange af Husets egne Børn. At være katholsk er samtidig at være mild og urokkelig, upartisk og begejstret, samtidig at eje en brændende Tro og en alt omfattende Kærlighed.

Katholsk er den apostoliske Iver for Troens Udbredelse. Vi er ikke bange for at sige det rent ud, at vi ønsker, at hele Menneskeslægten var forenet i den katholske Tro. Det er vort inderligste Ønske. Vi glæder os, hver Gang vi ser, at en Straale af vor Tros Sol lyser ned i en Mennesjæl; dog er vor Propaganda ikke uædelt Zelotvæsen, der piner et Menneske, til han under ydre Tryk forraader sin Samvittighed — ikke forbryderisk Tvang, der udnytter et Menneskes Nød til at fange hans Sjæl — ikke ukristeligt Rænkespil, som med giftige Ord lægger an paa at dræbe den Kærlighed og Tillid, der forbinder en anderledes tænkende Sjæl med hans Meningsfæller, i det Haab, at en saadan rodløs Sjæl saa ogsaa vil miste sin gamle Tro. Alt saadant kalder vi Proselytmageri — en hæsliq Ting. Den gode Propaganda, apostoliske Sjæles rene Længsel efter Evangeliets Udbredelse, søger at vinde andre for den sande Religion ved at vise dem dens Sandhed, dens Skøn-

hed, de Naadekræfter, som den giver, og den Trøst og Befrielsens Sødme, der udgaar fra den.

Denne Maade at gøre Propaganda paa er katholsk, og vi skammer os ikke over den. Vi vil have Lov til at anvende den i Lighed og i Sammenhæng med alle de øvrige Kærlighedsgerninger, der ved deres Eksempler paa Heltemod aflægger et uimodstaaeligt Vidnesbyrd til Gunst for vor Kirke, der trods lydløs Virksomhed i Løndom har hævet talløse Fordomme indenfor vore Modstanderes Kredse, der i Forbindelse med inderlige Bønner, som kun Gud i Himlen har hørt, fik lagt himmelsk Naade som en gylden Lænke om modstræbende Menneskehjertes.

En saadan Propaganda-Aand bør leve i enhver katholsk Præst, i enhver katholsk Embedsmand, i enhver katholsk Arbejder, i enhver katholsk Kvinde. Vi kan ikke og maa ikke ønske, at de af vore Medborgere, der ikke hører til os, forbliver i deres vrange Tro. De bør blive Katholikker, og vi vil gøre dem til Katholikker ved Magten i vor Sandhed, ved Beviskraften i vort Eksempel, ved Uimodstaaeligheden i vor Bøn, vort Arbejde og vore Ofre. Tænkte vi anderledes, stolede vi jo selv ikke mere paa vor Religion; vi havde da selv svigtet vor Tro paa den ene saliggørende Kirke. (Sluttes.)

Om Kirkens Fremgang i Danmark.

Det er ikke Meningen her at give en systematisk Oversigt over de Fremskridt, vor h. Kirke har gjort siden Grundlovens Indførelse. Det er sket i Metzlers smukke Fremstilling af Biskop v. Euchs Levned. Der er dog ingen Tvivl om, at en ren statistisk Redegørelse — bare for de sidste 4—5 Aar — vilde føje meget nyt Materiale til det i Metzlers Bog samlede. Sammenligner man blot de statistiske Oplysninger, der findes i Præsternes Direktorium for 1914, med dem fra 1915, vil man se glædelige Tegn, paa Vækst.

Det er kun nogle spredte Tanker, nogle Marginal-Bemærkninger til den statistiske Fremgang, vi her vil komme med. Der er nemlig mange Folk, der siger, at Katholikernes Antal i Forhold til hele Landets Befolkning er forsvindende, og at Konvertitternes Liste for enkelte Menigheders Vedkommende endnu er altfor lille.

Lad mig hertil med det samme sige: vor Kirkes Fremgang sker for Tiden og endnu for et langt Tidsrum hovedsagelig paa et Omraade, hvorhen Statistikken ikke kan naa! Konvertitternes Tal er ingenlunde Kirkens aarlige Arbejdsopgør i den Henseende.

Vi taler her kun om Fremgang, slet ikke om Kirkens uoverskuelige og vældige Arbejde paa det allerede indvundne Terrain, paa at vedligeholde og forøge Troens Liv hos Kirkens Børn. Dette sidste kan kun den alvidende Gud helt og holdent vurdere og belønne.

Vi taler her om virkelig Fremgang, men en Fremgang, der ikke kan beregnes. Lad mig bruge et Eksempel. Naar Foraaret holder sit Indtog i Landet efter Vinterens Is og Sne, gaar der alligevel mange Maaneder, før vi kan vente os Sommerens Frugter. I Marts og April kan der være Dage, hvor Vinteren tilsyneladende sejrer.

Men bare det, at det begynder at tø en smuk Dag i Februar, at Jorden ikke mere er saa haard i Marts er et Fremskridt hen imod Aarets Højtid.

Nu være det langt fra os at presse denne Lignelse i alle dens Enkeltheder. Saaledes er den protestantiske Kristendom ingenlunde i vore Øjne Is og Sne eller alt, hvad der er katholsk, eller kaldes katholsk, ingenlunde bare Lys og Varme, forsaavidt det menneskelige Element tages med i Beregning.

Men Kærnen i Sammenligningen er dog den, at den katholske Kirkes rige Organisation og vældige Trosmagt i Aarhundreder har været sat udenfor Døren og er bleven misforstaet, bagtalt og spottet paa en ganske enestaaende Maade.

Den maatte begynde paa bar Bund, eller — rettere sagt — den maatte begynde nede i Grøften og prøve paa at klatre over Volde og Mure for at naa ind til de kultur stolte danske Protestanters Hjerter.

Høje Volde, stærke Mure var bygget mod Catholicismen lige fra Kristian d. 3dies Ordinans og Peder Plades Dage indtil Grundtvigs, Martensens og Skat Rørdams litterære og kirkelige Virksomhed.

Ganske vist staar Voldene endnu, men de er lavere nu i Herrens Aar 1915, og der er mangen en Breche, mangt et Hul i den kirkelige Forskansning. Hvis gamle Biskop Mynster eller Martensen nu vilde holde Inspektion over Folkekirkens Status — jeg tror næppe, de blev saa glade.

Vi begynder nemlig at blive bemærket, ja respekteret. Se, det er absolut et Tegn paa solid Fremgang. Naar man læser, hvordan f. Eks. Paven eller katolske Nonner og Munke blev omtalt bare for 30—40 Aar siden, vil man kunne lægge Mærke til den Forskel, der nu begynder at vise sig.*)

Det var nærmest Medlidenhed, som protestantiske Forfattere fra det 19de Aarhundredes anden Halvdel nærrede overfor f. Eks. Pave Pius IX. Han var en »god gammel Mand«, der forgæves søgte at anraabe »Jomfru Maria« imod Tidens aandelige Fremskridt. Jeg har Bogen, hvori dette staar, liggende for mig, det er »Illustreret Tidende« fra 1878. I samme Bog staar en Beretning om Pave Leo XIII's Kroning, hvori der udtales en mild Forbavselse over,

*) I denne Sammenhæng maa jeg maaske anføre et Eksempel paa den betegnende Forskel, der er indtraadt i Avisernes Omtale af katolske Forhold nu og for en Menneskealder siden. Det vilde næppe mere falde noget Dagblad ind at benytte en Grundstensnedlæggelse til en katolsk Kirke til et Udfald af saadan Art, som *Nationaltildende* for omtrent et kvart Aarhundrede siden mente at maatte underholde sine Læsere med. Det hed i nævnte Blad i Anledning af Grundstensnedlæggelsen til Rosenkranskirken: „Det synes unægtelig, at Hans Højærverdigheds (davær. Præfekt von Euchs) Fremtidsfantasier har svævet en Del videre ud, end det strengt taget var nødvendigt, saa at hans lysc Drømme om „en Kirke i Stenosgade, en paa Nørrebro og en paa Østerbro“ uvilkaarligt maa bringe en til at tænke paa det bekendte Digt om „Konen med Æggene“ og fremkalder en uhyggelig Ængstelse for, at det muligvis kunde gaa Hr. Præfekten paa lignende Vis med hans Kirkeplaner, som denne sanguinske Dame med hendes Æg — — —“. — — Uden paa nogen Maade at ville hovmode os over Fremgang for Kirken her hjemme tør vi nok — ved Læsning af ovenstaaende Ord — med Tak til Gud sige, at vi dog er glade for, at der, trods mange Fejlgreb og Mangel paa Iver fra vor Side, alligevel ikke er gaaet flere af vore „Æg“ i Stykker, end Tilfældet har været i de sidste 25 Aar. N. H.

at man i denne fremskredne og oplyste Tid kan have en saa »stærk Pande« at tro, at et syndigt Menneske ved Pavekroning blev ophøjet til et ufejlbart. Denne Tanke gengiver absolut den Tids velmenende Protestanters Opfattelse af katholske Ting.

Selvfølgelig er den Slags forældede Opfattelser ikke uddød endnu. Der findes, som vi forleden i Pastor Gaméls Artikel om Indre Missions Formand kunde se, endnu fossile Eksemplarer af denne ældre Type af protestantiske Sionsvogtere. Men de er sjældne. I det hele taget er Foragt eller Medlidenhed med os uvidende Katholikker paa Retur. Man begynder at regne med os, ja, man begynder endda at tage Hatten af for katholske Ordenssøstre og for Stedets katholske Sognepræst.

Naar en katholsk Præst skriver eller taler om et Emne, der er af almen Interesse, vil dette uden Tvivl bidrage til, at mange Protestanter ser med blidere Øjne paa den fra Konfirmationsundervisningens Tider ikke velsete katholske Kirke. De bliver ikke selv Katholikker, men de begynder at ane, at der dog maa ligge noget bagved dette Kirkesamfund. Og i mange Tilfælde vil dette bevirke, at disse Protestanter ser anderledes paa Venners eller Slægtinges Konversion og tillader, at deres Børn, hvis det skulde træffe saaledes, indgaar Ægteskab med en Katholik. Kort sagt: Jorden bliver blødere, modtageligere.

Om vi altsaa ikke altid straks kan se en synlig Fremgang, eller — for at blive i Lignelsen — grønne Blade eller Blomster paa Træerne, maa vi være glade ved at se, at Grenene bliver mere smidige, og smaa Knopper begynder at vise sig. Er det end ikke Maj eller Juni for den katholske Kirke i Danmark, saa er det i alt Fald Februar eller Marts. Og det er Fremskridt!

Ogsaa indirekte ser vi, at Kirkens Betydning er stigende her til Lands. Krigen har ganske vist lagt Beslag paa Offentlighedens Interesse, saa at det Røre, der for Øjeblikket hersker indenfor Folkekirkens Mure, ikke er bleven omtalt i Bladene, i alt Fald ikke saa meget, som dets Betydning kunde fordr. Det drejer sig i Virkeligheden ikke om en Person, nej, om et Princip: om Trosbekendelsens Bevarelse. Derfor sagde en luthersk Kirkemand forleden

ved et Møde i Næstved, at det kommende kirkelige Landsmøde vilde bringe Strid — »om saa Arbo-Rasmussen blev dømt eller ej«. De lutherske Biskopper er i Knibe, »Hyrdene« ved ikke rigtigt, hvorledes de skal vejlede Faarene.

Efter Krigen vil denne Splittelse fremtræde endnu mere end nu, og den vil forhaabentlig aabne Øjnene paa mangen en troende Protestant for, at Folkekirken i Danmark ikke — og de forskellige Afskygninger endnu mindre — er »Sandhedens Søjle og Grundvold« eller den Kirke, hvis Hyrder har faaet »Nøglemagten«, og hvor en Overhyrde skal vogte Herrens Lam efter hans udtrykkelige Villie. (Joh. 21, 15.)

Alt dette maa vi tænke paa, naar vi vil bedømme Kirkens Fremgang her i Landet. Man maa ikke blot se paa Talene, nej, man maa se paa den Aandskraft, der taalmodigt overvinder saa store Vanskeligheder, pekuniære og aandelige, her i det gamle lutherske Land. Og man maa skue paa de Tegn, der nu tydeligere og tydeligere varsler om kirkelige Kriser, om Lutheranismens notoriske Opløsning i smaa Sekter og om Muligheden for, at mange kloge, religiøse Protestanter lettere vil kunne finde Vejen til Moderkirken.

At slaa Bro over fra vor Kirkes Sandhedsvæld til moderne Menneskers Tankegang er en Opgave, som vi ikke uden Guds Naade magter. At nedbede denne Naade og at vente er vor Opgave nu! Men den lettes os ved Tanken paa, at vor Kirkes Fremgang i Danmark allerede nu alle Vegne er at spore.

F. F. M.

Jesu h. Bårndomsforening.

Ovennævnte Forening lever sit stille, skjulte Liv rundt omkring i vore katholske Skoler og gør meget godt; blandt andet giver den mange smaa den første Opdragelse i praktisk kirkeligt Liv og Menighedsarbejde. Derfor fortjener Foreningen Støtte og Interesse fra alle Sider. Af dens Virksomhed udadtil her hjemme er der særlig Grund til at fremhæve det lille aarlige Hæfte, som i Aar er særlig vellykket; det handler om en lille Kineserdrengs sørgelige Levnedsløb.

Omstaaende bringer vi Foreningens Indtægter og Udgifter i 1914.

Oversigt

over

Jesu h. Barndoms Forenings Indtægter og Udgifter.

A. Danmark.

B. Norge.

A. Danmark.		B. Norge.	
Indtægter:	Udgifter:	Indtægter:	Udgifter:
Kassebeholdning 1/1 14	Til Paris	<i>Kristiania:</i>	Til Paris
København:	Børnehjemmene i København.	St. Olavs Gutteskole	Tilskud til Aarbogen
St. Ansgars Sogn	Børnehjemmet i Randers	" Fællesskole	
" Marias "	Aarbogens Trykning	St. Sunnivas Skole	
" Annas "	Hæftning	St. Halvards Skole	
" Knuds Realskole	Porto	<i>Arendal</i>	
Nørrebro Skole	Kassebeholdning 31/12 14	<i>Bergen</i>	
Aarhus		<i>Drammen</i>	
<i>Fredericia</i>		<i>Frederikshald</i>	
<i>Helsingør</i>		<i>Frederiksstad</i>	
<i>Horsens</i>		<i>Hammerfest</i>	
<i>Odense</i>		<i>Harstad</i>	
<i>Ordrup</i>		<i>Kristianssand</i>	
<i>Randers</i>		<i>Porsgrund</i>	
<i>Silkeborg</i>		<i>Stavanger</i>	
<i>Svendborg</i>		<i>Tromsø</i>	
		<i>Trondhjem</i>	
Ialt Kr. 509,99	Ialt Kr. 509,99	Ialt Kr. 226,17	Ialt Kr. 226,17

Randers, d. 21. April 1915.

M. Osterhammel.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag d. 21. April blev der foretaget Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab. Det var denne Gang Murmester A. V. Günther som Forstander og Grosserer G. Lohrer som Repræsentant (begge valgte $\frac{9}{5}$ 1909), hvis Mandater var udløbet. Desuden fratraadte Vej-assistent L. A. Nielsen og Kontorchef A. H. Wulff som Revisorer og Grosserer C. B. Lohrer som Suppleant for disse (alle valgte $\frac{29}{4}$ 1913 paa to Aar). Efter at Sognepræsten, Pastor Braun, havde aabnet Mødet med Bøn, fastslaaet Valgets lovmæssige Indvarsling og oplæst de for Valghandlingen gældende Bestemmelser, blev den skriftlige Afstemning foretaget. Som Forstander genvalgtes Murmester A. V. Günther (paa 6 Aar); i Stedet for Grosserer G. Lohrer, som er fraflyttet Sognet og nu bor i Ordrup, nyvalgtes cand. jur. F. Kyhse til Repræsentant (paa 6 Aar). Til Revisorer genvalgtes Vejassistent L. A. Nielsen og Kontorchef A. H. Wulff. Da Grosserer C. B. Lohrer ligeledes var flyttet fra St. Ansgars Sogn, maatte der ogsaa søges Erstatning for ham. Valget faldt paa Disponent C. Osterhammel. Fra Kontorchef A. H. Wulff, som ved Sygdom var forhindret i at komme til Stede, forelaa der en skriftlig Erklæring om, at han var rede til at modtage et eventuelt Valg, medens de øvrige Herrer paa Forespørgsel mundtlig gav deres Samtykke til det paa dem faldne Valg. Formanden takkede derefter den afgaaende Repræsentant G. Lohrer for hans ihærdige og omsorgsfulde Virksomhed til Gavn for St. Ansgars Kirkeskole samt dens Elever og sluttede Mødet med en Bøn. Valghandlingen havde kun vundet ringe Tilslutning fra de stemmeberettigede Skatteyderes Side. Der blev under Mødet udtalt Ønsket om, at ikke blot alle de Skatteydere, som var i Stand dertil, maatte forhøje deres Bidrag for baade at kunne faa aktiv og passiv Stemmeret, men ogsaa, at alle de mange, især blandt de yngre Medlemmer af Menigheden, som endnu slet ikke opfyldte deres Pligt med Hensyn til Kirkeskatten, maatte foranlediges dertil. Alle var enige om, at et omfattende oplysende og agitatorisk Arbejde var nødvendigt, og at enhver blandt sine Bekendte og Omgangsfæller skulde være virksom for at forbedre Sognets materielle Vilkaar. — Den følgende Dag stadfæstedes Valget af Hs. Højærværdighed Biskoppen.

Sverige. St. Josefs katholske Haandværkerforening i Stockholm fejrede Søndag den 25. April sin Aarsfest med en stemningsfuld Gudstjeneste i den vakre St. Eriks Kirke. Under St. Josefs Banner vandrede de forsamlede Medlemmer ind i det festlig smykkede Gudshus. Højmessen blev sunget af Pastor S. Nordmark, medens Medlemmer af For-

eningen ministrerede. Festprædikenen holdtes af højærv. Biskop A. Bitter. Et Mandskor under Ledelse af Direktør A. Nylander udførte J. Grubers Messe.

— Den katholske Ynglingeforening St. Erik holdt i Søndags Aftenunderholdning med Dans, hvilken havde samlet en stor Mængde Deltagere. Aftenen indlededes med Korsang under Direktør Nylanders Ledelse, hvorpaa Festtalen holdtes af den svenskfødte Pastor S. Nordmark. Koncertmester Ernesto Moreschi deltog i Koncerten, bl. a. med sin Komposition *Souvenir d'Espagne*. Flere Præster viste deres Interesse for Foreningens Virksomhed ved at overvære Festen.

Frankrig. Af et Brev fra Fronten, i hvilket en Soldat fortæller om de gribende Paaskegudstjenester, hvor Officerer og Soldater med lige stor Iver flokkedes om Kommunionbordet, beretter han ogsaa om en lille Begivenhed, der er betegnende for Moralen i Hæren. Ved en Hensynsløshed fra Intendanturens Side var der ikke sørget for Abstinensmad til Mandskabet paa Langfredag. Da Soldaterne opdagede det, holdt de Raadslagning indbyrdes og med Kokkene og fik i en Fart sendt Bud efter Sild, Grøntsager og Ost, som de selv betalte. Endogsaa mange, der ellers praler af hverken at tro paa Gud eller Djævelen, vedgik, at det aldrig kunde falde dem ind at spise Kød paa Langfredag, og de kunde ikke indse, hvorfor de skulde bryde deres Skik, fordi de var i Krig.

Balkanhalvøen. (Bulgarien.) I Filippolis fejredes Paaskefesten i Aar med stor Højtidelighed. Prins Cyril og de to Prinsesser overværede alle den stille Uges Cereemonier i Kapellet, som er forbunden med St. Augustinus Kollegium. Zar Ferdinand overværede Paaskemessen i Domkirken og modtog samme Steds offentlig den hellige Kommunion paa Anden Paaskedag. Det er en baade for ham selv og hans Land stor og betydningsfuld Begivenhed, at Zaren omsider har udsonet sig med den romersk-katholske Kirke, som han i Følge sin Fødsel tilhører.

Rom. Pater Chiandano, S. J., Bladet *Civiltà Cattolica's* Redaktør, er Paaskelørdag (3. April) afgaaet ved Døden. Den lærde Jesuit havde endnu i sine sidste Levedage skrevet en interessant Artikel om Krigen og den katholske Kirkes Lære; den fremkom i hans Blad paa selve hans Dødsdag. I sin Artikel hævdede han uhildet Moralens Ret overfor den brutale Magts Overgreb.

— Paven har nylig givet Stødet til Dannelse af et italiensk Nationalforetagende for »den gode Presse«. Han tilstræber, at enhver Katholik, navnlig enhver Præst, ethvert Ordensmedlem og de kirkelige Institutioner som saadanne skal støtte Foretagendet, dels moralsk, dels ved at

yde deres Skærv til det. Benedikt XV. har udnævnt Kardinal Maffi til Ærespræsident for Foretagendet, til hvis Grundlæggelse denne væsentlig har hidraget; desuden har Kardinalen stedse vist en virksom og levende Interesse for den katolske Presse. Foretagendets Præsident bliver Mgr. Faberi, Kannik ved St. Peter, en Mand, der i høj Grad har udmærket sig ved sit Organisationstalent i det katolske Liv i Rom. I det Dekret, ved hvilket Paven har stiftet Foretagendet, stiller han dette under St. Franciscus af Sales's særlige Beskyttelse.

— I Krypten under Peterskirken findes Pius X's Grav, en stor, hvid Marmorgrav med Indskriften: »Pius X., fattig i Rigdommen, sagtmodig og ydmyg af Hjerte, urokkelig Forkæmper for den katolske Tro, og som bestræbte sig for at genoprette alt i Christus, døde fromt d. 20de August 1914«. Der er kun faa, der kommer ned til Graven, man skal have skriftlig Tilladelse dertil og ledsages af en Kirkebetjent. Men Romerne vil hede ved deres elskede Pius X's Grav, derfor simplificerer de Sagen: naar man oppe i selve Basilikaen gaar til venstre, kommer man til det Sted, der er lige over Graven; der ridsede en eller anden med Spidsen af sin Kniv et Mærke i en af Gulvfliserne, saa vidste man Besked. Folk var ikke sene til at finde ud af det, og fra den Dag af kom de, Mænd og Kvinder, fattige og rige, og knælede paa dette Sted; de bragte Blomster, lagde dem paa Gulvet eller stillede dem i Vaser, og de fremmede saa med Undren til; men St. Peters Arkitekt forstod det bedre og erstattede snart det lille Knivspidsmærke med et smukt Kors af forgyldt Kobber, indfalsat i et Kløverblad af rosenrødt Marmor.

— Den berømte italienske Lærde *de Rossi* havde i Testamente af 3die Februar 1890 bestemt sin rige litterære Samling til Vatikanets Bibliothek. Hans Arvinger har nu udført hans sidste Vilje og overdraget denne Arv til Benedikt XV. Samlingen omfatter alle Slags Skrifter og Dokumenter, Tryksager og Haandskrifter vedrørende alt, hvad de Rossi har haft med at gøre i sin lange Virksomhed. Alene af Breve findes der over 25.000, hvoriblandt Skrivelser fra mange berømte Katholikker i Ind- og Udland.

Nord-Amerika. (Dansk-Vestindien.) I Tilslutning til de Artikler, som Ugebladet før har bragt om vore katolske Neger-Landsmænd paa de dansk-vestindiske Øer, skal her snart fremkomme en Skildring af Negerens Karakter og Liv der ovre. I Dag skal her kun meddeles et lille Brudstykke af et Brev, som vor rigtige Landsmand, Fru Bokkenheuser, der med saa stor Opofrelse arbejder der ovre, for nylig har skrevet hjem til Danmark, Det hedder heri: »Tror De ikke, en eller anden godvillig Katholik vilde

sende mig Ugebladet? Jeg er herude som Robinson Kruso, overladt til min egen Skæbne. De Danske kan ikke lide mig, fordi jeg er Katholik — jeg er den eneste hvide kirkesøgende Katholik i Frederikssted — og de indfødte kan ikke lide mig, fordi jeg er Dansk. Derimod kan Moskitoer og andre lignende Skabninger godt lide mig. Klima og Arbejde har taget en Del paa mig, og Fattigdommen, jeg saadan uden videre er kommet ud i, er jo heller ikke saa lystelig; men ellers har jeg det udmærket. Her er uendelig meget at gøre. Kære De, bed Tros- og Landsfæller af og til tænke lidt paa mig med en Bog el. lign. De andre Danske er anderledes godt stillede, de faar Gaver fra Dronningen og hæderlig Omtale af Biskopper og Provster, mens jeg sidder her ene og forsmægter blandt lutter fremmede. Men mit Humør er meget godt. Gamle hvide Kjoler modtages med Taknemlighed, Forklæder, Hatte o. s. v. ligesaa. Jeg kan ellers godt lide at være her, saa jeg kommer vist ikke foreløbig hjem.«

Asien. (Japan.) Fremgangen i den japanske Mission vil ses af nedenstaaende Statistik. 1870: 10.000 Katholikker, 13 europæiske Præster, 4 Kirker og Kapeller. 1880: 23.000 Katholikker, 28 europæiske Præster, 80 Kirker og Kapeller. 1891: 44.505 Katholikker, 82 europæiske Præster, 15 indfødte Præster, 164 Kirker og Kapeller. 1910: 63.000 Katholikker, 150 europæiske Præster og 33 indfødte. Ifølge »Atlas Hierarchicus« (1914) findes der nu i Japan 69.000 Katholikker; Præsteantallet er omtrent som i 1911; der er 133 Lægbrødre, 232 Søstre, 165 Kateketer, 385 Skolelærere, 250 Kirker og Kapeller, 3 theologiske Seminarier med 36 Studenter, 48 Elementærskoler med 7000 Elever, 16 højere Skoler med 1455 Drengene og 1648 Piger, 22 Hjem for forældreløse Børn med henved 1000 Plejebørn, 6 Hospitaler, 11 Apotheker, 3 Bogtrykkerier o. s. v. — Naar man tænker paa Japans Befolkning, der tæller 50 Millioner, maa man ganske vist sige: »Hvad er dette til saa mange?«, men ser man tilbage over det halve Aarhundrede, der er gaaet siden Aabningen af Kirken i Nagasaki, maa man erkende, at her som altid har Martyrernes Blod været Kirkens Udsæd. Endnu saa sent som i Aarene 1868 til 1873 rasede den bitreste Kristenforfølgelse, som krævede Tusinder af Ofre.

— (Kina.) Da Benedikt XV var bleven valgt til Pave, sendte han en Haandskrivelse til Lazaristbiskop Jarlin af Peking, hvilken denne skulde overrække Præsident Juan-Shi-Kai. Biskoppen kom med sin Generalvikar og sin Sekretær til Præsidentens Palads, hvor en Afdeling Soldater med Musik hilste ham paa militær Vis. Ledsaget af den øverste Embedsmand førtes Biskoppen gennem den store

Port og over en Sø ind i Præsidentens egentlige Bolig. Her ventede Præsidenten dem med Udenrigsministeren og dennes hele Stab. Biskoppen traadte hen til den Estrade, hvorpaa Præsidenten stod, fremsatte med faa Ord Formaalet med sin Sendelse og overrakte den pavelige Skrivelse. Præsidenten modtog den ærbødigt med begge Hænder, overrakte den til Udenrigsministeren og udtalte, han følte sig meget æret ved Pavens egenhændige Skrivelse, hvilken han personlig vilde besvare. Efter en kort, utvungen Underholdning med Biskoppen og dennes Ledsagere tog Præsidenten Afsked med dem paa den venligste Maade. — Særlig interessant bliver denne Begivenhed, naar man sammenligner den med den Maade, hvorpaa en pavelig Skrivelse for 30 Aar siden blev modtaget i Peking. Da Pater Giulianelli i Aaret 1885 overbragte en egenhændig Skrivelse fra Leo XIII, kostede det vældige Anstrengelser blot at faa Lov til at overrække Udenrigsministeren Pavens Brev. Nu anerkender den kinesiske Republiks Præsident Paven som uafhængig Fyrste og modtager hans Repræsentant med samme Æresbevisninger som en Kejsers eller Konges Gesandt. Denne officielle Anerkendelse ærer saa vel Pavedømmet som Republikken i det fjerne Østen.

Brevkasse.

Til forrige Nummer af Ugebladet har jeg med Tak modtaget følgende Oplysninger og Rettelser.

Den af mig efterlyste Bogs Titel er saaledes følgende:

Une Page de l'Histoire des *Frères-Prêcheurs*

La Province de Dacia

(Danemarc, Suède et Norvège)

par la Baronne de Wedel-Jarlsberg,

née Baronne de Rosenørn-Lehn.

Rome Société S. Jean. 1899 Tournai Desclée, Lefebvre & Cie.

Benediktinerklosteret Beuron ligger ikke i Bayern, men i Hohenzollern, en lille preussisk Enklave mellem Baden og Württemberg.

Endvidere maa jeg ogsaa give Indsenderen Ret i, at jeg burde ikke have kaldt Vulgata for den »eneraadende«, men »omtrent den encraadende«. Naar f. Eks. Davids Salmer anføres i Messeliturgien, er det jo ikke Vulgatas Tekst, der benyttes, men en endnu ældre Oversættelses, *Italas*.

Og endelig har endnu en Indsender — nb — været saa elskværdig at bekræfte min »skeptiske« Forespørgsel paa Side 337 i forrige Nummer paa følgende venlige Maade:

Ja, under normale Forhold og naar Vejen til den syge ikke er for lang eller for besværlig, bærer Præsten virkelig det allerhelligste Sakramente med sig, naar han vender tilbage fra en syg, til hvem han har bragt den h. Kommunion. *Rituale Romanum* siger udtrykkelig, af Præsten skal lægge nogle Hostier (*aliquot particulas consecratas*) i den til Sygebesøg bestemte Kapsel, og naar han er vendt tilbage til Kirken, skal han meddele de troende den sakramentale Velsignelse.

N. H.

Gaver

til den første h. Kommunion og Firmelsen.

Nye Testamente..... Kr. 2,50	Lille Nellie af den h. Gud 0,50—0,60
Messebogen — fra Kr. 3,50 til 7,00	(NB. Passersærlig godt til Først-
Pintsebogen, sm. indb. Kr. 0,30	kommunikanter.)
(heri Bønnerne ved Firmelsen.)	Spillmann: Et Offer for
St. Alphonsus: Bønner 0,60—0,90	Skriftemaaliet..... Kr. 1,50
Kempis: Christi Eft.følg. 1,50—3,00	Sursum corda... Kr. 0,60—1,00
Essers Prædikener. 6 Hæft. à 1,00	Wiseman: Fabiola..... Kr. 3,00
Fuldstændig Bønnebog 2,75—3,75	Festskriftet om Biskop
Børnenes Bønnebog m. Tillæg 0,75	Johs. v. Euch..... Kr. 3,00
Den daglige Messe.... Kr. 1,00	Maurer: Veje til Moderkirken 3,00
Aloysiusbogen..... — 0,75	Johs. Jørgensen: Frans
Den fuldkomne Anger. — 0,15	af Assisi..... Kr. 5,50
Bønner — en Samtale med Gud 0,15	Johs. Jørgensen: Lignelser. 1,00
Svensson: Nonni og Manni Kr. 0,50	Frederiksen: Digte... 1,50—3,00
Broder Hieronimus — 0,25	Alphonsus: Besøg ved
Huronhøvdingens Ed.. Kr. 1,00	det allerh. Sakr..... Kr. 0,60
Krucifikser i Metal, Træ, Perlemoder og Mosaik fra 25 Øre	
til 40 Kr. Medailler og Kors med vedhængende Sølvkæde til billige	
Priser. Rosenkranse af Træ, Metal, Glas o. s. v. fra 15 Øre til 12 Kr.	
Vievandskar fra 50 Øre til 8 Kr. (Billedhugger Skikkilds).	
Medailler fra 10 Øre. NB. St. Knuds Medaille i Aluminium 15 Øre,	
i Sølv 1 Kr. 50 Øre.	

Fine mørke og forgyldte Rammer til Postkort kun 25 og 50 Øre. Smukke indrammede Billeder, løse Billeder og Postkort i stort Udvalg. Katholsk Bogsalg. Aabent til 8, om Lørdagen til 9.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag
St. Ansgars Kirke.....	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke.....	» 7 $\frac{1}{2}$	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke.....	» 3	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel.....	» 3	»
Immaculatakirken.....	» 2 $\frac{1}{2}$	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken.....	» 5	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet.....	» 2	» 2
St. Annæ Kirke.....	» 8	» 8
St. Andreas Kirke.....	» 5	» 7 $\frac{1}{2}$

Undervisning i **Knipling** tilbydes. Prinsesse Alexandrines Allé 8, St. Charlottenlund.
Fru **H. Fleischer.**

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag den 9de ds. Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Begge Mariakongregationers **eukaristiske Sektion** har Fælleskommunion Fredag den 7de ds. Kl. 6.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Faas i Katholsk Bogsalg, Stenogade 3, Kbhvn.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Maj:

Andagt til Marias rene Hjerte.

Maanedens Værnehelgen: Maria, de Kristnes Hjælp (24. Maj).

Kirkelig Kalender.

2. Maj.	4. Søndag eft. Paaske.	9. Maj.	3. Sønd. eft. Paaske.
3. —	Mand. Korsets Genfindelse.	10. —	Mand. Antoninus, Biskop og Bekender. (<i>Bededag</i>).
4. —	Tirsd. Monica, Enke.	11. —	Tirsd. Ferialdag. (<i>Bededag</i>).
5. —	Onsd. Pius V, Pave og Bekender.	12. —	Onsd. Nereus og Fæller, Martyrer. Vigilie. (<i>Bededag</i>).
6. —	Torsd. Johannes Evangelistens Martyrium.	13. —	Torsd. Christi Himmelfarts Fest.
7. —	Fred. Stanislaus, Biskop og Martyr.	14. —	Fred. Oktavdag.
8. —	Lørd. Michaels Aabenbarelse.	15. —	Lørd. Johs. Bapt. de la Salle, Bekender.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Søndag den 2den Maj Kl. 9 højtidelig Prælætmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Den eukaristiske Sektion af **Maria-Kongregationen for Mænd** afholder sit månedlige Møde Fredag d. 7. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Knuds Skoles lille Sal.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag den 7. Maj til de aftalte Tider.

Mødreforeningen. Ti. d. 4. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Jesu Hjerte-Andagten (Fredag den 7. Maj) holdes i alle Kirker og Kapeller i Forbindelse med Majandagten.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 2. Maj Kl. 8 Aften holdes Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Unio. Fredag den 30. April (Store Bededag) Kl. 8 i Citys Selskabslokaler (Festsalen) Afslutning paa Vintersaisonen. Der opføres »Saa galt kan det gaa«, Vaudeville i 2 Akter. Derefter Dans. Medlemmer kan medtage besøgende.

Billetter à 50 Øre for Medlemmer og 1 Kr. for besøgende faas hos:

A. V. Günther, Ernst Bæklund, **Johs. Hoffmann & Søn,**
Bangertsgade 11 Frederiksberggade 34 Købmagergade 48, Vesterbrogade 18
Tel. 4110. Tel. Byen 3163. Tel. 1389. Tel. Vester 2583 x.

Concerten i Stenosgade. Skønt Concerten kun var forholdsvis godt besøgt, er dog Netto-Udbyttet blevet 105 Kr. 55 Øre, hvilket Beløb er blevet indbetalt til Fabrikant Winther for en Tilløjelse til Orgelet i St. Annæ Kirke. En hjertelig Tak til alle, som har bidraget til det gode Resultat. **A. Husson.**

Elisabethforeningens Basar paa Palmesøndag. Indtægten var 1911 Kr. 75 Øre og Udgiften 21 Kr. 47 Øre. For Overskudet, 1890 Kr. 28 Øre, bringes herved en hjertelig Tak. **O.**

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Sæmfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som for trolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

65. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 60, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej. 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 19.

Søndag den 9. Maj.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Paveligt Dekret. — Hvad er katolsk? — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Den vestindiske Negers Liv og Karakter. — Dristighed. — Vor Tids Kultur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Østerrig. Tyskland. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

255.

Til Marias Maaned.

Maria har ikke nogen tilfældig Plads i den guddommelige Verdensplan. Guds Søn kom ikke blot for et Øjeblik til hende og forlod hende atter; det var ikke saa at sige kun et Besøg, hun fik af ham, som naar han besøger os i den hellige Kommunion. Det var ikke et himmelsk Legeme, den evige Søn antog, dannet af Engle og bragt ned til denne lavere Verden; nej, han optog i sin guddommelige Person hendes Blods og Køds Væsen, han antog hendes Træk og Skikkelse som den velegnede Menne-skeskikkelse, i hvilken han vilde aabenbare sig for Jordens Slægter. Barnet ligner sine Forældre, og vi tør vel formode, at ved hans Lighed med hende aabenbarede sig ogsaa hendes Forbindelse med ham. Hendes Hellighed kommer ikke alene deraf, at hun er hans Moder, men ogsaa af, at han er hendes Søn. »Hvis Roden er hellig, er ogsaa Grenene det,« siger St. Paulus i Romerbrevet (11,16). Og deraf kommer de Navne, som vi plejer at tillægge hende. Han er Guds Visdom, og derfor er hun Visdommens Sæde; hans Bolig er Himmelen, derfor er hun Himmelens Port; han er den uendelige Barmhertighed, derfor er hun Barmhertighedens Moder.

Kardinal Newman.

Paveligt Dekret.

Hs. Hellighed Pave Benedikt XV har — ud fra Ønsket om at fremme Andagten til den hellige Guds Moder, til hvem Maj Maaned er indviet, og ud fra Fortrøstningen om, at hun, der blandt sine andre Hædersnavne ogsaa bærer Navnet Fredens Dronning, ved sin mægtige Forbøn vil kunne opnaa en snarlig Ende paa den nuværende rædselsfulde Krig — forordnet, at der i hele den katholske Verden daglig under Majandagten skal bedes den Fredsbøn, som Hs. Hellighed selv har forfattet. Til denne Bøn har vor Hellige Fader knyttet en Aflad paa 300 Dage, der kan vindes een Gang om Dagen, og desuden en fuldkommen Aflad, der paa de vanlige Vilkaar kan vindes af alle troende, der paa mindst tyve Dage i kommende Maj Maaned har deltaget i Forrettelsen af den nævnte Bøn.

Givet i Vatikanet, den 9. April 1915.

Pietro Kardinal Gasparri, Statssekretær.

* * *

Som det fremgaar af denne Kundgørelse, der er præget af vor H. Faders kærlighedsfulde Omsorg for hele Kristenhedens Vel, ønsker Pave Benedikt XV i sin dybe Trang til at fremme alle Bestræbelser for at hidføre Fred at anvende Maj Maaned til sammen med alle Kirkens Børn at anraabe Guds Moder, Fredens Dronning, om hendes særlige Forbøn i dette Anliggende.

Til Udførelse af den pavelige Forordning bestemmer jeg herved følgende:

1. I alle Kirker og Kapeller, hvor der holdes en særlig Majandagt, skal den af vor Hellige Fader forfattede Fredsbøn forebedes under denne Andagt;

2. i de Kirker og Kapeller, i hvilke der ikke holdes Majandagt, skal den nævnte Bøn bedes under en af de hellige Messer og om muligt sammen med det lauretanske Litani;

3. hvor det er muligt, bør den Hellige Faders Forordning give Anledning til, at der i Aar indføres Afholdelse af en, omend nok saa kort Majandagt.

Det foranstaaende skal forelæses fra alle Prædikestole Søndag den 9. Maj, og de troende bør opfordres til med Iver at overvære de paagældende Andagter og at tilvende sig den Aflad, som vor Hellige Fader har tilstaaet.

København, den 3. Maj 1915.

† *Johannes von Euch*, Apostolisk Vikar.

Hvad er katholsk?

(Sluttet.)

Derfor tracter den katholske Religion ogsaa efter Magt, efter Magt over Menneskenes Sjæle og efter Magt over Verden: den maa forlange og har Lov til at forlange alle Hjælpebidler til, at den kan bestaa, arbejde og udbrede sig. Den lader sig ikke lukke inde i Kirke og Sakristi, men vil ud for at være med overalt, hvor der arbejdes i det godes Tjeneste, og overalt medbringer den sin Tilbøjelighed og Evne til at skabe virkelige Værdier. Den medbringer sin Evne til at bevare det videnskabelige, det kunstneriske, det sociale og økonomiske Liv frit for religiøse Vildfarelser og moralske Misgreb. Efter Kirkens Overbevisning er Jordelivets ægte Rigdomme nemlig ikke nogen Hindring for Tilegnelsen af højere, aandelig Besiddelse af moralske og religiøse Værdier. Men hvad den katholske Religion kan udrette, det vil den ogsaa udrette. Dens lydelige Krav herpaa vil I ikke kunne bringe til Tavshed. Vi, Kirkens Børn, vil højt og modigt gøre dette Krav gældende Dag for Dag og paa alle Veje.

I den gode Sags Interesse fordrer den katholske Religion ogsaa en vis Indskrænkning i Friheden. Den kan ikke stiltiende se til, at der tilstaaes Frihed til at tale og lære og gøre, hvad som helst man finder for godt. Den kan ikke tavs være Vidne til, at et Menneske tager Skade paa sin Sjæl ved ikke at komme i Besiddelse af den hele og fulde Kristendom. Men foreligger der faste, historisk tilblevne Forhold, er der sluttet Overenskomster og tilstaaet Friheder, da er det ogsaa katholsk Skik at holde, hvad man er gaaet ind paa, og respektere, hvad der er indrømmet.

Trods alle Krav paa Magt er det dog ikke den katholske Religions Mening at ville frakende den verdslige Magt Ret til selv at lovgive paa sit Felt. Den nægter ikke Forskellen mellem Tro og Viden, mellem Moral og Økonomi, mellem Kirke og Stat, mellem Himmel og Jord; den agter ikke at sætte Præster til at styre Stat og Kommune.

Katholikken sammenblander ikke det religiøse og det verdslige, men vil heller ikke rive dem fra hin-

anden. Han bygger ingen Brandmur op for at skille de to Ting ad, men tilstaar tværtimod aabent og ærligt, at han i Grunden ledes af religiøse Bevæggrunde i al sin Færd. Arbejder han, vil han dermed bygge Guds Rige op for sig og sine Brødre. Lider han, gør han det for Himmeriges Skyld. Tilgiver han, er det med Blikket henvendt paa sin korsfæstede Herre. Mander han sig op til modigt Forsvar, ledes han af Troen paa det ideale og af sin Retsfølelse. Beskæftiger han sig med denne Verdens Ting, saa ser han tværs igennem dem, og hans Blik hviler først, naar det havner i det hinsides. Men vender han sig bort fra Verden, gør han det ikke af Fejghed eller Træthed, men fordi han er stærk nok til at foragte det, der fortjener Foragt.

Katholikken og hans Fjender. At være katholsk er at leve i Fjendskab med en Verden, som ikke ejer og som ikke fatter Guds Aand. I vide Kredse gælder det nu om Stunder omtrent som et fastslaaet Dogme, at alt, hvad der er katholsk, skal nedrakkes og undertrykkes. Katholikken gaar gennem Livet med Blikket rettet langt ud i det fjerne og opad mod de høje Tinder. Derfor er det ikke svært at lægge Sten paa hans Vej, saa han styrter. Han aner ikke Uraad; det Lys, han skuer, blænder hans Øje. Som Følge heraf gaar han for at være naiv og lettroende. Det er ikke svært at lægge Snarer for rene og godtroende Sjæle og saaledes misbruge deres Tillid.

Sligt fylder os Katholikker med stor Bedrøvelse. Hvor meget ondt maa vi dog ikke døje, vi og vor Kirke, som vi er saa stolte af. Ja, Katholikken er stolt, selv om han ogsaa er dybt beskæmmet og blues ved, at han endnu staar saa dybt under sine himmelhøje Idealer. Han er stolt af sin Religion og saare ømsindtig, hvor det gælder dens Ære; derimod stiller han ingen Krav, naar det gælder ham selv personlig. Han arbejder stille og trofast, selv om han lider Ydmygelse derved. Den ringeagtede og slagne Katholik bliver ikke til Oprører, lige saa lidt som han bliver en Smigrer, fordi han staar højt i Ære hos andre. Han er reel, saglig, men derfor ogsaa ubøjeelig haardnakket, hvor det drejer sig om saglige Værdier. At svigte et Princip for Nyttens Skyld, at prisgive et Ideal, fordi

dette i Øjeblikket er mindre praktisk, anser han for vanærende.

Imod alt, hvad der er Uret, protesterer den katholske Kristen, netop fordi det er Uret. Han hader Uretfærdigheden, ogsaa naar den hyklerisk tilbyder ham sin Haand til fælles, fordelagtigt Arbejde. I saadanne Tilfælde trækker han kysk og kølig sin Haand til sig. En Katholik, der holder paa sin Ære, glemmer og tilgiver ikke den Skam, der bringes over hans Kirke, hans Tro og hans Samvittighed, og heller ikke den Voldsgerning, der øves imod dem. Men der er nu om Dage mange Katholikker, der har sat deres Ære til.

Katholikken og hans Himmerig. Den katholske Religion stammer fra Himlen og fører til Himlen. Katholikken føler sig som Borger i to Riger. I sit Hjerte bærer han de store Forjættelser; allerede her paa Jorden lever han sit Liv som løftet op over en Verden, der gaar til Grunde, over en Tid, der rinder ud, over Rigdomme, der ruste og fordærves, over Bekymringer, der ellers vilde faa ham til at fortvivle.

Livet paa denne Side af Graven er som et Brystværn, man støtter sig til, idet man springer over det. Katholikken tillægger ikke de jordiske Livsopgaver en udtømmende, afsluttende og fuldkommen Mening; han kan ikke finde, at de repræsenterer en Hensigt med saa meget Indhold, at den kan hævde sig i Kampen mod den spørgende Kritik. Derfor er hans Standpunkt ogsaa det, at han ringeagter denne Verden med Henblik paa en højere og bedre Verden. Og han søger slet ikke at skjule sin Ringeagt — tværtimod! Under kraftige Paastande, der faar ganske almindelige Verdens-Mennesker til at ryste paa Hovedet, bereder han den dagligdags, verdenskloge Snusfornuft det ene Nederlag efter det andet og giver sig i Lag med at udføre det tilsyneladende ganske urimelige og umulige. Han er virkelig i Stand til at hade sit Liv for at frelse det, at miste sin Sjæl for at vinde den; af Hensyn til et Løfte, hvis Opfyldelse han ikke ser, af Kærlighed til noget, der ikke hører denne Verden til, kan han med Ro bedrøve sin Fader og Moder, sin Ægtefælle og sit Barn og lade Fædreland være Fædreland. Den katholske Religion har skænket Verden en

Skare Helgener; men hvad er Helgener andet end Mennesker, der vover og udretter det umulige?

Katholikken følger ikke Massen og Majoriteten. Han er i Stand til at forlade de 99 Faar i Ørkenen for at lede efter det ene, der er forsvundet. Som Missionær sætter han sit Liv i Vove for at døbe et nyfødt Barn, der drages med Døden. Dette kan synes at være lovlig meget, men for Katholikkens Idealisme er det ikke for meget; for kun een Sjæl betaler han den højeste Pris, bringer han det største Offer, tilbagelægger han den længste Vej og tager imod, hvad Død det skal være. Det er den samme Idealisme, der forlader de sunde, de stærke og de glade og opsøger de svage og spedalske, de besværede og de betyngede, og vier dem sit Liv og dets Kræfter. Et saadant idealistisk Sindelag tager sig upraktisk ud, men kun, fordi det er dristigt og forvovent. Forvoven er i det hele taget den katholske Tro. Newman har talt gribende Ord herom. Katholikkens Tro skubber det lette og lave til Side og griber efter det haarde og høje. Han er en overmodig Vovehals. Maalet for al hans Længsel ligger paa den modsatte Side af en gabende Afgrund. Paa denne Side er alting mørkt. Han ser kun den lysende Rand histovre. Hvad der ligger bag de solbelyste, skinnende Klipper, hvad Vidunderlandet ved deres usete Fod rummer, kan man kun ane. Og hvad gør den katholske Tro? Med et dristigt Spring naar den Klipperanden paa den anden Side Kløften. Den sætter alt paa eet Bræt, bygger alt op paa eet Haab, paa Haabet om Glæder, der først skal komme, og som den aldrig har set. Den er en Mester i at kunne vente. Den lader med største Sindsro denne Verdens Gøder drage forbi sit Blik og siger til dem: »Drag kun bort, I synlige Ting med eders indsmigrende Ynde og eders vinkende Lyst, drag kun bort herfra. Min Tid kommer nok; den Arvelod, jeg skal seje, det Glædens Bæger, jeg skal drikke, vil ikke udeblive!« De snæversynede og de trangbrystede styrter sig ubehersket over det første det bedste for ikke at komme til kort; de er mætte, før Maaltidet ret har begyndt. Men den katholske Tro er een eneste lang Taalmodighed; hvad der derved tabes, er kun Ting af ringe Værd.

Katholikken er derfor ikke heller ulykkelig. At være Katholik er at være lykkelig. Katholikken er Herre og bliver Herre over alt det, der tilstøder ham; thi han har en Fader i Himmelen. Han bliver Herre over al Lidelse, fordi hans Vaaben er Korset, og over hvert jordisk Tab, fordi hans Rigdom er aandelig. Han favner og fryder sig over Guds Natur, frejdig og lykkelig som et Guds Barn. Han træder ind i Aandens Verden og studser af Beundring som en Engel paa Skabelsens Dag. Han formaar ogsaa selv at gribe ind og virke som en Titan, som en Guds-kraft, der har paataget sig synlig Skikkelse; han er jo eet Hjerte og een Sjæl med sin Skaber, der virker alt og holder alt i sin almægtige Haand.

Katholske Folkeslag plejer ikke at lide af Tungsind. De er glade og tillidsfulde. Katholikken ejer Glæde og skaber Glæde. Hans Fromhed er salig og saliggørende. Katholske Hjerter er Barnehjerter, stærke og rige i Kraft af den Glæde, de rummer, og i de katholske Klostre er Glæden Ordenshusets bedste Kapital. Ikke til at undres over; Forsagelsesvilje og Mod til at lide er den Rod, hvoraf den kristelige Mystik spirer frem, det salige Liv i Gud.

For Katholikken er Jorden en Taarernes Dal; men over de mørke Vande vinker de gyldne Stjerner og lyser Himmeriges Rige.

P. Lippert.

(Efter „Stimmen aus Maria-Laach“ 1913—1914, S. 305.)

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat.)

11. Elisabeth Mora † 1825.

Den ærværdige *Elisabeth Mora* fortjente sin Helgenkrone ved den Taalmodighed, hvormed hun bar et tungt Kors, Gud paalagde hende gennem hendes Familieforhold. Hun blev født d. 21. November 1774 i Rom og tilhørte en anset Familie. Hos Augustinerinderne i Cascia blev hun opdra-

get, og her aflagde hun Kyskhedsløftet og nærrede det Ønske at blive Nonne.

Men nogle Aar senere glemte hun ganske det Løfte og giftede sig 21 Aar gammel med en Advokat Christoph Mora. Ægteskabet blev ulykkeligt, thi Manden førte et udsvævende Liv; hans Kærlighed til Hustruen forvandlede lidt efter lidt paa Grund af Skinsyge til Kulde og endelig til et fuldstændigt Had. Elisabeth opbød alt for at genvinde hans Kærlighed, men forgæves. — Han gjorde stadig Gæld og kom helt i en slet Kvindes Garn. Selv hendes Slægtninge hebredede Elisabeth Mandens Udsvævelser; men disse Prøvelser løsrev hendes Hjerte fra Verden. Hun fandt hverken Hjælp eller Trøst hos Mennesker, men Gud blev hendes Støtte, han gav hende Kraft til at bære sit tunge Kors med Taalmodighed.

Nu erindrede hun pludselig sit glemte Løfte, og det blev hende en ny Spore til at slutte sig endnu inderligere til Gud. Hele sit Liv angrede hun, at hun havde svigtet sit Forsæt, skønt det var sket i ungdommelig Ubetænsomhed.

Hendes Mand brød sig ikke om Børnene, men hun var saa meget ivrigere efter at opdrage dem i Herrens Frygt; og dog havde hun ofte stor Sorg af dem. Forgæves prøvede hun paa at afværge Fallitten, der truede dem paa Grund af Mandens vilde Liv, og havde hendes Svigerforældre ikke levet, var vel det værste sket. — Det gik saa vidt, at hendes Mand ligefrem mishandlede hende, hendes Liv var i Fare, og han forlangte af hende, at hun skulde tillade ham aabenlyst at omgaas sin Elskerinde. Hendes Skriftefader opfordrede hende til at søge Kirkens Tilladelse til Separation, men af Kærlighed til Mand og Børn kunde hun ikke beslutte sig til dette Skridt. Da Svigerfaderen døde, blev hun erklæret arveløs, fordi Manden havde brugt sin Arv. Men Gud lod hende ikke i Stikken, medlidende Sjæle hjalp den stakkels Kvinde.

Elisabeth havde fundet en from og aandelig oplyst Skriftefader, og hjulpet af ham gjort hun store Fremskridt i Gudhengivenhed, lutret som hun blev gennem Lidelserne. Stærk i Sjælen holdt hun ud ved den lastefulde Mands

Side, skønt han kun gengældte hendes Kærlighed med Spot og Mishandling.

Gud prøver sine hellige gennem Lidelsen. Foruden al denne Familiesorg led Elisabeth ogsaa af svære indre Anfægtelser, af Sygdomme og andre Prøvelser; men til Gengæld gav Gud hende megen Naade og aandelig Oplysning. Gennem sine egne Prøvelser vandt hun Kraft til at hjælpe og trøste andre, og mange har hun støttet ved sin fromme Bøn. Hun ofrede højmodigt sine Lidelser til Gud for Kristi Sags Sejr her paa Jorden. Den 5. Februar 1825 forlod hun endelig denne Jammerdal for at høste Lønnen for sin heltemodige Kamp for at bære Korset trofast til det sidste.

Der fortælles, at hun efter Døden viste sig for sin Mand og besvor ham at omvende sig. Han indtraadte senere i en Franciskanerorden og førte til sin Død et strengt bodfærdigt Liv.

Des værre er der i vore Dage talrige Familier, hvorfra Freden er handlyst. Den fromme Elisabeth Mora har bevist, at Kirken ogsaa i et saadant Overmaal af Elendighed kan føre et Menneske frem til sand Hellighed og Hjertets Fred.

(Fortsættes.)

Den vestindiske Negers Liv og Karakter.

St. Thomas og St. Croix er kendte Navne for mange Danske, og i alle Danmarks Skoler læres der, at de sammen med Øen St. Jean udgør Dansk Vestindien. Men skønt disse Navne er kendte, og det staar for vor Bevidsthed, at disse Øer tilhører vort Fædreland, er det dog kun de færreste, der kan gøre sig nogen Idé om, hvordan disse Øer egentlig er. St. Thomas er den bedst kendte paa Grund af sin Havn, som nu er helt moderniseret. De to mindre Øer, St. Croix og St. Jean, er langt fra saa betydelige; og dog har de — dette gælder særlig St. Croix — før været meget velstaaende. St. Croix blev da kaldt Vestindiens Have og havde ikke sin Lige i Rigdom; men ak, de gode Tider

svandt for stakkels St. Croix, som snart vil blive lige saa forarmet, som St. Jean nu for Tiden er. Det er Tidspilde at undersøge Grunden til denne Tilbagegang; her skal kun gives en Skildring af Befolkningens Livsvilkaar.

Befolkningen er næsten udelukkende kulørt. Med Undtagelse af de Danske, nogle faa irske og nogle andre Europæere eksisterer der næppe en helt hvid Mand paa Øen. Ligesom paa mange andre af de vestindiske Øer endte den store Velstand ved Frigivelsen for Trældom. Den hvide Mands personlige Indflydelse over den sorte, en Indflydelse, der kunde have frémkaldt venskabeligt Samkven, forsvandt ganske efter Slaveriets Ophør. Den højere Klasse af Bourgeoisiet fandt Kolonien kedsommelig, og de blev mere og mere kede af den. Hvad var Følgen? Ejere og Proprietærer overlod Arbejdsforanstaltningerne til Personer, for hvem de sorte, skønt frigivne, kun gjaldt som et Slags Produktionsværktøj. Ofte har jeg hørt gamle Folk, som havde været Slaver, længes efter Slaveriets Dage, idet de paastod, at de havde det meget bedre i hine Tider. — Hvad man end vil tro om en Neger, er der ingen Tvivl om, at han kan blive meget hengiven over for sin Arbejdsgiver eller Herre. Der findes Negre, der har været i Tjeneste i Aarevis hos samme Familie, og som betragter deres Herres Familie som deres egen.

Des værre er den nye Generation ikke længere saadan; der hersker for Tiden en meget uheldig Uafhængighedsaand blandt dem. Det er meget vanskeligt nu til Dags at finde et virkelig godt Tjenestetyende blandt Negrene. Den vigtigste Grund til denne Forandring er Udvandringen, tror jeg. Negrene er forskellige i Karakter paa hver Ø. I de senere Tider er der kommet mange Emigranter fra Naboerne, og vore gode Folk paa St. Croix maa naturligvis komme i Berøring med dem. Mange mener, at den Opstand, som for nogle Aar siden hærgede vor Ø, skyldtes den daarlige Indflydelse fra Barbadosnegrene. Og det kan heller ikke drages i Tvivl, at vore Folk, som søger Arbejde i Høstens Tid paa Santo Domingo, bringer en meget daarlig Aand med hjem igen. Og dette kan ikke være anderledes. I denne Mulatrepublik syder Revolutionen hele Aaret rundt, og Kniven er det sædvanlige Vaaben, hvormed enhver Strid jævnes.

Som Regel er vore Negre venlige og gode, hvormed jeg altsaa mener den gamle Slægt; med Hensyn til den yngre maa det staa ved Kraft, hvad jeg ovenfor har sagt. Man siger om en, der ikke vil arbejde, at han er doven som en Neger; dette Udtryk er efter min Mening ikke retfærdigt, thi som Regel arbejder Negeren godt; selvfølgelig er der Undtagelser — men der er da dovene Folk hele

Verden over. Jeg kender en Del Familier, som har en Mængde Børn; ved egen Flid har de alligevel set sig i Stand til at sende disse Børn, det ene efter det andet, til Amerika, hvor de er kommet i gode Stillinger. Den værste Fejl hos Negrene er, at de elsker Stads og Pynt og derfor bruger for meget af Fortjenesten til højpullede Hatte, højhælede Sko og kulørte Kjoler. En Neger er forføngelig, men ikke hovmodig. En hovmodig Neger er det værste af alt i Verden. At man kan træffe en og anden af den Slags, er vel muligt, menneskelig Skrøbelighed er jo stor, og Stolthedens Last kan ogsaa trives under et sort Skind. Men jeg gentager: gennemgaaende er *St. Croix Negeren* en skikkelig Fyr; og jeg stoler her ikke blot paa min egen Dømmekraft, men ogsaa paa, hvad Folk, som har boet herude i mange Aar, mener om den Ting. En protestantisk Præst, en indfødt fra de engelske Øer, og som selvfølgelig kender til Befolkningen paa disse andre Øer, sagde for nogen Tid siden til mig: »Folkene paa St. Croix er virkelig storartede, jeg kender ikke mere gavmilde Mennesker end dem!« Og det er en ubestridelig Kendsgerning, at de gør, hvad der staar i deres Magt, for at hjælpe deres Præster.

Da den romersk-katholske Præstegaard blev bygget, arbejdede alle Arbejderne, foruden at de gjorde det betalte Fællesarbejde, en Dag frit hver Uge. Mange saadanne Eksempler paa Gavmildhed kunde anføres. Det er ikke mere end en Maaned siden, jeg læste følgende i *The Antiqua Churchman* (et episkopalt Blad): Til St. Pauls Festdag (det er den engelske Kirkes Værnehelgen) arbejdede Menighedens Medlemmer hele den foregaaende Uge gratis med at kalke Murene omkring Kirkegaarden og ogsaa del indre af Kirken selv. Og derhos maa man betænke, at den anglikanske Præst helt skal forsørges af sin Menighed, og at han i det mindste faar 100 Dollars om Maaneden foruden fri Bolig og fri Vogn.

Denne Gavmildhed øver de ogsaa indbyrdes. Vore St. Croix Folk er ikke selviske, og de deler villigt med andre, hvad de har. Hvor ofte har jeg ikke set Arbejdsfolk, der fik deres Morgenmad bragt ud til Arbejdet, villig dele den med deres Kammerater. Hvor ofte har jeg ikke set fattige Folk drage Omsorg for Folk endnu fattigere end de selv, delende det lidet, de ejede, med dem uden Tanke paa den næste Dags Plage. En Dag i forrige Maaned kom en fattig Kone fra Landet til mig og meddelte mig, at hun, skønt meget fattig, var villig til at paalage sig Ansvaret og Forsørgelsen af sin Søsters fire Børn, da denne ved en ulykkelig Hændelse var sat ud af Stand til at gøre det selv, og Konen havde selv fem Børn! Man finder vist ikke

let Magen til en saadan Selvopofrelse og Uegennytte i de europæiske Lande.

Der maa hertil bemærkes, at de indfødte fortjener meget lidt. De fleste arbejder for godt en Krone daglig, og den største Del af Aaret har de kun Arbejde de 5 Dage om Ugen. For denne lille Fortjeneste skal de leve og klæde sig selv. Jeg kender en Familie med seks smaa Børn, hvor Faderen kun tjener 80 og Moderen 40 Øre om Dagen. Hvordan i al Verden er saadanne Forældre i Stand til paa en anstændig Maade at opdrage deres Børn? Til nu er dette en uløselig Gaade for mig. Er det da saa forbausende, at Dødeligheden blandt Børnene er saa stor. Mødrene kan ikke føde sig selv og langt mindre deres smaa Børn. Det er almindeligt, at Moderen ti Dage efter Barnefødslen maa overlade Barnets Røgt til en Nabokone eller til de mindre Brødre og Søstre. De laver en Flaske med Sukkervand i Stand, og naar »Babyen« begynder at skrige, stopper lille Broder eller Søster Flasken i Munden paa den for at faa den til at tie. Barnet faar ingen Føde før Kl. 11 eller 12 om Formiddagen. Og hvad Føde kan det blive, naar Moderen har arbejdet i mange Timer med Hakken i den bagende Sol? Ja, det er gaet saa vidt, at Forældre har fyldt Rom paa Barnet, for at det skulde sove, til de igen kom hjem fra Arbejde. Dette er ikke Opspind. Saadanne Tilfælde bliver altid offentligt paatalt i vore Kirker her i Frederikssted; thi visselig maa saadanne Forældre dadles, skønt man paa den anden Side ikke maa glemme, hvor haardt disse Mennesker er spændt for, og at deres store Uvidenhed gør dem mindre skyldige.

Dette er i nogle faa store Træk en Skitse af de indfødtes Liv herude. Mange, mange Ting kunde endnu siges, men da Tiden er knap for mig, maa dette være nok til at give et almindeligt Overblik over Negerens Liv og Karakter.

Pater A. de Ridder, C. Ss. R.

Dristighed.

»Ugebladet«s Læsere vil mindes, at vi for nogen Tid siden her i Bladet protesterede imod det skamløse Angreb, som Indre Missions nye Formand, Pastor Moe, havde rettet imod den katholske Kirke i en Artikel i »Indre Missions Tidende.«

I dette Blads Nummer af 2. Maj rykker Bladets Redaktør, Pastor Christian Sørensen, sin Kollega Pastor Moe til Undsætning.

Pastor Sørensen's Indlæg er imidlertid af en ret ejendommelig Art.

Min Paastand gik ud paa, at Pastor Moe i Modstrid med Sandheden havde hævdet, at det i den katholske Kirke er forbudt Lægfolk at læse den h. Skrift. For at modbevise dette aftrykker Pastor Sørensen »efter et kirkeligt Blad«, der atter har aftrykt et engelsk Tidsskrift, *The Guardian*, nogle Udtalelser af den nyeste romerske Katekismus, hvilke Udtalelser iøvrigt sikkert er unøjagtigt oversatte og ikke bleven forstaaet af Pastor Sørensen. Hvad handler disse Udtalelser imidlertid om? — Om hvor vidt Kættere, der paa Trods og mod bedre Vidende benægter de aabenbarede Sandheder, kan blive salige. Hvad saa? — Ja, deraf følger saa — mener Pastor Sørensen — at det er meget *dristigt* af mig at ville foreholde Pastor Moe en Udtalelse som denne: »I Pavekirken kan Djævelen tumle med sine Løgne, saa frit han vil, fordi det er forbudt Lægfolket at eje og læse Bibelen.«

Jeg indrømmer, at jeg ikke forstaaer Pastor Sørensen's Argumentation, og jeg maa med Skam bekende, at hvis jeg aldrig har været mere dristig end ved denne Lejlighed, har jeg ikke noget at rose mig af i Retning af Dristighed.

For at tale alvorligt, Pastor Sørensen's Indlæg er Pjank og Uforstand, og jeg skulde slet ikke have omtalt det, hvis det ikke var, fordi Pastor Sørensen ender sin Artikel med at opkaste et Spørgsmaal, som man nok kunde ønske en Besvarelse paa af selve Hr. Pastoren.

Pastor Sørensen omtaler den Allad, som Pave Benedikt XV har knyttet til Maj Maaned i Aar. Pastor Sørensen, der selv sammen med Syndsforladelse meddeler fuldkommen Allad og paa langt lempeligere Vilkaar end den katholske Kirke, er meget forarget over Pavens Kundgørelse og ender med at skrive: »Kan Romerkirken i det hele betragtes som en kristen Kirke?«

Det er dette Spørgsmaal, som jeg gerne vil have Pastorens egen Besvarelse paa. Om det er af Mangel paa Dristighed, at Pastor Sørensen ved Garnisonskirke i København nøjes med at opkaste Spørgsmaalet uden at besvare det, ved jeg ikke. Men i saa Fald vil jeg paa egne og Trosfællers Vegne bede Hr. Sørensen være saa dristig at tale rentud og ikke nøjes med Hentydninger. At angribe i Form af Spørgsmaal, der lades ubesvarede, er efter min Mening en Form for Mistænkeliggørelse, der bør overlades til Smudspressen; den hører ikke hjemme i en Diskussion om kirkelige Spørgsmaal.

H. Gamél.

Vor Tids Kultur.

Overfor den megen hovmodige Brovten af vor Tids Kultur, hvilken man især før den store Krigs Udbrud kunde høre og læse saa mange Eksempler paa, er det interessant at finde et Vidnesbyrd i modsat Retning, hvilket *Dr. phil. Arthur Christensen* aflægger i en paa Gads Forlag nys udsendt lille Bog, »Engelsk og tysk Folkeaand«. Idet han udtaler sin Tvivl om de Fremskridt, vore Dages Mennesker har gjort, fortsætter han saaledes:

»Det er lidt af en Tilsnigelse, naar »Menneskene« tiltager sig Æren for, hvad der skyldes nogle ganske enkelte. En Mand blandt Millioner iagttager Fænomenet Elektricitet, en anden, tredje og fjerde undersøger Fænomenet, indtil det er bragt videnskabeligt i Orden; en Mand blandt Millioner opdager, at Elektriciteten kan anvendes f. Eks. til Meddelelse over lange Distancer; Telegrafene er skabt; en anden, tredje og fjerde arbejder med Løsningen af de tekniske, juridiske, kommercielle o. s. v. Problemer, som Telegrafene har givet Anledning til, alt medens Telegrafnettet spinder sig ud over Jorden. Masserne nyder godt af den nye Opfindelse og taler i stolte Ord om, at »vi« nu igen har gjort et vigtigt Kulturfremskridt. Opfinderen sætter sine Planer op, et Personale af dels teknisk uddannede, dels uuddannede Folk arbejder automatisk efter Planerne. Man kan lige saa lidt tillægge »Menneskene«, Massen, Æren for civilisatoriske Resultater eller Skabelse af Aandsværdier, som man kan gøre dem ansvarlige for alle de Forbrydelser, der daglig sker Verden over. Menneskeheden vilde i hvert Fald næppe staa sig ved Regningen, da det vistnok vilde vise sig, at Antallet af de Individuer, der sidder i Tugthuset Jorden over — rent bortset fra dem, der burde sidde der — var adskilligt større end Antallet af de Individuer, der præsterer kulturelle Nyskabelser, det være sig paa Opfindelsens, Tænkningens eller Kunstens Omraade. I det højeste kan »Menneskene« som saadanne gøre sig til af, at der af deres Art lejlighedsvis kan fremstaa et skabende Individ, og at Massen iøvrigt besidder Intelligens nok til, at nogle af de simpleste, mindst indviklede Resultater af de enkeltes Hjernearbejde kan gøres den begribelige.

Og nu Kulturen. Mest iøjnefaldende er vor Tids Fremskridt i Teknik og dermed i Komfort — rigtignok ogsaa i Fuldkommengørelse af Ødelæggelsesmidler. For Menneskenes Lykke og for deres Udvikling i aandelig Kultur er den Art Fremskridt i Virkeligheden af overordentlig ringe Betydning. I Aarhundreder har Kulturmennesker klaret

sig uden dem. Menneskene tilpasser deres Jeg, deres Virksomhed og ydre Forhold efter hvert teknisk Fremskridt, hvorved stadig nye Savn opstaar, saa at Forholdet mellem det erhvervede og det savnede bliver uforandret. Man saa lige saa godt ved Tællepraase i gamle Dage som nu ved elektrisk Lys — og bevarede endda Synskraften bedre. Som videnskabelig Landevinding betyder de tekniske Fremskridt nye Værdier, forøget Erkendelse; den praktiske Komfort, der opstaar deraf er forholdsvis ligegyldig for Kulturen.

Ved de æstetiske Værdier ser man tydeligst Uholdbarheden af Troen paa det uafbrudte Fremskridt. — *Skulpturen* kulminerede allerede med den hellenske Oldtidskunst; siden er maaske enkelte ved at efterligne Hellenerne eller ad nye Veje glimtvis naaet op i en lignende Højde, men aldrig højere. — *Malerkunsten* naaede sit højeste i det 16. og 17. Aarhundrede, siden har den været i jævnt Forfald. — *Arkitekturen* har haft en hel Række Blomstringsperioder; Stilarter, hver med sine særlige Fortrin, hver staaende som Udtryk for en Tidsalders Aand, vekslede indtil Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, saa forsvinder alt for at efterlade et tomt Rum; siden har man forsøgt at fylde Rummet ved at røre Opkog af de gamle Stilarter sammen til en arkitektonisk Lobescowes; det egentlige arkitektoniske Udtryk for vor Tid er de i Hæslighed uovertræffelige Stormagasin-Bygninger, der bestaar af Glasruder med en Ramme af graa Jernbeton. — Hvad *Digtningen* angaar, konstaterer man en Bølgebevægelse gennem alle Folk og alle Tider; der er næppe nogen Tvivl om, at vi nu befinder os og allerede i en Aarrække har befundet os i en Bølgedal, og det ikke hos et enkelt eller to—tre Folk, men over hele Linien. Og for at der ikke skulde savnes sikre Tegn paa Dekadencen, har Symbolister og Futurister overbudt hinanden i krampagtig Effektojageri og i Forsøg paa at gøre Forryktheden til den højeste Visdom. — Med Hensyn til *Finhed i Omgangstone*, Selskabelighedens og Taktens Æstetik, naaede den europæiske Verden sin Kulmination i det 17.—18. Aarhundrede. Udviklingen blev brat afbrudt ved den franske Revolution. Man har Optegnelser, bl. a. af franske Personligheder, hvem det var lykkedes at frelse Hovedet fra Frihedsmændenes Guillotine, og som levede ind i det 19. Aarhundrede. De havde Indtryk af, at de paa en eller anden gaadefuld Maade var blevet hensat i en anden, grovere og hæsligere Verden. Man vil næppe heller finde mange, der vil paastaa, at Dansens Kunst har været i fremadskridende Udvikling fra Menuettens til Cakewalkens Tidsalder. — *Musikken* stod paa sin Højde i Tiden fra Bach til Beethoven. Siden er maaske ganske enkelte Komponister i ganske enkelte Værker naaet op paa Siden

af disse to, men dermed er alt sagt. Hvor findes i Øjeblikket et Komponistnavn, der vil betyde noget for Efterverdenen? Man behøver blot at høre Beethovens niende Symfoni for rent umiddelbart at føle, hvilket Svælg af Forfald der skiller os fra den Tidsalder, som kunde frembringe en saa vældig Skønhedsaaften. Og det er knap hundrede Aar siden! Vi har endnu vore Rødder saa fast i Traditionen, at vi kan nyde den »niende«. Vil vore Efterkommere om hundrede Aar overhovedet kunne forstaa den?

At vi i æstetisk Henseende paa alle Punkter befinder os i en Forfaldsperiode, er saa iøjnespringende, at det maa slaa selv den blindeste. Forfaldet er forøvrigt ikke begrænset til den evropæiske Verden, men synes saa temmelig at gælde hele Jordens Befolkning. Men har vi da maaske vundet i *etiske Værdier*, hvad vi har tabt i æstetiske?

Hvis nogen nu om Stunder vilde ulejlige sig med at læse Skrifter, f. Eks. af antike Moralister som Seneca eller Epiktet eller ikke altfor trosbundne islamitiske Moralfattere, vilde han vistnok faa det Indtryk, at man til forskellige Tider lige fra Oldtiden har været lige saa vidt i Morallære, som man nu er. Vor Tids mange nye Erfaringer tillader os at se Spørgsmaalene fra flere Sider, Materialet er steget, Problemerne mangfoldiggjorte, det almenmenneskelige Grundlag er det samme. Men ganske vist, et er Teori, et andet Praksis. Det kunde jo tænkes, at vi var naaet videre end i tidligere Tider i at virkeliggøre de moralske Lærdomme, selv om den politiske Udvikling ikke just synes at bevæge sig i Retning af større Frihed og større Retfærdighed, men mere synes at have flyttet Magten og Afmagten fra nogle Hænder over paa andre. Ganske vist foranstalter vi ikke Gladiatorkampe som paa Senecas Tid, og legemlig Tortur som Led i Retsplejen er afskaffet. Vore Nerver er bleven afvænt med at se Pinsler og Mishandlinger paa nært Hold og vilde reagere voldsomt derimod; at de ret hurtig vilde kunne vænnes dertil igen, viser dog forskellige Beretninger fra Krigsskuepladserne. Men har vi Lidelserne i behørig Afstand, nyder vi dem alligevel. Den brave Borger vil til Morgenkaffen have sin Beretning om sprængte Løbegrave, om menneskelige Lemmer, der flyver ud i Rummet mellem Granatstumper, og han er ikke tilfreds, naar der kun berettes om Smaakampe med 500 Faldne. Han føler maaske nok en Slags svag Gysen ved de mange Frygteligheder, men han nyder dem dog.«

Saa vidt Dr. Christensens interessante og ret ydmygende Udtalelser. Det eneste, Forfatteren vil anerkende der er sket Fremskridt med, er den metodiske Videnskab. Mærkeligt er det, at Dr. Christensen ikke indser, at den eneste Kulturmagt af Betydning i Verden er Kristendomi-

men, og at Fremskridt og Tilbagegang i Kultur er afhængig af den henholdsvis større eller mindre Indflydelse, Kristendommen formaar at udøve i det menneskelige Samfund.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Der har i den sidste Maanedes Tid været afholdt Første Kommunion og Firmelse i vore fire Sognekirker i Stor-København. Den første h. Kommunion uddeltes til 115 Børn, 56 Drengene og 59 Piger, fordelte saaledes: i St. Ansgars K. 21 D. og 15 P., i Rosenkransk. 22 D. og 28 P., i St. Annæ K. 10 D. og 11 P. og i St. Andreas K. 3 D. og 5 P. — Firmelsens Sakramente meddeltes i St. Ansgars K. til 38 Børn, i Rosenkransk. til 42 Børn, i St. Annæ K. til 8 Børn og 25 voksne, i St. Andreas K. til 22 Børn og 9 voksne, ialt til 110 Børn og 34 voksne.

— Unios sidste Mødeaften i Vinter Fredag den 30. April formede sig som en hyggelig og fornøjelig Slutningsfest. For 125 tilstedeværende opførte ældre og yngre Medlemmer af Foreningen et ganske ukendt, kvikt lille Sangstykke af Sophus Neumann, hvilket gjorde stor og velfortjent Lykke. Det er sikkert en god Tanke, at saaledes ganske unge og forholdsvis ældre i Foreningen arbejder sammen til deres egen og alle andres Fornøjelse. En saadan Aften er dog forbunden med store Udgifter for Foreningen, af hvad Grund den, blandt andre, fortjener langt større Tilgang af Medlemmer. Formanden er Fabrikant H. Hoffmann, der som bekendt bor Købmagergade 48.

— St. Josefs Gilde holdt Mandag den 19. April sit aarlige Generalmøde, som lededes af Præsidenten, Hr. Pastor Braun. Foreningen har den Glæde stadig at være i Fremgang, saavel i Medlemsantal som i finansiel Henseende, saa den Tid er vel ikke fjern, da Foreningen kan tænke paa at bygge sig en Stiftelse. Som nyt Medlem af Bestyrelsen valgtes Hr. Tilskærer Henrichsen. Om kort Tid vil Foreningen holde et stort Agitationsmøde, saaledes at Trosfæller kan komme til at se, hvor fornuftigt det er at være Medlem af denne filantropiske Forening.

Østerrig. Det vil glæde mange Læsere at erfare, at de to nordiske Theologer, Danskeren Diakon Olrik og Svenskeren Student Assarson, trods de bevægede Forhold, Krigen medfører, i Ro og Orden kan fortsætte deres theologiske Studier i Jesuiternes Kollegium i Innsbruck i Tirol. Student Assarson har fundet den nys her i Bladet optagne

Artikel »Af en ikke-katholsk Theologs Oplevelser« saa interessant, at han har i Sinde at oversætte den paa Tysk.

Tyskland. Ved umiddelbar Forhandling mellem den H. Stol og den preussiske Regering er Mgr., Dr. Edmund Dalbor, Domherre i Posen, bleven udnævnt til Ærkebiskop af Gnesen-Posen. Under de forhaandenværende urolige Forhold har vel en saadan Udnævnelse, med Forbigaaelse af Domkapitlerne, været den letteste og mest praktiske. Saaledes har den den vigtige Ærkebispes stol i det vanskelige polske Distrikt ikke engang staaet ledig i tre Maaneder. Den nye Ærkebiskop, som kun er 46 Aar gammel, har haft det meste af sin præstelige Virksomhed i den Egn, hvor han nu har indtaget den højeste kirkelige Stilling.

Rom. Benedikt XV har sendt Kardinal Mercier 25.000 Lire til den nødlidende belgiske Befolkning. Gaven ledsagedes af et Brev, i hvilket Paven udtalte sin Tilfredshed med de Hjælpekomiteer til Fordel for Belgierne, som er blevet dannet i forskellige Lande. Biskoppen af Krakow har ligeledes modtaget 25.000 Lire fra Paven til den polske Befolkning. —

Marquis Giulio della Chiesa, Benedikt XV's yngste Broder, døde her midt i April. En anden Broder, som er Admiral ved den italienske Flaade, ledsagede Liget til Pegli sammen med Pavens Kammerherre, Mgr. Migone. Den 19de April læste Mgr. Migone den højtidelige Sjølemesse for den afdøde i Kirken San Giovanni dei Genovesi i Rom. Ærkebispemanden af Genova, Mgr. Gavatti, gav Absolutionen ved Baaren. Kirken var fyldt af en repræsentativ Skare af Kardinaler, Præster og Lægfolk, som ønskede at lægge deres Deltagelse i Pavens Sorg for Dagen.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

Den anden af de af det Apostoliske Vikariat anordnede Kvartalskollektur til Fordel for den danske katholske Kirkesag har indbragt: St. Ansgar 105,24, St. Knud 20,00, Jesu Hjerte 143,42, St. Josef 51,00, Immaculata 11,00, Sundby 17,58, Frederiksberg 90,88, Ordrup 55,61, Helsingør 11,25, Roskilde 37,08, Ringsted 13,60, Slagelse 6,72, Køge 8,00, Mariibo 18,00, Svendborg 21,25, Odense 30,00, Nyborg 6,14, Eshjerg 3,24, Kolding 4,00, Fredericia 52,00, Vejle 13,00, Horsens 14,00, Silkeborg 15,00, Aarhus 29,53, Randers 21,20, Aalborg 25,75, Reykiavik 7,00, ialt 831 Kr. 49 Øre.

København, den 3. Maj 1915. **Det Apostoliske Vikariat.**

Gaver til vestindiske Skolebørn. Undertegnede, som længe har arbejdet for Oprettelsen af et Hospital paa St. Thomas, har været og er ogsaa villig til at være Mellemed mellem godgørende

Mennesker her i Landet og Skolesøstrene paa St. Croix, hvilke paa Grund af Krigen er kommet i stor Nød og Forlegenhed. Jeg maa dog paa Foranledning bemærke, at ud over rede Penge, gode Skolesager og saadant Tøj, som er anvendeligt i Troperne, kan det hverken nytte at tilsende mig noget eller overhovedet sende noget derover. Det meste af det, vi forstaar ved »gammelt Tøj«, er saa lidt værd i Tropernes Sol, at den Nytte, det vilde gøre derovre, ikke engang er saa meget værd, som Fragten for Forsendelsen udgør.

Fru Hemicke, Silkeborggade 14^a. Ø.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V. og Oration.*
2. Bønnen om den *Helligaands syv Gaver*, Bønnebog S. 196.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, den 4. Maj 1915.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De troende, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke Søndag den 16. Maj Kl. 5 Eftm.

En lille Pintsebog. Smukt indb. 30 Øre. Heri hele Noveneandagten til den Helligaand samt andre Bønner og Betragtninger. Faas i Katholsk Bogsalg.

En ung Pige, velanbefalet, som har bestaaet Købmandsskolens statsanerkendte Afgangsprøve og har været paa Kontor et Aarstid, ønsker Plads. Billet, nrkt. *Kontorplads*, bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G. K.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa *Christi Himmelfarts Dag* i alle Vikariatets Kirker.

NB. Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge er kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelse af Litaniet til alle Helgener.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige **Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katholsk Kirke.

Christi Himmelfarts Dag.

Gudstjenesten holdes som paa Søndagene; efter Højmessens synges *Te Deum* i Anledning af Paasketidens Afslutning.

Torsdag den 13. Maj, **Kristi Himmelfartsdag**, holder **Maria-kongregationen for Mænd** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke og om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ afsluttende Møde med Festandagt.

Conventus pastoralis missionariorum insulae Selandiae erit feria secunda proxima (die 10. Maji) hora quarta cum dimidia.

Secretarius.

Kirkelig Kalender.

9. Maj. 5. Sønd. eft. Paaske.	16. Maj. 6. Søndag eft. Paaske.
10. — Mand. Antoninus, Biskop og Bekender. (<i>Bededag</i>).	17. — Mand. Kong Erik af Sverige, Martyr.
11. — Tirsd. Ferialdag. (<i>Bededag</i>).	18. — Tirsd. Venantius, Martyr.
12. — Onsd. Nereus og Fæller, Martyrer. Vigilie. (<i>Bededag</i>).	19. — Onsd. Petrus Cølestinus, Biskop og Bekender.
13. — Torsd. Christi Himmelfarts Fest.	20. — Torsd. Oktav af Christi Himmelfarts Fest.
14. — Fred. Oktavdag.	21. — Fred. Ferialdag.
15. — Lørd. Johs. Bapt. de la Salle, Bekender.	22. — Lørd. Vigiliedag (<i>Fastedag</i>).

Vincentskonferensernes andet Generalmøde for i Aar afholdes denne Gang først 5. Søndag efter Paaske (9. Maj). Mødested som sædvanlig i Forsamlingssalen, Bredgade 67.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paa Christi Himmelfarts Dag (Torsd. d. 13. Maj) holder de to Mariakongregationer Fælleskommunion i Messen Kl. 7³/₄.

Majandagten — se forrige Nummer af Ugebladet.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 16. Maj Kl. 7 Morgen og offentligt Møde med Optagelse Onsdag den 19. Maj Kl. 7¹/₂ Aften.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 14. Maj Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde afholdes Mandag den 10. ds. Kl. 8¹/₂ i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, Kbhvn.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin Titularfest med *Fælleskommunion* i St. Ansgars Kirke Søndag den 9de ds. Kl. 8 og med et *Festmøde* i Salen Mandag den 10. ds. Kl. 8¹/₂ Aften: Foredrag med Lysbilleder om »Gudsmoder i Renaissancens Kunst«. Strygeorkesteret har lovet at spille før og efter Foredraget. NB. Enhver katholsk ung Mand er velkommen.

Undervisning i **Knipling** tilbydes. Prinsesse Alexandrines Allé 8, St. Charlottenlund. **Fru H. Fleischer.**

NB. I Anledning af Christi Himmelfarts Dag agtes *Nr. 20* udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, hvorfor alle Meddelelser, Efterretninger, Annoncer o. s. v. maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag den 10. Maj.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 20.

Søndag den 16. Maj.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Et Spørgsmaal. — Krucifikset ved Skovsbo. — Pastor Carl Moe og Katholikkerne. — I Anledning af Pastor Chr. Sørensens Spørgsmaal. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Holland. Frankrig. Rom. Asien. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

256.

Christi Himmelfart.

Vor Frelser er i Himlen. Dette er Festens Evangelium. Et glædeligt Budskab var dette neppe saa ganske for hans første Venner. De tænkte vel derved nærmest kun paa den smertelige Adskillelse fra ham. Thi de forstod ikke alt endda. Men Aanden skulde komme og forklare dem alt. Aanden er kommen og har forklaret os alt fornødent. Fra den Stund er det et Glædesbudskab, at Jesus Christus er i Himlen.

I Himlen? Derved har vi at tænke paa Stedet for Guds fuldkomne Herligheds-Aabenbarelse, paa Guds Trone, lad os sige: I det høje; eller rigtigere vilde det maaske være at sige: I Midtpunktet for hele hans ubeskrivelig store Skabning, det Midtpunkt, hvor han troner, omgiven af Millioner og atter Millioner af lysende Verdener, af sine Hænders glimrende Gerninger.

Gud er overalt. Han er i hvert spirende Straa, i hvert bævende Blad, i det høje, i det dybe, i hver Dugdraabe og i Havets Afgrund, i den Luft, vi indaander. Og naar den gamle Mystiker siger: »Jeg vilde ikke drikke Vand,

hvis der ikke var noget af Gud deri,« saa er dette et Udtryk for det salige i den Tanke, at Gud er overalt. Altid og overalt kan vi være hos Herren.

Men dette gælder kun Guds aandelige og usynlige Nær-værelse, det indeholder endnu ikke det fulde Svar, som vi trænger til, paa Spørgsmaalet: Hvor er Gud? Hvor er Jesus Christus? Naar vi beder, »Fader vor, du, som er i Himlene,« da retter vi vore Tanker ikke til Luften over os eller til Afgrunden under os eller til Skabningens vrimlende Mangfoldighed omkring os, men til et Punkt i Tilværelsen, hvor han i særlig Betydning er, isin fuldkomne Herlighed og i denne Herligheds fuldkomne Aabenbarer. Der er Jesus Christus. Og hvad ligger heri af stort og trøsteligt for os? Meget. Christus er Faderens Aabenbarer. »Ingen har nogen Tid set Gud; den enbaarne Søn, som er i Faderens Skød, han har forklaret ham«¹⁾. »Hvo mig har set, har set Faderen«²⁾. Uden Christus er Gud den usynlige Gud, utilgængelig for os, Gud, saadan som han »bor i et Lys, hvortil ingen kan komme«³⁾. Men Christus er Faderens Aabenbarer. At han er i Himlen hos Faderen betyder for os, at vi i Himlen skal se Gud, som han er, se ham i Sønnen, at vi skal kunne samle os om hans Trone, tilbede ham i salig Samling, og at vi skal mættes, naar vi faar se hans Herlighed⁴⁾.

Christus er ved Faderens højre Haand. Hvad stort og trøsteligt ligger deri? Meget. Han er paa Faderens Trone. Guds højre Haand er en almægtig Haand. Og Christus paa Tronen er delagtig i Faderens Magt, almægtig, som Faderen er almægtig: »Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden«⁵⁾. Han regerer sin Kirke med Faderens Magt og Himlens Naade. Saa er hans Venner trøstige, medens de paa Jorden er »arme og elendige«, i Nød, under Kors, i Fare, i Forfølgelse, i Død. Men deres Herre glemmer dem ikke. Thi al Himlens Miskundhed er i hans Hjerte, og han redder dem nok; thi al Himlens Magt er i hans Haand.

K. Krogh-Tonning: »Kirkeaaaret«.

¹⁾ Joh. 1, 18. ²⁾ Joh. 14, 9. ³⁾ 1 Tim. 6, 16. ⁴⁾ Ps. 16, 15. ⁵⁾ Math. 28, 18.

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat.)

12. *Anna Maria Taigi* († 1837).

Den ærværdige Anna Maria Taigi, en jævn Arbejderkone, udmærkede sig ved sin enestaaende Fromhed. Hun fødtes den 29. Maj 1769 og var Datter af Apotekeren Luigi Gianetti i Siena. Den ansete Familie blev i Løbet af ganske kort Tid bragt til Tiggerstaven paa Grund af store Pengetab. Derfor flyttede Gianetti 1775 til Rom, og han og hans Hustru tog Plads som Tjenestefolk. Datteren sendte han til et Kloster, som opdrog fattige Børn.

Da Anna Maria var 13 Aar, maatte hun hjælpe med til at fortjene det daglige Brød. Først vaskede hun Silke for nogle Forretninger, og siden blev hun Kammerjomfru hos en adelig Dame. Verdens Fristelser, som udøver saa stor en Tillokkelse paa unge Mennesker, havde ogsaa stor Magt over Anna Maria. Hun vilde nyde alle denne Verdens Glæder, og kun hendes Forældres gode Eksempel og hendes egen religiøse Opdragelse hjalp hende.

1790 giftede Anna Maria sig med Dominikus Taigi, der var Kammertjener hos Familien Chigi. I de første Aar af sit Ægteskab hengav hun sig til verdslige Fornøjelser og Forfængelighed; men Naaden bankede stadig lydeligere paa hendes Hjerte. Anna Maria fandt ikke den søgte Fred; thi Tanken paa Gud og Evigheden fulgte hende stadig og lod hende ingen Ro. Hun opsøgte derfor en Skriftefader og vilde aflægge et Skriftemaal over hele sit Liv; men Præsten lod hende knap fuldende Bekendelsen, før han gav hende Syndsforladelsen og lod hende gaa med de Ord: »Hvorfor kommer De til mig — De hører jo ikke til mine Skriftebørn.« Den stakkels Kvinde var ganske raaddløs og bedrøvet over den haarde Tiltale, men vovede dog til sidst at henvende sig til en anden Skriftefader. Denne Gang førte Forsynet hende til den Mand, der skulde blive hendes Sjælesørger, det var det afgørende Øjeblik i hendes Liv, og hun kaldte det selv sin Omvendelse.

Hun havde nu lagt Haanden paa Ploven og saa sig

ikke tilbage, og til sin Død var hun tro mod alle Naadens Indskydelser. Hun var rigt udstyret med alle Aandens og Hjertets Gaver; hun havde en klar Forstand, en dyb Følelse og en sjælden Højmodighed. Af alle Kræfter stræbte Maria Taigi efter sin Stands Fuldkommenheder. Hun gik klædt saa fattigt som muligt og deltog kun i verdslige Fornøjelser for at glæde sin Mand. Det var hende magtpaaliggende, at ogsaa andre lagde Mærke til hendes Omvendelse, fordi hun mente, at hun havde megen Forargelse at gøre god igen.

I Bønnen fandt hun fra nu af altid en usigelig Trøst, og al den Tid, hun kunde afse fra sine moderlige og huslige Pligter, brugte hun til at bede. Ofte maatte hun bruge Nattens Timer dertil, men Maria Taigi paalagde sig gerne ethvert Offer for at vise Gud sin Kærlighed, men hun sørgede altid for at skjule det for andres Øjne; og det vidste hun godt, at hun ikke turde tilsidesætte sine Pligter som Ægtefælle og Moder for at hengive sig til Bøn eller andre fromme Øvelser. Hendes Mand var vel religiøs og godhjertet, men noget indskrænket, lunefuld og haard; hun viste imidlertid stedse saa megen Selvbeherskelse, at hun imødekom ethvert af hans Ønsker og var kærlig og venlig til enhver Tid.

Dette tilstaar Dominikus Taigi ogsaa aabent og ærligt. »Det hændte tit,« siger han, »at jeg fandt Huset fuldt af fremmede, naar jeg kom hjem — han taler om den Tid, da hans Hustru var kendt i hele Rom — straks lod hun dem alle skøtte sig selv, om det var aldrig saa høje Herre eller Prælater, der var hos hende, og modtog mig med Venlighed og Opmærksomhed. Og at hun gjorde det med Villighed, var ikke til at tage fejl af, hun havde gerne løst min Skorem, om jeg havde tilladt det. Hun var min og alles Trøst. Hun forstod saa fintfølende at formane, og hende kan jeg takke for, at jeg i mange Retninger forbedrede mig. Ved sin uforlignelige Klogskab forstod hun at bevare Freden i vor Familie, skønt vi var mange og havde meget forskellige Karakterer. Kamillus, min ældste Søn, boede i sit Ægteskabs første Aar hos os, og min Svigerdatter, som var meget stivsindet og altid vilde regere, var ikke nem at omgaas; men min Hustru forstod paa en egen

mild, men bestemt Maade at holde enhver indenfor sine rette Grænser. Naar jeg kom træt og gnaven hjem, var hun altid glad og opmuntrede og formildede mig med sin store Elskværdighed.«

Anna Maria sørgede praktisk talt for hele Familiens Underhold, og hele Husvæsenet hvilede paa hendes Skuldre. Familien var ikke lille — syv Børn havde hun skænket sin Mand, og desuden maatte hun forsørge sine gamle Forældre. I de senere Aar var der mange, som gerne vilde hjælpe hende; men hun modtog aldrig noget, hverken til sig selv eller sin Familie; hun vilde leve Livet, som Gud havde beskaaret hende det. Det var og blev en fattig Arbejderfamilie; men den var gennemtrængt af den kristelige Aand, og derfor herskede Tilfredshed i de fattige Stuer.

Den fromme Husmoder lod aldrig nogen Lejlighed gaa tabt til at fremme den religiøse Aand. Saa snart alle var staaet op, samledes de til Bøn, og saavidt Arbejdet tillod det, hørte alle Husets Medlemmer i Løbet af Morgenen den h. Messe. Om Aftenen samledes Familien til en from Betragtning, og dertil knyttede Moderen gerne en belærende religiøs Samtale. De sluttede Dagen med Aftenbønnen og med at bede Rosenkransen. Anna Maria vaagede med stor Omhu over sine Børn, især efter at de havde naaet den mere modne Alder; hun holdt dem til flittig at modtage Sakramenterne og fjernede alt daarligt Selskab fra dem.

Ved Guds Naade skete det, at Anna Marias overordentlige Fromhed blev kendt af hendes samtidige, allerede medens hun levede. Hendes lille Hus dannede Midtpunktet for mange fromme Personer i Rom. Kirkefyrster, Prælater og ogsaa mange højtstaaende verdslige Embedsmænd besøgte hende for at anbefale deres Anliggender til hendes **Forbøn** eller for at bede hende om Raad. Den ærv. Bartholomæus Menochio, den ærv. Vincents Strambi og mange andre Mennesker, der var bekendt for deres Fromhed, var nøje knyttet til hende. Selv Paverne Pius d. VII, Leo d. XII og Gregor d. XVI bevidnede den fattige Arbejderkone den største Højagtelse. Gud gav hende den Evne at kunne læse i Menneskers Samvittighed, at forudsige kommende Ting, at tyde Religionens Hemmeligheder og Forsynets Hen-

sigter med Kirkens Trængsler. Hun havde ogsaa en levende Følelse af al den Uret, hvormed Menneskeheden krænker Gud, og hun følte sig tilskyndet til at yde Sone derfor.

Det var hendes Livs Opgave at støtte Kirken ved Bøn og Lidelser, og en glødende Iver for Kirkens Interesser besjælede hende; mange Ofre bragte hun, og stadig steg hendes Bøn op til Gud, naar en Sag af Vigtighed stod for. Lidelser var hun aldrig fri for; Gud prøvede hende med den største aandelige Forladthed; han sendte hende Sygdom paa Sygdom og lod hende lide under Menneskers Had og Forfølgelse. Ofte syntes hun, at hun maatte bukke under for det kvalfulde Martyrium; men hendes stærke Sjæl holdt trods alt ud. Som St. Franciskus og mange andre hellige skal hun have baaret Mærker af Jesu Saar paa Hænder og Fødder.

Hele Livet igennem bevarede hun en rørende Ydmyghed og betragtede sig selv som alles Tjenerinde. De hellige har en saa stærk Følelse af Guds Majestæt, at de ikke vover at anse sig selv for noget stort. Hun har sikkert bedt Gud om at dø ringeagtet, som hun vilde leve; thi hun døde den 9. Juni 1837, uden at nogen bekymrede sig videre derom. Men det varede ikke længe, før hendes Minde blev forherliget. Høje og lave ærede hende som en Helgen, og 1863 lod den Apostoliske Stol sig bevæge til at paa-begynde den kanoniske Proces for hendes Beatification: den er dog ikke fuldendt endnu.

(Fortsættes.)

Et Spørgsmaal.

I Grundloven findes i § 77 følgende: »Ingen er pligtig til at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen; dog skal enhver, der ikke godtgør at være Medlem af et i Landet anerkendt Trossamfund, til Skolevæsenet svare de til Folkekirken lovbefalede personlige Afgifter.«

I den kommende Grundlov er denne Paragraf (§ 75) omdannet saaledes: »Ingen er pligtig at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen.« Resten er udeladt. Hvad er vel Meningen med denne Udeladelse?

Forgæves har jeg i den ændrede Grundlov søgt en

Hentydning til Venstres gamle Program, især afdøde Folketingmænd Bergs og Holstein-Ledreborgs, om at Skolepengene skal følge Barnet, hvor det end undervises.

I den gamle Grundlov (§ 85) staar der end videre: »De Børn, hvis Forældre ikke har Evne til at sørge for deres Oplærelse, vil erholde fri Undervisning i Almueskolen.« Dette lyder nu saaledes (§ 83): »De Børn, hvis Forældre ikke har Evne til at sørge for deres Oplærelse, har Ret til fri Undervisning i Folkeskolen. Forældre eller Værger, der selv sørger for, at Børnene faar en Undervisning, der kan staa Maal med, hvad der almindelig kræves i Folkeskolen, er ikke pligtige til at lade Børnene undervise i Folkeskolen.« Skal Ordene »selv sørger for, at Børnene faar en Undervisning o. s. v.« umuliggøre Understøttelse til slige Skoler? Hvad nytter saa Fattigmands Ret, naar han ikke evner at betale?

Det vilde være ret interessant at høre en Rigsdagsmands eller Jurists Svar paa disse Spørgsmaal. Fr. K.

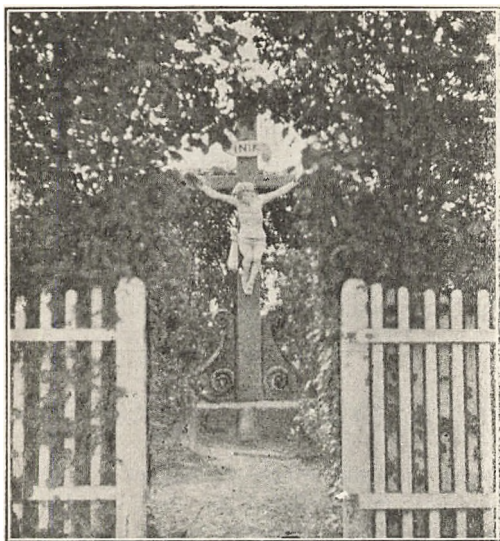
Krucifikset ved Skovsbo.

Da et stort Krucifiks for nogle Maaneder siden blev anbragt paa Mariahjemmets nordre Kapel-Mur, udtaltes det fra flere Sider, at dette vistnok var det eneste Krucifiks i Danmark, anbragt paa alfar Vej. Dette er imidlertid ikke helt rigtigt, thi i »Prospekter fra danske Herregaarde«, udgiven i 1847 af Landskabsmaler Richardt og Professor Becker, findes en Beretning om et fritstaende Krucifiks paa den fyenske Herregaard *Skovsbos* Grund, lidt Syd for Kerteminde. Ifølge denne Beretning er et Krucifiks bleven opsat tæt udenfor Gaarden af Enken efter Hr. Erik Hardenberg, som havde bygget Skovsbo, og som døde i Aaret 1604.

Hans Enke, Anna Rønnow, forblev indtil sin Død i Aaret 1609 paa Skovsbo. Hun var altid meget lidende, baade sjæleligt og legemligt, uden at kunne finde Lægedom for sine Lidelser. Det berettes, at da hun en Dag gik paa Marken udenfor Gaarden og bad andægtigt, aabenbarede Frelseren sig for hende, og at hun i samme Øjeblik følte sig helbredet. I taknemmelig Erindring herom lod hun et Krucifiks, ganske som hun havde set Frelseren, forfærdige og opsætte paa det Sted, hvor hun havde haft Synet.

Krucifikset blev, i naturlig Størrelse, smukt udskåret i Træ og blev anbragt paa et Fodstykke, ligeledes af Træ. Men efterhaanden forfaldt dette Fodstykke, og da Interessen for at bevare Krucifikset i god Stand maaske havde tabt sig i Tidernes Løb, blev selve Kristus-Figuren lagt op paa Loftet paa Skovsbo og efterhaanden ganske glemmt. Sagnet beretter imidlertid om urolige Tider paa Gaarden, efter at Krucifikset var taget bort fra dets Plads.

Da de spanske Tropper i 1808 sendtes til Danmark for at hjælpe de Danske i Krigen mod Sverige, opnaedes dog ikke Hensigten med deres Sendelse hertil. Thi Tropperne længtes hjem til Spanien og foretrak foreløbig at blive indkvarteret rundt om i danske Provinser fremfor at blive sendt til Skaane for at slaas med de Svenske. Saaledes gik det til, at der blev indkvarteret spanske



Krucifikset ved Skovsbo.

Tropper paa Skovsbo, hvor de en Dag fandt det glemte Krucifiks paa Loftet. Den daværende Ejer, Justitsraad Berg, gik ind paa deres Ønske om at faa Krucifikset restaureret og atter anbragt paa det gamle Sted, og han udførte det med saa stor Skønsomhed, at det ganske kom til at se ud som de Krucifikser, man i de katholske Lande saa hyppig ser ved Vejene. Et Gitter blev anbragt uden om det, og saa længe Spanierne blev dér paa Egnen, forsømte de aldrig at bede foran det, hver Gang de kom forbi det.

Endnu besøges Krucifikset ofte af fremmede saa vel som af Egnens Beboere, der med Ærbødighed betragter det smukke Krucifiks og gerne vil høre Fortællingen om Fru Anna Rønnow, Krucifikset og Spanierne, hvilken bevares fra Mand til Mand i Landbefolkningen paa den Egn.

L. St. Ch.



Pastor Carl Moe og Katholikkerne.

I sidste Nummer af *Plovsuren* har Bladets Redaktør *Hans Koch* skrevet en meget læseværdig Artikel under ovenstaaende Overskrift. Dens Fremkomst skyldes det hadefulde Angreb, som Pastor Moe har rettet mod den katolske Kirke, og som Pastor Gamél gav et ret energisk Svar paa her i Ugebladet.

Det interessanteste i Pastor Kochs Artikel er den psykologiske Forklaring, han giver af en Person som Pastor Moe. Denne er uden Tvivl i flere Henseender overmaade velmenende, han er besjælet af en oprigtig Iver efter at vække Mennesker op fra Ligegyldighed og Verdslighed til en Tro, der paa mange væsentlige Punkter ganske falder sammen med den katolske, og han fører ogsaa sikkert sit personlige Liv i Overensstemmelse med den katolske Morals Hovedgrundsætninger. Og alligevel er faa fyldt af et saadant Had mod den katolske Kirke som han, og han udslynger saadanne Beskyldninger mod den, at man, uden at træde Sandheden for nær, kan stemple de fleste af dem som ganske usandfærdige.

Af Pastor Moes Optræden giver nu Pastor Hans Koch følgende Forklaring: »Pastor Gamél overser det, som er den egentlige Forklaringsgrund til, at Folk, af hvem man med Grund kunde vente sig noget andet, udtaler sig paa en Maade, som, for at sige det, mindst er lidet klædelig og ganske ufrugtbar, vel snarest kun skadelig. Hermed forholder det sig saaledes, at der er mange ellers velsindede Mennesker, som mener at vise Nidkærheden i deres Overbevisning ved at optage alt hos deres Modstandere i værste Mening. Paa det religiøse Omraade er Fænomenet gammelkendt og træffes ikke sjælden netop hos saadanne, der i øvrigt i deres Liv lader sig lede af de højeste Principper. De har tilfulde tilegnet sig Herrens Ord om, at »hvo der ikke er med mig, er imod mig«, og som Apostlen Paulus vil de, selv om det skulde kræve de største personlige Ofre, sige: »Dersom jeg endnu tækkede Mennesker, da var jeg ikke Kristi Tjener,« og: »Selv om vi, eller en Engel fra Himmelen, prædiker et andet Evangelium end det, vi har prædikeret, han være forbandet!«

Men der er i deres Styrke en Ensidighed, en sjælelig Forsnævring, som gør, at de ikke kan forstaa, at der kan komme Tider og Lejligheder, hvor der skal tales ganske anderledes. De vil med Herrens Disciple paa det allerbestemteste have sig frabedt, at andre end de og deres nærmeste Kreds »driver Djævle ud i Jesu Navn« (Mark. 9,40); at sige derom: »Hvo som ikke er imod os, er med

os«, vilde synes dem en lunken Halvhed, og undrende vilde de ryste paa Hovedet, om nogen, endogsaa overfor saadanne, der »prædiker Kristus for Avinds og Kivs Skyld, ikke i nogen ren Hensigt«, i Stedet for at fare frem imod dem med et vældigt »Anatema«, vilde overbærende, næsten med et, omend vemodigt, Smil sige: »Ja hvad, Kristus forkyndes dog paa enhver Maade, det være nu paa Skrømt eller i Sandhed, og derover glæder jeg mig, ja vil og glæde mig!« (Fil. 1, 18). Det pinlige er nu, at der ofte i saadanne stærke og rene Sjæle, som oprigtigt ønsker at tjene deres Herre, kommer noget haardt og hævnnergigt ind i deres Hjerter. Helst saa de, at Ilden maatte falde ned fra Himlen og fortære alle de slemme Kættere (Luk. 9, 54); men da Gud ikke synes at ville gribe ind, saa føler man Forpligtelsen dobbelt tyngende, og uden egentlig ret at vide det arbejder man sig ind i en Sinds-tilstand, hvor man er fuldt rede til at optage snart sagt hvad som helst i værste Mening; ja tilsidst naar man til — indenfor det paagældende Omraade — saa at sige ikke at kunne høre, end mindre forstaa Modstanderens (den anderledes troendes) Argumenter, og da kan en Mand, som maaske ellers ingenlunde er uvidende, endsige skamløs, give et pinligt Indtryk af at tale uret og uforstaaende om Ting, som han efter sit almindelige Standpunkt burde kunne skønne over og vurdere.«

Der er i disse Ord uden Tvivl givet en Udredning af Pastor Moes rabiale Sjælstilstand, naar han taler om den katholske Kirke, som paa de afgørende Punkter passer ganske nøje. Pastor Kochs Udvikling er en Forklaring, men er den ogsaa en Retfærdiggørelse? Som saadan er den ikke ment fra Pastor Kochs Side — i alt Fald kun for en lille Del; den kan sikkert ogsaa kun for en meget lille Del være det. Pastor Koch minder selv i denne Sammenhæng om de altfor ivrige Apostle, der vilde have Ild til at falde ned fra Himmelen; dem truede Jesus ad og sagde, at de ikke vidste, af hvad Aand de var. Naar Pastor Moe raser mod den katholske Kirke, ved han heller ikke, af hvad Aand han er; han er i en sørgelig Selvskuffelse, hvis han tror, det er Guds Aand, som leder ham.

Ogsaa Pastor Sørensens ilde anbragte og meget ubetydelige Angreb paa den katholske Kirke tager Pastor Koch op til lidt nøjere Revision. Han kalder det hverken heldigt eller formaalstjenligt, som Garnisonskirkens Sognepræst i dette Tilfælde har optraadt. Han anerkender fuldt ud, at Kirkens Forbud mod at læse Bibelen kun gælder de af Kirken ikke-autoriserede Udgaver.

Naar Pastor Koch udtaler sin uforbeholdne Anerkendelse af Ugebladets sædvanlig fredelige Holdning overfor

anderledestroende, kan det kun glæde alle dem, der ved deres Bidrag til Bladet giver dette et saadant irenisk Præg. Med Personer vil vi heller ikke Krig, kun med Vildfarelsen. Og det ogsaa kun paa saadan Maade, at det kan være klart for alle, at det kun er vor Kærlighed til Sandheden, der undertiden kan drive os ud i Krig. Det er navnlig Mangelen paa Loyalitet i Fremstillingen af de katholske Sandheder, der kan faa os til at opgive vor fredelige Holdning; hos *Plovfuren* og dens Redaktør er Loyaliteten just en af de Egenskaber, vi mest beundrer. N. H.

I Anledning af Pastor Chr. Sørensens Spørgsmaal.

Jeg ønsker at slutte mig til den af Pastor Gamél i Ugebladet for den 9. ds. nedlagte Indsigelse mod Pastor Chr. Sørensens Genoptagelse i Indre Missions Tidende af afdøde Vilhelm Becks Spørgsmaal: Kan Romerkirken i det hele betragtes som en kristen Kirke? (idet det fremgaar af selve Formuleringen af Ordene og af Sammenhængen, at Pastor S. tænker sig Svaret benægtende.

Selv om jeg taler paa egne Vegne, kan jeg ikke tro andet, end at det overvældende Flertal af danske Theologer ikke deler Pastor Sørensens Anskuelse paa dette Punkt. Heldigvis da.

Thi hvis den katholske Kirke ikke er en kristen Kirke, saa er det ikke blot uendelig sørgeligt, da c. 300 Millioner Mennesker tilhører den, men ogsaa skæbnsvangert for de andre kristne Samfund. Thi i saa Fald har Kristendommen i mange Aarhundreder inden Reformationen svævet i Luften. Og i saa Fald har Herren ikke været med sin Kirke alle Dage, men Helvedes Porte har faaet Overhaand over den. Men derved vilde hele Kristendommen falde.

Dette kan og vil vi ikke tro. Og alene derfor siger vi: Romerkirken er en kristen Kirke. Gud ske Lov!

H. Lawaetz,
lic. theol.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Samme Dag, som dette Nummer udsendes til Læserne, afsluttede for 25 Aar siden Pastor Neuvel sit store Grundkøb paa Nørrebrogade, lige overfor Fælledvej. Paa det største Stykke af Grunden opførtes for c. 15 Aar siden et stort, fire Etages Hus, medens den gamle lille hvide, een Etages Ejendom blev henliggende næsten uforandret lige til disse Dage. Eller, rettere sagt, den hella uforandret til for otte Dage siden, da der rejstes et Plankeværk om den, og Nedbrydningen af den med Kraft paabegyndtes. Her skal der opføres en smuk katholsk Kirke, hvis Grundsten forhaabentlig vil blive nedlagt i Løbet af Sommeren. Kirken bliver i romansk Stil med byzantinske Enkeltheder, især i det indre, og skal prydes af to Taarne over Indgangen, der kommer til at ligge umiddelbart ud mod Nørrebrogade, lige overfor Fælledvej. Taarnene, som hver skal bære to Klokker, bliver prydet med Kors, hvis Spids vil være 33 m over Gaden. Kirkens Alter bliver særlig smukt, og dets Oprindelse har en hel lille interessant Historie. Efter Mogens Ballins Død fandtes i hans Gemmer et Brev, hvori han paa sin afdøde Hustrus (Grits) og egne Vegne bad sine efterladte »endvidere at opfylde vort, nemlig Grits og mit, Løfte at lave et Alter med Fodstykke af drevet Kobber til Pastor Neuvels Kirke paa Nørrebro i Lighed med de gamle romanske Altre paa Oldnordisk Museum. Inskriptionen skal være: Til Ære for Alterets helligste Sakramente lovede Grit og Mogens Ballin at rejse dette Alter, da deres ældste Søn Jan blev født den 19. Marts 1900.« Dette Ønske vil de efterlevende nu pietetsfuldt opfylde, og den nye Kirke vil paa denne Maade komme til at rumme en sjælden og værdifuld Seværdighed og en værdig Erindring om vor saa meget savnede Trosfælle.

— St. Josefssøstrenes nye Skole paa Østerbrogade skrider udmærket frem. De fleste Haandværkere har fuldendt deres Arbejde, og hvis intet ganske uventet eller usandsynligt indtræder, vil Skolen og dens Omgivelser være fuldt rede til efter Sommerferien at modtage en Flok store og smaa Piger, baade fra den gamle »Ecole française« paa Toldbodvej og mange andre.

— St. Josefssøstrene har Onsdag d. 5. ds. haft den Sorg at miste et af deres ældste Ordensmedlemmer, Søster Theresa af Jesus. Den bortkaldte, en Datter af længst afdøde Lensbaron Løvenskjold paa Løvenborg, indtraadte i Ordenen 1864. Søster Theresa var velkendt og skattet indenfor de katholske Menigheder, særlig i Aarhus og Randers, hvor hun i en Aarrække havde virket som Forstan-

derinde. Desuden har hun i mange Aar her i København haft det Hverv at besøge de fattige, en Opgave, som hun omfattede med stor Kærlighed. Til Trods for sin høje Alder spillede St. Theresa Orgelet i Hospitalskirken paa Nørrebro, indtil hendes sidste Sygdom tvang hende til at give Afkald derpaa. Et langt Liv, opfyldt af trofast Arbejde i Guds Tjeneste, har nu faaet sin Afslutning. Efter at have modtaget de sidste Sakramenter døde hun stille og fredeligt, ved fuld Bevidsthed til det sidste, idet hun med Andagt fulgte Bønnerne for de døende, som hendes Medsøstre bad ved hendes Leje. Den dybe, inderlige Fromhed, der altid har været saa fremtrædende hos den afdøde Søster, prægede ogsaa hendes sidste Time. R. I. P.

Holland. Bladet *Maasbode* meddeler, at Mgr. Nolens er afrejst til Rom i en særlig Sendelse fra den hollandske Regering, der ønsker at genoptage Hollands diplomatiske Forbindelse med Vatikanet. Mgr. Nolens bliver Hollands første Repræsentant ved den Hellige Stol. Mgr. Nolens er Fører for det katholske Parti i Andet Kammer af Generalstaterne (3: Rigsdagen).

Frankrig. I det lille Sogn *Cannet* ved Cannes var der for nylig stor Fest i Anledning af, at Paven havde skænket Ordenen *Pro Pontifice et Ecclesia* til den dygtige og opofrende Dame, Fru Calvy, der har organiseret og leder Sognets Kirkesang. Hendes mangeaarige, utrættelige og særdeles kyndige Arbejde har nu til hendes Bysbørns Tilfredshed fundet den smukkeste Anerkendelse. Under den festlige Højmesse paa hendes Hædersdag holdt Sognepræsten en fængslende Prædiken om Kirkemusikken.

Rom. Benedikt XV har udnævnt Pater *Enrico Rosa, S. J.*, til Redaktør af *Civiltà Cattolica*, ved hvilket Blad han længe har været en af de mest fremragende Medarbejdere, skattet baade af sine Kolleger og Læsere. Vigtige Spørgsmaal angaaende den katholske Lære og de religiøse Uoverensstemmelser betroedes til hans Pen, og han behandlede dem med Klarsynethed, Mod og Sindighed. Han var en af de første, der afslørede Modernismen, men Betegnelsen »Modernist« brugte han med Korrekthed aldrig i Flæng, kun om den skæbnsvangre Retnings virkelige Ophavsmænd og Tilhængere. Hans nylig under Titelen *I Gesuiti* (d. v. s. »Jesuiterne«) udkomne Bog tjener i fortrinlig Grad til at vise Jesu Selskab i dets sandeste og smukkeste Lys.

— Benedikt XV modtog forleden 2000 Pilegrimme fra Genova, ledede af Ærkebiskop Gavotti. Audiensen, der fandt Sted i *Sala ducale*, havde et meget storstilet Præg. Som Svar paa den af Mgr. Gavotti oplæste Adresse, i hvilken han udtalte Genovesernes Glæde og Stolthed over, at

Hans Hellighed var født i deres Midte, svarede Paven med en aandfuld Tale, hvori han ytrede sit Ønske om, at han til alle Tider maatte have Grund til som nu at glæde sig over sine Genovesere.

— En af det unge katholske Italiens Foregangs-mænd, Dr. jur. Mario Chiri fra Pavia, er død. Den 18de April blev han begravet i Rom, fulgt til Graven af mange Tusinde Mænd og unge Mennesker af alle Samfundslag, med høj Røst bedende deres Rosenkrans. Over 50 flor-omvundne Faner blev baaret efter Ligvognen. Ikke blot det katholske Partis Mænd har vist den afdøde den sidste Ære. Landbrugsminister Cavasola holdt i Bestyrelsesraadet for de offentlige Arbejder en Tale, i hvilken han ydede Chiris Personlighed og Dygtighed fuld Anerkendelse, og det samme gjorde Atheisten og Socialisten Cabrini, Pavias Rigsdagsmand, som ved sit Bysbarns Kiste udtalte varme Ord om ham, Ord, der tolkede Beundring for Chiris overbevisningstro Virksomhed i det offentlige Liv. Chiri blev kun 33 Aar gammel. Han var en overlegen Aand, formet i fremragende Mænds Skole. Han var Yndlingslev af Contardo Ferrini, den berømte Jurist, hvis Beatifikationsproces forberedes. Mænd som Kardinal Maffi og Tonioli saa hen til ham som en af den katholske Sags lyseste Fremtidshaab. Han var en af de Mænd, hvis sociale Liv naturnødvendigt bærer Frugt, fordi det med skjulte Rødder drager Kraft og Velsignelse af al Krafts Kilde, den daglige Kommunion. Er han menneskelig talt bleven kaldt bort »før Tiden«, saa har hans virksomme Aand og Haand dog allerede udrettet store Ting. Han var Sjælen i Arbejdet for de katholske Fagorganisationer over hele Italien; de sicilianske Minearbejderes Kaar, Kvinders og Børns Arbejdsforhold og lignende Felter kulegravedes af hans stærke og kyndige Vilje. Aldrig dulgte han sin katholske Overbevisning; karakteristisk var hans Samtale med den kirkefjendtlige Ministerpræsident Luzzatti, den Gang denne lovede ham sin Støtte til Gennemførelse af hans Planer. »De er altsaa Katholik?« spurgte Luzzatti. — »Ja, vel er jeg saa«, svarede Chiri. — »Troende Katholik?« — »Ja, fuldtud troende.« — »Lige indtil Skriftemaalet?« — »Ja, endogsaa lige indtil Skriftemaalet,« kom Svaret med et lille Smil. — Paa sit Dødsleje ytrede Chiri, at det var ham aldeles uvæsentligt, om hans Liv skulde fortsættes her eller hisset. »Enten det bliver her eller i Paradis, saa saa skal jeg nok arbejde videre paa den katholske Sags Fremme.« Hans unge Hustru modtog den hellige Kommunion sammen med sin døende Mand, og efter hans Ønske var deres lille Barn til Stede i denne højtidelige Stund, der besejlede deres Kærlighed og deres Tro. *Euge, serve bone. . .*

Asien. (Jerusalem.) Ordensfolk, der som Flygtninge fra Jerusalem er ankommet til Rom, fortæller om Djemal Pashas og hans Soldaters Fremfærd imod katholske Præster og Ordensfolk af begge Køn. De bliver skaanselsløst forjaget og deres Ejendom beslaglagt, mange Steder ødelagt, Vinhaverne tilintetgjort og Olietræerne omhugget. Assumptionisternes, Franciskanernes og Dominikanernes Klostre gaar det især ud over; i det sidstnævnte af disse har man indrettet Pashaens Harem. Patriarken, Mgr. Camassei, er dybt rystet; ved Afskeden med de bortdragende Ordensfolk sagde han: »Rejs, — jeg frygter, her vil ske værre Ting endnu. Jeg siger Dem Farvel; thi jeg faar Dem aldrig mere at se.«

Elisabeth-Vincentsforeningens Regnskab

for November 1914 til Maj 1915.

(Konferens K. & N.)

Til Børn:		Til voksne:	
39 Livstykker.	2 Nederdele.	18 Lømmetørklæd.	2 Uldtrøjer.
61 Chemiser.	4 Par Strømper.	5 Par Sokker.	2 Chemiser.
46 Par Pige-Benkl.	4 Tørklæder.	1 Par Seler.	2 Blusliv.
26 Skorter	52 Skjorter.	1 Parasol.	1 Kjole.
(4) Nattrøjer.	54 Dreng-Bluser.	1 Par Vanter.	1 Forklæde.
39 Forklæder.	58 Par Dreng-	1 Hat.	2 Trøjer.
54 Kjoler.	Benklæder.	1 Par Underbenkl.	2 Lagener.
15 Par Muffediser.	32 Par Kapsko.		
4 Huer.	3 Svøb.		
3 Kaaber.	3 Trøjer.		
Ialt uddelt: 528 Stk. Tøj, 32 Par Kapsko, 1 Parasol, 79 Urtekram, 476 Liter Mælk, 37 Hektoliter Kul			
Af Gaver har Foreningen modtaget følgende: 2 Skorter, 1 Par Strømper, 4 Huer, 3 Livstykker, 15 Par Muffediser, 4 Par Sokker, 1 Par Seler, 2 Uldtrøjer, 1 Par Underbenklæder, 1 Hat, 1 Kjole, 2 Par Vanter, 5 Tørklæder, 1 Trøje, 3 Kaaber, 1 Lagen.			

Rosenkranssognet.

Inkassationen af de tegnede **Bidrag** (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) er paabegyndt Tirsdag d. 11. ds. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirkes** Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst ligesaa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til **Rosenkranssognet** hører ifølge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg** og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro** indtil Stenogade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdel af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby**, **Vigerslev** og **Vanløse Distrikter** samt i det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende **Landdistrikt**.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen i Boyesgade 8 samt af Kirkeforstanderne. **Forstanderskabet.**

Assumptionsskabet (Amalievej 14). Fred. den 21. Maj Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4½ fransk Prædiken og Kl. 5 sakr. Velsignelse. I Juni, Juli og Aug. holdes hverken ovennævnte Messe Kl. 8 eller den franske Prædiken.

Kirkelig Kalender.

16. Maj.	6. Søndag eft. Paaske.	23. Maj.	Pintse-Søndag.
17. —	Mand. Kong Erik af Sverige, Martyr.	24. —	Mand. 2. Pintsedag.
18. —	Tirsd. Venantius, Martyr.	25. —	Tirsd. 3. Pintsedag.
19. —	Onsd. Petrus Cølestinus, Biskop og Bekender.	26. —	Onsd. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).
20. —	Torsd. Oktav af Christi Himmelfarts Fest.	27. —	Torsd. Oktavdag.
21. —	Fred. Ferialdag.	28. —	Fred. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).
22. —	Lørd. Vigiliedag (<i>Fastedag</i>).	29. —	Lørd. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).

St. Ansgars Kirke. Søndag den 16. Maj Kl. 5 Efterm. Foredrag i Anledning af den forestaaende Firmelse af voksne. 2den Pintsedag. Kl. 8 Firmelse. Kl. 10 Højmesse.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion i Anledning af Titularfesten Søndag den 16. Maj Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. Mandag den 17. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften holdes Møde i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 16. Maj Kl. 7 Morgen og offentligt Møde med Optagelse Onsdag den 19. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr.

En lille Pintsebog. Smukt indb. 30 Øre. Heri hele Novendandagen til den Helligaand samt andre Bønner og Betragtninger. Faas i Katholsk Bogsalg.

Undervisning i **Knipling** tilbydes. Prinsesse Alexandrines Allé 8, St. Charlottenlund. **Fru H. Fleischer.**

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag
St. Ansgars Kirke.....	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke.....	» 7 $\frac{1}{2}$	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke.....	» 3	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel.....	» 3	»
Immaculatakirken.....	» 2 $\frac{1}{2}$	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken.....	» 5	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet.....	» 2	» 2
St. Annæ Kirke.....	» 8	» 8
St. Andreas Kirke.....	» 5	» 7 $\frac{1}{2}$

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, beles rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 21.

Søndag den 23. Maj.

1915.

INDHOLD: Pintse. — En svensk Birgittinernonne i Rom. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Nye Bøger. — Nyt fra Vulgata-Revisionen. — Svar paa et Spørgsmaal. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Rom. Italien. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Pintse.

I Dag vor Frelfers Værk fuldendtes,
i Dag er Kirkens fødselsfest,
i Dag den Helligaand nedsendtes,
og Himlens Aand blev Jordens Gæst.
Til Himmels Jesus Krist var faren
at trone ved Guds højre Haand;
i daglig Bøn Apostelskaren
nu ventede paa den Styrkens Aand.

Og, som de bad paa Pintjedagen,
der lød med eet et mægtigt Brus;
det var som stærke Stormes Bragen,
der fyldte brat det hele Hus;
som Himlens klare Lyn det lued,
man følte, det var Herrens Vejr,

og Tunger som af Ild man stued,
der daled ned til en og hver.

Da var det, Kirkens Liv begyndtes
som Jesu Kristi sanddru Tolk;
Guds store Gerninger forkyndtes
med flammerøst for alle folk;
thi, hvo der standsed for at høre
paa Naadens Bud, som her udgif,
— hvor klang det lifligt for hans Øre,
sit Modersmaal han høre fik.

Da Simon Petrus tog til Mæle,
hans Tale Vej til Hjertet fandt,
saa ved sit Ord tre Tusind Sjæle
den samme Dag for Gud han vandt.
Og overalt, hvor Herrens Venner
gaar ud at vidne trindt paa Jord,
paa deres Tales Kraft man kender
Gud Helligaandens stærke Ord.

Kom, Kristne, lad os Pintse holde
med Tak for Aandens Morgengry;
hans flammeteringer blev ej kolde,
hans Kraft i Dag er lige ny.
Mod ham til evig Tid skal stige
vor Lov og Pris og Tak og Bøn,
den Aanders Aand i Himmerige,
een Gud med fader og med Søn.

Deb 1012.

En svensk Birgittinernonne i Rom*).

Ugebladet har i de senere Aar kunnet bringe flere glædelige Meddelelser om den gamle herlige Birgittinerordens Opblomstring i vore Dage. I Aargangen 1912 fandtes en interessant Artikel om Sion Abbedi i England, her



Den h. Katharina af Vadstena.

i Bladet anmeldes regelmæssig hvert Fjerdingaar det engelske Birgittinertidsskrift, som Birgittinerpatrene i London, de eneste i Verden, udgiver, og her har ligeledes været fortalt om det lille Birgittinerkloster, der for et Par Aar siden er bleven oprettet i Rom. I Dag kan vi fortælle ret udførligt om dette sidste og om den Kvinde, som er

*) Efter en Artikel af *Gerda Hellberg-Castelli* i det svenske Blad *Idun* den 25. April 1915. Gengives med Redaktionens Tilladelse.

blevet Redskabet for at oprette St. Birgittas Orden i den evige Stad.

Siden den h. Birgitta i Aaret 1373 afgik ved Døden i Rom, har denne By kun rummet to Birgittinernonner: St. Birgittas egen Datter, den h. Katharina af Vadstena, og Søster Elisabeth Hasselblad, som er Hovedpersonen i denne Skildring.

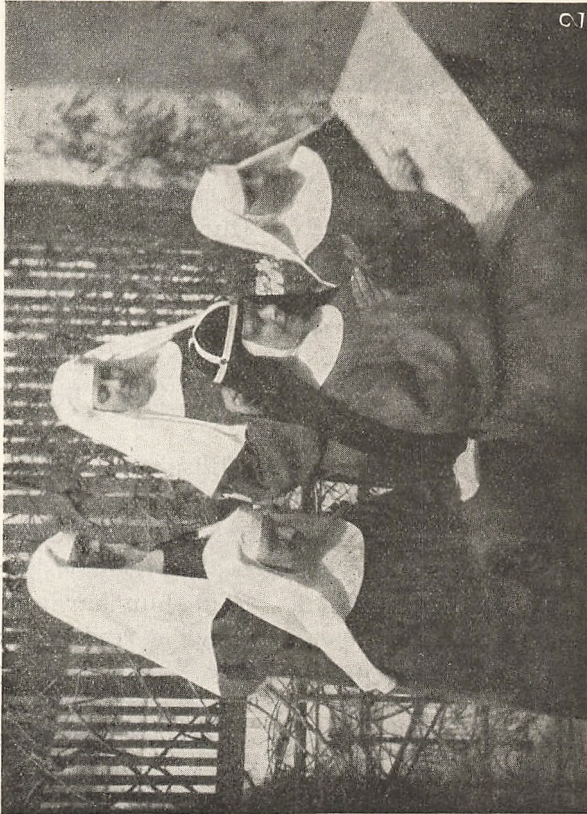
Da Sverige gik over til Protestantismen, tabte det hurtig Interessen for sin Ejendom i Rom, St. Birgittas Hus ved Piazza Farnese, hvorfor dette omsider gik tabt; fra 1693 kan man sige, at ethvert Baand mellem Rom og Sverige er sønderbrudt, endskønt der endnu hviler den Servitut paa det omtalte Birgitta-Hus, at det skal understøtte svenske Katholikker, der kommer til Rom.

Nu tilhører Birgittas Hus Kirken S. Maria i Trastevere, som har udlejet det til polske Karmeliternonner. Disse har lejet Huset for 99 Aar med Ret til at fornye Lejemaalet »for bestandig«. Men om der anvendtes en stærk Paavirkning fra Sverige, kunde det vel tænkes, at man — af Ærefrygt for Birgittas Minde — vilde tillade hendes Landsmænd atter at komme i Besiddelse af den minderige Bygning. Den vilde dog være den rette Plads for et Birgittinerkloster. Men Svenskerne er vel for lidt interesserede i deres Fædrelands gamle, store Minder og for snæversynede til at ville fremhjelpe noget saa slemt som et romersk-katholsk Kloster!

Dog hvo ved, om ikke denne Tanke alligevel til Slut kunde realiseres? Thi der findes nu i Rom det første lille Frø til en Birgittinerorden, og det er en Svensker, som har taget Initiativet hertil. Søster Elisabeth Hasselblad er det nye lille Samfunds *Madre superiore*, og fem unge Nonner er hendes Novicer. Billedet viser Søster Elisabeth, som sidder i Midten med den velkendte Birgittinerdragt — Hovedbeklædningen med de hvide, korslagte Baand paa sort Grund og de fire røde Kokarder er overordentlig klædelig — og fire af hendes Novicer. *Mother* kaldes Søster Elisabeth af alle; her tales nemlig mest Engelsk, da fire af Novicerne er fra Stor-Britannien og kun en eneste fra Italien.

Efter noget Besvær og mange Forespørgsler fandt jeg

Villino di Sancta Brigida, som ligger ved *Via Aurelia* i Nærheden af St. Peterskirken i et af de fattigste Kvarterer i Rom. Udvendig er der intet, som tyder paa en religiøs Orden; Vinduerne, som er anbragte højt over Gaden, staar vidt aabne; er man kommen ind i Huset, ser man dog straks et lille Billede af den hellige Birgitta, og i Tale-



Søster Elisabeth med lire Novicer.

værelset staar paa Bordet det svenske blaa-gule Flag og byder en velkommen. Husets skrupuløse Renlighed indvendig frembyder den skarpeste Kontrast til den noget smudsige *Via Aurelia* udenfor. Fra Husets Bagside, hvor der findes en lille Have, samt fra Terrassen paa Taget har man den herligste Udsigt ud over den smukke Dal, som løber mellem *Via Aurelia* og *Gianiculum*, og ud over de blaa Sabinerbjerger i det fjerne. Mod Nord stiger St.

Peterskirkens Kuppel op mod Sky; i saa kort Afstand synes den at ligne en Jætte.

Jeg faar Indtryk af noget godt og glad i det lille Hus, saa uligt ellers, hvad Klostre sædvanlig er. (Mon? *Overs.*) Kanske det er de smaa Dimensioner, der gør alt saa hjemligt. Det lille Kapel, hvis Alter smykkes af svensk Træsløjd, som Søster Elisabeth har lært sine Novicer, er det eneste, som tyder paa en religiøs Orden. Foruden Nonnerne opholder der sig for Øjeblikket seks unge Piger, Flygtninge fra Jordskælvet, som Gæster i Klosteret. De har tilsyneladende i den gode, stille Verden her allerede for en Del glemt det skrækelige, de saa nylig har oplevet.

Saa meget — og ikke mer — faar jeg at vide af Søster Elisabeth om hende selv. Hun er meget tilbageholdende, og jeg har ikke Lov til at tage et Portræt af hende alene. Men hun svarer villigt paa Spørgsmaal, medens det gode vakre Blik i hendes Øjne hviler paa mig. Jeg faar en stærk Sympati for denne Kvinde. Moder er netop det Navn, som bedst karakteriserer hende, skønt hun vistnok kun er paa min egen Alder.

Allerede tidlig traadte Søster Elisabeths religiøse Anlæg frem. Da hun ikke var mere end syv Aar gammel, plejede hun at gaa ensom omkring i de høje Skove omkring Falun, hendes Hjemsted, og bede: »Himmelske Fader, før mig til den rette Hjord.« Thi hun havde allerede set og hørt, at der rundt omkring hende fandtes flere forskellige Kirkesamfund og forskellige Slags Tro, og dog havde hun læst i Bibelen: »Der skal blive een Hjord og een Hyrde.« Og hun sørgede allerede over maaske ikke at komme i den rette Hjord; thi dertil stod hendes Hu.

Men Tiden gik, og Livet kaldte til Arbejde, og Søster Elisabeth tog til Amerika og blev Sygeplejerske der, ja tilsidst endog, skønt ung, Forstanderinde for et Hospital. Det var, medens hun var i Washington, at hun gik over til den katholske Kirke. Den var, i hendes Øjne, bleven den rette Hjord. Men det strenge Arbejde, hvorved hun aldrig sparede sig selv, i Forbindelse med mangeaarig Lidelse nedbrød hendes Helbred, og hun var dødsdømt af Lægerne.

Da opstod der hos hende en stærk Længsel efter at

slutte sit Liv under det samme Tag, hvor hendes Landsmandinde, den store Birgitta, havde lukket sine Øjne. Hun foretog den lange og besværlige Rejse fra New York til Neapel og derfra videre til Rom, hvor hun søgte og fandt Tilhold hos Karmeliternonnerne i Birgittas Hus ved Piazza Farnese. Her ventede hun stille at skulle slutte sine Dage.

Men »Mennesket spaar, og Gud raa'r.« Hun behøvedes endnu her paa Jorden, og i Stedet for at dø kom hun sig. Paa den Tid var det vistnok, at Tanken om at oprette en Birgittinerorden i Rom opstod hos hende. Men denne Tanke kunde ikke virkeliggøres med det samme. Søster Elisabeth rejste derfor til England og Amerika for at arbejde for sin Plan, og tre Aar gik hen. Da vendte hun tilbage til Rom og fik af Paven speciel Tilladelse til at iklæde sig den oprindelige Birgittinerindedragt, og i selve det Rum, hvor Birgitta døde, iklædtes hun Dragten.

Ideen om at oprette en Birgittinerorden i Rom er nu realiseret, selv om denne endnu blot er i sin første Begyndelse. 2¹/₂ Aar har den nu bestaaet. Det er Søster Elisabeths Idé at gøre den til et Slags Fristed for unge Piger og give disse Hjælp og Beskyttelse, især i deres Fritid, og redde dem fra Udelivets mange Fristelser. Endnu kan Ordenen ikke tage imod mange: Nonnerne er fattige, og Villaen er lille. Jeg spurgte en af Novicerne — thi »Moder« havde igen været syg og maatte ikke tale for meget — om de havde en Fond eller andre Hjælpekilder. Fra et Par Steder havde de en fast Understøttelse, men Resten var frivillige Gaver eller kom ind gennem deres Arbejde. »Men Moder er saa forunderlig til at faa al Ting til at strække til,« sagde den unge Nonne med Beundring i sin Stemme. »Og det synes heller ikke, at vi sulter,« tilføjede hun leende, idet hun pegede paa sig selv. Hun fortalte ogsaa, at Søster Elisabeth er et levende Mirakel for alle Læger. Disse havde flere Gange opgivet alt Haab om at redde hende, og alligevel var hun atter og atter levet op paa ny. Hun lider meget af Søvnløshed og sover sjælden mere end et Par Timer om Natten, hun kan i Reglen kun nyde flydende Føde, og alligevel tænker og

arbejder hun for andre. Her — om nogen Sinde — er det Sjælens Kraft, der holder det svage Legeme oppe.

Da jeg spurgte Søster Elisabeth, om hun ikke trængte til mere Plads og en Dag flyttede til et større Hus end den lille Villino di Sancta Brigida, svarede hun: »Det overlader jeg til Gud. Han har hidtil hjulpet og vil ogsaa fremdeles gøre det. Hvor ofte har jeg ikke set rigelig Hjælp ankomme just i det rette Øjeblik!«

Jeg ved ikke, om Søster Elisabeth har den Tanke, at hendes lille nystiftede Samfund en Dag skal vokse til et mægtigt Træ, og at hun da skal faa Birgittas Hus tilbage. Dette vilde kun være en retfærdig Tilbagegivelse af røvet Gods. Og var det mere, end Mindet om en af Sveriges største Kvinder kræver det, om Opinionen i Sverige blev saa stærk, at der blev gjort noget for at faa Birgittas Hus tilbage? At de, som nu ejer det, vil skænke det bort, er næppe rimeligt. Men kunde Sveriges Kvinder ikke tage denne Sag i deres Haand?

Om der blev sat en Indsamling i Gang i Sverige for et saadant Formaal — maaske er disse mørke Tider ikke det rette Øjeblik dertil — vilde mange med mig, selv om de ikke er Katholikker, alligevel se det med Glæde. Tanken er jo blot at øve Godhed, at hjælpe, at give til de fattige. Er vi ikke alle, Protestanter som Katholikker, enige om, at dette er et ædelt Livsmaal, og bør vi ikke af Hjertet ønske »Moder«, at hendes Værk maa bestaa, at hun maa blive bevaret for sin Barnekreds endnu mange Aar, og at hun tilsidst efter sit møjsommelige Liv maa kunne lægge Staven ned med Haab om, at hendes Værk vil bære rig Frugt og en Dag blive hjemme i den hellige Birgittas eget Hus?



Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Fortsat.)

13. *Adelheid Cini, † 1885.*

Den lille Ø Malta har i vor Tid fostret mange fromme Mænd og Kvinder, blandt hvilket den ærv. *Adelheid Cini* bør nævnes. Hun blev født d. 25. Oktober 1838 i La Valletta og var sine Forældres 13. Barn. Faderen var en velhavende Borger, Ejer af en stor Brød- og Melforretning. Der herskede en udpræget kristelig Aand i Familien, og Børnene og Tjenestefolkene blev hver Aften samlet til Bøn. Adelheid vilde vie sit Liv til Gud og indtræde i et Kloster, men paa Faderens Bøn afstod hun fra sit Forsæt og blev hos ham, da han var gammel, og alle de andre Døtre allerede var gift. Hun tog sig meget af den kvindelige Ungdom, som hun lod undervise i Religion og tilskyndede til hyppig at modtage Sakramenterne. Efter Faderens Død bad hun om Optagelse i forskellige Klostre, men fik overalt et Afslag, saaledes at hun deraf erkendte det som Guds Vilje, at hun skulde blive i Verden og der vie sine Kræfter til at vinde fortabte Sjæle.

Paa Øen Malta hersker paa Grund af Militærvæsenet ikke de bedste Sæder. Adelheid Cini ofrede sig helt for at redde stakkels faldne Kvinder. Hun skyede intel Offer for at opsøge disse Stakler og talte indtrængende med dem om deres sørgelige Liv. Hun havde rige Evner til at vinde andre, og hun omvendte ogsaa mange. Efter sin Fader havde hun arvet en temmelig stor Formue; den brugte hun til at skaffe saa mange af disse stakkels Kvinder som muligt en lille Medgift, saa de kunde blive ordentlig gift, eller hun hjalp dem til en Stilling, hvor deres Sædelighed ikke var i Fare.

Senere tilfaldt Faderens Hus Adelheid, og hun omdannede det til et Asyl for Vajsenhusbørn og faldne Kvinder. Hun kaldte det »Instituttet til Jesu guddommelige Hjerte«. Hendes Broder Paul og andre Slægtninge hjalp hende højmodigt med Forvaltningen deraf. Hun lagde ualmindelige

Evner for Dagen som Bestyrerinde af denne Anstalt, der havde saa tvivlsomme Behoere. Det var først og fremmest hendes store, altopofrende Kærlighed, der gav hende en saadan Magt over Hjerterne. Som den gode Hyrde op-søgte hun de fortabte Faar, ofte med Fare for Livet; ved Gaver og Løfter lokkede hun dem ud af Lastens Huler; der var ikke en By, et Fængsel eller et Hospital paa Øen, som hun ikke gennemsøgte. Hun sørgede for, at Vajsenhusbørnene og de uægte fødte Børn blev anbragt i gode Familier og sørgede selv for deres Underhold.

I Institutet opbød hun alt for at gøre Opholdet der saa godt som muligt. Andagtsøvelser og Bønner var hende et virksomt Middel, og ingen kunde i Længden modstaa hendes kærlige og hjertelige Formaninger. Selv levede hun et fuldstændigt Klosterliv, forsagende alt og aldrig ventende Lønnen for noget her paa Jorden — det var hendes Livs Princip. Andagten til Jesu h. Hjerte, som hun satte saa stor Pris paa, er Nøglen til hendes enestaaende Næstekærlighed og Offervillighed. I denne gode Sags Tjeneste brugte hun sine Kræfter i den Grad, at hun allerede døde 1885, kun 47 Aar gammel. I Aaret 1910 tilkendte Paven denne heroiske Sjæl Ærværdighedstitelen. Hendes Institut overdroges efter hendes Død til St. Vincentssøstrene.

(Sluttes.)

Nye Bøger.

Ejler Møller: Om Oplæsning i Børneskolen. (2. Oplag. Gad. København. 1914.)

Det er en belærende lille Bog, Seminarieførstander Møller fra Odense har udsendt om den meget vigtige Sag: Oplæsning i Børneskolen. Han paastaar, det er muligt at naa, ikke alene en naturlig, forstandigt udtryksfuld Læsning, men endogsaa det virkelig skønne paa Oplæsningens Omraade med Flertallet af Eleverne inden Udgangen af Folkeskolen. Jeg skal ikke benægte Muligheden heraf, men kun bemærke, at efter min lille Erfaring naas hverken det sidste eller endog ikke engang det første med Flertallet af de nævnte Elever. De fleste af Folkeskolens Lærere vil vistnok give mig Ret heri. Men

ganske vist følger man ikke Forfatterens Metode, som først og fremmest er langsom Læsning og derefter gennemført Korlæsning. Kan man end paa adskillige Punkter ikke følge de givne Anvisninger — som Tilfældet ofte er, hvor en Metode gennemføres i sine yderste Konsekvenser — er der dog, som allerede antydte, en Del gode Vink at finde i Bogen for en Lærer i det vigtige, men ofte forsømte Fag: Højtlesning.

N. H.

The Catholic Review. Edited by the Bridgelline Fathers. April 1915. (London 6 d.)

Trods Krigens Uro og sikkert adskillige andre Vanskeligheder fortsættes Birgittinernes smukke Kvartalskrift støt og roligt. En lang Artikel beretter om de herlige Kunstværker, hvorpaa Benediktiner-Abbediet paa Monte Cassino er saa rigt. Gribende fortælles om en lille belgisk Missionsordens Skæbne, dens vanskelige Arbejde i det indre Afrika o. s. v. En anden Artikel handler om den store italienske Helgen Paul af Korset, † 1775, som stiftede den i mange Lande saa vel kendte Passionist-Orden. Forfatteren til sidstnævnte Artikel kritiserer med Rette den tidligere saa yndede Maade, hvorpaa Biografer fuldstændig ødelagde Helhedsindtrykket af den Helgens Karakter, de vilde beskrive, naar de ligesom fordelte vedkommendes forskellige Egenskaber i Skuffer med Paaskrifter som: »Hans Ydmyghed«, »Hans Kærlighed til Bønnen«, »Hans Villighed til at lide« o. s. v. En vidtløftig Gennemgang af et bekendt engelsk-protestantisk Værk om de ældste Helgener interesserer ikke særlig danske Læsere.

N. H.

Nyt fra Vulgata-Revisionen.

I Tilslutning til Artiklen i Ugebladets Nr. 17 om *Vulgata* vil det sikkert interessere Læserne at faa et Uddrag af det fængslende Foredrag, som et af *Vulgata*-Kommissionens Medlemmer, Abbed Ambrogio Ammelli, O. S. B., for nylig holdt i Rom. Abbeden sagde blandt andet:

Ikke uden et lille Smil erfarede jeg, at da vor højærværdigste Præsident, Kardinal Gasquet, gjorde sin sidste Rejse til Amerika for at samle de nødvendige Bidrag til vort Arbejde, nærmede der sig ham en Dag en Person, som meget hemmelighedsfuldt og alvorligt tilraadte ham at benytte St. Hieronymi Autograf for ved Hjælp af den at rette den nuværende *Vulgata*. Det var sandelig et godt Raad, men hvem ved, hvor en saadan Autograf eksisterer?

Hvor i Verden skal man finde denne ærketypiske Vulgata, fra hvilken alle de Codices (Haandskrifter), der er til, mere eller mindre direkte er alledede?

Vel ved jeg, at Cassiodor har haft en Del af den mellem Hænderne, hvad vor lærde Kollega, Dom Chapman, beviser i sit smukke Arbejde »Noter om Vulgataevangeliernes oprindelige Historie« (1908). Jeg maa bekende, at jeg et Øjeblik haabede at kunne opspore den i St. Peters Kapitelbibliothek i Vatikanet. I Nationalbibliotheket i Firenze havde jeg nemlig fundet en snurrig, apokalyptisk Codex fra det 15. Aarh. med følgende mærkelige Notits: »Efter hvad man paastaar, findes der en, skreven af den hellige og store Hieronymus's Haand;« men efter at have undersøgt alle Vatikanerbibliotekets Kataloger fra det 14de og 15de Aarh. har jeg ikke fundet andet Spor af det end »en ældgammel Bibel med meget stor Haandskrift,« og en anden, »kostbar og indsvøbt i Gyldenstykke,« hvilke begge to ikke mere er til. Man har sagt mig, at de sammen med andre kostbare Haandskrifter blev røvet og muligvis tilintetgjort under den saakaldte bourbonske Ødelæggelse af Rom 1527.

Da nu ethvert Haab om at genfinde den saa eftersøgte Autograf er tabt, har vi ikke andet at gøre end at rekonstruere den med kærlig Taalmodighed igennem en »vildsom, frygtelig og tæt Skov« af Tusinder og atter Tusinder af Varianter, indeholdte i de talrige eksisterende Codices. Til visse vil vi ikke gøre det unyttige og hartad umulige Arbejde i sin Helhed at samle over otte Tusinde Codices, af hvilke syv Hundrede skriver sig fra Tiden før det 11te Aarhundrede. Der har været dem, som troede, at et saadant Arbejde var nødvendigt. Vi vil imidlertid indskrænke os til at give en fuldstændig Katalog over dem, idet vi klassificerer dette Vulgatas umaadelige store Arvegods i Følge de respektive Familiegrupper. Enhver kan forestille sig, hvilket ihærdigt Arbejde en saadan Klassifikation medfører, selv om adskillige Lærde har givet værdifuld Bistand dertil, saasom Berger, Dobschutz, og for det Nye Testamentes Vedkommende Wordsworth, Withe, von Soden m. fl. Det er mig derfor en Glæde at kunne meddele, at dette Arbejde er bleven betroet vor Kollega, Dom Henri Quentin fra Abbediet Solesmes, en Mand, hvis Navn allerede er ganske godt kendt i Litteraturen gennem hans lærde og sagkyndige Værk om den romerske Martyrologi (1909). En saadan særdeles ønskelig og efter omfattende Studier foretagen Klassifikation, baseret paa de enkelte Codexfamiliers Karakteristik, er bestemt til at danne en værdifuld Maalestok for afgørende at erkende, hvilke iblandt dem der fortjener mere eller mindre Opmærksomhed

med Hensyn til det os foresatte Maal og for som unyttig Ballast at kunne udkaste en meget stor Del af det umaa-delige Stof, der er ophobet i Bibliothekerne, idet vi be-grænser os til at foretrække de Familier, der nærmer sig mest til Vulgatas oprindelige Tekst.

Medens dette finere Arbejde modnes og fuldkommen-gøres, skrider det forberedende Arbejde med at samle og tilrettelægge Stoffet frem under Omhu og Flid. Dette Ar-bejde bestaar i ved Anvendelsen af den fotografiske Metode med hvidt paa sort at gengive de vigtigste Codices, som er spredte omkring i Europas forskellige Biblioteker, og som er af italiensk, spansk, irsk og gallisk Oprindelse; disse repræsenterer ganske godt de forskellige Recensioner og Teksttyper.

Vort Bibliothek er allerede beriget med godt og vel sytten hele Bibler i fotografiske Gengivelser, deriblandt først og fremmest den berømte Amiatinske Codex fra Fi-renze, desuden med mange Psaltere, Evangelier og andre Skrifter, ialt omtrent 300 Bind, hvad der svarer til 22000 fotograferede Sider.

Paa samme Tid bliver de lidt efter lidt fordelt til vore forskellige Medarbejdere, som er spredte i Ordenens Klo-stre i Italien, Tyskland, England, Belgien og Frankrig, til hvem det er mig kært at sende en broderlig og taknem-melig Hilsen. Idet disse Medarbejdere følger nogle Reg-ler, som er udtrykkeligt foreskrevne for at opnaa den for-ønskede Ensartethed, sammenholder de omhyggeligt deres Codex med den Clementinske Vulgatatekst, der i 1908 er bleven særtrykt i Spalter, saaledes at de kan indføre Va-rianterne i den brede Margen, nøjagtigt med enhver nok saa lille Forandring og Radering i Teksten, som atter se-nere bliver undersøgt paa Originalen.

Dette Medarbejdernes sammenholdende Arbejde bli-ver derefter yderligere fuldkommengjort og kontrolleret af den i Rom residerende Kommission. Naar dets Nøjagtig-hed saaledes er sikret, skrider man til at klassificere og gruppere Varianterne, idet man overfører dem i et dertil indrettet, stort Register, hvis Sider hver er inddelt i 40 Spal-ter. Hver Spalte indeholder en Codex's Varianter afmær-kede med dens Ciffer, saaledes at man næsten ved første Øjekast kan gøre sig Rede for de forskellige Familiers ind-byrdes Forhold.

Denne sammenlignende Metode er formaalstjentlig for at kontrollere de forskellige Medarbejders Arbejde og bi-drager i høj Grad til, at vi lettere kan orientere os an-gaaende de forskellige Codexfamiliers nærmere Slægtskab; den viser os Vej til at opspore selve Varianterne, og hvil-ken Læsemaade der er den ældste og mest ægte. Paa

samme Tid paapeger den nøjagtigt Vulgatas Omskiftelser og oplyser for os dens lange og dunkle Gang ned gennem Aarhundrederne og Nationerne. Dette store Registers Taalmodigheds- og Nøjagtighedsarbejde er betroet vor Medbroder Dom Henri Contlineau, ligeledes fra Solesmes.

For øvrigt bestaar langt den vanskeligste Del af Arbejdet i at træffe det rette Valg af Tekstens sande, oprindelige Læsemaade mellem to eller flere forskellige Læsemaader, alle støttede af et vist Antal Haandskrifter: thi den mest ægte Læsemaade har ikke altid Flertallet af Codices for sig lige saa lidt som de ældstes Autoritet. Der findes nu og da et sjældent Tilfælde, i hvilket den sande Læsemaade kun findes i Mindretallet af Haandskrifter, og maaske endog det Tilfælde kunde foreligge, at man fandt den ægte skjult i en eneste Codex, idet de øvrige indeholder en Forandring, som rækker næsten lige til Oprindelsen. I dette Tilfælde er det nødvendigt, at Tekstens Historie kaster Lys over Vejen og leder Kritikerens Haand.

Det er vel sandt, at den almindelige Klage, de Lærde fremfører i vore Dage, er den, at det er et kun altfor sparsomt Lys, der hidtil er naaet ned til os, særlig om Vulgatas Oprindelse og første Historie. Berger, den nyeste og maaske mest kompetente af dens Historikere, bekræfter dette for os. Men derfor skal vi dog ikke tabe Modet overfor den Opgave at finde nye Dokumenter og det saadanne, der kan tjene os til stærke Lyskastere, som med deres Straalebundter kan oplyse dens Vandring, saa vi kan komme til at se klart ogsaa med Hensyn til dens endnu taagede Oprindelse.

. . . . Det er mig kært her at nævne de to Bind, som nylig er udkommet af den berømte Codex-Vercelli, de fire Evangelier, et Værk, som Kardinal Gasquets Lærdom og Taalmodighed har skænket os, og som er særlig værdifuldt for os, da vi nu er paa det rene med, at dets Tekst har tjent St. Hieronymus som Kilde til hans rettede Vulgata snarere end Brescia Haandskriftet, som de lærde anglikanske Udgivere havde troet, han havde benyttet. . . .

Under Udgivelse befinder sig den saa eftersøgte Sarezzano Purpur-Codex, som jeg for mange Aar siden havde den Lykke at opdage, men som først nu fremkommer i sin Helhed. . . .

Det er mig en særlig Tilfredsstillelse her at meddele en ligesaa glædelig som uventet Nyhed, som er af største Vigtighed for Vulgatastudiet. Enhver ved, hvilken Betydning det har at faa opdaget Resterne af de gamle, latinske Oversættelser fra før St. Hieronymus, særlig for nogle af det Gl. Testamentes Bøgers Vedkommende, af hvilke vi

endnu hverken besidder Spor eller Brudstykker. . . . Jeg overlader det til Dem selv at forestille Dem min glædelige Overraskelse, da jeg nylig i en Codex i Domkirken i Vercelli ikke blot fandt de gamle latinske Oversættelser af Tobias's, Judiths og Esthers Bøger, men endogsaa hele Vetus Vulgata af de to Esthers Bøger, som vi hidtil ikke besad mindste Brudstykke af. En saadan Oversættelse var sikkert kendt af Beda den Ærværdige, af hvis Kommentar jeg har haft Lejlighed til at undersøge særlig to Stykker af den *antiqua translatio*, som falder sammen med Codex-Vercelli.

En anden heldig Opdagelse er det i disse sidste Dage bleven mig forundt at gøre. Biskoppen af Molfetta havde laant mig et græsk Palimpsest-Haandskrift, under hvis Tekst jeg har fundet den første Skrift, som viser sig at stamme fra det sjette Aarhundrede og indeholder værdifulde Brudstykker af Ezechiel og andre, maaske endnu ikke udgivne Smaating.

Her maa jeg ogsaa nævne et nyt Bind af vore *Collectanea*, som min Medbroder de Brugne fra Abbediet Maredsous forbereder, Resultatet af endeløse og taalmodige Studier i Evropas vigtigste Bibliotheker. Det drejer sig om alle *extra biblica*, d. v. s. de Kapitler og Udtog, som i forskellig Form findes i de haandskrevne Bibler, og som bidrager ikke lidet til at belyse Arbejdet med Klassifikationen af de respektive Codices's Familier.

Endelig er det vel værd at nævne en ny Maade at gengive Palimpsesterne paa, opfunden af en af vore Benediktinermunke, hvorved Tydningen af den underste Skrift betydelig lettes. Særlig Dom Mauser i Beuron har her udmærket sig og har allerede udgivet en Palimpsest fra St. Gallen (6te Aarhundrede), i hvilken Profeterne efter Vulgata indeholdes. Denne Metode haaber vi i stor Maalestok at anvende til Samlingen af de talrige Brudstykker af Vulgata fra det 6te og 7de Aarhundrede, som endnu er fangne og levende begravede under nyere Skrift i Bibliothekerne i Rom, Neapel, Milano, Wien, Paris og München, og som sikkert vil kaste meget Lys over Vulgatas Tilstand paa Cassiodors Tid, han, der har indlagt sig saa megen Fortjeneste ved at rette og bevare den. Lad os haabe, at det engang maa lykkes os at fremdrage denne store Landsmands Relikvier saavel som Resterne af hans Bibliothek under Ruinerne af hans ensomme Kloster i Vivari, ligesom det er vort Haab, at et andet, ikke mindre værdifuldt Bibliothek snart maa blive tilgængeligt for den kristne Videnskab, nemlig det, der nu i Aarhundreder har været fængslet i Sultanens Palads i Konstantinopel.

Ved E. R.-L.

Svar paa et Spørgsmaal.

Sidste Nummer af Ugebladet med Hr. Pastor Kerff's Forespørgsel sendte jeg til Hr. Folketingsmand, Dr. phil. Moltesen, som har været saa elskværdig at tilstille Ugebladet følgende lille Udtalelse:

»Fr. K. forstaaer ikke, hvad Meningen er med, at sidste Halvdel af § 77 i den gamle Grundlov (»dog skal enhver o. s. v.«) er udeladt i den nye Grundlovs § 75. Det synes dog saa lige til. Efter den gamle Grundlovs § 77, som falder sammen med Juni-Grundlovens tilsvarende §, skal enhver, der ikke er Medlem af Folkekirken eller af et i Landet anerkendt Trossamfund (de anerkendte Trossamfund er det romersk-katholske, det reformerte, det biskoppelig-metodistiske og det mosaiske) betale de til Folkekirken lovbefalede personlige Afgifter til Skolevæsenet. Denne Grundlovsbestemmelse, der i sin Tid fremkom, for at ingen for time-lige Fordeles Skyld skulde fristes til at udmelde sig af Folkekirken eller et af de anerkendte Trossamfund, har længe været følt som en Byrde for mange indenfor den danske Folkekirke, fordi den indskrænkede Trosfriheden, for saa vidt som de, der ikke hørte til den eller til et af de fire nævnte Trossamfund, skulde betale et Ekstrabidrag til Skolevæsenet.

Bestemmelsen i den nye Grundlovs § 83 om, at »Forældre eller Værger, der selv sørger for, at Børnene faar en Undervisning, der kan staa Maal med, hvad der almindelig kræves i Folkeskolen, ikke er pligtige til at lade Børnene undervise i Folkeskolen«, grundlovfæster det, som er Sædvane nu, for saaledes eftertrykkelig at værne Forældrenes Ret til at bestemme om, i hvilken Aand de vil have deres Børn undervist. Paa Finansloven er der opført flere Hundrede Tusinde Kroner til de private eller frie Skoler netop for at hjælpe ogsaa Fattigmands Børn Adgang til dem.«

Idet jeg takker Dr. Moltesen for den Beredvillighed, hvormed han har opfyldt det i Forespørgslen udtalte Ønske om at faa en Rigsdagsmands Opfattelse at høre, skal jeg blot tilføje, at jeg har forstaaet de omtalte Paragraffer paa samme Maade, som de her er forklaret.

Det forekommer mig ikke, at vi er daarligere stillede under den nye Grundlov end under den gamle med Hentil det vigtige Spørgsmaal om at opnaa Støtte fra Stat og Kommune til vore Skolers Drift. Desuden grundlovfæstes Retten til at holde privat Skole, hvad der absolut er et Fremskridt. Men en Regering, der er fjendtlig sindet mod privat Skoledrift, kan, hvis den vil, lægge denne en væsent-

lig Hindring i Vejen ved at berøve den pekuniær Støtte fra offentlig Side. Det sidste havde ikke været muligt, om Grundloven udtrykkelig havde lovfæstet det gamle Krav fra grundtvigske Friskolefolks Side, om at »Skolepengene skulde følge Barnet.«

Vi har vist alligevel i det hele Grund til fra katholsk Side at være tilfredse med den nye Grundlov, om der end er enkelte Ting tilbage, vi kunde ønsket ophævet, f. Eks. Landsherrens Forpligtelse til at bekende sig til Lutheranismen. — Her, som saa ofte, vil det have meget at sige, i hvor frisindet Aand de nye Bestemmelser haandhæves. Kvindernes Deltagelse i det politiske Liv, som sikkert mange har lovet sig saa store Frugter af, vil rimeligvis ikke blive ret meget at mærke.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Alle, som har overværet Gudstjenesten i Rosenkranskirken, er enige om, at Menigheden paa Frederiksberg trænger haardt til en større Kirke. Den nuværende Kirke er jo i Virkeligheden kun et større Kapel, som næppe kan rumme de mange Børn, der søger Skolerne der ude. Ved Firmelsen, da Kirken som sædvanlig var fyldt til Trængsel, udtalte Biskoppen for nylig sit inderligste Ønske om, at den Tid ikke maatte være fjern, da Menigheden kunde drage ind i et lysere og rummeligere Gudshus, og hver Gang, naar der rejser sig og indvies en ny Kirkebygning, hører man fra mange Læber det Spørgsmaal: Naar faar vi dog en ny Kirke paa Frederiksberg? — Det har vel endnu lange Udsigter med den ny Kirke, men det er i hvert Tilfælde en Pligt i Tide at sørge for de nødvendige Midler, for at Maalet kan naas. Det lille Fond, som i Tidens Løb er bleven indsamlet, har i den henrundne Uge faaet en kærkommen Forøgelse, idet en anonym har tilstillet Forstanderskabet 2000 Kr. med den Forpligtelse, at hverken Kapital eller Renter maa røres, førend Kirken bliver bygget. En hjertelig Tak til den anonyme Velgører.

Fredericia. Højmessen paa Kristi Himmelfarts Dag fik et særlig højtideligt Præg derved, at tre unge Mennesker i 20 Aars Alderen under samme modtog den første h. Kommunion, efter at de Søndagen forud havde aflagt den katholske Trosbekendelse. Den første Bænk paa den ene Side var forbeholdt Neokommunikanterne; paa den anden Side sad deres forlovede, hvoraf de to, som er Katholikker, ligeledes modtog den h. Kommunion. Det var opbyggeligt for Menigheden at se disse tre unge Mennesker knæle andægtig under hele den h. Messe og være Vidne til den

Ærbødighed, hvormed de nærmede sig Herrens Bord. Før Kommunionen henvendte Sognepræsten nogle indtrængende Ord til Neokommikanterne. — I en Tid, hvor en stor Del af Ungdommen har Sans for alt andet end for Religionen, og hvor ogsaa katholsk Ungdom saa ofte vender deres aandelige Moder Ryggen og drages ud i Ligeegyldighedens og Vantroens Malstrøm, er det en stor Glæde at se unge Mennesker, der ledede af Guds Naade med Mod og Uforfærdethed stiller sig under Korsets Banner, der fører til Frelse, Liv og Opstandelse.

Rom. *Osservatore Romano* meddeler, at der er sket Henvendelse til Paven om at hidrage til Genoprettelsen af Louvains Bibliothek. Paven har vist den største Imødekommenhed og givet Ordre til, at alle Skrifter og Værker, som kan afses fra Vatikanets Bibliothek, skal stilles til Disposition for Louvains Universitet. Dette Skridt er uafhængigt af, hvad Paven yderligere maatte bestemme til Genoprettelsen af det ødelagte Bibliothek.

— Benedikt XV har tilstillet M. Victor Bucaille, Vicepræsident for den franske katholske Ungdomsforening, sit Portræt, under hvilket han med egen Haand har skrevet følgende Linjer: »Vi beder Gud udøse sine ypperste Naadegaver over *Frankrigs katholske Ungdom*, thi paa denne Forening bygger vi vort bedste Haab for den ædle og højsindede Nations Fremtid, den Nation, der for os altid vedbliver at være Kirkens ældste Datter.« Disse Ord udfyldes paa en smuk Maade af dem, som Paven nylig skrev under sit Portræt til Biskoppen af Sens, Mgr. Chesnelong: *Utinam renoventur gesta Dei per Francos*, d. v. s., Maatte Guds Heltegerninger fornyes ved Frankerne. Ikke mindre hjertevarmt er det Brev, som Kardinal Gasparri den 23. April paa Pavens Vegne skrev til Kardinal-Ærkebiskop Amette af Paris; det er iøjnefaldende, at Paven veed at skelne skarpt imellem et kirkefjendsk politisk Parti og et varmtførende religiøst Folk.

— Resultatet af den hollandske Udsending, Mgr. Nolens's Forhandlinger med Vatikanet bliver Ansættelsen af en Lægmand som Nederlandenes faste Udsending ved Pavehoffet.

— Paven har tilstillet Kardinal-Ærkebiskop Amette af Paris 40000 lire til Hjælp for Befolkningen i de af Krigen haardest ramte Distrikter.

— Den 30. April døde Fyrst Tommaso Antici Mattei, (f. 1844), en af det pavetro Roms ædlest gamle Skikkelser, en from og virksom Kristen, der vil blive savnet af mange.

Italien. I Moncalieris Sognekirke afsløredes den 27. April, i Overværelse af Ærkebispnen af Turino, en Marmorstatue af afdøde Prinsesse *Clotilde af Savoyen-Buonaparte, Grevinde af Moncalieri*. Det er den lille Bys Borgere og By-

raad, der har rejst hende dette Mindesmærke. Prinsesse Clotilde, født 1843, var Datter af Kong Victor Emmanuel II. som, da hun knap var 16 Aar gammel giftede hende med Prins Napoleon Bonaparte, Søn af Jérôme B. Da nogen af hendes Omgivelser ytrede Tvivl om, hvorvidt det planlagte Ægteskab med den mere end dobbelt saa gamle, intrigante og letsindige Hofmand vilde passe for den unge Prinsesse, svarede hun med barnlig Fromhed og Tillid: »Min Fader elsker mig saa højt, at han aldrig vilde bestemme andet, end hvad der er det bedste for mig.« Det udelukkende af Faderens politiske Hensigter dikterede Skridt bragte hende idel bitre Skuffelser, som hun bar med en Helgenindes Taalmod. Den største Del af sit Liv tilbragte hun paa den gamle Borg Castello Reale ved Moncalieri, hvor hun levede næsten som Eneboerske. Kun undtagelsesvis forlod hun sit Tillugssted; en Gang var, da hun opsøgte sin døende Ægtefælle og fik ham udsonet med Gud og Kirken, før han lukkede sine Øjne. En anden Gang var, da Torinos berømte Relikvie, Christi Ligklæde, skulde overføres paa et Underlag af nyt Stof. Prinsesse Clotilde, som allerede da var en gammel Dame, tog nu til Torino for egenhændig at udføre Arbejdet. Hun, der ellers altid var klædt saa tarveligt som muligt, iførte sig til Christi Ære sin fuldeste, fyrstelige Pragt, og paa Knæ syede hun saa møjsommeligt hvert eneste Sting. Hun døde for et Par Aar siden, elsket som en Moder og æret som en Helgeninde af Moncalieris Befolkning.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Det katholske Universitet i Washington fejrede i forrige Maaned under stor Tilslutning sit 25-aarige Jubilæum. Festen begyndte med en højtidelig Pontifikalmesse i Kirken, hvilken overværedes af 3 Kardinaler, 8 Ærkebiskopper, 30 Biskopper, 31 Monsignori, 8 Ordensforstandere, 60 Repræsentanter for Kollegier og Universiteter, over 300 gejstlige og Hundreder af fremragende Herrer og Damer fra hele Amerika. Kardinal-Ærkebiskop Farley af New York læste Messen, medens den ældgamle Kardinal-Ærkebiskop Gibbons af Baltimore, Universitetets Kansler, der havde nedlagt Grundstenen til Universitetet, holdt Festprædikenen. I denne fremhævede Kardinalen den umaadelige Betydning, Universitetet havde haft for den katholske Kirkes lykkelige Vækst i Amerika, og mindedes med Tak de forskellige, hvis Iver og Interesse havde fremmet det store Værk, især de tre sidste Paver: Leo XIII, Pius X og Benedikt XV. Dernæst oplæste Universitetets Rektor, Biskop Shahan, en personlig Skrivelse fra Benedikt XV, hvori denne udtrykker sin store Glæde over al den Velsignelse, som Universitetet har spredt omkring sig. Han takker i sin Skrivelse særlig de saa-

kaldte Kolumbus-Riddere, som ved store Donationer nylig har gjort det muligt for mindre bemidlede unge Mænd at faa Del i den højere Dannels. Paven siger om Amerikanerne de meget smigrende Ord: »Vi sætter Pris paa, ja vi elsker inderlig det amerikanske Folk, stærkt som det er i Ungdommens Kraft og ikke underlegent noget andet i Handle- og Tænkraft.« Efter Messen fulgte en Frokost, hvori over 700 Personer deltog. Senere var der en akademisk Forsamling, hvor der holdtes en Del Taler og Foredrag, bl. a. af Kardinal O'Connell af Boston. Ved samme Lejlighed meddeltes de akademiske Grader til tolv Lægmand.

Kirkelig Kalender.

23. Maj. Pintse-Søndag.	30. Maj. 1. Søndag eft. Pintse. H. Trefoldigheds Fest.
24. — Mand. 2. Pintsedag.	31. — Mand. Angela, Jomfru.
25. — Tirsd. 3. Pintsedag.	1. Juni. Tirsd. Ferialdag.
26. — Onsd. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).	2. — Onsd. Marcellinus, Petrus og Erasmus, Martyrer.
27. — Torsd. Oktavdag.	3. — Torsd. Christi Legems Fest.
28. — Fred. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).	4. — Fred. Oktavdag.
29. — Lørd. Oktavdag. (<i>Tamperfastedag</i>).	5. — Lørd. Oktavdag (Grundlovsdag).

A. C. Die vicesimo sexto hujus loco ac tempore solitis secretarius West de historia palaeographiae Latinae disseret.

St. Ansgars Kirke. 2. Pintsedag. Kl. 8 Firmelse. Kl. 10 Højmesse.

Anmodning.

Saafremt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen (sammenlig Side 451 i Fjor).

Majandagten — se forrige Nummer af Ugebladet.

Unio. Søndag den 30. Maj Cycleudflugt til Bagsværd — Fiskebæk — Rudersdal. Mødested St. Vibenshus (Hj. af Jagtvej og Lyngbyvej) Kl. 9³⁰/₄. Man spiser Frokost (som kan medbringes) i Bagsværd Pavillon. Besøgende kan deltage.

Forretningsplads. En ung Pige i 20 Aars Alderen søges til en herværende Forretning. Vedkommende maa have en pæn Haandskrift og ikke være helt ukyndig i Syning. Billet, mrkt. F. P. 21, med Oplysning om tidligere Beskæftigelse modtager Bladets Kontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G, K.

Et lille møbleret Værelse til Leje straks. Anvises fra 3—6. Ingemannsvej 5, 2. th.

Aloysiusbogen faas smukt indb. for 75 Ø. i Katholsk Bogsalg.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 22.

Søndag den 30. Maj.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Pius X til Benedikt XV. — Det har vi sagt saa tit. — Hellige Lægfolk i det nittende Aarhundrede. — Det katholske Fortsættelseskursus' Sommerkolonier. — Statstilskud til vore Skoler. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. England. Frankrig. Italien. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

257.

Den katholske Liturgis Skønhed.

Det er sandt, at den katholske Liturgis Skønhed er noget, som Katholikkerne ikke altid selv forstaar at paaskønne i dens ophøjede Enhed og i dens enestaaende Ophøjethed. Hvoraf kommer det? Simpelthen, fordi man bliver vant til den. Og *quotidiana vilescunt*, siger et latinsk Ordsprog — det dagligdags taber sin Tiltrækningskraft. Saadan er det jo med alt. Man køber et pragtfuldt Maleri, fordi man finder det pragtfuldt; det bliver ophængt i Stuen, hvor man stadig har det for Øjnene, og der gaar ikke fjorten Dage, førend Beundringen er bleven afkølet. Hvor skøn og seværdig Fjorden her end er, den gør ikke paa Byens Indbyggere det Indtryk, som den efterlader hos Turister for en Dag. . .

Nuvel, saaledes er det ogsaa med den katholske Liturgis Skønhed. Den undgaar os i Længden, da vi saa ofte ser dens herlige Ceremonier. Fra Tid til anden skal der

komme andre — udenforstaaende, som kom under dens overvældende Indflydelse — for at minde os om, hvor meget skønt og beundringsværdigt vi ejer i vor Kirkes Liturgi.

Saadan en udenforstaaende var den franske Forfatter Georg Carl Huysmans († 1907). For ham blev den katholske Liturgi en Vejleder, som førte ham fra det parisiske Syndeliv til vor Kirkes Altre.

»Et Bevis for Catholicismen — har Huysmans engang sagt — er den Skønhed, som den har bragt i Verden, og som overgaar al anden Skønhed.« Sikkert er det en ualmindelig Vej til Sandheden; men Guds Veje er mangfoldige og tit ogsaa underlige. Nogle træder ind i den katholske Kirke gennem Hovedindgangen: Sandheden bemægtiger sig deres Forstand. Andre stiger ned i den gennem de brandmalede Kirkevinduer: Skønheden indtager deres Hjerter. Til de sidste hørte Huysmans. Om ham skrev Johannes Jørgensen: Liturgiens Skønhed lod Durtal (Huysmans) indse Lastens Vederstyggelighed og gav ham Længselen efter sjælelig Renhed. En særlig Vej til Gud, ja — men dog ogsaa en Vej.

Lad os høre, hvorledes Huysmans har genfundet den Vej efter et Liv, der syntes ham som »en opvældende uren Kilde«, da han inden sit Skriftemaal ransagede sin Samvittighed. En skønne Dag, da han uden Maal flakkede omkring paa Paris' Boulevarder for at fordrive Tiden, traadte han af bare Kedsommelighed ind i en Kirke. Det var St. Gervais Kirke, hvor man hører saa smuk Koral-sang. I et Sidekapel knælede nogle fattige Kvinder. Ogsaa Durtal (Huysmans) havde sat sig paa Knæ, træt, med en kraftløs, sovende Sjæl. Da havde Sangerne og Præsten indtaget deres Pladser; Lysene var blevet tændt, og en blond, slank Kordreng havde i Kirkens Nat sunget Antifonen af Rorate-Andagten. Helt overvældet af en sørgmodig Sindsstemning havde Durtal en Fornemmelse, som om hans Sjæl blev aabnet, medens Uskyldighedens Stemme uden Frygt fortalte til den højeste Dommer: *Peccavimus, et facti sumus tamquam immundus nos*. Durtal kunde ikke komme over de Ord; han maatte gentage dem. Næsten nedtrykt af Smerte overvejede han dem: »Ja, Herre, vi har syndet og er bleven som en spedalsk.«

Saaledes mumler og beder han for sig. Efter Velsignelsen forlader han Kirken med opløftet Hoved, fornyet Mod og fri for Fristelser; langs Gaderne gentager han stille nynnende Adventsandagls Antifon. Som Kunstelsker vender Durtal atter og atter tilbage. Han lytter til *De profundis* og Vespersalmerne af Officiet for de døde, »hvoraf Salmeversene falder som Skovle Jord paa Kisten«.

Han overværer ogsaa den stille Uges Ceremonier. Særlig føler han sig grebet Skærtorsdag Aften, da Processionen nærmer sig med Vor Frues Statue. Mængden, som indtil da knælede nedbøjet foran Korset, stod op og stirrede vemodigt paa Moderen. Alle Korets Stemmer slog sig sammen om hende, blandede deres Taarer med Taarerne af *Stabat Mater*, gengav Klage-tonerne af den vidunderlige Musik og lod af denne Klagesang Vand og Blod flyde som af Christi Sidevunde. . . . Overvældet forlod Durtal Kirken efter de lange Ceremonier. Fristelsen mod Troen forlod ham, han tvivlede ikke længere.

Saaledes havde den katholske Kultus'es Skønhed truffet et Punkt i Huysmans' Sjæl, hvorfra den indre Omvendelse opstod. Væmmelsen for Pariserlivet, som han indtil nu havde levet i, vakte i hans Sjæl Hjemve efter den levende Gud.

Huysmans lærte Religionen, Katholicismen, at kende som en Kilde af sand og ægte Skønhed og har i sig selv erfaret dens overvældende Indflydelse. Et Bevis for, at *Splendor veritatis*, Sandhedens Pragt, endnu ikke har tabt sin menneskeovervindende Kraft.

Fr. Ludolf.

Johs. Aabenbaring, Cap. 21: Og en af de syv Engle kom og talte med mig og sagde: Kom, jeg vil vise dig Bruden, Lammets Brud. Og han førte mig i Aanden op paa et stort og højt Bjerg og viste mig den hellige Stad Jerusalem, som nedsteg fra Gud i Himmelen og havde Guds Klarhed, og dens Lysglans var som en kostbar Ædelsten. Og Staden behøver hverken Sol eller Maane til at lyse i den; thi Guds Herlighed har oplyst den, og Lammets er dets Lys. Og Folkene skal vandre i dens Lys, og Jordens Konger skal bringe deres Herlighed og Ære til den.

Fra Pius X til Benedikt XV*).

Da Roms Indbyggere den 20. August 1914, Kl. 6 om Morgenen, blev vækket ved en vemodig Klokkeklang fra Peterskirken, vidste alle, hvad det betød: Paven, Pius X, var død; allerede den foregaaende Aften havde Efterretningerne fra Vatikanet berøvet dem det sidste Haab. Nu var der Sorg blandt Folket, ikke blot Kirkesorg, men Familiesorg.

Den samme personlige Deltagelse i Folkets bredere Lag havde ogsaa vist sig ved Pius Xs Valg; overalt, paa Gaden, i Sporvogne, i Familierne havde jeg iagttaget det; Folket havde en dunkel Anelse: »Denne Gang er det en af vore.« Og det var sandt; den nyvalgte Pave var en af dem, der var staaet frem af deres Midte, og han har aldrig fornægtet dem eller glemt dem.

Han bød dem til sig, og i tætte Skarer drog de med deres Børneflokke op til ham, til Vatikanet, og fyldte den vide Damasusgaard, hvor han velsignede dem, og hvor de med højstemt sydlandsk Jubel svarede ham paa hans Ord. Han byggede dem Kirker i de vidtstrakte Arbejder-Kvarterer, for at de skulde ty derhen fra deres fattige Boliger og finde Trøst og Kraft hos Frelseren.

Hvad saadan en Kirke med sin fra Nord-Italien hidkaldte Gejstlighed havde at betyde i disse Bydele, kunde jeg selv iagttage i Kvarteret ved Porta Trionfale. For en Snes Aar siden kunde ingen gaa her igennem uden at være bevæbnet, og den Præst, som vovede sig derud, kunde vente sig en Regn af Skældsord og somme Tider Stene; men da jeg for nogle Maaneder siden med en af den nye Kirkes Præster gik igennem den berygtede Bydel, blev jeg glædelig overrasket over den Hjertelighed, hvormed alle hilste paa ham; selv Arbejdere, som ikke havde noget videre tiltalende Ydre, tog ærbødig Hatten af. Man saa straks, at her havde Præsten hjemme i hver Familie, han blev behandlet som en af deres egne. Hans gamle luvslidte Talar med de mange Rifter og Lapper passede ogsaa godt til Omgivelserne.

*) Efter en Artikel, som den forhenværende Overbibliothekar i det vatikanske Bibliothek, P. Fr. Ehrle, S. J., har skrevet i *Stimmen der Zeit*, Decemberhæftet 1914.

End videre skaffede Pius X de fattige flere Arbejdsdage ved at afskaffe nogle Festdage. Derved blev Arbejdernes Løn forøget og de selv fri for unødvendige Fest-Udgifter. Ogsaa hans Dekret om Børnenes første h. Kommunion kom især de fattige Børn til gode, da det netop var dem, som i mange Lande maatte vente længst.

At han elskede de fattige og Fattigdommen højt, viste han bedst ved sit Forhold til sin Familie. Aldrig, heller ikke i sit Testamente, gjorde han det mindste Skridt for at hæve den ud af dens ydmyge og fattige Stilling, en Handlemaade, som Familien fra sin Side ikke mindre opfattede som en Selvfølge. Familien Sarto skammede sig ikke ved sin Fattigdom; at være Pavens Søster, Pavens Broder, var for dem mere end en Adelstitel. Da jeg en Dag førte Pavens Broder gennem Vatikanets prægtige Bibliothek, sagde jeg blandt andet, at han burde komme oftere og besøge Hans Hellighed. »Aa ja« svarede han, »det vilde jeg ogsaa nok, blot jeg havde Raad dertil. I Dag kunde jeg nok, for der er jo nedsatte Priser paa Jernbanen paa Grund af Garribaldidagen.«

*

*

For mange overfladiske Iagttagere var det aldeles uforstaaeligt, hvorledes Pave Pius med denne tilsyneladende saa verdensfjerne Kærlighed til Fattigdom og Ydmyghed kunde forene en Adel, en Højhed, en i Sandhed pavelig Holdning, som tvang selv den mest forvænte Diplomat til Ærbødighed; hvorledes han kunde vise en Skarpsynethed og Klogskab, en Fasthed og Uforfærdethed, som satte ham i Stand til at gennemskue Modernismens farlige Vildfarelse og knuse den med en saadan Kraft, at den nu ved hans Død næsten kun hører Historien til. Og hvorfra havde denne »simple Sjælesørger« den Indsigt og Dristighed, hvormed han i sin Rundskrivelse *Vehementer nos* af 11. Febr. 1906 rev den hykleriske Maske af den franske Regerings Ansigt og gav den et Svar, som sønderrev det fintspundne Garn, hvori Kirkens Frihed skulde fanges? Hvem viste ham de Farer, som lurede under Regeringens Forslag om *associations culturelles, mutualités ecclésiastiques*? Med ubøjelig Fasthed viste han alle disse Forslag tilbage

og bevarede saaledes en væsentlig Del af den saa haardt forfulgte Kirkes Uafhængighed i Frankrig.

Kun en Mand, der besad en grundig Foragt for alle jordiske Bestræbelser, og som alene søgte Kristi Ære og hans Kirkes Vel, kunde optræde med saadan en Fasthed. Ingen jordisk Taage tilslørede hans Øjne, intet jordisk Hensyn lammede hans Vilje. Saaledes var det netop hans Verdensforagt, der satte ham i Stand til at styre Petri Skib gennem de voldsomme Storme.

Det er vel næppe nødvendigt at inødegaa Modernismens Yndlingspaastand, at Pave Pius kun havde taget sig af Sjælesorgen. Nej, Pius X havde fuld Forstaaelse for alle Kirkens Tarv; selv om han havde en vis Forkærlighed for den praktiske Sjælesorg, tabte han dog ikke de andre Omraader af Syne. Derom vidner bl. a. Udarbejdelsen af den nye Kirkeret, Vulgata-Revisionen, Bibel-instituttet, Breviarets og Kirkemusikkens Reform, de nye Præsteseminarier, den prægtige Malerisamling, Udvidelsen af det vatikanske Bibliothek, det nye Trykkeri i Vatikanet m. m. m.

Der var mange, som lod sig skuffe af Pavens fordringsløse Optræden og hans muntre Sind, der altid var oplagt til Spøg. Men under dette beskedne Slør skjulte sig en større indre Værd, en større Viden og Dømmekraft, mere Forstaaelse, ogsaa for videnskabelige Problemer, end en overfladisk Iagttager kunde se. Pius X gik ikke ud paa at lade sig beundre, men han glemte heller aldrig sin høje Stilling og bevarede altid, om end under beskedne Form, den Værdighed, som Kristi Statholder paa Jorden er i Besiddelse af.

Som alle ved, blev hans sidste Dage formørket af Verdenskrigens Udbrud, og mange mener, at det var den, der fremskyndede hans Død. Endnu efter Døden vilde han bevare sin Fattigdom. I Krypten, under Peterskirkes Gulv, nær ved den h. Petrus' Statue, hvor Roms Indbyggere samles paa Helligdagene, vilde Pius X have sin Grav, Hyrden hos sin Hjord. Da jeg den 25. August vendte tilbage til Rom, gik jeg straks til Peterskirken og spurgte efter Pavens Grav. Sakristanen førte mig hen under Kuppelen foran den h. Andreas' Statue og pegede paa et Kors,

der med Kridt var tegnet paa Marmorgulvet. »Her nede,« sagde han stille. I Følge en særlig Tilladelse kunde jeg snart knæle ved Siden af Sarkofagen i Kryptkirken. Den er bygget af Mursten og foreløbig kun beklædt med Cement. Her i den snævre Gang, der kun er 2 Meter høj, kan man med den bedste Vilje ikke anbringe et rigt og kostbart Monument. Saaledes havde Pius X villet det. Her var han sikker for verdslig Pragt, her kunde han, fattig og jævn som han havde levet, udhvile efter et Livsarbejde, der kun var indviet til Frelseren og hans h. Kirke.

* * *

Den almindelige Sorg ved Pavens Død viste det romerske Folks egentlige Sindelag, det Sindelag, der sædvanlig er skjult under de antiklerikales kunstige og rigt betalte Dække, men som ved saadanne Lejligheder bryder frem med Magt. Men dets Sorg bar ikke Præg af Forladthed, af Bekymring for Fremtiden. Paverne dør, men Paven dør ikke. Det var Grundtonen i Folkestemningen.

Derfor vendte alles Opmærksomhed sig til de 57 Kardinaler, som den 31. August efter 8 Dages Sørgetid drog ind i Konklavet. Med overordentlig Interesse fulgte Indbyggerne deres Arbejde. Ikke mindre overordentlig og rosværdig var den Opmærksomhed, med hvilken den italienske Regering behandlede Kardinalerne paa Rejsen til Konklavet.

Efter Aarhundreders Hævd koncentrerede Folkets Interesse sig snart om et højst prosaisk Kakkellovnsrør, som under Konklavet rager op over Taget paa det sextinske Kapel. Efter en gammel Overlevering mener man, at man af den Røg, der stiger op af dette Rør, kan se, om Valget er sket. Men i Virkeligheden sker følgende: Kapellets Sakristan, som befinder sig i Konklavet, lægger før hvert Møde noget Halm i en aaben Jernovn, som opstilles i et Hjørne af Kapellet. Naar en Valghandling — der finder daglig to Sted — er forbi, bringer en Kardinal Stemmesedlerne og de Ark Papir, hvorpaa man har noteret Stemmerne, til Ovnens og antænder Halmen. Først naar Papiret er brændt, saa at man ikke kan læse noget derpaa, aabnes Kapellets Dør, og saa kommer Sakristanen og sørger for, at alt fuldstændig brændes op. Røgens Farve afhænger

altsaa af Halmens og Papirets Beskaffenhed, Fugtighed o. s. v. Naar Paven er valgt, kaster man maaske noget mere Halm paa, for at alt kan brænde hurtigere op.

Saalænge Konklavet var samlet, stod der Tusinder og atter Tusinder af Mennesker paa den mægtige Petersplads for at se paa den berømte Røgsøjle, som steg til Vejrs Kl. 11 om Formiddagen og 6^{1/2} om Aftenen. Den anden Dags Aften, d. 1. Sept., mente Folket med Sikkerhed at kunne vente Pavens Valg. Vældige Menneskemasser strømmede til Peterspladsen, og ved 6 Tiden var der godt og vel 60.000 til Stede. Men de blev skuffet.

Desto sikrere ventede de, at den tredje Dag, Torsdagen, skulde bringe Valgets Afslutning. Men Formiddagens Forretninger og den brændende Sol holdt mange borte; dog var der ved 11 Tiden ca. 40.000 Mennesker til Stede. Der var Haandværkere i Skjortærmer, Diplomater og Journalister i ulastelig Paaklædning, Herskabsbiler og tohjulede Kærrer fra Kampagnen samt beskedne Drosker, med andre Ord: det var Folk fra alle Samfundslag, som holdt den mægtige Plads besat og trodsede Solens stikkende Straaler. Endelig lidt over 11 steg den længst forventede Røgsøjle langsomt og hemmelighedsfuldt op mod den blaa Himmel. Folket brød ud i stormende Jubel, og den fordoblede sig, da man saa en Haand i et af Vatikanets Vinduer, der gav et ureglementeret Vink. Kl. 11²² blev den store Glasdør, der førte ud til Balkonen over Hovedindgangen, lukket op, og et kostbart Tæppe blev hængt ud over Balkonens Rækværk. To Schweizergardister af den pavelige Livvagt tog Opstilling med deres smukke Helleharder og skinnende Stormhuer. Efter dem fulgte glædesstraalende den ældste Kardinaldiakon Della Volpe, og under den dybeste Stillehed forkyndte han Valgets Resultat med de traditionelle Ord: *Annuntio vobis gaudium magnum. Habemus Papam Eminentissimum et Reverendissimum Dominum Jacobum della Chiesa, qui sibi nomen imposuit Benedictus Decimus Quintus* — Jeg forkynder eder en stor Glæde. Vi har en Pave, den ophøjede og højærværdige Herre Jacob della Chiesa, som har antaget Navnet Benedikt XV.

Næppe havde han udtalt disse Ord, før det forsamlede Folk brød ud i høje Leveraab for deres nye Pave.

Samtidig begyndte alle Roms Kirkeklokker at ringe, og Folket drog nu ind i Peterskirken for at modtage Paves første Velsignelse. Man kan nok forstaa, at der var Trængsel ved Indgangen; thi kun den var Dagens Helt, som baade havde hørt Forkyndelsen paa Pladsen og modtaget den nye Paves første Velsignelse. (Sluttes.)

Det har vi sagt saa tit.

Det vil sikkert interessere Læserne at stifte Bekendtskab med efterfølgende Artikel, der under Overskriften »Et Suk over vore Gudstjenester« den 18. ds. fandtes i det grundtvigske Ugeblad *Folkerøsten*. Den lyder saaledes:

»Den kendte grundtvigske Præst i Odense, *E. Koch*, fremfører i »Højskolebladet« hvad han kalder »et Suk over noget, der mangler ved vore Gudstjenester«. Og det, han sukker over, er, at vi har gjort og gør vor Gudstjeneste »fortrinsvis til en Prædikogudstjeneste i Stedet for, at den fortrinsvis burde være en *Allergudstjeneste*«.

Prædikenen egner sig allermindst til at være »det bærende Midtpunkt« i Gudstjenesten, thi skulde alle Kirkegængeres Ophbyggelse afhænge af Prædikenen, var de ilde stedt. Kan man engang imellem holde en god Prædiken — ikke en interessant, men en god, hvilket er noget helt andet — saa maa man være glad, siger Koch.

Og — set fra Menighedens Standpunkt — hvad vil det dog sige for en Menighed at have sin Søndagsgudstjeneste saa godt som helt afhængig af et skrøbeligt Menneskes Evne eller Vilje til at tale godt og kraftigt. Er Prædikanten en Søndag vaagen og levende, saa har man noget ud af at gaa i Kirke; er han en anden Søndag søvning og mat — og det kan hænde — saa har man intet, eller dog meget lidt, ud af det. Ja, det er jo slet ikke engang sikkert, at man faar noget ud af det, selv om Præsten er vaagen og levende, for det ligger jo i Sagens Natur, at det, man faar ud af en Prædiken, retter sig ikke blot efter, om Prædikenen duer, men ogsaa efter, hvordan man selv er stemt, og hvad man trænger til i Øjeblikket. Og den, der en Søndag ser ud over en stor Forsamling, som han skal tale til, kan faa en stærk Fornemmelse af Usikkerhed, næsten af Svimmelhed, ved at tænke paa, hvor forskelligt det ser ud i disse Menneskesjæle, og hvor umuligt det er at tale til enhver af dem, saadan som han helst

skal have det. En kommer med sine Tvivl, en anden med sine timelige Bekymringer, en tredje med et let og glad Sind uden Tvivl og Uro; en trænger til at trøstes og en anden til at advares, en trænger til at faa Guds milde Ansigt at se og en anden nærmest til at faa sit eget stygge Ansigt at se; og den arme Prædikant staar der og skal tale til dem alle. Ja, i allerbedste Tilfælde — hvis der et Steds var en vidunderlig Forkynder, der aldrig var søvniq og mat, altid vaagen og levende, og havde en vidunderlig Evne til at se ind i Mennesker og tale til en stor Forsamling, saadan at enhver sagde: Det var mig, der blev talt til, og mig, det passede paa — selv da vilde Prædikenen i ringe Grad være skikket til at bære Gudstjenesten; thi den var og blev dog kun et enkelt Menneskes mere eller mindre skrøbelige Tale om Guds Rige; og en saadan kan være meget gavnlig, men bære Gudstjenesten kan den ikke; der skal mere til«.

Saa kunde det bedre gaa an, siger Pastor Koch, at samle Gudstjenesten om Salmesangen, thi vore herlige Salmer bliver man ikke ked af at synge, eller om Menighedens Fælleshøn, saa at virkelig alle had med.

»Men, fortsætter Emil Koch, »ind til det inderste, det egentlig bærende i Gudstjenesten naar vi aabenbart først ved *Nadverbordet*. . . .

Sagen er, at der træder vort eget ganske tilbage. Ja, vi synger vore Salmer, naar vi holder Altergang, og vi beder og fremsiger Ord af Skriften — men over det altsammen lyder Herrens Tale, de Ord, han sagde i den Nat, da han blev forraadt, og midt igennem det hele træder han selv frem for os i sin Herlighed. Ved Nadverbordet samler alting sig paa en særegen og direkte Maade om ham, og alt, hvad vi kan sige og foretage os, træder helt tilbage for det, som han siger og foretager sig. Der er det ene ham, der taler og handler, og vi bliver kun stille. Der blev stille i Hallen, naar Høvdingen traadte ind; og der bliver paa en egen Maade stille i Kirken, naar vor himmelske Herre kommer ved sit Bord for at mødes med sine Venner. Og denne Stilhed for hans Ansigt, den er sikkert det største ved vor kristne Gudstjeneste, det, som Menigheden allermindst kan undvære; og det er allermest i denne Stilhed, vi kan naa frem til at faa det Møde med vor Frelser, der først ret kan gøre Søndagen til en Herrens Dag . . .

Dér er Søndagsgudstjenestens Midtpunkt, dér naar den sit højeste. Alt det andet skal tjene det og bane Vej ind til det.

Men dette forstaar, saa vidt jeg kan skønne, de allerfærreste af vort Kirkefolk. Ja, der er vel næppe nogen af os, der forstaar det helt saadan, som det skulde forstaas. . .

Men det er vor Kirkes Svaghed, at den har skuddt det, der skulde være det centrale i Gudstjenesten, ud til en Side og gjort det til en Slags Tillæg til Gudstjenesten, noget, der kommer bagefter, naar den egentlige Gudstjeneste er forbi, og som man deltager i nogle Gange om Aaret, naar man selv gaar til Alters, men ellers ikke har nogen Brug for. . .

De romersk-katholske Kristnes Maade at holde Nadveren paa er mere i Slægt med de gamle Kristnes, Aposteltidens Kristnes Maade: thi saa meget er vist, at for dem var den hellige Nadver aldrig et Tillæg til Gudstjenesten, som man kunde undvære og forsømme og løbe fra, men altid Gudstjenestens ypperste Stykke, det, der har og samlede det hele: det faldt dem aldrig ind, at man kunde tage imod Forkyndelsen og Skriftlæsningen og være med til Lovsangen og Bønnen og saa gaa sin Vej, naar man naaede til »Brødets Brydelse« (Apostl. G. 2, 42); havde man ikke faaet det med, saa havde man ikke rigtig været til Gudstjeneste. . .

Det er altid med et Suk, at jeg gaar hen foran Alteret, naar vi skal til at synge: »O Jesus paa din Alterfod«, og staar der og hører Fodtrinene ned ad Kirkegulvet og ved, at nu er langt den største Del af Menigheden i Oprud, nu da det største kommer, nu »kommer Høvdingen«, og man rejser sig — for at gaa. Og jeg kan ikke slippe for at sige til mig selv: Hvad duer dine Prædikener saa til, siden de saa lidet formaar at samle Menigheden om det i Gudstjenesten, som den allermest trænger til at være samlet om.«

Hellige Lægfolk

i

det nittende Aarhundrede.

(Sluttet.)

Caroline de Malberg, † 1891.

Caroline Barbara fødtes d. 8. April 1829 og var Datter af Vinhandler Frans Colchin. I et Kloster hos Besørgelsessøstrene fik hun sin Opdragelse, til hun var 16 Aar, og hun lagde allerede da en ualmindelig Livsalvor for Dagen. Daglig hørte hun den h. Messe og modtog hyppig den h. Kommunion; verdslige Fornøjelser deltog hun sjæl-

den i. Sine Veninder søgte hun at paavirke i samme Retning. Det forbavtede derfor alle, at hun i en Alder af 20 Aar giftede sig med sin Fætter, Kaptejn Paul Carré de Malberg, særlig fordi denne slet ikke var religiøst anlagt. Men hun gjorde det, fordi hendes Forældre ønskede det, og fordi hendes Skriftefader raadede hende dertil, og ogsaa fordi hun, som hun sagde, haabede at vinde sin Fætter for Gud.

Men dette kostede mange Ofre. Kaptajnen var i Begyndelsen døv for alle sin Hustrus Forestillinger; barsk var han desuden, opbrusende og meget hensynsløs, og da Caroline i mange Retninger ikke delte hans Anskuelse, behandlede han hende som indskrænket og udannet. Selv i andres Nærværelse lagde han ikke Skjul paa, at han oversaa hende. Dette forvoldte den fintfølede Kvinde megen Sorg; dog tav hun, bad for sin Mand og var altid kærlig og venlig overfor ham. Til sidst fik hun Bugt med hans haarde Sind, og fra Aaret 1852 saa man ham stadig opfylde sine kristne Pligter. Vel havde han ikke dermed forandret sin Karakter; hans Hustru havde ogsaa senere rig Lejlighed til at føle sig ydmyget og overvinde sig selv i hans Selskab, men sin Tro svigtede han ikke mere.

Fru Carré var frem for alt en ægte kristelig Moder, der ophød alt for at plante Kærligheden til alt godt og rent i sine Børns Hjerter. Des værre døde de alle som Børn undtagen en Søn, som dog kun blev 29 Aar gammel. Han gjorde sin Moder megen Glæde. Han var Officer og bekendte altid aabent sin Tro. Hans sidste Ønske var, da han modtog Dødssakramenterne, at alle hans Kammerater havde været til Stede for at se, hvorledes en kristen Officer dør.

Den fromme Kvinde var helt gennemtrængt af Troens Aand, og intet overnaturligt holdt hun for umuligt. Hendes sociale Stilling førte med sig, at hun ved sin Mands Side maatte deltage i mange verdslige Fester og Fornøjelser, og alle roser hendes store Beskedenhed, Venlighed og ivrige Bestræbelser efter at dreje Samtalen hen paa religiøse Emner for saaledes at gavne de andre.

Hendes Sjæleiver opflammede hende til at begynde et Værk, gennem hvilket hendes Aand endnu den Dag i Dag virker til Velsignelse. Sammen med den ivrige Præst

Chaumont grundede hun i 1872 i Paris en religiøs Forening for verdslige Damer, der kalder sig »Den h. Frans af Sales' Døtre«. Foreningens Hensigt er Medlemmernes og andres Helliggørelse efter de Grundsætninger, som den h. Frans af Sales har nedskrevet i sin Philothea. Medlemmerne forpligter sig til at arbejde paa det religiøse Livs Fremme i deres Familier og Omgangskreds; særlig skal de prøve paa at indvirke paa Lærerinder og virksomt understøtte hedenske Kvinders Omvendelse. Foreningen vandt stor Udbredelse og er nu kendt i flere Lande; nogle af Medlemmerne virker som kvindelige Missionærer blandt Muhamedanere og Hedninger. I Aaret 1901 blev Foreningen kanonisk stadfæstet og allerede 1906 talte den c. 8000 Medlemmer; Pave Pius d. X roser den meget i en Skrivelse af 13. April 1910 og udtrykker deri sin Glæde over dens stadige Udbredelse.

Fru Carré de Malberg var Foreningens øverste Leder indtil sin Død; det var intet ringe Arbejde, da hun stadig ved Siden af maatte opfylde sine Pligter overfor sin Mand. Men denne Virksomhed opflammede kun mere og mere hendes Kærlighed og Hengivenhed overfor Gud, og hendes Eksempel kaldte mange andre til samme Virksomhed og fromme Liv.

Højt skattet og savnet af alle døde hun d. 28. Januar 1891 i sit Hjem. Hendes Grav findes i Metz. Ærefrygten for hende voksede fra Aar til Aar, og den 23. Januar 1909 blev hendes Beatificationsproces begyndt.

Det katholske Fortsættelseskursus' Sommerkolonier.

Der var en Gang en Mand, som stod og plukkede Æbler. En lille Bondedreng kom forbi, sendte bedende og længselsfulde Blikke op til de gyldne Frugter og sagde, efter en Stund at have staaet tavs: »Tak, manne Tak.« »Hvad takker du for, min lille Ven?« spurgte Manden. »A sæjer saa manne, manne Tak for de dæjlige Ævler, a fek i Fjor,« var Drengens forhaabningsfulde Svar. —



St. Vincents Koloni i Helsingør.

Hosstaaende er der nogle smaa Københavnerbørn, der, lig ovenanførte lille Bondedreng, ser bedende og længselsfulde hen til de gyldne Æbler, eller rettere til den gyldne Sommer, og siger ligesaa fortrøstningsfuldt: »Mange, mange Tak for de dejlige Dage i Fjor.«



St. Knuds Koloni i Dalum Kloster.

Det katolske Fortsættelseskursus slutter sig til denne Børnenes Tak, men benytter tillige Lejligheden til at tale deres Sag og bede de smaas Venner sende dem en venlig Tanke. For mange iblandt dem har Vinteren været slem, og hvordan mon den næste vil blive?

Vi ved, at Pengemarkedet for Tiden er meget stramt, og at Spekulation er farlig, men vi ved ogsaa, at dristig vovet halvt er vundet, og det er i Forvisning herom, at vi atter i Aar spekulerer i en lille Procentdel af hver Krone, der er bestemt til Ferierejsen, for derved at kunne skaffe saa mange smaa som muligt en lys Tid mellem to mørke Vintre. En lignende Spekulation indlod vi os paa i Fjor, hvilken — i Forening med Bidrag fra trofaste Ven-



St. Vincents Koloni i Helsingør.

ner og det sædvanlige Tilskud fra Det katolske Fortsættelseskursus — resulterede i, at begge Kolonierne blev fuldt »bemandede« med tilsammen ca. 43 Kolonister mod 30 i 1913, 21 i 1912 og 8 i 1911.

Børnene faar 5 dejlige lange Uger for 20 Kr. pr. Barn og Fribilletter fra Statsbanerne, naar Ansøgningerne er inde rettidig (i Begyndelsen af Juni). Vi beder derfor om, at »Procenterne« snarest maa blive indbetalt til St. Josefs-søstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15-17 og Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44 samt til Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. (mellem 1 og 4). Brugt, brugeligt Børnetøj modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder. Alle Forsendelser bedes mærket »Feriebørnene«. D. K. F.

Statstilskud til vore Skoler.

Som et Supplement til den lille Diskussion, der har været ført her i Bladet angaaende de frie Skolers Stilling i Danmark, kommer Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenets Meddelelse om Fordelingen af det paa Finansloven for Finansaaret 1915—16 til Understøttelse af Privatskoler i Købstæderne opførte Beløb. Følgende katolske Skoler har faaet Statsunderstøttelse:

St. Mariæ Skole paa Frederiksberg	1700	Kr.
St. Maria » i Helsingør	375	—
St. Albani » i Odense	480	—
St. Knuds » i Svendborg	180	—
Katholsk Menighedsskole i Aalborg	580	—
do. do. i Aarhus	625	—
do. do. i Horsens	600	—
do. do. i Silkeborg	180	—
do. do. i Randers	555	—
do. do. i Vejle	600	—
St. Nicolai Skole i Esbjerg	175	—
St. Knuds » i Fredericia	580	—
St. Michaels » i Kolding	230	—

I nogle af ovennævnte Byer yder Kommunen tillige Skolen en aarlig Understøttelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I St. Ansgars Kirke modtog 2. Pintsedag Kl. otte 79 Herrer og Damer Firmelsens hellige Sakramente. Paa Grund af Forkølelse var den højærværdigste Biskop forhindret i at holde nogen Prædiken.

Roskilde. Pintsedag modtog Børnene (4 Piger og 1 Dreng) deres første hellige Kommunion. Det var som altid en smuk Fest, der yderligere forhøjedes ved den gode, gregorianske Sang af Mandskoret. Organist Kerckhoffs havde til Anledningen komponeret en Melodi til den lille Salme »Jesus kom dog nær til mig«, der blev smukt foredraget af Kirkekorets Tenor, Snedker Andersen. Melodien har en saa ægte dansk Klang, at man studser over, at dens Komponist virkelig er Udlænding. Ved Aftenandagten fornyede Børnene deres Daabsløfter og indviede sig til Guds Moder. Anden Pintsedag efter Højmessens modtog saavel Børnene som en Del voksne Karmelskapularet, en Skat, som burde være meget mere efterspurgt af os danske Katholikker.

England. Blandt de 1500 Mennesker, der ved Lusitanias Torpedering blev sænket til Havets Bund, var der mange Katholikker; især har de katholske Menigheder i Liverpool lidt svære Tab. Det bekendteste Tab for den katholske Kirke var den ansete Præst, Father Basil Maturin, en af Englands ypperste og mest originale Prædikanter; han havde nylig holdt en Del Konferencer i De forenede Stater. I 1897 blev han optaget i den katholske Kirke og allerede Aaret efter præsteviet af Kardinal Vaughan. Ejendommelig nok staar der i Ugeskriftet *America* i dets Nummer af 8. Maj: »Father Maturin sejlede til England den 1. Maj og venter ikke at besøge vort Land igen.« — I Følge *Osservatore Romano* sagde Benedikt XV, da han hørte om Torpederingen af Lusitania: »Hvis Efterretningen fra London angaaende denne forfærdelige Ulykke er korrekt, kan Vi kun udtrykke Vor dybe Smerte over Ofringen af saa mange uskyldige Væsener og endnu engang beklage den moderne Krigsførelses Metoder.«

— En af de overlevende fra Lusitania meddeler, at der imellem Passagererne befandt sig tre katholske Præster, formentlig Kanadiere. Da Baadene blev sat i Søen, tilbød man dem Plads i disse, men de afslog Tilbudet til Fordel for tre Kvinder med Smaahørn. I det Øjeblik, Skibet sank, kunde man tydelig se den ene af Præsterne løfte sin Haand og give sine medrejsende Absolutionen; man kunde endogsaa se hans Læber bevæge sig for at udtale de rituelle Ord. Saa sank de alle i Døden.

— Kardinal-Ærkebiskop Bourne har nylig modtaget et Brev fra Kardinal Gasparri, i hvilket denne udtaler den Hellige Faders varme Anerkendelse af det store Arbejde, som udføres af *The Catholic Truth Society*, navnlig med Hensyn til at udbrede det Nye Testamente i saavidt muligt ethvert kristent Hjem. Kardinal Gasparri mindede om den Ros, Benedikt XV for kort Tid siden lod blive St. Hieronymi Selskab i Rom til Del, et Selskab, der arbejder med samme Formaal. Han tilføjede: »Som vi saaledes ser, bliver Livsens Ord kendt, det, som fortæller om alt, hvad Gud, vor Frelser, har sagt og gjort. Ved trofast at agte paa det som paa et Lys, der skinner i Mørket, vil Menneskene blive ledet nærmere til vore Sjæles *sande Lys* og Vildfarelsens og Syndens Mørke forjages fra de troende.«

— Paa »Den gode Hyrdes Søndag« var der i Lighed med tidligere Aar en særlig Højtidelighed i St. George's Cathedral i Southwark (Syd-London), idet Biskop Amigo modtog Deputationer fra alle Stiftets Skolebørn, der bragte ham de Pengesummer, som de i Aarets Løb havde indsamlet eller selv sammensparet som Gave til Stiftets Hjem for forældreløse. Hver lille Gruppe af Børn, der tillidsfuldt

og ærbødigt traadte frem for Bispen med sin Gave, blev modtaget af ham med nogle venlige, opmuntrende Ord; han takkede Lærerne for den Interesse, de havde vist Sagen, takkede de Børn, der før Paaske havde gjort et stort Arbejde med at indsamle Fastealmisserne, og ikke mindst takkede han Børnene for deres egne, rundelige Bidrag, som havde kostet dem virkelige Ofre. Det samlede Beløb udgjorde over £ 600 (ca. 10,800 Kr.). Efter at Biskoppen havde givet den sakramentale Velsignelse til Forsamlingen forlod man Kirken, og saavel Lærere som Børn var Biskoppens Gæster til Eftermiddagsthe og andre Forfriskninger.

Frankrig. Jesuiterne tæller i den franske Hær ikke færre end 564 af deres Medlemmer; af disse er 35 faldet, 60 saaret, 17 fanget, 7 forsvundet, 5 har modtaget Æreslegionens Kors, 5 Militærmedaillen, 1 det russiske St. Georgskors, 1 Sygepassernes Epidemimedaille, og ikke mindre end 27 er bleven hædret ved at nævnes i Hærens Dagsbefaling.

Italien. Den 9. April døde en af Europas ældste Biskopper, den 95-aarige Franciskaner, Mgr. Abbati, Biskop af Diokletianopolis (Palæstina). Det er snart sjældent at træffe en Mand, der, som han, i Egenskab af Biskop har overværet Vatikanerkonciliet. Han var født i Modena i 1820, indtraadte i Franciskanerordenen i 1841, præsteviedes 1845 og blev senere Biskop af Santorin, derefter af Guerra, forflyttedes til Kios og endelig til Diokletianopolis. Sine sidste Leveaar tilbragte han i sin Ordens Kloster i Bordighera (Italien).

(*Malta*). Den nye Ærkebiskop, Benediktinermunken Dom Maurus Caruana, holdt paa »Den gode Hyrdes Søndag« sit Indtog her. Fra Havnebyen Valetta kørte han om Eftermiddagen i en Pragtkaret til Sakaja, ledsaget af Lakajer, som bar det pavelige, britiske og maltesiske Flag, og hyldet af Tusinder af festklædte Maltesere. Medens en Deputation af Honoratiores bød ham Velkommen ved Ankomsten til Byen, spændte Mængden Hestene fra Vognen og trak den selv til St. Domenicos Kloster, hvor Ærkebispen efter gammel Vedtægt skulde overnatte. Hvor Toget kom frem, knælede de talløse Tilskuere ned for at modtage Bispens Velsignelse. Da han traadte over Domkirkens Tærskel, afgav Byens Artilleri Salut. »Te Deum« og Højmessen, læst af Bispen selv, udgjorde den kirkelige Del af Festen. Friluftsforystelser optog Resten af Dagen; alle Skoler, Banker og Regeringskontorer var lukkede.

Rom. Rygterne om, at Paven skulde tænke paa at forlade Rom, som forskellige Blade har udspreedt, er bleven dementeret. Benedikt XV tager sikkert hverken til

Spanien eller Schweiz, men forbliver i Vatikanet i sin egen Bispestad.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Som allerede her i Ugebladet meddelt, forsøgte for nogen Tid Siden to Anarkister, Frank Abarno og Carmine Carbone, at ødelægge den prægtige St. Patricks Kathedral i New-York ved at henlægge Bomber i den. Skønt Anslaget fuldstændig mislykkedes, dømtes de to Forbrydere dog, da der var Hundreder til Stede i Kirken, da Attentatet forsøgt, til seks Aars Tugthusstraf.

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 10 Højmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. To. d. 10. Juni Kl. 8 Aften Procession.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 3. Juni Gudstjeneste som om Søndagen, men i Højmessens ingen Prædiken. Søndag d. 6. Juni Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Præd. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken og Procession. Begge Mariakongregationer deltager i Processionen.

St. Josephs Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Eft. Andagt.

Immaculatakirken. To. 3. Juni Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eft. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til Søndagen efter til samme Tid.)

Rosenkranskirken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt. I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Sangmesse med sakramental Velsignelse. — Hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ fortsættes den Onsdagen før Christi Legems Fest paabegyndte Novene til Jesu Hjerter Festen.

St. Annæ Kirke. To. d. 3. Juni Kl. 8 Morgen Sangmesse. Kl. 8 Aften Prædiken og Fest-Andagt. Søndag den 6. Juni Kl. 10 Levitmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisabeth Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). To. d. 10. Juni Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til næste Dag, Jesu Hjertes Fest.)

St. Andreas Kirke. Torsdag den 3. Juni Kl. 8 Højmesse. I hele Oktaven holdes hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med sakramental Velsignelse. Søndag den 6. Juni Kl. 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven. Efter Processionen stille Messe.

Jesu Hjerter Andagt (4. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Juni:

Den sal. Marg. Maria Alacoques Helgenerklæring.

Maanedens Værnehelgen: Den s. Henrik af Bozen (10. Juni).

Kirkelig Kalender.

30. Maj.	1. Søndag eft. Pintse. H. Trefoldigheds Fest.	6. Juni.	2. Søndag eft. Pintse.
31. —	Mand. Angela, Jomfru.	7. —	Mand. Oktavdag.
1. Juni.	Tirsd. Ferialdag.	8. —	Tirsd. Oktavdag.
2. —	Onsd. Marcellinus, Petrus og Erasmus, Martyrer.	9. —	Onsd. Oktavdag.
3. —	Torsd. Christi Legems Fest.	10. —	Torsd. Oktav af Christi Legems Fest.
4. —	Fred. Oktavdag.	11. —	Fred. Jesu Hjertes Fest.
5. —	Lørd. Oktavdag (Grundlovsdag.)	12. —	Lørd. Johannes af S. Facundo, Bekender.

Unio. **Søndag den 30. Maj** Cycleudflugt til Bagsværd — Fiskebæk — Rudersdal. Mødested St. Vibenshus (Hj. af Jagtvej og Lyngbyvej) Kl. 9³/₄. Man spiser Frokost (som kan medbringes) i Bagsværd Pavillon. Besøgende kan deltage. — Lørdag den 5. (Grundlovsdag) Udflygt til Charlottenlund med Banen Kl. 3,20.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund foretager sin første Sommerudflugt **Søndag den 6. Juni** til Hareskov. Afgang herfra Kl. 8 med Slangerupbanen til Bagsværd, derfra til Fods til Hareskov. Proviant medbringes. Et begrænset Antal kan ved Henvendelse til undertegnede erholde Hjælp til Billetten.

F. Ronge, Boyesgade 8.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen den 4de Juni til de aftalte Tider. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen. Dermed ophører Tilbedelsen for Juli, August og September.

Den eukaristiske Sektion af begge **Mariakongregationer** holder Fælleskommunion Fredag den 4de Juni Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke samt om Aftenen Kl. 8¹/₄ maanedligt Møde.

Mødreforeningen. Ti. 1. Juni Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Roskilde. **Søndag den 6. Juni** højtidelig Procession til Ære for Alterets allerh. Sakramente. Højmesse Kl. 9. Straks efter Procession i St. Maria Hospitalets Have.

Møbl. Værelse med E. L. og W. C. er til Leje til 1. Juni for en Herre (5 Minulter fra St. Ansgarskirken). Olfert Fischersgade 4b, Mezz. th. Anvises fra 4—5.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 31. Maj Kl. 8 Aften holdes afsluttende Majandagt med Prædiken og Procession, hvori de unge Pigers Foreninger deltager.

Modtaget til **Negerbørnene** i Dansk-Vestindien gennem Hr. Pastor Braun 10 Kr., hvorfor herved med Tak kvitteres. *E. Hemicke.*

Vestervoldgade 115. Læsestue for **unge Piger**, aaben **hele Dagen.** midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 23.

Søndag den 6. Juni.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Pius X til Benedikt XV. — Kirkens Fremgang i Danmark. — Benedikt XV og Familiernes Indvielse til Jesu Hjerte. — Endnu lidt om Pastor Moe. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Odense. Sverige. Holland. Schweiz. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

258.

Der var engang.

Der var engang, da Ordet Katholik havde en frygtelig Klang i Danmark, og da man betragtede det som en Ulykke og Skandale, om nogen i ens Familie gik hen og blev katolsk; nu tager man en saadan Begivenhed med Sindsro, og Folk i Almindelighed anser »Katholikkerne for lige saa gode Kristne som os andre«.

Der var engang, da Folk, ja selv »dannede« Mennesker, havde de mærkeligste Anskuelser om Paven, denne »syndefri« Mand nede i det fjerne Rom, hvem Katholikkerne tilbad, som om han var en Afgud; nu ved de fleste godt, at Paven er den katholske Kirkes øverste Biskop, om hvis Paalidelighed som aandelig Fører Katholikkerne er overbeviste, og som for øvrigt kan være til uvurderlig Hjælp for alle Folk i al Slags Nød og Besværlighed.

Der var engang, da selv de kirkehistoriske Lærebøger fortalte, at Aflad var Syndsforladelse; nu er det dog almindelig bekendt, at Aflad er en Eftergivelse af Bodsstraffe, hvilken ingen opnaar, der ikke i Forvejen ved Anger og Tro paa Jesu Fortjenester har faaet sine Synder forladt.

Der var engang, da uvidende og onde Modstandere

paastod, at for den troende Katholik var Maria indsat som Frelser i Stedet for Christus; nu ved de fleste, at Maria saa vel som alle salige hjælper de troende ved deres Forbøn, og at Katholikkerne blot tror, at Maria er den første af alle salige og hellige.

Der var engang, da danske Protestanter kun kendte Munkene fra visse Billeder og Kunstværker og troede, at de var fede, uvidende Skabninger, hvis Tid gik med at spise og drikke mere, end de havde godt af, og værre Ting end det; nu ved Folk godt, at Munkene har været og stedse er Banebrydere for den bedste Kultur, og at de Munke, som Reformationen udjog af Landet eller dræbte, var hæderlige og dygtige Mænd.

Og ligeledes var der engang, da man ansaa det for Bibelens rene Lære, at et Menneske blev retfærdiggjort ved Troen uden Gerninger; en stille Reformation har umærkelig fejlet denne umoralske Tankegang bort, hvad nys afdøde luthersk Præst Klaveness afgiver det mest slaaende Vidnesbyrd om; thi han siger saaledes i en Prædiken: »Det er jo ikke vore Gerninger, som skal frelse os. Det er Troen alene. — Ja, saa tænkes der. Og saa tales der. Og man indbilder sig at tale meget kristeligt og meget bibelsk, naar man taler saa. Men det er Løgn.«

Og der var engang, at Mennesker var saa naive at tro, at Bibelen alene kunde give Svar paa alle Spørgsmaal; nu ved de fleste, at Bibelen -alene- Princippet har skabt en Uendelighed af Forvirring og Sekter, og at der er god Mening i den katholske Tro paa en lærende Kirke ved Siden af Bibelen.

Og der var engang, da man troede, at den protestantiske Prædiketjeneste var en Tilbagevenden til Oldkirkens Gudstjeneste; nu indser mange Protestanter, at denne tværtimod havde en iøjnefaldende Lighed med Messen i de katholske Kirker i vore Dage.

Og der var engang, da man troede, at aandelig Frihed var indført med Reformationen; nu maa selv Kirkens bitreste Modstandere indrømme, at var der end somme Tider kun liden Frihed før Reformationen, blev der dog endnu mindre efter denne.

Og endelig var der engang, da alle mente, at Reformation ikke alene betød Forbedring, men ogsaa var en Forbedring; nu drøfter mange alvorlige Kristne, om hvor længe virkelig, ægte Kristendom endnu kan holde sig, hvis Protestantismens Grundsætninger konsekvent gennemføres.

N. H.

Fra Pius X til Benedikt XV.

(Sluttet.)

Men lad os nu komme til Hovedsagen: den nyvalgte Pave Benedikt XV. Hvis Valget havde fundet Sted før d. 16. Decbr., Kardinal Rampollas Dødsdag, vilde Resultatet have været let at forudsige. Men selv nu synes Rampollas Aand at have været levende i Konklavet. Allerede da Chiesa blev udnævnt til Kardinal (Maj 1914), skrev et meget anset Blad, at Mesterens Udsigter til Pavestolen nu var gaaet over til hans trofaste Medarbejder.

Benedikt XV nedstammede fra Markgreverne Della Chiesa, som siden det 15. Aarhundrede har hørt til Patricierne i Genova. Hans Fader havde været Løjtnant i Marinen og døde i Rom d. 15. Maj 1892. Hans Moder stammede fra en Adelsfamilie i Genova, som allerede talte en Pave blandt sine Medlemmer, nemlig Innocens VII 1404—06. Hun døde den 9. Juli 1904. Benedikt havde tre Søkende, en ældre Søster, Enkegrevinde Persico, der lever med sine Børn i Venezia, en ældre Broder, en Kontreadmiral, der nylig er død, og en yngre Broder, der har været Løjtnant i Marinen og nu bor i Pegli.

Giacomo (eller Jacob) della Chiesa blev født i Genova den 21. November 1854. Som Dreng var han Genstand for sin Moders største Omhu, da man mente, han havde et meget skrøbeligt Helbred. Ogsaa i hans senere Aar lod hans Moder ham af og til afbryde sine Studier, for at han paa Familiens Herregaard i Pegli kunde samle nye Kræfter. Denne Ejendom bestod af et ved Havet beliggende herskabeligt Hus og en Gaard, der laa lidt længere inde i Landet. Her maatte saa Giacomo sammen med Forpagterens jævnaldrende Søn haandtere baade Spade og Hakke. Da han senere blev Pave, inviterede han sin forhenværende Arbejdskammerat til Rom, underholdt sig venskabeligt med ham og forærede ham en kostbar Ring. Arbejdet paa Landet havde den Virkning, hans Moder ønskede, for han er nu ved et godt Helbred, og man siger, at han ikke har været syg i de sidste 40 Aar.

Elementarskolen og Gymnasiet gennemgik Giacomo i Genova fra 1861—69; derefter studerede han i 2 Aar Fi-

losofi i det ærkebiskoppelige Seminarium (1869—71). Her udmærkede han sig allerede ved en stor Iver og Grundighed, idet han med en sand Jernflid kastede sig over alle pligtmæssige Fag, en Flid, som ogsaa havde en heldig Indflydelse paa hele hans Karakterudvikling. Heri viste sig den genovesiske Folkekaracters bedste Sider, som giver os Nøglen til Forstaaelsen af Pave Benedikts Personlighed. I dette Folks Karakter forenes Nordens Kraft og Lødhed med Sydens Smidighed og Snilde.

17 Aar gammel blev han Student ved Universitetet i Genova. I Følge Faderens Ønske studerede han Retsvidenskab. Men i Grunden var han besluttet paa at blive Præst. Betegnende for hans apostoliske Sind er, at han som Jurist dannede en Forening for Studenter, som især skulde tage sig af de katholske Foreninger og af Pressen.

Efter at han i August 1875 var bleven Doktor juris civilis, begyndte han i November samme Aar sine theologiske Studier ved det gregorianske Universitet i Rom. Denne Anstalt ledes af Præster af Jesu Selskab, og den unge Chiesa havde her den Lykke at høre Professorer som Franzelin, Mazella og Palmieri i Dogmatik, Patrizi i Exegese og Ballerini i Moral.

Efter tre Aars Studium blev han præsteviet d. 21. December 1878. Den første h. Messe læste han Dagen efter i Peterskirken, den anden i St. Aloysius' Kapel, den helliges Værelse, og den tredje i Maria Maggiore. Efter det fjerde Aars Studium tog han Doktorgraden i Theologi. 1879 bestemte han sig til den diplomatiske Løbebane og indtraadte derfor i »Academia dei nobili ecclesiastici«, et Seminarium for vordende pavelige Diplomater. Her studerede han Kirkehistorie, Nationaløkonomi, Folkeret og moderne Sprog, særlig Fransk, Engelsk og Tysk. Dette Studium varede i to Aar. Paa denne Tid tog han ogsaa Doktorgraden i Kirkeret. 1882 tog han hjem til sine Forældre, der da boede i Rom.

Kardinal Rampolla, som var bleven udnævnt til Nuntius i Madrid, havde lagt Mærke til den unge Præsts glimrende Evner og tog ikke i Betænkning at antage ham som Sekretær. 1883—87 finder vi altsaa Chiesa i Madrid paa en Tid, hvor det pavelige Diplomati havde store og van-

skelige Opgaver at løse. Kardinal Rampolla vandt snart den spanske Regerings Tillid. Et Bevis derfor var den Kendsgerning, at det pavelige Hof blev valgt til Voldgiftsdommer i Striden mellem Spanien og Tyskland om Karolinerne. Det var ogsaa Kardinal Rampolla, der som Pavens Stedfortræder stod Fadder ved den nuværende Kong Alfons XIII's Daab.

1887 kaldte Leo XIII ham til Rom og udnævnte ham til Statssekretær; men da han ikke vilde skille sig ved sin trofaste Medarbejder, gjorde han ham til sin Privatsekretær. I 20 Aar havde della Chiesa nu Lejlighed til under denne fremragende Diplomat at lære Kirkens Centralregering at kende, og han erhvervede sig efterhaanden en stor Sikkerhed i alle dens Funktioner. 1901 blev han Statssekretærens Stedfortræder og traadte nu i en livlig, personlig Forbindelse med de fremmede Diplomater ved Pavehoffet. Hele den diplomatiske Korrespondance gik gennem ham; desuden ledede han Udgivelsen af det pavelige Blad *Osservatore Romano* og lærte herved den katholske Presses Sorger og Glæder at kende.

Som Chef for Statssekretariatets Virksomhed viste della Chias Personlighed sig i sine karakteristiske Træk. Arbejdet paa Kontorerne begyndte og endte paa Klokkeslettet og blev ikke afbrudt af nogen som helst »Ekstra-Pauser«. Ingen af hans undergivne behøvede at være bange for, at han skulde mangle noget for at faa Dagen til at gaa; alle havde altid hver Dag et velafmaalt Arbejde at udføre. Og han holdt paa, at hvad der kunde gøres samme Dag, ikke fik Lov til at ligge til den næste.

Chefens Nøjagtighed fremkaldte ikke nogen Misstemning blandt Personalet. Det er jo en Ejendommelighed hos de romerske Embedsmænd og Arbejdere, at de let værner sig til deres foresattes Arbejds metode. Della Chiesa var altid den første og den sidste paa Kontoret; af sit Personale fordrede han kun det halve af det, som han selv præsterede. Desuden tænkte han ikke blot paa deres Arbejde, men ogsaa paa deres Fornødenheder og Interesser. Forøvrigt var Kancellitjenesten ikke hans Hovedarbejde. Efterhaanden overlod Rampolla ham ogsaa vigtige Afgørelser, bl. a. Direktionen af de pavelige Legater.

Men della Chiesa var ikke blot Diplomat, han var ogsaa Præst, og han følte en inderlig Længsel efter at kunne virke i sit præstelige Kald. Dog vidste han godt, at en Præst virker des mere, jo ivrigere hans eget religiøse Liv er. Han var et virksomt Medlem af den eukaristiske Præsteforening, hvis Medlemmer skiftevis skulde tilbringe en Del af Natten foran det Allerhelligste. Naar det var hans Tur, gik han efter Dagens Arbejde i Statssekretariatet til Kirken og holdt her sin Æresvagt. Lidt efter Midnat læste han saa den h. Messe, og om Morgenens var han igen den første i Kancelliet til den sædvanlige Tid. Han hørte ogsaa til St. Franciscus' tredje Orden og tilbragte efter dens Regler en Dag hver Maaned i et Kloster. Med Forkærlighed tog han sig af de fattiges Sjælesorg. I Aarevis havde han en fast Skriftestol i to Kirker. Ligeledes var han altid villig til at holde Foredrag og Prædikener, saa meget som hans Embedspligt tillod det. Monsignore Chiesas Iver for Sjælens Frelse var derfor bekendt i hele Byen, og alle vidste, at han ønskede helt at kunne vie sig til Sjælesorgen. Forholdene skulde snart opfylde dette Ønske.

Da Kardinal Rampolla efter Leo XIII's Død i 1903 fik en Efterfølger i Merry del Val, var det givet, at ogsaa hans Stedfortræder skulde forlade sin Post. Dog maatte han endnu blive der i 4 Aar, for at den pludselige Forandring ikke skulde bringe Forstyrrelse i Forretningssgangen. Endelig den 16. Dec. 1907 udnævnte Pius X ham til Ærkebiskop af Bologna og meddelte ham personlig Bispevielsen.

Nu fik han Lejlighed til at udfolde sine Evner til Sjælens Frelse. Bologna er et af de største italienske Dioceses og tæller 685.000 Katholikker med 1175 Kirker. Men da han ved Selvsyn vilde styre og styrke sin Hjord, besluttede han sig til at besøge hvert eneste Sogn og hver eneste Kirke. Han brugte 6 Aar til dette Arbejde, en uhyre Sum af Anstrengelser og møjsommelige Rejser; særlig slemt var det i Bjergene, hvor der ingen Jernbane var; men da han var en fortrinlig Rytter, foretog han Rejsen her til Hest. Ofte prædikede han 4—5 Gange om Dagen, hvortil saa kom de andre kirkelige Funktioner, som han selv foretog der, hvor han holdt Visitats, til Glæde og Opbyggelse for

Folket. Men dette krævede saadanne Anstrengelser, at hans Ledsagere ofte maatte give op.

Ved disse Visitatser var der især to Ting, han lagde Vægt paa, nemlig: Orden og Renlighed i Kirken og Fattigplejen. Man siger, at de Ord, en pligtforsømmende Sakristan eller Præst fik at høre af Ærkebiskoppen, endnu Aar og Dag efter kunde ringe i deres Øren. Karakteristisk var ogsaa den Energi, med hvilken han søgte at afskaffe den Skik at servere ham en bedre Middag i Anledning af Visitatsen. Derfor plejede han altid at foretage en streng Undersøgelse af Fattigplejen i Sognet, og det endte gerne med, at den Sum, der skulde gives ud til Middagen, blev skænket til de fattige. Efter at han i 1913 havde fuldendt denne møjsommelige Inspektionsrejse, foretog han en Valfart til Lourdes for at takke Himmeldronningen for hendes mægtige Forbøn.

Overfor sine Præster var han altid ligefrem, og beredvillig hjalp han dem med Raad og Daad. Naar en Landsbypræst kom til ham i Bologna, fandt han altid en Plads ved Ærkebiskoppens Bord. Desuden holdt han ofte Prædikener i Stedet for dem; især saa man ham ofte paa Prædikestolen i de Kirker, som laa i Arbejderkvarteret. Særlig Opmærksomhed skænkede han sine Præsters Uddannelse. Under hans Ledelse blev to nye Præsteseminarier bygget i Bologna, det ene for de filosofiske og theologiske Studier, det andet for Gymnasialklasserne. Kampen imod Modernismen førte han med stor Energi, dog uden Nervøsitet. Han hørte aldrig paa umotiverede Anklager og gik altid ud paa først at hjælpe ved Oplysninger og Belæring. Men naar dette ikke førte til det ønskede Maal, blev han streng og ubønhørlig.

Han forlangte fuldstændig Frihed i sit Overhyrdeembede og brød de Skranker ned, som under andre Forhold havde været gavnlige, men som nu kun var til Hinder for en god Virksomhed. Dog søgte han at opretholde et venskabeligt Forhold til de verdslige Myndigheder, da han gik ud fra, at et fredeligt Samarbejde mellem disse to Øvrigheder var efter Guds Vilje. Hans fuldkomne Forstaaelse af Tidens Tarv viste sig ogsaa i den Interesse, han viste

de katholske Foreninger og den katholske Presse, som han søgte at støtte, vejlede og udbrede, saa meget han kunde.

*

*

*

Naar vi nu har kastet et Blik tilbage paa Benedikts Liv, kan vi let forstaa, hvorfor Kardinalernes Valg faldt paa ham: i 7 Aar havde han udfoldet en utrættelig Iver i den praktiske Sjølesorg i et vanskeligt Bispedømme, i 24 Aar havde han været i det pavelige Diplomati og deraf de 20 i Statssekretariatet under den store Rampollas Ledelse; dertil kommer et 40 Aars Ophold i Kirkens Hovedstad, hvor han var bleven fortrolig med Vatikanet og alle dets Beboere. Han havde desuden et glimrende Helbred, en beundringsværdig Flid og frem for alt en dyb og oprigtig Fromhed, som var forenet med en offervillig og virksom Kærlighed til den h. Kirke; alt dette gav Kardinalerne de bedste Garantier for, at han som Pave vilde være i Stand til i disse vanskelige og farefulde Tider at bringe Kirkens Skib til en sikker Havn til Gavn for Menneskene og til Ære for Gud. Saaledes skete det da, at Ærkebiskoppen af Bologna, 100 Dage efter sin Udnævnelse til Kardinal (d. 25. Maj), d. 3. September 1914 blev valgt til Kristi Statholder paa Jorden.

Den overordentlige Ophøjelse forandrede ikke noget i hans Levevis og Arbejdsmetode. Med sin vante Ro, Klarhed og Bestemthed tog han fat paa Kirkens Styrelse. Efter at han engang med dybt bevægede Ord havde givet sit Samtykke til Valget, begyndte han at røgte sit Hverv med en Sikkerhed og Selvfølgelighed, som om han havde været Pave i 20 Aar.

Ligesom før staar han op Kl. 5 og vier de to første Morgentimer til Betragtning, den h. Messe og Bøn. Kl. 7 begynder han sit Dagværk. Foruden de sædvanlige Audienstimer om Formiddagen har han indført to om Aftenen fra Kl. 4 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ med fuld Tjeneste i Forgemakkerne. Først i den senere Tid er han begyndt om Eftermiddagen at unde sig en kort Spadseretur i Vatikanets Have. Men Dagens Arbejde strækker sig som i Bologna ofte til langt ud paa Natten.

Ved Modtagelsen viser den H. Fader, som før, en vindende Hjertelighed og Jævnhed. Da jeg nu, ved mit før-

ste Besøg, bøjede mig ned til Fodkysset, sagde han: »Ja, fordi det er første Gang. Ikke for Vor, men for Embedets Skyld.«

P. Ehrle slutter med at omtale Pave Benedikts Regeeringsprogram. To Ting synes ham allerede sikre: at den nye Pave omhyggelig vil søge at bevare Kontinuiteten i Kirkens Styrelse, og at han vil gøre alt for at sammenfatte alle Kræfter til en Kamp mod Kirkens og Kristendommens fælles Fjende. Pavens Rundskrivelse af 1. Novbr. 1914 har vist, at Pateren har set rigtigt.

Kirkens Fremgang i Danmark.

(Spredte Tanker.)

En kold, men sollys Decemberdag 1550 sejlede en Bark gennem den japanske Skærgaard til Bakabugten. Skibets Maal var Sakai, en stor Handelsby, og derfor var de fleste Passagerer unge Købmænd. De soled sig paa Dækket og morede sig til Tidsfordriv over to mærkelige medrejsende, der, iførte nogle sorte Pjalter, trætte og udmattede havde sat sig paa Hug ved deres Side.

De drillede dem ustandselig, og en ung Laps stillede sig foran den ældste af disse fremmede rejsende og skældte ham ud. Den fremmede havde hele Tiden med et usigelig mildt og sørgmodigt Udtryk i Ansigtet set paa den ubehagelige Fyr og udbrød til sidst i et næsten uforstaaeligt Sprog: »Hvis De vidste, hvor meget jeg holder af Dem! Jeg vil blot undervise Dem i at søge og finde Deres Sjæls Frelse. . . .«

Et nyt Latterudbrud var Følgen, thi de unge Købmænd anede jo ikke, at den ene af de to fremmede var en stor Helgen, som i Historien bærer Navnet Franciskus Xaverius, og hans Ledsager en forhenværende velstaaende Silkehandler fra Lissabon, der for Guds Riges Skyld havde forladt alt og nu som Lægbroder i Jesu Selskab ledsagede sin foresatte til saa fjernt et Land som det kultur stolte, budhistiske Japan!

Hvor underligt — hvis det er tilladt at sammenligne stort med smaat. En lignende Scene hændte for faa Aar tilbage ved Overfarten til Masnedsund. En fremmed katolsk Præst stod paa Dækket, træt og vistnok usoigneret. Nogle danske Turister, der havde tilbragt en Pintseferie i Berlin, stod og gloede paa Præsten, og en af dem morede

sig med forundret at spørge ham: »Hvad er De for en?« Omtrent som man spørger i et Menageri: »Hvad er det for et Dyr?«

Der er en lang Vej fra Japan til Danmark, men der er en længere Vej fra en katholsk Missionspræsts aandelige Liv til den moderne danske Kulturverden. Thi om det saa er vantro Professorer og Forfattere eller bredere Lag, der har sat Kødets Lyst paa deres Fane, eller om det er den religiøse Verden med Grundtviganismens glade, nordiske Farver og med Indre Missions eller det kirkelige Centrums lutherske Præg — altsammen er for en tilrejsende katholsk Præst saa fremmed, som Buddhas Broncebilleder var for hin »Pater Magister Franciskus« og hans Følgesvend, Broder Juan Fernandez.

Selvfølgelig gives der Tilknytningspunkter. Folket paa Landet er langt mere katholsk troende, end det selv ved. Præstens Messehagel ved Altergangen, Kirkernes Historie og Bygningsstil, ja Betegnelserne »at messe«, at kalde den lutherske Prædikant for »Præst« og hans af Staten indsatte Tilsynsmand for »Biskop«, Brugen at gøre Korsets Tegn, at holde »Skriftemaal« o. s. v. vidner om, at den gamle katholske Kirke i Danmark har efterladt nogle flere Levninger end paa mange Steder i Reformationens hollandske, schweiziske og tyske Omraader.

Dertil kommer en vis medfødt Venlighed og Godmodighed, der som Regel forhindrer selv indre-missionsksindede danske Protestanter i at give deres Anskuelse det skarpe og kraftige Udtryk, som man finder bl. a. hos det »Evangelische Bund« eller »Gustaf Adolf Foreningen« i Tyskland.

Alligevel maa vi ikke undervurdere de Vanskeligheder, der møder den katholske Kirke. Thi denne sidste bringer til danske Konvertitter ikke blot Lærens Sandhed og Klarhed, men ogsaa meget andet, der gaar forud for og ledsager selve Lærens Tilegnelse. Lad os tage nogle Eksempler.

Dansk Aand er nøgtørn. Medens den sydlandske Natur elsker store Sving og kan beruses af Begejstring, er dette ikke saa let Tilfældet i København, K, eller i de danske Købstæder.

Den katholske Kirkes Liturgi, dens Ceremonier, ja ogsaa meget af dens Tankegang er præget af store Ideer og beregnet paa alle Verdens Nationer. Her er der ingen principiel Modsætning mellem dansk Aand og Kirkens Aand, men en foreløbig Modsætning i Formerne og en Vanskelighed for at forstaa Kirkens Højde og Dybde.

Dansk Aand er meget kritisk. Dette gælder ikke saa meget de bredere Lag som de dannede Kredse. Ja, Studenterne opdrages ligefrem til Hyperkritik. Heri ligner

de forresten alle andre moderne Studenter. Men den Aandsretning, der raader i danske Videnskabsmænds Skrifter og Indflydelse, ogsaa i den kunstneriske litterære Kritik, der er fremkommet siden det 19de Aarhundredes Begyndelse, er af absolut kritisk, delvis skeptisk Natur.

Det hænger sammen med den Forfinelse eller — set fra dens fordelagtige Side — med det fine Maadehold, der kendetegner al dansk Kultur. Heri ligger ogsaa en Modsætning, der er Danske og Tyske imellem, forresten ogsaa f. Eks. Danske og Engelskmænd, Danske og Spaniere. De sidste ønsker stærke og kraftige Linier, Farverigdom. Ogsaa Maaden at udtrykke sig paa, at give sit Misfag eller Bifald til Kende, er lidt anderledes i Danmark end f. Eks. de nævnte Lande.

Denne forfinede Enkelthed vil selvfølgelig ogsaa sætte sit Præg paa dansk Kirkeliv og Religiositet. Derfor er det for Konvertitter ikke altid lige let at finde sig til Rette i alt, hvad de ser, nu, da vort Kirkeliv endnu staar i sin Begyndelse og er indført udefra.

Men alt dette gælder mere Formerne end selve Sagen. Thi i selve Sagen kan der slet ikke være Tale om Til læmpelse eller Akkord. Og ligesom Francisco de Xavier den Gang maatte sige: Væk med Afgudsbillederne! saa maa enhver katholsk Præst sige: Bort med al Selvraadighed paa Lærens Omraade, bort med al Uklarhed og Halvhed! Vil du være et Medlem af den katholske Kirke, finder du kun den sande Fred og Lykke i barnlig Underkastelse under dens gamle Lære og Raad, frem for alt i Hovedsagen, Christi Efterfølgelse og Naademidlernes ivrige Brug.

Thi Protestantismen har syndet i Hovedsagen: ved at falde fra den almindelige Lære. Den katholske Kirkes Mænd har ogsaa syndet — ganske vist. Men de syndede af almenmenneskelig Svaghed, ved Mangel paa Aarvaagenhed og ved ikke altid at føre Kirkens Principper igennem i deres private Liv. Men derfor fik de ogsaa Straf som forskyldt. Aldrig har Kirken billiget daarlige Lemmers Adfærd.

Men Reformationens Hovedsmænd har billiget, at Fyrsterne sattes i Stedet for de retmæssige Overhyrder, har billiget, at Enheden opløstes ved at erklære Petri Primat for noget »ugudeligt«, har billiget, at flere Sakramenter ødelagdes, der dog allerede i ældgammel Tid nævnes som velsignelsesrige Naadekilder, som f. Eks. de syges Salvelse, Ægteskabets Uopløselighed, personlig Syndsbekendelse o.s.v.

Se, derfor maa Broen fra den katholske Kirke til danske Kristne principielt betrædes af de sidste. De maa klart erkende, at en Lære, der af Kirken altid er bleven forkyndt, umulig kan sløjfes eller udslettes. Ellers havde

jo Herren ikke holdt sit Ord til sin Menigheds Styrere, at Sandhedens Aand altid vilde være med dem. Og en Lære, som f. Eks. den om Messeofret, om Bøn for de afdøde, kan ikke opgives, fordi nogle tyske Munke en Gang var utilfredse med deres Løfter, eller fordi enkelte af Kirkens Biskopper ikke duede eller ikke dur! — Ja selv om man vil antage en almindelig Nedgang for Kirken i et vist Tidsrum, berettiger dette ikke til at ødelægge Kirkens apostoliske Organisation og bestandige Lære.

Derfor bringer den katholske Kirke Sandhed og Klarhed til moderne Danske, der vil søge deres Sjæles Frelse. Men den indrømmer, at den ikke altid har haft Mænd, der fyldestgørende repræsenterede Kirken. Ja, ogsaa vi, der nu hævder den gamle Moderkirkes Lære, indrømmer, at vi bestandig maa arbejde paa at tage mere og mere Hensyn til dansk Aand og Kultur. Thi de gode Elementer i disse naturlige Værdier skal ikke undertrykkes af vor Kirke, men skulde helst benyttes og forældes og højnes og gøres frugtbare til det evige Liv.

F. F. M.

Benedikt XV og Familiernes Indvielse til Jesu Hjerte.

I denne Juni Maaned, Jesu Hjertes Maaned, vil man med særlig Glæde høre, hvad vor Hellige Fader udtaler om de katholske Familiers Indvielse til det guddommelige Hjerte. Nedenstaaende Brev har Benedikt XV skrevet til Pater Matthieu Cranley Boevey, Præst i Jesu og Mariæ hellige Hjerters Kongregation.

Kære Søn.

Vi har med Interesse læst Deres Brev ligesom ogsaa de Dokumenter, som medfulgte. Vi har derigennem lært den Nidkærlighed og Iver at kende, hvormed De allerede gennem flere Aar har arbejdet paa det Værk at fremme Familiernes Indvielse til Jesu hellige Hjerte. Idet et Billede af Jesu hellige Hjerte anbringes paa Hæderspladsen i Huset som paa en Trone, hersker vor Herre Jesus Christus synlig over det katholske Hjem. Allerede vor Forgænger Leo XIII, af salig Ihukommelse, har indviet hele Menneskeslægten til dette guddommelige Hjerte, og man kender desangaaende hans fremragende Rundskrivelse *Annum Sacrum*. Men selv efter denne altomfattende Indvielse synes den An-

dagt, der vedrører hver enkelt Familie, ikke unødvendig, langt snarere er den fuldtud overensstemmende med hin og kan kun hidrage til Udførelse af samme Paves fromme Hensigt. Hvad der angaar den enkelte, berører os nemlig i højere Grad end vore fælles Interesser. Vi glæder Os derfor ved Tanken om, at Deres Virksomhed har baaret rige Frugter paa dette Omraade, og Vi opfordrer Dem til ihærdig at holde ud i det paabegyndte Apostolat.

Intet er i Sandhed mere lejlighedssvarende i de nærværende Tider end Deres Foretagende. At fordærve det moralske Temperament, som Kirken har affødt og forædlet, at fordærve det baade i det private og offentlige Liv, og efter at have udslettet næsten ethvert Spor af kristen Visdom og Hæderlighed af det menneskelige Samfund da at føre dette tilbage til Hedenskabets usle Tænkemaade, ak, det er, hvad kun altfor mange Mennesker nu til Dags bestræber sig for at virkeliggøre; give Gud, at det maatte være forgæves! Men det, som de ondes Pile særlig er rettede imod, er Hjemmets Samfund. Da dette som i en Spire rummer det borgerlige Samfunds Grundsætninger, ser de saare vel, at den Forandring eller snarere Fordærvelse, som de haaber paa for det fælles Samfunds Vedkommende, nødvendigvis vil følge efter Familiens Fordærvelse, saa snart de blot faar ødelagt Familiens Grundvold. Man stemmer paa Skilsmislove for at rokke Ægteskabets Fasthed. Idet man tvinger Ungdommen til at følge den officielle Undervisning, der ofte er saare fjern fra Religionen, tilintetgør man Forældrenes Myndighed i en Sag af yderste Vigtighed. Idet man forkynder den skamløse Kunst at tilfredsstille sine Lyster, alt imedens man bedrager Naturens Rettigheder, udtørre Ugudeligheden selve Menneskeslægten Kilde og besudler Ægtesengens Hellighed med ryggesløse Sæder

De gør derfor vel i, kære Søn, idet De tager Haand om det menneskelige Samfunds Sag, da først og fremmest at opvække og udbrede den kristne Aand ved Hjemmets Arne og befæste Jesu Christi Kærlighed i vore Familiers Skød, saa at den der maa herske som en Dronning. Ved at handle saalunde adlyder De Jesus Christus selv, som har lovet at udøse sine Velgerninger over de Hjem, hvor hans Hjertes Billede udstilles og æres.

At yde vor saare elskelige Forløser den Dyrkelse og Ære, som det her drejer sig om, er altsaa et helligt og heldbringende Værk; men dermed er ikke alt gjort. Det er ogsaa af største Vigtighed at kende Christus, kende hans Lære, Liv, Lidelse og Herlighed. At følge ham efter er ikke at lade sig lede af en overfladisk Følelse af Religiositet, der let bevæger de ømme Hjerter og rører og fremkal-

der letkøbte Taarer, men lader Lasterne forblive uberørte. At følge ham efter, er at omfatte ham med en livskraftig og standhaftig Tro, der øver sin Indflydelse saavel paa Aanden som paa Hjertet, leder og lovbinder Sæderne.

Den egentlige Grund, hvorfor Jesus forbigaas af mange og elskes lidet af talrige Mennesker, er imidlertid den, at han er næsten ukendt af de første og ikke tilstrækkelig kendt af de sidste. Fortsæt derfor Deres Virksomhed og Deres Apostolat, kære Søn, og opvæk i de katholske Hjem Kærlighedens Flamme til at brænde for Jesu hellige Hjerte. Men bestræb Dem for og sørg først for — dette er Vor Vilje — at denne Kærlighed i de Hjem, De gæster, følger Kendskabet til Jesus Christus og den Kendskab til hans Sandhed og hans Lov, som han selv har bragt, og følger den op til dens ypperste og mest ophøjede Grad.

For nu i denne Sag at føje Vor Tilskyndelse til den fælles Fromhed saa vil Vi, at alle de Begunstigelser, som Vor Forgænger Pius X, af hellig Ihukommelse, i sin ypperstepræstelige Godhed Aar 1913 paa Chiles Biskoppers Bøn tilstod nævnte Lands Familier, som indvier sig til det hellige Hjerte, skal udstrækkes til hele den katholske Verdens Familier, som maatte foretage samme Indvielse.

Modtag, kære Søn, som Pant paa de himmelske Gøder og som Vidnesbyrd om Vor faderlige Velvilje den apostoliske Velsignelse, som vi af hele Vort Hjerte tilstaar Dem.

Givet i Rom, ved St. Peter, d. 27de April 1915 i Vor pavelige Regerings første Aar.

Benedikt XV, Pave.

Ved E. R.-L.

Endnu lidt om Pastor Moe.

I *Ploufuren* har Pastor Moe svaret paa Pastor Hans Kochs Kritik af hans Optræden mod den katholske Kirke. Hvis nogen havde ventet sig en Tilbagekaldelse eller Beklagelse fra Pastor Moes Side, er han bleven fuldstændig skuffet. Dog havde den, der kender Pastor Moe, heller aldrig kunnet vente noget saadant. Denne har i den sidste Menneskealder været berygtet for at have den groveste Mund blandt alle Folkekirkens Præster; mange husker, hvorledes han for en Del Aar siden ønskede sine egne Trosfæller, Grundtvigianerne, skoldet ligesom Oldenborrerne, og hvorledes han for ganske nylig paa den tarveligste Maade

fornærmede de danske Kirkesangere og Degne. Det vilde i det hele taget blive en interessant lille Bog, om nogen vilde samle alle Pastor Moes Uartigheder og Raaheder paa eet Sted.

Hvad den Artikel angaar, som Pastor Moe har indsendt, skal jeg kun fremhæve enkelte Smaaafsnit af den. Han »betragter ikke den katholske Kirke som en Gren paa samme Træ, men som en afhugget Gren, som Gud ikke kendes ved, saa længe den ikke omvender sig fra sine Løgne og afguderiske Vederstyggeligheder, hvormed den bedrager saa mange Mennesker.« Som man ser, er det blot Gentagelse af den samme Løgn, oven i Købet næsten i forstærket Form.

Et andet Sted hedder det; »Det staar dog fast, at Bibelen selv, saaledes som den er udgaaet fra Profeters og Apostles Haand, maa ingen læg Katholik eje og læse.« Hvad skal man sige til denne Paastand? Jeg ved ikke ret; jo maaske, at der ikke her i Landet findes mange, der har mindre Respekt for Sandheden, end Pastor Moe har. Thi her drejer det sig om alvorlige Ting, om Saligheds-sager, og saa er Pastor Moe alligevel aandelig forbryderisk nok til at fremsætte den ene fuldstændig usandfærdige Paastand efter den anden. Hvad han mener med sit forlorent klingende Udtryk om »Bibelen, som den er udgaaet fra Profeters og Apostles Haand«, er ikke helt klart; i Ordenes bogstavelige Mening er der jo ingen paa Jorden, der har en Bibel; ja Pastor Moe og Protestanterne vilde overhovedet ingen Bibel have, hvis ikke den katholske Kirke haade havde fastsat dens Indhold og overleveret den gennem Aarhundrederne. Meningen kan fornuftigvis kun være den, at katholske Lægfolk ikke tør eje og læse Bibelen i Grundsprogene. Denne Paastand er fuldstændig opdigtet, det har aldrig været forbudt at læse Bibelen paa Hebraisk og Græsk (eller Latin), selv om den er trykt uden Anmærkninger.

Endelig skriver Pastor Moe i Slutningen af sin Artikel saaledes, at det er klart, at han mener, Biblen ikke findes paa Folkets Sprog i Spanien, Italien, Frankrig, Polen, Ungarn o. s. v. Hvorledes er det muligt, at en Mand, der skriver om en Ting, kan være saa uvidende? Bibelen har i Aarhundreder været kendt og læst af Menigmand i de nævnte Lande og mange andre! Hvorfra henter Pastor Moe sine »Oplysninger« om katholske Forhold; sikkert kun fra Kirkens værste Fjenders Side. Hvad vilde De sige, Pastor Moe, om nogen vilde give en Skilddring af Dem, udelukkende bygget paa Ekstrabladets Meddelelser om Dem? Paa lignende Maade bærer De Dem ad overfor den katholske Kirke!

Til Pastor Moes ovenover omtalte Artikel har Pastor Hans Koch skrevet en karakteristisk Efterskrift, der slutter med følgende vemodige Udtalelse:

»Nu maa vi nøjes med en Redegørelse, hvor Pastor Moe afviser enhver Tilbagekaldelse; kun ham selv ubevidst bliver hans Svar en Bekræftelse af vor Opfattelse, at her har Partisnæverheden sejret og alle gode Magter tabt. Det er ofte en trist Tilfredsstillelse at faa sin Opfattelses Rigtighed bekræftet. I nærværende Tilfælde har Pastor Moe sørget for, at dette blev den eneste kummerlige Trofæ, vi har hjembragt fra denne Strid.«

— Det sørgeligste ved hele denne Sag er for øvrigt den, at Pastor Moe er valgt haade til Formand for Indre Mission i Danmark og ind i Bestyrelsen for Kirkeligt Landsforbund. Det vil altsaa sige, at vi fra hine to store Virksomheder i Fremtiden kan have Forvrængninger, perfid Forfølgelse og hadefuld Bagtalelse at vente. Den katholske Kirke her i Landet tæller mange forhenværende Medlemmer af Folkekirken blandt sine Børn. Vi vilde saa gerne have Lov til at se paa vore fraskilte Brødre i Folkekirken med Kærlighed og Agtelse — det bliver en Umulighed, hvis Pastor Moes Indflydelse bliver den sejrende.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Katholsk Højskole paatænker i Sommermaanederne at afholde tre Friluftsmøder. Af disse bliver det første vistnok paa Valdemarsdagen den 15. Juni paa sædvanligt Sted under Vor Frues Bøg. Det andet afholdes den 11. Juli i og ved Roskilde; Kl. 3 Eftm. har Hr. Højskoleforstander Bredsdorff indbudt alle Deltagerne til Besøg paa Højskolen, hvor han bl. a. vil holde et Foredrag for dem. Søndag den 22. August holdes det tredie Møde og denne Gang atter paa sædvanligt Sted.

— Frøken Angelica Axelsen har som den første kvindelige katholske Akademiker her hjemme i disse Dage fuldendt sine Studier ved Universitetet og er bleven erklæret for *admissa* ved Magisterkonferens i Fransk. Ugebladet lykønsker den nye Frøken mag. art.

Roskilde. Som allerede annonceret finder Christi Legems Processionen Sted paa Søndag. Ved Højmessén vil man faa den Glæde at høre Dom Lorenzo Perosi's *Missa Te Deum laudamus*. Komponisten er som bekendt selve Dirigenten for det sextinske Kapels Kor; han var Pius X's højre Haand ved dennes Reform af Kirkemusikken.

Odense. I Søndags, d. 30. Maj, meddelte vor højærværdigste Hr. Biskop Firmelsens Sakramente i St. Albani Kirke her i Byen. Biskoppen ankom til Odense Dagen i Forvejen og blev modtaget af Præsterne og Kirkeforstanderne. Kl. 9 holdt Biskoppen sit Indtog i Kirken. Efter Prælatmessen prædikede Sognepræsten om den Helligaands Naadefylde, som man bliver delagtig i ved Firmelsens Sakramente. Paa Grund af Forkølelse kunde Biskoppen des værre kun rette nogle formanende og opmuntrende Ord til Firmebørnene. Som saa ofte i Aarets Løb var Kirken særlig ved denne Lejlighed altfor lille til at rumme de mange Mennesker, baade Menigheden herfra Odense og især de mange Polakker, der var mødt. Sidde- og Staapladserne var opfyldt indtil Trængsel. Firmelsen blev meddelt til 26 Børn og 10 voksne. Kl. 12 modtog 200 Polakker dette h. Sakramente, og efter Eftermiddagsandagten blev Sakramentet endnu engang meddelt til de sidste 30 Polakker, altsaa i alt 266 Firmebørn. Til Tegn paa, at der opholdt sig flere Hundrede Polakker her i Byen, tjener, at man samme Aften kun med Besvær kunde opdrive Brød hos flere Bagere i Odense. For mange vil denne Søndag være en smuk Erindring. Dagene efter Firmelsen anvendte Biskoppen til at besøge Skolen og de fire Søsterklostre her i Byen og i Dalum. Med Ønsket om, at Biskoppen snart maatte vinde det fulde Helbred tilbage, og vi snart se ham igen, sagde vi i Tirsdags Eftermiddag Biskoppen Farvel.

Sverige. 2den Pintsedag, den 24de Maj, foretog Familieforeningen *Concordia Catholica* en Udflugt til den ældgamle, for sine mange Minder og naturskønne Beliggenhed bekendte By Sigfuna. Turen foretoges paa det i samme Anledning lejede Dampskib »Hugo Tamn«, som afgik fra Stockholm Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. Vejret, der i Begyndelsen var noget mørkt, klarede snart op, og ved Ankomsten til Sigtuna laa den lille By i Vaarsolens herligste Glans. Efter at have indtaget Frokost paa Hotellet begav Selskabet, der bestod af over 100 Deltagere, deraf 4 stockholmske Præster, sig til de bekendte Kirkeruiner Sankt Per og Sankt Olaf, der besaas under Ledelse af den kendte Arkæolog Dr. Janse, der holdt et meget interessant og lærerigt Foredrag om de to omkring Aar 900 opførte Kirker, deres Arkitektur og de forskellige Ting, som man ved Opførelsen af disse havde at iagttage paa de Tider, hvor Kirken ikke alene skulde være Guds Hus, men i Ufredstid maatte danne et sikkert og velbeskyttet Tilflugtssted for Byens Indbyggere. Derefter besøgte den omkring Aar 1200 opførte Dominikanerkirke St. Maria, der nu er Byens eneste protestantiske Kirke, og som endnu rummer saa mange Minder fra den svundne katholske Tid,

bl. a. Alterskab, Lysestager, Malerier osv. — Efter at man havde drukket Kaffe i den smukke Hotelhave, tiltraadtes Hjemturen i den gladeste og hjerteligste Stemning. Henad 8 om Aftenen kom man tilbage til Stockholm, og alle var enige om, at Turen havde været over al Forventning god.

Holland. Den hollandske Udenrigsminister har udtalt, at Pavens Statssekretær, Kardinal Gasparri, har henvendt en Tak til Holland for det Skridt, dette Land har taget ved at genoprette diplomatisk Forbindelse med Vatikanet. Det imødeses, at den hollandske Udsending snarest muligt vil blive definitivt udnævnt, saa den Hellige Stols og Hollands Samvirken ikke maa forhales, naar Øjeblikket indtræder, da der kan ydes Hjælp til Fredens Genoprettelse.

Schweiz. I Følge den sidste Statistik fra 1914 findes der blandt dette Lands c.3 $\frac{3}{4}$ Mill. Indbyggere ikke færre end 1.593.538 Katholikker. De fleste Katholikker, mellem 184.000 og 120.000, findes i Kantonerne St. Gallen, Luzern, Tessin, Wallis og Freiburg. Hovedsagelig protestantiske er derimod Waadt. Appenzell am R., Glarus og Schaffhausen. Landet er kirkelig set inddelt i 5 Bispedømmer, 2 Apostoliske Præfekturer og 3 Abbedier. Af disse er Bispedømmet Basel det største.

Rom. *Osservatore Romano* (15. Maj) dementerer de Bladrygter, som gaar ud paa, at Paven i den ene eller anden Retning skulde have givet Præsteskabet, særlig Sognepræsterne, specielle Forskrifter med Henblik paa Krigen. Den officielle Note fremhæver paa ny den Hellige Stols udpræget neutrale Holdning saavel overfor Italien som overfor de andre Lande.

— Italiens Inddragelse i Krigen rejser overalt i Verden det alvorlige Krav om Pavens absolute Frihed til at staa i diplomatisk Forbindelse med alle Magter. Det menes ogsaa, at man ad diplomatisk Vej kan ordne Sagerne saaledes, at de Magter, som ikke selv for Tiden har nogen Udsending ved Vatikanet, vil kunne blive repræsenteret ved de neutrale Landes Udsendinge. Mulig vil netop indeværende Krig medføre en endelig og tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet om den Hellige Stols ubetingede og fuldkomne Uafhængighed, en Uafhængighed, som den hele Verdens Katholikker fordrer, og som er dens ubestridelige Ret og en første Rangs Nødvendighed.

Nord-Amerika. (Meksiko.) Som et lille Billede paa, hvor forfærdelige Forholdene har været og til Dels ogsaa er i det gamle katholske Meksiko, kan efterfølgende Historie tjene. Professor David Galvan ved Præsteseminariet i Guadalajara blev paa Befaling af Guvernør Emmanuel Dieguez den 30. Januar i Aar skudt, fordi han havde hørt

nogle døendes Skriftemaal. Galvan havde kun været Præst i fem Aar og havde ved sin frimodige Protest mod den katolske Kirkes Udplyndring fra de revolutionæres Side i Mexico i høj Grad paadraget sig disses Had. Under et intetsigende Paaskud var der ovennævnte Dato bleven skudt paa Borgerne i Guadalajara, og snart laa flere Hundrede af de ulykkelige i Dødskamp paa Gaderne. Da kunde den nidkære Præst ikke blive siddende i Ro i sin Stue, men ilede ud for at staa de døende bi, skønt han vidste, at han udsatte sig selv for den yderste Fare. Det varede heller ikke længe, før han blev grebet af Carranzas Soldater, slæbt bort og dømt til Døden. Paa Henrettelsesstedet holdt han en rørende Tale til Soldaterne, der skulde skyde ham, tilgav dem, hvad de gjorde, da de lød en andens Befaling, og fordelte sit Ur og sine Penge iblandt dem. En Soldat blev derved saa rørt at han vægrede sig ved at skyde paa den offervillige Præst.

Kollekt.

Kollekten paa Kristi Himmelfarts Dag for Forningen til Troens Udbredelse indbragte følgende Beløb: St. Ansgars 26,70, St. Knud 10,00, St. Joseph 15,00, Immaculata 8,20, Jesu Hjerte 34,46, Frederiksberg 25,00, Sundby 12,40, Ordrup 17,80, Helsingør 10,16, Roskilde 10,10, Ringsted 4,60, Køge 2,50, Slagelse 4,60, Mariibo 15,00, Nyborg 0,85, Odense 13,45, Svendborg 4,30, Esbjerg 2,80, Kolding 3,00, Fredericia 11,10, Vejle 3,57, Horsens 9,27, Silkeborg 5,00, Aarhus 11,33, Randers 4,09, Aalborg 6,75, Reykjavik 8,00, ialt 280 Kr. 03 Øre.

København, 26. Maj 1915.

Det Apostoliske Vikariat.

Søndag den 13. Juni agter **Mariakongregationen af Apostlenes Dronning** at foretage en Udflugt. Deltagerne sejler med Damperen (fra Børsbroen) Kl. 9 til Vedbæk og spadserer herfra til Hørsholm. Her mødes de med dem, som først kan køre med Toget Kl. 11,51 eller 12,15 (begge fra Østbanegaarden); efter at der er holdt Hvil og spist Frokost (Madpakker medtages!), fortsættes Fodturen til Holte, hvor der spises til Aften. Tilbage med Toget Kl. 8,45, i Kbhvn. Kl. 9,20. — Sangbogen »Sursum corda« bedes medbragt. (Udgifterne anslaaes til ca. 3 Kr.)

Deltagelse bedes i god Tid anmeldt hos Frk. Vilh. Siegler, Kompagnistræde 9, Tlf. Byen 909 y.

I Tilfælde af Regnvejr bortfalder Turen.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Maria-Kongregationernes Medlemmer bedes alle at møde med Medaille til fælles Deltagelse i Processionen Søndag den 6. Juni.

Unio. **Lørdag den 5. Juni** (Grundlovsdag) Udflugt til Charlottenlund. Afgang 3,20 med Klampenborgbanen. Deltagerne samles Kl. 4 ved »Stalden«, hvor der senere spises til Aften. Madkurve kan medtages. Børn kan ogsaa deltage i Turen.

Kirkelig Kalender.

6. Juni. 2. Søndag eft. Pintse.	13. Juni. 3. Søndag eft. Pintse.
7. — Mand. Oktavdag.	14. — Mand. Basilius den Store, Biskop og Kirkelærer.
8. — Tirsd. Oktavdag.	15. — Tirsd. Vitus og Lidelsesfæller, Martyrer. (Valdemarsdag.)
9. — Onsd. Oktavdag.	16. — Onsd. Ferialdag.
10. — Torsd. Oktav af Christi Legems Fest.	17. — Torsd. Ferialdag.
11. — Fred. Jesu Hjertes Fest.	18. — Fred. Marcus og Marcellianus, Martyrer.
12. — Lørd. Johannes af S. Facundo, Bekender.	19. — Lørd. Juliane af Falconerii, Jomfru.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund foretager sin første Sommerflugt Søndag den 6. Juni til Hareskov. Afgang herfra Kl. 8 med Slangerupbanen til Bagsværd, derfra til Fods til Hareskov. Proviant medbringes. Et begrænset Antal kan ved Henvendelse til undertegnede erholde Hjælp til Billetten.

F. Ronje, Boyesgade 8.

Processioner paa Christi Legems Fest.

To 3. Juni. Kl. 10. St. Ansgars Kirke. — Kl. 4 Eftm. Haven ved Immaculatakirken.

Sø. 6. Juni. Kl. 9. St. Andreas Kirke og Kollegiets Have. — Kl. 10. St. Annæ Kirke og St. Elisabeth Hospitalets Have. — Kl. 7^{1/2} Aften. Jesu Hjertes Kirke. Mariakongregationerne deltager.

To 10. Juni. Kl. 4. Assumptionsklosterets Have. — Kl. 8 Aften. St. Ansgars Kirke.

Roskilde. Søndag den 6. Juni højtidelig Procession til Ære for Alterets allerh. Sakramente. Højmesse Kl. 9. Straks efter Procession i St. Maria Hospitalets Have.

Ældre Aargange

af Ugebladet faas à 4 Kr. pr. Aargang paa Ekspeditionskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., København, K.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Litteratur. St. Alphonsus's Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 60 Øre. Andagtsbogen for den h. Families Føring. Pris 25 Øre.

Schmid: Jesu Hjerter Andagten. Smukt indb. med Guldsnit 1,50 Kr.

Adgang til Jesu Hjerter. Sm. indb. 1 Kr.

Arnold: Efterlignelsen af Jesu h. Hjerter. 2 Kr.

Det nye Testament. 2,50 Kr.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Fortsættelseskursusets Feriekolonier.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan alleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefs søstre, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15-17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Konstante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 24.

Søndag den 13. Juni.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En Røst fra Fortiden. — Hvor skal vi have vor næste Kirke? — Fra Hedningemissionen. — Et lille vestindisk Brev. — Tre gamle islandske Biskopper. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Roskilde. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

259.

Emmanuel — Gud med os.

I disse Dage gaar vore Tanker hen til det helligste Sakramente. Christi Legems Fest med Processionerne i vore Kirker og under aaben Himmel, Jesu Hjertes Fest med Mindet om Frelserens af Kærlighed brændende Hjerte i Alterets Sakramente fører vore Tanker og vore Hjerter hen til dette store Sakrament.

Dér er han til Stede, som er vor Herre og Gud, vor Frelser og Forsoner, der bor han under Brødets og Vinens Skikkelser som den ringeste, som den sidste, i al Ydmyghed; thi hvad synes mere ringe og afmægtigt end Brødets svage Skikkelse, og hvor udviser han saa stor Langmodighed og Miskundhed som netop i dette Sakramente? Han synes ikke at kende noget til de mange Fornærmelser og Krænkelser, til den store Forglemmelse, Ligegyldighed og Kulde, som vi Mennesker udviser mod ham. Alt dette synes han ikke at lægge Mærke til, thi han bliver ved med at bo iblandt os, han tænker ikke paa at forlade os; hans Kærlighed er i Tidens Løb og til Trods for, at han har gjort sørgelige Erfaringer med vor Taknemmelighed og vor Genkærlighed, ikke bleven mindre end den Aften, han hengav

sig selv til os i dette Kærlighedens Sakramente: og han vil holde ud iblandt os indtil Verdens Ende, »indtil han kommer igen«.

Og han er til Stede i Alterets h. Sakramente saa mange Steder, som der gives katholske Gudshuse, og dér kan enhver finde ham. »Kommer alle til mig,« baade Dag og Nat, siger han. Med Rette kan vi altsaa sige, at vi har vor »Emmanuel — Gud med os« stadig hos os; ikke blot som Gud er han allestedsnærværende, men vi har vor Frelser, Gudmennesket, med Kød og Blod, med Legeme og Sjæl, med sin guddommelige og menneskelige Natur. *Tabernaculum Dei cum hominibus* — Guds Telt er blandt Menneskene. Saaledes kunde Jøderne sige om Guds hemmelighedsfulde Nærværelse under en Skystøtte i Tabernaklet; med hvor meget større Ret kan vi ikke kalde vore Kirker for Guds Telt blandt Menneskene; thi her bor han ikke blot i en Skystøtte, men som Gud og Menneske med Legeme og Sjæl — i Sandhed: Emmanuel — Gud med os. Jøderne kunde om Guds Ophold i Tabernaklet sige: Hvor er et Folk, som havde sine Guder saa nær, som vor Gud er os nær? Men vi kan i den nye Pagt sige, at vor Frelser er os alle saa nær i vore Kirker i det allerhelligste Sakramente, at vi kan omgaas ham i hans egen Person, at vi endogsaa kan blive eet med ham i den h. Kommunion.

Emmanuel — Gud med os! Mon vi rigtig husker det, mon vor Tro ikke er for svag til virkelig at kunne fatte det, ja endnu mere til at *leve* i denne Sandhed? Mon vi ikke er alt for vant til denne Trossandhed, saa at vi er kolde og efterladende overfor denne Hemmelighed? Vi tror, og vi tror paa den, men vort Liv stemmer ikke overens med dene Tro. Vilde vi ikke i modsat Tilfælde indrette hele vort Liv anderledes overfor dette Sakramente? Vilde vi kunne gaa forbi en Kirke uden at træde ind og hilse Jesus i Alterets Sakramente? Vilde der kunne gaa en Dag, hvor vi ikke (dersom vore Pligter tillod det) overværede den h. Messe? Hvorledes kan vi i Dage- og Ugevis leve uden at tænke paa Jesus Christus i Alterets helligste Sakramente? Een Ting mangler os: den faste, stærke, levende Tro. Een Bøn skulde vi ikke glemme: Forøg min Tro, o Jesus.

Jos. Resch.



En Røst fra Fortiden.

Aktuelle Tanker.

De, som har fulgt Pastor Moes ubeherskede Angreb paa den katholske Kirke, vil med Interesse læse efterfølgende Linjer af den berømte Konvertit, forhenv. Stiftsprovst H. P. Kofoed-Hansen. I Ugebladet 1913, S. 329—334, fandtes en Levnedsskildring af ham.

Man spørger mig — andre spørger mine nærmeste — om jeg nu ogsaa er i Stand til at antage og tilegne mig og tro alt, hvad den katholske Kirke bærer mig i Møde, og for at fremføre det utroligste nævner man saa Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse og Pavens Ufejlbarhed, disse Dogmer, der har sat Lutheranerne i Harnisk og været dem et Tumblebæger, der er nærved at beruse dem til Vanvid. Hvad nu det første angaar, Marias ubesmittede Undfangelse, saa kunde man spørge de gode Lutheranere, hvorledes de kan tilegne sig og forstaa Trosbekendelsen, den apostoliske, med mindre de fremsiger den, læser den, bekender den uden Eftertanke, hvilket da for de flestes Vedkommende, selv blandt Grundtvigianere, er troligt nok. De maatte dog ellers standse med nogen Betænkelighed ved de to Udtryk »undfangen af den Heligaand«, »født af Jomfru Maria« og studse ved denne protestantiske Urimelighed, som de aldrig har tænkt paa at finde Rede paa. Den Forargelse og Forskrækkelse, som disse Dogmer har indjaget Protestanterne, der gerne har villet fortolke Ufejlbarheden som Syndefrihed for at have et gyldigt Paaskud til Forargelse, ligesom Ufejlbarheden blev et Paaskud for Kulturkampen, der gjorde Fiasko, er kun et Vidnesbyrd om, hvor langt de har fjernet sig fra Eftertanke og Forstaaelse af Troens Sandhed.

Og hvad nu Ufejlbarheden angaar, saa er det noget, der ligefrem følger af Pavens Stilling, saaledes som ogsaa Grev de Maistre fortræffeligt har vist det i sit Værk »Du pape«, længe før Vatikanerkonciliet stadfæstede Dogmet. Den har ogsaa faktisk været anerkendt og fastholdt gennem Aarhundrederne, selv i Grunden paa de store Conciliers Tid. Hvorledes skulde endelig Pavens Ufejlbarhed kunne krænke eller genere den enkelte Katholik?

Man kunde snarere spørge mig, hvad jeg da har sav-

net i det Kirkesamfund, i hvilket jeg er født og opdraget og i over tredive Aar har fungeret som Præst, og dertil har jeg adskilligt at anføre. Fremfor alt har jeg smerteligt savnet Menighedens virkelige Deltagelse i Gudstjenesten, thi at sidde stille og høre paa en Prædiken og synge nogle eller et Par eller en Salme — undertiden endog slet ingen — det kan ikke afgive nogen Gudstjeneste eller samle Menighed i fælles Gudstilbedelse. Jeg har savnet de sande Udtryk for Bekendelse og Tilbedelse, en Handling, der paa dette Grundlag kunde forene de forsamlede i Andagt for Guds Aasyn. Jeg har savnet en Virkelig-gørelse af Apostelens Ord: »Saa ofte som I æde dette Brød og drikke denne Kalk, saa forkynder Herrens Død, indtil han kommer.« Jeg har savnet Skriftemaalet baade for Menigheden og for mig selv. For at sige det korteligt, jeg har savnet Fasthed og Sammenhold i den hele Samfundsorden. All dette har jeg fundet i den katholske Kirke.

Og da jeg nu endelig fik Tid og Lejlighed til nøjere at studere og gennemgaa Reformationshistorien, saa maatte jeg forbavses over den Mangel paa Sandddruhed og Ærlighed, der betegner den protestantiske Fremstilling. Alt — ondt som godt — er taget uforbeholdent i Tjeneste for at underminere og tilintetgøre den katholske Kirke. De skændigste Streger og Gerninger er benyttet for at vinde Fremgang for det saakaldte rene Evangelium, ret som om Hensigten kunde hellige Midlet og hvilke som helst Midler, denne Nederdrægtighed, som man med et vist Held har villet paabyrde Jesuiterne. Og denne Mangel paa Sandddruhed og Ærlighed synes fremdeles at være uadskillelig fra den protestantiske Polemik, saa at aabenbare Misforstaaelser, Forvanskninger, Bagtalelser, hvor tit og ofte de end bliver berigtiget, imødegaaet og gendrevet, vedbliver at gentages, uden at Berigtigelserne og Gendrivelserne i mindste Maade paaagtes.

Der kan dog andre Steder fra — fra Norge og fra Tyskland — høres Røster, der ogsaa fra protestantisk Side taler velvilligt, humant og sandfærdigt om den katholske Kirke, men her i Landet ses og høres kun de gyseligeste Invektiver, Skældsord, Bagtalelser og de groveste Beskyldninger, her rases for Øjeblikket ligefrem mod alt, hvad

der er katholsk, og fremmest i Landstormen staar de to Præster Beck og Schepelern, af hvilke denne har faaet ind at skrive paa og hin at tale paa. Man kan nu sige, at væsentlig ligger deres Uvidenhed, deres Misforstaaelser til Grund for Angrebene, men man kan paa den anden Side ikke frikende baade Uvidenheden og Misforstaaelserne for at være forsætlige, thi de vil ikke opgive Uvidenheden saa lidt som Misforstaaelserne, de forhærder sig mod enhver Oplysning, Forklaring og Berigtigelse og holder sig selv for sikre i Sandheden paa Grund af den Ufejlbarhedens Glorie, der straalere om Reformatorenes, fornemmelig Luthers, Hoved.

Nu kan man ogsaa gerne indrømme, at de Mænd skriver under en dunkel Fornemmelse af, at de maa stride *pro aris et focus*, og deraf kommer Bitterheden og Hadet; thi de har en Følelse af, at Grunden under deres Fødder er undermineret, og at deres Stilling i Længden er uholdbar; de har i Virkeligheden ingen Magt at sætte mod den frembrydende Storm, der trækker op og truer ikke blot fra den katholske Kirke, men endnu mere fra Atheister, Pantheister, Positivister, Materialister og allehaande Sekterere, mod hvilke alle troende Kristne burde forene sig, men som disse Mænd derimod langt snarere arbejder i Hænderne.

Jeg har oftere erfaret det og haft Vidnesbyrd derom, at der intet er, der fyldigere kan erstatte al anden Dannelse og aandelig Udvikling end Religiositeten, ligesom jeg ogsaa har erfaret og haft Vidnesbyrd om, at jo inderligere et Menneske bøjer sine Knæ i Jesu Navn, og jo bestemt han hører Herren til, desto mere opvarmer Kærligheden hans Indre, og desto tolerantere betragter han og dømmer han om dem, der hører til en anden Konfession end han selv. Jeg er i de sidste Dage kommen til at mindes den Interesse, hvormed min gamle Ven, Skræder Horn, omtalte en Gravtale, en katholsk Præst holdt paa den Kirkegaard, der ellers laa under mit Omraade, hvorledes han med Begejstring fremhævede de Ord af Præsten: »Selig ist der Mensch, nicht weil er stirbt, sondern selig sind die, welche in dem Herrn sterben.« Samme Skræder var ellers god Lutheraner med nogen Heldning til det herrnhutiske. Disse to Herrer Præster her har ingen Hjertets Dannelse, hvad anden Dannelse de ellers kan have. Theologisk Dannelse har de

heller ikke; dertil er deres Uvidenhed for stor. De kan højest betegnes som Bulbidere i Herrens Vingaard, som Bastholm, saa vidt jeg har hørt, engang betegnede Grundtvig, og paa ingen kunde vel denne Betegnelse passe hedre end netop paa Hr. V. Beck. *H. P. Kofoed-Hansen.*

Hvor skal vi have vor næste Kirke?

Ja, der er jo mange, som mener, at vi har Kirker nok. Det gør naturligvis først og fremmest Pastor Moe og Meningsfæller. De mener endog, at vi har altfor mange, og at vi helst slet ingen burde have. Men ogsaa nogle af vore egne Folk mener, at vi foreløbig har Kirker nok og skal nøjes med at fæstne og styrke dem, vi har. Selvfølgelig skal vi det, endogsaa først og fremmest, men alligevel trænger vi til og behøver flere Kirker, saa længe der rundt omkring i Landet bor Katholikker, der er saa langt fra en Kirke, at de ikke regelmæssig kan besøge en saadan.

Men der er dog en lille vestjysk By, hvor der i ganske særlig Grad trænges til en Kirke. Byens Navn vil jeg ikke her nævne, men nok Grunden til, at det er saa. Der er nemlig allerede en katholsk Kirke, d. v. s., der findes en Ejendom, der i Folkemunde aldrig benævnes andet end den katholske Kirke. Og denne Ejendom rummer de daarligste og de mest utiltalende Familier i Byen. Hvis Folk hører, at en bor i den katholske Kirke, ved de straks, hvad Slags Mennesker vedkommende hører til. Og derfor mener jeg, at i den By bør vi have den første nye Kirke.

Det er forresten den samme By, hvorfra den morsomme Historie fra Sognekirkens Restaurering fortælles. Kirken er, som de fleste danske Kirker, oprindelig katholsk. Der fandtes i den fra ældgammel Tid et Billedskærerarbejde: Patriarken Jakob, der paa sit Dødsleje tager Afsked med sine tolv Sønner. Dette gamle Kunstværk blev ved Ombygningen taget ned, og stor var Forbavselsen, da man fandt, at Patriarken Jakobs Skæg var løst, fordi det var en senere Tilføjelse. Da det var taget af, viste Billedet sig at forestille: Jomfru Maria tager Afsked med de tolv Apostle. Paa Reformationstiden havde man — af Frygt for al Andagt til Gudsmoder — ganske forandret det gamle Billede.

Naar altsaa Spørgsmaalet lyder: Hvor skal vi have vor næste Kirke, finder jeg, at den By, hvor man ved et Skæg forvandler Jomfru Maria til Patriarken Jakob, og hvor man kalder det mest foragtede Hus for »den katholske Kirke«, fortjener at faa en virkelig katholsk Kirke.

Fra Hedningemissionen.

XVII.

Hedningemissionen og Verdenskrigen.

»Overordentlige Tider kræver ogsaa overordentlige Ofre« — det er Ord, som har Bud til hver enkelt i disse alvorlige Tider. Thi der findes vel intet Menneske saa isoleret, saa egoistisk afgrænset, at han kan være uberørt af de forfærdelige Begivenheder, som for Øjeblikket ryster Verden i dens Grundvold, lammer Virksomheder, nedbryder gode Værker og kuldkaster utallige lyse og gode Forhaabninger. Om vi end ikke direkte, personlig berøres, saa lyder der dog til os det stærkeste Krav om Medfølelse, om Offer og Selvforsagelse, saa kræves det dog af os, at vi skal være med til at hjælpe, raade Bod, bygge op igen alt det meget, der truer med at lægges øde.

En af de Virksomheder, som i denne Tid er haardest ramt, er Hedningemissionen. At det maatte gaa saadan, forudsaa enhver, som har nogen Berøring med disse Forhold! Hedningemissionen er Menneskeslægtens betydeligste og videst forgrenede Foretagende; den er som et mægtigt Net, der spredes ud over den hele Jord, et Net, hvis Centrum i Aarhundreder har været det kristne Europa; her løber alle Traade sammen, herfra udgaar Impulserne, herfra kommer den væsentligste Arbejdskraft, og her findes ogsaa de materielle Hjælpemidler. Det stod derfor ogsaa straks klart, at en europæisk Krig i ganske særlig Grad maatte virke lammende og nedbrydende paa Hedningemissionen, og dette er da ogsaa sket, maaske i endnu højere Grad, end man havde tænkt sig.

Det har ikke været muligt straks at danne sig et Overblik over den Skade, der er sket; mange Forbindelser har jo været afbrudt, mange Breve, som skulde give Oplysninger, er gaaet tabt eller har været Maaneder undervejs. (Et enkelt Brev fra en afrikansk Biskop blev saaledes afsendt den 23. Sept. 1914 og naaede først Rom 6. Marts 1915!) Det er derfor egentlig først paa nærværende Tidspunkt, at man kan gøre sig et Begreb om Forholdene derude, og det Billede, der opruller sig for Øjnene, er alt andet end lyst.

Haardest synes Missionerne at være ramt ved Missionærernes Indkaldelse til Krigstjeneste, enten de nu bærer Vaaben eller kun tjener ved Ambulancen. Nogle faa Tal giver et Indtryk af de Vanskeligheder, som derved er opstaaet. Ikke mindre end 152 Medlemmer af »De hvide Fædres Selskab« og 200 Helligaands-Fædre og Brødre staar i Øjeblikket under Vaaben. Fra Lyon berettes, at Lyoner-Missionærernes Moderhus er besat af Militær,

og alle Patre, Brødre og Seminarister er indkaldt paa to nær; i et enkelt af deres Missionsomraader (Elfenbenskysten, Afrika), hvor 22 Missionærer var virksomme, er saavel Biskoppen som samtlige Patre, med Undtagelse af 3, under Vaaben. Steyler-Missionsselskabets Moderhus i Steyl (Holland), der rummer 800 Mennesker, staar saa at sige tomt, detyske Palottinere har mistet henved 100 Medlemmer, og de belgiske Scheuter-Missionærer har forladt deres Seminarium i Belgien og er flygtet til England, men var i alt Fald for et Par Maaneder siden uden nogen Efterretning fra deres Missionsstationer (Kongo). Ogsaa Lazarister, Jesuiter, Kapucinere og mange andre Samfund har lidt svære Tab, som endnu ikke fuldtud kan bedømmes.

Mange af disse Selskaber rummer Medlemmer af forskellig Nationalitet, og det uhyggelige Tilfælde indtræffer ikke saa sjælden, at Brødre af samme Orden møder hinanden som Fjender paa Slagmarken, eller at en Biskop tjener som menig Soldat under en af sine Lægbrødre, som tilfældigvis har Rang af Korporal! Men værre end disse Urimeligheder er den Skade, som Missionsvirksomheden lider derved. I alt for sørgelig Grad opfyldes ofte det gamle Ord: »Naar Hyrden forlader Hjorden, spredes Faarene«; mange Menigheder har ganske mistet deres Sjaelesørgere, og de faa Missionærer, der andre Steder er blevet efterladt, er ved at segne under den Byrde, som de nu er ene om at bære.

I et Brev fra den Apostoliske Præfekt i Korhogo (Afrika) hedder det f. Eks.: »I anden Halvdel af August Maaned blev hele Missionspersonalet i det Apostoliske Præfektur Korhogo mobiliseret. De sorte saa fortvivlede efter os, da vi drog bort. Efter 14 Dages Forløb fik jeg udvirket, at jeg blev tilbagesendt, og i de følgende fire Maaneder var jeg eneste Præst i hele Præfekturet. Mine Kræfter blev hurtig nedbrudt af Overanstrengelse, og det er et sandt Under, at jeg ikke bukkede under for Feber.«

Biskoppen er senere dødssyg vendt tilbage til Frankrig, og hvis ikke 3 Præster havde faaet Hjemlov, var Missionsen sandsynligvis gaaet til Grunde.

Fra et enkelt Sted (Elfenbenskysten) høres, at en Neger i Missionærernes Fraværelse optræder som Profet og søger at vinde sine Landsmænd for en selvlavet »kristen« Religion, og i de muhamedanske Lande truer Kristendommens gamle Fjende, Islam.

Alt er dog ikke mørkt. Heldigvis er der mange Eksempler paa, at Kristendommens Rod i de indfødte Folkeslag er dyb nok til at taale en Storm. Det berettes saaledes, at i Nigeria, hvor fjendtlige Tropper vilde bortføre tre Missionærer som Krigsfanger, fremtvang de indfødte

ved Bønner og Trusler deres Løsladelse. Ofte ses det ogsaa, at de indfødte Kateketer med den største Iver og Selvopofrelse søger at erstatte Missionærerne, men det sker ikke mindre sjældent, at endog Kateketerne maa opgive deres Gerning, fordi Missionen ikke længer er i Stand til at underholde dem: mange af dem er jo Familieforsørgere og maa tage praktisk Arbejde op for blot at skaffe det fornødne til Livets Ophold.

Ikke mindre følelige er de materielle Savn. Værst gaar det jo ud over de Lande, som ligger inden for Krigens Omraade (Afrika, Indien). Ikke sjældent sker det, at bevæbnede Bander og vilde Stammer benytter sig af de lovløse Tider og strejfer omkring paa Røvertogt, overfalder Landsbyerne og udplyndrer Indbyggerne. Men ogsaa uden for Krigsomraaderne lides der Nød. Den europæiske Understøttelse bliver mindre eller udebliver helt, Fødemidlerne slipper op, og mange Bygninger forfalder af Mangel paa Vedligeholdelse, som det saa let sker i Troperne. »Krigen har allerede lagt mange Bygninger i Ruiner,« skrives fra Korbogo, »de Huse, som ikke bliver tilset, ødelægges hurtigt af Regnskyl og Storm. Naar vi engang kan tage vor Missionsvirksomhed op igen, maa meget opføres og anskaffes paany.« Og Palottinermissionærer beretter, at Byen Duala (Afrika) straks efter Krigens Udbrud blev besat af fjendtlige Tropper og Missionærer og Søstre ført som Fanger til Europa. Byens Kirke benyttedes nu som Hestestald, og Skolens Inventar har maattet give Brænde til Soldaternes Baal.

Fra Khartum skriver Biskop Geyer: »Siden Krigens Begyndelse har jeg ikke modtaget en Øre fra Europa, jeg har maattet lukke Pigeasylet i Omdurman og anbringe de stakkels Børn hos katholske Familier. Af de 32 hjemløse Drengene, som vi har huset her i Khartum, har jeg allerede ladet Halvdelen gaa og maa snart sende ogsaa Resten bort. I Lul og Tonga maatte alle Børn sendes bort fra Missionen. Paa alle Stationer er Præsternes og Søstrenes daglige Kost reduceret til det mindst mulige. — — — Jeg er meget bange for, at jeg maa nedlægge mange Stationer, hvis Krigens varer ved.« —

Mange og lignende Klageraal høres fra alle Sider. ». . . . »Redemptor«, som skulde bringe os alle Varerne fra Europa, er bleven sænket i Nilen. . . . Ethvert Forsøg paa atter at hæve Skibet har været forgæves; saavel Skib som Ladning er for stedse tabt for Præfekturet.«

». Vort aarlige Forraad, som jeg selv har ekspederet, siden jeg rejste fra Marseille (til Afrika), er blevet beslaglagt af Fjenden. Det betyder den bitreste Nød for os.«

». . . Damperen »Las Palmas«, som skulde bringe os

(Lyoner-Missionærene i Nigeria) Proviant, er blevet boret i Sænk ud for Kamerum for at spærre en Kanal. Missionærer og Søstre vil snart være henvist til de indfødtes Ernæring, og indtræffer Tørke, vil ogsaa den slippe op.«

Ja, der er ikke faa Steder Fare for, at Hungersnød vil følge de andre Plager; et enkelt Sted synes den allerede at være indtruffet. Fra Curaçao (Antillerne) skrives: »Et tungt Kors har længe hvilet paa vor Mission — Regnmangel. Derfor har Tusinder set sig nødsaget til at forlade Kolonien for at søge Livets Ophold i det fremmede. Paa Grund af Krigen er mange nu tvunget til at vende hjem; her er intet Arbejde til dem, og den vedholdende Tørke truer med Hungersnød. Hver Post bringer mig Breve, som beretter om mine Menigheders fortvivlede Stilling. For hver Dag bliver Forholdene stadig mere haabløse. En af mine Præster fortalte mig for nylig, at han en Morgen havde spurgt mine Skolebørn, hvad de havde spist, før de gik hjemme fra, og en Fjerdedel af dem havde svaret: »Slet intet, Pater!« Disse smaa Stakler havde tilbagelagt $2\frac{1}{2}$ Mil uden at have faaet en Bid Brød, og det var ikke Middagsmad, der ventede dem ved deres Hjemkomst.« (Paa Curaçao virker hollandske Dominikanere.)

Øg saaledes skrives, klages og bedes der fra alle Sider, bedes om, at dog de Kristne derhjemme, trods egen Nød og Savn og Krigens Tummel og Larm, ikke maa glemme dem, der er langt borte: de lider ikke mindre derfor, de maa ofte se deres Livsgerning ødelagt, deres Fremtid ligge mørk og haabløs foran dem. —

Mange er der heldigvis, der indser, at »i overordentlige Tider kræves ogsaa overordentlige Ofre,« og at selv den, der lider Nød, kan føle og lide med den, der lider større Nød. Selv i krigsførende Lande bringes stadig store Ofre for Hedningemissionen. Gribende er det at høre, hvordan selv Soldater fra Felten opsparer Bidrag af deres i Forvejen meget knappe Løn. Enhver er glad ved at yde sit, saa lidt det end er. 3 Mark, 1 Mark, 15 Mark, 20 Mark staar der paa Bidragslisten, og Bidragsyderne hører til alle Klasser og Grader, fra Obersten til den menige Soldat. En døende østrigsk Soldat sendte forleden 20 Mark til Missionerne, en anden, som faldt paa Slagmarken, havde bestemt 1000 Mark til det samme Formaal. En østrigsk Feltjæger ledsager sin Gave med et Brev, hvori det bl. a. hedder: »Hvor godt vilde det ikke være, om mange i disse alvorlige Tider tænkte paa at »forsikre« deres Sjæle gennem Almisser til de nødlidende Missioner. Lidt kan man altid undvære, og hvor meget godt kunde der ikke gøres, hvis enhver Katholik blot vilde gøre noget. Man har ikke Lov at sige, at i disse Krigstider er det umuligt eller unyttigt at arbejde for denne Sag.

Netop fordi Noden nu er saa stor, bringer vore Almisser den dobbelte Velsignelse; vi skaffer os selv store Naadegaver, og vi redder Missionerne. Derfor er netop disse tunge Tider allerbedst egnede til at indhente meget af det, man tidligere har forsømt!»

Ja, det er Ord, som rammer, og som har Bud til mange Mennesker under alle Forhold, ikke mindst til os her hjemme, som, ganske uden vor egen Fortjeneste, hidtil er blevet fri for de forfærdelige Tilskikkelser, som har ramt de andre.

H. U. R.

Et lille vestindisk Brev.

De fleste Katholikker hjemme i Danmark aner vist næppe, hvor mange Brødre de har herude i det fjerne Vesten, ikke alene Brødre i Troen, men Brødre i Nationalitet og Sprog, for det er jo dog det, alle hjemme og herude bør mindes, at Indbyggerne her paa vore 3 danske Øer virkelig er noget af os selv. De Danske bør forstaa, at naar vi vil gøre vore Rettigheder gældende over for de indfødte herude, ja, saa har vi da ogsaa Forpligtelser imod dem til Gengæld, og den første Forpligtelse, vi Katholikker har, maa være at vise dem Kærlighed og Humanitet. Forskellige Retninger inden for den protestantiske Kirke gør alt, hvad de kan i saa Henseende; jeg maa i Sandhed beundre baade det danske Børnehjems elskværdige Bestyrerinde og ligeledes de faa Diakonisser, der er herude; de har ikke nogen nem Opgave, endskønt de jo dog har om end ikke rigelig Hjælp, saa dog god Støtte hjemmefra. Men saa tænk paa de katholske Missionærers Stilling herude.

Naar jeg nu fortæller noget herude fra, saa er det kun fra en af Missionsstationerne, nemlig Frederikssted, da jeg har været for kort Tid herude til at kunne bedømme Forholdene andre Steder. I Juli Maaned ankom de to første af de opofrende Søstre, som havde taget den Gerning op at vie hele deres Liv og Kræfter til de fattige og forsømte St. Croixnegres Oplysning. Til deres store Forbavselse fandt de en Menighed paa noget nær 4000 Medlemmer og en Skole paa c. 300 Børn. De var jo hurtig klar over, at til den Gerning maatte der mere Hjælp, og skrev straks til Belgien efter flere Kræfter. Ulykkeligvis brød Krigen ud, saa det kun lykkedes endnu 3 andre Søstre at trænge gennem Tyskernes Rækker i Belgien og komme deres haardt betrængte Søstre til Hjælp herude. Og saa sidder de altsaa nu herude afskaarne fra al Hjælp fra deres ulykkelige Fædreland,

ene henviste til, hvad de kan faa samlet sammen hjemme eller i Amerika, og jeg, som lever sammen med dem, maa sandelig daglig beundre deres Mod og Selvforsagelse i den vanskelige Gerning, der nu hviler paa dem.

Og vanskelig er den i Sandhed over al Maade. Noget saa forsømt som den katholske Skole herude har jeg aldrig i mit Liv drømt om til Trods for de to nidkære Præsters ihærdige og mere end trælsomme Bestræbelser for at holde det hele i en nogenlunde taalelig Stand. At faa Lærere herud er ikke let, dels maa de betales godt for at rejse saa langt ud, og dels er Arbejdet blandt Negrene i vore Dage af den Art, at vist kun saare faa, som kender lidt til Tilstandene herude, vilde give sig i Kast med det.

Af en tidligere Artikel, optaget i Ugebladet i Maj Maaned, vil I danske Katholikker have set, hvor fortvivlede Forholdene ofte er. — Fattigdommen og Uvidenheden er saa saare stor, og de Danskes Taalmodighed i Almindelighed mod vore ringere sorte Brødre er saa fortvivlende hurtig udtømt; vi Danske er nu engang et Folk, der staar paa et højt Kulturtrin, det føles bedst, naar man, som jeg, staar ene blandt fremmede, men derfor skulde vi netop have mere Taalmodighed med disse stakkels forsømte Negre, der rent ud sagt i mine Øjne synes ganske forkvaklede. Jeg tror, dette har sin Grund i to Ting. De er underkuede, som oftest af de Danske, og saa indblæses der dem saa mange frisindede Ideer fra anden, nærmest engelsk-amerikansk Side, Ideer, som de i deres Uvidenhed er ganske umodne til at modtage, saa det hele faar Udslag i Had til os Danske og Foragt for al Autoritet. Og det er Synd for alt det gode Arbejde, der virkelig ydes herude af de faa Danske, som forstaar at tage Gerningen op blandt Befolkningen i den rette Aand, og det er Synd for Befolkningen selv, der kunde føre en langt roligere og lysere Tilværelse, om de kunde faa Øjnene op for, at vi Danske virkelig vil hjælpe dem, og at vi virkelig betragter dem som Brødre, selv om de nu engang ikke altid staar paa Højde med os.

At de fleste Negre foretrækker den katholske Kirke, er en Kendsgerning, der ikke lader sig nægte, og saa vidt jeg kan se, grunder dette sig i, ikke som det er paastaet af saa mange, fordi den katholske Kirkes Standpunkt er saa lavt, og der er saa meget i den, der smigrer Sanserne, en Ting, som har Bud til Negrene, men fordi de katholske Missionærer alle er besjælede af den rette Aand, der ikke tager Hensyn til Stand og Klæder, men som giver sig i Lag med alle, med rige og fattige, ja de usleste og mest forsømte Individider; vore katholske Præster og Søsre herude ser kun Mennesket og Sjælens Værdi i alle deres Trosbrødre, og jeg maa til min Skam bekende, at ogsaa

jeg selv har haft meget at lære paa det Punkt af dem. Og disse Mennesker har forladt alt i deres Hjemland for at arbejde blandt fremmede, i en saa rædselsfuld Tid, hvor de end ikke ved, om deres nærmeste Slægt og Venner er sparede; er det saa ikke vor Pligt, som Danske, som Trosfæller at gøre alt, hvad vi evner, for at bistaa dem. Hvis I derhjemme blot kunde se, hvor Skolen er gaaet frem i den korte Tid, den har været i forstandige Hænder, hvor ivrige de rent ud sagt fattige Præster er efter at bygge Skolen om, for de faa Midler, de har faaet samlet ind, at anskaffe Materiel og lidt Bekvemmeligheder, saa er jeg vis paa, at I vilde kappes om at hjælpe til herude og lette os Byrden lidt. Jeg vil kun tilføje, at ved den aarlige Eksamen, alt-saa holdt for første Gang her af Søstrene, udtalte den danske Skoledirektør sin udelte Beundring for den Fremgang, Skolen i saa kort Tid havde haft. Han er absolut en Mand med Hjertet paa det rette Sted for den fattige Befolkning herude og en Mand, der forstaar at kæmpe for Danskheden paa vore Øer; det var ligefrem rørende at høre ham, en Protestant, takke den nidkære Rektor og Søstrene for deres saa uegennyttige Arbejde blandt hans Landsmænd paa vore Øer.

Derfor, I danske Katholikker, kom eders Trosfæller til Hjælp; alt, ethvert nok saa ringe Bidrag, vil blive modtaget med Glæde og Taknemmelighed. Søstrene agter at oprette et lille Vajsenhus, da det protestantiske er overfyldt, ogsaa med vore katholske Børn, og i den Hensigt har de i Sinde at afholde en Basar herude. Kan vi gøre Regning paa eders Hjælp? Saml og send alt, hvad I kan undvære; med et af de danske Skibe er det ikke saa besværligt at faa det herud.

I Haab om, at I ikke er blevet vrede over, at jeg henvender mig til eder herudefra, vil jeg slutte for denne Gang. Jeg, som Dansk, kender bedst den danske Gavmildhed, og derfor tør jeg skrive til eder. Næste Gang, jeg skriver, lover jeg, at jeg kun vil fortælle eder smaa Episoder herudefra, fra Menighedens og Søstrenes Liv, om Naturen og Livet i al Almindelighed paa St. Croix, saa tilgiver I mig nok for denne Gang, ikke sandt? —

Bed lidt for Missionen herude! —

*Asta Bokkenheuser,
 Adr. Catholic Girl School,
 Frederiksted, St. Croix,
 D. W. I.*

Tre gamle islandske Biskopper.

I *Norsk Kirkeblad* har Dr. phil. Frederik Paasche givet en læseværdig Skildring af tre gamle islandske Biskopper. Efter *St. Olaf* tillader vi os at give et Uddrag af nævnte Artikel.

Islands første Biskop var *Isleiv*, Søn af Gissur Hvide, som kæmpede Kristendommen frem paa Islands Alting. Med fuld Forstaaelse af, at den nye Tro maatte have europæisk Garanti for at kunne slaa Rod og vokse og blive en Magt, i sikker Følelse af, at Kultskiftet var Begyndelsen til et Kulturskifte, drog Gissur til Tyskland med sin lille Søn *Isleiv* og satte ham i Skole der — et mærkeligt Øjeblik, en brat Overgang i norrøn Historie. De fremmede Klostre, før et Maal for Vikingernes Plyndringer, bliver Arnesteder for de gamle Vikingelandes nye Kultur.

Isleiv blev opdraget i Herfurda, siger Sagaerne. Det er Herford i Bispedømmet Paderborn. Herford var et Nonnekloster, bekendt for sin ypperlige Skole. De gamle Kilder nævner en Abbedisse, til hvis Omsorg *Isleiv* blev overgivet. Det maa have været Godesti (o. 1002—1040), Søster til Sachsens Hertug og Veninde af Paderborns Biskop, den mærkeligste dette Stift har haft, *Meinwerk den Hellige*. Opholdet i Herford blev bestemmende for *Isleivs* Skæbne. *Are Frode* fortæller, at han var meget dygtigere end andre Præster, som kom til Island, og at »Høvdinger og gode Mænd« gav sine Sønner i Lære hos ham. Saa blev han af Landets Folk kaaret til Biskop og rejste udenlands for at hente *Vielsen*. I Tyskland skal han have opsøgt Kejser *Henrik 3.* og bragt ham en *Hvidbjørn* som Gave, i Rom traf han *Paven* (*Leo 9* eller *Victor 2*), og paa Hjemvejen modtog han *Vielsen* af *Bremens Ærkebiskop*, den store *Adalbert*.

Isleivs Arbejde blev ikke det letteste. Mange af hans Landsmænd holdt paa de gamle Vikingevaner, andre foretrak de udenlandske »Biskopper« (af forskellige Nationaliteter), som dengang besøgte Island og gav lempeligere Paabud end *Isleiv* og derfor vandt større Yndest i Øjeblikket. *Isleiv* byggede sine Forordninger paa Guds Bud og paa andre kristne Folks Sædvaner, siger *Adam af Bremen*. Hans Eftermæle paa Island blev det bedste.

Isleiv døde under højst dramatiske Omstændigheder. Han stod i Kirken paa *Tingvoldene*, foran Alteret, og sang den hellige Messe, mens Altinget lyttede — stod der med sit hellige Livs, med sine 75 Aars Glorie om sig. Da kom *Døds sygdommen* over ham; men hans første Tanke var, at *Messetjenesten* ikke maatte afbrydes. Han lod de hel-

lige Klædet lægge om en af sine Præster og lod denne føre Handlingen til Ende; siden lod han sig bringe til Skaalholt, sin Ættegaard, og inde i Kirken, som der var rejst, ventede han, til Døden kom.

Hans Eftermand var *Gissur*, som ogsaa var opdraget i Herford; senere havde han rejst meget og havde mødt mange Høvdinge, siger den islandske Saga. Da han som Biskopsemne kom til Rom, traf han Tidens Kraft, Gregor VII selv. Hjemme paa Island havde han Venner, som kunde gaa i hans Arbejde.

Og dermed begynder et rigt kirkeligt Liv paa Øen. Biskop Gissur skænker sin Fædrengaard Skaalholt til Kirken som fast Bispesæde, og paa Øens Nordland følger Illuge Præst paa Holar det gode Eksempel, i Haabet om Løn i »den evige Salighed, som med Rette kan kaldes gode Mænds Fædrearv«. Den første Biskop deroppe, Jon Ogmundsson, lægger Grunden til det første islandske Kloster og til den ypperlige Skole paa Holar. Nye Kirker rejser sig, paa Skaalholt, paa Holar og paa Sæmund Frodes Oddi. Endnu før Aar 1100 vedtager Altinget Forslaget om Tiendepigten, til Underhold for Gejstlighed, Kirker og fattige.

Bispestyret blev i alle Maader til Lykke for Øen. Det opblomstrende religiøse Dannelsesliv blev en etisk Magt. Nu er det, at det gamle Fejdesamfund møder med helt ændret Udseende. »Biskop Gissur fredede i Landet saa vel, at der blev ingen Stridigheder mellem Høvdingerne, og den Skik at bære Vaaben tog da meget af.« En Sommer kort efter Gissurs Død saas en eneste Hjelm paa Altinget.

Jon er den tredie i Rækken af den islandske Kirkeordnings Grundlæggere og den første islandske Biskop, som ligefrem hædres med Helgennavnet.

I Islands Kulturhistorie er hans Navn uløselig knyttet til Skolen i Holar, saa fortrinlig skildret af hans Biografer, en Højskole i europæisk Stil, et Centrum for religiøs Dannelse paa Øen. Her er det Gisle den Gautske underviser i latinsk Grammatik og Franskmanden Rikini i Musik og Verslagning. Her er det Kløng, som siden bliver Biskop i Skaalholt, skriver sine vakkert udstyrede liturgiske Bøger. Her er det, at den unge Ingunn hjælper de andre Elever med Latinen og fortæller Legender samtidig, som hun udfører Haandarbejder, hvor hun fremstiller »hellige Mænds Sagaer«, saaledes »forkyndende Guds Herlighed, ikke bare med Munden, men ogsaa med sine Hænders Gerning«. Det gør et underligt Indtryk at møde dette Billede af en ny Tid, vel hundred Aar efter Egil Skallagrímsson's Død, — at genfinde det katholske Europa bag dønnende Hav og nøgne Fjelde.

Biskop Jon, dette Dannelsesarbejdes Sjæl, var alle »fattiges Fader, Enkers og faderløses Trøst, og ingen kom saa sorgtung til hans Møde, at han ikke fik nogen Hjælp af hans Ord. Han bad ved Nat og Dag, vaagede meget og fastede længe og dødede sit eget paa mange Maader«. En Række Legender — flere af dem er meget vakre — fortælles i Sagaerne om den hellige Jon.

Som Isleiv og Gissur blev han en gammel Mand. Han døde i 1121, da han havde været Biskop i femten Aar, med Salmistens Ord paa Læberne: »Jeg vil love Herren til enhver Tid, hans Lov være altid i min Mund«. Endnu før Aarhundredet var ude, blev Jon helgenerklæret. Liturgiske Tekster for hans Festdag priser ham som den, gennem hvis Virksomhed »Satans Trone blev omstyrtet i Nord og Kristi Trone blev rejst i dens Sted«.

Dette er i korte, meget korte Træk Fortællingen om de tre første islandske Biskopper. Der staar et Vejr af ny Tid omkring dem, noget af den Storhed, som er over europæiske aandelige Bevægelser. Det hedder da ogsaa, at Tiendeloven blev gennemført, for at Forholdene paa Island skulde være »som i andre Lande, hvor kristne Mænd bygger«, og at Island sørgede ved Biskop Gissurs Bortgang som Romaborg, da Gregor VII døde.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

Ordруп. St. Andreas Kollegium har i disse Dage udsendt sit aarlige Skoleprogram. Elevantallet har været 266. Til Mellemskoleeksamen indstilles 16, til Realeksamen 10, til gammel-sproglig Studentereksamen 4 og til matematisk do. 3 Elever. Afslutningshøjtideligheden afholdes den 1. Juli Kl. 9¹/₂ Form., ved hvilken Lejlighed Pastor A. Menzinger vil tale om Realfagenes Dannelsesværdi. Den tyske Skole, som ikke har været i Gang siden i Fjor Sommer, bliver heller ikke aabnet efter Sommerferien. For første Gang meddeles i Aar de kommende Ferier, der nu falder sammen med de forenede Latinskolers i København; det nye Skoleaar begynder derfor betydelig tidligere end ellers, allerede den 19. August. S. 49 til 53 vil for Lærere som Elever være en tiltalende lille Repetition af de forskellige større eller mindre Begivenheder, der satte lidt Kulør paa det regelmæssige Skolearbejdes Hverdagsliv.

— Processionen paa Christi Legems Søndag forløb smukt i udmærket Vejr med nogen Blæst. Deltagelsen var

maaske paa Grund af det noget tidlige Tidspunkt, allerede Kl. 10¹/₄, ikke saa stor som i tidligere Aar.

Roskilde. Der var Fest i den gamle Bispestad i Søndags. Det saa man straks, naar man kom ned i Byens »katholske Kvarter« ved St. Olsgade. Overalt smeldede vort gamle Dannebrog for den friske Sommerbrise Side om Side med Pavebanneret, og Solen kastede sit milde Straaleskær ned over St. Laurentiikirken og Hospitalet, i hvis Have der i Anledning af Christi Legemsprocessionen var rejst trende Altre. et ved Skolen, et ved Grotten (paa gammel Klostergrund) og et i Hospitalets Hovedopgang. Da Gudstjenesten Kl. 9 begyndte, var Kirken fyldt til sidste Plads og mere endda. Man lagde straks Mærke til et flunkende stort nyt Banner, som stod øverst i Kirken ved Søjlen mellem Hovedskibet og et Sidekapel. Banneret bærer i sin Midte Prager-Jesusbarnet, og længere nede til venstre Billedet af St. Laurentii-Kirken og til højre ses Roskilde Byvaaben. Banneret er en Gave af en udenlandsk Velynder af Kirken. Ved Højmassen blev Dom Lorenzo Perosi's vidunderlige »Missa Te Deum laudamus« sunget, der fik en glimrende Udførelse af »Cæciliekoret« under Organist Kerckhoffs mesterlige Ledelse. Baronesse Rosenørn-Lehn har Æren af, at den berømte Messe nu kan høres i Laurentii-Kirken, idet Baronessen har faaet Noderne tilvejebragt fra Rom. Det var, som om man sad i en af Italiens store Kirker, da Kyrie eleison blev intoneret med en Tonefyldte saa skøn og betagende, som sjælden høres her hjemme. Led for Led af den hellige Handling forherligedes i stigende Maalestok af de herlige Lovsangstøner, saa da Messen var endt, var det som Jublen i ens Bryst længtes ud under den aabne Himmel for at aande Glæden ud i Tilbedelsen af Alterets allerhelligste Sakramente, som under Klokkeklang og under musikalsk Ledsagelse af et stort Hornorkester af Prior Kerckhoffs blev baaret i Processionen, der talte 6—700 Mennesker. Pater Hoppers og Dominikanerpater Nielen, der var Diakoner ved Gudstjenesten, bistod tillige med Cæciliekoret under Organist Kerckhoffs Ledelse Prioren, ligesom Pater Meulenberg og Grosserer Holten fungerede som Ceremonimestre. Efter at den store Procession med mange Kirkebannere i Spidsen paa ny var kommen tilbage til Kirken, holdt en polsk Jesuitpater Prædiken for Polakkerne, der i Hundredevis havde kommunikeret under Højmassen. Ved Andagten om Eftermiddagen prædikede Pastor Meulenberg.

N. P. N.

Rom. Som bekendt, holdt det katholske Parti til yderste Øjeblik paa Freden; da ethvert Haab om at bevare den brast, stod det som een Mand pligtro under Fanerne.

50.000 Medlemmer af den katholske Ungdomsforening vil blive den aandelige Surdejg, der gennemtrænger Hæren med sin moralske Kraft.

— *Osservatore Romano* offentliggør et Brev fra Benedikt XV til Alderspræsidenten for det Hellige Kollegium, Kardinal Serafino Vanutelli. Paven udtaler i dette Brev, at han havde villet afholde et Konsistorium i de første Dage af Juni for at forhandle med Kardinalkollegiet om forskellige vigtige Sager vedrørende Kirkens Styrelse. Ulykkeligvis modsætter de sørgelige Begivenheder sig denne Plan. Idet Paven henvender sig til Kardinal Vanutelli, gælder hans Ord saaledes samtidig alle Kardinaler. — Hans Hellighed minder om sin første Rundskrivelse, i hvilken han opfordrede de krigsførende Nationers Regeringer til snarest muligt at gengive Folkene Freden. Hans Røst var ikke bleven hørt, Krigen vedbliver at lade Blodet flyde ud over Europa, og man afholder sig ikke fra til Lands og til Vands at benytte Kampmidler, som strider mod de menneskelige Love og den internationale Ret. — »Som om det ikke var nok, har den rædselsfulde Brand nu ogsaa strakt sig til Vort elskede Italien og lader ogsaa her frygte for den Strøm af Taarer og Ulykker, som almindeligvis ledsager enhver, selv heldig, Krig. Om Vort Hjerte end bløder ved Synet af saa mange Ulykker, saa har Vi dog ikke undladt at vedblive med Vor Virksomhed for at lette Krigens sørgelige Følger«. — Her minder Benedikt XV om, at han har opnaaet Udvekslingen af de til fremtidig Krigstjeneste uskikkede Fanger, og han har arbejdet paa ogsaa at opnaa Udveksling af saarede og syge, selv om disse ikke maatte være fuldstændig uskikkede til Tjenesten. »Sjælens Fornødenheder har særlig tiltrukket sig Vor faderlige Opmærksomhed,« siger Paven. »Følgelig har Vi ydet Feltpræsterne meget store Lettelser, idet Vi har bemyndiget dem til at bruge Forrettigheder, som ellers kun tilstaas i aldeles undtagelsesvise Tilfælde, saavel naar de læser Messen, som naar de bistaar de døende. Den Stund, vi gaar igennem, er smertelig, Øjeblikket er frygteligt; men *sursum corda!* Lad os oftere og inderligere end nogensinde opsende vore Bønner til ham, som holder Folkeslagenes Skæbne i sin Haand.« — *Paven opfordrer alle Katholikker* til sammen med sig at holde *en tre Dages streng, kirkelig Faste* (enten i eet Træk eller paa tre særskilte Dage), for hvilken han tilstaar en fuldkommen Aflad, som ogsaa kan tilvendes Sjælene i Skærsilden. »Maatte Genlyden af Vor Røst naa alle Børn, som er hjemsogte af Krigens vidtrækkende Svøbe, og maatte den forsikre dem alle om den Del, Vi tager i deres Kvaler og Lidelser, efterdi det kun er lidet af Barnets Smerte, som ikke ved

Tilbageslag rammer Faderens Hjerte.« Paven slutter sit Brev med den apostoliske Velsignelse.

— Paven har stillet Villaen i Castelgandolfo til »Røde Kors«s Disposition, ligesom ogsaa Jesuiterne har tilbudt at huse saarede i de fleste af deres Lokalteter.

— Som det fremgaar af det ovennævnte Brev fra Paven til Kardinal Vanutelli, bestræber Hans Hellighed sig stadig for at skaffe Krigsfangerne Lindring og Hjælp. Hans sidste Forslag gaar ud paa at opfordre Schweiz til at huse 20.000 syge og saarede Fanger, Halvdelen af Ententemagternes Nationaliteter og Halvdelen tysk-østrigske. Fangerne Landsmænd skulde betale for deres Forplejning, medens Schweiz skulde sørge for Lægetilsyn m. m.

— Regeringsbladet *Tribuna* offentliggør en officiel Note, der vil blive hilst med Glæde af alle Katholikker. Det bekræftes nemlig her, at den italienske Regering fuldtud og i enhver Henseende vil respektere den Hellige Stols garanterede Frihed, deri indbefattet Vatikanets Telegraf- og Postvæsens ukrænkelige Hemmelighed.

Meddelelse.

Den i Ugebladets forrige Nummer optagne Inledning »Der var engang« er bleven udsendt i Særtryk som Nr. 11 af »Katholsk Kirkeblad«. Et Antal til Uddeling vil blive tilstillet de Herrer gejstlige. Skulde andre ønske nogle tilsendt til Uddeling ved passende Tid og Lejlighed, bedes vedkommende indsende Anmodning derom til Kandidat Josef Hoffmann, Købmagergade 48, København, K.

Sommerens Friluftsmøder.

Den katolske Højskoles Friluftsmøder afholdes saaledes:

Tirsdag d. 15. Juni (Valdemarsdagen) Kl. 7 $\frac{1}{2}$ ved »Vor Frues Bøge«.

Hr. Fink-Jensen taler. Sang af St. Ansgars Menighedskor under Ledelse af Hr. Organist Hammermüller.

Søndag d. 11. Juli. Udflugt til Roskilde med Besøg paa Roskilde Højskole. (Nærmere senere).

Søndag d. 22. Aug. Kl. 4 ved »Vor Frues Bøge«.

Hr. Redaktør Niels Hansen taler.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes ved alle Møderne.

Unio **Søndag den 20. Juni Udflugt** til Rungsted-Hørsholm-Vedbæk. Der tages med Toget Kl. 10²¹ fra Østbanegaarden til Rungsted St. Herfra spadseres til Hørsholm Hotelhave (c. $\frac{1}{2}$ Times Gang), hvor den medbragte Frokost spises. Efter Frokosten spadseres ind i Folehave Skov. Her arrangeres Selskabslege. Derpaa fortsættes Turen videre gennem Skoven til Vedbæk, hvor der spises til Aften.

I Tilfælde af usikkert Vejr kan Oplysning faas, om Turen finder Sted, ved Opringning til Telefon Vester 2050 eller Vester 2240.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde Mandag d. 14. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet Bredgade 67.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 20. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Kirkelig Kalender.

13. Juni	3. Søndag eft. Pintse.	20. Juni.	4. Søndag eft. Pintse.
14. —	Mand. Basilius den Store, Biskop og Kirkelærer.	21. —	Mand. Aloysius Gonzaga, Bekender.
15. —	Tirsd. Vitus og Lidelsesfæller, Martyrer. (Valdemarsdag)	22. —	Tirsd. Paulinus, Biskop og Bekender.
16. —	Onsd. Ferialdag.	23. —	Onsd. Vigiliedag.
17. —	Torsd. Ferialdag.	24. —	Torsd. Johannes Døberens Fødsel.
18. —	Fred. Marcus og Marcellianus, Martyrer.	25. —	Fred. Vilhelm, Abbed.
19. —	Lørd. Juliane af Falconerii, Jomfru.	26. —	Lørd. Johannes og Paulus, Martyrer. (Fastedag).

Litteratur. St. Alphonsus's Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 60 Øre. Andagtsbogen for den h. Familles Forening. Pris 25 Øre. Schmid: Jesu Hjerter Andagten. Smukt indb. med Guldsnit 1,50 Kr. Adgang til Jesu Hjerter. Sm. indb. 1 Kr. Arnold: Efterlignelsen af Jesu h. Hjerter. 2 Kr. Det nye Testament. 2,50 Kr.

Fortsættelseskursusets Feriekolonier.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan afleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Konstante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder.

Søndag den 13. Juni agter Mariakongregationen af Apostlenes Dronning at foretage en Udflugt. Program fandtes i forrige Nummer af Ugebladet, hvortil henvises. Billetterne koster kun c. 1 Kr. 30 Øre.

Yngre Kvinder og Mænd, som vil være behjælpelige med Tømning af »Absalonsbøsserne«, bedes sende Meddelelse herom til St. Fink-Jensen, Usserød ved Hørsholm.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 13. Juni Kl. 10 holdes Levitmesse i Anledning af Hovedfesten for Broderskabet til Jesu guddommelige Hjerter.

Rosenkranskirken.

Jesu Hjertes Fest. Kl. 6½: Stille Messe. Kl. 9: Højmesse med Prædiken. Kl. 7½: Andagt. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen.

St. Knuds Kapel.

Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 16de Juni Kl. 7½ Aften og Fællesskommunion Søndag d. 20de Kl. 7 Morgen.

Tak. For de under Mrk. A/E til Ansgariusforeningen sendte 100 Kr. kvitteres med Tak. Jos. L. M. Hoffmann, Kasserer.

K.U.B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbvhv. B. Aabent 9-7. Til. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 25.

Søndag den 20. Juni.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned. — Et protestantisk Vidnesbyrd om Maria. — Tak. — Paven og de krigsførende Magter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Slagelse. Aarhus. Sverige. Schweiz. Holland. Frankrig. Rom. Nord-Amerika. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

260.

Kritik.

»Dømmer ikke, at I ikke skål dømmes. Thi med den Dom, I dømmes, skal I dømmes, og med det Maal, I maaler med, skal der igen maales eder.« (Matth. 7, 1-2.)

Hvor er disse Ord dog alvorlige! Vi, som saa let har en ubarmhjerterig Dom rede over vore Medmennesker, vi, som saa ofte bruger en snæver, en haardsindet Maalestok overfor andres Handlinger, mon vi tænker paa, at vi samtidig bestemmer, efter hvilket Maal vi selv skal dømmes?

Kritik! Hvor den gror frodigt blandt Mennesker! Hvor letsindigt vi dog bruger vor Tunge om vor Næste! Hvor mange Synder begaas der ikke daglig mod det første og største af alle Bud, Kærlighedsbudet! Tænk blot paa, at ethvert nedsættende Ord, hver ukærlig Kritik, ja blot et Skuldertræk, et tvetydigt Blik — — — det er Saar, som du tilføjer din Næste, det er en Plet paa hans Navn, som maaske aldrig helt vaskes af.

Og hvor ynkeligt! Du saarer ham, medens han er værgeløs. Han kan ikke løfte en Haand, ikke ytre et Ord til sit Forsvar; var han til Stede, da var dit Mod vist knap saa stort! Aa, hvor uværdig, hvor fejg er dog ikke denne Riven-ned, denne Driven-Spot med andre, som ikke ser og hører det!

Og paa den anden Side: dette Vaaben, som hedder vor Tunge — hvor ofte kunde ikke netop denne bruges til at øve skjulte Kærlighedsgerninger mod vor fraværende Næste. Blot et lille Ord til Forsvar, en Henvisning til de gode Sider ved Sagen, en Stopper for en ond Tales Strøm — og vi havde øvet en Kærlighedsgerning, som vil blive optegnet af ham, som »ser i Løndom«, og som vil, at »Kærligheden skal skjule Syndernes Mangfoldighed«.

Hvor megen Hovmod og Forfængelighed ligger der ikke ofte bag Kritik! Vi nedsætter vor Næstes Person og hans Gerning, og siden bliver det lettere for os selv at lyse paa den mørke Baggrund, ikke sandt? Det er den gamle Historie: »Jeg takker dig, min Gud, at jeg ikke er som denne Tolder!« Ak, om Mennesker vidste, hvor megen Selvretfærdighed, hvor megen Hovmod der giver sig Luft i den overfladiske, tilfældige Kritik.

Thi den, der ved, at han selv staar for Fald, dømmer ikke den, der falder!

Den, der ved sig selv svag, forundres ikke, naar han ser andres Kræfter svigte!

Den, der selv famler i Mørke, har kun Forstaaelse og Medlidenhed overfor den, han ser gaa vild af Vejen. Ak, min Gud, om vi ret vilde lære at blive overbærende overfor vor Næste, da behøvede vi kun at fordybe os i vor egen Svaghed og Daarlighed. Hvis vor egen Tilstand stod ret levende for vort indre Blik, da vilde vort eget Billede snart blive den mørke Baggrund, hvorpaa vor Næstes Handlinger vilde tegne sig — og træde lysende frem.

— Der fortælles om den h. Ignatius af Loyola, at han engang blev nødt til at raadføre sig med en Præst om et andet Menneskes Fejl. Han anklagede siden sig selv haardt, fordi han havde omtalt Sagen til to Præster i Stedet for kun at raadføre sig med den ene; han fandt, at han ikke havde været omhyggelig nok for at skjule sin Næstes Fejl.

Ja, gid vi maatte lære at værne vor Næstes Navn og Ære med samme Omhu som den h. Ignatius! Gid vi ved enhver Lejlighed vilde gøre det med samme Iver, som vi værner vor egen Ære, da vilde den i Sandhed være godt skærmet mod al Overlast. Og sker det, at vi bliver nødt til at øve Kritik — for der er jo en berettiget, ja nødvendig Kritik — maatte vi da lære at øve den i Ydmyghed og Kærlighed med højsindet Foragt for al Tvetungethed og smaalig Bagtalelse!

Vidunderlige Hændelser

i

den h. Birgittas Levned.

Genfortalte*) af Rodemester Karl V. Olsen.

Den, der læser den hellige Birgittas Levned, vil finde, at hun fra sin tidligste Barndom har levet sit Liv under Forudbestemmelsens Lov.

Ikke saaledes, at en Forudbestemmelse efter Tyrkeretro afstak Grænserne for hendes Viljes Raaderum, men derved, at et naadigt Forsyn — synligere end sædvanlig — tilkendegav hende den Mission, det evige Raad havde besluttet at tildele hende: at være et Lys for Verden, en Ledestjerne for mange.

1. Birgittas Fødsel.

Det hændte sig en Nat for seks Hundrede Aar siden, at en ensom Præst knælede i en beskeden Kirke i det yderste Nord — et Sted helt ude ved Verdens Ende.

Der var ikke noget videre mærkeligt ved denne Mand; Legendens beretter kun, at han var Sognepræst, og at han bad.

Det er ikke ofte, at Folk staar op af deres varme Seng for at bede, men naar det sker, kan der hændes dem underlige Ting.

Saaledes her.

Maaske har det været stille, klart Vejr med Maaneskin, eller det har været Bygevejr, saa Løvet susede i Birkene ved Kirkelaagen.

Det vides ikke, og den ensomme Præst derinde i Kirken vilde heller ikke have lagt Mærke til det, for han bad jo — og hvem tænker da paa Vind og Vejr?

Da skete Vidunderet.

*) Efterfølgende Smaastykker er en meget fri Oversættelse af det *vita*, der findes indsat i „Wadstena Kloster-Reglor, efter gamla Handskrifter utgifna af C. F. Lindström“ i „Samlingar utgifna af Svenska Fornskrift-Sällskapet,“ andra Delen, Häft 1, S. II-XXI, Stockholm 1845.

Detta *vita* betegnes som „en nära samtidig lefvernesbeskrifning öfver henne, förvarad i en handskrift å kongl. biblioteket i Stockholm.“ En Fodnote til Indledningen oplyser endvidere: „Ifrågavarande codex är en af dem, som fordom tillhört Wadstena kloster. . . . Den tyckes vara från början af 15de århundradet . . .“

En Sky — lys og skinnende som en Kirkerude — blev synlig for hans Øjne, og en oversanselig Klarhed gennemstrømmede hans Sjæl. Men i Skyens Midte, i Straaleglødens Kerne, saa han en Kvinde sidde med en opslagen Bog i sin Haand. . .

Det var, som sank Gulvet under ham, Hjertet stod stille, og Tankerne hvirvlede rundt som et Møllehjul — saa forfærdet blev han. Og bag ham skreg Tvivlen: du drømmer, og Vantroen hviskede: Aabenbaringernes Tid er forbi. . .

Men den gode Gud kender sine, kender deres Afmagt og Uforstand, ved, at jo rigeligere Naade han skænker, desto større Tvivl møder de ham med.

Tilbedende løftede Præsten sine Hænder mod Himlen, men Synet var forsvundet, Straaleglansen slukt, Forførelsen veget for en mild Frygt, thi en Stemme naaede hans Øren — ikke en sanselig Lyd i menneskeligt Tunge-maal, men en Klang, som fyldte hans Bevidsthed og fik Vandene til at vige fra det tørre Land: »Birger,« lød det sælsomme Budskab, »er der født en Datter, og hendes Røst skal høres ud over den ganske Verden. . . .«

2. Kroningen.

Det er henimod Midnat. Alle Uplands Smaabørn sover den Søvn, der ikke ved, hvad Alder er.

Men Birgitta kan ikke sove. Hun vender sig fra højre til venstre, fra venstre til højre, hun har bedt sin Aftenbøn for femte Gang og derefter alle de Bønner, hun ved, men endda er hun lige vidt.

Saa begyndte hun forfra. Langsomt og andægtigt: »Hil dig, Maria, fuld af Naade, Herren er med dig. Velsignet er du blandt Kvinderne . . .« Længere kom hun ikke, thi der — lige foran hende — blev Væggen ligesom glø-dende, og et ubestemmeligt Lys afzæn vidunderlig Klarhed fyldte Værelset.

Bleg, ubevægelig sad hun ret op i Sengen, forfærdet indtil Døden.

Men foran Væggen dannede sig et Alter, og over Alteret saa hun en herlig Skikkelse, svøbt i lysende Klæder og bærende en Krone i den ene Haand.

Da svandt al Birgittas Angst og Frygt. Ilsomt steg

hun ud af Sengen, nærmede sig Alteret og knælede ned, og over Barnets Læber steg Gabriels Hilsen den straalende Skikkelse i Møde.

Himmeldronningen viste Birgitta Kronen og spurgte hende: »Birgitta, vil du have denne Krone?»

Og Birgitta bøjede sig ned og kyssede Sømmen af Jomfru Marias Klædebon, og i det samme følte hun det kølige Tryk af Kronens Rand om sin Pande. . .

Der staar, at Skikkelsen straks svandt hende af Syne, men aldrig af Minde.

De kloge, de, der besidder Alverdens Visdom, vil ry-ste paa Hovedet — slige Krøniker er kun for Børn, ikke for voksne. . . .

Nuvel, jeg bøjer mit Sind og min Vilje, thi der staar skrevet: Uden I bliver som Børn, kommer I ingenlunde ind i Himmeriges Rige. . .

3. *Golgotha.*

Østenvinden havde længst fulgt Solen til Dørs og fanget Maanen i et Net af drivende Skyer.

Vide for den, vildere blev den. Egen krummede Ryg, og Birken skælvede for sit lyse Haar. Over Fjeldenes Top gik den vilde Jagt, til den tabte sig i de store, vidt strakte Skove. . .

Med Hænderne knyttede under Nakken laa Birgitta i sin Seng og lyttede til Uvejret og alle de Lyde, Natten giver Liv, alle de Tanker, Dagen skyder til Side. Umærkeligt droges Tankerne bort fra den sanselige Verden. Ekstasen fyldte hendes Sjæl, og hun havde et Syn.

Det er ikke vanskeligt at paavise den ydre Aarsag til Birgittas Henrykkelse; Legenden siger udtrykkelig, at hun den Dag havde hørt en særlig gribende Prædiken over Christi Lidelse. Men Evnen til at se de Syner, Birgitta benaadedes med, er et guddommeligt Prærogativ, en Naadesakt.

Christus viste sig for hende — ikke i lysende Skyer med lovsyngende Engle omkring, men pint og martret, naglet til Korsets Træ.

Aldrig havde hun set ham som i denne Time — den lidende, den korsfæstede, den af alle Mennesker, ja selv af Gud forladte Frelser. Ingen Paaskemorgen gød sit gyldne

Lys forsonende over Martyriet — al Tro og Viden samlede sig i dette saa fortvivlet haandgribelig ene: han er dømt for vore Overtrædelser, knust for vore Misgerninger.

Opfyldt af en uendelig Medlidenhed strakte hun sine Hænder op mod ham: »O, min søde Herre, hvem har dog gjort dig dette?«

En Skælven gennemfor hans Legeme, en Blodstrøm skød frem af hans Hjerte, og hun opfangede et Blik saa sorgfuldt, saa smertefuldt, at hun mere følte end hørte Svaret: »Dem, der kaster Vrag paa mig, og dem, der glemmer min Kærlighed, dem er det, som volder mig denne Pine.«

Saa dybt fæstede dette Syn sig i den tiaarige Birgittas Sjæl, at hun aldrig senere kunde tænke paa Herrens Lidelse og Død uden at briste i den bitreste Graad.

Og altid bærende den Herres Jesu Død i sit Legeme tog hun sit Kors op og fulgte ham. . . .«

4. Den syede Dug.

Hr. Birger var en mægtig Mand og en streng Herre, men ogsaa en god Herre. De undergivne skyede ikke hans Vej, og de fattige flokkedes om ham som Hjortene om det løvrige Træ. Han ophjalp Kirker og Klostre — var det fornødent, byggede han dem fra Grunden af.

Fru Ingeborg, hans Hustru, stod ham bi i dette Værk, Børnene ligesaa — ingen ledige Hænder, ingen tomme Tanker havde til Huse paa Finstad Gaard. Alle stræbte de af yderste Evne at forøge deres Gods, det, Møl og Rust ikke kan fortære, Tyve ikke gennembryde og stjæle. Thi det var i Kristendommens »Mørketid«, i »Uvidenhedens Zenith«, da de gode Gerninger gjaldt for et praktisk Begreb og ikke en theologisk Bogstavække, der delte Verden som med et tveægget Sværd. —

Fru Ingeborg gik i en tidlig Grav, og Birgitta maatte forlade Hjemmet for under den myndige Fru Ingrid til Aspenæs at vokse op til Pryd for sin Slægt.

Her, som paa Finstad, bevægede hun sig i de samme Forhold, deltog i de samme Sysler, som det nu engang var Sæd i de gamle svenske Adelshjem, men den religiøse Un-

derstrøm var maaske nok saa kraftig her som i de fleste andre Hjem. —

Vinduslemmen i Birgittas Kammer var slaaet tilbage og aabnede for Udsigten ud over Vestmannlands Søer og milelange Skove.

Himlen var høj og blaa med enkelte hvide Skyer, Solen legede og lo af Hjertens Lyst, der var ikke en Vind, der rørte sig.

Men Birgitta saa end ikke til den Side, hun syede.

Granskoven aandede al sin Vellugt af solsmeltet Harpiks og tørret Lav ud over hende, og Solen flettede sit Guld om hendes Isse; Lammene brægede, og Kørerne i Toften gav sit Besyv med i Laget — men Birgitta syede og syede med en vis bister Energi.

Den ganske Verden gik hende imod den Dag, Traaden slog Knuder, og Naalen gik sin egne egensindige Veje paa tvers af al Metode og Fornuft. Det var til at fortvivle over — og hun brast i Graad. . .

— Det er ikke altid muligt at fastslaa det Tidspunkt, da Underets Virksomhed begynder; det er end ikke altid synligt for den, hvem Underet virkes for, at noget overordentligt sker.

Saaledes her. —

En Vindbyge jog over Søen, i dens kileformede Spor fulgte Kølighed og et Pust af Liv. Halmen, der var spildt paa Gaardspladsen, lettede dovent paa sig, og Lærredet paa Blegen pustede sig op for at frigøre sig fra de tvingende Baand, der bandt det til Jorden, men med et usseligt Smeld faldt det tilbage i afmægtig Harm.

Det hele varede kun et Nu, men Taarerne standsede deres Løb nedover Birgittas Kinder, med fornyet Mod tog hun fat igen, og se, de krampagtig stive Fingre blev myge og smidige, Traadene glemte deres Halsstarighed, Naalen de kaade Volter, og gennem Luften fløj Fuglene med Sang.

— Det gav et Ryk i hende, hun saa op og mødte Fru Ingrid's forfærdede Miner.

»Hvem var den fremmede Jomfru, der sad ved Siden af dig og førte din Haand,« spurgte hun. Men Birgitta vidste intet at svare sin Moster, hun havde ingen Jomfru set, og ingen havde hjulpet hende med noget.

Varsomt tog Fru Ingrid Dugen fra Rammen, hvori den var spændt, og betragtede den nøje, og hun erkendte, at saa smukt og kunstigt et Arbejde kunde ikke intet dødeligt Væsen frembringe.

Som en Helligdom gemte Fru Ingrid Dugen til sine Dages Ende, thi ved den havde Gud stadfæstet hende sin Forjættelse: Se, jeg sender min Engel. (Fortsættes.)

Et protestantisk Vidnesbyrd om Maria.

For nogen Tid siden indeholdt Dagbladet *Hovedstaden* en smuk Artikel af Sognepræst J. C. Kall i Lyngø, som vi her tillader os at gengive i hele dens Udstrækning. Den lyder saaledes:

Enhver Romerrejsende kender Tizians Billede af den himmelske og den jordiske Kærlighed. De to Kvindeskikkelser ved Brønden — den ene nøgen siddende paa Kanten, den anden fuldt paaklædt siddende til venstre for Brønden, medens en Amarin med Armen plasker i Vandet.

Jeg har oplevet i Rom at sidde ved Siden af en Dame, som, da hun første Gang stod foran dette profane Billede, i sin Uvidenhed udbrød: »Jeg troede, at ved Bebudelsen kom Englen altid fra venstre«. — Hun troede, den upaa-klædte Skikkelse var en Engel og sammenlignede nu Billedet med de »Bebudelser«, hun havde set i Gallerierne.

Hun gjorde altsaa i sin Mangel paa Kendskab til Kunsten et verdsligt Billede til et helligt Billede, til stor Moro for Kendere.

I den hellige Skrift er vi stillet overfor et virkeligt Billede af Bebudelsen. Det er Lucas, der har malet det. Og her kommer Englen hverken fra højre eller fra venstre, men fra oven. Og mange Tilskuere har i Aarhundredernes Løb glædet sig over det, ja knælet for det. — Men nu kommer Kritikerne, ikke Kunstkritikerne, men Bibelkritikerne, og de vil gøre dette hellige Billede til et profant Billede, jeg havde nær sagt, i deres Uvidenhed. De visker med Kalkkosten hen over det, sætter Censors Svært-pude ovenpaa, kasserer — »umuligt — Digt og Sagn, men ingen Virkelighed« — ikke til Moro, men til Sorg for de troende Kendere.

Skal vi nu ganske roligt finde os i det, vi gammel-dags troende, og blot gaa bedrøvede bort, ikke blot et kønt Billede fattigere, men jo egentlig berøvede Grunden

for vor Tro, at Jesus Christus er Guds Søn, undfanget ved Helligaanden, født af Jomfru Maria, og i Stedet for nøjes med det, som Kritikken lader os beholde: Josefs og Marias rare Søn?

Nej, vi skal ikke.

Thi for det første er det jo oplevet før, at det, Historien til en vis Tid erklærede for ganske uantageligt, tog en senere Slægt frem igen og erklærede for fuldt paalideligt. Og de Kalkmalerier, som en Slægt overkalkede i Kirken, tog senere Tidens Mennesker frem igen og glædede sig paany over deres Fromhed og Renhed, for ikke at sige Ægthed.

Og dernæst ser jeg ingen kritisk Grund til at forkaste Stykket om Jomfrufødslen hos Lucas. Tværtimod, alle ydre Vidner om Tekstens Ægthed er de bedste. Ja, det er jo ligefrem paafaldende, at det netop findes hos den Evangelist, der begynder sit Evangelium som den historiske Forfatter »efter nøje at have udforsket alt forfra«, et Udtryk, der for Behudelsens Vedkommende jo bestemt henviser til Maria som Kilden for denne Fortælling.

Naar derfor Kritikken ud fra subjektive indre Grunde, fordi det daarligt passer med dens en Gang vedtagne Meninger, kasserer dette Evangelium eller, som sagt, sætter Sværtetuden over det, saa gør jeg af indre subjektive Grunde med akkurat lige saa god Ret det, som Nutiden gør i vore Kirker, jeg hugger Kritikkens Kalkpuds væk og glæder mig over det rene, fromme Billede af min Herres Moder, hende, om hvem vi med fuld Ret kan sige, at vel kunde Gud blandt Israels Kvinder have fundet mangan en stoltere Kvindeskikkelse end den lille Jomfru fra Nazareth, men ingen renere, ingen frommere, ingen mere ydmyg, ingen, der bedre kunde bære under sit Hjerte ham, der senere paa sit Hjerte bar al Verdens Synd.

Jeg saa forleden, at en af vore Korrespondenter fra den østrigske Front fortalte et Træk, der har præget sig i min Hukommelse. — Der kom en lang Kolonne af Soldater marcherende; de skulde til Afløsning i Løbegravene. De havde alle sammen til denne Tjeneste faaet udleveret et Par Lys, som skulde holde Mørket ude nede i Hulerne i de lange mørke Dage og Nætter. Da standser pludselig nogle af de forreste. Hvad er der løs? Hurtigt opklares det. En Soldat havde opdaget et gammelt, forfaldent Madonnabillede ved Siden af Vejen, og han havde tændt sit Lys og stukket det ind i Nichen. Flere og flere fulgte efter, til sidst var der hverken Plads i Nichen eller paa Fodstykket til alle de smaa Flamme; man plantede da sine tændte Lys i Sneen — og da Kolonnen marcherede videre, stod Madonna der med Barnet paa sine Arme og

straalede i et Hav af Lys, et Lys, som stærke Mænd havde tændt for Guds Moder.

Skal vi staa tilbage? Nej, ogsaa vi vil midt i den Kulde, der fra mange Sider staar om dette Evangelium, tænde vore Lys for Guds Moder. Vi vil ikke tilbede hende, men glæde os over hende; thi bag hende, over hende og i hende ærer vi ham, om hvem det hedder: »Undfangen ved Helligaanden, født af Jomfru Maria«, ham, der i fuldeste Forstand blev Herrens Tjener, ham, hvis Moder var Herrens Tjenerinde.

Men vi vil ikke blot ære Moderen til den bedste af alle Sønner, men vi vil huske paa, at denne Søn er Verdens Frelser, ogsaa din og min, og til ham vil vi bede:

»O, Herre Jesus, lad din Aand
mig kraftig overskygge,
bered mit Hjerte ved din Haand,
at du deri kan bygge,
at ogsaa jeg kan aandelig
undfange dig
og aldrig fra dig rygge.«

— Saa vidt Pastor Kall. Vi er ganske enige med Forfatteren, ogsaa i det Punkt, at man ikke skal tilbede Maria; det vilde være en grov Overtrædelse af selve det første Guds Bud.

Tak.



Herre, jeg takker dig,
dybt har du saaret mig,
dog kun til Liv.
Herre, jeg takker dig,
mildt har du baaret mig
væklende Siv.

Herre, jeg takker dig,
Fred har du skænket mig
midt i min Sorg.
Herre, jeg beder dig,
ind du nu lede mig
trygt i din Borg.

Paven og de krigsførende Magter.

For sytten Aar siden blev den Hellige Fader Genstand for en heldigvis sjælden Forhaanelse. Dørene til Fredskongressen i Haag blev saa at sige slaaet i lige i Ansigtet paa Pave Leo XIII. Kejseren af Rusland, som havde foreslaaet Afholdelse af Kongressen, ønskede, at den Hellige Stol skulde repræsenteres ved pavelige Delegater. Tyskland saa vel som andre europæiske Magter billigede dette. Men den italienske Regering ilede med at nedlægge en harmfuld Protest: skulde pavelige Udsendinge deltage i Kongressen, vilde Italien paa ingen Maade være med til denne. Og England tøvede ikke med at støtte Italiens taabelige Optræden. Englands daværende Førsteminister, Lord Salisbury, var ikke saa meget paavirket af anti-pavelige Fornemmelser som af Ønsket om at berolige engelsk-fjendtlige Stemninger i Italien. Sammenhængen var nemlig den, at sidstnævnte Land var gnavent over truende engelsk Anneksion af et Stykke Land i Nord-Afrika, hvorpaa det selv havde kastet sine graadige Øjne, som det nogle Aar senere viste sig ved det italienske Fremstød mod Tripolis. Lord Salisbury mente nu at kunne naa sin Hensigt ved at støtte Italien, hvorfor han lod England erklære, at heller ikke det vilde tage Del i Fredskongressen, hvis Paven var repræsenteret ved denne.

For at forsone de to protesterende Lande blev Fredskongressen altsaa afholdt uden pavelige delegerede. Verdens største etiske Magt var uden Repræsentation paa en Konference, der var samlet med hovedsagelig etiske Formaal. Det er ikke overraskende, at Forsamlingen i Haag kun fik lidet udrettet i Retning af at befri Verden for Krigens Svøbe, saaledes som mange efterfølgende Krige og især den nuværende rædselsfulde Krig aflægger saa sørgelige Vidnesbyrd om.

Og disse samme stridende Nationer, som for 17 Aar siden ikke kunde taale den pavelige Nærværelse ved Fredskongressen i Haag, kappes nu om at erhverve sig den Hellige Faders Godkendelse af deres Sag eller i hvert Fald hans Mellemkomst for at stifte Fred. Flere af dem, som ingen Repræsentanter havde ved Vatikanet, har nu Udsen-

dinge og Gesandter ved den Hellige Stol for at lette Samkvemmet mellem denne og deres Regeringer. Pavens Fjender, som er blevet opmærksomme paa hans voksende Indflydelse i internationale Affærer, har med Energi begyndt at sværte ham. Han er ikke neutral, siger de. I Frankrig fremstiller de ham som tysksindet i sine Sympatier, medens han i Tyskland skildres som hældende mod Frankrig.

Biskop Giberguse af Valence har i en Tidsskriftartikel underkastet disse forskellige løgnagtige Beskyldninger en nærmere Undersøgelse. »Det er sandt,« skriver han, »at Paven er den rene Læres Vogter, Beskytter af Retfærdighed og Hævner af Uret. Men Paven er ogsaa — og det er endnu mere end det første — Sjæleens Fader, den store Menneskefamilies Fader, Hyrde for alle Faar, baade dem, der er indenfor Folden, og dem, som han skal samle ind i den. Paven omfatter med sin ømme Kærlighed Menneskeslægten i dens Helhed.«

Den Magt til at øve godt, som St. Petri Efterfølger besidder, er et væsentligt Kendemærke ved det Embede, han beklæder. Paverne kan være saare forskellige baade i Karakter og Evner, men hver af dem taler i Kraft af sit Embede til alle Mennesker, som ingen anden dødelig er i Stand til. Han er hjemme i alle Lande, og nationale Grænser eksisterer ikke for ham. Som Kristenhedens Fader omfatter hans faderlige Kærlighed alle Mennesker. Han er hverken tysksindet eller engelsksindet eller fransksindet eller belgisksindet o. s. fr. Det er derfor, Benedikt XV har været i Stand til at udøve saa forbavsende en Indflydelse paa de krigsførende Nationer. Det skyldes hans Henstilling, at nu Tusinder af Invalidere er hjemme i deres eget Land og hos deres kære. Det er efter hans Forslag, at det lille Schweiz er som det krigsgale Europas Hospital. Og han arbejder stadig videre paa at genoprette Freden i Europa.

Benedikt XV illustrerer ganske en Udtalelse, Kardinal Newman fremførte, før Benedikt XV var født. Under Omtalen af den Rolle, enhver Efterfølger af St. Petrus spiller, ogsaa i rent menneskelige Forhold, siger den store engelske Kardinal: »I Overensstemmelse med Tidens Tarv og sin Herres Indgivelse har Paven snart taget en Ting

op, snart en anden, men alt til den belejlige Tid og intet forgæves.« Under Hensyn til denne betydningsfulde Udtalelse bemærker ovennævnte Biskop: »Hvis Pavens Stilling blev forstaaet af alle, hvis hans enestaaende Mission som alles religiøse Fader, hvilken han har modtaget af Faderen i Himlen, var anerkendt af alle Folkeslag, hvilke umaadelige Velgerninger vilde der ikke derfra strømme ud over dem! Hvilken mægtig Impuls vilde der ikke være givet til Folkeslagenes moralske Fremskridt og materielle Velvære. Maatte de blot forstaa det i den Time, Freden skal undertegnes. Og maatte Pavens Nærværelse ved den Conference, som skal regulere Fredsbetingelserne, for dem blive et Pant paa urokkelig Retfærdighed og Troskab mod det givne Ord.«

Hvis det Ønske, som her er udtalt, skulde gaa i Opfyldelse, vilde Udsigterne til at bevare Fred i de kommende Aar unægtelig ikke være saa lidt lysere. Thi en varig Fred er kun mulig, naar Nationerne erkender og respekterer Retfærdighedens Principper, hvilke jo ringeagtes, hver Gang et Land overfalder og udplyndrer svagere Nationer, fordi det besidder de militære Ressourcer, der sætter det i Stand til ustraffet at gøre noget saadant.

(Efter *New York Freeman's Journal*,
citeret i *San Francisco Monitor*.)

Efterretninger fra Ind- og Udland:

Ordруп. Henved 100 Mennesker havde givet Møde ved Højskolens første Friluftsmøde i Tirsdags Aftes, Valdemarsdag. Forstanderen, Hr. Fink-Jensen, mindede i sit Foredrag om de nationale Minders store Værd og om den afgørende Betydning, det har, naar Kærligheden til Fædrelandet og Kirken kan indgaa en inderlig Forening. Det gjaldt for Ungdommen at faa Øjnene op herfor, et Arbejde, Katholsk Højskole anser det for sin Hovedopgave at virke for. Efter Foredraget afsang St. Ansgars Menighedskor under Hr. Organist Hammermüllers Direktion meget smukt en Række firstemmige Fædrelandssange, som lød ganske udmærket i den herlige Sommeraften.

Slagelse. Atter i Aar har Organisten, Broder Bergmanns, faaet uddannet et polsk Kor, saa den gregorianske

Kirkesang i det hver Søndag til Trængsel fyldte Kapel faar en udmærket Udførelse. Danske og polske Stemmer blander sig i det latinske Maal til een Stemme, som skaber en baade interessant og stemningsfuld gregoriansk Harmoni over Messen. Baade Pastor Brouwers og Pastor Houben er iøvrigt meget stærkt optagne af at røgte den store Gerning, det er, at drage Omsorg for Polakkernes aandelige Vel. Endda maa Præsterne i Tusinder af Spørgsmaal ogsaa være Raadgivere for Polakkerne i timelige Sager: men man kan se, at Polakkerne til Gengæld giver Udtryk af Taknemmelighedsfølelse til Kende overfor deres Sjælesørgere. Det er en besværlig, men velsignelsesrig Gerning. Præsterne har, og det er glædeligt at se, med hvilken Begejstring og Energi de optager selv en aldrig saa vanskelig Sag. N.

Aarhus. Jesu Hjerte Festen blev i Aar til en smuk Højtidelighed. Fra Kl. 5¹/₄ til Højmessens Slutning Kl. 9 modtoges Sonekommunionen af ca. 130 Personer. Derefter samledes Menigheden hos Søstrene i Pigeskolen, hvor — efterat Børnene havde sunget og deklameret foran det blomstersmykkede Jesu Hjerte Billede — Menighedens Forstandere overrakte *Hr. Pastor Schmid* en ret anseelig Pengesum, der skulde anvendes til et Foretagende til Ære for Jesu h. Hjerte. Det var nemlig bleven bekendt, at Pastor Schmid havde fattet den Beslutning at udgive et Skrift i Lighed med de saakaldte »Jesu Hjerte Sendebud«, der allerede findes rundt omkring paa Jorden i alle mulige Sprog. Den højærværdigste Hr. Biskop havde billiget denne Tanke og givet sin Velsignelse til Foretagendet. Men da der hører Penge til alt, havde Pastor S. for nogen Tid siden selv udtalt Ønsket om, at han maatte blive hjulpen til at kunne bestride Udgifterne til de første Hæfter og til overhovedet at sætte det hele i Gang. — Her var det atter St. Josef-Søstrenes Priorinde, *Søster Elisabeth*, der med velbekendt Foretagsomhed og Ihærdighed forstod at agitere for denne Sag til Ære for Jesu h. Hjerte, dels i Menigheden her og hos Venner i København og dels — samt ikke mindst — blandt Omegnens Polakker. I varme Ord tolkede Pastor S. sin Tak, ikke blot fordi Søstrene og Menigheden paa denne Maade væsentlig havde fremmet Udbredelsen af Andagten til Jesu Hjerte, men ogsaa, fordi de havde ydet Pastoren en personlig Glæde ved at sætte ham i Stand til at faa begyndt paa det kære Arbejde, hvis Udførelse allerede længe havde været hans Hjerteønske, og som han haaber at kunne udføre hele sit Liv. At Pastor S. som Udgiver af Jesu Hjerte Bogen og som den varme Ven af Jesu Hjerte Andagten, han er, er selvskreven til at udgive det nye Skrift, turde jo være en Selv-

følge. Foreløbig tænkes Skriftet kun udgivet som Kvar-
talskrift med Titlen: »Lille Kvar-
talskrift, Organ for An-
dagten til Jesu allerh. Hjerte og for Bønnens Apostolat.«
Det var øjensynlig Menigheden en stor Glæde at kunne
ære Jesu allerh. Hjerte og glæde Pastor S. ved at hjælpe
til at sætte det gode Foretagende i Gang. *Odder.*

Sverige. St. Eriks Dag foretog Katholikker fra Stock-
holm en Valfart til Erik den Helliges Grav i Upsala Dom-
kirke, hvor de nedlagde en smuk Laurbærkrans med blaa-
gule Baand og Indskriften: *Ora pro nobis.* Derefter bad
man Rosenkransen og andre Bønner. Et af Stockholms
større Dagblade, *Dagens Nyheter*, omtaler Valfarten med
følgende Ord: »I Dag er det Erik den Helliges Dag, og
denne fejres i Aar paa den Maade, at en Del Medlemmer
af herværende katholske Menighed afrejser til Upsala Dom-
kirke, hvor Erik den Helliges Relikvieskrin gemmes.«

— I Malmø afgik Søndag d. 13. ds. Menighedens
mangeaarige Præst, Hr. Pastor Popp, ret uventet ved Dø-
den i en Alder af 80 Aar. Søndag Morgen havde Pastor
Popp som sædvanlig læst den hellige Messe, og Søndagen
igen gennem befandt den gamle Præst sig ganske vel; men om
Aftenen kom et kort apoplektisk Anfald, efter hvilket Pa-
stor Popp Kl. 9 for stedse lukkede sine Øjne. Da Pastor
Popp for $\frac{3}{4}$ Aar siden fejrede sit 50-aarige Præstjubilæum,
indeholdt Ugebladet en Biografi af ham.

Schweiz. Byen Fribourg har nylig med stor Høj-
tidelighed fejret 50-Aars Festen for Jesuiten, den salige Pe-
trus Canisius's Beatifikation. I de forskellige Taler, som
Biskoppen af Lausanne, Universitetets Rektor Magnificus,
Dominikanerpateren Mauser og flere ved denne Lejlighed
holdt, fremhævedes den s. Canisius's Betydning som Fri-
bourgs Apostel, der i de religiøse Trængselstider i det 16.
Aarhundrede havde bevaret Byen og Egnen for Frafald.
Inden Festlighederne afsluttedes, sendtes et Telegram til
Paven, i hvilket de tilstedeværende Prælater, Præster, Øvrig-
hedspersoner og Lægfolk bevidnede Hans Hellighed deres
fulde Troskab og Lydighed.

Holland. Generalstaterne (∴ Rigsdagen) har med 82
Stemmer imod 10 vedtaget Oprettelsen af en midlertidig,
diplomatisk Udsendingspost ved Vatikanet.

Frankrig. De frivillige Bidrag til Præsternes Felt-
altre er nu naaet op til en Sum af 302.668 Frs. Ligeledes
er der ved frivillige Bidrag indkommet Messehonorarer til
3906 Sjælemesser for faldne Soldater.

— Paven har d. 1ste Juni udnævnt seks nye, franske
Bisper. To af disse er Pariser-Sognepræster, nemlig Mgr.
Rivière fra Madeleine-Kirken, der nu bliver Biskop af Pe-
rigueux, og Mgr. Lenfant fra St. Antoine, nu Biskop af

Chambéry. Til Biskop af Amiens, Bauvais, Autun og Dijon er udnævnt henholdsvis Mgrs. du Bois de la Ville-rabel, Le Senne, Berthoin og Costa de Beauregard.

Rom. Efter Forlydende vil Biskop Bartolomei, Ærkebispnen af Turins Medhjælper, blive udnævnt til kirkelig Forstander for de italienske Feltpræster. — Paven har gennem Kardinal-Vikaren tilstillet den Komité, som paatager sig at skaffe Feltaltre til de mobiliserede Præster, en Gave paa 5000 Lire.

Nord-Amerika. (Vest-Indien). Under denne Rubrik er det vist mest praktisk at optage efterfølgende Tak, der er indsendt til Ugebladet fra St. Croix, dateret den 8. Maj: »De belgiske Søstre, de saakaldte »St. Augustins Missionssøstre«, paa St. Croix, D. W. I., beder Dem herved gennem Deres Blad udtale Søstrenes hjerteligste Tak for al den Hjælp, der er blevet sendt dem fra Danmark til de fattige Negerbørn. De haaber, at deres Venner i Danmark af og til vil huske paa dem, da de stadig er afskaarne fra al Forbindelse med Moderlandet.«

— I Tilslutning til ovenstaaende kan nogle Uddrag af et Brev af 10. Maj fra Søstrenes Priorinde vistnok paa-regne Interesse. Søstrenes Fattigdom er saare stor, men deres Arbejdsiver og Interesse ikke mindre. Fire unge Søstre er rejst fra Belgien til London, hvor de skal blive indtil September for at lære Engelsk; men de maa arbejde hele Dagen for at tjene deres Brød. Paa Rejsen over til England kunde de ikke betale for nogen Kahyt paa Damp-eren, men maatte blive paa Dækket hele Natten, hvorved de dog sparede 18 Kroner. Hvorledes de skal komme over til St. Croix, er endnu et aabent Spørgsmaal; dog har Biskoppen for de Øer, hvortil ogsaa vore danske Øer hører, lovet at ville betale en Del af Rejsepengene. Hvad om den danske Statskasse betalte Søstrenes Rejse og meget mere til? De belgiske Søstre gør et stort Arbejde blandt Negrene, og de lærer absolut disse at være tro mod det Land, hvis Undersaatter de er. Tanken om Vajsenhuset har Priorinden trods alle Vanskeligheder ikke opgivet, dertil er det af stor Vigtighed; om 4—5 Maaneder agter de at holde en stor Basar, hvis Overskud skal anvendes til Vajsenhuset.

— (U. S. A.) Ærkebispesædet i San Francisco har været ledigt i det sidste halve Aars Tid siden Ærkebiskop Riordans Død. Nu er Embedets foreløbige Administrator, den energiske og overordentlig sympatetiske Biskop Hanna bleven udnævnt til Ærkebiskop. I San Francisco, hvor den nye Ærkebiskop har været Hjælpebiskop siden 1912, er hans Udnævnelse bleven modtaget med ublandet Glæde. — Forresten har Døden i Maj Maaned gjort en rig Høst

iblandt Episkopatet i De forenede Stater, idet ikke mindre end tre Biskopper er afgaaet ved Døden den 9., 10. og 11. Maj. Den første var Biskop Colton af Buffalo, født i New York 1843, en sjælden from Mand, som lige havde faaet en prægtig Domkirke fuldendt i Buffalo: han har ogsaa skrevet flere Bøger. Den anden var Biskop Scanlan af Salt Lake City i Utah, født 1843 i det meget ofte nævnte Tipperary i Irland; han var en udpræget Missionsbiskop, der har faaet bygget en Mængde dejlige Kirker og et stort Kollegium. Den tredje var ogsaa en vel kendt og fremragende gejstlig, Biskop Maes af Covington i Kentucky, Belgier af Fødsel, som blev 69 Aar gammel.

Syd-Amerika. Republikken Argentinas Præsident har modtaget nedenstaaende Telegram fra Kardinal Gasparri: »Medens næsten hele Europa er optændt af den frygteligste Krigsbrand, ser Hs. Hellighed med Glæde, at Republikkerne Argentina, Brasilien og Chili nylig har sammensluttet sig ved et broderligt Venskabs Baand for gensidig at sikre hverandre en varig Fremgang; de har saaledes ihukommet de kristne Grundsætninger og erkendt Samfundsvelfærdets sande Kilder. Idet den Hellige Fader lykønsker de tre Republikker, udtaler han sine brændende Ønsker om, at denne Pagt maa blive kronet med Lykke og Held og tjene til Forbillede for de andre Nationer.« Argentinas Præsident har sendt Kardinalen følgende Svar: »Det er mig en stor Glæde, at Brasiliens, Chilis og Argentinas Udenrigsministres gensidige Besøg og den Overenskomst, der d. 25de Maj undertegnedes i Buenos Ayres, har fortjent den Hellige Faders hjertelige og varme Bifald, som deres Eminences Telegram meddeler mig. De Ønsker, som Hans Hellighed værdiges at udtale, er en Ære for de tre Republikker og falder sammen med den argentinske Internationalpolitikks uvægerlige Stræben, der altid er gaaet ud paa at tjene Enigheden og Retten. Jeg beder Deres Eminence modtage den argentinske Regerings og Folkets Tak og i deres Navn overbringe den til Hans Hellighed.«

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Vær saa venlig at give mig Plads i Ugebladet for følgende Tanke:

Af og til læses i Bladet, at Samlerforeningen beder Hjemmene rensse brugte Frimærker, og mange efterkommer sikkert denne Bøn og hjælper derved Foreningen.

Da Ferien nu snart er inde og mange Børn drager til en eller anden Koloni, har jeg fattet den Tanke, om det ikke var gørligt, at Samlerforeningen leverede hver Koloni nogle Mærker,

som Børnene i Ferien kunde rense. Da bragte Børnene et lille Offer som Tak for, hvad de ældre gør for dem.

Olaf Andersen.

Hvor vidt ovenstaaende Forslag er praktisk, er jeg ikke i Stand til at afgøre. Men da det forekommer mig, at Børnene maaske en Regnvejrsgang kunde beskæftige sig med nævnte Fri-mærker uden at føle det som nogen kedelig Tvang, lader jeg Forslaget komme frem til velvillig Overvejelse. *N. H.*

— Til en *Konvertit*, som mærkværdigvis sender sin Forespørgsel til Ugebladet til Katholsk Bogsalg! — De spørger, om der er Sandhed i en Beretning i Bladet »Nye Tider« om en Opbrænden af Bibler paa Filippinerne. For det første kan De jo lade være at studere Indre Missions opbyggelige Blade, saa sik De ikke saa meget unyttigt at spekulere over. Hvad dette Partis Blade meddeler om katholske Forhold, er næsten altid galt, naar det ikke er værre. For det andet er den Historie, her tales om, allerede gammel; Ugebladet har saaledes for 2—3 Aar siden undersøgt den og berigtiget den. For det tredje er dette og flere andre Sammenstød paa Filippinerne kun Led i den Kamp, som rige protestantiske Missionsselskaber fører paa Filippinerne for at ødelægge den katholske Kirke der. Ved Guds Hjælp er det ikke lykkedes endnu og lykkes forhaabentlig heller ikke i Fremtiden. Og for det fjerde har jeg denne Gang besvaret Deres Forespørgsel, da den var ledsaget af et længere Avisudklip; jeg besvarer ellers i Regelen ikke anonyme Henvendelser. *N. H.*

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes det venligst meddelt Redaktionen, om der er sket Forandringer i Gudstjenesteordningen; indløber ingen saadan Meddelelse, forudsættes, at alt er uforandret fra i Fjor (sammenlign Side 540 i 1914).

Unio Søndag den 20. Juni Udflygt til Rungsted-Hørsholm-Vedbæk. Der tages med Toget Kl. 10²¹ fra Østbane-gaarden til Rungsted St. Herfra spadseres til Hørsholm Hotelhave (c. 1/2 Times Gang), hvor den medbragte Frokost spises. Efter Frokosten spadseres ind i Folehave Skov. Her arrangeres Selskabslege. Derpaa fortsættes Turen videre gennem Skoven til Vedbæk, hvor der spises til Aften.

I Tilfælde af usikkert Vejr kan Oplysning faas, om Turen finder Sted, ved Opringning til Telefon Vester 2050 eller Vester 2240.

En katholsk Embedsmandsfamilie paa Landet søger en lidt ældre **Pige**, som kunde ønske at finde et **Hjem**, hvor et varigt Forhold vilde tilstræbes Et Barn paa 4 1/2 Aar. Husmoderen deltager i Husgerningen. Beliggenhed ved Skov og Hav. Bane og Dampskib til Kirke. Billet mrkt. *Hjem* modtager dette Blads Kontor, Bredgade 69, 2. Sal ov. G., København, K.

St. Franciscus' III. Orden har Møde Fredag d. 25. Juni Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 21. Juni Kl. 8 1/4 Sangmesse med en kort Tale i Anledning af den h. Aloysius' Fest.

Ældre Aargange

af Ugebladet faas à 4 Kr. pr. Aargang paa Ekspeditionskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., København, K.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Josefs Kapel** (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8 og Velsignelse Kl. 2.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 8 Andagt.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel** i Hørsholm. Hver Søndag Messe Kl. 9¹/₂.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂. Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 2 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder sidste Møde før Ferien Mandag d. 21. Juni Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefs-søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14. Søndag d. 27. Juni holdes der Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 20. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag d. 21., Kl. 8¹/₂ Aften, højtideligt *Slutningsmøde* med Te Deum og sakramental Velsignelse. Adgang for alle.

Vincentforeningens Kransekort faas ved Kirkerne samt hos Murermester A. V. Günther (Bangertsgade 11, Telefon 4110) Hoffmann (Købmagergade 48, Telefon 1389) og Katholsk Bogsalg (Stenosgade 3, Telefon Vester 3930).



Vor gode Sognepræst, Pastor **Josef Popp**, døde i Gaar Aftes Kl. 9 i en Alder af ca. 80 Aar. Hjertensgod, from og hjælpsom som han var, endog til det sidste, er vor Sorg saa meget større, som han saa pludselig blev revet bort fra os. *Requiescat in pace.*

Malmö, den 14. Juni 1915.

For den katolske Menighed
Pastor **V. Meyerink.**

Kirkelig Kalender.

20. Juni. 4. Søndag eft. Pintse.	27. Juni. 5. Sønd. eft. Pintse. (I Højmessen: Petrus og Paulus.)
21. — Mand. Aloysius Gonzaga, Bekender.	28. — Mand. Leo den Anden, Pave og Bekender.
22. — Tirsd. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — Tirsd. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — Onsd. Vigiliedag.	30. — Onsd. Pauli Ihukomm.
24. — Torsd. Johannes Døberens Fødsel.	1. Juli. Torsd. Vor Herres Jesu kostbare Blod.
25. — Fred. Vilhelm, Abbed.	2. — Fred. Marias Besøgelse.
26. — Lörd. Johannes og Paulus, Martyrer. (Fastedag).	3. — Lörd. Oktavdag.

Fortsettelseskursusets Feriekolonier.

Det katolske Fortsettelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan afleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Søndag den 20. Juni holder begge Kongregationerne Fælleskommunion i Messen Kl. 7³/₄.

St. Knuds Kapel.

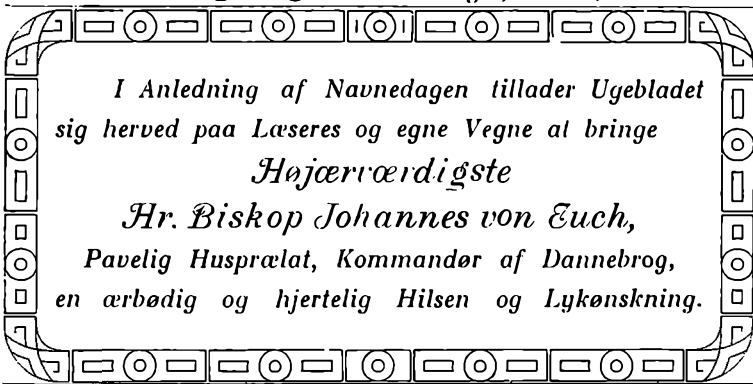
Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 20de ds. Kl. 7 Morgens.

Sommerlekture.

Til Sommerferien anbefaler Katholsk Bogsalg sig med Levering af al*) Litteratur. Bøgerne bringes eller sendes overalt. Telf. Vester 3930. I Sommermaanederne lukkes Kl. 6 (Lörd. undtagen). *) Altsaa ikke alene katolske Bøger, men alle andre gode Bøger med.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.



Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 26.

Søndag den 27. Juni.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned. — Nye Bøger. — Grundstensnedlæggelse i Randers. — Familiernes Indvielse til Jesu Hjerte. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Vejle. Sverige. Rom. Australien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

261.

Kristi Kirke apostolisk.

For mange Romafarere er Paven en Seværdighed blandt de forskellige andre i den gamle By, Midtpunktet for et Verdensrige, Led af et Dynasti, hvis Ælde minder om Faraoneres Tider. For os er han mere. Som Paulus efter sin Omvendelse rejste til Jerusalem »for at se Petrus og blev hos ham femten Dage,« saaledes drages en Katholiks Hjerte til Rom. Manden paa Petri Stol — hvad hans Navn saa end er — er Genstand for vore helligste Følelser. Han er et haandgribeligt, levende Symbol paa en af vor Tros mest centrale Tanker: at vor Kirke er apostolisk.

Apostolisk vil sige: vi staar Jesus Christus lige saa nær som hans samtidige, som Apostlene og den første Menighed. De to Tusinde Aars Afstand er ikke noget Svælg, der har fjernet os fra Menneskehistoriens livgivende Midtpunkt. Vi er apostoliske Kristne, vi er ægte Kristne ligesom de, der var døbte og samlede af Apostlene.

Vort Kirkesamfund ligner ikke blot det apostoliske, er ikke blot en Organisme, et Træ af samme Slags. Nej, den katholske Kirke er det ene og samme Livets Træ, som er plantet af Christus og vandet af Apostlene. Det er vok-

set frem af det ene Sennepskorn, som Herren lagde ned i vor øde, fattige Jord. Som et lille Frø spirer og bliver til et Træ — og dog under hele Udviklingen forbliver at være det samme Væsen, den samme Organisme — saaledes har heller ikke Kirkens Vækst og Udvikling været en Forvandling og Forfalskning, der førte bort fra, hvad den oprindeligt var bestemt til at være.

Kirken med sin lange Paverække er ikke en sekundær Dannelse, et sedimentært Lag af Aarhundreders Dynd, som vi maa gennembore for at naa det ene, apostoliske, guddommelige Fundament. Kirken er netop den levende historiske Forbindelse med Kristus, den er eet med selve det af Kristus lagte Fundament. —

Det er mig tit en Gaade, o Herre, at du har udleveret din Kirke, dit Livsværk, til Mennesker. Ikke Englehænder skulde føre din Gerning videre, men Menneskehænder, og de skulde have Lov til at skæmme dit Værk med deres Svaghed og Ondskab. Men du tillader ikke, Herre, at de, der bygger din Kirke, laver om paa din Plan. Hver Gang det blev forsøgt at bygge videre efter Mennesketanker, traadte du til og rev det med ubarmhjertige Hænder ned. Og naar Bygningsmændene svigtede og gik bort fra deres Arbejde, da forlod du ikke dit Værk. Det skal føres videre indtil Tidernes Ende, det skal være din Kirke, den levende Fortsættelse af din Frelservirksomhed ned gennem alle Tider. Den Rigdom af Sandhed og Naade, som du har bragt fra Himlen, skal ikke forødes og forfalskes og heller ikke være en skjult og glemt Skat. Hvad du har været for nogle faa Tusinde lykkelige Mennesker, dengang du vandrede omkring i Palæstina, det vil du gennem din Kirke være for hele Menneskeslægten og til alle Tider.

Du har gjort dig til eet med din Kirke, og derfor elsker jeg din Kirke og stoler paa den, som paa dig selv. Den har dit Guddomsord, der gør den til den Klippegrund, som Helvedes Porte ikke kan rokke. Naar jeg bygger paa denne Grund, ved jeg, at jeg ikke bygger paa menneskelige Tankers og Indretningers Flyvesand, men paa den Klippe, som du har salvet og besejlet og velsignet. Hvor Kirken er, der er din Lære, din Naade, din guddommelige Mynighed, der er du selv.

A. Menzinger.



Vidunderlige Hændelser

i

den h. Birgittas Levned.

Genfortalte af Rodemester *Karl V. Olsen.*

(Fortsat.)

5. *Hvo, som forarger en af disse smaa.*

Dag er ude, Nat stunder til. Een efter een tændes Stjerner i Rad, og Maanen øder sin Solarv over alle Up-lands Elve og Søer. . .

Husbonden stænger for Folk og Fæ i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn. Den sikreste Laas, den stærkeste Slaa er Korsets hellige Tegn. Han, Bonden, kender Korsets Magt over alle onde Vætter, over Djævelen og alt hans Værk — i Livet som i Døden: i Korset er Frelse. . .

Fru Ingrid agter sig til Ro, men forinden vil hun se Birgitta til Gode for Natten. Sagte træder hun ind i Sengekammeret og ser Barnet halvnøgent knæle ned paa det bare Gulv.

Dybt greben af Tidens religiøse Ideer, barmhjertig mod de fattige, tro mod sine egne, havde hun Nordboens haarde Sind, der stiller sig køligt reserveret overfor stærke Udslag af Følelse.

Vreden stiger i hende, dette er dog for galt: »Birgitta!«
Intet Svar, ikke en Bevægelse.

Fru Ingrid gaar endnu et Par Skridt nærmere og kalder atter: »Birgitta!«

Ingen Forandring — Ekstasen har ganske bemægtiget sig Barnet.

Men ve den, der tøver, naar Fruen til Aspenæs kalder anden Gang.

I retfærdig Harme løfter hun Riset for af al Evne at lade det falde paa Birgittas Ryg; men . . . der sker noget.

Riset er ikke en Tomme fra sit Maal, da Armen, som fører det, ligesom lammes og Riset brydes i Stumper og Stykker og drysset veg som Aske udover den knælende Skikkelse. . .

En Skælven farer gennem Barnets Legeme — Eksta-

sen er forbi, og for Fru Ingrid's Fødder ligger en lille frygt-som Pige halvnoegen og frysende.

Den myndige Frue ved ikke, hvad hun skal tro, end mindre, hvad hun skal sige, en Forklaring af det passerede synes hende nødvendig, og hun spørger: »Hvad bestilte du, Birgitta, som du halvnoegen laa der paa Gulvet?«

»O, min Frue, jeg bad.«

»Bad? Har Pigerne forført dig med falske Bønner og lært dig taabelige Skikke?«

Taarerne brast ud af Barnets Øjne. »Nej, nej,« græd hun, »jeg stod kun op af min Seng for at love og prise ham, som altid er mig nær og altid er rede til at hjælpe mig. . .«

Men Fru Ingrid gav ikke saa let tabt. »Hvem er da han, som altid er rede til at hjælpe dig?«

Og Birgitta svarede: »Jesus Christus, som blev korsfæstet for os, ham er det, og ham saa jeg.«

Da knælede Fru Ingrid ned og tog hende i Favn, og fra den Dag elskede hun hende med den Kærlighed, der bliver Guds Helgen til Del. Som et Tegn fra Himlen tog hun Hændelsen med Riset, der tydeligere end mange Ord indprentede hende det Skriftens Ord:

Hvo, som forarger en af disse smaa. . .

6. Den brølende Løve.

Gaardspladsen genlød af Latter og Leg — som en Flok kaade Spurve fløj Smaapigerne hid og did. Der var hundrede Skjulesteder, hvert for sig stort som et Kongerige, hvor ingen fjendtlig Magt truede deres Kongedom.

Birgitta var forrest i Flokken, som en Vind fløj hun om Hjørnet af Fæhuset, strøg huskendt ind i det mørke Kornherberge og smækkede rapt Porten til. Stille som en Mus spejdede hun gennem en Revne i Træværket efter sine Legesøstre, og da hun saa dem søge alle andre Steder end netop her, sneg hun sig forsigtig langs Plankevæggen og for med et Sæt over Gaardspladsen mod Stuehuset, hvor Fristedet var.

Men midt i Løbet tumlede hun om, som ramt af en Pil, thi der, hvor Solen skinnede som klarest, saa hun et hæsligt Uhyre nærme sig. Halvt Dyr, halvt Menneske,

laaddent og hornet, humpede det paa Hestehov og Svinetaa over Gaarden og søgte at øge Farten ved at baske med de store hæslige Vinger, der var sortbrune og skidne som en gammel Smedehælg.

Saa nær var Uhyret, at det næsten kunde naa hende med sine Kløer, og dets Aande — lummer og fad som Stan-ken fra Aadsler — var nær ved at kvæle hende.

Der var ingen Tvivl — det var Djævelen, den personlige, haandgribelige Djævel.

Da skreg hun — vildt, sanseløs vildt — og styrtede med sin grufulde Ledsager i Hælene gennem Huset ind i Sengekammeret og sank — halvt afmægtig — Krucifikset til Fode.

Men Djævelen veg ikke en Tomme for Krucifikset. Det er en Mythe, at Djævelen viger for Synet af et Kors — om det var Tilfældet, maatte Verden være som blæst ren for Djævle.

Birgitta skælvede over hele sit Legeme, men den Hjælp, hun saa sikkert havde haabet paa, udeblev. Hun græd Øjnene tørre og Hjertet haardt — ingen Hjælp, ingen Frelse, intet Haab.

Da lo Verdensforræderen — saa led, saa ond, saa skadefro en Latter, og Helvede jublede over sin Hersker, thi Barnet havde lært at tvivle. . .

Men de hellige sluttede Kreds om Birgitta, Mikael drog sit Sværd, og den ondes Magt var brudt. Som en Forjættelse klang det i hendes Øren: »Havde jeg Magt som Agt, da slæbte jeg dig til Afgrundens Dyb, men mod den eviges Vilje mægter jeg end ikke at krumme et Haar paa dit Hovede. . .« Og i en smudsig Taage veg Satan for hendes Syn. —

En Aften — det var længe efter — laa Birgitta paa Knæ foran sin Moster med Hovedet i hendes Skød, og Fru Ingrid strøg kærtegnende sin Haand over Birgittas Haar.

Først nu erfarede hun den Prøve, Barnet havde været underkastet. Mildt og kærligt formanede hun nu Birgitta til at gemme dette Syn i sit Hjerte, at sætte hele sin Lid til Gud, den ene mægtige, at anraabe Englene og alle Helgener om Beskyttelse og Forbøn og ikke vige fra den rette Vej, at hun aldrig maatte falde i Fjendens Snare, thi »Djæ-

velen gaar omkring som en brølende Løve, søgende, hvem han kan opluge. . .«

7. *Beder.*

Birgitta var vokset af Børnesko og sad nu — fjorten-aarig — som Husfrue paa Gaarden Ulfåsa.

Ikke uden Betæneligheder havde hun givet Afkald paa sit ofte fremsatte Ønske om at klostergive sig, men den faderlige Vilje var hende en Lov, og hun indgav sig i Ægteskab med den attenaarige Ulf Gudmarson.

Hendes Betæneligheder havde ogsaa en anden Grund. Hun vidste, at der ventede hende en glimrende Fremtid i Hoffets Nærhed, og at det, der straalte med al Tilløkkelsens Glans og kan faa et Pige hjerte til at staa stille af Lykke, vilde blive hende til Del i fuldeste Maal.

Det er ikke utænkeligt, at hun har ventet en oversanselig Tilkendegivelse i denne Sag, men denne Forventning slog i hvert Fald ikke til — i længere Tid blev hun ikke benaadet med noget Syn.

Men følte hun end Savnet af disse Syner som en Prøvelse, gav det hende dog ikke Grund til at vige en Haarsbred fra den Vej, det er givet enhver at følge uden Hensyn til ydre Vilkaar — Korsets Vej.

Ved Faste og Kærlighedsgærninger af enhver Art, ved Samtaler med skriftkloge gejstlige og et flittigt Studium af den hellige Skrift, som hun havde ladet oversætte paa sit Modermaal, blev det hende forundt i lige saa høj Grad som bag Klostermure at leve sit Liv alene for Gud og i hans Tjeneste.

Legenden ved adskilligt at berette om Birgittas Liv i de første Aar af hendes Ægteskab, og den tilføjer: »Ther medh war hon mykit idhin ok brænnande a gudhelikom bénom.« Ofte, naar hendes Husbond var borte fra Hjemmet, stod hun op af sin Seng og vaagede hele Natten i Bøn og Betragtning.

Da løftedes hendes Sjæl over al jordisk Tanke og Forstand, og hun begærede, at den Højestes Visdom maatte komme over hende, og hun maatte lære at bede.

Og den Helligaand løste hendes Tunge og indgav hende en Bøn om vor Herres Jesu Pine og hans hellige Moders

Lov. Saa fager, saa kær var den hende, at hun had den hver Dag siden.

I en Bønnens Time kom den højlovedes Moder til hende: »Birgitta,« sagde hun, »jeg har udvirket denne Bøn for dig, bed den ofte, og du skal velsignes med min Søns Ihukommelse.«

Synet svandt, men gennem alle Himle hørte hun Forjættelsen synge:

»Beder, saa skal eder gives. . .«

(Forts.)

Nye Bøger

J. H. Fabre: Instinktets Mysterier hos Insekter og Edderkopper.
Oversat af W. Dreyer. (Gyldendal 1915. 207 Sider. Stor 8°. Med Billeder. 1 Kr. 50 Øre.)

For nogle Maaneder siden udkom her hjemme ovennævnte Bog, som vi Katholikker kun kan glæde os over. Fabres Navn trykkes dermed vistnok for første Gang paa Dansk; men udenfor Danmark er dette Navn kendt og hædret Europa over.

Jean Henri Fabre blev født i Aaret 1823 i Syd-Frankrig og lever endnu, en 92-aarig, blind Olding. I sin Ungdom fik han en tarvelig Skoleundervisning. Men efter ihærdigt Selvstudium blev han — 19 Aar gammel — Lærer i Carpentras. Han giftede sig tidlig; Familien talte snart syv Medlemmer, der i lang Tid kun havde deres knappe Udkomme.

Fabre er en higende og stræbende Aand. Han sætter alt ind for at naa det fjerne, høje Maal, hans Livs Maal. Dette Maal havde han for Øje siden sine tidligste Ungdoms-aar, først ubevidst, efterhaanden dog med stigende Klarhed og Bevidsthed. Han følte sig kaldet til at være Iagttagere af Dyrelivet, især af Insekternes Liv. At udøve dette Kald var bleven en Lidenskab for ham. Han selv taler om »den hellige Ild«, som trøster ham i Modgang, som paaskynder ham til ny Undersøgelser, som aldrig lader ham nøjes med et Svar, Naturen har givet ham, uden straks at stille et nyt Spørgsmaal.

Landsbylæreren haabede med Tiden at blive Professor ved et af Frankrigs Universiteter. Var han det, kunde han hellige al sin Tid og sine Kræfter til i Ro og Mag at studere Naturens Vidundere og Insekternes Liv.

Saa ser vi ham, skønt han allerede var Lærer og Familiefader, tage den ene Eksamen efter den anden. Hans 10-aarige Ophold paa Korsika som Lærer i Fysik og Kemi

ved Lycæet i Ajaccio bragte ham i Berøring med den frodige sydlandske Plantevækst og det brogede, myldrende Insektliv. Allerede den Gang var han et udpræget Friluftsmenneske. Hver eneste Fridag blev benyttet til Udflugter ud i de kløftede korsikanske Bjerge, i Makikrattet og i Sumpene langs Kysten. Paa disse Vandringer paadrog den ivrige Forsker sig en Sumpfeber, der var Aarsag til, at han snart maatte tage Afsked med »Skønhedens Ø«.

Vi finder ham igen i Avignon. Her i Provence fortsætter han baade Lærergerningen og den utrættelige Gransken. Snart faar han Licenciatgraden; nogle Aar senere bliver han ogsaa *docteur ès sciences*. Nu var Maalet naaet, syntes han. Hans Navn var kendt blandt de førende Videnskabsmænd gennem nogle ypperlige Afhandlinger, han havde skrevet i *Annales des sciences naturelles*. Nu var der ikke noget i Vejen for, at han snart kunde bestige en naturvidenskabelig Lærestol.

Men Fabre havde overset en Ting. Til at blive Professor krævedes der ogsaa Penge. Straks tog han fat paa at klare ogsaa denne Vanskelighed, som alle de andre. Han opfinder en ny Maade at tillave Krapfarvestoffet paa. En Fabrik rejser sig, snart vil Pengene strømme til. Da — er det Konkurrence, er det et tilfældigt Sammentræf af to Udviklingsrækker: paa samme Tid bliver det samme Farvestof fremstillet ad rent kemisk Vej, hvormed alle de andre Foretagender ruineres. Fabre skriver: »Det er forbi, alle mine Forhaabninger er fuldstændig bristede.« Han maatte opgive Tanken om nogen Sinde at blive Professor; men han opgav aldrig Tanken om engang at se opfyldt sit Livs Drøm.

Desuden virkeliggjorde han Tanken om at meddele sine rige naturhistoriske Kundskaber til en Kreds af forstaaende, unge Tilhørere. Han begyndte nemlig at skrive naturhistoriske Skolebøger, der lidt efter lidt vandt Indpas i Skolerne. Dermed fik Fabre endelig Raad til at indrette sig et Friluftslaboratorium, som han havde ønsket det. Fra Orange, en Købstad ved Rhone, flyttede han saa ud til en Landsby i Provence, hvor han omskaber en udrykket Plet Jord til et Paradis af ejendommelig Art. Han jubler; thi nu er han ved Maalet. I Glæden blander der sig dog nogle Draaber Malurt; men lad os høre ham selv:

»I fyrretyve Aar har jeg med uslukkeligt Mod kæmpet imod Livets smaa Plager; men nu er det saa varmt ønskede Laboratorium endelig færdigt. Jeg skal ikke forsøge paa at fortælle, hvad det har kostet mig af Udholdenhed og uophørligt Arbejde. Det er kommet og med det maaske lidt Otium. Jeg siger maaske, thi jeg slæber endnu stadig nogle Led af Galejslavens Kæde ved Benet. Ønsket er

opfyldt! Det er en Smule sent! I, mine skønne Insekter — jeg frygter højlig, at Færskenen er bleven budt mig paa en Tid, da jeg begynder at mangle Tænder til at tygge den med. Ja, det er lidt sent: Begyndelsens vide Horisont er skrumpet ind til en lav og kvælende Hvælving, som bliver snævrere fra Dag til Dag.« (S. 9.)

Naar vi husker paa, at Fabre dengang var over 60 Aar gammel, vil vi forstaa disse sørgmodige Undertoner i Glædens Melodi.

I denne afsides Landsby skrev Fabre sit Hovedværk, der sammenfatter hans gennem Aartier fortsatte Iagttagelser af de forskellige Insekter og Edderkopper. Det er utroligt, hvad han paa dette Omraade har bragt frem for Dagens Lys. Ikke blot Videnskabsmændene, men Hvermand føler det som en Forfriskning at læse disse *Souvenirs entomologiques* (Minder fra Insektverdenen). Det er ikke tør Boglærdom, der fremlægges for en udelukkende faglærd Læserkreds. Det er Livet og Livets Vidundere, vi lærer at iagttage og fryde os over. I de ti Bind af Minderne udtværer han ikke en overfladisk Udviklingstanke. Men det er en dybtgaaende Granskning og en derpaa bygget klar og uforvansket Fremstilling af Kendsgerningerne om Insekternes Livsvaner. Fabre er en af de største Videnskabsmænd, som det nittende Aarhundrede har haft. Nutidens største franske Digtere roser uforbeholdent hans Værker. Rostand siger kort og betegnende: »Han tænker som Filosof, ser som Kunstner, føler og udtrykker sig som Digter.«

Fabre er i hele sit Væsen og i sin Gransken ikke noget Modemenneske. Han retter sig ikke efter saa mange Naturforskeres Skik, som forsigtig undgaar at nævne Guds Navn i deres Skrifter. Han lægger ikke Skjul paa, at han er Katholik. Hans religiøse Overbevisning finder et kraftigt Udtryk i det Svar, den 90-aarige gav, da man spurgte ham, om han troede paa Gud: »Jeg vil hellere lade mig flaa end opgive min Tro paa Gud.« Heri allermest aabenbarer denne Forsker sig som en »stolt og herlig Aand«, som Dreyer kalder ham.

Fabre er Katholik. Hans Skrifter bærer helt igennem et katholsk Præg og hører derfor ind i hvert katholsk Hjem. Derfor glæder vi os over, at de nu ogsaa udkommer paa Dansk. Forhaabentlig efterfølges denne første Oversættelse af en hel Række andre af hans Skrifter. Maatte Fabre i dem gives os paa Dansk som den, han er paa Fransk, som troende Naturforsker. Vi maa forlange det for Sagens og Sandhedens Skyld, for Fabres Skyld og for de danske Katholikkers Skyld.

Nærværende Oversættelse af Direktør Dreyer er en tro

og omhyggelig Gengivelse af den franske Original. Oversætteren giver som en Indledning en kort Biografi af den franske Videnskabsmand; vidste man det ikke andet Steds fra, skulde man ikke af den faa nogen Anelse om Fabres kristne Livsanskuelse. Snarere synes han — det siges ikke bestemt — at have været Genstand for de »klerikale« Uvilje.

Ulf.

Grundstensnedlæggelse i Randers.

Tirsdag d. 15. Juni ved 4-Tiden samledes c. 200 Mennesker for at overvære Grundstensnedlæggelsen til det nye Amtsygehus, der bygges som en Udvidelse af St. Josefs Hospital. Forholdene paa det gamle Hospital, der kun giver Plads til henimod 50 Patienter, nødvendiggjorde en Forandring, om Søstrene skulde tage imod syge fra Randers Amt. Efter en Del Forhandlinger lykkedes det at komme til en Overenskomst, i Følge hvilken den økonomiske Risiko bæres af Amtet, medens Søstrene overtager Driften, Sygeplejen og den nye Bygning.

Højtideligheden, der foregik i det prægtigste Sommervej, indlededes med en Salm: »Her rejses nu med Gud — et Hus, hvis høje Mure«, hvorpaa Pastor Osterhammel holdt følgende Tale:

»Naar Hospitalet i Løbet af Marts Maaned er fuldt færdigt, vil der forhaabentlig blive Anledning til en større Højtidelighed med en længere Tale ved Indvielsen. Den Dag vil jo være Stoffets og Aandens Bryllupsfest: Bygmeisterens Planer og Tanker har nemlig da indgaaet den inderligste Forening med Byggematerialier for at fremkalde et Skønhedsindtryk, og det færdige Hospital paa den ene Side og Lægerens Kunst og Søstrenes Kærlighed og Om-sorg paa den anden Side vil forene sig for at undfange og føde sunde, raske Mennesker. Alligevel vil jeg i Dag ikke helt tie, men sige nogle faa Ord.

Det glæder mig meget, at Søstrene og Amtet er naaet saa vidt, at Grundstenen til dette Hospital kan nedlægges. Mange Vanskeligheder maatte overvindes, mange Hindringer fjernes, før dette kunde ske. De særlig indviende ved det bedst. Ja, Foretagendet truede endda med en Stund helt at gaa i Staa, da tunge, mørke Skyer steg op paa den politiske Himmel. Men man enedes dog om at tage fat og tog fat i Haabet om, at vi ikke skulde drages ind i Krigens Rædsler. Og i dette Haab vil der ogsaa blive arbejdet ufortrødent videre.

Men saa vil de tilstedeværende ogsaa forstaa, hvor vigtigt det er at stille Foretagendet under Guds Velsignelse. Saa bygger vi ikke alene, men vi har ham med os, som har alle Begivenheders Traade i sin Haand, og som ved et Vink kan stille Storm og Bølge. Efter Grundstensnedlæggelsen vil jeg derfor ogsaa i Kirkens Navn velsigne dette Sted, og man anmodes om at ledsage min Bøn med et Fadervor.

Velsign du, o Gud, dette Byggeforetagende, og hold din skjærmende Haand over alle, som har undfanget Iden til det, og som skal lede det og arbejde her. Giv, at ingen maa overfaldes af Sygdom eller rammes af anden Ulykke. Gid Foretagendet fuldt ud maa lykkes til alles Tilfredshed.

Og vi har godt Haab om Herrens Velsignelse; vi bygger jo ikke for Synden og Lasten, til Menneskenes Fordærv og Ødelæggelse. Nej, her skal der virkes til Menneskenes sande Gavn. Her skal Kundskab og Kærlighed kappes om at skabe de bedste Vilkaar, for at de syge snarlig kan genvinde deres Helbred og atter træde ind i deres vante Virksomhed. Her skal der bedes af Søstre for de syge, og her skal de syge i stille Bøn søge Trøst hos vor Herre. Mon saa han, der gik omkring og gjorde godt og helbredte de syge, ikke i Naade vil se ned paa dette Foretagende og signe det fra Himlen?

Det er en stor Tillid, ærværdige Søstre, Amtet har vist Dem ved at udkaare Dem til at pleje dets syge. De maa give Svar paa dette Tillidsvotum ved at sende veluddannede Sygeplejersker, Søstre, brændende af Nidkærlighed for deres Kald, Søstre, besjælede af Taalmodighedens og Kærlighedens Aand til de syge. Jeg har en Borgen for, at det vil ske, De har jo givet Afkald paa Familielivet og Hjemmets Hygge for at søge Deres Familie og Hjem blandt de syge, og De vil i enhver syg se Jesus Christus for af ham engang at høre: Hvad I har gjort mod den mindste af mine Brødre, det har I gjort mod mig.

Rejs dig da, Bygning, af Gruset op mod Himlens Skyer, og forkynd sene Slægter, hvorledes vor Samtid saa paa de syge og ikke ansaa noget for at være for godt, naar det gjaldt om at lindre Smerter og Lidelser.«

Derpaa blev, i Følge *Randers Venstreblad*, Overenskomsten mellem Ordenens Søstre og Amtet oplæst. Den regnes gældende fra 1. April 1916 og foreløbig i 30 Aar. Derefter fulgte Grundstensnedlæggelsen, idet Pastor Osterhammel indmurede en Metalkasse, indeholdende Overenskomsten og nogle religiøse Skrifter.

Højtideligheden sluttede med en Salme. —

Bygningen, der vil koste ca. 300.000 Kr., opføres, som

tidligere meddelt, som et selvstændigt Sygehus paa 3 Etager med Plads til 80 Senge. Med St. Josefs Hospitalet, med hvilket det faar fælles Økonomi, Vask og Ligkapel, bliver der en smal Forbindelsesbygning, med en Gang for hver Etage. I nederste Etage bliver der en Gang mellem Køkkenerne, i den næste en saa bred Gang, at der kan køres med en Seng fra den ene Bygning til den anden, og i øverste Etage vil der strække sig en aaben Balkon som Forbindelse mellem Bygningerne. Som man ser, bliver Bygningen udmærket indrettet. —

Blandt de tilstedeværende bemærkedes Amtmanden, Regimentschefen, Arkitekt Jensen-Wærum, Byens Læger, Grosserer G. Lohrer fra Charlottenlund samt talrige St. Josefsøstre med deres Generalpriorinde Moder Geneviève samt Moder Susanne i Spidsen.

Familiernes Indvielse til Jesu Hjerte.

[Anledning af den Hellige Faders Brev om Indvielsen til Jesu Hjerte (se Ugebl. Nr. 23 d. A., S. 452) kan nedenstaaende Vink og Indvielsesformular maaske være af Interesse.

En Families Indvielse til Jesu Hjerte er den Handling, ved hvilken Forældrene ofrer sig selv med alle deres Børn til Jesu Hjerte for at tilkendegive ham deres Beslutning om at forene sig inderligt med ham, tilhøre ham helt og ofre sig højmodigt i hans Tjeneste. Familien, saadan som Gud fra først af har indstiftet den, og Jesus Christus senere har reorganiseret den, danner en moralsk Enhed, kaldet det hellige Samfund. Det tilkommer Familiens Overhoved eller, i Mangel af ham, Moderen at indvie alle Familiesamfundets Medlemmer til Jesu Hjerte. Denne Indvielse rummer væsentlig en Forstandshandling, ved hvilken Forældrene anerkender Jesu Hjertes retmæssige Overherredømme over alle Medlemmer af deres Husstand. Allerede før denne Indvielse tilhørte deres Familie Jesus Christus i Kraft af Ægteskabets Sakramente, som havde lagt dens lovformelige Grundvold. Men til denne Herrens ufortabelige Ret over den kristne Familie føjer Indvielsen endnu en ny Ret. Det er ikke Forældrene nok at underkaste sig ham i Følge de Rettigheder, han alt besad til deres Hjem, de gør Brug af deres Frihed og hylder Jesu

Hjerte som deres Families Konge saaledes, at hvis han ikke allerede var det, vilde han ved denne Indvielse blive det. Det er en Handling, som Jesu Hjerte finder Velbehag i, og den Fader og Moder, som udøver den med levende Tro, giver derved vor Herre et sandt Bevis paa deres Kærlighed. Det er ikke mere en særskilt Indvielse, men Familiesamfundet, der helt og holdent vier sig til det guddommelige Hjerte.

Indvielsen er en Slags Kontrakt, der sluttes mellem Jesu Hjerte og Familien, den bør derfor foretages med en vis Højtidelighed og i alle Familiemedlemmers Nærværelse. Det sømmer sig, at alle de, som har Alderen dertil, forbereder sig til den saa vigtige Handling ved at modtage Bodens og Alterets Sakramenter. Indvielsen bør foretages foran et Billede af Jesu Hjerte og, saavidt muligt, i Overværelse af en Præst. Formularen bør oplæses af Familifaderen eller den, som han udpeger til det, eller ogsaa af alle de tilstedeværende i Fællig. En dyrebar Erindring om Dagen vilde det være, om der blandt Familiepapirerne henlagdes nogle skriftlige Optegnelser om Begivenheden, forsynede med alle Medlemmernes Underskrifter.

*Formular, ved hvilken en Familie indvier sig til
Jesu hellige Hjerte.*

Jesu guddommelige Hjerte, idet vi ydmygt bøjer os til Jorden foran dit hellige Billede, indvier vi os helt og for stedse til dig.

Vi erkender din eneraadende Ret over alle vor Families Medlemmer, over vort Hjem og alt, hvad vi besidder. Vi tilhører dig allerede, efterdi vi intet ejer, som vi ikke skylder din Godhed. Men vi vil fra nu af tilhøre dig med ny Adkomst og lade dig raade over os i Kraft af den frivillige Indvielse, som vi gør dig af baade os selv og alt, hvad vort er. Du er vor Konge. For at bevise dig vor Troskab vil vi overholde alle dine og den hellige Kirkes Bud; vi vil med særlig Dyrkelse ære dit hellige Hjertes Billede. Vi ofrer dig alle vort Familielivs Prøvelser, Glæder og Begivenheder, og vi bønfaller dig om at udøse dine bedste Velsignelser over alle Familiens Medlemmer, baade nærværende og fraværende, levende og hedengangne. Vi beder dig ogsaa for alle Familier i hele Verden: værn de nyfødtes Vugge, de opvoksende Børns Skole, de unge Menneskers Livskald; vær de syges Kraft, de gamles Støtte, Enkernes Forsørger, de forældreløses Fader; du selv vaage ved de døendes Leje.

O Jesu Hjerte, værdiges at modtage denne vor Underkastelses og Indvielses ydmyge Hyldest. Vær altid vort Lys her i Livet og vor sikre Tilflugt i Døden, paa det at

alle vor Families Medlemmer en Gang maa genfinde hverandre i Himlen.

Vor Frue af Jesu allerhelligste Hjerter, St. Josef og alle vort Hjemms Værnehelgener, staa os bi. Amen.

(Ved E. R.—L.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefs Hospital paa Nørrebro har udsendt sin Aarsberetning for 1914. Godt 2900 Patienter har i Aarets Løb været plejet paa Hospitalet i 120.479 Sygedage. Det største Antal syge paa een Gang har været 399, det mindste Antal 270, medens den gennemsnitlige Belægning har været 334 Patienter. Omtrent dobbelt saa mange Kvinder som Mænd har i Aarets Løb været under Behandling paa Hospitalet.

— Den 9. og 10. *katholske Rundskuedag* afholdtes den 5. og 11. Juni. — Den 5. Juni førtes 19 Drengene fra Kirkeskolernes Afgangsklasser omkring i Skolerne i Boyesgade, Frederiksberg Allé, Stenosgade og Ordrup. Den 11. Juni deltog 32 Piger i Turen, paa hvilken vi tillige aflagde Besøg i Katholsk Bogsalg og Mariahjemmet. I denne sidste Institution viste Lehnsbaronesse Stampe Charisius ligesom de foregaaende Gange selv Børnene rundt fra Kælder til Kvist. I Elevernes Dagligstue samledes Deltagerne om de fremsatte Forfriskninger. Begge Dage herskede den bedste Aand mellem de unge, der var glade og taknemmelige for al den Venlighed og Gæstfrihed, de mødte, hvor de kom frem. Den 11. Juni drog vi fra St. Andreas Kollegiet til Viggo Rothes Vej for at hilse paa Rundskuedagenes Fader, inden vi tog med Toget hjem; men des værre var Kandidat Niels Hansen ikke hjemme. Syngende drog vi da til Stationen og skiltes senere i den bedste Stemning ved Stationen i Gyldenløvesgade Kl. 8 om Aftenen. Den 5. Juni hjalp Hr. Holm fra Katholsk Bogsalg og Hr. Kay Ferry med Tilsynet under Turen, den 11. deltog Fru Feuerlein i denne; de bedes herved modtage Udvalgets Tak. — *Rundskuedagen for voksne* vil senere paa Sommeren blive bekendtgjort her i Ugebladet. (J-n.)

Fredericia. Mandag d. 14. ds. foretog St. Knuds Skoles øverste Klasser, godt 40 Børn, ledsagede af Hr. Lærer Munk og de 3 Skolesøstre, den aarlige Skoleudflugt. Turen gjaldt denne Gang St. Knuds ærværdige By. I straalende Vejr, der genspejlede sig paa Børnenes Ansigter, fandt Afrejsen Sted Kl. 6 om Morgen. Ved Ankomsten

til Odense Kl. 8 blev den glade Skare modtagen af Sognepræsten, der Dagen i Forvejen var rejst til Odense for at berede Vejen. Prænt i Rækker gik Børnene først til den nye og smukke St. Albani Kirke, hvor den h. Messe overværedes. Hos de gæstfri St. Josefssøstre blev Børnene derefter beværtet med Kaffe eller The og Kager. Nu gik Turen til Hellig Kong Knuds ærværdige Domkirke, som under Hr. Graver Andersens kyndige Ledelse besaas med stor Interesse. Der fulgte nu en rask Vandring forbi flere af Byens gamle Klosterbygninger, gennem det prægtige Munke-moseanlæg, indtil der gjordes Holdt i St. Hedvigssøstrenes Børnehjem. Her ventede en ny Overraskelse i Form af Sodavand med Saft og Kager. Klokkeren var imidlertid bleven eet. Der var paatænkt en Sejlads op ad Aaen; men da Vandet netop den Dag var lukket ud, maatte den elektriske Sporvogn agere Befordringsmiddel ud til Fruens Bøge. Efter et Par Timers Tumlen her stod St. Hedvigssøstrenes Hvilehjem, Dalum Kloster, paa Programmet. Her blev Børnene trakteret med Chokolade og Tilbehør. Efter et Par Timers Ophold i Klosters store og herlige Park slog Af-skedstimen. Ved elleve-Tiden var alle trætte, men veltilfredse atter hjemme i Mindernes By. At Turen fik et saa udmærket Forløb skyldes, foruden Vejret, Hr. Pastor Reschs og St. Josefs- og Hedvigssøstrenes elskværdige Gæstfrihed, for hvilken herved bringes en hjertelig Tak.

Vejle. Onsdag den 16. ds. foretog Skolen sin aarlige Skovtur. Med Middagstoget ankom Hr. Pastor Brems med 30 Børn under 2 Mariasøstres Opsyn til Nyborg. Om Eftermiddagen foretoges en Tur ud til Stranden, hvorpaa Børnene overnattede hos Mariasøstrene paa *Stella maris*. Torsdag Morgen gik de under Førerskab af Hr. Pastor Westergaard til Teglværksskoven, der gaar lige ned til en herlig Strand, hvor der gror Græs og vilde Roser helt ud til Vandet. Hr. Pastor Brems tog nogle vellykkede Fotografier af de glade Børn, som jo ikke var vant til at komme paa saa lang en Skovtur. Det var en dejlig Tur, som sent vil gaa Deltagerne af Minde.

Sverige. Pastor Popps Begravelse fandt Sted i Malmö Lørdag den 19. Juni og i Følge et svensk Dagblad under stor Tilslutning fra alle Sider. Af tilstedeværende nævnes, foruden St. Elisabethssøstre og andre Medlemmer af Menigheden, Biskop Bitter, Grevinde Sparre fra Kronovall, Præsterne Braun, v. d. Kettenburg, Neuvel, Sialm, Werhahn, Desnos, Meulenberg og Rattaire. Den lutherske Sognepræst Lysander fra St. Petri Kirke i Malmö havde ogsaa givet Møde. Biskoppen læste selv Rekviemsmessen, assisteret af Præsterne Meyerink fra Malmö og van Heugten fra Göteborg. I Mindetalen over Pastor Popp sagde Biskop Bitter

bl. a.: »Pastor Josef Popp var et hjertegodt og ædelt Menneske, en oprigtig from Kristen, en kærlig Sjælesørger, en barmhjertig, hjælpsom aandelig Fader, en paalidelig, trofast Ven og derfor afholdt af alle, som kom i Berøring med ham. Han fødtes den 9. Juli 1835 i Stockholm og blev præsteviet den 24. Septbr. 1864 af Biskop Laurentius Studach, Apostolisk Vikar for Sverige. I 11 Aar virkede han i Stockholm og udnævntes saa i Sommeren 1875 til Sognepræst for Menigheden her i Malmø. I fyrretyve Aar har Pastor Popp saaledes været denne Menigheds tro, nidkære Hyrde, og hans Navn vil altid bevares i taknemmeligt Minde af Menigheden.« Begravelsen fandt Sted paa »Nyeste Kirkegaard«, hvor Pastor Meyerink foretog Jordpaakastelsen.

Rom. *Osservatore Romano* offentliggør en Artikel med Henblik paa Diplomaternes Afrejse fra Vatikanet. Bladet dementerer her paa ny det Rygte, i Følge hvilket Paven skulde have anmodet Herskerne over de Lande, som er i Krig med Italien, om at tilbagekalde deres Repræsentanter paa midlertidig Orlov. Bladet tror at kunne forsikre, at de paagældende Diplomater har anset det for deres Pligt at forlade Rom, da det var dem umuligt at forblive i Hovedstaden under de forhaandenværende Omstændigheder, ikke fordi deres personlige Sikkerhed i mindste Maade var alvorlig truet, men fordi deres Situation vilde være bleven moralsk uholdbar. Selv om den italienske Regering havde vist sig tilbøjelig til at bemyndige nævnte Diplomater til at fortsætte deres Korrespondance med deres respektive Regeringer med den Hellige Stol som Mellemand og ansvarslavende, saa vilde en saadan Situation ikke have været tilfredsstillende for Diplomaterne, thi den vilde ikke svare til deres Embedes Værdighed og deres Opgaves Fordringer. Bladet skriver videre: »Vi tror, at Aarsagen til nævnte Diplomaters Afrejse maa søges, ikke i Overenskomster, men i selve de tvingende Forhold og i en ny Situation, der ud fra dette Synspunkt er særdeles pinlig, ogsaa for den Hellige Stol. Idet denne ikke mere kan forhandle direkte med Repræsentanterne for den ene af de krigsførende Parter, end ikke gennem en anden Mellemand kan faa Efterretninger fra denne Part og saaledes tvinges til at holde sig til kun een Efterretningskilde, saa er den ude af Stand til at komme i Besiddelse af alle de Kendskaber, som kunde hidrage til at forskaffe den et nøjagtigt Overblik over den internationale Situation. Deraf følger nødvendigvis en Formindskelse og Indskrænkning af den Internationalitet, som er et saa væsentligt Element i den Hellige Stols Virksomhed.«

— Den 8de Juni telegraferes fra Rom: »Man demen-

terer fra autoriseret Kilde Efterretningen om Offentliggørelsen af en *Hvidbog* fra den Hellige Stol.«

— Kommandanten for den pavelige Nobelgarde, Prins Rospigliosi, er den 6te Juni afgaaet ved Døden.

— Et Dekret fra Rituskongregationen indleder Beatifikationsprocessen for den armeniske Sognepræst, Cosmas af Carhomano, idet hans Martyrium er bleven konstateret. Han blev halshugget i Konstantinopel i Aaret 1700.

— Den danske *Nationaltidendes* Meddelelse om, at den pavelige Nobelgarde skal afgaa til Krigsskuepladsen, maa naturligvis ikke forstaas saaledes, at Paven har sendt sin lille Livvagt i Krig, men selvfølgelig paa den Maade, at de italienske værnepligtige i Nobelgarden er bleven indkaldt af Staten til Militærtjeneste.

— Under Forsæde af Kardinal-Vikaren aabnedes d. 6te Juni den halvaarlige Udstilling af Paramenter, som er bestemte til fattige Kirker og til Missionerne. Udstillingen afholdes hos Klostersøstrene af den evige Tilbedelse paa Via Nomentana og er organiseret af det kvindelige Selskab for den evige Tilbedelse. Propagandaens Sekretær, Mgr. Laurenti, holdt en Tale om den hellige Eucharisti og sluttede med at opfordre Selskabets Damer til særlig Iver i Bønnen for at nedkalde den guddommelige Barmhjertighed over Europa. Han tilraadede i saa Henseende, at enhver skulde holde en særlig Kommunion, daglig besøge Sakramentet og paatage sig en ekstra Tilbedelsestime. Kardinal Pompili anbefalede derefter varmt at følge disse Raad og talte indtrængende til Damerne om Nødvendigheden af mere end nogen Sinde at slutte sig sammen om Eucharistien.

— Det radikale Blad *Giornale d'Italia* har Æren af først at have fremført det senere af mange evropæiske Blade gentagne Forslag, at Nobels Fredspræmie i Aar burde tilkendes Benedikt XV.

Australien. *Acta Apostolica Sedis* offentliggør et Brev fra Benedikt XV, hvori denne takker Australiens Bisper for den Maade, paa hvilken de har modtaget den pavelige Legations Oprettelse, og særlig for det Hus, de har skænket den Apostoliske Delegat.

Nord-Amerika. (Dansk Vestindien). Priorinden for St. Augustinssøstrene paa St. Croix sender under 22. Maj sin hjerteligste Tak for en nys modtaget Kasse med Skolemateriel. Glæden over den er ubeskrivelig stor, skriver hun, og det kan ikke afgøres, om Børnene, Søstrene eller Fru Bokkenheuser er mest glad derfor. Den katholske Skoles Anseelse vil stige ikke saa lidt ved den store Forbedring, den nu kan blive Genstand for. De tilsendte Penge vil blive anvendt til at male Lokalerne for i den tilstundende Ferie, og da Søstrene selv vil udføre Arbejdet,

vil Pengene nok komme til at række langt. — Ogsaa Fru Bokkenheuser skriver med stor Henrykkelse om den modtagne Kasse. Det hedder bl. a. i hendes Brev: »De skulde have set den Jubel, der blev, da vi pakkede ud — alle de dejlige Landkort og Billeder — det vil rigtignok pynte i de næsten nye Lokaler, vi nu faar. Og vil De saa fortælle Ugebladets Læserinder — for at det mest er dem, der har givet, er jeg vis paa — at de smaa Negre var saa henrykte for de danske Grifler og Stilebøger med Billeder; de kan allerede fortælle paa Dansk om de fleste Billeder. De er saa interesserede i Dansk, og vi havde da den Glæde, at Skoledirektøren udtalte sin Tilfredshed og uddelte 5 Dollarsedler til de flinkeste Elever. Vil De fortælle, at jeg i næste Uge aabner en Aftenskole i Dansk for kulørte Lærerinder, saa de danske Læsehøger var os meget kærkomne. Her er stor Glæde for det; thi der er ingen, der vil varetage den Slags Timer uden for meget høj Betaling, og det kan Befolkningen nu engang ikke svare. Jeg læser ogsaa Dansk med Bestyreren for den danske Kommuneskole herude; han er en Neger fra Barbados. . . . Den protestantiske Præst og hans hele Menighed viser mig ogsaa stor Venlighed; de er saa glade for, at en Dansk er kommet ud til Katholikkerne, for de synes, at de før stod saa helt fremmede over for disse. . . . Her er to engelske Katholikker og jeg ene Dansk i vor Menighed, Resten er alle indfødte i alle Farvenuancer; det er underligt at være næsten den eneste hvide i saa stor en Menighed; jeg føler mig næsten, som en enlig Neger maa føle sig i en hvid Menighed, men Negrene er storartede mod mig. Ma'am og Missus og Sister svirrer om Ørerne paa mig, naar jeg gaar ned gennem Gaderne. Men jeg maa stoppe for i Aften, thi dette var blot for at bede Dem at udtale vor Tak saa dybt følt, som De formaar; thi hvis de havde set Skolen, saa vilde de alle hjemme forstaa, hvad denne Hjælp betyder for os.«

Brevkasse.

Til en Indsender, Fru S. De spørger om, hvorfor Menigheden ikke maa synge med ved Processionen paa Strandvejen, hvilken De i Aar for anden Gang har overværet, og i samme vemodige Stemning. I Deres Fædreland Bøhmen sang unge og gamle af deres Hjerters Lyst, men paa Strandvejen sang Søstrene ganske alene. —

Som Svar herpaa tjener: 1) Den nævnte Procession er af privat Natur; Søstrene kan laase deres Have af, naar de vil, for al Deltagelse. Derfor kan der ikke rettes nogen egentlig Kritik mod, at Søstrene synger alene; bliv borte derfra, hvis De ikke

synes om det; thi ingen kan tvinge Søstrene til at forandre dette. 2) Der er egentlig ingen, der har forbudt Deltagerne at synge med; men vi danske Katholikker er for en stor Del rigtig daarlige til at synge med; det sidste er vist Hovedgrunden til, at Søstrene synger alene, med mindre da Sangene synges firstemmigt eller paa ukendte Melodier, hvilket jo ofte sker. 3) De kan jo gaa til de to Sognekirker, St. Annæ og St. Andreas Kirke. Der holdes i det fri store og smukke Processioner, alle Deltagerne synger med eller beder Litanier, medens de følger efter det allerhelligste Sakramente. 4) Der er hos mange af dem, der leder Sangen i og udenfor vore Kirker, altfor liden Sans for Betydningen af Menighedens Deltagelse i den liturgiske Sang. Trods Pavens bestemte Paabud — i andre Tilfælde overholdes et saadant her hjemme i Regelen ret prompte — er der kun sket saare lidet for at fremme den liturgiske Menighedssang. I Silkeborg, Randers, Roskilde, Slagelse og Aarhus synges de faste Stykker i Messen mere eller mindre ivrigt med af Menigheden; i St. Andreas Kirke synger Menigheden *Magnificat*, *Laudate Dominum* og enkelte andre liturgiske Stykker, ellers har vi endnu ikke naaet meget i denne Henseende.

N. H.

Til en Indsender fra Aarhus. — De klager, sikkert med Rette, over Tonen hos en moderne, men lidet anset og agtværdig Forfatterinde. De sender mig endog flere Uddrag af vedkommendes Udtalelser om den Hellige Fader. Jeg kan dog ikke tjene Dem i at aftrykke hendes Uhumskheder, det er at gøre for megen Ære af dem. Hvis De vil følge mit Raad, brænder De Bogen, hvis den er Døres Ejendom, og køber aldrig noget af vedkommende Forfatterinde. Og hvor forarget man end kan blive over saadanne Afskyeligheder mod en Person som Paven, maa man aldrig glemme, at det ingenlunde er mere, end man maatte være forberedt paa; siger ikke vor Frelser selv (Matth. 10,25): »Har de kaldt Husherren Beelsebul (d: Djævlens Øverste), hvor meget mere da hans Husfolk« og af disse vel allermest hans egen Stedfortræder. N. H.

St. Andreas Kollegium, Ordrup.

Torsdag den 1. Juli afsluttes Skoleaaret med en Takkegudstjeneste i Tilslutning til Skolemessen Kl. 8. Kl. 9½ Afslutningshøjtidelighed i Skolens Festsal, hvortil Elevernes Forældre og Skolens øvrige Venner er hjertelig velkomne.

Det nye Skoleaar begynder Torsdag den 19. August. Nye Elever bedes indmeldt inden Begyndelsen af August Maaned. Indmeldelse kan ske daglig, sikrest fra Kl. 9—12 og 5—7.

I Sommerferien læses den sidste Messe paa Hverdage Kl. 8 ligesom i Skoleaaret; Søndagsgudstjenesten holdes ogsaa som ellers, men Eftermiddagsandagten er Kl. 7.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Juli:

De saarede, fangne og syge Soldater.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Arbogast (21. Juli.)

Kirkelig Kalender.

27. Juni.	5. Sønd. eft. Pintse. (Højmesse: Petrus og Paulus.)	4. Juli.	6. Søndag eft. Pintse.
28. —	Mand. Leo den Anden, Pave og Bekender.	5. —	Mand. Anton M. Zacharia, Bekender.
29. —	Tirsd. Petrus og Paulus, Apostle.	6. —	Tirsd. Oktav af Petrus og Paulus.
30. —	Onsd. Pauli Ihukomm.	7. —	Onsd. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Martyrer.
1. Juli.	Torsd. Vor Herres Jesu kostbare Blod.	8. —	Torsd. Elisabeth af Portugal, Enke.
2. —	Fred. Marias Besøgelse.	9. —	Fred. Ferialdag.
3. —	Lörd. Oktavdag.	10. —	Lörd. Felicitas' 7 Sønner.

Peterspenge.

I alle Vikariatets Kirker og Kapeller afholdes Søndag den 27. Juni Kollekt af Peterspenge til den Hellige Fader.

Fortsættelseskursusets Feriekolonier.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan afleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder.

Tak for de tilsendte 5 Kr. fra O. til de vestindiske Skolebørn.

De eukaristiske Sektioner af begge Mariakongregationer holder Fælleskommunion Fred. d. 2. Juli Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.

Jesu Hjerter-Andagten (Fredag d. 2. Juli) i alle Kirker og Kapeller.

K. U. F. Søndag den 4. Juli holder K. U. F. *Fælles-Kommunion* i St. Josephs Kirke Kl. 6^{1/2}. Derefter drikkes Kaffe i Foreningslokalet. Paa samme Dag er der **Udflugt til Helsingør-Helsingborg**. Nærmere Oplysninger herom i næste Ugeblad.

Yngre Kvinder og Mænd, som vil hjælpe med at lømme Absalonsbøsserne, henvende sig til Fink-Jensen, Usserød pr. Hørsholm.

Unio. Onsdag den 30. Juni Aftenudflugt. Der tages fra Østbanegaarden Kl. 6,27 til Vedbæk. Mad kan medbringes.

Den katolske Højskole. Friluftsmøde i og ved Roskilde Søndag den 11. Juli. Nærmere i næste Uge.

Absalonsbøsserne er tømte; Beløbet — Kr. 108,49 — er indbetalt til Vikariatet.

En flink og dygtig, ikke for ung **Barnepige** søges til 1ste August af en Lægefamilje i Jylland. — Henvendelse til Fru Lohrer, St. Ansgars Menighedskontor. —

Til **Sommerferien** anbefaler Katholsk Bogsalg sig med Levering af al*) Litteratur. Bøgerne bringes eller sendes overallt. Telf. Vester 3930. I Sommermaanederne lukkes Kl. 6 (Lörd. undtagen.) *) Altsaa ikke alene katolske Bøger, men alle andre gode Bøger med.

K.U.B. (Katholsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Til. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 27.

Søndag den 4. Juli.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned. — Baronesse Beaulieu. — St. Ansgars skandinavisk-katolske Forening i New York. — Præstens Rejse. — Det københavnske St. Josephs Hospitals 40aarige Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Frankrig. Østerrig. Rom. Spanien. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

262.

Besøg.

En Dame sidder i fineste Puds i en Bil.

Hun har en Liste i Haanden, og foran hende paa det lille Sæde staar en Del Visitkortæsker; paa Listen er optegnet Navne og Adresser paa dem, hun skal *besøge*.

Der køres, der holdes, Tjeneren gaar op og spørger, om N. N. er hjemme, Damen i Bilen drager et Lettelsens Suk, naar hun kan spare sig Trapper og Tid og nøjes med »at lægge Kort« for sig selv og for sin Mand og sine Døtre med det samme. Der sættes et Kryds paa Listen, det *Besøg* er afgjort, og hun kører videre.

Et Sted bliver hun taget imod; hun træder smilende ind i Salonen, der bydes The, man »konverserer« let og livligt, springende fra det ene Emne til det andet, og ikke et fornuftigt Ord er der bleven talt, naar *Besøget* er forbi. Hjemkommen tager Damen et Hæfte frem, betitlet *Besøg*; det er et alfabetisk Register over hendes Bekendte med Noter ved:

N. N. besøgt os d. $15/1$, vi gengældt *Besøget* $22/1$, de bedt os til Brigade-Middag $28/1$, vi bedt dem til Frokost $5/2$, de bedt os til Bal (med Døtre) $17/2$, vi gjort Takkevisit (ingen hjemme) $21/2$ o. s. v.

— Det var nu Karikatur, og jeg kan ikke lide Kari-

katurer; men det værste ved den er, at det slet ikke er mig, der har tegnet den, men at den er fotografisk sand. Enhver kan tage sine »Snapshot«, han eller hun vil undertiden forbavses over at genkende sig selv paa Filmen, selv om den ved første Øjekast ser lidt karikeret ud.

»Ja, saa slemme er vi nu ikke, vi jævne Provinsdamer.« — Nej, saa raffineret er man ikke i Provinsen — men »i al Hyggelighed,« ved en eller flere Kopper Kaffe hos en eller flere Veninder i Dagens og Ugens Løb slaar man Tiden hen med Snak, aa ganske uskyldig Passiar naturligvis; men Fru N.'s og Frøken X.'s Rygte er ikke pletfrit, naar det er gaaet igennem denne »uskyldige Passiars« Hakkemaskine. H. C. Andersens »Det er ganske vist« er udødelig sand.

Besøg er saare ofte den nærmeste Anledning til Synd, om ikke for andet, saa fordi det spreder Sindet og gør det uskikket til alvorligt Arbejde og spilder Tiden.

»Jamen man kan da ikke gaa hen og blive Eneboer!« — Nej, men man kan centralisere sit Liv om de *Besøg*, der giver en aandelig Rigdom, som lidt efter lidt fylder ens Sjæl og Aand, saa alt andet bliver ligegyldigt og tomt og smaat; man kan centralisere sit Liv om Besøgene i Kirken, hos Sakramentet og Guds Besøg i ens eget Hjerte i den hellige Kommunion.

— I Forgaars var det Marias Besøgelses Fest. Marias hele Væsen var centraliseret om Guds Besøg i hendes Indre — de vidunderlige ni Maaneder, da han boede i hendes kyske, jomfruelige Moderskød. Derfor kunde hun selv gøre Besøg, der blev til Velsignelse. For Besøg *kan* være velsignede, *naar Gud er med*, naar hans Nærværelse er Prøvestenen for de Ord, der tales, naar hans Kærlighed er Drivkraften i de Handlinger, der øves.

Ved det andet Led i Rosenkransen bedes der:

»Vi ofrer dig, Herre Jesus, dette andet Led til Ære for din hellige Moders Besøg hos sin Frænke, St. Elisabeth, og for St. Johannes Døberens Helligelse; og vi beder dig ved denne Hemmelighed og ved din hellige Moders Forbøn om Kærlighed til vor Næste.«

Vi tænker vist ikke altid nok over dette Leds Hemmelighed, naar vi beder vor Rosenkrans, og dog er Marias Besøg hos Elisabeth en Kilde til Levevisdom saa rig, at St. Franciscus af Sales byggede sin Klosterorden, Visitantindernes Orden, ved den Kildes Rand. Men for os, der ikke er »i Kloster«, er det en Hjælp at tænke paa, at det var Maria heller ikke; derved bliver hun os et endnu mere nært og nærende Eksempel til Efterfølgelse!

Tertiar.

Vidunderlige Hændelser

i

den h. Birgittas Levned.

Genfortalte af Rodemester *Karl V. Olsen.*

(Fortsat.)

8. I Barnsnød.

Dagningens graahvide Skær lægger sig over Dal og Bakke, lister i blege, tynde Strimer ind gennem Vinduesaabningerne.

Bleg og gusten ligger Birgitta paa Sygelejet. Evas Forbandelse — »Med Smerte skal du føde Børn« — er over hende. . .

Kold perler Sveden paa hendes Pande, Pulsslaget er uregelmæssigt, Hjertets Funktioner sker stødvise — det er Døden.

Birgitta skal dø — de forstaar det ikke, at det er Alvor. Er det da kun Fantasier, det, der er sagt om hende, at hendes Røst skulde høres over Alverden. . . ?

Den døende aabner Øjnene, der er sløve af Feber, forvildede ser de ud i Luften uden Maal eller Med, Hænderne knyttes, saa Knoerne bliver hvide, Hovedet bøjes tilbage, og det svage Legeme krystes af Smerte — Veeerne, de golde, kvalfulde Veer. . .

En af de vaagende Kvinder rejser sig og tørrer Sveddraaberne bort, lægger Pudden under Hovedet bedre til Rette, lytter efter Aandedrættet, ryster sorgfuldt paa Hovedet, nej, der er intet Haab. Forgæves, forgæves er alle Fødsleens sønderrivende Kvaler — om nogle Timer vil alt være forbi. Fjern og fornem vil Solen vandre sin Bane over et Hus, der er opløst i Jammer over et Menneske, der maatte bøde med Liv for Liv. . .

Da ser de vaagende en Skikkelse ved Birgittas Seng. En Kvinde er det, kostelig klædt i Silke og skinnende Klæder, hun bøjer sig over den syge, berører alle hendes Lemmer og Ledemod, og i et Nu sker det vidunderlige — et Barneskrig skærer gennem Stuens kvalme Luft, og et lille hjælpeløst Væsen lægger sig diende til Hvile ved et

Hjerte, der er ved at briste af Taknemmelighed, og af dets Dyb stiger Lovsangen mod Himlen: »Jeg vil takke dig, Herre, min Gud, af mit ganske Hjerte og ære dit Navn evindeligt, thi din Miskundhed er stor over mig, og du frelste min Sjæl fra det dybe Dødsrige. . . .«

9. Valfarten.

De drager i Flok, de farer af Lande, alle Nordens gudfrygtige Folk, at deres Øjne maa hvile paa de Steder, hvor Herren, den salvede, og hans Apostle har levet deres Livs Dage. . .

Derhjemme i Bygden gik Livet sin trælsomme Gang — hellig og søgn, Dag ud, Dag ind, og Udlængslens sviende Ve greb haardt og fast om Hjerteroden. — — —

Kong Magnus og Dronning Blanka havde taget andre Veje til Berømmelsen end netop Fromhedens. Birgittas Bodsprædikener og oversanselige Sendelser brød de sig ikke om, en skønne Dag enedes man om at hæve Forbindelsen af den nu saa moderne Grund: Gemytternes Uoverensstemmelse.

Efter paa denne rette Maade at være faldet i kongelig Unaade besluttede Hr. Ulf og hans fromme Frue at foretage en Valfart.

Den første Valfart gik til Sankt Olaf i Trondhjem, den anden til Sankt Jacob i Compostella. Paa Vejen hjem herfra blev Hr. Ulf heftig syg i Arras, saa alvorlig, at man frygtede, hans Endeligt var nær. Birgitta veg ikke fra hans Side hverken Dag eller Nat, og hendes Bønner var uden Ophold.

Men Tilstanden var uforandret den samme. En Dag skete det, at hun fik et Syn. Frankrigs Værnehelgen, den hellige Dionysius, aabenbarede sig for hende. »Jeg er Dionysius,« sagde han, »som blev sendt fra Rom og til dette Land for at prædike Guds Ord. Fordi du elskede mig med særlig Inderlighed, skal du vide, at Gud vil kundgøre Verden sin Vilje ved dig, og at du er givet i min Varetægt. Derfor skal jeg hjælpe dig, og være det dig et Tegn, at din Husbond ikke skal dø nu. . .«

Det er ikke utænkeligt, at Ægteparret havde tænkt sig en Valfart til den hellige Grav, men den hellige Dio-

nysius lovede i hvert Fald — i et senere Syn — kun Birgitta dette Ønskes Opnaaelse.

Hr. Ulf kom sig, men da han satte Foden paa egen Grund, ihukom han det Løfte, han havde aflagt paa Sygesengen i Arras: at indgive sig i et Kloster og ende sine Dage der.

Omtrent fire Aar varede hans Klosterliv, da kaldte Gud sin tro Tjener til sig, og hans Legeme stedtes til Hvile blandt de andre af Cisterciensernes afdøde i Alvastra Kloster. Uden Prunk og Pragt skete hans Begravelse, thi der staar skrevet: »Hvo sig selv fornædler skal ophøjes. . .«

10. *For at jeg ikke skal hovmode mig. . .*

Dage og Nætter har Birgitta været fængslet til Sygelejet, Legemet er nedbrudt, Aanden fornøret. Gang paa Gang farer hun op, kæmper en fortvivlet Kamp paa Liv og Død mod et eller andet Feberfantom — til al denne kunstige Energi brister, og hun med en dyb Stønnen falder i Afmagt . . .

. . . Atter de listende Trin . . . Døren aabnes, viger Tomme for Tomme for Trykket udefra . . . at de Mennesker, der staar omkring hende, dog ikke kan aflade med de unyttige trøstende Ord, deres Kærtegn, deres Taarer — bare holde den Dør lukket forsvarlig til, sætte Vagt ved den, om fornødent! Men de ser ikke, hører ikke, og hun skriger til dem: »Ve mig, ve mig, se, Djævelen er over mig og vil gøre mig til sit Rov . . .!«

. . . Snigende som en Kat lister han over Gulvet og kaster sig paa Rovdyrvis knurrende over sit Bytte; den ene af de kloagtige, haarede Hænder griber fast om Struben, den anden flænger Brystet op og borer i det sviende Saar efter Hjertet — Birgittas rene, fromme Hjerte. . .

Optændt af Vrede mod dem, der — som hun synes — ganske roligt lader denne Vold passere uhindret, samler hun al sin Kraft, griber hun paa maa og faa ind i Skikkelsen — og fanger den tomme Luft. . . Men Djævelen ler sin haanlige Latter: »Du er min . . . min. . .«

. . . Og de, der er om hende, dem, hun har skænket sin Tiltro, sit Venskab — ogsaa de svigter hende, alle fire anstrenger de sig af yderste Evne for at holde hende nede.

. . »Slip mig, lad mig løs, ser I ikke, Djævelen sønderflænger mig,« raaber hun i yderste Nød, men de ryster paa Hovedet og holder om muligt endnu fastere. Hendes Skriftefader bøjer sig over hende; »O, min Frue, hvi taler du saaledes, du, som elsker Gud af hele dit Hjerte.« — Birgitta slaar efter ham og raaber som før: »Ve mig, ve mig, jeg er hjemfalden til Dommen. . .«

Men i Krisens Zenith sker der et Under: den korsfæstede viser sig for hende, saaledes, som da Korsofret første Gang fuldbyrdedes.

Da veg Djævelen som en ond Drøm, hendes Hjerte og Læber priste Gud. »Velsignet være du, min Gud, som mig skabte og genløste, jeg takker dig, og jeg lover dig, ogsaa for denne Rædsel, thi for at jeg ikke skal hovmode mig af de høje Aabenbarelsen, er der givet mig en Brod i mit Kød, en Satans Engel, for at han skal give mig Næveslag. . .«

(Sluttes.)



Baronesse Beaulieu.

1825 — 5. Juli — 1915.

Mandag d. 5te Juli vil en sjælden Mindedag blive fejret i Stilhed — i Stilhed, fordi den, hvis Navn staar over disse Linier, har ønsket det saaledes. Men skønt Baronesse Beaulieu



altsaa nu, som naturligt er, i sin høje Alder har trukket sig tilbage fra Verden og ikke mere tager aktiv Del i den Side af Livet i Verden, som tager Kampen op imod vor hellige Kirkes Modstandere, var der dog en Tid, da ogsaa hun deltog i Kampen med Liv og Sjæl — men altid paa den for hende ejendommelige blide og stilfærdige Maade. Det var i Grunden nok at se hende for at

forstaa, at den Kirke, som hun tilhører og elsker af hele

sin Sjæl, er en helliggørende Kirke. Og naar man talte med hende, og Gnister fra den Helligaands Gaver funkede i hendes Tale, fængsledes man af en Aandrigthed, der ikke var en Frugt af dybsindige Grublerier og Studier, men en fri Gave af den Aand, som besjælede hende.

Og det, som her er sagt, gælder den Dag i Dag: hendes Aand er lige saa frisk og klar som i hendes langt yngre Dage, og hendes levende Interesse for alt, hvad der angaar Kirken og dens Liv, Menigheden og dens enkelte Medlemmer, er usvækket.

Derfor er hun elsket som faa: af høje og lave, af gamle og unge, store og smaa, rige og fattige — og ikke mindst af disse sidste, der altid hos hende finder en aaben Haand til Hjælp og et medfølende Hjerte til Trøst.

Baronesse Beaulieu blev født af protestantiske Forældre. Hendes Fader, Greve Ahlefeldt Laurvigen, var i mange Aar Overceremonimester hos Kong Kristian den Ottende og boede med sin Hustru, f. Comtesse Friis-Friisenborg, og sine Børn i Marschallsboligen paa Fredensborg Slot indtil sin Død. Herfra blev Datteren, Agnes, i Aaret 1851 gift med den belgiske Gesandt i København, Baron Beaulieu. Som hans Hustru fulgte hun ham til de forskellige Byer, hvor han efterhaanden var belgisk Gesandt — Frankfurt, München, Haag, London; i denne sidste By døde han i 1875. Hendes Mands Stilling fordrede, at hun maatte deltage i den store Verdens Fester, men hendes Hjerte var langt fra Verdens-Livet. Allerede som ung Pige tilhørte hun Grundtvigs Menighed, men da hun i Udlandet lærte den katholske Kirke at kende, sluttede hun sig til den med hele sin Sjæl og sit Hjertes Varme. I Aaret 1863 blev hun i Frankfurt optaget i den katholske Kirke og blev dens fuldtro Datter, der ivrigt deltog i den karitative Virksomhed, der udfoldede sig i de katholske Menigheder i de Byer, hvor hun kom hen.

Efter sin Ægtefælles Død vendte hun tilbage til Danmark, hvor hendes gamle Moder trængte til at have sin Datter hos sig. Pligtro som altid blev hun i Fredensborg hos hende indtil hendes Død og bragte med datterlig Kærlighed det store Offer at undvære det daglige Liv med Kirken og Menigheden. Undertiden tilbragte hun nogle Maa-

neder ovre i England, hvor hun dybt savnedes i den Kreds, der havde samlet sig om hende i de Aar, hun havde tilbragt dér, og hvor hun havde haft stærk Indflydelse paa Konvertiter og unge Piger som Præsident for en Maria-Kongregation. Med stor Forkærlighed dvæler Baronesse Beaulieu ved denne Virksomhed, naar hun taler om Fortiden, og mange vil ogsaa her i vor danske Menighed kunne vidne om, hvad hun har været for dem i deres Overgangstid og helt op gennem Aarene.

Efter sin Moders Død flyttede Baronesse Beaulieu til København, hvor hun i en Del Aar var et ivrigt Medlem af Menighedens forskellige Foreninger. I nogle Aar boede hun i Mariahjemmet, hvor hun i høj Grad savnedes, da hun mente at maatte leve endnu mere tilbagetrukket, end det er muligt i København, og derfor bosatte sig i Ordrup hos St. Josefs Søstrene, hvor hun nu bor og befinder sig udmærket vel.

Paa Mandag vil det være en Trang for saare mange at bringe hende en personlig Tak og Lykønskning; men hendes høje Alder tillader hende næppe at se saa mange, som hendes Hjerte omfatter med Kærlighed. Des mere stoler hun paa sine mange Venners Forbønner og indeslutter sikkert os alle i sine Bønner under den hellige Messe paa sin 90-aarige Fødselsdag.

L. Stampe Charisius.

St. Ansgars skandinavisk-katholske Forening i New York.

(St. Ansgar's Scandinavian Catholic League of New York.)

○ vennævnte Forening har flere Gange før været nævnt her i Ugebladet, sidste Gang udførligt Side 421 i 1913. Det er dog af Vigtighed af og til at gøre opmærksom paa dens Eksistens og Virksomhed for de danske Katholikkers Skyld, som rejser til New York, at de kan vide, der er et Sted, hvor de kan træffe baade Landsmænd og Trosfæller og faa Raad og Vejledning hos dem.

En særlig Grund til just nu at henlede Opmærksom-

heden paa den, er, at Foreningen fra April i Aar har faaet sit særlige Organ, *Quarterly Bulletin*; som Navnet antyder, udkommer det kun 4 Gange aarligt, og det behandler i Regelen kun Emner, der vedrører Foreningen og dens Medlemmer. Det er skrevet paa Engelsk, da dette Sprog er Foreningens officielle Sprog, skønt ethvert af de tre skandinaviske Sprog kan anvendes i alle Henvendelser til Foreningen og dens Bestyrelsesmedlemmer. Foreningens Formaal er den religiøse, sociale og intellektuelle Forbedring af dens Medlemmer og Arbejdet paa Skandinaviens Konversion ved alle lovlige Midler. Den anden Torsdag i hver Maaned (undt. Juli og August) holdes Møde i *Tuxedo Building, 637 Madison Avenue, New York City*, hvortil ogsaa alle Henvendelser kan rettes.

Den 3. Februar 1910 stiftedes Foreningen. Hr. Frode C. W. Rambusch og Hr. Alexander Amann valgtes henholdsvis til Formand og Sekretær, hvilke Stillinger de uafbrudt siden har beklædt. Ideen til at stifte Foreningen var ikke længe i Forvejen blevet givet af nu afdøde Pastor Erik A. Wang af Bergen, der havde været et Besøg i Nord-Amerika. De første Par Aar gik det kun smaat med Foreningens Vækst, men senere er den gaaet godt fremad.

En Hovedopgave har Foreningen fundet i Udbredelsen af katholsk Litteratur. Det er mest svenske Bøger, der er bleven uddelt, saaledes 1000 Katekismer og 1500 religiøse Pjecer paa dette Sprog i Løbet af de 5 Aar. Ansgarsforeningen vil sikkert hjælpe sin amerikanske Søsterforening med dette vigtige Oplysningsarbejde, f. Eks. ved stedse at tilsende den et Antal »Katholsk Kirkeblad«, hver Gang et Nummer deraf udsendes.

Ved Møderne har der i Regelen været afholdt Foredrag, een Gang af Pastor F. Brinckmann fra Danmark. Selskabelige Sammenkomster har ogsaa været afholdt, af hvilke særlig den Julefest fremhæves, som Hr. og Fru Rambusch hver Jul i deres gæstfri Hjem har givet for alle Foreningens Medlemmer.

Ved Mødet i Januar holdt Pastor Caruana et interessant Foredrag om Filippinerne, hvor han i en Aarrække havde været ansat.

I Marts Mødet vedtog man at udgive en fjerdingaarlig Beretning om Foreningens Virksomhed. I samme Møde henlede Kassereren, Hr. Henry Andersen, Opmærksomheden paa en Artikel i Nordisk Ugeblad om de vestindiske Søstres trange Kaar i Øjeblikket, hvorefter man vedtog at sende dem 25 Dollars.

N. H.

Præstens Rejse.

Pastor Martel var meget lykkelig, for hans Hjertes højeste Ønske skulde nu gaa i Opfyldelse. Han skulde rejse tilbage til Frankrig paa et tre Maaneders Besøg, se den lille By, hvor han var født, færdes blandt de Folk, som han elskede.

Jo, Pastor Martel var meget lykkelig.

Hele Foraaret havde han ikke tænkt paa andet end denne Rejse. Først havde den været saa fjern og uvirkelig. »I Slutningen af Maj«, plejede han at sige, naar nogen spurgte, hvornaar han rejste; men saa blev det om »seks Uger«, »om tre Uger«, »paa næste Torsdag«, og nu endelig »i Morgen.«

Hans Sognebørn talte ikke om andet end deres kære Præsts lange Rejse. Naar Mændene mødtes efter endt Dagsgerning og med Piben i Munden drev op og ned ad Gaden, talte de om de store Dampere, hvor hurtig de sejlede, og hvor mange Passage-rer der kunde være om Bord.

Og naar Konerne kom ud af Kirkedøren og langsomt fulgtes hjemad, var det ogsaa Rejsen, de talte om. Ja selv Børnene snakkede henrykt op om den store Begivenhed; i Skolen viste Læreren dem Landkortet og udpegede den lange Vej for de undrende Barneøjne.

Der var mange, som ængstedes for, hvorledes det skulde gaa Menigheden en hel, lang Sommer uden deres lille gode Præst. I tredive lange Aar havde han været en god Hyrde for sin lille Hjord; han havde med Held kæmpet imod alt for mange af Civilisationens Goder i Skikkelse af Værtshuse, Biograftheatre og Spillesaloner, og alle elskede ham fra gamle Far Perigord, som var fyldt 97, til den yngste »Baby«, han lige havde døbt.

Men trods det Savn, hans Bortrejse vilde volde Menigheden, glædede man sig over, at den kære Præst endelig skulde faa sit Ønske opfyldt. Det havde ogsaa knebet haardt, men nu endellg slog den store Time, da han skulde afsted.

I tyve Aar havde det været Præstens Tanke at rejse en lille Tur hjem, saasnart han kunde faa sparet sammen dertil. Øre for Øre, Krone for Krone havde han sparet sammen, skønt Gud skal vide, at der var ikke meget at spare af. Og flere Gange havde han haft en god Sum mellem Hænderne, flere Gange havde han været Rejsen ganske nær. . . .

Men — — —

Men saa var det, at Præstens gode Hjerter løb af med hans Fornuft, og han gav Pengene bort. En Gang var nogle Huse brændt, og han gav Pengene til de brandlidte; en anden Gang faldt et Træ om og dræbte en flink Arbejder, som efterlod Kone og fem Børn — saa fik hun Pengene til at begynde en lille Handel med.

Og saadan var det gaact adskillige Gange.

Men denne Gang var det nok Meningen, at det skulde være Alvor. Lidt havde han faaet sammensparet, men saa var der en af hans tidligere Skoleelever, som nu tjente store Penge ude i Vesten, der havde sendt ham 200 Dollars i Julegave.

Det var en svinilende Rigdom, syntes Pastor Martel, og nu skulde det være Alvor med Rejsen.

Intet ondt hændte hele Vinteren eller Foraaret, ingen led Mangel, tværtimod, der strømmede flere frivillige Gaver ind end nogen Sinde tidligere.

Præsten var ovenud lykkelig, Rejsen var bestemt.

Det var Onsdag Aften, alt havde han ordnet, Kufferten var

pakket, den ny Præstekjole laa pænt sammenfoldet i den; paa Rejsen var den gamle god nok, nu da Mathilde, hans gamle Husholderske, havde fjernet de værste Pletter.

Der var ikke mere at ordne, den ny Præst, som skulde erstatte ham under hans Fravær, var kommet Lørdag Morgen, og nu skulde han snart over i Kirken for at høre Skriftemaal for sidste Gang inden Rejsen. Klokken seks næste Morgen vilde han læse sin Messe, der vilde nok blive fuldt i Kirken, og saa havde Pierre Grisot lovet at køre ham til Jernbanen.

Præsten gik om i sin Have og drømte med aabne Øjne. Han saa for sig sit elskede Bretagne, hørte Havet slaa imod Klipperne — den Lyd havde han ikke hørt i tredive Aar — han saa Landet ved Foraarstide, ganske hvidt af blomstrende Frugttræer, den lille graa Kirke med de brogede Ruder, de forblæste Popler, Konerne med deres stive Hovedtøjer, de unge Piger, som gik i Procession, hvidklædte og med store Bannere, de barbenede Smaaunger, som vrimlede nede ved Stranden i de lune Sommeraftener — jo, han saa det altsammen saa ganske tydeligt for sig.

Og hans Søstre! Jeanne-Abadie og hendes Mand, den tavse, stærke Gaspard Kervalen, og alle Børnene — syv var der jo, og nu tilmed Børnebørn, siden Louise og Bernard var gifte.

Og Lucie! Hans egen lille Søster, som nu var hos »Den guddommelige Visdoms Søstre« i Lorient! Han smilede lidt ved Tanken om at gense den slanke lille Søster i den graa, folderige Dragt, saa tyk og rund som en Bondekone.

Ja, han skulde se dem allesammen. Han skulde bo hos Jeanne og Gaspard, gaa over i deres Have under de gamle Frugttræer, spadsere ved Strandbredden og lede efter opskyllet Rav og smukke Sten eller Muslingeskaller.

Og han skulde læse sin Messe i den gamle graa Kirke, den Kirke, hvor han var døbt, hvor han havde modtaget sin første hellige Kommunion, hvorfra Forældrene var blevel begravet, og hvor nu deres Børnebørn atter sad hver Søndag i de gamle ud-skaarne Stole.

Hele Verden laa i et gyldent Skær for den gamle Præsts glade Blik. Javist var her smukt, herovre i Kanada, og han var glad ved sin trofaste lille Hjord, men alligevel — Frankrig var dog Barndommens Land, Mindernes Land, det skønneste Land i Verden.

Og saa gik Pastor Martel ind i Kirken for at høre Skriftemaal.

*

*

*

Klokken var godt og vel ti, da han endelig havde givet sit sidste Skriftebarn Absolution. Han var træt og lidt stiv af at sidde i den tvungne Stilling, men han følte sig saare let om Hjertet og glad — ikke en eneste Synder var der i Landsbyen, uden at han i disse sidste Dage havde opsøgt den gode Skriftefader.

Præsten var i Færd med at lukke og laase Kirkedøren til Natten, da han fik Øje paa en mørk Skikkelse, som stod lidt gemt bag de store Rosenhække ved Siden af Kirken.

»Hvem der?« kaldte Præsten med lidt dæmpet Stemme. »Er der nogen, som vil mig noget? Jeg er Præsten.«

»Aa, Gud og den hellige Jomfru være lovet, at jeg traf Dem selv, Fader Martel,« udbrød en skælvende Stemme, og i næste Øjeblik stod en ung Mand paa en Snes Aar foran den forbausede Præst.

»Men André — André Duval, er det virkelig dig, min kære Dreng?« udbrød Præsten paa een Gang glad og forskrækket.

Det glædede den gode Mand at se den unge, kønne Fyr,

han havde været en af de flinkeste Elever i Skolen, dygtig og arbejdsom og en Støtte for sin Moder, der var Enke. For et Par Maaneder siden havde han faaet en god Plads paa en Farm nogle Mil borte, men siden havde han kun talt et Par Gange med sin gamle Præst.

Andrés Tilsynekomst paa en saa usædvanlig Tid forskrækkede Præsten lidt, og han saa prøvende paa den unge Mand.

»Vil De — vil De ikke lukke mig ind i Kirken, jeg vilde gerne skrifte,« stammede André.

Uden at sige noget aabnede Præsten atter Døren, og de stod inde i den bælgmørke Kirke. Kun oppe foran Alteret blafrede en lille bitte Flamme i den evige Lampe og syntes at vinke dem nærmere.

»Nu skal jeg tænde Lys.« Pastor Martel søgte i sine Lommer efter Tændstikkerne.

»Aa nej!« bad André, »nej, det behøves ikke. Og det, jeg har at sige, kan jeg bedre fortælle, naar ingen ser mig.«

»Ja saa, André, er det saa slemt? Men skjul nu ikke noget for mig. Kom her — tag min Haand — saadan, nu er vi ved Skriftestolen, lad mig saa høre det hele. Og husk paa, min kære Dreng, at selvom jeg ikke kan se dig, saa er der en anden, for hvem din mindste Tanke ligger aaben.«

»Jeg ved det, Hr. Pastor, ja jeg ved det godt. Men jeg vil fortælle det hele og faa lettet mit Hjerte. Og saa kan Politiet i Morgen gerne tage mig.«

»Politiet? Men hvad har du dog gjort, min stakkels André?«

»Lad mig begynde forfra, Hr. Pastor. Det begyndte, dengang den Yankee kom ud paa Farmen og arbejdede der. Han gjorde Nar ad mig, fordi jeg bad mine Bønner, og fordi jeg havde Rosenkransen i Lommen og gik til Messe om Søndagen — og skriftede hveranden Fredag og ikke drak eller spillede og — og — jeg ved ikke det, han ikke gjorde Nar af.«

»Og saa skammede du dig over, at du levede som en brav Katholik?« spurgte Præsten.

»Ja — nej — ikke straks. Men saadan efterhaanden.«

»Og saa forsømte du dine Bønner, gik sjældnere til Messe, lagde Rosenkransen til Side og drak med ham? Ikke sandt?«

»Jo — jo — aah jo!«

»Du levede uden at tænke paa din Religion — det var meget slemt. Men derfor kommer Politiet ikke efter dig. Hvad har du da videre gjort?«

»Jeg blev sendt til Quebec — Jackson og jeg — med nogle Køer, som var solgt. Vi skulde hente Pengene med os hjem. Og — og saa. . .«

»Og hvad saa? Stjal du Pengene?«

»Aa, Gud tilgive mig, Hr. Pastor, jeg kan ikke sige det!«

»André, min kære Dreng, fortæl det nu til din gamle Skriftefader« — der var Graad i den gamle Præsts Stemme, saa den lød klangløs og mat.

Den unge Knøs hulkede højt.

»Jackson fik mig med — til en Spillesalon — og jeg spillede først mine egne — og siden — — .«

»Og siden spillede du de betroede Penge bort? Var det saadan?«

»Ja, ja, aa Gud, hvad skal jeg gøre?«

Den gamle Præst sad lidt tavs og kæmpede med sin Sorg. Men saa bøjede han sig imod Lugen og talte Trøstens guddommelige Ord til den angrende Synder. Lidt efter lidt standsede Andrés fortvivlede Graad, og da Absolutionens Ord lød, knælede han stille, fattet paa at bære den Straf, som var i Vente. —

»Følg mig nu ind i min Stue,« sagde Præsten, da de i Fællesskab havde lukket Kirken.

André gik med ind. Han kastede et sky Blik til den store Kuffert, men satte sig saa ned, hvor Præsten betydede ham det.

»Lad os nu tale sammen i Ro,« sagde den gamle Mand. »Hvor mange Penge er det, der mangler?«

»Næsten 200 Dollars,« mumlede André uden at vove at se op.

»200 Dollars!« Det gav et Ryk i den gamle Præst.

»200 Dollars!« gentog han mekanisk.

For hans indre Blik viste sig en lille Pakke med glatte, pæne 10-Dollarsedler, han saa dem atter og atter for sig — Pengene til Rejsen.

»Og hvornaar venter Gregory Alleyne dig tilbage?«

»I Morgen engang. Jeg kommer alene, for Jackson rejste til New York lige fra Quebec.«

»Og det bliver dig, som kommer til at bære hele Tabet. For du tror vel ikke, at Gregory vil lade Naade gaa for Ret?«

»Det kan han ikke. Han skal bruge Pengene til at betale en Gæld med, som ellers ødelægger ham. Nej, jeg maa overgive mig i Politiets Hænder, og jeg vil bede ham sælge alt, hvad jeg ejer og har, saa han kan faa lidt af Gælden betalt. Moder har sparet halvhundrede Dollars sammen, dem maa han ogsaa have, jeg ved, at det vil Moder ogsaa sige.«

Han brast atter i Graad, ganske fortvivlet ved Tanken om at plyndre sin gamle Moder for hendes Spareskillinger.

Præsten sad ganske stille og saa hen for sig. Men det var ikke noget der i Stuen, han saa. Det var Søsteren og Svogeren og alle deres Børn, det var den anden Søster i sin Nonnedragt, det var Barndomshjemmet, den gamle Kirke, Stranden, Æbletræerne, hele det dyrebare Bretagne, det elskede Frankrig han saa. Og det gled bort fra ham — langt, langt bort — i en fjern og uvirkelig Taage.

200 Dollars! Pengene til Rejsen! lød det stadig for hans Øre. Rejs — og lad André gaa i Fængsel, hans Moder græmme sig og maaske tage sin Død derover, Gregory Alleyne komme i ny Gæld! Eller bliv hjemme og frels dem allesammen!

Det var en kortvarig, men bitter Kamp. Den gamle Præst kastede et Blik paa Krucifikset over Skrivebordet og trak saa sin Tegnebog frem.

»André!« kaldte han sagte og blødt. »André, min kære Dreng, du skal ikke sige noget til Gregory, du skal ikke fortælle din Moder noget, du skal ikke gaa til Politiet. Hvad du har betroet mig, det er under Skrifttemaalets Segl og kan aldrig røbes. Se her, min Ven, her er Pengene!«

André stirrede, saa faldt han paa Knæ og brast i Graad med Ansigtet skjult i sine Hænder.

»Aa kære Fader Martel, aa godeste Gud, aa mægtige Jomfru, vor Frue, Gudsmoder, aa Gud, aa Gud, jeg kan ikke samle mig.«

Der rullede to store Taarer ned ad Præstens Kinder, og han lagde sin Haand beroligende og velsignende paa den unge Mands Hoved.

»Jamen Rejsen — kære Fader Martel — den lange Rejse til Frankrig?«

»Jeg bliver hjemme, min kære Dreng. Jeg er vist ogsaa for gammel nu.«

»Nej, jeg kan ikke tage imod det,« udbød André og prøvede paa at skjule den Glæde, som straks havde grebet ham.

»Det er ikke for din Skyld alene, André, at jeg giver dig Pengene. Det er ogsaa for din Moders og Gregorys — og for

Madeleines. Hvad tror du, Madeleine vilde sige, hvis du kom i Fortræd?»

»Madeleine!« hviskede André og blev brændende rød.

»Ja, for alle de mange gode Menneskers Skyld, som vilde blive ulykkelige, hvis du ikke giver Gregory Pengene i Morgen. Og tag dem nu her, og pas godt paa dem. Giv mig din Haand paa, at du aldrig vil glemme denne Aften, og rør ikke Kort eller Terninger mere?«

»Det lover jeg.«

André gemte de kostbare Pengesedler og stod saa lidt nølende.

»Fader Martel,« hviskede han, »jeg skal slide, saa meget jeg kan, jeg skal nok betale Dem Pengene igen, saa De kan komme ud at rejse om et Aarstid.«

»Om et Aar haaber jeg at faa Lov til at vie dig og Madeleine, saa har du Brug for alle dine Penge selv. Nej, min kære Dreng, det er ikke Guds Mening, at jeg skal se mit kære Frankrig mere. Naar jeg næste Gang bereder mig til Rejse, da bliver det derhen, hvor jeg ikke behøver Rejsepenge. Og saa er der ingen, som kan hindre mig.«

Saaledes gik det til, at Præsten aldrig kom til Frankrig.

Det københavnske St. Josephs Hospitals 40aarige Jubilæum.

I al Stillehed fejrede St. Josephs Hospital i Griffenfeldts-
gade i København Torsdag den 1. Juli det 40aarige Ju-



bilæum for dets Indvielse. Søstrene holdt før Kl. 6 om
Morgenen en Takkegudstjeneste — ellers forløb Jubilæums-
dagen som alle andre.

Grundstenen til Hospitalet blev lagt den 9. Oktober 1873, men først den 1. Juli 1875 var Hospitalet saa vidt færdigt, at det kunde indvies. Det har i de mange Aar kun været ledet af to Priorinder, M. Placide, død den 19. Septbr. 1897, og den nuværende Forstanderinde, M. Henriette, som forresten har været knyttet til Hospitalet fra dets Grundlæggelse og næsten uafbrudt gennem de 40 Aar. I de mange Aars Forløb har der været plejet i alt 49.493 Patienter. Da Hospitalet begyndte sin Virksomhed i 1875, arbejdede 3 Søstre ved det, nu er 90 Søstre og 45 Tjenestefolk beskæftigede ved den store Institution.

Der er Tusinder af de forskellige Mennesker her i København, ja i hele Landet, som ved denne Lejlighed sender Søstrene en venlig Tanke og en hjertelig Tak for alt godt, de har modtaget gennem deres omhyggelige og opofrende Pleje.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag den 23. Juni, Vigiliedagen før St. Hans Fest, blev Den evige Tilbedelses Kirke ved Jagtvejen benediceret af den højærværdigste Hr. Biskop. Kirken mangler ganske vist endnu en Del af sit indre Udstyr (saaledes det definitive Højalter, Kommunionbænken, Prædikestolen og Orgelet), men den er i alt Fald saa vidt færdig, at den kan tages i Brug, foreløbig dog kun om Søndagen. Den højtidelige Konsekration vil først blive foretaget senere; Indvielsen fandt derfor Sted under ganske enkle Former, og der var af samme Grund ikke udstedt Indbydelser til at overvære den kirkelige Handling. Alligevel havde enkelte faa Medlemmer af Menigheden samt nogle St. Josephssøstre indfundet sig udenfor Kirken, da Biskoppen, iført Pluviale og Mitra og med Staven, ledsaget af et Par Præster og Ministeranter med Korsbæreren i Spidsen, ved halv otte Tiden velsignede det nye Gudshus. Den lille Procession drog ud fra Kirkeportalen og omkring hele Kirken, hvis Ydermure først bestænkedes med Vievand, og derefter det indre Kirkerum, medens de af Ritualet foreskrevne Bønner blev forrettet og Litaniet til alle Helgen reciteret. Samtidig ringede de tre Klokkers pragtfulde Malintoner udover Fælledparken og forkyndte det fryde-

fulde Budskab, at den eukaristiske Frelser om faa Øjeblikke for første Gang vilde komme til Stede under Kirkens Hvælvinger, hvor han snart skulde opslaa sin Trone og være Genstand for vedvarende Tilbedelse haade Dag og Nat, ydet af fromme Sjæle, som har indviet hele deres Liv til hans Ære og Forherligelse. — Det var ogsaa disse Tanker, Biskoppen udtrykkede i en kort Tiltale, idet han tillige tolkede sin Glæde herover samt sin Tak til det guddommelige Forsyns vise Styrelse, som havde ladet rejse denne nye Kirke. Her i Tabernaklet vilde Frelseren opslaa sin Bolig, og fra nu af vilde der strømme en uudtømmelig Naadekilde fra dette hellige Sted til Velsignelse og Vederkvægelse for alle efter Sandhed og Kærlighed tørstende Sjæle. — Derefter iførte Biskoppen sig Messeklæderne og læste Prælatmessen, som blev ledsaget af Harmoniumspil. Efter Forvandlingen sang Søstrene en smuk Motet, som lød overordentlig opløftende og stemningsfuldt i det dejlige Kirkerum. Nogle af de tilstedeværende modtog den h. Kommunion, for første Gang i denne Kirke, og gjorde derved Dagen for dem særlig mindeværdig. Den stilfærdig forløbne Højtidelighed sluttede omtrent Kl. 9 med Afsynelsen af Te Deum. Indtil videre vil der i den nye Kirke blive læst en stille Messe — med kort Prædiken — om Søndagen Kl. 8, hvad der sikkert af de i Nærheden boende Katholikker vil blive hilst med Glæde og Taknemmelighed.

— *nb.* —

— St. Elisabeths Hospital paa Amager har udsendt sin Aarsberetning for 1914. Paa Hospitalet, som rummer 80 Senge, fordelte paa 7 Fællesstuer og 17 Tosengsstuer og Enestuer, har der i Aarets Løb været plejet 591 syge med et samlet Antal af 21892 Sygedage. Ved Aarets Udgang laa der 61 Patienter paa Hospitalet.

Tyskland. Ærkebiskoppen af Køln, Kardinal von Hartmann, har den 13. Juni udsendt et Hyrdebrev, hvori det hedder: »Den strenge Prøvelse, som Guds Forsyn har bestemt for os og Europa, ja næsten for hele Verden, vedbliver endnu, og der er ingen Udsigt til, at den snart vil høre op. Tværtimod giver Synet af en ny Fjende paa Slagmarken imod os Grund til at frygte for, at den frygtelige Blodudgydelse skal vare meget længere. . . . Fra denne frygtelige Krigs Begyndelse af har de tyske Fyrster og det tyske Folk løftet deres Hjerter og Hænder i Bøn til Gud om Sejr og Fred. Kristenhedens Fader, Paven i Rom, har, tro mod sin ophøjede Stilling, som Fredens Tjener uafsladelig anstrengt sig for at mildne de Sorger, som Kri-gen bragte, og jævne Vejen for Fred mellem Folkeslagene og har atter og atter paabudt Bøn om Fred. Nøden er i Sandhed bleven stor hele Verden over i disse

Krigens Tider, endogsaa blandt os, trods vore tapre Soldaters glimrende Vaabenbedrifter og vor store Tillid til vor endelige Sejr. Vi er rystede i vore Sjæles Dyb, naar vi tænker paa de Ofre, som falder paa Slagmarkerne i deres Ungdoms Vaar, paa de saarede og Fangerne, paa Ødelæggelsen og Hærgningen, paa de Byrder og Savn og Taarer, for hvilke denne Krig allerede er bleven ansvarlig, og naar vi videre tænker paa de yderligere Ofre, den uden Tvivl vil kræve, ikke alene af vort Fædreland og vore trofaste allie-rede, men ogsaa af vore Fjender; thi hvor meget vi end hader al den Uretfærdighed, som denne Krig med sine frygtelige Følger paa forbryderisk Vis har fremkaldt, udelukker vi, som Mennesker og endnu mere som Kristne, dog ikke vore Fjender fra den Kærlighed, som vi, efter Guds Befaling og Christi Eksempel, ikke vil forholde dem.»

Frankrig. (Monaco.) Biskop du Curel i Fyrstendømmet Monaco er den 6. Juni afgaaet ved Døden i Nîmes i Biskop Béguinots Hus. Den afdøde, som var født i Bispedømmet Nîmes og havde været Biskop i Monaco i 12 Aar, blev kun 57 Aar gammel.

— En af de nys udnævnte franske Bisper har faaet sin Udnævnelse tilbagekaldt, hvorom nærmere fortælles under Overskriften Rom.

Østerrig. Katholische Kirchenzeitung beretter, at i Bispedømmet Linz er allerede 143 Kirkeklokker frivillig og gratis blevet stillet til Disposition for Hæren. I Bispedømmet Salzburg skal over 30 Kirkeklokker have lidt den samme Skæbne. Ogsaa i Bispedømmet Brixen har man begyndt paa det samme Kirkeklokke-Krigsoffer. — Biskoppen af Trient, Mgr. Endrici, er bleven arresteret og ført til Innsbruck. Han skal have misbilliget de militære Myndigheders Optræden.

Rom. Ifølge *Corriere della Sera* tjener der for Tiden 18.000 Præster i den italienske Hær.

— D. 7de Juni modtog den Hellige Fader Mgr. Ernest Costa de Beauregard i Audiens. Som forleden meddelt var sidstnævnte en af de seks nye franske Bisper. Han udtrykte ovenfor Hans Hellighed sin fuldstændige og sønlige Underkastelse under hans Vilje, men samtidig fremsillede han den vanskelige Situation, i hvilken alle de Institutioner vilde komme ved hans Fjernelse, for hvilke han enten selv er Forstander, eller hvis Ledelse han midlertidig har overtaget. Mange af Institutionerne er stiftede af Mgr. C. de B.s Familie og styredes i en lang Aarrække af hans Onkel, Kannik Camille Costa de Beauregard, der for fem Aar siden døde i Hellighedens Ry. Han efterlod ved Testamente sin Neveu alle sine Stiftelser med deres tunge Ansvar og Forpligtelser og Titelen af »Fader for Savoy-

ens faderløse«. Alle disse Børn har nu holdt en Novene for at bønfalde Gud om at lade dem beholde deres »Fader«; paa Novenens sidste Dag indvilgede Hans Hellighed i, at han frasagde sig Bispeværdigheden.

Spanien. Følgende lille Artikel i *Berlingske Tidende* af *Cand. theol. Carl Bratli* er af saa stor Interesse, at vi tillader os at gengive den her. Den lyder saaledes: Den moderne spanske Litteratur, der tæller saa mange højtansete og populære Navne, har lidt et føleligt Tab ved Luis Colomas (9. Jan. 1851 — 11. Juni 1915) Død. Skønt han i den sidste Menneskealder levede stille og tilbagetrukket i Jesuiternes Ordenshus i Isabal la Católica-Gaden i Madrid, har hans Liv dog ikke savnet Omskiftelser og dramatiske Episoder, der bringer Tanken hen paa selve Ordensstifteren, den hellige Ignacio Loyola. Luis Coloma var Søn af en velhavende Advokat i den rige Vinby Jerez de la Frontera. Som Dreng stod hans Hu til Søen, og han kom allerede som 12-aarig paa Kadetskolen i Cadiz. Senere fik imidlertid litterære og boglige Interesser Overtaget, og han besluttede at studere Jura ved Universitetet i Sevilla. Allerede som Student skrev han en tiltrækkende Bog, som hedder: »Studentens glade Liv«. Han blev snart en fremtrædende Figur i selskabelige, politiske og litterære Kredse, og efter endt Eksamen drog han til Madrid, hvor han, økonomisk uafhængig som han var, dyrkede Litteratur og samtidig blev en ivrig Tilhænger af det alfonsinske Parti, der i 1874 fik Alfonso XII anerkendt som Konge. Samme Aar skete imidlertid en Begivenhed, der fik stor og afgørende Indflydelse paa den unge Verdensmands Liv. En Dag, da han var ved at efterse en Revolver, gik et Skud af, og han saaredes saa farligt i Brystet, at hans Læge kun gav Haab om, at han kunde leve i tre Timer. Han blev saa stærkt rystet, at han aflagde et helligt Løfte om, hvis han overlevede denne Ulykke, da at vie Kirken sin Fremtid og sine Evner. Og det vidunderlige skete, at han efter et langvarigt Sygeleje blev fuldt restitueret. Da Jesu Selskab paa den Tid var fordrevet fra Spanien, maatte han tilbringe Noviciatet hos sine Landsmænd, der levede i Poyanne. Nogle Aar senere fik Ordenen atter Lov at virke i Spanien, og Luis Coloma tillige med en Række af Spaniens endnu levende Lærde, hvoriblandt det Kgl. Akademis Direktør Fidel Fita, flyttede ind i den stille Bolig i en afsidesliggende Gade i Madrid. Det varede imidlertid ikke længe, inden der om Luis Colomas Navn stod Sensation og Forargelse; han begyndte nemlig at prædike, og den tidligere aristokratiske Verdensmand var kun altfor velbevandret i de højere Klassers Liv og Færden til at kunne savne Stof til Moralprædikener. Tilsidst steg dog Uvillien saa stærkt,

at Kongen maatte bede sin gamle Ven og politiske Tilhænger om at standse Prædikantvirksomheden, og fra nu af var Luis Coloma henvist til sine stille Studier og til sin Forfattervirksomhed. I 1891 udsendte han den Bog, der med eet Slag skulde gøre ham berømt i den litterære Verden. Under den beskedne Titel »Bagateller« (Pequeñeces) skildrer Coloma i denne Bog livfuldt og spændende, ofte bidende og satirisk, hele den fornemme Verdens Liv paa Kong Amadeos Tid. Man havde indtil da aldrig oplevet en lignende litterær Succes, idet Bogen udkom i mange Oplag og solgtes i hundrede Tusinder, og blandt det dannede Publikum i Spanien er det, som en vittig Kritiker har sagt, lige saa sjældent at træffe et Menneske, der ikke har læst »Pequeñeces«, som en, der gaar barhovedet paa Gaden. Det varede da heller ikke længe, inden denne Bog trods sit eksklusive Emne forelaa oversat paa de fleste europæiske Sprog, paa Dansk i 1899 ved Johanne Allen. I Aaret 1908 blev Coloma optaget i Akademiet.

Nord-Amerika. (Kanada.) Her er der nylig bleven oprettet to nye Skoler for *døvstum-blinde Børn*; af dette Slags Skoler findes der nu i alt ti i Verden. Det er »Visdommens Døtre« (*les Filles de la Sagesse*, som i Danmark har rejst St. Maria Hospital i Roskilde), der har Æren af at have sat de dövstum-blinde Børns Undervisning og Opdragelse i System. Den første og største Skole for disse stakkels Væsener, der før uden videre henregnedes til Idioterne, er den, som »Visdommens Døtre« har i Larnay, og som alle, der arbejder for de stakkels Børns Sag, søger til for at berige sig ved Søstrenes Erfaringer.

Brevkasse. Til Indsenderen af den kønne Fortælling »Præstens Rejse«. — Jeg vilde gerne sende Dem nogle Eksemplarer af nærværende Nummer med Deres Fortælling i, men jeg har ganske glemt, hvem De er. Vær saa venlig at meddele mig Deres Navn og Adresse.
Ærbødigst N. H.

K.U.F. Udflugt til **Helsingør-Hillerød Søndag d. 4. Juli.** Kl. 6 $\frac{1}{2}$: Messe og Kommunion i St. Josefs Kirke. Derefter Kaffe i Foreningslokalet. — Kl. 7 $\frac{1}{2}$: Med Sporvogn ad Strandvejen til første Takstgrænse. Her tages Bad, og derefter gaar man til Vedbæk. — Kl. 11 $\frac{37}{60}$: Med Toget fra Vedbæk til Helsingør. — Kl. 1: Middagsmad hos St. Vincentssøstrene. Derefter beses Kronborg, Karmeliterklosteret og Hamlets Grav. — Kl. 4 $\frac{40}{60}$: Med Toget fra Snekkersten til Hillerød. Her beses Frederiksborg Slot. — Kl. 6: Aftensmad i Hillerød. — Kl. 7: Til Fods til Birkerød. — Kl. 10 $\frac{33}{60}$: Med Toget fra Birkerød til København. Turen koster 1 Kr. pro persona. Anmeldelse maa ske inden Lørdag Efterm. hos Pastor Hillebrand.

St. Knuds Skole. (Stenosgade.)

Mandag den 5. Juli Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Takkegudstjeneste i Jesu Hjertes Kirke. Kl. 11 Skoleaarets Afslutning i Festsalen. — Nye Elever bedes snarest indmeldt.

Kirkelig Kalender.

4. Juli. 6. Søndag eft. Pintse.	11. Juli. 7. Sønd. eft. Pintse.
5. — Mand. Anton M. Zacharia, Bekender.	12. — Mand. Johannes Gualbertus, Abbed.
6. — Tirsd. Oktav af Petrus og Paulus.	13. — Tirsd. Anacletus, Pave og Martyr.
7. — Onsd. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Martyrer.	14. — Onsd. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.
8. — Torsd. Elisabeth af Portugal, Enke.	15. — Torsd. Kejser Henrik, Bekender.
9. — Fred. Ferialdag.	16. — Fred. Karmelfest.
10. — Lörd. Felicitas' 7 Sønner.	17. — Lörd. Alexius, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Mødreforeningen.

Da altid en Del af Medlemmerne er forhindrede i at være til Stede ved de sædvanlige maanedlige Møder, vil der denne Gang blive afholdt **et Festmøde Søndag d. 4. Juli Kl. 3 Eftermiddag i St. Josefs Søstrenes Huskapel paa Toldbodvejen.** Ogsaa Hustruer og Mødre, som ikke tilhører Foreningen, har Adgang hertil. J. Braun, Sognepræst.

Bibelhistorie til Skolebrug. Ved *Niels Hansen*. 2. Oplag. 2 Kr. Af 1. Oplag haves endnu en Rest, som sælges for 1 Kr. pr. Stk. NB. De to Udgaver kan udmærket benyttes samtidig.

Den katolske Højskole.

Frluftsmøde i Roskilde Søndag d. 11. Juli 1915. Mødested: Roskilde Banegaard Kl. 2. (Tog fra København Kl. 11¹⁰); efter et kort Besøg i St. Laurentii Kirke spadseres langs Fjorden til **Roskilde Højskole**, hvor der Kl. 3 drikkes Kaffe med Brød. Kl. 3²⁰ Foredrag af Højskoleforstander Th. Bredsdorff. Kl. 4 beses Skolen og Haven. Derefter spadseres atter tilbage til **Andagten i St. Laurentii Kirke Kl. 6**, hvorefter den medbragte Mad spises i Søstrenes Have (eller i Forsamlingssalen); hertil serveres Te. Om Aftenen Korsang m. v. Sangbogen *Sursum corda* medtages.

Billetter à 50 Øre (alt indbefattet) faas: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3; Hoffmann & Søn, Købmagergade 48; René-Lassen, Hans Bogbinders Allé 4; Redaktør, cand. mag. Niels Hansen, Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund og hos Sognepræsten i Roskilde. Tog fra Roskilde Aften Kl. 8⁵², 9⁵² og 10¹².

Billetsalget slutter Fredag d. 9. Juli.

St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

Til Sommerferien anbefaler Katholsk Bogsalg sig med Levering af al*) Litteratur. Bøgerne bringes eller sendes overalt. Telf. Vester 3930. I Sommermaanederne lukkes Kl. 6 (Lörd. undtagen.) *) Altsaa ikke alene katolske Bøger, men alle andre gode Bøger med.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglænder samtl paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telefon Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 28.

Søndag den 11. Juli.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned. — Fra Hedningemissionen. XVIII. — „Gregoriana“. — Indvielsesfest ved St. Josefsøstrenes franske Skole paa Østerbro. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Holland. Østerrig. Schweiz. Rusland. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

263.

Hverdags-Poesi.

Er det muligt for os at omgive alle vore Dage med Poesi? Vilde det ikke være at gøre Hverdag til Søndag? Er ikke Hverdag og Poesi Modsætninger, Hverdagen med sit ensformige Slid og Poesien med sine brogede Stemninger? Poesi er Jubel over Skønhed, men Hverdag betyder Arbejde for det daglige Brød.

En troende Katholik kan altid gøre sit Liv, sit Hverdagsliv poetisk, ja til en vis Grad er han endogsaa forpligtet dertil. Jeg siger poetisk og mener dermed ikke lystigere, men indholdsrigere, lykkeligere.

Poesi er jo ikke ensbetydende med Lystspil; det alvorlige Drama, den stilsfærdige Lyrik, den gripende Tragedie aabenbarer næsten altid en dybere Skønhed end selv Lystspillet mest brillante Indfald. Det er sandt nok, at vort Hverdagsliv ikke kan være et stadigt Lystspil, Gud ske Lov, det kan ikke engang Søndagene være.

Al Poesi er Jubel over Skønhed, og Skønheden er efter den h. Augustins Mening Godhedens og Sandhedens lysende Aabenbaring. Er der da over vort Hverdagsliv en Glans af Godhed og Sandhed? Ja, der er; hver Dag er jo en Gave af Guds Godhed, ogsaa de trættende Arbejdsdage, ogsaa de lange Lidelsesnætter. Gud har en

kærlig Mening med hver lille og stor Opgave, han stiller os i vort Kalds Arbejde; han har en endnu kærligere Mening med hvert lille Saar, han ikke sparer os for, og med hver tung Smerte, han lægger paa os; men denne Guds kærlige Hensigt kommer først til at lyse for os gennem vor Tros Sandheder om Gud, i hvem vi lever, bevæger os og er.

Gud er allestedsnærværende med hele sin Alvidenhed og Almagt; der er intet til uden i Gud; der sker intet uden hans Samtykke og Samvirken; alt, hvad der omgiver os og indvirker paa os og støtter og hjælper og gavner og glæder os, er til ethvert Tidspunkt en Aabenbaring af guddommelig Omsorg for os. Disse Sandheder maa vi først have rigtig levet os ind i; vi maa betragte dem, bede os ind i den mægtige Verdensopfattelse, at alt omkring os og i os kun er en Virkeliggørelse af guddommelige Tanker. Men er disse Sandheder engang kommet til at staa lyslevende for os, vil vi hurtig mere og mere mærke Guds Godhed imod os, en Godhed, der dog ikke maa forveksles med Ømhed og Eftergivenhed. Gud vil virkelig vort Bedste, nemlig at vi skal blive bedre og større og lykkeligere; men vi bliver hverken det ene eller det andet ved lutter glade Dage og fornøjelige Aftener.

Man kan altsaa ikke opdage det kristne Livs indre Skønhed og Poesi, naar man opfatter Livet som et Lystspil eller snarere som en Operette med muligst megen Sang og Løjer; vi Mennesker, Sjæle, der er købte med Jesu Blod, er da virkelig ogsaa for gode til at spille med i en Farce! Livet er et Drama, et alvorligt, storslaaet Drama, men dets Skønhedsmoment ligger i de ædle, rene, uegennyttige Gerninger; og vi maa have Mod og Nerver til ogsaa at betragte Livet som et Sørgeespil, i hvilket Sjælen skal vokse og Sjælens Skønhed lutres og renses, netop ved Kampen mod alt bittert og ondt.

Og saa den stilfærdige Lyrik! Hvor megen Poesi staar der ikke om en Katholiks Liv, som den vantro maa undvære. Blicher ikke ved en inderlig Morgenbøn, ved en angerfuld Aftenbøn vort Dagværk, vort Hverdagsslid løftet op til en renere Højde? Kan vi ikke ved den eukaristiske Forening med Jesus i Kommunionen hver Morgen lade en Sol gaa op i vor Sjæl og faa dens Straaler til at oplive endog den, naturlig set, tristeste Tilværelse? Hvilken Poesi omgiver Kirkens Liturgi os ikke med i Aarets Løb gennem de skiftende Festtider og Hymner? Gives der en renere og helligere Poesi end den, der udstraalet fra Marias Jomfruskikkelse og Moderkærlighed? Og er Værneengelen, den himmelske Fyrste ved vor Side, ikke som et virkeliggjort Eventyr?

A. Meyer.

Vidunderlige Hændelser i den h. Birgittas Levned.

Genfortalte af Rodemester Karl V. Olsen.

(Sluttet.)

11. Den besatte.

I en trang Dal inde mellem de store vildsomme Skove levede en Mand, der var besat af en uren Aand.

Der var ikke den Del eller Ting, han gik uden om, og han hadede Gud med en sjælden Ondskab.

Men Gud vil ingen Synders Død, uprøvet skulde denne Mands Sjæl ikke fare til sit eget Sted. I et Syn fik Birgitta Befaling til at drage til den besatte og vende hans Veje til Livet.

Birgitta sadlede ufortøvet sin Hest og begav sig paa Vej.

Det var saa sin egen Sag at rejse i de Dage; den maatte være vel stedkendt, der vovede sig ud gennem Skove og Ødemarker.

Giver banede Veje end korte Mile, er det dog oftest tør Kost at tære: Rugager, Roemark, Hvedeager, Brakjord, hist og her en gerrig Rest af en Eng — denne konstante Skiften trætter Øjet, sløver Sansen.

Birgitta gav Hesten frie Tøjler, den var vant til at bære sin Herskerinde gennem tykt og tyndt, dens Dressur var fuldendt, dens Fromhed uomtvistelig.

Ad vildsomme Stier, som Vildtet havde trampet, over Stenmarker, gennem Moser og Sumpe gik Rejsen i mørke Granskove, hvor Luften var tung af solsmeltet Harpiks og visne Naale, og Bjørnen luskede brummende gennem Tykningerne. Skovduerne kurrede i Løvskovenes høje lyse Kroner, og Elgen tyggede Drøv i Lysningernes knæhøje Græs. —

Med eet rejste Hesten sig paa Bagbenene og var ikke til at faa ud af Stedet. Birgitta undrede sig — foran hende laa en lille skikkelig Bakke, en Smule grusblandet Løv med en halvraaden Træstab paa Toppen, og til Ære for denne Fremtoning blev Hesten sky. Et Rap med Pisken mindede den om dens Pligter, og i krysteragtig Galop satte

den over Bakken, vrinskede og slog bagud, »saa Skoene blev synlige under den« — det var altsammen saare gaa-defuldt. Men den, der havde set Træstubben lidt nøjere efter, vilde ikke have haft nødvendig at forundre sig.

Omsider naaede Birgitta til Vejende. Nu var det hendes Tur til at blive forfærdet. Ganske vist, et Apostelaasyn havde hun ikke ventet at skue — hvorledes Djævelen kunde se ud, vidste hun af gentagne Syner; men hvorledes et Menneske, der regeredes af Dæmoner, teede sig, og hvilket Udseende et saadant Væsen havde, det havde hun ikke drømt sig.

Der staar han foran hende, Spotteren, Gudshaderen, saa underlig fæagtig veg, og ved ikke, om han ikke skal kløve Panden paa hende med den Spade, han staar og stritter med. Men han tør ikke, en stærkere Magt er ved at øve Kræfter i hans Indre, og under denne Indflydelse ved han ikke bedre end at kaste sig plat ned paa Jorden og udøse alle de forfærdeligste Bespottelser mod Gud og hans Helgen.

Dyret har ingen Galde saa bitter, Dragen ingen Edder saa giftig som den Ondskabens Strøm, der rinder ud over hans sønderbidte Læber.

»O,« udbryder han, »hvor ulige en Aand bor der i i dig og i mig.« Og atter sønderslides hans Sjæl af den den urene Aand, hans Pine er uden Grænse. —

Da steg Birgitta af Hesten, gik hen til den besatte, lagde Haanden paa hans Hoved og besvor Djævelen at fly fra hans Legeme: »Ti, usalige Aand, og tal ej saa mod den evige; Magt blev dig givet at pine dette Menneske — Maalet er fuldt, far hen til dit eget. . .«

Og Manden stod op af sin Fornedrelse, lovede Gud og tjente ham Resten af sit Livs Dage.

»Men Folket forundrede sig og sagde: Aldrig er saadant set i Israel. . .«

12. *Hjemad.*

Birgitta er død. . .

Man spørger: Er det sandt? og der svares: Ja, det er sandt, Birgitta er død. Man gaar til sin Nabo, Genbo, til sine Venner, spørger om det samme, svarer det samme.

Og Nonnerne i Sankt Clara Kloster ved ikke deres levende Raad, for det ganske Rom truer med at løbe Klosteret over Ende, hvis de ikke faar Lov til at se den afdøde og knæle ved hendes Baare. . Thi inde i Klosteret sover Birgitta sin sidste Søvn, klædt i en Klostersøsters enkle Dragt, og omkring Kisten knæler alle de, der stod hende nær gennem de mange Aar, hun levede i Rom.

Der er ganske stille derinde, Luften er hed af mange Lys, overmættet af Blomsterduft. Alle græder de, alle beder — og som en fjern Torden høres Larmen udefra.

En og anden genkalder Erindringen om sit første Møde med Birgitta: her en midaldrende Kvinde, der for tyve Aar siden skreg sig hæst i Skældsord og Forbandelser mod den fremmede Skabning. »Sten hende,« havde hun skreget, »kvæl hende, til Baalet, til Baalet med Heksen.«

Eller den unge gejstlige der henne; hvor inderlig foragtede han ikke denne Kvinde, denne Sværmserske, der end ikke undsaa sig ved at sidde her udenfor dette Klosters Port og tigge. . .

Og Birger, Birgittas Hjertebarn, havde han altid bevaret et frimodigt Hjerte, havde Skamrødmænd aldrig farvet hans Kinder, naar Kong Magnus spottede sin hellige Frænke og det kongelige Vid sprudlede som gæret Vin?

Hver har sit at bebrejde sig — Uforstand, ungdommeligt Hovmod, menneskelig Svaghed.

— — —

Mættede for Udlængslens Hunger tog Korsfarerne Vejen mod Nord. Kostelige Klenodier, Helgenlevninger, Splinter af selve det hellige Kors bragte de med sig og ofrede paa Alteret i deres Hjemlands Kirke eller Kapel.

Der drager et Tog mod Nord, en anselig Skare af Adelsmænd og gejstlige med Tjenere og Følge. Og hver By, de drager igennem, falder dem til Fode, Kirkeklokkerne ringer, og alt Folket begærer at røre ved deres Klæder. .

Det er Birgitta, der drager hjem fra Romafærd. Højt løftet paa brede Mandsskuldre lyser Skrinet gyldent og purt, hvori den helliges Legeme gemmes.

Fra hvert Træ, i hver Busk, i hvert Hegn synger Fuglene Hymner til hendes Ære. Det er Juli, det er Som-

mer, det er Nordens fejreste Tid. »Hil være dig, Birgitta, den rigt benaadede, som du drager frem gennem Riger og Lande for at tage Bo iblandt os. Helgenkronen smykke din Tinding, og dit Navn leve evigt i vore Hjerter og paa vore Læber!«

De stedte hende til Hvile over Højalteret i Vadstena Klosterkirke, og der skete Jærtegn ved hendes Grav.

Fra Hedningemissionen.

XVIII.

Missionspligten i Krigstider.

Det bekendte Missionsblad *Echo aus Afrika* udsatte i Februar Maaned en Pris for den bedste Besvarelse af følgende Spørgsmaal: Hvorledes vil man bedst kunne overbevise Folk om, at ogsaa nu under Verdenskrigen er det en Pligt at understøtte Hedningemissionen?

Den prisbelønnede Besvarelse skyldes Dr. theol. *Vitus Brander*, Subregens ved Præsteseminariet i Würzburg i Bayern. Dr. Brander, der i det sidste Halvaar har virket som Feltpræst paa den vestlige Krigsskueplads, fremsætter saa mange gode og træffende Tanker, at de fortjener at kendes i videre Kredse og ogsaa for os danske Katholikker *i mere end een Henseende* kan være af Interesse.

1. Kristi Missionsbefaling gælder for alle Tider, saavel onde som gode.

2. Maaske er der Missionsstationer, som for Øjeblikket ikke kan hjælpes, fordi al Forbindelse er afbrudt. Nuvel, saa hjælper vi paa andre Steder; thi alle Hedninger har en udødelig Sjæl og tilraaber os, ligesom hin Makedoner raabte til den h. Paulus: Kom over og hjælp os!

3. Og kan vi ikke hjælpe med Penge og Kræfter, saa hjælper vi med Bønner, som hverken Krigsskibe eller Soldater kan standse.

4. Islam, Kristendommens værste Fjende, rejser sig igen! Mens Europa sønderlider sig selv, vinder de rige amerikanske, protestantiske Missioner et mægtigt Forspring! I Kolonierne svækkes Europas Indflydelse, og med de indfødte Folks opvågning Nationalfølelse vil den hedenske Folkesjæl med de hedenske Sædvaner og Drifter leve op med ny Kraft! De faldne og saarede Missionærer maa er-

stattes, og de i Kolonialkrigen ødelagte Missionsstationer maa fornyes! Alt dette vil efter Krigen kræve uhyre Anstrengelser — da gælder det straks at tage fat paa at forberede dette Arbejde!

5. Et forfærdeligt Nationalhad kommer til Udslag under Verdenskrigen. Saa naturligt, saa forstaaeligt det er, saa er det dog ukristeligt! Missionsgerningen slaar atter Kærlighedens Bro over Nationalhadet. Allerede paa Krigsskuepladsen har det gjort Hjertet godt at se tyske Soldater og franske og belgiske Indbyggere samlede om det samme Alter. Hvor meget der end ellers skiller dem, saa er der dog endnu et Baand mellem Folkene paa Jorden, og det er vor hellige katholske Tro. I en Tid, der er opfyldt af nationale og religiøse Stridigheder, synes Verdensapostlens Ord endnu at lyde: Der er hverken Jøde eller Græker, hverken Slave eller fri, hverken Mand eller Kvinde; thi alle er eet i Jesus Christus (Gal. 3,28).

6. Europa har gennem Ødelæggelser og Blodsudgydelser givet den farvede Befolkning et usigelig sørgeligt Eksempel; denne Forargelse maa vi efter bedste Evne raade Bod paa gennem det Kærlighedens Eksempel, som faar sit Udtryk i Missionsgerningen.

7. I Verdenskrigen har mange uskyldige maattet ofre Liv og Blod. Hele Landsbyer er blevet ødelagt, fordi enkelte Indbyggere skød paa Soldaterne. Mange sagesløse er sikkert ogsaa blevet haardt ramt. Mange Kirker er blevet ødelagt under Kampen eller paa anden Maade vanhelliget. Vore Soldater har sandelig ikke været Engle, som mange forestiller sig. Naar Livet er uden for Fare, saa melder det gamle Letsind sig gerne. En Feltpræst skrev for nylig hjem: »Hjertet knuges og pines af meget, som vi maa se paa, I maa bede meget for at sone denne Krigsskyld.« Nu er jo imidlertid Missionsalmissen i særlig Grad et Sonings-Værk; thi gennem den gør man saa at sige godt igen, hvad man har forbrudt mod andre Folks Kirker og Gods.

8. Missionsalmissen er ogsaa et Middel til at forkorte Krigens Ulykker, Hjem søgelsens Dage. Da Guds Straffedom var over Nebukadnesar, gav Daniel ham det Raad: »Frigør dig for dine Synder ved Almisser og for dine Misgerninger ved Forbarmelse over nødlidende. Maaske Herren da tilgiver dig din Brøde« (Dan. 4,24).

9. Krigen taler ubarmhjertigt om alt det jordiskes Forfængelighed og Ubestandighed. Vore Brødre og Venner er taget fra os; Byer og Landsbyer er nedbrændt, Marker er ødelagt, Millioner er ofret, stolte Skibe og deres kostbare Ladning ligger paa Havets Bund. I saadanne Tider, hvor vi er omgivne af Ødelæggelse og Tilintetgørelse, søger en-

hver saa godt som muligt at bevare sin Ejendom og at sikre sin Formue. Men den h. Chrysostomus belærer os ofte om, at man allersikrest bevarer sit Gods i Himlen ved at ofre det til Gud som Almisser; han siger: »Naar du vil bevare dine Penge godt og sikkert, da bevar dem ikke selv, men betro dem til Gud, da vil ingen kunne rive dem fra dig. Del derfor ud, for at du ikke skal miste; hold ikke fast, for at du ret kan holde fast; kast fra dig, for at du kan bevare, hvad du har. Driv ikke selv Forretning med dine Penge; thi du forstaar ikke at vinde den rette Gevinst, men laan til den, som giver flere Renter, end Kapitalen er værd, laan den ud der, hvor der hverken gives Misundelse, Krig eller Frygt mere.«

10. For de bedrøvede og nedbøjede, som har mistet deres kære paarørende paa Slagmarken, vil Missionsalmis- sen i Forbindelse med Bønnen og det hellige Messeoffer være et virksomt Middel til at hjælpe de kæres Sjæle i Renselsesstedet.

Brydningerne i Kina.

Medens de europæiske Stater ryster i deres Grundvold, og den europæiske Kultur synes at staa paa Fallittens Rand, er der i de store østasiatiske Riger stadig ivrige Bestræbelser for netop at genoplive og reformere den nationale Kultur og sikre den gennem en fast Statsstyrelse. Om disse Bestræbelser uhindret vil kunne fortsættes i disse urolige Tider, er vel usikkert, men det synes dog uden for al Tvivl, at samtidig med, at Europa svækkes, vokser »den gule Fare« mod Øst og vil under alle Omstændigheder kunne blive en alvorlig Trusel for Kristendommens Sag.

Et Tidens Tegn er ogsaa nedenstaaende Beretning, som for et Par Maaneder siden stod at læse i »Østasiatisk Lloyd«. Præsidenten i Kina, Juanschikai, som i Fjor frembar det traditionelle »Konfutse-Offer«, har nu ogsaa med stor Højtidelighed frembaaret »Himlens Offer«. »Det var,« skriver Bladet, »ikke nogen dagligdags Begivenhed, da Præsidenten forleden ofrede i »Himlens Tempel«. For første Gang i Kinas tusindaarige Historie er det en Mand af Folket, en Mand, som Folket selv har valgt til sin Fører og Sty- rer, der er traadt frem for Himlens Alter og har nedbedt dennes Velsignelse over Folk og Regering. Det var en Opgave, som i den førrepublikanske Tid kun kunde løses af Kejseren, af »Tientse« (Himlens Søn); men Himlen rejste sig dog ikke i Oprør, da Præsident Juanschikai i sit pansrede Automobil kørte op foran »Himlens Tempel«, der brød ikke Uvejrløs over hans Hoved som Tegn paa Himlens Vrede, men Solen straaede i sin herligste Glans og forgyldte den ganske By. Deri har Folket set et godt

Varsel og tror nu fuldt og fast, at en jævn Borger, en af deres egne, kan træde frem som Midler mellem dem og Himlen.

Ceremonierne i »Himlens Tempel« stod hverken i Værdighed eller Højtidelighed tilbage for de tidligere, selv om nok de rettroende Konfutsianere med Forfærdelse lagde Mærke til, at den sædvanlige »Kotau« (næsegrus Nedkastning) for Alteret var blevet strøget. Præsidenten bar den særlige Offerdragt, som i Fremtiden er foreskrevet Republikkens Ypperstepræst. Offerceremonierne var tilrettelagt indtil de mindste Enkeltheder. Præsident Juanschikai nærmede sig Alterets Sydside, og paa et Tegn af Ceremonimesteren bøjede han sig fire Gange dybt. Dæmpet Musik fyldte Rummet. Tempeltjeneren frembar nu paa et Fad Haar og Blod af en Okse. Efter at ogsaa Silke var blevet frembaaret som Offer, begyndte Musikken paany. Derefter fulgte saa den lange Række af skiftende Ceremonier, Ofre og Anraabelser, som det bliver for vidtløftigt at beskrive.«

Denne Begivenhed har forøvrigt foranlediget Krigs- og Marineministeren til at foreslaa Juanschikai, at der frembæres Offer for afdøde veltjente Generaler. De foreholdt ham, at ikke blot Konfutsen, men ogsaa Mænd som General Kuam-Yü, der levede i det 3. Aarh. efter Chr., og Feltherren Yü-Fei fra det 12. Aarh. var værdige til Oftring. Præsidenten har da befalet, at der rejses et Krigstempel, hvor Fortidens Helte kan æres.

Som man ser, er Kina godt paa Vej til »de gamle Guder«. Selve denne Kendsgerning giver dog endnu ikke nogen Grund til Ængstelse for Fremtiden. Hvis Juanschikai bliver sine frisindede Idealer tro, vil Oftringerne vel næppe blive foreskrevet som Pligt, og saa længe dette ikke sker, vil Kristendommens Muligheder ikke i væsentlig Grad være forringet. Men hvem ved, hvilken Dag Idealerne skifter! For Øjeblikket er kristendomsfjendtlige Tendenser ikke fremtrædende i Juanschikais Bestræbelser; disse er langt snarere rettede mod det Maal at skabe Enhed og Styrke ud af Kinas brogede Mangfoldighed, og i denne Henseende vil Kristendommen, eller i al Fald den katholske Kirke, eje gode Betingelser, forsaavidt som den netop formaar at skabe Enhed og Fællesskab uden at øve Vold mod de Forskelligheder, som Race, Nationalitet, Klasse og Karakter medfører. Maatte det kinesiske Folk lære at erkende dette, og maatte Kirken i Fremtiden eje Midler og Kræfter til at gøre sig gældende blandt de Magter, som for Øjeblikket saa at sige brydes om Herredømmet i »det tusindaarige Rige«!

„Gregoriana“.

Et Minde og en Paamindelse.

Den 8. December 1914 var det nøjagtig 60 Aar, siden en Kreds af katholske Mænd i København sluttede sig sammen til en Sangforening, som — i Følge et Opraab — blev stiftet i »det Øjemed at understøtte den kirkelige Psalmesang under den offentlige Gudstjeneste i vor herværende Sognekirke til den h. Ansgar«.

Foreningen begyndte straks at tage fat paa Opgaven, og i Løbet af kort Tid lykkedes det Sangkorets »nidkære utrættelige Dirigent, Hr. Sanglærer F. Michaelsen, ved kun to ugentlige Undervisningstimer« at indøve forskellige flerstemmige latinske Choraler, som blev udført under den offentlige Gudstjeneste paa kirkelige Højtidsdage.

I det følgende Aar blev Foreningen definitivt oprettet under Navnet *Gregoriana* og fik særlige Statutter. Som et lille talende Bevis for, hvilken Alvor og Interesse der den Gang herskede hos Sangerne, og hvor stor Vægt man lagde paa deres Iver og Punktlighed, skal der kun anføres, at Medlemmerne betalte et Kontingent, og at de, som udeblev fra Prøverne eller kom for sent, blev mulkteret. Beløbene indbetaltes i en fælles Kasse og anvendtes til Bestridelse af Foreningen Udgifter.

For at sikre Foreningens fremtidige Bestaaen var det naturligtvis en Betingelse, at ret mange unge Mænd, der havde Evne og Lyst, sluttede sig til Foreningen. Derfor udsendtes der den 29. Juni 1865 en trykt Indbydelse, underskrevet af den nye Forenings Medlemmer og varmt anbefalet af daværende Sognepræst, Pastor H. Grüder.*)

Gennem flere Aar virkede *Gregoriana* efter sin Bestemmelse. Men der kom desværre det Tidspunkt, om hvilket Pastor Grüder havde sagt, at det vilde gøre ham »meget ondt, dersom Foreningen af Mangel paa Deltagelse og Interesse blev nødt til at indskrænke eller opgive sin Virksomhed«. Dette skete ved Begyndelsen af Aaret 1876. Da *Gregoriana* blev opløst, bestod dens Formue i en Obligation paa 100 Kr., som skænktes til »den katholske Sygekasse«.

Heldigvis var dog *Gregorianas* Opløsning ikke ensbetydende med, at Kirkesangen helt maatte indstilles. Foreningens Virksomhed, som hidtil kun var blevet udøvet af mandlige Sangere, blev nemlig optaget og fortsat af et blandet Kirkekor, idet en Del af Menighedens Damer og

*) Til vedvarende Minde om deres mangeaarige offervillige Arbejde fortjener Indbydernes Navne at hidsættes: C. I. Brunke, I. F. Th. Erlewein, J. C. Günther, P. H. Koch, Wenzel Kozant, A. I. Lafontaine, I. C. Madsen, H. Raith, F. S. Raith og Joh. B. W. Siegler.

Herrer frivilligt traadte til for ved deres Sang at bidrage til Gudstjenestens Forherligelse og de troendes Oplyggelse.

Men Tilgangen af nye Kræfter har i de senere Aar ladet tilbage at ønske, saa at Stemmebesætningen i St. Ansgars Kirkekor ikke er saa kraftig, som det gerne skulde være Tilfældet. Denne beklagelige Kendsgerning har vel forskellige Aarsager. En turde maaske være den, at det for mange i Menigheden ikke er gaaet rigtig op, hvor stor en Ære og hvor hellig en Pligt det er at bruge sin Stemme til Guds Ære. Den manglende Deltagelse i en kraftig Fællesbøn og Fællessang i vore Kirker kunde næsten tyde derpaa.

Desuden er det mange Forhold og vel særlig Livsvilkaarene i det hele taget, der er undergaaet meget store og indgribende Forandringer i det sidste halve Aarhundrede, som maa antages at bære en væsentlig Del af Skylden for Kirkekorets Tilbagegang. Først og fremmest er det St. Ansgars Sogns gentagne Deling og Opførelsen af flere Kirker, som har bevirket, at mange af dem, som tidligere søgte St. Ansgars Kirke, nu selvfølgelig holder sig til deres Sognekirke eller gaar til den nærmest liggende Kirke. At Kirkekoret ved St. Ansgar derved har mistet mange af sine Medlemmer, som gik over i andre Kirkekor, er jo ganske indlysende.

Dertil kommer der saa endnu en Del andre Omstændigheder, som har udøvet en hæmmende Indflydelse paa Sangkorets Vækst og Trivsel. En ubestridelig Kendsgerning er f. Eks., at Tiden udnyttes meget intensivere nu end i gamle Dage; den enkeltes Arbejdskraft stilles der ofte større Fordringer til end tidligere; Foreningslivet i sine talrige Forgreninger spreder maaske Menighedslivet mere paa mange Omraader, end det samler, og — sidst, men ikke mindst — Livet er i alle Henseender blevet ganske betydelig dyrere.

Sammenligner man Kirkekoret i dets nuværende Skikkelse med det gamle *Gregoriana*, bør man forøvrigt heller ikke glemme, at der til Kirkekorets Personale nu om Stunder stilles langt flere og større Krav end i sin Tid til *Gregoriana*s Medlemmer, da disse kun sang i Kirken paa større Højtidsdage, medens Kirkekoret nu synger til Højmessen paa alle Aarets Søn- og Helligdage og ikke saa sjælden desuden ogsaa ved Aftenandagter paa Hverdage (f. Eks. i Fastetiden og i Maj Maaned).

Saa meget desto mere bør det da anerkendes, at der ved Siden af en vis Sløvhed for religiøse Interesser og en beklagelig Ulyst til virksomt at tage Del i kirkelige Arbejder, specielt altsaa i Kirkesangen, stadig findes rosværdige Eksempler paa Iver og Offervillighed.

Kirkekorets vedvarende Bestaaen er jo det bedste Bevis for, at der ogsaa i vore Dage gives saadanne, for hvem den kirkelige Sang er en Glæde og en Hjertesag, og som beredvilligt ogsaa bringer de hermed forbundne store personlige Ofre. Mange af Korets Medlemmer har gjort det allerede i en længere Række af Aar, og de fortjener fuldtud baade Paaskønnelse og Tak herfor, ogsaa fra Menighedens Side.

Der maa dog sikkert i vor Midte være endnu langt flere, baade sangkyndige og sangdygtige Damer og Herrer, som vilde forøge vort Kirkekor med de Stemmer, som der saa udmærket er Brug for. Maaske har de hidtil undladt at melde sig, fordi de kun daarligt kunde afse den fornødne Tid paa Grund af Optagethed ved deres daglige Gerning eller Forretning.

Mon det ikke var muligt at raade Bod — i alt Fald delvis — paa disse Vanskeligheder, hvis man skaffede de fornødne Midler til at kunne tilbyde Kirkekorets Medlemmer en passende Godtgørelse for deres Ofre paa Tid eller dog i det mindste for deres direkte Udgifter?

Saa meget er sikkert, at Menigheden bør bidrage sit til, at Sangkoret kan bestaa saaledes, som det sømmer sig for den katholske Hovedkirke her i Landet. Der kan selvfølgelig ikke være Tale om at byde Kirkekorets Medlemmer nogen egentlig Gage, som Tilfældet er ved adskillige Kirker i Udlandet. Dertil er vore Forhold og vore Midler for smaa. Derimod vilde det ikke være urimeligt, om der kunde gives Sangerne et passende aarligt Vederlag til Bestridelse af deres kontante Udlæg. Det, som Sangerne ellers yder, nemlig deres Tid og deres Stemmer, skulde jo gerne betragtes ud fra ideale, overnaturlige Synspunkter og opfattes som et frivilligt Offer, bragt til Ære for Gud med Haab om større Løn i Evigheden.

Ved Siden heraf maa dog Tilvejebringelsen af en fast aarlig Indtægt til Kirkekorets Fornødenheder anses som en betimelig og meget ønskelig Foranstaltning. Til dette Øjemed agter man at danne et Fond, hvis Renter skal anvendes til Fordel for Kirkekoret. Forhaabentlig vil det lykkes at virkeliggøre dette Forslag. Til en Begyndelse har en unævnt Velynder af Kirkekoret skænket en Obligation paa 1000 Kr. til 4½ pCt. Indtil videre har vedkommende ganske vist forbeholdt sig Rentenydelsen, men samtidig erklæret at ville give Afkald herpaa, saasnart Kapitalen ved andre Bidrag er steget til mindst 5000 Kr. Gid denne Sum snart maa blive naet! Men maatte ogsaa alle Menighedens Medlemmer efter Evne støtte Kirkesangen, enten ved kraftig Deltagelse i Fællessangen eller ogsaa ved Indmeldelse i Kirkekoret, Gud til Ære og os selv til

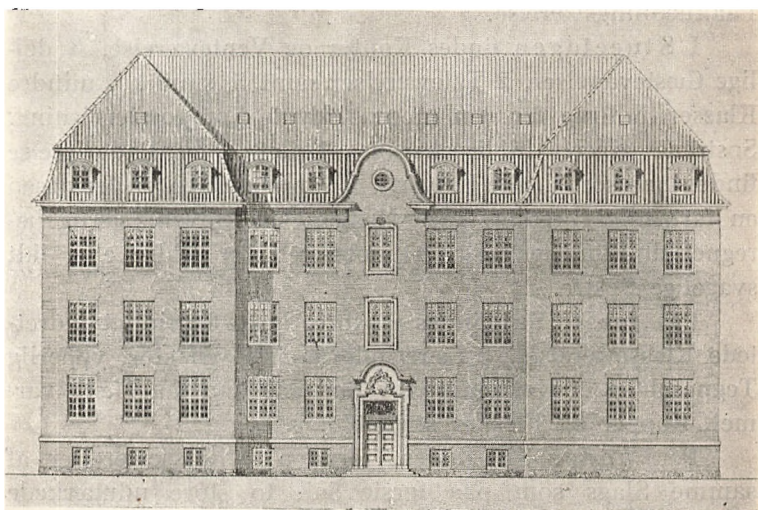
Ophbyggelse — under Ihukommelse af Profetens Ord: »Vi vil synge vore Psalmer alle vort Livs Dage i Herrens Hus« (Is. 38,20).

København, d. 29. Juni 1915.

Pastor v. Kellenburg,
Kapellan ved St. Ansgar.

Indvielsesfest
ved
St. Josefsøstrenes franske Skole
paa Østerbro.

Blot et flygtigt Blik paa hosstaaende Billede vil overbevise enhver om, at det er en meget smuk Skole, St. Josefsøstrene har opført som Afløser af den gamle Skole-



bygning paa Toldbodvej. Men kommer man indenfor Porten og faar Lov til at gaa Bygningen igennem fra Kælder til Kvist, vil man ikke nøjes med at sige, at den er smuk, men vil med Begejstring udbryde, at den — for ikke at bruge Superlativer — ikke kunde være bedre.

Hele Bygningen saavel som den kønne Mur ud til Østerbrogade er opført af røde, haandstrøgne Mursten. Under

den største Del af Bygningen er der en høj, meget rummelig Kælder, hvor der findes Køkken, Varmeapparat, Kul- og Forraadsrum, Vaskehus, der er fuldstændig adskilt fra hele det øvrige Komplex, samt et lille Bageri, hvorfra de fleste, om ikke alle vore Kirker i København vil blive forsynet med de fine smaa Hvedebrød, der under Navn af Hostier bruges i enhver Messe. Det store Komfur i Køkkenet er saa praktisk indrettet, at det gennem Rør kan afgive varmt Vand til Badeværelserne.

Under den nordlige Del af Bygningen findes ingen Kælder, men her findes i Flugt med Jorden udenfor en stor, ypperlig Gymnastiksal, der naar op til 1. Sals Gulvhøjde. Umiddelbart opad denne findes en udmærket Forsamlings-sal, der med mægtige Døre kan sættes i Forbindelse med Gymnastiksalen, saa de to Rum danner een stor Sal. En Balkon, der kan rumme 100 Mennesker, er anbragt i Salens Baggrund, og under den er der Indgang til et stort Paaklædningsværelse.

I Stueetagen findes Kontor og Venteværelse, 3 dejlige Gæsteværelser, 2 Taleværelser samt 3 smukke, mindre Klasser til Brug for den megen private Sprogundervisning, Søstrene giver. Biblioteksrum, Toilette- og Badeværelse findes her som i alle Etager. I samme Etage er der ogsaa en fortrinlig Havestue med Nedgang til Haven, særlig beregnet til Blomster og til Opholdssted for ældre eller lidt svagelige Søstre.

Paa første Sal findes 9 store, lyse, fortrinligt indrettede Klasseværelser, 3 Lærerindeværelser, en stor, ypperlig Tegnesal og et Køkken, hvor Børnene kan faa Mælk varmet, Kopper og Flasker skyllet o. s. v.

Paa anden Sal findes, foruden 4 Klasseværelser af samme Slags som paa første Sal, to store udmærkede Rum til henholdsvis den fysiske og naturhistoriske Samling og Undervisning, udstyrede med alt, hvad vedkommende Undervisning kræver. I samme Etage findes tillige Forstanderindens Værelse, to store, smukke Dagligstuer til Søstrene og Kapellet. Dette, der ligesom hele Bygningen er holdt i en fin, let Barokstil, strækker sig op gennem hele næste Etage og er meget stemningsfuldt. Foruden to smaa Sidealtere findes et nydeligt Hovedalter i

mørkt Egtræ, udgaaet fra Snedkermester Kollewes Værksted. Alteret er prydet af en smukt fileret Alterdug, Gave fra Baronese Beaulieu og hendes eget Haandarbejde. Der indrettes Siddepladser til 100 Personer, men der er med Lethed Plads til det dobbelte Antal. Der findes ligeledes Sakristi og Orgelpulpitur.

I Mansardetagen, som udelukkende er forbeholdt Søstrene, findes 14 større og mindre, luftige og hyggelige Soveværelser med dejlig Udsigt mod Øst og Vest over høje Trækroner og store Dele af København. 3 Trapper fører op til denne Etage, og af dem gaar de to endnu videre, op til et stort, glimrende Loft med flere nyttige Rum til Strygning, Rulning m. m. m.

Overalt i Bygningen findes store, dejlige Korridorer, som i Tilfælde af daarligt Vejr vilde kunne være ypperlige Opholdssteder for Eleverne i Frikvartererne.

En glimrende Legeplads med et stort overdækket Rum og nydelig Have udenom bidrager yderligere til at gøre den nye Skole til en af vore allerfortrinligste Skolebygninger her i Landet. Den tjener i lige Grad til Ære for Søstrene, der har dristet sig til at give sig i Lag med den store Plan, og for Arkitekt Mandrup-Poulsen og Murmester Günther, der saa udmærket har gjort Planen til Virkelighed. —

Tirsdag den 6. Juli Kl. 11 var en stor, festklædt Skare samlet i den rummelige Sal. Som det sig hør og bør, viste den sig straks altfor lille til at rumme den store, repræsentative Forsamling, som havde givet Møde. Af de mange tilstedeværende kan der kun fremhæves nogle faa. Først og fremmest den højærværdigste Biskop og en Mængde af de københavnske Præster. Dernæst var det en Glæde atter at se Hds. kgl. Højhed Prinsesse Margrethe ved en katolsk Fest. Ligeledes havde den franske, amerikanske og belgiske Minister vist Søstrene den Ære at overvære deres Fest.

Efter Afsyngelsen af to smukke Sange traadte den højærværdigste Biskop frem og mindede først om den store Forskel mellem den gamle, paa Minder saa rige, men uanselige Skolebygning paa Toldbodvej og dette nye smukke Skolepalæ. Selvom den kirkelige Indvielse ikke kunde finde

Sted endnu, var det dog en højtidelig Dag, da Skolen første Gang blev taget i Brug ved denne Afslutning, hvor Skolen har afholdt sin første Præliminæreksamen med egen Eksamensret. Biskoppen mindede om det gamle latinske Ord: *Non scholae, sed vitae discimus* og lagde de nye Eksamenskandidater paa Sinde at tage Skolens gode Orden og Disciplin med ud i Livet. De unge burde søge deres Adspredelse og Opmuntring i Guds frie Natur, i Skoven, paa Havet, paa Landet, men ikke i de moderne Forlystelsesanstalter. Biskoppen advarede mod Nutidens slibrige Litteratur, farlige Lærdomme, tvivlsomme Forestillinger, visse offentlige Svømmeopvisninger og meget andet, hvorved den gamle solide kristne Moral lidt efter lidt undermineredes og ødelagdes. Til Slut opmuntrede Biskoppen de unge til at fortsætte deres Kundskabssøgen og bygge videre paa den Grundvold, Skolen havde lagt.

Derpaa uddelte Biskoppen Eksamensvidnesbyrdene til de 6 unge Piger: Margrethe Prüser, Vibeke Wildenradt, Paula Schütten, Lucia Wiemer, Harriet Grünwald-Petersen og Maria Jenness, som alle var bestaaet med ikke saa lidt over 100 Points. Efter at en fransk Sang var afsunget, ønskede Biskoppen Børnene en lykkelig og velsignet Sommerferie, hvorpaa Festen sluttede med Sangen: Kongernes Konge, ene du kan, som alle tilstedeværende staaende paahørte.

Nye Bøger.

Et Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk. Af J. von den Driesch. Paa Dansk ved F. R. (København 1915. 33 Sider. 25 Øre.)

Af Pastor von den Driesch er der tidligere udkommet et lille Skrift i dansk Oversættelse, hans varme, veltalende Formaningstale: *Den fuldkomne Anger.* Det er den nidkære, praktiske Sjælesørger, der i nævnte Arbejde saavel som i nærværende lille Bog taler et Alvorsord til alle Kristne uden Forskel, høje og lave, dannede og udannede, meget kloge og ganske uvidende. Det er en smuk og meget nyttig Skildring af et kristeligt, ægteskabeligt Liv, med mange gode Raad og nyttige Formaninger. I vore Dage, da det kristne Ægteskab er truet af saa mange Farer fra

alle Sider, er en lille Bog som dette »Alvorsord« saa nødvendig, at Anmelderen vilde ønske, at alle kristne Ægtefolk fik den som Brudegave paa deres Bryllupsdag.

Peter Lippert: Hvad er katholsk? Ved L. G. (København 1915. 13 S. 25 Øre.)

Den veltalende og tankerige Afhandling »Hvad er katholsk«, som for nogen Tid siden var optaget her i Ugebladet, er nu udsendt i Bogform i meget smuk Udstyrelse. Adskillige, som med Glæde læste Artiklen i Ugebladet, vil vistnok sætte Pris paa at faa den i Sammenhæng og maaske bruge den som Gave til Ikke-Katholikker, som kunde ønske at faa det her i Landet mærkværdig nok stadig aabne Spørgsmaal, hvad der er katholsk, paa en fin og tiltalende Maade besvaret.

Bibelhistorie til Skolebrug. Ved N. H. (København 1915. 2. Oplag. 248 Sider. Med mange Billeder. 2 Kr.)

Maa jeg selv med faa Linjer have Lov til at henlede Opmærksomheden paa dette andet Oplag af Bibelhistorien? Det ligner meget det første Oplag, men Sprog og Stave-maade er bragt helt i Overensstemmelse med vore Dages Krav. Enkelte Forkortelser og nogle Udvidelser vil forhaabentlig vise sig nyttige. Bogen er omhyggelig lagt saaledes til Rette, at den uden Vanskelighed kan bruges i alle vore Skoler; den er nemlig nu kun en forkortet Genfortælling efter Biblen selv, uden Anmærkninger og Anvendelser. Et alfabetisk Ordregister bag i Bogen forklarer en Del for Eleverne ukendte Ord. Af 1. Oplag er en Rest tilbage, som sælges for 1 Kr. pr. Stk. De to Udgaver kan ud-mærket bruges samtidig, da alle Numre svarer nøjagtig til hinanden; de Elever, der har den nye Udgave, vil kun en Gang imellem have et Stykke mere end de andre at kunne fortælle efter deres Bog.

Vor Frue Psalter. En lille Bog om Rosenkransen ved J—n. J—n. (Katholsk Bogsalgs Forlag, København. 1915. 50 S. 50 Ørc.)

I smuk Udstyrelse og med smagfuldt Omslag har Hr. J—n. J—n. paa Katholsk Bogsalgs Forlag udsendt en lille Bog om Rosenkransen og dennes Brug. For første Gang bærer en Bog paa Titelbladet Bogsalgets Forlagsmærke, komponeret efter middelalderlige, især Biskop Lage Urnes, Sigiller af Tegnerlærerinde, Frøken Anna Jørgensen. Mærket viser Pave Lucius, Sjællands Værnehelgen, i siddende Stilling med den pavelige Stav i Haanden; omkring Skikkelsen staar Sanct Lucius og underneden K. B. Lad os haabe, at der med Tiden maa komme mange gode Bøger med det Mærke paa Titelbladet!

Hvad Bogen selv angaar, falder den i otte smaa Afsnit. I første Afsnit gennemgaaes kort og klart Rosen-

kransens Historie, hvorunder særlig Mindet om den danske Præst, Hr. Michael, fremdrages, der i 1496 skrev sit smukke Sangværk: »Om Jomfru Mariæ Rosenkrans og dens Broderskab.« Flere Steder anføres forøvrigt kønne troskyldige Vers af den gamle katholske Præst og Digter.

I næste Afsnit, Rosenkransen, gennemgaas med tiltalende Tydelighed og Nøjagtighed, hvorledes man beder denne Bøn, et Kapitel, som sikkert mangan Neo-Konvertit vil læse med stor Interesse.

Tredje Afsnit, Bogens længste, hedder: Den betragtende Bøn. Det er af stor Vigtighed at forstaa denne Bøns Betydning, og Forfatteren har virkelig herom skrevet baade godt og træffende og især saa rart ligetil, at han sikkert med sine Ord vil hjælpe mange til bedre Forstaaelse af Rosenkransen. Det næste lille Afsnit, Sindets Samling, slutter sig nøje til forrige Afsnit.

De tre næste Afsnit handler om Rosenkransen i Kirkeaaet samt om de Broderskaber og Aflad, der er knyttede til den. Det sidste lille Afsnit er en Hyldest af Maria som Rosenkransens Dronning.

Vor Frue Psalter er en fortrinlig lille Bog, særlig beregnet for unge Konvertitter, og vi ønsker den stor Udbredelse, da den sikkert vil kunne gøre megen Nytte. Og saa Protestanter vil kunne have megen Gavn af Hr. J—n. J—n.'s lille Arbejde.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mandag den 5. Juli holdt St. Knuds Skole i Stenosgade sin aarlige Afslutningshøjtidelighed. Festen begyndte med en smuk og velindøvet Elevkoncert, først af yngre, saa af ældre Hold; der ind imellem blev der fremsagt flere danske, engelske og tyske Digte. Derefter uddeltes Præmierne og Eksamensvidnesbyrdene til de 7+9 Elever, som havde bestaaet henholdsvis Real- og Mellemskoleeksamen. Til Slut opførtes »Børnenes Korstog«, et interessant musikalsk-deklamatorisk Sangværk med mange smukke Afsnit. Den højærværdigste Biskop, som havde overværet hele Festen, besteg efter Afslutningen Talerstolen og rettede en Tak til Skolens Leder og Lærere og mindede om, hvorledes han selv havde fulgt Skolen lige fra dens Grundlæggelse for næsten et halvt Aarhundrede siden. Biskoppen roste det gode Forhold, der bestod mellem Lærere og Elever, priste Skolens smukke Disciplin og tilønskede de udgaaende Elever Velsignelse til at udvikle sig til dygtige, kristne Mennesker.

— Søndag den 4. Juli foretog K. U. F. sin bebudede Udflugt til Helsingør og Hillerød. Dagen indlededes med Fælleskommunion i St. Josefs Kirke Kl. 6 $\frac{1}{2}$, hvorefter Deltagerne — 46 i alt — samledes om et nydeligt dækket Kaffebord i Hospitalets Have. Pr. Sporvogn gik Rejsen til Klampenborg, hvorfra man til Fods begav sig til Skodsborg. Med Holger Danske fortsattes til Helsingør, hvor tre Undervandsbaade og Helsingborgfærgens Afgang vakte berettiget Opsigt blandt Deltagerne. Efter at have beset det gamle Kronborg tog de fleste af Deltagerne et herligt Bad i det friske, salte Vand. I forhøjet Stemning drog Flokken videre for hos St. Vincentssøstrene at indtage Hovedmaaltidet. Under en vældig Kastanie, hvori et Par Dannebrogslag var anbragt, havde Søstrene dækket et festligt Bord, og i fabelagtig kort Tid forsvandt alt, hvad spiseligt var. Tre taktfaste Hurraer blev Søstrene til Del for den smukke Anretning. Mætte og glade forlod man efter Andagten Søstrene og drog til Karmeliterklosteret. Derefter sattes Kursen mod Snekkersten, hvorfra man pr. Bane befordredes til Hillerød. Da Klokken nærmede sig seks, og Samlingerne ikke er tilgængelige efter Kl. fem, nøjedes man med at beundre Neptunbrønden og det dejlige Slots Ydre. I »Store Dyrehave« spistes Aftensmaden, Smørrebrød i overordentlig nydelig Emballage, og efter en Times Forløb manedes til Opbrud. I bedste Velgaaende, omend dygtig trætte, skiltes de unge paa Nordbanegaarden Kl. 11¹⁸. Begunstiget af det herligste Vejr tilendebragtes denne Tur uden en eneste Mislyd og til alles Tilfredshed, men naar dette sidste skete — og saa billigt: 1 Kr. pro persona — skyldes det udelukkende Pastor Hillebrands kendte Energi og — Portemonnæ. *Rodemester Olsen.*

Ordруп. St. Andreas Kollegium afholdt, som annonceret, Torsdag d. 1. Juli den højtidelige Afslutning af Skoleaaret. For en meget talrig Forsamling holdt Hr. Pastor Menzinger et overordentlig oplysende og tankevækkende Foredrag om Realfagenes Dannelsesværdi; det var særlig den Nytte, Fag som Naturhistorie og Fysik har for Aandsudviklingen, Taleren kom ind paa. Til Slut henvendte Pastor Menzinger nogle hjertelige Afskedsord til de 10 Realister og de 6 Studenter: Kai Benzon, Søren Opffer og Poul Willems af klasisk-sproglig og Bernhard Husson, Preben Wenck og Rolf Ørum af matematisk Retning. Efter Præmieuddelingen og den sidste Sang traadte Hr. Professor Wenck frem og udtalte en hjertelig Tak til Kollegiets Lærere for den Samvittighedsfulds Skyld, hvormed de opfyldte deres ansvarsfulde Gerning. Til Slut besteg den højærværdigste Biskop Talerstolen og lagde Disciplene paa Sinde ud fra nogle af de bedste af den gamle la-

tinske Digter Horats's Sententser aldrig at glemme alt det gode, de havde lært paa Skolen.

— Den smukke gamle Villa Mariabo var smykket til Fest i Mandags, da Baronesse Beaulieu fejrede sin 90 Aars Fødselsdag. Guirlander og Flag smykkede Hovedindgangen, og Blomster af Aarstidens rigeste Flor kantede Trapper og Gange. Den gamle Baronesse begyndte sin Dag paa den vante Vis i det lille blomsterduftende Kapel, hvor hun nu i en lang Aarrække Morgen efter Morgen har overværet den hellige Messe og modtaget den h. Kommunion. I Løbet af Dagen strømmede Telegrammer, Breve og Blomsterhilsener ind; en prægtig Rosenkurv blev sendt fra Hs. kgl. Højhed Prins Valdemar, ligesom Hds. Maj. Enkedronningen og Biskop Joh. v. Euch sendte telegrafisk Hilsen. Ved Et-Tiden kom Hds. kgl. Højhed Prinsesse Margrethe og dennes Hofdame, Frk. Ramsing; Prinsessen overrakte Baronessen sit Fotografi med egenhændig Underskrift. Efter at den nærmeste Slægt havde aflagt Besøg, sluttede Dagen med sakramental Velsignelse i Kapellet, efterfulgt af Te Deum. — Ja, der var al god Grund til at synge Lovsang for det lange rige Liv, som nu har naaet en af de sjældne Mærkestene, et Liv, som har været til Opbyggelse og Velsignelse for mange og forhaabentlig vil blive det længe endnu.

H. U. R.

Holland. Paa Marias Besøgelses Fest, d. 2den Juli, fejrede den nederlandske Dominikanerprovins sit 400 Aars Jubilæum. Allerede i 1232 havde Prædikebrødrenes berømte Orden holdt sit Indtog i Landet for efter Pavens Ønske at opfordre Riddere og frie Mænd til Korstog. De vandt hurtigt Yndest hos haade høje og lave, og deres Klostre blomstrede frem overalt. Endnu dannede de dog ikke en selvstændig Ordensprovins, men var en Del af den saakaldte teutonske Provins, der ogsaa omfattede Tyskland og det nuværende Belgien; men paa ovennævnte Datum i Aaret 1515 oprettede Leo X den nederlandske Provins. Den har, som før omtalt her i Bladet, særlig Interesse for os Danske, da det er fra den, at de Dominikanerpatre udgaar, som nu paa ny indfører Ordenen i vort Fædreland. Maatte den Dag komme, da den ærværdige Orden atter maa blomstre her iblandt os som fordem, saa Provinsen *Dacia* kan genoprettes, den, der havde sit Centrum i Provincialhuset i Roskilde, paa det Sted, hvor nu »det adelige Jomfrukloster« ligger.

Østerrig. I Følge *Reichspost* er det i forrige Nummer af Ugebladet meddelte Forlydende, at Fyrstbiskop Endricci af Trient skulde være fanget og ført til Innsbruck, i Uoverensstemmelse med de virkelige Forhold. Statholderen over Tirol og Vorarlberg har nemlig efter Forespørg-

sel tilsendt *Priester-Rechtsschutzverein Deutsch-Tirols in Innsbruck* følgende Oplysning: »Fyrstbiskoppen af Trient opfylder siden som før thindret sit Embedes høje Pligter, og alle om ham i Omløb værende Rygter mangler ethvert Grundlag.«

— *Berlingske Tidende* meddeler forrige Lørdag efter *Østsjællands Folkeblad*, at Diakon, cand. jur. Jacob Olrik, tidligere Byfogedfuldmægtig i Køge, den 30te Juni er blevet præsteviet i Innsbruck. Paa Grund af Krigstilstanden foregik Højtideligheden i den største Stilhed. Dagen efter, den 1ste Juli, holdt den nye Præst sin første Gudstjeneste for Søstrene i Den evige Tilbedelsesorden. Hr. Olrik rejser med det første til Polen og kommer senere en Tur til Danmark. Derefter tager han en Tur til Bern for at læse til Doktor i Kirkelig Retsvidenskab. Her vil hans juridiske Kundskaber noget lette ham Studiet. (Det er naturligvis ikke i Bern, men i Rom, at Pastor Olrik skal studere *jus canonicum*. N. H.)

Schweiz. Ogsaa i Schweiz drøftes nu Muligheden af at ansætte en diplomatisk Udsending ved Vatikanet.

Rusland. Bladet *Rousskoïé Slovo* bringer en Del interessante Meddelelser om de Friheder, som Katholikkerne i Polen fremtidig vil faa. For de katholske Præsters Vedkommende nævnes særlig følgende Punkter: 1) De katholske Præster opnaar Ret til ikke blot at prædike i Kirkerne, men at organisere religiøse Samtaler og Foredrag i andre Lokaler. 2) De katholske Biskoppers Rettigheder udstrækkes saaledes, at de allerede nu kan udøve Myndighed over Katekismusundervisningen i Skolerne og over Seminarieundervisningen. 3) Præsteskabet faar Ret til at indrette Bedesale i Privathuse og der fejre deres Gudstjenestes Ceremonier paa transportable Altere. 4) Endelig opnaar det katholske Præsteskab Ret til at erhverve urørligt Gods og Grundejendomme i Overensstemmelse med de Love, der gælder for Privatfolk. (Blot de gode Løfter maa gaa i Opfyldelse! N. H.)

Rom. Da ogsaa danske Dagblade oftere bringer mer eller mindre fantastiske Beretninger om Pavens Meninger og Udtalelser angaaende Krigen, kan det være gavnligt at høre følgende Uddrag af en Spidsartikel i *Osservatore Romano*: »For at gøre Ende paa enhver vilkaarlig Fortolkning af den Hellige Stols Mening tror vi ikke at burde forbigaa i Tavshed den Beretning om en udenlandsk Journalists Samtale med Benedikt XV, som har været offentliggjort af *Corriere della Sera*, og som allerede har været optrykt og kommenteret i forskellige Aviser. Vi tror det heldigt at minde alle og enhver om den væsentlige Forskel, der er paa den Hellige Stols offentlige og officielle

Dokumenter paa den ene Side og Privatmeddelelser paa den anden Side; disse sidste vækker uheldigvis fra Tid til anden en vis Opsigt. Den Hellige Faders Mening med Hensyn til den europæiske Konflikt kan ikke være underkastet nogensomhelst Tvivl, thi den har gentagne Gange været udtrykt klart nok i hans mangfoldige pavelige Dokumenter, saasom hans første Rundskrivelse af November 1914, hans Juletale til Kardinalkollegiet, hans Konsistorialtale d. 22de Januar 1915, hans talrige Breve til Kardinaler og Prælater og endelig hans Brev af 25de Maj til den højærværdigste Alderspræsident for det Hellige Kollegium. Alle disse Dokumenter er offentlige og officielle og afspejler paa det nøjeste Pavens og den Hellige Stols Mening, hvorfor selvfølgelig denne fuldtud tager Ansvar for dem. Hvad angaar de andre Offentliggørelser, altsaa de private, med hvilke vi ved forskellige Lejligheder har set os nødsagede til at beskæftige os, saaledes den, som nu foreligger, da kan de selvfølgelig indeholde adskillige Unøjagtigheder, hvad de i Virkeligheden ogsaa gør.»

Asien. Mgr. *Prud'homme*, Apostolisk Vikar for Laos (Indokina), skriver i et Brev, dateret Oubonne, 18de Februar 1915, følgende mærkelige Historie om Klostersøsteren *Monica Chui* (paa Dansk betyder Chui »Hjerte«). »Vi har siden d. 29de September 1914 en lille stigmatiseret her i Oubonne. Hun lever ene og alene af den hellige Hostie. Ethvert andet Fødemiddel forvolder hende stærke Blodopkastninger. . . Paa de almindelige Dage arbejder og følger hun Kommunitetslivet som alle de andre. Men fra d. 4de December er hun hver Fredag Aften, hele Lørdagen og indtil Søndag Morgen som naglet til et Kors. Søndag Morgen staar hun op, vasker Blodet bort, som bedækker hendes Ansigt, Hænder, Fødder og Side og gaar saa til Kommunion i den hellige Messe. Naar man de andre Dage ser hende komme og gaa, kan man ikke skelne hende fra hendes Medsøstre undtagen ved den Ro og Enfold, der er udbredt over hende. Her gengiver jeg i forkortet Form den Redegørelse, hun paa min udtrykkelige Befaling har givet mig. »Henimod d. 20de September, paa det Tidspunkt, da jeg modtog den sidste Salvelse, og da man troede, jeg var døende, var jeg mindre nedbrudt af Sygdom end af Rædsel. . . Jesus viste sig for mig, opfyldt af den højeste Harmen imod den syndige Menneskeslægt. Den hellige Jomfru var uudsigelig sorgfuld over Syndernes Fordømmelse, og hendes Ansigt var overstrømmet af Blodtaarer. Imidlertid saa jeg et grufuldt Slag, i hvilket Menneskene slog hverandre ihjel i hundrede Tusindvis. . . Min Forfærdelse var saa stor, at jeg faldt hen i en fuldstændig Kraftsløshed. Men mit Hjerte bad dog: »Barmhertighed

med Synderne!« Jesus svarede mig da: »Hvis i det mindste nogen vilde paatage sig at gøre Bod for Synderne, vilde jeg tilstaa en Udsættelse. Men hvem vil samtykke heri?« Paa dette Spørgsmaal, som jeg hørte to Gange, vovede jeg at svare: »,Jeg, Herre, hvis du finder mig værdig dertil!« — Monica Chui lider frygteligt; men hendes Ydmyghed og hendes Lydighed er fremragende. Efter hendes Udsagn synes Christi Vrede allerede at være dæmpet noget, men den hellige Jomfrus Sorg er endnu stor, om end Blodtaarerne ikke mere rinder ned over hendes Ansigt.

Præsteeksercitier.

Præsteeksercitier agtes afholdt paa St. Andreas Kollegiet fra Mandag Aften d. 9. August indtil Fredag Morgen d. 13. August. Pater Kolb, S. J., har lovet at lede dem. Anmeldelse om Deltagelse bedes snarest sendt til P. Rektor Droste, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund.

København, d. 6. Juli 1915.

Det Apostoliske Vikariat.

Brevkasse. Til en *Indsender*. Deres Indlæg angaaende Omstøbningen af de tyrolske Kirkeklokker til Ammunition kan jeg ikke optage i Ugebladet. De nationale Modsætninger er for Øjeblikket saa stærke, at enhver Diskussion, der yderligere kunde tænkes at fremhæve disse, helst bør undgaas. N. H.

— Til en *anden Indsender*. De er forarget over en fransk Prædiken, holdt i Nötre-Dame Kirken i Paris. Dem maa jeg svare som ovenfor, at Øjeblikket til Drøftelse af Sager, der kommer ind paa nationale Omraader, ikke er opportunt. Saa meget tør jeg maaske tilføje, at hverken det af Dem meddelte Prædiken-Brudstykke eller ovenomtalte østerrigske Anvendelse af Kirkeklokker rent personlig tiltaler mig. N. H.

Den katolske Højskole.

Friluftsmøde i Roskilde Søndag d. 11. Juli 1915. Mødested: Roskilde Banegaard Kl. 2. (Tog fra København Kl. 1¹⁰); efter et kort Besøg i St. Laurentii Kirke spadseres langs Fjorden til **Roskilde Højskole**, hvor der Kl. 3 drikkes Kaffe med Brød. Kl. 3²⁰ Foredrag af Højskoleforstander Th. Bredsdorff. Kl. 4 beses Skolen og Haven. Derefter spadseres atter tilbage til **Andagten i St. Laurentii Kirke Kl. 6**, hvorefter den medbragte Mad spises i Søstrenes Have (eller i Forsamlingshallen); hertil serveres Te.

Billetter à 50 Øre (alt indbefattet) faas: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3; Hoffmann & Søn, Købmagergade 48; René-Lassen, Hans Bogbinders Allé 4; Redaktør, cand. mag. Niels Hansen, Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund og hos Sognepræsten i Roskilde. Tog fra Roskilde Aften Kl. 8², 9⁵² og 10¹².

Billetsalget slutter Fredag d. 9. Juli.

Nye Bøger.

Et Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk. Af J. von den Driesch. Paa Dansk ved F. R. 35 Øre.

Peter Lippert: Hvad er katolsk? Ved L. G. 25 Øre.

Bibelhistorie til Skolebrug. Ved Niels Hansen. 2. Oplag. 2 Kr. Af 1. Oplag haves endnu en Rest, som sælges for 1 Kr. pr. Stk. **NB.** De to Udgaver kan udmærket benyttes samtidig.

Vor Frue Psalter. Ved J—n. J—n. 50 Øre.

Kirkelig Kalender.

11. Juli.	7. Sønd. eft. Pintse.	18. Juli.	8. Søndag eft. Pintse.
12. —	Mand. Johannes Gualbertus, Abbed.	19. —	Mand. Vincents af Paul, Bekender.
13. —	Tirsd. Anacletus, Pave og Martyr.	20. —	Tirsdag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.
14. —	Onsd. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.	21. —	Onsd. Praxedes, Jomfru.
15. —	Torsd. Kejser Henrik, Bekender.	22. —	Torsd. Maria Magdalena, bodfærdig.
16. —	Fred. Karmelfest.	23. —	Fred. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. —	Lörd. Alexius, Bekender.	24. —	Lörd. Vigiliedag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 12. Julii) hora quarta cum dimidia.
Secretarii vice fungens.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Stille Messe. Højmesse Efterm.
m. Præd.

Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5).....	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 7 ¹ / ₂	» -	» -
Mariibo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Nakskov (St. Franciscus Kapel).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» 2

St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

Hjertelig Tak for modtagne Gaver til *Feriebørnene. 41 Piger er draget afsted.*

Den til Fordel for **Feriebørnene bortloddede Lyседug** er vundet paa *Gul Nr. 98.*

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenogsgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 29.

Søndag den 18. Juli.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Trosmotiver hos anderledestroende. — Grundstensnedlæggelse til Sakramentskirken paa Nørrebrogade. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Roskilde. Norge. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

264.

Hvad skal jeg gøre?

Husholderen, som Evangeliet (Luc. 16) taler om, var kommen i en meget slem Situation. Pludselig og uforberedt skulde han aflægge Regnskab for sin Husholdning. Han siger saa ved sig selv: »Hvad skal jeg gøre?« Han overvejer og finder en Udvej. De Midler, han anvender for at komme til sit Maal, er ulovlige og umoralske, men hans Snildhed og Klogskab er paa en Maade beundringsværdig.

Klogskab er en stor og praktisk Dyd, som vi har Brug for i det daglige Liv, men som vi — Lysets Børn — særlig skulde øve paa overnaturligt Omraade. Vil vi ikke ligne et Fartøj uden Styrmand, saa bør Klogskab lede og styre os i alle Ting. Næsten ved hvert Skridt er vi da nødte til at sige: »Hvad skal jeg gøre?«

Gud har givet os Forstanden. Denne herlige Gave maa vi ikke ringeagte, men bruge den til især i Troens Lys at finde og vælge det i vor Gøren og Laden, der fører os til vort Livs Haab. Vor Forstand ligner vort Øje, medens den guddommelige Aabenbaring er som et herligt Teleskop. Man lukker ikke Øjet for at se bedre gennem Kikkerten.

Saa skal vi i alle Ting have Gud for Øje, hvilket jo er vort Livs Haab. Vi er skabte for Gud, for Himlens evige Lykke. Den, der ikke vil komme bort fra den rette

Vej, glemmer ikke Maalet, som han skal naa. Gode Grundsætninger og faste Vaner skal derfor styre vore Skridt, ellers faar Stemninger Overtaget, og vi ledes da af Øjeblikkets Luner. Frejdige Stemninger kan gøre Dydens Vej let og behagelig, og det er godt saa at skynde sig frem; men aldrig bør mørke og triste Stemninger sagtne eller standse vore Skridt. Saa gælder det om at holde fast ved de gode, faste Grundsætninger og Vaner.

Vi bør ogsaa lære at skelne mellem Hovedsagen og Bitingene. Ikke alt har samme Vigtighed og Betydning. Tag først og fremmest det, der er nødvendigt, og lad det ligge, der kun tager Tiden fra dig og spilder dine Kræfter.

Er vi klare over det nødvendige og væsentlige, saa skal vi ogsaa gøre Brug af givne og passende Omstændigheder; de kan bringe os stor Nytte. Ikke enhver Tid er belejlig, ikke enhver Stemning er lige god, ikke hvert Sted er passende. Den rette Maade kan gøre meget. Har vi en Plan, saa skal vi overveje, om den er god, og om det er klogt at udføre den under de givne Omstændigheder.

Ligeledes maa vi skelne mellem Indbildning og Virkelighed. Indbildningskraften og vore Ønsker følges gerne ad og fremstiller mangt og meget anderledes, end det er. Der er stor Forskel mellem Skin og Virkelighed. Ikke alle Personer og Ting er det, de ved første Øjekast synes at være.

Den kloge Mand bedømmer alle Ting rigtigt. At gøre et stort Nummer ud af Smaating er det samme som at gøre en Myg til en Elefant eller skyde efter Fluer med Kanoner. At undervurdere vigtige Ting vidner om Mangel paa Indsigt og Klogskab. En Ørn kan ikke flyve med Fluevinger.

Det er godt at kende det daglige Liv og dets Fremtoninger. Der er dem, der har erhvervet sig uhyre mange Kundskaber om de mest ophøjede Ting, men fordi de ikke kender Livet omkring sig, tager de fejl ved hvert Skridt, de gør. For at komme gennem Livet er det nødvendigt ikke blot at se op til Himlen, men ogsaa ned paa Jorden. Hver Dag, der gaar, gør vi nye Erfaringer. Af Erfaringen skal man blive klog, men der er dem, der kun bliver kloge af Skade.

Først bør man tænke og overveje og saa handle. Den ubesindige falder med Døren ind i Huset; thi alle dumme er dristige. Overvej, men undgaa Grublerier. Et Korn Klogskab er bedre end et Centner Spidsfindigheder. Alt for fine Spidser knækker let.

Hvad skal jeg gøre? I alle Ting lad dig føre af Klogskabens Dyd. Den er efter Thomas af Aquinos Ord Sjælens Øje. Og den h. Bernard siger, at den »holder Roret og styrer Fartøjet paa Farten gennem Livet«. P. S.

Trosmotiver hos anderledestroende.

Af Prof. Dr. *Joseph Vordermayr.*

Frelserens længselsfulde Ønske i hans Afskedstale (Johs. 17, 22—23), at alle maatte blive eet, er des værre ikke blevet opfyldt. Mængden af dem, der kalder sig Kristne, frembyder snarere et Billede paa sørgelig Splittelse: Konfession staar mod Konfession, Kirke mod Kirke — og dog kan kun een være Kristi sande Kirke. Det er et trist Billede at betragte, og den eneste Trøst er, at der er stor Mulighed for, at Tilhængerne af de religiøse Vranglærdomme handler i »god« Tro og derfor ikke har nogen personlig Skyld.

Den, der omhyggeligt har prøvet de forskellige kristne Konfessioners Værd og klart har erkendt den katholske Kirkes Sandhed, spørger maaske ofte med Forundring sig selv, hvordan det er muligt, at utallige Mennesker, deriblandt fremragende og kundskabsrige Mænd, kan holde fast ved Vranglærdomme, hvis Usandhed nemt maatte kunde indses, og ikke kan naa frem til den katholske Sandhed. Men deres sørgelige Fejltagelse forekommer os mere undskyldelig, naar vi forsøger at forstaa den ud fra dens Oprindelse og dens Motiver.

Det er af psykologisk og apologetisk Interesse at undersøge Motiverne til Vrangtroen, og det saa meget mere, som vi derved lærer den Tankernes Vej at kende, som vi vel ogsaa vilde have fulgt, hvis ikke Guds Naade havde vist os Sandhedens Vej. Vi skal altsaa lære de Grunde at kende, som bestemmer Ikke-Katholikker til at holde fast ved deres Tro og deres Kirke, og Kendskaben til disse Grunde vil faa os til at se, hvorledes det kan være muligt for dem at forblive i »god Tro«. Det maa dog bemærkes, at der her kun er Tale om saadanne vrangtroende, der fra deres Barndom tilhører et fejlende Trossamfund, ikke om dem, der letsindigt har forladt den katholske Sandhed. Ligeledes er der kun Tale om dem, der virkelig tror og med inderlig Tilslutning er deres religiøse Samfund hengivne.

Hvilke er nu de Grunde, der bestemmer vrangtroende af nævnte Art til at regne netop deres Kirke for den sande

og forblive i den? Man kan ret træffende skelne mellem to Slags Grunde: De, der foranlediger Mennesker til at træde ind i en bestemt Kirke, og de, der faar dem til ogsaa i modnere Aar at forblive i denne.

1. Den vigtigste Grund, baade til at træde ind i og forblive i en bestemt Konfession og Kirke, er den, at det enkelte Menneske ikke vælger sin Religion, naar han har naaet en moden Alder, men i sin tidlige Barndom faar den tildelt af andre. Barnet vokser op i denne Religion, paavirket stadig af denne og hører ikke om anden. Før Barnet rigtig ved, hvordan og hvorfor det er sket, er det blevet et fuldstændigt Medlem af sin Kirke, dets Fremtid er for det meste afgjort i religiøs Henseende.

Denne saa at sige tvangsmæssige Indføren af Barnet i en bestemt Kirke er i og for sig fuldkommen berettiget, for saa vidt som det drejer sig om selve Kristendommen. Thi Kristendommen er nu engang den Religion, Gud selv har givet, og den er derfor af absolut Gyldighed. Altsaa kan der ikke komme nogen Religion ved Siden af den i Betragtning. Men af dette i og for sig rigtige Princip kommer der ved falsk Anvendelse en daarlig Konsekvens. Kristendommen er jo splittet i forskellige Kirker, som hver for sig paastaar at være den rette. Saaledes sker det, at Barnet i de falske Kirker bliver overgivet vedkommende Samfund, følgelig ogsaa Vildfarelsen, og som oftest bliver forbundet med den hele Livet.

Men naar Mennesker i vrangtroende Kirkesamfund paa denne Maade naar til et forkert Maal, kan man let indse, at det ikke kan bebrejdes dem, der saaledes er blevet ført i Vildfarelse. Man kan se det af følgende: Barnet, der ikke selv er i Stand til at tænke og undersøge, er naturligt henvist til at tro paa, hvad andre siger. Det kan derfor ogsaa, hvad Religionen angaar — ja, der endda mere end ellers — kun holde sig til, hvad andre lærer det. Fejltagelsen kan ikke være Barnets Skyld, fordi det ikke selv formaar at erkende Sandheden, og fordi man aldrig er forpligtet til noget umuligt. Endnu tydeligere ses Barnets Uskyldighed, naar man betænker, at de Mennesker, af hvem det modtager Vranglæren, netop er dem, som Gud har givet Myndigheden over Barnet; det er Forældre og Læ-

rere — og i sidste Instans Staten. Barnets troende Forældre overgav det ved Daaben til deres Kirke; de har i oprigtig Alvor ved Ord og Eksempel fremstillet deres Religion og Kirke som den eneste rette Vej til Himlen og har derved faaet Barnet til at elske denne Kirke. Senere hører Barnet det samme, og endnu mere i samme Retning, i Skolen af en Repræsentant for Kirken. Derpaa faar Barnet ogsaa Lov til at tage Del i Gudstjenesten, og selv om denne ogsaa kun byder liden Tilfredsstillelse, er Børn jo nøjsomme og tilfredse med lidt. Saaledes sker det, at den medfødte Natur og de sociale Forhold, som vi jo alle er undergivne, bevirker, at Barnet mener, at den Religion, det har lært om, er sand, og jo frommere og bedre det er, des mere tror det dette, og des fastere holder det ved sin Religion. Ligesom vi Katholikker er kommet til at tilhøre vor Kirke ved vore Forældres og Skolers Myndighed, og ligesom vi har regnet denne Myndighed for en fuldtud tilstrækkelig Garanti for vor Kirkes Sandhed, paa samme Maade er for Børn af vrangtroende Forældre disses Religion og Kirke en hellig Arv, der overgives dem gennem Forældres og Læreres Undervisning. De vrangtroendes første Tilslutning til deres Kirke kan kun være sket uden deres egen Skyld og i »god Tro«.

2. Kan man imidlertid ogsaa forudsætte god Tro, naar de vrangtroende har naaet den Alder, da de selv kan dømme og ikke behøver at støtte sig til andres Udsagn? Findes der Grunde, der kan undskylde, at de bliver i deres Vildfarelse?

Forud være bemærket, at der ikke kan gives en positiv Retfærdiggørelse af den fejle Tro og af Menneskers Vedhængen ved den. Alligevel tør man dog antage, at der kan findes subjektive Grunde, for hvis Skyld man ogsaa hos voksne kan undskylde deres Forveksling af Vranglære og Sandhed eller i alt Fald mene, at de ikke forsynder sig svært derved.

Først og fremmest kan man sikkert forudsætte god Vilje hos dem, der, efter at de er ophørt med at modtage den religiøse Børnelærdom, slet ikke mere tænker over Spørgsmaalet om deres Kirkes Sandhed, enten af Mangel paa Tid eller af Mangel paa Forstaaelse, men holder fromt

fast ved det, man har lært dem i deres Barndom, og omtrent holder sig til Bibelens Ord: »Salige er de, som ikke ser og dog tror.« Der findes sikkert adskillige saadanne vrangtroende, der uden mindste Uro i Samvittigheden holder fast ved deres Tro.

Saa er der andre, der ved og betænker, at deres Kirkes Sandhed ikke er uimodsagt, og som ikke helt formaar at forjage den Tanke, at maaske en anden Kirke kunde være den sande. Hvis denne Tanke, denne Tvivl om deres Tros Sandhed ikke er altfor stærk, kan der ogsaa for disse vrangtroende gives Grunde, der undskylder deres Forbliven i deres egen Kirke. Virkelig dømme om hvert Menneskes Skyld eller Uskyld kan kun Gud; men det synes dog, som om man i mange Tilfælde i alt Fald kan forudsætte Muligheden af, at den paagældende er uden Skyld, særlig paa Grund af de ved Opdragelsen indprægede Fordomme. Mange slaar sig til Ro med den Tanke, at det vel overhovedet ikke mere er muligt at fastslaa, hvilken Kirke der er den sande, da der jo i Aarhundreder har været forskellige Kirker, som alle hver for sig paastaar at være den rette, og at Gud derfor kan og skal æres af hver enkelt Kirke, som denne holder det for rigtigt. Andre ser ganske vist i en anden Kirke end deres egen noget, der i Følge Bibelen synes at være Kendetegn paa den sande Kirke; men det foruroliger dem ikke videre, fordi der til Gengæld i deres egen Kirke er andre Ting, der bedre passer dem og mere tiltaler dem. Mange har læst, at Stifteren af deres Kirke havde Egen-skaber, der kun daarligt passede for en saadan Mand; men de bryder sig ikke derom, idet de mener, at Beretninger af denne Art er usande og opstaaet ved Forvanskninger fra fjendtlig Side, ligesom Thologerne ofte har godtgjort deres Kirkes Sandhed. Saadanne Tanker kan virke beroligende paa mange, der ikke selv kan gaa til Bunds i Sagen, og bevirke, at de slet ikke føler nogen større Tvivl. Men kan Vrangtroen ogsaa undskyldes derved? Der er sikkert Mulighed derfor, og vi kan kun glæde os, hvis det er Tilfældet; thi der er vist overordentlig mange Kristne, der ikke formaar at trænge frem til fuldstændig Klarhed og derfor bliver i Vildfarelsen.

Der er endelig endnu en Klasse af vrangtroende, som

særlig maa komme i Betragtning paa Grund af deres Motiver. Det er dem, der i Følge deres Kald hengiver sig til et nøje Studium af deres Konfession og deres Kirke, og som dog troende bliver i den og bestyrker andre i den samme Tro. Er det da ogsaa muligt at tale om »god Tro« hos disse Mennesker? Vi tror at kunne anse ogsaa disse vrangtroendes Motiver for forenelige med god Tro, i alt Fald principielt. For det første fører et Studium som deres ikke altid til en kritisk udtømmende Forstaaelse af de religiøse Spørgsmaal. Desuden er de forskellige Kirkers Lærebøger selvfølgelig afstemt i den konfessionelle Tone, naar der er Tale om Stridspunkterne; Sandheden om den Kirke, de bekæmper, er ikke altid let at finde deri. Studiet er kort sagt ikke afgørende for Sandheden. Men selv hos intelligente Mænd, som alvorlig vil prøve deres Barndoms Tro og har den bedste Vilje til ogsaa at se den anden Kirke lige i Øjnene, kan man finde Undskyldning for deres Forbliven i Vildfarelsen. Afgørelsen maa da tilskrives den Indflydelse, som Vilje og Hengivenhed har paa Forstanden. Selv den klogeste Mand formaar ikke, hvis han er religiøst anlagt, at forjage Kærligheden til den Tro, han har arvet fra sine Forfædre. Viljen bliver ogsaa paavirket af den personlige Stolthed, der ikke kan finde sig i en Bekendelse af Vildfarelsen, saa vel som af den konfessionelle Fællesbevidsthed, der vægter sig ved at anse sig selv for falsk. Saaledes formaar selv en viis Mands Forstand næsten ikke at fatte, at hans Ungdoms religiøse Ideal er et Blændværk; Vilje og Kærlighed til Barndomstroen fører ham ad Veje, som han ellers ikke betræder; hans Bliks Klarhed er ham berøvet, og derfor synes han, at det falske er sandt og det sande falsk. Man tør vel ogsaa paa det religiøse Omraade tale om Suggestion. Hvad der stadig bliver sagt til en, eller hvad man af Hengivenhed for en bestemt Sag stadig gentager for sig selv, det tror man til sidst oprigtigt paa, endogsaa uden eller mod Fornuftens Grunde. Ungdomsidealet bringer selv den bedste Forstand under sit Aag.

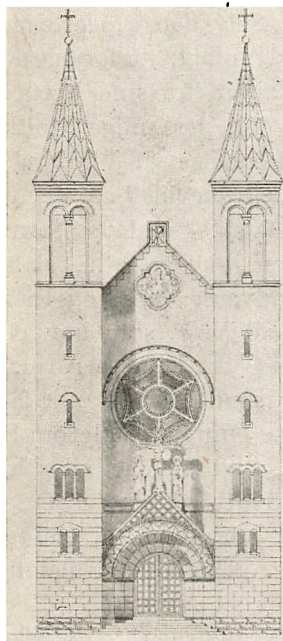
Vi ser altsaa, at selv om Vrangtroen af objektive Grunde aldrig lader sig paavise som Sandhed, kan der findes subjektive Grunde til denne Tro, der undskylder

dens Tilhængere. Det religiøse Menneskes Hengivenhed lader sig ikke mere skille fra det kære Ungdomsideal; Hjertet sejrer over Forstanden, saa denne kun ser paa den tilvante Maade og ikke forstaar, som Alban Stolz siger, »at skille den tillærte Form fra Ideen«.

Derfor maa Fordømmelsen vel træffe Vranglæren i sig selv, men ikke det Menneske, der fromt og troende befinder sig paa Vildfarelsens Vej. I Guds Øjne staar vildfarende, der sætter sin Tro højt, endogsaa højere end den, der vel ejer Sandheden, men ikke agter den.

(Efter »Katholische Kirchenzeitung«.)

Grundstensnedlæggelse til Sakramentskirken paa Nørrebrogade.



Vejret var efter Omstændighederne helt godt, da Højtideligheden i Anledning af Grundstensnedlæggelsen tilden nye Kirke paa Nørrebrogade Fredag den 9. Juli Kl. 11 Formiddag tog sin Begyndelse. Skønt ingen egentlige Indbydelser var udgaaet, havde dog et Par Hundrede Mennesker givet Møde paa Byggepladsen, hvor et smukt, med Grønt og Dannebrogslag smykket Telt var oprejst; herunder var anbragt et stort Trækors paa det fremtidige Højalters Sted samt et Alter med Krucifiks og Lys. Blandt de tilstedeværende bemærkedes, foruden en hel Del af de københavnske Præster, Hds. kgl. Højhed Prinsesse Margrethe med Hofdame. Rundt omkring i de høje Huses Vinduer og Altaner og i Gaardsrummene havde desuden en Mængde interesserede Tilskuere taget Plads.

Ritualet for Grundstens-

nedlæggelsen er ret vidtløftigt, men indeholder en Række smukke Bønner og Salmer. Den smukkeste af dem alle er vistnok selve den, som Biskoppen beder, idet han nedlægger Grundstenen paa dens Plads i den vaade Kalk. Den lyder saaledes: »I Troen paa Jesus Christus nedlægger vi denne Hovedsten i denne Grundvold i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, for at den sande Tro maa blomstre her og Guds frygt og den broderlige Kærlighed; lad dette Sted være indviet til Bøn og til at paa kalde og lovprise den samme vor Herres Jesu Christi Navn, han, som lever og regerer med Faderen og den Helligaand, Gud i alle Evigheders Evighed. Amen«.

Under Grundstenen nedlagdes en Glascylinder, indeholdende de fleste af vore Mønter, et Eksemplar af Berlingske Tidende, et almindeligt og et Pragteksemplar af Ugebladet samt et Pergamentsdokument; dette sidste oplæstes af Hr. Pastor v. d. Kettenburg og havde følgende Indhold:

»I den allerhelligste Trefoldigheds, Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen.

I Aaret 1884 d. 19. Marts begyndte Pastor Anton Neuvel, Præst ved St. Josephs Hospital i København, en »Femøres-Subscription« til Fordel for en Sognekirke, Skole og Præstebolig for Nørrebro. Efter nogle Ugers Forløb var der samlet 100 Kr., og i 1890 var Indsamlingen vokset til 18000 Kr.

Den 12. Maj 1890 købte Pastor Anton Neuvel, i Ans-gars-Stiftelsens Navn, Ejendommen Matr. Nr. 36. a. 2. Nørrebrogade 27 for 140.000 Kr. Grunden var 3580 □ Alen (= 1410 $\frac{1}{2}$ m²) med 46 $\frac{1}{2}$ Alen (= 29,19 m.) Façade mod Nørrebrogade. Ejendommen gav i aarlig Leje 6000 Kr. Paa en Del af Grunden, og med 26 Alen (= 16,3 m.) Façade, blev der i 1900 opført en 5 Etages Bygning for ca. 185.000 Kr. med Butikker og Lejligheder; i Side- og Baghus indrettedes Skolelokaler til foreløbig Udlejning. Grunden og Bygningens Værdi i 1915 er ca. 330.000 Kr.; herpaa hviler en Retsgæld af 123.000 Kr., hvoraf 27.000 Kr., som forrentes med 4 $\frac{0}{10}$, efter Rentenyderens Død tilfalder Nørrebros Kirke. Af Ejendommens Midler er der til Driften af den i Oktober 1906 oprettede Folkeskole — St. Josephs Skole — for Nørrebro betalt ca. 19.000 Kr. Skolen holdes i lejede Lokaler i Griffenfeldtsgade 7. En Del af den gamle Ejendom blev staaende indtil April 1915 for efter Nedbrydning at give Plads til Sognekirken med tilhørende Præstebolig for Nørrebro.

Kirken indvies til Alterets helligste Sakramente og skal benævnes Sakramentskirken.

Kirkens hele indvendige Længde bliver ca. 25 m.

Taarnenes Højde ca. 32 m. og Kirkens og Præsteboligens samlede Grundflade ca 447 m².

Afdøde Fabrikant Johannes Hoffmann var Pastor Neuvel behjælpelig med Købet af Ejendommen, og Vejassistent L. A. Nielsen har i den forløbne Tid administreret Ejendommen. Pengene er hovedsagelig tilvejebragt ved Indsamling i Holland og Danmark samt ved Ejendommens aarlige Overskud.

Byggeplanen er udkastet af Jan Stuyt fra Amsterdam i Forening med Arkitekt Emil Jørgensen af København. Udførelsen af Bygningsarbejdet er overdraget Murmester A. V. Günther af København.

Alt til Guds Ære og Sjælenes Frelse.

I Herrens Aar 1915, Fredag den 9. Juli, de hh. Martyrer af Gorkums Mindedag, under Pave Benedikt XV's Pontifikat og under Kong Christian X's Regering har Biskop Johannes von Euch, Apostolisk Vikar for Danmark og Island, højtidelig indviet og nedlagt denne Grundsten.

Dokumentet underskrevet af Biskoppen, Pastor Neuvel, Prinsesse Margrethe, Vejassistent Nielsen, Arkitekt Emil Jørgensen, Pastor Braun, Fabrikant Herm. Hoffmann, Grosserer Osterhammel, Tømrermester Thygesen og Murermester A. V. Günther.

Efter at den højærværdigste Biskop derpaa havde gaaet om og bestænket alle Fundamenterne med Vievand, traadte han frem i Teltets Aabning og holdt følgende Tale: »I September 1891 lagde jeg Grundstenen til Rosenkranskirken og udtalte da Haabet om, at der snart skulde rejse sig Kirker paa Øster-, Nørre- og Vesterbro. Mange mente, det var altfor optimistiske Forhaabninger, men det omvendte har snarere været Tilfældet; thi vi har faaet langt flere Kirker, end jeg dengang turde haabe, og nu i Dag har jeg nedlagt Grundstenen til en ny Sognekirke for de talrige Katholikker paa Nørrebro — med Tak til Gud, der i saa rigt Maal har ladet vore Forhaabninger blive til Virkelighed. Det er med de samme Bønner og Ceremonier, denne Grundsten er nedlagt, som blev anvendt, da Grundstenen nedlagdes til vore herlige Domkirker i Roskilde, Viborg, Aarhus og andet Steds. Vi ved saare vel, at Gud selv ikke trænger til vore Kirkehuse, men vi Mennesker kan ikke undvære dem; thi kun gennem mange Trængsler kommer vi ind i Guds Rige, og i Kirkehusene gydes Religionens Balsam ind i vore Sjæle. Der rinder de levende Vande, der rækkes os Livets Brød, der slutter Mand og Kvinde Pagt for hele Livet, og herfra bæres vi ud til den sidste Hvile indtil Opstandelsens Dag. Men især er vore Kirker ærværdige, fordi vor Herre og Frelser der virkelig

og væsentlig er til Stede. Ved Siden af Kirken vil der forhaabentlig vokse en Folkeskole op, en Virksomhed, den katholske Kirke altid har lagt overordentlig stor Vægt paa. Til Slut vil jeg saa tilønske Guds Velsignelse til det store Arbejde; thi hvis Herren ikke bygger med, bygger Bygningsmændene forgæves. Her er rejst et Krucifiks som Tegn paa, at al vor Frelse kommer fra Jesus, og at der udenfor Korset ingen Frelse er. Men vi stoler ogsaa paa, at alt, hvad vi beder Faderen om i Jesu Navn, vil han give os. Og saa vil jeg endelig minde om, at det i Dag er Mindedagen for de 19 Martyrer fra Gorkum i Holland, af hvilke en var vor Landsmand, Franciskaneren Willehad, der under Reformationens Storme forlod Danmark; han, og de andre med, blev Martyrer for deres Tro paa Herrens virkelige Nærværelse i Alterets Sakramente. Derfor tør vi tro, at den hellige Willehad fra Himmelen skuer ned paa os, der i Dag har lagt Grundstenen til en Sakramentskirke, og at han vil bede om Velsignelse over os alle. Og Tak til alle, som har hjulpet med til at rejse denne Kirke, især til Pastor Neuvel, som i mange Aar har arbejdet baade i Holland og i Danmark for at faa denne Kirke rejst.«

Efter Talen meddelte den højærværdigste Biskop med kraftig Røst de tilstedeværende den biskoppelige Velsignelse, og hermed sluttede den smukke Højtidelighed.

Senere gav Hr. Pastor Neuvel privat nogle faa Meddelelser, som sikkert vil kunne interessere større Kredse. Saaledes fik han under selve Grundstensnedlæggelsen 1000 Kroner overrakt til Hjælp til den nye Kirke. End videre fortalte han, at Nørrebro Theater for 15 Aar siden havde villet mageskifte med ham, saaledes at han skulde bygge sin Kirke i Ravnsborggade; men da han ikke vilde det, havde man foreslaaet ham at bygge sin Kirke og saa foreløbig udleje det tomme Rum til — Theatersal. Og endelig fremdrog han ogsaa Mindet om mange afdøde Velgørere mod den nye Kirke, deriblandt Prinsesse Marie, som havde samlet mange Penge ind i Paris til Kirken.

Hvad Byggearbejdet angik, udtalte Hr. Muremester Günther Haabet om, at det inden Vinteren vilde lykkes at have Kirken under Tag. Derimod mente han ikke, at de to Kirketaarne, der bliver den nye Kirkes mest fremtrædende Prydelse, vilde kunne blive færdige før til Foraaret.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Roskilde. Den katholske Højskoles Udflugt til Roskilde og nærliggende Højskole Søndag den 11. Juli var overordentlig vellykket fra først til sidst. Saaledes kan det næsten allerede betegnes som et Held, at Toget 1¹⁰, med hvilket de fleste Københavnerne kom, var ca. 20 Minutter forsinket, da derved de fleste af Deltagerne undgik en Regnbyge, der netop varede saa længe. Fra Banegaarden, hvor bl. a. Hr. P. Kerkhoffs fra Roskilde og Frk. H. Ramsing fra København tog imod Deltagerne fra Hovedstaden, gik man lige til St. Laurentii Kirke, hvor Alteret i Dagens Anledning var overordentlig smagfuldt og kønt pyntet med lutter Roser. Organist Kerkhoffs intonerede efter et kort Præludium Salmen »Paa Sandheds Fjæld en Bygning staar.« Da man havde sunget alle Vers, begav man sig paa Vej til Roskilde Højskole, der ligger 2—3 km. Nord for Byen lige ved Fjorden i naturskønne, ægte danske Omgivelser med Udsigt over Fjorden mod Sydvest, Vest og Nord. Kl. 3¹/₂ var alle kommet hertil, hvorpaa man samledes i Højskolens Spisesal. Deltagerne, ca. 170 ialt, fordeltes ved 5 lange Borde, medens Eleverne paa Højskolen (i de tre Sommermaaneder er det unge Piger) sørgede for, at alle fik Kaffe og Brød, som Forstander *Bredsdorff* havde lovet at traktere med. Fra Kl. 4 til 4³⁰ besaa man Højskolen, ikke alle i Flok, men saaledes, at enhver kunde gaa, hvorhen han vilde i de Klasseværelser og Læsestuer, der var aabnede for Gæsterne. Disse var foruden Spisesalen, som jo alle fik Lejlighed til at bese, medens man drak Kaffe, og i hvilken der hænger Gengivelser af Joachim Skovgaards Vægdekorationer i Viborg Domkirke, Foredragssalen (med Plads til ca. 200 Tilhørere), Gymnastiksalen, et Par Klasseværelser og en »Læsestue«, hvor der findes en fortløbende Frise af Fotografier fra alle Landets Provinsbyer, forestillende bekendte, historiske Bygninger, Raadhuse, Kirker, Klostre etc. — Kl. halvfem var alle samlet i Foredragssalen, hvor ogsaa en Ungdomsförening fra Kalundborg og en Del af Højskolens egne Elever fandt Plads. Her holdt Forstander *Bredsdorff* et ypperligt Foredrag om Oplysning og Dannelselse, hvad de to Ting virkelig er, og hvad de ofte kun bliver. Han betegnede Interesse for Oplysning som Trangen til at lære at kende alt, hvad der angaar Livet, alt, hvad der angaar Mennesket selv, i hvilket, der rummedes en Verden, endnu mere uendelig end den store Verden udenom os. Gud, som har skabt Mennesket i sit Billede, vil, at alle de Anlæg, han har nedlagt

i det, skal komme til en alsidig og harmonisk Udvikling. Men mange har slet ikke lært at skatte det Mesterværk, som Gud har skænket dem i deres egen Sjæl. — Efter at Hr. Fink-Jensen havde takket for det udmærkede Foredrag, sang nogle af Højskolens Elever i det fri overordentligt nydeligt nogle flerstemmige, danske Sange. — Efter at være vendt tilbage til Roskilde samledes Deltagerne i St. Laurenti Kirke til en kort Andagt med Velsignelse. Under den sang en Herre af Menigheden Solo meget smukt *O salutaris hostia* og en dansk Salme, ligesom der af et dygtigt og veløvet, firstemmigt Kor blev sunget: *Ave Maria, gratia plena*, Organistens egen fine og stemningsfulde Komposition. — Efter Andagten opvartede Søstrene med The ved Smaaborde i deres dejlige Have med de gamle Kilder. Da Theen var drukket og den medbragte Mad spist, nødte en Regnbyge Deltagerne til at ty over i den rummelige Forsamlingsaal, hvor den lille Rest af Aftenen tilbragtes, og hvor Gæster og Værter tog en hjertelig Afsked med hinanden. De fleste Københavnerne tog hjem med Toget Kl. henad 9.

Norge. (Efter *St. Olaf*.) Den 16. Maj afgik Pastor Henrik Gerhard Klop ved Døden hos sin Familie i Nijmegen i Holland. Den afdøde, der kun blev 42 Aar gammel, var indtil i Fjor Præst i den norske Mission. Han indehavde i den sidste Tid i sit Fødehispedømme Herzogenbosch en lettere Stilling, der kunde forenes med hans helt nedbrudte Helbredstilstand. —

— Den nye Salmehog foreligger nu færdig fra Trykkeriets Side. Den præsenterer sig i et almindeligt smukt og hændigt Format og er i Omfang betydelig mindre end den gamle. Bogen udgaar fra St. Olafs Trykkeris Forlag, men Nationaltrykkeriet har besørget Trykningen. Desværre har man været uheldig i Valget af Papir, det er smukt og fint, men lidt for gennemsigtigt.

— Biskop, Dr. Fallize har atter i Aar været paa en af sine lange og meget besværlige Visitatsrejser i det nordligste Norge, i Isens og Sneens og Midnatssolens Land. Herom skriver Pastor C. Riesterer fra Trondhjem, der har ledsaget Biskoppen paa denne Rejse, livligt og underholdende, saa nogle Brudstykker af hans Beretning vil sikkert interessere ogsaa dette Blads Læsere. Han skriver saaledes: »I 53 Timer arbejdede den nordenfjeldske Dampskibsselskabs Dampner »Haakon Jarl« i Hurtigruten sig frem gennem Skærgaardens Øer og Skær i Regn og Vind og Snefog op til Tromsø, hvor Sneen endnu faldt tæt i 2 Døgn, dog uden at blive liggende. Det var den 18. Juni. Fjeldene var endnu overalt bedækkede med Sne. Men i Byen og Omegn, ligesom overalt langs Stranden og Kysten mindede

Grønsværet og de udspringende Træer om, at det egentlig var Vaar heroppe, og at Nordlandet var i Færd med at iføre sig den nye Sommerdragt til Midnatssolens højeste Dag. Pastor Snoeys stod paa Kajen for at modtage Biskoppen med Byens bedste og antagelig eneste Kalechevogn. Kirkens Klokker kimedede, medens vi kørte op til Præstegaarden, og snart kom Skolebørnene med de fineste Blomsterbuketter for at hilse velkommen til Biskoppen. Under Visitatsen om Søndagen var Kirken fyldt til Trængsel om Formiddagen og helt fuld om Eftermiddagen. Den største Del af Menigheden havde modtaget de hl. Sakramenter i Biskoppens Messe Kl. 8, og efter Højmessens meddelte Biskoppen Firmelsens Sakramente. Blandt andet kunde Sognepræsten give Biskoppen den glædelige Meddelelse, at han havde samlet Midler til at pudse Kirken op baade udvendig og indvendig, og at Menigheden havde ydet den ganske antagelige Sum af 500 Kr. dertil. Ogsaa Byens Sparekasse havde bevilget 300 Kr. i samme Øjemed. Skolen tæller over 30 Elever. — Tirsdag Middag den 22. Juni drog vi afsted til Hammerfest. Det var over Midnat da vi ankom til denne By. Vi blev modtaget af Pastor Engelsen og hans Sakristan, der begge kom ombord. I Hammerfest kan Skibene endnu ikke lægge til nogen Kaj. Færgen, som bringer os i Land, er overfyldt, men heldigvis er Vejret stille og Søen rolig. Den 23. holdt Biskoppen Visitats paa Skolen, som for Tiden har ca. 20 Elever. Ogsaa her konstaterede Biskoppen med Tilfredshed Skolens grundige Arbejde i alle Fag og ikke mindst i Religion. Den 24. var der Visitats i Kirken. Katholikker var mødt fra nær og fjern. Enkelte har endog gjort en 12 Miles Vej for at indfinde sig til Visitatsen og Firmelsen og modtage de andre Sakramenter. En god Del af Menigheden var til de hl. Sakramenter og modtog den hl. Kommunion af Biskoppens Haand Kl. 8. Flere maatte bede sig ekstra fritaget fra deres Arbejde for at kunne være til Stede ved Visitatsen og deltage i Sakramenterne. Kl. 10.30 kaldte Klokkerne til Højmessens. Regnen piskede mod Glasruderne og pladskede i Gaderne, hvor Folk ilede af Sted og søgte Ly. Dette forhindrede dog ikke Katholikkerne i at møde talrigt op til Gudstjenesten. Ogsaa anderledestroende var til Stede. Ogsaa i Hammerfest omgaas Sognepræsten med Planen om Kirkens Udsmykning og Reparation. Med stor Glæde erfarede Biskoppen, at Menighedens Kvindeforening allerede har samlet en betydelig Sum til dette Øjemed. Fredag den 25. Juni var Visitatsen afsluttet, og vi forberedte os paa Tilbagereisen samme Aften. — Først om Mandagen i Trondhjem havde vi en Fornemmelse af, at det var blevet Sommer i Landet. Termometret viste 17 Grader i Skyggen.«

Rom. *Osservatore Romano* understreger bestemt Ukorrektheden af M. Latapie's i *Liberté* gengivne, saakaldte »Interview« med Hans Hellighed Benedikt XV. Kardinal Gasparri har udtalt, at Latapie vil have haft den tvivlsomme Ære at være den sidste Journalist, som i Krigsperioden er bleven modtaget i Audiens af Hans Hellighed.

— Mgr. la Fontaine har taget Patriarkstolen i Venezia i Besiddelse og modtaget Palliet. Til hans Efterfølger som Sekretær for Rituskongregationen har Paven udnævnt Mgr. Alessandro Verde. Denne har i adskillige Aar været Troens Promotor i samme Kongregation og har i den Egenkab haft Lejlighed til at studere mangfoldige Beatifikations- og Kanonisationsprocesser; han har aflagt Beviser paa en usædvanlig Arbejdsdygtighed.

— Paa St. Peters Fest læste Paven Messe i Matilda Kapellet. Henved 150 Bestyrelsesmedlemmer fra den romerske og de andre italienske katholske Foreninger var indbudt og modtog d. h. Kommunion af Pavens Haand.

— I Anledning af Kardinal Gasparris Navnedag skænkede den Hellige Fader ham et Bryst Kors af Guld, besat med Brillanter.

Nord-Amerika. (Kanada.) Ærkebispnen af St. Boniface, Mgr. Adélarde Lonegévín, O. M. J., er nylig død. Mgr. Bruchesi, Ærkebiskop af Montreal, var hos ham, Dagen før Døden indtraf, gav ham Dødssakramenterne og talte længe med ham. Den døende udtalte sin Taknemmelighed over, at Mgr. Bruchesi havde meddelt ham, at Dødstimen var forhaanden; han ofrede sit Liv til Gud og sov næste Morgen stille hen.

Nye Bøger.

Et Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk. Af J. von den Driesch. Paa Dansk ved F. R. 35 Øre.

Peter Lippert: Hvad er katholsk? Ved L. G. 25 Øre.

Bibelhistorie til Skolebrug. Ved Niels Hansen. 2. Oplag. 2 Kr. Af 1. Oplag haves endnu en Rest, som sælges for 1 Kr. pr. Stk. **NB.** De to Udgaver kan udmærket benyttes samtidig.

Vor Frue Psalter. Ved J—n J—n. 50 Øre.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 18. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Tak. For 2 Pakker, indeholdende Bøger og Tøj, bringes herved paa de vestindiske Skolebørns Vegne en hjertelig Tak. Silkeborggade 14. E. Hemicke.

Vincentskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndag den 25de Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Efterm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirke Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at saa vidt muligt alle vil indfinde sig i deres respektive Sognekirker til Fælleskommunionen om Morgenen i Anledning af den h. Vincents' Fest.

Tak. For de modtagne to Bidrag paa 10 Kr. til Kirkekor-P. v. K.

Kirkelig Kalender.

18. Juli. 8. Søndag eft. Pintse.	25. Juli. 9. Søndag eft. Pintse. Jacobus den Ældre, Apostel.
19. — Mand. Vincents af Paul, Bekender.	26. — Mand. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — Tirsdag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.	27. — Tirsd. Pantaleon, Martyr.
21. — Onsd. Praxedes, Jomfru.	28. — Onsd. Nazarius og Fæller, Martyrer.
22. — Torsd. Maria Magdalena, bodfærdig.	29. — Torsd. Kong Olaf, Martyr.
23. — Fred. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — Fred. Abdon og Sennen, Martyrer.
24. — Lörd. Vigiliedag.	31. — Lörd. Ignatius af Loyola, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesm. Undef. holder Sønd. d. 18. Juli Kl. 7 Fælleskommunion og Onsdag d. 21. Juli Kl. 7^{1/2} Aften offentligt Møde.

Sommervejviser for tilrejsende.

(Katholske Seværdigheder i København.)

St. Annæ Kirke, Kloster og Skole paa Amager.
 St. Elisabeths Hospital paa Amager.
 Mariahjemmet og St. Knuds Kapel i Vestervoldgade.
 St. Ansgars Kirke i Bredgade.
 St. Ansgars Skoler i Bredgade.
 Rosenkranskirken og Skolerne i Boyesgade.
 Fransk Skole i Frederiksberg Allé.
 Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade.
 St. Knuds Skole i Stenosgade.
 Katholsk Bogsalg paa Vesterbro.
 Klosteret paa Amalievej.
 Klosteret paa Kastanievej.
 Fransk Skole paa Østerbrogade.
 Kirke og Kloster paa Jagtvejen.
 St. Josefs Kirke og Hospital i Griffenfeldtsgade.
 Sakramentskirken med Skole paa Nørrebrogade.
 Seminariet paa Strandvejen 91.
 St. Andreas Kirke og Kollegium i Ordrup.
 Fransk Skole med Mariabo i Ordrup.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 30.

Søndag den 25. Juli.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den ene-saliggørende Kirke. — Den evige Lampe. — Efterslet fra Pastor Moes Angreb. — Grevinde Julie Ledochowska af Sverige. — Vær ikke bange. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Hørsholm. Helsingør. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

265.

De to Vinger.

»O vidste du dog, selv paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred! Men nu er det skjult for dine Øjne.« (Luk. 19,42.) Disse Ord, som vor guddommelige Frelser under bitre Taarer henvendte til Byen Jerusalem og dens forblindede Indbyggere, har endnu stadig deres store Betydning med Hensyn til enhver forblindet Menneskesjæl, som daglig nyder godt af Guds Naade og Barmhjertighed, men dog ikke lader sig omvende og saaledes til sidst styrter ned i Fortabelsens Afgrund.

Ja, at Gud er god og barmhjertig, — det finder vi alle i sin Orden, det kan ikke være anderledes; selve Ordet »Gud« er jo beslægtet med det andet: »god«. Der er virkelig kristne Mennesker, der ikke naar længere i deres Logik, end at de kun drager *den* Slutning deraf: altsaa kan *vi* omtrent gøre, hvad vi vil, — Gud kan dog ikke nænne at forkaste os i al Evighed, Gud er jo »Kærlighed«. Men det turde være en lige saa gal Logik som Jerusalems, der raabte: »Hans Blod komme over os og over vore Børn!« — og hvorefter der tilsidst ikke blev Sten paa Sten.

Barmhjertighed fra Guds Side alene gør det nemlig ikke, thi Mennesket maa ogsaa have Barmhjertighed, Barmhjertighed med sig *selv*. Hvad Guds Barmhjertighed med os gør, kalder vi *Naade*. Men lige som en Fugl ikke kan

løfte sig fra Jorden med kun een Vinge, ligesaa lidt kan et Menneske, der har sin Fornufts Brug, naa til Himlens Salighed med Guds Naade alene; — der skal den anden Vinge til: Barmhjertighed med sig selv, d. v. s. *Medvirkning* med Guds Naade fra Menneskets Side. »Gud, som har *skabt os uden* vor Medhjælp,« siger den h. Augustin, »vil *ikke gøre os salige uden* vor Medvirkning.« Guds Naade og *vor* Medvirkning er altsaa de to Vinger, hvorpaa Gud vil, at vi skal naa op til ham; der er de to Ting, der »tjener til vor Fred«, den gode Samvittigheds Fred i dette og den evige Hviles Fred i det andet Liv.

»*Uden mig kan I intet gøre*«, siger Frelseren (Joh. 15,5.) d. v. s. min Naade er eder uundgaaelig nødvendig. Men han har ogsaa sagt: »*Ikke enhver, der siger til mig: Herre, Herre! — skal indgaa i Himmerige, men den, som gør min Faders Vilje, som er i Himlen, han skal indgaa i Himmerige.*« Uden *Medvirkning* fra dets egen Side kommer Mennesket til at ligne Jerusalems troløse Indbyggere, der nok ventede sig en Messias, en Frelser, men en Frelser efter deres eget Hoved, en Frelser, der skulde hjælpe dem ud af al Elendighed, uden at de selv rørte en Finger. Men »*Ethvert Træ, som ikke bærer god Frugt, skal omhugges og kastes i Ilden.*« (Math. 3,10).

Af vore egne Kræfter og Evner kan vi ikke bære god Frugt: Guds Naade er den *første* Betingelse for en god Høst i det Hinsides. Men den *anden* Betingelse er vor Medvirkning, d. v. s. at vi følger Lyset oven fra, den overnaturlige Erkendelse, og sætter Guds Vilje og Velbehag i vor *egen* Viljes Sted uden at give efter for vore Lyster og Tilbøjeligheder. Det er dette, jeg kalde for at flyve paa to Vinger.

Der kom engang til den h. Bernhard et ungt Menneske, som i længere Tid havde levet i en syndig Vane, derefter omvendt sig, men nu atter var falden tilbage i den gamle Synd. Han havde tabt alt Modet og troede aldrig mere at kunne rejse sig. Men St. Bernhard trøstede ham og paalagde ham blot til Ære for den helligste Treenighed at afholde sig fra Synden de tre første Dage og saa at komme igen. Den unge Mand lovede det og kom igen, denne Gang med Glæde, thi det var lykkedes ham at undgaa Synden. Bernhard paalagde ham det samme om igen og saadan fremdeles en hel Maaned igennem. Da sagde det unge Menneske: »Ærværdige Fader, nu lover jeg Gud at ville undgaa denne Synd i hele mit Liv, thi nu har jeg lært, at man blot behøver at medvirke med Guds Naade, saa er alt muligt.« Han havde lært at flyve, selvfølgelig *med to Vinger*; thi at flyve med een Vinge er umuligt.

P. G. Schmiderer.

Den ene-saliggørende Kirke

Som en trodsig, uforgængelig Klippe midt i fraadende, fremvæltende Vandmasser staar den katholske Kirke med sin Paastand om at være ene-saliggørende i den nulevende Slægts aandelige Liv. Det kan allerede være galt nok med Kirketanken overhovedet: denne Organiseren og Reguleren af det dybeste og sarteste, der lever i Mennesket, af hans religiøse Liv — hele det ydre Kirkevæsens officielle Apparat — Forvaltningsmaskineriet — de hierakiske Embeder og deres Indehavere! Og saa er dette jo endnu langt fra det værste. De bestaaende Bekendelseskirker kræver af den religiøse Aand, at den skal sidde inde med bestemte Trosoverbevisninger; de kommanderer Individets Samvittighed til at følge absolute, udefra kommende Normer. Det moderne Menneske føler sig i Kirken indestængt og generet af de mange, han skal være sammen med; han har en ubehagelig Fornemmelse af at blive iagttaget, ja beluret af kirkelige Myndigheder. Følgen er, at han fyldes af en lidenskabelig Længsel efter at være alene; han ønsker at faa Lov at være ene med sig selv og sin Gud, uforstyrret af enhver som helst Tredjemand, fritaget for ukaldet Kontrol og paatrængende Vejledning. »Alene! Hvorfor i al Verden lader man mig dog ikke være alene?«

Og saa oven i Købet en »ene-saliggørende« Kirke! Kun Romerkirken er det, der træder hen for den moderne Menneskehed og forlanger at anerkendes som en saadan Kirke. Den moderne Aands Svar er først maalløs Forbavselse, saa Haanlatter og endelig rasende Vrede og Foragt. Det er jo ikke længer kun Indblanding i det individuelle Liv og den individuelle Samvittighed, det er ikke længer blot Nærgaaenhed og et Opsyn og en Belæring, som man hverken har ønsket eller bedt om. Det er uendelig meget mere. Det er en utaalelig Bornerthed og en vederstyggelig Berøvelse af Menneskerettigheder!

Saaledes ræsonnerer det moderne Menneske, og han taler sig varm og vred. Og saa har han endnu kun hørt det ene Ord »ene-saliggørende«. Det var ham nok, mere vilde han ikke vide. Derfor har han hverken udbedt sig

eller vilde høre en nærmere Forklaring. Han er en principiel Fjende af alle Kirker; men den katholske Kirke kan han slet ikke udstaa. Alt, hvad den siger, har paa Forhaand en ond Klang i hans Øre. . . Der er noget sygeligt i den ivrige Vrede; den røber en lidende Sjæl, forraader en dyb aandelig Smerte.

Men det moderne Menneske skulde dog efterhaanden lære at forstaa sin egen Moders Tale. For det er vist; den ene-saliggørende Kirke er hans Moder, vil være hans Moder, og ingen anden Moder var i Stand til at tage saa stærke og søde Ord i sin Mund, blot man vilde lade hende tale ud og rolig høre paa hende. Hvorfor skal Mennesket ogsaa altid uophørligt og hensynsløst falde sin Moder i Talen? Hvorfor vender han sig sky og fjendtlig bort, blot han langejsfra ser hende komme? Hvorfor har han aldrig saa meget som et Spørgsmaal at rette til hende, et bedende og og kundskabstørstende Spørgsmaal, eller Vilje til at høre hendes Røst og lytte til hendes Svar?

Hvad betyder da det lille Ord »ene-saliggørende« Kirke? Kirketankens og den ene-saliggørende Kirkes Rod ligger langt nede i den Jord, hvorfra Kristendommens Væsen vokser frem. Dybt maa der graves for at finde den.

I.

Kristendommen er en Verden for sig, et Værk af sælsom Art. Uoverskuelig fjernt til alle Sider breder sig det aandelige Rum, den behersker, og det Himmeltelt, den bebor. Og hele det kristelige Liv er egentlig ikke andet end Sjælens Indtrædelse i dette Himmelrum og dens bestandige, utrættelige Bevægelse indad mod dets Midte og opad mod dets Højder. Eller ogsaa — set fra den modsatte Side — en Optagelse af hin vide, vidunderlige Verden i den enkeltes Sjæl og i Menneskelivet. Det kristelige Liv er en Forbindelse, der indgaas mellem det subjektive Sjælliv og en objektiv Virkelighed, der er skabt af Gudmennesket Jesus Kristus.

Denne religiøse Verden strækker sig i tre Dimensioner; den er Liv, Sandhed og Vej.

Kristendommen er en ny Virkelighed, der ligger uden for det naturgivne, og som stiger ned til os fra de evige

Høje, en Tilgang og Indgangsport til Guddommens egen Helligdom: Kristendommen er med andre Ord nyt Liv, guddommeligt Liv. Men intet Menneske kan i egen Kraft betræde dette Livsfelt; han maatte dertil kunne give sig selv sin Væren, hvad der er utænkeligt. Den første Tilværelse, der løfter Mennesket op over Intetheden og gør ham til en Skabning og til sine Forældres Barn, maa han lade sig skænke af en anden; hvor meget mere maa dette ikke være Tilfældet, hvor Talen er om det andet, det salige Liv, hvor Tyendets tjenende Ringhed faar en Til-sætning af Ligestilling og hjertefrydende Barneret! Kristen-dommens nye Liv maa altsaa sænke sig ned i Sjælens Dyb umiddelbart fra selve Guddommens Livsfylde, og denne Udgydelse fra oven er saa vældig og mægtig som en ny Skabelse og saa hellig og mystisk som en ny Fødsel; den betyder Fremkaldelse af et Liv, af guddommeligt Liv; denne Tilblivelse af Liv er det, som vi kalder Naadens, Barnerettens Udgydelse i vore Hjerter.

Enhver Virkelighed er Lys; den ombølger den erken-dende Aand og faar den til at juble højt over, at Lyset skinner; i Erkendelsens Sprog betyder Virkelighed saa meget som Sandhed. Derfor er ogsaa den nye Virkelig-hed, der er bleven til med Barnerettens Naade, et nyt Sandhedens Rige, en straalende Verden over alle Natu-rens blaanende Himle. Den moderne, liberale Theologi spørger ganske vist — som en af dens Bekendere har spurgt — om det er muligt at formulere det, vi Kristne ejer i Gud og Jesus af Nazareth, som en Lære, som en Række af uangribelige Udsagn, eller om ikke den i Kri-stendommen givne Guds-nærhed hos de kaldede og de ud-valgte faar sit Udtryk paa helt andre Maader — Sjælstil-stande — end gennem en Læreformulering. Men hele denne Problemopstilling er et Fejlgreb. Den i Kristen-dommen givne Guds-nærhed, der her nævnes, er allerførst overhovedet ingen bevidst Sjælstilstand, intet sjæleligt Fæ-nomen, men et Forhold, en Retning inden i Mennesket som moralsk Væsen, men uden for hans Bevidsthed. Bli-ver dette Forhold klædt i menneskelige Begreber og paa denne Maade gjort tilgængeligt for den troende Bevidsthed, saa bliver den netop til Læreformulering. Imellem »Guds-

nærhed« og »Læreformulering« er der derfor aldrig nogen Modsætning. For de Aander, der har denne Verden af Sandhed liggende for sig i Middagssoleens klare Lys, betyder Guds nærheden saa meget som salig Beskuelse, Gudsbeskuelse. For os andre, som endnu er paa Vandring, er den at ligne med en dæmrende Morgenrøde, med en Dag, der først skal komme, men allerede er i Færd med at stige op over Bjergene mod Øst og forjættelsesfuldt vinker os i Møde over de mørke Fjeldkamme. Og naar som helst et Øje aabner sig for dette dæmrende Lys, kalder vi det Tro.

Nu gives der imidlertid ingen træg, død og kold Virkelighed. Alt virkeligt og sandt kalder til Daad. Det taler begejstrende Ord til den higende Vilje og bliver derved til Maal og Vej. Virkeligheden og Sandheden er for Viljen en Bane, ved hvis Ende et Maal vinker til heftig Attraa og kraftig Handling. Og saaledes er ogsaa Kristendommens Verden en Vej og et Maal af saa overvældende en Magt, at den formaar at vække og frigøre de bedste og stærkeste Kræfter, Viljen rummer. Kristendommen er en Vej, snorlige og stejl, uden Omveje og Krogveje. Kristendommen er Lov for Livet, er Krav og Regel, er helligt Bud, ubøjeligt og saare ærværdigt. Og naar som helst en Vilje mander sig op til at betræde denne Vej, da kalder vi det Kærlighed. Kærligheden er den kristne Moral.

Liv, Sandhed og Vej — det er Kristendommens trefold bundløse Dybde, og Sjælens Indtrængen og Dvælen i disse Afgrunde — det er Naade, Tro og Kærlighed. Hele den objektive Kristendoms og det subjektive kristelige Livs umaalelige Fylde lader sig ledde efter disse tre Retninger; langs disse tre Akser ligger alle Kristendommens Konflikter og Modsætninger, alle dens Kampe og Gaader, men ogsaa dens Sejre, dens befriende Udsigter, dens straalende Veje til Lykke og Salighed. Om disse tre Centrer — Naade, Tro og Kærlighed — samler Kirkens hele omfattende Virken sig paa Jorden. Vor Religion er Kilden til en tredobbelt Strøm af Kraft — den er Landet med de tre Floder.

I tre Retninger kan Menneskets Delagtighed i Kristendommen dog ogsaa være spaltet og forringet. En eller

anden af de tre Dimensioner kan være hæmmet i sin Udvikling eller være forkrøblet. I Barnet, hvem Barnerettens Naade er skænket ved den kristne Daab, slumrer allerede det nye Liv, den overjordiske Skabelse er fuldbragt; men endnu rører dette nye Liv sig ikke i Barnesjælens tavse Dybder; den er endnu ikke vaagnet, saa den i Tro kan se op til Himlen, der hvælver sig over den; dens Vilje er endnu ikke i Stand til at opfylde Livets Love. Den mangler udviklet Tro. — Naar der er gaaet en Række af Aar, og den unge Mand eller den modne Mand maaske træt har strakt Vaaben under Livskampen i den glødende Middagssol, naar Lovens Tavler ligger knuste ved hans Vej, naar hans Genfødelses. hellige Liv forlængst er visnet, da har han maaske dog endnu sin Trosbekendelse i Behold, og gennem den lyser Overnaturen endnu ned over ham. Han mangler Kærligheden; hans kristelige Liv er trangt og ringe; det er at ligne ved en enkelt Solstraale fra en mørk og skyet Himmel; men den Time kan jo komme, da den ene Straale atter bliver til en retfærdig Livsvandels fulde Dagslys, og da Livet efter Guds Love atter breder sig i hans Sjæl og der i den graves en Fure, hvori Naadelivet igen kan saas og spire frem til Kristens livets fulde Blomstring. — Der gives ogsaa ædle og ærlige Sjæle, der kun har faaet Brudstykker af den kristne Bekendelse overleveret, og der er andre Sjæle, hvem kun faa og mangelfulde Straaler fra Troens Sol har kunnet naa frem til over Bjerge af Fejltagelser og Fordomme og nedarvet Forkerthed; men det lidet Lys, de vandt, har gjort Vidundere i deres Sjæle, har i Stilhed, og uden at nogen veed hvordan, tændt Naadens Lys og fremkaldt Naadens Liv i deres Indre og ført til en Livsvandel, stor og skøn i Styrke og Renhed. . . .

(Fortsættes.)



Den evige Lampe.

Det er ikke underligt, at netop *Ilden*, Symbolet paa Sandheden, som oplyser Forstanden, altid har spillet en stor Rolle ved Gudstjenesten. Da Gud havde foreskrevet Israel Lovene for Ofringen, befalede han, at der altid skulde brænde Ild paa Alteret, og han befalede Moses stadig at lade syv Lamper brænde foran Tabernaklet, som indeholdt Skuebrødet, Arons Stav og Lovens Tavler. Det er sandsynligt, at disse syv Lamper, som altid brændte foran Tabernaklet, repræsenterede de syv Engle, som altid staar for Guds Trone i Himlen.

Vor hellige Kirke, som er Vogter af den guddommelige Aabenbarings Sandheder, har ogsaa taget Synagogens gamle Ceremonier i Arv, og disse er som en Kæde, der binder den kristne Nutid til den jødiske Fortid. Blandt mange andre Skikke har Kirken da ogsaa bevaret Brugen af Lys ved Gudstjenesten, idet Lysene foran den nye Pagts Tabernakel har en endnu dybere symbolsk Betydning end i den gamle Pagt, som kun var Skygge og Omrids af den nye. Selv i Apostlenes Dage og blandt de første Kristne, som jo i Forfølgelsens Tider var nødt til at tilbede Gud i Katakomberne eller paa andre skjulte Steder, betragtedes Lysen som et nødvendigt Led i Gudstjenesten. Kirken har saaledes fra sin første Barndoms Tid ønsket, at Lysene ikke blot skulde anvendes under Forvaltningen af »Troens Hemmeligheder«, men ogsaa ved Dyrkelsen af de hellige og Martyrerne.

De Lamper, man har fundet i Katakomberne, var af Guld og Sølv og havde Form som Blomster-Kroner, der skulde symbolisere Martyriets Krone; de brændte foran Martyrernes jordiske Levninger og er et sikkert Vidnesbyrd om den ældgamle Skik. De hang ned i en Snor fra Loftet, og deres Lys bredte et mildt Skær over Gravene, Dag efter Dag brændte de til Ære for de Tusinder, som hvilede der efter at have ofret deres Liv for ham, der er Verdens Lys. Og naar Kirken paa denne Maade har udtrykt sin Hengivenhed og Ærbødighed for Martyrernes Relikvier, kan man ikke undre sig over, at den paa lignende Maade

har villet udtrykke sin Tro og sin Kærlighed overfor den levende Frelser i Tabernaklet.

Kirkens første Børns brændende Iver blev kun overgaaet af deres Forfølgeres bitre Had, og de kunde derfor ikke altid aabenlyst symbolisere det Lys, som de ejede i deres Indre. Men der kom en Tid, da Kirkens Lys overvandt Hedenskabet Mørke og brændte klart for Verden; den Tid kom, da Kirken aabent kunde bekende sin Tro paa Eucharistien, og fra den Tid har den evige Lampe aldrig ophørt at brænde foran Tabernaklet. I det fjerde Aarhundrede blev denne Skik almindelig. St. Pauline beretter, at i St. Felix Kirken brændte den ikke blot om Dagen, men ogsaa om Natten; naar Kirken var tom, holdt Lampen sin stille Vagt foran Kærlighedens Fange. Disse Lamper blev slukket Paaskelørdag, men tændt igen med Paaske-Ilden, en Skik, som jo har holdt sig til vore Dage.

Det kan ikke undre os, at i de Tider, da Troen var stærk og virksom og »ikke kendte til Tvivl og ikke frygtede det hemmelighedsfulde«, da var der kristne Konger og Kejsere og mange andre troende, som smykkede Helligdommen med de skønneste Lamper og efterlod Legater, hvorfor Olie og Lys skulde bekostes, saa at Lamperne bestandig kunde brænde foran det helligste Sakramente.

Hvad der begyndte som en from Skik, er nu blevet en Forpligtelse. Det romerske Ritual foreskriver, at der Dag og Nat skal brænde mindst een Lampe foran det Sted, hvor det h. Sakramente er opbevaret, og endvidere, at den skal forsynes med Olivenolie. Dette synes at være i Overensstemmelse med den Forskrift, som Gud gav Moses med Hensyn til Olien og Lyset, som brændte foran det gamle Tabernakel. »Befal,« sagde han, »Israels Børn at bringe den reneste Olie af Oliven, stødt i en Morter, saa at Lampen altid kan brænde.« (Exod. VII, 20).

Saa vidt har vi nu ført den eviges Lampes Historie: fra Guds første Anordning for det gamle Tabernakel, fortsat som en from Skik i Kirkens første Dage og nu gennem Aarhundreder en hellig Pligt over for Kærlighedens Tabernakel. Det er en Historie, som fører os fra det forbilledlige Tabernakel til den nye Pagts Helligdom, fra de første kristne Tider, da de troende tilbad Gud i Jordens

Huler, fra Oldkirkens Trængselstider til den Tid, som nu er inde, da det hellige Offer stadig frembæres fra Solens Opgang til dens Nedgang, da Lamperne brænder overalt, foran utallige Tabernakler, hvori Kristus dvæler som et levende Minde om sin Kærlighed, og trætte Hjerter finder Hvile der, og hans tro Børn bliver oplyst af det guddommelige Lys, som udstraaler over dem, som i stille Tilbedelse knæler foran ham, som er Livet, Lyset, alt for dem.

Men hvorfor har Kirken bestemt, at mindst een Lampe skal brænde for det hellige Sakramente? Det er, fordi den derved ønsker at ære Frelseren. Naar vi holder offentlige Fester, lader vi saa ikke Festpladsen pragtfuldt oplyse, maaske illuminere? Naar Borgerne vil yde Konger eller Kejsere, Præsidenter eller dem, der repræsenterer dem, en offentlig Hyldest, da udtrykker de denne gennem den straalende Oplysning. Denne Skik træffes ogsaa ofte i den gamle Pagts Historie. Da Holofernes havde hærget Damascus-Sletten og gjort sig til Herre over alle Byerne, saa kom Udsendinge fra Kongerne og Fyrsterne, ledsagede af Folkeskarer, for at modtage ham, og de bar Lys i Hænderne, idet de haabede, at naar de hædrede ham paa denne Maade, kunde de maaske formilde hans vrede Sind (Judith III, 10). Paa lignende Maade var det Skik hos Jøderne at hædre Brudgønnen. Han blev ført af Brudens Slægt og Venner, som bar Lys. Og naar saaledes de gamle bar Lys til Ære for en Konge eller Brudgom, skulde da ikke Kirken føle Trang til at hædre Kongernes Konge ved at tænde en eller flere Lamper foran den Bolig, han har valgt sig her paa Jorden, og hvor han holder af at dvæle; han vil med Glæde modtage dette Tegn paa vor Ærbødighed. Pave Gregor I fortæller, hvorledes der en Dag ikke var Olie i den evige Lampe i St. Pauls Kirken i Rom, men da Sakristanen fyldte Lampen med Vand og tændte Vægen, brændte den ligesaa godt, som om der var Olie i Lampen. St. Joh. Chrysostomus beretter ogsaa, at mange syge pludselig blev helbredet efter at være salvet med Olie fra den evige Lampe.

Lampen tjener ogsaa til at underrette de troende om, at Kristus virkelig er til Stede i Kirken og om det Sted, det Alter, hvor han dvæler. Ligesom Stjernen lyste over

Betlehems fattige Krybbe, for at Hyrderne kunde vide, hvor Jesus-Barnet laa, saaledes skinner Lyset foran Tabernaklet for at angive for de troende, hvor den samme Frelser er, som ogsaa de skal komme for at tilbede.

Ligesom Helligdommens andre Lys er Lampen et Symbol paa Kristus, som er »det sande Lys, der oplyser enhver, der kommer til Verden«. Den betyder, at Kristus er Verdens Lys, at han er Vejen, Sandheden og Livet, Guds Majestæts uplettede Spejl. Flammen betyder den Kærlighed, som Kristus nærer for Sjælene, den Ild, som han kom for at kaste paa Jorden, og som han ønskede at se tændt i hvert menneskeligt Hjerte, medens Olien er Symbol paa den eucharistiske Frelsers Mildhed og Barmhertighed. Og Flammen, som fortærer sig selv, minder om Golgathas Offer og om Alteret, mens Offerets stadig gentagne Frembærelse udtrykkes ved Lyset, der altid brænder, skønt det stadig fortæres.

Den evige Lampe er ogsaa et Symbol paa Kirken, som midt i Vantroens og Vildfarelsens Mørke aabenbarer Kristus for Verden, og ogsaa paa dens Bøn, som den Dag og Nat opsender for Guds Trone.

Den evige Lampe er altsaa en stille Læremester, som minder os om mange Lærdomme. Den siger os, at vort Liv skal fortæres i Guds Tjeneste, og hyder os at elske ham, ikke blot i ydre Gerninger, men i vore Hjerters stille Helligdom. Der fortælles om en from Præst, at naar han saa Lampen, udbrød han ofte: »Aa, om jeg havde Oliens Natur og kunde fortæres foran det helligste Sakramente!« I disse Lamper har Fædrene set et Symbol paa Troen, i Olien et Symbol paa Kærligheden og de gode Gerninger, som nærer Troens Ild. Troens indre Lys fremstilles af Lampens Glans, Kærligheden af dens Varme, og Haabet af dens stadige Bevægelse opad, mod Himlen.

Og ligesom den evige Lampe saa smukt udtrykker det Sindelag, som skal opfylde os foran Tabernaklet, saa er den ogsaa som en Stedfortræder for os, indtil vi vender tilbage for at ofre vort Hjerte og vor Gerning til ham, som bor iblandt os — Kærlighedens guddommelige Fange.

(F. A. Fletcher i *The Lamp*.)

Efterslet fra Pastor Moes Angreb.

I Bladet *Plovfuren* har i indeværende saa vel som foregaaende Maaned den Diskussion saa smaat været fortsat, der begyndte i Anledning af Pastor Moes ubeherskede Angreb paa Katholikkerne. Først fremkom Pastor Moe — vist højst ugerne — med den Forklaring, at ved »Bibelen, saaledes som den er udgaaet fra Profeters og Apostles Haand«, forstaar han »den hellige Skrift, som den efter sit Indhold er affattet af Profeter og Apostle, ligegyldigt paa hvilket Sprog den foreligger, men uden menneskelige Tilsætninger«.

Saaledes foreligger Bibelen ogsaa fra katholsk Side. Pastor Moe kan for 2¹/₂ Kr. i Katholsk Bogsalg købe vort Ny Testamente. Der er ingen menneskelige Tilsætninger, kun Forklaringer under Teksten. Men hvad er Pastor Moes Bibellæsninger og Samtalen i Bibelkredsene andet end de Anmærkninger, vi har under Teksten, naturligvis med den Forskel, at de sidste er klare og korrekte, medens de Forklaringer, der fremkommer i protestantiske Bibellæsninger og Bibelkredse, mange Gange er noget forskrækkeligt Bavl.

Til Pastor Moes kortfattede Redegørelse føjer *Plovfurens* Redaktør følgende træffende Bemærkning:

»Selvfølgelig forstod vi meget vel, at Pastor Moe ved »en Bibel saaledes som o. s. v.« forstod vor Bibeloversættelse, i Modsætning til f. Eks. Katholikkernes. Men det var dog en lovlig naiv Opfattelse, hvorfor vi udtrykkelig skrev, at hvis der skulde være nogen Mening i Pastor M.'s Udtalelse, maatte den gælde Grundteksten, og saa var — som det viser sig — Udtalelsen urigtig. Selvfølgelig er der ingen Oversættelse, heller ikke vor, der er »uden menneskelige Tilsætninger«.

At saa disse i den katholske Oversættelse formentlig er flere end f. Eks. i vort autoriserede Testamente, er en helt anden Sag. Jeg anser det for rimeligt, at det forhold sig saaledes; jeg anser det dog for lidet tænkeligt, at Afgivelserne for almindelige Bibellæsere vil være synderligt mærkbare. Men jeg skal ikke udtale mig om den Side af Sagen, af den Grund, at dertil vilde kræves Kundskaber, som jeg ganske mangler.«

Til Pastor Kochs Ord kan tilføjes, at Forskellen mellem det katholske og protestantiske Ny Testamente her i Landet praktisk talt er lig Nul. Ved sidste Revision er Sproget i det protestantiske Ny Testamente uden Tvivl bedre, men det vilde blive lige saa godt i vort Testamente, hvis vi raadede over saa betydelige Pengemidler som-Pro-

testanterne, der kan udsende den ene Bibeludgave efter den anden til fabelagtig billige Priser. Et ganske enkelt Sted vil det mærkes, at vor Oversættelse væsentlig støtter sig til Hieronymus's latinske Oversættelse, hvilket dog ikke medfører Unøjagtighed paa vor Side; thi det er utvivlsomt, at den rigtige Tekst ofte er bevaret i den latinske Oversættelse og ikke i de græske Haandskrifter, der staar til vor Raadighed.‡

— Blandt andre Indlæg er der Grund til at anføre et Brudstykke af et Brev, dateret 18. Jan. 1915, som en anonym Indsender har modtaget fra en dansk, katholsk Sognepræst. Det lyder saaledes:

»En Sætning, jeg læser ved Slutningen af Deres Brev, indbyder mig til at omtale Ordet »Tolerance«. Ikke blot jeg, men enhver katholsk Præst respekterer god Kristendom, hvor vi saa finder den. Jeg anser saaledes Dem, Hr. Pastor, ogsaa paa Grund af enkelte af deres Bladartikler, for en »confrater in christo« (en Medbroder i Kristus) for at bruge en smuk, latinsk Betegnelse. Thi eet er Kirkesamfund, eet hvad personlig Kristendom dette Kirkesamfund skal opelske i den enkelte. Ligesom en dygtig Mand ogsaa med mindre Kapital kan oparbejde Velstand, medens en Slubbet med større Kapital kun bortødsler det, han har, saaledes kan Sjæle, der elsker Frelseren, i hvad Konfession de ellers er »fødte«, ved barnlig Tro og Kærlighedsgerninger vinde store, aandelige Værdier. Men deraf følger ingenlunde, at Konfessionerne er lige værdifulde eller berettigede, logisk og kristeligt set.

Den Kirke, hvis Præst jeg ufortjent har den Ære og Lykke at være, er principielt »intolerant« d. v. s. benægter Berettigelsen til at danne nye Kirkesamfund og lave om paa den gamle Lære, men den fordømmer ingenlunde de enkelte Kristne i de andre Konfessioner, føler sig tværtimod knyttet til dem, hvis de er oprigtige, gode Kristne, ved »de helliges Samfunds« Baand.«

Og endelig skriver Pastor Christiani fra Nibe i *Plovfuren* den 11. Juli 1915:

»Hvad »Plovfuren«s Redaktør skriver om vore »katholske Brødre« giver jeg min fulde Tilslutning til, og har faaet det stadfæstet paa mine Rejser. For over 3 Aar siden var jeg i Rom, hvor jeg talte med en katholsk Præst, som udtalte, at Hovedsagen var denne, at vi hver især — hver med sin Konfession, hver efter sin Kirkelære — ærligt stræbte efter at tjene Gud og Christus. I Praksis i ethvert Tilfælde forholder det sig ikke saaledes, at Katholikkerne betragter os som Kættere, der staar udenfor den kristne Kirke —, og vi bør ogsaa se paa dem som vore kristne

Brødre, der er døbt med samme Daab og bøjer sig for de samme tre Troens Artikler, som vi.

Pastor Moes Udtalelser om den katholske Kirke som en afhugget Gren paa Kirketræet, som Gud ikke kendes ved, synes mig i højeste Grad uforsvarlige. Hvis Pastor Moe havde Ret, havde der jo i hele Tiden mellem Augustin og Luther ikke været nogen kristen Kirke paa Jorden; Sammenhængen mellem Aposteltiden havde da været afbrudt; Helvedes Porte vilde da — lige stik imod Herrens Ord — have faaet Overhaand over Guds Menighed.

Ved at opholde sig i katholske Lande og besøge de katholske Kirker faar man desuden mangfoldige Beviser paa oprigtig Kristentro og Fromhedsliv iblandt Katholikkerne. Sørgeligt vilde det ogsaa være, hvis den kristne Kirke skulde være indskrænket til den protestantiske Kirkeafdeling, som udgør den mindste Del af Kirken, og ogsaa blandt Protestanterne er der sikkert mange, som Pastor Moe ikke vil anerkende som kristne Brødre, saa det bliver kun en meget lille Kreds, som Gud paa den Maade vil kendes ved.◀

Ovenstaaende maa være tilstrækkeligt for denne Gang. Det synes ikke, at Pastor Moe ved sit Angreb har gjort den katholske Kirke nogen Skade, snarere maaske endog det modsatte.

N. H.

Grevinde Julie Ledochowska af Sverige.

Denne lille Artikel maa straks begynde med et NB. Den Grevinde Ledochowska, som her er Tale om, er ikke den Grevinde af samme Navn, som Læserne kender af Frøken Ramsings interessante Artikler om Hedningemissionen, men en Søster til hende og altsaa ogsaa til Jesuiterordenens General, Pater Ledochowski.

Grevinde J. Ledochowska — altsaa hun, som for Øjeblikket opholder sig i Sverige — havde for nogen Tid siden en Skole for polske Børn i Finland. Men da Krigen udbrød, maatte Grevinden forlade Rusland og har siden opholdt sig i Sverige. Her har hun i den sidste Tid begyndt en Foredragstourné til Fordel for de nødlidende i tysk, russisk og østerrigsk Polen, hvilke i flere Henseender er endnu mere ulykkeligt stillede end de ulykkelige Belgiere. Grevinden holder Foredrag paa Tysk, Engelsk og Fransk og — mærkværdigt nok — ogsaa paa Svensk, paa sidstnævnte Sprog efter Avisernes Referater saa godt, at man flere Gange slet ikke kan høre, at hun er Udlænding.

Hendes Foredrag er, som det af Sammenhængen fremgaar, ikke direkte religiøse, men af karitativ Karakter. Dog, da det her, ligesom naar Talen er om Belgierne, drejer sig om Trosfæller, der lider, tør denne Virksomhed vel ogsaa have Interesse for dette Blads Læsere, især da Grevinden i Løbet af 3—4 Maaneder agter sig til Danmark for der at holde en lignende Række Foredrag som i Sverige. Det er utvivlsomt, at hun vil faa en god Modtagelse i vort Fædreland, hvor henved 15.000 Polakker hvert Aar yder vore Landsmænd saa velkommen, ja næsten uundværlig Haandsrækning.

Grevinde Ledochowska indtager i national Henseende det eneste fornuftige og holdbare Standpunkt, hun er i Stand til at hævde. Glødende Patriot som hun er, glemmer hun ikke et Øjeblik, at hendes dyrebare Landsmænd tjener i tre forskellige Landes Hære, og angriber derfor hverken de allierede eller disses Modstandere. Krigen skaber nemlig Nød og Smerte, hvad Parti man end staar paa — hendes Haab er kun at lindre noget af denne Nød. Og hun nærer det skønne Haab, at naar Krigen engang er omme, vil der oprinde bedre og lysere Tider for hendes Land, der i over et Aarhundredes Trældom er blevet deres Traditioner, Sprog og Religion saa tro, som det ikke tit er blevet set i Historien.

Hvad Grevindens Foredrag angaar, har naturligvis især det sidste, som hun holdt paa Svensk, vakt en stormende Begejstring. Det er især den rige Veltalenhed, den store Fædrelandskærlighed og den Inspiration, ja Forklarelse, der ligger over hele hendes Person, der virker saa gribende og paa forunderlig Vis river alle Tilhørerne med sig: »Lyt ikke til mine Ord, men lyt til mit Hjerte, det er dets Røst, der taler til eders Hjerter,« udraabte hun, og det syntes, at hendes Ord virkelig naaede deres Formaal.

Grevinde Ledochowska bor ved et Badested i Nærheden af Stockholm, Sødertälje, senere agter hun i en nærliggende Villaby at aabne et Sproginstitut for unge Piger. Men samtidig fortsætter hun sin Virksomhed for sine lidende Landsmænd. Og denne Virksomhed har allerede baaret ikke saa faa Frugter. Fraset de ikke ubetydelige Summer, hun ved sine Foredrag kan indsamle til Afhjælpning af Nøden, har hun i Stockholm faaet dannet en Hjælpekomité for Polakkerne. Paa Opfordring af den berømte, polske Digter, Henryk Sienkiewicz blev der i Begyndelsen af Krigen oprettet en Generalhjælpekomité i Schweitz med Sæde i Lausanne, og i Tilslutning til den er der rundt i Landet dannet en Række Komitéer, for nylig altsaa ogsaa den nævnte her i Stockholm. Det er ret interessant at lægge Mærke til, hvorledes Grevinden har forstaaet at faa Folk

af de forskelligste Afskygninger til at tiltræde Komitéen. Rigsarkivar, Professor Montelius er Formand, og som øvrige Medlemmer af Komitéen træffer man saadanne Mod-sætninger som Socialisten, Redaktør Branting og Højremanden, Redaktør Langlet, endvidere Selma Lagerløf og flere andre af Sveriges bedste Navne.

Naar Grevinden kommer til Danmark, vil hun ogsaa forsøge at samle Mænd og Kvinder fra de forskelligste Sider til et lignende Hjælpearbejde for sine ulykkelige Landsmænd. Som Katholikker kan vi kun glæde os, om dette Arbejde lykkes; thi gaar det polske Folk en lysere og lykkeligere Fremtid i Møde, vil det ogsaa betyde Fremgang for den katholske Kirke mange Steder, hvor den har haft tunge Kaar og svære Lidelser at udstaa.

Grevinde Ledochowska er en energisk og bestemt Dame, der kæmper for sin Sag med Mod og Glæde. Hun tilhører en Slægt, der har skænket den katholske Kirke ædle, fremragende Mænd og Kvinder, og hun er selv i udmærket Grad bleven Slægtens Traditioner tro. Tæller det polske Folk mange Personer af den Støbning, maa der engang komme en stor Tid for det igen. —

Sødertälje, 18. Juli 1915.

N. H.

Vær ikke bange.

Det hænder tidt, at Katholikker bliver bange, naar de hører Folk spotte deres Tro og Kirke; de kan endogsaa gaa saa vidt i deres Skamfuldhed, at de — i det mindste i Ord — fornægter deres Tro. Lad dem mande sig op ved Eksemplet af den berømte Fører for de irske Katholikker, Daniel O'Connell. En Dag, da han holdt en af sine begejstrede Taler i Parlamentet, tilraabte en anglikansk Lord ham haanende: »Papist!« Den slagfærdige O'Connell svarede uden Betænkning: »Hvor ynkværdigt! De mener at kunne fornærme mig med Slagordet »Papist«, og De ved ikke, hvor stor en Ære De viser mig hermed. Ja, jeg er Papist, og jeg glæder mig derover, jeg er stolt af det; thi Ordet Papist siger mig, at min Tro paa Grund af Pavernes uafbrudte Rækkefølge naar op til Jesus Kristus, medens Deres ikke strækker sig længere end til Henrik VIII og Elisabeth. Ja sandelig! jeg er Papist! og dersom De blot havde en Gnist af Fornuft, saa maatte De vide, at det i Religionssager er meget bedre at være afhængig af Paven end af Kongen, af Krumstaven end af Kaarden, af Koncilierne end af Parlamenterne. De skulde skamme Dem

paa Deres egne Vegne. De skulde skamme Dem, fordi De hverken har megen Tro eller megen Fornuft; og derfor gør De bedst i at tie stille.« — Skulde ikke Katholikker her tillands med et lignende modigt Svar faa deres taabelige Modstandere til at tie stille! Hvorfor skal vi være bange?

sr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Hørsholm. Allerede i over et Aar er regelmæssig paa alle Søn- og Festdage den hl. Messe bleven læst i et lille Kapel paa Udenomsvej i Hørsholm. Egnen omkring Hørsholm gæstes om Sommeren af mange Katholikker, der enten er paa Udflugt eller ligger paa Landet herude. Maa-ske er da følgende Oplysninger angaaende Gudstjenesten ikke helt af Vejen: Kapellet, der ikke er andet end en Sal i et Privathus, findes bedst paa følgende Maade: Rungsted-Hørsholm Hovedvej følges til Hørsholm Kommuneskole, hvorfra man saa ad Skolevej kommer til Udenomsvej; i det første Hus til venstre findes Kapellet paa første Sal. Huset har ikke noget Særkende, det kaldes vel »Valdemarhus«, men dette Navn staar ikke en Gang at læse paa det. Kapellet er udefra kun kendeligt ved, at dets Vinduer er noget »kirkemalede«; men har man en Gang fundet Vejen til det, vil man nok blive glædeligt overrasket over det hyggelige Indre. Messen begynder Kl. 9¹/₂; før Messen er der Lejlighed til Skriftemaal. Hvis der er nogen, der vil til den hl. Kommunion, kan dette ske, men kun under selve Messen, da det Allerhelligste ikke opbevares i Kapellet; det maa derfor ogsaa meddeles Præsten i Forvejen, (indtil Offertorium kan man endnu sige det til Ministranten). Messen varer med Prædiken ikke over en Time. Antallet af Katholikker i Hørsholm og Omegn er ikke særlig stort, saa man er derude glad over enhver lille Forøgelse af Forsamlingen ved Gudstjenesten; Glæden er navnlig stor, naar vedkommende kan fylde i den lidt svage Salmesang. Dagen over er Kapellet lukket, men aabnes gerne af Husets Ejer, ligesom det sikkert ogsaa vil være enhver Hørsholmer-Katholik en Glæde at vise det til Trosfæller, der maatte komme derud paa Besøg.

Helsingør. I Aar vil det sikkert endnu mere end tidligere være paa sin Plads at henlede Opmærksomheden paa den forestaaende Basar i Helsingør. Som Følge af det sidste Aars Begivenheder trænger de fattige mere end nogensinde til Hjælp og Bistand, og i Aar har Søstrene

ikke faaet de sædvanlige Gaver fra Frankrig, saa at Basaren ogsaa af denne Grund kan behøve en særlig Anbefaling til alles Godgørenhed.

Nord-Amerika. For kort Tid siden bragte »Ugebladet« en Notits om, at bl. a. nord-amerikanske Biskopper ogsaa Biskop Scanlan i Salt Lake City for nylig er afgaaet ved Døden. San Francisco-Bladet »*The Monitor*« indeholdt i Midten af Juni en Artikel med Titlen »Mormonernes Land«, af hvilke et Par Excerpter ogsaa vil kunne interessere danske Katholikker. Først meddeler det, at afdøde Biskop Scanlan nu har faaet en Efterfølger, idet Pave Benedikt XV har valgt Pastor, Dr. Joseph S. Glass til Biskop i Salt Lake City. Dette Valg synes at have vakt stor Tilfredshed i hele Provinsen, skriver »*The Monitor*«, og Katholikerne i Utah og Nevada har sandelig Grund til at glæde sig. Den nye Biskop er en ung Mand, født i Illinois 1874. I 1897 blev han præsteviet; senere samme Aar rejste han til Rom for at fortsætte sine theologiske Studier, og i Aaret 1899 blev han doctor theologiæ. Biskop Scanlans Død, skriver Bladet videre, og hans Efterfølgers Udnævnelse har vendt Tusinder af Katholikkers Øjne mod Utah, en Stat, hvis Navn i den almindelige Mening er blevet synonymt med Mormonisme. Pastor Quinn i Salt Lake siger i en Artikel i »*Arrowhead Magasin*« bl. a. følgende: »I Almindelighed tror rejsende Øst fra, at Mormonkirken omtrent er den eneste Seværdighed i Salt Lake City. Men aldrig har Turister taget grundigere fejl. Vel er Templet og Tabernaklet værd at stoppe op for her, men snart glemmer man dem i Betragtning af de Vidundere, Naturen rejser paa alle Sider af Byen. Bjerge med sneklædte Tinder omgiver den rundt omkring og fængsler og fortryller Blikket. Forøvrigt vil det vel ogsaa nok forbavse tilrejsende at høre, at kun Halvdelen af Indbyggerne i Salt Lake er Mormoner. Naar Turisten ser de forskellige Bygninger og Institutioner, der skal vise Salt Lake City's Vækst, indtager den katholske Kirke en fremragende Plads blandt disse. Den pragtfulde St. Mary Magdalene's Cathedral har den mest imponerende Façade af alle Kirker i Vest-Amerika, ligesom ogsaa de to store, udmærkede indrettede Hospitaler i Salt Lake City ikke staaar tilbage for noget andet herovre mod Vest. Heller ikke glemmes de forældreløse og forladte Børn; St. Annas Børnehjem har Plads til omtrent 200 Børn, som bliver plejede og nyder godt af en moderne, god Undervisning. Biskop Scanlans Historie er det samme som Catholicismens Historie i Salt Lake City. Faa Præster har haft en saa nyttig og velsignelsesrig Virksomhed i Nord-Amerika som Biskop Scanlan. Da han i 1873 første Gang kom til Utah's Hovedstad, fandt han knap et halvt Dusin katholske Fa-

milier; nu kan hans Efterfølger tælle Tusinder og læse den hl. Messe for dem ved Altret i en af Amerikas mest storslaaede Basilikaer. Hvad Antallet angaar, kommer Katholikerne lige efter Mormonerne i Salt Lake, og det samme kan siges om deres Kirker, deres Bygninger og hvad andet, der tjener til Sygepleje, Undervisning og Opdragelse.«

Vincentskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndag den 25de Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Efterm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirke Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at saa vidt muligt alle vil indfinde sig i deres respektive Sognekirker til Fælleskommunionen om Morgenen i Anledning af den h. Vincents' Fest.

Ordrup, St. Andreas Kirke. Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 25. Juli i Messen Kl. 7³/₄.

En Kone til Hjælp ved Rengøring og Vask søges, Helgolandsgade 10² tv.



Søndag den 25. Juli holder K. U. F. sin **sidste Sommerudflugt** i dette Aar. Turen gaar over Frederikssund, Jægerspris til Kristiansminde, hvor vi er Gæster hos Forpagter Møller. — Kl. 6¹/₂ er der stille Messe i St. Josephs-Kirken med *Fælleskommunion*. Efter Messen drikkes der Kaffe i Foreningslokalet. — Kl. 8⁴⁰ gaar Toget fra Hovedbanegaarden. — Paa Vejen gennem Skoven til Kristiansminde spises den medbragte Frokost. — Kl. 1 Middagsmad paa Kristiansminde. — Kl. 4 Fællesbad i Isefjorden. — Kl. 6¹/₂ Aftensmad. — Kl. 8 eventuelt med Vogn tilbage til Frederikssund, hvorfra der tages med Toget Kl. 9⁵³ tilbage til Københavns Hovedbanegaard (Ankomst Kl. 10²⁴). Hele Turen koster 0,60 Kr. Anmeldelse maa ske inden Lørdag Eftermiddag hos Pastor Hillebrand.

Tak. For den store Gave paa 100 Kr. til Kirkekorsfonden takkes den anonyme Velgører hjerteligst. P. v. K.

Absalonsbøsserne.

Ved den nu afsluttede Bøssetømning har Udbyttet været Kr. 175,56, som er indbetalt til Vikariatet. Der er nu ialt ved de unges Indsamling indkommen Kr. 2007,01, hvoraf Kr. 457,05 er indbetalt til Vikariatet, (se Opfordringen i »Ugebladet« Nr. 48—1914). Resten, med Fradrag af Udgifterne, er afgivet til »Ungdomsværnet« til Fonden »Absalons Gaard«. For »Absalonskredsen«.

18. Juli 1915.

St. Fink-Jensen.

Basar i Helsingør.

St. Vincentssøstrene i Helsingør agter Søndag den 1. og Mandag den 2. August at afholde en Basar til Fordel for syge og fattige der i Byen. — Gaver modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Nye Bøger.

Et Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk. Af J. von den Driesch. Paa Dansk ved F. R. 35 Øre.

Peter Lippert: Hvad er katholsk? Ved L. G. 25 Øre.

Vor Frue Psalter. Ved J—n J—n. 50 Øre.

Kirkelig Kalender.

<p>25. Juli. 9. Søndag eft. Pintse. Jacobus den Ældre, Apostel.</p> <p>26. — Mand. Anna, Jomfru Marias Moder.</p> <p>27. — Tirsd. Pantaleon, Martyr.</p> <p>28. — Onsd. Nazarius og Fæller, Martyrer.</p> <p>29. — Torsd. Kong Olaf, Martyr.</p> <p>30. — Fred. Abdon og Sennen, Martyrer.</p> <p>31. — Lørd. Ignatius af Loyola, Bekender.</p>	<p>1. Aug. 10. Søndag eft. Pintse.</p> <p>2. — Mand. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>3. — Tirsd. Genfindelsen af Stefans Relikvier.</p> <p>4. — Onsd. Dominicus, Bekender.</p> <p>5. — Torsd. Maria i Sne.</p> <p>6. — Fred. Christi Forklarelse.</p> <p>7. — Lørd. Cajetanus, Bekender.</p>
--	--

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25. St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse	Efterm. m. Præd.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ^{1/2}	Kl. 10	Kl. 2 ^{1/2}
Randers (Ladegaardsgade)....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ^{1/2}
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ^{1/2} & 7 ^{1/2}	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)....	» 7	» 9 ^{1/2}	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ^{1/2}	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ^{1/2}
Nyborg (Kronprinsensgade 5)....	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 7 ^{1/2}	» -	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ^{1/2}	» 10 polsk	» 2 ^{1/2}
Slagelse (Tordenskjoldsgade)....	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ^{1/2}	» 7 ^{1/2}
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ^{1/2}	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Nakskov (St. Franciscus Kapel)....	» 8 ^{1/2}	» 10	» 2

Rettelse.

I Ugebladets Nr. 28 (d. 11. Juni) staar der i første Linie af Artiklen »Gregoriana« . . . nøjagtig 60 Aar siden . . . ; i Stedet for . . . 50 Aar siden . . .

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 31.

Søndag den 1. August.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den ene-saliggørende Kirke. — Den katholske Kirke i Sverige. — De Præster og Munke. — God Kunst. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Holland. Rom. Schweiz. Balkanhalvøen. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

266.

Kirken i Lænker.

Det er en smuk Legende, der knytter sig til Kirkefesten i Dag: »Petri Fængsel«. Under et Besøg, som Kejserinde Eudokia fra Konstantinopel gjorde i Jerusalem, forærede Patriarken hende blandt andre Gaver en Jernkæde, smykket med Guld og Ædelstene, som mentes at være den Kæde, hvori Kong Herodes havde lagt Petrus, og som paa vidunderlig Vis var bleven løst af Engelen. Da Kejserinden kort efter gjorde en Rejse til Rom til sin Datter Eudoxia, tog hun Kæden med som en Foræring til Paven. Denne viste hende da en anden Kæde, den samme, som Petrus havde maattet bære under Kejser Neros Forfølgelse. Da saa de to Kæder blev holdt op til hinanden, skete det vidunderlige, at de pludselig fjøede sig sammen, saa de dannede en eneste Kæde. Man har siden efter lavet mange Efterligninger af denne Dobbeltkæde, og utallige bærer den som Urkæde.

Ligesom Petrus, Kirkens første Hoved, saaledes blev ogsaa selve Kirken Gang paa Gang slaaet i Lænker, og alle disse Lænker danner ligesom en lang, sammensluttet Kæde, som først vil naa sin Ende, naar Verden gaar til Grunde.

Første Gang var det under de store Kirkefølgelser fra Nero til Diokletian. Tunge, trykkende Jernlænker blev lagt paa Kirken, fra dens Overhoved og ned til dens ringe-

ste Medlem. Men Kæden brast, sprængt af Himlens beskyttende Magt; dog saa længe som Kirken staar, straalende denne Kæde for vore Øjne, ikke smykket med Guld og Ædelstene, men med det, som er uendelig skønnere og herligere, Martyrernes purpurrøde Blod.

Derefter var det herskesyge Statsstyrere, som en efter en søgte at lænkebinde Kirken, der skulde gøres til et Trækdyr for Statsmagtens straalende Karosser. Det byzantiske Kejserdømme tog Initiativet, en Del af det tysk-romerske Kejserdømmes Herskere fulgte efter, saa Solkongen og andre Herskere i Frankrig; endnu værre blev det under Napoleon; det tyske Riges »Kulturkamp« fra Halvfjerdserne til Firserne i forrige Aarhundrede var en Styrkeprøve af første Klasse; særdeles grusomme er ogsaa Forfølgelserne fra de vantro-frimureriske Regeringer i Frankrig, Italien, Portugal og andre Lande. Det var især Paverne og Biskopperne, det gik ud over; men ogsaa Præsterne og de kirketro Lægfolk maatte bære deres Del af Byrden. Lænkerne brast dog Gang paa Gang, ikke sjælden prydede med Martyrblod, men overalt forgyldte af den Trosbegejstring, hvormed alle Kirkens Børn gik i Kampen og holdt ud, til Sejren var vundet.

Værre var de Lænker, som blev smedet i selve Helvede, hvergang den onde Fjende søgte at drage den højbaarne Himmeldatter ned i Usædelighed og Verdslighed. Heller ikke dette Forsøg kunde lykkes. Thi Kirken styrkes ved Herrens opmuntrende Ord: »Vær frimodige, jeg har overvundet Verden,« og den har hans Forjættelse: »Jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« I disse Kampe var det Kirkens store Helgener, hvis straalende Dyd overgød de grimme Lænker med uforgængelig Glans, et Guldskær fra Guds egen Herlighed.

Saaledes vil Kampen blive ved, saa længe Verden staar. Atter og atter vil Helvedes Fyrste sende sine Hærskarere ud med tunge Lænker til Kirkens Hoved og Kirkens Lemmer for at lægge dem som Slaver for sine Fødder. Det er derfor hver Mands Pligt at vaage og kæmpe med helleg Aarvaagenhed, men ogsaa med uforfærdet Mod og trofast Udholdenhed. Thi Herren er med sin Kirke, og aldrig vil det lykkes Fjenden at underlægge sig Kirken. Men for hver, som viser sig tro i Kampen, lyder det som en ubedragelig Sejrsforjættelse, hvad St. Paulus skriver fra sit Fængsel i Rom: »Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet, bevaret Troskaben. Forøvrigt er Retfærdens Krone henlagt til mig, hvilken Herren, den retfærdige Dommer, paa hin Dag vil give mig, men ikke alene mig, men ogsaa alle, som har elsket hans Tilkommelse.«

Dr. Kiefer.

Den ene-saliggørende Kirke

II.

(Fortsat.)

Men hvad har den ene-saliggørende Kirke med alt dette at gøre? Er det hermed ikke paa ny bevist, at Religion netop ikke er Kirkevæsen, men umiddelbar Forbindelse mellem Gud og Sjælen? Den er fortrolig Samtale mellem en Fader og hans Barn, et Ordskifte i dybeste Hemmelighed, uden Lyttere og Vidner, en Hen-Ilen til det højeste Gode, en Hen-Synken i Guds Arme, angstfuld Græden og Raaben til Gud under tyngende Ansvar for Synd, et uforsagt og uforfærdet Raab, der uden Mellemlid stiger op fra troende og elskende Hjerter til den albarnehjertige Guds Trone. Men alt dette var jo allerede før Kristendommen og findes endnu udenfor dens synlige Grænser: i ædle Hedningsjæle, i den platoniske Mystik, i den mosaiske Lovlydighed, i Esaias's glødende Profetsjæl. Men ingen af dem var Kristne. De kendte ikke til Kirken og vidste ikke noget om, at den var ene-saliggørende.

Og Kristendommen selv! Rummes ikke ogsaa denne Religion helt i det ene Ord »Gud«? Kristendommen er Liv af Gud, er Guds Sandhed, er Vejen til Gud. Rigtignok er den bygget paa evige Bjerge og løfter sine Mure fra den ny Grundvold; dens Naade, dens Tro, dens Kærlighed har ikke sin Lige. Men derfor hører den ikke op med at være Menneskers Religion, saa beslægtet og saa fortrolig med os, at man skulde tro, den var de religiøse Sjæles Modersmaal og ikke »Tonen fra Himlen«, en uanet og frydefuld Klang, som Sjælen aldrig kunde finde af sig selv, men som først maatte frembringes og tolkes af en guddommeligt Mester. En saa forunderlig Samklang er der mellem Kristendommens Sprog og de for Menneskets Sjæl mest ejendommelige Lyd og Billeder, at den naturlige Søgen efter Gud, der findes i alle Religioner, netop i den kristne Religion naar sit Højdemaal og sin Afslutning. Altsaa er heller ikke den kristne Religion Kirketjeneste og Kirkevæsen, men Gudstjeneste og Gudsherlighed.

Hvad er da Meningen med Kirken og navnlig med den ene-saliggørende Kirke? Har den til Hensigt at stille

sig mellem Gud og Sjælen, at lytte og lure ved Døren til det religiøse Livs inderste Helligdom i Sjælen, at bygge Volde og Forhindringer inden for Kristi Religion, at spærre Vejen til Naade, Tro og Kærlighed med svære Bomme, som ingen kan løfte?

Saa fremt Kirken virkelig vilde rejse skillende Mure, saa fremt den vilde tillukke Adgangen til Kristi Skatte, som om disse var dens Ejendom, den vilkaarligt kunde give eller nægte at give af, da var dette i Sandhed Tyveri og Rov og oprørende Anmasselse for Gud og Mennesker. Men saaledes er det heller ikke. Kirkens Kald og Vilje er at gøre en Værneengels Gerning, en beskyttende og vejledende Gerning. Dens Mure er bestemte til at forebygge Splittelse og Tab, ikke til at udelukke Samling og Vinding. Snehvide, lysende Murtinder bygger Kirken højt op over Menneskeboligerne, men ikke for bag de knejsende Taarne at skjule og puge over Religionens Livsgoder, men tværtimod, for at Taarnene og Spirene skal staa som Vartegn og som skinnende Varde paa de høje Bjerge og vinke Mennesket til sig og sige til ham: Se, her er din Gud og din Helligdom og de frelsende Kilder med det levende Vand. . . En vejledende Værneengels Gerning er Kirkens Opgave!

Kirken sætter Skel og trækker Grænser, men kun for at beskytte og hegne. Den skal bevare Kristendommens Brønde fra at blive forurenede eller tage anden Skade; gjorde den ikke det, vilde de enten blive tilsandet af den alt forfladende Tidsstrøm eller tilkastet af ondsksfulde Mennesker. Derfor svarer der til den tredobbelte Fylde i Kristendommens Rigdom paa Frelsesmidler ogsaa en tredobbelte kirkelig Myndighed. Her viser det sig tydeligt, at Kirkens Grundvold ligger i Kristendommens Væsen. Den første Myndighed er som et Bolværk af Granit. Det er den ubøjelige og usvigelige og ufejlbare Læremyndighed; dens Opgave er at værne om den kristne Sandhed. Den anden Myndighed, Styrelsens kongelige Magt, har anlagt Veje og betegnet dem med Navne og uddannet Førere til Beskyttelse af de vejfarende, ikke for at tyrannisere Samvittighederne, men for at hindre dem i at fare vild og for med maaltbevidst Visdom at sikre dem mod at sætte Livet

til i Kløfter og Afgrunde og vejløse Ørkener. Præstemyndigheden endelig, betroet til indviiede Hænder, har til Formaal at vedligeholde selve det dybe, kostbare Liv i Sjælen. Hvorledes skulde det ogsaa kunne taales, at Naadens Vande udsattes for at blive blandet med de jordiske? Ingen vilde derefter kunne sige, hvor de strømmede i deres fulde Renhed, hvor man med sikker Glæde kunde slukke sin Tørst. Der vilde ingen Ende være paa Ængstelse og Bekymring. Naaden er af Kristus indfattet i synlige Tegn; den bydes os ligesom i Skaale af Krystal og Guld, og en Præstestand, et udødeligt Præstedømme, har faaet det Hverv i uafbrudt Rækkefølge med Omhu og Forsigtighed at lade de kostbare Kar gaa fra Haand til Haand ned gennem de Tusinder af Aar. Trygheden og den lykkelige Vished om ikke at blive skuffet kan til enhver Tid forny sig selv ved Synet af den Kæde af rene Præstehænder, hvorigennem Livet er kommet til os siden Kristi Dage og indtil denne Time. Sjælene trænger til Sakramenterne, men Sakramenterne trænger til en Kirke.

En Værneengels Gerning har Kirken faaet, bevare og vejlede er det Arbejde, der er anvist den. Det er altsaa ikke saaledes, at Kirken overtager Individets religiøse Liv. Dette kan ingen tage fra os, Kirken ikke heller; den kan heri ikke optræde som Stedfortræder og Stillingsmand. Den formaar kun at tage enhver, der tillidsfuldt betror sig til den, i Haanden og føre ham opad stejle, men sikre Stier. Ved Enden af Vandringen er der en Port, men ved denne bliver Kirken staaende og lader Mennesket gaa ene ind. Porten fører ind til den Helligdom, foran hvilken ogsaa Kirken maa standse, skælvende af hellig Ærefrygt og Rædsel. Thi bag den Port møder Sjælen sin Skæbne. Dér opleves de Øjeblikke, da Gud og Mennesket staar ene over for hinanden, og da de alt afgørende Spørgsmaal besvares. Hvad der iøvrigt foregaar dér mellem Gud og Guds Skabning, er evig Hemmelighed, uigennemtrængeligt Mørke. Ingen Tredjemand, intet forstyrrende Mellemed er dér paa sin Plads: kun Gud, den barmhjertige og alhellige, og Mennesket, den frit vælgende Menneskesjæl — ellers ingen.

Hvad Kirken er og vil være for Sjælen, udtrykkes med gribende Symbolik i al kirkelig Handlings Midtpunkt, i

Eukaristiens Forvandlingsøjeblik: Da kommer Kirkens Herre, Forløseren, den nye Pagts guddommelige Offerpræst, og gaar sammen med sine troende op i en højere mystisk Offerenhed. I det Øjeblik opfyldes hin hemmelighedsfulde, visionære Bøn, som svævede paa Oldkirkens Læber: »Ligesom dette Brød, der var spredt over Bjergene, er blevet samlet til Enhed, saa lad ogsaa din Kirke fra Jordkredsens yderste Grænser blive samlet i dit Rige« (*Doctr. XII Apostl. c. 10*). Med gyldne Kæder knyttes her de troende til hinanden, de bliver til en Enhed. Messens Forvandlingsmoment virker som den kraftigste Dragelse mod et Midtpunkt, som alles Forening; om og i en eneste Livsgerning, et eneste Dødsoffer; og dog — hvor naar er Menneskesjælen i den Grad ene med sin Gud som just i det Øjeblik, da den overværer Brødets Forvandling til Herrens Legeme? Da er der ingen, der veksler Ord med sin Næste, Orgelet og Sangen forstummer, ingen Præst taler til Menigheden — alle bøjer sig tavse for det store Mysterium, en gribende Stilhed behersker selv den mægtigste Domkirke; kun de højtidsfuldt klingende Toner fra Sakramentsklokken svæver skælvende over alle, men de forstyrrer ikke, afbryder ikke Sjælens Samvær med Gud, men er som tonende Ensomhed, som den dybe Tavsheds festlige Klokkekimen. I Forvandlingens Øjeblik løses det store Problem: at smede Menneskene sammen til en Enhed, saa de bliver eet Legeme, eet Væsen, men saaledes, at hvert enkelt Menneske alligevel staar ene for sig, ene — i rystende Guds nærhed.

Saaledes er Eukaristiens Transsubstantiation Symbol og Grænseideal for al kirkelig Virksomhed. Kirken planter sig ikke op som en skillende Mur mellem Gud og Sjælen, men den rejser et Indelukke, hvor den skabte Aand kan mødes med den evige Aand til fortrolig Samtale i den dybeste Stilhed og uden Tilhører. Kirken vaager over, at den bedende Sjæl bliver beskyttet i sine Hemmeligheder med Gud; Kirken er det religiøse Livs Refugium, et Asyl, der yder sorgløs Sikkerhed mod enhver Forstyrrers Indtrængen og salig Sikkerhed for at være den Alhellige nær.

Dette er altsaa Meningen med Kirken og Beviset for dens Ret. Men er et Kirkevæsen overhovedet berettiget, saa maa Kirken ogsaa være en ene-saliggørende Kirke

— kan ikke være andet — og saa er det ogsaa godtgjort, at den er den eneste sande Kirke. Naar der overhovedet er rejst Skranker og Mure og afmærket hellige Steder i den kristne Verdens Universum, saa kan der kun være een Kirke, indenfor hvis Omraade i Kraft af guddommelig Anordning hine tre Aksers Skæringspunkt ligger, der tillige er Fælleskilder for de tre Strømme, og denne gudindviede Tempelgrund er da netop ogsaa ene-saliggørende. Den alene besidder og behersker hele den kristne Religions Raaderum med alle dens Evner og Kræfter, dens Styrke og Skønhed. Heri ligger Retten til en glædesstraalende Selvbevidsthed uden Lige, til en Fordringsfuldhed af uhørt Omfang. Hint Skæringspunkt og Kildespring er jo ikke et dødt Punkt, en blot tænkt Begyndelse, men et Livscentrum, en Afgrund af Virkelighed, en levende og overstrømmende Personlighed — Jesus Kristus. Hans Personlighed er saa omfattende, at ingen Sum af Menneskekræfter kan udtømme og udpræge den.

Derfor er hvert enkelt kristeligt Liv og ethvert kristeligt Samfund ensidigt og begrænset, og naar de ikke bestandig faar tilført Bevægelse og bliver sat i Svingning ud fra alt Kirkevæsens Midtpunkt, saa tager Bevægelsen af, Livs-udfoldelsen bliver stadig ringere og fladere, og endelig standser den, og paa den Maade er det vel tænkeligt, at der i religiøse Samfund, som ikke inden for deres Kreds rummer hint altomfattende og udtømmeligt levende Højspændingspunkt, nok en Tidlang kan udvikle sig et mægtigt Liv og aabenbare sig et stærkt Røre; men Aarsagen er ikke en egen indre levende Kraft, men kun et Stød, en Meddelelse udefra. Bevægelsen er kun begrænset og ikke varig. Den ene Gang er det en udpræget kraftig Intellektualisme, der ytrer sig; men der er Fare for, at den stivner i kold, overfladisk Rationalisme eller i ufrugtbar Dogmatisme. En anden Gang er det et svulmende Følelsesliv, der gør sig gældende; men det ender med Sværmeri og Fanatisme, fordi Fornuftens Skranker ikke respekteres, og der mangler desuden Ledelse og klar Dogmatik. Og atter en anden Gang er det en ubændig Daadskraft og en fortærende Virketrang; men der savnes Kraft fra Bøn i ensomme Timer og fra en i Hjertets Dyb næret Offerand;

der sprudler intet hemmeligt Kildevæld dernede, og Daadskraften bliver mere og mere udvortes og verdslig og veed til sidst slet ikke engang, at den har sin Rod i noget religiøst.

Og omvendt — inden for den ene og eneste Kristuskirkes hellige Tempelplads kan der godt være Nedgangstider, Træthedsperioder, da Hellighedens Glans synes at blegne, da ængstelige Sjæle begynder at give op, og da det er, som om Kirken var hjemfalden til en ulægelig Lammelse over det hele. Men vent bare, en skønne Dag brister Jordskorpen af sig selv, et mægtigt Baal flammer op, og Kræfter kaldes frem, som ingen havde ventet, friske, unge Kræfter i den gamle Kirke, nye Dannelser paa de døde Tomter. Thi i denne Kirke findes det levende Midtpunkt, hvorfra der altid igen udgaar ny Bevægelse i Kirkens Liv med det Maal for Øje, at enhver Ensidighed udjævnes, at det tomme faar Indhold, at det manglende erstattes, og at der bringes Orden i al Forvirring.

(Sluttes.)

Den katholske Kirke i Sverige.

Som naturligt og godt er, staar vi Danske i en stadig og livlig Forbindelse med det nærbeslægtede svenske Folk, og svensk Liv baade i den materielle og aandelige Verden er vel kendt rundt om i Danmark. Desto beklageligere er det, at vi danske Katholikker kender saa lidt til vore svenske Trosfæller og den Virksomhed, de udfolder til Udbredelsen af den fælles Tro. Derfor vil formodentlig adskillige af Ugebladets Læsere med Glæde hilse de følgende Linjer, der er et lille Forsøg paa i al Korthed og Jævnhed at fortælle noget om den katholske Kirkes Stilling i Sverige,

Langt tidligere end de to andre skandinaviske Lande blev dette Land ophøjet til et Apostolisk Vikariat. I 1780 gav Kong Gustav III, efter at Reformationens »Frihedsaand« i 200 Aar havde udelukket alle Katholikker fra Sverige, »Kristne af andre Trosbekendelser«, som vilde slaa sig ned i hans Land, Ret til fri Udøvelse af deres Religion. Der-

for oprettede Rom allerede 1783 et Apostolisk Vikariat i Sverige, hvilket i Aarenes Løb har været styret af følgende:

Nicolaus Oster, 1784—1791,
 Raphael d'Ossery, 1791—1795,
 Paulus Moretti, 1795—1804,
 Johannes Gridaine, 1805—1833,
 Biskop Johannes Studach, 1834—1873,
 Georg Huber, 1874—1886,
 Biskop Albert Bitter, 1886—

Som det vil ses af ovenstaaende Fortegnelse, har kun to Vikarer, nemlig Johannes Studach og den nuværende, haft biskoppelig Konsekration; de øvrige var kun Præster.

Skønt Sverige saaledes snart i halvandet Hundrede Aar har været et Apostolisk Vikariat, har Fremgangen for Kirken dog ikke været særlig stor. Hvis man medregner de udenlandske, især polske, Arbejdere, der hver Sommer plejer at komme til Landet, er Katholikkernes Antal 4000, men regner man dem fra, tør man vist ikke sætte Antallet ret højere end til det halve. Grunden til den liden Fremgang er fremfor alt den religiøse Intolerance, der i saa høj Grad har sat og endnu sætter sit Præg paa den svenske Lovgivning. Indtil 1860 var det saaledes enhver indfødt Svensker forbudt at blive Katholik, og blev han det alligevel, blev han landsforvist. I 1873 fik Personer over 18 Aar Tilladelse til at slutte sig til andre religiøse Samfund end Statskirken; men et saadant Skridt er alligevel stedse forbundet med langt flere Vanskeligheder end f. Eks. i Danmark; vil saaledes nogen konvertere, er vedkommende tvunget til personlig at give Møde hos sin lutherske Statskirkepræst forinden. Vil to Katholikker ægtevies, skal de anmelde deres Ægteskab hos den lutherske Præst, Lysningen skal foregaa i Statskirken, og naar de endelig er blevet gift i den katholske Kirke, skal dennes Sognepræst sende Indberetning herom til den lutherske Sognepræst i det Pastorat, hvor Bruden bor. Ja, i de sidste Aar er der fra Statens Side betragtet slet ikke mere noget, der hedder katholske Kirkebøger; Katholikkerne maa hente alle deres kirkelige Attester hos de lutherske Pastorer. Under saadanne Forhold er det vanskeligt og nedslaaende at arbejde;

at der alligevel er blevet udrettet en Del, skal de efterfølgende Linjer berette om.

De fleste Katholikker findes, som selvfølgelig er, i Hovedstaden Stockholm. Her er der to katholske Centreter om de to Sognekirker, St. Eriks og St. Eugeniakirken. Den første ligger i den sydligste Del af Byen, den sidste mere centralt i den nordlige Del af Byen, ikke langt fra Hovedbanegaarden. Ved den førstnævnte residerer Biskoppen, og med den begynder vi derfor.

Paa Gøtgatan Nr. 46 ligger en stor Ejendom med mange Lejligheder og Butikker. Den er en Del af et omfangsrigt Komplex, som alt sammen er den katholske Menigheds Ejendom og blev erhvervet af denne for omkring 100 Aar siden. Bagved nævnte store Bygning findes en smuk, stemningsfuld »Grønnegaard«, og indenfor denne ligger den egentlige Hovedbygning, som er over 200 Aar gammel. Den er oprindelig et adeligt Palæ og har maaske tilhørt den berømte svenske Slægt de la Gardie. Interessante, kostbare Vægmalier og Dekorationer er smukke Minder fra den gamle Tid. I denne Bygning, der er udvidet ved flere senere Tilbygninger, bor Biskoppen og St. Eriks Kirkens Præster, ligesom der ogsaa her er Plads til Kirkeskolerne, som tæller 50—60 Elever, der undervises af Præsterne, 2 Lærere og 2 St. Elisabethssøstre. Her findes ogsaa et lille Hjem for Drengene. Sognepræsten ved St. Eriks Kirke, Mgr. Kiesler, har des værre siden December i Fjor været alvorlig syg.

Paa et Hjørne af Grunden, med Façade mod en Sidegade, er der i 1891 blevet opført en smuk Kirke, med Klokker, men uden Taarn, i romansk Stil, den flere Gange nævnte St. Eriks Kirke. Den er Biskoppens Residenskirke og tillige Sognekirke for de i den sydlige Del af Byen boende Katholikker. Om den grupperer der sig forskellige Institutioner, som der i det følgende skal gøres Rede for.

Allerførst maa nævnes den smukke Anstalt Konung Oscar I.s Minne, beliggende i Bjørngårdsgatan. Den er oprettet den 1. December 1873 af Oscar I.s katholske Dronning Josephina (f. 1807 i Milano, † 1876 i Stockholm) og optager ældre, dannede Damer mellem 50 og 70 Aar uden Hensyn til Trosbekendelse. Anstalten, som har

Plads til 45 Damer, ligger i en nydelig Have og indeholder pæne Værelser, Læsesal, Spisesal, protestantisk Bedesal og smukt katolsk Kapel med et godt Altermaleri. De Damer, der har Eneværelse, betaler 400 Kr. om Aaret for alt, de, der deler Værelse med en anden, kun 300 Kr. Hjemmets Ledelse skal efter Dronning Josephinas Bestemmelse altid være i Hænderne paa katolske Søstre, og for Tiden er det ogsaa St. Elisabethssøstre, der under M. Lambertinas dygtige og energiske Ledelse bestyrer den smukke Institution.

Medens nysbeskrevne Stiftelse er beregnet for alle uden Forskel, er det ved Siden af liggende Josephinahem af fuldstændig katolsk Karakter. Det er oprettet af Enkedronning Josephina paa samme Tid som »Konung Oscar I.s Minne« og beregnet for 15 gamle, fattige, uberygtede katolske Mænd og Kvinder, som faar alt frit i Hjemmet, saa længe de lever. Hjemmet staar under en katolsk Bestyrelse og ledes ogsaa af St. Elisabethssøstre. Der er kønt og pænt alle Vegne, baade inde og ude i en med Træer beplantet Gaard.

Endnu en tredje Institution maa nævnes i Forbindelse med søndre Menighed, nemlig St. Elisabethshemmet i Högbergsgatan 37 C. Det er for 10 Aar siden oprettet af St. Elisabethssøstre, bestyres af disse og har Biskoppen til Protektor. Det er bestemt til Hvilehem for gamle og syge Søstre samt Hjem for forældreløse Piger, af hvilke sidste der er Plads til 10. Unge Piger, der søger Ly og Beskærmelse, kan ogsaa finde Ophold og Hjælp her. Huset til Gaden er udlejet, men i Gaarden er der bygget et stort, fortrinligt Hus til Hjemmet, som ogsaa har en pæn lille Have.

I Norra Smedjegatan ligger St. Eugenia Kirken, Sognekirke for Katholikkerne i den nordlige Del af Stockholm. Ved Kirken, der er bygget i Flugt med Husrækken, uden fremtrædende kirkeligt Præg udvendig fra, men med et kønt Indre og prydet af kostbare Malerier, virker der for Tiden fire Præster, bl. a. Sognepræsten, P. Wessel, og den som Oversætter og dygtig Administrator bekendte P. Benelius. Kirken, der er opført 1837 og kan rumme 600 Personer, har intet Taarn; i 1867 paabegyndte man Opførelsen af

et saadant, men inden det var færdigt, styrtede det sammen og dræbte 19 Mennesker; den første, der kom til Stede, var Kong Karl XV, der fra sit Slot havde set Ulykken. Ved Skolen, der hører til Kirken og tæller c. 35 Elever, undervises der af Præsterne og to St. Josefssøstre.

I samme Gade finder man ogsaa St. Elisabethssøstrenes Hovedstation, hvorfra der af 14 Søstre drives en udstrakt Sygepleje i Hjemmene. Her bor Provincialforstanderinden, som har 60 Søstre i Sverige under sig i sin Provins. Paa en af de mange Øer i Stockholms Nærhed har Søstrene to Gange om Sommeren en Feriekoloni for Drengene.

Et Stykke Nord for St. Eugénias Kirke, i Døbelngatan 9, ligger en stor og smuk fransk Skole. Den er gammel, grundlagt allerede 1862, men er alligevel fuldt moderne med gode, lyse Klasseværelser og en udmærket Legeplads med fortrinlig, halv underjordisk Gymnastiksal midt i denne. Lærerinderne er St. Josefssøstre, men i almindelig, civil Dragt; man har holdt det og holder det stadig for mest opportunt, at de ikke benytter Ordensdragt, medens St. Elisabethssøstrene baade ude og inde bruger deres. Skolen tæller c. 150 Elever.

En af Stockholms interessanteste katholske Seværdigheder er den katholske Kirkegaard. Den er indrettet 1888, med stor Umage, bl. a. maatte der køres 6000 Læs Madjord ud paa det stenede Underlag. Et nydeligt Jerngitter omgiver paa alle Sider den vel passede og smukke Kirkegaard, i hvis Hjørne der er opført en køn lille Gartnerbolig. Kirkegaardens fortrinligste Prydelse er dog det herlige, stemningsfulde Kapel af svensk Granit, hvorom Ranker af vild Vin slynger sig. Kapellet, som er opført for Gaver, skænkede af afdøde Friherreinde v. Klinckowstrøm og Søster, har nydelige Glasmalerier og en stor Krypt med 48 Begravelsesnicher, bestemte for Præster, men endnu alle tomme. Midt paa Kirkegaarden er rejst et nydeligt, stort Krucifiks.

Hvad katholske Foreninger angaar, maa først og fremmest »St. Birgittaforeningen« nævnes. Dens Formaal er, som den danske Ansgariusforenings, at udbrede katholsk Litteratur. »Concordia Catholica« er en selskabelig

Forening, der arbejder med stor Energi paa ved Møder og Fester at frembringe Sammenhold og Fællesfølelse blandt svenske Katholikker; den er den ældste og største katholske Forening. Omtrent lige saa gammel som den er »St. Josefs katholske Haandværkerforening«, som ogsaa har en Syge- og Begravelseskasse, og som tæller c. 40 Medlemmer. Hvert af de to Sogne har sin Ynglinge- og Pigeforening, i nordre Sogn »Fidelitas« og »Sursum corda«, i søndre Sogn »St. Eriks Ynglingeforening« og »Lætitia«.

I de øvrige svenske Byer findes ikke store Menigheder. Den største findes i Gøteborg med en smuk lille St. Josefs Kirke i gothisk Stil, ved hvilken der virker to Præster. Skolen ledes af St. Josefssøstre, medens St. Elisabethssøstre har ambulans Sygepleje. I Malmø er der en lille, men meget smuk Kirke med store kulørte Ruder og nydelige Helgenbilleder. Efter den mangeaarige Sognepræsts, Pastor Pops, Død er Pastor Meyerinck bleven Sognepræst; formodentlig i Slutningen af August kommer der endnu en Præst til Byen, P. Telgmann fra Holland. 13 St. Elisabethssøstre underviser i Skolen, der tæller c. 25 Elever, og plejer syge i Hjemmene. Kirken er c. 50 Aar gammel, medens Søstrene har arbejdet c. 40 Aar i Byen. I Norrkøping er der kun Kapel i et Hus, men her har i mange Aar Pastor Stolberg, Sønnesøn af den berømte tyske Digter og Konvertit, med stor Iver og Kærlighed arbejdet. Den nu snart gamle Præst er utrættelig i at rejse rundt i hele Sverige til de polske Arbejdere. I Gäfle findes der et smukt lille Kapel. Tidligere var Menigheden her ikke saa lidt større, men forskellige store Fabrikkers Ophør bevirkede, at mange Katholikker fraflyttede Byen. Ogsaa her har St. Elisabethssøstre ambulans Sygepleje. Een Gang om Maanedene rejser Præsten, P. Buckx, Hollænder af Fødsel, til Fabriksbyen Forsa og læser Messen for Arbejderne der.

Hvad den svensk-katholske Litteratur angaar, er den ikke stor. Dog findes der nogle enkelte nydelige Bøger der imellem, f. Eks. Oversættelser af Kardinal Gibbons: Vore Fædres Tro, Frants af Sales: Filothea o. s. v. Det svenske Ny Testamente er en nydelig og prishellig Bog og slutter med et fortrinligt Sagregister, der giver de nytesta-

mentlige Bevissteder for de fleste dogmatiske og ethiske Sandheder. En Bønebog for syge, den svenske Salmebog med Noder, en Bønebog for Børn og fremfor alt den store Bønebog »Oremus« er overordentlig nydelige og smagfuldt udstyrede Bøger. Et Ugeskrift mangler de svenske Katholikker endnu, men lad os haabe, at de snart maa faa et; saa længe de ikke har det, maa de jo nøjes med at abonnere paa udenlandske Blade, f. Eks. Nordisk Ugeblad for katholske Kristne. Paa det sidste er det meget let at tegne Abonnement; man henvender sig blot paa Postkontoret, saa kommer Bladet straks og regelmæssigt hver Søndag.

N. H

De Præster og Munke.

En Universitetslærer i Historie plejede ofte at krydre sine Forelæsninger med omtrent følgende Ord: »Munkene og Præsterne er til ingen Verdens Nyttel De hader Videnskab, Kunst og al Oplysning; tænk blot paa den mørke Middelalder. Dengang førte Munkene og Præsterne Scepteret.«

En Dag, da Professoren atter havde lettet sit Hjerte med denne Udgydelse, rejste en ung, velbegavet og slagfærdig Student sig og spurgte: »Vil Hr. Professoren ikke være saa venlig at hjælpe mig ud af en lille Tvivl?«

»Med største Fornøjelse, min Ven. Hvad er det, som ligger Dem paa Hjerte?«

»Det er blot et Par Spørgsmaal? Hvem er det, som opbevarede de gamle Klassikere for os? Og hvor kan det være, at de ikke gik tabt i den Tid, da Barbariet overstrømmede hele den civiliserede Verden?«

»Munkene kopierede dem i deres Klostre, og saaledes kom de til os.«

»Hvorledes? Munke? Det har da været et kedeligt Arbejde, ikke sandt?«

»Det var det! Det var paa den Tid, da Konger og Fyrster ikke engang kunde skrive deres Navn.«

»Besynderlige Tider og mærkelige Munke, hvem det morede Ord for Ord at kopiere Livius, Cæsar, Virgilius og tilmed Tibullus, Propertius, Ovidius og mange andre. Og hvordan ser saa disse Kopier ud?«

»De er skrevet saa nydeligt, som om de var trykt, og de store Bogstaver er ofte hele Kunstværker.«

»Nej! Har virkelig disse dovne Munke kunnet præstere det! Sig mig, Hr. Professor, er det sandt, at vi uden disse Munke ikke havde haft en Columbus og Vasco da Gama? Der siges jo, at en Munk ved Navn Fra Mauro i Aaret 1450 tegnede det berømte Sø-kort, som vakte Colombus's Interesse?«

»Det er sandt, men enhver anden kunde have tegnet dette Kort.«

»Uden Tvivl; men hvorfor kom disse Munke paa saadanne geniale Tanker? Men undskyld Hr. Professor, jeg har ogsaa læst nogensteds, at en vis Pave, Sylvester II, istedetfor de upraktiske, romerske Tal indførte de arabiske Taltegn i Aritmetikken.«

»Ja, men enhver kunde have gjort det, hvis ikke Paverne stedse havde villet spille første Violin.«

»Der siges ogsaa, at det er en Præst, som opfandt Teloskopet og Mikroskopet.«

»Er De ikke snart færdig?«

»Om et Øjeblik, Hr. Professor. Jeg har ogsaa hørt, at Cisterciensermunkene for første Gang brugte Brandsprøjten, og at Capucinerpatrene indtil det 17. Aarhundrede betjente den i Paris?«

»Ja, disse Munke vil have Patent paa alt.«

»Og dog var det ikke dem, Hr. Professor, som opfandt disse Instrumenter, men Franciskanermunken Roger Bacon.«

»Det kan godt være!«

»Solen staar stille, Verden og Jorden drejer sig; hvem var det, som først hævdede denne Teori?«

»Copernicus.«

»Nej, denne Præste-Kannik tilkommer ikke Æren derfor; omtrent 100 Aar før Copernicus, i 1476, lærte Biskoppen af Regensburg det. Han hed Regiomontanus. Men er det ogsaa sandt, Hr. Professor, at den første, som tog sig af de døvstumme var Pedro de Ponce og efter ham L'Epée?«

»Ja, Spanien de Ponce og efter ham Franskmanden L'Epée.«

»Munken de Ponce og Præsten L'Epée! Det er mærkeligt! Ogsaa en Munk tilskrives Krudtets Opfindelse: Dominikanermunken Berthold Schwarz. Munken Guido d'Arezzo opfandt Skalaen og Grundformen i Harmonilæren; en bajersk Munk Fra Tegernsee i 1060 Glasmalerkunsten; en Jesuitpater, Cavalieri, i 1747 Polychromien og en anden Jesuitpater, Secchi, Spektralanalysen. Og da vi nu engang befinder os i de højere Sfærer, vil Professoren ikke tage mig det ilde op, naar jeg tilføjer, at det ikke var Franklin, som skaffede os Lynaflederen, men Sognepræsten Procopius Divisch konstruerede allerede en i 1759. Det erkender ogsaa Kurschner i sit Konversationsleksikon.«

»Hold dog nu snart op!«

»Og den største sproglærde i vor Tid var uden Tvivl Kardinal Mezzofanti.«

»De maa hellere gaa.«

»Til hvilken Side? Diakon Gurra kan forresten sige os det

bestemt; thi han opfandt i Aaret 1300 Kompasset. Professoren ved uden Tvivl, hvem vi har at takke for, at vi nu kan flyve?«

»Montgolfier.«

Nej, 60 Aar før, i Aaret 1720, steg Munken Berthold Gusmas op i sin Maskine i Nærværelse af hele det portugisiske Hof. — Professoren tørrer sine Briller? Brillerne har ogsaa en Munk skænket os, Dominikaneren Alexander Spind, som levede i det 13. Aarhundrede. — Professoren ser paa sit Ur? Uret er ogsaa en Oplindelse af Præsterne. Det første Lommeur gav Kirkehistorikeren Cassiodorus os, og Gerbert, den senere Pave Sylvester II, forbedrede det. Prior Richard Wallingsord skænkede os i Aaret 1316 det første astronomiske Ur.«

»Jeg vil ikke længere høre paa alt det Vrøvl. Hvor er min Cykle?«

»Ogsaa den opfandt en Præst, Painton i 1845. Og naar nu Professoren kører gennem Byen og ser Gaslysene tændte, glem da ikke, at det var Jesuitpatrene, som opfandt Gaslyset og brugte det for første Gang i England i 1692. Og undskyld saa Ulejligheden, Hr. Professor. Farvel.«

Professoren tav stille.

A. K.

God Kunst.

Vi vilde gerne henlede Opmærksomheden paa en ny Gren af Katholsk Bogsalgs Virksomhed. Forretningen har nemlig i Sinde — i hvert Fald forsøgsvis foreløbig — som de fleste københavnske Boglader at forhandle Kunstsager. Selvfølgelig vil det nærmest blive katholske og religiøse Ting. Tanken er opstaaet ved, at det som en Følge af Krigen er blevet vanskeligt at faa de sædvanlige udenlandske Varer. Det viser sig desuden, at det ikke vil blive meget dyrere at forhandle virkelig smukke Ting og Kunstsager end de ofte daarlige og tarvelige Reproduktioner, der i rig Mængde breder sig i vore Hjem og Kirker. Kunde blot denne Bogsalgets Anstrengelse for at indføre Smag og Skønhed i Hjemmene gennemføres, da vilde snart Folks Smag forlange, at ogsaa vore Kirker husede kun Kunstværker; og der er næppe Tvivl om, at Kunst og Skønhed i vore Kirker vil forhøje vor Andagt. Naar først Folks Øjne er lukkede op, vil de ved at betragte Kunstens rene Linier og Farver faa en Glæde mere ind i deres Tilværelse, en, som de ikke før har kendt.

Johs. Jørgensen skriver i »Rejsebogen« om sin Vens Maleri i Klosteret Benrou, at en af Patrene udtaler: »Siden Deres Madonna er kommen oppe i vor Korridor, bliver

der bedt mange flere Ave'r end før. Vi beder alle eet, hver Gang vi gaar forbi.« — Og mon det ikke i det private Liv vil gaa os ligeledes. Hvem af os tænker nogensinde paa at tage sin Madonna, der staar bestøvet og glemt paa en Hylde under Loftet, i Øjesyn — og ved Beskuelseren deraf bede et ekstra Ave Maria. Men hvis den var saa smuk, at vi vilde give den Hæderspladsen paa vor Reol eller Pult, mon det da ikke vilde gaa os ligesom hine Munke i Benrou Kloster? Vi haaber, at Bogsalget inden Jul vil bringe smukke Statuetter og gode fotografiske Gengivelser af Rafael, v. Eück og Murillos herlige Madonnaer; hidtil har vi maatte søge den Slags i Trydes Boghandel. Protestanterne har Øjnene aabne for de gamle katholske Mestres Kunst, vi Katholikker maa ogsaa se at faa det.*)

En Ven af Kunst.

*) I denne Sammenhæng tør jeg maaske henlede Opmærksomheden paa en smuk Statuette af et bedende Barn, Pater noster, som en Kunstnerinde har fremstillet til Salg i vor Boghandel.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mandag den 26. Juli var det 40 Aar siden, at St. Ansgars Kirkes Sognepræst, Hr. Pastor Braun, modtog Præstevielsens Sakramente. Der blev ikke afholdt nogen Fest i den Anledning, men der indløb dog en hel Del Lykønskninger til Mindedagen. Ikke saa faa af Menighedens Medlemmer overværede Pastor Brauns Messe og modtog den hellige Kommunion, ligesom ogsaa Sangkoret sang under Messen. Ugebladet sender gennem disse faa Linjer en lidt forsinket Lykønskning til den afholdte Præst.

Ordrup. 36 Herrer havde givet Møde ved Vincentsforeningernes Generalmøde paa St. Andreas Kollegium Søndag den 25. Juli. Den højærværdigste Biskop førte Forsædet. Først oplæste Hr. Translatør Sarrild som Sekretær Beretningen fra det sidste Generalmøde, hvorefter de forskellige Lokalkomiteers Repræsentanter aflagde Beretninger om Virksomheden. Den højærværdigste Biskop meddelte, at Maristbrødrene i Bojesgade foreløbig, saa længe Krigen varede, var nødt til at opgive deres Børnehjem for Drengene, hvorfor Vincentsbrødrene maatte forsøge her at træde hjælpende til med at anvise Hjem for de Børn, som nu kom til at savne Husly. Skulde Familier mod en passende Godtgørelse ønske at optage nogle af disse Drengene,

kan de henvende sig til Præsidenten for Vincentsforeningen ved deres Sognekirke. Endvidere gjorde Biskoppen opmærksom paa den store Betydning, det har, at Ugebladet kunde faa vidtstrakt Udbredelse, og dertil burde Vincentsbrødrene yde deres kraftigste Medvirkning.

— Hr. Pastor K. E. Nielsen, Præst ved den smukke nye Kirke i Skovshoved, har udsendt en lille fortrinlig Prædikensamling, hvis stærkt positive Karakter og smukke, lødige, ofte højst aktuelle Indhold kun kan glæde enhver Katholik. Følgende lille Citat kan bedre end mange Ord give et Indtryk af, hvad disse Prædikener indeholder. Det hedder saaledes i Slutningen af en Prædiken paa Palmesøndag: »Ved Nadveren lader Gud os i Aandens Virkelighed knæle ikke blot foran det synlige Alter i Kirken, men foran selve Højalteret paa Golgatha; og her lader han Jesus komme mer kongeligt fri end nogensinde, kongeligt uafhængig af al menneskelig Stemning eller Evne til Andagt og Tilbedelse, kongeligt suveræn alene i Kraft af sin egen Lidelse og Død og kærlige Villie, og som saadan sænker han al sin Opstandelses Kraft og al Himmelens Velsignelse dybt i vore Hjerter.« Ogsaa om det nationale Spørgsmaal og flere andre Emner fremfører han fortrinlige og retledende Tanker, hvorfor vi kun kan ønske disse Prædikener en stor Udbredelse blandt vore protestantiske Medkristne.

Holland. Den hollandske *Staats Courant* af 12. Juli indeholder Meddelelse om den officielle Udnævnelse af *M. Lh. W. Regoud*, et katholsk Medlem af Generalstaternes Første Kammer, til midlertidig ekstraordinær Minister ved den Hellige Stol. Den hollandske Udenrigsminister forklarede i en Tale for den lovgivende Forsamlings Medlemmer Hensigten med denne Udnævnelse. Holland, sagde han, er ligesom den Hellige Fader neutral og ivrig for, saa snart det rette Øjeblik kommer, at arbejde for Fredens Genoprettelse. Den hollandske Regering ønsker derfor Samarbejde med Hans Hellighed. Kort før Mgr. Nolens vendte tilbage fra Rom, kom der et Brev fra den pavelige Statssekretær, hvori det angaves som Vatikanets Mening, at Udnævnelsen af en officiel hollandsk Repræsentant vilde være den bedste Form for Samarbejde, en Anskuelse, som den hollandske Regering ganske delte.

Rom. Den Hellige Fader aflagde forleden Besøg i Statssekretariatet, hvis Kontorer ligger i Vatikanets øverste Etage, og hvor han har tilbragt saa mange frugtbare Arbejdsaar af sit Liv. Siden Pius IX i 1876 besøgte Kontorerne, har indtil nu ingen Pave sat sin Fod over deres Tærskel, det var altsaa lidt af en Begivenhed. Benedikt XV blev modtaget af Mgr. Camillo Tedeschini og Mgr. Pacelli,

som forestillede hele Statssekretariatets Personale for ham. Hans Hellighed lykønskede Mgr. Tedeschini, hvis Navnedag det var den Dag, og skænkede ham en overordentlig smuk Skrivebordsbesætning.

Schweiz. Til Bern ankom den 5te Juli Mgr. Marchetti, Auditør ved Nuntiaturet i München. Idet han officielt repræsenterer den Hellige Stol, bliver det hans Opgave at fremme Ordningen af Pavens Plan om Gæstophold i Schweiz for Tusinder af Fanger fra alle de krigsførende Magter. Prælaten har straks sat sig i Forbindelse med Konfederationens Præsident for at arbejde videre paa den af Pavens specielle Udsending, Grev Santucci, i Maj Maaned udka-stede Basis. Mgr. Marchettis Sendelse er paa ingen Maade politisk, men udelukkende af menneskevenlig og forbi-gaaende Art.

Balkanhalvøen. (Serbien.) Michel Gavrilovitch, forhenværende serbisk Minister i Montenegro, er bleven ud-nævnt til serbisk Gesandt ved Vatikanet. Ved sin Ankomst til Rom blev han modtaget af Statssekretæren, Kardinal Gasparri.

Meddelelse fra Vikariatet.

Det Apostoliske Vikariat lader herved meddele, at den Beholdning Vokslæs, der ved Meddelelse i »Kirkelige Be-kendtgørelser« for 30. Marts d. A. blev stillet til d'Herrer Sognepræsters Disposition, nu er udtømt.

Jesu Hjerter Andagt (6. Aug.) holdes paa sædvanlig Tid i de forskellige Kirker.

Basar i Helsingør.

St. Vincentssøstrene i Helsingør agter **Søndagen den 1. og Mandagen den 2. August** at afholde en **Basar til Fordel for syge og fattige** der i Byen. — Gaver modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

En ung Pige, kendt med Forretning og alt til Husvæsenet henhørende søger Plads til 1. September. Familiær Stilling ønskes. Billet mrkt. 818 bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Pater noster, et bedende Barn. Statuette i Kalipasta 10 Kr., i Gibs 8 Kr.

100 forskellige **Smaahefter** (fra *Catholic Truth Society*) paa Engelsk er hjemkommet og sælges for 10 Øre Stykket.

Katholsk Bogsalg.

Den eucharistiske Sektion af begge Mariakongregationer holder Fællesskommunion Fredag den 6. August Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.

Bønnens Apostolat.

Emnet for August:

Protestanternes Genforening med den katolske Kirke.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Raymond. 31. Aug.

Kirkelig Kalender.

1. Aug.	10. Søndag eft. Pintse.	8. Aug.	11. Søndag eft. Pintse.
2. —	Mand. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.	9. —	Mand. Vigiliedag.
3. —	Tirsd. Genfindelsen af Stefans Relikvier.	10. —	Tirsd. Laurentius, Martyr.
4. —	Onsd. Dominicus, Be- kender.	11. —	Onsd. Tiburtius og Su- sanne, Martyrer.
5. —	Torsd. Maria i Sne.	12. —	Torsd. Clara, Jomfru.
6. —	Fred. Christi Forkla- relse.	13. —	Fred. Hippolytus og Cassianus, Martyrer.
7. —	Lörd. Cajetanus, Beken- der.	14. —	Lörd. Vigiliedag. (<i>Fa- stedag.</i>)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). Hver Søndag Kl. 8 stille Messe med Prædiken.

Tak. For al Opmærksomhed i Anledning af den 26de Juli takkes hjerteligst.
J. Braun.

St. Ansgars Kirke. Pastor v. d. Kettenburg er ikke hjemme i August Maaned.

Sommervejviser for tilreisende.

(Katholske² Seværdigheder i København.)

St Annæ Kirke, Kloster og Skole paa Amager.
St. Elisabeths Hospital paa Amager.
Mariahjemmet og St. Knuds Kapel i Vestervoldgade.
St. Ansgars Kirke i Bredgade.
St. Ansgars Skoler i Bredgade.
Rosenkranskirken og Skolerne i Boyesgade.
Fransk Skole i Frederiksberg Allé.
Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade.
St. Knuds Skole i Stenosgade.
Katholsk Bogsalg paa Vesterbro.
Klosteret paa Amalievej.
Klosteret paa Kastanievej.
Fransk Skole paa Østerbrogade.
Kirke og Kloster paa Jagtvejen.
St. Josefs Kirke og Hospital i Griffenfeldtsgade.
Sakramentskirken med Skole paa Nørrebrogade.
Seminariet paa Strandvejen 91.
St. Andreas Kirke og Kollegium i Ordrup.
Fransk Skole med Mariabo i Ordrup.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 32.

Søndag den 8. August.

1915.

INDHOLD: Pavens nye Opfordring til Fred. — Af Guds Naade — til Guds Ære. — Den ene-saliggørende Kirke. — Fra Hedningemissionen XIX. — Hvad vi Danske maa lægge af. — K. U. F. — et Referat og et Opraab. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Randers. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Pavens nye Opfordring til Fred.

Som det har været meddelt i Bladene, har vor hellige Fader den 28. Juli, Aarsdagen for Krigens Begyndelse, atter udsendt en Skrivelse for at opfordre de krigsførende Magter og disses Statsledere til at slutte Fred. Dette vigtige Dokument har følgende Ordlyd:

Da Vi, omend uden nogen Fortjeneste fra Vor Side, blev kaldet til at beklæde den Apostoliske Stol som den sagtmodige Pave Pius X.s Efterfølger, hans, hvis fromme og velsignede Liv blev forkortet ved Sorgen over den kort forinden udbrudte Broderkrig i Europa, da følte Vi, idet Vi med sørgende Blik saa hen over de blodmættede Marker, den samme knugende Hjertesorg, som en Fader maa føle, naar han ser sit Hjem lagt i Grus af en frygtelig Orkan. Og idet Vi med uudsigelig Smerte tænkte paa vore unge Sønner, der bliver nedmejede i Tusindvis, følte Vi i Vort af Jesu Kristi Kærlighed fyldte Hjerte hele den navnløse Smerte, som Mødre og Hustruer, der før Tiden bliver Enker, og Børn, der alt for tidligt mister deres Fædre, maa lide i disse Tider. Vor Sjæl fyldtes med Medlidenhed ved Tanken om de tusinde Sorger, som rammer utallige Familier, og Vi besluttede da — idet Vi mindedes

Vor høje Pligt til at bringe Fred, særlig i disse Trængselens Dage, — at vie alle Vore Kræfter og sætte al Vor Evne ind paa at hidføre en Forsoning blandt de kæmpende Nationer. Dette lovede Vi højtideligt Vor guddommelige Frelser, der med sit Blod vilde gøre alle Mennesker til Brødre. *Fred! Kærlighed!* Det var de første Ord, som Vi som øverste Sjælehyrde tilraabte Nationerne og deres Ledere.

Men dette kærlige, indtrængende Raad, som Vi gav som en faderlig Ven, blev upaaagtet, hvad der vel forøgede Vor Smerte, men ikke svækkede Vor Beslutning. Vi vedblev med at henvende Os fortrøstningsfuldt til Gud den Almægtige, der holder Undersaaternes saavel som Kongernes Hjerter i sin Haand, i Bøn om, at han vilde aflade at tugte Menneskeheden. Vi udtalte det Ønske, at alle Troende vilde forene sig i Bøn med Os og til Bønnen knytte fromme Bodsgjerninger for saaledes at give Bønnen større Kraft.

Men i Dag, *Aarsdagen for denne forfærdelige Krigs Udbrud*, fyldes vort Hjerte end mere af Ønsket om denne frygtelige Strids Ophør, og Vor Formaning om at slutte Fred maa derfor i Dag blive end lydeligere. I den hellige Guds Navn, i den himmelske Faders Navn, for det velsignede Blods Skyld, som Jesus Kristus har givet hen til Verdens Forløsning, besværges Vi Eder, som Gud i sit Forsyn kaldte til at regere over de krigsførende Lande, om dog at gøre en Ende paa det frygtelige Blodbad, der nu i et helt Aar har vanæret Europa.

Det er Broderblod, der nu flyder hen over Jorden og paa Havene. De smukkeste Landstrækninger i Europa er oversaaede med Lig og Ruiner. Hvor for kort Tid siden Industri og Landbrug blomstrede, tordner nu Kanonerne, der i deres Ødelæggelsesraseri hverken skaaner Landsbyer eller Stæder, men kun søger at saa Død og Fordærvelse om sig. I, som overfor Gud og Mennesker har det frygtelige Ansvar for Fred eller Krig, hør dog Vor Bøn til Eder, hør den faderlige Stemme, der lyder til Eder fra Jesu Kristi Statholder, hans, der er den højeste Dommer, for hvem I skal aflægge Regnskab for Eders offentlige Handlinger ligesaavel som for Eders private Livsførelse.

Den store Velstand, som Gud har skænket Eders Lande, gør, at I endnu kan fortsætte med Krigen.

Men hvad vil det ikke koste? — Svaret giver de Tusinder af unge Liv, der daglig maa ofres paa Slagmarkerne; Svaret giver Ruinerne af saa mange Stæder, Landsbyer og Monumenter, som Eders Forfædres Guds frygt og Kunst har skabt. Og hine bitre Taarer, der grædes i de stille Kamre eller ved Altrenes Fod, — siger de ikke ogsaa, at den Pris, som det vil koste at fortsætte Krigen, er altfor stor?

Ej heller gælder den Indvending, at denne umenneskelige Strid ikke kunde bilægges uden Vaabenmagt. Gid man blot vilde holde op med dette gensidige Ødelæggelses-raseri. Gid man vilde huske paa, at Nationerne ikke uddør; hvis de bliver ydmygede og undertrykte, bærer de tænderskærende det Aag, der lægges paa dem, alt imedens de stræber efter Frigørelse og lader Had og Hævnlyst gaa i Arv fra den ene Slægt til den næste.

Hvorfor kan man ikke allerede nu paa dette Tidspunkt tage den Opgave op med rolig Samvittighed at afveje Nationernes gensidige Rettigheder og deres berettigede Forventninger? Hvorfor kan man ikke tage en kraftig Beslutning om at hidføre en direkte eller indirekte Tankeudveksling vedrørende den større eller mindre Mulighed for at prøve disse Rettigheder og Forventninger og saaledes gøre en Ende paa denne frygtelige Krig, hvilket Middel jo er bleven forsøgt og anvendt ved andre lignende Lejligheder.

Velsignet være den, der først løfter Fredens Oliegren, rækker Fjenden sin Haand og tilbyder ham rimelige Fredsbetingelser? Ligevægten i Verden, Trivsel, Sikkerhed og Fred beror langt mere paa gensidig Velvilje, paa Agtelse for andres Ret og Ære end paa Rustningernes Omfang og Fæstningernes Modstandskraft.

Dette Raab om Fred bryder paa denne Sørgedag lydeligt frem fra Vor Sjæl. Vi beder alle Fredsvenner i Verden om at række Os Haanden for at fremskynde en Afslutning paa Krigen. Giv den barmhjertige Jesus paa sin smertefulde Moders Forbøn, at der snart maa gry en frydefuld Fredens Morgen som et Genskin fra hans guddommelige

Aasyn! Gid der snart maa lyde Takkesange til ham, der er alle gode Gavers Giver, fordi der er indtraadt Forsoning blandt de stridende Parter. Gid Folkene maa vende tilbage til fredelig Kappelstrid i Videnskab, Kunst og Industri og i Rettens genrejste Rige! Gid de fra nu af, efter roligt og med Selvbeherskelse at have prøvet Grundene for og imod, maa overlade Afgørelsen af deres Stridigheder ikke til Sværdet, men til Ligeberettigelsens og Retfærdighedens evige Grundsætninger!

I inderlig Tillid til, at Fredens Træ snart maa blomstre igen og skænke Verden Lykke, giver vi den Apostoliske Velsignelse til alle dem, der hører til Vor usynlige Hjord, som ogsaa til dem, der endnu ikke hører til den romerske Kirke, og beder Herren om, at han vil knytte dem alle til Os ved den kristelige Kærligheds Baand.

Af Guds Naade — til Guds Ære.

»Af Guds Naade er jeg, hvad jeg er.« Saaledes taler den af Naturens Haand rigt udrustede Paulus, efter at Jesus paa en saa vidunderlig Maade havde gjort ham til en aandelig Stormand i den overnaturlige Orden.

Disse Ord kunde den døvstumme i Dagens Tekst ogsaa godt have betjent sig af, da Jesus havde helbredt ham, og i alt Fald har han sikkert tænkt lignende Ord, da hans Øren oplodes, hans Tunges Baand løsnedes, og de jublende Ord: »Han har gjort alle Ting vel. Han har baade gjort de døve hørende og de stumme talende!« naade hans saa at sige nyskabte Øren.

Men kunde den døvstumme med St. Paulus gaa videre og med samme Ret som han sige: »Og hans Naade har ikke været uvirksom i mig?« Har han mon aldrig misbrugt sin Tunge og sine Øren? — det sker dog saa let. Var han maaske endda med til at raabe: »Bort med ham! Korsfæst ham!« mens hans Øren gottede sig, da disse Ord lød? Vi ved det ikke, vil helst ikke antage det, har ogsaa Grund til ikke at antage det, naar vi tænker paa, hvorledes den døvstumme maatte forstaa, hvad Tale og Øren er værd, hvilken Magt den maatte være i Besiddelse af, der saa let gav det igen, som syntes uopnaeligt, og hvilken sjældnen Godhed Jesus havde vist just ham.

Dog maaske tager vi fejl og maa søge den døvstumme i Langfredagens lidenskabelige Hob.

Under alle Omstændigheder gaar det ofte saaledes, at man misbruger Naadesbevisninger. Rigtignok forstaar vi alle, hvor store Gaver Hørelsens Sans og Talens Gave er, men til vor Skam maa vi desværre sande, at vi sjælden maaler disse Velgerningers Længde, Bredde og Dybde, hvis vi da ikke netop ser eller hører om nogen, der er disse Gaver foruden.

Men hvor misbruges just Tungen og Ørerne af os Mennesker! Man tier, naar man skal tale; man taler, naar man skal tie. Man lytter opmærksomt, naar Last og Lidenskab prædiker, men er døv, naar Dyd og Tugt forkynder Livets sande Visdom. Man tør forsvare alt, ogsaa sin Religion, endog med flammende Begejstring, men for Dyd og gode Sæder har man ingen Ord til Forsvar, de faar bjærge sig selv, saa godt de kan.

Og du, katholske Kristen, er saa fejj, i hvor vel du har den Kirke til Moder, som turde træde i Skranken for Kristendommens Sandheder og Sæder uden at ænse, at et Uvejr af Forfølgelser og Modsigelse vilde blive Hedningeverdens Svar paa en saadan Forkyndelse, og endnu den Dag i Dag tør det lige over for Nutidens Rationalisme og Materialisme, skønt den ved, at den derved vil blive stemplet som bagstræbersk og aandelig indskrænket.

Du, katholske Kristen, hører paa alt i Flæng! Men lær ogsaa her af den Kirke, hvis Medlem du har den Ære at være. Den har vidst at skelne! Hvad der var godt, tog den imod; hvad der var ondt, lukkede den sit Øre for. Af de forskellige Kulturer optog den kun det virkelig brugelige, men for Resten var den døv. Ogsaa i vore Dage er Kirken ikke kulturfjendsk, men staar vragende og vælgende med opladte Øren. Men du?

Den døvstumme talte ret. Gid ogsaa vi maa tale ret: om det rette, i rette Tid, paa rette Sted og Maade. Men ogsaa høre ret: høre paa det, som sømmer sig og baader os, høre hurtigt og skarpt, men vende det døve Øre til Tidens løsslupne, ugudelige og usædelige Tale.

Talens Gave og Hørelsens Sans kommer fra Gud; ved den rette Brug betaler vi Gud for dem, saa godt vi kan, og Skabelsens Grundlov opfyldes: Af Guds Naade — til Guds Ære.

M. Osterhammel.

Den ene-saliggørende Kirke.

(Sluttet.)

Naar derfor Ordet »ene-saliggørende« lyder, tænk saa ikke i Forhastelse paa Udelukkelse og Nægtelse, paa Væg-ring og Tilbagestøden, paa Egenkærlighed og Herskesyge, paa Vilkaarlighed og paa Spærring og Vagt ved Grænsen. Ordet »ene-saliggørende« er ingen Trusel, men en mild Gave, Frelse for Sjæle. Naar alle andre Stemmer tier og ingen Profet længer taler til Menneskene, saa raaber endnu Guds Aand i den ene-saliggørende Kirke. Naar alle de klingende Ord, der har lydt paa Jorden, forlængst er forstunmede, saa høres Guds Ord endnu fra den katholske Kirke, lyst og friskt som Angelusklokken oppe fra Kirken paa Bjerget. Og naar alle Vandkilder har standset deres Løb, og alle Forraadshuse er tømte, og Kristi Sandhed, hans Vej og hans Liv ligger skjulte under sammenstyrtede Ruiner og tykke Lag af Flyvesand, saa har Kilden i Dybet dog ikke taget Skade; Vandet bruser endnu stadig frem fra den hellige Brønd, hegnet og beskyttet af den ene-saliggørende Kirke med hellig Nidkærlighed, utrættelig Aar-vaagenhed og ufejlbar Virkning. Netop det, at ene vor Kirke med Sikkerhed og Troskab holder sammen paa alle vore Rigdomme ned gennem Aartusinderne, er Grunden til, at den er ene-saliggørende. Den er som Prinsessen i det ældgamle Sagn, hin uskyldige unge Jomfru, paa hvis Renhed Folkets Liv og Fremtid beroede. Hvorledes skulde hendes Folk kunne vredes paa hende over, at »Brødrenes eneste Redning« var det lysende Navn, hun kom til at bære? Derfor er ethvert Frafald fra denne Kirke ensbetydende med at nedsynke i Fattigdom, der maaske ikke føles saa stærkt i Begyndelsen, men som tager til og ender med den dybeste Armod.

Protestantismen har i Adskillelsens stormfulde Time sikkert taget meget Kristendom med sig. Alligevel var den allerede dengang fattigere end den gamle Kirke. Lige fra Begyndelsen af savnede Protestantismen rigtig Vurdering af det objektive, det autoritative og det uforanderlige i den kristne Religion. Fejlen har senere grebet mere og mere om sig, og nu om Stunder truer det subjektive med

at tage Overhaand og med fuldstændig at opløse og tilintetgøre den sidste Rest af Kristendom hos mange Mennesker. Den liberale Theologi fornægter allerede helt og holdent Kristendommens objektive Side og finder dens Væsen udtømmende udtrykt i psykiske Livsytringer og moralsk Vandel. Denne Theologis Gudsoplevelse og Gudsbevidsthed er dog kun en svag Efterklang af den mistede Sikkerhed i Fornufterkendelse og Tro, og den Tid vil snart komme, da de er blevet til ganske tomme Ord, til et goldt Hylster, der foreløbig skal skjule for den forfærdede Tidsalder, at Gud er død. Og — hvad den moralske Vandel angaar — saa er jo Godhed og Renhed og det trofaste Sind kun kristelige Dyder, naar de har deres Kilde i Troen. »Gør Hedningerne ikke ogsaa alt dette?« Det eneste, der skiller den liberale Theologi fra Hedenskabet, er dens Inkonsekvens; men Udviklingens Logik skal nok gøre rent Bord.

Det skal indrømmes — lyse Straaler fra Kristendommens Sol finder Vej til mangt et dunkelt Sted, hvor vi ikke vilde formode det, og enkelte Religionssamfund, saaledes som de opstaar i vore Dage, navnlig i England og De forenede Stater, optræder med stor Entusiasme og ejer vel ogsaa i deres Rækker rigt udrustede, betydelige Personligheder, der i forbavsende Selvopofrelse og i troende Tilslutning til Kristus udretter store Ting. Paa disse Rigdomme af kristelig Aand tærer saa hele Samfundet, og med frejdigt Mod ses Fremtiden i Møde, mens de af Samfundets Medlemmer, hvem ædel Tænkemaade er ukendt, smæder den gamle, den »ene-saliggørende« Kirke; de synes, at de selv er mange Gange rigere og uendelig mange Gange bedre end den. Men se! Den levende Kilde udspringer ikke paa deres Mark; Forraadene fra den første Begejstrings Tid slipper op, og saa kommer Enden. Til sidst staar de vansmægtende ude i en Ørken, og kun en Lyd langvejsfra, et Ord om Kærlighed og Frelse sitrer gennem Luften henover det øde Sted; det er Ordet om den ene-saliggørende Kirke med dens evige Brønde og dens levende Vand, der bruser i Dybet — ustandseligt og udtømmeligt.

Da kun i denne Kirke enhver Frygt er udelukket for, at det ikke er Kristi Liv, der indgives os, og Frelsens rene

og uudtømmelige Strøm, der tilflyder os, saa kan den enkelte Sjæl kun bjærge sig, naar den indlemmer sig i denne Kirke og indgaar som levende Led i dens Legeme. Vel er det sandt, at vi Katholikker arbejder paa vor Frelse under Angest og Bæven for vor egen Svaghed og Ubestændighed, men vor Kirke stoler vi paa. Kølnes vort indre Liv, kan det i denne Kirke altid opflammes paa ny; skejer vi ud fra Guds Veje, og flakker vi om, hvor der hverken er Vej eller Sti, kan denne Kirke altid føre os tilbage; naar vor Tankeløshed og brødefulde Letsindighed bringer os i Fare og Nød, saa vi ikke længer faar Sjælens Hunger stillet, da kan denne Kirke atter mætte os og gøre os rige og genindsætte os i alle Værdigheder og Herligheder. Derfor er i Sandhed enhver Sjæl, der staar uden for Kirken, allerede for den Sags Skyld fattigere og mere hjælpeløs og udsat for større Fare.

Ligger der nu heri en Fornægtelse og Fordømmelse af god Tro og god Vilje? Nej. Thi »den, der ikke formaar at trænge frem til Kundskab om den sande Religion, er af den Grund endnu ikke skyldig for Herrens Øjne« (*Pius IX*, Allokution af 9. December 1854). Og »Gud, der kender Hjertets Sindelag, vil i sin store Godhed og Mildhed aldrig lade et Menneske hjemfalde til evige Straffe, naar han ikke har besmittet sig med en Overtrædelse, der kan lægges ham til Last« (*Pius IX*, Rundskrivelse af 10. August 1863).

I den katholske Kirke udspringer Kristendommens oprindelige Kildevæld i hele sin Rigdom og Fylde, men deraf følger, at i den udmunder ogsaa alle Retninger og Veje og Førelser. Kun den har Svar paa ethvert Spørgsmaal, der kan rejse sig i et Menneskebryst; kun den tilfredsstiller enhver Individualitet. Hvor mange ærlige og velsindede Mennesker famler sig ikke møjsommeligt frem uden for Kirken, den, de ikke kender! De er utilfredse, og de lider; dem selv uafvidende, men med deres indre Væsens hele elementære Kraft søger de efter et Ord, der netop ikke tales i deres Samfund, men som lever i den ene-saliggørende Kirke og maaske i lang Tid har klinget der i det skjulte, indtil det pludselig naar en dertil stemt Individualitet og sætter denne saa mægtigt i Svingning, at det klinger

gennem hele Kirken som en ny Melodi. Netop de mest ejendommelige Individualiteter, der vandrer længst borte fra Mængdens Alfarvej, kan i den ene-saliggørende Kirke blive bevaret for at gaa til Grunde; den er Sjælelivets Verdenskirke, der forstaar og taler alle Sjæles Sprog.

Naar det nu forholder sig saaledes med de forunderlig stærke Krav, den katholske Kirke stiller, med dens Fordring paa at være ene og eneste saliggørende, saa er dens Eksistens en Nødvendighed og et Livsspørgsmaal for Kristendommen, for den religiøse Menneskehed og for hver enkelt Sjæl. Den alene opretholder jo alt Kristenvæsen, ukuet og uforringet, for alle Tider og for alle Slægter, saa mange der endnu skal komme. Den har alt-saa en Ret til Medlemmer; dens Børnerigdom maa ikke standse i sin Vækst; dens Evne til at være Fader og Moder maa ikke afblomstre og visne; dens Rækker af Præster, Lærere og Hyrder — udgaaede ikke fra de nye i Troen, men fra de gamle kristne Slægter — maa uden Afbrydelse vokse frem af de bedste af dens Børn. Dens Aand skal gaa i Arv fra Forfædrene til de seneste Led og i denne Gang fra Slægt til Slægt bestandig blive klarere, fastere og modnere. Derfor er det en Misgerning mod selve Kristendommen at forstyrre et katholsk Folk i dets Tro og at berøve dets Børn deres bedste Arv. Enhver Tid og al Fremtid maa og skal, uden Afbrydelse, yde sit rigelige Bidrag til den ene-saliggørende Kirke; Slægt skal følge Slægters Gang i Pilegrimsvandringen gennem denne Kirkes hellige Land.

Det kan altsaa aldrig staa det subjektive Forgodtbeftindende frit at tilhøre den ene-saliggørende Kirke eller ej. Thi enhver Livsinteresse, ethvert Tilværelsesproblem betyder en Nødvendighed og derfor et Krav og en uoverstigelig Skranke for Luner og Vilkaarlighed. Nu aner vi ogsaa den ubønhørlige Alvor i den Forpligtelse til at indtræde i Kirken, som Christus har paalagt ethvert Menneske. Den helligste af alle et Menneskes Interesser, den religiøse, maa ikke unde ham Rist eller Ro, førend han er naaet frem over Grænsen til Kirkens hellige Jordbund og er omgivet af den paa alle Sider. Dette Bud om hellig Kærlighed til sig selv, dette strenge Bud om religiøs Samvittig-

hedsfuldhed har Christus taget paa sine Læber og forkyndt for Menneskene: det er Gudmenneskets Bud, og den Allershøjstes Majestæt giver det Kraft og Højhed. Men kan saa det Menneske, der drister sig til at misagte dette Bud og af smaalige Hensyn vægrer sig ved at følge det, endnu tale med om religiøs Ærlighed og sjælelig Sanddruhed? Hvorledes skulde det Menneske, der med Vidende og Vilje, haardhjertet og forstokket, ser Kirken og gaar forbi, kunne have Del i Kristus? Her staar vi overfor Kristus-kirkens Intolerance: den udtaler Fordømmelsesdommen over de onde og de fejge. Disse hører hverken til Kirkens Sjæl eller til dens Legeme, hverken til dens ydre Samfund eller til dens indre Gudsfamilie. Om dem er det, det frygtelige, ubønhørlige og urokkelige Dogme gælder: Ingen Frelse udenfor Kirken. Denne Forkastelsesdom er ingen anden end Kristi egen: »Den, der ikke hører Kirken, være for dig som en Hedning og en offentlig Synder.« Det er Kristi Intolerance, der har givet Kirken Himmeriges Nøgler; den, der tager Forargelse heraf — et stridigt Hjertes og en farisæisk Sjæls Forargelse — ham vil der ikke blive aabnet for, selv om han nok saa højt raaber til Gud: »Luk op, Herre! Luk op for mig!«

Hvad der dog ogsaa aabenbarer sig her, er den ene-saliggørende Kirkes Tolerance og moderlige Mildhed. Fra Kirken alene udstrømmer de frelsende Vande, men de naar langt udover dens synlige Grænser, og saa langt, som de kommer, de utrættelig rindende Bølger, fremkalder de kristeligt Liv. Derfra stammer de store Forraad paa ægte kristelig Aand, som findes overalt i Verden, fordelt over de Hundreder af Bekendelser og Sekter. Enten er det kostbare Rester af det, der engang toges med fra Moderkirken, eller det er Straaler og Draaber, der ad ukendte Veje er trængt frem til Steder, der ligger langt borte. Det kristne Ideal er nu en Gang til Stede i den ene-saliggørende Kirke, og derfor kan det vel stundom ogsaa ske, at den Verden, der ikke bekender sig til Kirken, alligevel tager den til Forbillede; det moderne Kultursamfund er jo endnu bestandig kristeligt i sine Sæder og Love, i Grundlaget for sine Anskuelser og Indretninger. Endnu stadig er det en kri-

stelig Atmosfære, der omgiver Jorden, og i den lever ogsaa de, der ikke er Kristne, og — bevidst eller ubevidst, villet eller ikke villet — paavirkes og beriges de af den.

Derfor elsker vi Katholikker alle vore Brødre, som har reddet et Stykke Kristendom, og som redeligt aagrer med deres Pund til egen sædelig Fuldkommelse og til forkomne Menneskers Frelse. Kirken er ikke misundelig, fordi den ser, at noget af dens Trivsel ogsaa faar Paradisblomster til at vokse og udfolde sig udenfor dens Mure; Kirken er med i alt kristeligt, der opstaar; den er ikke blot Moder, men ogsaa Hjem, og ethvert Barn faar tidlig eller sent Længsel efter sin Moder og sit Hjem. Derfor hviler Kirkens Øje med Tillid og Haab paa alt det gode, sunde og stærke, der vokser i det fjerne og fremmede; den stoler paa hver lille Bæk, der har sit Vand fra Kirkens guddommelige Kildevæld. Der ligger en ejendommelig dragende Magt i det rindende Vand. Det kommer fra Kilden, men leder ogsaa Opmærksomheden tilbage mod Kilden. Menneskene gribes som af Hjemve, og den stille, men stærke Længsel i hans Bryst faar ham til at vandre opad, indtil han har fundet Flodens skjulte Udspring højt oppe i Bjergene. Saaledes fører ogsaa alt virkelig kristeligt — naar det da ikke er forgiftet af Apostathad eller ødelagt af Fordomme, Lidenskaber og menneskelig Smaalighed — i egen indre Kraft tilbage til den ene-saliggørende Kirke.

Peter Lippert.

(Efter *Stimmen aus Maria-Laach*
84. Bind (1913), S. 1.)

Fra Hedningemissionen.

XIX.

Missionssøstre paa Rejse i Krigstider.

Rejsbrev fra Moder *Lina* (»Franciskanske Missionssøstre«).

Det var Onsdag den 29. Juli 1914, at jeg og mine Medsøstre med beklemt Hjerte tog Afsked med vort kære *Nonnenwerth*. Der var udbrudt Krig mellem Østrig og Serbien. Rusland blandede sig deri, og den oplussende Krigsfakkell truede ogsaa med at antænde de andre Stormagter. Vi haabede dog, at Striden som saa ofte før skulde

kunne bilægges; vi anede ikke, at inden faa Dage skulde hele Europa være revet med ind i den forfærdeligste Krig, som Verden har set.

Maalet for de første Dages Rejse var Anvers. Her blev vi straks foruroliget ved Synet af de mange Soldater og de store Folkemængder, som var grebet af stærk Nervøsitet og hastig greb efter Bladene. I Tillid til Guds Omsorg og til den hellige Lydighed, i hvis Navn vi havde begivet os paa Vej til Afrika, gik vi om Bord i Damperen »Prinsregent«. Næste Morgen, Fredag den 31. Juli, lettede vi Anker. Endnu en Hilsen til Kirkerne, hvis Taarne vi saa længe som muligt opsøgte med Øjnene, et sidste Levvel til det kære Hjem, og vi rejste — uden at ane det — ind i Krigens Tummel og Forvirring.

Lørdag den 1. August naaede vi Southhampton henad Kl. 6 om Morgen; vi forlod Havnen allerede efter to Timers Forløb i Stedet for, som vi havde ventet, at gøre en halv Dags Ophold. Man ventede ikke engang paa nye Passagerer; det hed sig, at Kaptajnen havde faaet Ordre til saa hurtigt som muligt at fortsætte Rejsen. Der gik foruroligende Rygter blandt Passagererne om Tysklands Krigserklæring til Frankrig og England. »Prinsregent« gik saa hurtigt som muligt ud paa det aabne Hav, saa langt fra den franske Kyst, som den blot kunde. I Kahytterne og Skibets andre Rum blev de elektriske Pærer skruet af, Vinduerne blev blændet, og kun et Stearinlys maatte tændes og endda ikke i længere Tid end højst nødvendigt. Tabellerne, som ellers daglig viste den tilbagelagte Vej, blev ikke mere udfyldt.

Hvad gik der for sig derhjemme? Rygterne lød stadig mere foruroligende, indtil vi efter et Par Dages Forløb fik Vished om Krigens Udbrud. Vi spurgte ængsteligt hverandre, hvad der vel skulde blive af os. »Vi sejler til Nordamerika; man bringer os vel til Brasilien; maaske bliver vi sat i Land et eller andet Sted, eller vi falder i Hænderne paa Englænderne, som fører os som Krigsfanger — maaske til St. Helena!« Saaledes blev der drøftet og gjort Gisninger. Kun Skibets Officerer var stumme, men derfor ikke uvirksomme. Vi gik støt for fuld Damp.

Torsdag den 6. August skulde vi planmæssigt have været i Las Palmas. Var vi overhovedet paa Vej derhen? Med den Fart, vi havde, kunde vi allerede for længe siden have været der. Om Eftermiddagen den 6. August saa vi Klipper i Horisonten. »Tenerifa?« lød det, og man glædede sig over, at vor omflakkende Fart dog havde ført til et Maal. Under Aftensmaaltidet blev vi opmærksomme paa, at Sollyset snart faldt ind gennem Ruderne paa den

ene Side af Spisesalen, snart gennem dem paa den anden Side; pludselig gyngede og svingede Skibet stærkt. Nogle Øjeblikke stod Maskinen stille. Hvad er der sket? »Styrmanden var blevet afløst af en Mand, der ikke helt forstod sine Sager og havde gjort en Fejl,« saaledes forklarede man. Men Solen vedblev at skinne snart fra venstre, snart fra højre ind gennem Vinduerne, og »Prinsregent« gjorde stadig Spring til forskellige Sider. Mørket faldt paa; der var hælgmørkt paa Dækket, Rummene nedenunder var kun yderst sparsomt oplyst, og alle Luger var lukket. Der var øjensynlig Fare paa Færde. Mange Passagerer pakkede straks deres Sager sammen for at være parate, naar vi næste Morgen skulde sættes i Land. Vi anbefalede os ved Aftenbønnen til Guds og hans h. Moders særlige Beskyttelse og bad om Hjælp i den endnu ukendte Fare, som syntes at true os. Vi gik ganske vist til Ro, men fik naturligvis ikke megen Søvn. Maskinen arbejdede voldsomt; det knagede overalt, som om Skibet skulde skilles ad i Sammenføjningerne; af de stærke, pludselige Svingninger kunde vi slutte, at vi stadig skiftede Kurs.

Den uhyggelige Nat blev endelig overstaet, og ved Daggry saa vi en By ligge belyst af Solens Straaler; det var Orotawa paa Tenerifa. Vi havde naaet neutralt Omraade og var reddet. Nu fik vi endelig at vide, hvorfor vi havde strejft om som et jaget Vildt; det var to engelske Krigsskibe, der havde forfulgt os. Vi var undsluppet, og vi ved, hvem vi kan takke derfor. »Prinsregent« sejlede nu langsomt langs Tenerifas Kyst fra Orotawa til Hovedstaden Santa Cruz. Det neutralt Omraade strækker sig tre Mil fra Kysten. I Santa Cruz's Havn havde allerede flere andre Skibe søgt Tilflugt. Man aandede let igen, det var som en Byrde var taget fra vore Skuldre. — Det var den 7. August, første Fredag.

Snart efter vor Ankomst kom den natlige Fjende til Syne, men da den saa os i god Behold, dampede den atter bort. Om Eftermiddagen kom atter et engelsk Krigsskib, og pludselig drøned Kanonskud, som straks efter blev besvaret fra Land. Da vi ikke vidste, hvad det betød, blev vi alle yderst forfærdede. Søster Relinda kom til at ryste, saa hun knap kunde holde sig oprejst, og endnu om Aftenen var hun ikke kommet sig af Skrækken. Senere erfarede vi, at Krigsskibe ved et bestemt Antal Skud skulde bede om Tilladelse til at løbe ind i fremmed Havn.

Med nogle Dages Mellemrum viste der sig stadig et engelsk Krigsskib i vor Nærhed, indtil det efter nogle Ugers Forløb lagde sig paa Vagt mellem Tenerifa og Las Palmas. I de første to Uger af vort Ophold kom Skibe af forskellig Nationalitet; enkelte Passagerer fra »Prinsre-

gent« forsøgte at rejse tilbage med disse; men mange Skibe vilde ikke tage Tyskere om Bord. Hjemmefra fik vi ingen Efterretninger; der vidste vel ingen, hvor vi befandt os; Gnisttelegrafan maatte under vor Flugt indstille sin Virksomhed for ikke at røbe vort Opholdssted. Heller ikke med Afrika havde vi nogen Forbindelse. Det forlød ganske vist, at Englænderne havde blokeret Svakopmund (Tysk Sydvest-Afrika), og at Befolkningen var flygtet med deres Vinterforraad til Windhuk og havde ødelagt Jernbanen bag sig. Mange af vore Passagerer havde i Aarevis haft deres Hjem i Sydvest-Afrika, og de lagde højst eventyrlige Planer for at naa derned; men alle Planerne strandede, før de blev forsøgt. Der var ikke anden Udvej end taalmodig at vente paa Befrielsen, som vel først vilde komme efter Krigens Udbrud. Ganske vist var det svært at vænne sig til den Tanke, at vi i en ganske uberegnelig Tid skulde leve i Uvirksomhed paa Skibet; de fleste af Mandskabet længtes jo kun efter at komme hjem og tage Del i Kampen, og hvilke Følelser, der besjælede os fire Franciskus-Børn, kan enhver forstaa.

Vi laa i otte Dage udfor S. Cruz, men gik ikke i Land; det blev fraraadet os, da man mente, at Befolkningen var tysk fjendtlig; desuden var Sproget os jo ganske fremmed. Vor Indespærring truede saaledes med at blive langvarig, men den Tanke, at vi i Uger, maaske Maaneder stadig skulde undvære vor hellige Religions Trøst, syntes os, ikke mindst i disse tunge Tider, ganske uudholdelig. Vi spurgte derfor den fungerende tyske Konsul, da han en Dag kom om Bord, om der ikke i S. Cruz var et Kloster, og om vi ikke der kunde finde Tilhold. Han bad os om den næste Dag at møde i Konsulatet og fremføre vort Anliggende. Den 15. August gik to af os i Land og opsøgte straks en Kirke. Vi kom netop ved Begyndelsen af en Højmesse; der var Prædiken, og vi forstod saa meget, at den drejede sig om Martha og Maria; at vi bad inderligt, kan I forstaa; i Nøden lærer man jo at bede. Vi begav os da til Konsulatet . . . (hvor de faar megen Snak, men ikke megen Hjælp, og efter flere Dages Forløb begiver de sig paa egen Haand ud til Byens Hospital, som lededes af St. Vincentssøstre).

Vi blev ført ind i et Taleværelse, og nogen Tid efter kom en spansktalende Søster ind til os. Vort Spørgsmaal, om hun talte Fransk eller Engelsk, blev besvaret med et Skuldertræk; Ordet Español sagde os, at hun kun forstod Spansk. Hvad nu? Der kom andre Søstre til — bestandig den samme frugtesløse Pantomime. Endelig hentede man en syg Franskmand, som talte lidt Spansk; det syntes ham at være en Ære og Glæde at kunne være Tolk for os. Vi

fik nu at vide, at Konsulatet dog havde meddelt vor Eksistens til Hospitalsdirektøren, og at vi om Eftermiddagen vilde kunne faa Svar paa vor Anordning. Vi betydede da Søstrene, at vi gerne vilde vente i den nærliggende Kirke, og Søstrene aabnede da en Sidedør i Værelset og førte os ind i et lille, smukt Huskapel. Den evige Lampe viste os, hvem der boede her. Her tilbragte vi nu en rum Tid med den bedste Underholdning; der var dog een i det fremmede Land, som forstod os helt, selv uden Ord.

Efter 1 $\frac{1}{2}$ Times Ventetid blev vi ført til en af Hospitalets Embedsmænd, en Hr. Raphael. Samtalen blev ført ved Hjælp af latinske og franske Ord, men Don Raphael fik os dog gjort forstaaeligt, at den H. Fader var død, at i La Laguna, en anden By paa Øen, boede Klarisser, og at han selv var Tertiar. Mens denne komiske Underholdning stod paa, kom den skriftlige Tilladelse fra Direktøren til at opholde os paa Hospitalet og histaa ved Sygeplejen, og alle, saavel Søstrene som Don Raphael, tog Del i vor Glæde, ja, ogsaa vor franske Tolk, som tilsidst blev henvendt for at gøre os Meddelelsen helt forstaaelig. Da Middagstiden forlængst var forbi, tog vi med Glæde mod den Forfriskning, som Søstrene bød os, og jublende af Glæde ilede vi saa tilbage til Damperen for at meddele vore to ventende Søstre det glædelige Resultat af vor Udflugt. Saa pakkede vi sammen, alt det, vi behøvede paa Hospitalet; vore Kufferter og Kister blev bragt hen i Konsulatet, hvor de foreløbig var bedst i Sikkerhed.

Næste Morgen forlod vi »Prinsregent«; det var den 20. August, mærkelig nok samme Dag, som vi skulde være landet i Svakopmund. Nu gik vi som forviste i Land paa en Ø; men det var jo Gud, som havde ført os, og han havde ogsaa haft sin kærlige Hensigt, som I senere skal faa at høre.

Hvad vi Danske maa lægge af.

Ugebladet *Folkerøsten* refererer under ovenstaaende Overskrift ganske kort et Foredrag, hvis Indhold bør være kendt viden om. Hvor vidt Foredragsholderen har Ret, og Amerikanerne i saa vigtige Henseender skulde staa over os Danske, ved jeg ikke, derimod er der ingen Tvivl om, at vi Danske trænger til at reformeres ikke saa lidt i den Retning, som her peges paa.

I et Foredrag paa Kærhave Husmandsskole om Amerika udtalte *Johan Skjoldborg* den Anskuelse, at Amerikanerne vilde udvikle sig til at staa langt over os.

Naar jeg knytter denne Forventning til det amerikanske Folk, sagde han, da grunder det sig paa een Ting.

De amerikanske Mænd har en Respekt og Ærbødighed for Kvinden og Barnet, som er ukendt i Danmark. Lad være, Amerikanerne er grove Mænd, Arbejds mænd, men baade i det daglige Liv og udenfor dette behandler de Kvinden med Agtelse. Og af Barnet har de en mærkelig Forstaaelse. Jeg har tit skammet mig over, hvordan vi herhjemme behandler Kvinderne. Det gælder Mureren paa Stilladset, det gælder Tjenestekarlen i Vejgrøften, og det gælder de velhavende paa Fortovsrestauranterne i København. Overalt kan man høre dem kaste Ord efter forbipasserende Kvinder: Nej, sikke dog en svær »Madulje«, der gaar o. s. v. Sligt er ukendt i Amerika. Og vi Danske maa lægge denne Uvane af.

Nødig vil jeg dog indrømme, at de amerikanske Mænd skulde elske Kvinden højere i deres Hjerter, end vi gør, men deres Agtelse for hende er større.

Om de amerikanske Mænds Forhold til Børnene skal jeg nævne et Eksempel. I et stort Firma blev en Dag antaget 16 Drengene. Samme Dag, dette skete, kaldte Direktøren alle de overordnede Funktionærer sammen og sagde til dem: I maa behandle disse Drengene ordentligt, ellers faar I jer Afsked. Der ligger en Tankegang til Grund derfor: Drengene er Amerikas Fremtid. Der ligger i disse smaa Barnesjæle en fin og skælvende Tone gemt, en Tone, som man skal passe paa, saa den kan komme til at klinge i Fremtidens Dage.

Hvordan behandler vi vore Læredrengene og Tjenestedrengene: Snottet Hvalp, en paa Tosken, han kan hente os en Bajer!

Vi maa ogsaa lære at behandle Børnene paa en anden Maade.

K. U. F. — et Referat og et Opraab.

Søndag den 25. Juli foretog K.U.F. sin sidste Sommerudflugt i indeværende Sommer.

Det er med Beklagelse, at dette »sidste« skrives, og den, der har Hjerte — i det mindste Tanke — for Ungdomsgerningen og samtidig ikke bindes af Kortsynethed, kan ikke forholde sig ligegyldig til det Faktum, at der nødvendigvis maa sluttes af allerede i Juli Maaned.

Grunden hertil er naturligvis alene den, at Foreningens Kasse er tom, uhjælpelig tom, og hvis der ikke ad uforud-

sete Veje skaffes Tilskud, turde det være et Spørgsmaal, om der fremtidig kan foretages mere end een Udflugt aarlig.

En saadan Indskrænkning vil imidlertid være til ubodelig Skade for K.U.F. og for de Grunde, der kan gives for i det hele taget at have Ungdomsforeninger, af hvilke Grunde Frihedens Anvendelse til Adspredelse ikke er den mindst betydende. For K.U.F.s Medlemmer gælder det, at alle disse er bundne til Værksteder og Fabrikker den ganske Dag, og denne Tilværelse indeholder ikke i sig selv megen Livsglæde. Er Adspredelser gavnlige for de voksne, turde de være nødvendige for Ungdommen, men enhver Adspredelse — selv den tarveligste — koster Penge, og Penge har disse kun yderst lidt af.

Nogle har de altsaa, men Resten maa vi andre skaffe dem. Og til disse »vi andre« hører enhver Katholik, der har Evne. Offervillighed er en Dyd — men den er sjælden, saa sjælden, at naar man en skønne Dag antræffer den, næsten ikke tør tage imod den.

Blandt andet af den Grund vil Søndagen den 25. Juli sent gaa K.U.F.s Medlemmer af Minde.

For tredie Gang har nemlig Hr. og Fru Forpagter Møller, »Christiansminde«, aabnet deres gæstfrie Døre for Foreningens Medlemmer.

Hvormange københavnske Drengene har haft Lejlighed til at se en Høne med Kyllinger, en And svømme eller Køer, der eftertænksomt tygger Drøv og nu og da sender en dump Brølen udover Staldens Hundreder af Baase? Hvem af disse unge Mennesker har ellers en Gang om Aaret Tilladelse — ja næsten Ordre — til at rense et flere Alen højt Kirsebærtræ for Frugt? Mon enhver københavnsk Læredreng kan strække sine Lemmer paa en blød Græsplæne eller »springe Buk«, lege »Tagfat« o. s. v. omkring »Gravensten« og »Grev Moltke«?

Og alt dette blev dem i fuldeste Maal til Del.

Men af dem, der kan yde noget: hvor mange af dem skiller en Kalv ud af Flokken og ofrer den med Glæde til K.U.F.s taknemmelige Medlemmer?

Altsaa: Kalven maatte lade sit Liv, og i Æblehaven anrettedes et Maaltid, som der vil gaa Sagn af hele det kommende Aar. Og var der Klang og Kraft i Hurraraabene, der bruste Hr. og Fru Møller i Møde efter Middagsbordet, var Jubelen uden Ende, da man hævede Aftensbordet.

Ikke saa underligt, Kalven — som Fru Møller saa lunt bemærkede — »gik til og slog til,« men der var nok gaaet mere til end det!

Saa kom Opbruddet — for tidligt, alt for tidligt, syn-

tes de, men de fire forspændte Vogne stormedes med uhyre Begejstring!

Ud af Gaarden svingede Toget — som de kom med Hurraraab, drog de med Hurraraab af Gaarde — og der var ikke Maade med deres Viften med Hatte og Tørklæder.

Mindre og mindre blev den lille Gruppe derudenfor Gaarden — saa svingede Vejen, og de var borte. Endnu en Stund vajede Flaget frit og stolt, og Vindmotorens stræbsomme Hjul snurrede rundt i den lune Luft — saa tog Skoven alt Udsyn væk, og Solen sank rød og rund bag Bakkekammen.

Men Stemningen sank ikke med Solen, man havde jo allerede det at glæde sig over, at »Forpagteren« havde gentaget Indbydelsen til et Besøg næste Sommer!

Har Hr. Forpagteren saaledes en Fedekalv og Fruen Tilbehøret: Arbejdet og Besværet med meget mere, turde det da ikke være tænkeligt, at en og anden havde, om ikke en Kalv, saa maaske en Kylling gaaende, som man var villig til at dreje Halsen om paa i betimelig Tid, inden Offret bliver for sejgt eller Offerviljen forgæves?

Thi det Maal maa naas: en Udflugt hver Maaned i Sommerhalvaaret, saa bliver der ikke Brug for daarlige »Adspredelser«, og Vintersæsonen, der med hele sin Indendørstilværelse til Tider kan synes mindre tillokkende, vil da blive en kærkommen Pause.

Ved Morgenmessen under Fælleskommunionen vajede K. U. F.s smukke Silkefane, og den, som skriver dette, tænkte paa den hellige Philip Neri, der er afbildet paa den hvide Silke, om ikke han i særlig Grad har dem i Tanker, som viser hans Myndlinge Kærlighed i Raad og Daad. —

Det selvfølgelig Underskud dækkes ogsaa denne Gang af Pastor Hillebrandts Chatokasse; den har intet Laag, og det er oplyst, at Bunden gik ud af den Dagen efter den sidste Udflugt.

København B., d. 27. Juli 1915.

Rodemester Olsen.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Hs. Højærværdighed Biskoppen har i Lørdags indviet Kapellet i St. Joseffsøstrenes nye Skole paa Østerbro. Kapellet blev indviet til Jesu allerhelligste Hjerte. Kun Søstrene, der iøvrigt fyldte hele Kapellet, overværede Indvielsen.

Ringsted. St. Josefsøstrenes private Pigeskole her har i det Aar, den har bstaæet, vundet ikke saa lidt Tilslutning og tæller nu 32 Elever. Da den nuværende Bygning har vist sig at være for lille, har Søstrene for nylig erhvervet sig den lige overfor liggende Bygning i samme Gade, Dagnarsgade; her er det Meningen, at der skal indrettes Skole, medens den gamle Bygning saa udelukkende vil blive benyttet til Bolig for Søstrene. Sygepleje i Hjemmene har i Aarets Løb været udøvet af een Søster. — Naar det for nogen Tid siden her i Ugebladet blev meddelt, i hvilke af vore Kirker Menigheden selv sang den latinske Messe med, var den herværende St. Knuds Kirke med Urette ikke nævnt; her er det nemlig lidt efter lidt blevet saaledes, at Menigheden synger alle Messens faste Stykker med paa Latin, de lange Afsnit som Gloria og Credo vekselvis med en Solostemme. At de enkeltes Glæde ved at deltage i Søndagens Højmesse er bleven langt større end før, følger næsten af sig selv.

Randers. Den, der ikke selv har set det, har næppe tænkt sig, hvor stort det Foretagende er, som St. Josefsøstrene for Øjeblikket har begyndt her. Til det allerede i Forvejen stateligt og monumentalt beliggende Hospital til 60 syge gøres der en »Tilføjelse«, der skal rumme 90 syge til. Byggepladsen er særlig karakteristisk ved Beliggenheden opad en høj, stejl Bakke, der i mange Henseender vil komme til at give det nye Hospital et vistnok meget tiltalende Præg. Arbejdet er saa vidt fremskredet, at Bygningen formodentlig vil kunne være under Tag i Løbet af Oktober Maaned. — Skolen her har med de fortrinlige Lærerkræfter, der for Øjeblikket findes, 70 Elever, alle Børn fra katholske Hjem.

Tak. For 10 Kroner til de dansk-vestindiske Negerbørn fra Hr. Læge Perch takkes hjerteligst. — Ligeledes takkes for 7 Kr. indbetalt under Mærket S. D. E. Hemicke.

Rettelser: I den lille Artikel om Kunst i forrige Nummer, hvilken indkom i sidste Øjeblik, bedes følgende rettet: »Benrou« to Gange til »Beuron« — »Eück« til »Eyck« — »bestøvet« til »tilstøvet«.

Undervisning i Engelsk.

J. Køhn, Bartholinsgade.

Immaculatakirken. Tirsdag den 10. Aug. er der Iklædning og Allægelse af de evige Løfter Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

St. Josephs Giide. Alm. Møde afh. Mandag den 9. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, Bredgade 67.

Tak.

Alle, som ved Gaver, ved personlig Hjælp eller paa anden Maade har ydet Bidrag til vor Basar, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.
St. Vincents af Pauls Søstrene.

Kirkelig Kalender.

<p>8. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.</p> <p>9. — Mand. Vigiliedag.</p> <p>10. — Tirsd. Laurentius, Martyr.</p> <p>11. — Onsd. Tiburtius og Susanne, Martyrer.</p> <p>12. — Torsd. Clara, Jomfru.</p> <p>13. — Fred. Hippolytus og Cassianus, Martyrer.</p> <p>14. — Lörd. Vigiliedag. (<i>Fastedag.</i>)</p>	<p>15. Aug. 12. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse.</p> <p>16. — Mand. Joachim, Jomfru Marias Fader.</p> <p>17. — Tirsd. Hyacinthus, Bekender.</p> <p>18. — Onsd. Oktavdag.</p> <p>19. — Torsd. Oktavdag.</p> <p>20. — Fred. Bernhard, Kirkelærer og Bekender.</p> <p>21. — Lörd. Johanna Francisca, Enke.</p>
--	--

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

St. Andreas Kirke. I Sommerferien holdes Søndagens Andagt Kl. 7.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). Hver Søndag Kl. 8 stille Messe med Prædiken.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 $\frac{1}{2}$	Kl. 10	Kl. 2 $\frac{1}{2}$.
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 $\frac{1}{2}$	» -
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 6 $\frac{1}{2}$ & 7 $\frac{1}{2}$	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 $\frac{1}{2}$	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 $\frac{1}{2}$	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 $\frac{1}{2}$.
Nyborg (Kronprinsensgade 5)....	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 7 $\frac{1}{2}$	» -	» -
Mariho (Ny Østergade).....	» 8 $\frac{1}{2}$	» 10 polsk	» 2 $\frac{1}{2}$.
Slagelse (Tordenskjoldsgade)....	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 $\frac{1}{2}$	» 7 $\frac{1}{2}$
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 $\frac{1}{2}$	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Nakskov (St. Franciscus Kapel)....	» 8 $\frac{1}{2}$	» 10	» 2

Kollekt for den danske katolske Kirke.

Søndag d. 15. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 33.

Søndag den 15. August.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — John Henry Newman. — I Anledning af Kollekten paa Marias Optagelsesdag. — Nye Bøger. — En virkelig Lutheraner. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Helsingør. Esbjerg. Aalborg. Frankrig. Rom. Nord-Amerika. Afrika. Asien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

268.

Marias Optagelse.

Domkirken i Lisabon er indviet til Maria den Optagne. Overfor den laa i det 12te Aarhundrede Adelsmanden Martino Bulhans (Buillon) Hus, hvor paa Marias Optagelsesfest 1195 hans Søn Fernando blev født, han, der senere skulde blive den verdensberømte Franciskanerhelgen St. Antonius af Padova. Her er det ikke Opgaven at fortælle St. Antonius's Liv, men kun at henlede Opmærksomheden paa hans særlige Andagt til Maria den Optagne. Det berettes, at hans Moder allerede i hans spæde Aar indpodede ham denne Andagt, naar hun tog sin lille Fernando paa Armen og fra Vinduet viste ham Domkirken, hvor han var døbt. Omkring Aar 1225 finder vi St. Antonius i Frankrig, og her bekræftes hans Andagt ved en Aabenbaring af Guds Moder selv paa Vigilien til hendes Optagelsesfest. I de Tider fandtes der ikke som nu en autoriseret romersk Martyrologi; der benyttedes forskellige, i Frankrig saaledes den af Munken Usuardus. St. Antonius vidste, at dens Beretning om Marias Optagelse i Himlen stred imod den Lære, som allerede St. Augustin fremhæver som overleveret fra Aposteltiden, nemlig at Maria efter sin Død blev optagen i Himlen saavel med sit Legeme som med sin Sjæl. Martyrologien skulde læses efter Dagstiden *Prim*; St. Antonius var i sin Celle, da Tideklokken ringede, og han kæm-

pede en haard Kamp med sig selv: skulde han bryde Klosterregelen og udeblive fra Korbønnen, eller skulde han indfinde sig og nødtvungent paahøre Oplæsningen af Martyrologiens for Gudsmoder og den hellige Sandhed saa krænkende Ord? Hans barnlige Kærlighed til Maria sejrede, og paa Knæ i sin Celle fordybede han sig i Betragtningen af hendes Optagelses underfulde Hemmelighed. Han blev belønnet. Maria viste sig for ham og bekræftede selv hans Forvisning. Som hendes udkaarne Talsmand forkyndte han fremtidig med fornyet Glød og Glæde hendes himmelske Lykke. I Samklang med ham udtaler St. Bernhard af Clairvaux og St. Thomas af Aquin sig. Uden endnu at være noget Dogme er og bliver Marias Optagelse til alle Tider Kirkens Antagelse.

Kirkelæreren St. Franciscus af Sales skriver: »Det er ikke nok at tro, at den hellige Jomfru er opstanden; thi vi maa desuden fæstne det i vor Sjæl, at hun ikke er opstanden for at dø for anden Gang, som Lazarus gjorde, men for at følge sin Søn ind i Himlen, saaledes som de, der opstod den Dag, vor Herre opstod. (Matth. XXVII, 52). Sønnen, der, da han kom til Verden, modtog sit Legeme og sit Kød af sin Moder, tillod ikke, at Moderen forblev her nede, hverken med Legeme eller Sjæl; men snart efter at hun havde betalt Dødens skyldige Afgift, drog han hende ind i sit hellige Paradies Rige. . . »Hvo er hun, som opstiger fra Ørkenen, overøst med Saligheder og støttet paa sin elskede?« (Højs. VIII, 5), Ord, ved hvilke vi kan forstaa, at selv om vor Frue i sin herlige Hedengangs Stund steg lige op til Himlen, helt ren som hun var, saa var hun dog støttet paa sin Søns Fortjenester, i Kraft af hvilke hun indgik i Herligheden.«

Den Gudskraft, der drog Maria ind i Himlen, var Kærligheden. En Magnet hedder paa fransk *aimant* = elskende. Om Forholdet mellem Magneten og det dragne Jern som Billede paa Jesu Kærlighed, der drager Maria, anstiller St. Franciscus af Sales righoldige Overvejelser. Han gør opmærksom paa den fuldkommen jævne, ikke stødvise, Tiltagen i den dragende Kraft, stærkest forøget, naar Bevægelsen nærmer sig Fuldendelsen.

»Kærligheden havde under Korset skænket denne guddommelige Brud Dødens højeste Smerter; vist var det billigt, at Døden omsider skænkede hende Kærlighedens ypperste Saligheder.« (Amour divin VII, 14).

Naar vi beder vor Rosenkranses to sidste Led, føjer vi til Betragtningen Bønnen om den aandelige Frugt: »En øm Andagt til saa god en Moder« — »Bestandighed i Naaden og Herlighedens Krone.«

Tertiar.

John Henry Newman.

Død d. 11. August 1890.

Kardinal Newman er en af den katholske Kirkes allernavnkundigste Personligheder i det nittende Aarhundrede. Faa har som han været i Stand til at opildne og inspirere, og selv nu, 25 Aar efter hans Død, er hans Betydning i Grunden ikke forringet, og enhver, der gennem



hans Skrifter kommer i Berøring med hans Aand, faar det samme overvældende Indtryk af en enestaaende kristelig Personlighed. Derfor er det sikkert paa sin Plads og-saa her i Ugebladet at benytte 25-Aarsdagen for hans Død til at genopfriske Mindet om den store Kardinal.

For de manges Skyld, for hvem engelske Kirkeforhold kun er lidet kendte, vil det dog vistnok være til Gavn som Indledning først at meddele lidt om det religiøse Samfund og den aandelige Sfære, i hvilken Newman voksede op.

Den engelske eller anglikanske Statskirke hører, som bekendt, til de saakaldte reformerede Kirker, men er alligevel i mangt og meget forskellig fra *den* reformerede Kirke, vi har nærmest, nemlig den saakaldte evangelisk-lutherske danske Folkekirke. Begge ere de Menneskeværk, men Personlighederne og de forskellige Forhold, hvorunder de er opstaaet, har givet dem et ret forskelligt Præg. Den anglikanske Statskirke er noget mere end den dansk-lutherske Udtryk for Herskerlune og Kongevilje og har som en naturlig Følge deraf en langt fastere udvortes Organisation. Den har bevaret det biskoppelige Embede med en betydelig Indflydelse, ogsaa i rent politisk Henseende, hvad der kun kunde være i Kongemagtens Interesse, naar Kongen selv besad den højeste kirkelige Myndighed.

I sine Bønehøger har den anglikanske Kirke bevaret mange af den gamle Kirkes Bønner, Taksigelser, Trosbekendelser og Sædvaner, men ved Siden heraf er den paa andre Punkter, f. Eks. i Opfattelsen af Sakramenterne, i Brugen af Kors og Billeder, gaaet længere bort fra Kirkens Lære og Praksis, end Tilfældet er med Lutheranerne i Tyskland og Norden, om end visse Udtalelser, især i Bønehøgen, atter synes at forudsætte et mere katolsk Syn paa Sakramenterne. Heller ikke er Udtrykket »katolsk« som en Egenskab ved Kirken nogensinde bleven udeladt af Trosbekendelsen i den anglikanske Kirke, medens Luther som bekendt forandrede Trosbekendelsens Ord »den hellige katolske Kirke« til »en hellig kristelig Kirke at være«, en Fejl, som først i den sidste Snes Aar er bleven fuldstændig udryddet i den lutherske Kirke i Danmark.

Disse forskellige Spirer, der saaledes var nedlagt i den anglikanske Statskirke, Spirer til ganske katolske Lærdomme og til stærkt protestantiske, udviklede sig i Løbet af forrige Aarhundrede, især fra Trediverne af, til to helt forskellige, hinanden stærkt modsatte Retninger, som hver for sig med Iver kæmpede for sine Lærdomme. Det er derfor meget forskellige Indtryk, man kan faa ved at komme ind i engelske Kirker, der dog hører til det samme statsordnede Samfund: man kan se en Kirke, som indvendig blot rummer Prædikestole, Bænkerader og et almindeligt Træbord med en hvid Dug paa til Alter og

hverken ejer Billeder, Kors eller andre Symboler, og man kan komme ind i en anden, hvor man skal se nøje efter, inden man opdager, det ikke er en katholsk Kirke, man er i, saaledes har de der baade Altre, Lys, Blomster, Præstedragt, Messe, Skriftestol, Krucifikser o. s. v. Denne sidste Retnings Fremkomst og store Udbredelse skyldes i høj Grad selve den Aandens Stormand, vi i det følgende skal beskæftige os med.

John Henry Newman fødtes 1801 midt inde i det gamle London. Hans Fader var oprindelig Bankier, men det var gaaet tilbage for ham, og Familien sad i Newmans Barndom langt fra i gode Kaar. John Henry viste tidlig glimrende Anlæg og begyndte allerede som Dreng paa Studeringer. Fra hans første Tid af gik hans Tanker og Interesser i religiøs Retning, og allerede som femtenaarig havde han dannet sig en bestemt kristen Livsanskuelse. Han havde saaledes en fast Tro paa den hellige Treenigheds Hemmelighed, en Tro, der, som han selv siger, aldrig nogen Sinde er bleven rokket af Vantro eller Tvivl. Forøvrigt var hans kristne Opdragelse udpræget protestantisk, og visse Bøger, der gjorde et særlig stærkt Indtryk paa ham, paavirkede ham i bestemt katholsk-fjendtlig Retning. Saaledes blev han allerede som 15-aarig fast overbevist om, at den Antikrist, vor Herres Jesu store Arvefjende, der skal komme ved Tidernes Ende, og som Profeten Daniel og Apostlene Paulus og Johannes havde talt om, ikke var nogen anden end Paven i Rom, en Tanke, der beherskede ham i mange Aar, selv da han indsaa, at den rent historisk og filosofisk betragtet var en Umulighed, og det varede længe, førend han kunde frigøre sig for Indflydelsen af den; først som 42-aarig Mand, siger han selv, var han den fuldstændig kvit. En anden Tanke, han allerede fik som 15-aarig, eller snarere Beslutning, han i den Alder fattede, var, at han aldrig vilde gifte sig, en Beslutning, han hele sit Liv igennem blev tro. Som man ser, var den unge Newman et ejendommelig udviklet Menneske, sikkert fuldt modtagelig for Universitetsstudierne, som han 1816 paabegyndte i den gamle Universitetsstad Oxford.

I England er Universitetsforholdene vidt forskellige fra, hvad de er paa Fastlandet. Universitetet med dets

forskellige Kollegier er for mange et andet Hjem, hvor nogle bliver hele Livet igennem, mange i hvert Fald paa en eller anden Maade vedbliver at være knyttede til for stedse. Her tilbragte Newman en herlig Ungdoms- og Manddomstid, nogle og tyve Aar, og Newmans Navn vil for stedse være knyttet til Oxford og til den mægtige Bevægelse, hvis Hovedmand han var, og hvis Indflydelse den Dag i Dag er en af de største i den engelske Statskirke. Den kaldes gerne Ritualisme, fordi den paa Ritualalets Omraade fremkaldte store Forandringer og Stridigheder. Men Bevægelsens Formaal var at bringe aandeligt Liv i Statskirken, og det søgte man at opnaa ved at fremdrage saa mange af de Rester af katholsk Lære og Liv, det paa nogen Maade var muligt at faa til at trives i en protestantisk Kirke.

Den Indflydelse, Newman kom til at øve som Prædikant i Kirken St. Mary i Oxford og ved privat Omgang med de unge Studenter, kan man ikke let overvurdere. Han havde blandt sine Tilhørere mange unge Mennesker, af hvilke nogle siden blev Englands største Mænd. Saaledes fortæller den berømte Gladstone, der var mellem disse, at det ikke var noget udvortes hos Newman, der greb hans Tilhørere; han læste sine Prædikener op, og hans Øjne hvilede paa hans Manuscript; Forandring i Betoningen var der lidt af, Haandbevægelser slet ikke, men der var et Mærke, et Segl paa Manden i hans Helhed og et Udtryk i hans Stemme, der var saa forunderlig tiltrækkende. Der var det samme ved ham som ved enhver ægte Prædikant, at det, der gjorde Indtryk paa Mennesker, som forstod at skelne Glimmer fra Guld, ikke saa meget var, hvad Prædikanten sagde, som det, man ud af hans Ord og hans Personlighed kunde fornemme, han selv var.

Han levede meget alene og gik tit sine ensomme Spadsereture. Det var en Dag paa en af disse, han mødte en af Universitetets Embedsmænd, der, idet han passerede ham, standsede et Øjeblik, bukkede for ham og sagde: *Numquam minus solus quam quum solus* d. v. s. »De er aldrig mindre alene, end naar De er alene,« en meget fin Anerkendelse.

Som alt nævnt havde i Aarenes Løb den højkirkelige

Retning, Newman tilhørte, og Newman selv udviklet sig mere og mere i katolsk Retning. Store og indflydelsesrige Kredse i den anglikanske Kirke havde iagttaget denne Udvikling med lige saa megen Skræk som Forbitrelse og af alle Kræfter modarbejdet Newmans Virksomhed. Der var mange, som med stor Bitterhed talte og skrev imod ham og paastod, at han ikke kunde være nogen ærlig anglikansk Præst, naar hans Udtalelser faldt saa bestemt katolske, men selv paastod han, at han stod paa den engelsk-katolske Kirkes Grund og kun troede og talte, hvad han ud fra denne Kirkes Standpunkt kunde forsvare. Og selv om det kan se mærkeligt ud efter Newmans Udtalelser paa den Tid, at han endnu kunde tro paa Anglikanismen, saa kan man dog ikke et Øjeblik tvivle om Sandheden af Newmans Ord; thi han var saa ægte og sanddru som faa, og Opdragelsens Indflydelse og Magt kan for en saa oprindelig og ærlig Sjel som Newman være næsten uovervindelig stor.

Det var først i 1839, da han var 38 Aar gammel, at Newman fik den første Tvivl angaaende sit kirkelige Standpunkts Holdbarhed, og dermed begyndte en Række af Aar, sikkert de tungeste i Newmans Liv, da han brød med alt det gamle, han havde levet i, og Aar efter Aar klarere saa, at Sandheden var i den katolske Kirke, den, han i sin Ungdom havde anset for Vildfarelsernes Kilde. Denne Tid strakte sig over 6 Aar, fra 1839 til 1845.

Det var under Studiet af Monofysitismens Historie, at hans Tro paa Anglikanismen fik sit første Stød. Det var mellem 13. Juni og 30. Aug. 1839, han beskæftigede sig med selve Hovedspørgsmaalet, Læren om den guddommelige og menneskelige Natur i Christus, en Lære, som Monofysiterne, Kættere i det femte Aarhundrede, bestred, idet de hævdede, at der i Frelseren kun var een Natur. Under dette Studium forekom det ham, at som Rom var i det 19. Aarh., havde den ogsaa været i det 5. Aarh., medens Nutidens Protestanter snarere mindede om Oldkirkens Kættere; følgelig var det ikke Newmans Samfund, men de af ham ringeagtede »Romanister«, der var de sande, ægte Katholikker.

Paa den Tid gik det ham, som det ofte er gaaet store

Mænd i afgørende Øjeblikke i deres Liv, f. Eks. den h. Augustinus, der hørte en Barnestemme, som blev ved at gentage Ordene: »Tag og læs, tag og læs«; det var et Ord, forresten netop af Augustinus, hvilket en Ven af ham havde læst, og som denne blev ved at gentage, der blev af afgørende Betydning for ham: »*Securus judicat orbis terrarum* — Den trygge dømmer Verden.« Selv om det Indtryk, det straks gjorde, efterhaanden noget tabte sig, tilførte det dog hele hans Tankegang noget nyt; thi, som han selv siger, »den, der engang har set en Aand, bliver aldrig, som om han ikke havde set den«.

Dette Ord af Augustin bliver ligesom Motto for de seks haarde Kampens Aar, han nu gik ind i. Hvor er den Tryghed, den aandelige Vished at finde, hvorpaa jeg alene kan bygge min Sjæls Frelse, det var det Spørgsmaal, som han efter 6 Aars Forløb besvarede med at vende tilbage til den Kirke, Christus har stiftet og grundlagt paa Apostlen Petrus. Hvad skal jeg tage fat paa, spurgte han sig selv, og hans Svar var: Jeg vil aandeligt hjælpe mig selv og ikke lade andre klare Spørgsmaalene for mig, jeg vil ikke lade mig lede af Følelser eller min Indbildningskraft, men kun af min Fornuft, en Beslutning, som han blev tro til det sidste. Derfor pinte det ham ganske særlig, naar nogen ved en eller anden Lejlighed prøvede paa at hjælpe ham, søgte at jævne Vejen til Kirken for ham ved personlige Henvendelser. »Var der noget, der kunde støde mig tilbage,« sagde han selv senere, »saa var det, naar jeg ikke kunde faa Lov at være i Fred.« Og naar nogen siden, da han selv var bleven Katholik, behøjede ham en vis Tilbageholdenhed i at paavirke andre, henviste han vedkommende til sine egne Erfaringer, før han blev Katholik.

Sine sidste fire Aar som Anglikaner tilbragte Newman ikke i det egentlige Oxford, men i en lille By i Nærheden, Littlemore, medens han dog indtil 2 Aar før sin Overgang vedblev at være Præst ved St. Mary Kirke i Oxford. Men da en ung Mand, som boede hos ham, og som havde lovet at vente i det mindste tre Aar med at blive Katholik, allerede foretog dette Skridt efter eet Aars Forløb, nedlagde Newman sit Embede som anglikansk Præst og holdt sin Afskedsprædiken under sine mange Venners lydelige Graad.

Blive Katholik selv var der ikke Tale om, at han kunde; vel havde han et halvt Aar i Forvejen højtideligt taget alle sine Udtalelser mod den katholske Kirke tilbage, men at denne tillod Helgen- og Mariadyrkelsen, kunde han ikke komme over. Han vilde da nøjes med at være Lægmand, og som saadan levede han endnu to Aar i Anglikanismen.

Forøvrigt var det et ejendommeligt Liv, han og en Del unge Venner førte i Littlemore. Som alt nævnt havde han altid besiddet en forunderlig Evne til at paavirke Mennesker, især Ungdommen, og da han rejste ud til det stille, ensomme Littlemore, fulgte en Del Venner ham. Det var mest unge engelske Præster, der af religiøse Grunde havde opgivet deres Embede, og hvem Newman vilde, ikke føre til Rom, men snarere bevare for Anglikanismen. Thi alt som han førtes længere og længere bort fra Protestantismen og laa, som han kaldte det, paa Anglikanismens Dødsleje, var det hans stadige hemmelige Frygt, at han skulde være Offer for en Skuffelse; var han det, saa han kun een Vej for sig: det rene Fritænkeri og Opgivelse af enhver aabenbaret Religion.

Det var et Slags Kloster paa protestantisk Grund, Newman oprettede i Littlemore. Han havde tidligere købt og beplantet en ufrugtbar Grund, og nu lod han en Række Stalde indrettet til Bolig for sig og sine Fæller. Smukt og komfortabelt blev det ikke, men det var heller ikke for at ligge paa Landet og nyde Naturens Glæder, de var flyttet ud i Ensomheden; det var Sjælens Frelse, det gjaldt om, baade for Newman og dem alle, og det var det Maal, de i Forening vilde arbejde paa at naa.

Strengheden, som herskede i denne Kreds, stod ikke tilbage for de katholske Klostres. Fastetiden var en sand Bodens Tid. De spiste ingen Dag før Kl. 5, og da bestod hele Maaltidet af salt Fisk; deres Læge modsatte sig dog en saadan overdreven Strenghed, og da virkelig en af dem blev alvorlig syg, indførtes nogle Lempelser, f. Eks. en Frokost Kl. 12, bestaaende af The og Smørrebrød. Kirke var der ikke i selve Klosteret, da der af Newman selv flere Aar tidligere var bleven bygget en Kirke i Littlemore, som han selv betjente de første Aar af sit Ophold der ude;

derimod havde de et Bedekammer, hvor alle Kirkens Tilmehønner blev omhyggeligt bedt, kun med den lille Forandring, at det ved de helliges Paakaldelse ikke hed: »*Ora pro nobis* — Bed for os,« men: »*Oret pro nobis* — han bede for os,« en Forandring, Newman havde foretaget, og som jo er betegnende nok. (Sluttes.)

I Anledning af Kollekten paa Marias Optagelsesdag.

Det er en Kendsgerning! Hvilken? — At i Missionslandene (jeg mener blandt Hedningerne) har Krigen i en ganske enkelt Henseende haft en god Virkning, idet de indfødte Kristne mange Steder er vokset til Forstaaelse af deres Ansvar over for den Kirke, som har aabnet sine Døre for dem. Det berettes, at ikke blot Indiere og Kinesere, men »fattede Pariaer og Afrikanere kappes om at holde Skolerne og Præstearbejdet gaaende af deres knappe Midler, og talrige indfødte Arbejdere nøjes med reducerede Lønninger og gør det med Glæde!« —

Det er en Kendsgerning, at i en vis Henseende har vi her hjemme fælles Kaar med Hedningerne derude: heller ikke vi har hidtil kunnet »staa paa egne Ben«, ogsaa vi har maattet øse af fremmede Kilder.

Det er endelig ogsaa en Kendsgerning, en foruroligere Kendsgerning, at disse fremmede Kilder delvis, snart maaske helt, er stoppet! Ogsaa for os kunde den Tid vel være nær, da »Skoler og Præstearbejde« stod i alvorlig Fare for at lide Skade, for ikke at sige: gaa i Staa, fordi den finansielle Støtte, det havde hvilet paa, blev taget bort. Ingen, der ser blot nogenlunde nøgternt og uhildet paa Forholdene, kan lukke Øjnene for, at der er Fare paa Færde; de ledende iblandt os, ikke mindst vor Apostoliske Vikar, der hidtil med det lysteste Sind har baa-ret Ansvar og Byrder for os, kan ikke længere skjule, at Fremtiden ser mørk og usikker ud.

Spørgsmaalet er nu: Skal vi danske Katholikker staa tilbage for de gule og sorte i Offervillighed og Forstaaelse af Alvor og Ansvar? Har vi maaske modtaget mindre? Har vi da ikke samme Pligt som de — Taknemmelighedspligt? Maa det ikke ogsaa for os være en Æressag og en Glæde at gøre, hvad vi formaar, for at bevare og fremme det Arbejde, som har bragt os selv saa megen Vel-

signelse? — Hvem kan betænke sig paa at give det rette Svar paa disse Spørgsmaal?

Hvad skal vi da gøre? Give — give! Ofre og undvære af et stort Hjerte og et glad Sind! — Der er mangfoldige Veje, ad hvilke dette kan ske. Jeg skal i denne Sammenhæng blot nævne een: Kollekten paa Marias Optagelsesdag, den 15. August. Paa denne Dag vil hver enkelt, stille og ubemærket, kunne efterkomme sit Hjertes Trang til at yde Gengæld for alt, hvad Kirken gennem Aarene har gjort for ham. —

— — —
 Enhver god Betragtning skal jo som bekendt gerne ende med en Beslutning, helst i Form af et praktisk Forsæt. Lad os da straks foresætte os paa den omtalte Dag at give det dobbelte, om muligt det tredobbelte, af hvad vi plejer at give!

Hedvig Ulke Ramsing.

Nye Bøger.

Johann Topolovsck: Die sprachliche Urverwandschaft der Indogermanen, Semiten und Indianer. (Wien 1912.)

I Første Mosebog fortælles der i Kap. 11, at Gud forvirrede Menneskenes Tale, saa de ikke længere kunde forstaa hinanden indbyrdes. Denne Sprogforvirring, som skulde være en Straf for de hovmodige Planer med Rejsningen af et Taarn ved Babel, har naturligvis til Forudsætning en mere eller mindre stor Ensartethed af det Sprog, der taltes, før den nævnte Begivenhed indtraadte. Lige til vore Dage har nu Bibelen været ene om at hævde et eneste fælles Ursprog for vor Slægt, idet det nemlig ikke var lykkedes Sprogvidenskaben at undersøge de 1000 til 1500 forskellige Sprog, som findes paa vor Jordklode, og heller ikke at paavise deres indbyrdes Slægtskabsforhold og at aflede de enkelte større Grupper af en og samme fælles Rod. Men i den allernyeste Tid synes Sprogforskningen at være godt paa Vej hen til samme Resultat. Baade Videnskabsmænd her hjemme og i Udlandet har foretaget Undersøgelser, der mere og mere stadfæster Rigtigheden af den hellige Skrifts Beretning. Til disse sproghistoriske Arbejder hører ogsaa det lille Skrift, der her skal anmeldes, og som særlig er interessant ved Paavisningen af en ret omfattende Overensstemmelse i Ordforraadet hos europæiske, asiatiske, afrikanske og amerikanske Folkeslag.

Enhver Læser, som er vant til sproglige lagttagelser, og som ønsker at danne sig en selvstændig Dom i det omtalte Spørgsmaal, vil med Spænding følge Forfatterens Bevisførelser, selv om han ikke vil give ham Ret i alle hans Følgeslutninger og af og til støder paa Mangler i hans videnskabelige Metode. Men de 25 Aar, som er bleven anvendt til at udføre dette Arbejde, og de gode Kilder, som det er bygget paa, er et smukt Vidnesbyrd om Forfatterens Flid og Omhu. Der kan næppe være Tvivl om, at mange af hans Resultater vil finde almindelig Anerkendelse i Sprogvidenskaben, og man tør vistnok ogsaa udtale det bestemte Haab, at en ikke saa fjern Fremtid vil supplere, hvad der fra Sprogforskningens Side endnu mangler til et fuldgyldigt Bevis i denne Sag. F. K.

G. Jørgensen: Den danske Kirkes Historie for Hjem og Skole. (Hagerup. København. 1914. 192 S. Kr. 2,50.)

Indtil Reformationen er det naturligtvis den katholske Kirkes Historie i vort Fædreland, der fortælles, efter denne Begivenhed kun Protestantismens til vore Dage. Der er ikke faa Fortrin ved den lille Bog: en Mængde Stof og Oplysninger er praktisk samlet, Stilen er let og flydende, mange Billeder, dog ikke alle lige gode, illustrerer paa en tiltalende Maade Teksten, og Behandlingen af katholske Spørgsmaal vidner om et bestemt Ønske om at være retfærdig, hvilket dog langtfra stedse lykkes. Det mest interessante Afsnit er det nittende Aarhundredes, hvor der paa 70 Sider fortælles om en hel Del aandelige Bevægelser, man ellers ikke let finder en samlet Skildring af. Den, der skal sætte sig ind i dansk protestantisk Kirkeliv, har til en Begyndelse i Pastor Jørgensens Bog en nyttig Haandsrækning. N. H.

En virkelig Lutheraner.

For c. 20 Aar siden var Professor Jakob Knudsen Valgmenighedspræst i Mellerup. Han forskød da sin Hustru og indlod sig i ægteskabelig Forbindelse med en anden Kvinde. Dette vakte en Del Forargelse, og Jakob Knudsen traadte tilbage fra sin Stilling som Præst. Siden har han levet som Forfatter. Dette er Faktum. Da det ikke vedkommer os, skal vi ikke udtale nogen Dom herover; det maa andre gøre.

Da ovennævnte Valgmenighed for nylig holdt 25 Aars

Jubilæum, sendte Jakob Knudsen den en Hilsen, som har været offentliggjort i *Højskolebladet* og siden i mange andre Blade. Han taler heri om sit andet Ægteskab og sin umaadelige Tillid til Guds Kærlighed. Dette er ogsaa Faktum. Heller ikke dette skal vi kritisere. Derimod skal vi meddele en interessant Kritik af Jakob Knudsens Fremtræden, som Hr. V. Th. Tejsen har offentliggjort i *Folkelæsning*.

I omtalte Artikel hedder det bl. a. saaledes:

»Hele den uhyggelige og forargelige Sag var det, baade for Kristenlivets og for Jakob Knudsens Skyld, heldigst at glemme. Men Jakob Knudsen har desværre siden den Tid ved sin Forfattervirksomhed stadig bragt den i Erindring. Thi Tendensen i denne har for ham aabenlyst jævnlig været den at kaste Dække over sin forfærdelige Selvraadighed i sine syndige, ægteskabelige Forhold ved at gøre gældende, at saadanne og andre store Forvildelser prægtigt lod sig forene med varigt og sandt Samfundsliv med Gud: synde groft og endda, uden Anger, forblive i Jesu Kærligheds Solskin.

At Opfattelsen af denne Tendens i forhenværende Valgmenighedspræst Jakob Knudsens Forfatterskab ikke er fejlagtig, har han selv kastet et skarpt Lys over ved at offentliggøre sin »Hilsen til Mellerup Valgmenighed« i Anledning af dens 25 Aars Jubilæum for kort Tid siden. Men derved udæsker han til offentlig Kritik over sig selv, gaar ud over Stregen for stilfærdig Overbærenhed; thi Hensigten med Jakob Knudsens Offentliggørelse i »Højskolebladet« af hans Jubilæumshilsen til Mellerup Valgmenighed er et utilslørret Forsøg paa det samme, som han, tilslørret i sin Forfattervirksomhed, har eftertragtet: at faa sine bedrøvelige Ægteskabsforvildelser dækket, udvisket, og paa en ejendommelig, men kristelig uholdbar Maade faa en Øllebrøds-Kærligheds- og en selvlavet Guds frygts-Kaabe til Skjul for Syndernes Mangfoldighed.

I denne Hensigt fortæller han om sin »store og varige Lykke« i sit utilladelige, selvtagne andet Ægteskab — — hvor stor og varig Lykke mon Gud ikke, uden det selvtagne, vilde have kunnet skænke ham? — visselig langt større og sandere!

Dernæst gør Jakob Knudsen Afbigt for sin »Hensynsløshed« ved med sine sørgelige ægteskabelige Forhold at »volde Uro og Forstyrrelse i Valgmenigheden« — aa, hvor rørende smukt er det ikke gjort af ham! Dernæst ytrer han sin Taknemlighed for den Godhed og Kærlighed, hvormed Mellerup Valgmenighed har tilgivet ham hans Hensynsløshed med at »volde dem Uro og Forstyrrelse« — hvor ydmygt? især naar de af Jakob Knudsen mindes

om, at de gerne kan forundre sig over en saadan Afbigt »rent ud og med Mandens egne Ord.«

Og endelig giver Jakob Knudsen Mellerup Valgmenighed følgende Attest: »I er ingen »forkludret« Valgmenighed, og I bliver det sikkert heller ikke med den nuværende Valgmenighedspræst« — og sig selv Attest for sit ubrydelige Gudsforhold — tænk: »som en Træl eller en Hund, lænket til »Guds Fodskammel«, »med grænseløs Eje af Guds Kærlighed uden alle Betingelser« og med urokkelig Tros Evne »paa denne grænseløse Kærligheds Evne til at sprænge vore Lænker og jage den onde bort fra Tronen og lægge os som Guds Børn i hans sande Fadernavn« — aa, hvor maa Apostlen Paulus dog være en Undermaaler i sit Gudsforhold ved Siden af Jakob Knudsen, naar han i sit Brev til 1. Kor. 1, 26 fortæller om Betingelser for sin Frelse, »at ikke jeg, som prædiker for andre, selv skal blive forskudt«, eller skulde det være Tilfældet, at Jakob Knudsen, baade mens han var Valgmenighedspræst, og senere som Forfatter, og nu ved sin Hilsen til Valgmenigheden, har vist sig som en kristelig forfjamsket Person. Enhver maa selv eftertænke.

Men een Ting er aabenbar, den, at den forhen lutheriske, grundtvigske Præst Jakob Knudsen nu ikke har sin Plads i denne Kirkeafdeling, hvis han mener, hvad han skriver om sit Gudsforhold; thi tydeligere end han (i sin Hilsen til Mellerup Valgmenighed) kan vist ingen understrege Calvins Lære om, at Menneskers Frelse ene og alene beror paa Guds Forudvælgelse, saa Mennesker kan synde saa galt, som de lyster, det har intet at betyde, naar Gud forud har bestemt dem til Frelse, har »lænket dem som en Hund eller Træl til ham«, og Mennesker kan sukke efter og søge Frelse, saa dybt de formaar, det nytter intet, naar Gud ikke forud har bestemt dem til Frelse.«

Jeg er ganske enig med Hr. Tejsen i at finde hele denne Tankegang utiltalende, ja oprørende. Men jeg er ganske uenig med ham i, at Jakob Knudsen ikke har sin Plads blandt Lutheranerne; thi han passer intet Steds bedre end netop der. Luther holdt nemlig hele sit Liv gennem paa Forudbestemmelsen, og Luther har skrevet et Brev til Melanchthon, der er et fuldstændigt Sidestykke til Jakob Knudsens. For ikke at faa den Indvending at høre, at løsrevne Ytringer intet beviser, skal jeg citere Luthers Ord i hele deres Sammenhæng.

Det bekendte Sted, hvorpaa jeg tænker, lyder saaledes: »Saafremt du er en Naadens Prædikant, saa prædik den sande Naade og ikke en indbildt; men naar der er sand Naade til, maa du ogsaa have sand og ikke indbildt

Synd. Gud gør ikke dem salige, som kun i egen Indbildning er Syndere. Vær en Synder, og synd tappert, men tro endnu taprere; og glæd dig i Kristus, der er Sejrherr over Synden, Døden og Verden: man er nødt til at synde, saa længe man er her. Dette Liv er ikke en Retfærdighedens Bolig, men vi forventer, siger Petrus, en ny Himmel og en ny Jord, hvor Retfærdighed bor. Det er nok, at vi ved Guds Herligheds Rigdom har kendt Lammet, som borttager Verdens Synd; fra dette vil Synden ikke løsrive os, selvom vi tusinde, ja atter tusinde Gange paa een Dag øvede Horeri og Mord.«

Saaledes skriver Luther. Hvor vilde jeg gerne, at enhver, der har læst Jakob Knudsens Brev, ogsaa læste ovenstaaende Brev af Luther. Mange vilde sikkert saa være enige med mig, naar jeg siger: Jakob Knudsen er saa ægte Lutheraner som kun faa i dette Land. Men de fleste, ja næsten alle troende Protestanter er slet ikke Lutheranere, hvor meget de saa end bilder sig det ind — heldigvis, ja Gud være lovet! Ja selve Pastor Moes Lutheranisme vilde vistnok ved nærmere Undersøgelse paa flere Punkter vise sig tvivlsom; i hvert Fald er Jakob Knudsen ti Gange mere trofast Efterfølger af Luther. N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Helsingør. Den her for nylig afholdte Basar, som var begunstiget af et herligt Vejr, gav et forholdsvis godt Udbytte, ikke saa lidt mere end i Fjor. Det synes efterhaanden at gaa op for Byens Befolkning, at den er St. Vincentssøstrene megen Tak skyldige for det store Arbejde, disse udfører i Næstekærlighedens Tjeneste ved at pleje fattige syge, som intet kan betale for denne Velgerning; i hvert Fald mødte Helsingørs egne Borgere ikke saa lidt talrigere i Aar end tidligere for at støtte Søstrene til Fortsættelsen af deres Kærlighedsværk. Hver Dag fra Kl. 12 — 2 holder Søstrene en lille Klinik aaben for mindre Sygdoms- og Ulykkestilfælde. — Skolen tæller mellem 50—60 Elever. Des værre er en dansk Søster, der underviser ved Skolen, bleven alvorlig syg og foreløbig bortrejst, et ikke ringe Tab for de 5 tilbageværende Søstre, der baade maa undervise i Skolen og pleje de syge.

Esbjerg. (Spangsbjerg.) Det smukke Sanatorium her i den mægtige Have er atter i Aar fuldt belagt af Patienter. Godt en halv Snes Søstre og en Del lejede Medhjælpere

besøger det store Arbejde ude og inde. Her er i Fjor Efteraar opført en køn lille Præsteholig med tre fortrinlige Værelser for nedén og to gode Gæsteværelser paa første Sal foruden en stor, rummelig Kælder.

Aalborg. Herværende St. Mariæ Sogn, der omfatter Aalborg, Hjørring og Thisted Amter, har udsendt sin Aarsberetning for 1914. Kirkeskatten har indbragt 450 Kroner, Kollektér og kirkelige Handlinger henved 400 Kroner. Blandt Skatteyderne findes flere fremmede Navne, men dog ogsaa otte, der bærer det ægte danske Navn Hansen. — Kamillianerklinikken nyder almindelig og velfortjent Højagtelse. Interessant er det for den, der i mange Aar har kendt Byen og dens Befolkning, at lægge Mærke til den Strømkæntring, der for manges Vedkommende har fundet Sted i Bedømmelsen af katholske Spørgsmaal. Kamillianerklinikken, der — som en af Byens ældste og bedste Mænd bemærkede — har været til Velsignelse for Aalborg og Omegn, har i første Grad Æren herfor. Det hilses derfor kun med Glæde, at der paatænkes en storslaet Udvidelse baade af Klinikken og det opad denne byggede, statsunderstøttede Tuberkulose-Sanatorium. Hvor naar de fleste af de gamle Bygninger vil blive nedrevet, deriblandt Kirken, er endnu ikke afgjort; muligvis bliver det inden et Aars Forløb, muligvis langt tidligere. Kirken, der bliver 28 m. lang og prydes med et Taarn, kommer til at ligge mod Vest, derefter følger Præsternes og Brødrenes Boliger og Sanatoriet og endelig nærmest mod Byen den nye Klinik med Operationslokale. Efter Ombygningen bliver der Plads til 70 Patienter paa Klinikken og 20 paa Tuberkuloseafdelingen. — Ogsaa hos St. Josefsøstrene paa Kamillianerklinikkens kvindelige Afdeling er der fuldt, hvorfor der ogsaa paatænkes betydelige Tilbygninger til den store Villa, der længe har været altfor lille til Brugen. — Skolen, hvori Præsterne og St. Josefsøstrene underviser, er for Tiden besøgt af 70 Elever, alle katholske.

Frankrig. Omkring 1800 Soldater har mistet Synet som Følge af deres Saar. Som paa saa mange andre Omraader var det i sin Tid en katholsk Præst, Abbé de l'Épée, der var Foregangsmand i Arbejdet for blindes Vel. Nu udfoldes der en stor Virksomhed for at komme ogsaa denne Gruppe af Krigens Ofre til Hjælp.

Rom. I sit Privatkapel har Kardinal della Volpe med det dertil hørende Cereemoniel overdraget Palliet til Ærkebisperne af Chambéry og San Francisco, repræsenterede henholdsvis af P. Roserot og Mgr. Lauri.

— Den Hellige Faders Navnedag, St. Jakobs Fest, fejredes i Stilhed. Dagen forud modtoges Kuriens Kardinaler i Privataudiens. Paa selve Dagen gav Paven Audiens

til alle Prælater og Officerer, der hører til hans Hofstat eller »Familie«, som Romerne kalder det. Ogsaa delegerede fra St. Peters Forening (Circolo) modtoges. Der overrakte Paven i Dagens Anledning et smukt udført Gobelin, forestillende d. h. Josef; det er vævet af Kunstneren Gentili i den af Benedikt XV atter genoprettede Gobelin-Væverskole i Vatikanet, og ved et Besøg, Hans Hellighed nylig aflagde i Væversalen, skar han efter gammel Skik selv Traaden over, der endnu fæstede Gobelinet til Væven. Paa Navnedagen indviede den Hellige Fader de saakaldte *Agnus Dei*, en Ceremoni, der som Regel kun foregaar hvert syvende Aar. Disse »Agnus Dei« hører til Kirkens Sakramentalier; ren Voks (oftest af Kærterne i det Sixtinske Kapel) smeltes og gydes i en lille, oval Form; der dannes saaledes en Art Medaille af Voks, bærende et svagt Relief af Gudslømmet (*Agnus Dei*) paa den ene Side, et Helgenbillede, Indskrift el. lign. paa den anden. Paven velsigner disse »Agnus Dei«, og de uddeles til de troende. Selv om man ikke kan paastaa, at »Agnus Dei« ikke har eksisteret før, saa finder vi først i det niende Aarhundrede en tydelig Omtale af deres Forfærdigelse, Indvielse og Udelling i en *Ordo Romanus*, et Slags Kalender for de romerske Kirkeceremonier. Fra det 18de Aarhundrede har man et interessant Billede, paa hvilket man ser Paven i Færd med Indvielsen, medens Kardinalerne med Forklæder paa gaar ham til Haande. Bønnerne, der benyttes ved Indvielsen, er overordentlig smukke og nedkalder Guds Naade til ved Sakramentaliet at skærme de troende mod en pludselig Død, onde Aanders Angreb, Hagl, Lynild, Skypumper, Storm, Ild og Vand, Pest og Smitsot — alt i Kraft af Jesus Christus, vort sande Offerlam.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Atter er en amerikansk Biskop afgaaet ved Døden, den femte i Løbet af de sidste faa Maaneder. Det er Ærkebiskop James Edward Quigley af Chicago, som den 10. Juli døde i en Alder af kun 60 Aar. Den afdøde Ærkebiskop, der var sødt i Canada og havde studeret i Innsbruck og ved Propaganda-Kollegiet i Rom, blev 1897 Biskop af Buffalo og i 1903 Ærkebiskop af Chicago. Med overordentlig Dygtighed og Administrationstalent styrede han sit store Ærkebispedømme med en katholsk Befolkning paa henad $1\frac{1}{4}$ Million Mennesker.

Afrika. Fra den lille Missionsstation Kakamoëka (Kongo) er indløbet den sørgelige Efterretning, at alle Missionens Bygninger, paa Kapellet nær, er nedbrændte. Et Barns Uforsigtighed var her, som saa ofte, Aarsag til Ulykken. Nu staar Missionæren, Pater *Le Scao*, og hans 95 Skolebørn overfor den alleryderste Elendighed; med Resignation slutter han sin Meddelelse: »Dersom det er Guds

Vilje, at jeg skal dø af Nød herude — da ske hans helige Vilje!«

Asien. Som de fleste Læsere allerede ved, har der navnlig i *de tyrkiske Lande* været Uro og endog Blodsudgydelser. Fra Persien er der kommet Breve, bl. a. fra den kaldæiske Biskop Asiz, der beretter om Kurdernes Overfald og Myrderier. Det fremgaar af disse Breve, at Kurderne straks benyttede sig af de russiske Troppers Fraværelse til at falde over den værgeløse Befolkning. Kun de færreste Katholikker fra Urmiah fik Tid til at flygte, og den Apostoliske Delegat, Biskop Sonntag, var ikke til at formaa til at forlade sin Post. Snart var henved 3700 Kristne forsamlede om Missionærerne. Henved 4000 Kaldæere fra Omegnen af Urmiah faldt i Kampen mod Kurderne; deres Hustruer og Børn blev slæbt bort i Fangenskab. Over 20000 Kaldæer og Armeniere, deriblandt den kaldæisk-katholske Biskop, lykkedes det at slippe over Bjergene ind paa russisk Omraade. Baade her og i Urmiah befinder Katholikkerne sig i den største Nød.

I *Indien* lider Missionærerne af alle Nationer lige stærkt under Krigens Følger. »Maatte den Krig dog snart faa Ende,« skriver Biskop Benziger fra Quilon. Før Krigen bragte næsten hver Post fra Europa os Hjælpenidler til Underhold af mine 43 Seminarister, 70 Lærerkandidater og mine mange forældreløse Børn. Og nu har jeg i seks Maaneder ikke faaet en Øre.« — »Af de indfødte paa Malabarkysten kan vi intet vente,« skriver en Karmelitermissionær, »thi Krigen har bragt den stakkels Befolkning i den yderste Nød. Hovedproduktet, navnlig Kopra, blev væsentlig udført til Tyskland, og nu er Handelen ganske standset.« Ærkebispedømmet Kalkutta med sin prægtige Mission var næsten udelukkende henvist til *belgisk* Understøttelse og er derfor nu ganske hjælpeløs. Mange Steder *vaagner de indfødte Katholikker til Bevidsthed om deres Ansvar over for deres Kirke.* I Lahore har de dannet en Sammenslutning, hvis Formaal er at samle et Hjælpefond til Støtte for de belgiske Missioner og ogsaa for Fremtiden skabe et sikkert finansielt Grundlag. Krigen har altsaa i denne Henseende haft en god Indflydelse paa Udviklingen, som maaske ogsaa i Fremtiden kan blive af uvurderlig Betydning for Kirkens Arbejde. Men mange Steder, blandt fattige Befolkninger, i øde Egne, vil en saadan Understøttelse desværre være ganske udelukket, og Missionen der vil baade nu og i Fremtiden være afhængig af Europa.

I *Kina*, Missionen med de store Muligheder, bæres Arbejdet væsentligst af Franskmand, Belgiere og Italianere. Her kendetegnes Situationen bedst ved følgende korte Beretning: »Indtil Dato er der ikke indtraadt nogen betydelig

Tilbagegang for Missionen, men Begivenhederne i det fjerne Østen og Krigen i Europa vil dog nok komme til at tynde paa os.« Fra andre Egne klages der vel mere, men alt i alt synes Faren for den kinesiske og japanske Mission mindre at ligge paa det finansielle Omraade end i den buddhistiske Propaganda, som nu bliver saa meget farligere, som mange af Kristendommens Forkæmpere trækkes bort fra deres Virkeplads nu under Krigen.

Fra *Filippinerne*, hvor Steyler-Patrene virker, skriver Prioren for dette belgiske Missionsselskab: »Vort Fædreland har hidtil med den største Kærlighed og Opofrelse understøttet vor Mission: men nu er det selv blevet hjælpeløst. Hvem vil nu støtte vore Skoler? Skal nu hele vort Arbejde være forgæves?« Hvis Amerika ikke gaar i Kaution for de belgiske Penge, vil dette blomstrende Missionsomraade snart ligge i Ruiner, mener Prioren.

Og det tyske Missionsblad, hvori flere af de omtalte Breve er offentliggjort, slutter smukt saaledes: »Dette korte Overblik frembyder lidet trøsteligt, og Virkeligheden er maaske endda endnu mere trøstesløs. Vi tyske Katholikker føler i dybeste Medfølelse med vor Kirke, som er Vidne til saa megen Elendighed. I de Mænd, der arbejder i Missionsgerningen, ser vi ikke politiske Modstandere, men ædle Børn af en og samme katholske Kirke, den, vi alle tilhører. Og ligesom vi beder om Mod og Tillid for vore egne Landsmænd derude, saa ønsker vi ogsaa for de andre, at Forsynet maa vende deres Trængsler til Frelse og Fremgang for Missionsvirksomheden.«

En Hønes Liv.

En lille Fortælling, paa Svensk og i dansk Oversættelse, skrevet af en svensk lille Pige paa 9 Aar, er udkommet og ønskes solgt i Skolerne til 10 Øre Stykket til Fordel for dansk-vestindiske Negerbørn. Vore Skoler i København vil efter Sommerferien faa nogle Eksemplarer tilsendt med en nærmere Redegørelse.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maanedn = 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Kasseren, Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Telefon 4110.

En Lærerinde ønsker et **umøbl. Vær.** med Sol hos en dannet Dame. Billet bedes tilsendt Frk. Læssøe, Gl. Kongevej 101 1/2.

Husjomfru, ikke under 26 Aar, søges til 15. Okt. af en enlig Dame. Ansøgning med Afskrift af Anbefalinger, mrk. »København V«, sendes til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., K.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

En **ung Pige**, kendt med Forretning og alt til Husvæsenet henhørende, søger Plads til 1. Sept. Familiær Stilling ønskes. Billet mrkt. 818 bedes indl. paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Kirkelig Kalender.

<p>15. Aug. 12. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse.</p> <p>16. — Mand. Joachim, Jomfru Marias Fader.</p> <p>17. — Tirsd. Hyacinthus, Bekender.</p> <p>18. — Onsd. Oktavdag.</p> <p>19. — Torsd. Oktavdag.</p> <p>20. — Fred. Bernhard, Kirkelærer og Bekender.</p> <p>21. — Lørd. Johanna Francisca, Enke.</p>	<p>22. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.</p> <p>23. — Mand. Philip Benitius, Bekender. (Vigiliedag.)</p> <p>24. — Tirsd. Bartholomæus, Apostel.</p> <p>25. — Onsd. Kong Ludvig, Bekender.</p> <p>26. — Torsd. Zephyrinus, Pave og Martyr.</p> <p>27. — Fred. Josef af Kalasanz, Bekender.</p> <p>28. — Lørd. Augustin, Biskop og Kirkelærer.</p>
---	--

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). Hver Søndag Kl. 8 stille Messe med Prædiken.

Pater noster, et bedende Barn. Statuette i Kalipasta 10 Kr., i Gibs 8 Kr. — 100 forskellige **Smaahæfter** (fra *Catholic Truth Society*) paa Engelsk er hjemkommet og sælges for 10 Øre Stykket.
Katholsk Bogsalg.

Kollekt for den danske katolske Kirke.

Søndag d. 15. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner,

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesm. Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 15. Aug. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 18. August Kl. 7¹/₂ Aften.

St. Andreas Kollegium i Ordrup.

Det ny Skoleaar begynder Torsdag den 19. August. Kl. 9 højtidelig Messe, før hvilken den kirkelige Hymne »Veni Creator Spiritus« synges. Første Undervisningstime Kl. 10.

Paa Søn- og Helligdage læses stille Messe Kl. 6¹/₂, 7³/₄, 8¹/₂. Højmessens med Prædiken er Kl. 10. Eftermiddagsandagten er fra og med Søndag den 22. August igen Kl. 5.

Skolemessen er alle Hverdage Kl. 8 præcis.

Rettelse: Forrige Nummer, Side 624, 12. Linie f. o. — »usynlige Hjord«, læs: »mystiske Hjord«.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 15. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Ordrup. Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion paa Maria Optagelsesfest, Søndag den 15. Aug., i Messen 7³/₄.

Møbleret Værelse ønskes hos rolige Folk, helst i Nærheden af Jesu Hjertes Kirke. **C. V. Martinsen**, Thorupsgade 4, 2. tv.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 34.

Søndag den 22. August.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — John Henry Newman. — Jan Huss. — Nye Bøger. — Aabn Kirkerne. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Østerrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

269.

»Mange Tak!«

»Hvor er da de ni?« spurgte Frelseren den ene af de ti spedalske, Samaritaneren, som kom tilbage for at takke ham. Kun een af ti! Vi forarges og harnes ved at høre dette og tænker maaske med en Følelse af Selvtilfredshed: Nej, saadan en Utaknemmelighed forekommer dog ikke hos os. Og den daglige Erfaring synes at give os Ret.

»Tak! — Mange Tak! — Tusind Tak!« — saadan lyder det rundt om os fra Morgen til Aften; »Tak!« til højre og »Tak!« til venstre; overalt, hvor vi staar og gaar, slaar dette lille Ord os i Møde.

»Tak!« siger Sporvognskonduktøren, naar han paa Kommunens Vegne tager imod din 10-Øre; »Tak!« siger du, naar han til Gengæld udleverer Billetten til dig. — Med et venligt »Tak!« modtager Butiksjomfruen din Ordre, og læg saa engang Mærke til, hvor mange »Tak!« der flyver frem og tilbage, indtil du med et sidste »Tak!« til Kasserersken og Dørvogteren naar ud paa Fortovet igen.

»Tak for Mad!« — »Tak for Laan!« — »Tak for i

Dag!« — »Tak for i Gaar«! — »Tak for sidst!« — »Tak for i Aar!« og mange, mange andre Tak! — Tilbyder man dig noget, som er dig behageligt og kærkomment, saa tager du med et smilende »Ja, Tak!« imod det; og trænger du ikke til det velmente Tilbud, saa svarer du i det mindste med et forbindtligt »Nej, Tak!«

Det er der aldeles ingen Tvivl om: efter vort daglige Liv og Samvær at dømme er vi en saare taknemmelig Slægt. Vi siger i hvert Fald utallig mange Gange Tak; og lad os blot blive ved med denne gode Skik og lære Børnene at gøre ligesaa. Taknemmelighed er en herlig Ting. Den stifter baade Glæde og Lykke og stemmer Menneskene til fortsat Venlighed og Godgørenhed overfor hverandre.

Men der er jo ogsaa en Fare i de mange Taksigelser her og der og til alle Tider. Det kan saa let udarte til en Vane blot, saa at man til sidst kan komme til at sige sin Tak helt tanke- og værdiløst. Man kan endogsaa opleve det — og kontroller dig bare selv engang, om det aldrig hændes dig — at du siger et helt mekanisk »Ja, Tak!« i en Sammenhæng, hvor der aldeles ingen Mening er i at sige »Tak!« — Og forekommer det ikke ogsaa somme Tider, at den, der kommer til os med et urimeligt Forlangende, maa nøjes med et haanligt »Nej, Tak!«

De gamle Latinere gjorde ganske træffende Forskel imellem det at sige og at have eller vide Tak. Og naar den hellige Ignatius i sin Eksercitiiebog gør opmærksom paa, at den sande, ægte Kærlighed til Gud langt mere end i kærlige Ord og Følelser skal give sig til Kende i Gerninger og Gaver, saa kan man med Rette ogsaa paastaa det samme om den sande Taknemmelighed. Ikke enhver, som siger: Tak, Tak! er ogsaa i Hjertet taknemmelig.

Vel kan man af og til møde og omgaas Mennesker, for hvem selv det at sige Tak er forbundet med Vanskelighed og koster dem en sand Overvindelse; men for det meste er dog Takken i Ord en ret let og billig Betaling for Velgerninger. Taknemmelighedspligten er et Slags Gældsforhold; men lige saa lidt som man kan afvikle en Gæld ved blot at anerkende dens Tilstedeværelse med Ord, saa lidt er Takkeord alene en fuldgyldig Erstatning for, hvad der er øvet godt imod os. Nej, hvor Taknemmelighed er

mere end en tilvant Frase og en Formalitet, hvor den er Udslaget af en virkelig Dyd i kristelig Forstand, der søger, studerer, anstrenger man sig at finde Midler og Veje til at gengælde godt med godt, der griber man med Glæde hver Lejlighed til at vise sit erkendtlige Sindelag i Gerning, der hører Trangen til at sige Tak ikke op med Nydelsen af andres Velgerninger.

Er denne Taknemmelighed nu ogsaa i den Grad almindelig og dagligdags iblandt os som ovennævnte Brug af det lille bekvemme Ord: »Tak«? Og sæt, vi i Virkeligheden var ærligt og ivrigt bestræbte for at vise os taknemmelige indbyrdes og mod Menneskene, hvorledes staaer det saa til med vor Erkendtlighed lige overfor Gud?

Evangeliet fremhæver just dette: »Der fandtes ingen, som vendte tilbage og gav Gud Æren, uden denne fremmede.« (Luc. 17,18.) Hvor mange er der ikke, som er yderst paapasselige og vilde tilregne sig det som en stor Fejl at glømme eller forsømme en skyldig Taksigelse overfor Menneskene, mens de saa godt som aldrig gør sig det klart, at enhver nok saa lille Tjeneste, som Mennesker viser os, i Virkeligheden og i første Række ogsaa er en Guds Gave. Hvor ofte takker du selv Gud for alt godt, du daglig nyder og modtager? Gør du det een Gang hver Dag, f. Eks. ved din Morgen- eller Aftenbøn? Og tænker du i det mindste fra Tid til anden efter, hvilke og hvor store Gaver han uafsladeligt overøser dig med? Vi er saa let tilbøjelige til at mene, at alt dette er saa aldeles selvfølgeligt. At vi har haft den Lykke at blive født og vokse op i en Tid og Slægt, der hører den kristne Verden til, at vi har faaet den sande Tro som Vuggegave eller har fundet Vejen til den fremfor Tusinder, der maaske havde fortjent en saadan Udvælgelse langt mere end vi, at vi i vor Daab er bleven rensset for Syndens Spedalskhed og maaske siden utallige Gange i Bodens Sakrament har nydt en lignende, ja større Velgerning end hine ti, som genvandt Legemets Sundhed ved paa Herrens Ord at vise sig for Præsterne — hvor ofte takker vi Gud af Hjertet for hans uvurderlige Gaver?

Saa lad os da i det mindste nu og da med Samaritaneren »vende om« og »prise Gud« og »takke«. *Cl. Bw.*

John Henry Newman.

Død d. 11. August 1890.

(Sluttet.)

Newmans Indflydelse blev ikke ringere, trods han havde trukket sig saa meget tilbage fra alt det Arbejde, han før havde været optaget af, og haade det protestantiske og det katholske England saa med lige Spænding og Interesse hen til det, som tildrog sig i Littlemore. For sine aandelige Sønner var han stedse den store Vejleder i aandelige Spørgsmaal, og en af disse har skildret Newman som saadan med følgende Ord: »Han havde en forunderlig Evne til at faa os til at bruge vor Fornuft og spørge os selv, hvad Grunden var til alt, hvad der mødte os, og dette førte os atter til at spørge om den sidste Aarsag til alt, nemlig Gud, vor Skaber og Herre. Det var det første, Newman gjorde for de unge Mænd, som søgte Ly hos ham: grundfæste i deres Hjerter og Tanker en personlig Overbevisning om den levende Gud. Og for mit eget Vedkommende maa jeg ogsaa bekende, at den Overbevisning har jeg faaet ved at være kommen i Berøring med Newman.« Der var over ham udbredt en vidunderlig Renhed, den straaledede ud af hans Øjne, laa i hans Stemmes Klang, i hans vindende Smil, i hans milde Venlighed, der var fjern fra alt Kæleri, men som føltes ligesom en stærk Sjæl, der meddelte af sin Styrke til en andens Svaghed. Ogsaa den Maade, hvorpaa Newman oplæste den hellige Skrift, var af en ganske ejendommelig Virkning: det var en Seer, der læste, der saa Gud og alt hans Værk.

Newman vilde saa gerne leve i Fred og kun beskæftige sig med sin indadvendte, aandelige Gerning, men han blev ofte forstyrret af uvedkommende, som vilde ligesom pille ved ham og udforske ham. Saaledes paastod nogle, at han allerede var i »Fjendens« Tjeneste, han var en skjult Katholik og arbejdede for at drage de unge til Rom, skønt just det modsatte var Tilfældet. Det pinte Newman, at man ikke lod ham i Ro, det var ham en Plage, at Aviserne skrev om ham, at nysgerrige Øjne vogtede paa ham, naar han gik ud og ind af sit Hus, at uindbudne fremmede kom ind og undersøgte hans Sager for at drage deres Slutninger. Undertiden fik dog saadanne Personer

en Modtagelse, som de fortjente. En Dag bankede en Provst paa, en ivrig lavkirkelig Herre, og Newman lukkede selv op; det var nemlig hans Uge til at lukke op. »Maa jeg se Klosteret?« lød det næsvise Spørgsmaal. »Vi har intet Kloster her,« svarede Newman mere kortfattat end venligt og lukkede Døren i for Næsen af den uvelkomne Gæst. »Naar et vildt Dyr er saaret,« udbryder Newman, »faar det dog Lov til at kravle ind i sin Hule og dø i Fred; lad mig alene, det varer ikke længe; saa skal jeg ikke mere forstyrre nogen.«

Nu varede det heller ikke længe. I Slutningen af 1845 var Newman kommen saa vidt, at han ikke turde vente. Den Frygt, han saa længe havde næret, at han skulde være Genstand for en Skuffelse og ikke finde, hvad han søgte, var overvunden. Det simple Spørgsmaal, han saa længe havde staaet stille overfor uden at kunne besvare det: »Kan jeg, jeg personlig — hvor vidt andre kan, er i denne Sammenhæng ligegyldigt — kan jeg blive frelst i den engelske Kirke?« maatte han nu i sit eget Hjerte besvare med et bestemt Nej, og saa tøvede han ikke længere.

Det var den 9. Oktober 1845, at Newman sendte Bud til Passionisternes Kloster efter en Præst, og Pater Dominicus, som ikke vidste, hvorfor han blev hentet, kom øjeblikkelig, gennemblødt efter fem Timers Rejse i en øsende Regn. Da han traadte ind, knælede Newman ned for ham; men han bad ham rejse sig op, greben i Sjælen over at være Vidne til, at nu var det store Naadens Mirakel sket. Stormen hylede omkring Huset og gennem Træernes Toppe; man skulde næsten tro, at Elementerne sørgede med den engelske Kirke over, at nu stod dens ædleste Søn i Begreb med at forlade den. Klosteret var den Dag end mere mørkt og stille end sædvanlig. Ingen gik ud eller fik Adgang; Venner, som plejede at komme, havde faaet at vide, at Newman den Dag ønskede at være i Ro. En af Vennerne, der boede udenfor Klosteret, men som plejede at tage Del i de fælles Aftenbønner, havde faaet Forbud mod at komme to-tre Dage af Grunde, som han nok senere skulde blive gjort bekendt med.

Den 9. Oktober gik, uden at nogens Nysgerrighed blev tilfredsstillet. Alt, hvad man vidste, var, at en mærkeligt

udseende Mand, tilsyneladende en fremmed, lurvet klædt i sort, Dagen i Forvejen havde forespurgt, hvor Hr. Newman boede; og Rygtet sagde, at denne fremmede var en katholsk Præst. Efter et Par Dages Forløb fik den omtalte Ven atter Adgang til Aftenbønnerne, og for første Gang lød Guds Moders Antifoner og de latinske Bønner ganske paa katholsk Vis. Vennen fik for øvrigt ikke noget at vide den Aften, mere end hvad han kunde slutte sig til, thi efter Aftenbønnen var det forbudt at tale til nogen i Klosteret.

En Dag eller to efter opklaredes Hemmeligheden, da Newman og hans Venner offentlig viste sig i det katholske Kapel i Oxford. Efter et tre Dages Ophold vendte Pater Dominicus tilbage til sit Kloster. Det var sikkert med bevæget Hjerte, han forlod Newman, og det er næppe tvivlsomt, han er kommet til at tænke paa, hvad der fortælles om Passionisternes Stifter, den h. Paul af Korset. En Gang blev denne greben af en Henrykkelse, og da man spurgte ham, da han kom til sig selv igen, hvad Syn han havde haft, udbrød han: »O, mine Børns underfulde Gerninger i England!« Det var ogsaa en af Englands ædleste Mænd og største Aander, som Pater Dominicus havde optaget i Kirken, ham, hvem siden Pave Leo XIII betegnede som »Englands Lys«.

Newman var 44 Aar gammel, da han blev Katholik, og han beklagede, at han saa sent var bleven kaldet til Arbejdet i Herrens Vingaard; herover blev han dog rigelig trøstet, da Gud skænkede ham endnu 45 kraftige og frugtbare Arbejdsaar. Først tænkte Newman paa at finde en eller anden verdslig Beskæftigelse, men det var kun en ganske forbigaaende Tanke; han var fra sin Ungdom af en præstelig Sjæl, og der hengik kun mellem eet og to Aar, før han i Rom modtog Præstevielsens Sakramente.

Følge Newmans lange Liv er her ikke Lejlighed til, og paa udvortes store Begivenheder var det for øvrigt slet ikke rigt. Hans store og rige Gaver var af en indadvendt Natur, og til at lede og styre egnede han sig slet ikke; hans Evner gik, som her ogsaa er fremhævet, mest i Retning af den personlige Paavirkning, haade paa Prædikestolen og i Bøger. Derfor skal her kun ganske kortelig

angives hans senere Livs ydre Gang og dvæles ved enkelte Begivenheder, der heller ikke saa meget skyldes hans eget Initiativ som det, at ydre Forhold greb ind i hans Liv og nødte ham til at træde offentlig frem.

Efter at Newman, som allerede nævnt, var bleven præsteviet i Rom, bestemte han sig, efter nogle Overvejelser, til at træde ind i den h. Filip af Neris Samfund, de saakaldte Oratorianere. Det er ikke nogen egentlig Orden, men snarere et regelbundet Samfund af Verdenspræster, som med særlig Iver omfatter Studeringer og Prædikegerningen. Disse Oratorianere har faaet en ikke ringe Indflydelse i England, ikke mindst maaske, fordi Newmans Personlighed straks fra Begyndelsen af i ganske særlig Grad hendrog Almenhedens Opmærksomhed paa dem. Newman blev af Biskoppen opfordret til at oprette et Oratorium i London, men vilde hellere begynde i Birmingham, hvorfor Pater Faber, en anden berømt engelsk Konvertit, blev Forstander for Oratoriet i London. Dettets Kirke i Brompton Road er en af de smukkeste og mest bekendte i London, hvorfra der er udgaaet en stor aandelig Paavirkning.

Resten af sine Dage, d. e. omkring 40 Aar, blev Newman i Birmingham, kun afbrudt af et c. 4 Aars Ophold i Dublin som Rektor ved et katolsk Universitet. Newman synes dog der ikke at have været paa sin Plads, hvad der hænger sammen med den Retning, hans Evner gik i, hvorfor han vendte tilbage til Birmingham igen.

At han, der elskede Fred og saa gerne vilde have Lov til at leve for sig selv, ikke fik Lov til det der, kan ikke undre nogen. Saaledes havde et Parlamentsmedlem i en Tale i selve Parlamentet talt om Klostrenes underjordiske Celler, og for mere at give sine Ord Eftertryk røbede han for Parlamentets Medlemmer, at et saadant Kloster, hvor hele Grunden var udgravet til Celler, var under Opførelse i selve Birmingham. Newman maatte saa frem i *Times* med en Oplysning om det Kloster, han var ved at opføre, hvori der virkelig var fem underjordiske Kældere, en til Victualier, en anden til Kul, en tredje til Øl, maaske Vin, og en fjerde og femte til at brygge og bage i; dog turde han endnu ikke give nogen bindende Erklæring om det sidste.

Til Oratoriet i Birmingham var der knyttet en Drengeskole, og to Steder der var Newman stadig med særlig Forkærlighed til Stede: i Legesalen, hvor Drengene indstuderede latinske Stykker, de opførte, og i Kapellet, hvor han talte til Ungdommen. Saaledes henrandt hans Dage, som de havde gjort i hans Ungdom, med at studere og skrive Bøger, med Prædiken og personlig Paavirkning.

Af disse mange Aars rige Virksomhed skal her kun fremdrages en enkelt Begivenhed, ogsaa fremkaldt ved, at han ikke kunde faa Lov til at leve i Fred. Det var i Januar 1864, at en bekendt engelsk Præst Charles Kingsley, i en Tidsskriftsartikel om Dronning Elisabeth, fremkom med følgende Udfald mod Newman og mod det katholske Præsteskab overhovedet: »Sandhed for dens egen Skyld har aldrig været en Dyd hos den romerske Gejstlighed. Fader Newman fortæller os, at det heller ikke behøver at være saa, ja, at det overhovedet ikke bør være saaledes, at Snedighed er det Vaaben, som Himlen har givet de hellige til dermed at modstaa den raa, onde Voldsmagt fra den slette Verden, som ægter og tages til Ægte.«

Noget saadant havde Newman naturligvis aldrig hverken sagt eller antydnet, og han krævede Bagvaskeren til Regnskab for hans Løgn. Denne svarede med at henvise til en Prædiken, Newman havde holdt, før han blev Katholik, i sin Kirke i Oxford.

Efter at Newman havde svaret i et lille Skrift, gøttog og forstærkede Kingsley sine Angreb paa en højst utiltalende Maade: Newman havde aabenbart en Gang været i Besiddelse af menneskelig Fornuft, men den havde han for længe siden skilt sig af med; Vrøvl var den eneste Føde, hans Tanke tørstede efter, og skønt de fleste hellere syntes at ville beskyldes for Uærlighed end Taabelighed, syntes Newman ikke at være som de fleste. Denne Forhaanelse, der jo vel var rettet mod Newman personlig, men i lige saa høj Grad ramte hans præstelige Brødre, vilde Newman nu for Alvor vise tilbage, og han gav saa — sikkert kun med stor Selvovervindelse — en herlig Skildring af sin Vandring fra Protestantismens Usikkerhed til den katholske Kirkes fuldtrygge Vished. Bogen gav han en latinsk Titel, *Apologia pro vita sua*, Forsvarsskrift

for sit Liv, men ellers er den skreven paa Engelsk, i saa herligt, rent og ædelt et Sprog, som kun faa Bøger skrives i, saa den straks ved sin Fremkomst blev regnet med til den engelske Litteraturs klassiske Værker. Blot for Sprogets Skyld læser mange Englændere Newmans Apologi, men ogsaa selve Indholdet, en ren og ædel Sjæls aandelige Udviklingsgang, har tiltrukket mange Læsere, som ellers staar den Verden fjern, der lukkes op for i denne Bog. Men rent direkte har Bogen ogsaa virket som et af de ypperligste Forsvarsskrifter for den katholske Tro, og mange er ved den blevet ført til den ene sande Kirke. At Kingsley og hans Meningsfæller i deres stille Sind beklagede det Angreb, der fremkaldte saa herligt et Svar, er der ingen Tvivl om; den Skade, Angrebet gjorde, er for intet at regne i Sammenligning med den Velsignelse, som Apologien har frembragt og stadig væk frembringer.

Til Slut skal her endnu blot mindes om den store Ære, der blev Newman til Del i hans sene Livsaften. I en Alder af 78 Aar blev han nemlig udnævnt til Kardinal. Pave Leo XIII satte megen Pris paa Newman, og han kunde ikke vise det tydeligere end ved at hæve ham til den højeste kirkelige Værdighed. Samtidig gav han ham udtrykkelig Tilladelse til at blive boende i hans kære Oratorium i Birmingham. Dog rejste Newman til Rom for at modtage Udmærkelsen af Pavens egen Haand.

Ved denne Lejlighed holdt Newman, som det er Skik og Brug, en Tale, hvori han gav et nyt Vidnesbyrd om sin Sjæls Renhed og den Hjertets Ydmyghed, som var karakteristisk for ham. »Jeg tvinges først,« siger han, »til at tale om den Forbavselse og dybe Taknemmelighed, som har grebet mig og endnu betager mig over den umaadelige Ære, som den Hellige Fader har bestemt for mig. Tanken om en saadan Udmærkelse var aldrig falden mig ind, den laa saa fuldstændig udenfor alt, hvad jeg kunde tænke mig. — Den Hellige Fader har sagt mig, at det er som Anerkendelse af min Iver og gode Tjenester lange Aar igennem mod den katholske Sag. Endvidere har han ment, at engelske Katholikker vilde glæde sig herover, ja endog det protestantiske England, hvis jeg modtog en saadan Anerkendelse af hans Haand. I de mange Aar har jeg

ofte fejlet, det tvivler jeg ikke om; jeg har ikke denne høje Fuldkommenhed, som er egen for Helgener, og som gør, at der ingen Fejl findes i deres Skrifter, men hvæd jeg tør paastaa, er, at jeg gennem alle mine Arbejder altid har haft en ren Hensigt, har set bort fra alle personlige Hensyn, altid har frygtet Vildfarelsen, har ønsket at tjene Kirken og haft den Glæde, takket være den guddommelige Barmhjertighed, at se en god Del af mit Arbejde kronet med Velsignelse.« Som alle nye Kardinaler maatte han opgive, hvad han vilde have som Valsprog, og han nævnte meget betegnende: »*Cor loquitur ad cor* — Hjerte taler til Hjerte«, karakteristisk for ham, som i saa sjælden en Grad var en Inderlighedens Mand.

Træt kom Kardinalen hjem fra Rejsen, og glad mødtes han med sine Præstebrødre i Birmingham. Intet var ham saa kært som at »være hjemme«, og Gud skænkede ham endnu 11 Leveaar. Kræfterne tog jo efterhaanden af, men det var dog kun i hans sidste Leveaar, at han var nødt til at blive sin meste Tid i sit Værelse. Men saa svag han ogsaa var, blev han aldrig egentlig affældig. Musikalsk som han var, var det en af hans største Glæder, naar Præsterne og Eleverne spillede og sang i en Korridor næved hans Værelse. Hans sidste Sygeleje blev ganske kort. En Mandag Aften, den 11. August 1890, gik han ind til den Evighed, der altid havde staaet for ham som den største Virkelighed.

I de 25 Aar, der er hengaaet siden Kardinal Newmans Død, er han saa langt fra at være bleven glemt, at hans Berømmelse snarere er steget fra Aar til Aar. Mænd fra de forskelligste Lejre er enige om at prise hans Geni, hans ædle Personlighed og hans tanketunge, dybsindige Skrifter. Allerede 5 Aar efter hans Død udkom hans samlede Skrifter i London i 36 Bind, og hans Værker udkommer stadig, ikke alene paa Engelsk, men ogsaa paa adskillige andre Sprog, især Fransk og Tysk. Den største Biografi over ham udkom i 1912 i Londen i to store Bind og skyldes den berømte Kender af Datidens Kirkehistorie Wilfrid Ward.

Mærkeligt nok gav Newmans Skrifter for omtr. en halv Snes Aar siden Anledning til en lille kirkelig Strid. Da Pius X ved sin Fordømmelse af Modernismen gjorde Ende

paa det Fritænkeri, som en Tidlang havde vundet Indpas i visse katholske lærde Kredse, var der nogle af Modernismens Tilhængere, der paaberaabte sig Udtalelser af Newman og paastod, at denne ogsaa rantes af den pavelige Fordømmelse. Al Tale herom maatte dog forstumme, da Pius X i et Brev af 10. Marts 1908 til Biskoppen af Limerick i Irland udtrykkelig erklærede, at han ved sine Udtalelser aldrig havde tænkt paa den berømte engelske Kardinal. Nej, om ham gælder, hvad den bekendte Litteraturhistoriker George Sampson har skrevet — og med det Citat vil vi slutte —: »Han er en Anakronisme, denne Mand med en Cæsars Hovede, en Ciceros Pen og Tunge og en Filip Neris Varme og Hjerte; han tilhører det nittende Aarhundrede, han ved alt, hvad det nittende Aarhundrede kan lære sine Børn, og dog synes han i Aanden at tilhøre St. Athanasius's eller St. Augustins Tidsalder. Skønt glødende af deres Tro levede han hverken i Ekstase eller Syner, han var en Gentleman med den højeste Dannelse og maaske den skarpeste Intelligens paa sin Tid; og dog staar han i en Tvivlens Tidsalder som et Symbol paa Tro; i en Negationens Tidsalder forbavser han ved Varmen i sin Positivitet; i en Materialismens Tidsalder er han Typen paa Tro paa det usete; i det religiøse Anarkis Tidsalder er han Legemliggørelsen af Lydighed mod Autoritet.«

Jan Huss.

En uheldig Reformator.

I de sidst forløbne Uger har adskillige Blade bragt større eller mindre Artikler til Ære for Jan Huss, den bekendte bøhmiske, eller rettere tschechiske, »Reformator«. Selvfølgelig er Hensigten dermed at fremhæve denne saakaldte »Forkæmper for religiøs Frihed« paa den katholske Kirkes Bekostning. Og hvis ikke Krigen havde lagt Beslag paa det meste af Avisernes Spalter, var der nok fremkommen en større Mængde Festartikler i Anledning af, at det nu er 500 Aar siden, at Huss led Døden paa Baalet i Konstanz. Thi Huss er ligesom Savonarola og Galilei for vor hellige Kirkes Modstandere blevet til et Reklamenummer.

Undersøger man dog nærmere de nævnte Mænds Historie, vil man næsten altid finde, at Kirkens Modstandere enten misforstaar Kirkens Væsen eller lægger noget i en historisk Begivenhed, som slet ikke har ligget deri fra Begyndelsen af, aldeles bortset fra, at man gerne benytter sig af Datidens eller visse kirkelige Personers Mangler til at nedsætte selve Religionen.

Hvem var denne saa meget omtalte Huss.

Hans Navn stammer fra Husinetz, en lille By ved den bajerske og bøhmiske Grænse, hvor han fødtes 1369. Han kom snart til Prag, der var en af Europas berømteste Universitetsbyer. Der blev han Magister i Aaret 1396, 4 Aar efter præsteviet og valgtes for Aaret 1402—03 til Rektor for Universitetet. Samtidig prædikede han i det saakaldte Betlehems Kapel i Prag.

Der var mange Slags Strømninger i denne By. Først og fremmest fandtes der Mænd, der ligesom Augustiner-Munken Konrad fra Waldhausen og hans Efterfølger paa Prædikestolen i Teynkirken, Milicz af Kremsier, og Forfatteren Thomas af Statny ivrede for Sædernes Reform og navnlig for Afskaffelse af kirkelige Misbrug. Men disse fromme og intelligente Mænd vilde paa ingen Maade angribe selve Kirkens guddommelige Institution og apostoliske Myndighed. De skelnede ligesom alle fornuftige Katholikker mellem Kirkens Væsen — og dertil hører dens Lære — og de offentlige Forhold, hvor Stat og Kirke, enkelte religiøse Institutioner og deres Ledere gav Anledning til Kritik.

Værre var, at John Wicliffes Skrifter ved Slutningen af det 14. Aarhundrede udbredtes i Prag; thi denne Forfatters filosofiske og theologiske Læresætninger var et voldsomt Angreb paa Kirkens Institution og Lære, f. Eks. om Alterets Sakrament. Han lokkede den verdslige Myndighed til at forgribe sig paa de kirkelige Stiftelser, men paa den anden Side besnærede han Folket ved en farisæisk-from Tale om, at intet Menneske, der levede i Dødssynden, maatte beklæde et verdsligt eller kirkeligt Embede.

Disse Læresætninger fandt Jordbund i Prag, hvor netop Jan Huss og nogle af hans Venner gjorde sig til Talsmænd for nogle af Wicliffes Meninger og tilføjede de heftigste Angreb paa saa godt som alle katholske Skikke og Indretninger.

Konge af Bøhmen var den Gang den lunefulde, vistnok halvgale Wenzel, Kejser Karl IVs Søn. Faderen, Karl IV, havde regeret udmærket, men under Wenzel dalede baade Kongehusets og Landets Anseelse.

Saaledes lykkedes det et Parti, der samledes omkring Jan Huss, at agitere for dennes Ideer, der netop, fordi de var nye, kritiserede Gejstligheden og bar Skin af From-

hed, hurtigt fik Indpas i en Del af Befolkningen. Det lykkedes endog at faa Ærkebiskop Zbynek (Shinco) til at udnævne Huss til Synodal-Prædikant.

Men alt dette vilde ikke have baaret Huss frem til Berømthedens Tinde. Hans fejlagtige Læresætninger blev ogsaa snart imødegaaet af flere af Universitetets dygtigste Mænd, og Wicliffes Bøger forkastedes af hele Universitetet den 18. Maj 1408.

Nej, Aarsagen til hele denne Bevægelse laa slet ikke saa meget paa religiøse som paa nationale Omraader. Jan Huss blev det tschechiske Partis populære Fører.

Ved Universitetet i Prag var der i Lighed med Ordningen ved Pariser Universitetet indført en Inddeling af Studenterne i 4 Nationer: den bøhmiske, den bajerske, den polske og den sachsiske »Nation«.

Nu havde der i Bøhmen altid været en vis Rivalitet mellem den gamle tschechiske og den nyere tyske Befolkning. Fra tysk Side var Klostrene og Kirkens Mænd kommet, og endog Bøhmens gamle Kongeæt, Premysliderne, havde begunstiget den tyske Aandsindflydelse. Men efterhaanden havde Tschecherne, ofte under brutale Former, søgt at knuse de andre 3 Nationer. Dette førte allerede i det 14. Aarhundrede til, at mange Studenter og deres Lærere flyttede fra Prag til Heidelberg, Erfurt eller Køln. Nu kan man maaske sige, at Tschecherne med Rette følte sig tilbagerængt af saa mange andre Nationer, blandt hvilke de kun dannede en Sjettedel. Men man maa huske paa, at der i Prag var oprettet et tysk Rigsuniversitet, grundlagt ved hele Rigets Hjælp og de offentlige Midler.

Stridighederne blev værre og værre. Tilsidst drog mange Tusinde Studenter og Lærere paa een Gang bort fra Prag og blev Aarsagen til, at Universitetet i Leipzig oprettedes. Netop Jan Huss og hans Ven Hieronymus havde ved deres ophidsende Taler bidraget til denne Ufred.

Saa meget han nu ellers kunde vente sig Beskyttelse af Kong Wenzel og Ærkebispem paa politisk Omraade, saa vanskelig blev hans kirkelige Stilling. At den mundrappe Professor, den skarpe Prædikant for længst havde brudt med Kirken, smædede dens Øvrighed og ikke vilde give efter, var allerede langt udover Bøhmen Samtaleemne. Ikke blot den største Del af Gejstligheden protesterede imod hans Optræden, men ogsaa Pave Gregor XII skrev, at Ærkebispem burde gaa frem imod Wicliffes Tilhængere. Saaledes kaldtes Hussitterne den Gang, skønt de i flere Punkter ikke fulgte Wicliffes Meninger, men paa andre var langt mere statsfarlige end den engelske Theoretiker.

Nu kom der en endeløs Række Forhør, Partikampe og Ordstrid, der ikke skal fortælles her. Tiderne var saa

daarlige, som de kunde være, da Begivenhederne, der gik forud for Konciliet i Konstanz, kastede deres dybe Skygge over al kirkelig Udvikling. Ogsaa Ærkebisperne i Prag skiftede. Efter Sbinco fulgte Albik, og efter denne Biskoppen af Olmütz, Konrad fra Vechta i Oldenburg. Ogsaa denne prøvede først med det gode og ved mange Synoder at faa Orden i Sagerne. Men værre blev det. Flere Universitetslærere forlangte nu, at Huss og hans Parti, der ikke mere nøjedes med aandelige Vaaben, men var gaaet over til Tumulter og offentlige Uroligheder, skulde dømmes af Kirken.

Heldigvis havde den lunefulde Wenzel en Broder, der bedre end han selv forstod sig paa Kirkens og Statens Vel. Denne, der som Kejser førte Navnet Sigismund I, var Hovedaarsagen til, at Kirkemødet i Konstanz kunde blive til, og at Jan Huss gik ind paa at møde der.

Sigismund forundte ham frit »Lejde«, d. v. s. at beskytte hans Vej til Konciliet og eventuelt derfra tilbage. Vi maa vel lægge Mærke til dette »eventuelt«. Thi naar f. E. Politiet søger for, at en Forbryder slipper uskadt igennem Menneskemængden, giver det ikke dermed Garanti for, at Forbryderen efter Domfældelsen ikke lider den Skade, som Straffen medfører. Vi kan her ikke gaa nærmere ind paa Forhandlingerne i Konstanz. Skønt Huss søgte at snige sig fra mange Anklager ved sofistiske Talemaader og paa den anden Side angreb Konciliet med Smædeord, kunde han ikke nægte, at han ved Ord og Skrift lærte en Del af Wicliffes allerede forkastede Meninger, deriblandt, at at kun den Øvrighed var retmæssig, som ikke levede i Dødssyndens Tilstand.

En af Præsidenterne, Kardinal d'Ailly, paapegede straks de farlige Følger, som den Slags Lærdomme maatte have for Stat og Kirke. Kejser Sigismund, en i det hele meget retfærdig og rimelig Fyrste, blev ved at følge Forhandlingerne endnu mere overbevist om den frygtelige Skade, Huss vilde forvolde, ikke blot Kristenheden, men ogsaa Bøhmen, ja hele Tyskland. Fra disse lidenskabelige, for al rolig Overtalelse og Overvejelse aldeles utilgængelige Fanatikere maatte han med Rette vente sig det værste. Derfor sagde han ligeud, at det var bedre at straffe Huss paa Livet end have Krig og Nød i Landet.

Huss vilde ikke opgive sine Meninger og vedblev i sin Trods, hvad end Kejseren og Prælaterne gjorde for at tilbyde ham Benaadning. I denne urokkelige Stivhed, denne Ubøjelighed ligger ligesom i Lucifers Stolthed en unægtelig Storhed. Og det er netop Faren ved saadanne Skikkelser. Ogsaa ved en Napoleon, ved en Bismarck glemmer Beundrere let, at disse Mænd havde saa store Skyggesider, at de ikke

egner sig til virkelig Beundring for en Kristen. Og Hus- ses Principper var saa ødelæggende, ogsaa for Staten, at det efter hin Tids Begreber var det eneste rigtige, at straffe ham med Døden.

Vi vilde i vore Dage ikke gøre saadant noget. Vi kan ikke sætte os ind i gamle Dages i visse Punkter mere haardhændede Regimente. Men naar vi i den efterfølgende Historie ser, hvorledes Hussiternes vilde Krigstogter ødelagde store Egne, og at Branden kun med stor Besvær sluktes, saa synes jeg dog, vi maa være forsigtige med at bryde Staven over Kirkemødet i Konstanz eller rettere over den Kommission, der dømte Oprøreren Jan Huss. Vel kunde vi efter vore moderne Følelser have ønsket ham en bli- dere Straf, men vi vil aldrig glemme, at denne ulykkelige Præst og Partifører har været Aarsagen til mange Tusinde Menneskers Død, til mange Byers Ruin, til religiøs Splid og et Nationalhad, der er en bestandig Protest mod Kristi Lære og Livsgerning.

F. F. M.

Nye Bøger.

Kommunionsandagter til hver Dag i Maaneden. (392 S. Sm. indb. 1 Kr. 75 Øre. Katholsk Bogsalgs Forlag. Kbhvn. 1915.)

I vore Dage, hvor den hellige Kommunion ved Guds naadige Forsynsstyrelse modtages langt hyppigere end for blot en halv Snes Aar siden, tør man vist vente, at nær- værende Bog vil blive modtaget med Glæde fra mange Sider. Der bydes for hver Dag i Maaneden en forskellig ind- ledende Betragtning, Forberedelseshøn og Taksigelseshøn. Det er vistnok en god og meget opbyggelig Bog; men mere end »vistnok« kan ingen sige, før det ved Brugen har vist sig, hvad den kan bringe de enkelte; dog det bliver, som sagt, vistnok rig Ophbyggelse. Hvad Bogens Oprindelse an- gaar, er den en Oversættelse fra Tysk efter Professor, Dr. theol. Eckers Bønnebog »Immanuel« af Afsnittet *Les fer- ventes communions*. Man maa ogsaa ønske Bogen rig Af- sætning for vort »Katholske Bogsalgs« Skyld; det er nemlig det første lidt større Arbejde, der er fremkommet paa dets Forlag.

N. H.

St. Knud, Konge. (1 Kr. 25 Øre.) Fotogravure.

Maa jeg under denne Rubrik gøre opmærksom paa den smukke og prishillige Fotogravure af Kong Knud, der ogsaa i disse Dage har set Dagens Lys. Det er en Gen- givelse af det ypperlige Maleri af vor Kongehelgen, der fin-

des i Apsis i St. Ansgars Kirke i Bredgade. Det nye Billede maa inden et Aars Tids Forløb have faaet en fast Plads i alle danske katholske Hjem. N. H.

Den h. Kamillus af Lellis og hans Orden. Ved Thora Fritsche. (120 Sider. 1 Kr. Indbunden 1 Kr. 40 Øre. 1915. Aalborg.)

For 10—15 Aar siden vilde der ikke have været saa megen Udsigt til, at denne Bog havde fundet Læsere, som der nu er, da Kamillianerne allerede i en ikke saa lille Række af Aar har arbejdet i vort Fædreland. I den nordlige Del af Jylland er de i hvert Fald godt kendte og er bleven, som en af Egnens bedste og ældre Mænd nylig udtalte det, »til Velsignelse«. Skildringen af den Mand, som Kamillianerne har taget ikke alene Navn, men ogsaa Sindelag efter, tør derfor nok paaregne Interesse.

Dog ikke alene for Kamillianernes Skyld bør denne lille Bog læses. Den er i sig selv en fortrinlig Skildring af en interessant og opofrende Mands Livshistorie og byder samtidig en Række Kulturbilleder af stor Værdi fra det 16.—17. Aarhundrede. Den Orden for Sygepleje, som den h. Kamillus stiftede, stod i lange Tider i Stampe, men har i den sidste Menneskealder faaet en uventet og herlig Opblomstring, som talrige store og smukke Hospitaler i Holland, Italien, Amerika, Tyskland og Danmark med andre Lande aflægger et glimrende Vidnesbyrd om.

Og endelig maa det fremhæves, at nærværende Bog om den hellige Kamillus og hans Orden, som Fru Th. Fritsche med saa stor Omhu og Dygtighed har udarbejdet efter tyske og franske Kilder, indledes af et ypperligt og sjælden aandfuldt Forord af Digteren Johannes Jørgensen. I de to smaa Sider, det indtager, vrimler det med geniale Synspunkter for Guds Riges Historie her paa Jorden og skarpe, rammende Domme over Kirkehistoriens Begivenheder og Personer. At læse dette Forord er en aandelig Forfriskelse, man kun sjælden har Lejlighed til at faa.

N. H.

Aabn Kirkerne!

Denne Artikel, der har staaet i *Svendborg Amtstidende*, tillader vi os at optage her i Ugebladet. Det viser alter noget, som vi Katholikker har, og som Protestanterne dybt føler Savnet af. —

Vi er alle Vandringsmænd. Ikke blot vi, der har brugt saa meget af vor Tid til at stryge hen ad Vejene, baade her hjemme og i det fremmede, paa vore Ben og paa vor Cykle, men vi alle. Vi vandrer uafbrudt. Gennem vore Haver, over vore Marker, hen ad de ensporede Veje, paa Stierne. Fra Dag til Dag gennem Aarene,

fra Ungdom ind i Manddom, fra Manddom ind i Alderdom, fra Illusionernes Verden ind i Virkelighedens, fra Sundheden ind i Sygdommen, under skiftende graa og lyse Himle . . .

Vi vandrer alle.

Nogle vandrer mod en Død, der er Grænsen mellem to Verden, andre mod en Mur, bag hvilken ingen Hane galer. Nogle vandrer i det store Pilegrimstog mod Paradiset, andre ud i det store, mørke Intet. . .

Men alle føler vi vel den bølgeende Usikkerhed om os, under os, ligesom Disciplene i Stormen paa Genesareth Sø eller som Peter, da han vandrede paa Bølgerne.

Og den har vel ikke levet, som ikke har haft Øjeblikke, hvor han følte dyb Trang til at faa fat i Guds Kjortel og finde et Holdpunkt i alt det bølgeende og usikre.

Jeg maa tænke paa den gamle, lærde Amtmand i Skanderborg, Regensburg, Æresdoktor i Filosofi, som havde gennempløjet de fleste menneskelige Gætninger paa Livsgaaden. Han bad hver Dag sit Fadervor paa Græsk, fremsagde Trosbekendelsen paa Latin, og han vendte tilbage til Ordet hos Markus 5: Dersom jeg rører blot ved hans Klæder, bliver jeg frelst.

Og jeg maa tænke paa den store Begravelse forleden, hvor en evnerig Fritænder blev stedet til Jorden, hvorledes da alt det, som er tankestærkt og selvbevidst og tror at kunne selv, Ansigt til Ansigt med Døden, der høster uden Personsanseelse, sang kristne Salmer om Paradiset og det evige Liv . . .

Ak alle — alle gaar vi under den mørke Sky, usle, smaa, magtesløse, selv den største blandt os . . .

Og naar det bølger, naar den store Skilsmisse kommer, naar Døden manende hæver sin Knokkelhaand — ja, saa kaster vi os ned . . .

Paa den aabne Mark, ved den støvede Vejkant, ved Baaren, ved Dødslejjet, i Solskinnet, under Stjernehimlen, og vi famler med oprakte Hænder efter den helliges Klædebon, raaber til Himlen om Freden og Velsignelsen,

Jeg holder mest af at knæle i Kirken. Og jeg søger den, hvis den er aaben.

Alle Kirker bør være aabne. Især i disse tunge, tunge Tider, da den menneskelige Elendighed er stor som ingen Sinde, da Verden er som eet stort, et frygtelig stort Fallitbo.

Kirkerne ligger ved Alfarvej. Lad dem staa aabne for Vandringsmændene.

Jeg kom forbi en forleden. Den laa i en Egn, hvor der var brede Heder for en Menneskealder tilbage. Nu er Heden borte, en vældig Plantage har fordrevet den. Men endnu minder Kirken om den fattige Hedetid.

Den ligger midt paa en Kirkegaard, som graa Stendiger hegner, og hvor Graveren maa skære Gravens Hul i et fast Grønsvær med Snerre og Engelsgræs.

Den er lille og kullet. Men den staar aaben for alle. For Bonden bag Ploven, for den gamle trætte Mand, der rokker fremad Vejen ved sin Stok, for Studenten med Ranselen paa Nakken, for Cyklisten, der suser forbi.

Den er fattig indvendig ogsaa. Der er hvidkalkede Vægge som i de gamle Bønderstuer. Af Prydelser paa Væggen er der kun fra den katholske Tid en Jomfru Maria med Barnet. Alterbilledet var gammelt og enfoldigt, Prædikestolen en Landsbyhaandværkers simple Arbejde. Men der var Fred at hente under det svære, grove Bjælkeloft og mellem de hvide Vægge.

Det var for mig, som om Vindens store Orgel, der sang om Kirkens Mure, blev til Menneskestemmer, der blandede deres Røst med min. Det var, som om de gamle Hede bønder fra svundne Tider bad med. Her havde de jo ogsaa knælet i deres Nød, naar Misvæksten hærgede, Pesten rasede, og de fjendtlige Horder plyndrede og slog ihjel.

Himlen var mørk over deres Hoved ogsaa, og Jorden bølgede under deres Fødder, som den bølger under vore.

Lad Kirkerne staa aabne! De henfarne Slægter beder med i dem.

Edu. Egeberg.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Den højærværdigste Biskop, som nylig havde deltaget i Præsteeksercitierne paa St. Andreas Kollegium, rejste straks efter til Maribo og derefter til Nakskov for Søndagene den 15. og 22. August at meddele Firmelsens Sakramente.

— Arbejdet paa den nye Sakramentskirke paa Nørrebrogade skrider godt og rask fra Haanden. De store Granitkvadre ud mod Gaden har naaet godt et Par Meters Højde, medens Kirkens Sakristi og den dermed sammenbyggede Præstebolig allerede er oppe i Flugt med 1. Sal i den store Skolebygning ved Siden af. Bagved Kirken bliver der en ikke helt lille Legeplads med et stort Kastanietræ i Midten, som virker helt oplivende blandt de mange mægtige Mure. Den lange røde Kirkevæg prydes hele Vejen af et smukt Sandstensbaand og afbrydes kønt paa Midten af en lille Udbygning til Skriftestolene. Skønt Priserne paa Materialier, Arbejds løn m. m. paa Grund af de urolige Tider er steget, endog meget betydeligt, haaber Bygherren dog, at denne Vanskelighed alligevel ikke skal kunne hindre, at Kirke og Taarne kan komme under Tag inden Vinterens Begyndelse — med mindre da endnu flere Hindringer skulde komme i Vejen.

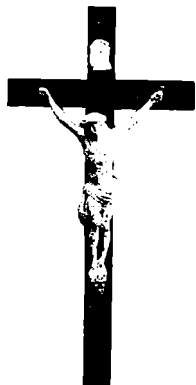
Maribo. Herfra skrives til os: Den højærværdigste Biskop, som vil holde en lille Ferie her nede hos os, har begyndt denne sin Ferie med Søndag den 15. August at meddele Firmelsens Sakramente til 435 Polakker! Det var først et Par Timers Ophold blandt 2000 Polakker i vor lille Kirke, hvorefter Biskoppen prædikede for 10 smaa Førstkommunikanter. Vi havde ikke ventet, at der havde været saa mange Firmander i Aar, fordi de fleste Polakker er bleven her hele Vinteren; men Antallet er alligevel bleven saa stort, fordi de nye Polakker, som er kommet i Aar, har været i Barakkelejren og ikke er bleven firmet i Tyskland.

Østerrig. Paven har i et Brev til Kejseren af dette Land bedt om, at aabne og uforsvarede Byer, ganske særlig Loreto og dens Omgivelser, maatte blive skaanet for Bombardement. Efter Forhandling med den kommanderende General har den østrig-ungarske Udenrigsminister sendt den Hellige Fader følgende Svar: »Saa længe som Loretos Helligdom og dens Omgivelser ikke benyttes af Italien i militært Øjemed, vil ikke alene et Angreb paa den, men endog Beskadigelser, der mere indirekte følger med militære Operationer, blive undgaaet af de østrig-ungarske Tropper. Heller ikke vil andre Helligdomme blive gjort til Genstand for Angreb af østrig-ungarske Tropper. Hvis der ikke i dem eller i deres Nærhed tages saadanne Forholdsregler af de italienske Hære, at vi bliver nødsaget til at modstaa dem og gaa angrebsvis frem.«

Den katolske Højskole

holder **Friluftsmøde** Søndag d. 22. Aug. Kl. 4 ved »Vor Frues Bøg« (nær Posemandens Hus). Hr. Redaktør Niels Hansen taler. Sangbogen *Sursum corda* bedes medbragt.

Tak. For 3 Kr. fra Hr. P. Resch, Odense, til Vestindien takkes hjerteligst. E. Hemicke.



Krucifikser

Kalipasta-Figur
paa sort, poleret

Trækors.

- 35 cm Kr. 1,75.
40 - - 2,25.
45 - - 3,25.
50 - - 4,25.

Udkommet er: **Kommunionsandagter** til hver Dag i Maanednen. 392 Sider. Sm. indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalgs Forlag.

Den hellige Kamillus af Lellis og hans Orden. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre. (Kamillianernes Forlag. Aalborg).

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. 1 Kr. 25 Øre. Faas i

Katolsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tilf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

22. Aug. 13. Søndag eft. Pintse.	29. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.
23. — Mand. Philip Benitius, Bekender. (Vigiliedag.)	30. — Mand. Rosa af Lima, Jomfru.
24. — Tirsd. Bartholomæus, Apostel.	31. — Tirsd. Raymund Nonnatus, Bekender.
25. — Onsd. Kong Ludvig, Bekender.	1. Sept. Onsd. Ægidius, Abbed og Bekender.
26. — Torsd. Zephyrinus, Pave og Martyr.	2. — Torsd. Kong Stefan af Ungarn, Bekender.
27. — Fred. Josef af Kalasanz, Bekender.	3. — Fred. Ferialdag. (Benedikt XV valgt 1914.)
28. — Lörd. Augustin, Biskop og Kirkelærer.	4. — Lörd. Marias Officium.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 27. August Kl. 8 i St. Knuds Kapel.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Gudstjenesten i København.**Søndage.**

- St. Ansgars Kirke.** Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
Immaculatakirken (Strandvej 91). Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
St. Josefs Kapel (Østerbrogade). stille Messe.
Den evige Tilbedelse Kirke (Jagtvejen). Kl. 8 stille Messe med Præd.
Rosenkranskirken (Boyesgade). Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
Assumptionskapellet (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8 og Velsignelse Kl. 2.
St. Annæ Kirke i Sundby. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 8 Andagt.
St. Andreas Kirke i Ordrup. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
St. Hans Kapel i Hørsholm. Hver Søndag Messe Kl. 9¹/₂.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂.
 Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 2 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

En dygtig, gift **Bagersvend** beder om Arbejde ved sit Fag eller hvadsomhelst. *V. Andersen*, Mariendalsvej 64, Stuen.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 35.

Søndag den 29. August.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ægteskabets Uopløselighed. — En Højesteretsdom. — Et lille Hjertesuk. — „Jeg kan ikke lide ham.“ — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Sverige. England. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

270.

Mester og Tyran.

»Ingen kan samtidig tjene to Herrer, som er hinanden modsatte.« (Math. VI, 24—33) — To Herrer giver jo indbyrdes forskellige, ja, modstridende Befalinger; det er derfor ikke alene vanskeligt, men umuligt at adlyde og tilfredsstille dem begge.

Vi har alligevel, alle, to Herrer: den ene er Gud, som befaler med en lovmæssig Autoritet, som man ikke kan unddrage sig uden at gaa til Grunde; den anden har kun en anmasset Autoritet, en tilranet tyrannisk Magt; det er vor Vilje, som er oprørsk mod Gud, og vore Sanser, som sætter sig op mod vor Skaber og Fader. Fra det Øjeblik, vi bruger vor kostbare Frihed til at afkaste det Aag, som vor Mester har lagt paa os, og som er let at bære, falder vi under det mest fordringsfulde Despoti af den grusomste af alle Tyranner.

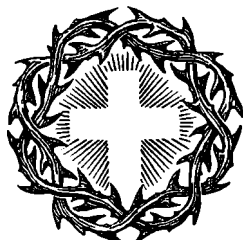
Da det er umuligt at tjene Gud og vore Sanser samtidig, skal man vælge. »At tjene Gud, det er at regere,« det er at forberede sig et roligt, fredeligt Liv, trods alle jordiske Prøvelser, og ved dette Livs Udgang en himmelsk Lykke. At tjene Satan, Kødet, Verden, idet vor Vilje bli-

ver genstridig mod Herren, det er at forberede sig et ulykkeligt Liv, i Samvittighedsnag, Uro, Tomhed og allehaande Skuffelser, og tilsidst underkaste sig en evig Straf!

Hvis du elsker og tjener Gud, hvis du frygter for at fornærme ham, vil du gaa derhen, hvor han selv er: til hans Herlighed, som bliver din Løn. Hvis du tjener Mørkets Aand og alt, hvad der er i Strid med den lovmæssige Autoritet, da kommer du til at bære Følgerne af dette Valg, du vil gaa derhen, hvor Tyrannen bliver straffet, for med ham at dele den evige Straf. Der er derfor Grund til med Psalmiten at udraabe: »Jeg er din Tjener, Herre, frels mig formedelst din Miskundhed.« (Ps. 118).

Naar man har to Herrer, »maa man hade den ene og elske den anden«. De to Autoriteter, den lovmæssige og den tilranede, modsiger hinanden og er uforenelige. Den ene foreslaar, hvad der er behageligt, og hvad man holder af, den anden modsiger det. Hvis du elsker og tjener Gud, vil du ogsaa efterkomme hans Befalinger, selv om det vil koste dig noget. Hvis man lader sig lede af Tyrannen, som gør os ulykkelige, maa man nødvendigvis foragte Gud, hans Egenskaber, hans rene Glæder, hans Himmel, for hvilken man skal være uden Plet. Hvad byder Gud? At holde sine Sanser og Lyster i Ave, at tæmme sin Begærlighed, sit Hovmod, kort sagt sine Lidenskaber. Hvad forlanger den oprørske Natur? At følge Lysterne uden Tvang, at nyde Livet uden Skranker, at lide saa lidt som muligt, at more sig saa meget som muligt, saa længe man har det godt.

Det er klart, at de to Herrer ikke kan tjenes samtidig. De er uforenelige og modsiger hinanden. Hvilken vil du tjene? Valget kan ikke være vanskeligt. *Fr. Ludolf.*



Ægteskabets Uopløselighed.

Den katholske Kirke har paa sin Sejrs gang gennem Verden altid haft og har endnu stadig mange Vanskeligheder at kæmpe med og mægtige Hindringer at overvinde. En af de største af disse skyldes dens urokkelige Hævdelse af det kristne Ægteskabs Uopløselighed.

Det var for ikke længe siden, at jeg i en Samtale med en Dame, der staar den katholske Kirke meget nær, gjorde den Bemærkning, at en af de Ting, der — Guds Naade fraset — allermest havde draget mig til den katholske Kirke, var dennes bestemte Optræden paa dette Punkt. Her til svarede omtalte Dame, at for hende var netop det omvendte Tilfældet: Kirkens Forbud mod Skilsmisse var for hende den store Anstødssten mod at blive Katholik. (Lad mig her indskyde: det var absolut ikke personlige Hensyn, der for hende spillede nogen Rolle.)

Som hin Dame føler, vil mange af vor Samtid føle. Ikke alene den letlevende Verden, hvor man tager til Ægte og skilles Gang efter Gang, og hvor der ofte i selve Kirkerne indgaas de forargeligste og smudsigste Forbindelser.

Nej, mange retsindige og ærbare Mennesker kan ikke komme ud over den Tankegang, at det dog maa være forfærdeligt for to Mennesker altid at skulle leve sammen, naar man ikke holder af hinanden, og man har fundet en anden, man i Sandhed har faaet kær. Det er ikke saa meget Kødets Lyst og Sanselighedens Krav, der taler gennem disse Ord, som det er Sentimentalitetens Sejr over den gamle kristne Pligtfølelse, der her lægger sig for Dagen. Vor Slægt er gennem forrige Aarhundredes romantiske Litteratur i mere end een Henseende blevet fordærvet, især derved, at den næsten ganske har mistet Pligtbegrebet. Det er frygteligt at være gift med en Kvinde og elske en anden; men det er endnu langt frygteligere at love en Kvinde Troskab for Livet og saa bryde sit Ord — det er en Tankegang, som er mange fremmed, men som dikterer den katholske Kirkes Handlemaade i denne Sag.

Næst efter en eneste anden Omstændighed.

Og den er Guds bestemte, urokkelige Befaling. Om

denne Sag har Jesus Christus i ganske fremtrædende Grad givet os sin Vilje til Kende. Ægteskabet, som allerede blev indstiftet i Paradiset, har han indenfor sine Efterfølgere hævet til en højere og helligere Forbindelse, som kun Døden kan opløse; men til Gengæld har han ogsaa beriget det med langt større Naadegaver, end det havde før, blandt andet med Troskabens og Udholdenhedens Naadegave.

Jesu Christi Ord om Ægteskabet, der er os opbevarede i flere af Evangelierne, har, trods deres Tydelighed, været Genstand for talrige Omfortolkninger, der alle har haft til Hensigt i visse Tilfælde at aabne en Udvej for Skilsmisse. Men vi er saa heldige her at kunne vise alle Omfortolkninger bort, idet vi ganske bestemt ved, hvorledes Jesu Christi egne Apostle forstod hans Ord om Ægteskabets Uopløselighed. Det er i Apostelen Pauli første Brev til Korinthierne, det syvende Kapitels 10ende til 12te Vers. Apostelen siger der til Korinthierne, at hvis en Kristen har en hedensk Ægtefælle, er det hans Raad, at de skal blive sammen; men er Talen om to Kristne, lyder Pauli Ord: »Dette siger ikke jeg, men Herren, at Hustruen ikke maa skille sig fra sin Mand.« Altsaa allerede den Gang stod det klart for Apostlene, at paa andre Punkter kunde de lovgive, men i det ene Punkt, Ægteskabets Uopløselighed, havde Herren selv een Gang for alle truffet Afgørelsen.

Men der er heller ikke andet Grundlag for et kristent Ægteskabs stadige Lykke, end at det ikke kan opløses. Naar samvittighedsfulde Mennesker ved det, vil de, naar Vanskeligheder indtræder, sætte alt ind paa at finde en god eller i hvert Fald tilfredsstillende Maade at fortsætte deres Samliv paa; findes der imidlertid blot en lille Mulighed for at faa Ægteskabet opløst, kan Sansernes Lyst og indbyrdes Uenighed faa selv de fasteste Forsætter om Troskab for hele Livet til at vakle. Herom var der meget andet at sige; disse Linjer maa være nok til for i Dag at understrege denne Sag, der er en af Samfundets vigtigste.

N. H.

En Højesteretsdom.

Den 16. December 1913 faldt der ved Højesteret en Dom, som har Betydning for St. Ansgars Sogn, idet Rets-sagen drejede sig om en aarlig Afgift, som ogsaa St. Ansgars Sogn betaler til Københavns Magistrat. En Fremstilling af Sagen samt en Redegørelse for Afgiftens Tilblivelse kan forventelig have nogen Interesse for Ugebladets Læsere.

Sagen, hvori der faldt Dom, blev ført mellem Københavns Magistrat og Forstanderskabet for den tysk-reformerte Menighed her i Staden og drejede sig, som alt berørt, om en aarlig Afgift — 480 Kr. — som den tysk-reformerte Menighed har betalt, siden Planen af 1. Juli 1799 angaaende Fattigvæsenets Indretning og Styrelse i København traadte i Kraft.

Til Støtte for sin formentlige Ret henholdt Forstanderskabet sig særlig til Grundlovens § 84 (Borgernes Forsørgelsesret) og § 79 (Statens Pligter ligeoverfor Borgerne skal opfyldes uden Hensyn til deres Trosbekendelse) samt Fattigloven af 9. April 1891, der blandt andet stiller visse Krav, som udelukker en betydelig Del af den tysk-reformerte Menigheds Medlemmer, som ikke var udelukkede i Følge en Overenskomst (af 1799, udat.) mellem Direktionen for Fattigvæsenet og de reformerte og katholske Menigheder i København.

I den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Doms Præmisses henvistes der væsentlig til, at den aarlige Afgift var en Ækvivalent for den Kapital-Inddragning, der egentlig ved Overenskomsten i 1799 skulde have fundet Sted, men som man af praktiske Grunde gav Afkald paa. End videre antoges det, at Meningens med Grundlovens § 84 ikke havde været, at denne kunde benyttes til at berøve Fattigvæsenet en den legalt sikret Indtægt. Og hvad Fattigloven af 9/4 1891 angik, saa hedder det i dens § 67, at denne Lov ingen Indflydelse har paa de Regler, hvorefter Bidragene til Bestridelse af Udgifterne ved den Kommunes paahvilende Fattigforsørgelse tilvejebringes.

Dommen kom i begge Instanser (Den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret og senere Højesteret) til at lyde paa, at tysk-reformert Menighed skulde betale Afgiften.

Derved er Sagen for St. Ansgars Sogn vel ogsaa afgjort, da vor Menigheds Stilling er ret analog med tysk-reformert Menigheds. I Aaret 1898 udvekslede St. Ansgars Forstanderskab nemlig Skrivelser med Københavns Magistrat om Fritagelse for Afgiften og fremsatte lignende Grunde, som tysk-reformert Menighed havde fremsat i Rets-sagen. Den sidste Svarskrivelse fra Magistraten (af 6/7 1898) gik ud paa,

at Magistraten ikke kunde anerkende de fremsatte Grunde, men forment sig iøvrigt uberettiget til at træffe en Afgørelse; Skrivelsen stillede imidlertid i Udsigt, at Magistraten vilde være villig til at optage Forhandling angaaende en Afløsning gennem Kapitalisering af det aarlige Tilskud.

Man skulde jo ganske vist tro, at naar der er en Overenskomst, da kan en saadans nærmere Bestemmelser ikke ændres uden Samtykke fra de i Overenskomsten interesserede Parter, og at, naar Grundloven stiller alle Borgere lige uden Hensyn til Religion, da var Forudsætningen for Afgiften hævet. Men Højesteret har, som sagt, talt. Dens Afgørelse har følgende Ordlyd: Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Forstanderskabet for den tysk-reformerte Menighed i København, til indstævnte, Københavns Magistrat, med 300 Kroner. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kr.

Den Afgift, som den katolske Menighed — i dette Tilfælde repræsenteret ved St. Ansgars Sogn — aarlig betaler, er 216 Kr. I St. Ansgars Sogns Aarsberetning for 1914 Side 6 staar under »Oversigt over Legatmidlerne« under Nr. 6: Gamle Legater 6,700 (å 4⁰/₀) og v. Støckens Grundskat 800 Kr. (å 5⁰/₀). De samlede aarlige Renter — 308 Kr. — fordeles paa følgende Maade: til Præsterne 76 Kr. og til velgørende Øjemed til de fattige 16 Kr. (uddeles nu gennem Sognepræsten; tidligere — før 1849 — var dette Beløb i de aarlige Regnskaber altid opført som »til katolske Fanger«), medens Resten, 216 Kr., er den aarlige Afgift til Københavns Magistrat.

Den kgl. approberede Plan af 1. Juli 1799 for Fattigvæsenets Indretning og Styrelse i Staden København og dens Forstæder var af stor Betydning for den daværende katolske Menighed. Indtil da havde Menigheden selv maattet sørge for sine fattige. I Forhold til de smaa Midler, den daværende Menighed havde til sin Raadighed, og til Katholikernes Antal (man nævner 4-5000)*) var det kun en ret lille Understøttelse, Menigheden kunde yde sine fattige.

For at lette Forstaaelsen af Sagen aftrykkes et Menighedsregnskab for Aaret før og et for Aaret efter førnævnte Plans Ikrafttræden. Man bør dog erindre, at det daværende katolske Forstanderskab, bortset fra nogle smaa Legater til Præsterne, ikke havde noget med det daværende østrigske Gesandtskabskapels økonomiske Forhold at gøre; disse bestredes af Østrig gennem Gesandtskabet.

*) Mange tvivler — vistnok med Rette — om dette Tals Nøjagtighed; der haves kun et enkelt, dog godt Vidnesbyrd til Gunst for det.

Aarsregnskab for 1798.

Indtægt.

Renter af forskellige Legater (9060 Rdl.)	349 Rdl. 86 Sk.
Renter af v. Hurcks Legat (7000 Rdl.), indbetalt af den daværende Direktion for Fattigvæsenet til Forstanderskabet.....	280 »
	<hr/> 629 » 86 »

Udgift.

Gæld fra forrige Aar betalt	7 Rdl. 40 Sk.
Til den »yngste Præst«, fra Rossets Legat	10 »
Til »2. Præst«, fra det »tyske« Legat	40 »
Til fattige, fra det »tyske« Legat	40 »
Til kath. Fanger i Tugt- og Stokhuset	8 »
Tilskud til Skolelærer Øxlein	12 »
Til Menighedens fattige (heri er ogsaa Renterne fra v. Hurcks Legat, som den Gang uddeltes i mindre, væsentlig maanedlige og halvaarlige Husleje-Portioner. — Pengene blev uddelt i Kirken af Forstanderne).....	504 »
Kassebeholdning til næste Aar	8 » 46 »
	<hr/> 629 » 86 »

Aarsregnskab for 1800.

Indtægt.

Renter af forskellige Legater (9060 Rdl.)	347 Rdl. 38 Sk.
Renter af v. Hurcks Legat	280 »
	<hr/> 627 » 38 »

Udgift.

Til den »yngste Præst«, fra Rossets Legat.....	10 Rdl. — Sk.
Til »2. Præst«, fra det »tyske« Legat	40 »
Til kath. Fanger i Tugt- og Stokhuset	8 »
Til Fattigvæsenet (heri fra v. Hurcks Legat 280 Rdl.)	569 » 38 »
	<hr/> 627 » 38 »

Renterne fra v. Hurcks Legat blev i Virkeligheden nu ikke mere indbetalt fra det offentlige til Forstanderskabet, men i Kirkeregnskaberne fra 1800 til 1811 føres disse Renter dog til Indtægt og Udgift.

De katholske fattige, som i 1799 havde nydt godt af Legatet, fik det vedblivende til deres Død, men efterhaanden, som disse fattige døde, gik Renterne fra Legatet ind i den alm. Fattigkasse, saaledes at Renterne ikke udelukkende kom de katholske fattige til gode og heller ikke uddeltes under Navn af v. Hurcks Legat, som det var bestemt i Legatets Fundatser. Dette besværede de daværende Forstandere sig over, og den $^{10}/_8$ 1812 træffes der en Overenskomst med Fattigvæsenets Direktør om Legatets Uddeling, og denne Overenskomst er endnu Rettensnor for Uddelingen.*)

*) Med Hensyn til de forskellige Legaters Stiftere henvises til Katholsk Aarbog 1914, Side 28, under „Gamle Legater“.

Vi ser altsaa af Regnskabet for Aaret 1800, at Menigheden foruden Renterne af v. Hurcks Legat, som Fattigvæsenet selv hævdede og uddelte i Samraad med Forstanderne, indbetalte 189 Rdl. 38 Sk. I Kroner vilde det nu have været ca. 580. I Virkeligheden betaler St. Ansgars Sogn siden 1838 kun 216 Kr. Forklaringen herpaa er, at det Beløb, som Menigheden i Aar 1800 og i de følgende Aar indbetalte, ikke var en bestemt fikseret aarlig Afgift, men de aarlige Renter af de Kapitaler, som var legerede til katolske fattige, og hvoraf Renterne før 1799 blev uddelt af Forstanderne til de fattige. I det aabne Brev af ²⁶/₁ 1798 angaaende Fattigvæsenet i København hedder det i § 2:

»Til Antallet af de fattige, for hvilket Fattigvæsenet under den nye Direktion drager Omsorg, skal ogsaa henhøre: 1mo. (de fattige af begge de militære Etater) ... 2do. De fattige af de reformerte og katolske Menigheder; hvorimod disse Religionsforvandedes Understøtninger til fattige, hvad enten disse Understøtninger er faste eller tilfældige, frivillige eller ikke frivillige, skal ligeledes indflyde i den almindelige Fattigvæsenets Kasse.«

Her fastsættes altsaa ikke et bestemt Beløb. I Overenskomsten af 1799 (udat.) angaaende »Punkter, vedtagne imellem Direksjonen for Fattigvæsenet og de reformerte samt katolske Menigheder her i Staden«, angaaende disse Menigheders Fattigvæsenets Forening med det almindelige, hedder det under A, 3:

»Den katolske Menighed.

De til 11te Junii og 11te December hvert Aar faldende Renter af Menighedens til Fattigforsørgelse og til Forbedring i Lønning for dens yngste Præst bestemte Fond 16060 Rdl. udbetaler Menigheden i bemeldte tvende Terminer til Fattigvæsenets Kasse efter Afdrag af 25 Rdlr. hver Termin, som holdes tilbage til at bestride forbemeldte Lønning.

Uddelingen af forbemeldte Renter overlades aldeles til Direksjonen, alene med den Forbeholdenhed, at i Overensstemmelse med en Fundats for 4000 Rdl. af Kapitalen, Menighedens Forstandere i Forening med Direksjonen bestemmer, til hvem og hvorledes den udbetales.«

Hele Overenskomsten er aftrykt i et Tidsskrift »Penia«, i 1. Aargang, 1806, Side 273—78. Den i Overenskomsten omtalte Fundats paa 4000 Rdl., hvilket Beløb ligeledes den for Højesteret fremlagte bekræftede Genpart af Originaldokumentet udviser, maa imidlertid være 7000 Rdl., nemlig v. Hurcks Legat, da Menigheden paa den Tid kun havde dette Legat, som det offentlige havde nogen Medbestemmelsesret over, en Ret, som iøvrigt er ret tvivlsom ifølge Legatets Bestemmelser, og hvorom der i Aarene 1831—33 blev udvekslet en Del Skrivelser med Fattigvæsenet.

Ved Pengeomvæltningen i 1813 blev den Legat-Kapital (9060 Rdl.), hvoraf Renterne — paa nær de før omtalte Beløb — til Fattigvæsenet svarede, nedskrevet til 3350 Rdl. Nedskrivningen af Legat-Kapitalerne foregik paa den Maade,

at de enkelte Kapitaler nedskreves, eftersom de tilfældig var anbragte. Nedskrivningen skulde nemlig ske efter bestemte Regler, eftersom Pengene var anbragte. Det rigtigste vilde have været en ensartet Reduktion af Kapitalerne.

Efter 1813 beholdt Menigheden af de aarlige Renter af 3350 Rdl. de Beløb, der ifølge Rosssets og det tyske Legat tilkom Præsterne, og et mindre Beløb, som Menigheden siden Overeenskomsten med Fattigvæsenet stadig havde tilbageholdt og siden 1779 havde udbetalt til katholske Fanger. Resten indbetaltes som aarlig Afgift til Fattigvæsenet.

Da Rente-Indtægten afgang af Legat-Kapitalernes Anbringelse, varierede den aarlige Afgift fra 1813 til 1837. Først fra 1838, da alle Prioriteter, hvori Legat-Kapitalerne var anbragte, var indbetalt, blev Afgiften konstant, nemlig 108 Rdl. = 216 Kr., som er det Beløb, St. Ansgars Sogn endnu aarlig betaler til Københavns Magistrat.

Da nu Højesteret har dømt i en lignende Sag, er der vel intet Haab om, at Menigheden skulde blive fritaget for denne Afgift. Det eneste, der kan opnaas, er, at Afgiften kan udlignes ved at indbetale et Beløb til Magistraten, svarende til Afgiftens Kapitalisering. H.

Et lille Hjertesuk.

[*Fyens Tidende* for 11. August har Hr. Seminarielærer *Sørensen* fra Jelling skrevet en historisk Artikel, hvis Begyndelse vi tillader os at aftrykke under ovenstaaende Overskrift. —

Nu om Stunder benævner vi Dagene ved Tal; i ældre Tid havde de Navn efter en Helgen. Den Dag, som var helliget St. Laurentius, betegnes nu som 10. August eller $10\frac{1}{8}$. I Almanakken kan vi finde det gamle Dagnavn, men i Folkemunde nævnes kun enkelte Dage ved Navn (Petersdag, Valborgsdag, Syvsoverdag, St. Hans Dag). Nu kommer Avisen daglig til hvert Hjem; den giver Dagen et Nummer og meddeler Dagens Nyheder. I gamle Tider fornyede hver Dag Mindet om en Helgen og ofte tillige folkelige Minder, som knyttedes til Dagen.

Det er en Livsfornødenhed for et Nutidsmenneske at læse et Dagblad med dets mangeartede Indhold, men om vi faar mere Livsværdi derigennem, end vore Fædre fik i Dagens gamle Minder, kan være et Spørgsmaal. Der svandt i det hele megen Poesi fra Folkelivet, da Reformatorerne forbød al Helgendyrkelse; i Stedet for at man tidligere paakaldte eller svor ved en eller anden Helgen, saa lagde

man sig nu efter at sværge ved Fanden eller Gud — kun enkelte Helgeneder holdt sig (hille mænd, søreme, mare (Marie), Snefen (St. Stefan?).) Reformatorerne jog Helgener ud af Folkemunde, men Fandens Navn kom des hyppigere i Brug, i alt Fald i Mænds Munde.

Skal der komme mere Aandsinteresse i Dagenes Skiften, saa Folk — ogsaa uden at læse Avisen — kan faa Øje for, at hver Dag eller dog mange Dage under Aarets Gang giver sit Emne for Fantasi og Følelse, saa maa der mere historisk Oplysning til. En lille Begyndelse er der gjort ved at betegne Grundlovsdagen og Valdemarsdagen som folkelige Helligdage.

„Jeg kan ikke lide ham.“

Kort efter Hvide Søndag herskede der stor Travlhed i Købmand Wøllers Hus. Der blev pudset og skuret, man genneingik ethvert Stykke af det fædrene Indbo med Støveklud og Fjedervinge, man bonede Gulvene og vaskede Vinduerne, paa hvilke Vinterens Sne og Støv havde tegnet ret tydelige Landkort. Ved Paasketid er en saadan Rengøring ikke noget mærkeligt, men denne Gang var her nu en særlig Anledning. —

Husfaderen ventede nemlig Besøg af sin Svoger fra Innsbruck. Denne Svoger var en højtskattet Værkfører i en af Tirols første Glasmaleri-Fabrikker. Han havde ikke været i Wien, siden han havde holdt Wøllers yngste Søn over Daaben, fordi hans Nær-værelse var nødvendig i Glasfabrikken.

Paa sin Side kunde Wøller heller ikke forlade sin Material- og Farvehandel; fraregnet den Valfart til Maria-Zell, hvori han med sin Kongregation deltog, kunde han ikke unde sig nogen Ferierejse. Fru Resi havde hjertensgerne besøgt sin Broder og lagde hvert Aar Rejseplaner; men, lade alt i Stikken: hele Husvæsenet, tre Børn, to Tjenestepiger, det kunde den gode Kone nu ikke! Endelig kom der da efter elleve Aars Forløb et Brev med det lovende Indhold: »Kære Heinrich og kære Resi, endelig er vi da færdige med vort Byggeri. Efter Paaske kan I hente en Feltseng ned fra Loftet og lave en Portion Mad mere, for saa kommer gamle Onkel Alois.«

Almindelig og glad Overraskelse! Det er vel unødvendigt at bemærke, at man ingenlunde lod det blive ved en Feltseng, nej, det smukkeste Værelse i hele Huset blev indrettet til den højtskattede Gæst, og for hans Skyld var det, at man skurede det hele Hus, fra Kælder til Loft.

Den 16. April Kl. 3 Efterm. lød den elektriske Klokke gen-

nem det wøllerske Hus. Husmoderen, som netop var beskæftiget med Strygning ude i Køkkenet, løb fra Strygejern og Tøj og ilede gennem Forværelset. Hun aabnede Døren, udstødte et glad lille Skrig, for det var ham, den gode, kære Broder, og med det samme venlige Ansigt som for elleve Aar siden, kun noget bredere, med meget mere Skæg.

»Guds Fred og Goddag, Resi,« raabte han med sin fuldttonende Basstemme, »hvordan gaar det dig, din Mand og dine Smaafolk?« Dog Søsteren kunde ikke svare for Bevægelse og Glæde, først maatte hun se sig mæt paa den saa længselsfuldt ventede Broder, og saa stammede hun: »Min Mand samt Agnes og Heinrich er der inde, Alois kommer fra Skole Kl. 4.« —

»Men tag nu Tøjet af, læg Rejsetasken. Ih nej dog, to store Rejsetasker, hvor du har slæbt!« — »Aa, det var ikke saa slemt, der er jo Dragere at faa paa Banegaarden. Se saa, nu er det godt. Men du faar vel melde mig, ellers forskrækker jeg vel de andre, ligesom dig! Hvor har jeg dog længtes efter jer — gid vi boede noget nærmere hinanden!« En halv Time senere, efter at den sidste Modtagelsesscene var overstaaet, finder vi Onkel Alois paa Hæderspladsen ved det store Klapbord i Dagligstuen, i ivrig Samtale med sin Svoger, et Billede paa Velvære og Velstand. I det næste Værelse dækker Moderen Festbordet; dog standser hun ofte og lytter ved den aabne Dør for at følge Samtalen.

Efter at Faderen har udviklet en Del af sine Forretningsplaner for den nyankomne, begynder den lille Agnes, en munter lille en paa ni Aar og i fjerde Klasse hos Ursulinerinderne: »Vi har allesammen glædet os saa ganske umaadeligt til at se Dem, Onkel, men mest dog Alois. Hvor vil han gøre store Øjne!« — »Ja,« sagde Onkelen, »Alois er jeg nysgerrig efter at se. I skriver jo altid, at det er saadan en rar Dreng, og at han har saa megen Lyst til at lære. Bliv ikke vred, kære Svoger og Søster, det er især Alois, som har lokket mig hertil. Jeg maa dog se, om han har forandret sig, siden jeg bar ham til Daaben i en Pude.« — »Det har han sikkert,« bemærkede Faderen, »han er Gymnasiast, lærer Latin, Geometri og Algebra, og jeg ved ikke hvad!« Dette sagde Faderen med umiskendelig Stolthed. Den frejdige, muntre, talentfulde Alois var Midtpunktet i hele Familien. Den stille, blonde Heinrich, som hjalp Faderen i hans Forretning og ikke glimrede ved særlige Aandsevner, fandt sig gerne at blive stillet i Skygge af sin yngre Broder, ja han fandt det ganske i sin Orden, og Alois tog alle Hjerter med Storm. Han vilde ogsaa vinde Onkels Hjerte ligestraks. Hele Familien brændte formelig efter at forestille ham for deres højtærede Gæst; thi Alois var ikke alene begavet, men ogsaa beskeden og indtagende, dertil livlig og parat til enhver Spøg. »Alle hans Lærere er væk i ham,« indskød nu Moderen, som var færdig med Forberedelserne til Festmiddagen og nu sad hos de andre, »Alois studerer ofte med en saadan Iver, at jeg er baade angst og bange!« Onkelen nik-

kede bifaldende — »og hvad vil han saa være, Professor — eller . . . ? — »Aa paa det Lag! General vil han være, i fuldt Alvor! fra Gymnasiet i Neustadt, han bliver engang en dygtig Soldat, det spaar jeg dig, Svoger. Jeg drømte i Nat, at jeg saa ham gaa forbi, med Guldborterne paa, lige forbi Kejseren selv,« sagde Moderen. »Intet interesserer ham som Historieundervisningen,« begyndte Heinrich, som længe havde øvet sig paa at sige denne Sætning.

Nu hørtes raske Skridt i Forværelset, Døren blev revet op med Brag, og en kvik Dreng traadte hurtigt ind. Han havde en slank og fin Skikkelse, men struttede dog af Sundhed. Det aabne Barneansigts smukke Træk vilde have været meget indtagende, dersom de ikke, i dette Øjeblik, var blevet formørket af et trodsigt og uvilligt Udtryk. »Onkel Alois er kommen,« raabte Fader, Moder og Søskende ham i Møde. Drengen slog de sorte Øjne op med et alt andet end venligt Udtryk og gav Onkelen Haanden. Denne blev kraftigt rystet og venligt lød det: »Stor er du bleven, Alois, og kendt dig igen havde jeg næppe. Hvordan staar det til med Studierne?« Alois mumlede nogle Ord, som just ikke lød festlige, derpaa gik han ind i Sideværelset, hvor han kastede Skoletasken paa Gulvet, saa at Penallhuset klirrende faldt ud.

»Naa, hvad fejler Drengen, hvad er der hændet ham?« spurgte Onkel Alois, ubehagelig overrasket. — »Jeg ved det ikke,« svarede Fru Resi meget forlegen, »han er ellers altid saa venlig og høflig.« Efter en pinlig Pause kom Alois tilbage igen og satte sig stille og gnaven hos de andre. Onkelen rettede nogle Spørgsmaal til ham, hvilke blev kort og adspredt besvaret.

Onkelens fængslende Beskrivelse af Glasmalerierne fandt ingen Interesse hos Onkel Alois's Gudsøn, og da til Slut Glasmaleriet med Ridder Georg blev forklaret, brød Onkelen pludselig af og spurgte: »Er det Pragteksemplaret af en Gudsøn, hvad?« Drengen bevægede sig uroligt paa Stolen. »Mig forekommer det, ja, jeg synes, man har fortalt mig lidt for meget om dig,« sagde Onkelen med et lidt spottende Smil om Munden, »du laver jo et Ansigt, som havde vi haft syv Dages Regnvejr!« — »Aa,« raabte lille Agnes skelmsk, »du har vist stukket det venstre Ben først ud af Sengen!« — »Ti du bare stille, altid skal du pjatte op; dersom du blot vidste, hvorfor jeg er saa daarlig oplagt. . .« — »Hvad er det da for noget skrækkeligt,« spurgte nu Onkelen i en spøgende Tone, »lad høre.« — »Far og Mor ved nok, hvem Rudolf Bie er — ham, jeg allerede i Efteraaret omtalte for jer — Han er nu atter kommen tilbage efter at have forsømt Skolen siden Oktober paa Grund af Hoste, eller hvad det nu var, og nu trænger han sig ved Skoleaarets Slutning frem for at frastjæle mig den øverste Plads.« — »Aa, den Fare er vel ikke særlig truende,« faldt Onkelen beroligende ind. »Naar din Kammerat har forsømt alle Timerne fra Oktober til April, kan han da ingen farlig Rival være for dig.« — »Onkel, De kender ikke Bie, hans

Bedstemoder har holdt en Lærer til ham, og nu er han forud for alle os andre og har allerede faaet ug for en latinsk Stil.«

»Bie er et stakkels lille Skind,« sagde nu Fru Resi, »jeg kender baade ham og hans Bedstemoder fra Kirken. Hun er en gammel, svagelig Kone.« — »Og dog hænger han altid i hendes Skørter, uden hende er han ingenting. Jeg hader ham — og hvordan kan han hedde Bie, saadan en dum Praas, og alligevel sagde Læreren i Dag: »Du er flittig som en Bi — men hvad er saa jeg?«

Onkelen bevægede Hovedet med stadig stigende Utaalmodighed. Moderen gav den ophidsede Dreng gentagne Gange et Tegn, Faderen hostede, men Alois blev ved at tale sig op til endnu større Vrede.

»Begyndte han, Bie, ikke paa ny i Dag i Religionstimen med sin dumme Forening. Intet andet end Vigtigmageri er det med ham og Læreren; derfor gør han sig saa from, han har allerede tidligere oftere indsmigret sig hos ham; Præsten er saa god og mærker det ikke. Men jeg skal nok give Bie en Erindring, vent bare!«

»Hvad for en dum Forening er det?« spurgte Onkelen kort. — »Det — det — ved jeg ikke,« stammede Alois forlegen og famlede ved en Knap. »Bie har altid travlt med sorte og Kineserbørn — hvad angaar de os i det hele?« — »Saa er det vel altsaa en Missionsforening,« bemærkede Onkelen, »det er gode Foreninger, forstaar du det, Dreng?« — »Det er mig aldeles ligegyldigt; men at Bie indsmigrer sig hos Præsten, det er mig imod. Tag kun Parti for ham, Onkel, det er mig ligemeget!« Med disse Ord rejste den lille Alois sig, blussende af Vrede, og gik ind i Sideværelset; men Moderen ilede efter ham, grædefærdig af Skamfuldhed. »Alois, Alois, hvad er det dog, Dreng? Kom tilbage og gør Onkel en Undskyldning for din Uartighed.« Drengen rystede trodsigt paa Hovedet, og grædende forlod Moderen Værelset. Hun frygtede en Straffeprædiken af den fornærmede Onkel, men denne tog Sagen med tydelig Ligeegyldighed.

Helt gemytlig begyndte han at udkaste Planer for den følgende Dag. Med saa høj Stemme, at Alois maatte kunne høre det i Sideværelset, sagde han: »I Morgen Formiddag mellem 11—12 gaar jeg til vore kære Kejserindes Grav for at bede, maaske vil Heinrich ledsage mig; derpaa til Skatkammeret, det vil more Agnes; saa bestiger vi alle tre Stephanstaarnet, hvis Agnes ikke er svimmel; tilsidst vil jeg gerne enten til Prateren eller Schönbrunn, da jeg nu engang er her. Saa maa Svoger løsrive sig fra Forretningerne, Resi fra Husholdningen, og vi tager naturligtvis Agnes og Heinrich med. Det forstaar sig!«

»Kun Heinrich og Agnes?« spurgte Fru Wøller og saa bøn-faldende paa Broderen.

»Jo,« blinkede han til hende, »gerne tog jeg Alois med, men, du ved jo nok, saadan en Gnaveper kunde lave mig en Scene

paa Gaden; dersom han er flink og kommer ind og siger: Det gør mig ondt. . . .« Onkelen lod indtræde en lille Pavse, mens alle forventningsfulde stirrede mod Døren, men Alois kom ikke; han sad og viskede Taarerne, som han skammede sig over, bort med de knyttede Hænder. »Var denne Onkel kommen blot for at krænke ham og sætte ham til Side, ham, som lærte saa godt og var Faderens og Moderens Stolthed! Den onde Onkel skulde han bede om Forladelse? Nej, han havde jo ikke gjort ham noget! Ja, stor paa det havde han jo nok været; men det var Bies Skyld alt sammen.«

I Stedet for at lytte til Samvittighedens manende Stemme, bede Onkelen om Tilgivelse og opgive den aldeles uberettigede Uvillie mod sin Skolekammerat kom Alois bestandig dybere ind deri. Alle de Krænkelser, der mødte ham i Hjemmet og i Skolen, henførte han til Rudolf Bie. Han gad ikke længere lære noget, alle Opgaver kedede ham. Heller ikke kunde han bede. Naar han om Aftenen knælede foran Billedet af den gode Hyrde, bevægede Læberne sig mekanisk, men hans Sjæl var andetsteds henne.

En Uvejrslstemning hvilede over Huset. Fru Resi led dog mest. Hendes moderlige Hjerte blødte ved enhver Forbigaaelse af hendes Yndling.

Hr. Wøller forsøgte forgæves at indvirke paa Alois, med mild Tiltale og med faderlig Strenghed. Og den gode Heinrich, som med Liv og Sjæl hængte ved sin Broder, følte det, som om han tilføjede denne en Uret, saa ofte Onkelen foretrak ham. Ofte forsikrede han denne, at det for ham var en Straf, naar man beredte ham en Fornøjelse. Onkelen var døv for alle den Slags Taler, og Heinrich maatte, til Trods for det fortvivlede Ansigt, han satte op, rundt og se alle Wiens Seværdigheder.

Den lille Agnes bad flere af sine fromme Lærerinder om at bede for hendes stakkels Broder, at han dog atter maatte blive den gamle, kære Dreng som før, og at Onkelen maatte formildes.

Imidlertid var det Onkelen, som næst efter Fru Resi mest bedrøvedes over den sørgelige Tilstand. Han havde ønsket at lære sin Gudsøn at kende, han havde haft alle Slags Planer med ham og fandt nu, at Pragteksemplaret ikke havde nogen smuk Karakter. Hans Haardhed mod Alois skulde bringe Drengen til Eftertanke, men denne forblev upaavirket. Han kom stadig med større Forbitrelse fra Skolen og vidste stedse at fremhæve nye Anklager mod Bie.

»Nu lægger Bie an paa at stikke mig ud i Skolen, alle Kammeraterne bestikker han, laaner dem Penne, Blyanter, Papir, Bøger, som om han havde noget at give bort af, saadan en Pjalt. . . .« »Hvilken Gnier Bie dog er,« hed det kort derefter, »han køber sig aldrig et nyt Hæfte, før han har malet det sidste helt fuldt, det gamle Penalhus limede han hellere ti Gange, før han spenderede et nyt, og alle Notitsbøger laver han sig selv af Kladder-

papir.« Og tilsidst kom altid det Omkvæd, som mest bedrøvede Onkelen: »Den Lurendrejer gør sig vigtig med sin dumme Forening, indsmigrer sig dermed hos Præsten og faar alle Drengene med; kommer han til mig, skal jeg nok lyse ham ordentlig hjem.«

Onkelens Ophold i Wien varede i flere Uger, og da Pligterne endelig kaldte ham hjem, gaves der mange Slags Lidelser i Wøllers Familie — af mere end een Grund. Det smertede de gode Folk, at Onkelen ikke havde fundet det, han søgte hos dem: muntre Timers uforstyrrede Lykke, og at det netop var et af Familiens Medlemmer, endda Hjertebarnet, som havde fordærvet ham hans Wienerophold.

Onkel Alois var paa sin Side altfor godmodig til, at han ikke i den sidste Stund baade vilde glemme og tilgive alt. Da han havde taget Afsked med Søster og Svoger og med Heinrich og Agnes, trak han Alois tæt hen til sig og mumlede i en overtalende Tone: »Nuvel, hvad bliver det til?« og kyssede ham hjerteligt. Barnet unddrog sig hans Omfavnelse og saa trodsigt ned for sig. Onkelen vendte sig hovedrystende til Forældrene: »Inden jeg rejser, maa jeg rette endnu en Anmodning til jer. Jeg vilde have sagt det tidligere, men jeg tænkte stadig . . . men det er jo ikke til at ændre. Altsaa, vil I sende jeres ældste Søn til mig i to Maaneder nu til Sommer? Det vil sikkert gøre ham godt. Hvad mener Heinrich?« Den tiltalte for forskræmt sammen og gjorde en afværgende Bevægelse. Alois vilde til at sige noget vredt, men Skam og Vrede lukkede hans Mund. »Naa, Heinrich?« gentog Onkelen. Den blødhjertede Dreng brast i Taarer. »Aa, Onkel,« bad han, »indbyd dog Alois, han er Deres Gudsøn, og se, Onkel, jeg bliver helst her hjemme. De smukke Oldtidsmonumenter og Bygninger er mig ganske ligegyldige, jeg forstaar intet deraf. Alois er meget dygtigere end jeg, indbyd ham; han er saa flink og god, selv om han — — siden De kom . . . det er første Gang, og han vil aldrig gøre det mere, han mener det heller ikke saadan.«

»Mener han det virkelig ikke saaledes, Alois?« Nu havde det været det rette Øjeblik til at bryde Isen, men Alois vilde ikke, han vendte sig mod Vinduet og trommede paa Ruden, som havde han intet hørt. »Gud bevare jer allesammen,« raabte Onkelen, »det er paa høje Tid at faa fat i Omnibussen. Dine Udflugter, kære Heinrich, nytter dig intet! Du rejser til mig, og naar de historiske Kuriositeter ikke morer dig, saa gaar vi ud at spadserere, saa meget du vil. Farvel endnu en Gang, glem ikke gamle Alois!«

Saa snart Onkelen var borte, følte Alois, hvor meget han havde forskærtset sig, og denne Følelse, Angerens Forløber, bankede allerede paa hans lille Hjertes Dør. Han begyndte nu og da at tage Tilløb til at overvinde sig selv. »I Morgen vil jeg sige et Par venlige Ord til Rudolf Bic; i Morgen« — men derved blev det. Had og Modvillie slog dybe Rødder i Drengens Indre. Saa snart han saa den milde Rudolf sidde saa rolig paa sin Plads,

saa ham ivrig gennemblade sine Bøger, og naar han hørte Læreren rose ham, kom den gamle Vrede op i ham igen. »Den Hykler,« mumlede [han saa, »det Hængehoved, nej, vi to kan ikke sammen!« Og naar Bie saa, foruden de gennemgaaende gode Karakterer, fik en særlig Udmærkelse i Religion, kunde Alois ikke blive Herre over sin Vrede, men sendte sin Kammerat hadefulde Blikke.

»Han indsmigrer sig hos Præsten« — det var det ømmeste Punkt, den største Hindring. Den Tid, Bie ikke besøgte Skolen, havde Alois været den bedste Katekismus- og Bibel-Elev. Ikke udelukkende af Ærgerrighed, men ogsaa af Hengivenhed for Religionslæreren. Denne Lærer var en værdig Mand med et roligt og ligevægtigt Sind samt en vindende Optræden, og han var bleven et Slags Ideal for Alois.

Den gejstlige fandt paa sin Side Velbehag i den flinke Elev, som var saa utrættelig flittig, og som omfattede det vigtigste af alle Lærefagene med saa stor Opmærksomhed. Men da nu Rudolf Bie baade huskede og svarede bedre, roste den upartiske Lærer ham selvfølgelig oftere, og det kunde Alois ikke taale. I Stedet for nu paa ærlig Maade at kæmpe med sin Kammerat om den første Plads, talte han ondt om ham og bestyrkede sig mere og mere i sin Vrede og blev under alt dette, fra at have været den første, til den sidste i Religion. Saadan gik det gennem flere Uger. Med stille Sorg bemærkede Præsten den unge Wølgers Dovenskab. Næsten efter hver Overhøring var der en betænkelig Tilbagegang at spore. Den ædle Præst saa dybere end de andre Lærere, som kun vilde henføre Forandringen i Drengens Væsen til Overanstrengelse eller slet Kammeratskab, han anede den dybere, egentlige Grund. Efter at have overvejet Sagen med sig selv, besluttede han at optage Alois i sin Bøn og tale alvorlig med ham. (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 24. August er Hr. Pastor Sialm bleven udnævnt til Rektor ved Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade som Efterfølger af Hr. Pastor Josef Schmidt. Mange gode Ønsker vil følge den afgaaede Rektor og komme den nye i Møde.

Ordруп. Det udmærkede Vejr i Søndags havde lokket lidt over 100 Mennesker ud til Friluftsmødet ved »Vor Frues Bøg« i Dyrehaven. Foredraget, der for en stor Del handlede om Fremgangen i flere jyske Byer, var ikke uden Interesse, men for kort. Kl. 7 afholdtes for Tilhørerne en Andagt i St. Andreas Kirke.

Sverige. Et Stockholmer-Dagblad meddelte nylig, at Søster Cathrine i Birgittiner Klosteret i Weert i Holland var afgaaet ved Døden. Før hun tog Sløret, for omtrent 40 Aar siden, hed den afdøde Frøken Lotten Ehrenpohl og boede i Stockholm. Da hun foretog det afgørende Skridt, vakte det stor Overraskelse blandt hendes Slægtninge og Bekendte; men ingen havde noget at bebrejde den unge Konvertit, som bevarede sine gamle Venners og Landsmænds Kærlighed, til hun i Fred med Gud og Mennesker døde i sit Kloster. — Om en anden, for Sverige interessant Begivenhed bedes man læse under Overskriften »Nord-Amerika« i dette Nummer af Ugebladet.

(Efter *St. Ansgar's Bulletin.*)

England. Ugebladet har før fortalt om den bekendte Præst *Maturins* Død ved *Lusitanias* Torpedering. Det vil sandsynligvis interessere Læserne, af hvilke vistnok ikke saa faa har kendt den afdøde Præst, at høre lidt nærmere om hans Død, saaledes som der fortælles i det katholske Blad *Tablet* i London. — I Dublin findes en Dame, der skylder hans Selvpofrelse sin Redning. Han anbragte hende i en af Baadene og blev selv tilbage paa Dækket, fuldkommen rolig og fattet. Just som Baaden skulde til at støde fra, fik han Øje paa et spædt Barn. Der var lige Tid for ham til at tage det op og kaste det i Damens Arme, idet han raabte: »Se at finde dets Moder!« Og til sin store Glæde var Damen i Stand til at opfylde den døende Præsts sidste Paalæg; for allerede paa Kajen i Queenstown fandt hun Barnets Moder, der var landsat fra en anden Baad. Saa længe der var Baade at sætte i Vandet og Redningsbælter at fordele, arbejdede P. Maturin haardt for andre. Og da der ikke var mere at gøre, stod P. Maturin paa Dækket, hvid som et Lagen, men saa rolig, som om han sad i sit Studerekammer i Oxford. Til det sidste gav han Absolution til sine døende medrejsende og gjorde alt, hvad han kunde, for at holde dem rolige. Af Naturel var han overordentlig nervøs — før han sejlede, havde han skrevet til en Ven i London, om hvor ængstelig han følte sig for den tilstundende Rejse — men Ansigt til Ansigt med Døden var han en af de roligste Mænd om Bord paa Skibet. En Uge efter Katastrofen blev hans Lig skyllet i Land ved Crookhaven. Hans Ansigt var fuldstændig fredeligt. Han havde ikke forsøgt at tage nogle af sine Klæder af, og han bar ikke Redningsbælte. Hans Lig blev bragt til Queenstown, hvor det blev iført Messeklæder og i Procession ført til den katholske Kirke.

Rom. Benedikt XV har fastsat den aarlige Sørgegudstjeneste for Pius X til d. 5te November i Lighed med, hvad hans Forgænger fastsatte for Leo XIII.

— Hans Hellighed har samtidigt bestemt at fejre Aarsdagen for sin Kroning, ikke d. 6te September, men d. 22de December, den Dag, paa hvilken han modtog Bispevielsen af Pius X. D. 21de December er Aarsdagen for Hans Helligheds Præstevielse. Ogsaa Pius X fejrede sin Pavekronings Aarsfest paa sin Bispevielsesdag.

— Den Hellige Fader har ved Dekret af 6te Maj d. A. knyttet 300 Dages Aflad til *Lovprisningen*: »Lovet og takket være i hvert Øjeblik det helligste og guddommeligeste Sakramente.« Betingelsen for at vinde Afladen er, at man udtaler Bønnens Ord med angerfuldt Hjerte. Hans Hellighed ophæver ved Dekretet alle tidligere til *Lovprisningen* knyttede Aflad og deres Betingelser og bekræfter den fuldkomne Aflad, som paa de sædvanlige Betingelser kan vindes een Gang om Maaneden af dem, der hver Dag i Maaneden har bedet den i det mindste een Gang. Saavel de partielle som den fuldkomne Aflad kan tilvendes Sjælene i Skærsilden.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Nr. 2 af St. Ansgars skandinaviske katolske Kvartals-Bulletin er nu udkommet. Det indledes med en Opmuntringsskrivelse, som Kardinal-Ærkebiskop Farley af New-York paa sine Vegne har ladet sin Sekretær tilsende Ligaen. End videre offentliggøres en Takkeskrivelse fra Augustinerindernes Priorinde i Dansk-Vestindien, Moder Louise, for den Hjælp, som den amerikanske Forening har sendt den katolske Skole paa St. Croix. — Paa Trinitatis-Søndag afholdtes Præstevielse i Baltimore; blandt de nye Præster var en svensk Konvertit, Baron Carl Johan Edward Liljencrants, hvilket har været til stor Glæde for de katolske Skandinaver i Amerika, saaledes som det ogsaa vil være det for os her i Norden og vel mest for hans Landsmænd i snævrere Forstand. — Det lille interessante Blad fortæller ogsaa om et mærkeligt Tilfælde fra de Eksercitier for Lægmænd, som Jesuiterne under mægtig Tilslutning holder i Mount Manresa paa Staten Island i Nærheden af New-York. Der sad for nylig ved Gudstjenesten under en af disse Eksercitier i samme Kirkebænk fire Konvertitter, af hvilke en var Søn af en tysk luthersk gejstlig, den anden Søn af en dansk luthersk gejstlig, den tredje Søn af en svensk luthersk gejstlig og den fjerde en forhenværende Jøde.

— De nordamerikanske Aviser har fortalt om en Proces, en katolsk Biskop har vundet ved Retten. Den gik ud paa at faa et Testamente omstødt, som var oprettet til hans Fordel, hvilket nogle af Aviserne betegner som værende uden Sidestykke. Dette er dog ingenlunde Tilfældet; katolske gejstlige har ofte vægret sig ved at modtage Arv, naar Slægtninge derved kom til at lide Uret. Det berøm-

teste Eksempel herpaa er Pave Clemens XV. Da en romersk Adelsmand havde efterladt al sin Ejendom til den Hellige Stol uden at sørgе for sine Børn, befalede nævnte Pave, at hver Øre af den afdødes Penge skulde fordeles mellem dennes Slægtninge, og selv vilde han intet have. I nærværende Tilfælde, der var for den amerikanske Domstol, havde afdøde efterladt hvert af sine Børn 5 Dollars, medens Biskoppen skulde have Resten, 8000 Dollars, til at købe en Kirkeklokke for til Domkirken. Biskoppen nægtede at modtage Pengene, men Skifteretten lod ham vide, at der ikke var noget ved denne Sag at gøre, han maatte modtage dem og anvende dem, som Testamentets Opretter havde bestemt. Biskoppen indankede derfor Sagen for Domstolene, og det lykkedes ham at faa selve Testamentet erklæret ugyldigt. Da dette var sket, blev Pengene delt mellem afdødes Børn. — Denne lille Begivenhed er en ny Illustration til en ikke ualmindelig Beskyldning mod Kirkens Mænd for uættelig Begærlighed efter Rigdom.

Kateketiske Foredrag i Stenogade 4. Hver Onsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Fidelitas genoptager Onsdag den 1. Septbr. sine ugentlige Møder, Østerbrogade 7 C.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder Torsdag den 2. Sept. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften i Jesu Hjertes Kirke.

Unio. Søndag den 5. September Cykleudflugt. Raadvad — (over Søllerød) til Jægerhuset ved Dronninggaard — Lyngby Man spiser Frokost (som kan medbringes) i Raadvad. Besøgende kan deltage. *Mødested* St. Vibenshus (Hj. af Jagtvej og Lyngbyvej) Kl. 9 $\frac{3}{4}$.

En Hønes Liv.

En lille Fortælling, paa Svensk og i dansk Oversættelse, skrevet af en svensk lille Pige paa 9 Aar, er udkommet og ønskes solgt i Skolerne til 10 Øre Stykket til **Fordel for dansk-vestindiske Negerbørn.** Faas ogsaa i Katholsk Bogsalg.

K.U.F. begynder sine Aftenmøder i Foreningens Lokale, St. Josefs Kirkes Præstegaard, Søndag den 5. September. Program i næste Nummer.

Haandværksvend ønsker et møbleret Værelse i Nærheden af Jesu Hjertes Kirke. Billet mrk. »Værelse« bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69 ov G., 2. Sal. K.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maanedens = 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Kasserer, Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhn. N. Telefon 4110.

Bønnens Apostolat.

Emnet for September.

»De kristelige Læger.«

Maanedens Værnehelgen: Kosmas og Damian d. 27. Sept.

Kirkelig Kalender.

29. Aug.	14. Søndag eft. Pintse.	5. Sept.	15. Søndag eft. Pintse.
30. —	Mand. Rosa af Lima, Jomfru.	6. —	Mand. Ferialdag.
31. —	Tirsd. Raymund Nonnatus, Bekender.	7. —	Tirsd. Ferialdag.
1. Sept.	Onsd. Ægidius, Abbed og Bekender.	8. —	Onsd. Marias Fødsel.
2. —	Torsd. Kong Stefan af Ungarn, Bekender.	9. —	Torsd. Gorgonius, Martyr.
3. —	Fred. Ferialdag. (Benedikt XV valgt 1914.)	10. —	Fred. Nikolaus af Tolentino, Bekender.
4. —	Lörd. Marias Officium.	11. —	Lörd. Marias Officium.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Kohn*, Bartholinsgade 9. K.

Den euchar. Sektion af begge **Mariakongregationer** holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 3. Sept. Kl. 6.

St. Annæ Kirke. Aftengudstjenesten om Søndagen er igen Kl. 6.

**Jesu Hjerter-Statuette**

Kopi efter Montmartrestatuen. Kalipasta. Højde 32 cm. Kr. 6,00.

Udkommet er: **Kommunionsandagter** til hver Dag i Maaned. 392 Sider. Sm. indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalgs Forlag.

Den hellige Kamillus af Lellis og hans Orden. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre. (Kamillianernes Forlag. Aalborg).

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. 1 Kr. 25 Øre. Faas i

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-6. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Bibelhistorie til Skolebrug. Ved *Niels Hansen*. 2. Oplag. 2 Kr. Af 1. Oplag haves endnu en Rest, som sælges for 1 Kr. pr. Stk. **NB.** De to Udgaver kan udmærket benyttes samtidig.

Jesu Hjerter Andagt (3. Septbr).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

K.U.B. (Katholsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthaas Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 36.

Søndag den 5. September.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Krigsoptimisme. — Et Feriebrev fra Silkeborg. — Paven tilsteder tre Messer paa Alle Sjæles Dag. — „Jeg kan ikke lide ham.“ — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Nakskov. Aarhus. Frankrig. Spanien. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-annoncer.

Smaa Indledninger.

271.

Moderen og Barnet.

Det er ikke vanskeligt at forestille sig den Smerte, som Enken i Naim følte, da man bar hendes eneste Søns afsjælede Legeme ud til den sidste Hvile. Men skulde der dog ikke ogsaa have været Grunde til Trøst i denne Ulykke? Ganske vist. En troende Moder vil i et saadant Tilfælde finde Trøst ved den Tanke, at hendes Barn efter Guds vise Raadslutning har naaet sit Maal, det Maal, vi jo alle skal naa: efter længere eller kortere Tilværelse her paa Jorden at gaa ind til evig Hvile, ja til evig Salighed. Men denne Trøst vil være desto større, jo mere Moderen er sig bevidst at have gjort sig al Umage for at opdrage sit Barn for Gud og ikke blot for dette Liv, som snart kan være forbi. »Opdrager eders Barn med Omhu for Gud,« sagde den h. Biskop German af Auxerre til den h. Genovevas Forældre.

Der er desværre mange Forældre, der i en uhyggelig Grad forsømmer denne vigtige Opgave. Børnenes timelige Vel og Fremgang har de jo nok for Øje, men deres evige Lykke overlader de til tilfældige Omstændigheder. Ovennævnte h. Biskop tilføjede ogsaa Grunden, hvorfor Barnet skal opdrages for Gud: »Thi Barnet er indviet til Gud.« Dette var ikke blot Tilfældet med den lille hellige Genoveva, men det gælder ethvert Barn, som er døbt. Ved at Bar-

net bliver døbt, indvies det til at være den Helligaands Tempel, og Forældrene bekender deres kristne Tro ved at lade Barnet døbe. Men hvorledes vedligeholder de Guds Tempel i Barnet? Der er Børn, kristne Forældres Børn, der begynder deres Skolegang uden at vide, at de er Guds Børn, at de har en Fader i Himlen, at Guds Søn selv er bleven et Barn for deres Skyld og er død paa Korset for at aabne Himlen for dem; de kan ikke en eneste lille Bøn til Gud. . .

Er det da saa slemt? Skal Barnet ikke ogsaa lære Religion i Skolen? — Jo, ganske vist skal Barnet lære sin Religion i Skolen, men Skolen kan aldrig bibringe Barnet praktisk Kristendom, naar Hjemmet ikke er med, og at Hjemmet ikke er med, røbes netop bedst, naar et 6—7 Aars Barn endnu ikke kender sin Gud og Fader i Himlen.

Mindet om en from Moder, Erindringen om de smaa Bønner, man som lille Barn bad, om de fromme Vaner, man lærte i Hjemmet i den tidligste Barndom, har ofte ført en fortabt Søn tilbage til Barndommens Tro, som var gaaet til Grunde i Livets Malstrøm. Digteren Clemens Brentano bekender (i et Brev til sin Niece 1836): »Min tidligste Barndoms Bønner var den eneste Traad, der knyttede mig til min Frelse; intet andet har hjulpet mig.« — »Jeg vilde være bleven Gudsfor nægter,« sagde den amerikanske Statsmand John Randolph, »hvis ikke een Ting havde holdt mig tilbage: Mindet om den Tid, da min salige Moder tog mine smaa Hænder mellem sine og bød mig knæle ned og bede: Fader vor, du som er i Himlene.« — Endnu et tredje Vidne skal anføres, den berømte Grev de Maistre: »Et Barn, som er vokset op i et kristeligt Hjem, vil blive ved at være fromt. Det vil nok kunne vige fra den rette Vej; men det vil beskrive en indadbøjet Linie, som fører det tilbage til det Punkt, hvorfra det gik ud.«

Ja, en Moder, der har det Vidnesbyrd i sit Hjerte, at hun har gjort alt for at føre Barnet til Gud saa tidlig som muligt, vil kunne trøste sig, baade naar Barnet er gaaet bort i en ung Alder, og naar hun selv ligger for Døden og skal drages til Regnskab for de Skatte af Menneskesjæle, som Gud har betroet hende i hendes Børn. »Græd ikke!« kan man sige til hende, og hun kan stole paa, at hun skal gense sine Børn i en herlighedsfuld Opstandelse.

P. G. Schmiderer.



Krigsoptimisme.

Er Krig den størst tænkelige Ulykke for vore Dages civiliserede Samfund? Hvis Lidelse er Menneskenes største Ulykke, saa maa foranstaaende Spørgsmaal sikkert besvares med et ubetinget Ja. Men er Lidelse virkelig den største Ulykke? Vi Kristne plejer at betragte den som en Renselse, der kan være saare nødvendig, ja nogle beder endog om Lidelser.

Men selv om man indrømmer, at Krig er en Ulykke, er der saa mon ikke andre Ulykker, den meget vel kan taale at sammenlignes med? Er en aaben og ærlig Krig, der kalder paa et Folks mest heltemodige Egenskaber, meget værre end de Laster og Lidenskaber, der — ak des værre! — i Fredstider ofte breder sig i saa frygtelig en Grad? Er det Had, der nu raser mellem Nationerne, saa meget værre end det Had, der i Fredens Tid syder mellem de politiske Partier i det samme Land, og som for en stor Del hører op, naar Fædrelandets Fare samler alle Landets Børn til en Enhed?

Den, som uden Lidenskab og fra et rent filosofisk Standpunkt betragter den nuværende Krig, kan gennem alle Rædslerne skimte Muligheden for en Genfødelse af Europa. Er denne Syndflod af Lidelser, vi ser rundt om os, i Virkeligheden mere rædselsfuld end den skammelige Overdaadighed og Fordærvelse, som har skændet store Dele af det civiliserede Europa i de sidste tyve—tredive Aar?

Og kan man nægte, at de mange Beviser paa Kærlighed og Selvopofrelse, man har været Vidne til i det sidste Aars Tid, gør et langt mere tiltalende Indtryk end den ubeherskede Graadighed og Begærlighed, der var et Kendetegn for den foregaaende Fredsperiode? Og naar man ser paa det, der nu sker, fra et rent kristeligt Standpunkt, maa man indrømme, at det er en langt skønnere Død, Hundreder af de unge Mænd nu faar, som Helte og som troende Kristne, end den, adskillige af dem under andre Omstændigheder maaske havde faaet efter at have tilbragt deres Liv i Letfærdighed, uden at tænke paa Gud og Evigheden. Man tør maaske haabe, at den umaadelige Sum af kristen Kærlighed og Opofrelse, der ydes af de mange,

der søger at raade Bod paa Krigens Ulykker, dog til en vis Grad kan veje det forfærdelige Had op, som denne rædselsfulde Tid har frembragt. Vi Kristne haaber paa Fred og beder om Fred; men alligevel er vi overbeviste om, at heller ikke midt under Krigen forlader Gud sit Folk, at hans Sag er Retfærdighedens Sag, og at endog under Slagmarkens Blodbad kan Kirken væve nye Klædninger, der skal pryde dens Helgener.

Verden maa, ligesom den enkelte, fra Tid til anden gaa gennem Trængselens Ild. Vi tør haabe paa, at saa megen Lidelse ikke vil være spildt, og at Jorden, der er vædet med saa meget af sine bedste Sønners Blod, bagefter vil bære ny og bedre Frugt. Tiden har været forfærdelig — saa forfærdelig, at man næsten ikke kan udholde at betragte den Rædsel, som omgiver en — men maaske har den alligevel ikke været saa forfærdelig, som den Raadenskab, Nydelsessyge og Fordærvelse var, der gik forud for Krigen.

Maaske — og det er vort Haab og vor Bøn — vil Folkene gennem denne forfærdelige Hjem søgelse lære bedre at forstaa hinanden og derigennem at tilgive hinanden og paa den Maade naa til det kristne Ideal af broderlig Fred og Kærlighed.

(Efter A. Raybould
i Birgittinernes Kvartalskrift *The Catholic Review*.)

Et Feriebrev fra Silkeborg.

Silkeborg i August 1915.

Kære Hr. Redaktør.

I Haab om, at det kan interessere Dem selv saa vel som Deres Læsere at høre lidt nyt fra denne vort Lands smukkeste Plet, vil jeg benytte denne Regnvejrsdag, der holder mig inden Døre, til at sende Dem disse Linjer. Det er dog hverken Naturen eller Feriefornøjelserne, jeg her vil fortælle om; men jeg vil prøve paa at give en lille Skildring af den katolske Menighed og dens Præst.

Menigheden er ikke stor, tæller knap 100 Sjæle, men har en smuk lille Kirke tæt nede ved Silkeborg Sø, og den holder sig med Iver og Kærlighed til sin Kirke. I

Kirkens Nærhed ligger en stilfuld, gammeldags Villa i en stor Have; den tilhører Søstrene af den kristelige Kærligheds Orden, og i den har Menighedsskolen ogsaa Plads. Under Kirken er Gymnastiksal indrettet, medens den kønne, ret originale Præstebolig er bygget opad Kirken, som en Forlængelse af denne. Det er lykkedes mig at faa fat paa et smukt Billede, hvor man baade ser Søstrenes Bolig og Vor Frue Kirke.

Anledningen til, at dette Billede blev taget, var, som man let ser, en Begravelse. Det var i en vis Forstand et meget sørgeligt Dødsfald. Efter et Par Aars ubeskrivelig smertefuld Sygdom døde her i April en ung, 21 aarig ka-



tholsk Dame, født i fransk Schweiz og gift her i Landet med en dansk Herre. Men hendes Sygeleje og Død var saa kristelig smuk, at det ikke var nogen Overdrivelse, naar Pastor Frederiksen i sin Ligtale sagde, at han ikke for sig selv kunde ønske noget bedre end en Død som denne unge Kvindes. Over hende er der paa Silkeborg Kirkegaard efter Pastor Frederiksens Tegning og for kun smaa Midler rejst et sjælden nydeligt og stemningsfuldt Gravsted, som absolut er Kirkegaardens største Seværdighed.

Vor katolske Sognepræst synes at være en meget afholdt Borger i Byen. Alle kender ham tilsyneladende her, og ved historiske Foredrag og imødekommende Optræden er han ogsaa anset og kendt i hele Omegnen. Som et Vidnesbyrd om hans Position i Byen kan en lille Artikel

tjene, der den 16. Juli i Aar fandtes i *Silkeborg Venstreblad*. Det var ikke helt let for mig at faa fat i denne Artikel; Familien, jeg boede hos, havde brændt nævnte Nummer, og først paa Redaktionskontoret lykkedes det mig, og endda kun med Vanskelighed, at faa et Eksemplar.

Artikelen, hvis Overdrivelser det jo er ganske overflødig at rette — de er nærmest prægede af en vis spøgefuld Velvilje — lyder i forkortet Form saaledes:

»Ja, saadan gaar det. Det ene trækker det andet med sig. I Gaar portrætterede vi Byraadsmedlem J. R. Jensen. I Dag bliver det Pastor Frederiksen, den kendte og afholdte katholske Præst her i Byen.

Om Pastor Frederiksen er der kun godt at sige. Han er en af Byens mest iøjnefaldende Skikkelser. Ingen kan undlade at lægge Mærke til den statelige Prælat, naar han med sin lange Kofte og det frodige Skæg og et elskværdigt Smil i Øjnene kommer gaaende hen ad Gaden, altid glad og altid tilfreds trods Krig og vanskelige Tider, der ogsaa har bragt Uorden i den mægtige katholske Kirkes vidtomspændende Organisation, hvoraf denne Bys lille hyggelige røde Kirke i Hostrupgade er et Led.

Pastor Frederiksen er en alsidig Mand. Han er stor Sprogforsker. Tysk og Fransk taler han som sit Modersmaal. Island kender han saa nøje som Skoven omkring Silkeborg. Den theologiske Visdom — og den er uhyre — er han bevandret i, som var det selve Middelalderens store theologiske Thomas.«

Selve Artikelen har mest Interesse ved at vise, hvor afholdt vor katholske Sognepræst maa være i den protestantiske By. Herom vidner ogsaa de ikke faa Digte og Indlæg, Pastor Frederiksen faar optaget i den stedlige Presse. Forleden Dag fandtes saaledes et Digt optaget, som jeg ikke kan lade være med at tilføje her; dets Indhold er ikke speeielt katholsk, men det er dansk og frisk, saa jeg haaber, kære Redaktør, De ikke har noget imod at læse det, Deres Abonnenter heller ikke. Jeg synes godt om hele Digtet, dog bedst om andet og tredje samt sidste Vers.

DANMARK.

I Vesterhavs og Kattegats og Østersøens Favn,
der hviler Landet blødt det hjertenskære,
vort Fædreland, vort Fødeland, og Danmark er dets Navn,
som Daner gav og kronede med Ære.
Hvor Vælde stævner Magt til Raads, der faar det ingen Stol,
for det er ingen Herregaard vort lille Arvebol,
men mindes vi det, skinner vore Øjne som en Sol,
og Hjertet synger: her er godt at være.

Som Fuglene i Skovens Ly saa franke og saa fri,
 vi færdes her foruden Tvang og Tøjler;
 vor Gryde ingen galoneret Mand skal kigge i,
 og ingen har til Hus og Hjerte Nøgler.
 Vi taler, som vi tænker, uden Pers og Povls Forlov,
 vi græder og vi skoggerler, som vi har just behov,
 for vi er ikke Sprældemænd i Myndigheders Tov,
 og Danmark ønsker ej sin Søn til Gøgler.

Vor Kæmpetid, vor Heltetid, vor Stortid er forbi,
 de koster hverken Taarer eller Sukke;
 kan blot for andres Seletøj vi holde Nakken fri,
 for os saa sandt skal intet Hoved bukke.
 Lad fremmed Fugl kun slyve frit sin Flugt, som den er van,
 men vil den slaa en Ørneklø begærlig i vort Land,
 saa vender vi det lodne ud, saa gør vi, hvad vi kan,
 for Tørsten efter fremmed Gods at slukke.

Som helst i ærligt Naboskab vi lever paa vor Lod
 og rører Lemmerne, skønt sjælden Vinger;
 som Vaaben fører Haanden Høvl og Hammer, Plov og Vod,
 og Tanken vinder Vej, skønt ej den springer.
 Gaar Sol saa under Lide, og er Hjemmets Lampe tændt,
 da kommer de fra Plov og Plejl og den fra Pren og Prent,
 der rulles ned, og Dansken er da i sit Element,
 og paa vort bløde Maal en Sang der klinger —

en Hjertets Sang om Sø og Sol, om Hede og om Skov
 paa Sproget, der er os en Del af Arven,
 om hver den Mark, hvor Fædrene har tumlet deres Plov,
 og om, hvordan vi selv skal tumle Harven.
 Bag Stuens lune Vægge tit det hulker og det ler,
 en fremmed vilde undres paa, hvor varmt sig Hjertet ter
 for lukte Skodder; Dansken ynder helst, at ingen ser,
 naar Sommerfuglen kryber frem af Larven.

Og hermed vil jeg saa slutte — i Haab om, at De ved
 Lejlighed finder en Plads i Ugebladet til dette lille Brev.

Deres ærbødigst hengivne

G. G.



Paven tilsteder tre Messer paa Alle Sjæles Dag.

Acta Apostolicæ Sedis for 14de August offentliggør en apostolisk Lov med Begyndelsesordene *Incrumentum altaris sacrificium*. Den giver alle Præster Fuldmagt til at læse *tre Messer for de afdøde den 2. November*.

Loven minder først om Messeofferets uendelige Virkekraft til Befrielse af Sjælene i Skærsilden. Dernæst gengiver den i korte Træk Privilegiets Historie: Benedikt XV.s Tilladelse, at alle Spaniens og Portugals Præster maatte læse tre Messer paa Alle Sjæles Dag, samt desuden de mer og mer talrige Anmodninger til den Hellige Stol om at gøre Privilegiet verdensomfattende. Hans Hellighed paapeger, at de Bevæggrunde, der i saa Henseende anføres, har faaet en forøget Kraft som Følge af de Legater og Messestiftelser, der er bleven tilintetgjort. En Del af disse er ikke traadt i Virksomhed ved Forsømmelse fra deres Side, hvis dyre Pligt det var at sørge derfor. Indskrænkningen af de bestaaende Messestiftelsers Renteydelse tvinger i andre Tilfælde selv de mest samvittighedsfulde Personer til at anmode den Hellige Stol om at indskrænke Antallet af de Messer, der skal læses.

Den Hellige Fader retter paany vægtige Bebrejdelser mod deres Samvittighed, der svigter deres Pligt i denne Sag. Hvad ham selv angaar, paalægger hans Kærlighed til de afdødes Sjæle ham saavidt gør ligt at udfylde, hvad der til deres store Skade forsømmes i deres Sjælebod. Denne Medlidenhed griber ham yderligere, naar han ser hen til det store Antal af unge Mænd, der finder en for tidlig Død paa Valpladsen. Uden Tvivl vil deres nærmestes Fromhed ikke undlade at lindre deres Sjæles Nød, men vil den strække til i Forhold til deres Trang?

Paven fortsætter: »Efterdi Vi ved den guddommelige Raadslutning er bleven alles fælles Fader, vil Vi med faderlig Rundhaandethed lade Vore døde Sønner faa overflødig Del i den Skat, som er ophobet ved Jesu Christi Fortjenester, de Sønner, der er Os hjertenskære og begrædte.«

Herefter følger de fastslaaede Bestemmelser:

1) Paa Alle Sjæles Dag vil alle Præster kunne læse tre Messer under de Betingelser, at de selv kan bestemme den ene af disse Messers Hensigt og oppebære dens Honorar, at den anden skal tilvendes alle afdøde troende, og at den tredje skal ofres i den Hellige Faders ovenfor anførte Hensigter.

2) Benedikt XV stadfæster, saavidt som det kan behøves, Klemens XIII's Bevilling, ved hvilken alle Altere er privilegerede paa Alle Sjæles Dag.

3) De tre Messer vil blive læst efter de Forskrifter, som Benedikt XV har udstedt for Spanien og Portugal. Den Præst, som kun læser een Messe, skal vælge den til højtidelig Ihukommelse af alle afdøde troende fastsatte, som ligeledes er forbeholdt den tjenstgørende Præsts Højmesse; han har da Ret til at læse de to andre Messer forud.

4) Der, hvor det helligste Sakramente maatte være udstillet til de fyrretyve Timers Tilbedelse, kræves det, at der benyttes violette Messeklæder, ligesom Rekviemsmessen ikke maa læses paa Udstillingsalteret. —

Paven slutter med at udtrykke sin Tillid til, at alle Præster i den katholske Verden vil lade sig det være magtpaaliggende at gøre Brug af det givne Privilegium. Han opfordrer de troende til med stor Fromhed at overvære det hellige Offer paa den Dag for saaledes at opfylde deres Pligter imod deres i Skærsilden lidende Brødre. Paa denne Maade vil hvert Aar utallige afdødes Sjæle indgaa i den sejrige Kirkes Salighed.

Den af Benedikt XV givne Lov bærer Statssekretær, Kardinal Gasparri, og Præfekt for Sakramentskongregationen, Kardinal Giustinis, Underskrifter.

Acta Apostolicæ Sedis indeholder ogsaa et Dekret fra Ritskongregationen, undertegnet af Kardinal Vico d. 11te August; i dette gives nærmere Bestemmelser om Bønnerne i de afdødes Aarsdagsmesse og daglige Messe, der er fastsatte som anden og tredje Messe paa Alle Sjæles Dag.

„Jeg kan ikke lide ham.“

(Sluttet.)

Lejligheden tilbød sig snart. En Tirsdag Eftermiddag maatte Alois, som i den Uge var Ordensduks, blive tilbage i Klassen. Saa snart de andre Børn havde forladt Skolen, og Præsten var alene med Alois, gik han alvorlig hen til Drengen og tog hans Haand. »Alois, sig mig,« spurgte han roligt, »er du syg?« — »Syg? Nej, hvorfor?« — »Se paa mig, Alois, jeg vilde gerne sige dig et Ord.« — Drengen adlød løvende. »Syg er du altsaa ikke; hvad er da Grunden til, at du læser mindre i den senere Tid? De andre Lærere har allerede klaget derover.« — »Jeg læser paa mine Lektier som sædvanlig, jeg ved ikke, hvorfor man ikke er fornøjet med mig,« mumlede Drengen mellem Tænderne. — »Saa ved jeg det bedre, du er uduelig til at lære, fordi du nærer en syndig Følelse i dig, den, som vor Frelser har lagt den største Straf paa: du hader en af dine Medskabninger.« — »Jeg? Nej, jeg holder af alle Mennesker.« — »Alle Mennesker? Tænk dig om, hvordan har du det med den blege, blonde Dreng, som sidder paa første Bænk? Jeg tror, at du forstaar mig.« Alois bed sig i Læberne: »Bie? Han . . . han er mig ligegyldig.« — »Mod en, som er os ligegyldig, er man ikke saa iøjnefaldende uvenlig.« — »Hr. Pastor, Bie er en Hykler, Bagtaler og Gniepind«, udrød Alois lidenskabelig; »hvor kan jeg være venlig mod en Lurendrejer, som berøver mig min første Plads og Lærernes gode Omdømme? — Det er det, Bie har gjort, og det tilgiver jeg ham aldrig, aldrig, saa længe jeg lever! Jeg kan ikke udstaa ham!«

»Saa? Og du, som nylig sagde, at du holdt af alle Mennesker. Alois, se dig for!« Drengens Ophidselse blev større og større . . . »Hr. Pastor, jeg kan ikke andet. Ofte har jeg foresat mig at overvinde denne Uvillie; men det er umuligt at komme ud af det med ham.« — »Virkelig. Og dog holder han godt Kammeratskab med alle.« — »Ja, fordi han hjælper dem med Opgaverne, det er Løkkemaden. Naar man har haft Privatundervisning den hele Vinter igennem, saa er det ingen Kunst at være den første!« — »Alois,« sagde Præsten med nogen Uvillie, »det forholder sig ikke saaledes. Vil du misunde den stakkels Dreng noget, som egentlig ikke er en Fordel, men som blev nødvendigt paa Grund af hans Sygelighed? Sig mig engang, hvem har mon bedst Lejlighed til at gøre Fremskridt: den Dreng, som faar regelmæssig Undervisning af syv-otte Lærere, eller den, til hvem der kommer en halvfærdig, usikker Student, kun tre Gange om Ugen? Naar du tilmed vidste, hvor fattig Fru Bie er, saa vilde du undre dig og skamme dig.«

Alois vidste ikke, hvad han skulde svare herpaa, men reddede sig ud af Klemmen ved et Sidespring: »Bie er saa gerrig og indbildsk; dertil er han ogsaa en Angiver, han har klaget over mig til Lærerne, og derfor er de saa strenge imod mig.« — »Gerrig? Nej, sparsommelig er han, og det maa han ogsaa være som Barn

af fattige Folk, især da han gerne nu og da giver en Almisse, som han selv afknapper sig. Og anklaget dig? Barn, der kunde jeg fortælle dig noget helt andet; jeg kunde fortælle dig om, hvor bedrøvet Rudolf er, fordi du ikke kan lide ham, hvor godt han synes om dig, hvor meget han holder af dig, og hvor gerne han vilde slutte Venskab med dig. Alt dette hører du for første Gang i Dag, ikke sandt? Og selv om det nu virkelig ikke var saaledes, og han vilde gengælde Uvillie med Uvillie, saa var du dog den skyldige; hvilken Ret har du til at hade et forældreløst, sygeligt Barn, som ejer saa lidt af denne Verdens Goder, kun fordi han lærer lettere end du?»

»Hr. Pastor« — Drengens Mundviger begyndte at bevæge sig, og hans Bryst hævede sig krampagtigt — »det gør — mig — meget — ondt — — men . . .« »Nuvel, men?» — »Bie er Skyld i, at jeg ikke maa rejse til Onkel til Sommer!« — »Hvordan det?« spurgte Præsten, hvem den sidste Beskyldning syntes temmelig gaadefuld. »Jo,« fremstammede Alois med knyttede Hænder, »nu, lige efter Paaske, var Onkel Alois hos os; han mærkede, at jeg ikke kunde lide Bie. Jeg kan ikke forstille mig. Men Onkel mente, at jeg havde et slet Hjerte. Saa længe han var her i Wien, brød han sig slet ikke om mig, men kun om Heinrich og Agnes og — — og — — da han rejste, indbød han Heinrich og ikke mig, og jeg er dog hans Gudsøn. Bie er Skyld i, at Onkel ikke kan lide mig mere — og — og — og — og — at De selv heller ikke kan lide mig!«

Drengen kunde ikke fortsætte, han skjulte Ansigtet i begge Hænder og overlod sig til sin Smerte. Præsten drog det krøllede Hoved blidt til sig og klappede ham beroligende. Ved sin Lærers Hjerte græd Alois sig træt. Da det stormende Udbrud var forbi, og Drengen var bleven roligere, begyndte den gode Lærer at tiltale ham paa en kærlig, jævn Maade. Han satte sig paa en af Skolebænkene, tog begge Drengens Hænder og trak ham hen til sig. »Altsaa er Rudolf Skyld i, at du har mistet din Onkels og min Kærlighed? Hvis det var sandt, saa var det meget sørgeligt. Nu, lad os se, om det er sandt? — Alois, jeg tror, du selv har forspildt din Onkels Kærlighed, eller snarere Velvillie. Din Onkel troede, da han kom hertil, at du var en munter, flittig, fornøjelig Dreng, og saa begyndte du straks at klage over din Kammerat; maatte nu Onkel ikke faa det Indtryk, at du er hadefuld og har et slet Hjerte, især naar det varer i Ugevis? Du vil atter udviske Sporrene, blive vor gode, kære Alois, det ved jeg ganske bestemt; men Barn, jeg forstaar saa godt, at du ikke faldt i din gode Onkels Smag.« Alois saa ned for sig og nikkede, derpaa rettede han et tvivlende Blik paa Læreren og sagde: »Og De, Hr. Pastor, holder heller ikke af mig af samme Grund?«

Da lo Præsten, og næsten spøgende sagde han: »Aa, du barnagtige Dreng, ved du da ikke, at vi Præster efter vor Frelseres Eksempel maa elske alle Lammene med samme Kærlighed, og at vi ingen tør foretrække, det skulde da være et stakkels,

vildfarende et, som Tornene i Vildnisset havde sønderflænget? Jeg kender et saadant lille Lam, Alois, kender du det ogsaa? Det var engang rigtigt ondt og trodsigt, nu vil det følge Hyrden, som elsker det. Ikke?» Alois nikkede igen, denne Gang med et straalende Ansigt: »Fordi De endnu holder af mig,« og i hans Stemme tonede en lykkelig Klang. Efter en Pause vedblev han, forlegen og stammende: »Jeg fortjener det ikke, men jeg vil tage mig sammen, saa jeg kan fortjene det i Fremtiden. Jeg kan nu indse min Uret og vil bestræbe mig for at forbedre mig. Det bliver meget svært for mig, meget svært; men hav dog Taalmodighed med mig, selv om det gaar meget langsomt; men gaa skal det!« — »Gode Alois, du har truffet det rette Ord: Gaa skal det. Modig i Kampen, med Guds Hjælp skal du faa at se, at alle onde Aander ingen Magt har over den, som bekæmper dem i Jesu Navn, med Bøn og Selvovervindelse. Og du, som elsker al Kamp, for hvad der er sandt og godt, burde netop i Rudolf Bie have fundet din bedste Ven. Thi den Forening, du uden at kende den har været saa forbitret over, støtter netop dem, der kæmper den smukkeste Kamp her paa Jorden: Kampen mod Synd og Hedenskab, og som arbejder for at skaffe Korset Sejre alle Vegne i Verden. Kristne Børn samler overalt, ofte med Afsavn for dem selv, Penge sammen til Missionens hellige Sag. Det er denne Sag, Rudolf Bie interesserer sig saa meget for. Han kan tjene dig som Eksempel paa, hvorledes man overvinder sig selv, og ikke blot elsker sin Næste, men ogsaa opofrer sig for ham.«

Alois havde hørt paa Præstens Beretning med tilbageholdt Aandedræt og glødende Kinder. »Ja, nu ved jeg det,« sagde han, da denne havde sluttet sin Tale, og med et Blik paa Uret rejste Drengen sig op, medens glad Energi lyste ud af hans Øjne. »Nu gaar jeg straks hen til Bie, jeg ved, hvor han bor, og saa gør vi det opl« Drengen snørede sin Skoletaske sammen, greb sin Hue og stormede ud af Klasseværelset. Stille og tilfreds, smilende ved sig selv, saa Læreren efter ham, forlod ogsaa Klasseværelset og gik bort.

Den gamle Fru Bies Bolig laa ud til en Gaard i Stueetagen. Da Alois trak i Klokken, og dens svage Klang lød igennem Lejlighedens to Værelser, blev Drengen bange. Hvis nu Bie skar Ansigt eller gjorde ham Bebrejdelser, han var den fornærmede...? Døren gik op, og en bøjet lille Kvinde, med graat Haar, iført en stribet Flonels Trøje, saa ud. »Hvad ønsker De?« spurgte hun, med en Stemme, der var ligesaa tynd og sprød som Klokkens. »Jeg vilde gerne tale med Rudolf Bie,« sagde Alois, »jeg er en af hans Kammerater.« — »Tør jeg spørge om Deres Navn?« spurgte den gamle Kone. — »Wøller.« — Den gamle Kones Ansigt klarede op: »Aa, det har min Rudi allerede nævnet for mig. De tegner jo saa smukt! . . . Rudi,« kaldte hun ind i det næste Værelse, hvis Dør stod halvt aaben. Hr. von Wøller er her.« — »Hvem,« spurgte Rudolf, i en forbausset Tone.

»Han tror det ikke,« sagde den gamle Kone, halvt forlegen, halvt smaaleende. »Vær saa venlig at træde indenfor.« Hun gik i Forvejen ind i Dagligstuen.

Atter glødede Alois, ikke af Angst, men af Skamfuldhed, da han traadte ind i det fattige Værelse. I denne mørke, fattigt møblerede Stue boede og læste den stakkels Rudolf, hvem han havde misundt de gode Karakterer. Han, som der hjemme havde sit eget Værelse, sin nette Sekretær og sin lille Bogreol. Rudi sad ved et gammelt Bord, hvor hans Albuer knap kunde faa Plads; paa Væggen bag ham var ophængt i en blaa Snor et Bræt, hvorpaa han havde nogle faa Bøger, det var hans Bibliotek.

Da Rudolf blev den besøgende var, rejste han sig. Her i Hjemmet saa han meget blegere og sygeligere ud end i Skolen, hvor Lærelysten farvede hans Kinder røde, og hvor han holdt sig rankere. Alois gik lidt frem, blev saa staaende og sagde: »Bie, det gør mig meget ondt, at jeg ikke har været saaledes, som jeg skulde være mod dig; vil du tilgive mig?« Bedstemoderen betragtede forbavset de to Dreng. Hvad var der sket? Rudi havde intet fortalt hende. »Undskyld, Wöllner, jeg ved' ikke, hvad du mener,« svarede Rudolf sin Kammerat, »du er jo dog noget meget mere end jeg, og alle i Klassen kan man jo ikke omgaa.« Det lød saa kærligt og naturligt. Og Alois, som havde tænkt sig, at Rudolf vilde komme med Bebrejdelser! »Har du da ikke lagt Mærke til at — Skriftemaalet gik nu allerede meget lettere — at jeg ikke kunde lide dig og misundte dig de gode Karakterer?« Rudolfs store blaa Øjne saa paa ham, aabent og alvorligt. »Hadefuldt, nej, det har jeg ikke mærket, kun en lille Smule stolt, synes jeg.« — »Stolt var jeg, misundelig og ond,« anklagede Alois sig, »men jeg vil nu blive anderledes! Vil du tilgive mig og blive min Ven?« — »Dersom du tillader det,« smilede Rudolf, »men du er jo meget mere end jeg.« Alligevel strakte han sine gennemsigtige Hænder ud mod Kammeraten til Bekræftelse paa deres Venskabspagt, og Alois trykkede dem helt mandigt.

Den vigtige Samtale var endnu langt fra til Ende. »Hvis du tillader det, Rudolf, saa vil jeg gerne melde mig ind i din Forening?« — »Aa, det var da dejligt!« Rudolfs blege Ansigt straaled. »Du er netop den tolvte; hvor det er kønt af dig! Jeg vil straks melde det og lade dig indskrive.« — Hvor meget koster det? For, ser du, jeg betaler straks!« — »Tak, det er to Kreuzer om Maanedens.« — »Saa lidt?« — »Men bede maa du ogsaa et Hil dig Maria med Tilføjelsen: Hellige Maria, bed for os og de stakkels Hedninger.« Rudolf talte meget alvorligt, og Alois nikkede ligesaa alvorligt. Han tog Pengene op og sagde: »Det er for i Aar, du maa lade mig indskrive fra Januar.« — »Hvor du dog er god,« svarede Rudolf.

Langsomt aabnede den lille sig. Han nødte Gæsten til at sætte sig og hentede Underholdning frem fra Bogbrættet og fra Bedstemoderens Bogskab. Der var foruden adskillige Bøger en gammel, kasseret Elektriseringsmaskine, en lille Mineralsamling og

en udstoppet Væsel. Atter tænkte Alois paa sit eget prægtige Legetøj og sine Samlinger derhjemme, og han skammede sig grundig. Tilsidst rykkede Rudolf frem med endnu mærkeligere Skatte, som han gemte i en særlig Æske. »Her ser du nogle Frimærker, som jeg har samlet i to Aar; tænk blot, 150 Mærker! Dem faar Broder Beatus i Vajsenhuset for Hedningebørn, og her er Postkort, som sælges, og Pengene faar Foreningen. Her er Cigarspidser og Staniol, som Hr. Bogner giver mig, det bliver alt sammen solgt. Det halve faar Jesu Barndomsforening, og det halve faar de fattige her, for her er ogsaa mange fattige Børn.« Alois betragtede næsten ærefrygtfuld den blege Dreng, denne var jo selv et fattigt Barn og sparede alligevel sammen for at give andre, maaske ikke stort fattigere end han selv. Rudolf gik helt op i sin Ivrighed, da han saa Kammeratens Interesse.

»Se, her er en af vor Forenings Aarbøger. Saadan en Bog faar du ogsaa, een hvert Aar, der staar smukke Ting der, om de stakkels smaa Aschantibørn, om Børnetaarnet i Kina og om den første h. Kommunion hos Indianerne.« Alois hørte kun halvt efter, han havde begyndt at gennemblade Hæftet og læste Side efter Side; Rudolf saa med over hans Skulder. — »Smukt, ikke?« hviskede han. Alois gav intet Svar. Han læste og læste. Det var Fortællingen om den stakkels Ninitschi i Nagasaki, som tiggede ved Pagodens Port med sin hedenske Fader, indtil den fortsatte Siden paa de kolde Stene trak hans spinkle Lemmer krumme; i Hospitalet blev saa Fødderne skaaret af ham til stor Sorg for Faderen. Efter dennes Død bragte den ædle Menneskeven, Pater Fraineau, den stakkels Krøbling til Vajsenhuset i en Sivkurv, han kunde jo ikke gaa. Han levede og døde som en lille Engel.

»Du,« sagde Alois, da han med et Suk lagde den lille Bog fra sig, »jeg har givet dig for lidt til Foreningen; der, tag det,« det var et Pengestykke af Størrelse som en Gylden og indpakket i Silkepapir.

»Gud lønne dig!« sagde Rudolf straalende glad, men da han fik Pengestykket ud af Papiret, udstødte han et Skrig: »Men det er jo Guld!« — »Ja, noget gammelt er det,« svarede Alois med et lykkeligt Ansigt. Han var glad over, at det havde været ham saa let at skille sig ved den kostbare Mønt. »Onkel fra Innsbruck har foræret Heinrich den, og Heinrich gav mig den, han er saadan en god Dreng.«

Rudolf sagde ikke et Ord, han saa med store stirrende Øjne, snart paa Alois, snart paa den kostbare Mønt. Derpaa lagde han pludselig sine Arme om Alois's Hals og gav ham et Kys. I samme Øjeblik kom Bedstemoderen igen ind i Værelset; hun have været ude i Køkkenet for at se efter Kaffen. »Bedstemoder,« raabte Rudolf med en saa jublende Stemme, at hun slet ikke kunde tro, at det var hendes Rudolf, »Bedstemoder, se her, hvad jeg har faaet til Hedningebørnene.« Og triumferede som Juleengelen, der holder Julestjernen, løftede han Gulddaleren højt i Vejret. (Oversat af *Mafra*.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Flere Gange er det store amerikanske Værk *The Catholic Encyclopedia* blevet rosende omtalt her i Bladet, idet Udgiverne beredvilligt havde tilstillet Redaktøren et Eksemplar til Anmeldelse. Nogen Frugt har disse Anmeldelser dog baaret, idet der for nylig og delvis gennem Katholsk Bogsalg er ankommen en Sending paa 11 Eksemplarer (Bruttovægt ca. 1000 Pund!) à 16 Bind af dette herlige Værk. Ved Køb af saa mange Eksemplarer opnaaede man eet gratis, og dette Eksemplar er skænket det herværende Vikariats-Bibliothek. Køberne af de øvrige 10 Eksemplarer er saaledes Giverne af denne smukke Gave. Prisen for den billigste Udgave er 36 \$; de dyrere Udgaver — finere Papir og Indbinding — koster 54, 72, 96 og 128 \$. Af de dyreste Udgaver er der solgt over 30.000 Eksemplarer! Man kan deraf gøre sig et Begreb om, hvilke Kapitaler det drejer sig om ved Udgivelsen af et saadant Kæmpeværk. Idet vi iøvrigt henviser til tidligere Anmeldelser her i Bladet, senest 1914, Side 875 f., og 1913, Side 163 ff., vil vi kun tilføje, at jo oftere man slaar op i Værket, desto mere maa man sande, hvad Pressen har skrevet om Værket, saaledes f. Eks. *American Review of Reviews*, N. Y.: »Det er ikke blot for Katholikker, men for alle Læsere«, og *Evening Post* N. Y.: »Det maa bidrage til at rette fejlagtige Anskuelse og nedbryde herskende Fordomme.« Nærmere Underretning om Køb af Værket gives beredvilligt af Katholsk Bogsalg, Stenøsgade 3.

— Den 1. September er Hr. Pastor *Gamel* bleven udnævnt til Kapellan ved Rosenkranskirken i Stedet for Hr. Pastor *Ronge*, som er bleven ansat ved St. Ansgars Kirke som Biskoppelig og Vikariatssekretær.

Maribo. Efter Firmelsen den 15. August opholdt den højjærværdigste Biskop sig en Uges Tid i denne By, under hvilket Ophold han ogsaa aflagde Besøg paa et Par af de Herregaarde, hvor der beskæftiges saa mange Polakker. Redaktionen af *Lolland-Falsters Stiftstidende* har benyttet Lejligheden til at aflægge Biskoppen et Besøg og gengiver i en længere velvillig, med Portræt af Biskoppen forsynet Artikel dennes Anskuelse om Muligheden for Genoprettelse af et Kongerige Polen. Efter Referatet har Biskoppen bl. a. sagt følgende: »Jeg tror, at det polske Rige vil genopstaa. Det vil blive en Slags Stødpude mellem Vesteuropa og Østens Folkeslag, men navnlig mod den gule Fare, som man ikke maa se bort fra. Det polske Folk, som ialt tæller 25 Millioner, er af udmærket Stof. Der findes i det Bestanddele, som kan svejses sammen til noget stærkt og godt. Der er gammel Kultur i det Folk,

det spores paa mange Maader. I Østrig har de det mest frit i aandelig og national Henseende. I Tyskland har de derimod en langt bedre økonomisk Stilling.«

Nakskov. Da den højærværdigste Biskop Søndag d. 22. Aug. om Morgenen i Automobil nærmede sig denne By, modtoges han af et helt Tog af cyklende Polakker, som i Festens Anledning havde pyntet deres Cykler med danske Flag og Blomster og saaledes beredte deres elskede Overhyrde en begejstret Modtagelse. Den store Trækirke, som kan rumme c. 500 Mennesker, maatte denne Gang give Plads til c. 1000, medens et lignende Antal trængte sig udenfor Kirken. Under Messen prædikede Pastor Janssen paa Polsk, bagefter denne prædikede Biskoppen paa Dansk, hvilket Sprog de allerfleste Polakker der nede nu ogsaa forstaar, hvorefter han meddelte Firmelsens Sakramente til 230 Polakker. Under Messen sang den hele Menighed til Biskoppens store Glæde overordentlig kønt den latinske Messe, ligesom alle om Eftermiddagen sang baade Vesperen og det lauretanske Litani. — Der er om Sommeren daglig Messe i Kirken her, idet Pastor Smits har stadigt Ophold i Nakskov, under saa primitive Forhold, at det næppe kan tænkes.

Aarhus. Søndag den 29. August har Menigheden her haft den store Glæde at faa en ny gejstlig i afdøde Pastor Brüggemanns Sted. Det er Hr. Pastor Spaus, Luxemburger af Fødsel, som efter flere Aars Virksomhed paa St. Andreas Kollegium i Ordrup er bleven forflyttet hertil.

Frankrig. Et Jubilæum, som maa interessere alle Katholikker, fejres i Aar, Ottehundredeaars-Festen for Grundlæggelsen af Cistercienser-Abbediet Clairvaux. Den hellige Bernhard var 24 Aar gammel, da han fik den Opgave betroet at grunde dette senere saa berømte Kloster. Hans Skikkelse er den, der træder lysende frem paa Baggrund af dets ærværdige Mure. Hvor kraftigt et Guds Redskab han var, anes, naar man gør sig det klart, at han fra Clairvaux's Grundlæggelse i 1115 indtil sin Død 35 Aar senere knyttede 160 Klostre til sin Orden; alene Clairvaux talte ved hans Død 700 Munke. — Han hørte til de store, hvis Styrke det er at føle sig lille — kun et Redskab i Guds Haand. I denne Ydmyghed finder vi ogsaa Kilden til hans dybe Kærlighed til Maria. Bønnen »Ihukom«, som han har lagt paa vore Læber, og Hjertensraabet »*O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!*« efter *Salve Regina* vidner om hans Mariatillid. Naar man staar undrende overfor, hvad saadan en Mand som St. Bernhard var, og hvad han udrettede, saa har vi smaatskaarne og smaattroende Nutidsmennesker godt af at mindes, at »al hans Viden og al hans Forstand hindrede ikke denne ge-

niale Mand i at bede som den enfoldigste Landsbypige, tværtimod, han ydmygede sig som den ringeste af sine Munke og søgte Hjælp hos Maria«.

Spanien. Her har været afholdt en meget vellykket liturgisk Kongres i Benediktiner-Abbediet i Montserrat, præsideret af den pavelige Nuntius, Mgr. Ragonesi, og Ærkebiskoppen af Tarragona. Af de tre Sektioner, Kongressen bestod af, beskæftigede den ene sig med Historie, den anden med forskellige Grene af Præstegerningen, den tredje med den gregorianske Sang. Kongressen sluttede med, at alle Deltagerne afsang det prægtige *Credo* af Pave Marcellus-Messen. Man vedtog som Resultat af Forhandlingerne adskillige Resolutioner, hvori det fremhævedes, at de troende skulde tage lige saa inderlig Del i de liturgiske Ceremonier, som deres Forfædre havde gjort i Middelalderen. Menighedens Deltagelse skulde være fuldkommen, den skulde følge Teksten og deltage i Sangen o. s. v. Da Messen er Liturgiens Centrum, skulde de troende til yderste Udstrækning være med i den, baade indvortes og udvortes, og betragte sig selv som medofrende og under Messen ikke beskæftige sig med andet end det store Offer.

Rom. D. 20de August, Aarsdagen for Pius X's Død, Kl. 1 efter Midnat, døde Kardinalkollegiets ærværdige Alderspræsident, Serafino Vanutelli. Kardinalen var født i Genazzano, Bispedømmet Palestrina, d. 26de Nov. 1834. D. 23de Dec. 1860 blev han præsteviet af Kardinal Patrizi og begyndte sin Løbebane med at undervise i Kirkeret ved det romerske Seminar og i Theologi ved Vatikanets Seminar. Efter en Del Aars fremragende Virksomhed som Docent indtraadte han i det pavelige Diplomati. Han blev Auditor ved Nuntiatoren i Meksiko, derefter i München, og sendtes senere som Apostolisk Delegeret til Ecuador, Colombia, Peru og Mellem-Amerika. I Marts 1875 udnævntes han til Nuntius i Bruxelles og i 1880 i Wien. Leo XIII gjorde ham i 1887 til Kardinal-Præst med Titel af St. Sabina; i 1889 opterede Kardinalen for Titelen San Geronimo dei Schiavoni. I Januar 1893 forlod Kardinal Serafino Diplomati, hvor han havde vundet stor Anerkendelse, og udnævntes til Ærkebiskop af Bologna. Samme Aar opterede han for det udenbys Bispedømme Frascati og i 1903 for Porto og Santa Rufina. I 1899 blev han Storpønitiar. Fra 16de Januar 1903 til 31te December 1908 var han det hellige Officiums Sekretær. Som Medlem af de fleste romerske Kongregationer hørte han ogsaa til den pavelige Kommission for Romerrettens Affattelse. Ved Kardinal Oreglias Død blev han Alderspræsident for Kardinalkollegiet og beklædte som saadan siden Konistoriet af 25de Maj 1914 Bispesædet i Ostia. Til sin 80-

aarige Fødselsdag i Fjor modtog Kardinalen et udsøgt elskværdigt Lykønskingsbrev fra Benedikt XV, ligesom denne i Anledning af hans Død har sendt hans Broder, Kardinal Vincenzo Vanutelli, et overordentlig smukt og deltagende Brev, i hvilket Hans Hellighed fremhævede det Tab, som Kardinal Serafinos Død volder, ikke blot Familien, men ogsaa Kirken. — I Anledning af Pius X's Dødsdag, 20de August, foretog Roms katolske Ungdomsforeninger en Pilegrimsgang til hans Grav i St. Peters Krypt, hvor Messer læstes fra den aarle Morgen. Kardinal Merry del Val, St. Peters Ærkepræst, læste den første af disse.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

Kollekten paa Marias Optagelses Fest indbragte følgende Beløb: St. Ansgar 65,60, Jesu Hjerte 124,24, St. Knud 10,20, St. Josef 40,40, Immaculata 13,00, Frederiksberg 54,16, Sundby 22,32, Ordrup 86,04, Helsingør 39,31, Roskilde 41,27, Køge 15,00, Ringsted 25,00, Slagelse 15,62, Maribo 35,00, Nyborg 4,30, Odense 30,00, Svendborg 11,00, Esbjerg 4,22, Kolding 8,50, Fredericia 24,60, Vejle 13,00, Horsens 14,18, Silkeborg 30,00, Aarhus 47,00, Randers 23,15, Aalborg 26,27, ialt 823 Kr. 38 Øre.

København, den 27. August 1915.

Det Apostoliske Vikariat.



Katolsk Ungdoms Forbunds Vinter-Møder.

Søndag den 5. September begynder *K.U.F.* sine Vintermøder. (Møde hver 14. Dag). De finder Sted i Foreningens Lokale i St. Josefs Kirkes Præstegaard. Foreningens Præsæs, Pastor Hillebrand (St. Josefs Hospitals Præstegaard), modtager Indmeldelser (skriftligt og mundligt). Medlem kan blive enhver katolsk ung Mand af hæderlig Vandel, som opfylder sin Søndagspligt og engang om Maanedens vil gaa (til Skrifte og) til Fælleskommunion i St. Josefs Kirke Kl. 9. Indmelde sig kan enhver ung Mand, der gaar i sit 14. Aar.

Som Kontingent erlægges 25 Øre om Maanedens og 10 Øre for Theen med Boller ved Slutningen af hvert Møde. Møderne begynder Kl. 7½ om Aftenen og varer til Kl. 9½. Efter Foredraget og Filmens Fremvisning samles de ældre Medlemmer (over 17 Aar) i et eget Lokale i Præstegaardens 2. Sal.

Foredragsrækken i Vinterens Løb er følgende:

1. Møde, d. 5. Sept. *P. Hillebrand*: Den kristelige Ungdom i Katakombernes Tid. Film: Quo vadis. (Om Formiddagen Kl. 9 Fælleskommunion.)
2. Møde, d. 19. Sept. *P. Steidl*: Dansk katolsk Ungdom i Kristendommens første Tider. Film: Absalon.
3. Møde, d. 3. Okt. *P. Meulenbergh*: Jon Arason, den sidste katolske Biskop af Holar paa Island. Film: Island. (Om Formiddagen Kl. 9 Fælleskommunion.)
4. Møde, d. 17. Okt. *P. Hillebrand*: Ungdommens Devise maa være: Bed og arbejd! Film: Den gamle Ringer.

5. Møde, d. 31. Okt. *P. Ronge*: Den katolske Ungdom og det VI. Bud. Film: Pompeji og dets Undergang. (Om Formiddagen Kl. 9 *Fælleskommunion*.)
6. Møde, d. 14. Nov. *Rodemester Olsen*: St. Birgitta og hendes Indflydelse paa Datidens Ungdom. Film: Salomons Dom.
7. Møde, d. 28. Nov. *P. v. d. Kettenburg*: Ungdommen og den gode Tone. Film: Børnene i Skoven. (Om Formiddagen Kl. 9 *Fælleskommunion*.)
8. Møde, d. 12. Dec. *P. Meulenberg*: Ungdommens sande Glæder. Komisk Film. Nikolausfest.
9. Møde, d. 2. Jan. 1916. *P. Hillebrand*: Julen, en Fest for Ungdommen. Julefest. Film: Julemiraklet og Skuespillernes Jul. (Om Formiddagen Kl. 9. *Fælleskommunion*.)
10. Møde, d. 16. Jan. *P. Hillebrand*: En hellig Pave-Eneboer. Film: Rom, Pavernes By, og Klostermuren.
11. Møde, d. 30. Jan. *Kontorist Joh. Hansen*: Dansk katolsk Ungdom i vore Dage. Film: Danmarks skønneste Egne. (Om Formiddagen Kl. 9 *Fælleskommunion*.)
12. Møde, d. 13. Febr. *P. Hillebrand*, Den h. Frants af Assisi, et Ideal ogsaa for den moderne katolske Ungdom. Film: Den h. Frants af Assisi.
13. Møde, d. 27. Febr. *Cand. mag. Niels Hansen*: Hvad vi med Rette venter af den katolske Ungdom. Film: Korstogene og Den ædle Tjenestepige. (Om Formiddagen Kl. 9 *Fælleskommunion*.)
14. Møde, d. 12. Marts. *P. Hillebrand*: Kristus, Ungdommens Ven. Film: Jesu Kristi Liv.
15. Møde, d. 26. Marts. *P. Hillebrand*: Kampen for det daglige Brød (socialt Foredrag.) Film: Giv os i Dag vort daglige Brød.
16. Møde, d. 9. April. (Sidste Vintermøde.) *P. Hillebrand*: Livsalvor og Livsglæde. Komisk Film. (Om Formiddagen Kl. 9 *Fælleskommunion*.)

Jeg har publiceret K.U.F.'s Program for hele Vinterhalvaaret for at lade Forældrene vide, hvad deres Børn faar at høre og se paa K.U.F.'s Møder. Idet jeg hjertelig hilser alle katolske Forældre, beder jeg Dem om at opmuntre og tilskynde de unge til at slutte sig til den katolske Ungdomssag ved at melde sig ind i Katolsk Ungdoms Forbund.

Johannes Hillebrand, Præst.



Maria- Statuette

Kalipasta.

32 cm,

Kr. 5,00.

Bibelhistorie til Skolebrug.
2. Udgave 2 Kr. 1. Udgave 1 Kr.
Kan udmærket bruges samtidig.
Kommunionsandagter til hver
Dag i Maanedens. 392 Sider. Sm.
indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalgs
Forlag.

**Den hellige Kamillus af Lellis
og hans Orden.** 1 Kr. Indb. 1 Kr.
40 Øre. (Kamillianernes Forlag.
Aalborg).

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. 1 Kr. 25 Øre. Faas i

Katolsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aahnt
9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Kirkelig Kalender.

5. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.	12. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.
6. — Mand. Ferialdag.	13. — Mand. Ferialdag.
7. — Tirsd. Ferialdag.	14. — Tirsd. Korsets Ophøjelse.
8. — Onsd. Marias Fødsel.	15. — Onsd. Mariassyv Smerter. (Tamperfastedag.)
9. — Torsd. Gorgonius, Martyr.	16. — Torsd. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.
10. — Fred. Nikolaus af Tolentino, Bekender.	17. — Fred. Frants af Assisis Saarmærker. (Tamperfastedag.)
11. — Lörd. Marias Officium.	18. — Lörd. Josef af Kupertin, Bekender. (Tamfd.)

Maria-Kongregationen for Ynglinge genoptager sine ugentlige Møder **Mandag d. 6. Sept.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften. Nye Aspiranter bedes indmelde sig hos Præses, Pastor Jos. Koch, Stenosgade 4 A.

K.U.F. (Katholsk Ungdomsforbund) genoptager sine Møder i St. Josefs Kirkes Præstegaard **Søndag den 5. September.** P. Hillebrand taler om: Den kristelige Ungdom i Katakombernes Tid. Derefter fremvises Filmen: *Quo vadis*. Samme Søndag er der Fælleskommunion i St. Josefs Kirke Kl. 9. Efter Højmessens drikkes Kaffe i Præstegaarden mod en Godtgørelse af 10 Øre.

Tak. For 10 Kroner til den vestindiske Skole, modtagne gennem Hr. Pastor Braun, takkes hjerteligst. *E. Hemicke*, Silkeborggade 14 $\frac{3}{4}$.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Kateketiske Foredrag i Stenosgade 4. Hver Onsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Unio. Søndag den 5. September Cykleudflugt. Raadvad — (over Søllerød) til Jægerhuset ved Dronninggaard — Lyngby Man spiser Frokost (som kan medbringes) i Raadvad. Besøgende kan deltage. **Mødested** St. Vibenshus (Hj. af Jagtv. og Lyngbyvej) Kl. 9 $\frac{3}{4}$.

Mødreforeningen. Ti. d. 7. Sept. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Ordrup. Mariakongregationen for Mænd genoptager sine Møder Torsdag den 9. Sept. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Andreas Kirke. — Begge Kongregationer holder Fælleskommunion Sønd. 12. Sept. i Messen Kl. 7 $\frac{3}{4}$.

Undervisning i Græsk og Latin tilbydes. *Chr. Hartmann*, Rosenvængets Allé 27 $\frac{2}{2}$, Ø.

Rettelse. Paa Side 688, Linje 4 f. o., skal 189 være 289.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

† Vor kære Moder, Enkefru **Lucia Nielsen**, f. **Melskens**, er stille og rolig afgaaet ved Døden Torsdag d. 26. Aug. efter Modtagelse af de hh. Sakramenter. Begravelsen er foregaaet fra St. Anna Kirke Onsdag d. 1ste ds.

Hendes Børn.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 37.

Søndag den 12. September.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ogsaa et Samarbejde mellem de nordiske Kirker. — Fra Hedningemissionen. XX. — Nye Bøger. — Relikviendyrkelsen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

272.

Selvophøjelse.

Vantro beror paa Hovmod. Ordet er saa ringe i sin menneskelige Form. Sakramenterne er saa ringe, naar der henses til de jordiske Elementer, der benyttes til deres Forvaltning. Christus er saa ringe som Menneskenes Søn. Guds Rige er saa ringe i sin jordisk-timelige Skikkelse. Frelsen er af Naade. Den beror paa, at vi bliver aandelig fattige. Alt dette er i højeste Grad frastødende for Hovmodet og bliver for dem, der ikke kender anden Højhed end Selvophøjelsens, en Anledning til Vantro. Men »hvo sig selv ophøjer, skal fornedres.« Selvophøjelse fører altid, allerede i Tiden, sin Dom med sig i Fredløshed, urolig Jagen efter altid ny Ære, altid mere raffineret Nydelse. Et ulykkeligt Liv kan skjule sig bag et glimrende Ydre og gør det altid mer eller mindre tydeligt hos dem, som søger deres Ære af Mennesker. Derfor siger Frelseren; »Hvorledes kan I tro, I, som tager Ære af hverandre?« (Joh. 5,44.) Man tænke blot paa, hvad et forfængeligt Menneske kan lide af Nag over virkelige eller formentlige Fornærmelser. Saaledes og paa mange andre Maader fornedres allerede i den nærværende Tid den, der ophøjer sig selv. Og tilsidst, i den tilkommende Dom, da kommer den fulde, den knusende Fornedrelse.

Men ligesom Hovmodet bestaar i Selvophøjelse, saaledes bestaar Ydmygheden i Selvfornedrelse. Den ydmyge tænker ringe om sig selv, og kun ham giver Gud sin Naade.

(Efter Krogh-Tønning: Kirkearet.)

Ogsaa et Samarbejde mellem de nordiske Kirker.

Berlingske Tidende har i den senere Tid i sine Søndagsnumre indeholdt en Række Indlæg fra forskellige Kirkens Mænd i de tre nordiske Riger om det vigtige Spørgsmaal, hvad der kan gøres for at fremme Samarbejdet mellem de protestantiske Kirker i de tre Lande. Medens vistnok de fleste af disse Indlæg har været ganske ubetydelige og af overordentlig liden Interesse, gælder dette ikke om sidste Nummers Bidrag; det har i hvert Fald for vort Vedkommende ganske særlig Interesse.

Det er en Læge i Stockholm, Dr. med. Sebardt, nævnte Indlæg skyldes; det begynder saaledes:

»I August 1913 stod jeg en Søndag som Tilhører i den mægtige Kølnerdom. Prædikanten var en Jesuit, en stor Taler og en ivrig Tilhænger af den katolske Lære. Dømen var fyldt med Tilhørere, og man saa, hvorledes de lyttendes Skarer rigtig hængte fast med deres Blikke ved Talerens Læber, og hvor begærligt de indsugede de udtalte Ord. Teksten for Dagen behandlede de kendte Bibelord: »Indtil Himlen og Jorden forgaar, skal end ikke det mindste Bogstav eller Tøddel forgaar af Loven« (Matt. 5,18), og Prædikenenes Hovedformaal var at forklare, hvorfor den katolske Kirke ikke kunde udlevere Bibelen til fri Benyttelse blandt Almenheden. Naar Kristus lagde en saadan Vægt paa hver Tøddel i Loven, da kunde man forstaa, hvorledes hans Tjener Kirken maatte føle sit Ansvar ved Forvaltningen af sit Kald, d. v. s. fuldbyrde dette Jesu Testamente. Kirken havde Ansvaret for, at hver Tøddel i Bibelen kunde blive bevaret, og den kunde ikke udlevere Bibelen til Sønderdeling af Lægmandens profane Hænder. Saa fremdroges Eksempler paa, hvorledes det gik til i de Lande, hvor Bibelen blev brugt uden Kirkens Værn, og det blev de allermørkeste Billeder af Tilstandene i de protestantiske Lande.

Derefter kom Taleren ind paa Kirkens Skyldighed med Hensyn til at genopvække Troen i disse Lande, og hans Øjne ligefrem glødede, da han profeterede om Landvindinger hos de frafaldne. Da Prædikenen var forbi, og Knæfald og Korstegn begyndte sammen med efterfølgende Bøn, da kunde man se, at Tilhørerne var blevet dybt grebet i deres Hjerter.

Søndagen forud, hvilken Kontrast bød den ikke paa!

Jeg havde da været i den herlige Nikolaj Kirke i Hamborg og dér hørt en meget god protestantisk Prædiken om, hvor godt det var at have Guds Ord rent og klart iblandt os. Men Tilhørerskaren, som i Kølnerdomen kunde regnes i Tusinder, gik her op maaske til — 50 Personer. Ganske vist syntes den lille Skare at lytte til Prædikenens Ord, men hvilken Forskel paa Begejstring og Forstaaelse!«

Saaledes begynder den stockholmske Læge, og Ouverturen gør jo ikke noget særlig fjendtligt Indtryk. Den omtalte Prædikant har naturligvis ikke talt om »Lægmandens profane Hænder«, men ellers er Skildringen vistnok i det hele og store korrekt. Hvad skulde man nu efter denne Indgang vente? Ja, mange faar vel samme Indtryk som undertegnede: Forfatteren vil nu anerkende den katholske Kirkes Iver og Dygtighed og derefter anbefale en lignende Arbejdsmaade for derved paa værdig og loyal Maade at konkurrere med den. Men tror man det, bliver man ikke saa lidt skuffet. Stockholmer-Lægen er tydelig præget af den Intolerancens Atmosfære, der hviler saa knugende over store Dele af hans Fædreland. Han drager nemlig følgende Slutning af sine Oplevelser i Tyskland:

»Jeg gad vide, om ikke i vor Tid de 4 nordiske Lande har faaet som deres specielle Opgave at modarbejde just Katholicismens Propaganda. Under min Rejse i Tyskland i Sommeren 1913 forekom det mig, at den tyske protestantiske Kirke ikke havde sit Blik saa stærkt rettet mod denne Fare. Det var i det mindste i Rhinegnene, hvor jeg mest opholdt mig, aldeles tydeligt, at begge Kirker forligtes ganske godt, og at der mere var en Rivalisering med Hensyn til at overgaa hinanden i Arbejdet for de kæmpende og lidende Mennesker end en Kamp paa Liv og Død om Retten til at være Ordets sande Forkyndere. Man kan jo saa godt forstaa et saadant Forhold, naar man ser, hvorledes den katholske Kristenhed i disse Egne gennem sine storartede Stiftelser i Gerninger søger at omsætte sin selvtagne Ret til at være Kristi eneste sande Efterfølger. Det gjaldt her for den protestantiske Kirke om paa disse Omraader at holde sig i samme Plan som Modstanderen, og derfor blev vel Situationen den ovenfor antydede.

I vore nordiske Lande derimod, hvor Katholicismen endnu dog har en relativt lille Udbredelse og saaledes ikke behøver at blive bekæmpet paa disse Omraader, dér maatte

der findes Kraft tilovers til at rette Hug mod selve den katholske Læres Kærne, og her gælder naturligvis den gamle Sætning: Enighed giver Styrke. Jeg tror, det vilde være en god Sag, om en fælles antikatholsk Propaganda gennem Stridsskrifter, Foredrag o. s. v. kunde tages op i de nordiske Lande.«

Det er ganske den modsatte Opfattelse, som ellers de bedste Mænd fra begge Sider plejer at gøre gældende, og som omtrent kan gengives saaledes: Vi vil ikke søge at overtale nogen ved indtrængende Tale, men vi vil i Gerningen vise, hvad den Tro er værd, som vi bekender. Den Fremgangsmaade vinder absolut ikke Dr. Sebardts Tilslutning. Hvorfor ikke?? . . . Stridsskrifter, Foredrag o. s. v. vil han anvende. Hvad betyder »o. s. v.« For 200 Aar siden havde det betydet Fængsel, Landsforvisning, Ejendommens Konfiskation, Dødsstraf og lign. Adskillige af Kirkens Fjender udstøder mange stille, men oprigtigt mente Sukke over, at den Tid er forbi — hører Dr. Sebardt mon ikke ogsaa til dem?

Det er altsaa dette Samarbejde, som denne Kirkens Mand tilraader. Det minder om en lille Polemik, kaldet »Samplingsmærket«, der for nogle Aar siden førtes her i Ugebladet. Da var det Dr. Ed. Lehmann, der blæste til Samling under samme Feltraab: Den katholske Kirkes Undergang! Det Maal naas dog aldrig, Djævelen har forgæves arbejdet derpaa i snart nitten Hundrede Aar, og vore Dages Smaafolk vil heller ikke naa det. Det er sørgelig karakteristisk, at i disse Dage, hvor den katholske Kirkes Overhoved vel nok er den virksomste Person i hele Europa for at bringe Fred, og hvor man fra saa mange Sider ser hen til ham med Haab og Spænding, foreslaas det fra kirkelig-protestantisk Side her i Norden som det bedste Middel til at fremme Samarbejde: at ødelægge den katholske Kirke.

Men vi er endnu ikke ganske færdige med Dr. Sebardt. Efter grundig at have dokumenteret sin rodfæstede Protestantisme udbryder han:

»Dog vil jeg gerne føje endnu noget til. Bibelen siger: Tro uden Gerninger er død. Det er Døden for Kirken, om den ikke omsætter sin Tro i Gerninger. For min Part tror jeg, at den protestantiske Kirkes Fremtid just ligger i

Troens Omsætning i Gerning. En god Begyndelse er jo lagt i alle de nordiske Lande, hvor Diakonisagen mere og mere begynder at vokse frem, og denne Sag bør blive Kirkens Hjertebarn. «

At han kan skrive noget saadant! Ved han da ikke, at han ved disse Ord lukker sig selv udenfor den ægte Protestantismes faste Borg? Det er »Troen uden Gerninger«, som Reformationens Mænd kaldte den Artikel, hvormed Kirken staar og falder. Og det Bibelord, som Lægen citerer, findes i det bibelske Skrift, Luther selv behandlede med den største Foragt og kaldte for et »Straabrev«. Med disse sine Slutningsord gør Dr. Sebardt en vældig Saltomortale lige ind i katholsk Tankegang og Praksis. Er han saa blind, at han ikke ved det, eller gaar han ud fra, at hans Læsere ikke lægger Mærke til det, fordi Protestanterne, som Krogh-Tonning saa klart har paavist det, ved en stille Reformation ganske umærkeligt er gledet langt bort fra den golde protestantiske »Troen alene«-Lære? Vi ved det ikke; men vi vil ogsaa helst den Kamp, hvor det gælder om bedst at omsætte sin Tro i sine Gerninger.

Den anden Maade at kæmpe paa sætter vi ikke Pris paa, men frygter den heller ikke. Det er ikke saa sjælden Tilfældet, at den bidske, hadefulde Polemik har den modsatte Virkning. Vi vil ikke virke blandt Protestanterne ved at rive ned paa deres Tro, men ved af alle Kræfter at udbrede sand Oplysning om vor egen hellige Tro.

Niels Hansen.

Fra Hedningemissionen.

XX.

Den h. Petrus Claver, Negrernes Apostel.

Paa Marias Fødsels Fest, i Aaret 1654, døde den Mand, som nu æres og anraabes som Negermissionens mægtige Beskytter — den h. Petrus Claver.

Det var i Negerlaveriets værste Periode, paa den Tid, da Afrikas Negre i Tusindvis blev slæbt fra Land og Hjem, indfanget som Dyr, borttusket eller solgt for Spotpris som andre letsælgelige Varer, mishandlet og opslidt og tilsidst

bortkastet som unyttigt Gods — altsammen under Lovbeskyttelse og Statsanerkendelse. Det var paa den Tid, da det var, som om den hvide Race havde glemt, at ogsaa de sorte var Mennesker, der havde en Sjæl, ikke mindre dyrebar end deres egen — en Forglemmelse, som de forresten ikke ganske er kommen sig af den Dag i Dag.

Det var paa denne Tid, at der i Spanien levede en ung Adelsmand, Petrus Claver. Han hørte til en af disse gamle fornemme Slægter, som var Blomsten af den Tids



højeste Kultur. Ung, rig, begavet stod han, med hvad Mennesker kalder en Karriere for sig. Han havde jo rige Evner og Talenter. Hvad kunde han da gøre bedre end udvikle og øve dem, bruge dem i Kulturens og Videnskabens Tjeneste, vinde sig en Stilling, skabe sig et Navn. Saadan tænker vi Mennesker, fordi vi saa let dømmes efter det ydre og ikke altid tænker paa, at ogsaa Sjælen har sine skjulte Evner og Kræfter, og at der er Formaal, der er større og højere end dem, der har faaet Kulturens Stempel. Og den Karriere, som Petrus Claver kom til at gøre, blev da ogsaa en ganske anden, end hans Samtid havde

tænkt sig. Han, den unge, fine, begavede Adelsmand skulde faa sin Virkeplads blandt de fattigste og usleste, Udskuddet af Menneskeslægten, de stakkels mishandlede Negerslaver.

Hans Kald synes ikke straks at have staaet ham klart; han begynder i alt Fald paa videnskabelige Studier. Men snart kommer han i Berøring med Jesuiterne og føler sig tiltrukket af deres Ordensregler og Levevis. Han bliver Jesuit. En skønne Dag mødes den unge adelige Jesuit med den h. Alphons Rodriguez. Der slog Gnister af dette Møde, Gnister, som fængede i Petrus Clavers Sjæl og siden aldrig slukkedes, og der opstod hos ham en uimodstaaelig Længsel efter at ofre sig for de mest lidende, de mest forladte blandt Mennesker. Hans Blik vendte sig da mod Negerslaverne i Amerika.

Næppe var han viet til Præst, før hans foresatte gav efter for hans indtrængende Bønner; han opgav sine Studier, fulgte sit Kald, og i Aaret 1610 landede han i Carthagena paa Syd-Amerikas Nordkyst. Denne By var Midtpunktet for Slavehandelen; her foregik Udskebningen, her fandt de store Slavemarkeder Sted, hvor de nærliggende Bjergværker og de store Farmer gjorde deres Indkøb. Man regnede, at mellem ti og tolv Tusinde Negerslaver aarlig udskebtedes i Carthagena, hvor de som Regel i længere Tid var sammenstuede i store Magasiner og ofte i Hundredevis døde af Vanrøgt og Mishandling. Ingen uden deres grusomme Ejere bekymrede sig om dem, man følte knap Medlidenhed med dem, i den Grad havde man vænnet sig til at betragte dem, ikke som Mennesker, men som Dyr eller blot som døde Arbejdsredskaber.

En Dag i Aaret 1610 blev Befolkningen i Carthagena Vidne til et meget ejendommeligt Optrin. I det Øjeblik, Udskebningen fra et af de store Slaveskiibe begyndte, kunde man se en høj, sortklædt Mand med et friskt, ædelt Ydre bane sig Vej gennem Mængden og rette sine Skridt mod de store Kolonner, som netop blev drevet over Landgangsbroen. Men han fulgte ikke med som en nysgerrig Tilskuer, et Øjeblik efter saas han midt inde i Skarerne, snart rækkende Arm til vaklende, snart hjælpende de snublende paa Fode, her saa man ham tage et Barn op, som var bleven sluppet af en stakkels segnende Moder, og hjælpende og trøstende fulgte han med dem op igennem Gaderne.

Det var et uvant Syn i Carthagena, men det skulde i Fremtiden blive en dagligdags Tildragelse. Saa ofte et Slaveskib herefter løb ind i Havnen, stod den unge Petrus Claver paa Kajen, og den Tid, der gik, inden Skibet fik losset sin ulykkelige Last, tilbragte han gerne om Bord. Her opsøgte han straks de usleste og elendigste iblandt dem;

han bragte dem Føde og Forfriskninger, rensede deres Saar, redte Leje til dem saa godt, det var muligt, og senere, da hans Gerning fandt Velyndere, kunde han løskøbe dem, som han fandt saa nedbrudte og ødelagte, at der intet Haab var om Helbredelse. Hans første Skridt gjaldt dog altid de nyfødte Børn, som han døbte og ikke siden tabte af Syne. Men navnlig de døende ofrede han en særlig Omhu; han skaffede sig en Tolk, ved hvis Hjælp han aabenbarede dem de evige Sandheder for om muligt at vinde dem for Himlen, mens det endnu var Tid. Naar Udskihningen begyndte, bar han selv sine syge fra Borde og veg ikke fra dem, før han havde gjort, hvad han kunde, for at sikre deres Pleje.

De store Magasiner var hans daglige Virkefelt. I de smaa, snævre Rum, hvor Hundreder af Negre sad sammenstuede, og hvor den kvælende, forpestede Luft syntes at maatte standse Aandedrættet, tilbragte Petrus Claver med Glæde Time efter Time. Ved Hjælp af Billeder søgte han at forklare dem Troens Sandheder; atter og atter, Timer i Træk, maatte han gentage det samme, før det lykkedes ham at vække den sløvede eller slunrende Forstaaelse. Men han gav ikke op, og hans Kærlighed til deres Sjæle var saa stor, at naar det endelig var lykkedes ham at fuldende en saadan nøjsommelig Undervisning, saa kendte hans Glæde ingen Grænser, og han udførte altid Daabshandlingen med samme festlige Højtidelighed, som om det var et Rigmands Barn, det gjaldt.

Snart havde Petrus Claver en udstrakt Menighed i Carthagera og nærmeste Omegn. Naar Søndagen kom, hentede han dem ofte selv til Kirken fra Magasinerne og Arbejdsstederne; som Regel maatte han jo udvirke Tilladelse til Slavernes Kirkegang hos de respektive Herrer. Med største Omhu og Kærlighed hjalp han dem selv til Rette i Kirken; han bredte Maatter ud paa Gulvet for at skærme dem mod Fugtighed, han hentede Stole til de svageste, og naar han hørte Skrifte, lod han altid sine kære Negre gaa forud, saa at de fornemme Spaniere ofte maatte vente i halve og hele Timer, før der blev tilstedt dem Adgang. Naar de klagede derover, at Kirken blev opfyldt af disse usle, ildelugtende Skabninger, saa fik de kun til Svar: »Lad dog de stakkels Slaver komme til mig. De, mine Damer og Herre, vil meget let kunne finde dem en anden og bedre Skriftefader.«

Negrenes Kærligher og Tillid til Pater Claver var da ogsaa grænseløs. Han var den ømmeste Fader for dem. Frygtede en Slave Straf af sin Herre, saa var Pater Claver gerne Midleren; havde Negeren forset sig ved et uheldigt Køb eller Salg, saa samlede Pateren Almissen til at

dække Beløbet; hørte han om Mishandlinger, lod han ikke Ejeren Rist eller Ro, før han var formildet. Ivrigst var han til at opsøge de syge og glædest, naar han kunde hjælpe dem, hvis Tilstand var saa ynkelig og afskyelig, at ingen anden kunde udholde deres Nærhed. Med største Æmhed tog han sig af dem, svøbte deres stakkels betændte Lemmer i sin Kappe, og ikke sjælden bøjede han sig ned over dem og udsugede deres forfærdelige Bylder for at skaffe dem Lindring. Ofte gik han ogsaa Mil efter Mil paa sin Fod for at besøge dem, som var ført til de fjernere liggende Fabrikker og Landejendomme. Han kendte dem jo alle; de kom ham ikke af Tanker, fordi de kom ham af Syne, og han havde ikke Ro, før han havde forsikret sig om, at de ogsaa paa det fjerne Sted bevarede deres Sjæles Renhed.

Da Petrus Claver havde virket i 10 Aar blandt Negrene, fattede han den Beslutning, ved en højtidelig Indvielse at bringe sit Liv som Offer til Gud til Fremme og Frelse for sin sorte Menighed. Da han netop ved denne Tid skulde aflægge sine højtidelige Ordensløfter, tillod hans foresatte ham at tilføje denne Indvielsesakt. Den blev nedskrevet, og han underskrev den selv: »Petrus Claver nu og for bestandig Neger-slavernes Slave.«

Fra nu af syntes ikke blot hans Kærlighed, men ogsaa hans Fuldkommenhed og Hellighed at tiltage. Han fik en overnaturlig Evne til paa Afstand at mærke, naar Nød eller Fare truede en af hans kære Negre. Det kunde ske, at mishandlede Negre i Fortvivelse begik Selvmord; ikke sjælden hændte det nu, at Petrus Claver mærkede Faren og ilede til, førend Ulykken var sket. En anden Beretning fortæller, hvorledes en Neger, der tilhørte en rig Dame, pludselig blev farlig syg. Man fik den Tanke, at han maaske var Kristen, og lod Pater Claver kalde. Denne kom straks til Stede, men fandt den syge allerede bevidstløs. »O, Forbarmelsens Fader,« bad han, »lad dog ikke din Tjener være kommet forgæves til en døendes Leje!« Og i samme Øjeblik aabnede den halvdøende Neger sine Øjne og raabte med Angst og Fortvivelse i Stemmen: »Ak, Fader, jeg er ikke døbt, red mig!« Og Præsten fik netop Tid til at udføre den hellige Handling, inden Døden indtraadte. Mange lignende Træk berettes fra denne Tid.

Efter omtrent 40 Aars opslidende og uafbrudt Arbejde kom endelig Sygdommen til Petrus Claver. Efter en anstrengende Landrejse faldt han sammen, og han syntes Døden nær. Han kom sig dog, men var siden saa svag, at han ganske maatte opgive sin Virksomhed. Han kunde ikke længer læse Messe, men han lod sig dog hver Dag bære over i Kirken for i det mindste at kunne modtage den h. Kommunion, og ofte lod han sig bære hen

til Hospitalerne eller Negrenes Hytter for til det sidste at kunne trøste og opmuntre dem.

Endelig kom hans sidste Time. Han havde forudsagt, at han skulde dø paa en af Gudsmoders Festdage, og det skete ogsaa. Paa Marias Fødsels Fest, den. 8. September, sov han ind, omgivet af grædende og klagende Negre, som var ilet til, da de hørte, at Døden var i Vente.

Petrus Claver havde ikke blot vundet Negrenes Kærlighed — ved sit fuldkomne Liv og sin heltemodige Opofrelse havde han ogsaa vundet sine Landsmænds Højagtelse. Byens Øvrighed udbad sig Tilladelse til at vise ham den sidste Ære, og hans Begravelse foregik under stor Højtidelighed og Deltagelse. Men hans sorte Sognebørn, som i Tusindvis var strømmet til fra alle Kanter, samlede siden til en stor Sørgefest, der vel var ejendommelig og enfoldig i sin Form, men ikke mindre gribende og velment. Man kan ikke være i Tvivl om, hvilken af de to Højtideligheder der har glædet den hellige Præsts Hjerte mest.

I Aaret 1888 erklærede Kirken Petrus Claver for optaget i de helliges Tal, og siden den Tid staar han for den katholske Bevidsthed som de afrikanske Negres mægtige Beskytter, Negrenes Apostel.

H. U. R.

Nye Bøger.

Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestykker I. (Pios Forlag. 1915. 128 Sider. Indb. 1 Kr. 50 Øre.)

Denne Bog er bestemt til Skolebrug, og som saadan synes den at afhjælpe et Savn, som sikkert adskillige andre end nærværende Anmelder i flere Aar har følt. Religionsundervisningen i Gymnasiet er ikke let, og de kirkehistoriske Personligheder, man under denne skal gøre levende for Eleverne, faar ofte ikke den Interesse for dem, som de i Virkeligheden i saa høj Grad er i Besiddelse af. Jeg kan ikke tro andet, end at denne Bog vil være en værdifuld Haandsrækning for Læreren og en kærkommen Læsebog for modnere Elever. Dette første Bind bringer udvalgte Tekster i kronologisk Orden af: Tacitus, Plinius, Ignatios, Polykarp, Justinos Martyr, Tertullian, Cyprian, Krysostomos, Hieronymus, Augustinus, Ambrosius, Gregor den Store, Benedikt af Nursia, Columba, Gregor den VII, Bernhard af Clairvaux, Innocents III, Frants af Assisi, middelalderlige Hymner, Petrus Valdes, Savonarola, den romerske Messe og mange andre. Flere Stykker er gengivet efter Johannes Jørgensens Skrifter, adskillige andre

efter vor dansk-latinske Messebog. Med disse Læsestykker som Grundlag skal Læreren samle den historiske Udviklings Gang og fortælle om de enkelte Personligheder, og, skønt man jo aldrig kan bedømme en Bog, før man selv har prøvet den baade een og to Gange, kan jeg dog allerede nu ikke lade være at tro, at den vil være udmærket til sit Brug. Teksterne synes at være fortrinligt valgte og give et godt Indblik i Kirkehistoriens forskellige Perioder. Fra vort Standpunkt kan vi kun hilse det med Glæde, at Oldkirkens og Middelalderens store Personligheder bliver stillet frem for den danske Ungdom gennem deres egne Skrifter; derved vil den faa et Førstehaandskendskab til den Kirke, som Danmark for 400 Aar siden voldelig blev skilt fra, og det Kendskab er vi ikke bange for; den katholske Kirke kan saa udmærket taale Lyset. — Ikke alene som Skolebog, tror jeg dog, at disse Læsestykker vil kunne faa deres Betydning. Enhver, der har historisk Interesse, vil ikke fortryde, om han anskaffer sig denne lille Samling Læsestykker, hvorved man paa en kvik og tiltalende Maade erhverver sig en historisk Viden, det ikke paa anden Maade er let at faa. Der er kun Grund til at være de to theologiske Kandidater taknemmelig, der har udsendt den lille betimelige og nyttige Bog. — Der er maaske nok enkelte bekendte kirkelige Forfattere, af hvis Værker man savner en Prøve i denne Bog; men naar den, som Tilfældet sikkert har været, kun maatte have et temmelig lille Omfang, har det været nødvendigt for Udgiverne at slaa af paa mange Ønsker, hvilket de i de allerfleste Tilfælde har gjort med Takt og Forstaaelse.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. July 1915. (London 6 d).

Af dette Hæftes Indhold vil Læserne allerede kende et vægtigt lille Bidrag, som fandtes i forrige Nummer af Ugebladet under Overskriften »Krigsoptimisme«. Af andre Artikler maa særlig fremhæves Benediktineren, Dom Louis-mets lille Afhandling om mystisk Kundskab om Gud, end videre en historisk Skildring af Athos-Bjerget og dets Munke, en Artikel om Englands Løsrivelse fra Rom og Konsekvenserne deraf samt en Række Boganmeldelser, af hvilke ikke færre end fire angaar Bøger af eller om den saa tidlig bortkaldte Mgr. Robert Hugh Benson. Det er glædeligt at se, at den gamle nordiske Birgittinerordens Fædre trods de vanskelige Tider stadig kan udsende deres smukke, fine Kvartalskrift.

N. H.

Relikviedyrkelsen.

En af de mange Beskyldninger, som rettes mod den katholske Kirke, gaar som bekendt ud paa, at den yder de hellige i Himmelen og disses jordiske Levninger guddommeligt Dyrkelse. Fra protestantisk Side har der lydt mange spottende Ord herover, man har haanet disse »gamle Knokler«, der gemtes i Kirkerne, og paastaet, at Katholikkerne glemte Christus for Menneskers Skyld.

Det er dog ikke det sekstende Aarhundredes Protestantisme, der har den tvivlsomme Ære første Gang at have fremført denne Beskyldning mod Kirken; thi Beskyldningen er ældgammel og skriver sig allerede fra Hedningerne i Kristendommens tidligste Dage. Herom har vi i et af de allerældste kirkelige Skrifter en lille Beretning, der ikke alene paa den skønneste Maade tilbageviser den grimme Beskyldning, men ogsaa paa den klareste Maade fremstiller den katholske Kirkes Lære, der er den samme nu som for 18. Aarhundreder siden; thi om Kirken gælder de samme Ord, vi ellers i en anden Sammenhæng bruger, at »som den fra Begyndelsen var, saa er den nu og bliver altid.«

En af de berømteste Riskopper i Oldtiden var Polykarpos. Han levede saa tidlig, at han var bleven undervist i Kristendom af selve Apostelen Johannes og af denne indsat til Biskop i Smyrna i Lille-Asien. Da han i en høj Alder led Martyrdøden paa Baalet, udsendte den Menighed, i hvilken han i mange Aar havde virket, en Rundskrivelse om hans herlige Død. I denne forekommer de Ord, som paa saa glimrende en Maade baade aflægger Vidnesbyrd om vor Tro og forsvarer den.

Det hedder henimod Slutningen af nævnte Beretning: »Mange ønskede at borttage hans Levninger og faa Del i hans hellige Legeme. Men da var der nogle, der ansøgte Prokonsulen om ikke at udlevere hans Legeme, for at »de ikke skulde lade den korsfæstede fare og begynde at tilbede denne«. Hertil opfordredes og tilskyndedes han af Jøderne, som ogsaa passede paa, da vi vilde tage det ud af Ilden, idet de ikke vidste, at vi hverken nogen Sinde vil kunne forlade Christus, der har lidt til

Frelse for dem, der frelses i den hele Verden, en uskyldig for Syndere, ej heller vise nogen anden guddommelig Ære. Ham, der er Guds Søn, tilbeder vi, Martyrerne elsker vi, som tilbørligt er, som Herrens Disciple og Efterfølgere, formedelst deres inderlige Kærlighed til den egentlige Konge og Lærer.«

Saaledes forstod vore gamle Trosfæller for 1800 Aar siden at forsvare deres Tro og gøre Rede for den. Og det er saa nøjagtigt og klart, at vi er ganske ude af Stand til at gøre det bedre. Naar vore Modstandere foreholder os, at vi glemmer Christus for Helgenernes Skyld, ved jeg intet Svar, der er bedre end de gamles i Smyrna: Christus, Guds Søn, tilbeder vi, Martyrerne elsker vi som hans Efterfølgere.

Der er ikke meget, der giver en saadan aandelig Visshed og Trøst, som naar man erfarer, at den Tro og det Haab, man nu bygger sin Frelse paa, er det samme, som de henfarne Slægter lige til Apostelenes Dage har bygget paa. Derfor skal ingen Katholik, heller ikke i det Punkt, vi her har fremdraget, i mindste Maade lade sig rokke fra Kirkens Standpunkt; thi fra de tidligste Tider var Indvendingerne de samme som nu, Kirken gendrev dem som nu, Kirken troede som nu, og som den altid vil tro.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Nu, da de lange, mørke Aftener begynder at nærme sig, og der for manges Vedkommende bliver mere Lejlighed til at læse, er det vist paa sin Plads at minde om, at vor egen katholske Boghandel ikke alene skaffer katholske Bøger, men ogsaa andre Bøger fra alle Landets Forlag. Det er en ikke uvæsentlig Støtte, man kan yde »Katholsk Bogsalg«, ved at lade en Del af sit Bogforbrug bestille derigennem. Nu, da Johannes Jørgensens Værker til Efteraaret udkommer i syv Bind, burde vor Boghandel have mindst 200 Bestillinger paa dette Værk; det er Læsernes Sag at afgøre, om dette vil ske.

Norge. St. Halvards Menighed i Christiania har for nylig fejret sit 25aarige Jubilæum. Pastor van der Velden, som i 1¹/₂ Aar har forestaaet Menigheden som Vicepastor,

er bleven forflyttet til St. Olavs Kirke og udnævnt til Redaktør af *St. Olaf*, en Stilling, han før har haft. Pastor Ugen fra Harstad er bleven Sognepræst for St. Halvards Menighed, mens Harstad foreløbig er ophørt at være en egen Station og er bleven Anneks sogn til Tromsø Menighed.

(Efter *St. Olaf*.)

Frankrig. I September-Nummeret af *Gads danske Magazin* har Professor *J. P. Bang* skrevet en interessant historisk Artikel om Adskillelsen mellem Stat og Kirke i Frankrig. Han gør heri meget underholdende Rede for Udviklingen af denne vigtige Begivenhed. Skønt Professor Bang jo langt fra er nogen Ven af Kirken, kan han dog ikke andet end fuldt ud anerkende Pius Xs Optræden i hine skæbnesvangre Dage. Han skriver saaledes: Gennemførelsen af Adskillelsen mellem Stat og Kirke har saa langt fra lammet Kirkens Arbejde, at dette tværtimod snarere er vokset baade i Omfang og Styrke. Dernæst har Adskillelsen naturligvis haft til Følge, at Kirken er blevet aldeles fri; den skal nu ikke mere spørge Staten om noget i kirkelige Sager. Ganske vist er hele denne Frihed nu i en ganske anden Grad end før samlet i Pavens Haand. . . . Jeg er ikke i Tvivl om, at han har set klarere end de fleste i sin Politik overfor Briand og hans Adskillelseslov. Han har opofret Kirkens Formue for at bevare dens fulde Frihed. Var han gaaet ind paa Loven, saa vilde Staten langsomt Skridt for Skridt kunne have lammet Kirken. . . . Nu har Paven skaffet Kirken — og ganske vist altsaa gennem den ogsaa sig selv — den fulde Handlefrihed. Om Kirken under disse Kaar kan tilbagevinde noget af den Indflydelse, den har tabt overfor en stor Del af Folket, kan kun Tiden vise. . . . Maaske kan de store Begivenheder, der nu er ved at ske i Europa, ogsaa have Betydning i denne Henseende.«

Rom. *Corriere d'Italia* fortæller følgende lille Træk om nys afdøde Kardinal Serafino Vanutelli. Da Leo XIII havde udnævnt ham til Ærkebisp af Bologna, opterede han, som man ved, for Frascati, der var bleven ledigt ved Kardinal Zigliaras Død. Ved den Audiens, i hvilken han søgte at formaa Paven til at fritage ham for de truende Ansvarsbyrder, der var forbundne med Bispeembedet i Bologna, sagde Leo XIII som sidste Overtalelsesgrund: »Tag til Bologna — De vil komme tilbage til Rom som Benedikt XV!« Dette Perspektiv afskrækkede kun yderligere Kardinalen, og han fastholdt sin Bøn. Enogtyve Aar senere kom en anden Benedikt XV fra Bologna, og Kardinal Serafino har smilet ved Erindringen om Leo XIII's Ord.

— Kardinal Vincenzo Vanutelli er ved sin Broders Død bleven Alderspræsident for Kardinal-Kollegiet.

— Den nye hollandske Gesandt Regout er den 19. August bleven modtaget i højtidelig Audiens hos Paven. Gesandten blev modtaget af Benedikt XV i Tronsalen og overrakte sin Regerings officielle Udnævnelsesskrivelse med den sædvanlige Formel, hvorpaa Paven takkede for de Ord, Gesandten havde udtalt. Efter at den formelle Ceremoni var til Ende, indbød den Hellige Fader den hollandske Excellence til at følge med ham ind i hans private Værelser, hvor en fortrolig Samtale fandt Sted. Derpaa begav Gesandten sig, ledsaget af en Æresvagt, til den pavelige Statssekretær, Kardinal Gasparri, med hvem han ogsaa havde en lang Samtale. Som Sædvanen er ved saadanne Lejligheder, begav Gesandten sig derpaa, stadig ledsaget af Schweizergarden, ned i St. Peters Kirke for at bede ved Apostelfyrsternes Grav. — Rygter fra Holland fortæller, at den hollandske Gesandt ved eventuelle Fredsforhandlinger ogsaa skal repræsentere Storhertugdømmet Luxemburg.

Tak. For 139 Kr. 25 Øre fra en anonym Giver til Skolen i Dansk-Vestindien takkes hjerteligst. Nu sender jeg straks 179 Kr. 25 Øre derover, de tiltrænges vist haardt. *E. Hemicke.*

Silkeborggade 14³, Ø.

St. Franciskus' III. Orden har Møde d. 17. September Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalabsolution.

»**En Hønes Liv.**« -- Tak til forskellige, som har interesseret sig for Salget af det lille Hæfte til Indtægt for den katolske Skole i Vestindien. Naar alle Summerne er indgaaet til mig, skal en Redegørelse fremkomme her i Ugebladet.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde afholdes Mandag d. 13. ds. i Lokalet, Bredgade 67.

God kraftig Kost og Logis ønskes af en Haandværkssvend hos rolige og propre Folk i Nærheden af Jesu Hjertes Kirke. *C. V. Martinsen,* Torupsgade Nr. 4, 2. Sal tv.

Den katolske Rundskuedag for voksne 1915

finder Sted **Søndagen den 19. September.** Deltagerne, der maa have overværet en tidlig Messe og indtaget et Maaltid, mødes udenfor St. Knuds Kapel i Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, Kl. 10^{1/2}.

Program:

Mariahjemmet og St. Knuds Kapel. (Fra Raadhuspladsen med Lin. 4, 14 eller 15 til St. Josefssøstrenes ny Skole paa Østerbrogade Nr. 7 C.)

St. Josefssøstrenes ny Skole. (Derfra med en Vogn af samme Linier til »Helgoland« paa Strandvejen.)

Den medbragte Mad spises — Kaffe.

St. Josefsdal og Immaculatakirken. (Saa fra Takstgrænsen i Hellerup med Lin. 15 til Ordrup Hotel.)

St. Andreas Kollegium.

Dagen slutter med Andagt Kl. 5 i St. Andreas Kirke.

NB. Hver Deltager afholder selv sine Udgifter.

De Damer og Herrer, der maatte ønske at deltage, anmodes om at meddele dette pr. Brevkort til Lærer *Johan Johnsen,* Evaldsgade 8¹, N., inden den 17. ds.

Udbudet.

Kirkelig Kalender.

12. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.	19. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.
13. — Mand. Ferialdag.	20. — Mand. Eustachius og Fæller, Martyrer.
14. — Tirsd. Korsets Ophøjelse.	21. — Tirsd. Matthæus, Apostel og Evangelist.
15. — Onsd. Mariassyv Smerter. (Tamperfastedag.)	22. — Onsd. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.
16. — Torsd. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.	23. — Torsd. Linus, Biskop og Martyr.
17. — Fred. Frants af Assisis Saarmærker. (Tamfd.)	24. — Fred. Maria, de fangnes Befrielse.
18. — Lørd. Josef af Kupertin, Bekender. (Tamfd.)	25. — Lørd. Marias Officium.

NB. I Artiklen om »Tre Messer paa Alle Sjæles Dag« i forrige Nummer skal paa Side 708, Linie 9, og Side 709, Linie 11 læses XIV i Stedet for XV. Det var nemlig Pave Benedikt XIV (1740—58), der gav den pyrenæiske Halvøs Præster det omtalte Privilegium, der nu er udvidet til at gælde alle Præster.

Mariakongregationen for Mænd holder *Fælleskommunion* Søndag d. 12. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit die 13. Septembris hora quarta cum dimidia. *Secretarius.*

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Birgitta-Foreningen (St. Josefs Kirkes Præstegaard) genoptager sine Møder Onsdag den 15. September. Præsens Pastor Hillebrand taler. Derefter forevises Krigsfilms.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 15de Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 19de Kl. 7 Morgen.

Ordrup. *Bege Mariakongregationer* holder Fælleskommunion Søndag den 12. Sept. i Messen Kl. 7 $\frac{3}{4}$.

**Krucifikser**

Kalipasta-Figur
paa sort, poleret

Trækors.

35 cm	Kr. 1,75.
40 - -	2,25.
45 - -	3,25.
50 - -	4,25.

Pater noster. Et bedende Barn. Statuette. I Kalipasta 10 Kr., i Gibs 8 Kr.

Kommuniionsandagter til hver Dag i Maanednen. 392 Sider. Sm. indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalg.

Den hellige Kamillus af Lellis og hans Orden. 1 Kr. Indb. 1 Kr. 40 Øre.

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. 1 Kr. 25 Øre. Faas i

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 38.

Søndag den 19. September.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En Præsts Død. — Endnu et Feriebrev fra Silkeborg. — Nye Bøger. — En lille Indrømmelse. — Religionsstatistik. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

273.

St. Franciscos Saarmærker.

For et Par Dage siden, d. 17de September, fejrede Kirken Festen for den hellige Francesco af Assisis Saarmærker. Billederne af Helgenen med de saarmærkede Hænder og Fødder og den aabne Sidevunde er noget, vi kender saa godt, at vi til daglig Brug knap gør os det klart, hvad det Syn betyder. Vi er saa vant til at høre St. Francesco blive kaldt »Serafen«, at Ordet næsten har tabt sin Værdi. Saa oprinder Saarmærkefesten og aabner paany vort Sind for de stærke Toner, der klinger fra Alvernerbjerget.

Hvad var det, der tildrog sig der i Bjergskovens vilde Ensomhed hin Septembermorgen for snart syv Hundrede Aar siden? Det var en Fuldendelse af et Menneskes Udvikling, et Mirakel var det, ja — men et saadant, at det følgerigtigt maatte ske.

I sin Fortælling om Begivenheden skriver Celano, at medens St. Francesco i Sommeren 1224 færdedes i Egnen omkring Foligno sammen med en af sine Medbrødre, saa denne en Nat i et Syn en ærværdig, hvidklædt Præst, der sagde til ham: »Staa op, Broder, og sig til Broder Francesco, som nu i atten Aar, idet han har forsaget Verden, har forenet sig med Gud, at nu har han kun to Leveaar tilbage paa denne Jord; efter dem vil Gud kalde ham til sig.«

Det var Sagen: St. Francesco havde forenet sig med

Gud. Selv i de unge Aars Festligheder og Glædesrus havde han stedse holdt sin Sti ren, og Guds Kærlighed havde alt den Gang saa stor Magt i hans Hjerte, at bad nogen ham om Almisse »for Guds KærlighedsSkyld«, kunde han ikke afslaa Bønnen. St. Bonaventura skriver om ham: »Gud vaagede over ham med en særlig Bistand; det Kød maatte bevares jomfrueligt, der en Dag skulde bære Frelserens hellige Saarmærker.«

At forene sig med Gud — det stræber enhver af os efter, naar vi f. Eks. gaar til den hellige Kommunion; men hvad forstaar vi, og hvad forstod St. Francesco, ved denne Forening? Det er vel Overvejelse værd. St. Bonaventura siger: »Hans Legeme dannede ligesom Templets Forgaard, og i den Forgaard brændte der et bestandigt Heloffer. Han havde ganske korsfæstet sit Kød med dets Lidenskaber og Lyster. . . .« Om hans Sjæl, som St. Bonaventura kalder »Templets Indre«, fortsætter han: »Hvilke Vidundere fuldbyrdedes ikke her?« Alt i ham var Bøn, »non tam orans quam oratio factus (Celano), han bad ikke, han var selv helt og holdent en Bøn.« »Han var saa gennemtrængt af Guds Kærlighed, at han var lig et glødende Kul« (St. Bonaventura). Guds Kærlighed, Kristi Kærlighed i sin Kulmination: Lidelsen og Korsdøden, det var hans Livsaandedræt, i den Kærlighed var det, han forenede sig med Gud, i den elskede han Næsten. Vor Bøn er i saa mangfoldige Tilfælde den: at blive fri for Lidelsen, hans hele Væsen bad om Lidelsen, thi i den erkendte han Kærnen i Kristendommen. Hvorledes kan vi tro at kunne blive forenet med Gud, hvis vi skyer og flyer Lidelsen? Kun i den findes den fuldkomne Forening med Kristi Kærlighed, der sonede, idet han led. St. Francesco levede saa at sige sit Liv ved Foden af Kristi Kors, altid med Blikket fæstet paa den lidende Kristus. Saa kom den Dag, da Gud ved Alvernerbjergets Mirakel baade i hans Sjæl og Legeme fuldbyrdede Foreningen. Medens St. Francesco knælede der i Ensomheden paa Bjergets Top, viste den korsfæstede Frelser sig for ham i en straalende Serafs Skikkelse. Øje i Øje skuede St. Francesco ham — da forvandlede hans Hjerte vidunderligt i hans Indre og steg til uanede Udviklingshøjder, medens Kristi fem Saarmærker kom smerteligt og blødende til Syne paa hans Legeme.

Fra nu af og indtil sin Død (4de Okt. 1226) færdedes St. Francesco som et lyslevende Billede af den korsfæstede. Hans Lidelser var ubeskrivelig store, men tusindfold større var den Kærligheds Jubel, der tilsidst sprængte det skrøbelige Legemes Tempel.

Tertiar.

En Præsts Død.

I Ugebladets første Nummer i Aar fortaltes om den berømte Præsts og Digters, Mgr. Rob. Hugh Bensons Død, ligesom de sidste Numre af forrige Aargang havde bragt saa vel en Livsskildring som et Billede af den saa tidlig bortkaldte Aandens Stormand. Nu har hans Broder, Arthur Christopher Benson, der — som endnu en tredje Broder — ogsaa er en bekendt skønlitterær Forfatter, udgivet en Levnedsskildring: »Hugh, Erindringer om en Broder«, hvori han giver følgende gribende Beskrivelse af Mgr. Bensons Død den 19. Oktober i Fjor:

Mit Værelse var langt borte, en lille tarvelig Celle i en fjern Korridor højt oppe. (Mgr. Benson døde paa en Prædikenrejse i Manchester i Biskoppens Palæ der.) Jeg var falden lidt i Søvn, da jeg pludselig gennem Glasruden over min Dør saa Skæret af et Lys og mærkede, at der kom nogen hurtigt ned ad Korridoren. Et Øjeblik efter bankede Provst Sharrock paa Døren og traadte ind. Han sagde: »Hr. Benson, det gaar hurtigt ned ad Bakke med Deres Broder — han har spurgt efter Dem; han sagde: »Er min Broder et eller andet Sted i Nærheden?« og da jeg sagde, at De var her i Huset, udbrød han: »Gud ske Lov!« Spild ingen Tid; jeg vil lade Sygesøsteren vente paa Trappen for at lyse Dem ned.« Han gik ud, og jeg kastede i en Fart nogle Klæder om mig og gik ned under de høje, mørke Trappehvelvinger, med et flimrende Lys foran, og gennem den store Tronsal.

Da jeg traadte ind, saa jeg Hugh sidde op i Sengen; de havde sat en Stol, dækket med Pudser, ved Siden af, at han kunde støtte sig til den. Han var bløg og trak Vejret meget hurtigt, medens Søsteren tørrede hans Pande med en Svamp. Provst Sharrock stod ved Fodenden af Sengen med sin Stola paa og oplæste Bønnerne for de døende efter en lille Bog. Da jeg traadte ind, fæstede Hugh sine Øjne paa mig med et underligt Smil — der var noget af en Triumf i det — og sagde med en klar, naturlig Stemme: »Arthur, nu er det paa det sidste.« Jeg knælede ned nær ved Sengen. Han saa paa mig, og jeg

vidste paa en eller anden Maade, at vi forstod hinanden rigtig godt, og at han ingen Ord eller anden Tilkendegivelse ønskede, men blot var glad over, at jeg var hos ham. Bønnerne begyndte igen. Hugh korsede sig med svag Haand et Par Gange og gav et Svar eller to paa Bønnerne. Saa sagde han: »Aa undskyld — et Øjeblik — hils dem alle kærligt fra mig.« Det store Værelse var klart oplyst; noget paa Arnen kogte over, og Søsteren gik hen over Gulvet. Hugh sagde til mig: »Du vil skaffe dig Vished om, at jeg er død, vil du ikke?« Jeg svarede: »Ja«, og Bønnerne fortsattes. Saa sagde han pludselig til Søsteren: »Søster, er det nogen Nytte til, at jeg gør Modstand mod Døden, at jeg gør mig nogen Anstrengelse?« Søsteren svarede: »Nej, Monsignor, vær blot saa rolig, som De kan.« Derpaa lukkede han sine Øjne, og hans Aandedræt blev nu hurtigere.

Lidt efter aabnede han atter sine Øjne og saa paa mig og sagde med sagte Stemme: »Arthur, se ikke paa mig! Søster, staa imellem min Broder og mig.« Han bevægede sin Haand for at vise, hvor hun skulde staa. Jeg vidste godt, hvad det var, han tænkte paa; vi havde ikke længe i Forvejen talt om den Rystelse, Synet af visse Ting kunde give, og hvorledes en frygtelig Oplevelse kunde trænge gennem Fornuften og ligesom saare Sjælen indvendigt; og jeg vidste, han ønskede at spare mig for den Smerte at se ham dø. Een eller to Gange løftede han Hænderne som for at hjælpe paa Aandedrættet, der var besværligt, og sukkede en lille Smule; men ellers var der tilsyneladende ingen Kamp eller Pine. Han talte een Gang endnu og sagde: »Jeg overgiver min Sjæl til Gud, til Maria og til Josef.« Søsteren holdt hans Haand og følte Pulsen; men lidt efter lagde hun Haanden ned og sagde: »Nu er det forbi.« Han saa meget bleg og barnlig ud, med vidt aabne Øjne og adskilte Læber. Jeg kyssede hans Haand, som var varm og fast, og gik saa ud med Provst Sharrock, som sagde: »Det var vidunderligt. Jeg har set mange Mennesker dø, men ingen saa let og hurtigt.«

Ja, det var virkelig vidunderligt! Det hele syntes mig i det Øjeblik mere underligt end sørgeligt. Han havde

ganske været sig selv lige til det sidste, hans Kraft var ikke svækket, der var ingen Ydmygelse eller Selvopgivelse, han havde hele sin gamle Høflighed, Hensynsfuldhed og Selvbeherskelse og samtidig en virkelig Eventyrlyst — det er det eneste Ord, jeg kan bruge. Jeg erkendte, at vi kun var Tilskuere, medens det var ham, der beherskede Scenen. Han skyndte sig at dø, og han gik, som han altid plejede, lige fra det ene fuldendte Arbejde til det næste, som ventede paa ham. Det var ikke som en Afslutning; det var, som om han havde drejet om et Hjørne og blot gik videre, nok ude af Syne, men endnu ubestrideligt hos os. Det syntes for mig som en Soldats eller Ridders Død — dette rolige Mod, denne prægtige Seen Døden lige i Ansigtet, denne storslaaede Vilje til med aabne Øjne og klare Sanser at vandre gennem den mørke Port.

Endnu et Feriebrev fra Silkeborg.

I Ugebladet var nylig optaget et Feriebrev fra Silkeborg — heldigvis ikke et Rejsebrev, thi Rejsebreve er ofte meget kedelige. Men dette Feriebrev var ikke kedeligt, man kunde tværtimod have ønsket det meget længere. Det bragte nemlig Bud og Hilsen fra katholsk Kirkeliv i Silkeborg — men lidt for ensidigt.

Thi vi andre ferierejsende i Silkeborg savnede at se fremdraget noget af det allermest ejendommelige for Hr. Pastor Frederiksen, nemlig den Deltagelse i den liturgiske Gudstjeneste, som han har formaaet at kalde til Live i sin lille Menighed. Pastor Frederiksen er sammenarbejdet med sin Menighed; den forstaar ham og følger ham ogsaa i hans Forkyndelse, der synes afpasset efter langt større sjælelig Udvikling, end man skulde vente at finde i en saadan lille Menighed.

Men man behøver blot at kaste et Blik paa disse alvorlige jyske Mænd, Kvinder og Børn for at se, at de følger Pastorens Prædiken med usvækket Interesse fra først til sidst. Og Deltagelsen i Gudstjenesten indskrænker

sig ikke til Opmærksomhed under Prædikenen; et Par Søndage hørte vi den gregorianske Messe blive sunget, ikke af et indøvet Kor, men af hele Menigheden. Hvad den musikalske Side deraf angaar, da foretrækker man jo utvivlsomt et øvet Sangkors Ydelse, men kirkelig set er det vel nok langt at foretrække, at Menigheden gennem Deltagelse i Sangen bliver fortrolig med Kirkens Liturgi, saaledes som det var Skik i Middelalderen og senere.

Men ikke alene gennem Deltagelse i den gregorianske Sang giver Pastor Frederiksen sin Menighed Lejlighed til at følge Messen paa en mere levende Maade, end det saa ofte finder Sted, saa vel under Sangmesser som under stille Messer, idet Menigheden hverken følger Sangen eller Teksten, men snarere beskæftiger sin Aand med forskellige Privatbønner, beder Rosenkransen, et eller andet Litani o. s. v., men forbliver fremmed for Kirkens herlige Liturgi.

Pastor Frederiksen har gjort Ende paa alle disse Privat-Andagter under Messen og har villet, saaledes som det netop staar i en Notits fra Spanien i samme Nr. 36 af Ugebladet, at »da Messen er Liturgiens Centrum, skal de troende til yderste Udstrækning bede med i den, haade indvortes og udvortes, og betragte sig selv som medofrende, og under Messen ikke beskæftige sig med andet end med det store Offer.«

Dette søger Pastor Frederiksen at bringe ud i Livet ved at lade Menigheden *svare* i Kor alt det, som Messetjeneren plejer at svare, og *bede* i Kor højt og lydeligt Gloria, Credo, Sanctus o. s. v., kort sagt alt det, som Koret ellers synger. Herved opnaas, at det dogmatiske Udgangspunkt kommer frem: *Messeofferet som Menighedens Offer*, og overordentlig meget naas i Retning af det saare vigtige, at Lægfolk bliver fortrolige med Messehandlingen og faar en levende Følelse af at være personligt forpligtede og berettigede til at bede med i den.

Gid mange Præster vilde indføre den samme Skik i deres Menigheder — de vilde sikkert snart spore udmærkede Virkninger deraf.

L. St. Ch.

Efterskrift. Til ovenstaaende interessante Linjer tør jeg maaske føje en lille Efterskrift. Det ærede kendte Mærke har ganske Ret i, at det var en stor Mangel ved

det forrige Feriebrev fra Silkeborg, at det ikke omtalte noget af det, som med fuld Føje er draget frem i nærværende Brev, og derfor skal Indsenderen have en hjertelig Tak. Det er saa vigtig en Sag, hvormed det her drejer sig, at det er godt, at den med saa stor Varme og Inderlighed atter fremføres. Menighedens direkte Deltagelse i Messen har altid theoretisk været anerkendt som Idealet, men i lange Tider har man i Praksis ikke interesseret sig tilstrækkelig derfor. Glædelig er derfor den Bevægelse i saa Henseende, som i den sidste halve Snes Aar har været i stadig Tiltagen rundt om i den katholske Kirke, og som ogsaa for Alvor begynder at brede sig her i Danmark. Blandt de Kirker, som før har været nævnt her, hvor Menigheden aktivt tager Del i den latinske Messesang, kan der nævnes endnu een, nemlig St. Andreas Kirke i Ordrup; der er de sidste Par Søndage Credo i Messen bleven sunget som Vekselsang af Koret og hele Menigheden, og det er Meningen efterhaanden at faa alle Messens faste Sangstykker sunget paa denne Maade.

Der er flere Gange før i Ugebladet ogsaa blevet anket over andre Forhold, som f. Eks., at Fadervor blev bedet altfor hurtigt i vore Kirker. Jeg har det bestemte Indtryk, at der i denne Henseende i det store og hele ikke mere er Grund til Klage; naar vore Menigheder nu i Fællesskab beder Fadervor, sker det næsten altid paa en værdig Maade, lige langt fra en tankeløs Fremplapren til en begrædelig Langsommelighed. Der er derimod en lille Bøn, jeg gerne vilde lægge et godt Ord ind for. Naar der bedes paa Latin: *Gloria patri et filio etc.*, svares der værdigt og alvorligt: *Sicut erat in principio et nunc etc.*, saaledes som denne herlige lille Bøn virkelig fortjener at bedes; men naar der paa Dansk af Præsten kønt og alvorligt siges: »Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand«, lyder Svaret ufravigelig: »Som det var i Begyndelsen, saa — altid — i Evighed, Amen«, meget hurtigt, meget utydeligt og meget uopbyggeligt. Børnene burde i Skolen nøje øves i at give dette Svar værdigt og i sin Helhed; saa mange Ord, som her sluges, er det ikke engang dansk Sprogbrug at sluge.

Naar Rosenkransen undertiden bedes under Messen, burde ogsaa den, der beder for, mange Gange passe bedre

paa, at vel valgte Afbrydelser i Rosenkransbønnen kom til at markere Hovedleddene i den hellige Messe; sker dette ikke, kan denne Bøn let komme til at udviske Messehandlingen i Stedet for at støtte og understrege den.

Ja, denne Efterskrift blev lidt lang, og jeg maa bede baade L. St. Ch. og Læserne om Undskyldning herfor. Det er ikke alene Vrede, der kan gøre veltalende, men ogsaa Kærlighed til en Sag, især saa stor en Sag som den hellige Messe. Jeg vil saa nødig, at der skal være mindste Gran af Sandhed i det Ord, at Katholikkerne staar fremmede overfor den latinske Messe, og jeg tror, at intet bedre er i Stand til at gøre den dyrebar og fortrolig for os alle, end naar vi paa dette Punkt følger Kirkens gamle Anvisninger, som Pius X med saa stort Eftertryk fremdrog og understregede.

N. H.

Nye Bøger.

Acta pontificum Danica. Pavelige Aktstykker vedrørende Danmark fra 1316—1536. VI. Bind. Udgivet af Alfred Krarup og Johs. Lindbæk. (Gads Forlag. 1915.)

Med dette 6. Bind afsluttes et 20 Aars Arbejde af Bidrag til Danmarks Historie for Tiden fra Pave Johannes den 22., Aar 1316, til Aaret 1537.

I Indledningen til dette 6. Bind anføres i Korthed, hvad der i det 18. og 19. Aarhundrede er sket med Hensyn til Afskrifter i Vatikanets Arkiv vedrørende Danmark. Der fremhæves især, hvad der udrettedes i Aarene nærmest før den franske Revolution af Georg Zoëga, Frederik Münter og Suhm, der stod i særlig venskabeligt Forhold til Sekretæren i Propagandaen, Stephan Borgia, der i 1789 blev Kardinal, og som paa alle Maader var Danskerne behjælpelig med at faa de historiske Oplysninger, de ønskede.

Af større Betydning for Nordens Historie fik den norske Historiker P. A. Munchs Rejse til Rom i Aarene 1858—61 og 1863, i hvilket Aar han døde dernede.

Arkivaren, Pater Theiner, interesserede sig for Norden og havde i Aaret 1838 skrevet sin Bog *Schweden und seine Stellung zum hl. Stuhle*. Til ham henvendte Munch sig, og han forskaffede ham Tilladelse til at foretage Afskrifter af Pavebreve i Vatikanerarkivet, og hans Undersøgelser strakte sig fra 1198 til Slutningen af Avignonstiden.

Efter at Vatikanets Arkiv var bleven aabnet i Aaret 1881, var cand. theol. (nu Dr. phil., Folketingsmand) L. J. Moltesen den første danske Forsker, der i 1894 gennemgik Pavebrevene fra Aar 1316 af, og Frugten af hans Arbejde udkom i hans Bog *De avignonske Pavers Forhold til Danmark*. Derpaa opholdt Musæumsdirektør, Dr. phil. M. Mackeprang sig i Rom fra 1895—97, og derefter d'Hrr. Alfred Krarup og Johs. Lindbæk.

De to sidstnævnte er anførte som Udgivere af alle udkomne Bind paa det første Bind nær, som bærer Dr. Moltesens Navn; det hele er udkommet med Støtte fra Carlsbergfondet. Alt som Arbejdet skred fremad, maatte endnu en og anden ned til Rom for at tage Afskrifter i Vatikanets Arkiv.

Det 1. Bind udkom 1904, 2. Bind 1907, 3. Bind 1908, 4. Bind 1910, 5. Bind 1913 og nu i Aar det 6. og sidste Bind, og hermed er aftrykt Brevene fra Aarene 1316—1536. I Slutningen af det 6. Bind er tilføjet et Tillæg til alle 6 Bind, samt en Fortegnelse over Findstederne til Vatikanafskrifterne i 1. Bind.

Dette sidste Bind indeholder jo mange interessante Oplysninger, for hvem der nærmere befatter sig med Kirkehistorien i Danmark fra 1513—1536, især vedrørende Bispestolenes Besættelse i Kristian d. 2.s og Frederik d. 1.s Tid.

Man ser, at de sidste *Skinbiskopper* i *Roskilde*, *Odense* og *Ribe*, der tilhandlede sig Bispestolen, og som aldrig blev bispeviet, kun var *Klerikere*. *Joachim Rønnow* i Roskilde synes endog at have været Lægmand, Væbner. Der var derfor intet til Hinder for, at Oluf Munk af Ribe og Knud Gyldenstjerner af Odense senere hen giftede sig, og deres Ægteskab er intet Bevis paa, at de skulde være blevet Lutheranere, hvad man kan se anført herhjemme i kirkehistoriske Værker.

S. 170 findes en Fejl i den korte Gengivelse af Pavebrevenes Indhold til Abbeden Henrik Tornekrannds i Sorø og til Prioren Eskil Thomsen i Antvorskov Kloster. Der siges, at disse fik Tilladelse til at præstevie deres Munke. Da de ikke var bispeviede, kunde de ikke præstevie nogen, og i den latinske Tekst staar ogsaa kun, at de bemyndiges til at indstille de Munke, som har fyldt det 22. Aar o. s. v., til at præstevies af en Biskop.

Paa den sidste Side findes en Indbydelse fra Pave Paulus d. III., dateret 10. September 1536, til Kongen af Danmark, vedrørende Konciliet, der skulde samles i Mantua. — En Maaned i Forvejen havde Kongen jo fængslet Landets Biskopper for derpaa at paatvinge Folket Lutherdommen, hvormed den officielle Forbindelse, der i c. 700 Aar havde bestaaet mellem Danmark og Pavestolen, ophørte.

F. Rønning: Til Karakteristik af N. F. S. Grundtvig. (Schønbergs Forlag. København. 1915. 132 Sider. 3 Kr.)

Af alle nulevende Danske er Professor F. Rønning vel nok den, der har det mest indgaaende Kendskab til Grundtvigs Livsgerning og Forfatterskab. Hans store, fornylig afsluttede Værk om Grundtvig er paa Grund af sin Størrelse ikke saa let tilgængeligt for almindelige Læsere, hvorfor det meget maa paaskønnes, at han har udgivet nærværende lille Bog. Den falder i to Afdelinger. Den første er et Optræk af den interessante Karakteristik, der danner Slutningen af hans nys nævnte store Værk om Grundtvig. Den anden, langt større Del er en Række korte, karakteriserende Uddrag af Grundtvigs Skrifter, en udmærket Vejledning til nærmere at lære den store, mærkelige, baade tiltrækkende og frastødende Personlighed at kende.

Grundtvig kendetegner sig selv mere som Skjald end som Digter. Herom siger Professor Rønning meget godt: »Forskellen mellem de to heror paa Forholdet mellem Selvet og den digteriske Evne. Hos Digteren er Forbindelsen mellem disse to Kræfter løsere, eller dog mere elastisk. Digteren kan gaa ud af sig selv og tabe sig i ret forskellige digteriske Emner, for saa atter at drage sig tilbage ud af dem og sætte dem paa Afstand, se dem for sig og anskueliggøre dem for andre. Hos Skjalden derimod er de to Kræfter vævede ind i hinanden, den digteriske Evne er her en Islæt i selve Personligheden.«

Af de mange Uddrag af Grundtvigs Værker er her naturligvis ikke Plads til at citere ret mange. Det er dog værd at minde om, at det ogsaa af dem fremgaar, at der var en Tid, i Tyverne, da Grundtvig stod den katholske Kirke langt nærmere end i den senere Tid af hans Liv. Han har saaledes i 1826 skrevet: »Efter min theologiske Overbevisning er der, uden Indvielse med Haandspaalægelse, ingen kristelig Lærestand, og at hvor den bispelige Ordination ej er uafbrudt forplantet, der er i kirkelig Forstand ingen Bisper, men et stort Bispesavn.« Denne stærkt katholsk farvede Anskuelse fralægger han sig bestemt senere, hvad et Citat fra 1861 bevidner.

Alle, for hvem vort Fædrelands folkelige og religiøse Udvikling er af Interesse, vil i Professor Rønnings sidste lille Bog finde baade belærende og underholdende Læsning.

N. H.

En lille Indrømmelse.

Behandlingen af Reformationstidens Historie har i det sidste Halvhundrede Aar været Genstand for en langsom, men sikker Omdannelse i Retning af retfærdig og upartisk Bedømmelse af Forholdene. De, hvis Skoledage faldt for ca. 30—40 Aar siden, hørte under Historieundervisningen kun haarde, onde Domme om den katholske Kirke, medens Reformationstiden fremstilledes som en lys og herlig Nybegyndelse, ja, som en Aandens Morgenrøde, Allerede dengang var forresten Videnskabsmændene begyndt at komme paa det rene med, at det kun var med tvivlsom Ret, at Billederne fra Reformationens Historie udelukkende blev malet med saa lyse Farver, og at en dyster Tone vilde passe nok saa godt til de fleste af dem.

I Aarenes Løb har Erkendelsen fra Videnskabsmændenes Kreds bredt sig stedse videre. De fleste historiske Skolebøger er bleven rensed for en Del af Eventyrene fra Reformationstiden, og denne sidste fremstilles nu i langt højere Grad i Overensstemmelse med de faktiske Forhold. Aflad kaldes ikke mere for Syndsforladelse, og Klostrene skildres nu ikke blot som Lastens Huler og Munkene som Usædelighedens og Dovenskabens Ypperstepræster. Paa Skolens Omraade er der altsaa foregaaet en Forbedring.

Men der er et Omraade tilbage, hvor den historiske Sandhed har umaadelig trange Kaar og tit næsten ikke kan kæmpe sig igennem til Anerkendelse, og det er paa den protestantiske Kirkes Omraade. Selv i den sidste Udgave af Rørdams »Den kristelige Lære« aftrykkes hans utrolige Forvrængninger af katholsk Tro og Praksis. Og hos Theologer, der aabenbart gerne vil være upartiske, ser man med Undren, at de ikke kan fremstille Sandheden, men maa lave om paa den, næsten mod deres Vilje. Saaledes skriver, for blot et tage et lille Eksempel, Skolebestyrer, cand. theol. Hertz i sin nye Bibelhistorie, at i Middelalderen blev der kun »yderst sjældent« prædikedet paa Modersmaalet. Jeg begriber ikke, at denne sandhedskærlige Mand kan skrive saaledes; jeg er vis paa, at han paa staaende Fod vilde kunne opregne en Mængde fremragende Prædikanter fra Middelalderen, om hvilke han vist ikke et Øjeblik tror, at de prædikede paa Latin. Men det er, som om Aarhundreders Løgnagtighed om katholske Forhold har efterladt en aandelig Blindhed, der ofte skal en meget smertefuld Operation til for at blive kvit.

Desto glædeligere virker det, naar man en enkelt Gang træffer paa en utvetydig og aabenhjertig Anerkendelse af Forholdene paa Reformationstiden fra protestantisk kirkelig

Side. Noget saadant har vi truffet i et Foredrag af *Biskop Koch* i Ribe. I Følge *Ribe Amtstidendes* Referat har Biskoppen under sin Omtale af Afholdssagen sagt følgende: »Da det danske Folk i sin Tid ved Reformationen blev frigjort for den katholske Kirkes Baand, kom det ind i et overvældende Fraadseri og Drukkenskab.« Hvad Grunden her til er, siges ikke; men Biskoppens Udtalelse er en uforbeholden Indrømmelse af den historiske Sandhed, uden Forsøg paa at tilsløre, og det kan vi kun modtage med Anerkendelse.

Hvis man nu vil spørge om, hvad der medførte denne Nedgang, vil jeg ingenlunde alene tilskrive Religionsforandringen den. Jeg tror, at den havde sin Del af Skylden, men formoder, at flere sociale og politiske Bevægelser medvirkede dertil. Men jeg tvivler ikke om, at man i nogle protestantiske Kirkehistorier kan finde den Grund anført, at det var den forfærdelige Tvang, Kirken havde udøvet mod sine Børn, der fik dem til at gaa over til den modsatte Yderlighed, da Tvangen blev hævet. Og slaar man saa op paa foregaaende Side i samme Bog, vil man finde en gyselig Skildring af al den Synd og Daarlighed, der havde taget hele Magten i samme strenge og haarde Kirke.

N. H.

Religionsstatistik.

Det er ikke saa sjældent, at man har Brug for en eller anden Oplysning om de forskellige Religioner i Verden og deres talmæssige Forhold. Det er heller ikke saa sjældent, at man støder paa saadanne Oplysninger — Ugebladet har ogsaa flere Gange bragt saadanne. Men det er ogsaa Tilfældet, at der ikke er saa meget, der sidder saa lidt fast, som saadanne statistiske Oplysninger. Derfor tør vi maaske i Dag bringe en lille Smule Religionsstatistik, selv med Fare for at gentage Ting, der før har været sagt. Vore Oplysninger støtter sig hovedsagelig paa den udmærkede tyske Jesuits, Pater Kroses Meddelelser, som han giver i fjortende Bind af den store amerikanske katholske Encyclopædi.

Hvis man gaar ud fra — hvad der vistnok ogsaa er temmelig paalideligt — at der for Tiden lever mellem 1500

og 1600 Millioner Mennesker paa Jorden, vil de i religiøs Henseende omtrent være saaledes at fordele:

Kristne (af alle Bekendelser)	618 Millioner.
Jøder	13 —
Muhamedanere	207 —
Bramanere og lign.	210 —
Buddhister	125 —
Konfucianere (Kina)	240 —
Andre kinesiske Religioner	50 —
Andre Hedninger	100 —
	<hr/>
	1563 —

Af de 430 Millioner Mennesker, som lever i Europa, er de 411 Millioner, d. e. $95\frac{1}{2}\%$, Kristne. Heraf tilhører 189 Millioner den romersk-katholske Kirke, d. v. s., at næsten 45% af Europas Befolkning er katholsk. Tidligere var Procenttallet endnu højere; men det slaviske Folks store Vækst i de senere Aar saa vel som Udvandringen fra Østerrig-Ungarn, Italien, Spanien og Irland har foraarsaget denne relative Tilbagegang af Katholikkerne. De græsk-skismatiske, hvortil Russerne jo hører, har overgaaet Protestanterne; de første tæller nu $26,4\%$ de sidstnævnte kun $24,7\%$.

I Asien findes henimod 13 Millioner Katholikker, 14 Millioner græske Skismatikere og henad $2\frac{1}{2}$ Mill. Protestanter. De fleste Katholikker findes paa Filippinerne, i Indien og Kina, de fleste græske Skismatikere naturligvis i de russiske Besiddelser.

I Australien med hosliggende talrige Øer er af godt $6\frac{1}{2}$ Million Indbyggere noget over 5 Millioner Kristne. Af disse 5 Mill. er ikke færre end 77% Protestanter, d. v. s. der findes næsten 4 Mill. Protestanter og godt $1\frac{1}{4}$ Mill. Katholikker.

Af Afrikas 125 Millioner er kun 11 Millioner Kristne, hvoraf mere end Halvdelen tilhører den gamle monofysisitiske Sekt i Abyssinien og Ægypten. De øvrige godt 5 Millioner er ligeligt fordelt mellem Protestanter og Katholikker; af de første findes der flest blandt de engelske og hollandske Indvandrere og disses Efterkommere i Syd-Af-

rika, af de sidste flest i de franske, spanske og portugisiske Kolonier.

I Amerika lever der omtrent 170 Millioner Mennesker. Af disse er 52 % Katholikker og 42 % Protestanter. Det er i Mellem- og Syd-Amerika, de fleste Katholikker findes. I De forenede Stater i Nord-Amerika er der 17—18 Millioner.

Efter denne Gennemgang kan vi opstille følgende Statistik over Jordens 618 Millioner Kristne.

	Katholikker	Protestanter	Græske Skismatikere	Andre Skismatikere
Europa	189	106	114	$\frac{1}{4}$
Asien	13	$2\frac{1}{2}$	14	3
Australien	$1\frac{1}{4}$	4		
Afrika	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$		$5\frac{3}{4}$
Amerika	89	$71\frac{1}{4}$		
	<hr/> 294 $\frac{3}{4}$	<hr/> 186 $\frac{1}{4}$	<hr/> 128	<hr/> 9

Af denne Oversigt fremgaar det altsaa, at den katolske Kirke tæller som sine Tilhængere henved en Femtedel af Jordens Befolkning. Med Christi Navn kalder sig et endnu større Antal, nemlig $\frac{7}{18}$ af alle Mennesker. Der findes ikke paa Jorden noget samlet religiøst Samfund, der naar Katholikkernes omtrent 300 Millioner; nærmest kommer Konfutses Tilhængere i Kina.

Af en saadan Statistik er der mange og saare nyttige Ting at lære. Her skal ingen fremdrages — enhver tænksom Læser vil selv være i Stand dertil.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredag den 17. ds. afrejste Hans Højærværdighed Biskoppen herfra for paafølgende Søndag at afholde Visitats og Firmelse i St. Knuds Kirke i Fredericia. Fra Kolding og Vejle ventes det, at der ved samme Lejlighed vil indfinde sig en Del Firmander. Sandsynligvis vil Biskoppen afholde kanonisk Visitats i et Par nærliggende Byer, men om nogen Rundrejse i Jylland bliver der denne Gang ikke Tale.

Nord-Amerika. Den gamle Ærkebiskop af Baltimore, Kardinal Gibbons, er ikke alene en from og dygtig, men ogsaa, som saa mange af hans Landsmænd, en praktisk Mand. I Amerika — som i saa mange andre Lande — fremkommer der ofte overordentlig skamløse Angreb paa Kirken fra Fanatikeres Side. Til en Interviewer udtalte Kardinalen sig for nylig herom saaledes: »Den Methode, jeg anvender, er følgende: Hvis en Mand, der har angrebet Kirken, henvender sig til mig om Underretning, og hvis jeg tror, at han for Alvor søger efter Sandheden, saa besvarer jeg hans Forespørgsel. Men hvis det, som ofte, er Tilfældet, at en Mand skriver til mig for at angribe Kirken og er blind og uvidende og ganske uvillig til at ville se Sandhedens Lys, saa læser jeg hans Skrivelse for den Fornøjelses Skyld, den giver mig, og kaster den saa i min store Papirkurv. Og aldrig lader jeg saadanne Fanatikeres Udgydelser spolere mit gode Humør«. Saaledes taler en klog og besindig og — praktisk Mand.

— For nogen Tid siden fortaltes her i Ugebladet om Staten Arizona i De forenede Stater, hvor Afholdsfanatikere vilde have al Fremstilling af Vin forbudt. I seks Maaneder har den lovgivende Forsamling forhandlet om Sagen uden at være kommet til noget afgørende Resultat, selv om det længe ikke har været tilladt at indføre Vin. Alligevel har man endnu ikke hørt noget Eksempel paa, at nogen Præst af Mangel paa Vin har været ude af Stand til at fejre det hellige Offer. Man mener ogsaa, at selvom det værste skulde ske, vil Præsterne kunne faa Lov til selv at dyrke Druer og fremstille Vin, eller at Øvrigheden i hvert Fald vil se igennem Fingre med dem, der paa denne Maade overtræder Loven. — I de Territorier, hvor Indianerne bor, er ogsaa Salget af Alkohol forbudt; men det har alligevel stedse været Præsterne muligt at erholde den Vin, de skulde bruge til Messen.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning genoptager efter endt Sommerferie sine Møder *Mandag den 20. September* Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Østerbrogade 7 C.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har *Fælleskommunion* Søndag d. 19. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Katholsk Rundskuedag for voksne Søndag den 19. ds. — se forrige Nummer af Ugebladet.



K. U. F. (Katholsk Ungdomsforbund) holder Møde **Søndag den 19. September** i Foreningens Lokale i St. Josefs Kirkes Præstegaard fra Kl. 7 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{1}{2}$ om Aftenen. Den ældre Afdeling har sin egen Sal. Hr. Pastor Meulenberg taler om *Island i de katholske Dage*. Efter Foredraget fremvises Filmen *Island, Krigsfilm og komiske Films*. Til Slut drikkes The med Boller, som betales med 10 Øre.

Kirkelig Kalender.

19. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.	26. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. (I konsekreerede Kirker: Kirkevielsesfest.)
20. — Mand. Eustachius og Fæller, Martyrer.	27. — Mand. Kosmas og Damianus, Martyrer.
21. — Tirsd. Matthæus, Apostel og Evangelist.	28. — Tirsd. Venceslaus, Martyr.
22. — Onsd. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.	29. — Onsd. Michael, Ærkeengel.
23. — Torsd. Linus, Biskop og Martyr.	30. — Torsd. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.
24. — Fred. Maria, de fangnes Befrielse.	1. Okt. Fred. Remigius, Biskop og Bekender.
25. — Lørd. Marias Officium.	2. — Lørd. Værneenglefest.

A. C. Generalforsamling afholdes i Søvavillonen Onsdag den 29. September Kl. 8^{1/2} Aften præcis med følgende Dagsorden.

- 1) Katholsk Højskole. Beretning og Regnskab.
- 2) A. C. Beretning og Regnskab.
- 3) K. U. B. Beretning.
- 4) Valg af Rusgildekomité.
- 5) Valg af Administratores.
- 6) Eventuelt.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Köhn*, Bartholingsgade 9. K. Tak for 7 Kr., mrkt. S. D., til Dansk-Vestindien. E. Hemicke, Silkeborggade 14³, Ø.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 19de September Kl. 7 Morgen.

**Jesu Hjerter-Statuette**

Kopi efter Montmartrestatuen. Kalipasta. Højde 32 cm. Kr. 6,00
Fem Værker af **Gerhard Rauschen**, bearbejdede af L. G.:
I Kirkehistorie. 179 Sider. 1 Kr. 75 Øre. Indb. 2 Kr. 25 Øre.
II Apologetik i Grundtræk. 109 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.
III Troslære. 153 Sider. 1 Kr. 50 Øre Indb. 2 Kr.
IV Sædelære. 126 Sider. 1 Kr. 25 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.
V Udvidet Apologetik. 106 Sider. 1 Kr. 25 Ø. Indb. 1 Kr. 75 Ø.

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 39.

Søndag den 26. September.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Aristokratisk eller demokratisk? — Lidt gammelt og nyt fra Odense. — Nogle af Messens Bønner berigede med Aflad. — Et Halvhundredears Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Østerrig. Schweiz. Italien. Rom. Asien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

274.

Lætatus sum —

»Jeg blev saa glad over det, som blev sagt til mig: vi vil gaa til Herrens Hus.« Saaledes synges der baade i Indgangsverset og i Gradualet i Søndagens Messe. Ja, Herre, du, som ved alle Ting, du ved ogsaa, at jeg — med al min Skrøbelighed og Synd, med al min Lunkenhed og Kulde — dog elsker dig, og at jeg trods alle Sorger og Bekymringer er glad for at gaa til dit Hus. Hvor svulmede mit Hjerte, da jeg første Gang fandt Vejen til dit sande Hus, da jeg første Gang knælede i Skriftestolen og blev befriet for den Byrde, jeg havde baaret paa i Aarevis og ikke vidst mine levende Raad imod, da jeg første Gang stedtes til dit sande Bord, og da Kirkeaaaret efterhaanden oplod al sin Rigdom for mig, især da jeg, helt betaget deraf, for første Gang oplevede Paasketidens storslaaede Skønhed? Men endnu den Dag i Dag er jeg saa glad over at kunne gaa til dit Hus, over at bo i en By, hvor jeg ikke blot i Ny og Næ, men Morgen efter Morgen kan finde dit Hus aabent og ventende paa mig, naar jeg blot vil komme.

Har Vanen end afstumpet en og anden Følelse, saa kan dog endnu mit Hjerte skælve af Andagt, naar Julesan-

gen lyder i den stille Midnatstime, naar Asken som Forkrænkelighedens Tegn drysses over mit højede Hoved, naar den lidende Frelzers Billede afsløres paa Langfredag, naar jeg følger ham paa Triumftoget til hans Legems Ære, ja ogsaa paa en almindelig Søndag eller Hverdag, naar Hostien og Kalken løftes højt op for mit Blik. Jeg er saa glad over at gaa til Herrens Hus. Kan der komme enkelte Dage, hvor det føles som en Byrde — Herre, jeg er dog glad over den Byrde; thi din Byrde er let, og dit Aag er lifligt; de hindrer os i umærkeligt i Aarenes Løb at glide helt bort fra dig.

Men kan andre Mennesker ogsaa mærke min Glæde? Ikke ved at jeg snakker højt om den, men ved at den lyser i mit Ansigt og lyser over mit Liv, ved at det bliver mit Hjertes Trang at hjælpe andre til at faa Del i den samme Glæde, at hjælpe efter min ringe Evne til at bygge dit Hus iblandt os større baade legemligt og aandeligt. Festen i Dag, Kirkevielsesfesten, stiller jo indtrængende det Spørgsmaal til mig: »Arbejder du med paa at bygge Guds Hus? Arbejder du med ved de jordiske Midler, du har faaet, arbejder du med ved din personlige Virksomhed, om du har faaet Evner dertil paa noget Omraade, arbejder du fremfor alt med ved din Bøn og dit Livs Eksempel, at det kan lyse for andre og vise dem Vej?«

— Herre, du behøver jo ikke mit Svar, for du ved det jo meget bedre end jeg selv; men jeg behøver selv at klare mig, hvad jeg maa svare. Ja, en lille bitte Smule arbejder jeg maaske med, men langtfra som jeg burde, og langtfra som jeg kunde. Men i dit Hus kan jeg jo ikke blot finde Glæde og Trøst i Sorgen; der er ogsaa Styrke at hente til at tage Arbejdet op. Hjælp mig, Herre, hjælp mig til ikke at blive et unyttigt Lem paa dit Legeme, til ikke at søge dit Hus og kalde dig: »Herre, Herre!« uden at gøre din Vilje.

Herre, jeg er saa glad for at komme i dit Hus; hjælp mig, at du ogsaa maa kunne være glad for at se mig komme der.

H. K.



Aristokratisk eller demokratisk?

Det har ofte været paastaet, at den eller den bestemte politiske Regeringsform i særlig Grad skulde være i Overensstemmelse med Kirkens Ønsker, ganske speciel katholsk. En saadan Paastand lader sig dog ingenlunde forsvare. Jo mere en Regeringsform er i Overensstemmelse med den guddommelige og menneskelige Retfærdigheds Love, desto mere katholsk er den — andet og mere kan man ikke hævde. Et retfærdigt Monarki og en retfærdig Republik er i lige Grad katholske, d. v. s., den katholske Kirke som saadan hverken foretrækker den ene eller den anden af de to Regeringsformer. Kun det rene Anarki fordømmer den katholske Kirke; thi »Øvrigheden er af Gud«.

Men, kunde man indvende, er dog ikke en eller anden Regeringsform til en vis Grad mere beslægtet med den katholske Kirkes Styrelse end andre og af den Grund med en vis Ret at betegne som særlig katholsk? Eller, anderledes udtrykt, er den katholske Kirkes Styrelse ikke f. Eks. udpræget aristokratisk, og er derfor ikke den aristokratiske Regeringsform særlig i Overensstemmelse med Aanden indenfor den katholske Kirke?

Der har været mange, der paastod og med Forkærlighed fremhævede, at den katholske Kirke var Verdens mest aristokratiske Samfund. Dette er sikkert en meget skæv Bedømmelse af den katholske Kirke. Den styres ganske vist af Biskopper, og ganske særlig af Biskoppen i Rom, men — og her ser man ganske Uligheden med al aristokratisk Styremaade — alle, endog de højeste kirkelige Stillinger er tilgængelige for alle, selv Kirkens allerringeste Børn. Der er kun een Grundfordring, et oprigtigt Ønske om at tjene Kirkens Herre, men den kan opfyldes af alle uden Undtagelse, der er besjælede af det Sindelag, der burde bo i alle Kirkens Børn. Hvor mange Biskopper og Paver er ikke udgaaet fra de allerfattigste Hjem, ja de tolv Apostle selv var jo, verdslig talt, ganske udannede og tarvelige Mennesker.

Men er den katholske Kirke da et demokratisk Samfund, siden dens Betegnelse som aristokratisk saa bestemt

maa afvises? Hvis man ved et demokratisk Samfund forstaar et saadant, hvor Afgørelsen af alle Spørgsmaal altid ligger i Flertallets Haand, maa vort andet Spørgsmaal ogsaa besvares med et bestemt Nej. I intet andet Samfund tages ganske vist saa meget Hensyn, ikke alene til Flertallets, men til alle undergivnes Ønske og Tarv som i den katholske Kirke; men Afgørelsen er hverken lagt i et Flertals eller et Mindretals Hænder, men i det kirkelige Styreembedes.

Hvis man derfor spørger, om den katholske Kirke er et aristokratisk eller et demokratisk Samfund, er der kun eet korrekt Svar herpaa: Den er ikke nogen af Delene. Kirkens Styrelse kan ikke sammenlignes med noget andet jordisk Samfunds Styrelse. Trods visse Ligheder med et monarkisk Samfund frembyder Kirken alligevel saa store Uligheder med dette, at den heller ikke med Rette kan betegnes som et saadant.

Grunden hertil er, at ikke alene Kirken, men ogsaa Kirkens Styrelse er ovenfra, er guddommelig. Selvfølgelig har den historiske Udvikling bragt mange Ting frem, som ikke oprindelig var til Stede; men selve Grundprincippet er fra Kristus, at hans troende skulde vejledes og styres af dem, som han selv havde kaldet og udstyret med den Helligaands fulde Naade. Er dette Tilfældet — og Evangeliets Beretning lader sig ikke forstaa anderledes — kunde der i Fremtiden heller ikke være andre Ledere end de, som direkte eller gennem Mellemlid var sendt af de første. Altsaa kan Styremaaden i den katholske Kirke ikke betegnes med noget Navn, vi har hentet fra noget andet jordisk Samfund. I den katholske Kirke styrer alene den, som er udsendt af den, der havde Myndigheden til at sende. Som man ser, er det et helt andet Princip, der raader her, end i alle andre Samfund; men det er det samme, vor Frelser selv udtalte, da han sagde: »Som Faderen har udsendt mig, udsender jeg ogsaa eder.« (Joh. 20,21.)

N. H.

Lidt gammelt og nyt fra Odense.

Efter *Odense Avis* skal vi her gengive — med en enkelt lille Tilføjelse — efterfølgende historiske Overblik over Odenses kirkelige Fortid og Nutid. Ogsaa Tegningen er velvilligt overladt Ugebladet af Redaktionen.

Faa Byer har saa mange Minder om Katholikkernes Stortid som Odense. Kirker og Klosterbygninger, Pladser og Gader bærer Navne fra hin Tid, og over alt andet straalder Knud den Helliges Navn, det Navn, som mere end noget andet har gjort Odense navn-



kundig Verden over og skabt Byen en rig Udvikling i Middelalderen.

Hedenskabet havde et kraftigt Tag i Fyen, hvor Odins Helligdom stod, og hvor flere berømte Høvdinge, saaledes Palnatoke, stampede imod den nye Tro.

Den fynske Bispestol fik sine Privilegier i Aaret 987,

men selvfølgelig var der før den Tid Kristne paa Øen, ja, ifølge Mathias Parises Vidnesbyrd blev St. Albans Helgenben allerede 878 overført hertil fra England og under Kristenfølgelserne 916 atter bragt tilbage dertil for endnu engang 938 at gøre Rejsen til Odense. Endnu den Dag i Dag strides de Lærde om, hvorvidt det er St. Albans eller Benedikts Ben, der ligger i det andet Helgenskrin i St. Knuds Kirkes Krypt.

Hvorom alting er — det er nu ca. 1000 Aar, siden Fyen kristnedes. 970 udnævntes den første Biskop i Odense, og allerede da havde Byen sin første Kirke — Vor Frue.

Siden byggede Katholikkerne, som i de kommende Aarhundreder helt erobrede Fyen, Kirke ved Kirke, Hospitaler og Klostre — kort sagt, Byen fik en ny stor Blomstring, og denne vedblev lige til Reformationen.

Katholikkerne forsvandt derefter mere og mere fra Byen, og først i forrige Aarhundrede begyndte der atter at danne sig en katholsk Menighed. Endnu i 1864, da nuværende katholsk Biskop v. Euch var paa Vej til sit nye Embede som Præst i Fredericia og gjorde et kort Ophold i Odense, vandrede han, som han fortæller, rundt i Gaderne, ensom og ukendt, og uden selv at kende en eneste Katholik.

Snart begyndte han en Missionsgerning her. Den første Messe læste han i et gammelt Atelier paa Nørregade, og her blev man, indtil der var dannet en Menighed, som kunde rykke ind i den gamle Bygning ved Frøkenklosteret — den, man ser paa ovenstaaende Billede. I denne uanselige, men ganske stilfulde lille Bygning havde Odense katholske Menighed saa til Huse fra 1870—1906.

I 1908 byggedes den nye Kirke — St. Alban — hvis slanke Spir vel ikke fordunkler St. Knuds Kirkes massive Taarn, men dog stræber op midt i Byens Profil og vidner om, at den katholske Kirke atter har faaet sin faste Borg i St. Knuds gamle By.

Nogle af Messens Bønner berigede med Aflad.

Ved et nyt Dekret fra det hellige Officium tilstaar Benedikt XV 300 Dages Aflad, saa ofte som (*toties quoties*) man beder den Bøn, der i Messens Kanon følger umiddelbart efter *Pater noster*, nemlig *Libera nos. . .* med Tilføjelse

af Paakaldelserne *Pax Domini sit semper vobiscum* og *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem*. Som man vil lægge Mærke til, er det Bønnerne om Fred, det her gælder. Dekretet paalægger at benytte enten det latinske Sprog eller en ordret Oversættelse, saaledes som vi har den i vor Messebog. En fuldkommen Allad paa de vanlige Betingelser kan vindes een Gang om Maaneden, naar man daglig i det mindste een Gang har bedet, som ovenfor anført.

Dette Dekret vil for den opmærksomme Iagttagere være et nyt Bevis for de Sandheder, som baade *L. St. Ch.* og *N. H.* i sidste Nummer af Ugebladet har fremdraget. Messens Bønner er en saadan Guldgrube, at den, der vil stige ned i dens Dybder, *toties quoties* vil finde nye Rigdomme. I Øjeblikkene før Kommunionen kan Sjælen undertiden være saa overvældet af Guds Storhed, at den staar som et maalløst Spædbarn (*infans*) overfor ham, som den skal modtage; alle smukt tilrettelagte Kommuniionsandagter bliver klangløse og værdiløse — hvilken uforgængelig Skat er da ikke Kanons korte, lødige Bønner: *Hæc commixtio et consecratio etc.* (Denne Blanding og Indvielse af vor Herres Jesu Christi Legeme og Blod tjene os, som nyder det, til det evige Liv. Amen), *Domine Jesu Christe etc.* (Herre Jesus Christus, du, som]har sagt til dine Apostle o. s. v.) — hvor]gør den ikke vor Kommunion katolsk o: almindelig! — *Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi etc.* (Herre Jesus Christus, den levende Guds Søn o. s. v.) og endelig *Perceptio corporis tui, Domine Jesu Christe etc.* (Herre Jesus Christus, lad Modtagelsen af dit Legeme o. s. v.).

Anser Kirken disse Forberedelseshønner for at rumme alt, hvad dens Præster behøver i de højhellige Øjeblikke, saa skulde vi Lægfolk vel ogsaa i dem kunne finde, hvad vi trænger til. Lad os høre op med at forkæle vore Sjæle ved at hyde dem Andagtsbøger, der i Forhold til Messens egne Ord ofte virker som sød Kage til sundt og kraftigt Brød. Ære være Rosenkransen tusindfold! — men hver Ting til sin Tid.

Tertiar.

Et Halvhundredears Jubilæum

Som sikkert kun faa af Ugebladets Læsere ved, var det i September Maaned for 50 Aar siden, at alle danske Katholikkers Hovedkirke, St. Ansgars Kirke i København, modtog sin højtidelige Konsekration. Ugebladet, som dengang hed *Katholsk Kirketidende* — et Navn, enkelte ældre endnu kan høres bruge — bragte en lang Beskrivelse af de bevægede Dage. Da saa gammel en Aargang af Ugebladet utvivlsomt kun er i yderst faas Hænder, kan det ikke nytte at henvise Læserne til Nr. 21 og 22 i 1865, men det vil være bedre paa Grundlag af den gamle Beretning i Dag at bringe en lille Jubilæums- og Mindeartikel.



PAULUS MELCHERS,

Biskop af Osnabrück, senere Erkebiskop af Köln og Kardinal,
et af de berømteste Ofre for den preussiske Kulturkamp.

I Aaret 1865 fejredes 1000-Aars Dagen for den hellige Ansgars Død, og det Aar fandt man særlig passende til Indvielsen af Sct. Ansgarii Kirke. Grunden til, at Jubelfesten for den københavnske Menigheds Vedkommende blev forlagt fra den historiske Dag, d. 3. Februar, til den 9. Sept. — Helgenens Kanonisations- og Skriinlæggelsesdag — er allerede bekendt. Det var, fordi den ifjor Sommer paabegyndte Dekoration af Ansgarii Kirkens Apsis eller Chorniche ikke kunde fuldføres inden denne Tid.

Først i August d. A. fuldendte Kunstmaler Jos. Settegast dette smukke Arbejde. Malerierne er udførte med den i den nyere Tid opfundne Olie-Fresco paa Steengrund, der i Skønhed fuldkommen ligner og i Varighed endog overgaar Kalk-Fresco.

Saaledes havde Sct. Ansgarii Kirke da prydet sig værdig til den forestaaende sjældne Højtid; Højalteret var desuden bleven ombygget til et Stenalter efter ældgammel kirkelig Forskrift (altare fixum) med en stor Alterplade af hvid Marmor; fromme Hænder havde forvandlet Ansgarius-Alteret til en virkelig Løvhytte og prydet denne med rige Blomsterkranse; ovenover Altertavlen var der anbragt Billedet af en Kirke, dannet af lutter Egeblade, og det af et Egetræ i Jægersborg Dyrehauge, der efter Sagkyndiges Skøn stammer fra Sct. Ansgars Tid, ja allerede er over 1000 Aar gammelt. Ogsaa de øvrige Dele af Helligdommen var smagfuldt prydede med Kranse af Grønt og Blomster.

Torsdagen d. 7. Sept. var som Vigilie til Kirkens Consecrationsfest ifølge Forskrift almindelig Fastedag for hele Menigheden. Samme Dags Form. Kl. 8 indtraf vor Overhyrde, den Apostoliske Provikar og Biskop af Osnabrück, Paulus, hertil med Dampskibet »Ørnen« fra Fredericia. Da Højstsamme udtrykkelig havde frabedet sig den officielle Modtagelse, blev han ved sin Ankomst kun budt velkommen af Kirkens verdslige Forstandere og en Deputation af Ansgariusforeningen og kørte straks til Josephsøstrenes Huskapel for her at frembære det h. Offer; Kapellet var opfyldt af Andægtige, og Skolebørnene ledsagede den h. Handling med Sang. Paa Hr. Pastor Grüders Indbydelse var ogsaa flere fremmede Gejstlige allerede ankomne, af hvilke vi her nævne de højjærværdige Herrer: Pater Zurstrassen, Seminar-Regens Kohues, Gymnasialdirektør Höting, Vikar Jurzick, Capellan Frölke, senere ogsaa Pastor von Euch.

Fredagen den 8de Septbr. Form. Kl. 7 begyndte de i den biskoppelige Ritualbog (Pontificale Romanum) foreskrevne Ceremonier og Bønner for Kirkens Consecration, som alle udførtes strengt og nøjagtigt efter den kirkelige Forskrift.

Efter selve Kirkebygningens og Højalterets Consecration

blev ogsaa de nye Malerier højtideligt indviede af Biskoppen og bestænkedes med Vievand. Derpaa fejrede Overhyrden, assisteret af tre Præster, første Gang det h. Offer paa det nyconsecrerede Højalter. Under Pontificalmessen, nemlig efter Evangeliet, holdt Hr. Kapellan, Dr. Niehaus en smuk og begejstret Prædiken over Teksten: »Ære være Gud i det Høje, og Fred paa Jorden for de Mennesker, der have en god Villie«, idet han meget træffende skildrede det nye consecrerede Gudshus, 1. som et Ærestempel for Gud, 2. som en Fredens og Velsignelsens Bolig for Menneskene. Da Biskoppen efter endt Pontificalmesse og kort Taksigelsesbøn forlod Kirken, var Klokken omtrent 12¹/₂.

Det ny Højalter er blevet særlig indviet til »Jesu guddommelige Hjerte« og helliges Sammes særegne Dyrkelse. Medens vi i Kirkens Sidealtre have eet Maria-Altar og eet Ansgarius-Altar, er Højalteret nu blevet til et »Jesu Hjertes Altar«.

En anden Forrettighed, som ifølge kirkelig Forskrift knytter sig til den højtidelige Consecration af et Gudshus, er, at den ved dette ansatte Gejstlighed ikke blot fra selve Consecrationens Dag af og igennem hele Octaven maatte læse det særlige kirkelige Officium med Messe til Erindring om den fuldbyrdede h. Handling (Officium dedicationis ecclesie), men at dennes aarlige Mindedag fra nu af ogsaa bliver en af de fornemste kirkelige Hovedfester for hele Menigheden. Af Hensyn til, at selve den historiske Consecrationsdag, den 8. Septbr. — Mariæ Fødselsfest — ikke godt vilde egne sig til den aarlige Mindehøjtid, har Biskoppen bestemt, at den fjerde Søndag i September Maaned skal fejres som den aarlige Kirkeindvielsesfest af den til Sanct Ansgarii Kirke hørende Menighed.

Løverdagen d. 9. September — Aarsdagen for den højtidelige Skriinlæggelse af den h. Ansgars jordiske Levinger i Bremen A. 865 — sporedes der allerede i de tidlige Morgentimer fra Kl. 6—9 et usædvanligt Liv i Sct. Ansgarii Kirke, idet der næsten hver halve Time blev læst en stille h. Messe af en af de Herrer Gejstlige, og i hver h. Messe var der ogsaa altid flere eller færre Kommuni-

kanter. Kort før Kl. 10 opstillede Processionen sig foran Præstehuset: en Ministrant med Korset i Spidsen, derefter den første Afdeling af 30 hvidklædte Piger af Klosterskolen med to Josephsøstre i deres Ordensdragt, derpaa den anden Afdeling af 34 hvidklædte Piger af Kirkeskolen med deres Lærerinde, efter disse henved 70 Drengbørn af Kirkeskolen med deres Lærer; de tre Afdelinger adskiltes ved to store Processionsfaner, der bleve baarne af to Herrer af Ansgariusforeningens Forstanderskab; efter Børnekoret fulgte



St. Ansgars Kirke i forrige Aarhundredes Midte.

samtlige Gejstlige i Kordragt, Altertjenere, de to Leviter, Diakonen og Subdiakonen: Diakonen bar paa en Alterpude Skrinet med den h. Ansgar's Reliquie; saa kom den assisterende Præst i Chorkaabe og tilsidst den højærværdige Biskop i den violette Prælatdragt med Rochet, Stola og Biret, ledsaget af sin Huskapellan. Dertil sluttede sig Kirkens verdslige Forstandere og flere Herrer af Ansgarius- og Vincentsforeningen. I denne Følgerække drog Processionen i den smukkeste Orden, under Afsyngelse af Festsalmen til Dagens Helgen, over Kirkens Gaardsplads og igennem Hovedporten ind i den med Andægtige opfyldte

Kirke og bevægede sig igennem Midtergangen og den nordre Sidegang hen til det festlig smykkede og herlig belyste Ansgarius-Alter; her nedlagdes Reliquien paa en lille Forhøjning over Alterbordet og incenseredes af Biskoppen — det kirkelige Symbol paa ærefrygtsfuld Hylding og Bønnens Samfund med de Hellige i Himmelen. Imedens Biskoppen derpaa foran Højalteret forrettede sin Forberedelse til den h. Messe, gjorde Hr. Pastor Grüder den forsamlede Menighed den glædelige Meddelelse, at Overhyrden herved skænkede til denne nyconsecrerede Kirke den paa Alteret nedlagte Reliquie af Danmarks store Apostel, hvilken Højsamme selv havde overført hertil fra Bremen, og fra nu af skulde forblive udstillet paa Alteret hele Jubel-Octaven over, for at Alle kunde glæde sig ved Synet af dette dyrebare Underpant paa vort levende Samfund med den h. Ansgar og paa hans særdeles kærlige Forbøn for os. En højtidelig Bøn afsluttede denne smukke og værdige Indledning til Festen.

Efter Reliquiens Hylding opløste Processionen sig, og Sangerchoret istemte et af Kirkens unge Organist, Hr. Eisinger, componeret firestemmig »Ecce sacerdos magnus«, medens Biskoppen iførte sig Pontifikalklædningen. Den nu paafølgende h. Offerhandling ledsagedes under Orgel-Accompagnement af en firestemmig latinsk Messe, som med stor Præcision blev udført af den i December f. A. stiftede katholske Sangforening »Gregoriana« samt Skolebørnene under den duelige Syngelærer Hr. Michaelsens Ledelse.

Selve Pontifikalmessen fejredes iøvrigt naturligvis efter almindelig kirkelig Ritus. Da det første Evangelium var sunget, forlod den Højærværdigste Biskop Thronen; prydet med Mitra og Stav, traadte han hen til Chordøren og holdt herfra Festprædikenen med sand apostolisk Kraft og Værdighed og en vindende Hjertelighed. I Anledningen tilkjendegav Overhyrden ogsaa sin Beklagelse over, at han ikke var istand til at tale i sine Tilhøreres eget Modersmaal. I korte Træk skildrede den høje Taler derpaa den h. Ansgar's — hans Forgængers — fromme Levnet og storartede Virksomhed, berørte med gribende Ord den Omstændighed, at det var bleven ham forundt, at overføre hertil en Reliquie af denne ærværdige Apostel, en Del

nemlig af hans Arm, der har døbt saa mange af vore hedenske Forfædre, der saa ofte har holdt Herrens h. Legeme i sin Haand og uddelt Samme til Tusinder, af den Arm, der har uddelt saa mange Almisser, og ved hvis blotte Berørelse saa mange Syge ere blevne helbredede, af den Arm, der saa kraftig og værdig har ført Hyrdestaven, lyst Velsignelse over hele Nationer, utrættelig har arbejdet og skrevet til Guds Forherligelse og Sjælenes Frelse, af den Arm, der saa ofte har løftet sig til Bøn o. s. v.

Under den h. Handling meddelte Overhyrden den h. Kommunion til talrige Troende. Efterat til Slutning den sacramentalske Velsignelse var lyst og Biskoppen havde holdt Takkebøn, blev Højsamme atter i Procession ledsaget ud af Kirken. Hvad der især ogsaa hidrog til at hæve denne festlige Aabningshøjtid, var at samtlige Herrer Gejstlige, som ikke fungerede ved Alteret, bivaanede Pontifikalmessen som i Chor med Rochet og Biret. — Paa denne første Højtidsdags Aften Kl. 8 afholdtes, i Biskoppens Overværelse, festlig Andagt for det Allerhelligste. Under denne aabnede den i Aarhundreder første indfødte danske Præst, Hr. Vikar Jurzick (for Tiden ansat ved Sct. Olafskirke i Christiania), Rækken af de egentlige Jubelprædikener, og udviklede i denne første Tale klart og bestemt den logiske Plan, efter hvilken alle øvrige Prædikener skulde holdes og virkelig holdtes.

Søndagen d. 10. Sept. holdt Overhyrden Kl. 9 en stille h. Messe under Ledsagelse af Psalmesang og Orgelspil, og meddelte efter den Confirmationens Sacrament til nogle og fyrretyve Voksne og et Par Børn. Før den h. Messe henvendte en af de Herrer Gejstlige en kort og hjertelig Formaning til Confirmanderne, og efter den h. Handling holdt den høje Celebrant selv en fyndig og opløftende Tale, hvori han ret levende beskrev den farlige og hede Kamp, Confirmanderne vilde have at stride mod vor Frelsens Fjender, og opmuntrede dem til, fra nu af samvittighedsfuldt at bruge de sejrige Vaaben, som den Helligaand nu ogsaa havde givet dem ihænde ved det nys modtagne Sacrament. Den højtidelige Velsignelse med det Højværdigste Gode sluttede denne kirkelige Handling henved Kl. 11¹/₂.

Som man seer, Overhyrden havde sandelig ingen Hvilelage under sit Ophold iblandt os, især naar man dertil betænker, at han i den ikke af nogen offentlig Funktion optagne Tid endnu foretog den kirkelig foreskrevne Visitation af St. Josephsøstrenes hervær. Ordenshus, besøgte baade disses og Kirkeskolens forskellige Klasser og lod Eleverne overhøre i sin Nærværelse, aflagde Besøg hos Deres Excellencer Premierministeren og Kultusministeren samt Overhofmarskalken — Deres Majestæter var desværre fraværende paa en Rundrejse i Jylland — hos Stadens const. Overpræsident og nogle Medlemmer af det diplomatiske Korps; han tog ogsaa det Sted i Øjesyn, som Sct. Ansgarii Kirkens Forstanderskab for kort siden har købt paa Hjørnet af Ny Kongensgade og Philosophgangen. Desuden var den høje Gæst tilgængelig for Alle, baade Høje og Lave, der ønskede at tale med ham, og, saavidt vides, blev den lette Adgang til Overhyrden ogsaa trolig benyttet af ret Mange! Til almindelig Beklagelse kunde Højsamme, formedelst flere vigtige Forretninger, der fordrede hans personlige Nærværelse, ikke blive hele Oktaven over, men tiltraadte allerede Tirsdag Efterm. d. 12. Sept. sin Tilbagerejse. Baade ved Kirken og ved Toldboden havde der indfundet sig en Del Troende, for at bringe deres højagtede Overhyrde en kærlig Afskedshilsen, og til Gengæld derfor endnu engang af ham at erholde den biskoppelige Velsignelse.

— Saa vidt det gamle Ugeblads Beretning, der er forfattet af ovennævnte Pastor Jurzick, af hvem vi snart skal bringe en Levnedsskildring. Jubilæet fejres ved et *Te Deum* under Basunledsagelse paa Søndag Aften, ligesom den forbedrede elektriske Belysning da for første Gang vil være tændt.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 11te katholske Rundskuedag, der fandt Sted Søndag den 19de September, var, i høj Grad vellykket. Kl. 10¹/₂ samledes Deltagerne, ialt 27 Personer, i Mariahjemmet, hvor Lensbaronesse Stampe-Charisius modtog dem og efter et kort, men særdeles instruktivt Fore-

drag om Hjemmets Maal og Arbejdsmetode viste rundt i det store og moderne indrettede Kompleks. Alt, fra Pensionatsværelserne til Køkken og Kælder, blev forevist, og alle Deltagerne trakteredes med Vin, Sodavand og Kage. Stærkest fæstner Mindet sig maaske til Kapellet med de pragtfulde, farvede Glasruder. Til sidst gav Baronessen Deltagerne Lejlighed til at se hendes fine og stilfulde Privatbolig. Med Sporvogn kørte man derpaa ud til St. Josefs-søstrenes nye Skole paa Østerbrogade. Efter at den glimrende, moderne indrettede Skole var beset, tog man med Sporvogn ud ad Strandvejen til »Helgoland«, hvor man under de hyggeligste Former indtog den medbragte Mad. Styrkede og oplivede gik man nu til næste Punkt paa Dagsordenen, St. Josephs Dal. M. Genéviève viste Gæsterne rundt med den største Elskværdighed, og under Besøget i Kirken bad man en fælles Bøn for den syge M. Susanne. Endelig sluttede den vellykkede Dag paa St. Andreas Kollegiet, hvor Hr. Pastor Evers forestod den store og interessante Omvisning. Efter Andagten i St. Andreas Kirke skiltes man med en Følelse af at have tilbragt en særdeles lærerig og behagelig Dag og sendte en Tanke til alle dem, der med Imødekommenhed og Elskværdighed havde beriget en med saa mange smukke og interessante Indtryk. En særlig Tak skylder man Hr. Johnsen, der som Leder af Rundskuedagen gjorde sit til, at alt forløb paa en saa formfuld og behagelig Maade. I højeste Grad glædeligt var det at se, at Provinserne nu endelig ogsaa har faaet Øjet op for, hvor brilliant en Institution Rundskuedagen er. Hele fire Deltagere havde nemlig trodset den lange Vej for at deltage i Turen, og de har sikkert ikke angret det.

— St. Ansgars Kirkekor foretog Søndag d. 19. ds. i det mest straalende Solskin en smuk Tur til Lyngby og Ørholm med Hr. Organist Hammermüller til Leder. Ogsaa Hr. Pastor v. d. Kettenburg deltog i Turen. Undervejs blev Deltagerne fotograferet af Hr. Havnefoged Nielsen. Om Aftenen var Koret samlet til Festmaaltid i Studenterforeningens stilfulde Lokaler ved et med Sommerens smukke Blomster rigt smykket Bord. Ved den derpaa med Kor og Solosang vekslede Koncertafdeling var det navnlig en Nydelse at høre Frøken E. Andersen fra Madrigalkoret med sin lyse og ungdommelige Stemme, med musikalsk Foredrag og dramatisk Sans synge nogle Sange af Bechgaard, Fr. Rung o fl. til Flygelledsagelse. Ved Punchegildet vekslede Taler og Sange. Navnlig karakteriserede Hr. Hammermüller i en Tale Sangkoret ikke alene som Kirkekor, men ogsaa dets Stilling i det københavnske Musikliv, hvor det jo saa ofte havde assisteret ved Professor Angul Hammerich's Foredrag paa Universitetet, i kgl. Old-

skriftselskab, Studenterhjemmet og sidst for en fremragende Kreds i »internationalt Musikselskab« og derved faaet en særlig Position her i København. Et af Krets Medlemmer havde skrevet en smuk Sang, som forhøjede den fornøjelige Stemning, der havde hersket hele Dagen.

Tyskland. Mgr. Dalbor, om hvis Udnævnelse til Ærkebiskop i Gnesen-Posen Ugebladet for længst har bragt Meddelelse, blev Tirsdag den 21. Septbr. bispeviet i Posen af Kardinal-Ærkebiskop Felix von Hartmann af Köln, assisteret af Biskopperne Bertram og Rosentreter. Hans Hjælpebiskop, Dr. Jedzink, blev ogsaa samme Dag bispeviet.

— Sidste Nummer af *Acta Apostolicæ Sedis* indeholder et Brev fra Benedikt XV til Mgr. *Frühwirth*, O. P., den pavelige Nuntius i München, i Anledning af dennes 70 Aars Fødselsdag. Paven udtaler her sin højeste Tilfredshed med Mgr. Frühwirths Virksomhed i de Aar, han var General for Dominikanerordenen, saavel som efter hans Udnævnelse til Nuntius.

Østerrig. (Ungarn.) Kardinal Vaszary, forhen Ærkebiskop af Graz og Primat af Ungarn, er efter længere Tids Svagelighed afgaaet ved Døden i en Alder af 83 Aar. Claudius Emmanuel Vaszary var født i Keszthely i Ungarn den 12. Februar 1832. Efter i 1855 at være viet til Præst traadte han ind i Benediktinerordenen. Han vandt snart sine overordnedes Opmærksomhed ved sin Arbejdslyst og sin fremragende arkæologiske Dygtighed. I 1885 blev han Ærkeabbed for et af de vigtigste Benediktinerklostre i Ungarn. Pave Leo XIII udnævnte ham i 1891 til Ærkebiskop af Graz og i 1893 til Kardinal. Den afdøde var Medlem af Concilie-, Ritus- og Indeks-Kongregationerne. For fem Aar siden nødte hans svage Helbred ham til at nedlægge sit Embede som Ærkebiskop, hvorpaa han trak sig tilbage til et Benediktinerkloster.

Schweiz. Paven har udnævnt Mgr. *Schmid de Grunck*, Biskop af Coire, til Apostolisk Administrator for Stiftet Lausanne og Geneve, hvilket Embede var bleven ledigt ved Mgr. Bovets Død.

Italien. *Civiltà cattolica's* forhenværende Redaktør, Pater *Brandi*, døde i Neapel d. 5te September.

Rom. Atter meldes der herfra om en Kardinals Død, og det atter om en af de mere bekendte. Det er Kardinal Benedetto Lorenzelli, som for nylig efter nogen Tids haabløs Sygdom er afgaaet ved Døden i Firenze. Sin første Stilling havde den afdøde som Professor i Filosofi ved Propaganda-Kollegiet i Rom, samtidig med, at han udførte lignende Lærergerning ved andre Institutioner; saaledes var han 1884—85 Vikar for Kardinal Satolli i Dogmatik ved det romerske Seminarium. Efter derefter at have beklædt

forskellige diplomatiske Poster fik han i 1899 sin vanskeligste Stilling som Apostolisk Nuntius i Paris; det var just da, at Kampen mod de religiøse Ordener begyndte, og Lorenzelli havde mange yderst ubehagelige Opgaver at løse: han forblev her til 1904, da den diplomatiske Forbindelse mellem Rom og Frankrig afbrødes. I 1907 udnævnte Pius X ham til Kardinal. Han var Medlem af Indeks-, Propaganda- og Studie-Kongregationen. Ogsaa som filosofisk Forfatter havde Kardinal Lorenzelli et godt Navn.

— Trods forskellige Rygter kan man ikke foreløbig vente Afholdelse af noget Konsistorium til Udnævnelse af nye Kardinaler. Herpaa tyder bl. a. den Omstændighed, at to af de suburbane Bispestole, der altid skal være besatte med Kardinal-Biskopper (ikke Kardinal-Præster), foreløbig er overdraget til Administratorer, Bispedømmet Albano til Ærkebiskop Caron og Ostia til Mgr. Quadrini. Ved det sidste Konsistorium i Maj 1914 udnævnte Pius X 13 nye Kardinaler, og Kardinal-Kollegiet talte da 66 Medlemmer, hvoraf 34 var Italienerne. Siden da er følgende Kardinaler afgaaet ved Døden: Lugari, Ferrata, Cavallari, Dubillard, di Pietro, Tecchi, Agliardi, Vanutelli, Vaszary og Lorenzelli. Der findes altsaa for Øjeblikket kun 56 Kardinaler, af hvilke blot 26 er Italienerne, 30 Udlændinge, et Forhold, der vistnok ikke findes nogen Parallel til, siden Paverne var landflygtige i Avignon.

— Paa Marias Fødsels Fest bispeviedes i Franciskanernes Kirke, St. Antonio, Pater *Pacifico Monza*, som fra 1:11 indtil sidste Generalkapitel har beklædt Stillingen som Franciskanernes (*Minori Osservante*) Ordensgeneral. Vielsen foretoges af Kardinal Falconio, der selv er en Franciskanerpater. Som assisterende Bisper fungerede Konsistorial-Assessor, Mgr. Boggiani, og Bispen af Cunes, Mgr. Moriondo; begge de sidstnævnte er Dominikanerpatre. Biskop Monza har ydmygt, men forgæves søgt at undgaa Ophøjelsen til Bispeværdigheden: den Hellige Fader vilde ikke fritage ham. Hans Titel er Biskop af Troja.

Asien. (Kina.) Iblandt de sidste Omvendelser til den katholske Tro nævnes D'Hrr. *Maliang* og *Lou-tseng-ziang*, som begge beklæder fremragende Stillinger i den nye kinesiske Republik. Lou-tseng-ziang er Udenrigsminister og Maliang er Formand for det Udvalg, der skal affatte den nye Konstitution; han var forhen Præsident for Nankings lovgivende Forsamling.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Maanedsmøde i Salen** Mandag den 27. ds. Kl. 8^{1/2}. Flv. Skuespiller Hr. *Pless-Schmidt* vil oplæse udvalgte Stykker af J. Jørgensen og Selma Lagerløf. **Enhver** katholsk ung Mand er velkommen til dette Møde.

Til Præsterne i Polakdistrikterne.

Der kommer i disse Dage her til København en Mængde polske Piger, som vil hjem til deres Fædreland, Østerrig. Saa vidt det er muligt, bedes de Herrer Præster nøje paase, 1) at enhver, der rejser, har sin Arbejdsbog i den fuldkomneste Orden, og 2), at enhver medbringer sit Fotografi, paategnet med Navn og attesteret af Præsten paa vedkommendes hidtidige Opholdssted. Er disse to Betingelser ikke opfyldt, bedes der baade de polske Piger og adskillige andre en Mængde ekstra Vanskeligheder. Ved Ankomsten til København maa Henvendelse ske til det østerrigske Gesandtskab (ikke Konsulatet).

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe paa Kirkevielsesfesten den 26de Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 8 Aften Festandagt med Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 4—5 Fidelitas, Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Maria-kongregationen for Mænd.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 1ste Okt. til de aftalte Tider.

Den katolske Højskole.

Foreløbig Plan for

Oktober—November—December 1915.

- | | | |
|-----------|--|--|
| 5. Oktbr. | <i>P. Ansgar Meyer</i> : Kirkens Frihed. | (Nr. 37 og 36). |
| 12. — | Baronesse <i>E. Rosenørn-Lehn</i> : St. Francisci 3die Orden. | (Nr. 15 og 4). |
| 19. — | <i>P. F. Esser</i> : Maria den Katholske. | (Nr. 54 og 11). |
| 26. — | Dr. phil. <i>Johs. Lindbæk</i> : De danske Franciskanere. | (Nr. 89 og 49). |
| 2. Novbr. | } Lærer <i>Joh. Johnsen</i> : Af Danmarks Bispesaga IV: | |
| | | 1) Kirkefred og Kirkekamp. |
| 9. — | } 2) Ærkebiskop <i>Jakob Erlandsen</i> . | (Nr. 62 og 60). |
| | | |
| 16. — | Grevinde <i>J. Ledochowska</i> : Polen (paa Svensk). | (Nr. 51). |
| 23. — | Organist <i>Hammermüller</i> : Folkelig Kirkemusik (med Kor). | (Nr. 4 og 2). |
| 30. — | Baronesse <i>E. Rosenørn Lehn</i> : Journalistiken i Kirkens Tjeneste. | (Nr. 65 og 28). |
| 7. Decbr. | } Magister <i>M. Hansen</i> : Den h. Birgitta og hendes Datter I. | (Nr. 32 og 37). |
| 14. — | | — Den h. Birgitta og hendes Datter II. |

Samtlige Foredrag holdes Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes; de ved ovenstaaende Foredrag Sangnumre synges.

Alle er velkomne.

Adgang til et enkelt Foredrag koster 10 Øre; Kort til samtlige Foredrag à 1 Kr. faas i Katholsk Bogsalg og Mødeafterne ved Indgangen.

Jesu Hjerter Andagt afholdes den 1. Oktober i alle Kirker og Kapeller.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over Maanederne Oktober—November og Januar—April og finder Sted i St. Knuds Skole, Stenosgade 4 B.

Aftenskolen er kun for unge Piger; dog danner Korskolen en Undtagelse, idet unge Mænd ogsaa kan deltage i denne Del af Undervisningen.

Betalingen erlægges den første Undervisningsaften ved hver Termins Begyndelse og er Kr. 2,50 pr. Fag. Den samlede Betaling for hele Vinteren bliver altsaa 5 Kr. pr. Fag.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katolske Elever.

Indmeldelse sker mellem Kl. 1 og 4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Eleverne anmodes venligst om at indmelde sig paa Menighedskontoret, altsaa ikke vente til den første Undervisningsaften, da megen Tidsspilde derved undgaas.

Undervisningsplan:

Tirsdag. 7—8 Fransk B.

Onsdag. 7—8 Fransk 2. 7—8 Stenografi. 8—9 Engelsk B. 9—10 Engelsk 2.

Torsdag. 8¹/₂—10 Korskolen.

Fredag. 7—8 Fransk 3. 8—10 Haandgerning. (Kunstbroderi, Hedebo- og Hardangersyning (fransk og engelsk Syning))

Lørdag. 7—8 Engelsk Konversation (ved indfødt engelsk Dame Kr. 5 pr. Termin).

Aarhus. Aftenunderholdning Søndag den 26. og Mandag den 27. Sept. Kl. 8. »Frem« opfører Tordenskjold i Dynekilen, Skuespil i 3 Akter. Billetter faas ved Indgangen til Salen.

Onsdag den 29. September har **Birgittaforeningen** Forsamlingsaften i St. Josefs Kirkes Præstegaard. Hr. Pastor Hillebrand taler. Derefter Filmen: Jeanne d'Arc, Jomfruen af Orleans. Søndag den 3. Oktober Fælleskommunion i St. Josefs Kirke Kl. 6¹/₂.

Unio. I Vintersæsonen afholdes Møde hver 1ste og 3die Fredag i Maaneden i Frederiksberg Allé 11.

Aabningsmøde (en lille Dans) Fredag d. 1. Oktober.

Den eukaristiske Sektion af begge Mariakongregationer holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag den 1ste Oktober Kl. 6.

Gartner-Elev.

Et ungt Menneske, der har været ved Faget et Par Aar og under en ældres Vejledning kan paatage sig Pasning af Huse og Bænke og hjælpe til i Haven, kan med det samme faa Plads i en Villa paa Strandvejen. Begyndelsesløn 15 Kr. maanedlig foruden fri Bolig og Kost fra Herskabets Køkken. Man henvende sig til Gartner Viggo Hansen, Lindegaardsvej 36 A, Charlottenlund. Træffes sikkert efter Kl. 5 Eft.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Oktober.

»Børnenes Sjæle.«

Maanedens Værnehelgen: Ærkeengelen Rafael (24. Oktbr.).

Kirkelig Kalender.

26. Sept.	18. Søndag eft. Pintse. (I konsekreerede Kirker: <i>Kirkevielsesfest.</i>)	3. Okt.	19. Søndag eft. Pintse. Rosenkransfest.
27. —	Mand. Kosmas og Damianus, Martyrer.	4. —	Mand. Franz af Assisi, Bekender.
28. —	Tirsd. Venceslaus, Martyr.	5. —	Tirsd. Placidus og Lidelserfæller, Martyrer.
29. —	Ønsd. Michael, Ærkeengel.	6. —	Ønsd. Bruno, Bekender og Ordensstifter.
30. —	Torsd. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.	7. —	Torsd. Rosenkransfest.
1. Okt.	Fred. Remigius, Biskop og Bekender.	8. —	Fred. Birgitta, Enke og Ordensstifterinde.
2. —	Lørd. Værneenglefest.	9. —	Lørd. Dionysius og Lidelserfæller, Martyrer.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.



Maria- Statuette

Kalipasta.

32 cm,

Kr. 5,00.

Kommunionsandagter til hver Dag i Maanedn. 392 Sider. Sm. indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalg.

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. Kr. 1,25.

Vor Frue Psalter. Ved J—n J—n. 50 Øre.

Peter Lippert: **Hvad er katolsk?** Ved L. G. 25 Øre.

Peter Lippert: **Ene-saliggørende.** Ved L. G. 25 Øre.

Rosenkransbogen ved Niels Hansen. Sm. indb. 35 Øre.

Katolsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Til Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 5. Oktober Kl. 8 Aften

P. Ansgar Meyer: Kirkens Frihed.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 37 og 36 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B,

Adgang 10 Øre. (Adgangskort for 3 Mdr. à 1 Kr. og for 6 Mdr. à 2 Kr. faas i Bogsalget og ved Møderne).

Kollekt for den danske katolske Kirke.

Søndag d. 3. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

K.U.B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen. Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 40.

Søndag den 3. Oktober.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den katolske Tros Lykke. — Den danske katolske Kirkesag. — En sand lille Historie. — Hvor de dog kan —. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Vejle. Frankrig. Rom. Afrika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

275.

Rosenkransbønnen og det menneskelige Liv.

Rosenkransbønnen er en Bøn, under hvilken man fæster sine Tanker paa Betragtningen af de vigtigste Hemmeligheder i vor Frelasers Jesu Christi og hans Moders Liv. Rosenkransbønnen er paa denne Maade en Krans af Roser fra Kirkens Have, en Bøn, underfuld i sin S sammensætning og indre Orden, underfuld i de Frugter, den har frembragt, men tillige ogsaa et underfuldt Forbillede paa det menneskelige Liv.

I Kirkebønnen paa Rosenkransfesten beder Kirken med sine Børn: »Gud, du, hvis enbaarne Søn ved sit Liv, sin Død og sin Opstandelse har vundet os den evige Frelses Løn, giv os, bede vi dig, naar vi overveje disse Hemmeligheder ved den salige Jomfru Marias helligste Rosenkrans, da baade at efterligne, hvad de indeholde, og at opnaa, hvad de forjætte. Ved den samme vor Herre . . .« Vi skal da efterligne, hvad de indeholder, Rosenkransens Hemmeligheder skal være vort Livs Hemmeligheder. — Hvilke Livets Hemmeligheder ligger da saa skjult i Rosenkransen?

Betragt Rosenkransen! Mon ikke allerede dens ydre Billede hentyder til det menneskelige Liv? Fra Korset tager Rosenkransen sin Begyndelse, og Traaden, som forbinder Perlerne med hinanden, vender tilbage til Korset. Først er det Tro, Haab og Kærlighed, som Traaden knyt-

ter til Korset, derefter følger de enkelte Hemmeligheder, indtil Rosenkransens Traad fører tilbage til Korset. —

Er det ikke ligesaa i det menneskelige Liv? Fra Korset tager Livet sit Udspring. Fra hint Kors, som Kirken i Daaben har tegnet paa vor Pande. Med dette Kors blev der indplantet i os de tre guddommelige Dyder: Tro, Haab og Kærlighed, i hvilke hele vort aandelige Liv er rodfæstet. Ligesom ved Rosenkransen den ene Perle efter den anden glider gennem vore Hænder, saaledes hængaar i vort Liv den ene Dag efter den anden, det ene Afsnit efter det andet, indtil Livstraaden vender tilbage til Korset, til det Kors, som engang skal lægges i vore stive Hænder og plantes paa vor Grav. Dagen henruller ustandselig, vore Værker og Gerninger fuldbringes og forsvinder, men en Tanke, en Traad holder dem sammen: Troen, Haabet til Korset og Kærligheden til den korsfæstede.

Trefoldig er Rosenkransens Afsnit og dens Former: glædefuld, smertefuld, herlighedsfuld; den glædefulde, der skildrer Jesu Menneskevordelse, Fødsel og Barndom; den smertefulde, som fortæller os om Jesu Lidelse og Død; den herlighedsfulde, der beretter os om vor Frelsers og hans Moders Forherligelse.

Er det ikke igen denne tredobbelte Livsform, under hvilken vort Liv henrinder? Det begynder ligesom Rosenkransen i den glædefulde Form: Barndommens Glæder, Ungdommens lyse Virken og Stræben med alle dens tillidsfulde Forhaabninger. Ubemærket gaar denne Form over i Kampens og Stridens, i Lidelsens og Ofrets Periode, som først afslutter med Døden. Og en tredie Form: Forherligelse og Forklarelse, Løn og Triumf. Ikke sjælden føler den trofaste Kristen dette allerede her i Livet, men fuldkommen først hinsides Graven, naar Troen er gaaet over til Beskuelse, Haabet til Besiddelse, Kærlighed til Nydelse, naar Korset skal fejre sine Triumfer.

Det er vort Livs Hovedafsnit: Livets Rosenkrans med de hvide Roser i Barndom og Ungdom, med de røde Roser i Manddommens Kamp og Lidelser og med de gule Roser, naar vi skal vinde evig Løn, Evighedens Guld for trofast Livsgerning.

P. Jos. Resch.



Den katholske Tros Lykke.

I Marts 1914 skrev Mgr. *Robert Hugh Benson* i Ugeskriftet *America* under ovenstaaende Titel følgende læseværdige Artikel:

Det er en af Evangeliets Forjættelser, at de, som modtager det og lever efter det, skal faa deres Løn, ikke blot i det evige Liv, men ogsaa i dette Liv, og det en hundredfoldig Løn (Marc. 10,31).

Det er iøjnefaldende, at dette Løfte ikke udelukkende kan gælde timelig Lykke. Det er ikke almindeligt, at den, der træder over til Katholicismen, finder sine Indtægter i synderlig Grad forøgede; man kan ikke paastaa, at katholske Lande kan glæde sig ved større Velstand end protestantiske; tværtimod fremføres ofte det modsatte som et Argument mod den katholske Tros Sandhed — et Raisonnement, der kunde passe i den gamle Pagts Tider, da store Hjorder og Mælk og Honning var umiskendelige Tegn paa Guds Velbehag, men ikke under den nye Pagt, hvor de, der forfølges og sørger og lever i Fattigdom, i ganske særlig Forstand prises salige! Og dog er der ikke Tvivl om, at den enkelte Katholik i sit Sjæleliv er uendelig lykkeligere end Protestanten og saaledes en virkelig Arving til Christi Forjættelser.

Den katholske Glæde er først og fremmest en direkte Følge af Troens Gave. »Troen«, siger St. Paulus, »er en Fortrøstning om de Ting, som haabes, og en fast Forvisning om de Ting, som ikke ses.« (Heb. 11,1). Troen er en virkelig Ejendom; den iler forud for Haabet og omfatter de Ting, hvorimod Kærligheden stræber. »I er kommet til Sions Bjerg og den levende Guds Stad«, siger den samme Apostel i det samme Brev. For dem, som ejer Troen, er Jerusalem ikke en Taagestad, der kan skimtes mellem Skyerne; den er et Rige, der er kommet ned fra Gud i Himmelen, og af hvilket vi allerede er Borgere. Sammenlign hermed den Tro, vi kan finde endog hos den oprigtigste Protestant. For ham er Jerusalem endnu noget fremtidigt; dets jordiske Afbillede ligger stadig i Ruiner, eller dets Tilstand er endnu værre end en Ruins, thi det har aldrig været

samlet til en Enhed eller haft nogen Sammenhæng; aldrig er Christi Løfte blevet opfyldt om den Kirke, der skulde komme, og som Helvedes Porte ikke skulde faa Overhaand over, eller om den Bygning, der, grundfæstet paa Klippen, skulde være mægtig til at modstaa Stormenes og Bølgernes Anfald. Men kan man saa undre sig over, at naar et Menneske saaledes betragter, hvad han anser for Kristendom, at han da bliver fortvivlet i Stedet for forhaabningsfuld, nedtrykt snarere end tillidsfuld?

Fra denne Troens Kilde rinder der for en Katholik Glædesstrømme i Hundredevis. Da det Jerusalem, hvoraf han er en Borger, er i Enhed med sig selv, finder han en Tryghed og Vished, som Protestanten først haaber at finde i Himmelen. Katholikken finder sin Tro stadfæstet og styrket ved den enestaaende Harmoni, i hvilken han selv tager saa aktiv en Del, ja han finder den endog fordoblet, naar han betragter den Enstemmighed, hvormed Sjæle af de mest forskellige Temperamenter og Omstændigheder hele Verden over erklærer deres Tilslutning til den Tro, han selv bekender. For Protestanten raader der alle Vegne Forvirring, og den forbløffende Uenighed om, hvad Kristendom er, gør al Harmoni umulig; hans Trosfællers Uenighed er for ham det mest slaende Argument mod hans Religions guddommelige Oprindelse. Kan man undre sig over, om hans Hjerte somme Tider banker i ængstelig Frygt, om hans dybeste Overbevisning atter og atter ryster i selve sin Grundvold, og om Troens Glæde — eller Glæden over de Dele af Troen, som han besidder — den ene Gang efter den anden overskygges af Frygten for, at det hele maaske er en skøn Drøm. Hvorledes kan Kristus være opstanden? Hvorledes kan den Helligaands Lys udsende et saadant Tusmørke? Hvorledes kan Kristus siges at have besejret Døden og Djævelen, naar der i Christi eget Kongerige stadig væk hersker den selv samme Tvivl og Uenighed, som han kom for at befri Menneskene for?

Og sammenlign den katholske Tro med den protestantiske i en anden Henseende. Mennesket bestaar jo haade af Sjæl og af Legeme. Skønt han er et aandeligt Væsen, kan hans Glæde ikke i denne Verden (forøvrigt heller ikke i den

kommende) være fuldkommen, før Legemets fornuftige, retmæssige Krav er tilfredsstillede. Christus, vor Herre, planlagde derfor det sakramentale System udtrykkelig for at imødekomme denne Menneskets Trang, og idet han saa at sige lod Naaden antage materiel Skikkelse og ganske særlig tilhyder den højeste Form for Forening med sig selv gennem timelige Slør, nærmer han sig Menneskets dobbelte Natur gennem Kanaler, som dette kan opfatte. Sammenlign hermed mange Protestanters Tro: at Legemet ikke er meget mere end en Byrde for Sjælens Fremgang, at Sakramenterne mere er Erindringer om en Fortid end levende og virkekraftig Nutid, og at den jordiske Skønhed af Lyd og Farver ikke er andet end en Hindring for den Sjæl, som søger sin Skaber.

Og endelig besidder Katholikken i Troen paa de helliges Samfund Tilfredsstillelsen af det, som, næst Sjælens Længsel efter Gud, er den dybeste Attraa i hans Natur: en aaben og tilladt Adgang til Samfund med de salige Aander. For Katholikken er Døden kun en Adskillelse paa vor Side, aldrig paa de helliges. Han ved, at Maria med moderlige Øjne ser ned paa endog de mest elendige af Evas Børn, at Syndere, som gennem Bod har naaet til Hellighed, med deres Bønner og Medfølelse hjælper Syndere paa Jorden, at hellige Jomfruer gaar i Forbøn for de faldne, og Martyrerne for dem, der lider.

Gud giver virkelig den katholske Kristen for hver Glæde, han giver Afkald paa, tusinde andre i Stedet; for hvert Mørke hundrede lyse Daggry; for hvert menneskeligt Ven-skab, der ofres for Christi Skyld, et himmelsk i Stedet; for »Huse og Marker« den hele Jord, som er hans Fodskammel; for ethvert Kors en Krone. Og alt dette allerede paa denne Jord og evigt Liv i den Tilværelse, der skal komme.

Den danske katholske Kirkesag.

Indsenderen af disse Linier, som med den største Interesse følger vor katholske Kirkes Missionsarbejde her i Landet i alle dets Forgørelser, kunde ogsaa ønske at være med til at slaa til Lyd for ovennævnte Sag.

Stort og meget — næsten ufattelig stort og meget — er udrettet indadtil og udadtil, takket være vor nidkære og dygtige Gejstlighed, de mange kirkelige Ordener, der som en Surdejg gennemsyrrer Kirkelivet, og først og fremmest vor højærværdigste, alderstegne Biskops sjældne Initiativ og overordentlig store Evner og Kraft. Men paa eet bestemt Punkt synes det, at vi danske Katholikker staar tilbage for Trosfæller i andre Lande og ogsaa for anderledes-troende her i Landet, og det paa et saa vitalt Punkt som *Selvopholdelsen*. Det er jo en Kendsgerning, at vi hidtil for en stor Del har vore udenlandske Trosfællers Offer-villighed at takke for vor kirkelig økonomiske Eksistens. Har man maaske ikke tidligere vidst Besked om dette Forhold, saa indprentes denne Kendsgerning nu, da Faren for Kirkens økonomiske Trivsel kan synes truende, Gang paa Gang gennem Ugebladets smaa Artikler om »Den danske katholske Kirkesag«. Men, ærligt talt, er det jo ret beskæmmende for os danske Katholikker, at det skal være nødvendigt paa denne Maade at appellere til en Offervillighed, som burde være den naturligste Sag af Verden! Ligesom det er en Livsbetingelse, at vi sørger for Husly, Føde, Klæder og andre Livsfornødenheder for os selv og Familie, og ligesom man betragter det som en ganske naturlig, omend ubehagelig Sag (og ofte gør en Dyd af Nødvendigheden) at betale den hver især paalignede Skat til Stat og Kommune, hvilken jo ogsaa er nødvendig til Sikring af vort Velfærd og til ordnede Forhold, saaledes er det ogsaa her, hvor det gælder det allernødvendigste, Sikring af vor aandelige Eksistens, en virkelig Livsbetingelse og en ganske naturlig Sag, at vi efter Evne bidrager til vore Kirkers og Skolers Bestaaen og til vore Præsters og Læreres Underhold; her maa Selvopholdelsesdriften ikke svækkes. Endvidere maa vi bort fra den navnlig i vore ældre Menigheder gængse, vanemæssige Opfattelse, at alt, hvad der vedrører vort kirkelige og religiøse Liv, skulde være gratis!

Af de naturnødvendige Ydelser til Kirken er selvfølgelig *Kirkeskatten* den allervigtigste. Den maa betales efter Evne af enhver, som har blot det mindste til sin Raadighed. Skolepenge maa af enhver, som benytter Skolen, betragtes og betales som enhver anden nødvendig Udgift. Naar alle vilde gøre deres Pligt fuldtud med Hensyn til disse to Ydelser, vilde den økonomiske Status for de forskellige Menigheder være langt gunstigere, end den nu er, og det vilde ikke være nødvendigt for overhovedet at kunne opretholde Menighederne at skulle modtage saa store Tilskud fra det Apostoliske Vikariat. Men da dette nu ikke er Tilfældet, men Kirkeskat og Skolepenge i de fleste Menigheder indgaar saa knapt, at Vikariatets Tilskud er yderst

nødvendigt, saa bliver det en tvingende Pligt at bidrage til *Den danske katholske Kirkesag* i Almindelighed. Dette sker bl. a. ved at støtte *Ansgarius-Bonifacius Foreningen*. Denne Forening virker jo paa forskellig Maade i de forskellige Menigheder; fælles for alle er de fire aarlige Kollektter, som afholdes i alle Landets Kirker og Kapeller. Udbyttet af disse Kollektter tilfalder *Kirkesagen* og indgaar direkte til Vikariatet.

»Ikke fordi Herren glæder sig ved Marmor og Guld, men fordi han glæder sig ved Menneskenes Trang til at give.«
(Citat af Brøndsteds »Paven«.)

Fredericia, den 3. September 1915.

H. C. Wenk.

En sand lille Historie.

Blandt mine Bekendte er der en lille gammel Dame, som engang havde en Kagebod og blandet Handel. Hun er en fornøjelig Person, som alle Børn holdt saa meget af, at de ikke engang prøvede paa at huske hendes Navn, men blot kaldte hende den lille Bager-Kone. Hun gav dem altid Kager og Bolsjer, og engang sagde en Stump ogsaa: »Du behøver ikke at have noget at betale med, naar du gaar hen i den lille Bagerkones Butik; du siger blot, hvad du skal have, saa giver hun dig det straks.« Naturligvis var dette ikke helt sandt, men det viser, hvor kærligt hendes Hjerter var.

Nu er hun til Aars og holder ingen Butik mere, men hun har fortalt mig følgende sandfærdige Historie, som skal gengives her med hendes egne Ord.

»Da jeg havde haft Butikken i nogle Maaneder, begyndte jeg at lægge Mærke til en gammel Mand, som undertiden kom for at købe et Brød.

Han var meget fattig, og hans Klæder var falmende og gamle, men de var omhyggeligt lappede og meget rene, og der var noget ved ham, som gjorde Indtryk af, at han var en god og dannet Mand. Han var næsten lam og gik ved Stok: det var tydeligt at se, at den stakkels gamle Mand ikke var i Stand til at kunne arbejde synderlig. Som oftest kom han ene; undertiden var han ledsaget af en lille ti Aars Pige. Af den Maade, hvorpaa de talte til hinanden, ja, selv af deres Blik kunde man se, hvor inderligt de elskede hinanden.

Undertiden købte den gamle for nogle faa Øre Kager eller Pebernødder, naar Pigebarnet var med, og lagde det i hendes Hænder med det kærligste Smil.

En Dag gjorde hun dog Indvendinger. »Nej, Bedstefar, jeg vil ikke have dem, jeg behøver dem ikke. Du kan saa faa din Tobak, du har ikke røget din Pibe i lang Tid, og jeg ved, at du savner den saa meget!«

»Nej, kæreste du, du tager pænt Kagerne, jeg kan vente lidt endnu; kan hænde, jeg maaske faar mere Arbejde snart.«

»De forstaar Frue,« sagde han til mig, »at det er svært for mig at faa Arbejde, da Folk tror, at jeg er for gammel, men jeg er virkelig rigtig stærk nu og kan arbejde lige saa godt som enhver anden, ihvorvel dette lamme Ben naturligtvis gør mig noget langsommere. Dersom De hører noget om Arbejde og vil underrette mig derom, vilde jeg være Dem meget taknemlig derfor.«

Den lille Pige forsøgte hele Tiden at formaa Bedstefaderen til at tage Posen med Kagerne tilbage og hviskede til ham om at købe Tobak i Stedet for. Jeg kunde se, at han ikke havde flere Penge, og af det Blik, hvormed han betragtede Tobakken, som laa paa Hylden, kunde jeg forstaa, at han længtes efter den. Jeg sagde ham, at jeg vilde forære den lille Pige Kagerne, hvad jeg saa gerne vilde, og saa kunde han købe Tobakken. »Nej, mange Tak, Frue,« udbrød han, »lille Margaret og jeg har det nok meget smaat for Tiden, men vi er ikke Tiggere; hvad vi ikke kan betale, det køber vi ikke.« »Aa, jeg mente det slet ikke paa den Maade,« svarede jeg, »jeg holder saa meget af at gøre noget for Smaabørn; jeg forsikrer Dem, at havde jeg Raad dertil, gav jeg den halve Butik bort.« Men den gamle Mand vilde ikke tillade hende at tage Kagerne uden at betale for dem og vendte om for at forlade Butikken. Jeg kaldte ham tilbage og bad ham tage Tobakken og betale mig, naar han fik Penge. Han vilde først heller ikke gøre det; dog efter en Del Overtalelser tog han en lille Pose. Nogle faa Dage efter kom han og betalte det, og han syntes saa oplivet over at have faaet det afgjort, at jeg aldrig senere tilbød ham at tage noget paa Kredit. Engang imellem, med store Mellemsrum, købte han en lille Pose, og jeg saa af den Maade, hvorpaa han tog den, at selv det allermindste af Indholdet var kostbart i hans Øjne.

Lidt efter lidt fortalte han mig sin Historie. Den var ikke lang. Den lille Pige var hans eneste Datters Barn; baade hun og Manden var døde. Han og lille Margaret var ene i hele Verden. »Folk siger, at jeg burde sætte hende i et Børnehjem, og at jeg ikke kan tage mig nok af hende. Men hendes lille Hjerte vilde knuses, og mit med. Jeg er alt for hende, og hun er alt for mig. Jeg haaber og beder om, at jeg maa beholde hende, saa længe jeg lever.« Hans Øjne fyldtes med Taarer, og hans Læber skælvede af Bevægelse.

Efter dette saa jeg dem ofte gaa ned ad Gaden sammen; den gamle Mand, svag og langsom, og den lille Pige holdende hans Haand, idet hun kærligt saa ham ind i Ansigtet og passerede med ham i barnlig Uskyldighed.

Den gamle kom nu ikke ret til, ikke engang for at købe Brød, og om Kager og Tobak var der slet ikke mere Tale. Jeg vidste, at de havde strenge Dage, men det var meget lidt, jeg kunde gøre. Jeg vidste, at den gamle Herre vilde afslaa alt, hvad der kunde se ud som Barmhjertighed, og hvad Kredit angik, vilde det volde ham mere Angst, end det var værd.

Engang imellem fik jeg givet lille Margaret en Pose Peber-nødder eller Kager, men jeg kunde kun gøre det ved at faa ham til at tro, at det ellers vilde fordærves eller være værdiløst for mig, dersom ikke en eller anden spiste det. Eller ogsaa narrede jeg ham ved at lade ham tro, at det var en Høflighed mod mig, fordi det gjorde mig saa megen Glæde at være god mod et lille Barn, men det var ikke ofte, at jeg kunde gøre det.

Den gamle Mand blev nu saa svag, og de var saa fattige, at jeg begyndte at tænke alvorligt paa, om det dog ikke nu var bedst at forsøge paa at overtale ham til at sætte den lille Pige i et Børnehjem og faa ham til at ty til Fattighuset. For De kan jo nok forstaa, at jeg ikke rolig kunde se dem dø af Sult. Dog netop som jeg var paa det rene med, at noget maatte der gøres, tag den gode Gud Sagen ud af mine Hænder.

Den gamle Mand og Margaret gik ofte ned til den store Dam for at fiske. Jeg tror ikke, at de fangede ret meget, men det gav dem frisk Luft og Solskin, og de Fisk, det lykkedes dem at faa fat paa, var meget velkomne. De skulde gaa over Jernbaneskin-nerne paa Vejen, og en Dag, da de gik hjem, kom de, idet de vilde undvige et Tog, til at møde et andet fra den modsatte Side. Det var kun et Øjeblik's Sag. Den gamle tænkte aldeles ikke paa sig selv. Han halvt puffede, halvt løftede den lille Pige fra Skin-nerne hen paa et sikkert Sted, men han selv blev revet om af Toget og kastet langt hen til den anden Side af Sporene.

Han var død, da de løftede ham op. Og tænk Dem, jeg var næsten glad, da jeg hørte det,« sagde den venlige gamle Dame, idet hun tørrede Taarerne af sine Øjne. — »Glad?« udbrød jeg forbavset. »Ja,« svarede hun, rigtig glad.

Det var barmhjertigere mod dem, end at de skulde skilles fra hinanden, hvad der maatte være sket, hvis de begge havde levet.

Dersom den lille Pige var bleven dræbt, vilde alle hans efter-følgende Aar kun været fyldt af Sorg, Anger og Selvbebrejdelse.

Som det var, blev hans sidste Tanke fuld af Glæde og Tak-nemlighed over, at hans kære lille var frelst! Hans egne Lidelser varede kun et Øjeblik, og uden Tvivl venter han nu med stor Taalmodighed og Kærlighed paa, at hun skal forenes med ham i det »bedre Land«, hvor han er gaaet hen. En venlig Nabokone tog lille Margaret hjem til sig, for at hun skulde hjælpe hende med hendes Smaabørn og gaa til Haande i Huset. Jeg gjorde alt, hvad jeg kunde, gav hende Klæder og Skolebøger samt en lille Fornøjelse nu og da. Da Margaret var gammel nok, sendte vi hende til en Handelsskole, og snart derefter fik hun Arbejde, og det gik godt.

Hun er nu en voksen Pige og til Glæde og Trøst for enhver af hendes Venner, som hjalp hende. Hun har aldrig glemt sin kære gamle Bedstefar, og at han satte sit Liv til for at frelse hendes. Hun har altid forsøgt at gøre saaledes, som han vilde have, at hun skulde gøre: være ærlig, uskyldig, sandhedskærlig, taknemlig og fremfor alt aldrig at skyldte nogen en Hvid. En af de bedste, trofasteste, kærligste Venner, jeg har,« sluttede den gamle Bagerkone, »er Margaret.«

Ved *Mafru*.

Hvor de dog kan —

Det er sjældent, Ugebladet beskæftiger sig med den saakaldte danske Folkekirkes indre Forhold. En enkelt Gang kan det dog have sin Interesse at drage en eller anden Ting frem, saaledes som f. Eks. i Dag en lille Stump af Diskussionen paa det sidste grundtvigske Vennemøde i Odense.

Diskussionen drejede sig om Tilfældet »Arboe-Rasmussen«, hvilket de fleste Læsere sikkert har læst en Del om i Aviserne. I sin Indledningstale gav ifølge *Folkerøsten* Pastor Thorkild Skat Rørdam følgende »orienterende« Svar paa det Spørgsmaal, hvorledes det gik med de Børn, der var døbte af en Præst som Arboe Rasmussen: »Efter min Mening er det slet ikke Præsten, der gør en Daab kristen, men at de, der bærer Barnet frem, gør det med virkelig Bøn til Gud.« — Mon der ikke har været Tilhørere til Stede, hvem en saadan »Besvarelse« faldt for Brystet, som indsaa, at med en saadan Vejleder kom man kun fra Vrøvl til Vrøvl i en højere Potens. Hvor maa ikke det Menneske blive ulykkeligt stillet, som til Grundvold for sin Daabs Kristelighed skal nøjes med Bevidstheden om, at »de, som bar ham frem, gjorde det med virkelig Bøn til Gud«. Arme Menneske! Oven i Købet er han ikke færdig, naar han har forvisset sig om, at hans Faddere bar ham frem med Bøn til Gud; hvis Bønnen ikke har været »virkelig«, er han alligevel lige ilde stillet. Og hvem skal forvise ham om, at Bønnen havde denne Egenskab?

Hvad ligger til Grund for hele denne forvirrede Snak? Ja, da jeg ikke personlig kender Taleren, ved jeg ikke, hvor meget der skal skrives paa hans egen Konfusions Regning; men det er — efter Fortsættelsen af hans Indledningstale at dømme — ikke saa lidt. Men noget maa sikkert ogsaa tilskrives den Subjektivisme, der i de senere Aar mere og mere breder sig i den ellers nogenlunde objek-

tive grundtvigske Opfattelse af, hvad Kristendom er. Vil man nægte, at det er Vandet med det rette Gudsord, der gør Daaben til Genfødelsens Bad, og indblande forvirret Snak om Faddernes Tro som Betingelsen for en ret Daab, som det i den senere Tid ofte sker, saa er man inde paa lige saa usikker Grund, som de er, der vil læse sig deres Frelse og Salighed til ud af det skrevne Gudsord i Bibelen. Og saa har Grundtvigianismen mistet sin Saft og Kraft, og al Tale om at bygge sin Salighed paa Daaben er Nonsens; det er jo paa Faddernes Tro, man saa skal bygge, et noget luftigt Fundament, det i de fleste Tilfælde kan være vanskeligt nok at faa fat paa. —

For Kuriositetens Skyld skal jeg end videre anføre Fortsættelsen af Besvarelsen af, hvad man skal gøre, naar man er i Tvivl om Paalideligheden af sin Daab. Pastoren taler saaledes:

»Det er ikke Ordene ved Daaben, der er det afgørende. Ordene er Menighedens Faddergave til Barnet: kan du til egne dig dette, vil du faa det kristne Liv i dit Hjerte! At sige Trosbekendelsen som en Ramse er jo ikke mere værd end at sige Abracadabra! Det er ikke saadan, at Gud kun kan komme til Daaben, naar Trosbekendelsen siges. Saa vilde den jo være en Besværgelsesformular. Gud er ikke afhængig af ydre Former. Ordet er for vor Skyld, ikke for Guds. Han ser paa Hjertet.«

Til disse Ord skal jeg ikke føje nogen videre Kommentar. Gud hjælpe den, der i Alvor kommer for at søge aandelig Vejledning og saa ikke faar andet at høre end saadant skal vi sige Abracadabra.

NB. Alt naturligvis forudsat, at Referatet ikke er helt ravgalt. N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Ansgars Kirke var fyldt til sidste Plads i Søndags Aftes ved den højtidelige Andagt i Anledning af Kirkevielsesfesten. Alter og Kor var pragtfuldt smykket, og Sangen, Orgel- og Basunspillet gjorde et meget imponerende Indtryk. Ved Velsignelsen bar den højærværdigste Biskop en prægtig, guldbroderet Stola, der havde tilhørt Kardinal Melchers, der for 50 Aar siden konsekreerede St. Ansgars Kirke.

— Torsdag den 23. September fandt en smuk og stilfuld lille Festlighed Sted paa St. Knuds Skole. En Del

af Skolens Elever havde nemlig paa sidste Valdemarsdag solgt saa mange af *Danmarkssamfundets* smaa Danebrogflag, at dette som en Anerkendelse heraf skænkede Skolen en smuk Danebrogfane. Skolens Lærere og Elever samledes Kl. 1 paa Legepladsen, hvor Danmarkssamfundets Formand, Hr. Kommandør With-Seidelin, efter en smuk lille Tale om Flagets Betydning som nationalt Samlingsmærke overrakte Fanen og bad Eleverne bevare den i Ærefrygt og Ærbødighed. Efter et trefoldigt Hurra for Danebrog traadte Skolebestyrer, Pastor Bannwart frem og rettede en hjertelig Tak til Danmarkssamfundet paa Skolens og Elevernes Vegne for den Udmærkelse, der her vistest St. Knuds Skole, der vilde optegne denne Dag i sine Annaler som et af sine kære Minder. Efter Afsyngelsen af »Kong Kristian« fik Eleverne fri Resten af Dagen.

Fredericia. Søndag den 19. Septbr. havde Landets næstældste Menighed atter en stor Højtidsdag med usædvanligt Præg. Vor forhenværende mangeaarige Sognepræst, nu øverste Leder af den danske katholske Kirke, Biskop Joh. v. Euch, gæstede Byen for at meddele Firmelsens Sakrament til c. 120 yngre og ældre fra Fredericia og vore tvende Nabomenigheder, Kolding og Vejle, samt til en Del Polakker fra nærliggende Gaarde. I den højtidelige Anledning var vor hyggelige Kirke festlig smykket, og udenfor Præsteboligen og foran Indgangen til Kirken var der rejst Æresporte. Ad en Flagallé, der forbandt de to Æresporte, førtes Biskoppen i biskoppeligt Skrud med Korsbærer og hvidklædte Piger i Spidsen, efterfulgt af Forstanderskabet og Præsterne, ind i Kirken, som var fyldt til sidste Plads. Efter den højtidelige Prælatmesse, ved hvilken Biskoppen assisteredes af to Præmonstratenserpræster fra Vejle i deres hvide Ordensdragt, holdt Biskoppen en af sine bekendte beaandede Taler med særligt Henblik paa den højtidelige Handling, som han stod i Begreb med at udføre. Men som sædvanlig, naar Biskoppen taler til sin gamle Menighed, randt der ham altid et Væld af Minder ihu. For netop 50 Aar siden stod han i denne samme Kirke som ung Præst og saa en liden Menighed, den eneste udenfor København, og nu som Biskop ser han her tre Menigheder samlede og assisteres af to af St. Norberts Sønner, hvis Forfædre allerede i Aaret 1128 ejede det berømte Børglum Kloster i Aalborg Stift og virkede her i Danmark. Efter Talen meddelte Biskoppen Firmelsens Sakrament og lyste den højtidelige Velsignelse, hvorpaa han i Procession atter førtes tilbage til Præsteboligen. De udenbys Deltagere samledes derefter i Skolens Festsal, hvor de trakteredes med Chocolate. Ved Eftermiddagsandagten, som atter overværedes af de tre Menigheder, talte Pastor Schreiber og

lagde Firmanderne paa Hjerte at bevare og benytte de Naadegaver, de havde modtaget i Firmelsens Sakrament. Efter endt Gudstjeneste henvendte Biskoppen, trods den anstrengende Dag, endnu nogle indtrængende Ord til Menighederne og lagde dem særlig paa Sinde, rig og fattig, hver efter bedste Evne at støtte den danske katholske Kirkesag, der netop nu, da Hjælpekilderne udefra delvis er standset, mere end nogen Sinde trænger til alle danske Katholikkers Hjælp. Fredag den 24. Sept. forlod Biskoppen Fredericia efter i de mellemliggende Dage at have foretaget kanonisk Visitats baade her, i Kolding og i Vejle.

Vejle. Søndag den 19de Sept. modtog 52 Medlemmer af vor Menighed den h. Firmelse i Fredericia. Flere andre af Menigheden havde sluttet sig til Firmanderne for at overvære Højtideligheden i St. Knuds Kirke. Paa Tilbagereisen udtalte de alle enstemmigt deres oprigtige Glæde og Tilfredshed over den gæstfrie Modtagelse, de havde faaet blandt Trosfæller i Fredericia. Om Onsdagen besøgte den højærværdigste Biskop vor Menighed for at holde Visitats. Efter Besøget i Skolen og Hospitalet vendte Hs. Højærværdighed med Aftentoget tilbage til Fredericia.

Frankrig. Biskoppen af Arras har offentliggjort følgende Skrivelse: »Som Svar paa forskellige Henvendelser fra engelske protestantiske Feltpræster med Anmodning om at afholde Gudstjenester i de Sognekirker, hvor deres respektive Afdelinger ligger stationerede, tjener herved, at den romerske Congregation, til hvilken jeg har henvendt mig angaaende dette Spørgsmaal, har svaret, at en saadan Praksis ikke kan blive godkendt. Alle anmodes derfor venligst om absolut at rette sig efter denne Afgørelse. Vore allierede maa ikke heri se en fjendtlig Handling, hvilket er saare langt fra vore Tanker, men et Ønske om i et Samvittighedsspørgsmaal at være tro mod vor hellige Religions Principper.«

Rom. Dronning Helenas Omdannelse af Slottet »Kvirinalet« til et Hospital for saarede Soldater har haft visse kirkepolitiske Følger. Det i Slottet liggende St. Paulus Kapel har ikke været benyttet siden 1870, da Piemonteserne erobrede Rom, og Pave Pius IX forbød enhver religiøs Brug af dette Gudshus. Dronning Marguerita fik af Leo XIII Tilladelse til at afholde Gudstjeneste i et andet Kapel, der var blevet opført i de kongelige Haver. Den nuværende Pave har ophævet det Interdikt, Pius IX lagde paa det pavlinske Kapel, og atter tilladt dets Brug i det oprindelige Øjemed. — Om dette betyder nogen yderligere Tilnærmelse mellem Pavestolen og Kongeriget Italien, er det paa Grund af de øjeblikkelige forvirrede Forhold umuligt at udtale noget bestemt.

Afrika. Som bekendt stod Kong Menelik II af Æthiopien i et særdeles godt Forhold til den Hellige Stol. Det lader til, at hans unge Søn og Efterfølger *Légg Yiassu* træder i hans Fodspor. For nylig ankom til Rom Kapucinerpateren *Basile de Combrand*, der i mange Aar har været Missionær i Addis-Abeba, og hvem Fyrsten bærer med sit intime Venskab. Han medbragte en egenhændig Skrivelse fra Fyrsten til Benedikt XV i Anledning af dennes Tronbestigelse. Sammen med Skrivelsen overrakte Pateren den Hellige Fader flere Breve fra Hoffets fornemste Personer, der udtalte deres store Deltagelse i Anledning af Pius X's Død og deres Lykønskninger til hans Efterfølger, for hvem de haabede paa en lang Regeringstid til Ære og Held for Kirken. Synlig rørt over Sendelsen underholdt den Hellige Fader sig længe med P. Basile, som han lod fortælle sig en Del om den blomstrende Mission iblandt Gallaerne, og hvem han til Erindring om Audiensen forærede en stor Guldmedalje.

Brevkasse.

Kære Hr. Redaktør!

Da det aabenbart ikke blot drejer sig om en Trykfejl, men om en geografisk Vildfarelse, tillader jeg mig at gøre Dem opmærksom paa, at Kard. Vaszary (udt. Vassari) aldrig har været Erkebiskop af *Graz* (Hovedstaden i Steiermark), men i *Gran*, det gamle Primatsæde i Ungarn, ved Donau, N.V. for Buda-Pest. Paa Latin hedder det *Archidioecesis Strigoniensis*, paa Ungarsk (Magyarsk) hedder Gran: *Esztergom* (25.000 Indb.).

Paa samme Side i Ugebl. (768) er der Tale om Biskoppen af *Coire*. Der er vist saare faa blandt Læserne, der ved, hvad det er for en By. Hvis der imidlertid stod *Chur*, saa vilde mange vide, at det er Hovedstaden i Kanton Graubünden i Schweiz (Lat. *Curia Rætorum*). — Med venligste Hilsener ærbødigst

P. G. Schmiderer, C. S. R.

— Hjertelig Tak for Rettelsen. Jeg kan kun sige, som Drenge somme Tider siger i Skolen, naar de har taget fejl: »Jeg vidste det egentlig godt.« Hvad Navnet *Coire* angaar, er det i hvert Fald i selve Schweiz ligesaa bekendt som *Chur*, om ikke mere bekendt. Ærbødigst N. H.

Kollekt for den danske katolske Kirke.

Søndag d. 3. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 4. og Mandag d. 18. Oktober og herefter som Regel hver første og tredje Mandag i Maanednen, Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josephs Søstrenes Huskapel, Østerbrogade 7. C. Mødet Mandag 1. Novbr. bortfalder.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringsleder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløvgsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup.

Mødreforeningen. Ti. d. 5. Okt. Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Katholsk Kirkeblad.

Nr. 13 og 15 er nylig udsendt. Det førstnævnte indeholder Artiklen »Relikviedyrkelse« fra Ugebladets Nr. 37, det sidste Artikelea »Lætatus sum« fra Nr. 39. Ved Henvendelse til Menigheds-kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G., København K., kan Eksemplarer af de to Numre gratis faas til Uddeling.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Mandag den 4. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalabsolution.

St. Elisabeth-Vincentforeningens Systue paa Frederiksberg genoptager sine Møder Torsdag den 14de Oktober. Der afholdes Møde i Boyesgade 8, 1. Sal, hver Torsdag fra Kl. 1¹/₂—4. Nye Medlemmer kan indmelde sig paa Systemen om Torsdagen; samme Steds og til samme Tid modtages Gaver.

Rettelse. Paa Side 768, L. 20 fra oven, skal »Primat« være »Primas« og L. 15 fra neden »de Grunck« være »von Grüneck«.

Jesu Hjertes Kirke. Fra Begyndelsen af Oktober Maaned er Aftengudstjenesten med Prædiken Kl. 6 Aften.

Undervisning i **Græsk** og **Latin** tilbydes.

Chr. Hartmann, Rosenvængets Allé 27^o Ø.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 12. Oktober Kl. 8 Aften

Baronesse *E. Rosenørn-Lehn*: St. Francisci 3dle Orden.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 15 og 4 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B, **Adgang 10 Øre.**



K. U. F. (Katholsk Ungdoms Forbund) afholder Møde Søndag den 3. Okt. (i St. Josefs Kirkes Præstegaard) fra Kl. 7¹/₂—9¹/₂ om Aftenen. Hr *P. Steidl* taler om: Hvad en gammel dansk Borg fortæller Ungdommen. Film: *Absalon*. Om Morgenen paa samme Søndag er der *Fælles-Kommunion* i St. Josefs Kirke Kl. 9. Medlemmerne bør gaa fuldtalligt til den h.

Kommunion og møde præcis Kl. 9 til Højmessen. Efter Højmessens drikkes Kaffe i Præstegaarden mod en Godtgørelse af 10 Øre. (Selvfølgelig kun af dem, der har været til den h. Kommunion.) Hvo som **ikke vil gaa om Søndagen til den h. Messe**, skønt han kan, og hvo som ikke een Gang om Maanden vil tage Del i **K. U. F.s Fælleskommunioner**, skønt han kan, bedes høfligst melde sig ud af Foreningen og holde sig borte fra K. U. F.s Møder. *Den ældre Afdeling* har sin egen Sal.

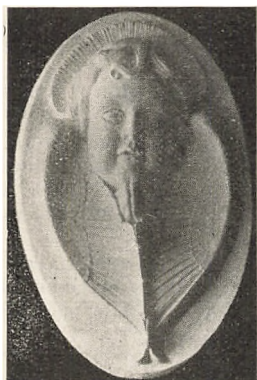
St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Eltm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Kirkelig Kalender.

- | | |
|--|--|
| 3. Okt. 19. Søndag eft. Pintse.
Rosenkransfest. | 10. Okt. 20. Søndag eft. Pintse. |
| 4. — Mand. Franz af Assisi,
Bekender. | 11. — Mandag Ferialdag. |
| 5. — Tirsd. Placidus og Li-
delsesfæller, Martyrer. | 12. — Tirsd. Ferialdag. |
| 6. — Onsd. Bruno, Bekender
og Ordensstifter. | 13. — Onsd. Kong Edvard, Be-
kender. |
| 7. — Torsd. Rosenkransfest. | 14. — Torsd. Callistus I, Pave
og Martyr. |
| 8. — Fred. Birgitta, Enke og
Ordensstifterinde. | 15. — Fred. Teresa, Jomfru og
Ordenstifterinde. |
| 9. — Lørd. Dionysius og Li-
delsesfæller, Martyrer. | 16. — Lørd. Marias Officium. |

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Kahn*, Bartholinsgade 9. K.



Et Englehoved Kalipasta-Relief (Dansk Kunst) 40 × 30 cm. Kr. 10,00.

Vor Frue Psalter. (En lille Bog om Rosenkransen). Ved J—n J—n. Hæftet 0,50. Indb. 1,00.

Udvalg i Rosenkranse.

Ny Sending Smaahæfter paa Engelsk (fra Truth Society) er hjemkommen.

Rosenkransbogen ved *Niels Hansen* er udsolgt.

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Unio. I Vintersæsonen afholdes Møde hver 1ste og 3die Fredag i Maanednen i Frederiksberg Allé 11. Besøgende kan medtages. **Aabningsmøde** (en lille Dans) Fredag d. 1. Oktober.

Fredag d. 15. Oktober afholdes den aarlige **Generalforsamling**.

Ordrup. Søndag den 3. Okt. (Rosenkransfest) holder begge Mariakongregationer **Falleskommunion** i Messen Kl. 7³/₄.

K.U.B. (Katholsk Underrøttings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

† Med dybeste Smerte bekendtgøres det, at min inderlig kære trofaste Veninde, **Johanne Franciska Löwenstein**, efter et Døgns haarde Lidelser er afgaaet ved Døden den 23. Septb., vel forberedt og styrket ved Kirkens hh. Sakramenter. Paa hendes 7 Sødskendes, Slægtninge og egne Vegne **Pauline Andersen**.

Den kære hensovede anbefales inderlig til Menighedens Forbøn. R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 41.

Søndag den 10. Oktober.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Tilskud fra Stat og Kommune til vore katholske Skoler. — Breve fra Rom. — Pavens Svarkrivelse til Bispekonferensen i Fulda. — Jan Hus og „katholsk Oplysning“. — „Det haster ikke“. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Østerrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

276.

»Af hele din Sjæl«.

Efter Ordet i Guds Aabenbaring er Hovedbudet, som er givet os, dette: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl, af hele dit Sind og af alle dine Kræfter.« Saaledes er det Krav beskaffent, der stilles til vor Kærlighed; men en lignende Fordring maa ogsaa rettes til vor Bøn.

Naar vi beder til vor Fader i Himmelen, skal det ogsaa ske af hele vor Sjæl. Desværre hænder det vist ofte, at vi kun beder med den halve.

Det kan endog tænkes, at man beder helt uden Sjæl, ganske sjælløs, at man vel siger Ord, men Ord uden Tanker, idet man enten slet ikke tænker noget eller tænker andet end det, Ordene udsiger. Det er klart, at slig Bøn ingen Bøn er, men i det højeste et Forsøg paa at bede. Et saadant Forsøg kan vel ikke kaldes værdiløst, eftersom de udtalte Ord dog altid faar nogen Betydning for den, der udtaler dem, fremkalder og fastholder en vis Stemning af Alvor i hans Indre, men en levende Bøn er det ikke, og det kan ikke ventes, at den vil bære Velsignelse. Naar vi beder Fadervor, naar vi forretter de Bønner, som vi kalder de »daglige«, sker det saa ikke ret ofte, at der samtidig gaar andre Tankerækker end Bønnens gennem Hovedet paa os, eller at vi saa godt som slet ikke tænker noget som helst? I det Øjeblik, vi bliver opmærksomme

paa, at det er saaledes fat med os, er der ikke andet at gøre, end at vi bearbejder os selv, saa Fejlen bliver rettet, saa der kommer Lys og Varme over de mørke og kolde Ord, saa der virkelig kommer Sjæl i Bønnen.

Vi skal bede med Læber og Hjerte. Men vi skal desuden ogsaa bede med hele vort Hjerte, af hele vor Sjæl.

Med Bønnen kan det gaa saaledes, som det mangan Gang gaar med Paahøring af en Prædiken. Man føler sig opbygget af Talerens ophøjede Tanker og skønne Ord. Den Aandens rige Verden, der aabner sig for Tilhøreren, idet Guds Ord bliver forkyndt for ham, lader han sig med Velbehag lukke ind i. Efter endt Gudstjeneste gaar han glad og løftet til sit Hjem, fulgt et Stykke paa Vej af Postludiets brusende Orgeltoner. Alligevel maa det være tilladt at spørge, om denne Tilhører nu ogsaa har optaget Guds Ord i sig »af hele sin Sjæl«. Det har han saafremt det, han har hørt, har sat Spor, ikke blot i hans Tanke og hans Følelse, men ogsaa i hans Vilje. Er Ordet ikke naaet længere end til hans Forestilling, har det ikke foruden Glæde i hans Sjæl ogsaa vakt Forsætter, Beslutninger, Viljebestemmelser, saa har han ikke grebet Ordet fra Himlen med sin hele Sjæl, men netop kun med den halve. Ikke for intet staar der skrevet, at vi ikke kun skal være Ordets »Hørere«, men dets »Gørere«, og det er med Rette, at der stilles det Krav til os troende Mennesker, at vi skal vise vor Tro af vore Gerninger.

Anvendelsen heraf paa vor Bøn ligger lige for Haanden. En Bøn uden Viljens Bevægelse ind imod Gud og Fuldbringelsen af det gode er, paa samme Maade som en Prædiken uden Frugt i det moralske Liv, et Bedrag — til liden Ære for Gud og ringe Gavn for os selv. Skal vor Bøn være sand, maa vi bede med hele vor Sjæl og ikke udelukke Viljen, der er en saa væsentlig Kraft i os. Den, der ikke giver sig ind under Gud med sin Vilje, han forbeholder sig sin egen Vilje og anerkender sig ikke som Guds Ejendom. En saadan kan tage nok saa ydmygt tilbedende og inderligt lovprisende og lydigt underkastende Ord paa sine Læber, hans Ord er ikke sande, fordi hans Liv staar i Modstrid med hans Bøn.

Gud kender det Stof, hvorefter vi er gjort; han veed ogsaa, at det uden en ganske særlig Naade fra ham aldrig vil lykkes et Menneske i den faldne Tilstand at bede den helt fuldkomne Bøn, der ikke indeholder den mindste Modsætning mellem Læbens Ord og den daglige Livsførelse — en saadan Bøn bedes kun i Himlen; men Modsætningen bør gøres saa ringe som muligt, og vor Anstrengelse maa derfor gaa ud, at vi heder »af hele vor Sjæl,« ligesom vi skal elske af »af hele vor Sjæl og med alle vore Kræfter«.

Tilskud fra Stat og Kommune til vore katholske Skoler.

I indeværende Aar har tretten af vore katholske Skoler faaet Tilskud af *Staten*, nemlig Frederiksberg (1700), Helsingør (375), Odense (480), Svendborg (180), Esbjerg (175), Kolding (230), Fredericia (580), Vejle (600), Horsens (600), Silkeborg (180), Aarhus (625), Randers (555) og Aalborg (580), i alt til et Beløb af 6860 Kroner. — Aaret i Forvejen fik tolv af vore Skoler (nemlig samtlige opregnede Skoler med Undtagelse af Frederiksberg, der først har ansøgt i Aar) Tilskud fra *Staten* med et Totalbeløb af 5040 Kroner.

Fra *Kommunerne* har derimod kun fire af vore Skoler faaet Tilskud i Aar, nemlig Kolding (185), Vejle (250), Fredericia (1000) og Horsens (200), i alt til et Beløb af 1635 Kroner.

Hvad der straks falder i Øjnene og vækker Forundring, er den forholdsvis ringe Sum, der er bleven bevilliget af Kommunerne til vore Folkeskolars Drift. Det er jo dog Kommunerne, der her til Lands i første Række bør drage Omsorg for Børnenes Skolegang, og det er Kommunerne, der i første Række har pekuniær Fordel af vore Folkeskolars Bestaaen.

Man regner, at hvert Skolebarn koster Kommunen 60 Kr. om Aaret. Da nu vore katholske Folkeskoler er besøgt af godt 1350 Børn, ses det, at det er en meget betydelig Sum, som Landets Kommuner sparer ved at fritages for disse Børns Skoleundervisning, nemlig godt 80.000 Kr.

Dertil kommer, at vore katholske Folkeskoler i Virkeligheden er en Slags Kommuneskoler, hvor Byernes katholske Borgere kan lade deres Børn opdrage. De er ikke Privatskoler i den Forstand, at det staar Skolens Leder frit efter Forgodtbefindende at tage imod eller afvise Børn, der af Forældrene ønskes anbragt i Skolen; nej, vore katholske Folkeskoler er oprettede, for at de blandt Kommunens Borgere, der i Samvittigheden føler det som *en Pligt* at lade deres Børn faa en katholsk Opdragelse, kan have et Sted, hvor de saa ogsaa har *Ret* til at sende deres Børn hen.

De kan derfor godt i en vis Henseende kaldes for kommunale offentlige Skoler for det katholske Mindretal blandt Byernes Borgere.

Vore almindelige Kommuneskoler er jo kun beregnede paa det lutherske Flertal blandt Befolkningen; disse Kommuneskoler er *konfessionelle* Skoler og skal i Følge Loven være det; de skal meddele Undervisning i den lutherske Religion, og hele Undervisningen skal derfor selvfølgelig ledes i denne Aand. — Saalænge dette er Tilfældet, saalænge vore offentlige Skoler er religiøse, konfessionelle Skoler, saalænge har det offentlige Forpligtelser overfor de Skoler, som de blandt Landets eller Kommunernes Borgere, der af Samvittighedshensyn ikke kan lade deres Børn søge den konfessionelt prægede offentlige Skole, er nødte til at sende deres Børn til.

Det er ogsaa dette, som vor Lovgivning vedrørende Skoleundervisningen tydeligt er præget af. Paa den ene Side fastholder Loven det Princip, at den offentlige Skole skal være en religiøs Skole og være formet efter Befolkningens Flertals religiøse Standpunkt; paa den anden Side bemyndiger Loven af 27. Maj 1908 § 6 Regeringen til at yde de private Skoler et vist aarligt Tilskud og bestemmer dernæst, at Kommunen — *uden at søge Amtsraadets Samtykke* — kan yde et aarligt Tilskud til de i Kommunen eksisterende Privatskoler.

Det er øjensynligt, at disse Bestemmelser er trufne for at haandhæve de Forældres Rettigheder, der af religiøse eller moralske Grunde ikke kan lade deres Børn nyde den Undervisning, der gives i den offentlige, konfessionelt prægede Folkeskole.

Deraf følger atter, at de Kommunalbestyrelser, der undslaar sig ved at yde Tilskud til saadanne Folkeskoler, som et større eller mindre Flertal af Kommunens Borgere er nødte til at lade deres Børn søge, ikke handler i Lovens Aand.

Naar Loven gør det saa let for Kommunalbestyrelserne at yde Tilstand til de private Folkeskoler, idet den bestemmer, at de kan gøre det *uden at søge Amtsraadets Samtykke dertil*, saa ligger deri en Antydning af, at Kommunalbestyrelserne, om de end ikke har nogen juridisk Forpligtelse

i saa Henseende, saa dog under visse Omstændigheder, kan have en *moralisk* Forpligtelse til at yde Tilskud til private Folkeskoler og det kan vel ikke nægtes, at dette særlig gælder om vore katholske Folkeskoler, der som nævnt ikke er Privatskoler i helt almindelig Forstand, men paa visse væsentlige Punkter kan sidestilles med de offentlige Skoler.

Flere af de Kommunalbestyrelser, hos hvilke der er blevet ansøgt om Tilskud til den katholske Folkeskole, men som ikke har bevilliget en saadan Ansøgning, har da ogsaa følt Nødvendigheden af at motivere deres Afslag.

Enkelte blandt dem har hævdet, at den offentlige Skole kun er konfessionelt præget derved, at der blandt Undervisningsfagene findes Faget Religion; de har derfor udtalt, at de katholske Forældre kunde lade deres Børn gaa i den offentlige Skole og samtidig fordre, at Barnet ikke deltager i Skolens Undervisning i den lutherske Religion.

Hertil maa der svares, at naar katholske Børn blev nødsaget til at søge protestantiske Skoler, saa vilde de der indtage en meget mislig Stilling. De vilde jo altid danne et lille Mindretal, som let paadrog sig de andre Børns nysgerrige Opmærksomhed (og maaske endog Drillerier) alene derved, at de ikke deltog i den fælles Religionsundervisning; det er jo ikke saa sjælden hændet, særlig i mindre Byer, at baade katholske Præster og katholske Skolebørn har været Genstand for Stikpillerier fra den protestantiske Ungdoms Side. — Dertil kommer, at mange af de Bøger, som benyttes i protestantiske Skoler, særlig ved Historieundervisning, ofte vrimler af Misforstaaelser og ligefrem af Fordrejelser af den katholske Religion og dens Skikke. Det maa jo absolut forvirre de katholske Børns Begreber, naar de saaledes nødes til at høre helt modsatte Ting i den offentlige Skole og i deres private Religionsundervisning. Det ses ikke, hvorfor katholske Forældre skal være forpligtede til paa denne Maade at lade deres Børn forkvakle. Det vidner i hvert Fald ikke om megen pædagogisk Finfølelse, naar Kommunalbestyrelser henstiller til Byens Borgere at vælge en saadan Udvej, for at Kommunebestyrelserne kan blive fri for at bevillige et Tilskud, som selve Loven saa tydelig som muligt henstiller til dem at bevillige.

Nogle andre Kommunalbestyrelser har gjort den Indvending, at de Skoler, der ansøgte hos dem om kommunale Bidrag, ikke var delt i saa mange fuldstændig adskilte Klasser, som Tilfældet er med de kommunale Skoler. — Her til er at svare, at det ikke ses, med hvilken Ret Kommunerne, der her til Lands dog i første Række har den Pligt at sørge for Børnenes Undervisning, stiller vanskeligere Betingelser for Ydelsen af Tilskud til de private Skoler end selve Staten, hvem denne Pligt først paahviler i anden Række. Naar Staten, som udtrykkelig fordrer, at private Skoler for at modtage Statstilskud »paa ethvert Trin af Undervisningen kan træde fuldstændig i den offentlige Skoles Sted,« og som dernæst, inden den yder Tilskud, fordrer Oplysning om, »i hvor mange fremadskridende Klasser Skolen er delt«, — naar Staten yder en af vore Skoler Bidrag af Statskassen, saa er dermed samtidig givet, at den paa-gældende Kommune, hvis Borgeres Børn det gælder om at skaffe en tilsvarende Undervisning, med rolig Samvittighed kan yde kommunalt Tilskud, hvor Staten allerede har ydet Statstilskud. — Hvis Kommunalbestyrelsen indvender, at den har det Princip at fordre samme Klasseinddeling i de private Skoler som i de kommunale, saa er dertil at svare, at det er et aldeles ubeføjet Princip, som kun gaar ud over de af Byens Borgere, der af Samvittighedsgrunde maa lade deres Børn søge en anden Skole end Kommunens. Naar denne Skole yder den samme Undervisning som Kommunens Skoler, da er det kun Principrytteri desuden at fordre, at den ogsaa skal have den samme Klasseinddeling; det er dog indlysende, at Klasseinddelingen bør afhænge af Børnenes Antal; en privat Skole med et ringe Antal Børn behøver ikke at have den samme Klasseinddeling som en stor Kommunes offentlige Skoler, og dog kan Undervisningen i den private Skole med de faa Børn maaske endda overgaa Undervisningen i den store Skole med de mange Børn. — Heraf følger, at Kommunerne, hvad Klasseinddeling angaar, ikke bør fordre andet eller mere, end hvad selve Staten fordrer.

Til Slut skal endnu betones et Moment, som flere af de Kommuner, der har afslaaet at yde Bidrag til vore Folkeskoler, synes helt at have overset. Disse Kommuner,

der paa en Maade behandler deres katholske Borgere som Borgere af en lavere Rang, idet de lader det være Kommunerne aldeles uvedkommende, paa hvilken Maade disse Borgere skaffer deres Børn en tilsvarende Skoleundervisning, burde dog i nogen Grad lade sig paavirke af den Betragtning, at det Religionssamfund, som disse Borgere tilhører, har vist Kommunen ikke uvæsentlige Tjenester gennem de Hospitaler, som de har bygget i de paagældende Byer i ren menneskekærlig Hensigt. Det, som de udretter der for Byen og Byens Borgere, kunde dog nok fortjene at paa-skønnes paa den Maade, at Byens Kommunalbestyrelse ikke unddrog sig at yde en vis Medvirken paa et Omraade, hvor det endog maa siges at være Kommunalbestyrelsens moralske Pligt i nogen Grad at træde hjælpende til.

Civis.

Breve fra Rom.*)

Af Mgr. Robert Hugh Benson.

Den mest overfladiske Læser af Mgr. Bensons Bøger vil være fortroelig med hans Fremstillingskunst; men Forskellen mellem hans Bøger og hans Breve er omtrent den samme, der findes imellem et stort, omhyggeligt udført Arbejde og en ufuldendt Akvarelskitse, let henkastet maaske, men udpræget karakteristisk og langt mere tankevækkende i sin ufærdige Fuldkommenhed end det fuldendte Arbejde. Og dog er nogle af de følgende fine Beskrivelser — f. Eks. den om den hellige Faders Messe — smaa Miniaturmalerier, der ved hans ejendommelige Kunst er fuldendte. Men Størstedelen er Skitser, og af en Mappe, der er fyldt med en overlegen Aands glimrende impressionistiske Frembringelser,

*) Der udkom i Foraaret endnu en Bog af Mgr. Benson, nemlig *Spiritual Letters to one of his Converts*. Det er en Samling Breve, af hvilke der her i Ugebladet skal meddeles et af de interessanteste Afsnit. Hans Broder, *Arthur C. Benson*, til hvem Mgr. Benson testamenterede alle sine Papirer og Manuscripter, har skrevet et Forord til denne Bog, hvori det hedder: „Skønt jeg ikke kan underskrive alle de Ansknelser, min Broder udtrykker i disse Breve, var jeg dog altid i Sympathi med ham, skønt jeg ikke tænkte og troede som han. Og jeg ønsker af Hjertet enhver den fuldstændigste Frihed til at udtrykke sin Tro og sit Haab, især naar man ikke blot har en Tro, men ogsaa omsætter den i det daglige Liv med en saadan Iver og Ærlighed, som min Broder gjorde.“ — Et skønt Vidnesbyrd, som enhver Katholik maatte ønske at kunne faa af sin protestantiske Slægt. N. H.

hvor Farve og Omrids er henkastede med sikker Haand, er det vanskeligt at vælge det mest tiltrækkende, naar alt er smukt. Disse romerske Breve har særlig den Interesse, at de giver os hans første Indtryk (som Katholik) i 1903 af den evige Stad, som han i senere Aar saa godt lærte at kende. Jeg husker ikke, at jeg nogen Sinde har læst Beskrivelser som dem, jeg nu vil berette, og jeg tror nok, at det var det, der først indgav mig Ønsket om at skænke Verden nogle af Mgr. Bensons Breve. —

Dagen efter sin Ankomst til San Silvestro skrev han:

(I) »Rom er som et Slags Sakramente i det nye Jerusalem. Man træffer Kirkens fire Mærker legemliggjort paa Gaderne og i Kirkerne. Enheden er synlig: Kirke efter Kirke aldeles ens med det helligste Sakramente som et bankende Hjerte i hver.

Og Fromheden læses paa Ansigterne af Munke, Præster, Børn og de jævne Mennesker, der holder Andagt alle Vegne. Og Catholicismen er synlig.

I Morges knælede jeg, en Englænder, sammen med Italienerne foran et italiensk Alter og hørte en tysk Præst læse Messen, ministreret af en Neger fra Afrika!

Paa Gaderne hører man ethvert af den civiliserede Verdens Sprog. Hvad Apostoliciteten angaar, ved vi, at St. Petrus og St. Paulus døde her og begravedes her, og at St. Peters Efterfølger og Christi Stedfortræder er her paa Pavestolen som Midtpunkt for Troens Enhed i Staden og hele Verden. Det er vidunderlig godt for os at være her. Den sidste Gang, jeg var her, var jeg ikke i Forbindelse med noget af det altsammen og løb til min egen Kirke som til en Oase i Ørkenen

Jeg sender dig et Billede af den Hellige Fader. Han prædiker, som du ved, en Gang hver fjortende Dag i Vatikanets Have. En Ven af os gik hen for at høre ham; han siger, at hans Ligefremhed og Hjertelighed er ubeskrivelig; han er som en meget from Sognepræst, der taler til sin Menighed. — —

Jeg gik i Gaar alene til St. Peterskirken. Den lader sig ikke beskrive! Jeg beder bestandig, at du maa faa Lyset fuldt og klart at se. Det er altsammen saa let, saa følgerigtigt, naar den sidste Taage forsvinder.

(II) Først maa jeg ønske dig al mulig Lykke og alle gode

Gaver fra Gud, fremfor alt den store Gave, som jeg føler saa sikkert vil komme til dig fra »Lysenes Fader«.

Siden du ønsker at høre mere om Rom, lad mig saa fortælle dig om i Søndags. Vi gik for at høre Paven prædike. Det var paa en umaadelig stor Gaardsplads med den blaa Himmel over vore Hoveder. En Trone med en stor rød Tronhimmel var bleven rejst paa en Forhøjning op mod den højt borteliggende Mur, og to Schweizergardister holdt Vagt. Gaardspladsen, Vinduer og Taget var fyldt med en Menneskeskare paa 20.000 — af alle Verdens Nationer. Til sidst saa vi Hellebardister bevæge sig gennem Klostergangene bagved, og Menneskeskaren begyndte at svaje frem og tilbage og udbryde i begejstrede Raab; saa begyndte Skarer af Prælater at strømme ind, og til aller sidst kom han gaaende klædt i hvidt — straalende, smilende, velsignende og slaaende ud med Haanden. Saa satte han sig, og Koret sang en Salme, og saa prædikede han med høj Stemme, med Gestus og med et overordentlig faderligt og kærligt Udtryk i sit Ansigt . . . Begejstringen var overordentlig stor. Man følte, at her var en Fuldbyrkelse af alt, det var som et Sakramente for Christi mystiske Legemes Enhed. Nationalitet er intet i Sammenligning med den Enhed, vi her ser. Man ser, at Christi Forjættelse ikke har fejlet, og at den romerske Theori er den eneste, der gør det muligt at tro det.

Da han var færdig, intonerede han et lille Vers, og alle tilstedeværende svarede; derefter lyste han den apostoliske Velsignelse, og et mægtigt »Amen« rungede fra Skaren. Derpaa iførte man ham en skarlagenrød Kappe og Hat, og han stod der straalende mild, og atter var Skaren vild af Jubel og hilste ham Gang paa Gang med begejstrede Raab, medens han velsignende og vinkende gik Forhøjningen rundt, og længe efter at han var forsvundet. Det var som en Pintsedag. »Partere og Meder og Elamiter — vi hører i vort eget Sprog om Guds vidunderlige Værker.«

Det kommer alt sammen an paa, at man ser det — Argumenter betyder ikke noget. Pludselig bliver det klart, dukker op af Kaos, og man undres over, hvad i al Verden Vanskeligheden kan have været. Denne Dukken op fra

Teorier til Kendsgerning er en mærkelig Oplevelse. I den anglikanske Kirke holdt jeg paa den ene Theori efter den anden, ransagede Bøger for at finde Støtte og Historien for at finde Beviser; og nu er man kommet ud i en Sags Solskinsdag, med mange Ting maaske, som man ikke vilde have dem, og med mange Vanskeligheder, men ud i Virkeligheden, med Christi Løfter og Rige lagt klart for Dagen.

Jeg kunde blive ved — dog det er ikke værd. Lad mig blot tilføje, at de simpleste Argumenter er de bedste, og at Romerkirkens aabenbare Katholicitet, Apostolicitet, Enhed og Hellighed er tusinde Gange saa meget værd som den anglikanske Kirkes mulige Katholicitet. Der havde jeg den Følelse, at jeg maatte forsvare Kirken mod dens Fjender; her føler jeg, at den forsvarer mig mod mine.

En anden Ting, som gør et dybt Indtryk paa mig, er Folkets Tro. I Gaar knælede jeg nogle Minutter foran en Statue af »Vor Frue, Englands Haab«, og i Løbet af tre Minutter kom først en ung Mand, knælede, dyppede Fingeren i Lampens Olie og korsede sig, saa kom en gammel Mand, bad den italienske Bøn for Englands Omvendelse og kyssede Glasset, som den var indrammet i, og saa kom en tredie Mand og bad. Saa gik jeg hen til den legemsstore *Pietà*. Næsten lige straks kom der en gammel Mand, der mumlede en Bøn, medens han gik; derpaa holdt han en Rosenkrans med begge Hænder hen imod Gruppen, strakte sig og rørte ved den hellige Jomfrus Fod og kyssede derefter sin Haand. Det var fattige, jævne Mennesker. Om Aftenen gik jeg op paa Pulpituret, hvor jeg var alene. Der blev lyst Velsignelse nede; der var intet til at tiltrække ens Opmærksomhed; rædselsfuld Musik; Stolens bestandige Knirken og Skuren; hverken Orgel eller Kor, og en Skare af halvfjerds eller firsindstyve Mennesker (en ganske almindelig Hverdagsaften) og en aandeløs betagende Tavshed under selve Velsignelsen. Troen og Andagten virkede gribende og overvældende, i Særdeleshed, fordi der fra et fysisk Standpunkt var saa lidt, der var tiltrækkende . . . Og denne Skare, der var spredt i en stor, uordentlig Gruppe, tilbad alle det, som var i Monstransen i det

lille, mørke Sidekapel; og dette sker Aften efter Aften, og Kirken er ingen Undtagelse fra saa mange andre.

I Gaar Morges gik jeg hen for at se Paven og Kardinalerne gaa i Konsistorium. En Skare paa nogle Hundrede fyldte den Korridor, hvor jeg stod; de var blot kommet for at se dem gaa to Gange igennem; de stod og ventede en halv Time, inden de kom, og tre Kvarter, inden de vendte tilbage. Den Hellige Fader velsignede, idet han gik; han bar en prægtig juvelbesat Ring, og hans Kalot og Bispehue straaledede, og Folket jublede: »Leve Paven«; nogle Fransk-mænd raabte: »Leve Pavekongen«; men det holder Paven ikke af og har forbudt det.

Gid jeg kunde forklare dig den Overbevisning, man føler! Der er mange, mange Ting, som jeg ikke synes om. . . Men, hvad den katholske Kirke angaar, er der slet ingen Tvivl. Den er Kirken, og dermed er alt sagt. Det er utroligt, hvor lidt man forstaar England (og skønt det lyder arrogant, føler jeg, at det store Værk, som Gud har til de engelske Konvertitter, er at *forklare*, hvad den anglikanske Kirke længe har gjort og endnu stadig gør). Kirkens Krav er hævet over enhver Tvivl, naar man først har set det. Dens Børn kan være dumme eller pengebe-gærlige eller ærgerrige eller lastefulde eller alt andet, som dens Fjender siger, men den selv er Christi Brud og Mo-der til os alle.

En anglikansk Ven havde bedt mig om at spørge Fa-der Benson, om Historierne i *The light invisible* var sande. Et Spørgsmaal, som ofte endnu gøres.

Her er Svaret:

(III). »Jeg takker dig hjerteligt, for hvad du siger om min Bog. Hvad »Bogens Sandhed« angaar, maa jeg fortælle dig, hvordan jeg kom til at skrive den. Jeg havde en Mængde Historier af den Slags, som var bogstavelig sande, og jeg tænkte paa at samle dem til en Bog. Til-fældigvis fortalte jeg dette til en Præst, hvis Dom jeg sto-lede paa; han holdt saa bestemt paa, at man ikke burde offentliggøre den Slags Ting, at jeg opgav Tanken; i Stedet for skrev jeg saa denne Bog med Historier, som ikke vir-kelig har tildraget sig, men som alle har Paralleler i Kendsgerninger fra det virkelige Liv; ja, der er Enkelt-

heder i mange af dem, der virkelig er sket. Jeg holder paa, at »aandelig« Digtning er som enhver anden Digtning: den skal handle om Ting, der enten er sket, eller som kunde ske til en hvilken som helst Tid. Hvad jeg prøvede paa at gøre var at tage, hvad jeg vidste, der var sandt, og fremstille det paa en Maade, som enhver kunde forstaa.

— — — Jeg behøver ikke at sige dig, hvor glad jeg er over, at du er saa nær ved det Skridt, der fører til det fuldstændige Lys. . . Det synes altid, som om Gud gav den tilsvarende Erstatning: blot det at være ude i højlys Dag efter at have været i Tusmørke med Glimt af Lys og Skygger — hvor hjemlige og dyrebare de end er, og hvor meget af Guds egen Sandhed og Skønhed de end rummer — dette fulde Solskin er den mest intensive Glæde. Hvor vanskeligt er det ikke at forklare! Men denne billedlige Talemaade — Lys og Tusmørke — synes at være det bedste, i det mindste efter min Erfaring.

Man er ikke bange for Skygger i Sollyset, fordi man ved, hvad det er; men i Tusmørket er man ikke sikker paa, at det ikke er Uhyrer, Faldgruber eller Fælder. For Eksempel: klerikale Skandaler, Frafald, episkopale Fejlgreb, hæslige Andagtsrekvisitter — alt dette er frygteligt i Tusmørket og frister en til Tvivl, Kulde eller Nedstemthed. Men i Sollyset er de ubehagelige og højst sørgelige — men mere er de ikke.

I Dag, St. Cæcilias Dag, gik jeg ud for at høre Messen i St. Callistus's Katakombe, hvor man fandt hendes døde Legeme hvilende paa den ene Side. I Gaar besøgte jeg hendes Basilika og hørte »In Organis Cantantibus«, hendes Antifon, der blev sunget vidunderlig dejligt over hende, der hvor hun hviler i Krypten under Højalteret. I Morges tidlig kørte vi omtrent 12 Kilometer ud ad den appiske Vej; herligt Solskin og blaa Himmel; Ruinerne, Cypresserne, Farverne og Lydene var ubeskrivelige. Til sidst naaede vi derud, saa Trappisterne, som bevogter den, og steg ned i Dybet, omtrent tresindstyve Fod; alle Gange er, som du ved, huggede ud i den solide Klippe. Idet vi steg ned, saa vi, at Væggene paa hver Side var fyldt med Helgeners og Martyrers Støv.

Endelig naaede vi hendes Kapel; det straaede af Lys,

og Loftet var næsten skjult af Krysantemums og Georginer. En stille Messe var lige ved at slutte. Det var paa en Maade den mærkeligste Oplevelse i mit Liv, troer jeg. Det har gjort et dybere Indtryk paa mig end noget, jeg har set i Rom. At iagttage denne uhyre store Folkeskaars Ansigter (der var næppe Plads til Præsten og Messetjeneren), som kigede ud fra Mørket paa begge Sider, og at høre samme Ord og samme Tønefald, og se samme Slags Ansigter og alt paa samme Sted som i St. Cæcilias Tid — det er overvældende. Denne Følelse af uafbrudt Sammenhæng og af de helliges Samfund og den katholske Kirke er ubeskrivelig.

(Fortsættes.)

Pavens Svarskrivelse til Bispekonferensen i Fulda.

Som Skik og Brug er, havde de d. 17. August i Fulda til deres aarlige Bispekonferens forsamlede tyske Biskopper sendt den Hellige Fader en Hengivenhedsadresse. Herpaa er der senere indløbet nedenstaaende Svar fra Paven, hvilket meddeles her under Forudsætning af, at det særlig under de nuværende Forhold kan have Interesse for videre Kredse.

Til vor elskede Søn *Felix* Kardinal *von Hartmann*, Ærkebiskop af Köln, og de ærværdige Brødre, Biskopperne, som deltog i Konferensen i Fulda, sender

PAVE BENEDIKT XV.

sin Hilsen og sin Apostoliske Velsignelse.

Elskede Søn og Ærværdige Brødre!

Fra Fulda, hvor I for nylig efter Sædvane har været forsamlede, har I sendt os en Skrivelse, som vidner baade om eders Kærlighed og om den Iver, hvormed I søger at værne og fremme de katholske Interesser i eders Fædreland. Af hele Vort Hjerte lykønsker Vi eder til eders Fortjenester i begge disse Henseender, og Vi ser til Vor Glæde, at I ved eders aarlige Sammenkomster ved den h. Bonifacius's Grav holder eder hans Eksempel for Øje, at eders Virksomhed maa kunne blive ligedannet med hans.

I den nærværende Verdenssituations Virvar, hvor de mest blomstrende europæiske Stater bliver rystet i deres Grundvold og næsten truet i deres Eksistens, vil I, elskede

Søn og ærværdige Brødre, let forstaa, hvad Vort Hjerte føler, naar Vi Dag og Nat har for Øje, hvorledes saa mange Mennesker daglig bliver nedmejet og saa mange Nationer bliver ramt af de haardeste Hjem søgelser. I samme Grad som Nødstilstanden bliver større ved Krigens Vedvaren, vokser ogsaa, som Vi ser, Længselen hos alle efter Fred.

Men Vi ønsker inderligt, at denne almindelige Længsel maatte — hos alle — slaa ind paa hin kongelige Vej, som gennem overbærende og menneskevenlig Kærlighed fører til Fred. Man vilde forville sig langt bort fra denne Vej, dersom man ansaa det for tilladeligt i Ord og Skrift at nedsætte en anden Nations Katholikker og deres Gerninger paa en saadan Maade, at man, som Apostelen (Gal. 5,26) siger, »opirrer hverandre ved gensidig Avind« og saaledes gyder Olie paa den Ild, som man hellere burde søge at slukke ved at beflicte sig paa Retfærdighed i sin Dom og Mildhed i Sindelag. Idet Vi derfor inderlig længes efter og *beder om Freden* — og det en Fred, der maatte svare til Retfærdighedens Fordringer og Folkenes Værdighed — formaner Vi alle Katholikker til at undgaa enhver Tvedragt og forene de i kristelig Broderkærlighed tilsammen at virke for Genoprettelsen af en saadan Fred.

Som Underpant paa Himlens Velsignelse og som Tegn paa Vor Velvilje modtage I den Apostoliske Velsignelse, som Vi af hele Vort Hjerte i Herrens Navn meddeler eder alle, Vor elskede Søn og ærværdige Broder, Præsteskabet og Folket i eders Stifter.

Givet i Rom, ved St. Peter, den 6. Septb. 1915, i Vort Pontifikats andet Aar.

Pave Benedikt XV.

Jan Hus og „katholsk Oplysning“.^{*)}

I *Dansk Kirketidende* Nr. 36 har den velkendte Pastor Chr. Ludwigs angrebet en Artikel om Hus, der fandtes i *Ugebladets* Nr. 34. Des værre føler Pastor Ludwigs sig saa højt hævet over os sølle Katholikker, at han fra sin Videns Tinde med en vis Medlidenhed skuer ned paa vor »katholske Oplysning« og morer sig over vore »katholske, om jeg saa maa sige Forskninger.«

Jeg siger »des værre«. Thi ellers vilde jeg have »taget mig for« at oplyse endog Hs. Velærværdighed om visse Punkter, han efter mit ringe Skøn er aldeles uvidende om. Men dertil staar jeg altsaa for dybt.

Alligevel maa det være mig tilladt, nu da jeg er ble-

^{*)} Forsinket paa Grund af længere Bortrejse.

ven gjort opmærksom paa Chr. Ludwigs' Udgydelser, at benytte et hadefuldt protestantisk Angreb til i vort eget katholske Organ at sprede lidt mere Oplysning — katholsk Oplysning selvfølgelig! Thi bortset fra den Overlegenhed, med hvilken Chr. Ludwigs behandler den stakkels F. F. M., vilde heller ikke et direkte Svar kunne nytte noget. Saa foragtelig ogsaa »katholsk Oplysning« i Dansk Kirketidendes Øjne lader til at være — med lidt Sorg betragtes den maaske dog. Det kunde jo være, at der fandtes danske Læsere, der blev oplyst, katholsk oplyst ved disse ubehagelige »katholske, om jeg saa maa sige: Forskninger«.

Det er jo dristigt af F. F. M. at gaa imod den ene saliggørende gængse Opfattelse, hvorefter den uskyldige Hus blev dømt og brændt af onde og dumme katholske Præster. Det er overhovedet dristigt gjort af Ugebladet, at det hist og her prøver at kaste Strejflys over Middelalderens velkendte Mørke med de dovne Munke og slemme Paver og give Oplysning — »katholsk Oplysning« — om Ting, som vedrører den katholske Kirkes Lære og Historie!

Men vi vil driste os dertil! Ja, vi vil endog belyse den Maade, hvorpaa Chr. Ludwigs har nedsablet F. F. M. Thi det er saare lærerigt.

Chr. Ludwigs forstaar ikke, »at en borgerlig Oprører blev dømt af et Kirkemøde,« og »at det er en borgerlig Forbrydelse at gaa mod den katholske Forvandlingslære«.

Hadde Chr. Ludwigs studeret Forholdet mellem Kirke og Stat i Middelalderen, havde han kendt den i det tyske Rige gældende Ret, vilde han ikke tale saaledes. Ja, havde han bare læst Dommen over Hus, f. Eks. i Hefeles *Koncilengeschichte* VII Bd., vilde han ikke spørge, hvorfor Hus blev dømt ogsaa som borgerlig Forbryder.

I Anklagen — altsaa Konciliets Anklage imod Hus — »løj man Hus paa,« skriver Chr. Ludwigs, at han gik imod den katholske Forvandlingslære. Tror Ludwigs for Alvor, at blot en eneste katholsk Biskop vilde »lyve en Modstander noget paa,« især ved et højtideligt Kirkemøde? Kommissionen i Hussagen bestod bl. a. af Mænd som Pariser Universitetets forhenværende Kansler Kardinal d'Ailly, den lærde Kanonist Zarbarella og frem for alt af Jean Gerson, en af de ædlest og betydeligste Mænd i hele Samtiden. Og netop Gerson var Hovedmanden ved Huses Domfældelse. Tror Chr. Ludwigs virkelig, at Gerson »løj Hus noget paa«? — I Virkeligheden havde Hus, f. Eks. i sit Skrift: *De omni sanguine Christi*, fremsat urigtige theologiske Anskuelse, selv om hans Nadverlære ingenlunde stemte overens med Wiclifs. Hus var Wiclifs aandelige Elev, men som Sekt-Stiftere jo plejer, var de aldrig helt enige. Senere har Morten Luther f.

Eks. efterlignet Hus i flere Ting, men lært noget ganske andet, baade i Nadver- og Naade-Læren. Sekt-Stifterne har som Regel kun eet tilfælles: Hadet imod den katholske Kirkes Autoritet og Skældsord imod Autoritetens Bærere.

Endvidere forstaaer Chr. Ludwigs ikke, at Kejseren havde Betæneligheder ved at bryde et Lejde, som efter F. F. M. slet ikke var givet.

Maa jeg svare med de Ord, som en af Pastor Ludwigs' Trosfæller, den ansete protestantiske Historiker H. Leo i sin *Universalgeschichte* (2. Bd. S. 702, 3. Oplag) har udtalt:

»Almindelige Lejdebrev medfører kun Beskyttelse imod udenforstaaende (gegen Dritte), men ikke imod Rettens dømmende Sentens, er altsaa det, vi kalder for Rejsepas, og navnlig Huses endnu opbevarede Lejdebrev er for Tilfældet et Rejsepas paa Vejen til og fra Retten, men intet Sikkerhedsbrev imod Domstolen.« Kejseren havde mange Betæneligheder, ikke mindst med Hensyn til den ophidsede Stemning iblandt Tsekerne, der forberedte den husitiske Revolution. Forresten skulde man tro, at Debatten om Lejdebrevet, som i Bøhmen altid førtes til Fordel for Hus, var kørt træt for længe siden. Spørgsmaalet er bl. a. indgaaende behandlet i *Zeitschrift für Geschichts-Wissenschaft*, N. F., III, 1898. Men hvad man end vil holde sig til — Opfattelsen af Lejdebrevet som simpelt Rejsepas findes ogsaa paa protestantisk Side. Det er altsaa forunderligt at se Chr. Ludwigs smile ned til denne af mig i Ugebladet fremsatte, godt begrundede Opfattelse som til noget barnagtigt, der kun kan undskyldes den foragtelige »katholske Oplysning«. At den ogsaa er »protestantisk Oplysning«, rører vel ikke store Aander, men er ganske interessant for os at iagttage.

(Sluttes.)

F. F. M.

„Det haster ikke“.

En Mand laa og drømte. Det forekom ham, som stod han midt i en stor Forsamling af onde Aander. Satan, deres Konge, sad paa Tronen i sit frygtelige Palads, indhyllet i sit evige Mørke; hans Haand greb om Scepteret, Symbolet paa hans tyranniske Grusomhed, og han var iført sin Kongekaabe af ravnsort Nat. Med høj Røst udstedte han en Proklamation til sine mørke Tjenere, der stod opvartende omkring. »Hvem vil gaa til Jorden og overtale Menneskene til at styrte deres Sjæle i evig Fordærvelse?«

Straks traadte en af Aanderne frem og sagde: »Lad mig gaa i dette Ærinde.«

»Hvordan vil du saa overtale Menneskene til at forsømme Arbejdet paa deres Sjæles Frelse?« spurgte Kongen.

»Jeg skal overbevise dem om, at der ikke gives nogen Himmel.«

»Nej,« sagde Satan, »paa den Maade gaar det ikke; du vil aldrig være i Stand til at overtale Flertallet af Menneskene til at tro dette.«

Et andet Ulykkesbud traadte frem for Mørkets Hersker og sagde: »Lad mig gaa! Jeg vil faa dem til at tro, at der er ikke noget Helvede til.«

Men Satan svarede: »Denne Plan vil heller ikke faa synderlig vidtrækkende Følger. Vi trænger til et Bedrageri, som kan blive modtaget af Mennesker af alle Klasser, Aldere og Stænder, en Løgn, der er i Stand til at fange Menneskeslægten som et Hele.«

Omsider nærmede en tredje Aand, som overgik sine Kammeraler i Lumskhed, sig Tronen og sagde: »Jeg har en Plan, som vil svare til dine Forventninger. Jeg vil sige til enhver, jeg møder: »Det haster ikke.« — Han blev valgt til Sendebud.

(Efter Engelsk.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa A. C.s Generalforsamling den 29. Septbr. aflagdes Beretning, om den Virksomhed, den lille Institution *K. U. B.* har udfoldet i det første Aar efter sin Oprettelse. Der har været rettet 13 Forespørgsler til Sekretæren, af hvilke nogle har medført en længere Korrespondance. Man blev enige om at søge ophængt i Forhallen til alle vore Kirker et Opraab fra Foreningen af lignende Indhold som den Annonce, der i det sidste Aar har været optaget i hvert Nummer af Ugebladet.

— Søndag den 17. Oktober agter den højærværdigste Biskop at tage til Roskilde for der at meddele Firmelsens Sakrament. Fra Ringsted, Slagelse og Køge vil der komme mange til Stede for at modtage Sakramentet.

— Ved Højskolens første Møde i Aar i Tirsdags havde der, trods Rusk- og Regnvejr, indfundet sig lidt over 125 Tilhørere. Hr. Pastor *Meyer* fra Ordrup talte om Kirkens Frihed og paaviste ud fra Jesu Afskedsord til sine Apostle og disses heltemodige Vidnesbyrd overfor den jødiske Øvrighed, at ingen verdslig Magt nogen Sinde kunde faa Suverænitæt over den katholske Kirke; Kirkens Hyrder og Lærere kunde bindes og knebles, men Kirken var selv efter sit Væsen og i Virkeligheden fri og uafhængig, og

det var alle dens Børns Pligt at skaffe den størst mulig Frihed og Raaderum til alle Sider.

Ordrup. Sidste Nummer af *Verden og Vi* (Nr. 40) indeholder en velvillig lille Beskrivelse af St. Andreas Kollegium og Virksomheden derude. Der fortælles paa lideligt og underholdende om Skolens Gerning, og af Misforstaaelser og Fejltagelser er der kun yderst faa; den mest fremtrædende, men ganske uskadelige bestaar i, at vor Biskop gøres til »Eminence«. Et godt Billede af Pastor Günther, et Gruppebillede af en Del Børn paa den store Stentrappe paa Legepladsen, et Billede af Vestibulen med Lærer Christensen og af Pastor Evers med nogle Elever i det naturhistoriske Museum giver et godt Indtryk af Skolen.

Aarhus. Forleden Søndag Eftermiddag fejrede Kirkens *Sangkor* en lille Fest med en Udflugt til Brabrand. Anledningen var den, at Sangerne ønskede at berede Korets hidtidige Leder, *Broder Jos. Nilkes*, der nu fratræder Direktionen, en festlig Afsked for at bevise ham deres Taknemlighed og Hengivenhed. Allerede dengang, da Pastor Ludvig Schmitt i 1883 indførte Folkekoralsang i vor Kirke (Vidne derom er de to mægtige Egetræspulte paa Kirkens Loft, der vilde gøre en Domkirke Ære, og tilsvarende haandskrevne Korálnodebøger), var Broder Nilkes hans trofaste Hjælper og Støtte, og han tilegnede sig saa mange Kundskaber paa Kirkemusikkens Omraade, at han var i Stand til at overtage Korets Ledelse efter P. Lud. Schmitt. Br. Nilkes forsømte heller ikke den polyfone Sang. Foruden de Messer, der allerede hørte til Repertoiret, indøvede han 14 ny firstemmige Messer af Witt, Mitterer, Quadtflieg, Meurer og andre just ikke lette Komponister, samt en Mængde latinske og danske Motetter og Sange. Er dette et Bevis paa Broders Nilkes's Dygtighed og Nidkærhed for Gudstjenestens Forskønnelse, saa maa der paa den anden Side til Sangerens store Ros fremhæves, at de i mange Aar aldrig har svigtet deres Dirigent og trofast har været tilstede paa Orgeltribunen, naar Kyrie begyndte. Endog i Sommermaanederne manglede de ikke ved Aftenandagterne. Korets Ledelse er nu lagt i Hr. *Pastor Gellers* Hænder, og han vil forhaabentlig endnu i mange Aar have en værdifuld Støtte i Broder Nilkes som Tenorsanger og Vikar for Organisten ved forskellige Lejligheder.

Østerrig. (Krakow). Det polske Blad »Glas Narodu« offentliggør et Opraab fra hele det polske Episkopat til alle Ærkebiskopper og Biskopper i den katholske Verden, i hvilket de skildrer de forfærdelige Tilstande, som Krigsbegivenhederne har afstedkommet i de polske Lande. Det er med selve den Hellige Faders Billigelse, at de polske Bi-

skopper henvender sig til deres Trosfæller paa hele Jorden og anmoder dem om at komme det polske Folk til Hjælp ved Bøn og Godgørenhed. I Opraabet anmodes Biskopperne i andre Lande om hver paa sit Omraade paa en bestemt Dag (den 21. November) at lade foranstalte *offentlig Bøn og Kollekt til Fordel for de hjemsogte polske Lande*. — Herom vil Ugebladet senere bringe nærmere Underretning.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Fredag 15. Oktbr. Kl. 8 Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken og Kl. 5 sakramental Velsignelse.

Haandværkssvend ønsker et møbleret Værelse i Nærheden af Jesu Hjerter Kirke. *C. V. Martinsen, Thorupsgade 4² tv.*

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 12. Oktober Kl. 8 Aften

Baronesse *E. Rosenørn-Lehn: St. Francisci 3die Orden.*

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 15 og 4 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

En Hønes Liv

Ved Salget af den lille Fortælling til Fordel for de dansk-vestindiske Negerbørn er foreløbig indkommet:

Fra Randers katolske Skole	5 Kr. 00 Øre
— Odense do.	5 — 00 —
— Ringsted do.	2 — 50 —
— Aarhus do.	2 — 50 —
— Roskilde do.	3 — 30 —
— fransk Pigeskole paa Frederiksberg.....	20 — 00 —
— do. i Ordrup.....	6 — 25 —
Ved N. H.....	7 — 00 —

51 Kr. 55 Øre

Fremstillingen af Hæftet kostede kun 12 Kr., da Bogtrykkeren leverede Arbejdet gratis. 38 Kr. er sendt til Forstanderinden for Pigeskolen paa St. Croix. 1. Oktober 1915. *Niels Hansen.*

Dannet svensk Dame, katolik, vore mycket tacksam att få komma i katolsk familj som hjälp och sällskap. Talar franska och tyska. Svar till Alma Gullström, Kungsgatan 40. **Alingsås**, P. R. Sverige.

Mariakongregationen for Mænd holder Søndag den 10de Oktbr. Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Unio. Fredag den 15. Oktober Kl. 9 præcis afholdes den aarlige **Generalforsamling** i Frederiksberg Allé 11.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde afholdes Mandag den 11. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet Bredg. 67.

A.C. Onsdag den 13. Oktober afholdes ekstraordinær **Generalforsamling** i Søpavillonen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften præcis. Dagsorden: Forslag om Indførelse af Kontingent med deraf følgende Forandring af Lovenes §§ 2 og 8.

Absalonsbøsserne tømmes i disse Dage.

Katolsk Bogsalg — se Side 660.

Kirkelig Kalender.

10. Okt. 20. Søndag eft. Pintse.	17. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.
11. — Mandag Ferialdag.	18. — Mand. Lukas, Evangelist.
12. — Tirsd. Ferialdag.	19. — Tirsd. Petrus af Alkan- tara, Bekender.
13. — Onsd. Kong Edvard, Be- kender.	20. — Onsd. Johannes af Kenty, Bekender.
14. — Torsd. Callistus I, Pave og Martyr.	21. — Torsd. Hilarion, Abbed.
15. — Fred. Teresa, Jomfru og Ordenstifterinde.	22. — Fred. Ferialdag.
16. — Lörd. Marias Officium.	23. — Lörd. Marias Officium.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Undervisning i **Græsk og Latin** tilbydes.

Chr. Hartmann, Rosenvængets Allé 27² Ø.

St. Elisabeth-Vincentforeningens Systue paa Frederiksberg genoptager sine Møder Torsdag den 14de Oktober. Der afholdes Møde i Boyesgade 8, 1. Sal, hver Torsdag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4. Nye Medlemmer kan indmelde sig paa Systuen om Torsdagen; samme Steds og til samme Tid modtages Gaver.

Gudstjenesten i København.**Søndage.**

- St. Ansgars Kirke.** Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Josefs Kapel** (Østerbrogade 7 C.) Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe.
- Den evige Tilbedelse Kirke** (Jagtvejen). Kl. 8 stille Messe med Præd.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Eftm. Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8 og Velsignelse Kl. 2.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Eftm. Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel** i Hørsholm. Hver Søndag Messe Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Ti. og Fr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (Kl. 2 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 8.

K.U.B. (Katholsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 42.

Søndag den 17. Oktober.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Breve fra Rom. — Iklædning i Jagtvejens Kloster. — Jan Hus og „katholsk Oplysning“. — Et helt Folk ærer en Helgen. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Odense. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

277.

Smaalighed.

»Men da Tjeneren var gaaet ud, fandt han en af sine Medtjenere, som var ham hundrede Denarer skyldig.« Hvad skulde han have gjort, da han saa sin Medtjener? Han skulde være faldet ham om Halsen og have fortalt ham om sin store Lykke: »Nu skal du glæde dig med mig og ikke tænke paa de usle hundrede Denarer mere!« Men tværtimod greb han ham i Struben og sagde: »Betal, hvad du er skyldig!« Det var Raahed — men lad os bruge det mildeste Ord og kalde det for Smaalighed. Det var smaaligt, at han huskede de hundrede Denarer, lige efter at han havde faaet sin Kæmpegæld eftergivet.

Smaalighed er altid bristende Evne til at anvende den rigtige Maalestok. Den er sjælelig Nærsynethed, Optagethed af det øjeblikkelige, Blindhed for den store Virkelighed. Vi erfarer det tit selv, hvorledes den selvsamme Sag kan vise sig for os i helt forskellig Størrelse. Vi kan være helt beherskede af en Ubetydelighed, der er kommet os paa tværs, vi kan ligesom drukne i smaa huslige Bryderier og dagligdags Ærgrelser. Men kom saa blot i levende Berøring med store Forhold, højere Interesser, bliv grebet af en Samtale, faa Lov til at se ind i andres Nød, andres Kampe, andres indre Storhed: hvor virker det ikke som en Forløsning, en Befrielse fra Mareditet. Da svinder dine personlige Vanskeligheder — maaske

ikke helt bort, men dog indenfor deres rigtige og rimelige Grænser. Da ser du Tilværelsen igen med dine naturlige Øjne, mens du før saa den gennem Mikroskop. I dette kan et lille Infusionsdyr blive til et Uhyre, mere frygtindgydende at se paa end den vildeste Tiger.

Hvor smaalige vi var, hvor meget den enkelte havde overvurderet sine Sær-Interesser, har vi alle mere eller mindre erfaret, da Verdenskrigens Kæmpevirkelighed væltede ind over os. Hvor har den ikke ryddet op med indbildte Fornødenheder, personlige Prætensioner, paastaede Umuligheder! De har ikke kunnet holde Stand overfor den store, alvorlige Virkelighed. Thi det er altid det største, vi kender, som bliver Udgangspunkt og Maalestok for vor Vurdering af Tilværelsen.

Men der er en større Virkelighed endnu, som det gælder om at komme i Berøring med for at faa den rigtige Maalestok for Livet. Jeg mener ikke Stjerneverdenens umaalelig store Virkelighed. Lad Menneskelivets Varighed og Skueplads, maalt i Lysaar og Siriusafstande, end være et Fnug i Verdensrummet — dette er en død, materiel Virkelighed, der ikke kan bruges som Maalestok for den Virkelighed af højere Orden, som Livet og Personligheden er.

Nej, der er en højere, større Virkelighed, der ombølger os, som vi skal maale vort Liv med. Denne højeste Virkelighed er Gud; det er vort Afhængighedsforhold af ham, det er Forløsningshistoriens althberskende Realitet, det er det hinsides Livs Evighedstynge, der som en usynlig, uendelig Stjerneverden staar over vort Liv. Hvem der ikke anlægger denne højeste Virkeligheds Maalestok for sit Livs Forhold, lever i Selvbedrag, i Uvirkelighed. Han er et Barn, hvis Verden er Barnestuen og Legepladsen. Det er Smaalighed i største Stil. Da er det det værdiløse, det ubetydelige, det underordnede, der bliver det afgørende, det herskende. Denne usunde Overvurdering af vore jordiske Interesser er Roden til alt det uforsonlige Had, al den bitre Kamp, der kendetegner Menneskenes Historie.

Da Folkelagene ved Verdenskrigens Begyndelse faldt over hinanden og greb hinanden i Struben for at tilkæmpe sig, hvad enhver selvfølgelig betragtede som sin Ret — da havde de vel mere end nogen Sinde før glemmt, at de allesammen havde været Genstand for en uendelig stor Barmhjertighed fra Guds Side. Og derfor er ogsaa denne Krigs Psykologi en frastødende Smaalighed, naar vi vurderer den efter den højeste Virkeligheds-Maalestok. Om dog Menneskene blev sig bevidste, at de er elskede af Gud — indtil Sønnens Hengivelse paa Korset — hvor vilde det ikke dæmpe Lidenskaberne, udjævne Mod-sætningerne, formilde Konflikterne.

A. Menzinger.

Breve fra Rom.

Af Mgr. *Robert Hugh Benson.*

(Fortsat.)

Men Højmessen i St. Callistus's Katakombe overgik alt; et lille Kor sang Palestrina vidunderligt; tre tyske Præster, klædte i Karmoisin, stod for Alteret; og at høre alt dette tresindstyve Fod under Jordan og at vide, hvorledes de Kristne udførte mange af de samme Ceremonier i samme Sprog og tilbad det samme Lam for seksten Hundrede Aar siden paa samme Sted — alt dette havde en vidunderlig Indflydelse paa os alle. Der var en amerikansk og en irsk Præst med mig, og de følte det samme. Folk trak knap Vejret, ingen rørte sig; der var Dødsstilhed, naar Klokken ringede, og saa Røgelsen, der blandede sig med Blomsterduften — det er ganske unyttigt at prøve paa at beskrive det! Da Messen var forbi, gik vi videre gennem Gangene og saa Freskomalerierne af Paaskemaaltidet i Lidel-sesugen, Jonas og Fisken, Fredsduen og *In Pace* overalt; og til sidst kom vi op igen, op ad en lang Trappegang, ned ad hvilken en funklende Solstraale kastede sit Lys, op i den skarpe, klare Luft, og tværs over Landet, tre Mil borte, saa vi Rom. Om Gud vil, faar du det samme at se, engang med Tiden. Ret snart skal jeg ministrere ved en Messe der, og om et Aarstid eller to haaber jeg, at jeg selv skal læse Messe.

I Eftermiddags gik jeg over til St. Clements' Aften-gudstjeneste i hans gamle Basilika og kyssede en af hans Relikvier og af St. Laurentius og St. Ignatius fra Antiokia og bad foran St. Clements', St. Cyrils, St. Methodius' og St. Katarinas jordiske Levninger. Tænk dig, hvad det vil sige — virkelig foran de Levninger, i hvilke de led og døde. Jeg sender dig et Blad eller to af Dekorationen i Katakomben i Dag. Jeg tog dem op fra Gulvet i Katakomben, og de har ogsaa hørt Messen der i Dag. Jeg bad særlig for dig ved Messen der nede og ofrede atter igen min Kommunion for dig, for jeg er forvisset om, at det afgørende Øjeblik nærmer sig, og jeg beder Gud bestandig om at være med dig.

Paa den ubesmittede Undfangelses Fest.

(V) I Aften paa denne herlige Højtidsdag har jeg lige været henne i Kirken og stillet et Lys for dig, som du vilde, jeg skulde, og jeg valgte »Vor Frue, Englands Haab,« hvor jeg ofte har bedet for dig; der staar det nu og vil brænde for dig i Morgen.

Dette Sted er saa vidunderligt som nogen Sinde. Formerne ved Gudstjenesten er meget forbløffende for engelske Sind, men hjælper mageløst paa Troen, naar man begynder at fatte, at Katholicismen betyder Indbefattelsen i Stedet for Udelukkelsen af andre Religioner. »Alt er vort«, siden vi tilhører Christus, og Christus tilhører Gud. Maaden, hvorpaa Roms Herredømme er gaaet over fra den timelige til den aandelige Sfære, er forbavsende. De gamle Templer er blevet til Kirker, og Obelisker og Søjler er kronet med Korset eller en kristen Helgen, ja, selv de gamle Billeder er indviet til Kristendommen og kronet paa ny.

Angaaende nogle »vittige og sarkastiske« polemiske Smaaskrifter skriver Fader Benson:

(VI) »Jeg kan ikke taale disse Angreb paa Anglikanismen; skønt man føler, at anglikanske Teorier er ganske umulige, og siger det — saa synes jeg, at det er afskyeligt og til ingen Verdens Nytte at sige det med Bitterhed. Der er ikke saa lidt Trøst i den Tanke, at Katholicismen indbefatter alt, hvad Anglikanerne holder paa (vi ved det, selv om de ikke gør), og at det blot er et Tidsspørgsmaal i denne Verden, eller i den næste, om naar de ogsaa vil holde det hele. At gaa over fra Anglikanismen til Katholicismen er at modtage, ikke at opgive.

I samme Brev:

Subjektivisme har, kunde man sige, intet mere at gøre med Egoisme eller Stolthed, end det, at man er fem Fod høj, har det.

Det er et Tankesystem og har selvfølgelig sine særegne Farer, aldeles som Objektivisme har. Jeg synes, det er et meget vanskeligt Spørgsmaal, hvor vidt man bør udvikle sit System, hvad enten det er det ene eller det andet, eller om man bør udvikle det, det skorter en paa, for at der kan komme Ligevægt.

Man kunde maaske omtrent sige, at Fantasi, umid-

delbar Opfattelse, Skarpsindighed o. s. v. er subjektive, medens Ihærdighed, praktisk Dygtighed, Evnen til at styre er objektive Egenskaber. Det synes jeg da. Psykologi er et fængslende Studium. Gid jeg kendte noget til det.

Paa Juledag.

(VII) Midnatsmessen her (San Silvestro in Capite) var vidunderlig. Bag ved Højalteret var en Dør, omtrent fire Fod høj, der fører ind til et ganske lille Værelse, hvor Nonnerne en Gang plejede at høre Messen. Dette Værelse var lavet om til en Stald med et Landskab med klar Himmel og Skyer og Træer bagved, et Tag bevokset med Slyngplanter og en lille Murvæg, der støttede det; foran laa der et stort Knippe Halm, paa hvilket Kristusbarnet laa med udstrakte Arme, alt bestraalet af et vidunderligt Lys. Det var saa skønt; i Pulpituret mod Vest var der et Orkester og en Harpe. I Morges efter Højmessens luede Solen pludselig frem og straaledede paa Alterets Guld og paa Barnet, der laa i Døraabningen, og pludselig fik alle Lysene et røagtigt og gulligt Skær.

I Gaar Eftermiddags gik jeg til St. Maria Maggiore og hørte en Del af Vesperen og saa Krybben udstillet i dens Skrin af Glas og Sølv; saa gik jeg videre til den armeniske unerede Kirke, til Messe Kl. 4 om Eftermiddagen! Det var alt sammen meget mærkeligt, med barbarisk Musik og Rangler, med Indvielsesordene sunget højt, med et hvidt Slør, der efter Hostiens Opløftelse pludselig førtes hen over Alteret og viste de tjenende Præster som i en Slags Taage; da det blev trukket tilbage, bar Præsten en juvelsmykket Krone. Det fyldte en med en Følelse af Katholicitet og talte fuldstændig mod den Forestilling, at Romerkirken smelter alt om efter sit eget Mønster.

Er du ikke enig med mig om, at dette virkelig er den bedste Fest af alle? Gud, der kommer ned til vort Standpunkt, medens vi ved alle de andre skal stige op til hans. Det er vel derfor, det er den, Folket mest ynder. Kirken her myldrer endnu om Eftermiddagen med Mennesker, og Klokkerne har ringet, siden jeg ved ikke hvor naar i Morges. I Dag læser alle Præster deres tre Messer, og Folks Andagt er ikke til at beskrive, særlig tror jeg virkelig, Mændenes, der udgør mindst Halvdelen, om ikke mere,

ved Højmesserne. Enhver faar sin Stol og Bedeskammel og stiller den netop der, hvor han har Lyst, i hvilken som helst Retning, hen imod hvilken som helst Messe han ønsker. Man opdager pludselig Folk, der knæler lige foran en og begynder at høre en anden Messe; næsten alle de troende hører tre Messer i Dag. Jeg iagttog en velklædt Mand i Morges; han havde ingen Bog, men hans Læber bevægede sig uophørligt; en anden, en Dreng fra Landet, med pjuksket Haar, knælede en halv Timestid paa Fliserne aldeles betaget og ubevægelig og med Ånsigtet skjult. Det var en Gudsdyrkelse, en Tilbedelse, som overgaar alt, hvad jeg har kunnet tænke mig andetsteds end i Himlen! I Morges fulgte en Dreng mig ud af Kirken; pludselig greb han min Haand og kyssede den, som de gør her ved Præsterne. Jeg er bange for, han gerne vilde have en Julegave; men det var i hvert Fald en rørende Maade at bede om den paa.

Ved Juletid tog Fader Benson til Neapel. Herom skriver han følgende karakteristiske Linier:

Den neapolitanske Religion er vidunderlig, den dybeste Andagt i Förbindelse med mærkelige Maader at opføre sig paa. Jeg gik til Messe og Kommunion i Morges, og Folk bad med sagte Stemme under Kommunionen, og da de kom ind, og der var de mærkeligste Billeder, jeg no-Sinde har set — den hellige Jomfru klædt i blaa Silke med et Kniplingslømmetørklæde i Haanden.

Fader Benson havde den Gang endnu ikke været i Mantua, hvor »Vor Frue af de syv Smerter« i den store St. Andreas Kirke sidder iført en meget fin, stram, sort Fløjelskjole, diamantprydet og med Mediceerkrave og Kniplingslømmetørklæde.

I et andet Brev fra Neapel, hvori han fryder sig ved Tanken om, at hele Universet, levende og livløst, skal gribes og optages i den katholske Kirke for i Skønhed og Pragt at kunne vise den guddommelige Skaber Ære, skriver Fader Benson:

(VIII) »I Morges sad en Kat paa Alterskranken, medens den hellige Kommunion blev uddelt. Ingen lagde Mærke til den. Den syntes slet ikke at være paa urette Sted. — Synes du, det lyder sindssygt?

(IX) Lad mig nu fortælle dig mere om Rom, da det

nu altsammen tilhører dig. Først og fremmest denne Oktav af Højtiden (Helligtrekonger). Vi har, som jeg tror, jeg har fortalt dig, de fleste østerlandske Ritus her. De er meget mærkelige og undertiden groteske. Der er en ejendommelig Skik med at svinge hen over Alteret med lange Stave med raslende Spidser: det har oprindeligt haft til Hensigt at skulle holde Fluerne borte fra Alterets Sakramente og fra Præsten. I nogle af disse Ritus hører Præsten en Slags Kejserkrone efter Indvielsen, og ved mange uddeles Alterets Sakramente under begge Skikkelser. Det er altsammen en slaaende Illustration til Kirkens frindsede Tænkemaade; der findes ikke denne Kvælen af al Individualisme, som Kirken saa ofte beskyldes for. Der er en udmærket italiensk Præst her; han besidder et meget smukt Foredrag, yndefulde Haandbevægelser og dyb Inderlighed; Kirken er overfyldt hver Aften. Gid jeg kunde forstaa ham rigtig; desværre kan jeg ikke Italiensk nok dertil endnu.

(Sluttet.)

Iklædning i Jagtvejens Kloster.

Onsdag d. 29. September, paa den h. Ærkeengel Miksels Fest, modtog efter et Aars Prøvetid den første Postulantinde Ordensdragten som Novice i den evige Tilbedelsesordens Kloster paa Jagtvejen. Hans Højærværdighed Biskoppen foretog selv den højtidelige Iklædningsceremoni.

Efter at have læst Prælatmesse i Klosterets Kirke Kl. 8 holdt Biskoppen en kort Tale, i hvilken han udtrykte sin Glæde over, at den første, der i det nye Kloster skulde iføres Ordensdragten og fra nu af indvie sit hele Liv til Jesus i Alterets allerhelligste Sakramente, var en af Landets Døtre (Frk. Wille Mammen fra Aarhus). Biskoppen lagde den nye Novice paa Hjerte at nære og vedligeholde en tredobbelt ren og hellig Kærlighed. Først og fremmest og overalt burde hun elske vor Gud og Frelser Jesus Kristus i Alterets helligste Sakramente, der havde udvalgt hende til sin Brud; dernæst skulde hun elske Korset og

Lidelsen for derigennem stedse inderligere at blive forenet med ham, der har elsket og hengivet sig selv for os, saa hun kunde sige med Apostelen: »Det være langt fra mig at rose mig uden i vor Herres Jesu Kristi Kors.« Og den tredie Genstand for hendes Kærlighed maatte være Maria, Jesu Moder, som jo er vort Mønster i Kærligheden til Jesus, og som i den Grad blev delagtiggjort i Jesu Kors og Lidelse, at hun med Rette kaldes »den smertefulde Moder«. Denne tredobbelte Kærlighed giver os Mod i Kampen, Kraft i Anfægtelser, Trøst i Bitterhed her i Livet og vil blive vor Salighed, vor Krone, vor Glæde i Himlen.

Novicen lagde sig nu udstrakt paa Gulvet, medens et sort Ligklæde blev lagt over hende som Tegn paa, at hun fra nu af var afdød fra Verden, og Psalmen *Miserere* blev bedet. Derefter rejste hun sig og udtalte, knælende foran Biskoppen, sit Ønske om at blive optaget i Klosteret for den evige Tilbedelses Orden, hvorpaa Biskoppen gav hende Ordensnavnet *Maria Margaretha af den hellige Mikael*.

Saa fulgte Indvielsen af de forskellige Dele af Ordensdragten: den hvide Flonelshabit, det røde Bælte, paa hvilket Frelserens Lidelsesredskaber er broderede med hvid Silke, det røde Skapular med Monstransen paa venstre Side, den hvide Kaabe og Sløret.

Under Søstrenes Sang *Veni, sponsa Christi* (Kom, Kristi Brud, og modtag Kronen, som Herren har beredet dig for al Evighed) traadte Novicen hen til Biskoppen, som afklippede hendes Haar for derved at antyde, at hun gav Afkald paa al jordisk Forfængelighed. Derpaa ombyttede hun sin hvide Brudekjole med Ordensdragten og modtog et brændende Lys. Til Slut satte Biskoppen en Krans paa hendes Hoved, idet han udtalte: »Modtag Kronen paa dit Hoved til Tegn paa, at dersom du standhaftig holder ud i det hellige Forsæt, du skal blive kronet med Udødelighedens Herlighed.«

Højtideligheden endte med Meddelelsen af den biskopelige Velsignelse og Afsyngelse af *Te Deum*.

Hele den smukke og meget gribende Ceremoni, som varede omtrent en Times Tid, overværedes, foruden af Novicens nærmeste Slægtninge, kun af nogle faa Personer, der havde faaet anvist Pladser bagved Gitret i Kirkens

Forhal, da selve Kirkerummet midlertidig var bleven ind-draget i Klosters Klausur, hvortil Lægfolk ikke har Adgang.

Med denne Iklædning af den første *danske* Novice har den evige Tilbedelsesorden slaaet Rod her i de nordiske Landes Jordbund. Skønt der ikke er hengaaet meget mere end et Aars Tid, siden de første Søstre — syv i Tal — kom til Danmark, har de allerede faaet en ganske betydelig Tilgang af Postulantinder (hvoriblandt flere danske), saa at Priorinden, *M. Maria Birgitta*, som paa sin Navnedag den 8. Oktober i Fjor flyttede ind i Klosteret, har den store Glæde at se, at det lille Samfund er vokset til mere end det dobbelte af dets oprindelige Omfang.

Da Begyndelsen saaledes har vist sig at være ganske over al Forventning lovende, tør man vel ogsaa nære det tillidsfulde Haab, at ikke blot de, der har meldt sig hid-indtil, med Guds Naade maa holde ud, men at ogsaa mange andre, dragne af Kærlighed til Frelseren i Alterets helligste Sakramente, vil følge efter, saa at Søstrene kan være i Stand til uafbrudt, baade Dag og Nat, at holde Tilbedelse foran det helligste Sakramente og derved drage Guds Naade i rigeligt Maal ned over vor Menighed, over Kirkens Arbejde her hjemme og over hele det danske Land og Folk.

—nb—.

Jan Hus og „katholsk Oplysning“.

(Sluttet).

2.

»Allermindst kan jeg forstaa,« skriver Pastor Ludwigs, »at Huses Ophrænden kan undskyldes med, at man fra pavelig Side førte Korstog mod Husitterne, og at Tjekerne ikke vilde finde sig i Tyskeriets Overgreb (sic!)«

Naar Ludwigs her tager Tjekernes Parti imod »Tyskeriet«, er det af flere Grunde let forstaaeligt, Men han indrømmer dermed, at der var *nationale, altsaa slavisk-tsekiske Stridigheder* paa Færde.

Og netop dette havde jeg fremhævet i min Artikel og peget paa Jan Hus som *det tsekiske Partis populære Fører*.

Alligevel angriber Ludwigs dette og kalder det for »katholsk Oplysning« og for »katholske, om jeg saa maa sige: Forskninger«, altsaa for noget i hans Øjne aldeles ynkværdigt!! — —

Ludwigs benægter her Faktum, d. v. s. en historisk Kendsgerning, som han kan faa Oplysning om f. Eks. i hans Trosfælle, *Palackys* Geschichte von Bøhmen og i v. *Höflers* Værk. Salmonsens Leksikon derimod, som jo i visse Tilfælde er et meget anset Tilflugtssted, udtaler sig altfor lidt om Huses Skyggesider og hans partipolitiske Agitation.

I Virkeligheden var Hus, navnlig efter at Tsekerne havde bragt de tyske Professorer og Studenter til at forlade Universitetet i Prag, *det tsekiske Folks, det tsekiske Sprogs og den tsekiske Sags Talsmand*.

Den Dag i Dag er han en af den tsekiske Litteraturs Hovedsmænd. Uden den tsekiske Agitation var Hus og Husitismen aldrig naaet til den Betydning

Det var en underlig Sammenblanding af religiøs og national Ophidselse.

»Det viser sig nu« — nemlig efter F. F. M.s »katholske, om jeg saa maa sige: Forskninger« — at *Hus slet ikke blev kendt som Reformator, men som det tsekiske Partis populære Fører* (udhævet af F. F. M.),« skriver den af »katholsk Oplysning« upaavirkede Pastor Ludwigs.

Ja, store Mænd tager det ikke saa nøje. Hele den første Del af min Artikel om Hus behandlede de religiøse Strømninger, den kirkelige Reformbevægelse i Bøhmen. Jeg omtalte Wiclif og hans religiøse Ideers Udbredelse, at netop Jan Hus og hans Venner gjorde sig til Talsmænd for disse falske reformatoriske Ideer. Det lykkedes Hus, skrev jeg (Side 672 og 673 i Ugebl. Nr. 34), og hans Reformideer under Skin af Fromhed *at faa hurtig Indpas i Befolkningen*.

Men Ludwigs skriver om min Artikel: »Det viser sig nu, at Hus slet ikke blev kendt som Reformator. . . .«

Chr. Ludwigs har ikke haft Tid til at læse disse smaa »katholske, om jeg saa maa sige: Forskninger.«

Han læser ikke, 'eller i alt Fald ikke med Ro og Upartiskhed, hvad F. F. M. skriver, men raaber til Gengæld: »Ak, hvor man bliver oplyst — katholsk oplyst — naar man læser F. F. M.«

Herefter synes jeg ikke, vi Katholikker har nogen Grund til at beskæftige os alvorligt med en saa blind og hadefuldst Modstander.

Vi vil kun hævde, at Jan Hus og Husitismen var en af de værste Farer, ikke blot for Kirkens Bestaaen, men lige saa meget for det borgerlige Samfunds Fred.

En protestantisk Lærd (Zöllner: *Zur Vorgeschichte des Bauernkrieges*) skriver saaledes: »Som Wiclifs Lære maatte ogsaa den Prager Magisters Ord nødvendig føre til en social Revolution, hvis Ejendomsforholdene blev omdannet efter deres Tanker. Og det til en Revolution, hvis Af-

slutning ikke kan øjnes, fordi Dommen over Ejendommens Retmæssighed vil forandres med de religiøse Opfat- telser. Kun »de troende«, altsaa Huses Tilhængere, havde Ret til Ejendom, og kun saa længe som de tænkte ligesom de i Landet herskende religiøse Meninger. Det behøver ingen Forklaring, at disse Theorier medfører Privatrettens Ophævelse, og at endog Forsøget havde de skrækkeligste Følger . . . da de senere Husitter-Krige netop delvis derfor blev saa blodige, fordi man vilde virkeliggøre den Slags Anskuelser.«

Den lærde Udgiver af *Fontes rerum Austriacarum* (Wien 1856—1866) v. Höfler skriver i sin »Geschichte des Mittelalters«, Bd. II. Abt. 2. § 299, at man kunde have ønsket Hus og Hieronymus af Prag, at de selv skulde have set Ødelæggelsen, der fremgik af deres Lærdomme

»De blodigste Krige, de værste sædelige Udsvævelser, . . . Tysklands Hærgelse, Bøhmens Sønderlemmelse, Religionens, Videnskabens, Kunstens og Velstandens Ødelæggelse var naturlige Følger af begges revolutionære Prædiken.«

Jeg slutter med Protestanten Zöllners Ord (i nævnte Bog), at »selv den mest begejstrede Lovtaler af den tsekiske Reformator ikke vil kunne benægte, at det var en Akt af Nødværge fra de kirkelige og statslige Myndigheders Side at imødegaa den Slags Lærdomme.«

Netop Henvisningen til Husitismens forfærdelige Samfundsskade er et Bevis paa, hvor rigtigt Konciliet i Konstans havde bedømt Hus og hans statsfarlige Theorier.

Men det er noget, Pastor Ludwigs »aller mindst kan forstaa«. Han kan, som han skriver, ikke forstaa, at »Huses Optræden kan undskyldes med, at man fra pavelig Side førte Korstog mod Husitterne . . .«

Det kan jeg heller ikke forstaa i den Form. Men vi Katholikker — og mærkelig nok ogsaa en Del ansete protestanske Historikere — kan meget vel forstaa, at baade Kejseren og Paven blev nødt til at samle en Hær imod Zizkas rasende Krigstogter og til at forsøge paa at slukke en Ildebrand, der havde ødelagt blomstrende Byer og truede med at ødelægge hele Riget. — Men det forstaa naturligvis Pastor Ludwigs ikke. Han skriver store Ord om, at »vi her i Danmark ikke anerkender en historisk Forvandling, som er en historisk Fordrejelse«. Hvis Pastor Ludwigs vilde spotte lidt mindre, vilde han kunne gøre adskillige Opdagelser angaaende Forvandling og Fordrejelse af historiske Fakta, f. E. bare om hans Fordrejelse af mine egne Udtalelser om Jan Hus, som han ikke engang har gennemlæst ordentligt, inden han drog til Felts imod »katholsk Oplysning«.

F. F. M.

Et helt Folk ærer en Helgen:

(Til St. Teresas Fest d. 25. Oktober).

Det er fire Hundrede Aar siden, at der paa den katholske Kirkes klare og straalende Himmel viste sig en Stjerne af første Størrelse, bestemt til i Guds Naades Tid at oplyse Tusinder af Sjæle med Lyset af den Hellighed og Visdom, Gud havde skænket hende. Vi tænker paa, den hellige Teresa, Moder for Karmeliterordenens Brødre og Søstre af den strenge Observants. Om hendes Liv og Virksomhed har her allerede været fortalt i Ugebladet; her skal i Dag meddeles, hvorledes Spanien har hædret deres store Landsmandinde.

Store Mænd kommer aldrig ene, har en dyb Tænkner i vor Tid sagt. Lad mig nu udstrække dette Ord og sige, at store Helgener heller aldrig kommer alene. I det sekstende Aarhundrede, denne Spaniens enestaaende Guldalder for Kunst og Litteratur, fremstiller dette Land ogsaa for os en vidunderlig glimrende Forsamling af Helgener, som ingen anden Periode i middelalderlig eller moderne Tid kan overgaa. Den h. Johannes af Korset, den h. Petrus af Alcantara, den h. Franz af Borgia, den ærv. Johannes af Avila, St. Teresa, St. Thomas af Villanova og andre fylder de straalende Blade i den katholske Kirkes Historie i Spanien med deres Lærdoms og Helligheds Glans.

Den almindelige og begejstrede Iver, hvormed den spanske Nation har fejret det firehundredaarige Minde om Opgangen af denne herlige Sol blandt saa mange glimrende Stjerner: den hellige Teresa, er en værdig Hyldest af den berømte Grundlæggerinde og modige Reformatrice af Karmeliterordenen.

Den første til at vise passende Ærbødighed for Karmeliterordenens store Fornyer var Kong Alfonso selv. I et kongeligt Dekret, dateret den 11. Januar 1915, fastslaaes af Hans katholske Majestæt, at den 28. Marts 1915 skal være en national Festsdag til Minde om, at det den Dag er fire Hundrede Aar siden St. Teresas Fødsel. I Overensstemmelse hermed vajede de spanske Flag den 28. Marts fra alle offentlige Bygninger; Regeringslokaler, Skoler, Kollegier og Universiteter blev lukket; Soldater og Officerer af den spanske Armé iførte sig deres pragtfulde Uniformer.

Man maa ønske Førsteminister Eduardo Dato til Lykke med hans patriotiske Initiativ og heldige Forsøg med af Kong Alfonso at opnaa det ovenfor omtalte kongelige Dekret. I Ansøgningen til Kong Alfonso betegner Minister Dato St. Teresa som en uforgængelig Hæder, ikke alene

for den katholske og litterære Verden og for Avila, hendes Fødeby, men for Spanien i det hele. »Støttet paa saadanne kraftige Grunde og tolkende hele Kongeriget Spaniens enstemmige Følelser,« siger Señor Dato, »betænker vi os ikke paa at foreslaa Deres Majestæt, at Firehundredaarsdagen for St. Teresas Fødsel skal fejres som en national Festdag paa den Maade, at den spanske Nation som saadan skal vise en passende Hyldest for Fortjenesterne og Dyderne hos den enestaaende og berømte Castiliens Jomfru, St. Teresa.«

Det kgl. spanske Sprogakademi har taget en meget fremtrædende Del i disse enestaaende Fester. Det vil erindres, at det spanske Sprogakademi er grundlagt 1713 under Philip V. Akademiets vigtigste Opgave er at bevare det castilianske Sprog, at vaage over dets oprindelige Renhed og fuldkomne Ægthed, og det anses i disse Henseender for den højeste Autoritet.

Nu er netop St. Teresa en af det spanske Sprogs Klassikere. En af de største Talere og bedst begavede Skribenter i Spanien, den nys afdøde Biskop af Salamanca, den berømte Augustinerpater Thomas Camara, har ved en højtidelig Lejlighed udtalt den Anskuelse, at hvis det er sandt, at Spansk er Englenes Sprog i Himmelen, maa det være St. Teresas Spansk, som de taler. Men selv om det vel nok er overdrevet, tør vi maaske antage, at Teresa talte og skrev saa smukt, fordi hun i sin Fromhed og Hellighed stod i saa nøje Samkvem med de himmelske Aander!

Det er ganske sikkert ud over vor Forstaaelse, at en sygelig Kvinde, uden særlige Kundskaber, da det spanske Sprog endnu kun var i dets Vorden, kunde skrive saa smukt og mesterligt, til stor Forundring selv for dem, der staar udenfor den katholske Kirke.

St. Teresas Værker tiltaler baade unge og gamle, og man bliver aldrig træt af dem; thi de bringer altid noget nyt. Der er ingen Forklaring paa dette enestaaende Tilfælde i Litteraturhistorien, med mindre man antager, at St. Teresa virkelig var inspireret, og at hun fra Himlen modtog særlig Lys, Kærlighed og Naade, Egenskaber, som er tydelig til Stede i alle hendes Skrifter.

Det er derfor kun retfærdigt og rigtigt, at det første og mest fremragende af de spanske Akademier skulde fejre Mindet om hende, som har givet Castiliens Tungemaal dets karakteristiske Blødhed og melodiske Klang og den øvrige Verden aandelige Ædelstene af uvurderlig Værdi. I den Hensigt værdig at mindes St. Teresas Aarhundrede har det kgl. spanske Akademi aabnet en litterær Konkurrence. Opgaven, Belønningerne og Betingelserne er følgende: Ind-

holdet maa være en almindelig Levnedsbeskrivelse af St. Teresa, samtidig indeholdende en kritisk Gennemgang af hendes litterære Arbejder. Præmien bliver en Guldmedalje, 2500 Pesetas og 500 Aftryk af Prisopgavens Oplag. Forfatteren til den prisbelønnede Opgave skal beholde Ejendomsretten til sit Arbejde. Men Akademiet skal have Ret til at udgive det i en Samling Mindeskrifter i Anledning af Festen. Opgaven kan indsendes til det kongelige spanske Akademi til enhver Tid, dog inden Midnat d. 31. December 1915.

Det vil være af stor Interesse for alle, særlig for Elskere af den spanske Litteratur, at faa at vide, at en Folkeudgave af St. Teresas Værker vil udkomme under det kgl. spanske Akademis Beskyttelse. Denne Hundredaars Ud-gave har et dobbelt Øjemed: at minde om den smukke Aarsdag og bringe St. Teresas uvurderlige Skrifter i hver Mands Haand.

Den 23. Maj, paa Pintsefesten i Aar, blev Hundredaars Festen for St. Teresa holdt i Madrid med usædvanlig Højtidelighed. Biskoppen af Diöceset Madrid-Alcala fejrede Pontifikal-Højmesse i Kirken San Francisco el Grande, den smukkeste Kirke i Madrid, en Efterligning af Pantheon i Rom. Den blev bygget 1784. Den berømte Prædikant, skoløs Karmelitpater Salvador de la Madre de Dios holdt Mindetalen om Helgeninden. Som alle hans tidligere Taler var denne et virkeligt Mesterstykke. Det var en skøn Perle af spansk Litteratur. Han fremstillede for den vældige Tilhørerskare den mystiske Profetinde, St. Teresas herlige Skikkelse som det katholske Spaniens Berømmelse. Det er faldet i min Lod at høre denne berømte Prædikant og Taler ved flere Lejligheder. Hans Stemme er en Førers, klangfuld og kraftig. Rent naturlig ligner han mere en Tribun end en gejstlig Taler. Dog er han ædel i sit Væsen, værdig i sine Udtryk, overvældende i sine Beviser og fortryllende i sine Beskrivelser. Ved denne enestaaende Fest var nærværende: de civile og gejstlige Myndigheder, Madrids Byraad og Medlemmerne af næsten alle religiøse Ordener. Kong Alfonso var repræsenteret ved den spanske Grande Marquis de Rafal og Regeringen ved Justitsministeren Señor Burgos y Mazo.

Kl. 6 Eft. udgik den imponerende Procession fra St. Francisco Kirken til Kirken El Carmen. Denne enestaaende Begivenhed var en sand og ægte Triumf for den spanske Nations Fromhed. Med Undtagelse af een Gang tidligere, da den 22. eucharistiske Kongres i 1911 afholdtes i Madrid, havde aldrig en saa imponerende Procession gaaet gennem denne Hovedstads overfyldte Gader. Madrid, ja hele Spanien hyldede offentlig den hellige Nonne fra

Avila, hvis skønne Billede fængsler alle deres Sind og Hjerter, som har haft det Held at lære det at kende. Præsteskabet, den spanske Adel, de civile Autoriteter, Armeen, Folket, alle flokkedes om den yndefulde Helgeninde, hvis Billede førtes paa en Triumfvogn, bedækket med et friskt Blomsterflor. Da denne lange, imponerende Procession var ankommen til Kirken El Carmen, kunde den bølgende Mængde ikke længere tilbageholde sin Bevægelse, men gav sine Følelser Luft i langtrukne Hurraer, rungende Glædesudbrud og lange, vedvarende Bifaldsraab. Da Massernes lydelige Begejstring havde lagt sig, førtes det ærværdige Billede ind i Kirken.

Heller ikke Avila, Teresas Fødeby, undlød at ære sin berømte Datter i det fjerde Hundredaar efter hendes Fødsel. Det var opbyggeligt at være Vidne til den Begejstring, med hvilken Avila hædrede sin kæreste og kostbareste Skat, Typen paa katholsk Kvindelighed, den hellige Teresa. Avilas Byraad gjorde Begyndelsen, saa fulgte Karmeliterordenen og saa Sognepræst og Menighed fra Kirken San Juan Bautista, hvor St. Teresa modtog den h. Daabs rensende og genfødende Bad. Den Døbefont, hvori St. Teresa blev døbt, findes endnu den Dag i Dag i Kirken.

Talrige Pilegrimstog, i Spidsen for hvilke de højeste Repræsentanter for Regeringen, den pavelige Nuntius, Kirkefyrster, Biskopper, litterære og videnskabelige Akademier, fremragende Medlemmer af Senatet, Repræsentanter for Parlamentet fandtes, har besøgt de Steder, som er helligede ved St. Teresas Nærværelse. Følgende synes at være Feltraabet for Aaret 1915: »Alle Veje fører til Avila, Fødestedet for den store Karmeliterordens Grundlæggeriske og Reformatrice«.

Maatte disse korte Bemærkninger give i det mindste en svag Idé om, hvad Spanien i Aaret 1915 har gjort for at ære St. Teresa. Jeg haaber, at alt dette maa forøge Antallet af St. Teresas Disciple og af Velyndere og Beundrere af det spanske Sprog og lære dem endnu mere om den yndefulde Helgeninde og klassiske Skribentinde. Men St. Teresa er ikke alene en Ære for Spanien, hun er ogsaa en af den katholske Kirkes skønneste Prydelser, og som saadan tilhører hun den hele Verden.

Og lad os samtidig tage vor Tillflugt til St. Teresas mægtige Forbøn under de nuværende Trængsler, at hendes herlige Fest maa bringe en snarlig, lykkelig Ende paa den enestaaende europæiske Krig med alle dens nuværende og efterfølgende Trængsler, som ikke har noget tilsvarende i Verdens Aarbøger. *Fiat!*

(Af Eugène Sgranes i *The Monitor* ved *Mafra*.)

Nye Bøger.

Carl Koch: Udvejen —. (Schønberg. 1915. 87 S. 1 Kr. 50 Øre.)

»Tanker og Stemninger under Krigen« har Pastor Carl Koch givet sin lille Bog som Undertitel, et meget betegnende Navn for det lille Arbejde, der havde kunnet udgøre nogle meget tiltalende Bladartikler, men egentlig er for spinkelt til at fremtræde som en selvstændig Bog. Som den egentlige Aarsag til Krigen anfører Forfatteren et Misforhold i den økonomiske Samfundsorden, som det nu gælder om af al Evne at faa hævet. Der findes adskillige smaa, stemningsfulde Enkeltheder, en Egenskab ved denne som ved andre af Pastor Kochs Bøger, der vistnok for en stor Del er Aarsagen til hans Popularitet som Skribent; thi de fleste Læsere er langt mere skikkede til at glæde sig over Enkeltheder end til at modtage og sætte Pris paa et Helhedsindtryk. Som et smukt Eksempel paa denne hans Egenskab kan anføres: »At takke bestaar først i at lægge Mærke til Enkelthederne. Det er som at huske Solskinsdagene, da det var smukt Vejr, eller som at lægge Mærke til Blomsterne, naar man gaar i en Skov eller en Hede. Eller det er, som naar man understreger de kønne Steder i en Bog, som man læser: der var noget, som var værd at tænke paa, og der var atter noget!« N. H.

P. Lippert: Ene-saliggørende. Ved L. G. (1915. 18 S. 25 Øre.)

Den samme utrættelige Haand, der for kort Tid siden skænkede os de fem Bind Rauschen: Lærebog i den katholske Religion, har igen beriget vor katholske Litteratur med en værdifuld Oversættelse, nemlig ovennævnte lille Arbejde af Peter Lippert, der først har været optaget her i Ugebladet. I Modernismens Tid var det ikke ualmindeligt, at selv katholske Apologeter mente saa vidt muligt at burde tilsløre den Slags ubekvemme Sandheder. Selvfølgelig vil en ensidig og negativ Fremstilling af Kirkens Fordring paa at være den ene-saliggørende være frastødende og kun kan gøre Skade. Lipperts Betragtning af denne Kirkens Lære om sig selv er helt igennem positiv og baaret af dyb Forstaaelse af det moderne Menneskes Syn paa religiøse Spørgsmaal. Hvor befriende for mange vil f. Eks. ikke en Tankegang være som denne om Kirkens Forhold til Personligheden. »Kirken planter sig ikke som en skillende Mur mellem Gud og Sjælen, men den rejser et *Indelukke*, hvor den skabte Aand kan mødes med den evige Aand til fortrolig Samtale i den dybeste Stilhed og uden Tilhører. Kirken vaager over, at den bedende Sjæl bliver beskyttet i sine Hemmeligheder med Gud; Kir-

ken er det religiøse Livs Refugium, et Asyl, der yder *sorgløs* og *salig* Sikkerhed for at være den alhellige nær.« (Side 11). Lige saa dybt opfattes Problemet om Kirkens Forhold til de udenforstaaende, hvorledes det er muligt at der findes kristeligt Liv udenfor den ene-saliggørende Kirkes Mure. Den tiltalende Anskueliggørelse med de skjulte Vandløb, der ad usynlige Veje naar ud over Kirkens Grænser, men alle kommer fra den ene hellige Livskilde, vil være et forløsende Ord for mange. Der er rørt ved mange brændende, personlige Spørgsmaal i dette lille Skrift. Svaret er hverken eftergivende eller fanatisk, det er den katholske Læres rolige Klarhed, der er Sjælen i disse Betragtninger; de er trøstende, forsonende og tankevækkende.

er

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Næsten 200 Tilhørere havde indfundet sig i Tirsdags Aftes paa Højskolen for at høre Baronesse E. Rosenørn-Lehns Foredrag om St. Francisci III. Orden. I en meget fængslende Skildring, der stadig vidnede om Foredragsholderens store Kærlighed og Kendskab til Italien og til den store Helgen Franciscus, gennemgik Baronesse Rosenørn-Lehn først St. Franciscus' Liv, dernæst den III. Orden, dens Formaal og Virksomhed. Det fortrinlige Foredrag vil fremkomme her i Ugebladet i et af de første Numre.

— Fredag d. 15. Oktober rejste Dominikanerpater Hr. Pastor Nielen til Bornholm for at begynde en Virksomhed derovre paa Danmarks skønneste Ø. Han ledsages sikkert af mange Trosfællers gode Ønsker og Bønner.

Køge. I Søndags var det seks Aar, siden det nuværende Kapel i Køge indviedes. Aarsdagen kunde denne Gang fejres, virkelig fejres, idet en af Menighedens gamle Medlemmer kunde læse Messen der, nemlig den tidligere Herredsfuldmechtig, nu Pastor Olrik. Sognepræsten, Pastor Maurer, assisterede og prædikede om den katholske Kirkes Præstedømme, dets store Betydning og Værdighed, og efter Messen meddelte den nye Præst den pavelige Velsignelse. Rørende var Glæden hos mange af Menigheden, der med saa stor Interesse og Kærlighed har fulgt Pastor Olrik paa hans mærkelige Livsvej. Smukkeste viste Menighedens Glæde sig, da man efter Andagten om Eftermiddagen samledes inde i Joseffsøstrenes Skoleværelser. Her sang Børnene en meget køn lille Sang, der gjorde dybt Indtryk. De overrakte saa Pastor Olrik en dejlig broderet Stola fra

Sognepræsten og fra Menigheden en rød Messehagel. Bevæget takkede Præsten, og jeg tror, at alle, der overværede den lille Højtidelighed, tog Indtryk med, der vil vare længe, maaske stedse. Den smukke Festdag afsluttedes paa Højskolehjemmet. Her holdt Pastor Maurer en Tale for Paven og Biskoppen. Overassistent Momborg fortalte det gamle Eventyr om den fattige unge Mand, der viser sig at være en Kongesøn, og som saa vinder Prinsessen; saaledes var den unge Protestant blevet til katolsk Præst. Pastor Olrik takkede, og Menigheden tilbragte endnu et Par Timer hyggeligt sammen. Dagen var sikkert baade for Pastor Olrik og for Køge Menighed, ja for alle dem, der var saa lykkelige at kunne være med, en af de faa Dage, der giver Mod og Kraft til de mange Dages Ensformighed. Gid Køge Menighed maatte faa mange af den Slags Dage!

Bi.

Odense. I Sommerens Løb er vor Menighedsskole, St. Albani Skole, undergaaet en grundig Forandring. Under og efter Kirkens Bygning maatte man nøjes med interimistiske Lokaler, som en Tid lang endog blev lejet i et Privathus. Forskellige Forhold gjorde det imidlertid nødvendigt at udvide Lokalerne i Præsternes private Bygning, Adelgade 3. En ny Etage blev sat paa, de øvrige Værelser blev gjort større, Ventilation blev der sørget for, Gaardspladsen blev betoneret over det hele og forsynet med nye Gymnastikapparater, hele Skolen blev oliemalet fra øverst til nederst og forsynet med elektrisk Lys, saa at Menighedens Skole har faaet 4 dejlige, gode Skolestuer, hvor der er Plads til 80—90 Børn, altsaa nok for en længere Aarrække. Ved en lille Højtidelighed i Søndags, d. 3. Oktober, blev Skolen indviet og overgivet til dens Brug. Baade Børn, Forældre og Lærere var glade over de pæne, venlige Værelser i de lyseblaa Farver. Maatte St. Albani Skole blive til Velsignelse for mange Børn og et vigtigt Led i Menighedslivet!

Rom. Den 20. Septb., Mindedagen for Roms Erobring i 1870 af Piemonteserne, havde i Aar et andet Præg, end den har haft i snart en længere Aarrække. Medens den utitalende Nathan var Borgmester i Rom, kunde den Dag ikke fejres uden en Række hadske og raa Angreb paa Kirken og den Hellige Fader. I Aar bestod Festen i patriotiske Taler, en Procession til Stedet, Henlægning af Kranse paa Victor Emmanuels og flere Grave, men ingen Udfald af den tidligere Slags. To Grunde har vist været medvirkende hertil: for det første er de, som var Førere for Kirkens Fjender, i den senere Tid traadt ikke saa lidt i Baggrunden, og for det andet er Pavens Anseelse steget ikke saa lidt i italienske antiklerikales Øjne paa Grund af den store

Ærbødighed, der er bleven vist ham det sidste Aars Tid fra saa mange Staters Side. Forøvrigt overvaagede Underborgmesteren Apolloni (Borgmesteren selv, Fyrst Colonna, er i Krigen) nøje, at de antiklerikale ikke vovede sig frem med nogen Uærbødighed hverken i Handling eller i Tale.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekten.

Kollekten paa Rosenkranssøndagen til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag indbragte følgende Beløb: St. Ansgar 125,87, Rosenkranskirken 70,88, St. Anna 27,35, St. Knud 20,00, St. Josef 60,00, Jesu Hjerter 171,58, Immaculata 13,00, Kapellet paa Amalievej 8,00, Kirken paa Jagtvej 6,13, Ordrup 68,51, Helsingør 27,50, Køge 17,40, Roskilde 33,36, Ringsted 26,00, Slagelse 18,20, Maribo 18,35, Odense 23,50, Svendborg 16,70, Nyborg 8,45, Esbjerg 5,18, Kolding 9,75, Fredericia 54,00, Vejle 15,00, Horsens 28,05, Aarhus 26,98, Silkeborg 10,00, Randers 32,46, Aalborg 27,48, ekstra Gaver: fra Borreby 50, fra Malmø 10, i alt 1030 Kr. 68 Øre, hvilket er det største Beløb, Kollekten nogen Sinde har indbragt. Det viser paa en glædelig Maade, hvorledes de enkelte Menigheders Forstaaelse og Interesse for den dansk-katholske Kirkesag er i stadig Tiltagende.

Alle fire Kollektioner for i Aar har tilsammen indbragt 3517,02 Kr.

København, 12. Oktober 1915. **Det Apostoliske Vikariat.**

St. Josefs Gilde.

30-aarig Stiftelsesfest holdes Mandag den 25. Oktbr. Kl. 8 Aften i Lokalet, Bredgade 67. Alle Medlemmer med Damer opfordres til at give Møde.

Onsdag den 20. Oktober har **Birgittaforeningen** Møde i St. Josefs-Kirkes Præstegaard. Pastor Hillebrand taler. Der forevises Films fra Dardanellerne og den franske Front.

Ungdomsfest.

Den Fest, som »Katholsk Ungdomsværn« aarlig afholder for de 14- og 15-aarige, vil finde Sted **Søndagen d. 24. Oktober Kl. 8 Aften** i Citys Lokaler, **Citygade 23**. Efter Festtalen, der holdes af Hr. Pastor *Ansgar Meyer*, er der Kaffebord, Selskabslege og Oplæsning af Hr. fhv. Skuespiller *Albert Schmidt*.

Der udsendes trykt Indbydelse til hver enkelt.

Adgangen er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Det er Ungdomsværnet meget om at gøre, at de unges Forældre kommer med. Garderobe gratis.

De Herrer gejstlige, Formændene i de unge Mænds og Kvinders Foreninger og Kongregationer samt Ungdomsraadets Medlemmer indbydes herved venligst til at deltage i denne Fest.

NB. Katholske Børn, der gaar i ikke-katholske Skoler og i Aar fylder eller har fyldt 14 Aar inden den 1. November, bedes om at opgive deres eget og deres Forældres Navn og nøjagtige Adresse i Løbet af de nærmeste Dage til

Pastor Günther, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

17. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.	24. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.
18. — Mand. Lukas, Evangelist.	25. — Mandag. Chrysanthus og Daria, Martyrer.
19. — Tirsd. Petrus af Alcantara, Bekender.	26. — Tirsd. Evaristus, Pave og Martyr.
20. — Onsd. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — Onsd. Vigilie.
21. — Torsd. Hilarion, Abbed.	28. — Torsd. Simon og Judas, Apostle.
22. — Fred. Ferialdag.	29. — Fred Ferialdag.
23. — Lörd. Marias Officium.	30. — Lörd. Ferialdag. (Fastedag.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 41.

Undervisning i Engelsk tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Undervisning i **Græsk og Latin** tilbydes.

Chr. Hartmann, Gunløvgade 4, St., Islands Brygge.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 19. Oktober Kl. 8 Aften

P. F. Esser: Maria den Katholske.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 54 og 11 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B, **Adgang 10 Øre.**

En svagelig Enke (med to Børn), hvem Lægen har forbudt at paatage sig haardt Arbejde, ønsker meget at faa noget at tjene ved Reparationssyning for Familier eller Herskaber.

L. M. Nielsen, Tømrergade 7, St. o. G.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 17. Okt. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsd. den 20. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Maria-Kongregationen for Ynglinge har **Fælleskommunion** Søndag d. 17. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. *Mandag* d. 18. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften holdes **Maanedsmøde** i Salen. Foredrag med Lysbilleder om danske Kirker fra Middelalderen. Enhver katolsk ung Mand er velkommen.

Unio. Fredag den 15. Oktober Kl. 9 præcis afholdes den aarlige Generalforsamling i Frederiksbergalle 11. Lokalet aabnes Kl. 8.

Søndag den 31. Oktober afholdes Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler.

Roskilde.

Hans Højærv. Biskop Johs. von Euch meddeler Firmelsens h. Sakramente i St. Laurentii Kirke: Søndag 17. Okt. Kl. 9 Prælatmesse og Firmelse. Kl. 3 Firmelse og Andagt.

K.U.F. (Katholsk Ungdomsforbund) har Møde i St. Josefs Kirkes Præstegaard Søndag den 17. Okt. fra Kl. 7 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{1}{2}$. *P. Hillebrand* taler om: Ungdommens Devise maa være: **Bed og arbejd!** Krigsfilms fra *Dardanellerne* og fra den franske Front. Alle bedes bestemt at medbringe deres Medlemskort.

K.U.B. (Katholsk Underrøttings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister *Matthæus Hansen*, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg. Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 43.

Søndag den 24. Oktober.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Breve fra Rom. — Kirken og Skolen. — En kirkelig Fest i Roskilde. — Opfordring til danske Katholikker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. Asien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

278.

»Giv Kejseren, hvad Kejsers er, og Gud, hvad Guds er.«

Disse to Ting udelukker altsaa*) ikke hinanden. Det er muligt at forene dem, at opfylde begge Dele. Ja, det er ikke blot muligt, men det *skal* ifølge Guds Vilje være saaledes. Disse to Ting er endogsaa fuldstændig uadskillelige, eller m. a. O., vi *kan* ikke engang give Kejseren, hvad Kejsers er, uden derved ogsaa at give Gud, hvad Guds er; og omvendt: vi giver heller ikke Gud, hvad Guds er, dersom vi ikke giver Kejseren, hvad Kejsers er. Vi opfylder ikke Guds Vilje, dersom vi ikke opfylder vore timelige Forpligtelser overfor os selv og overfor vore Medmennesker, baade vore ligestillede, vore overordnede og vore underordnede.

Dersom alle Mennesker i alle Stænder og Stillinger altid og i alle Ting gav Gud, hvad Guds er, saa vilde alle Mennesker, alle Samfundsklasser ogsaa komme godt ud af det med hinanden. Vanskeligheder og Rivninger mellem Mennesker tager netop altid deres Begyndelse med, at der fra en eller anden Side ikke gives Gud, hvad Guds er, at enten den ene eller den anden paa et vist Punkt handler imod Guds hellige Vilje, hvad der igen afføder andre Unoder eller Uordener, ja, en hel Række Uregelmæssigheder — og saa er Spillet gaaende, saa ligger man i Kiv og Strid med hinanden.

*) Sammenlign Ugebladet 1914, Nr. 44.

Saadan er det i det smaa, og saadan er det i det store. Havde f. Eks. Henrik VIII. af England givet Gud, hvad Guds var, ved at holde hans hellige Bud, ogsaa det 6. Guds-bud, som forbyder Ægteskabsbrud, saa vilde der aldrig været opstaaet nogen Vanskelighed for den fromme Thomas More og for saa mange andre af hans trofaste katholske Undersaatter m. H. t. at give Kejseren, hvad Kejsersens var, og Gud, hvad Guds var, men nu, da han selv (Henrik 8.) ikke gav Gud, hvad Guds var, og forlangte af sine undergivne, at de ogsaa skulde opsige Gud og hans Kirke Huldskab og Troskab, saa begyndte Vanskelighederne, de store, blodige, Aarhundreder lange Kampe imellem Konge og Folk; nu da Kejseren (eller i dette Tilfælde Kongen) ikke blot forlangte, hvad der med Rette var hans, men ogsaa, hvad Guds var, da saa de katholske Kristne sig stillede overfor Valget: Gud *eller* Kejseren! overfor Valget: Verdens tomme Løfter eller Sjælens evige Velfærd! — og saa gjaldt det (selv med Udsigt til Tab af Frihed og Liv) at rette sig efter Apostelens Ord: »Vi bør adlyde Gud mere end Menneskene.«

Og som det er i det store, saaledes er det ogsaa i det smaa. Ligesom Folkenes og Rigernes Velfærd, Ro og Orden beror paa, at alle Parter giver Gud, hvad Guds er, d. v. s. lader Retfærdighed, Ærlighed og Redelighed ske Fyldest — saaledes beror ogsaa de mindre Samfunds og Familiernes Fred og Lykke herpaa. Ja, ganske det samme gælder ogsaa for den enkelte, for den »lille Verden«, som saa at sige hvert Menneske udgør for sig. Her kunde Konflikten opstaa mellem de to hinanden modsatte Elementer, som i Mennesket er forenede til eet: Kød og Aand, Legeme og Sjæl. Kødet kan jo ganske vist undertiden begære imod Aanden og bringe Sjælen i Fare, men dersom man ved alvorlig Øvelse i Selvfornægtelse er naaet til kun at give Kødet, hvad Kødet er, hvad det med Rette og Billighed kan og tør forlange, saa vil man ogsaa paa andre Omraader bedre forstaa at gøre Ret og Skel. Thi Forholdet mellem Legeme og Sjæl er det samme som imellem Verden og Gud. Man kunde derfor ogsaa nok have Lov til ved disse Ord: »Giv Kejseren, hvad Kejsersens er, og Gud, hvad Guds er,« at tænke paa denne Forpligtelse, dette dobbelte Ansvar, som vi hver især har overfor vort eget Legeme og vor egen Sjæl. Disse Ord kan derfor ogsaa minde os om den gamle Sandhed, at man ikke bør glemme Omsorgen for Sjælens evige Frelse af bare Optagethed med at sørge for Legemets Fornødenheder. Altsaa: Giv ikke blot Kejseren, hvad Kejsersens er, Verden, hvad Verdens er, Legemet, hvad Legemets er, men ogsaa Sjælen, hvad Sjælens er, og Gud, hvad Guds er!

Fidelis.

Breve fra Rom.

Af Mgr. Robert Hugh Benson.

(Sluttet.)

San Silvestro in Capite er en dejlig Kirke. Først og fremmest er den bygget i italiensk Stil, med Freskomalerier og Forgyldning alle Vegne; der er smaa Pulpiturer til venstre; igennem Gitterværket hører vi undertiden Messe; der er et langt Pulpitur mod Vest til Koret og Musikken; fire Kapeller paa hver Side og en meget stor Forhøjning, hvortil fire eller fem Trin fører op, og Højalteret.

Det er meget gribende at være dernede tidlig om Morgen til Messe og Andagt. Jeg gaar altid ind i et af Kapellerne, lige overfor det, hvor Alterets Sakramente gemmes, og hvor de fleste Messer læses. Hvis det ikke var for Lydene og de to eller tre Altre, hvor Messer læses, vilde der være ganske mørkt. Man bliver der sædvanlig til mindst tre eller fire Konsecrationer og til omtrent to hele Messer. for de fortsættes uafbrudt fra halv seks til otte. Saa begynder Dagslyset at snige sig ind, og der kommer flere og flere Mennesker, og man ser dem knæle i alle Retninger eller sidde eller staa i Andagt ved de forskellige Altre. De har en vidunderlig Evne til at forblive fuldstændig rolige uden nogen Bog, tilsyneladende fordybede i Bøn; man venter det ikke undtagen af Munke eller af Folk, som er særlig opdragne dertil; jeg tænker mig, det er den højeste Form for Bøn for dem, der kan gøre det. De synes at være naaet ned under Overfladen, til Tavshedens Naade, og den stille Messe er netop den Andagt, der passer dertil og gør den frugtbar. Man føler, at hele Verden er en Slags rastløs, unyttig Virksomhed, naar man opfanger et Glimt af, hvor de Menneskers Sjæle er.

Jeg synes, at det er det Sted, hvor vi, der er Katholikker, virkelig møder hinanden og de hedengangne, ja vor Herre selv; og at Rom og Woodchester og vore egne Hjem og hele Verden er netop der, hvis vi blot kunde gøre endnu een Anstrengelse og komme der, og at den Messe, som en Præst læser her, er ikke en anden Messe, men den samme, som Fader — — læser i England, og som en ukendt Præst læser i Australien. —

Dette er et trist Brev, frygter jeg; min eneste Undskyldning er, at jeg ikke er helt rask netop nu. — Du veed, at det ikke er af Mangel paa Lykkefølelse og Taknemmelighed, at jeg ikke kan skrive det altsammen. Jeg vil gøre mit bedste for at gøre det godt igen ved at takke Gud mere og mere for den store Naade, han har skænket dig.

(X) Det er uforklarligt for os, naar vi selv har faaet den Naade at være optaget i Kirken, at ikke alle andre indser det rigtige — det er uforklarligt, og dermed er alt sagt; men netop fordi vi er saa fuldstændig sikre paa Catholicismen, kan vi dvæle ved det fælles Liv i Kristus, som vi, der er Kirkens Legeme, deler med dem, der er dens Sjæl.

Jeg føler mere og mere, at saa snart vi har overbevist vore Venner om, at vi er oprigtige og trofaste i vor Catholicisme, saa kan man dvæle meget mere ved, hvad vi har tilfælles med dem, end ved, hvad vi ikke er enige med dem om. Det er virkelig frygteligt undertiden at høre gamle Katholikker tale om alt udenfor Kirken som »Anti-Krist«, og det forekommer mig, at noget af det bedste, vi Konvertitter kan gøre, er at vise gamle Katholikker, at vort Liv uden for Kirken var ægte og kristeligt, selv om det var misforstaaet og ufuldkomment.

(XI) I Morges bad jeg for dig under meget usædvanlige Omstændigheder, lige efter at have modtaget den hellige Kommunion af Pavens Haand. Vi gik til hans Messe i hans private Kapel, og vi var omtrent halvtredsindstyve der. Et lille Værelse vendte ud til det, hvor vi knælede; Alteret stod lige for vore Øjne. Paven læste Messen med en Tro skyldighed og Enfold som en Landsbypræst; jeg behøver ikke at prøve paa at fortælle dig, hvor rørende det var for mig; og netop i Søndags for et Aar siden begyndte jeg en Missionsuge i Cambridge!

Der er kun lidt at beskrive med Hensyn til Messen. Forestil dig et umaadelig højt Værelse, beklædt med rødt Damask og Gobelins, Fløjdøre og — lige inden for — et stort gyldent Alter med Kommunionbænk foran, og en from, troskyldig gammel Præst med et rødbrunt Ansigt, iført en purpurfarvet, juvelsmykket Messehagel og hvid

Kalot, og tre Hjælpepræster i hvidt og skarlagensrødt, der betjener ham, og med Undtagelse af en næsten rørende Stemmes sagte Mumlen — Dødsstilhed. Han gav os alle Kommunionen, efter at han selv havde faaet den.

Jeg tror, at fødte Katholikker har den Forestilling, at de fleste anglikanske Præster, iførte sorte Præstekjoler, prædikere en Slags Calvinisme, og at ganske enkelte taabelige unge Mænd undertiden for Løjer — hag laasede Døre — ifører sig Messedragt.

Det gaar mere og mere op for mig, at det første, Konvertitter skal gøre, er at opklare den Slags Misforstaaelser. Englands Konversion kan ikke finde Sted, førend man forstaar England. De højkirkeliges Stilling anser de gamle Katholikker for fuldstændig falsk, og de mener, at de ikke kan slaa saaledes i god Tro. Det bliver lettere at forstaa disses Fejltagelse, naar man selv ser, hvilken besynderlig Stilling de højkirkelige indtager. I Gaar læste jeg igen de ni og tredive Artikler! Det synes mærkeligt, at man har kunnet underskrive dem (som man gjorde, og som Tusinder gør den Dag i Dag) i fuldkommen god Tro og Oprigtighed.

Ved Paasketid skriver Fader Benson:

(XIII) »Der er saa meget at fortælle, at man ikke ved, hverken hvor man skal begynde eller ende — men det vigtigste, synes jeg, er at begynde med Pavens Messe i St. Peterskirken.

Den var overvældende. Hele Kirken var som brolagt med Hoveder, og over denne Brolægning kom den umaadelig store Tronhimmel, under hvilken den store juvelsmykkede Skikkelse sad, medens de højtidelige Vifter bevægedes hagved. Det var et af de mest gribende Øjeblikke. Foran bevægede der sig en næsten endeløs Række Bispehuer. Koralsangen lød som en umaadelig rolig Stemme, der talte og nu og da raabte i dette umaadelige Rum. Det sidste store Øjeblik var naturligvis Hostiens Opløftelse under Dødsstilhed, kun afbrudt af Sølvbasunernes Jublen højt oppe i Kuplen. Man havde en Følelse af, at noget vidunderligt fuldbyrdes — Kristi Stedfortræder, der ofrede Kristus i Verdens Centrum, omgivet af Repræsentanter fra hele den kristne Verden, og Englene, der højt oppe stødte i Basunerne; man følte, at alt, hvad der var betydnings-

fuldt og virkeligt, var samlet her. Saa drog Processionen i Tavshed ud igen, medens Basunerne nu og da lød; saa gik vi ogsaa ud, og den aabne Plads var een stor sort Skare. Efter dette synes alt andet ubetydeligt.

— — — — For Øjeblikket har vi Sirokkoen, tunge Tordenskyer og et hvidt Skær over alt, i højeste Grad pinligt for Sindsligevægten. Det myldrer alle Vegne med engelske Turister med røde Baedekere under Armen.

Korrekturarkene til Bogen om »Andagtsøvelser før Reformationen« er nu igen begyndt at komme; det er saa morsomt at læse Korrektur paa dem; men jeg er bange for, at Katholikkene ikke vil bryde sig om Bogen. Den er for angelsaksisk — saadanne Ord som *amiable* tillades aldeles ikke. Men du vil sikkert synes om den. Andagtsøvelserne er en mærkelig Blanding af Lidenskab og Beherskelse, Styrke og Finhed. — Dette er et kedeligt Brev, frygter jeg, men Sirokkoen og let Feber bærer Skylden. Jeg skælver ved Tanken om de kommende Maaneders Varme.

Gid det var muligt her at gengive den fortryllende lille Skitse, som ledsagede følgende Brev og viste en Benediktiner-Lægbroder med en lang Kost. Skitsen er noget mere end en Tomme i Højde og fuldstændig livagtig, til Trods for Tegnerens egen Kritik. Brevet blev skrevet i »San Anselmo«.

(XIV) — — — og jeg har det aldeles vidunderligt i dette Benediktinerkloster, hvor vi holder vore Exercitier. Her er ingen Regler, ingen Taler; vi gør aldeles, som vi selv vil, staar op, naar vi vil, beder saa længe og naar, hvor og hvorledes vi vil, saa det er følgelig en Forsmag paa Paradiset. Fra Benediktinermunkene udstråler der Ro og Kærlighed til Gud, og de har Sans for Humør og sørger for, at man faar kolde Bade; hvad kunde man vel ellers ønske sig? Det er et nyt Kloster, meget stort, med en stor Klosterkirke, en Allé af Kristtorn; her er Firben, blaa Bjerge i det fjerne, Vinbjerge rundt omkring og store kølige Marmorværelser og Trappengange. Munkene synger som Engle, deres Ceremoniel er ideelt. I Eftermiddags havde vi pontifikal Vesper. De udførte den, som om det var — hvad det jo ogsaa er — vigtigere at prise Gud godt

end at gøre noget som helst andet i Verden, og man havde Følelsen af, at der var fuldt op af Tid og Plads. Jeg havde et Pulpitur oppe under Taget helt for mig selv.

Her er nogle brillante Lægbrødre, de ligner Dværge, (jeg har tegnet Dragten forkert, naturligvis, men det giver dog et Helhedsindtryk); de holder ens Værelse i Orden og er lutter Smil; en af dem bragte mig i Eftermiddags dit Brev.

Jeg synes, at jeg maatte kunne holde Exercitier her i al Evighed. Tiden for hver er strengt taget ti Dage; men jeg antager, de vil gøre de andre kortere, da tredive Dages Andagtsøvelser i seks Uger er temmelig meget. Men jeg bliver ikke ked af det, hvis de ikke gør det.

Min første Messe skal jeg vist læse over St. Peters Grav. Men jeg ved intet bestemt om Tiden endnu. Jeg vil lade dig det vide, saa snart jeg selv ved det. Den italienske Maade at svare paa, naar de bliver spurgt, er at tage en Pris Tobak og sige: »*Fa niente!* Tiden er kun til for Trælle!«

Din Beskrivelse af den franske Munk og *Salve Regina* er meget rørende. Hvor herligt er det, at England skænker dem et Tillflugtssted. Det er en Slags Oprejsning for Tyburn og kan bringe umaadelig store Velsignelser med sig.

Jeg frygter for, at gamle Katholikker ikke vil synes om min *Book of the love of Jesus*. Deres Smag for Engelsk er fuldstændig ødelagt ved nyere latiniserede Bønner med Ord som *amiable, condescension, fervour* o. s. v.

Man maa være blevet opdraget med *Book of common Prayer* for rigtig at forstaa, hvad det engelske Sprog kan betyde for Bønnen. Jeg haaber, at baade Konvertitter og Anglikanerne vil købe Bogen.

Dette er et mærkeligt Brev at skrive fra et Sted, hvor man trækker sig tilbage fra Verden; fromme Mennesker vilde kalde det »ikke-opbyggeligt«. Men det kan jeg ikke gøre for; jeg har ikke Tid til at skrive det om.

Enhver Kommentar til disse smukke Breve vilde i Sandhed være »ikke-opbyggelig«, skønt der er saa meget, ens Hjerter higer efter at sige. Hvis Mgr. Benson nogen Sinde har skrevet en mere gribende Skildring end den om Pavens Messe i St. Peterskirken ved Paasketid, har jeg i alt Fald aldrig læst den.

Brevet fra San Anselmo blev skrevet i Maj 1904. Fader Benson blev viet til Præst paa St. Antonius af Paduas Fest, den 13de Juni; efter at have læst sin første Messe, ikke over St. Peters Grav, men ved St. Gregorius' Alter paa den coeliske Høj, rejste han tilbage til England.

Kirken og Skolen.

Under ovenstaaende Overskrift har Pastor *Just Christensen* ved Matthæuskirken skrevet en Artikel i *Kirken og Hjemmet*, der er af saa stor Interesse og paa afgørende Punkter hviler paa ganske de samme Principper, vi hævder, at den i sin Helhed bør kendes af alle Ugebladets Læsere. Af Rettelser og Imødegaaelser har vi kun yderst faa at foretage. Vi kan endog godt forstaa, at han ikke synes om, at de lutherske Børn undervises i de katholske, d. v. s. af Katholikker ledede Skoler; det synes dog ikke at kunne skade disse Børns Lutherdom, da der efter Pastor Christensens egen Opgivelse findes mange Børn, der hele Barndommen igennem kun kommer i Kirke deres Daabsdag. — Jeg ved intet om, at de katholske Skoler har faaet forøget Tilgang, da de københavnske kommunale Betalingsskoler blev nedlagt, og jeg tror ikke, det passer. Hvad vore Skolers Billighed angaar, saa er den i hvert Fald meget relativ; det er de allersidste Aars store Forhøjelse af Skolepenge, vi ikke har ment at burde holde Trit med.

Efter disse faa indledende Bemærkninger følger da saa Pastor Just Christensens interessante Artikel uden Forkortelser og Tilføjelser:

I.

Der er i de sidste tyve Aar gjort et meget betydeligt Arbejde for at hævde og fremme Kirkens Indflydelse i København; der er ofret meget baade af Tid, Kræfter og Penge paa »at gøre Fremstød« mod Vantroen, der søger at tilfve sig Magten over Befolkningen. Om Udbyttet staar i noget rimeligt Forhold til Ofrene, derom er der vistnok ikke Enighed i kirkelige Kredse. De, som staar i første Række af Arbejdet, er vel tilbøjelige til at mene, at der er naaet store Resultater; vi andre, som i en vis Forstand har Tingene paa lidt mere Afstand, synes, at der — aandeligt og materielt — ikke er noget rimeligt Forhold mellem Udgift og Indtægt. Det er ikke vanskeligt at se, hvad det er, der bevirker, at der ikke er synderligt Haab om, at Kristendommen skal faa virkeligt Tag i Befolkningen: *der vokser en Slægt op, der i ganske anden Betydning end tidli-*

gere er fremmedgjort for Kristendommen. Vi Præster, der skal forberede de unge til Konfirmation, føler kun altfor ofte, hvor lidt Grundlag der er for en frugtbar Undervisning. Jeg tænker ikke saa meget paa, at Børnene i stort Tal mangler selv elementær Kristendomskundskab, som mere paa, at de overhovedet staa helt fremmede overfor, hvad Kristendommen er. Vi har talrige Konfirmander, der aldrig — naar undtages paa deres Daabsdag — har været i Kirke; det er et lille Mindretal, der blot nogenlunde stadig gaar i Søndagsskole, og det er kun faa, der har blot ydre Kendskab til, hvad Bøn vil sige. Hvorledes Tilstanden er, giver sig da ogsaa Udslag deri, at ofte kun Halvdelen af Konfirmanderne kommer til Alters efter Konfirmationen, og at kun enkelte Procent senere søger til Kirke, end sige til Nadverbordet. Jeg tror da, at der er Grund til at fæste Opmærksomheden paa Børnene og spørge, hvad den kristne Kirke kan og bør gøre for at bringe den opvoksende Slægt ind under Kristendommens Paavirkning.

Det har vel været saa, at en stor Mængde Hjem hverken vil eller kan hjælpe Børnene til praktisk Kendskab til Kristendommen, men indtil den sidste Menneskealder har Skolen været en god Støtte for Kirken, navnlig har Folkeskolen staaet i nøje Tilknytning til Kirken. Dette stemmer ogsaa med Skoleanordningen af 29. Juli 1814 § 29: »Hensigten med Børnenes Undervisning skal være at danne dem til gode og retskafne Mennesker i *Overensstemmelse med den evangelisk-kristne Religions Lære.*« Denne Bestemmelse har endnu den Dag i Dag Lovkraft, men den gælder øjensynlig kun paa Papiret. I det store og hele — der er selvfølgelig *mange* Undtagelser — er Folkeskolen ikke mere en saadan Støtte for Kirken, som man havde Ret til at ønske og vente. Det er en Kendsgerning, at et meget stort Antal af Folkeskolens Lærerpersonale i Hovedstaden staa uden Tilknytning til Kirken og uden Interesse for Kirkens Liv. Men i saa Fald *kan* Skolen heller ikke hjælpe Børnene til Forstaaelse af, hvad Kristendommen vil sige.

Der har i en Aarrække været forhandlet om Kristendomsundervisningen i Folkeskolen, og der har hævet sig mange Røster for, at denne Undervisning skal fjernes fra Skolen, og at man i det højeste bør have en »refererende« Undervisning, men at al positiv kristelig Paavirkning bør holdes ude af Skolen. Det forekommer mig at være et mere underordnet Spørgsmaal; det kan ikke nytte, at der fastholdes en »Undervisning i Kristendom,« dersom Skolens Aand er antikristelig eller i bedste Fald religiøs ligegyldig. Vi maa være forberedte paa, at den øverste Ledelse af Folkeskolen i København mere og mere vil stille

sig i Modsætning til Kirken og derigennem vil Skolen fjernes helt fra sit oprindelige Maal.

Men endnu et Punkt maa tages i Betragtning, naar man overvejer Kirkens Stilling til Skolen i København. Som bekendt har man ophævet de saakaldte Betalingskoler under Københavns Kommune. Det er vel kun Udtryk for godt Principrytteri til Fordel for »Enhedsskolen«, men der er utvivlsomt Misfornøjelse hos et stort Antal Forældre, der gerne vil yde et Bidrag til deres Børns Undervisning. Der er mange Hjem, der er ude af Stand til at betale de dyre Skolepenge i de højere Skoler, men som dog gerne vil have deres Børn i Skoler, i hvilke Undervisningen paa Grund af Hjemmenes bedre økonomiske Krav kan faa et noget andet Præg end i de egentlige Friskoler. Der er derfor adskillige Forældre, der søger at finde andre Skoler til deres Børn, og navnlig har, saa vidt jeg har erfaret, de billige *katholske* Skoler faaet en betydelig Tilgang af mindre Børn. Ogsaa dette bør Kirken tage i Betænkning, om den uden at forsøge paa at modarbejde dette skal finde sig i, at en stor Del af de Børn, som er døbt i den lutherske Kirke, nu skal opdrages i de katholske Omgivelser og i bedste Fald fremmedgøres for den lutherske Kirke.

Nu er det jo ikke nok at kunne paavise, at den nuværende Tilstand er uholdbar for Kirken, men det gælder først og fremmest om at paavise, hvorledes Tilstanden kan blive anderledes. Og her er kun eet Svar muligt: *Kirken maa oprette sit eget Skolevæsen, uafhængigt af Stat og Kommune.*

II.

Det er jo almindelig erkendt i Hedningemissionen, at det ikke er muligt at naa frem, dersom man ikke har en kristen Skole; haade i Indien og Kina har Skolemissionen stor Betydning. Men gælder det i den ydre Mission, saa skal det nok vise sig, at det gælder ikke mindre i den indre Mission, at skal Tilstanden ændres, sker det kun, dersom Kirken har sine Ungdomsskoler, hvor Opdragelsen finder Sted efter kristelige Principper.

Jeg ved godt, at der vil blive rejst en Række Indvendinger mod denne Tankes Gennemførlighed.

Først vil man pege paa de finansielle Vanskeligheder; naar man ser, hvilke Summer Københavns Kommune anvender paa sit Skolevæsen, tænker paa, at en enkelt Skolebygning koster ca. 300.000 Kr., vil man sige: det er ganske simpelt umuligt at gennemføre en saadan Plan. Dertil vil jeg svare: man behøver ikke at anvende saa svimlende Summer, som Københavns Kommune gør; man behøver ikke at bygge de Pragtbygninger, som nu opføres til Skolebygninger; det er jo lidet heldigt, dersom der bliver et

absolut Misforhold mellem den ydre Pragt og det aandelige Indhold. Heller ikke er det min Mening, at man straks skulde opføre et stort Antal Bygninger, men man maa gøre en Begyndelse, og bliver den god, skal Sagen nok faa Fremgang i Følge sin indre Magt. Har man kunnet skaffe Millioner til Kirkesagens Fremme, maa man ogsaa kunne skaffe de fornødne Midler til Skolen, naar man først er kommet til Klarhed over, at det er nødvendigt, dersom den kristne Kirke skal bestaa iblandt os. Endelig er det ikke min Mening, at disse Skoler skulde være Fri-skoler i egentlig Forstand, men at Forældrene skal betale et mindre Beløb i Skolepenge. Der er ingen Mening i, at andre skal betale Undervisningen for Børn, hvis Forældre har maaske 2000 eller mere i Indtægt.

Man vil indvende, at det ikke vil være muligt at skaffe de fornødne Lærerkrafter til Undervisningen; det er ikke rimeligt, at Lærere (inder) vil lade sig nøje med den usikre Stilling ved de frie Skoler, naar der i Statens og Kommunens Skoler bydes dem vellønnede og sikre Stillinger. Jeg tror nu ikke, at den Indvending har meget paa sig; naturligvis maatte Kirkeskolerne ogsaa byde gode Kaar og nogen Sikkerhed for Fremtiden. Jeg gentager, at det jo ikke er Meningen at begynde med et stort Antal Skoler, men fra en lille Begyndelse at arbejde sig frem til efterhaanden at faa det fornødne Antal Skoler.

Endelig vil man indvende, at man ikke vil faa Forældre til at sende deres Børn i disse Skoler; i hvert Fald vil det kun blive saadanne Forældre, der selv staar paa et kristent Standpunkt. Selv om det ikke var andre, var der allerede derved vundet adskilligt; det maa jo dog være betryggende for saadanne Forældre, om de kan sende deres Børn i en Skole, hvor de ved, at man ikke vil modarbejde, hvad Børnene lærer i Hjemmet. Men jeg tror ingenlunde, at det vil være saadanne Forældre alene. Erfaringen taler for det modsatte. Da man i forrige Aarhundrede indførte »konfessionsløs« Religionsundervisning i Skolerne i Holland, viste det sig, at de private Kirkeskoler, som oprettedes, fik stærk Tilgang af Elever, og Forholdet er nu saadant, at alene de protestantiske Kirkeskoler i Holland har over 100.000 Elever. Det samme viser sig i vore Dage i Frankrig; man kan ikke ved aandelige Midler, men kun ved ydre Vold tage Kampen op mod Kirkens Skoler. — Naturligvis maatte Kirkeskolerne være fuldt paa Højde med de offentlige Skoler i deres Undervisning; saa skal det nok vise sig, at der er mange Forældre, selv af de religiøst ligegyldige, der vil foretrække den Aand, der raader i saadanne Skoler.

Fra Statens og Kommunens Side kan der ikke rejses

nogen Indvending mod Oprettelsen af saadanne Skoler. Den nye Grundlov udtaler udtrykkelig i § 23: »Forældre og Værger, der selv sørger for, at Børnene faar en Undervisning, der kan staa Maal med, hvad der almindeligt kræves i Folkeskolen, er ikke pligtige at lade deres Børn undervise i Folkeskolen.« Dermed er altsaa givet Ret til at lade Undervisningen finde Sted i private Skoler. Men skal denne § virke fuldt retfærdig, bør den gennemføres saaledes, at »Skolepengene« følger med Barnet. Dermed mener jeg, at de Forældre, der selv sørger for deres Børns Undervisning, af Kommunen bør have en Godtgørelse, der svarer til det Beløb, som Kommunen gennemsnitlig anvender paa et Barns Undervisning. Dette Beløb vil altsaa kunne betales til den Skole, i hvilken vedkommende Barn undervises.

Skal denne Sag tages op med Haab om at føre til et Resultat, bør den ikke gøres til en Partisag, men alle kirkelige Retninger bør være fælles om Arbejdet.

Jeg ved vel, at Sagen vil vække mange Betæneligheder, og mange vil anse den for haabløs, men det maa ikke glemmes, at om faa Aar vil Kirken staa overfor dette Spørgsmaal som et, der *skal* løses. Dersom der ikke sker en ganske uventet Ændring i Udviklingen, vil det Øjeblik ikke være fjernt, at Folkeskolen i København helt emanciperes fra Kirken. Der er blevet klaget over, at Kirkens Ledere i forrige Slægtled ikke var saa forudseende, at de drog Omsorg for Kirkesagens Fremme i København, og at derfor Kirken fik saa vanskeligt ved at hævde sig overfor Fritænkeriet. Det skulde nødigt siges af det næste Slægtled, at *vi* ikke i Tide saa, hvor det bar hen med Folkeskolen, og at Kirken derfor pludselig kom til at staa overfor Vanskeligheden ved at skaffe en kristelig Skoleopdragelse. Derfor gør vi vel i at overveje, hvad der fra Kirkens Side kan og bør gøres for at sikre en kristelig Skole i Fremtiden, og der gives næppe nogen anden Vej end den af mig angivne: *Kirken maa oprette sit eget Skolevæsen, der i sin Metode staar uafhængigt af Stat og Kommune.*
Just Christensen.

*

*

Som et karakteristisk Udraabstegn til denne Artikel og som Statens Lykønskning til Kirkesagens 25aarige Jubilæum kommer Ministeriets Udnævnelse af den bekendte Fritæinker, Dr. Ed. Larsen, til Forstander for Skaarup Seminarium, Landets største Uddannelsesanstalt for Lærere til den »kristelige« Folkeskole.

I Sammenhæng med ovenstaaende Artikel kommer man let til at tænke paa det bekendte Udslag af folkekirkelig Farisæisme, hvorved der forordnes, at Elever, der har faaet deres Undervisning i katholske Skoler, skal gaa

et helt Aar til Konfirmationsforberedelse hos de lutherske Præster. Naar man hører om denne Bestemmelse, skulde man jo tro, at i Regelen mødte Børnene vel bevandrede i Kristendom efter evangelisk-luthersk Opfattelse, med mindre de havde søgt katholske Skoler. Men nu er Forholdet i ikke faa Tilfælde det omvendte: de fleste Børn møder efter Pastor Just Christensens Meddelelse »fremmedgjorte for Kristendommen«, medens — efter flere lutherske Præsters Udtalelse — de Børn, der har gaaet i katholsk Skole, veed rigtig god Besked med Bibelhistorie, Trosbekendelse, Fader- vor, Budene og et kristeligt Livssyn overhovedat.

N. H.

En kirkelig Fest i Roskilde.

I Fjor havde vi den Glæde og Ære at se vor højær- værdigste Biskop to Gange i vor Midte, en Gang for at konsekrere vor smukke St. Laurentii Kirke og en anden Gang for at meddele Firmelsens h. Sakramente. Skulde da 1915 gaa hen, uden at vor nidkære Overhyrde gæstede vor By og Menighed? Skulde Danmarks Biskop da have glemmt Landets gamle Bispeby? Ingen kunde tænke sig det her, heller ikke Biskoppen selv, som, trods det kølige Efteraarsvejr, bestemte sig til at tage til Roskilde for at styrke sine Børn med den Helligaands syvfoldige Gave.

Dette Besøg, saa rigt paa naaderige Frugter, blev til en Festdag for store og smaa i St. Laurentii Menighed. Kirkeklokkerne indledede Festligheden i Lørdags Middag ved at sende deres harmoniske Mahntoner ud over Land og Fjord og juble det ud, at Biskoppen, ledsaget af Præsterne og Kirkeforstanderskab, var kommet.

Søndagen oprandt graa og kølig, men lyst og varmt var det i alles Hjerter. Kl. 9 blev Biskoppen hentet af Præsterne og smaa hvidklædte Piger og gennem en Flag- allé ført til Kirkens Portal, hvor den af Ritualet foreskrevne Modtagelse fandt Sted. Den stilfulde Kirke, som ellers ikke trænger til nogen videre Udsmykning, var under Sø- strenes øvede Fingre bleven forvandlet til en Festhave, hvori Slyngplanter og Blomster, Flag og Guirlander frydede Øjet; men Kirkens smukkeste Pryd var dog den andægtige og talrige Tilhørerkreds, som fyldte den indtil sidste Plads. De, som kom lidt efter Højtidelighedens Begyndelse, kunde ikke komme længere end til Indgangen — at bane sig en Vej gennem denne tæt sammenpakkede Mængde

var en Umulighed. Meget betegnende skildrede en Tilskuer dette, idet han sagde: »Ved at se denne brogede Skare, Katholikker fra Danmark, Tyskland, Holland, Frankrig, Østrig og Rusland lik jeg det Indtryk at være paa et af de berømteste Valfartssteder som Lourdes, Kevelaer eller Czerstochau.« Den festlige Stemning, som gav sig Udslag ved Bøn og Sang, den sande Belejring af Skriftestolene, hvori Pastorerne Houben og Steidl modig holdt ud fra 6—2¹/₂, de hundrede Kommunioner syntes at bekræfte dette Indtryk.

Under Prælatmessen og Aftengudstjenesten frydede og opbyggede Kirkekorret os med et til Dagens Festlighed passende Udtog af sit rige Repertorium, Vi havde ikke ventet andet af dette dygtige Kor, som nu under sin utrættelige og øvede Direktør i over et Aar ved næsten hver Gudstjeneste har budt os noget nyt og stedse noget ægte opløftende og kirkeligt.

Efter Messen talte Biskoppen, og det var paa den sædvanlige varme, indtagende, opløftende og begejstrende Maade og med Ord og Følelse, som straks bemægtigede sig Tilhørernes Hjerter og slog sig fast i deres Hukommelse. Efter at have udtrykt sin Beklagelse over ikke at kunne gøre sig forstaaelig for Polakkerne, som han omfattede med sin faderlige Kærlighed og Omsorg og følte den dybeste Deltagelse med i alle de sørgelige Ulykker, som havde ramt deres Hjem, aabnede Biskoppens Hjerter sig til en Takkebøn til den almægtige Gud, som med sin Naade havde gjort store Ting i St. Lucii Stad og valgt ham til et svagt Redskab for at knytte Danmarks store Fortid sammen med Nutiden og fortsætte den biskoppelige velsignelsesrige Gerning. Ligesom Absalon og Landets Biskopper styrkede de troende ved at meddele dem Firmelsens hellige Sakramente, saaledes vilde han ogsaa nu og under Udfoldelse af de samme Ceremonier nedkalde den Helligaand over Firmanderne. Dengang var Roskilde Danmarks helligste By, og alle flokkedes om Alteret, nu er Antallet paa dem, som bekender sig til Fædrenes Tro, endnu lille; men hvad Byen engang var, kan den atter i Fremtiden blive, hvis enhver katholsk Kristen vil bidrage sit dertil ved Tro og Gerning, ved Ord og Eksempel. Under Udviklingen af disse smukke Tanker fandt Biskoppen Lejlighed til at oplyse de talrige tilstedeværende anderledestroende om Kirkens Lære om Helgendyrkelse og Bibellæsning og sluttede med varme Ønsker for St. Laurentii Menighed og vor hellige Kirke.

Med takopfyldte Hjerter nærmede de henved 300 Firmander sig Kommunionbænken og modtog den Helligaands syvfoldige Gave. Om Eftermiddagen fortsatte Biskoppen

Højtideligheden, hvorefter denne uforglemmelige Fest kronedes med den sakramentale Velsignelse og den ambrosianske Lovsang: Store Gud, vi love dig!

Om Tirsdagen afholdt Biskoppen Visitats i Køge og om Onsdagen i Ringsted. *A. Kerckhoffs.*

Opfordring til danske Katholikker.

Naar jeg i Dag som saa mange Gange før har læst vort Ugeblad, kommer jeg ofte til selv at tænke paa, hvor meget vi Katholikker udretter af samfundsnyttigt i Aarenes Løb, og hvor mange vi drager ind i vore Rækker, til Glæde og Gavn for vor hellige Kirke. Men een Ting har jeg tit undret mig over, hvorfor vi Katholikker ikke er med til et saa stort og samfundsnyttigt Arbejde, som Afholdsbevægelsen tilbyder os. Skulde vi Katholikker ikke kunne samle os og ofre noget af vor Tid for denne saa nyttige og for Samfundet saa vigtige Sag: Afholdenheden?

Naar jeg peger hen paa Afholdsbevægelsen, saa maa De forstaa, at jeg selv er Afholdsmænd, og den Erfaring og den Glæde, jeg har høstet af dette Arbejde, opmuntrer mig til fortsat Arbejde.

Intet samfundsnyttigt Arbejde kan give mere Lyst og Interesse end Afholdssagen; der er man med til at højne Mennesket aandeligt og legemligt; man bringer Lys i de formørkede Hjem, aftørre de bedrøvede Hustruers og Børns Taarer og bringer Mændene tilbage paa de rette Veje.

Skulde nogen af de danske Katholikker i Forening med mig have Lyst til at virke for Afholdssagen, da er jeg med Glæde til Deres Tjeneste med alle fornødne Oplysninger. Enhver Kvinde og Mand, som har fyldt 14 Aar, kan deltage i dette Arbejde hele Landet over.

Joh. Iversen.

Ydunsgade Nr. 7, 2, København L.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Arbejdet paa Sakramentskirken paa Nørrebrogade skrider godt og støt fremad, og Tømmerne er nu i Færd med at rejse Tagkonstruktionen. Indtræffer ingen uforudseelige Begivenheder, vil Kirken og begge Taarnene til Nytaar kunne være »dækkede«, d. v. s. forsynede med deres Kobberbeklædning, og Korsene vil være rejst. Fugningen af Kirkens Façade vil først kunne finde Sted til Foraaret, og saa længe maa altsaa Stilladset ud til Gaden blive staaende.

— For ca. 125 Tilhørere talte Hr. Pastor Esser i Tirsdags paa Højskolen om Maria den Katholske, der i Historien ofte bærer Tilnavnet »den Blodige«, en Betegnelse, som med stor Uret tillægges hende, naar hun sammenlignes baade med sine Forgængere og sine Efterfølgere. Næste Tirsdag har Hr. Dr. phil. Lindbæk lovet at holde Foredrag om de danske Franciskanere i Middelalderen. Dr. Lindbæk er den betydeligste Kender af de danske middelalderlige Munkeordener, saa der er vistnok god Grund til med stor Interesse at imødesee dette Foredrag.

Rom. Efterretningen om, at Paven skulde have sendt en Rundskrivelse til de krigsførende Magter med Opfordring til at holde Vaabenhvile den 2. November, Alle Sjæles Dag, betegnes i Vatikanet som opdigtet. Derimod skal den Hellige Fader for Krigsfangerne i de forskellige Lande have opnaaet en betydelig Indrømmelse, som snart vil blive offentlig kendt.

— I Fjor Sommer blev der tilstaaet en fuldkommen Aflad til alle troende, saa ofte de paa Alle Sjæles Dag i en Kirke eller et Kapel maatte bede for de afdøde troendes Sjæle. Betingelserne er de sædvanlige: Skriftemaal, Kommunion og Bøn efter Pavens Mening (o: at man ved sin Bøn vil hjælpe til Troens Udbredelse, Syndernes Omvendelse, Fred paa Jorden o. s. v.). Afladen kan vindes fra Middag den 1. Novbr. til Midnat den 2. Novbr. og kan kun tilvendes de lidende Sjæle. Dekretet var offentliggjort i *Acta Apostolicae Sedis* d. 3. August 1914.

— Redemptoristpateren, Kardinal van Rossum, Hollænder af Fødsel, er bleven udnævnt til Stor-Pønitentiar i den katholske Kirke i Stedet for afdøde Kardinal Vannutelli.

Asien. Kina nærmer sig til Rom, paastaar en Indsender i Juli-Nummeret af *Ecclesiastical Review*, og han beviser sin Paastand ved følgende Statistik: Antallet af Katholikker i det store Land var

1886	515.587	med	471	fremmede	og	281	kinesiske	Præster.
1895	581.775	—	693	—	—	370	—	—
1901	720.540							
1906	888.151							
1914	1615.107	—	1452	—	—	745	—	—

Indsenderen giver mange Grunde til denne Folkets Vandring henimod Christus. En af de mange, maaske den største, er Katholikkernes heltemodige Martyrier under Bokseroprøret, da ikke mindre end fem Biskopper, godt 50 Præster, syv Nonner, adskillige Brødre og 20.000 Lægfolk ofrede deres Liv og Blod for deres katholske Tros Skyld. Saa mange beder nu til Gud om, at deres Landsmænd maa faa Omvendelsens og Troens Naadegave. — Hvor vidt Missionen i Kina lider føleligt under Virkningerne af den

store Verdenskrig, fortælles der intet om; dog kan det vel næppe undgaas, at de mærkes saa vel her som andet Steds. Man maa imidlertid haabe, at de katholske Missioner overhovedet ikke skal komme til at lide saa meget, som det synes, at de protestantiske allerede har lidt. Den bekendte Leder af den saakaldte kristelige Studenterbevægelse, John R. Mott, har i hvert Fald efter »Kristeligt Dagblad« udtalt sig saaledes: »Denne Krig har udslettet nogle af de skønneste Missioner i Verden. Station efter Station har man maattet forlade. Hvor meget Missionsarbejde er ikke bleven standset! Hundreder af Hospitaler og Poliklinikker er enten helt lukket eller beskaaret i deres Virksomhed, og Tusinder af Missionskoler er bleven lukket. Mangen Bevægelse, der var i god Fremgang, er bleven standset, og det paa en Tid i Verdenshistorien, da vi mindst af alt vilde ønske den standset. Nu er Tiden, da man burde gaa fremad, og ikke Tiden til at hindre Missionsarbejdet i dets Udbredelse, og jeg vil ikke kunne forsvare det, hvis jeg forfulgte, at Krigen her har øvet en meget hæmmende Indflydelse paa Missionsarbejdet. En anden Følge af denne Krig er, at mange Kristne er blevet bragt til at vakle i deres Tro, ikke alene i Amerika, men ogsaa i Asien. Og det alvorlige i denne Sag er, at der ikke er et tilstrækkeligt Antal af Missionærer og indsigtfulde Ledere af de indfødte bosat over hele Asien, som kan hjælpe Folk til at skelne mellem sand Kristendom, og saakaldt Civilisation — mellem formel Kristendom og levende Kristendom, og som kan gøre dem forstaaeligt, at det, som nu sker, ikke stammer fra Jesus Kristus, men netop er en Følge af, at Jesus Kristus har for lidt at sige indenfor de krigsførende Magter. Sluttelig kan nævnes som ogsaa en meget sørgelig Følge af Krigen: Sønderlemmelsen af den velsignelsesrige internationale kristelige Enhed, der har været i Fremmarch, især siden Edinburgh-Mødet. Hvilke Fremskridt var der ikke gjort de sidste 4 à 5 Aar siden Edinburgh-Mødet! Hvor saa det lovende ud! Og nu: al den Bitterhed mellem nogle, som har forspildt deres fremtidige aandelige Ledermyndighed, og som bruger et Sprog, de ikke vilde bruge, dersom de erindrede, at det har de ikke fra Jesus, som lærer os at elske Fjender.«

— I Japan skal i November Kejserens Kroning finde Sted. Ifølge et Telegram fra Rom vil Paven som officiel Repræsentant sende Mgr. Petrelli, Apostolisk Delegat paa Filippinerne, som vil bringe en Haandskrivelse fra den Hellige Fader til Kejseren.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Kardinal Gibbons, Erkebiskop af Baltimore, har bestemt, at den første Søndag i hver Maaned skal være »Katholsk Presse-Søndag«. Paa

denne Søndag skal i Prædikenen Pressens og Litteraturens Betydning under et eller andet Synspunkt fremhæves, ligesom katolsk periodisk Litteratur skal udbydes til Salg ved Kirkedørene.

— Biskoppen Heffron af Winona i Minnesota læste den 3. Septbr. Messen i et Kapel i St. Mary's Kollegium. En Præst ved Navn Lesches, som paa Grund af daarligt Helbred og af andre særlige Aarsager i flere Aar ikke har haft nogen fast Ansættelse, traadte ind i Kapellet og affyrede en Række Skud mod Biskoppen, af hvilke to traf og saarede denne alvorligt. Præsten, der vistnok er sindssyg, er foreløbig i Fængsel. Lægerne giver det bedste Haab om Biskoppens fuldstændige Helbredelse.

Brevkasse.

To Ord om Polemik.

Ved Polemik forstaar man Imødegaaelse af Angreb paa Katholicismen. Slige Angreb kan være meget forskjelligartede. De kan komme fra mere eller mindre betydelige Modstandere og føres i en mere eller mindre behersket Tone. I mange Tilfælde er det det klogeste slet ikke at imødegaa dem. Naar man imidlertid finder Anledning dertil, bør det ske paa en fuldt ud værdig Maade. Man maa udelukke enhver Hentydning til Modstanderens Person, som f. Eks. Bemærkninger om, at han ikke vil se Sandheden, om hans Uvidenhed, Ubetydelighed, blinde Had og lignende, Udtalelser, der ikke hører med til Sagen. Modstanderen bør altid behandles med udsøgt Ridderlighed. Dette opnaar man bedst, naar man gaar ud fra, at Modstanderen taler i *god Tro* og af virkelig Overbevisning. Og dette kan man *allid* gaa ud fra. Brugen af Gaaseøjne, Udraabstegn, sic'er og lignende giver en polemisk Artikel et uheldigt, vrængende Præg, som absolut bør undgaas. Al Polemik maa være hensynsfuld, rolig og værdig, man kunde med eet Ord sige: human, ellers er den snarere til Skade end til Gavn. Da der jævnlig fremkommer polemiserende Indlæg i vort katolske Ugeblad, vil ovenstaaende Bemærkninger ikke være overflødige. Polemikken er et Led i Propagandaen for Katholicismen og meget afhænger af den *Maade*, Propagandaen sker paa, selv om Sagen i sig selv er nok saa sand og nok saa hellig. En uheldig Polemik afføder kun Bitterhed. Sarkasmer baner ikke Vejen for indbyrdes Forstaaelse og opbygger heller ikke katolske Læsere.

A. W.

Hr. A. W. — Jeg kan ikke være enig med Dem i Deres Definition af Polemik; det er dog et langt mere omfattende Begreb end »Imødegaaelse af Angreb paa Katholicismen«. Hvad Sagen selv angaar, er vi derimod ganske enige. Paa Side 812 i forrige Ugeblad fandtes en Udtalelse af Mgr. Benson, der sagde det samme, som De her hævder. Samme Forfatter siger et andet

Sted: »Vor Stilling overfor udenforstaaende bør være den, at vi med Frimodighed udvikler vore egne positive Principper, ikke, at vi angriber deres; vi skal drage Mennesker over paa vort Standpunkt, ikke drive dem ud af deres. Jeg har erfaret, at den Fremgangsmaade bortvejrer enhver Skygge af Bitterhed«. — Hvor vidt man *altid* kan gaa ud fra, at Modstanderen er i god Tro, tvivler jeg om; jeg vilde hellere nøjes med at sige, at man aldrig tør paastaa det modsatte. — I Deres lille Indlæg savner jeg en Anerkendelse af den Tone, Polemikken har været ført i her i Ugebladet i den Tid, det har været mig betroet at redigere det. — At være nobel i Polemik er dog ikke det samme som aldrig at turde sige, at Sandheden er Sandhed og det modsatte Løgn.

N. H.

Mod Indsendelse af 20 Øre i Frimærker kan d'Hrr. Præster faa frit tilsendt et **Tillæg til Sjælemesserne** i Messebogen (Folio Format) med den forandrede Ordlyd i Orationerne, som skal bruges paa Alle Sjæles Dag.

Bestillinger bedes sendt til

Pastor v. *Kellenburg*,
Kbhvn. K., Bredgade 64.

St. Josefs Gilde.

30-aarig Stiftelsesfest holdes Mandag den 25. Oktbr. Kl. 8 Aften i Lokalet, Bredgade 67. Alle Medlemmer med Damer opfordres til at give Møde.

Ungdomsfest.

Den Fest, som »Katholsk Ungdomsværn« aarlig afholder for de 14- og 15-aarige, vil finde Sted **Søndagen d. 24. Oktober Kl. 8 Aften** i Citys Lokaler, **Citygade 23**. Der udsendes trykt Indbydelse til hver enkelt. Se forøvrigt forrige Nummer af Ugebladet.

Unio. Søndagen d. 31. Oktober Kl. 8 afholdes Foreningens **30 aarige Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler: **Fællespisning** (Fisk, Steg, Dessert, Vin og Kaffe) samt **Bal**. Medlemmer kan medtage besøgende. Prisen for hele Festen er for Medlemmer 4 Kr., for besøgende 5 Kr.

Adgangskort laas indtil Torsdag Aften hos:

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34.
Telf. Byen 3163.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Telf. 4110.

Johs. Hoffmann & Søn,
Kjøbmagergade 48.
Telf. 1389.

Vesterbrogade 18.
Telf. 2583 x.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibolde) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Lejfsgade 11 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup.

Paramentforeningen genoptager sine Møder Mandag den 26. Oktober paa samme Sted og til sædvanlig Tid.

Kirkelig Kalender.

24. Okt. 22. Sønd. eft. Pintse.	31. Okt. 23. Sønd. eft. Pintse.
25. — M. Chrysanthus og Daria, Martyrer.	1. Nov. M. Alle Helgens Dag.
26. — Ti. Evaristus, Pave og Martyr.	2. — Ti. Alle Sjæles Dag.
27. — O. Vigilie.	3. — O. Oktavdag.
28. — To. Simon og Judas, Apostle.	4. — To. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.
29. — F. Ferialdag.	5. — F. Relikviefest.
30. — L. Ferialdag. (Faste-dag.)	6. — L. Oktavdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 41.

Lys Til Gravene Alle Helgens Dags Aften paa Katholsk Vestre Kirkegaard modtages Bestillinger paa Lys af Graver Iversen.



Maria- Statuette

Kalipasta.

32 cm,

Kr. 5,00.

Pater noster. Et bedende Barn. Statuette. I Kalipasta 10 Kr., i Gibs 8 Kr.

Kommunionsandagter til hver Dag i Maanedn. 392 Sider. Sm. indb. 1 Kr. 75. Kath. Bogsalg.

Vor Frue Psalter. (En lille Bog om Bosenkransen). Ved J—n J—n. Hæftet 0,50. Indb. 1,00.

St. Knud, Konge. Smuk Fotogravure paa Bøttekarton, 40 cm høj, 30 cm bred. Kr. 1,25.

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Trykfejl. I forrige Nummer skal paa S. 819, L. 18 fra n., »Optræden« være »Opbrænden« og paa S. 820, L. 2 fra o, »25« være »15«.

Undervisning i **Græsk** og **Latin** tilbydes.

Chr. Hartmann, Gunløgsgade 4, St., Islands Brygge.

Undervisning i **Engelsk** tilbydes. *J. Køhn, Bartholinsgade 9. K.*

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 26. Oktober Kl. 8 Aften

Dr. phil. *Johs. Lindbæk*: De danske Franciskanere.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 89 og 49 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B, Adgang 10 Øre.

En svagelig Enke (med to Børn), hvem Lægen har forbudt at paalage sig haardt Arbejde, ønsker meget at faa noget at tjene ved Reparationssyning for Familier eller Herskaber.

L. M. Nielsen, Tømrergade 7, St. o. G.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister *Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 854. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 44.

Søndag den 31. Oktober.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vore Helgener og vi. — Et Jubilæum. — Nye Bøger. — Forbøn for afdøde Børn. — Til mine Venner. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. Spanien. Rom. Sydamerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

279.

November, de troende Sjæles Maaned.

For en Del Aar siden saa jeg i Athen et Barns Begravelse. I den efter Landets Skik aabne Kiste laa Liget, der lignede en stor Voksdukke; umiddelbart efter gik en lille Pige, bærende en Bakke med Sukkergodt. Det gjorde et underlig smagløst Indtryk paa en udenforstaaende, men det bed sig fast i ens Hukommelse og blev en af de mange orientalske Illustrationer til den hellige Skrift, som Folkelivet i Grækenland er saa rigt paa. »Stil dit Brød og din Vin paa den retfærdiges Grav,« siger Tobias til sin Søn (Tob. VI, 18), og i Grækenland ofres endnu paa Begravelsesdagen, ligesom d. 3die, 7de og 30te Dag efter Døden, Brød, Vin og Voksløst ved Messen. I den græske Kirke anses nævnte Dage, som for iøvrigt ogsaa i den katholske Kirke, for særlig opfordrende til Forbøn for den afdøde. Tobias's Ord sigter til den Skik at henstille Levnedsmidler paa Gravene; det var Almisser til de Enker, forældreløse Børn og fattige, som kom for at græde ved deres Velgøreres Grave og der bede for deres Sjæle. »Den retfærdige,« den, der er hensovet i Naadens Stand og altsaa er frelst, har Brug nok for den aandelige Føde, som vi ved Bøn, Bod og Almisse

kan yde ham i hans Renselsestid. Fattigere end den fattigste her paa Jorden strækker hans hungrende Sjæl sine Hænder ud imod os, for at vi skal give ham en god Gernings Skærv.

Gør vi det? Gør vi det saa meget, som vi evner?

En af vore kære laa syg — vort Hjerte vaandede sig ved hans eller hendes Lidelser, vi led med den syge, vi sparede intet for at skaffe Lindring, mildne og dulme, trøste og opmuntre. Saa skilte Døden os ad. Og nu? Mon Lidelserne er mindre?

St. Bonaventura siger: »Skærsildens Kvaler er større end dette Livs Kvaler,« og allerede St. Augustin fastslaar, at »*gravior erit ignis quam quidquid homo in hac vita pati potest* — den Ild bliver tungere (at udholde), end noget-somhelst Menneske kan lide i dette Liv.«

Det er ufatteligt, at vi efterlevende gaar saa roligt, næsten sløvt overfor saa rædselsfulde Lidelser, som de Sjæle gennemgaar, der stod os saa inderlig nær, medens de var iklædte Legemet.

Det bedste, vi kan gøre for de troende Sjæle, er som bekendt at lade læse Messer for dem. Messen virker *ex opere operato*, d: ved selve den Handlingen iboende Virkekraft, som er Christi, ganske uafhængig af os.

Vore egne gode Gerninger virker derimod *ex opere operantis*, d: er afhængige af vor Værdighed og Fortjeneste, og denne er vist som Helhed betragtet ikke videre stor; men saa maa vi trofast og ydmygt gøre det lidt, vi kan, og trøste os med, at Christus ved sin Velsignelse benyttede den lille Drengs Smaafisk og Rugbrød til at mætte Tusinder med i Ørkenen — han kan velsigne vore bitte smaa Ofre, naar han vil.

Iblandt de Bønner, som særlig gavner Skærsildens Sjæle, maa vi ikke glemme »Skudbønnerne«; til dem er der ofte knyttet rig Aflad, og hvor nemt kan man ikke bede dem ved sit Arbejde, paa en Spadseretur, medens man staar og venter paa en Sporvogn o. s. v.

Saa er der Rosenkransen; lad os ikke forsømme at faa vor Rosenkrans velsignet af en Præst og forsynet med saa megen Aflad som muligt: Dominikanernes, Korsherrer-nes, Birgittinernes.

Endelig er der Korsvejen. Det er ikke nødvendigt kun at gaa Korsvej i Fællesskab ved en Aftenandagt; den, der nu og da særskilt ofrer et lille Kvarter paa denne Andagt, vil snart faa den kær og erfare, at Christi Lidelses og Blods Fortjeneste som Dug og Regn strømmer ned over Sjælen i en saadan stille Stund. Der er tilmed knyttet megen Aflad til Korsvejsandagten, endog flere fuldkomne Aflad, og til at vinde disse er Skriftemaal og Kommunion ikke fornødne. Det bliver en god Skærv til de troende Sjæle i Skærsilden.

Der er en medfødt Sky for Lidelsen i vort Hjerte; af Naturen er vi ængstelige for at komme i Berøring med et haardt prøvet Menneske; noget af den Ængstelighed kan undertiden paakomme os overfor de afdødes Sjæle. Vi kan ligesom ikke ret fatte, at det er den samme Sjæl, som vi talte med og elskede, da den boede i Legemet, og at den elsker os lige saa varmt nu som da.

Skærsildens hellige Sjæle er vore virksomme Venner. En Kone i Assisi fortalte mig engang med Begejstring om det fortrolige Samliv, hun havde med dem, og om, hvordan de altid hjalp hende. Hendes Mand var Murermester og havde faaet et stort Arbejde i Entreprise; en misundelig Konkurrent havde lovet en Slyngel Penge for at rydde ham af Vejen. Det var en Søndag Eftermiddag, at hun og hendes Smaaabørn gik ud ad Kirkegaardsvejen; et langt Stykke foran dem gik hendes Mand. Med eet saa hun den berygtede Rufino springe frem fra et Skjulested og løfte en Økse for at dræbe hendes Mand. »I hellige Sjæle, hjælp!« bad hun i sin Hjertensangst, og i samme Nu sænkede Rufino Øksen og luskede bort, for ikke oftere at krydse hendes Mands Vej.

Bønnen for og Bønnen til de troende Sjæle er ligesom det Samlivets Aandedræt, der gør os til eet med vore afdøde kære.

Tertiar.



Vore Helgener og vi.

Helgenerne har i deres Helhed den Betydning, at de vidner om Kristi Naade og dens Sejr. Derfor takker vi Gud for den Herlighed, han aabenbarer for os i Helgenerne. Altsaa ganske bortset fra os selv og den Nytte, vi kunde have af Helgenerne, er allerede deres Eksistens en Triumf for Kristus og hans Kirke, en Skønhedsaabenbarelse af Guds Hænders Gerning.

Men tillige kan Helgenerne hver for sig have en særlig Betydning for den enkelte Kristen. Man kan paa kalde en Helgen om hans Forbøn hos Gud og derved vise, at man ved sig beskyttet og hjulpet ved de helliges Samfund, ved det store Guds Børns Samfund, hvis forklarede Medlemmer omfatter os, den stridende Kirke, med stor Kærlighed. Thi hvis selv de hellige Engle bringer Menneskenes Bøn op til Gud, hvis de beskytter os, elsker os og strider med os for det gode, saaledes som Skriften lærer paa saa mange Steder — hvor meget mere vil ikke vore Brødres Sjæle, der er hos Gud, bede med os og hjælpe os, saa vidt de kan?

Denne trøsterige Opfattelse af de helliges Samfund, af en dyb kristelig Familiefølelse, har hørt hjemme i Kristi Kirke lige fra den Dag, da de første Martyrer og Apostlene *var gaaet til Gud*. »Her hviler Agathe i Fred. Beder for hende, at de hellige Martyrer maa bringe hendes Sjæl til Gud.« Saaledes omtrent lyder saa mange Indskrifter paa Katakombernes Gravstene og vidner om disse første Tiders Tro paa et Renselsessted og paa de helliges Forbøns Værd. Gud ske Lov, at vor Kirke har vaaget over, at denne Tro den Dag i Dag findes hos os!

Men der er endnu en anden Slags Nytte, vi har af Helgenerne i Særdeleshed. Det er deres gode Eksempel. »Værer mine Efterfølgere, ligesom jeg er Kristi« (1. Kor. XI.), formanede Apostelen Paulus de troende. Der ligger endog en ganske ejendommelig Kraft i det Eksempel paa Renhed, paa Næstekærlighed, paa Udholdenhed o. s. v., som Helgenerne giver os. Derfor har det ikke saa lidt at sige, at vi lærer vore Helgener at kende. Nu til

Dags, hvor der jo læses saa meget af Biografier og Memoirer, hvor man oversvømmes af en Litteratur, der drager bort fra Kristenlivets Hovedformaal: at tjene Gud og frelse sin Sjæl — nu til Dags er det en Nødvendighed, at dannede Mennesker befæstes i deres Tro ved god, opmuntrende Læsning.

Det kan ikke nægtes, at mange gammeldags skrevne Helgen-Levneder lægger for megen Vægt paa at fremstille det overordentlige, det vidunderlige. Det var noget, man tidligere syntes saa godt om. Man ønskede at se en Helgen i Naadens Glorielys, omtrent som paa de gamle Malerier i Barok-Kirkerne. Der boltrer Englene sig i Skyerne, og den h. Teresa gennembøres af Kærlighedens Pile, eller den h. Antonius sidder ved sit Skrivebord med Jesusbarnet paa Armen.

Saadanne Billeder har deres Værd ved, at de fremstiller i al Barnlighed de Dyder, vedkommende Helgen særlig har øvet, bortset fra en eller anden Scenes historiske Værd.

Det samme har saa tit været Tilfældet med Helgen-Biografierne. De skildrer os altid Helten ligesom svævende over Livets daglige Gang. Han tjener de syge om Dagen, og Natten igennem beder han og bruger Bodssvøben.

Nu er det jo rigtigt nok, at vore Helgener var store i Guds Rige, at de bad, led og arbejdede mere end vi, ja, at Guds Naade ogsaa virkede overordentlige Ting ved dem, aandeligt og legemligt. Altid vil den den hellige Francescos saarmærkede Skikkelse eller en Peter af Alcantaras af Faste og Vaagen udtærede og i ekstatisk Bøn svævende Legeme blive vidunderlige Billeder at skue. Men Spørgsmaalet er dog, om ikke Afstanden mellem saadanne Fænomener og vort daglige Behov af religiøs Opmuntring er noget for stor.

En klog Jesuitpater, der i lang Tid virkede som Lærer for vordende Ordensfolk, plejede at sammenligne disse Helgener med den store Handske eller den Kæmpe-Sæbeskaal, som henholdsvis en Handskemager eller Barber har hængende udenfor sin Butik til at betegne sin Handtering. Meningen er jo ikke, at disse Ting skal bruges eller købes af de besøgende. Men de viser, hvad man kan faa indenfor Butikken. Saaledes er ogsaa Guds Helgener ligesom

store Vejvisere, for at vi i alt Fald kan opnaa en efter vore Forhold tilpasset Portion af Uegennytte, Næstekærlighed, Ydmyghed, Fromhed o. s. v.

Desuden har ikke en Gang disse Helgener altid og i alle Ting været mønsterværdige. Dette er i en vis Henseende meget trøstefuldt for os.

Thi for det første har jo mange af disse Helgener i mere eller mindre lang Tid endnu ikke været i Besiddelse af de Dyder, der senere gjorde dem til Helgener. Ofte gik der en lang og haard Kamp forud. Og netop denne Kamp interesserer os, den vil vi høre noget om, thi der er Forbindelsen mellem os svage Mennesker og disse Guds udvalgte. Vi tænker for meget paa Pauli Omvendelse og for lidt paa den lange haarde Kamp, Apostelen endnu senere maatte føre imod Fristelserne. Vi tænker paa den h. Bernhards apostoliske Virksomhed og forsagende Levned, men ikke paa hans Overdrivelser og den Skarphed i Ord, som han maatte kæmpe med hele sit Liv.

Altsaa selv hos dem, der allerede havde opnaaet Ry for Hellighed, kan der godt have været menneskelig Ufuldkommenhed og Skrøbelighed, ja ubehagelige Karakter-Egenskaber og Særheder. Om dette Emne har en nyere Forfatter givet interessante Oplysninger.*)

Helt fuldkomne er vist her paa Jorden kun ganske faa Mennesker, og selv disse indenfor en vis Begrænsning. Kun han, der er »alle Helgeners Krone«, fortjener i Sandhed at kaldes »Retfærdighedens Sol«, der lyser i den fuldkomne og ubegrænsede Helligheds vidunderlige Klarhed. Alle Helgener har deres Lys fra Jesus Kristus, til hvem de viser hen, til hvem de fører os ved Betragtningen af deres Kamp og Sejr. Den Skønhed, vi finder ved Læsningen om Martyrernes Udholdenhed, Jomfruernes Renhed og saa mange Bekenderes Trofasthed, er kun et lille Brudstykke af det Skønhedsvæld, der udgaar fra ham, der er »Lammet paa Tronen«.

Men netop derfor skal vi se hen til de Personer, som Herrens Naade har smykket med en Afglans af hans egen Skønhed. Det falder endog mere naturligt for os at beundre Solens Magt og Skønhed — ikke ved at stirre op til

*) *Max Huber*, S. J.: Die Nachfolge der Heiligen. Herder 1912.

den, men ved at se paa alt det Liv, Solen fremelsker, og ved at studere enkelte Blomster, hvis Farvepragt Solen har tegnet for os.

Saa vil vi finde, at denne Sol har lagt sit Lys ikke blot over de i Kirkehistorien berømte Helgener, men ogsaa over saa mange ædle Mænd og fremragende Kvinder, der i lignende Forhold som vi, altsaa i Hverdagslivets Prosa, har tjent Gud og elsket ham i Stilhed. . . .

Heldigvis har vi netop fra det 19. Aarhundrede mange Livsbilleder, hvis nærmere Bekendtskab beriger vort Aandsliv og opmuntrer os til staa fast i Troen. Kardinal Newman, Lady Fullertons, General Lamoricières, Præsident Garcia Morenos, Rigsdagsmand von Mallinckrodt's Levned — for blot at nævne nogle paa maa og faa — vidner om, hvorledes Kristi Kærlighed lyser i uformindsket Kraft ogsaa i den nyere og nyeste Tid, og at der ogsaa for os er store Muligheder for i Livets daglige Færd at opnaa større Fromhed, ja virkelig Hellighed. F. F. M.

Et Jubilæum.

Lørdag den 30. Oktober er det 10 Aar, siden St. Elisabeths Hospital i Sundby, Københavns sydligste Bydel, aabnede sine Porte til Gavn og Hjælp for syge og ulykkelige Mennesker. Meget er der jo sket i de forløbne Aar, men Hospitalet og dets Virksomhed har i høj Grad været præget af en sund Stabilitet og rolig, opmuntrende Udvikling.

Det var dog ikke nogen rolig Dag, hin 30. Oktober for 10 Aar siden, da Indvielsen fandt Sted og bagefter godt halvt Hundrede Herrer samledes til Frokost i et af Hospitalets store Sygeværelser. Den højærværdigste Biskop var syg, og nuværende Hjælpebiskop Augustin af Breslau, Søstrenes officielle Raadgiver, foretog derfor Indvielsen. Af de mere bekendte Personer som dengang var til Stede, men siden er afgaaet ved Døden, maa fremfor alle Hds. kgl. Højhed Prinsesse Marie fremhæves.

Da Hospitalet indviedes, ansattes straks den dygtige Læge N. P. Ernst som Overlæge, og han har siden med sjælden Energi og Udholdenhed udfyldt denne Stilling. Ogsaa Underlæge Johansen og Ørelæge Bendtsen har været

knyttede til Hospitalet siden dets Oprettelse og er lige saa vel som Overlægen overordentlig afholdte baade af Patienter og Søstre. Reservelæge Horn og Øjenlæge Rønne har derimod kun været ansat kortere Tid ved Hospitalet, men har ogsaa ved deres Færd og Dygtighed vundet alle for sig.

Den samme Fasthed, der har præget Lægepersonalet, har ogsaa været karakteristisk for Søstrene. Ikke alene Forstanderinden, Moder Elisæa, men ogsaa ca. en halv Snes Søstre har med utrættelig Energi og Opofrelse holdt



ud i de ti, ofte trange og besværlige Aar: thi vel har Søstrene kunnet klare alle Udgifter og anskaffe de nødvendige Ting, ja endog købe et ret betydeligt Grundstykke langs Hospitalets store Have, men det har ikke kunnet ske uden under store personlige Ofre af Arbejdskraft og ved Hjælp af Laan fra forskellige Sider. Det er nemlig overhovedet kun sjældnen Rigdomme, der har muliggjort Fremkomsten af vore store Hospitaler, men Tillid fra deres Side, der havde Penge, til dem, der skulde lede og forvalte Hospitalerne.

Det er derfor, at der ved dette St. Elisabeths Hospitals første lille Jubilæum fra mange Sider vil lyde en hjertelig Lykønskning og en inderlig Tak til baade Læger og Søstre, der i skønt Samarbejde har været til Velsignelse for mange. Og det kan næsten siges, for hvor mange; thi i de ti Aar har der været plejet ikke mindre end 5426 Mænd og Kvinder paa 264866 Plejedage med 10072 Nattevagter.



Nye Bøger.

Rose Bruhn: Skygger. (Hagerup. 1915. 155 S. 2,50 Kr. Indb. 4,00 Kr.)

Som Navnet antyder, er denne Samling Fortællinger af en lidt tung, dystre Karakter. Ikke saaledes at forstaa, at de er baaret af et trykket, pessimistisk Livssyn, men selve Emnerne, der er hentet fra de forskelligste Tider og Steder, bærer i sig selv gennemgaaende et noget tungt Præg. Den første Fortælling Fredløs, hvis Hovedpunkter angives optegnet efter et gammelt latinsk Manuscript, har til Hovedperson Pontius Pilatus og fortæller om hans sidste sørgelige Dage i Syd-Frankrig. Pilatus er skildret med en Del Sympathi, formodentlig mere, end han fortjener, men dog ikke anderledes, end at man selv fra et bestemt kristeligt Standpunkt intet kan indvende derimod. I Et Møde skildres med ikke liden Kraft Jarlen af Bothwells Tilfange-tagelse i Norge og hans Dom af den danske Kvinde, han tidligere saa skændigt havde bedraget. Santa Lucie Festen er en vistnok tro historisk Skildring af den højst utiltalende Enkedronning Sophie Amalie, Frederik IIIs »Efterleverske«. Fortællingen Da Søren tjente Kongen handler om en ung, indesluttet Skomager paa Landet, der for at kunne vinde sin fordringsfulde Kærestes Samtykke til Bryllup skaffer sig de fornødne Midler ved at myrde en Kræmmer; efter at han været en Snes Aar i Tugthuset, gifter hun, der er bleven lidt forstyrret, sig med sin gamle Elsker. Indholdet er noget usandsynligt i denne, efter nærværende Anmelders Skøn svageste Fortælling. Den mest aktuelle af Historierne er den gribende Døden kom som en Tyv om Natten og handler om en Polakpiges sørgelige Skæbne. Præstens Ord i Slutningen af den: »Den hellige katholske Sjælemesse kan ikke læses over hende«, lyder noget uægte, saadan vilde næppe nogen Præst tale. I den sidste Fortælling Hjemad skildres en døende Emigrants Hjemrejse til det gamle Fædreland Danmark. — Fru Rose Bruhns Bog fortjener at købes og læses af hendes Trosfæller.

Thora Visby-Petersen: Sol over Zion. (Schønberg. 1915. 122 S. 3,00 Kr.)

Fru Visby-Petersen skriver med Følelse og tit fin Forstaaelse om sine Indtryk fra det hellige Land. Om katholske Forhold taler hun i Regelen venligt og vil næppe støde nogen. Bogen er forsynet med talrige nydelige Gengivelser efter Fotografier. Afsnittet om »Kolonien« med Beretningen om den saakaldte Gordons Have, hvor nogle faa taabelige Mennesker mener Christi Grav har været

(en Anskuelse, Forfatterinden ikke deler), er mindst værd, bl. a., fordi man ikke faar noget at vide om, hvad dette Koloni-Samfund egentlig gaar ud paa. Daarlig Tegnsætning og en Forveksling som »vendes« i Stedet for »vænnes« (paa Side 95) er selvfølgelig ingen Pynt for den for øvrigt anbefalelsesværdige Bog.

N. H.

Forbøn for afdøde Børn.

»En Røst er hørt i Rama, saare megen Graad og Velklage. Rachel begræder sine Børn og vil ikke lade sig trøste, fordi de ikke er mere.« (Matth. 2,18). Med god Grund kan disse Ord faa Anvendelse paa vor aandelige Moder Kirken i November Maaned, som jo paa ganske særlig Maade i den katholske Kirke er indviet til Minde om de lidende Sjæle. Kirken glemmer aldrig nogen af sine Børn; den tager sig ikke blot af de levende, den tænker ogsaa paa dem, som allerede fryder sig i den evige Herlighed og jubler med dem; men den tænker ikke mindre paa dem, som, skønt vandrede herfra i Guds Naade, dog endnu ikke har naaet deres evige Maal, men endnu maa renses, inden de er værdige til at naa til Guds saliggørende Beskuelse.

Om disse Sjæles Tilstand ved man saare lidet. Den guddommelige Aabenbaring siger os kun, at der gives saadanne Sjæle, der af Guds straffende Retfærdighed holdes tilbage paa et os ubekendt Sted, som Frelseren lignelsesvis kalder et Fængsel, hvorfra de ikke skal komme ud, førend de har betalt den sidste Hvid. (Matth. 5,26). Vi har desuden den overmaade trøstefulde Vished, at vi kan yde disse Sjæle virksom Hjælp ved det hellige Messeoffer, ved gode Gerninget og Bønner, »thi det en hellig og heldbringende Tanke at bede for de afdøde, at de maa forløses fra deres Synder.« (2. Macch. 12,46).

Disse Sandheder har vi som katholske Kristne urokkeligt at holde fast ved; men andre Oplysninger har det ikke behaget Gud at meddele os, og det er derfor ogsaa ganske ørkesløst at drøfte Spørgsmaalet om Straffens Varighed, Lutningsmaadens Art o. s. v. Vi behøver derfor heller ikke nødvendigvis at mene, at alle Sjælene maa gennemgaa en hemmelighedsfuld Skærsild; der er endog god Grund til at antage, at nogle Sjæle bliver lutret paa anden Vis, hvorfor vi er fuldtud berettigede til i Stedet for »Skærsild« at bruge Betegnelsen »Renselsessted«, hvad der forøvrigt er den ordrette Oversættelse af det latinske Udtryk *purgatorium*.

Naar man taler om de lidende Sjæle i Almindelighed, saa tænker vel de fleste paa voksne Kristne, d. v. s. saadanne, som inden deres Død var naaet ud over Barndommens Aldersgrænse. Uden at gøre sig det rigtig klart, gaar man saaledes ud fra den Forudsætning, at ganske unge Kristne, altsaa Børn i lidt videre Forstand, d. v. s. indtil omtrent 12—14 Aars Alderen, i Grunden er syndefrie og ganske uskyldige, saa de ved deres tidlige Bortgang uden Ophold gaar ind til den evige Salighed. Dette er dog en Vildfarelse, thi ogsaa Børn kan jo, naar de har naaet Skelsaar, begaa Synder, endog svære Synder, og derved bringe deres Sjæle i stor Fare. Derfor ønsker Kirken jo ogsaa, at Børnene allerede tidlig skal modtage Bødens Sakramente, ligesom den foreskriver, at dødsyge Børn skal berettes med det hellige Vandingsbrød og den sidste Salvelse, samt at deres Begravelse skal foregaa efter Ritus for de voksnes Begravelse, for at disse Børns Sjæle ikke skal gaa glip af den Forbøn, som de maaske i høj Grad trænger til.

Selvfølgelig udtaler Kirken sig i Almindelighed aldrig med Bestenighed om en enkelt Sjæls Tilstand, hvorledes den befinder sig efter Døden; den kan jo ikke i hvert Tilfælde afgive nogen Erklæring om, hvorvidt denne eller hin Sjæl lider Nød eller trænger til vor Forbøn. Ifølge Sagens Natur kan der kun opstilles almengyldige Regler, saaledes ogsaa med Henblik paa Smaabørns timelige Straffe efter Døden. Men at Kirkens Lære herom er velbegrundet, det siger allerede Fornuften og Erfaringen os; det er utvivlsomt, at langtfra alle Børn bevarer deres Daabsuskyld ganske uplettet. Deraf følger, at det er rigtigt ogsaa at bede for afdøde Børn.

Allerede i den kristne Oldtid var denne Opfattelse kendt og blev omsat i Praksis, hvad der fremgaa af en Beretning, som findes i de ældgamle Akter om de hh. Perpetuas og Felicitas' samt Lidelsesfællers heltemodige Martyrød. Skriftets Ægthed og Paalidelighed maa betragtes som hævet over enhver Tvivl; allerede den h. Augustinus kendte Akterne og paaheraabte sig dem i en Tale, hvoraf det synes at fremgaa, at den overmaade opbyggelige Beretning blev forelæst ved Gudstjenesten i Kirken.

Perpetua, en ung Kvinde paa 22 Aar, stammede fra en anset Familie og var gift med en fornem Mand. Hendes Fader var Hedning, Moderen, ligesom en af hendes Brødre, synes at have været Kristen. Ved Kristenfølgelsens Udbrud i Nordafrika i Aaret 202 blev hun tilligemed nogle andre Kristne anklaget for den hedenske Domstol og kastet i Fængsel. Først her modtog hun Daaben og holdt standhaftig fast ved sin Tro trods alle Faderens ind-

trængende Bønner og trods de grusomste Mishandlinger. Tilsidst blev hun kastet for en rasende Ko, der slyngede hende op i Luften; da hun derefter endnu levede, led hun Døden ved Halshugning.

I Fængslet nedskrev hun selv sine Oplevelser, som afsluttedes af et Øjenvidne til hendes sejrige Død. I disse Optegnelser beretter den h. Perpetua om et Syn, hun havde, efter at Dommen var bleven afsagt over hende;

»En Dag, da vi var samlede i fælles Bøn, hændte det, at jeg udtalte Navnet Dinokrates. Dette syntes mig besynderligt, da jeg ikke havde tænkt paa ham. Jeg fældede Taarer over hans sørgelige Lod og forstod, at jeg kunde og burde bede for ham. I den paafølgende Nat forekom det mig, som om jeg saa Dinokrates træde frem af et mørkt Sted, hvor der fandtes endnu flere.

Han pintes meget af en brændende Tørst; hans Ansigt var blegt og vansiret, man kunde endnu se det Saar, der havde forvoldt hans Død. Denne Dinokrates var min Broder; en frygtelig Kræftsygdom havde bortrevet ham, da han var syv Aar gammel. For ham bad jeg. Mellem ham og mig syntes der at være et saa stort Mellemrum, at vi ikke kunde komme til hinanden. I hans Nærhed fandtes der en stor Kumme, fyldt med Vand, men dens Rand ragede frem over Drengens Hoved, og han strakte sig forgæves for at slukke sin Tørst. Dette voldte mig megen Sorg. Jeg vaagnede og begreb, at min Broder maatte lide; men jeg haabede at kunne forskaffe ham Lindring. Derfor bad jeg for ham baade Dag og Nat og bønfuldt Gud under Taarer om at værdiges at bønhøre mig. Saaledes blev jeg ved, indtil vi blev ført ned i Fangelejrens Fængsel, thi vi var bestemte til de Skuespil, som skulde opføres til Ære for Kejser Geta. En Dag, da vi blev haardt pint, havde jeg et andet Syn. Det samme Sted, jeg saa Dinokrates komme ud fra, syntes meget lyst; Dinokrates var ren og velklædt; i hans Ansigt kunde man blot endnu se et Ar paa det Sted, hvor Kræftsaaret havde været. Vandkummens Rand var saa lav, at Drengen med Lethed kunde naa Vandet, og paa Randen stod en fyldt Drikkeskaal. Da Dinokrates havde slukket sin Tørst, gik han sin Vej for efter Børnenes Skik at lege. Jeg vaagnede og forstod, at han var bleven befriet for sin Straf.«

Denne lille Fortælling fra Begyndelsen af det 3. Aarhundrede godtgør med al ønskelig Tydelighed, at man allerede den Gang troede paa et Renselsessted, at man var overbevist om at kunne hjælpe de Sjæle, som findes der, og endelig, at endog smaa Børn kan være blandt disse!

Den h. Augustinus bemærker, hvor han taler om den

h. Perpetuas Syner, at Dinokrates havde modtaget Daaben, men at han senere ifølge Faderens Tilskyndelse maaske havde gjort sig skyldig i Afgudsdyrkelse eller ved at krænke Sandheden eller en anden barnlig Fejl havde plettet Uskyldigheden.

Hvor vigtigt er det altsaa ikke, at vi i vore Bønner for de afdøde ogsaa indbefatter Smaabørnenes Sjæle. Maaske er der mange af dem, som lider og sukke i Renselsesstedet: »Kom ikke mine Ungdomssynder og min Uvidenhed i Hu, Herre!« (Ps. 24,7.) Det er en Kærlighedspligt for os at komme dem til Hjælp, at de maa udfries af deres Fængsel og med Jubel ile ham i Møde, der har sagt: »Lad de smaa komme til mig og formener dem det ikke, thi Guds Rige hører saadanne til.« (Matth. 19,14).

—nb—

Gil mine Venner.

Læg ej Blomster paa min Riste,
hvis du ej mig Venskab viste,
mens jeg leved her paa Jord!
Skønnere end Frans af Palmer
eller Blomster, som jo falmer,
er hvert kærligt Broderord,
som du gav mig her paa Jord.

Har du stedet mig til Hvile,
til et Gudshus skal du ile,
Himlens Port paa denne Jord.
Mindesten, der vil forvitte,
skænk mig ej — af Rvaler bitre
løs mig ud ved ydmøg Bøn,
skaf mig Himlens Naadeløn.

Percival Bigler.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Katholsk Ungdomsværn* afholdt Søndag den 24. Oktober i Citys Lokaler en meget vellykket Ungdomsfest, der var besøgt af 160 Deltagere, deraf ontrent Halvdelen unge. Pastor Günther bød Forsamlingen vel-

kommen og oplæste et opmuntrende Brev fra den højerværdigste Biskop, som paa Grund af stærk Forkølelse ikke kunde komme til Stede. Dernæst holdt Pastor A. Meyer et meget indtrængende og livligt Foredrag for Ungdommen, der med stor Opmærksomhed paahørte de saare betimelige Ord. Efter en Sang og en lille Pavse oplæste Pastor Günther ganske ypperligt en lille pudsig-rørende Komædie, som gjorde overordentlig Lykke. Dernæst samledes unge og gamle om store, pyntede Kaffeborde med en sand Overflod af Kager og Wienerbrød. Aftenen sluttede med halvanden Times Leg af Ungdommen.

— Katholsk Højskole havde i Tirsdags en af sine store Dage. *Dr. phil. Johs. Lindbæk* havde nemlig lovet at holde Foredrag om franciskanske Klostre i Danmark i Middelalderen, og omtr. 180 Tilhørere, hvoraf mange unge havde indfundet sig for at høre denne vor bedste Kender af middelalderligt Klosterliv, I et grundigt og indgaaende Foredrag fortalte *Dr. Lindbæk* om Franciscanernes Opstaaen og Udbredelse i Danmark og meddelte adskillige karakteristiske og morsomme Enkeltheder fra Klosterlivet i gamle Dage. I Slutningen af Foredraget gav Foredragsholderen et kvikt og oplysende Overblik over den store Omvæltning, der gav baade Klostrene og den katholske Kirke overhovedet Dødsstødet; herunder meddelte *Dr. Lindbæk* flere interessante Oplysninger om de sidste Franciskanere, der spredtes til alle Sider. Han sluttede med at fremhæve som sin Overbevisning, at den danske Franciskanerprovins i sine sidste Dage var i Besiddelse af meget aandeligt Liv.

Frankrig. Den berømte Entomolog *Henry Fabre*, der før har været omtalt her i Bladet, er død den 11. Oktober, 92 Aar gl. Det er at haabe, at han, der stedse erkendte Skaberens Storhed selv i den mindste Skabning, paa Slutningen af sit Liv maa have erkendt den katholske Kirkes Sandhed som den største af Skaberens Aabenbarelser.

Spanien. I Foraaret tilbød det spanske Kabinet i Overensstemmelse med Kong Alfonso den Hellige Fader Slottet Escorial til Opholdssted, dersom han skulde mene det nødvendigt at forlade Rom. Ved en Skrivelse, dateret Madrid, Jesu Hjerte Fest, gentog det spanske Episkopat Indbydelsen. Bladet *Correo Español* offentliggør nu Benedikt XV's Svar til Ærkebispem af Toledo og Spaniens øvrige Bisper. Hans Hellighed udtrykker heri sin Taknemmelighed for Tilbudet, men tilføjer: »Ikke des mindre ønsker Vi og beder brændende til Gud om, at det aldrig maa blive nødvendigt for Os at tage Vor Tilflugt, var det end kun for en kort Tid, til den Gæstfrihed, som Vor kære Søn, Kong Alfonso, og I lover Os. Thi Vi vilde ikke

kunne gaa i Landflygtighed, uden at det vilde blive en tung Sorg og en alvorlig Skade for Kirken, hvad I jo ogsaa selv frygter for.«

Rom. Pater A. de Santi, der er Redaktør af *Civiltà cattolica* og Formand for den pavelige, højere Kirkemusik-Skole i Rom, har sendt Hans Hellighed sit nyeste Arbejde: »Tre gamle, liturgiske Stationer i Krigstid fra det Vite Aarhundrede« samt Aarsregnskabet for Musikskolen. Statssekretæren, Kardinal Gasparri, har derefter sendt Pater de Santi et Brev, i hvilket han først bringer ham Pavens Tak for hans interessante Studier angaaende en Pave, der i farefulde Krigs- og Hadstider ved sin utrættelige Virksomhed og ved den liturgiske Bøn forstod at gengive Folkene Freden. Kardinalen fortsætter: »Den Hellige Fader har desuden vist levende Interesse for Aarsregnskabet for hans højere Kirkemusik-Skole. Hans Hellighed ser i Undervisningen og Udøvelsen af den hellige Sang et af de virksomste Midler til at sikre den ærværdige Liturgis Glans; og idet Liturgien løfter Sjælene op til Gud og renser dem, forener den dem samtidig ved den overnaturlige Fromheds Dragelse; den nærmer dem til hverandre i den kristne Kærlighed og i Betragtningen af det menneskelige Broderskabs Pligter. Den Hellige Fader vil ogsaa glæde sig ved til næste Aar i saa fuldt Maal, som den Hellige Stols stigende økonomiske Vanskeligheder vil tillade ham det, at bidrage til Skolens Vækst og Fremgang. Skolen vil saaledes blive sat i Stand til fuldtud at virkeliggøre sin Stifters Formaal og svare til Pavens Gunst og Kirkens Forventninger.« Brevet slutter med den pavelige Velsignelse til Pater de Santi, til Skolens Lærere og Elever og alle denne vigtige Institutions Velgørere. Af ovenstaaende ser man paany, hvad man af flere andre af Benedikt XV's Ord og Handlinger allerede har faaet Vished for, at han har i Sinde at fastholde og udføre sin Forgængers Program paa den gregorianske Kirkemusiks Omraade; navnlig gælder dette den enstemmige Korsang.

— Benedikt XV har nylig modtaget Pater Mallet, Generalprokurator for Eudisternes Kongregation, i Privataudiens. Hans Hellighed fik ved ham Efterretninger fra Bispedømmet Huajuapam, det eneste af de mexikanske Stifter, som er bleven sparet for Religionsfølgelsen. Befolkningen er helt indiansk og meget nidkær i sin Tro; dens faste Vedhængen ved Katholicismen har overvundet den mexikanske *Kulturkampf*.

— Det samme Nummer af *Acta Apostolicæ Sedis*, som indeholder den Hellige Faders Brev til Ærkebiskop, Kardinal Hartmann af Köln og de øvrige tyske Bisper, bringer ogsaa hans Brev til Kardinalærkebispem af Gran (Un-

garn), i hvilket Benedikt XV gentager, at den Fred, han begærer, er uadskillelig fra Retfærdigheden, *pacem justitiæ opus*, som gør Folkeslagenes Værdighed Fyldest.

— I alle Roms Kirker er der organiseret natlig Tilbedelse i Forbindelse med de fyrretyve Timers Sakramentsudstilling, der som bekendt gaar paa Omgang fra Kirke til Kirke. Benedikt XV var selv, før han blev Ærkebisp af Bologna, Medlem og Leder af det Ærkebroderskab, der paatager sig den natlige Tilbedelse. Han har nu beordret og bekostet en ny, smuk Udgave af Broderskabets Bønnebog, der væsentlig er et Uddrag af St. Alphonsus af Liguoris Skrifter. For de Præster, som er Medlemmer af Broderskabet, gives der ikke saa faa Forrettigheder, f. Eks. er det dem tilladt at læse deres Messe ved det Alter, hvor Sakramentet er udstillet, umiddelbart efter at deres Vagttid er udløben. Mænd af alle Samfundslag, især ikke faa Arbejdere, er ivrige Medlemmer af Broderskabet.

— Den Hellige Fader, der utrætteligt arbejder for at lindre Krigsfangeres Kaar, skal have opnaaet af de respektive Regeringer, at der tilstaas de arbejdende Krigsfanger Søndagshvile.

— *Il Rosario*, St. Dominici 3die Ordens italienske Organ, offentliggør i sit Oktoberhæfte et egenhændigt Brev fra Benedikt XV til Direktøren for Den stedsevarende Rosenkrans. Den Hellige Fader priser her Rosenkransen, den hemmelighedsfulde Dronningekrone, som det kristne Folk med Ærefrygtens og Kærlighedens Ord hver Dag sætter paa Guds Moders Hoved. Den Bøn har mere end nogen anden Karakteren af en Fællesbøn, en Hjemmets Bøn: »Derfor griber Vi med Glæde Lejligheden til i Anledning af den til Guds Moder indviede Oktober Maaned at minde Vore Børn om, at de Bestemmelser, Vor højagtede Forælder Leo XIII viselig har udstedt med Hensyn til Rosenkransandagten, og de Allad, han har skænket dem, som udøver den, finder fuldt Samtykke hos Os og staar ved Magt. Vi er samtidig lykkelig ved at føje Udtrykket for Vor Ærefrygt og Tillid til de apostoliske Røster, som for Vor Tiltrædelse lod sig høre fra denne Lærestol, paa det at det kristne Folk, ved særskilt og fælles Bøn, daglig maa gøre sig mere fortrolig med Rosenkransen og være forvisset om, at den er den skønneste menneskelige Fromhedsblomst og den rigeste Kilde til himmelske Naadegaver.« Paven slutter med at udtale sin særlige Anerkendelse af Den stedsevarende Rosenkrans og sit Ønske om, at dens Medlemmers Antal maa forøges i alle Lande. —

— Kardinal Vincenzo Vanutelli er d. 19de September af Paven bleven udnævnt til Protektor for »De fattiges

smaa Søstres« Kongregation (*les petites Soeurs des Pauvres*), der hidtil har haft Kardinalens afdøde Broder til Protektor.

Syd-Amerika. Republikken Chilis Præsident har tilstillet Statssekretær Kardinal Gasparri Fortjenstkorsset af 1ste Klasse som Tegn paa sin Taknemmelighed for den Anerkendelse, som Kardinalen paa den Hellige Faders Vegne har ladet blive den chilenske Nations Overhoved til Del i Anledning af den Overenskomst om Forbund og fredelig Voldgift, som i afvigte Maj Maaned blev indgaaet mellem Republikkerne Chili, Brasilien og Argentina.

Brevkasse.

En Indsender forespørger: »Vil Ugebladets Redaktør eller en anden, som ved Besked derom, ikke nok sige mig, hvorfor en Katholik ikke kan være Medlem af de forskellige Good Templar Foreninger? Det fortælles mig af en Good Templar, at det hemmelige indenfor disse Foreninger indskrænker sig til et eller andet ligegyldigt Pasord. Møderne aabnes med en Bøn, som ikke skal være stødende for nogen.« — — —

Det er sikkert en almindelig Misforstaaelse, at en Katholik ikke tør være Medlem af Good Templar Loger og lignende Selskaber, fordi de er hemmelige. Dette er ikke Grunden; der er saaledes intet til Hinder for, at en Katholik kan være Medlem af en hemmelig Landboforening, Industriforening eller lign., saafremt deres Formaal er hæderligt. Aarsagen til Kirkens Forbud er — i hvert Fald hovedsagelig — den, at den nævnte og lignende Foreninger er religiøse. En Katholik kan ikke være Medlem af noget religiøst Samfund, der ikke staar paa den katholske Kirkes Grund; men de omtalte Selskaber fremhæver netop, at de omfatter alle Religionsbekendere, i Regelen i bestemt Modsætning til Kristendommens Krav om at være den eneste sande Tro. Hvor som helst en katholsk Kristen kommer, vil han glæde sig om han finder religiøs Tro, og han vil med Forkærlighed dvæle ved de Sandheder, anderledestroende har tilfælles med ham, ja vil endogsaa i Bøn kunne samles med dem; men saasnart Talen bliver om et religiøst Samfund, en Forening, en Institution, maa Katholikken trække sig tilbage; thi for ham er kun een sand religiøs Institution, den katholske Kirke. N. H.

Elisabeth-Vincentforeningens Regnskab for Halvaaret 1914—15.

(Konferens Ø., C. & S.)

INDTÆGT	Kr. Ø.	UDGIFT.	Kr. Ø.
Kassebeh. f. forrige Aar.	29 31	Kontant Hjælp	50 00
Aarlige Bidrag.....	100 00	51 Kødkort à 1 Kr.....	51 00
Indkass. ved 14 Møder..	54 75	100 Mælkebilletter à 9 Ø.	9 00
En Julegave	100 00	82 Pakker Urtekramvarer	118 85
Ekstragave	100 00	36 Stk. ny Beklædnings-	
Indh. af en Antoniusbøsse	60 00	genstande	58 67
		Kul og Kokes	48 15
		Indkøb af Stoffer	26 49
		Brød til 20 Familier ...	10 50
		2 Eks. af »Nord. Ugebl.«	8 00
		Kassebeh. v. sidste Møde	63 90
	Kr. 444 56		Kr. 444 56

Foreningen bestod af 7 Medlemmer, som besøgte 20 fattige Familier ca. 250 Gange i Løbet af Vinteren. — Foruden Pengegaver har Foreningen modtaget 100 Mælkebilletter, 20 Par Filtsko samt en Del nyt og brugt Tøj. Møderne holdes hveranden Tirsdag i »Mariahjemmet«s Forsamlingsaal.

Katholsk Kirkeblad.

Nr. 13 og 15 er nylig udsendt. Det førstnævnte indeholder Artikelen »Relikviedyrkelse« fra Ugebladets Nr. 37, det sidste Artikelen »Lætatus sum« fra Nr. 39. Ved Henvendelse til Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G., København K., kan Eksemplarer af de to Numre gratis faas til Uddeling.

Den eucharistiske Sektion af begge Mariakongregationer holder Fælleskommunion Fr. d. 5. Nov. Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.



Søndag, den 31. Oktober Kl. 9 holder K.U.F. **Fælleskommunion** i St. Josefskirken (i Stedet for November Maanedens Kommunion). Alle Medlemmer bør i følge *Overenskomsten* med Præsens tage Del i Fælleskommunionen. Efter Højmessens Kaffe med Boller i Foreningssalen. Om *Aftenen* samme Dag afholdes der Møde fra Kl. 7¹/₂—9¹/₂ i St. Josefskirken Præstegaard. P. Ronge taler om: »**Ungdommen og det VI. Bud.**« Derefter Krigsfilm fra **Dardanellerne**, Naturfilm og komiske Films. Man bedes at møde med Medlemskort og Emblemet.

Birgittaforeningen afholder Møde Onsdag den 3. November i St. Josefskirken Præstegaard. P. Hillebrand taler. Derefter forevises Films fra *katholske Missionslande* og nogle komiske. Søndag den 7. November er *Fælleskommunion* i St. Josefskirken om Morgenen Kl. 6¹/₂.

Jesu Hjertes Kirke.

Alle Helgens Dag, Mandag d. 1. Nov. Kl. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₂ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 8 Aften Festandagt.

Alle Sjæles Dag, Tirsdag d. 2. Nov.: Kl. 6, 6¹/₂, 7, 7¹/₂, 8 stille Mess. Kl. 8¹/₂ Levitmesse.

NB. Der læses **hver Dag** — baade Søn- og Hverdage — en stille Messe Kl. 6.

Rettelse. Paa Side 827 i Nr. 42, Linie 18 fra oven, skal 1030 rettes til 1029.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 5. Novbr. til de aftalte Tider. **Undervisning i Engelsk** tilbydes. *J. Køhn*, Bartholinsgade 9. K.

Undervisning i **Græsk** og **Latin** tilbydes.

Chr. Hartmann, Gunløsgade 4, St., Islands Brygge.

Syforeningen i Griffenfeldtsgade Nr. 7, 3. Sal ov. Gaarden, genoptager sine Møder Torsdag d. 4. November. Nye Medlemmer optages gerne ved Henvendelse i Griffenfeldtsgade, da der kræves talrig Assistance til at udføre de mange Arbejder. De gamle Medlemmer bedes give Møde lige saa flittigt som før.

Mødreforeningen. Mødet bortfalder i November Maaned.

Lys Til Gravene Alle Helgens Dags Aften paa Katholsk Vestre Kirkegaard modtages Bestillinger paa Lys af Graver Iversen.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 2. November Kl. 8 Aften

Lærer *Joh. Johnsen*: Kirkefred og Kirkekamp.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 83 og 75 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

Jesu Hjerter Andagt (5. Novbr).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Alle Helgens Dag, Mandag d. 1. November: Kl. 5 Eftm. Andagt med Prædiken og Bønneprocession paa Kirkegaarden.

Tirsdag d. 2. November, **Alle Sjæles Dag:** Kl. 8 og Kl. 8¹/₂ stille Messe og Kl. 9 Sangmesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

St. Ansgars Kirke.

Alle Helgens Dag, Mandag d. 1. November: Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Rosenkransprocession, i hvilken de unge Pigersforening deltager.

Alle Sjæles Dag (2. Novbr.) Kl. 9 Requiemsmesse. Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de afdøde.

Unio. Søndagen d. 31. Oktober Kl. 8 afholdes Foreningens **30 aarige Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler: **Fællesspisning** (Fisk, Steg, Dessert, Vin og Kaffe) samt **Bal**. Medlemmer kan medtage besøgende. Prisen for hele Festen er for Medlemmer 4 Kr., for besøgende 5 Kr.

Adgangskort faas indtil Torsdag Aften hos:

Ernst Bæklund.

Frederiksberggade 34.

Telf. Byen 3163.

A. V. Günther,

Bangertsgade 11.

Telf. 4110.

Johs. Hoffmann & Søn,

Rjøbmagergade 48.

Telf. 1389.

Vesterbrogade 18.

Telf. 2583 x.

Fredag d. 5. Novbr. alm. Møde Frederiksberg Allé 11.

Maria-Kongregationen for Ynglinge. Mandag den 1. Nov. bortfalder Mødet.

Kirkelig Kalender.

- | | |
|--|---|
| 31. Okt. 23. Sønd. eft. Pintse. | 7. Nov. 24. Sønd. eft. Pintse. |
| 1. Nov. M. Alle Helgens Dag. | 8. — M. Oktav af Alle Helgen. |
| 2. — Ti. Alle Sjæles Dag. | 9. — Ti. Laterankirkens Indvielse. |
| 3. — O. Oktavdag. | 10. — O. Andreas Avellinus, Bekender. |
| 4. — To. Carl Borromæus, Biskop og Bekender. | 11. — To. Martinus, Biskop og Bekender. |
| 5. — F. Relikviefest. | 12. — F. Martinus I, Pave og Martyr. |
| 6. — L. Oktavdag. | 13. — L. Didakus, Bekender. |

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 41.

**Jesu Hjerter-Statuette**

Kopi efter Montmartrestatuen.
Kalipasta. Højde 32 cm. Kr. 6,00
Til November Maaned anbefales:

Sjælene i Renselsesstedet. Betragtninger og Bønner. 168 S. Hæftet 30 Øre. Indb. 60 Øre. Nyudkommen:

Korsvejsandagt for de arme Sjæle i Skærsilden. 10 Øre.
Vokslys i forskellige Størrelser.

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Bønnens Apostolat.

Emnet for November.
Valget af Stand.

Maanedens Værnehelgen: Den sal. Bertha (14. Novbr.).

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Gamél).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteholigen.

Fra **St. Andreas Konferens** Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 3. Novbr. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$. Alle cirkulerende Bøger bedes den Dag alleveret.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
65. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 45.

Søndag den 7. November.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den evige Tilbedelses Kloster paa Jagtvejen. — Hjælp til Polen. — Grundstensnedlæggelse i Odense. — Nye Bøger. — Katholsk Afholdsbevægelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. Rom. Australien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

280.

Klinten blandt Hveden.

Det kan tage sig helt dejligt ud, naar man en Sommerdag gaar forbi en Hvedemark, at se den rødlige Klinte og de blaa Kornblomster staa blandt Sæden, ofte i saa tætte Klynger, at selve Hveden næsten forsvinder mellem de smilende Blomster.

Ja, det ser helt dejligt ud; men det er ikke dejligt. Thi disse fortryllende Blomster tager altfor meget af Jordbundens Næringsstof fra Hveden og hindrer denne i at give saa rig en Afgrøde, som Landmanden havde ventet sig.

Noget lignende sker i det menneskelige Samfund. Herren lærer os det i sin Lignelse. Ogsaa i Samfundet findes der Klinte blandt Hveden. Ogsaa her kan det se helt lysteligt ud. Thi Klinten er et Billede paa den Forargelse, som Mennesker giver hverandre. Og hvordan bærer Forførelsen sig ad? Han plejer ikke at sige: »Kom, vi skal synde«. Han siger: »Kom, vi skal more os«. Smilende, syngende, dansende nærmer han sig Offeret for sine syndige Planer. Under ligefrem fortryllende Former optræder Forførelsen paa Baller, i Biografer og paa Teaterscener. Naar Sjælen intetanende giver sig disse Nydelser i Vold, er den

ofte ødelagt, førend den ser sig om, og et helt Liv af Anger og Smerte er ofte ikke nok til at bortvaske Skammen.

I Sandhed! Herren har Ret, naar han siger: »Ve Verden for Forargelsens Skyld!«

Der er endnu en anden Lighed mellem Klinten og Forføreren. Klintens Rødder fletter sig saa fast ind mellem Hvedens, at det ikke er muligt at rykke den ene op uden at tage den anden med. Paa lignende Maade forholder det sig med Forføreren. Hvor ofte er det ikke Faderen eller Moderen, der er Børnene til Forargelse! Hvor ofte spiller ikke de ældre Søskende Forførerens Rolle overfor de yngre! Hvor tit giver ikke Mesteren sine Lærlinge og Svende, hvor tit giver ikke disse hverandre indbyrdes Forargelse! Ja, ikke sjælden er selve Statsøvrigheden ved sine gudsfjendtlige Love til Forargelse for Statens Borgere. I alle disse Tilfælde er det mere eller mindre umuligt at fjerne Forføreren, uden at større eller mindre Samfundslag vilde staa Fare for at opløses.

Men — og heri ligger den store Forskel mellem Lignelsen og Virkeligheden — hvor stærke end de Baand er, der knytter et Menneske til dem, der giver Forargelse — det staaer stadig i den enkeltes Magt at modstaa og overvinde alle Forargelsens Kunster. Thi Gud er med dem, som har en god Vilje, og Guds Naades Magt er stærkere end selve den onde Fjende samt alle hans Medhjælpere. Den, som holder sig i Samfund med Gud, kan med Psalmisten synge: »Om jeg skulde vandre midt igennem Dødens Skygger, vilde jeg intet ondt frygte; thi du er med mig.«

Se, derfor er det af største Vigtighed for alle, som lever i den onde Verden, at de holder sig til Gud, at de er aarvaagne i Bøn, at de søger Raad hos vise Sjæleførere, at de øger deres Kraft ved hyppig Modtagelse af de hellige Sakramenter.

Handler de saaledes, kan de trygt stole paa Herrens Hjælp. Han vil selv føre deres Sag til Sejr. Naar Høstens Dag kommer, vil han sende sine Tjenere ud for at skille Klinten fra Hveden. Klinten skal da bindes i Knipper til at brændes. Men Hveden skal samles i Herrens Lade.

Dr. Kiefer.

Den evige Tilbedelses Kloster paa Jagtvejen.



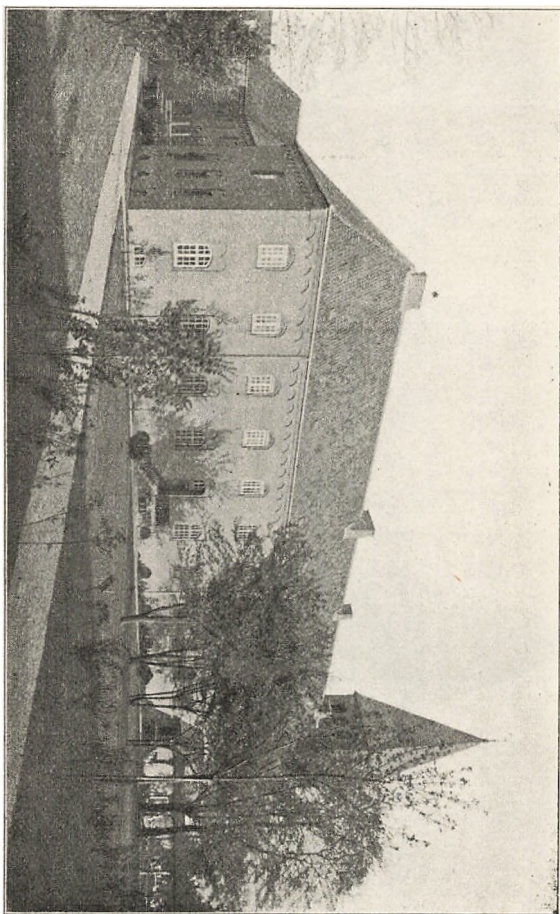
I. Kirken og Klosteret.

Det skulde være underligt, om ikke mange af vore Læsere, som allerede gentagne Gange har hørt tale om Klosteret paa Jagtvejen og dets Tilblivelse og faaet Interesse^{*)} for det, men

*) At Interessen ogsaa i udenforstaaende Kredse er bleven vakt, er let forstaaeligt, og at den forleden gav sig Udslag i smaglose Udgydelser, var ikke til at undres over. Der har jo altid været dem, som — efter Apost-

ikke har haft Lejlighed til at se det i Virkeligheden, nærede det Ønske en Gang at kunne tage det i Øjesyn. I Dag er Ugebladet saa heldigt at kunne imødekomme dette Ønske, idet det ved Murermester A. V. Günthers Mellekomst velvilligst har faaet overladt en Række fine Billeder fra Uge-

II. Udsigt fra Klosterhaven.



skriftet *Arkitekten*. Af Pladshensyn er det ikke muligt at bringe flere eller ledsage dem med en indgaaende Beskrivelse; vi maa nøjes med efterfølgende karakteristiske og et Par ledsagende Ord. Klosteret er opført efter Tegning af Arki-

lens Ord (Judas 10) — „bespotter, hvad de ikke kender, men hvad de, ligesom de umælende Dyr paa naturlig Maade kender, bliver dem til Fordærvelse.“ En Katholik ved, hvad han har at tænke og dømme om den Salgs Skrивerier og vil ikke lade sig anfægte af dem.

tekt Emil Jørgensen, under hans og Arkitekt Malmbergs Ledelse, og bygget af ovennævnte Murermester Günther.

Dersom nogen ved Synet af disse Billeder skulde mene, at hele Klosteret var anlagt altfor stort eller for kostbart, saa kan der jo svares meget paa saadanne Indvendinger. Der skal dog straks bemærkes, at selv om alt er solidt og godt opført, saa findes der dog ingen Overdaadighed, intet, der strider mod Ordenslivets Jævnhed. Desuden bør det huskes, at hele Klosterstiftelsens Tilblivelse skyldes en en-



III. Gang i Klosteret.

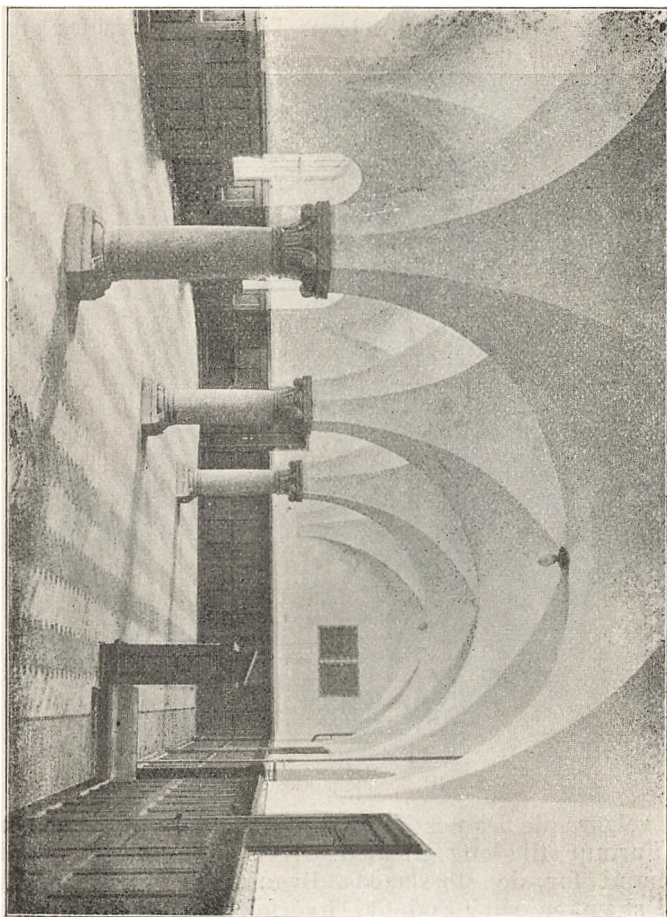
kelt velgørende Dames Rundhaandethed, som har skænket sin Formue til dette Øjemed. Hvis man priser en enkelt Rigmand for de storslaaede Bygninger og Kunstværker, han skænker sin Fødeby, hvorfor skulde det saa formenes en anden at anvende sine Penge til et langt højere og ædlere Formaal, nemlig Gud til Ære og andre Mennesker til Fred og Frelse?

Det første Billede viser Kirken og Klosteret set fra den sydøstlige Side, naar man kommer fra Fælledparken til Jagtvejen. Gaden langs Klosterets Østfront hedder St. Kjeldsgade; her findes ogsaa Indgangen til Præsteholigen samt til selve Klosteret. Det Hjørne, som begrænses af

Kirken, Klosteret og Muren med de tilgitrede Rundbuer, er et Stykke Have med Adgang fra Præsteboligen.

Den største Del af hele Grunden udgør Søstrenes Have, der paa tre Sider omgives af en høj Mur. Langs dennes indre Side løber der en overdækket Gang, som staar i Forbindelse med Klosterets vestre Fløj, saa at Søstrene

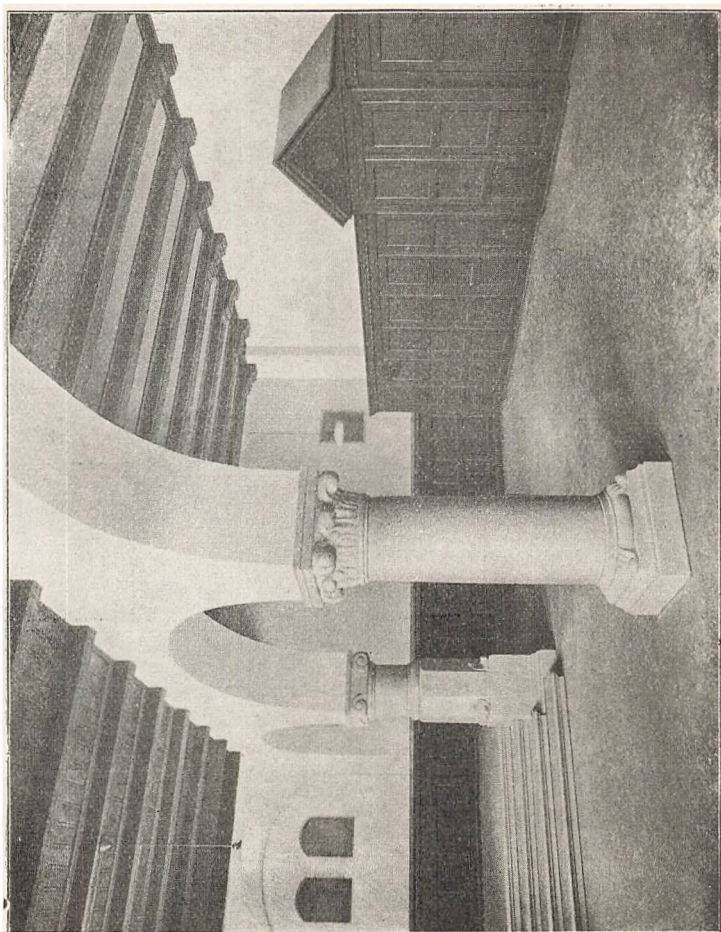
IV. Refektoriet (Spisesalen).



ogsaa i mindre heldigt Vejr kan komme ud i det frie] og foretage deres Spadsereture. Fra det nordvestlige Hjørne har man et vidunderlig smukt Blik mod Klosterbygningen og Kirkens kraftige Spir, som knejser i Baggrunden og rager højt op over Klosterets Tag (andet Billede).

Klosteret er bygget som en lukket Firkant, til hvis sydlige Midterfløj det fremspringende Kirkeskib slutter sig

paa fuldkommen symmetrisk Maade. Klosterets Længer støder sammen i rette Vinkler og forbindes med hinanden ved lange Gange. Paa det tredje Billede ser man en saadan Gang i den nordlige Floj; til højre er Dørene, som fører ind til Søstrenes Celler, til venstre mellem Vinduerne staar der en Række Skabe.



V. Det indre Sakristi.

Lige under denne Gang er Søstrenes Refektorium (Spisesal), som med sine Søjler og Hvælvinger gør et haade solidt og hyggeligt Indtryk (fjerde Billede). Efter almindelig Klosterbrug bevarer Søstrene Tavshed under Maaltiderne; til Gengæld holdes der aandelig Læsning fra Læsepulten, man ser paa højre Side.

Som rimeligt, har man blandt de mange Rum, som

Klosterets Formaal krævede, lagt særlig Vægt paa det, som staar i nøje Forbindelse med Kirken og Gudstjenestens Afholdelse, nemlig Sakristiet og dets Indretning (femte Billed e). Her maatte der være god Plads til Opbevaring af Paramenterne og alle de Genstande, som bruges i Kirken paa og omkring



VI. Den indre Klostergaard.

Alteret, baade ved den hellige Messe og ved Udstillingen af det Allerhelligste. Thi dette danner jo Midtpunktet i Søstrenes Liv, hvis eneste Opgave det er at forherlige vor Gud og Frelser under Brødets ringe Skikkelse og yde ham Erstatning for saa mange Menneskers Ligegyldighed eller endog Ringagt.

At en saadan Livsførelse ikke møder Forstaaelse og

endnu mindre Sympati i Verden, kan ikke forhavse os. Det er en ældgammel Erfaring, som allerede Apostlen Paulus udtaler, idet han siger: »De, som lever efter Kødets, attraar, hvad der er af Kødets, men de, som lever efter Aanden, sanser, hvad der er af Aanden. Thi Kødets Visdom er Død, men Aandens Visdom er Liv og Fred.« (Rom. 8, 5 f). Denne Fred, som Jesus Christus har efterladt sine Disciple — en Fred, som Verden hverken kan tage eller give — faar man ligesom et Pust af, naar man staar i Klosterets indre Gaard (sjette Billede). Her er i Sandhed vidunderligt, stille og fredeligt. Arkitekturens rene, enkle Linier virker overmaade velgørende og fremkalder gamle, opløftende Minder om Danmarks berømmelige katholske Fortid, som smelter sammen i eet med Nutidens blomstrende Løfter om en frugtbar og frodig Fremtid. Fra den store ottekantede Brønd i Gaardens Midte ledes der en bestandig Strøm af frisk Luft gennem underjordiske Kanaler ind i Kælderetagens Varmekamre og føres derfra videre op i Gangene og alle Rummene. Paa lignende Maade tør man maaske haabe, at hele Klosteret og det Bønnens Liv, som der føres, vil virke fornyende og varmende i religiøs Henseende og rense den aandelige Atmosfære, som vi alle er omgivet af og lever i, saa at Sjælene ikke sygner hen, men styrkes til at føre et fromt og virksomt Kristenliv.

Lykkelige er de, som bor indenfor Klosterets Mure; men vi, som ikke har faaet Kaldet til Ordenslivet, og som staar udenfor, vil alligevel sige: »Hvor elskelige er dine Boliger, Hærskarernes Herre! Min Sjæl higer og vansmægler af Længsel efter Herrens Forgaarde.« (Ps. 83,2 f.)

— nb —

Hjælp til Polen.

Meddelelse fra Vikariatet.

Samtlige katholske Biskopper hele Verden over har for nylig fra *Comité général de Secours pour les victimes de la guerre en Pologne* i Vevey (Suisse) faaet tilsendt en indtrængende Anmodning om at opfordre deres troende til ved Bøn og Almisser at komme Krigens Ofre i Polen til Hjælp.

Denne Anmodning er undertegnet af alle polske Biskopper baade i Østrigsk, Russisk og Tysk Polen, og de henviser til et medfølgende Aftryk af en Skrivelse fra den pa-

velige Statssekretær, *Kardinal Gasparri*, til Ærkebiskop *Sapieha* af Krakau, hvori selve den Hellige Faders, *Pave Benedikts* dybe Sorg og Medfølelse kommer til Orde i Betragtning af de forfærdelige Tilstande, som for Tiden hersker i det stakkels Polen, der hærages af fremmede Magters Millionhære, i hvis Spor der følger Sygdom og Hunger, en Nød og Elendighed, som er værre end selve Døden, og som mange uskyldige falder som Ofre for.

Denne Nød og Elendighed er saa stor, at den — som den Hellige Fader siger — kun vil kunne mildnes ved en almindelig, samdrægtig Haandsrækning fra *alle* Folkeslag. Fra sit internationale Stade som fælles Fader for alle kristne Folkeslag og Nationer bifalder Paven de polske Biskoppers Bøn om international Hjælp til det saa haardt hjemsøgte polske Folk, og han haaber, at man hele Verden over vil laane Øje til denne Bøn og vil kappes om at bringe dette ædle, tungt prøvede Folk Hjælp og Trøst paa kristelig Vis ved Bøn og Almisser.

Vor højærværdigste Biskop, den Apostoliske Vikar for Danmark og Island, har som Følge heraf bestemt, at der i Lighed med, hvad der vil ske i andre Lande, ogsaa her hjemme i alle offentlige Kirker og Kapeller paa *Søndagen d. 21. November* under Højmessens skal afholdes en *Kollekt til Fordel for det nødlidende polske Folk*, og at der under Gudstjenesten (Formiddag og Eftermiddag) bedes den Hellige Faders *Fredsøn*, hvori der (den Dag blot) efter Ordene »hav dog Medynk med vort stakkels Europa, som er ramt af saa tung en Skæbne« indskydes denne Tilføjelse: »I Særdeleshed anbefaler vi dig i Dag det saa haardt hjemsøgte polske Folk, at det maa faa Naade til taalmodigt at holde ud under de nuværende Trængsler og til fremdeles at forblive tro imod dig og din hellige Kirke.«

Søndagen den 14. November skal dette forud forkyndes fra Prædikestolen.

De troende gøres sluttelig opmærksomme paa, at den Hellige Fader af hele sit Hjerte tilstaar alle dem sin apostoliske Velsignelse, som paa nævnte Maade ved Bøn og Almisser øver Barmhjertighed imod det stakkels polske Folk.

P. S. De indkomne Kollektter indsendes til Vikariatet, som besørger dem alle under eet til *Banque Nationale Suisse*,

Lausanne, Schweiz, til Hjælpekomiteens Konto, som er den eneste Komité, der har fri Forbindelse med alle de forskellige Dele af Polen.

Bidragslisten vil blive offentliggjort i *Osservatore Romano*.

Grundstensnedlæggelse i Odense.

Om Grundstensnedlæggelsen til det nye St. Josefs Hospital i Odense beretter »Fyns Venstreblad«, Odense, under den 25. Oktober 1915 følgende:

I Gaar Eftermiddags samledes en Kreds af indbudte ved St. Josefs Hospital paa Hjallesevej. Omkring den paabegyndte store Tilbygning til Hospitalet var der gjort festligt med talrige Flag, og der var opstillet et Bord med Krucifiks og Lysstager. Her foretog Pastor Resch, Odense, Indvielsen af Grundstenen, efter at en til Lejligheden forfattet Sang var afsunget. Præsten gennemgik i korte Træk St. Josefs Søstrenes Virksomhed i Danmark. I 1856 kom tre Søstre hertil fra Frankrig. Det første St. Josefs Hospital byggedes i København 1874, og der er siden rejst Hospitaler i mange danske Provinsbyer. Søstrenes Antal i Danmark er nu ca. 400. I 1900 købte Grevinde Moltke-Hvitfeldt Villaen Godthaab paa Hjallesevej og overdrog den til St. Josefs Søstre. Aaret efter indrettedes den til Hospital, men dette blev snart for lille. Villaen ved Siden af blev købt, og dog kneb det stadig med Pladsen. Dagen i Dag er en Mærkedag, ikke blot for Søstrene, men for hele Byen og Amtet. Maatte dette Arbejde, som udføres af dygtige Mestre, blive tilendebragt uden Mislyd, og gid Guds Velsignelse maa hvile over denne Bygning!

Pastor Pio, Odense, oplæste nu et Dokument, indeholdende Oplysninger fra Opførelsesaaret, saaledes Navnene paa Paven, den katholske Præst i Odense, Stiftsamtmanden, Borgmesteren, Arkitekten og Haandværksmestrene. Dokumentet nedlagdes i en Blykapsel og indmuredes i Grundstenen, efter at Pastor Resch havde bestænket den med Vievand og svunget Røgelseskarret over den. Søstrenes Øverste, Provincialpriorinden Mère Geneviève fra København, trykkede Stenen til over Kapslen, og derefter traadte Stiftsamtmand Simony, Borgmester Bloch og Dr. Egede en efter en hen og slog med en Hammer tre Slag paa

Stenen. Under Afsyngelsen af den ambrosianske Lovsang gik Præsten med to Kordrenge rundt om den paabegyndte Bygning og indviede den med Vievand og Røgelse.

Efter Højtideligheden trakteredes de indbudte med Vin og Kager ved et Bord i Haven. Foruden de allerede nævnte bemærkede vi blandt de tilstedeværende Politimester Bohn Rasmussen, Etatsraad Christensen, Købmand H. Chr. Petersen, Amtsvejinspektør Lomholt, Bygningsinspektør Olsen, fhv. Stiftsfysikus Seedorff, Lægerne Flindt Larsen, Helveg, Saunte og Schousboe. De to sidstnævnte er sammen med Dr. Egede Hospitalets Læger. Tillige saas en talrig Repræsentation for St. Josefs og St. Hedevigs Søstrene. —

Dokumentets Ordlyd var følgende:

I Herrens Aar 1915, Søndag den 24. Oktober, nedlagdes Grundstenen til det nye St. Josefs Hospital her i Byen, under Pave Benedikt XV's Pontifikat og Kong Christian X's Regering, medens Johannes von Euch var Biskop over de danske Katholikker, Kammerherre F. Simony Stiftsamtmand over Fyens Stift, Overretsassessor E. H. Bloch Borgmester i Odense, Søster Marie Geneviève Provincialforstanderinde for St. Josefs Søstrene i Danmark, og Overlæge E. C. Egede, Dr. med. Schousboe og Dr. med. O. H. Saunte var Hospitalets Læger.

Grunden med Villa «Godthaab» blev erhvervet i Aaret 1900 af Enkegrevinde Moltke-Hvitfeldt, der solgte den til St. Josefs Søstrene, som i Sommeren 1901 aabnede et Hospital paa »Godthaab«.

Da Forholdene var for smaa, købte Søstrene nogle Aar derefter Nabovillaen med Have, og i Dag, den 22. Søndag efter Pintse, nedlagdes Grundstenen til det nye Hospital, som indrettes til c. 80 Senge, paa disse to Villaers Grunde ved Hjallesvej. — Arkitekt F. Wipfler, København, har udført Byggeplanen og skal lede Hospitalets Opførelse. — Murerarbejdet er blevet overdraget til Mestrene H. Schmidt og P. H. Storm, Tømrerarbejdet til Mestrene J. H. Jørgensen og H. Johansen.

Grundstenen blev velsignet og indviet af den katolske St. Albani Menigheds Sognepræst, P. Josef Resch.

Maatte denne Bygning staa mange Aar til Guds Ære og de syges Nytte. — I den helligste Treenigheds, Fadrens, Sønnens og den Helligaands Navn.

Odense, den 24. Oktober 1915, den h. Rafaels Fest.



Nye Bøger.

Paris past and present. (The Studio. London. Paris. New York. 1915. 6 Kr. Indb. 9 Kr.)

Fra Georg Chr. Ursins Efterfølger er der tilsendt Ugebladet til Anmeldelse det engelske Kunsttidsskrift *Studios* fine og indholdsrige Efteraarsnummer *Paris past and present*. Til Danmark er der kommet 832 Eksemplarer af den smukke Bog, hvoraf omtr. Halvdelen er forudbestilt af Boghandlere i Danmark og Norge. I England er Bogen næsten udsolgt, og den optrykkes ikke paany. Bogens Indhold er en Række meget fine Gengivelser af gamle Stik, af Raderinger og Tegninger fra Paris i Fortid og Nutid. Af Tekst findes ikke ret meget, knap 25 Sider, medens 175 Sider optages af de mange forskellige Billeder, henad 180 i Tallet. Det første Afsnit omfatter 80 Sider og omhandler Broer og Partier fra Seinen, mange af en vidunderlig stemningsfuld og dyster Skønhed, andre smilende og sommeragtige. I næste Afsnit gengives nogle faa af Parises mange Kirker, derimellem flere underlige gamle Bygninger i smaa, halvforglemte Gader: til Slut findes en Tegning af Mont Martre med Le Sacré-Cœurs store Kuppel paa Toppen. Det tredje Afsnit bringer Billeder af gamle Gader, Huse og Torve og det fjerde af offentlige Bygninger, Monumenter og Haver, smukke og indtagende som de andre, ofte med et betagende Præg af svundne Dages Stemning, som mange maaske ikke havde ventet at finde i den By, som ellers anses for den fineste og flotteste i Verden. Det er en overordentlig nydelig Bog, der her er at faa for en forholdsvis billig Pris; den kan kun være baade til Glæde og Pynt i hvilket som helst Hjem, hvor rigt og fint det end er, og hvor forvænte end dets Beboere er. Og een Ting endnu: hvor nøjeregnende end man maatte være, med hvad der tør lægges frem i Hjemmets Dagligstue, er her ikke et eneste Billede, der vilde kunne støde nogen, selv ikke den strengeste Dommer.

N. H.

Axel Sørensen: *Thor Lange.* (Schønberg 1915. 127 Sider. Smukt indb. 1 Kr. 50 Øre.)

Overlærer Axel Sørensen har i dette lille Bind givet en meget sympatetisk Skildring af sin Ungdomsven, Digteren Thor Lange, der som ung Filolog i 1875 rejste til Rusland og forblev der til sin Død. Skønt Thor Lange saaledes henlevede den største Del af sit Liv fjernt fra Danmark, følte han sig dog stedse stærkt knyttet til sit Fædreland, han vedblev at skrive paa Dansk og lod oprejse en Række skønne Mindesmærker, mest om Middelalderens berømte Skikkelser, rundt om i Danmark. Overlærer Sørensen gør

fyldigt Rede for Thor Langes fine Versekunst, som man næsten mest kan beundre i den store Mængde ypperlige Oversættelser, især af klassiske Digterværker, som han har beriget den danske Litteratur med. Et af Thor Langes smukkeste Arbejder, der burde findes i ethvert katolsk Bibliothek, er »Den gyldne Legende«, en Oversættelse af den amerikanske Digter Longfellow's Arbejde af samme Navn; det er saa udmærket gjort, at Oversættelsen endog staar over Originalen. Hvad der interesserer os mest, er Thor Langes store Sympathi for den katolske Kirke; den var saa stor, at han egentlig af Hjertet var Katholik. For denne Side hos Thor Lange har Overlærer Sørensen kun liden Interesse, og derfor forstaar han ogsaa sin Ven langt mindre, end han maaske selv ved af. Og derfor har sikkert ogsaa Thor Lange paa dette afgørende Punkt vist sin Ven langt mindre Fortrolighed end Tilfældet havde været, om denne havde vist noget mere Forstaaelse og ikke blot f. Eks. i den tro katolske Sjælesørger set »en dogmebundet Skriftefader«. Vilde og turde en af disse her hjemne i Danmark tale, som han kan, kunde han paa nærværende Omraade vistnok give en skøn og meget trøstefuld Redegørelse. Men der gives jo saadanne Fortrolighedsforhold, at de, selv om de ikke falder ind under den sakramentale Tavshedspligt, dog hindrer den, der kunde fortælle, i at gøre det. Vi maa altsaa nøjes med det, vi kan læse os til i Thor Langes Skrifter, og med den Forvisning, som et personligt Vidnesbyrd har faaet nærværende Anmelder til at nære, at Thor Lange i hvert Fald døde i aandeligt Fællesskab med den katolske Kirke. N. H.

Katolsk Afholdsbevægelse.

Jeg finder Hr. Iversens Henvendelse til Landets Katholikker meget betimelig; her ligger virkelig en Opgave, som i høj Grad trænger til at tages op ogsaa indenfor vore Menigheder, ikke mindst som forebyggende Arbejde over for den opvoksende Ungdom, som jo endda er omgivet af Farer og Fristelser nok. Ja, ved at se al den Sorg, Nød og Last, som Alkoholen spreder om sig, tør jeg næsten sige, at det er enhver alvorlig Kristens Pligt at tage Del i Afholdsarbejdet, i det mindste ved at give vore svagere Medbrødre et godt Eksempel ved personligt Afhold. Fra de i Alkoholindustrien kapitalinteresserede, fra de saakaldte »maadeholdne« samt endelig fra Folk, som ikke har set andet til

Alkoholens Rædsler end det, der af og til flygtigt læses i en Avis, vil der selvfølgelig lyde et harmfuldt »Fanatiker«. Den rene, usminkede Sandhed er saa ilde hørt, den skal helst svøbes ind i uldne og valne Vendinger, saa ingen skal stødes — det er jo Nutidens Maade. Men enhver, som kender den forrige Ædruelighedskommissions statistiske Materiale, vil gyse og bede Gud bevare ham og hans Børn fra den Snare, som selv det »maadeholdne« Alkoholforbruger. Den maadeholdende bærer ogsaa Spaaner til den Ild, som fortærer saa megen timelig og evig Lykke for Menneskesjæle. »Undfly den nærmeste Lejlighed til Synd«, siger vor hellige Religion; her er Anledning til at bekæmpe en af de hyppigste og farligste Lejligheder. I næppe nogen anden Sag rækker Brug og Misbrug saa hyppig hinanden Haanden som ved Nydelsen af Rusdrikke. For nogle Aar siden fandtes der en Del katholske Afholdsforeninger i adskillige Menigheder, jeg har længe ikke hørt nogen af dem omtale, hvor er de bleven af? Jeg kan give Svaret for en enkelt Provinsforenings Vedkommende: den afgik ved en blid og rolig Død, fordi Sognepræsten, som ydede den Lokale i Skolen, tabte Interessen for Sagen, hvorefter de mere interesserede Medlemmer indmeldte sig i forskellige Afholdsorganisationer. Men hvorledes bør vi nu gribe Sagen an? Jeg vil personlig foreslaa, at der oprettes et landsomfattende Broderskab med en eller to Repræsentanter i hver Menighed, med et fælles Emblem, som altid skal bæres, med Løfte om ikke at nyde eller byde skattepligtige Drikke og med Pligt til daglig at bede: Kære Herre Gud, hjælp os i vor Kamp mod Drikkelasten!

Laudamus.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Foreningen Unio fejrede Søndag d. 31. Oktober sin 30aarige Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler. Foreningen, som nu tæller 110 Medlemmer, har i de 30 Aar afholdt 50 Generalforsamlinger og 250 Bestyrelsesmøder. Omkring det festlige Aftensbord, hvor Formanden, Fabrikant Hermann Hoffmann, bød velkommen, var 55 Herrer og Damer forsamlede. Kontorchef Henrichsen holdt en smukt udarbejdet Tale for Pave Benedikt XV og Kong Christian X, efter hvilken Forsamlingen staaende afsang det første Vers af de to Sange: »Fast skal min Daabspagt evig staa« og »Kong Christian stod ved højen Mast«. Fabrikant Hoffmann talte derpaa for Foreningens Protektor,

den højærværdigste Biskop, som med saa stor Troskab de mange Aar havde arbejdet iblandt os, samt for Gejstligheden, der var repræsenteret ved Pastorerne Braun og v. d. Kettenburg. Derpaa afsang man en Sang af Pastor Frederiksen, som allerede var bleven benyttet ved Foreningens første Fest. Derpaa talte Pastor Braun for Foreningen Unio og de Bestyrelsesmedlemmer, som havde trukket saa tungt et Læs. Han takkede Foreningen for det store, vigtige Arbejde, den i de mange Aars Forløb havde udført. Kontorchef Henrichsen oplæste følgende Telegram fra Stockholm: »Vår broderlige hälsning och hjärtliga lyckönskan till 30 års jubileet. Må vårt gemensamma intresse sporra till fortsatt energiskt målmedvetet arbete. Familjeföreningen Concordia Catholica. Edv. Blom.« Telegrammet modtoges med stort Bifald, ikke mindst, fordi man opfattede det som Indledningen til et fremtidigt rigere Samarbejde mellem svenske og danske Katholikker. Til Slut talte Student Howarth for Damerne. — Det var en overordentlig hyggelig og livlig Aften, som man maa ønske Foreningen mange flere af. Det vilde være at ønske, at Foreningen i Vintrens Løb kunde afholde en eller to større Fester, hvor alle Katholikker kunde samles til en ogsaa for alle overkommelig Pris; thi vi trænger ikke lidt til Virkeliggørelse af Foreningens Program, at samle alle Katholikker udenfor Kirken til frit og hyggeligt, selskabeligt Samvær.

— I et langt og grundigt Foredrag skildrede Hr. Lærer Johnsen paa den katholske Højskole i Tirsdags Aftes den middelalderlige Kirkes svære Brydningstider. Næste Tirsdag fortsættes Skildringen med Ærkebiskop Jakob Erlandsens Historie.

Frankrig. Der udtaltes i forrige Nummer af Ugebladet Haabet om, at den berømte Entomolog H. Fabre maatte have faaet en from, katholsk Død. Det vil glæde Læserne at erfare, at det har han virkelig faaet. Hans egen Sognepræst, Abbé Plissonneau i Sérignan, fortæller om sine hyppige Besøg hos den berømte Olding, som modtog Sakramenterne med Ærbødighed og Andagt. Han døde uden Lidelser, med fuldstændig Aandsklarhed til det sidste, idet han holdt sin Sognepræst i Haanden. Det af de mange Besøg, han under sit sidste Sygeleje satte størst Pris paa, var Ærkebiskoppen af Avignons. For at gøre hans Berømmelse end større fremhæver Abbé Plissonneau, at hans Hjerte stod lige saa højt som hans Aand.

Rom. Baade det gregorianske Universitet og Propaganda-Kollegiet begynder som sædvanlig deres Forelæsninger i denne Maanedes Begyndelse. Baade det irske og skotske Kollegium venter at faa et større Antal Studenter end i Fjor. Det engelske Kollegium og Beda-Kollegiet begynder

med mindst lige saa mange studerende som før Ferien. Det franske Kollegium mangler paa Grund af Krigen to Tredjedele af Studenterne, medens det tysk-ungarske og det böhmske Kollegium er lukket.

— Det synes nu at skulle blive til Alvor med det saa længe omtalte Konsistorium. I hvert Fald meddeler det østerrigske Blad *Reichspost*, at Pave Benedikt i Midten af Decbr. agter at afholde et saadant. Bladet nævner ogsaa nogle af de nye Kardinaler, nemlig de to pavelige Nuntii i Wien og München, Mgr. Scapinelli og Mgr. Frühwirth, end videre Patriark Lafontaine af Venezia, Mgr. Giorgi, Sekretær ved Koncilskongregationen og maaske ogsaa den pavelige Overhofmester, Ærkebiskop Ranuzzi. En af de ininteressanteste Udnævnelser er den Apostoliske Delegates i Costarica (siden 1904), Mgr. Johannes Cagliero. Denne er den ærværdige Don Boscos første præstelige Elev, og Don Bosco har spaaet ham, at han som Kardinal skulde overvære Fortsættelsen af det vatikanske Koncilium.

— *Osservatore Romano* meddeler, at den Hellige Fader paa Opfordring af Belgiens og Englands Regeringer har lagt sig imellem og opnaaet i det mindste en Udsættelse af de Henrettelsesdomme, der af de tyske Militærmyndigheder var afsagt over Grevinde de Belleville, Frøken Thuillier og syv andre franske og belgiske Kvinder. Kardinal Hartmann af Köln, hvem Statssekretær Kardinal Gasparri telegrafisk havde anmodet om at overbringe Kejser Wilhelm Pavens Indsigelse, har telegrafisk svaret, at Kejseren har bevilget Udsættelse og forlangt en detaljeret Rapport om Sagen.

— Bladet meddeler endvidere, at den apostoliske Delegerede i Konstantinopel, Mgr. Dolci, har rettet gentagne Henvendelser til den ottomanske Regering for at faa gjort Ende paa den dobbelte Form for Udryddelse, som er bleven sat i Gang mod Armenierne: Myrderier og Deportation til ode Egne. Saavel de katholske som de skismatiske Armeniere havde anmodet Mgr. Dolci om at tage sig af deres Sag. I Førstningen syntes hans Bestræbelser frugtesløse, men en egenhændig Skrivelse fra Benedikt XV til Sultanen, overbragt denne af Mgr. Dolci, havde den ønskede Virkning. Indenrigsministeren har nu ved telegrafisk Cirkulære erklæret, at Regeringen har bestemt at træffe de fornødne Forholdregler til de deporteredes Beskyttelse og Ernæring paa Rejsen. Han har givet Kontraordre angaaende Deportationen af de Armeniere, der endnu ikke har forladt deres Hjemsteder, og har udstedt Straffebestemmelser imod hvem, der maatte tilføje Deportationskaravanerne Overlast. Den armenisk-skismatiske Patriark og hans Raad har officielt udtrykt sin Taknemmelighed overfor Mgr. Dolci for

hans virksomme Indgriben til Fordel for den armeniske Nation.

Australien. I denne fjerne Verdensdel findes der nu c. 1¹/₄ Million Katholikker. Ligesom i England findes der heller ikke her noget katholsk Dagblad. Ellers blomstrer den periodiske katholske Litteratur. Det ældste Ugeskrift i Australien er *Freeman's Journal*, som udkommer i Sydney og allerede har bestaaet i 65 Aar. Det ældste Ugeskrift i Melbourne har bestaaet i 47 Aar. Et af de bedste katholske Ugeblade er *New Zealand Tablet*, som blev grundlagt i 1873 af Biskop Moran. Der findes ialt 10 katholske Ugeskrifter i Australien og New Zeeland. Endvidere findes der fire Maanedsskrifter, af hvilke *The Austral Light* er det vigtigste; det er stort af Format, godt trykt og illustreret. — Paa den anden australske Katholik-Kongres i 1904 i Melbourne blev der oprettet et australsk *Catholic Truth Society* (i Lighed med det engelske af samme Navn), under Protektorat af Ærkebiskoppen af Melbourne. Dette Selskab har siden udfoldet en stor og rig Virksomhed; foruden 200 Smaaskrifter og flere andre Bøger har det saaledes udsendt en fortrinlig Bønnebog i 25.000 Eksemplarer.

Brevkasse.

Som Fortsættelse af Forhandlingen i forrige Nummer af Ugebladet, om hvor vidt det er en Katholik tilladt at være Medlem af Good Templar Ordenen, har en Indsender været saa elskværdig at gøre opmærksom paa, at det er et Spørgsmaal, der ikke alene behøver at besvares ud fra almindelige Principper, men at det ganske specielt er blevet afgjort af Det hellige Officium. I Begyndelsen af Halvfemserne havde Biskop, Dr. Fallize af Norge nemlig forespurgt i Rom, om Tilslutning til Good Templar Ordenen var en Katholik tilladt, hvorpaa den ovennævnte Kongregation i 1893 svarede, at det under svær Synd var en Katholik forbudt at være Medlem af Good Templar Ordenen. Derimod vilde den foreløbig ikke afgøre, hvor vidt Indmeldelsen i omtalte Orden medførte Ekskommunikation. Senere er der trullet den Afgørelse, at det ikke medfører denne store kirkelige Straf, hvad der ogsaa gælder Odd Fellow Ordenen, hvorimod den, der indtræder i Frimurer Ordenen, med det samme er ekskommuniceret. — En yderligere Vanskelighed viste sig, da nogle af disse Selskaber blev fordømt, den nemlig, at mange Katholikker, som havde været Medlemmer af dem i en lang Række Aar, vilde lide et stort pekuniært Tab ved at træde ud, idet den Understøttelse, de skulde nyde i Tilfælde af Sygdom eller paa deres gamle Dage, vilde bortfalde, hvis de udtraadte. Biskopperne i De forenede Stater henvendte sig derfor til Rom med Forespørgsel, om der ikke kunde findes en Udvej til at be-

vare denne pekuniære Hjælp for Medlemmerne, og Det hellige Officium svarede den 8. Januar 1896 saaledes: Det blev tilladt de gamle Medlemmer at forblive i Foreningerne som passive Medlemmer paa følgende fire Vilkaar: 1) at vedkommende var i god Tro angaaende Tilladeligheden af at slutte sig til Foreningen, da han traadte ind i den; 2) at det ikke vilde give Forargelse, at vedkommende forblev i sin Forening; 3) at Opgivelsen af Medlemsretten vilde betyde et væsentligt økonomisk Tab for vedkommende selv eller hans Familie; 4) at der ikke var nogen Fare for Tab af Troen eller for en Begravelsesceremoni, der maatte stride mod katholsk Ritus. Pave Leo XIII bekræftede denne Officiets Afgørelse, men krævede, at hvert enkelt Tilfælde gennem de kirkelige Øvrigheder skulde indberettes til den Apostoliske Delegat i Washington. — Siden denne Afgørelse er der snart hengaaet en Snes Aar, og en Del af dem, for hvem denne Afgørelse havde Betydning, er maaske afgaaet ved Døden; i hvert Tilfælde kan jo næppe siden nogen »i god Tro« være bleven Medlem af en af de forbudte Foreninger. Skønt man kan rigtig nok somme Tider forbavses, naar man hører, hvad Katholikker i god Tro (eller Uvidenhed) kan tale og gøre.

N. H.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maaneden = 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Kasserer, Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Telefon 4110.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapster*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Lejfsngade 11 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup.

En Hønes Liv.

Ved Salget af den lille Fortælling til Fordel for de dansk-vestindiske Negerbørn er siden Annoncen i Nr. 41 indkommet:

Fra Fransk Pigeskole paa Frederiksberg (anden Indsendelse)	25 Kr. 00 Øre
Fra St. Annæ Skole, Kbhvn., S	5 — 00 —
	<hr/>
	30 Kr. 00 Øre

31 Kr. er sendt til Forstanderinden for Pigeskolen paa St. Croix.
— Om mulig, vilde jeg gerne snart kunne afslutte denne lille Indsamling.

N. H.

Unio. Fredag den 5. November alm. Møde Frederiksberg Allé 11.

Kirkelig Kalender.

- | | |
|---|---|
| 7. Nov. 24. Sønd. eft. Pintse. | 14. Nov. 25. Sønd. eft. Pintse. |
| 8. — M. Oktav af Alle Helgen. | 15. — M. Gertrud, Jomfru. |
| 9. — Ti. Laterankirkens Indvielse. | 16. — Ti. Ferialdag. |
| 10. — O. Andreas Avellinus, Bekender. | 17. — O. Gregor Undergører, Biskop og Bekender. |
| 11. — To. Martinus, Biskop og Bekender. | 18. — To. Peterskirken's Indvielse. |
| 12. — F. Martinus I, Pave og Martyr. | 19. — F. Elisabeth af Thüringen, Enke. |
| 13. — L. Didakus, Bekender. | 20. — L. Felix af Valois, Bekender. |

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 41.



**Maria-
Statuette**

Kalipasta.

32 cm,

Kr. 5,00.

Jesu Hjerter-Statuette

Kopi efter Montmartrestatuen.
Kalipasta. Højde 32 cm. Kr. 6,00
Til November Maaned anbefales:

Sjælene i Renselsesstedet. Betragtninger og Bønner. 168 S.
Hæftet 30 Øre. Indb. 60 Øre.
Nyudkommen:

Korsvejsandagt for de arme Sjæle i Skærsilden. 10 Øre.
Vokslys i forskellige Størrelser.

Katholsk Bogsalg

Stenogade 3. Kbhvn. B. Aabent
9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 9. November Kl. 8 Aften

Lærer *Joh. Johnsen*: Ærkebiskop Jakob Erlandsen.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 62 og 60 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 8. Novembris) hora quarta cum dimidia.

Secretarius.

St. Augustins Ord paa Side 850 i forrige Nummer er des værre blevet gengivet ganske meningsløst, derved at der under Korrekturlæsningen er kommet til at staa »Menneske« i St. for »Mennesket« eller »et Menneske«; begge disse Læsemaader gengiver den latinske Tekst korrekt.

Paa S. 858, L. 8 fra oven, skal »Velklage« være »Veklage« og »Rugbrød« paa S. 850, L. 12 fra nedent, være »Bygbrød«. N. H.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 7. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde afholdes Mand. d. 8. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, Bredgade 67. Alle Brødre bedes møde.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 46.

Søndag den 14. November.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Francisci 3dje Orden. — Fra Hedningemissionen. XXI. — Johs. Jørgensen. — Den katolske Afholdssag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

281.

Hvorledes kan man overvære den h. Messe?

Siden hin Aften, Jesus tilbragte med sine Apostle i Nadversalen, hvor han overdrog dem sin egen Magt med de Ord: »Gør dette til min Ihukommelse«, har Apostlene udført deres Mesters Ord og Befaling; de har fortsat, hvad Jesus begyndte ved den sidste Nadvere. Den h. Paulus kunde i sit Brev til Hebræerne skrive: »Vi har et Offeralter, hvoraf de ikke har Ret til at spise, som tjener Tabernaklet (d. v. s. Jøderne).«

Christus selv har paa en ublodig Maade frembaaret Ofret af sit Legeme og Blod ved den sidste Nadvere: »Dette er den nye Pagt i mit Blod, som udgydes for eder, . . . denne Kalk er den nye Pagt i mit Blod, som udgydes for eder;« Apostlene har fortsat denne Hemmelighed, og hos de første Kristne var Fornyelsen og Opfyldelsen af dette Bud Midtpunktet for deres Gudstjeneste, hvor de kom sammen for at bryde »Brødet«, det Brød, som var dem en Livsstyrke, selv under de største Pinsler. Hvorledes gik Troen paa det h. Offer over i de første Aarhundreders Bevidsthed? Et herligt Eksempel derom læser vi i den h. Augustinus' Bekendelser IX. »Læg dette Legeme i Jorden, hvor du vil,« siger den h. Monika til sin Søn Augustinus, »lad ikke Omsorgen for det forurolige dig paa nogen Maade. Alene det forlanger jeg af dig, at du vil mindes mig ved Herrens Alter, hvor du end er,« og Augustinus beder for sin Moder:

»Indgiv, o Herre, dine Tjenere, mine Brødre . . . at de maa ihukomme ved dit *hellige Aller* Monika, din Tjenerinde . . .«

Christus har indstiftet denne h. Hemmelighed (den h. Messe) til Gavn for os. Han er død paa Korset, dér har han ofret sit Legeme og sit Blod paa en blodig Maade; men dette Offer bliver stadig fornyet paa ublodig Maade i denne Hemmelighed, han har anordnet, i den h. Messe, dér tilvender han os Frugterne af sit store Offer paa Korset. Derfor har alle og enhver den Pligt at gøre sig delagtig i disse Frugter eller med andre Ord: at overvære den h. Messe paa en Maade, som er saa heldbringende som muligt for os. Og hermed da nogle Tanker, som maaske kunde hidrage i det mindste lidt til dette Formaal.

Det vigtigste, ja det eneste Raad er det: at følge saa nøje som muligt den h. Messes Hoved- og Offertanke. Christus er død for mig, han har hengivet sit Legeme og Blod for mig i den bitreste og blodigste Død paa Korset, og her i den h. Messe genofrer han paa underfuld Maade sit Legeme og sit Blod. Det er den store Hoved- og Offertanke, som gaar gennem den h. Messe. Tre Hoveddele i den h. Messe fører os ind i denne Tanke: Ofringen, naar Brød og Vin indvies til den h. Tjeneste, Forvandlingen, naar disse Skikkelser forvandles til Jesu h. Legeme og Blod og ofres til den himmelske Fader, og Kommunionen, naar vi modtager Herrens h. Legeme og Blod og forenes paa det inderligste med ham.

Ved Ofringen skulde vi først tillige med Præsten indvie Naturens Gaver — Brød og Vin — til den h. Tjeneste, men frembære ogsaa os selv med alt, hvad vi har og ejer, Legeme og Sjæl, Legemets og Sjælens Evner og Kræfter, Sundhed og Sygdom, Arbejder og Bekymringer til vor Herre, for at alt maa tjene ham og staa i hans Tjeneste — en Opofring i Ordets bedste Betydning. Maatte vi forstaa at lægge alt paa Patenen (den Disk, hvorpaa Præsten frembærer Brødet) og frembære det for Herren som en Gave, vi stiller i hans Tjeneste.

Ved Forvandlingen, naar det uskyldige Gudslam ofrer sig for os Syndere til sin himmelske Fader, skulde vi tage det fra os, som tynger tungest paa os — vore Synder — og lægge dem paa det Lam, som er blevet slagtet for vore Overtrædelser, og som nu staa som Midler mellem os og Guddommen, som opløfter sit Legeme og Blod som Fyldestgørelse for vore og hele Verdens Synder. Det er denne Tanke, som skulde gennemtrænge os under Forvandlingen.

Ved Kommunionen skulde vi paa det inderligste forenes med Christus, vor Frelser, blive eet med ham. Det skulde ske ved Modtagelsen af hans h. Legeme og Blod i

vort Hjerte eller i det mindste ved den saakaldte aandelige Kommunion, hvor vi inderlig længes efter ham og paa en aandelig Maade forener os med ham. Maatte ved Kommunionen hver Gang den Beslutning besjæle os: Ne permittas me separari a te — tillad dog ikke, at jeg nogen-sinde bliver skilt fra dig (ved den svære Synd).

Hvorledes kan jeg nu følge saa nøje med, at disse Frugter mere og mere modnes og kommer mig til Gode? Hvad skal jeg gøre, hvorledes skal jeg overvære den h. Messe for at opnaa det? En Maade at opnaa det paa er selve Messebogen, som jeg kan følge, og som fører mig ind i Messens Offertanke. Her finder jeg selve Kirkens Ord og Bønner, som den lægger i Præstens Mund under den h. Handling, og det er den bedste Maade at overvære den h. Messe paa.

Dog kan man ikke nægte, at Messebogen altid dog i nogen Maade vil blive en Gaade for mange, enten paa Grund af deres Alder eller Mangel paa Dannelse eller af andre Grunde. Der vil altid være ikke saa faa, som ikke kan følge ordret med Præsten under den hellige Handling. Da finder vi i vore Bønnebøger, som er approberede af vore Overhyder, en ypperlig Erstatning. Vi har Bønnebøger for Børnene, for Ungdommen, for de voksne, alt efter de forskelliges Fatteevne og Udvikling. Hvor findes der en katholsk Bønnebog uden adskillige Messeandagter? Og disse Messeandagter er ofte den bedste Vejledning til at overvære den h. Messe. De fører den andagtsøgende Kristen ind paa de Tanker, der staar i Overensstemmelse med Ofrets Tanker, de er ligefrem en Tolk, som forklarer Messens Tanker og Messens Bønner, ofte paa en ganske ypperlig Maade.

En tredie Maade finder vi ogsaa i vore Messesalmer, naar de synges under den h. Messe. Vor Salmehog er langt fra god med Hensyn til det sproglige. Men der findes dog ganske ypperlige og smukke Tanker (i den nye Psalmebog haaber vi at finde de gode Tanker igen under en ny, smuk Form), Tanker, som viser os Ofrets Tanker. Et Eksempel har vi i den anden Sangmesse. I Introitus fremføres her den h. Messe som Tilbedelses-, Takke-Forsonings- og Bedeooffer.

Det er underfulde Tanker, og tillige i fuld Overensstemmelse med Messens Tanker. Maatte vi igen ogsaa her forstaa at skatte, hvad vi ejer. Maatte den hellige Messe blive for os den uendelige Skat, hvoraf vi stedse kan øse, øse uendelig meget! Og maatte vi forstaa paa en heldbringende Maade at gøre det. Gid disse Ord maatte bidrage i det mindste lidt til at opnaa det.

P. Jos. Resch.

St. Francisci 3dje Orden.

Foredrag holdt i Den katholske Højskole.

Af Baronesse E. Rosenørn-Lehn.

Naar jeg her vil prøve at give en kort Fremstilling af St. Franciscos 3dje Orden, saa er der et Minde, jeg gerne vil gøre levende, Mindet om Leo XIII.

En Dag i Leo XIII's sidste Leveaar knælede jeg foran ham. Det var et gammelt, vidunderligt Ansigt, jeg saa op i: Døden havde allerede aandet paa ham, men Øjnene — de var levende nok; alle de Adjektiver, der betegner Lyset, kunde anvendes paa de Øjne, idet han nævnede St. Franciscos Navn. Med sin Sjæls og sin Forstands Blik saa han St. Francesco — det var den store Tertiarpave, der talte. 3dje Orden var hans Benjamin blandt Ordenerne, og skønt den til alle Tider er blevet beskyttet og begunstiget af Paverne, saa har ingen af dem dog omfattet den med en saa virksom Kærlighed som Leo XIII.

Der er Folk, som er tilbøjelige til at anse 3die Orden for en Art Lemmestiftelse for Enker og Gammeljomfruer, men saaledes betragtede Leo XIII den ingeniunde; han saa i 3dje Orden den Hær, i hvilken unge og gamle, Mænd og Kvinder af alle Samfundslag burde indrullere sig for at tage Kampen op imod den nye Tids store Samfundsonder.

Modtog han Broderskaber og Ungdomsforeninger i Audiens, forsømte han sjælden at opfordre Medlemmerne til for enhver Pris at lade sig optage i 3dje Orden. Efter een saadan Audiens, for blot at nævne et Eksempel, indmeldte ikke mindre end 1700 af de tilstedeværende sig i Ordenen. En anden Gang indmeldte en hel Forening af unge Mænd sig *in pleno*; en saa overbevisende Magt besad Leo XIII's Ord, fordi hans eget Hjerte var opfyldt af Kærlighed til St. Francesco og hans 3dje Ordens Aand.

Et uvildigt Vidne om Sandheden af hans Synsmaade er den bekendte franske Frimurer Laferre, der i det franske Deputeretkammer for nogle Aar siden udtalte sig saalunde:

»Der foreligger Dokumenter, som beviser, at St. Franciscos 3dje Orden i lige høj Grad var Støttestøttet for Leo XIII's som for Pius X's Politik.

Det var ved 3dje Orden, at Leo XIII planlagde Gennemførelsen af sin Samfundsreform, og det er ved 3dje Orden, at hans Efterfølger Pius X har i Sinde at genføde, ikke blot vort eget Land, men hele Menneskeslægten. I mange Rundskrivelser og i mange Samtaler har Leo XIII og Pius X anbefalet Indførelsen af 3dje Orden i alle Samfundsklasser, for at de igennem den kan sprede St. Franciscos sande Indflydelse og fremragende Aand til hele Demokratiets Samfundslegeme.

Leo XIII tilkendegav det som sin sande Hensigt at modarbejde Frimureriet ved 3dje Ordens Magt. Rundskrivelsen *Humanum genus*, udslynget imod Frimureriet d. 20de April 1884, afslører denne ondskabsfulde Sekt og opstiller paa samme Tid, paa samme Side 3dje Orden som dens Modbillede, der ifølge Leo XIII's Mening er den sande Skole for Frihed, Lighed og kristeligt Brodersind, som staar i Modstrid til Frimurersektens tilintetgørende Grundsetninger. «

Lad os mærke os, at det er en Frimurer, der taler saaledes.

I den før nævnte Rundskrivelse udtaler Leo XIII, henvendt til Bisperne:

»Stor Iver maa vises for at udbrede den 3dje Orden og styrke den, hvor den allerede er indført. Saaledes som dens Stifter har grundet den, bestaar dens hele Formaal i dette: at drage Menneskene til Jesu Christi Kærlighed, til Kirken og til Udøvelsen af de kristne Dyder.«

Som en rød Traad gik den Tanke gennem hele Leo XIII's Regeringstid:

Min Samfundsreform er den 3dje Orden — aldrig blev han træt af at gentage de Ord.

For at vinde Forstaaelse af Leo XIII's Tanke maa man søge at danne sig et Indtryk af *Ordenens Stifter*, dens *Regel*, *Formaal* og *Virksomhed*.

Naar man nordfra, forbi den fra Hannibals Krige berømte Trasimenersø, der som et dejligt Indhav beskyller sine frodige Bredder, kommer gennem de lave Bjerge om Perugia, ser man den umbriske Slette udbredt foran sig. Tiber og Tescio flyder mellem Majs- og Hvedemarker, Vin-

rankerne hænger i Guirlander fra det ene Elmetræ til det andet, saa det ser ud, som var her altid pyntet til Fest. Blandt Bjergene, der kranser Sletten, hæver Subasios øde, mørke Kulle sig i Nordøst. Midtvejs paa dens Skraaning skimter man en lille, lys Stribe — den har Leo XIII mangen Gang stirret over imod, da han som Biskop Pecci boede i Perugia. Den lille, lyse Stribe er Assisi.

Har man selv staaet i Perugia og set over imod den, saa forstaar man, hvad Biskop Pecci har følt, og hvorledes han her har grundlagt sit Venskab med den serafiske Patriark St. Francesco.

Enhver, der hører til St. Francescos aandelige Børneflokk og ser Assisis *Sacro Convento* og Gravkirken dukke frem over Olivenskovene, gribes af en stærk Følelse af at komme hjem. Ringer de dejlige Klokker, hvis Musik er som mægtige Havbølger — ja, saa bryder man ud i et *Salve, sancte Pater!* (Vær hilset, hellige Fader!), og man føler sig saa hjemme som ellers kun i sit Barndomshjem.

Vi ved det, at hvor en af Guds Helgener har sat sit Spor, og hvor hans Legemes Hylster er lagt til Hvile, over det Sted er Himlen aaben paa en særlig Maade. Faa Steder erfares det saa stærkt som ved St. Francescos Grav i Assisi. — Han lever der!

Gaar man ned i Krypten, hvor hans Klippegrav findes, stikker man sin Haand ind mellem Jernstængerne og berører den ru, rødgraa Sten, saa er man ham saa nær og taler saa fortroligt med ham som Ven med Ven. Han er lyslevende til Stede.

Ude omkring i den lille By, i Bjergene og paa Sletten, er det, som færdedes han iblandt os den Dag i Dag. Der behøves ikke synderlig Fantasi til at forestille sig ham og hans første Brødre komme os i Møde paa en Markvej under Oliventræerne.

Og dog er det syv Hundrede Aar siden, han fødtes.

St. Francescos Fader var, som bekendt, en rig Klædehandler i Assisi, Pietro Bernardone; hans Moder hed Pica. Han blev født i Assisi 1182.

Skal man karakterisere St. Francesco, maa man sige, at han fra de unge Aar af viste sig at være en Førernatur.

Han førte an i muntert Lag; men den glade Ungdom, han hørte til, var præget af den samme Uskyld som f. Eks. vor hostrupske Studentertype. Aldrig besmittede Francesco sin Sjæl eller sit Legeme med syndige Udskejelser; som St. Bonaventura sagde om ham: »Det Kød, der en Dag skulde bære Christi Saarmærker, maatte bevares jomfrueligt.«

Ved Femogtyveaarsalderen kom Omslaget i hans Liv, og, som det saa ofte gaar, blev en svær Sygdom Vendepunktet. Da han rejste sig fra Sygelejet, havde han vundet en Erkendelse af Livets Værd og Livets Formaal, som blev Grundstenen i hans eget og hans Efterfølgeres Liv.

Et gammelt plattysk Mundheld siger: »Für's Plaisier sind wer net op de Welt!« (For Fornøjelsens Skyld er vi ikke her paa Jorden). Selv de uskyldigste Glæder og Fornøjelser, et timeligt Velvære, erhvervet paa ærligste Vis — det er ikke Livets Maal. Det var det, der kom til at staa Francesco klart; da han, endnu svag efter Sygdommen, kom ud i Naturen, kom sammen med Mennesker igen, med sine gamle Kammerater, da følte han med eet, at han var bleven en anden, end han før var. Glæderne var blegnede, som Morgenens Stjerner blegner, naar det gryer ad Dag. Der var en Solopgang i Vente — næsten umærkeligt lysnede det i hans Sjæl, saa skød Solstraalerne een for een frem, og den gyldne Sol stod paa Himlen, — Solen var Guds Kærlighed.

Denne Udvikling gik saaledes for sig:

Francesco var paa det rene med, at hans forrige Liv var forbi, han maatte sætte sig et højere Maal — men hvilket?

Som det hænder os Mennesker, troede han, at han selv skulde bestemme, og saa bestemte han da at drage i Krig. Han søgte Følgeskab med en ung Adelsmand fra Assisi, der stod i Begreb med at drage til Puglien for at forsvare Pave Innocents III's Interesser mod hans Fjender. Francesco haabede ved Tapperhed at fortjene Ridderslaget. Han anskaffede sig en Hest og en Dragt saa glimrende, at den ganske fordunklede Adelsmandens. Saa hændte det, at han mødte en Mand, der var kommen i Ulykke, en Adelsmand i Pjalter, som man den Dag i Dag kan møde

dem i Assisi. Det Møde var ligesom Prøvestenen for Guds Kærligheds gryende Magt i Francescos Hjerte, eller skal vi sige, at det var som Flintestenen, der skulde frembringe Gnisten, som satte Francescos Hjerte i uslukkelig Kærlighedsbrand.

Det fortælles, at Benediktinermunken Pave Gregor d. Stores Værneengel engang aabenbarede sig for ham og mindede ham om en lille Sølvskaal, det sidste Stykke af hans Fædrenegods; hans Moder plejede hver Dag at sende ham lidt Mad i den Skaal, medens han boede i sit Kloster i Rom. En Dag kom en fattig og bad om Almisse, og da Gregor ikke havde andet at give ham, gav han den lille Sølvskaal.

»Den Dag,« sagde Engelen, »blev det bestemt i det himmelske Raad, at du skulde blive Pave.«

Den Dag, Francesco gav sin Dragt bort, synes det at være bleven bestemt, at han skulde blive den store Ordensstifter.

Natten efter drømte han, at han saa et Palads, fuldt af Vaaben, Korsbannere og Krigsbytte. I en af Paladsets Sale, der var smykket til Fest, kom en skøn Brud ham i Møde. Francesco spurgte, hvem alt det var bestemt for, og fik til Svar: »For dig og for dine Riddere.«

Da han vaagnede, troede han i sin Uforstand, at Synet gjaldt jordisk Sej, hvorfor han hastigt gjorde sig rede og begav sig paa Vej mod Syd.

Den umbriske Slette, ogsaa kaldet Spoletodalen, lukkes mod Sydøst af Spoleto's Borg og By. Saa langt som til Spoleto naaede Francesco paa sin Rejse; der tvang et heftigt Feberanfald ham til at lægge sig til Sengs. Om Natten hørte han paany den Stemme, der allerede havde talt til ham i Assisi:

»Francesco, hvo kan bedst hjælpe dig med Udførelsen af dine store Planer, Herren eller Tjeneren, den rige eller den fattige?«

»Herren og den rige,« svarede Francesco.

Stemmen blev ved:

»Hvorfor overser du da Gud, som er Herren og den rige, og følger Mennesket, som er Tjeneren og den fattige?«

(Fortsættes.)

Fra Hedningemissionen.

XXI.

Kina. — Kamp og Sejr.

» — Man maa imidlertid haabe, at de katholske Missioner overhovedet ikke skal komme til at lide saa meget, som det synes, de protestantiske allerede har lidt,« — stod der forleden at læse i dette Blad i en Beretning om Forholdene i *Kina*. Der laa noget af et Spørgsmaal i denne Sætning, som det sikkert kan have sin Interesse at faa besvaret.

Det kan ikke nægtes, at ogsaa de katholske Missioner i *Kina* har lidt under Krigen; men der er ingen Tvivl om, at de ser Fremtiden i Møde med langt større Sindsro og Frimodighed, end de protestantiske Missioner synes at gøre det. Det fremgaar af den senere Tids Beretninger, at mange store og betydelige katholske Virksomheder fortsætter deres rolige Udvikling; i Tsining, hvor Steyler-Missionærerne driver det bekendte Frans Xaver Kollegium, har man ganske vist maattet standse Udgivelsen af det katholske Tidsskrift »Fyrtaarnet«, men har dog samtidig kunnet fuldføre en større Skolebygning, som netop ved Krigen Udbrud var paabegyndt. — I et andet Brev hedder det: »Nogen betydelig Tilbagegang i Arbejdet er endnu ikke til at mærke, men Krigen Tryk vil vel nok med Tiden blive føleligere« (P. Touruade. S. J. fra Kiangnan). Bortset fra enkelte Missioner, som altid har levet i trange Kaar, høres fra *Kina* gennemgaaende faa Klager. Tværtimod synes der, som vi siden skal se, at være Grund til at haabe, at netop de sidste Tidens Bryderier har hidraget til at skaffe Kirken et fastere og sikrere Fodfæste.

Det er forøvrigt et ejendommeligt og — tankevækkende Faktum, at det er de protestantiske Missioner, der lider haardest under Krigen Følger. Det ligger snublende nær at antage, at hvad der altid før har været deres Styrke, netop i disse Tider maa blive deres Svaghed. Det er jo en kendt Sag, at mangfoldige protestantiske Missioner har været holdt oppe med betydelige Pengemidler, og da det nu først og fremmest er paa det pekuniære Omraade, at de ikke-krigsførende Lande kommer til at føle Krigen, kan det ikke forhavse, at Omslaget bliver føleligere for Protestanterne. De katholske Missioner kan nu glæde sig over, at deres Gerning i saa høj Grad har været baseret paa personlig Nidkærlighed og Virkekraft, om de end ofte hidtil har lidt under Manglen paa pekuniær Støtte.

Forbløffe kan det heller ikke, at det store protestantiske, internationale Forbund, som for 4—5 Aar siden var

Resultatet af Edinburgh-Mødet, nu synes ganske sønderlemmet. Der er kun eet Samfund, som hidtil har formaaet at samle Folk af alle Nationer, trods al Forskellighed, trods Krig og Omvæltning, og dette Samfund er den katholske Kirke. Det *Mirakel*, som vi den Dag i Dag ser for vore Øjne i den katholske Kirke, der trods Grænser og Skel spænder sit usynlige Traadnet ud over Jorden — dette Mirakel kan Mennesker ikke gøre efter!

Men der er endnu en vægtig Grund til det katholske Kinas Frimodighed og Fortrøstning til Fremtiden.

Det vil være Læserne bekendt, at Præsidenten for den kinesiske Republik for et Aars Tid siden indførte de gamle konfucianske Ofre paany. Denne Efterretning blev i Europa modtaget med Uro og Ængstelse; af enkelte Pessimister blev den betragtet som et utvetydigt Tegn paa en afgørende Reaktion, ja, mange følte det nærmest som et Nederlag for Kirkens Sag i Kina. Først nu ligger imidlertid Sagen klart belyst, og man kan sige, at der mindst af alt er Tale om et Nederlag; den omtalte Begivenhed maa betragtes som Afslutningen paa en Række Kampe mellem det katholske og konfucianske Kina — og det katholske Kina har øjensynlig sejret.

Det skal nu forsøges, i korte Træk, at give et Billede af denne Kamp, som er lige saa ærefuld for Kirken, som den er betydningsfuld for Kinas Fremtid. — Man kan ikke andet end betages af den Nidkærhed og Begejstring, hvormed de kinesiske Katholikker omfatter deres Sag, og man imponeres af det Mod, den Energi, hvormed de har taget Kampen op mod et Parti, der havde Millioners og atter Millioners Majoritet. Forøvrigt behøver denne Beretning ikke mange Kommentarer — de korte, knappe Fakta taler for sig selv.

Efter det kendte Statskup nedsatte Præsidenten en Kommission til at udarbejde en Statsforfatning, og det konfucianske Parti rykkede straks i Marken med et Bønsskrift til Regeringen. Deres Krav lød paa: *Indførelse af Konfutses Lære som Statsreligion*.

Skønt Flertallet af Embedsstanden, hele den kinesiske Presse, ja, selv Præsidenten gav Konfutses Tilhængere deres Tilsutning, besluttede Katholikkerne at rejse en energisk Modstand. Konfucianerne haanede dem og anvendte paa dem et kinesisk Ordsprog om »Insektet, der tror at kunne vælte et Læs.« Men Katholikkerne forstod, at det nu gjaldt en Kamp for Livet, derfor betænkte de sig ikke paa at tage den op.

To Vaaben havde de til deres Raadighed: deres Blad, Koang-i-Lu, og deres Foreninger. De aabnede altsaa modigt Kampen med en flammende Protest i Koang-i-Lu. Det

hedder heri: »Det er vor religiøse Frihed, man nu vil krænke. Hvem borger os for, at man ikke siden berøver os al anden Frihed. Er det ikke uretfærdigt, at Republikken, som dog er alles Velgører, og som Borgere af alle Racer og Stænder har ofret Liv og Blod for, skal udmærke et enkelt Parti. — — Det vilde være politisk uklogt at bringe Mongoliet og Tibet (Buddhister) i Oprør og tvinge Landet ind i en Religionskrig netop nu, da vi saa meget trænger til Fred og Enighed.« Denne Artikel aftryktes i et stort kinesisk Blad, hvis Redaktør var Katholik. Den vakte Opmærksomhed, og det mærkelige sker, at den store Presse langsomt paavirkes af dens Tanker og i den følgende Tid begynder at give Plads for liberale Synsmaader.

Denne Vending giver Katholikerne Mod, og de vover det næste Skridt. De indgiver i Lighed med Modpartiet et Memorandum til Parlamentet. Fem ansete Katholikker fra forskellige Egne af Landet overgiver det til Præsidenten, som i alt Fald tager velvilligt imod dem. Samtidig udfoldes en ivrig Virksomhed. Den ved en tidligere Lejlighed omtalte »Katholske Aktionsforening« træder i Spidsen for en Agitation Landet over. Fra alle Provinser indsamles Adresser, i alle Landets katholske Kirker opsendes Bønner for Sagens Fremme, og det strømmer ind med Pengebidrag til Støtte for Sagen; ikke mindst ivrige er de mange fattige Menigheder, der her, som overalt, er Kirkens første Udsæd.

Og endnu engang indtræffer en forunderlig Vending — »Insektet« synes at skulle vælte »Læsset«: Kommissionen afslaar at fremsætte Forslaget om Statsreligion og udgiver i Stedet for et nyt om *fuldstændig Religionsfrihed!*

Sejren synes nu nær. Men — med eet Slag brister alle Forhaabninger! Præsidenten foretager kort Tid efter et Statskup, ophæver det demokratiske Oppositionsparti i Parlamentet, opløser Kommissionen, og alle tidligere Beslutninger annulleres. Alt synes nu spildt Umage, thi Religionsfrihedens Tilhængere er i afgjort Mindretal.

Men Katholikerne taber ikke Modet. Deres uforfærdede Optræden har givet de andre Religionssamfund Mod, og der dannes nu paa det katholske Partis Initiativ en Sammenslutning af de fem betydeligste, ikke-konfucianske Samfund: Katholikker, Protestanter, Buddhister, Taoister og Muhamedanere. Kampen fortsættes og føres varmt af Konfutses Tilhængere med en Bitterhed og et Raseri, som kun skader deres Sag. Deres Følelser kommer til de skarpeste Udtryk i deres Presse, og deres Kampaand karakteriseres bedst ved et Udfald som dette: »De (Modstanderne) er elendige og afskyelige Væsener, som burde ned-

skydes som rasende Ulve«. Men deres eget Raseri er forgæves, og en skønne Dag er de paany tvunget i Knæ af deres energiske Modstandere. De nødes til, i deres egen Interesse, at tage deres første Forslag tilbage og opstiller derefter et nyt: *Konfutses Lære gøres til Basis for Moralundervisningen i Skolerne.*

Dette Forslag er meget snedigt affattet. Det synes at være et Tilbagetog; thi efter Formen at dømme er dette nye Krav af snevrere Omfang end det første. Og dog er det intet mindre end et nyt, fingeret Udfald, et Udfald, som Katholikkerne dog er kloge nok til at gennemskue. For katholsk Mission har Skoleundervisning altid været deres Sags Livsbetingelse; enhver Tvang netop paa Skolens Omraade vilde være et Rodskud. De viger derfor ikke et Haarsbred fra deres Krav, men fortsætter Kampen med usvækket Kraft. Fra det store Agitationscentrum udsendes Flyveskrifter i Tusindvis, iværksættes Konferencer Landet over; rige og fattige, store og smaa giver deres Indsats, hver efter sin Ydeevne — Kampen faar mere og mere Karakter af en Kamp for Kirkens Eksistens.

Snart tvinges Konfutses Tilhængere da paany til Tilbagetog — Oppositionen er dem for stærk. De ændrer igen deres Krav: *Konfutses Lære skal offentligt og højtideligt erklæres for Fremskridtets og Civilisationens Grundlag.*

Dette sidste Forslag, der dog endelig syntes at rumme en virkelig Indrømmelse, havde imidlertid den stik modsatte Virkning. »Vi andre er altsaa Barbarer? — Hvad skylder vi egentlig den vise Konfutse? — Er det hans Lære, der har reformeret Kina — er det for ham eller i hans Navn, at Revolutionens store Helte er gaaet i Døden?« lyder det fra alle Lejre. Med dette sidste uheldige Træk har Konfutse endelig mistet sit Fodfæste, samtidig med at hans bitreste Modstandere Katholikkerne saa at sige sætter Foden fast i Jorden med følgende Ord: »Samvittighedsfrihed er os mer end Livet. Vi vil hellere gaa i Døden end anerkende en Lov, som berøver os denne Frihed.« (Slutningsordene i et Telegram til Præsidenten fra Katholikkerne i Ko-Kien-Fu).

Den endelige Afgørelse kunde nu ikke lade vente længe paa sig. Den laa i den Mands Haand, som stod ved Roret i det mægtige Rige, og hvis Villie nu var eneraadende, efter at han havde opløst Kammer, Senat og Kommissionen og erstattet dem med en raadgivende Forsamling, hvis 60—70 Medlemmer vælges af Præsidenten selv. Resultatet blev da, som vi ved, dette: *Fuldstændig Religionsfrihed proklameres.* Dog forlanges, at Statsoverhovedet og Mandarinerne (eller Stedfortrædere!) to Gange aarligt skal frembære Ofre til Ære for Konfutse. Men det

betones, at disse Ofre skal betragtes som ganske løsrevne fra enhver religiøs Idé (en Udtalelse, som vist kun en hedensk Tankegang kan finde Mening i!). De indføres kun for at bevare de gamle Traditioner og maa ikke betragtes som noget Forsøg paa at sammensmelte de fem Religions-samfund eller særlig fremhæve et enkelt af dem.

Hvis man læser dette Dekret ude af Sammenhæng med de foregaaende Begivenheder, undres man ikke over, at det af saa mange er blevet betragtet som reaktionært og kristendomsfjendtligt. Men ses det paa Baggrund af den forudgaaende Udvikling, da forstaar man, at det af det katholske Kina blev modtaget som et, relativt set, godt Resultat af deres Anstrengelser — det er virkelig lykkedes dem at fremvinge en betydningsfuld Kursændring i Begivenhedernes Gang. Det nye Dekret tvinger ingen, og det fremgaar af de allersidste Efterretninger, at Regeringen ogsaa er besluttet paa loyalt at gennemføre Loven. Præsidenten har saaledes for nylig udsendt en Skrivelse til alle Landets Guvernører med strenge Ordre til *at gennemføre fuldstændig Religionsfrihed i Skolerne og afskaffe enhver Form for tvungen Konfultedyrkelse.*

Hvordan Fremtiden nu forøvrigt vil udvikle sig, kan ingen se klart. Men hvad de katholske Kinesere indadtil har vundet i Enhed og Kraft, kan Fremtidens ydre Omskiftelser ikke fravriste dem. Det katholske Kina har saa at sige fundet sig selv midt i Kampen for Tilværelsen; det er blevet sig sine borgerlige Rettigheder og Pligter bevidst. De kinesiske Katholikker vil ikke længer betragtes som fremmede i deres Land, men vil stille deres Krav og ogsaa give deres Indsats i det sociale Liv. De er stadig kun et ringe Mindretal, men Kampen for den fælles Sag har knyttet de spredte Individuer, de mangede adskilte Menigheder sammen til en fast Enhed, der er blevet en Magt, som der i Fremtiden maa regnes med. H. U. R.

Johannes Jørgensen.

Et tyveaarigt Minde.

Det er i disse Dage tyve Aar siden, at Johannes Jørgensen udsendte sin lille afgørende Bog »Livsløgn og Livssandhed«. Ligesom Ugebladet for 10 Aar siden paa forskellig Vis fejrede denne Mindetag, skal den heller ikke nu, tyve Aar efter, gaa uomtalt hen. Johannes Jørgensen har allerede længe opholdt sig fjernt fra Danmark, og maaske bliver

han, som Thor Lange, altid borte; men som denne vil han sikkert ogsaa altid hænge ved Danmark, og danske Hjerter vil ikke glemme ham. Det bedste Vidnesbyrd om, hvor højt han er elsket, ogsaa udenfor sine Trosfællers Kreds, afgiver efterfølgende skønne Artikel af Pastor Oscar Geismar, som vi med dennes Tilladelse herved aftrykker efter *Flyeys Venstreblad*, hvor den var optaget den 25. Oktober.

*

I disse Tider, hvor dansk Ungdom, ihukommende Ordet om, hvad man ikke har i Hovedet, maa man have i Benene, foretrækker Fodbolden for Bøgerne, naar disse sidste da ikke lige sælges kilometervis som en Slags moderne Tapet, anbefalelsesværdigt for fattige, men agtværdige unge, der skal til at sætte Bo — i disse Tider altsaa, hvor Kroppen anmasser sig mod Aanden, og hvor det ydre ruster sig mod det indre, synes vi halvgamle Kavallerer, der i Halvfemsernes Midte var Grønskollinger, at være nogle sære Levn fra svundne Kulturperioder. »De læser endnu,« jubler Ungdommen. »Herregud, de læser, store og tykke Bøger læser de.« Og med nogen indre Klemmelse skyder vi Hjertet op i Livet og bekender vor Synd: »Vi læste i Fortiden, vi læser i Nutiden, vi vil læse i Fremtiden. Det er nu saa en Vane, som vi har med os bragt. Og vi tilegnede os den i de trange Aar, da ogsaa vi var unge.«

Trange var de, Aarene omkring 90. De gamle, forhærdede mærkede det ikke. De havde som moderne Sultekunstnere indøvet sig i den umenneskelige Kunst at kunne undvære Evighedens Luft, og endnu den Dag i Dag demonstrerer de paa afsides Markeder denne monstrøse Færdighed. Men vi nyfødte, som næppe havde oplevet de tyve Somre, vi snappede efter Vejret som smaa Fiske, der er trukket op af Vandet. Præsterne var der jo nok. De er der altid. Men vi syntes, de led af Tidens Sygdomme. Og i alle Fald: de talte Fortidens, lad gaa Nutidens, men afgjort ikke Fremtidens Sprog. Vi forstod dem ikke. Ikke dengang. Men over os faldt Johannes Jørgensens Vers som Dug paa slagne Enge. Han talte alle Tidens Sprog, thi han kom fra Evigheden, og Gudernes Tungemaal faldt ham mundret paa Læben. Han havde selv prøvet de Fa-

stespiser, som d'Hrr. Brandes & Co. satte paa Bordet, og spædet dem op med Chartreusens grønne og Dom'ens gule Gifte, men trods ihærdige Anstrengelser ikke i noget af alt dette fundet »den Livsens Æde, som kan sultne Sjæle mætte«. Nu havde han bestøget »Taarnet« for at spejde efter nye Tidens Morgenrøde. Vi vidste ham deroppe. Han stod der ogsaa paa vore Vegne. Og naar vi samledes til litterære Kvistkammeraftner, lagde vi hans Tidsskrifter paa Bordet, og i vore Sjæle genlød Jesajas gamle Ord: »Vægter, hvad ser du i Natten?«

Da lærte vi at læse. Ak, hvor jeg mindes en seksten-aars Student, som for sine fattige Skillinger købte sig »Bekendelse« og læste Bogens Vers, som fandtes der intet andet læseligt paa Jorden. Det var der jo altsammen: Drømmenes Slot i det fjerne og Længslernes hvide Skat, de regnvaade Villaveje og Violinen, der stille græder. Det var der, og det var dog ikke. Thi alt dette var jo Evigheden. Men vi følte det med Johs. Jørgensen, »som stænged os evig inde, de røde Rishøges Hegn.« Ogsaa i os begærede Aanden mod Kødet og Kødet mod Aanden. Vi var i Evighedens Hænder. Men vi gjorde Støvets Gerninger.

Videre førte han os. Ad Omvendelsens via dolorosa, den Smerternes Vej, om hvilken det gælder, at med Rosen læges Tornestikket. Vi fulgte ham aandeløse gennem »Rejsebogen«s Pilegrimsstemning ind i Klostreens hvide Fred. Da fik vor protestantiske Renlivethed sit Dødsstød. Vi skimtede, hvordan kalkede Klosterceller og svale Buegange maaske dog er at foretrække for Professor Jacobsens mondæne Nerveklinikk. Vi beundrede den katholske Kirkes omfattende Menneskeforstaaelse, og vi genføjte noget af den Glæde, som efter Sigende opfylder Guds Engle, naar en Synder omvender sig. Selv om det jo gik haardt til. »Der vaagnede en Morgen et Menneske og vidste med sig selv, at han hele sit Liv ikke havde gjort meget andet end ondt.« Det gaar altid haardt til, naar et Menneske kun har dette ene at sige: »Fader, jeg har syndet imod Himlen og imod dig.« Men bag disse forslidte, lægprædikantagtige Ord skjuler sig den lille graa Dør, som fører til »Livets Land med Glædens Kilder«. Præsterne havde søgt at afsløre os denne den dybeste af alle Hemmeligheder. Men først

nu, da Johannes Jørgensen paa sit klokkerene Sprog sagde det samme, ikke som en Spas eller en Aandrihed, men som Livets blodige Visdom, først nu begyndte vi at lytte.

Og siden — ak, mange Bække er løbne i Strande. Johs. Jørgensen er bleven europakendt og gæster kun sin Barndoms grønne Øer, medens vi, hans Ildtilbedere, som forhen sagt, føler os distancerede af en mere læggebegavet og mindre nærsynet Efterslægt. Men stadig griber vi Johs. Jørgensens Bøger med noget af vor første Ungdomshedes Ildhu, og stadig gribes vi af hans Linjers koglende Enfold. Vi smiler frejdigt ad Formskærerlavet, hvem det undrer, at ogsaa en kristen Mand kan skrive Vers, skønnere end nogensinde, thi vi forstaar, at det er »streng Hr. Synd og saa Jomfru Sorg«, der tilstopper Poesiens Kildevæld og gør det hele ørkesløst og fuldt af Lede. Ogsaa Kunstens gyldneste Skatte er skjulte for de lærde og kloge, men aabenbaret for de enfoldige. Johs. Jørgensen er fra Sydens kunstige Indviklethed kommet frem i den hellige Klarheds himmelske Lys. Englene har laant ham deres Harpe, hvis Streng er af Guld.

Paa disse spiller han livsaligt, som ingen anden. Den Dag i Dag, som for tyve Aar tilbage, kommer hans Vers os i Møde, duggede af Evigheden. Det udsigelige er os nær. Saa nær, som det lader sig gøre i denne Støvetts Verden, hvor den afgørende Rest, den endelige Visdom altid er Tavshed. Derfor er de lyse Nætter helst slørede af en rislende Natteregns ensformige Draabefald, ogsaa nu som i vore Ynglingeaar den Tid af Aaret, som er Johs. Jørgensens, thi i de lyse Nætter besøger Drømmen Jordens Børn. Derfor er Aftenen hans Tid i Døgnet, »den christne Aften, naar Hjertet skælver, en Stjerne mod Nat, og kun Gud er stor«, thi om Aftenen sker det, at »gennem Jorderig gaar Himmelrøsten, kalder Sjælen til sin Hvile ind.« Derfor er han en landflygtig paa Jorden, en fremmed og en Pilegrim. Men langt ude lyser Morgenrøden gennem Natteskovens og forgylder den hellige Stads Spir og Tinder. Derfor er Klostercellens Hvidhed hans Øjes Yndlingsfarve. Thi hvid er Evigheden, hvid er Menneskesjælen, naar den efter Fejl og Fald, efter Død og Dom træder frem for Guds Trone.

Denne gyldne Strengelæg er Johs. Jørgensens. Med ham er Evighedens svale Luft brudt ind over et fortørret Land. Engang, naar Fodboldene er slidt op, vil dansk Ungdom atter nynne hans livsalige Vers. Han sang som ingen andre Fugle sjunge, han legte lifligt med min Moders Tunge, i de dybe Dale, mellem Nattergale og de andre Fugle smaa, som tale.

Oscar Geismar.

Den katholske Afholdssag.

Hr. Joh. Iversens Opfordring til Arbejde for Afholdssagen, i Ugebladet for 24. Oktbr., giver mig Anledning til at fremsætte en Tanke, jeg som Katholik har desangaaende. Jeg har været Afholdsmænd i flere Aar, men har ikke høstet saa megen Glæde deraf som Hr. Iversen, og deraf følger maaske ogsaa Forskellen i Synet paa Afholdssagen.

Aarsagen til Afholdenhed ligger i Umaadelighed, og uden denne var der ingen Afholdssag fremkommen. Men Umaadelighed er ifølge det h. 5te Guds Bud en svær Synd, og ved enhver svær Synd er en Katholik forpligtet til Bekendelse, Anger og Bod. Hvorledes kan man saa fatte, at der blandt et saa forholdsvis lidet Antal Katholikker, som findes i Danmark, kan være nogen følelig Trang til en Afholdsforening?

Afholdsfolk plejer at sige, at det er ikke dem, som trænger til en Afholdsforening, der bærer den oppe, men derimod dem, som har en saa fast Karakter, at de ogsaa uden en Forening kan være afholdende. Jeg tror, det til dels er rigtigt.

Jeg tror endvidere, at der iblandt det samfundsnyttige Arbejde, som den katholske Kirke (ikke vi Katholikker) udretter, er især dette at danne faste Viljer og Karakterer, dels ved gennem Prædikener, Foredrag og Bøger at lære os, hvad Menneskelivet og dets Formaal er, og dels gennem den direkte sjælelige Paavirkning i Skriftestolen.

Jeg indrømmer Dem gerne, Hr. Iversen, at det er et særdeles nyttigt og glædeligt Arbejde at bortlede sine Medmennesker fra Drikkelasten, men jeg ved ikke noget bedre Middel hertil end at følge Guds hh. Bud og Kirkens Lære, ifølge hvilken det er forbudt at beruse sig.

Som Kristne tror vi dog, at Overholdelsen af Guds Bud bringer langt større Naade og Kraft til at modstaa en hvilken som helst Last, Mennesket har at kæmpe imod,

end en Forenings Lovbud kan give. Erfaringen lærer os Rigtigheden heraf.

Hvorfor er der saa mange blandt de verdslige Afholdsfolk, der, om de end afholder sig fra spirituøse Drikke, dog lever meget umaadeligt i Spise og Drikke, langt ud over Sundhedens Grænser? Hvormange Afholdsfolk henlever ikke Nætterne i daarlige Adspredelser, Kortspil og Udskejelser af enhver Art, saa at den attraaede Lykke og Tilfredshed, der loves som Afholdenhedens Følgesvend, helt udebliver? Og hvorfor?

Fordi Løftet om Afholdenhed er givet i en Forsamling af Mennesker, paa et Lovbud af disse uden nogen højere Autoritet.

Derimod hører man ikke, at det Menneske, som med ærlig Vilje følger den katholske Kirkes Lære, alle menneskelige Skrøbeligheder til Trods, er henfalden til Umaadelighed i Spise eller Drikke.

B - z.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Grevinde *J. Ledochowska*, som paa Tirsdag holder Foredrag i Katholsk Højskole, vil maa-ske være kendt af nogle faa af dette Blads Læsere, da der i Ugebladet Nr. 30 stod en længere Artikel om hende og hendes Virksomhed i Sverige, baseret paa personlige Indtryk fra Stockholm og Omegn. Vore Dagblade har i de sidste Dage flere Gange gjort Grevindens Virksomhed: at hjælpe sit ulykkelige Fædreland Polen under de Ulykker, der har hjemsøgt det, til Genstand for Omtale, og det er at haabe, at ligesom Nødraabet fra Belgien fandt villig Tilslutning i Danmark, vil ogsaa dette Nødraab fra et mindst lige saa ulykkeligt Land finde Sympathi, som det fortjener, ikke alene i katholske Kredse, men ogsaa udenfor disse, hvor man saa mange Steder staar i Taknemmelighedsgæld til polsk Arbejdskraft.

— Ved den katholske Højskoles Møde i Tirsdags Aftes gav Hr. Joh. Johnsen en overordentlig interessant Skildring af Ærkebiskop Jacob Erlandsens Liv og Samtid. Trods det meget daarlige Vejr havde der dog indfundet sig ca. 80 Tilhørere.

Sverige. Den første marianske Kongregation i dette Land er nu oprettet ved St. Eriks Kirke i Stockholm. Det er en kvindelig Kongregation, bærer Titelen *Maria, de Kristnes Hjælp* og har Grevinde Ledochowska til Præsidentinde. — Familieforeningen Concordia Catholica agter den 17. November at fejre sin 20-aarige Stiftelsesfest med

en større Højtidelighed. — Kærligheden til de afdødes Sjæle har i Aar givet sig et smukt Udslag her i Stockholm paa Alle Sjæles Dag ved særlig ivrigt Besøg ved Gudstjenesterne og paa den stenningsfulde katholske Kirkegaard.

Rom. D. 7de November blev der i Kirken S. Giovanni in Laterano afholdt en højtidelig Rekviemsmesse for de i Krigen faldne Soldater af alle Nationer. Man havde med Vilje valgt Laterankirken, da St. Johannes (Giovanni) er Værnehelgen for alle Verdens Kirker. Kardinal-Kollegiet, de fremmede Diplomater og mange andre overværede denne Gudstjeneste.

— I Følge *Catholic Times* vil det private Konsistorium allerede finde Sted den 29. Novbr. og det offentlige den 2. Decbr. Der vil formentlig blive udnævnt 9 nye Kardinaler; men intet Navn vides med Sikkerhed undtagen Ærkebiskop Caglieros, som nævnedes her i Ugebladet forrige Gang.

— Ærkebiskop, Kardinal Amette af Paris har for nylig været i Rom og haft en lang Audiens hos Pave Benedikt XV. Det var næppe Emner af politisk Karakter, der blev drøftet, skønt Rygterne i den sidste Tid atter har fortalt meget om Genoptagelsen af den politiske Forbindelse mellem Frankrig og Vatikanet. — Den for faa Maaneder siden udnævnte hollandske Gesandt ved det pavelige *Regoud* er afgaaet ved Døden.

Meddelelse fra det Apostoliske Vikariat.

Paa Grund af, at den traditionelle Indsamling til vor Elisabethforening (til Fordel for vore katholske Vajsenhushørn) i de københavnske Kirker netop finder Sted Søndag den 21. November, maa den i forrige Nr. af Ugebladet foreskrevne **Kollekt til Fordel for det nødlidende polske Folk** (tilligemed den før omtalte Bøn) for **Københavns og Frederiksbergs Vedkommende forlægges** til den paafølgende Søndag, Første Søndag i Advent, den 28. ds.

En katholsk Dame, der er inde i alt forefaldende **Kontorarbejde** og korresponderer Tysk og Fransk, ønsker under katholske Forhold Ansættelse pr. 1. Januar. Vedkommende har i henholdsvis 8 og 11 Aar haft selvstændige Stillinger i herværende store Firmaer og er udmærket anbefalet. Billet, mrkt. »Katholsk«, bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. K.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 16. November Kl. 8 Aften

Grevinde *J. Ledochowska*: **Polen** (paa Svensk).

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 51 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenøgade 4, B, Adgang 10 Øre.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Fredag 19. Novbr. Kl. 8 Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ fransk Prædiken og Kl. 5 sakramental Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 17. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 21. Kl. 7 Morgen.

Kirkelig Kalender.

14. Nov. 25. Sønd. eft. Pintse.	21. Nov. Sidste Søndag efter Pintse.
15. — M. Gertrud, Jomfru.	22. — M. Cæcilia, Jomfru og Martyr.
16. — Ti. Ferialdag.	23. — Ti. Clemens I, Pave og Martyr.
17. — O. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.	24. — O. Johannes af Korset, Bekender.
18. — To. Peterskirken Indvielse.	25. — To. Catharina, Jomfru og Martyr.
19. — F. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — F. Silvester, Abbed.
20. — L. Felix af Valois, Bekender.	27. — L. Marias Officium.

St. Josefssøstrenes aarlige Basar afholdes i Odd-Fellow-Palæet den 23. og 24. November, begge Dage fra Kl. 3.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse lader Torsdag d. 18. November Kl. 7 en Sjælmesse læse for Foreningens afdøde Medlemmer i St. Ansgars Kirke.

K.U.F. (Katholsk Ungdomsforbund) afholder Møde Søndag d. 14. November i St. Josefs Kirkes Præstegaard fra Kl. 7½—9½ om Aftenen. Hr. Rødemester Olsen taler om: *St. Birgitta og hendes Indflydelse paa Datidens Ungdom*. Film »Cabiria«, og komiske. **NB.** Medlemmerne bedes om at sørge for, at Kontingentrestancen paa denne Aften kommer i Orden. De nye Emblemer er ankommet. Pris 35 Øre. Alle anmodes om at møde med Emblemet og Medlemskortet.

Birgittaforeningen afholder Møde Onsdag d. 17. November i St. Josefs Kirkes Præstegaard. P. Hillebrand taler. Film: »Cabiria«. Alle Medlemmer anmodes om at møde talrigt til Arbejdsaltenerne.

A.C. Onsdag d. 24. November Kl. 8½ Aften afholdes *ekstraordinær Generalforsamling* i Søpavillonon. Dagsorden: Valg af Administratorer.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 19. November Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalabsolution.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin Værnehelgens, d. h. Stanislaus' Fest Søndag den 14. ds. ved *Fælleskommunion* i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8½ og ved højtidelig *Fest-Andagt* med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer i St. Ansgars Kirke Kl. 6 Aften.

Mandag den 15. ds. Kl. 8½ Aft. er der Maanedsmøde i Salen. Foredrag om Hugh Bensons Fremtidsroman: *The dawn of all*; derefter Koncert. **NB.** Enhver katolsk ung Mand er velkommen.

Unio. Musikaften Fredag den 19. November Kl. 8½ i Frederiksbl. Allé 11. Besøgende velkomne. Lokalet aabnes Kl. 8.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 17. Novbr. Kl. 2½—3½. (Der findes hovedsagelig udenlandsk Litteratur.)

Katholsk Ungdomsværn lader Tirsd. d. 16. Novbr. Kl. 7 en Sjælmesse læse for sine afdøde Medlemmer i St. Ansgars Kirke.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tilf. Vester3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 47.

Søndag den 21. November.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Francisci 3dje Orden. — Paverne som Fredsmæglere. — Enkelensgrevinde Holstein Ledreborg. — Protestantiske Diskussioner. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Randers. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

282.

Kirkeaarets sidste Søndag.

Kirkeaaret lakker atter mod Enden, og et nyt begynder med den 1ste Søndag i Advent. Vor Kirke, der som en kærlighedsfuld Moder stedse er betænkt paa vor Frelse, har i det henrundne Aar ladet alle den guddommelige Barmhjertigheds og Kærligheds Hemmeligheder drage forbi vort Øje, og i Dag leder den vort Blik hen paa det, som vil ske tilsidst, idet den viser os Verdens Ende og Dommens Dag.

Hvad er Kirkens Hensigt, naar den paa den første og den sidste Søndag af Kirkeaaret fremstiller for vore Øjne den store Begivenhed, den Trængsel, hvis Lige ikke har været fra Verdens Begyndelse indtil nu, og som heller ikke skal vorde? Den vil derved opfordre os til at benytte Naadens Tid vel — det nye Aar, vi begynder, men maaske ikke fuldender — paa det vi ikke skal komme til at dele Lod med de fordømte, men med de udvalgte.

Denne Opfordring til at benytte Naadens Tid er saa meget mere paa sin Plads, som vi jo ikke ved, naar Herren vil kalde os til Dommen, »thi pludselig, ligesom Lynet, der udgaar fra Østen og skinner indtil Vesten, saaledes vil ogsaa Menneskesønnens Tilkommelse være.« Alle skal dø, det er jo bestemt, men naar vi skal dø og stedes for Domstolen, er usikkert og uvist, og derfor maa vi netop Dag for

Dag virke vor Frelse med Frygt og Bæven. Lad os fatte dette Forsæt paa Kirkeaarets sidste Søndag.

Men lad det ikke blive ved at fatte et Forsæt, lad os hurtigt og ufortøvet iværksætte det gode Forsæt. Lad os ikke sige om et Aar, om en Uge, i Morgen, nej, i dette Øjeblik er det den belejlige Tid. Nu banker maaske den Helligaand med sin Naade paa vort Hjerte og forlanger straks at blive ladt ind, »se, nu er Naadens Tid, nu er Frelsens Dag.«

Det, som har styrtet mange, mange Mennesker i den evige Fordærvelse, er netop, at de ikke har benyttet Naadens Tid og ikke kendt Frelsens Dag. De sagde: Ikke nu, jeg vil vente til Jul, til Nytaar, til Paaske, til Pintse vil jeg gaa til Skrifte og forbedre mig, og Festen kom, men hvad de havde foresat sig, skete ikke, og saaledes gik den ene Naadens Tid efter den anden, indtil der tilsidst ikke gaves nogen Tid for dem, og de døde i deres Synder. Lad os være klogere. Lad os udføre i dette nye Aar alle de gode Forsætter, vi har fattet, paa det, naar Døden kommer og siger til os: »Der er ingen Tid længer, Natten er der, i hvilken ingen kan arbejde mere,« vi kan sige:

Højlovet Gud! Jeg skal nu kun
i Graven bo en liden Stund,
han sikkert vil optage mig
og evigt tage mig til sig.

J. Wijnen.

St. Francisci 3dje Orden.

Foredrag holdt i Den katholske Højskole.

Af Baronesse *E. Rosenørn-Lehn.*

(Fortsat.)

»Herre, hvad vil du, at jeg skal gøre?« spurgte Francesco ligesom en Gang Paulus paa Vejen til Damaskus.

»Vend tilbage til din Fødeby, der skal du faa at vide, hvad du skal gøre. Du har bedraget dig selv ved at fortolke Synet af Paladset paa menneskelig Vis. Synet vil gaa i Opfyldelse, men det bliver mit Værk og ikke Menneskers.«

Francesco troede mere, end han forstod. Han overgav sig blindt, tog Afsked med sine Vaabenfæller og vendte om.

Der blev Glæde iblandt Kammeraterne i Assisi, da de

saa ham komme tilbage. De vilde hele Tiden se den gamle Francesco i ham; de vilde ikke, og de kunde ikke forstaa den Forandring, der lidt efter lidt var foregaaet med ham. Nu bad de ham tage Forsædet ved et stort Gilde, og for sidste Gang tog Francesco imod Opfordringen, gik ogsaa villig med den syngende Skare igennem Gaderne; men Sjælen i Lystigheden — det var han ikke mere som før, han var aandsfraværende, andre Tanker og dæmrende Anelser om andre Glæder beskæftigede ham. Kammeraterne kunde ikke lade være at lægge Mærke dertil, og en af dem sagde drilsk:

»Aa, Francesco, du gaar i Giftetanker!«

»Ja, der ramte du det«, svarede Francesco; »den Kvinde, der skal være min Brud, er den ædleste, rigeste og smukkeste, I nogensinde har set!«

I Latter og Spøg blev Sagen slaaet hen, og Francesco røbede ikke den dybe Betydning, han lagde under Ordene, han, der i senere Aar med Stolthed nævnede »Fru Fattigdom« som sin Brud.

Skridt for Skridt fandt han Vej ud af Taagerne, der omgav Guds Planer.

Det er fængslende at lægge Mærke til, hvorledes hvert Skridt, han gør i trofast at svare til Naaden, ligesom belønnes med, at han stilles overfor et nyt Skridt, sværere end det forrige. Han overvinder sig selv, og Krigsbyttet er en større Naade til atter at overvinde sig selv. Han var overbevist om, at Gud i ham og ved ham vilde skabe et nyt Liv, men han hævede i menneskelig Svaghed tilbage, fuld af Gru for de Ofre, det Liv vilde kræve. Saa maatte han Gang paa Gang tage sin Natur fangen og sætte den i Knæ ved en Voldshandling imod sig selv. Han gjorde en Pilegrimsrejse til Rom, og der hyttede han, den rige, forkælede Købmandssøn, sin Dragt bort mod en Tiggers Dragt og stillede sig i Tiggernes Flok. En anden Gang kyssede han de spedalskes Hænder — »Højst usanitært!« vil man maaske sige — naa, St. Francesco blev nu ikke spedalsk for det, og han naaede hvad han vilde, at knække den menneskelige Naturs Egenvilje hos sig selv. Hans Biografer er enige om, at disse Sejre blev kronet med

hans endelige, fuldstændige Omvendelse. Han blev et andet Menneske — han begyndte Helgenens Liv.

Uden for Assisis Porta Nuova, hvor Vejen ad Spello til følger Subasiobjergets Side, gaar en lille Markvej af til højre ned mod Dalen. Den løber mellem Olivenskovene forbi et Par Bøndergaarde ned til Kirken San Damiano. Det hele har ikke set synderlig anderledes ud paa Franciscos Tid, end det gør nu. En Dag, da Francesco kom forbi den lille, fattige Kirke, der tilmed den Gang var ret forfalden, gik han derind og bad længe og inderligt foran det store byzantinske Krucifiks, Kirkens eneste Pryd. Det Krucifiks hænger der endnu. Medens han bad, skete det Under, at den korsfæstede talte til ham med lydelig Røst:

»Francesco, mit Hus truer med at styrte sammen — gaa, og sæt det i Stand!«

Francesco var straks rede, men endnu tog han Vinket ganske bogstaveligt, opsøgte den gamle Sognepræst, der boede ved Kirken, og gav ham en Sum Penge til Kirkens Istandsættelse. Saa skyndte han sig hjem. I sin Faders Klædebod pakkede han en Bylt kostbare Stoffer sammen, satte sig til Hest og red til Foligno, hvor han solgte baade Stofferne og Hesten, og vendte saa tilbage til San Damiano. Han forærede den gamle Præst alle Pengene, han havde tjent i Foligno, og bad dernæst om Lov til at bo sammen med ham. Det sidste gik Præsten ind paa, men Pengene vilde han ikke modtage. Han kendte af Omtale Francesco som en lystig Kammerat og en Spøgefugl, og han var hange for, at han havde nogle Narrestreger for med ham; han forstod ikke saa stor Iver for Guds Sag hos et saa verdsligt Menneske.

Imidlertid var Pietro Bernardone kommen paa Spor efter Sønnen. Han sendte nogle Venner ned til San Damiano for at tale med Francesco og prøve paa at faa ham lokket hjem. Men de fandt ham ikke, han var flygtet og skjulte sig nu i en Hule ude i Bjergene. Der levede han i en hel Maaned; kun en af Husets Tyende, en tro Karl, vidste, hvor han var, og bragte ham lidt Føde.

I Bønnens Samliv med Gud udviklede han sin Sjæl

og Aand, vandt Kraft og ny Naade, og da Maaneden var omme, begav han sig uforfærdet til sin Faders Hus.

I en af de fire Hvælvingsflige over St. Francescos Grav i Assisi har Giotto malet en Allegori af Helgenens Bryllup med Fattigdommen. Christus selv velsigner Pagten, Engle og hellige omgiver Gruppen — og saa ved Foden af det hele Billede ses to Skikkelser, der, saa ofte jeg har set paa dem, har faaet mig til at smile og udbryde: »Aa, Assisanere, hvor I er eder selv lig til alle Tider!« Der staar to assisanske Gadedrenge, den ene peger Fingre, den anden slaar med Sten. Saadan, netop saadan har jeg mangfoldige Gange set dem forfølge Patrene, St. Francescos Søner, nu — syv Hundrede Aar efter hin første Gang, da det lo og det peb efter Helgenen fra Vinduer og Husdøre. Der lød skrattende Kvindelatter, skingrende Barnestemmer: »Se til den gale!« og raa, brutale Mandsord, der fik Rødmen til at farve den helliges magre Kinder.

Gamle Bernardone blev ude af sig selv. Hans Raseri kendte ingen Grænser. Hans, den ansete Borgers, Søn var til Spot og Spe for hele Byen. Uden videre Omstændigheder kastede han Francesco i Fængsel. Men hverken Trusler eller gode Ord kunde formaa den unge Mand til at bøje sig for Faderens Vilje.

Det er den haarde Kamp, som vi ser gentage sig atter og atter i Helgenernes Liv: Kampen mellem Guds Kald og Forældrenes tilsyneladende saa berettigede Krav. Tallose Forældre tror, at Børnene alene er deres, og glemmer ganske, at de først er Guds.

Francescos Moder forstod dette bedre. Da Faderen engang rejste bort i Forretninger, gik hun til Sønnen i Fængslet og bad ham falde til Føje overfor Faderens Ønsker; men da hun saa den glødende Kærlighed til Gud, der besjælede Francesco, forstod hun, at her maatte de naturlige Krav vige for de overnaturlige — hun løste Sønnens Baand og lod ham gaa.

Francesco vendte straks tilbage til San Damiano. Da Faderen kom hjem og ikke mere fandt sin Fange, kogte Raseriet paa ny over. Han henvendte sig til Øvrigheds-personerne i Assisi og vilde have dem til at anlægge Sag imod Sønnen, men de vilde ikke have at skaffe dermed;

Francescos Ord gjorde Indtryk paa dem, naar han hævdede, at Gud og ikke nogen af dem var hans Dommer.

Saa gik Faderen til Biskoppen, Mario Guido, en Mand der var i Besiddelse af saavel Klogskab som Barmhjertighed.

Den gamle, graa Bispegaard, Il Vescovado, ligger paa Assisis Sydskraaning, næsten uforandret siden St. Francescos Dage. Betræder man dette Sted, da er det med en gribende Erkendelse af, hvilken Bekræftelse i sit hellige Kald Francesco modtog her, inden for disse selvsamme Mure.

Her stod han og Faderen overfor hinanden. Bispem henvendte Ordet mildt og venligt til Francesco, idet han sagde til ham, at var han fast besluttet paa at indvie sig til Gud, saa burde han ikke beholde noget af det Gods, han havde faaet fra sin Fader.

Francesco svarede blidt: »Herre, alt, hvad jeg besidder af min Faders Gods, vil jeg give ham tilbage, om det saa er disse Klæder.«

Han lod Handling følge paa Ord, tog sine Klæder af og gav Faderen dem, idet han udbrød:

»Indtil denne Dag har jeg kaldt Pietro Bernardone med Fadernavn. Fra nu af skal jeg med Sandhed sige: Fader vor, Du som er i Himlen.«

Der var Taarer i de tilstedeværendes Øjne. Bispem slog sin Kaabe om Francesco og trykkede Fattigdommens Helt til sit Hjerte. Saa gav han Francesco nogle Klæder i Almisse, og stille gik Helgenen ud i Skovensomheden.

Vi glemmer saa let, naar vi hører om Helgenernes Liv, at det kun i Følge Guds Kraft var dem muligt at gennemleve de for deres svage Menneskenatur saa rystende Begivenheder. Hvilket Gethsemane havde Francesco ikke gennemlevet den Maaned ude i Hulen, hvilken Korsvej havde ikke hver Dag og hver Time siden været for ham, indtil han nu havde fuldbragt den store Sejr over sig selv og Verden.

Nu trængte han til Ensomheden. Paa det Punkt, som paa talløse andre, fulgte han Christus efter — Christus i Ørkenen, Christus i Ensomheden.

I vort Livs aandelige Kriser, f. Eks. en Konversion, er det en Fejltagelse, hvis vi underkender Ensomhedens

Betydning. Der er dem, der anser deres Konversion for afsluttet den Dag, de optages i Kirken; men hvis de vilde søge Ensomheden lidt mere, vilde det maaske blive dem klart, at nu skal Konversionen først ret til at begynde. Kaster man sig straks ind i Menneskers Samfund, selv med den Hensigt at gøre dem godt, at meddele dem sin nysvundne, aandelige Skat, saa udsætter man sig for en Forfladigelse af sit eget Sjæleliv, der ikke bliver Næsten, langt mindre en selv, til Gavn. Det er nu engang saa, at Gud lærer os det oversanselige Livs Love gennem det Naturliv, vi opfatter med vore Sanser:

Kun den fuldmodne Frugt sætter atter Frugt. Planten skal have sin Tid; før Kornet i Akset er modent og kan bruges til Brød. Heller ikke sætter man Plag for Plov, før den er udvokset.

Lad os lære af St. Francesco og af de andre store Helgener at have Taalmodighed og søge Ensomheden — kun i den modnes Sjælen i Gud.

»I Stilheden vilde han bedre kunne høre Guds Stemme,« skriver St. Bonaventura.

Saa vankede han rundt i Skovene, og som fattig Pilegrim drog han fra Sted til Sted, eller han tilbød sin Tjeneste til de spedalske.

Stemmen fra San Damianos Krucifiks genlød bestandigt i hans Øren, og saa vendte han en Dag tilbage til den lille Kirke og begyndte at sætte den i Stand, forvisset om, at Gud nok vilde hjælpe ham ogsaa med det timeligt fornødne. Han skammede sig ikke ved at bede om Almisse i Assisis Gader og fik saa rigelige Gaver, at han kunde fuldende Kirkens Istandsættelse; mere end et halvt Aarhundrede efter talte St. Chiara som gammel Kvinde endnu med Fryd til sine Klostersøstre om, at den Kirke, som nu var deres, havde deres hellige Fader Francesco udbedret med sine egne Hænder.

(Fortsættes.)



Paverne som Fredsmæglere.

I Anledning af Benedikt XV's fredsæle Bestræbelser er der bleven fremdraget adskillige interessante Kendsgerninger af Pavernes Historie, vedrørende deres Mægling mellem Fyrster og Folk. Nedenstaaende Skema er saaledes ret oplysende.

Regeringstid:	Pave:	Mægling:
440—461	St. Leo d. Store	hos Attila til Fordel for Italien.
590—604	St. Gregor d. Store	hos Longobarderkongen Aistulf til Fordel for Romerne og imellem Orientens Kejsere og Longobarderne.
715—731	St. Gregor II og } St. Zakarias }	hos Longobarderkongen Luitprand til Fordel for Rom.
741—752		
1049—1054	St. Leo IX	mellem Kejser Henrik III og Kong Andreas af Ungarn.
1055—1057	Viktor II	mellem Kejser Henrik III, Balduin af Flandern og Gotfred af Lothringen.
1198—1216	Innocents III	ml. Kongerne Johan uden Land af England og Philip August af Frankrig.
1216—1227	Honorius III	ml. Kongerne Henrik III af England og Ludvig VIII af Frankrig.
1243—1254	Innocents IV	ml. Kongen af Portugal og hans Folk.
1277—1280	Nikolaus III	ml. Kejser Rudolf af Habsburg og Kong Karl af Anjou (Neapel).
1316—1334	Johannes XXII	ml. Kongerne Edward II af England og Robert af Skotland.
1334—1342	Benedikt XII	ml. Kongerne Edward III af England og Philip af Valois (Frankrig.)
1370—1378	Gregor XI	ml. Kongerne af Portugal og Castilien.
1447—1455	Nikolaus V	mellem Tyskland, Ungarn og Italien.
1484—1492	Innocents VIII	mellem Rusland, Østrig og England.

1492—1503	Aleksander VI	mellem Spanien og Portugal.
1572—1585	Gregor XIII	ml. Zaren af Rusland og Kongen af Polen.
1623—1644	Urban VIII	mellem Hertugdømmerne Mantua og Monferrato.
1878—1903	Leo XIII	ml. Spanien og Tyskland og ml. Republikkerne Haïti og S. Domingo.



Enkelensgrevinde Holstein Ledreborg.

Blidt og stille, efter Modtagelsen af Kirkens sidste Naademidler, hensov Enkelensgrevinde Holstein Ledreborg den 28. Oktober 1915. Den afdødes fulde Navn var Henriette Frederikke Alexandrine Ingeborg, og hun fødtes den 11. August 1842 som Datter af Geheimekonferensraad Løvenørn. Hendes eneste, 3 Aar ældre Broder, ogsaa Geheimekonferensraad Løvenørn, var tidligere Gesandt i Petrograd, og han er nu ved sin Søsters Død eneste Skud af Slægten Løvenørn, hvis Stamfader var den fra den store nordiske Krig berømte danske Helt Poul Vendelboe, som blev adlet 1711, og om hvem Digteren Carl Ploug har skrevet et smukt Digt. I sin Ungdom var Grevinde Holstein Hofdame ved Christian IXs Hof, men blev allerede i 1867 gift med den senere som Politiker og Katholik bekendte Grev Holstein, som afgik ved Døden den 1. Marts 1912.

Grevinde Holstein hørte til »de stille i Landet«, og den fromme Thomas af Kempis' gyldne Ord »*Ama nesciri*, ∴ Søg at leve ukendt«, kan vi med Føje skrive paa den afdødes Gravsten. Det var hendes Livsprogram. Ved verdslige Fester maatte man ikke søge Grevinden; man kunde kun finde hende der, naar disse Festligheder havde et velgørende eller kirkeligt Øjemed. Søstrenes, Skolebør-

nenes, de fattiges Basar fik hende til at træde frem for Offentligheden. Hvem der har set det, glemmer ikke den venlige Dame, som paa disse Basarer frembød de smaa nydelige Genstande, som hun for største Del selv havde forfærdiget. Hvor ofte har hun ikke glædet de smaa i Roskilde Menighed med de smukke Gaver, hun hvert Aar sendte til Juletræet.

Men ikke blot disse Velgørenhedsfester, men først og fremmest de kirkelige Højtider formaaede at lokke Grevinden ud af sine stille Omgivelser. Hun hørte ikke til dem, som følte Betæneligheder ved frit og aabent at bekende sin Tro. Hvor rørende var det ikke blandt andet at se den aldrende Dame slutte sig til Christi Legems Fests Processionen og knæle ned paa den blotte Jord, skønt hun ikke var i Stand til at rejse sig uden Hjælp.

Men naar den afdøde Grevinde saa sjælden viste sig for Offentligheden, betød det ingenlunde, at hun førte et uvirksomt Liv. I de 15 Aar, jeg har haft den Lykke og Glæde at kende den afdøde, har jeg aldrig fundet hende ledig. Snart var det for at oversætte til Tysk en eller anden Bog af Johannes Jørgensen, hvilket hun gjorde saa fortrinligt, at selv indfødte Tyskere ingen Fejl kunde finde i dem, snart for at tilfredsstille sin Trang til at hjælpe de fattige, for at sysle med husligt Arbejde eller forrette sin Andagt i Kirken. Den smukke Slotskirke kunde sige os, hvor tit om Dagen hun tyede til dette hellige Sted for at sende sine brændende Bønner op til Guds Trone. Her, i Tilbedelsen og i hyppig Modtagelse af den eucharistiske Gud, øste hun Kraft til med kristelig Hengivenhed at bære de haarde Slag, som i de sidste Aar havde raant hendes Hjerte, idet Gud borttog fra hendes Side en højttaget Mand og inderlig elskede Børn. Her fandt hun Kraft til at fortsætte sit stille, skjulte, men yderst virksomme og frugtbare Liv, til at være og vedblive at være ejegod, ligefrem, venlig og ædelmodig.

For et saadant ægte kristeligt Liv var Døden kun en Overgang til et bedre Liv. Den kom og fandt den vaagne Kristen vel forberedt. Fuldkommen hengiven i Guds helige Vilje og styrket med Kirkens Naademidler døde Enke-

lensgrevinden, som allerede nævnt, den 28. Oktober, blid og stille, som hele hendes Liv havde været.

Jordefærden fandt Sted den 4. November — den h. Carl Borromæi Fest — en Familie Minde- og Fstedlag. Om Begravelsen skriver *Roskilde Tidende*:

»Paa en meget smuk og højtidelig Maade blev den afdøde Enkegrevinde Holstein Ledreborg i Dag fulgt til Jorden i den gamle Kæmpehøj for Enden af Ledreborg Allé.

Højtideligheden tog sin Begyndelse ved 10-Tiden i Kapellet, hvor der var samlet saa mange, der kunde rummes, medens et lignende Antal maatte tage Opstilling udenfor.

I Følget saas mange katholske Præster, bl. a. fra Menighederne i St. Ansgars Sogn, paa Nørrebro, i Stenosgade, Køge, Slagelse og selvfølgelig fra Menigheden i Roskilde, hvorfra der endvidere var mødt en Deputation, repræsenterende St. Laurentii Kirke. Ogsaa Biskoppen havde ladet sig repræsentere ved Pastor Ronge, og desuden saas selvfølgelig en Mængde kendte Mænd fra nær og fjern, bl. a. Chefen for 3. Division, General Ellis Wulff. Endvidere Deputationer fra St. Josefssøstrene, St. Maria Hospital og Vaabenbrødrene fra Ledreborg Afdelingen, der mødte med Fane.

Paa Kisten saas en Mængde Kranse og Dekorationer. Af signerede Kranse lagde man Mærke til følgende: fra Enkedronningen — Kongen — Prins Valdemar — Arbejdere og Personalet paa Avlsgaarden — Den amerikanske Minister — Haandværkerne paa Ledreborg — St. Laurentii Menighed — 2. Livgardebataljons Officerer — Skolebørnene fra Allerslev — Ousted-Allerslev Sogneraad — polske Arbejdere paa Godset — Gl. Roskilde Amts Skytteforening — Lejre Kvindeforening — samtlige Skovarbejdere — Havearbejdere og Elever i Ledreborg Have — Personalet i Fløjen. Desuden 2 smukke Sølvkranse; den ene fra Beboere paa Godset, den anden fra Funktionærer paa Godset.

Da Følget var samlet, præluderede Organist Kerckhoffs paa Orglet. Overordentlig smukt lød Beethovens prægtige Sørgemarsch gennem den hyggelige Kirke, hvor-

efter Sjælemessen tog sin Begyndelse, ledet af Pastor Kerckhoffs, assisteret af Pastor v. Kettenburg, Pastor Meulenberg og Pastor Hoppers.

St. Laurentii Kirke- og Børnekor udførte Sangen, haade den gregorianske Sang og nogle flerstemmige Sange, og gjorde det paa en Maade, der fængslede og greb den store Tilhørerkreds.

Efter Messen bares Kisten ud til Graven. Vaabenbrødrene gik i Spidsen. Her forrettede Pastor Kerckhoffs Jordspaaakastelsen og bad en Bøn for den afdøde, hvorefter det store Følge skiltes. «

Vær, o Gud, en naadig Dommer.
Milde Jesus, Herre Krist,
Giv hende evig Hvile hist!

A. K.

Protestantiske Diskussioner.

For nogle Uger siden omtaltes her i Ugebladet en Diskussion, i hvilken Pastor Thorkil Skat Rørdam havde fremsat den forbløffende Bemærkning, at det var Faddernes Bøn, der gjorde en Daab kristen. Her paavistes, hvad der jo var en let Sag, det taabelige i en saadan Betragtning, og citeredes flere Bemærkninger af den overordentlig uklare og forvirrede Pastors Udtalelser.

Nu har der da heldigvis ogsaa fra protestantisk Side rejst sig Indsigelse mod Pastor Rørdams snurrige Theologi. Kommunalærer Malling Poulsen skriver saaledes d. 12. Novbr. i *Højskolebladet*, at Rørdams Tankegang er »for det første ulogisk. Han hævder, at Daaben ikke er afhængig af Præsten; thi »hvor vilde saa Sikkerheden i Daaben være!«, men derimod af Forældre og Faddere! Man maa nok spørge, om Sikkerheden da er større.

For det andet er den fremhævede Tankegang ukristelig, fordi den gør Daaben til Menneskeværk, gør Daabens Velsignelse afhængig af *andre Menneskers Bøn* og »Ønsker«. — Nej, Daaben er Guds Gerning, og Daabens Velsignelse en Guds Gave, og den, som er døbt overensstemmende med Jesu Indstiftelse, d. v. s. døbt i Faderens, Sønnens og Helligaandens Navn, har Daabens Velsignelse i samme Grad, som *han selv ved Guds Hjælp* formaar at tilegne sig den.

Paa Forhaand vil jeg væрге mig mod den Misforstaaelse, at jeg skulde ringeagte Forbønnen, dette gør jeg paa ingen Maade; jeg har blot villet fremhæve, at for Sikkerheden i Daaben (Daabens Gyldighed) har den ingen Betydning; jeg maa absolut have Sikkerhed for min Daabs Gyldighed og kunne tilegne mig dens Velsignelse, selv om ikke et eneste Menneske har bedt for mig.«

Disse klare og kristelige Ord følges af en Besvarelse fra Pastor Rørdams Side, som ikke giver hans første Ord noget efter i Retning af Uklarhed, ja rent ud sagt Vrøvl. Det er overmaade langtrukket og fyldt med Udenomssnak, saa det ikke er muligt her at citere det i Sammenhæng. Han konstaterer til at begynde med, at Karl den Stores Daab af Sachserne ikke var nogen kristelig Daab — selvfølgelig; det er ogsaa katholsk Lære, at Sakramenterne ikke virker, naar Modtageren er uvillig til at modtage dem. Ellers vilde man jo netop kunne tale om en »magisk« Virkning. Men hvad vedkommer det denne Sag, hvorum Talen er?

Derefter følger en udtværet Redegørelse for Nadverens Virkning, hvad der heller ikke vedkommer nærværende klare Sag. Og endelig besvarer Pastor Rørdam det vanskelige Spørgsmaal, hvorledes man skal faa noget godt ud af en Daab, hvor hverken Forældre eller Faddere har bedt for Barnet, paa følgende overraskende Maade:

»Ogsaa den kristne levende Menighed er en Fadder, der ved sin Forbøn bærer Barnet frem til Gud, og Gud ske Lov ogsaa i mange Tilfælde senere faar »Barnet« ved Haanden og hjælper det til at blive ved Kristus, trods Forældre og Faddere. *«Og har Menigheden selv hjulpet sit »Gudbarn« til den Trostrang, der ønsker og beder om at faa Del i den Daabsnaade, som Forældre og Faddere har saa lidt Forstaaelse af, saa behøver vi sikkert ikke at døbe det igen. Saa anerkender, d. e. velsigner Gud selv Daaben, hvis »Barnet« da ellers samtidig med, at det overtager sin Børneret og Daasnaade, vil overtage sin Børneforpligtelse og ærligt stræber ved Frelserens Hjælp at leve som et Guds Barn.»*

Saa mange er Ordene, forbløffende nok blandt meget andet ogsaa af den nærliggende Grund, at de fleste Daabs-handlinger foregaar i en tom Kirke! Nej, saa er Hr. Malling Poulsen anderledes klar. Vi kan kun ønske Statskirken mange Lægfolk som ham og kun yderst faa Præster som den, vi her har beskæftiget os med. —

En eneste Ytring i Pastor Rørdams Artikel maa vi dog endnu dvæle ved, det er følgende Punktum, omtrent midt i hans Stykke: »Vi skulde dog nødvendig være med til en Betragtning af Daaben, der frister Mennesker til at se paa den paa samme Maade, som Katholikkerne ser paa

Vievand.« Hvad han mener med det, er ikke klart. Men klart er en anden Ting: at Pastor Rørdam ikke har Anelse skabt om den katholske Lære om Vievand. Det morsomme er nemlig, at Pastor Rørdams Vildfarelse just er den, at han ser paa Daaben paa samme Maade, som Katholikkerne ser paa Vievandet. Dettes Kraft beror paa Kirkens Bøn, efter Rørdam Daabens Velsignelse ligeledes; medens Sandheden er den, at Daabens Kraft slet ikke beror paa nogens Bøn, men paa Helligaandens Skaberværk, der af Jesus her nøje er knyttet til Vandet og Ordet. Og det tror Kirken saa stærkt paa, at den ikke vover at omdøbe dem, der er døbt med Vand i den treenige Guds Navn, selv om de er døbt udenfor den katholske Kirke.

En anden Sag har ogsaa en vis Interesse for os. Ved de to Prinsers Konfirmation i Fredensborg Slotskirke udtalte den ny Konfessionarius, *Provst Fenger*, Haabet om, at Prinsernes Forfædre i Himlen nedbad Velsignelse over deres to unge Ætlinge paa denne Dag, at ogsaa de engang maatte faa en Plads i Himmelen. Dette er kun et af de mange Vidnesbyrd om, at den umiddelbare kristne Tankegang gaar i katholsk Retning, og at vore protestantiske Medkristne er, som før hævdedt, under Indflydelse af en »stille Reformation« tilbage mod den gamle Kirke.

— Pastor Sørensen ved Garnisonskirke, i gamle Dage jo *persona grata* ved Hoffet, har ikke kunnet lade Provst Fengers Ord staa uimodsagt hen, men i Kristeligt Dagblad for 12. ds. under Overskriften »Tilbageholdenhed« indrykket følgende Indvending:

»Eller, for at nævne et nærliggende Tilfælde: Hvad mener man om en højtstaaende gejstlig, der ved de to unge Kongesønners Konfirmation den 7de November i Fredensborg Slotskirke — i Følge et Referat i »Berlingske Tidende«, vistnok efter Talerens Manuskript — mente at turde udtale følgende:

»Der er Bud i Dag om dem af eders elskede hjemkaldte, som nu er samlede om Tronen, om de mange af den store Slægt, som har færdedes i dette Slot og søgt deres Andagt herinde i Kirken i Glæde og Sorg, de mange, som er kaldt hjem i Aarenes Løb. — Jeg tror, I er i deres Hjerter i Dag, og at de nævner eders Navne — ikke mindst de to unge Konfirmanders — for Tronen med dyb og inderlig Forbøn, og jeg er ikke i Tvivl om, at hvor de nu staar, der haaber og beder de, at I alle en Gang maa være med og indtage *eders* Pladser, og at ikke en eneste maa savnes.«

Dette turde være at gaa over Grænsen af den tilbørlige

Tilbageholdenhed. Hvad Taleren her tror, maa blive hans egen Sag — den hellige Skrift har intet derom — men at føre det offentligt frem i en udbredt Avis, som om det var en afgjort Sag, det maa der gøres Indsigelse imod.

Slig Tale vækker Harmen hos mange, Spot hos Verden og Bedrøvelse blandt Guds Folk.»

Hvad Provst Fenger vil svare herpaa, eller om han overhovedet vil svare noget, er naturligvis ikke godt at vide. Vi kan kun bemærke, at den hellige Skrift dog har noget derom; thi naar Jesus forsikrer os om, at Englene i Himlen glæder sig over en Synders Omvendelse, er det næppe for meget at antage, at baade Englene og de andre salige i Himlen ogsaa beder for en Synders Omvendelse. Derfor er det ikke Provst Fengers Ord, men Pastor Sørensens, der kan vække Harmen og Spot mange Steder og Bedrøvelse hos Guds store Børneflokk i den katholske Kirke, saaledes som de har gjort saa mangen Gang før. N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Paa Tirsdag og Onsdag afholdes St. Josefssøstrenes store aarlige Basar i Odd Fellow Palæet i Bredgade. Skønt den jo hører til en af Hovedstadens »store« Basarer, til hvilke alt, hvad der er fint og regnes for fint, i store Skarer strømmer sammen, bør den dog ikke glemmes af Søstrenes Trosfæller. Vi selv staar i endnu større Taknemmelighedsgæld til Søstrene, end de mange udenfor Kirken, og derfor bør alle Katholikker, der evner det, støtte Søstrene ved denne Lejlighed; disses mange Nybygninger i de senere Aar gør bl. a. denne Basar til en Nødvendighed for dem.

— Søndag, d. 28. ds. Kl. 8 Aften afholdes der i St. Knuds Skoles Festsal en musikalisk Aftenunderholdning som Velgørenheds-Koncert, hvis Udbytte skal tilfalde fattige Familier i Menigheden som Brændselshjælp. — Koncerten udføres af det baade i Ind- og Udland kendte Kunstnerpar *Fru Gisela* og *Hr. Theodor von Irgens Bergh* (født Dansker), som har sat sig den smukke Opgave ved hver given Lejlighed at stille deres musikalske Talenter til Disposition i velgørende Øjemed. De optraadte bl. a. for nogle Aar siden ved St. Josefssøstrenes Basar, men har indtil Krigens Udbrud for det meste virket i Udlandet, hvor de har givet en Række »skandinaviske« Koncerter, f. Eks. i Paris, London o. a. St. — Medens Hr. Th. v. I. B. dyrker Vio-

linspillet, er hans Hustru Fru Gisela, f. Frænckel, Koncertpianistinde og Skaber af forskellige Orkesterkompositioner, som i Sommer gentagne Gange har været paa Tivolis Harmoniorkesters Program, ligesom ogsaa Gardens Musikkorps har optaget flere af Fruens Værker i sit Repertoire, f. Eks. »Gardens Festmarch« og »Kærlighedsstemning i Bøgeskoven«, tilegnet den amerikanske Minister, Dr. Egan. — Fruen har taget Kapelmestereksamen ved Musikkonservatoriet i Wien og derefter af den østerrigske Kejser faaet Professortitelen. — Med Henblik paa det højst aktuelle Formaal, som denne »Kul-Koncert« sigter til, turde det være en Selvfølge, at den, der kan, ogsaa vil yde sin Skærv til at gøre det varmt og hyggeligt i vore fattiges Stuer. — Billetter (à 50 Øre eller 1 Kr.) faas paa St. Knuds Skole og ved de franske Skoler paa Frederiksberg og Østerbro.

C. Bw.

— Mere end 300 Tilhørere havde givet Møde i Tirsdags paa Højskolen, da Grevinde Ledochowska skulde holde Foredrag om Katholicismen i Polen. Paa den forreste Række Stole saas den højærværdigste Biskop, den gamle kendte Skolemand, Professor Dahl fra Slagelse, og rundt omkring i Salen de fleste bekendte københavnske Katholikker og en hel Del fremmede udenfor vore egne Menigheder. Grevinden begyndte sit varme, beaandede Foredrag med at minde om, at hun ikke var Videnskabsdyrker, men kun en trofast Datter af den katholske Kirke og af sit stakkels, ulykkelige Fædreland. Derpaa gav Grevinden et interessant Overblik over den katholske Kirkes Historie i Polen, hvor Kirke og Stat i lange Perioder arbejdede sammen i en skøn og harmonisk Forening. Gribende var Skildringen af, hvorledes en eneste Magt paa Jorden aldrig havde anerkendt Polens Deling og altid havde regnet med et levende Polen, og det var den katholske Kirke. Og det var den katholske Tro, som havde holdt Liv i det polske Folk, saa dette, trods de utallige og navnløse Lidelser, aldrig havde opgivet sit Haab. Særlig betagende var Skildringen af de forfærdelige Forfølgelser, som Russerne havde ladet blive de polske Katholikker til Del, og af speciel Interesse Omtalen af Grevindens Onkel, den fra »Kulturkampen« berømte Kardinal Ledochowski, der døde som Propangadaens Leder, »den røde Pave«. (Interessant nok er Grevindens Broder General for Jesuiterordenen, »den sorte Pave«.) Grevinden sluttede med en begejstret Hyldest af den katholske Tros Magt og en urokkelig Overbevisning om en herlig Fremtid for sit hjemsogte Fædreland Polen. Det glimrende, veltalende Foredrag, som holdtes paa udmærket Svensk, paahørtes øjensynlig med stor Opmærksomhed af den talrige Forsamling.

Randers. Menigheden her har den Sorg, at deres kære Sognepræst siden den 20de Septbr. har ligget paa Hospitalet. Et tungt Fald, hvorved Armen gik af Led, og et Nervechok er Aarsagen. Skønt Pastoren er i Bedring, vil der endnu hengaa lang Tid, inden han kan varetage sin Gerning. Menigheden beder flittigt for deres nidkære Præst; men den anbefaler ham ogsaa til hans Embedsbrødres og andre Venners Forbøn. Hr. Pastor Brinckmann vikarierer under hans Sygdom.

Rom. Den Hellige Fader har for faa Dage siden modtaget Pater Emmanuel Bailly i Audiens. P. Bailly er General for de Augustinermunke, der kalder sig Assumptionisterne, under hvis Ledelse Foreningen *Notre Dame de Salut* (Frelsens Vor Frue) i sin Tid stiftedes. Hans Hellighed ytrede i Samtalens Løb sin store Anerkendelse af det Arbejde, der gøres af nævnte Forening med Hensyn til at skaffe transportable Altre til de franske Præster ved Fronten, et Foretagende, som før har været omtalt i Ugebladet.

— Paven har paa ny henvendt sig til den østrigske Regering med indtrængende Anmodning om, at Militærmyndighederne maa blive forhindret i at bombardere aabne Byer. Det nylig stedfundne Bombardement paa Venezia, om hvilket Paven har skaffet sig de nøjagtigste Underretninger, og særlig den Skade, der er anrettet paa Schalzikirken, har foranlediget denne Henvendelse.

— *Osservatore Romano* for 4de November offentliggør Navnene paa de Kardinaler, der vil blive udnævnt ved det forestaaende Konsistorium. Det er kun seks. Foruden Mgr. *Cagliero*, Apostolisk Delegeret for Central Amerika, er det tre pavelige Nuntii: Mgr. *Tonti*, som indtil Revolutionen var Nuntius i Portugal, Mgr. *Frühwirth*, O. P., Nuntius i München, og Mgr. *Scapinelli*, Nuntius i Wien. Endelig nævnes som vordende Kardinaler Ærkebisperne *Gusmini* af Bologna og *Mistrangelo* af Firenze. Man vil af denne Liste se, at de nye Kardinaler udelukkende er valgte iblandt de italienske Ærkebisper og Kuriens Dignitarer; ikke en eneste er valgt for at repræsentere en særlig Nationalitet i Kardinalkollegiet. Som pavelig Nuntius hører Mgr. Frühwirth til den romerske Kurie, og ikke blot ifølge denne sin Værdighed udnævnes han, men først og fremmest, fordi han i en Aarrække har været Dominikanerordenens General. Denne Orden, der i særlig Grad nyder Benedikt XV's Bevaagenhed, idet han endogsaa som Pave selv har overtaget Protektoratet over den, faar nu atter sin Repræsentant i Kardinalkollegiet i Mgr. Frühwirths Person. Hverken sidstnævnte eller Mrg. Scapinelli vil komme til Stede ved dette Konsistorium, men vil, ifølge det pavelige Diplomatis Sædvane, modtage Kardinalsinsig-

nierne i deres Residens, hvor de vil forblive og varetage Embedet som Pronuntius indtil næste Konsistorium, der vil finde Sted til Foraaret. — Mgr. Cagliario ventes at ville ankomme til Rom fra Amerika den 2den December. Et Par Ord om ham vil have sin Interesse. Giovanni Cagliario er født i Asti i Januar 1838 og var et af de første unge Mennesker, som Dom Bosco tog sig af og opdrog. Efter at han i 1862 var bleven præsteviet, betjente han først Oratoriets beskedne Kirke og derefter Kirken Maria Auxiliatrice i Torino. I 1875 foreslog Dom Bosco ham at sætte sig i Spidsen for en Gruppe af Missionærer, som han stod i Begreb med at udsende for at bringe Evangeliet til Patagonien. Dom Cagliario drog da afsted og grundede ikke blot nævnte Mission, men ogsaa Salesianerhuse i Buenos-Ayres og andre sydamerikanske Byer. Derefter vendte han i 1877 atter hjem til Dom Bosco. Syv Aar efter gjorde Leo XIII ham til Titularbisp af Magira og sendte ham som Apostolisk Vikar til Patagonien. Fra den Tid af opholdt Mgr. Cagliario sig bestandig i Sydamerika, hvor han bragte Salesianernes Foretagender til en frugtbringende Blomstring. Pius X forfremmede ham til titulær Ærkebisp af Sebaste og udnævnte ham i 1908 til Apostolisk Delegeret for Central-Amerika (Costa-Rica, Honduras og Nicaragua).

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør!

Hvem der har læst det sidste Indlæg om »den katholske Afholdssage«, kan let have faaet det Indtryk, at den katholske Kirke, særlig her i Danmark, aldeles ikke har Brug for en Afholdsforening, fordi den jo har sine Guds-Bud, sin Bodsanstalt og øvrige Naademidler. Dette vilde dog være aldeles misvisende. Derfor maa jeg i Kirkens Interesse have Lov til kort at bemærke følgende:

1. Ligesom Kirken værner om sine Børns Uskyld og Kyskhed ved forskellige Kongregationer og fromme Foreninger, saaledes anbefaler og fremmer den ogsaa meget de Foreninger, der kæmper mod Drikkelasten og Misbruget af spirituøse Drikke. Der bestaar ogsaa i flere katholske Lande store blomstrende Afholdsforeninger.

2. Kirken fordømmer dog ikke *enhver* Nydelse af Vin og andre spirituøse Drikke, fordi den derved vilde sætte sig i Modstrid med den h. Skrift baade i det gamle og det nye Testamente. Good-Templar-Ordenen derimod kæmper for Alkoholens *fuldstændige* Udryddelse og optræder ogsaa mere og mere fjendtlig mod den katholske Kirke, idet den betegner dens Standpunkt i Alkoholspørgsmaalet for *umoralsk*. Ogsaa af den Grund kan en Katholik aldrig arbejde sammen med en Good-Templar-Loge.

3. Kirken anbefaler dog meget den frivillige Totalafholdenhed, ikke blot som Middel i Askesens Tjeneste, men ogsaa særlig som Middel til ved Eksempel og Raad at holde andre tilbage fra Drukkenskabens Synd.

4. Iblandt de 10.000 Katholikker i Danmark er der mange

unge Folk, der er i Fare og skal bevares for denne Synd, mange voksne Mænd, der trænger til en fælles Støtte for lettere at holde sig tilbage fra Tilbagefaldet i Synden, ligesaa godt som mange trænger til en Kongregation eller anden from Forening for lettere at holde sig ren fra visse andre Synder. Hvorfor skulde da en Afholdsforening ikke være paa sin Plads her i Landet? Naar Kirken systematisk arbejder mod Umaadelighedens Synd, hvorfor skulde den saa ikke være repræsenteret ved en Afholdsforening ogsaa her i Danmark?

5. Skal Arbejdet for Afholdssagen gøre Nytte, da maa det hvile paa et religiøst Grundlag og bæres oppe og befrugtes af Religionen. Da er der ogsaa Mening og Alvor i Afholdsløftet.

Årbødigst P. F. K.

Verdenskollekten

til

det ulykkelige polske Folk.

Ifølge biskoppelig Anordning afholdes der i alle katolske Kirker og Kapeller

Søndag den 21. November

en Kollekt til Fordel for de nødlidende Polakker

undtagen

for Københavns, Frederiksbergs og Ordrups Vedkommende, hvor nævnte Kollekt først afholdes

Søndag den 28. November.

Katolsk Børnehjælpsdag.

Kollekten i St. Ansgar, i Rosenkranskirken, i St. Annæ Kirke, i St. Andreas Kirke, i St. Josefs Kirke, i Immaculatakirken og i St. Knuds Kapel vil Søndag den 21de November tilfalde Elisabethforeningen for førældreløse og forsømte Børn. Foreningens Bestyrelse beder Medlemmerne af disse forskellige Menigheder skænke Elisabethforeningens Børn deres særlige Interesse og Velvillie og tænke paa deres Hjælpeløshed og paa den store Prisstigning af selv de nødvendigeste Ting. Hvis nogen hører Messen i andre end de ovennævnte Kirker og dog ønsker at være med til at hjælpe de førældreløse, saa modtager Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, med Glæde Beløbet. Maaske er det nemmest at sende det pr. Postanvisning.

C. T.

Bemærk. Midt paa Side 890 i forrige Nummer skal der i St. for »disse Skikkelser« læses »disse Gaver«.

4 glemte Paraplyer kan af de rette Ejermænd afhentes Frederiksberg Allé 15—17.

Absalonsbøsserne.

Bøsserne indeholdt denne Gang Kr. 107,17, som er indbetalt til Vikariatet, hvilket nu ialt har modtaget Kr. 564,25 ved de unges Indsamling.

For »Absalonskredsen«

St. Gertruds Fest, den 15. Novbr. 1915. St. Fink-Jensen.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfang. holder Fælleskommunion Sønd. d. 21. Kl. 7 Morgen.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 23. November Kl. 8 Aften.

Organist *Hammermüller*: Folkelig Kirkemusik (med Kor).

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 4 og 2 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Kirkelig Kalender.

- | | |
|---|--|
| 21. Nov. Sidste Søndag efter Pintse. | 28. Nov. 1. Søndag i Advent. |
| 22. — M. Cæcilia, Jomfru og Martyr. | 29. — M. Ferialdag (Vigilie). |
| 23. — Ti. Clemens I, Pave og Martyr. | 30. — Ti. Andreas, Apostel. |
| 24. — O. Johannes af Korset, Bekender. | 1. Decbr. O. Ferialdag. |
| 25. — To. Catharina, Jomfru og Martyr. | 2. — To. Bibiana, Jomfru og Martyr. |
| 26. — F. Silvester, Abbed. | 3. — F. Franz Xaver, Bekender. |
| 27. — L. Marias Officium. | 20. — L. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer. |

Unio. Musikaften Fredag den 19. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Frederiksberg. Allé 11. Besøgende velkomne. Lokalet aabnes Kl. 8.

Under Hds. kgl. Højhed Prinsesse Margrethes Protektion afholder vi vor

aarlige Basar

i **Odd-Fellow-Palæets Riddersal** den **23. og 24. November**, begge Dage fra Kl. 3. Vi haaber, at det ærede Publikum atter i Aar med vanlig Interesse og Velvilje vil staa os bi saavel ved Gaver som ved Indkøb paa Basaren.

Gaver modtages med største Taknemmelighed Østerbrogade 7 C, Frederiksberg Allé 17, Griffenfeldtsgade 44 og Strandvej 91.

Opmærksomheden henledes paa, at der begge Dage afholdes musikalsk The-Soirée med udmærket kunstnerisk Assistance. Koncerten begynder Kl. 4 og Kl. 8 pr. Theservering Kl. 3 $\frac{1}{2}$ og om Aftenen efter Koncerten. Billetter à 2 Kr. faas ovennævnte Steder samt ved Indgangen til Basaren. *St. Josefsøstrene.*

Kalenderen for 1916 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1-4. Telefon Palæ 651) samt ved Kirkerne og i Bogsalgel. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Tak for 10 Kr. (mrkt. M. G.) til de vestindiske Skolebørn. *E. Hemicke, Silkeborggade 14, Ø.*

**Jesu Hjerte-Statuette**

Kopi efter Montmartrestatuen. Kalipasta. Højde 32 cm. Kr. 6,00

Til November Maaned anbefales:

Sjælene i Renselsesstedet. Betragtninger og Bønner. 168 S. Hæftet 30 Øre. Indb. 60 Øre. Nyudkommen:

Korsvejsandagt for de arme Sjæle i Skærsilden. 10 Øre.
Vokslys i forskellige Størrelser.

Katholsk Bogsalg

Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Til Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 48.

Søndag den 28. November.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Francisci 3dje Orden. — Fremgang for den katholske Skolesag i Dansk Vestindien. — Ugebladets „Smaa Indledninger“. — Hvorfor forbyder den katholske Kirke Ligbrænding? — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Polen. Rom. Afrika. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

283.

Forventningen om Christus.

Paa denne Tid af Kirkeaaet mindes vi den ene Søndag efter den anden af vor ømme Moder Kirken om vor Pligt til at se ud og forvente Christus. Thi det er ikke nok, at vi tror paa ham, vi maa ogsaa vente paa ham; vi skal ikke blot haabe, vi maa ogsaa vaage; vi skal ikke blot elske ham, men ogsaa længes efter ham; vi skal ikke blot lyde ham, men ogsaa se hen til, spejde efter vor Løn, som er ham selv. Vi skal ikke blot gøre ham til Genstand for vor Tro, vort Haab og vor Kærlighed, men vi maa gøre det til vor Pligt ikke at tro Verden, ikke at haabe paa Verden, ikke at elske Verden. Vi maa beslutte os til ikke at bryde os om Verdens Mening eller tragte efter at opfylde dens Ønsker. Den ægte Visdom bestaar i at løsrive sig fra alle Ting her nede.

Det har til alle Tider været et Særkende for den helige Kirke og for alle dens trofaste Børn denne livskraftige, umiddelbare Opfattelse af den usynlige Herre og Frelser. Slægt følger efter Slægt, og meget nyt fremkommer i Kirkens lange Levnedsløb, som de forbigangne Tider ikke kendte, og mange nye Andagter vokser frem, men alt har

det samme og ene Formaal: at Kirkens og alle dens Børns Blik stadig mere ufravendt og fuldkomment kan blive rettet paa dens usynlige Herre. Kirken har i Tilbedelse betragtet ham Træk for Træk og ydet hvert eneste sin særlige Hyldest. Den har ladet os ære hans fem hellige Vunder, hans kostbare Blod og hans hellige Hjerte. Den har bedet os betragte hans Barndom, hans Liv her paa Jorden, hans Dødskamp, hans Hudstrygelse og hans Korsfæstelse. Den har sendt os paa Pilegrimsfærd til hans Fødested og til hans Grav og til Himmelfartsbjerget.

Men derfor er Forventningen om ham og om hans andet Komme aldrig død ud i Kirken, og derfra skriver sig denne inderlige, umiddelbare Fortrøstning til Emmanuel, Gud med os, som i alle Tider har været Særkendet for den sande Kristen. Det er den almindelige Følelse hos de katholske Folkeslag, det er den til Grund liggende Følelse hos alle, som deler det fælles Haab om Himlen. Jeg mindes, at jeg for nogle Aar siden hørte en Bekendt, Ikke-Katholik, tale om en Andagtsbog, skreven, som Katholikker plejer at skrive; han var baade forhavset og forvirret over denne Bog, fordi Forfatteren, som han udtrykte sig, skrev, »som om han stod i personligt Hengivenhedsforhold til vor Herre«; »det var, som om han havde set ham, kendt ham, levet med ham og ikke blot troet paa og bekendt den store Lære om Forsoningen«. Det er ganske det samme, der gør saa stærkt Indtryk paa Ikke-Katholikker, som besøger vore Kirker. De forhavses over disse umiddelbare Udslag af Andagt, denne Ligegyldighed for andres Nærværelse, det fraværende Udtryk i Ansigterne, denne Mangel paa Undseelse over, at man beder til Gud, altsammen noget, der er ukendt blandt Bekenderne af andre Trossamfund. Tilskueren ser Virkningen, men han er uvidende om Aarsagen. Vi kender den saa godt; det er den opstandne Frelser, der er nærværende i Tabernaklet; og det er ham, alle tilbeder, naar Messeklokkerne jublende toner gennem Kirken, og han selv i Forvandlingens Øjeblik stiger ned paa Alteret.

Mine Brødre, jeg har talt, som om vi var, hvad vi burde være; men er der nogen, der trænger til at passe paa sig selv, saa er det os. Er der nogen, som ikke venter

paa deres Herre og Frelser, som ikke vaager, som ikke længes efter ham, saa er det dem, der, ligesom vi, besidder og higer efter denne Verdens Goder. Men Gud hjælpe os i sin Naade, at vi maa blive bedre Medlemmer i hans store Familie, som altid tilbeder, priser og elsker ham; han give os sin Helligaand, at vi maa lægge os Apostelen Paulus's Ord paa Sinde: »Nu er det Tid til at staa op af Søvne; for vor Frelse er nu nærmere, end da vi blev troende.«

Kardinal Newman.

St. Francisci 3dje Orden.

Foredrag holdt i Den katholske Højskole.

Af Baronesse *E. Rosenørn-Lehn.*

(Fortsat.)

Endelig slog den Time, da Francesco ved trofast at have svaret til Naaden var modnet til den Naade at faa sit egentlige Livskald aabenbaret og fatte den fulde, aandelige Betydning af den Korsfæstedes Ord om Kirkens Istand-sættelse.

Nede i den store, vide Slette ligger Kirken Santa Maria degli Angioli, en mægtig Kuppelkirke, bygget af Arkitekten Vignola. Midt inde i det store Rum staar en bitte, lille Kirke; ens Haand klapper dens ru, graa Stenmur, der inde i Kirken er blankslidt af de Millioner af Hænder, der har kærtagnet den, de Millioner af Læber, der med det inderligste, kærligste Kys har berørt den. Det er La Porziuncola. Paa St. Franciscos Tid laa den midt i de store Skove, der den Gang dækkede Sletten. Her overværede han en Dag Messen og hørte de Ord af Evangeliet, at Christi Efterfølgere ikke skulde eje Gods eller Guld, ikke to Kjortler, ikke Sko. — og han forstod sit Livskald. Han iførte sig en grov, askegraa Kutte, bandt et Reb om Livet og tog sine Sko af. Saadan stod han i Sandhed som den hellige Fattigdoms Brudgom og som Patriark, Stammefader, til Mindrebrødrenes store Slægt. —

Det er ikke vor Opgave her at fordybe os i Franciscos videre Liv eller i hans Stiftelse af sin 1ste og 2den Orden,

Mindrebrødrenes og Klarissernes. Ligesom Christus samlede sine Apostle, saaledes flokkedes der ogsaa hurtigt Efterfølgere om Francesco.

»Mere ved Eksemplet end ved Ord skal vi opflamme Menneskene til Bod og til Overholdelsen af Guds Bud« — det var hans Princip, og som et levende Evangelium vandrede de nye Apostle rundt i Landet. Guds Aand foer som et mægtigt Vejr gennem Hjerterne.

Kærligheden har jo den Kraft, at den som Solen smelter Is og Sne og faar Foraarsspirerne til at grønnes, og St. Francesco, der selv »som et glødende Kul« var gennemtrængt af Guds Kærlighed, kunde ikke andet end sætte Hjerterne i Brand. Nu stod han som den store Folkefører, han er, og som han bliver ved at være ned gennem alle Aarhundreder.

En Dag, da han prædikede i den lille By Canara, i Sletten mellem Foligno og Assisi, blev Befolkningen saa greben af hans Ord, at de alle som een bad om Optagelse i hans Orden. Det kunde naturligvis ikke lade sig gøre, at alle Mændene blev Mindrebrødre og alle Kvinderne Klarisser. Saa maatte han love dem at overveje og udtænke, hvorledes han kunde hjælpe dem, saa de, der ved Familieforpligtelser var bundne til at leve i Verden, kunde vandre Fuldkommenhedens Vej lige saa vel som Klosterfolkene. Der i Canara fødtes Tanken til den 3dje Orden hos Francesco; Kærnen, af hvilken 3dje Ordens verdensomspændende Træ skulde vokse op, laa imidlertid et andet Sted.

I Poggibonsi, i Toscana, boede en Ungdomsven af Francesco, Købmanden Lucchesio og hans Kone, Buonadonna. Lucchesio havde tjent sig en lille Formue ved ærligt Arbejde — og han holdt af sine Penge; men Guds Aand rørte ved hans Hjerte, og han begyndte at gøre ganske smaa, men sikre Skridt hen imod en gennemgribende Omvendelse. Han begyndte at give Almisser, besøge de syge, herberge Pilegrimme o. s. v. — ikke altid til lige stor Tilfredshed for Buonadonna, der var lidt af en striks Husmoder. Efterhaanden forandrede imidlertid ogsaa hun sit Sind og sit Syn paa Sagerne og kom mere til at svare til sit Navn, der betyder »den gode Kone«.

Saa hændte det sig, at St. Francesco kom i Besøg

hos dem; det var en Pilegrim, de begge kappedes om at vise Gæstfrihed.

Har vi selv følt, hvilken Rigdom det var for vort Hjem, naar den fromme og den vise var vor Gæst, hvor lidt selv det bedste, vi kunde give, var imod det, han gav os, ja, saa aner vi, hvad Hjemmet i Bethanien følte, naar Christus var dets Gæst, og hvad Hjemmet i Poggihonsi følte, naar Francesco kom. Hjerterne aabnede sig, de fik nyt Liv under Samtalerne med ham. Saa kom de frem med deres dybeste Tanker og formede dem tilsidst i det Ønske, at Francesco skulde sige dem, hvordan de skulde leve for at gøre deres Liv saa helligt som muligt. Francesco fortalte dem da, at han tænkte paa at stifte en 3dje Orden, og raadede dem til at indtræde i den. De ønskede intet hellere, og han iførte dem straks en beskeden, graa Dragt og bandt dem Bodens Reb om Livet. De Tanker, som han ved den Lejlighed har udviklet for dem, har efter al Sandsynlighed svaret til dem, der den Dag i Dag udtales i Bønnerne og Ceremonialet for Tertiarenes Iklædning. Her hedder det f. Eks.:

»Herren afføre dig det gamle Menneske med dets Geringer og vende dit Hjerte fra Verdens Pomp, som du har forsaget, da du modtog Daaben . . .« og ved Modtagelsen af Dragten: »Herren iføre dig det nye Menneske, som er skabt efter Gud i Retfærdighed og Sandhedens Hellighed.«

Kort efter at Lucchesio og Buonadonna var blevet iklædt, gav Francesco dem en Regel, en folkelig, simpel Regel. Den rummede faa Forpligtelser, ja strengt taget kun dem, som Guds Bud paalægger enhver Kristen. Saadan maatte den Regel være, der var bestemt til, at den hele Verdens troende skulde kunne gøre den til deres.

Hovedpunkterne var disse:

- 1) at overholde Guds og Kirkens Bud,
- 2) undgaa Kiv og Slagsmaal,
- 3) ikke bedrage nogen,
- 4) kun føre Vaaben til Forsvar for Religionen og Fædrelandet,
- 5) være maadeholdende i Spise og Drikke,
- 6) være tarvelige og beskedne i Klædedragten,

- 7) vogte sig for Luksus,
8) fly Dans og letsindige Skuespil.

Denne Regel er i det væsentlige den samme, vi har endnu, bekræftet paany og forøget med en og anden tidsvarende Tilføjelse af Leo XIII, f. Eks. et Forbud imod at læse daarlige Bøger og Aviser og lade dem faa Indpas i ens Hjem.

Om Regelen gælder det samme, som man i Italien saa ofte siger om Ordensdragten: *Mica non è l'abito, che fa il frate*, d. v. s. »Det er sandelig ikke Kутten, der skaber Munken!« Det er heller ikke Regelen, der skaber Tertiaren — det er Aanden. Det er den Aand, som i *Bod, Bøn og Broderkærlighed* vil reformere Verden.

Inden vi gaar over til at tale om Ordenens Virksomhed, vilde jeg gerne gøre en lille Indskudsbemærkning angaaende et Punkt, som ikke er antydet i alle Ordensbøger. Saaledes er det, saa vidt jeg har kunnet se, ikke nævnt i den danske Tertiærbog; men denne er ogsaa trykt i 1887, og den sidste, officielle Stadfæstelse har Sagen først faaet ved en Erklæring fra Rituskongregationen i 1891. Sagen drejer sig om de saakaldte *isolerede Tertiærer*.

Der fandtes allerede paa St. Franciscos Tid saadanne: Mennesker, som gerne vil være Medlemmer af 3dje Orden, men som af den ene eller anden, gyldige Grund ikke kan eller ikke vil være Medlem af Ordenens Broderskaber. Saadanne Mennesker har det til alle Tider staaet frit for at lade sig optage i Ordenen af en dertil bemyndiget Præst som *isoleret Tertiær*, og vedkommende er fuldgyldigt Ordensmedlem.

Der kan være den ene og anden, som f. Eks. ikke kan paatage sig Broderskabets Forpligtelse til at komme til Stede ved Møder o. s. v.; vi ved altsaa nu, at vi paa ingen Maade behøver at lade os afskrække fra at blive Tertiær af den Grund, thi vi har Roms Ord for, at de isolerede Tertiærer er ligesaa gode som de, der er i Broderskaberne.

En anden Indskudsbemærkning maa gælde Dragten. I Begyndelsen bar Tertiærerne, som vi saa med den salige

Lucchesio og den salige Buonadonna, en graa Dragt med Reb om Livet. Nu til Dags ser man endnu, f. Eks. i Assisi, Tertiarerne i denne Dragt give Møde ved Processioner, Begravelser o. l.; jeg har set flere af Domkirkens Kanniker, der uden falsk Skam viste sig paa Gaden ved højlys Dag iførte Bodsdragten.

Mange Tertiarer lader sig begrave i deres Ordensdragt, f. Eks. den for en halv Snes Aar siden afdøde, unge Prinsesse Mathilde af Bayern og Paula Reinhard, som vi lærer at kende i Johs. Jørgensens Bog *Die Geschichte eines verborgenen Lebens*. For den danske katholske Højskole har det ikke liden Betydning, at dens Stifter, Mogens Ballin, var Tertiar; ogsaa han blev begravet i Ordensdragten.

Ellers er Dragten nu indskrænket til et lille Skapular og en Snor, der bæres under den sædvanlige Dragt.

(Sluttes.)

Fremgang for den katholske Skolesag i Dansk Vestindien.

De mange danske Katholikker, som med Interesse har fulgt den Fremgang, der har været at iagttage blandt vore Trosfæller paa de dansk-vestindiske Øer (samnl. Ugebladet Nr. 2, 16 og 24 i Aar), vil glæde sig ved at høre, at Augustinerinderne nu, foruden at lede Skolen i Frederikssted, ogsaa har overtaget den katholske Skole i St. Croix's anden Købstad, Christianssted. Søstrenes Priorinde, Moder Marie Louise, fortæller herom i et Brev til Fru Hemicke paa følgende Maade:

»Vi har nu faaet vort andet Kloster herovre i et Hus i Christianssted, hvilkes Redemptoristpater De Stoop har skænket os. Vi har indviet det nye lille Kloster til St. Anna. Det var en Fest for Katholikkerne, da vi kom der. Huset var fyldt til Trængsel af venlige Mennesker, derimellem adskillige Protestanter, og det lille Kapel var næsten skjult af Blomster; over 70 Buketter blev sendt os den Dag og følgende Dag. Vi har allerede 122 Børn i Skolen her, og de holder meget af Søstrene. De er forfærdelig vilde, men har en meget god Vilje. Jeg maa undervise baade Formiddag og Eftermiddag, fordi vi paa Grund af Krigen ikke har Søstre nok. Heldigvis har den amerikanske Regering

hjulpet os til at faa nogle her over, idet den skaffede os Pas til dem fra Tyskerne.

Vi begynder her vort Arbejde for Børnenes Sjæle i stor Fattigdom, men ogsaa i stor Glæde. Deltagelsen i den hellige Messe tager stadig til. I Gaar (d: 21. Oktober) talte jeg 69 Børn i Messen, og de fleste af dem modtog den hellige Kommunion. Det vil hjælpe os mere end alt andet til at opdrage dem og forvandle deres daarlige Sædvaner.

Gid jeg nu kunde finde nogen blandt de danske Katholikker, som vilde hjælpe os, ligesom de hjalp os med Skolen i Frederikssted. De 180 Kroner var en meget kærkommen Hjælp; tak dem, der saa venligt har sendt dem. Vi har ikke her noget, der kan lære Børnene at elske Moderlandet, undtagen et stort Landkort. Billeder fra Danmark, naturhistoriske, bibelske Billeder o. s. v. vilde være meget værd herovre saa vel som Tøj og Garn, Stilebøger, Naale eller Penge til at købe disse Ting for i Amerika, hvis Forsendelsen skulde være for vanskelig.*) — Børnene beder daglig for deres Velgørere.«

Til dette Priorindens Brev følger Fru Hemicke, at hun allerede har faaet nogle udmærkede bibelske Billeder fra St. Josefsøstrene, og at hun haaber at kunne faa en Pakke gratis med et Skib inden Jul. Lad os saa haabe, at det kan blive en stor Pakke, Fru Hemicke kan sende, og for at ingen skal komme i Forlegenhed med at huske Adressen, skal den atter hidsættes her: *Fru Hemicke, Silkeborg-gade 14, 3. Sal. København Ø.*

Ugebladets „Smaa Indledninger“.

Det er nu i over seks Aar, at hvert Nummer af Ugebladet har været indledet med en lille opbyggelig Betragtning, svarende til Dagens Evangelium eller til den Fest, der fejredes vedkommende Søndag. Der har fra mange Sider været udtalt Glæde over denne stadig tilbagevendende lille Betragtning, og ikke mindst afsides boende Katholikker, som ikke regelmæssig kan besøge en Kirke, har sat Pris paa denne lille Erstatning for Søndagens Prædiken, Ugebladet saaledes regelmæssig bød.

*) Giver den danske Regering da slet intet Tilskud til saadanne Skoler, der paa Grund af Katholikkernes store Antal har større Eksistensberettigelse end de lutherske Skoler? Hvis ikke, bør her snart indtræde en anden Tingenes Tilstand.
N. H.

Der er mange, der har hjulpet med til dette Arbejde, de godt 280 Smaastykker stammer fra meget forskellige Hænder. Det er mest Præster, der har vist Ugebladet den Godhed at levere disse Bidrag, men ogsaa enkelte Lægfolk har deltaget i Arbejdet. Alle disse Medarbejdere skyldes der en oprigtig Tak, hvilken ogsaa gennem disse Linjer herved skal bringes dem.

Naar dette sker, er Grunden den — ikke, at »Indledningerne« skal høre op, men at de, i hvert Fald i det nu paabegyndte Kirkeaar, vil forme sig lidt anderledes. Det er nemlig Tanken at tage hver Søndags Indledning fra et eller andet passende Sted af Kardinal Newmans Skrifter. Opgaven, at finde egnede Stykker, er maaske ikke saa let; men lykkes det at løse den tilfredsstillende, vil sikkert denne Indførelse i en af forrige Aarhundredes største katholske Skribenters Værker bringe Læserne udelt Glæde og Gavn. Det er saa Planen at tage Særtryk af disse Smaastykker og til næste Jul udgive dem samlede under Titelen: *Kardinal Newmans Søndagsbog*. Til denne har den amerikanske Minister i København, Dr. M. F. Egan, velvilligst lovet at ville skrive en Fortale. Det er ikke usandsynligt, at en saadnn Bog vil kunne sælges udenfor katholske Kredse; thi Kardinal Newmans Navn er ogsaa her hjemme i Danmark anset blandt Protestanter, af hvilke mange har megen Sympathi for den store Konvertit.

Saafernt omtalte Arbejde skulde lykkes, var det maaske muligt det følgende Aar at gøre ligesaa med en anden fremragende katholsk Skribent. Det kunde jo tænkes, at en eller anden vilde tilhyde sin Hjælp til at gøre et lignende Uddrag, f. Eks. af Alban Stolz's Skrifter. En Søndagsbog med Smaastykker fra hans Pen vilde sikkert ogsaa finde mange Læsere her hjemme.

Naar der saaledes gaar et Aar eller to paa denne Maade, tør Ugebladet maaske haabe atter at kunne faa samlet en lille Medarbejderkreds til igen at gaa frem med »Indledningerne«, som det hidtil har været Tilfældet. En Selvfølge er det naturligvis, at ethvert Bidrag her hjemme fra af opbyggelig eller vejledende Art stedse vil være velkomment til Ugebladet, forudsat det naturligvis passer til sit Øjemed, ogsaa naar den faste »Indledning« optages af Kardinal Newman, Alban Stolz eller en anden Aandens Stormand.

Niels Hansen.

Hvorfor forbyder den katholske Kirke Ligbrænding?

(Af P. F. Klar, C. Ss. R.)

Medens de anderledestroende for deres Kirkers Vedkommende gerne har Lov til for sig selv eller andre at anordne Ligbrænding, er dette strengt forbudt for enhver Katholik. Hvorfor denne Ulighed? Har Ligbrændingen intet at gøre med Troen, hvorfor forbyder den katholske Kirke da denne Fremgangsmaade? Betyder den derimod en Fare for Troen, hvorledes kan de andre Kirker lukke deres Øjne for denne Fare?

Vel angriber Ligbrændingen i og for sig ikke nogen bestemt Trossandhed; men som vi i det følgende vil se, er den vel egnet til paa forskellig Maade at saare, svække og kvæle den levende Tro i de kristne Hjerter. Desuden har Troens Fjender ogsaa ligefrem udtalt det som deres Hensigt ved Ligbrændingen at skade den katholske Kirke. — Før vi nærmere gaar ind herpaa, maa det dog bemærkes, at her er Tale om Ligbrænding som mere eller mindre almindelig Behandling af de afdødes Legemer, ikke om Brænding af Lig, for saa vidt den er retfærdiggjort ved ekstraordinære Tilfælde.

Ligbrændingen saarer først og fremmest den levende Tro paa *vort Legemes Ærværdighed og Hellighed*. Denne religiøse Overbevisning om, at det menneskelige Legeme er ærværdigt og skal holdes helligt, er af stor Betydning for enhver Kristen; har han denne levende Tro i Hjertet, da viser han Ærbødighed ikke blot mod det levende, men ogsaa mod det afsjælede Legeme, og det med Rette. Det menneskelige Legeme er jo med alle sine forskellige, vidunderligt indrettede Organer det største Kunstværk, der er udgaaet fra Guds Haand. Gud dannede det med en vis Højtidelighed og Omhu; fordi det skulde blive Bolig for en udødelig Sjæl, og det en Sjæl, skabt i Guds Billede, saa kostbar, at Guds Søn vilde hengive sit Blod for dens Frelse. Allerede af den Grund er det menneskelige Legeme ærværdigt. Men dertil kommer, at den troende Kristens Legeme har været Bolig for selve den treenige Gud,

der ved den helliggørende Naade kom til at bo i Sjælen, og saaledes har Legemet været Guds Helligdom. »I er den levende Guds Tempel,« (2. Cor. 6, 16) og: Vide I ikke, at I er Guds Tempel, og at Guds Aand bor i eder? (1. Cor. 3, 16) siger derfor den h. Paulus. — Men endnu mere. Den fromme Kristens Legeme er blevet endnu mere helliget ved de gentagne hellige Salvelser og særlig helliget og indviet ved Jesu helligste Legeme i den h. Kommunion, og det maaske mange Gange. Hvor ærværdigt er det ikke derved blevet! Legemet har endvidere været Sjælens Redskab til at fortjene sig Himlen. Det har arbejdet for Himlen, lidt for Himlen og skal derfor ogsaa efter sin Hvile i Jordan straalende fremgaa af Graven og i Himlen tage Del i Sjælens Herlighed.

Fordi det menneskelige Legeme altsaa af saa mange Grunde er ærværdigt og skal genoprejses til endnu større Hellighed og Herlighed, skal det aldrig ødelægges med saa brutal Voldsomhed som noget, der ingen Værdi mere har, og som man helst helt vil være af med. Vel skal Legemet opløses: »Du er Støv, og du skal atter blive til Støv,« har Gud sagt; men det vil Gud selv gøre. Gud, der har dannet Legemet af Støv, vil ogsaa selv opløse det til Støv igen ved sin egen Haand, ved Naturens langsomme Love; ingen skal foregribe ham. Hans hellige Haand vil selv opløse dette sit Kunstværk, denne sin Helligdom, for engang at genoprejses det til endnu større Herlighed.

Ligbrændingen røver saa at sige Liget fra Guds Haand og tilintetgør det; den bruger Vold mod Guds Helligdom, mod det, der for enhver troende Kristen er ærværdigt og helligt, og derved saarer den dybt vor religiøse Følelse. Det gjaldt til alle Tider, selv hos mange hedenske Folk, for en stor Synd og Ugudelighed ikke at stede Ligene til Hvile i Jordan, og denne Synd og Ugudelighed gør Ligbrændingen sig skyldig i. Jo mere denne uværdige Skik breder sig, desto mere undergraves i Menneskenes Hjerter den troende Bevidsthed om Legemets Hellighed og dets fremtidige Herlighed, og omvendt vil Ligbrændingen vinde desto større Fremgang, jo mere Menneskene betragter deres Legeme som deres Afgud eller Værktøj for deres Lidenskaber.

Vel er det klart, at Opstandelsen ikke bliver umuliggjort ved Ligbrænding. Men Troen paa Legemets Opstandelse vil dog særlig ved dets Begravelse have *noget ydre at støtte sig til*. Hvad man gør med det afsjælede Legeme, skal minde os om dets Fremtid; ved Begravelsen skal Opstandelsestroen baade vise sig og stadig faa Næring og Kraft. Opfylder Ligbrændingen dette Krav? Nej, den hverken støtter eller nærer den levende Tro paa Kødets Opstandelse, tværtimod, det Indtryk, man faar deraf, er *Tilintetgørelse*. Ganske anderledes forholder det sig med Jordfæstelsen, den kirkelige Begravelsesmaade. Med en sand Ærefrygt og trøstende Opstandelsestro lægger Kirken den troendes afsjælede Legeme som et indviet Sædekorn i Jorden i det faste Haab, at der engang vil spire en himmelsk Blomst frem deraf. Kirken siger ved Begravelsen paa en Maade med Jesus i Evangeliet ved Jairus' Datters Dødsleje: Dette Menneske er ikke død, det sover kun. Derfor bort med de Mennesker, der vil brænde det! Bort med Ligbrændingen, der ødelægger vor Forestilling om, at Døden kun er en Søvn! Ingen, allermindst Ligbrændingen, maa forstyrre vore dødes Hvile, til han kommer, der med sin alt oplivende Røst vil opvække dem af Gravens Søvn. — Siden *Jesus*, vor Herre, selv har villet ligge i *Graven* og derved hellige Gravfreden, har hans katholske Kirke altid betraglet det som en hellig og ubrødelig Skik, ogsaa selv at stede de døde til Jorden. Enhver god Kristen vil ikke blot ligne Jesus i hans Liv, Lidelse og Død, men ogsaa i hans Hvile i Graven for ogsaa at kunne ligne ham ved engang forklaret at gaa frem af Graven.

Naar da allerede den *enkelt* Grav hos de troende nærer den salige Tro og det trøstende Haab paa Opstandelsen, hvor langt mere gælder dette om *hele Kirkegaarden*, som jo af Ligbrændingens Tilhængere ønskes erstattet ved Urnesamlinger. De mange Grave minder os stadig om Evigheden, om »den Dag, hvor de, der er i Gravene, vil høre Guds Søns Røst og gaa frem: de, der har gjort godt, til Livets Opstandelse, de, der har gjort ondt, til Dommens Opstandelse.« (Joh. 5,28). De mange Kors og Krucifikser paa Kirkegaarden er en herlig Trosbekendelse baade fra den afdødes og de efterlattedes Side og gør et dybt,

trosstyrkende Indtryk paa enhver, der besøger Kirkegaarden. De er jo dog et stadigt Minde om ham, der ved sin Forløserdød paa Korset har aabnet os Adgangen til Himlen og har sagt: »Jeg er Opstandelsen og Livet. — Hvo som tror paa mig skal leve, om han end var død.« (Joh. 11,25).

Troende Katholikker vil endvidere *bede* for deres afdøde paarørende, som Kirken jo ogsaa ønsker og befaler det. I denne Henseende kan man, i det mindste i katolske Lande, ofte blive dybt greben ved at se, hvorledes hele Familier staar ved en kær afdøds Grav og beder og til sidst bestænker Graven med Vievand, hvis velsignende Kraft skal komme hans lidende Sjæl til gode. Graven — og særlig Bønnen ved Graven — *forener* de adskilte, den er en Bro fra denne til den hinsidige Verden, og derfor er det for troende Katholikker en inderlig Trang og lettende Trøst at kunne gaa til den kære hedengangnes Grav og bede der. Men denne Trøst finder man ikke ved et Besøg i Urnehallen. Eller kan et Barn finde forenende Trøst ved at staa foran sin Moders Askeurne? Nej, Urnen forener ikke, men adskiller endnu mere. En Urnesamling indbyder heller ikke til Bøn for de afdøde. Eller er det let at tænke sig Alles Sjæles Dags dybt alvorlige Højtidelighed fra Kirkegaarden lagt ind i en, om end nok saa rummelig Urnehal? — Baade den kirkelige Begravelsesmaade og selve Kirkegaardene er altsaa en rigelig Kilde, som vor Tro stadig faar nyt Liv af, og de er tillige ogsaa Lejligheder og Steder, hvor Troen paa *Sjælens Udødelighed*, paa *Kødets Opstandelse* og paa *de helliges Samfund* bedst og smukkest kan vise sig i Gerning. Derfor er den kirkelige Jordfæstelse af overmaade stor Betydning for den levende Tro baade i de kristne Hjerter og i det ydre religiøse Liv.

Da kommer nu Ligbrændingen og tager det hele fra os. Den tilføjer altsaa alligevel Troen og Kirken en stor Skade; den lukker en rigelig Kilde til Styrkelse af vort Trosliv; den fratager vor levende Tro en smuk Lejlighed til at vise sig, og den saarer vort troende Hjerter ved den Vold, den udøver mod det helligede Legeme. Paa den Maade *maa* jo Troen i mange Hjerter svækkes, ja kvæles.

Kirken, der skal værne om sine Børns levende Tro, maa derfor allerede af denne Grund forbyde Ligbrændingen. Men dertil kommer nu, at Kirkens Fjender udtrykkeligt har til Hensigt ved Ligbrændingen paa den omtalte Maade at skade Troen, og derved gør de denne moderne Bisættelsesmaade til et *aabent Angreb paa Troen*.

Det var den 8. December 1869, samme Dag og samme Time, som Pave Pius IX i Spidsen for over 700 Biskopper aabnede Vatikanerkonciliet, da sammentraadte i Neapel omtrent lige saa mange »Brødre« fra forskellige Frimurerloger hele Verden over til et Møde for at demonstrere mod Konciliet. Her fattede man den Beslutning »med alle til Raadighed staaende Midler at arbejde paa Katholicismens Udryddelse«. Et af de virksomste Midler skulde være *det*: overalt at indføre den i hin Tid paa ny opdukende Ligbrænding og ved den at bryde med den ældgamle kristne Skik at begrave de døde i indviet Jord. Derved vilde Troen paa det hinsidige Liv i sine sidste Ytringer tilintetgøres. Overalt blev der nu arbejdet med fuld Kraft paa at faa Ligbrændingen udbredt og statsanerkendt. Intet Under da, at Kirken forbød den for alle Katholikkerne ved Dekret af 19. Maj 1886. Men Frimurerne blev nu desto ivrigere. Den kongelige Loge i Milano opfordrede Italiens »Storient« til at virke for, at Ligbrændingen af alle Loger blev betragtet som Frimureriets Lov. Fordi det altsaa særlig er det internationale Frimureri, der ved Ligbrændingen bekæmper Kirken, har denne erklæret, at den Katholik, der slutter sig til en af Frimurerne stiftet Ligbrændingsforening og saaledes gør fælles Sag med Kirkens Fjender, i lige Maade som selve Frimurerne er udelukket af Kirken (ekskommuniceret). (Sluttes.)

Nye Bøger.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. October 1915. (London 6 d.)

Med dette Oktober Hæfte har Birgittinernes Kvartalskrift afsluttet sin 3. Aargang. Paa Udstyrelsen og Artiklerne er de trange Tider ikke til at mærke; men Sideantallet i 1915 er ikke nær saa stort som i 1914: 240

imod 376. Det hænger maaske ogsaa sammen med, at Redaktøren, Pater Williamson, er bleven forflyttet til Cobham i Surrey. Henvendelse om Abonnement skal rettes til sædvanligt Sted, til Mr. T. J. Kealy, 7, Ashen Grove, Wimbledon Park, London, og Betalingen er 2 sh. 8 d. aarligt for fire store Hæfter. Af størst Interesse i nærværende Oktober Nummer er Fortsættelsen af Benediktineren Dom Louismets lange Afhandling om den mystiske Erkendelse af Gud. Et meget smukt Digt fortæller om »den sande Kultur«. Af »Krigsartikler« findes slet ingen. N. H.

Julehelg. (Katholsk Bogsalg. 1915. 32 S. 1 Kr.)

Det er næsten med Forbløffelse, man i Aar betragter det katholske Julehæfte, thi noget saa smukt og smagfuldt har »vi selv« aldrig før præsteret. Det er ikke nogen velvillig Anmelder-Overdrivelse, at dette Hæfte meget vel kan maale sig med Julens andre Hæfter her hjemme, og det smukke Bilag, der følger med Hæftet, en Gengivelse af Altertavlen paa Maria-Alteret i København, staar langt over de fleste af de Billeder, der nu med de mangfoldige Julehæfter vil spredes ud over Tusinder af danske Hjem. Omslaget er i sin hvide Enkelhed kønt; der findes kun Navnet, Aarstallet, Christi Navns Monogram og en Julestjernes Straaler i et Hjørne, alt sammen i Guld. Naar man aabner Hæftet, bliver man meget behagelig overrasket ved at finde en Julehilsen med vor egen gamle Biskops sirlige, ejendommelige Haandskrift; paa nogen smukkere Maade kunde egentlig et katholsk Julehæfte heller ikke indledes. En Mængde nydelige, stemningsfulde Billeder og Vignetter er spredt ud over Hæftet og giver de forskellige Bidrag forøget Interesse. Under et smukt Billede af Bethlehem skriver Lensbaronesse Stampe Charisius en lille Skitse om Julestjernens Land. Den længste Historie hedder Jule-Fromessen og er en rigtig god Julehistorie — om end ikke hyggelig, saa dog med nogle af Julens bedste Tanker i. Meget læseværdig er E. F. Rønnows Skildring af gothiske Kirker saa vel som Johan Johnsens lille historiske Skitse om Julen i Viborg Bispegaard. Kvikt og livligt skriver M. F. Egan om en lille Oplevelse, han havde, hvor Ærkebiskop Ryans Fotografi var ham til stor Nytte, og L. G. om gamle Juleskikke. Endnu findes der adskillige kønne Digte og smaa stemningsfulde Skildringer. — Det er virkelig et Julehæfte, der hydes med »Julehelg«, det er et kristeligt Julehæfte, og det er et overordentlig kønt Hæfte. Og Indholdet er i det hele taget saaledes afpasset, at baade de mere dannede og mindre dannede Hjem, naar de kun er enige i Spørgsmaalet om, hvad der giver den højeste Dannelse, med lige Glæde vil læse Fortællingerne og paa-

skønne de nydelige Billeder. I Aar bør dette Julehæfte ikke mangle i noget katholsk Hjem, og det vil kunne bringe Glæde i mange andre med. Katholikker vil derfor udmærket kunne bruge det som Julegave til protestantiske Slægtninge og Venner; det kan ingen Mislyd bringe, kun Glæde, i hvert Fald i de Hjem, hvor man holder Jul paa kristen Vis.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Tirsdag Aften var for Københavns Katholikker en ret bevæget Aften, for saa vidt som der var ikke mindre end tre Steder, hvor der egentlig var Grund til at søge hen. For det første holdt Grevinde Ledochowska Foredrag om Polen, for det andet bød St. Josefs søstrenes Basar paa en smuk Aftenunderholdning, og for det tredje holdt Hr. Organist Hammermüller Foredrag om den folkelige Kirkesang paa den katholske Højskole, med velvillig Assistance af St. Ansgars Kirkes Sangkor. Trods det uheldige Sammenstød havde der alligevel indfundet sig omkring 170 Tilhørere ved Højskolens Møde. Foredragsholderen begyndte med at fremhæve de almindelige Regler, der gælder for al Kirkesmusik. Som den vigtigste Fordring til denne nævnede han den dobbelte Hensigt, at fremme Guds Ære og forøge Andagten. Derfor maa det rent koncertmæssige være udelukket fra Kirkemusikken. Efter endnu nogle indledende Bemærkninger sang Koret overordentlig smukt en Række kirkelige Sangstykker, først et Kyrie eleison fra det 15.—16. Aarhundrede, saa et Sanctus fra d. 11.—12. Aarh., Prøver paa den ældre Kirkemusik. Af senere, flerstemmig Musik sang Koret dernæst et Kyrie eleison af Palestrina og et Stykke af *Sicut cervus*, som jo fornylig blev sunget paa Det kgl. Theater foran Det gamle Spil om Enhver. Som Prøver paa den mere verdslige Kirkemusik — dog ikke af den grelleste Slags — afsang Koret *Suscipiat Dominus sacrificium* og Paaskens Graduale *Hæc dies*, som skurrede ikke saa lidt i Ørene efter Palestrinas vidunderlig smukke Musik. Til Slut blev Gollers kønne *Laudate Dominum, quia benignus* afsunget. — Man maa være Organist Hammermüller og det fortrinligt sammensungne Kor taknemlig for den indholdsrige og virkelige, særlig paa Grund af de mange indskudte Bemærkninger af Foredragsholderen, meget belærende Aften.

England. Torsdag den 11. November er Biskop Hedley af Newport afgaaet ved Døden i en Alder af 78 Aar. Allerede 1854 indtraadte han i Benediktinerordenen, og i 1873 blev han bispeviet. I 34 Aar har han været Biskop i Newport. Han stod i nært Forhold til den katholske Kirkes største Mænd i England i forrige Aarhundrede og holdt Ligtalen baade ved Kardinal Mannings og Kardinal Vaughans Begravelse.

Polen. Mandag d. 15. November genoprettede den tyske Regering i Warschau det under russisk Styre ophævede *polske* Universitet. Aabningen blev indledet paa højtidelig Vis ved en Pontifikalmesse, som Ærkebiskop Kakowski holdt i den katholske Kathedralkirke. Gudstjenesten overværedes af Professorerne baade fra Universitetet og den ligeledes genaabnede tekniske Højskole samt af Repræsentanter for den tyske og østerrigske Regering. — Domherre Chlapowski prædikede over Dagens moralske og videnskabelige Betydning, især ogsaa med Henblik paa det theologiske Studium. Oprettelsen af det theologiske Fakultet er under Forberedelse. —nb—

Rom. Den aarlige Rekviemesse for Pave Pius X afholdtes ikke i August, men først nu den 5. November. Kardinal Merry del Val læste Messen, medens Paven selv gav Absolutionen ved Baaren. Sytten Kardinaler og Medlemmer af de diplomatiske Korps og det pavelige Hof var til Stede. Den afdøde Paves Søster og Niece saas paa reserverede Pladser. — Forskellige Rygter, der baade havde fundet Vej til danske og udenlandske Blade, fortalte, at Statsekretær, Kardinal Gasparri var bleven afskediget. Disse Rygter mangler dog ethvert Grundlag. Det er Statssekretærens Neveu af samme Navn, der er bleven udnævnt til Pavelig Delegat i Columbia. Desuden er Mgr. Cherubini bleven Delegat paa Haiti og Mgr. Trouhi paa Cuba og Portorico. Endelig er Kardinal Cagiano de Azevedo bleven udnævnt til den romerske Kirkes Kansler.

Afrika. Mgr. Augouard skriver fra Fransk Kongo bl. a. følgende Smaatræk om sine kristne Neger. — For nylig kom nogle Neger til deres Sognepræst med Messestipendier for de faldne Soldater. Præsten spurgte: »Det er vel for de franske, belgiske og engelske?« — »Ja, Fader.« — »Ogsaa for de tyske?« — »Nej, nej, Fader;« men efter et Øjeblik's Betænkning føjede en af de sorte til: »Jo, Fader, ogsaa for Tyskerne, for de er faldne *nandi akoufi*,« (d. v. s. i befalet Tjeneste). — Beviser dette ikke at et Negerhjerter er i Stand til at nære de dybeste, kristne Følelser? — — — Et andet Træk, der taler for den Negerkristnes kloge, fine Sjæleliv, lyder saaledes: For fjorten Dage siden opsøgte en lille sort Fyr paa tolv Aar, Maurice

Siazia, Pater Pédoux, Forstanderen for St. Philippe de Meeamou Missionen. — »Fader, jeg vilde gerne sige dig noget,« begyndte Barnet, »men jeg tør ikke.« — »Hvorfor ikke det?« — »Nej, for jeg har en sorts Hoved, og de sortes Hoveder er ikke saa kloge som de hvides.« — »Hvad mener du?« — »Forstaar du da ikke, Fader?« — »Nej, ikke Spor!« — »Jo, ser du, da Monseigneur var her, talte han til os om sorte Kateketer, og endda om sorte Præster, som kunde hjælpe de hvide Fædre.« — »Ja vel, og saa?« — »Ja, saa har jeg tænkt at træde ind i det lille Seminar i Brazzaville. Men jeg er bange for, at jeg er for tykhovedet.« — »Det skal du ikke være bange for. Men hvad vil dine Forældre sige og især da din gamle Moder?« — »Aa, mine Forældre, de har ikke noget at sige (sic!). Og min gamle Moder har jeg sagt til, at hun endelig maa lære Kathekismen, saa hun kan blive døbt, for jeg vilde skamme mig altfor meget, hvis jeg var i Himlen, medens hun var i Helvede!« — »Det er godt, Maurice, nu skal vi se at ordne din Sag med Monseigneur.« — Hvad den lille Aspirant ikke havde fortalt Pateren, var, at han havde været i Brazzaville for selv at se og tale med de smaa Seminarister, uden at nogen vidste af det. Paa fire Dage havde han tilbagelagt den 140 Kilometer lange Rejse til Fods, og først ved sin Hjemkomst aabnede han sit Hjerte for Pateren. Guds Naade synes at have rørt det unge Hjerte; maatte Gud lade Frugten modnes, der nu lover saa godt i sin første, friske Blomstring.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Den skandinavisk-katholske St. Ansgarsforening i New-York har udsendt Nr. 3 af sit Fjerdingaarsblad *Quarterly Bulletin*. Det begynder med en lille opmuntrende Skrivelse fra den gamle Kardinal Gibbons, som udtaler Haabet om, at mange af vor »ædle og kraftige Race maa vende tilbage til Forfædrenes Tro«. En Svensker, Carl Sandin, fortæller om, hvorledes han foran St. Birgittas underfulde Krucifiks i Rom fornam Kaldet til den katholske Kirke og fulgte det. Endvidere indeholder Bladet en venlig Hilsen og Tak til vort Ugeblad for Tilsendelsen af en Del Numre af *Katholsk Kirkeblad*. Ogsaa af det sidste Nummer er der afgaaet en lille Sending til Foreningens Sekretær, Hr. Alexander Amann. Det er ikke rigtigt, naar det siges, at Pastor Liljenkrants er den første Svensker, der siden Reformationen er bleven viet til Præst; der er mindst een tidligere, som nu virker i sit Fædreland Sverige.

En paalidelig, ung Pige kan faa Plads til den første hos en katholsk Familie. Der sættes Pris paa, om vedkommende holder af en lille Dreng. God Løn gives. Fabrikant Herudek, Landskronagade 50, Str.

Verdenskollekten

til
det ulykkelige polske Folk.
afholdes
i alle de københavnske Kirker
Søndag den 28. November.

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Gamél).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra **St. Andreas Konferens** Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 1. Decbr.

Kl. 2½—3½. (Der findes hovedsagelig udenlandsk Litteratur.)



Søndag den 28. November Kl. 9 om Formiddagen holder K. U. F. (Katholsk Ungdomsforbund) Fælleskommunion i St. Josefskirken. »I den hellige Kommunion ligger Ungdommens Sejr over Livets Fjender og den timelige og evige Lykke er skjult under Brøddets Skikkelser.« Husk derpaa, unge Mand, og mød til din Forenings Fælleskommunion! Efter Højmessens

Kaffe med Boller i Foreningslokalet mod en Godtgørelse af 10 Øre. — Om Aftenen samme Søndag Møde fra Kl. 7½—9½ i St. Josefskirkens Præstegaard. P. v Kettenburg taler om: »Ungdommen og den gode Tone.« En Ungdom, der altid staar paa den Plads, der tilkommer den, og aldrig kræver hverken mere eller mindre, end der tilkommer den, den Ungdom stoler vi ældre paa, den elsker vi, hos den hersker den gode Tone! — Film: *Hannibals Overgang over Alperne*.

Birgittaforeningen afholder Møde Onsdag den 1. December. Pastor Hillebrand taler. *Nikolausfest*. — Søndag den 5. December Fælleskommunion i St. Josefskirken om Morgenens Kl. 6½. — Onsdag den 15. Dec. er den aarlige Generalforsamling.

Den eucharistiske Sektion af begge Mariakongregationer holder Fælleskommunion Fredag d. 3. Dec. Kl. 6 i Jesu Hjerter Kirke.

Bønnens Apostolat.

Emnet for December:

Overværelsen af den h. Messe.

Maanedens Værnehelgen: Den h. Melchiades (10. Decbr.).

Unio. Fredag den 3. Decbr. Lotterispil om 1 And, 1 Hare og 1 Svinchoved i Lokalet, Frederiksberg Allé 11.

En ældre Dame ønsker for Januar Maaned **Ophold** i en dannet Familie i København. Man bedes henvende sig til Enkefru Maurer, Køge.

Kalenderen for 1916 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 651) samt ved Kirkerne og i Bogsalget. Pris 25 Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

28. Nov. 1. Søndag i Advent.	5. Dec. 2. Søndag i Advent.
29. — M. Ferialdag (Vigilie).	6. — M. Nicolaus, Biskop og Bekender.
30. — Ti. Andreas, Apostel.	7. — Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer (Vigilie).
1. Dec. O. Ferialdag.	8. — O. Marias ubesmittede Undfangelse.
2. — To. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. — To. Oktavdag.
3. — F. Franz Xaver, Bekender.	10. — F. Oktavdag.
4. — L. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.	11. — L. Damasus, Pave og Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 41.

Tak for 10 Kr. fra Frk. Castonnier til Vestindien. E. Hemicke.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 30. November Kl. 8 Aften.

Baronesse E. Rosenørn-Lehn: Journalistiken i Kirkens Tjeneste.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 65 og 28 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B, Adgang 10 Øre.

Katolsk Bogsalg.

Stenosgade 3, Kbhvn. B. Tlf. Vester 3930.

Bestillinger paa alle Bøger og Julehæfter modtages. Særlig henledes Opmærksomheden paa det nye katolske Julehæfte:

Julehelg

Pris 1 Kr. Med hvert Hæfte følger som gratis Bilag en Gengivelse af Altertavlen paa Maria-Alteret i St. Ansgars Kirke.

Vægkalenderen for 1916 25 Øre. Vokslys i mange Størrelser.

Jesu Hjerter Andagt (3. Decbr).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

† At vor kære Moder, Svigermoder, Bedstemoder og Oldemoder den 20. Novbr. er afgaaet ved en rolig og stille Død efter Modtagelsen af de hh. Sakramenter bekendtgøres herved. Den kære asfdøde anbefales til de troendes Forbøn. Begravelsen har fundet Sted paa Vestre katolsk Kirkegaard.

Johanne Olsen,
født Larsen.

Charles Olsen,
Portør.

K.U.B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mattheus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 49.

Søndag den 5. December.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Francisci 3dje Orden. — Hvorfor forbyder den katholske Kirke Ligbrænding? — Nye Bøger. — Helgeninden fra Siena. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Tyskland. Østerrig. Polen. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privatannoncer.

Smaa Indledninger.

284.

St. Johannes Døberen.

De urene kan ikke elske Gud, og de, som er blottede for Kærlighed til Gud, kan i Virkeligheden ikke være rene. Renheden bereder Sjælen for Kærligheden, og Kærligheden bekræfter Sjælen i Renheden. Kærlighedens Flamme bliver ikke klar, om ikke det Stof, der nærer den, er rent og uforfalsket, og den mest blændende Renhed er kun isnende Kulde og Forladthed, om den ikke suger sit Liv af brændende Kærlighed.

Saa vist som dette er sandt, saa vist er det ogsaa sandt, at Guds aandelige Værker viser sig som forskellige for vore Øjne, og at nogle af dem i deres Karakter og deres Historie fortrinsvis viser denne Dyd, andre hin. Med andre Ord, det behager Naadens Giver til sin Ære at udstyre sine Helgener med bestemte Gaver, der bestråler og forskønner en særlig Del eller Virkekreds af deres Sjæle, saaledes at deres andre fremragende Egenskaber træder i Skygge. Saa bliver denne særlige Naadegave deres Særmærke, og vi sætter den øverst i vor Tanke om dem og betragter, hvad de ellers besidder, som indbefattet

deri eller afhængigt deraf; og vi taler om dem, som om de ikke havde de øvrige Naadegaver, skønt vi ved, de virkelig har dem. Vi giver dem en eller anden Titel eller Beskrivelse, laant fra den særlige Naadegave, der i saa fremtrædende Grad er deres.

Saaledes kan vi tale, som jeg har i Sinde at gøre i det, jeg nu vil sige, om den Klasse af Helgener, hvis Sindsbillede er Liljen, og som straalere i englelig Renhed.

St. Johannes Døberen er et af de store Eksempler paa det englelige Liv. Hvem, mine Brødre, kan vi tænke os at have en saa majestætisk og streng Hellighed som den hellige Døber? Han havde en Forret, der naaede nær op til Guds Moders mest velsignede Forret, thi om hun end var undfangen uden Synd, saa var han i hvert Fald født uden Synd. Hun var fuldtud ren, fuldtud hellig, og Synden havde ingen Lod i hende; men St. Johannes var i Begyndelsen af sin Tilværelse Parthaver i Adams Forbandelse; han var underlagt Guds Vrede, berøvet den Naade, som Adam havde modtaget, og som er Menneskenaturens Liv og Styrke. Dog, saa saare Christus, hans Herre og Frelser, kom til ham, og Maria hilste hans egen Moder, Elisabeth, da blev Guds Naade fluks skænket ham og Arvesynden udslettet af hans Sjæl. Og derfor er det, at vi fejrer St. Johannes's Fødsel; Kirken fejrer intet vanhelligt, ikke St. Peters Fødsel, ikke St. Pauls, heller ikke St. Augustins eller St. Gregors eller St. Bernhards eller St. Aloysius's eller nogen anden Helgens Fødsel, hvor herlig han ellers monne være; thi de blev alle født i Synd. Den fejrer deres Omvendelse, deres Fortrin, deres Martyrier, deres Død, deres Legemes Overflyttelse fra et Hvilested til et andet, men ikke deres Fødsel, fordi denne i intet Tilfælde var hellig. Kun tre Fødsler mindes den: vor Herres, hans Moders og endelig St. Johannes's.

Hvad var det dog ikke for en særlig Gave, mine Brødre, der udskilte Døberen fra og udmærkede ham fremfor alle Profeter og Prædikanter, der nogentid har levet, hvor hellige de end var, maaske Profeten Jeremias undtagen! Og som hans Begyndelse var, saa var hans Levnedsløb. Han blev ført af Aanden ud i Ørkenen, og der levede han af den mest enkle Kost, i den groveste Klædedragt, i Vilddy-

renes Huler, adskilt fra Menneskene i tredive Aar, idet han førte et Spægelsens og Bønnens Liv, indtil han blev kaldet til at prædike Bod, til at forkynde Christus og til at døbe ham. Da han saa havde gjort sin Gerning og ikke hele sit Liv havde gjort sig skyldig i nogen Synd, blev han lagt til Side som et Stykke Værktøj, der ikke mere er Brug for, og han vansmægtede i Fængsel, indtil hans Liv pludselig blev skaaret over af Skarpretterens Sværd. Helighed er det ene og eneste Begreb om ham, som vi faar Indtryk af fra først til sidst. En vidunderlig Helgen, Eneboer fra Barnsben, saa Prædikant for et faldent Folk og saa Martyr. Visselig, et saadant Liv opfylder den Forventning om ham, der er Følgen af Marias Hilsen til hans Moder før hans Fødsel.

Kardinal Newman.

St. Francisci 3dje Orden.

Foredrag holdt i Den katolske Højskole.

Af Baronesse *E. Rosenørn-Lehn.*

(Sluttet.)

Vi skal nu kaste et Blik paa 3dje Ordens Formaal og Virksomhed.

Dens Aand vil reformere Verden — ja, men »*begynd med dig selv*«, siger St. Francesco til hver enkelt af sine aandelige Børn, »*saa kommer det øvrige af sig selv.*«

Italiens Historie i Middelalderen bærer paa hvert af sine Blade Spor af 3dje Ordens mærkelige, samfundsomvæltende Evne.

I opslidende Strid hærgedes Landet af de to, store Partier: de pavetro Guelfer og den tyske Kejsers Tilhængere, Ghibellinerne.

Den tyske Kejser, Frederik II, søgte paa enhver Maade at kue og ødelægge Kirken og at fratage Paven hans Landomraade og selve Rom. Med store, bombastiske Ord proklamerede han sig selv som en Lysets Engel og en Himlens udkaaren. I offentlige Dokumenter lod han sig kalde »Guds hellige Stedfortræder, Kirkens Hovedhjørnesten, den fromme og hellige Fader, hvis salige

Fødder man ikke maa aflade med at kysse.« I sin sinds-
svage Selvforgudelse og sit Had til den hellige Stol op-
friskede han for at forføre Katholikkerne alle Valdensernes
og Abigensernes Hæresier — alle Midler var ham lige
gode, blot han kunde faa knust den katholske Kirke.

Da opstod 3dje Orden, saavel St. Francescos som St.
Domingos, Bodens Militis, den nye Tids Makkabære.

Frederik II og hans Venner fnyste hjælpeløse af Harme
over, at der snart ikke var een Mand i Italien, som ikke
tilhørte den ene eller anden af disse to Ordener: Vaaben
vilde ingen mere bære undtagen for Kirken, Kejserens
Magt var brudt og saaledes ogsaa alle de smaa og store Lens-
herrers Magt, de, der før havde ligget i evindeligt, hadsk
Fejde med hverandre.

Ikke blot Mændene, ogsaa Kvinderne, ja, et Barn som
St. Rosa di Viterbo, virkede som Tertiärer til Forsvar for
Kirken. 3dje Orden skabte en fri Borgerstand, der afry-
stede Stormændenes Aag. Disse selv, Stormændene, Pa-
tricierslægter, Adel og Fyrster talte snart mange Tertiärer
i deres Rækker.

Hvem der har været i Assisi, har vel nok lagt Mærke
til en Grav, kun faa Skridt fra St. Francescos egen: et
Frescomaleri paa Muren viser os en aldrende Kvinde i
Tertiärdragt; den indimurede Sten nedenfor bærer en Ind-
skrift, der kort og godt lyder saaledes:

HIC IACET IACOBA

SANCTA NOBILISQVE ROMANA.

(Her hviler Jacoba, den hellige og ædle Romerinde.)

Mere behøves heller ikke, enhver, der kender lidt til
St. Francescos Liv, kender ogsaa *Broder Jacoba*, som han
spøgefuldt kaldte den fromme, energiske Kvinde, der med
en Broders, eller skal vi hellere sige en Moders, Hjerte-
varme delte hans Sorger og Glæder og tilsidst stod ved
hans Dødsleje. Her som saa ofte i de store, hellige Mænds
Liv ser vi Kvinden række den hjælpende Haand og ser
den blive modtaget med Taknemmelighed. Jacobas utræt-
telige Virksomhed skyldtes det blandt andet, at St. Fran-
cescos 1ste Orden fik sit første Kloster i Rom.

Efter St. Francescos Død flyttede hun til Assisi for at
bo og bede ved hans Grav.

En stor Skare af Helgener lyser blandt 3dje Ordens Brødre og Søstre. Dens Værnehelgener er den franske Konge Ludvig IX og den ungarske Prinsesse Elisabeth, gift med Landgreven af Thüringen. Sidstnævnte Helgenindes Niece, Dronning Elisabeth af Portugal, vandt ogsaa Helgenglorien som Tertiar, ligesaa Kong Ferdinand af Castilien — for blot at nævne et Par af de kronede Hoveder.

Af Ordensstiftere, der har tilhørt 3dje Orden, nævnes bl. a. St. Filippo Neri, St. Francesco di Paola, St. Vincent de Paul, St. François de Sales, St. Camillo Lellis og vor nordiske St. Birgitte.

I Kunst og Videnskab finder vi som Tertiarer Dante, Petrarca og Tasso, ja, hele den italienske Renaissances Digtning er saa at sige udsprungen af St. Francescos Hjerte; man læse blot hans egne, yndefulde Digte, hans, der kaldtes Guds Kærligheds Troubadour, og hans aandelige Sønner Celanos og Jacopone da Todis Sekventser *Dies iræ* og *Stabat Mater*.

Malerne Cimabue, Giotto, Michel Angelo, Rafael, Leonardo da Vinci m. fl. var Tertiarer, ligesaa Musikeren Palestrina, Opdageren Columbus, Thomas More, Lopez de Vega — man kunde blive ved, men disse Navne maa staa som Eksempler.

Det var de svundne Tidens Mennesker. Men nu i vor Tid, vi selv? Man tænker uvilkaarligt paa en Sag i Forhold til sig selv; vi maa da svare, at i afvigte Aarhundrede stod ingen ringere end den store, hellige Pave Pius IX som en typisk Tertiar; en Dag, da han var i den yderste Forfølgelsens Nød, udbød han: »Stakkels Pius IX ejer intet mere! men jeg beklager mig ikke — jeg glemmer ikke, at jeg er Franciskaner-Tertiar.«

Saa kom Leo XIII, Pius X og Benedikt XV, alle tre Tertiarer. Vor nuværende Pave er endda baade Franciskaner- og Dominikaner-Tertiar; det sidste blev han ved særlig Dispens, da han var Ærkebisp af Bologna, hvor St. Domingo ligger begravet.

Vi har for Middelalderens Vedkommende set, at det er Aanden, der er det væsentligste ved 3dje Orden — som for Resten ved enhver Orden.

Nu er Samfundsforholdene i mange Henseender forandrede; en Makkabæerorden, en Militz, der med Vaaben i Haand strider for Kirken, kan under de nuværende Statsformer ikke tænkes; men Ordenens Aand er den samme, kun maa den kæmpe med andre Vaaben.

»Dette Slags uddrives kun ved Bøn og Faste,« siger Christus om en af de onde Aander: der har vi Vaabnene. 3dje Orden har altid været en Bodsorden; og vi maa vel spørge os selv, om Verden mon nogen Sinde har trængt saa meget til Bod som netop nu. Leo XIII oplevede ikke disse Tider, men han saa med sit klare Blik paa sin egen Tid, saa, hvilke spirende Onder den var svanger med, og han pegede paa 3dje Orden som den frelsende Magt:

»Lad alle Skriftefædre sørge for at samle særlig Mændene og særlig de unge Mænd i 3dje Orden; thi jeg er inderlig overbevist om, at det er ved den og ved at sprede de franciskanske Ideer, at vi skal frelse Verden. . . . Frimurerne er det ondes Hær — se det godes Hær i Tertiærerne.«

Frimurerne greb hans Ord og erklærede højlydt: »Lad gaa! vi tager Handsken op paa de Vilkaar.«

De hemmelige Selskaber, eller rettere sagt Sekter, gennemtrænger alle Lande som en Svampskade, og selv om de her hjemme ikke optræder slet saa usminket som i flere andre Lande, saa er Grundprincipperne dog nogenlunde ens, og de strider imod vort gamle Løsen:

»Vil Dansken i Verden fægte,
men dølger Aasyn og Navn,
jeg ved, hans Aand er ej ægte,
jeg tager ham ej i Favns.« *(Ingemann.)*

Som Modstykke til Frimureriet og alt dermed beslægtet staar 3dje Orden; den staar tillige som Modstykke til mange andre Samfundsonder: Luksus, Letfærdighed i Kvinders Klædedragt, Forlystelsessyge, umoralsk, ublufærdig Dans, letsindig Skuespilkunst. Hører alt dette mon ikke fuldt saa meget som paa Francescos Tid til Dagens Orden? Gaar ikke mange Katholikker med til sligt uden egentlig at tænke over, at det er forkert? Deres Omgangs-

kreds gør det, og man maa være som de andre, se, høre, læse, tale ganske som de andre — og saa glemmer vi, at vi er Jordens Salt, og vi bliver en ækel, udvandet Masse; vi ved ogsaa, hvad der skal gøres med den, for Christus har selv sagt det.

Fra Rom lyder Opfordringen til os: Slut eder sammen! alle de mange, smaa og store Foreninger med de tusind forskellige Navne og Formaal, de er gode, de er udmærkede og uundværlige; men Paverne siger:

3dje Orden som det første og største Samlingsmærke!

Hvad vinder man da ved at være Tertiær?

Man vinder Samfund i Bøn, Bod og Fortjeneste med alle levende og døde Medlemmer af St. Francescos tre Ordener, der er tre Grene paa een Stamme; man vinder Lod og Del som Brødre og Søstre i St. Francescos, St. Antonios, Bonaventuras, Chiaras, Elisabeths og alle de andre store Helgeners Fortjenester. Endvidere vinder man Del i en uhyre Mængde Aflad; det trænger vi vistnok haardt til, og ikke mindre trænger de troende Sjæle i Skærsilden dertil. Leo XIII sagde: »Hvis 3dje Orden vilde, saa kunde den tømme Skærsilden.«

Hvis man vilde, det er netop Sagen: man skal ville leve sit Liv, sit daglige Liv i alle dets Enkeltheder saadan, at man kan gøre sig Haab om at vinde de fuldkomne Af-lad, saadan, at der dog i det mindste er nogen rimelig Sandsynlighed for, at vi kan fortjene at faa vore timelige Straffe eftergivne. Garanti for, at vi fortjener det, har vi ikke.

Vi er alle enige om, at vor Tid er en ond Tid, Ulvs Tid, Blods Tid — maatte vi Katholikker vide at gøre den til en Bods Tid!

Men Bod kan kun blive sand, naar den er født af Kærlighed. Som Tertiær faar vi Del i St. Francescos Aand, Kærlighedens Aand.

Gud er Kærlighed; St. Francesco er Kærlighed, thi han er Guds tro Billede.

Som en blussende Bavn paa et Bjerg, saadan flammede St. Francescos Hjerte højt mod Himlen i Kærlighed til Gud, og det varmede vidt ud til Menneskene. I jublende Kær-

lighed sang han sin glade Lovsang ud over Dalene, ind under Skovenes Løvtag. Hans Kærlighed til Dyr, Planter Ild, Vand, noksagt til al Guds Skabning, var som en sprudlende Kilde, der rinder i Solskin. De rene Glæder i Naturens Verden og først og fremmest de dybe Glæder i den overnaturlige Verden opfyldte hans Sjæl.

Den Kærlighed og de Glæder skal hans aandelige Børn tilegne sig, saa vil de erfare, at Verdens Glæder intet er værd imod den Lykke at være Tertiar.

Hvorfor forbyder den katholske Kirke Ligbrænding?

(Af P. F. Klar, C. Ss. R.)

(Sluttet.)

Naar man studerer Ligbrændingens Historie, ser man, at den altid har været *Kristendommens Fjende*. De Kristne har til alle Tider haft en dyb Afsky for denne hedenske Skik, og hvor den kristne Tro blandt Hedningerne stødte paa den, maatte den vige for Jordfæstelsen. Det er den vaagnende *Vantro*, Kristendommens edsvorne Fjende, der nu igen kæmper for at vende tilbage til den Bisættelsesmaade, der ikke engang var særlig almindelig blandt Hedningerne. Det var den *vanthro* Revolution i Frankrig, der i Aarene 1797 og 1799 gjorde de første systematiske Forsøg paa at indføre Ligbrændingen. Disse mislykkede Forsøg blev fortsat igen i Revolutionsaarene 1848 og 1850. Erfaringen viser jo ogsaa nu til Dags, at Flertallet af Ligbrændingens Tilhængere ikke er praktiserende Kristne, at det er Folk, der ingen levende Tro har mere, ufrugtbare, visnede Træer, der skal omhugges og *kastes i Ilden* (jfr. Matth. 3,10). Det er en Kendsgerning, at Ligovnsens Flamme blev tændt og vedligeholdes af *Vantro* og *Had* mod Kirken.

Men det vil Ligbrændingens Venner i Reglen ikke indrømme for Offentligheden. De fremfører tværtimod en Mængde Grunde, der skal gøre Ligbrændingen *nødvendig* eller dog *tilraadelig*. Men ved nærmere Undersøgelse viser det sig, at ikke en eneste af disse Grunde staar sin

Prøve. Vi skal her kun gaa ind paa de mere almindelige. —

Der er mange, der siger, at Jordfæstelsen maa forkastes, fordi Kirkegaardene er *skadelige for Sundheden*; derfor foretrækker de Ligbrænding og ønsker dens Udbredelse. — Dertil kan der svares: At lovmæssigt anlagde Kirkegaarde skulde være farlige for Sundheden, svarer aldeles ikke til Sandheden. Videnskaben har forlængst godtgjort, at hverken Luften eller Vandet fordærves ved dem. Efter det tyske Statsleksikon fra 1908 har Fagmænd og den offentlige Sundhedskommission bl. a. fastslaaet: 1. De fra Graven til Luften opstigende Gasarter (Kulsyre, Ammoniak, Svovlbrinte, Fedtsyre) er af saa ubetydelig Kvantitet, at de kemisk ikke engang er paaviselige, og de er aldeles ikke i Stand til at fordærve Luften. 2. De i Kirkegaardens Luft forhaandenværende Mikroorganismer (mindste levende Væsener) er ikke af en anden Slags og findes heller ikke i en større Mængde end andre Steder. 3. Jordbunden absorberer de skadelige Stoffer, saa de ikke kan naa til Grundvandet og fordærve det. Kun naar Kirkegaardene ligger for lavt, kan Vandet naa op til Ligene og forurennes. 4. At begrave inficerede Lig er ikke *mere* farligt for Hygiejnen end at brænde dem.

Paa Grund af disse Kendsgjerninger er man ogsaa i denne Krig bleven ved med at begrave de faldne Soldaters Lig, uden at der har vist sig skadelige Følger; og dog kan *der* Begravelsen ikke foregaa paa saa ordnet Maade som paa en Kirkegaard. At Vandet paa en rigtig anlagt Kirkegaard ikke forurennes, viser følgende Eksempel: For nogle Aar siden undersøgte man Vandet paa en over 100 Aar benyttet Kirkegaard i Augsburg, og der blev ingen Forurening fundet; ja, Brøndvandet var saa kemisk rent, som Hygiejnen forlanger det, og desuden havde Opsynsmandens Familie benyttet det uafbrudt i mange Aartier, uden at det nogensinde havde haft en skadelig Indflydelse paa deres Helbred. Dr. Baginsky, en af Ligbrændingens ivrigste Forsvarere, sagde da ogsaa i et Foredrag i Berlin: »Paa det Spørgsmaal, om det paa en eller anden Maade er bevist, at Nærværelsen af en Kirkegaard har virket direkte *skadeligt* ved Udvikling eller Udbredelse af epidemiske Sygdomme, maa jeg aabent svare, at *dette Bevis endnu ikke er leveret*, og

skønt jeg, saa vidt muligt, har gennembladet Litteraturen angaaende denne Genstand, har jeg dog ikke været i Stand til at opdage et eneste sikkert Tilfælde.« Derimod er Luften og Vandet i Nærheden af mange Fabrikker og Vaskerier, hvor der arbejdes med giftige Stoffer, langt mere urene og sundhedsfarlige. Hvorfor søger man ikke at lægge saadanne Industrier langt fra menneskelige Boliger?

Andre foretrækker at lade sig selv eller andre brænde, fordi de er bange for, at de skal blive *begravet som skindøde*. Men hvad nu, naar disse skindøde vaagner inde i Ovnene? Da er en Frelse fra den skrækkelige Død i den glødende Hede umulig, medens ved Jordfæstelsen saadan en Redning har vist sig at være mulig. Dr. med. Uffelmann siger: »Hvis man ikke vil brænde en skindød, maa en nøje Undersøgelse af Liget gaa forud. Men gaar denne Undersøgelse ogsaa forud for Jordfæstelsen, da er Muligheden for at begraves levende ligeledes udelukket.«

Andre igen finder Ligbrændingen mere *æstetisk*. Herpaa kan der svares, at det i det mindste er meget tvivlsomt, om Ligets voldsomme Ødelæggelse, saafremt vi kunde se den, vilde gøre et mere æstetisk Indtryk paa os end dets naturlige Opløsning, der jo ogsaa foregaar skjult for vore Øjne, i Gravens hemmelighedsfulde Stilhed. Forresten har Ligets og Gravens »Æstetik« allerede gjort mange Sjæle i højeste Grad »æstetisk« *smukke, rene og hellige*. Synet af eller den alvorlige Tanke om et Lig i Forraadnelsens Tilstand har allerede ført mange Sjæle bort fra Syndens og Lunkenhedens Vej til et fromt og ivrigt Liv, har givet os Helgener som *Franciskus Borgias, Bruno og Margarita af Cortona*. Gravens Æstetik er en dyb, rystende Prædiken om den jordiske Skønheds Forfængelighed. Hvad gør det ogsaa, om Legemet i nogen Tid er hæsligt at se paa: naar blot Sjælen er ren og smuk, da vil Legemet ogsaa engang blive straalende: »Legemet saas i Forraadnelse, men skal opstaa i Herlighed« (1. Cor. 15,42): og hvad nytter Ildovnens »rene, smukke Flamme«, naar Sjælen er uren og hæslig og brænder i Helvedes »uudslukkelige Ild«? Nej, lad os blot beholde »Gravens Æstetik«, den er overmaade gavnlig for de overlevendes Sjæle. Blot alle Menneskene mere og oftere vilde holde sig den for Øje!

Ligbrændingens Tilhængere er dog ikke forlegne for at finde paa andre, i Virkeligheden lige saa intetsigende Grunde, der skal hegejstre Folk for denne Bisættelsesmaade. Men vi kan her godt nøjes med det, der er sagt. Der findes ikke noget som helst, der gør Ligbrændingens Indførelse nødvendig eller blot ønskelig. Tværtimod, *Folket* i det hele taget staar *fjendtligt* overfor den. Derfor har ogsaa Soldaterne og Befolkningen i flere krigsførende Lande protesteret imod, at de faldnes Lig skulde brændes. Det er Mødrene, der ikke vil overgive deres Sønner til denne voldsomme Tilintetgørelse; det er Børnene, der gyser tilbage for den Tanke, at deres Faders og Brødrers Lig skulde brændes. Det vilde ogsaa stride mod den *Pietet*, man skylder dem, der har ofret deres Liv for Fædrelandet, dette føler ogsaa Soldaterne selv.

Ligbrændingen har ikke blot det almindelige Folks Stemning mod sig, den staar ogsaa i Modstrid med den offentlige Sikkerhed. Brændes Ligene, da fratages den *kriminelle Undersøgelse* det vigtigste og nødvendigste Bevismiddel, naar der nogen Tid efter Bisættelsen opstaar Mistanke om, at der foreligger et Giftmord e. l. At denne Omstændighed er af Betydning, fremgaar ogsaa deraf, at det f. Eks. i den preussiske Stat fra 1892—1905 i 15 Tilfælde kun ved Ligets Opgravning blev muligt at overbevise Morderne. Ligbrændingens Udbredelse vil saaledes ogsaa indgyde Forbryderne Mod.

Naar vi nu ser tilbage paa det hele, maa vi sige: Ligbrænding er ikke blot overflødig og i enkelte Tilfælde samfundsfarlig, men den saarer ogsaa dybt vor naturlige og religiøse Følelse; den undergraver den levende Tro paa forskellige af *Kristendommens Grundsandheder*, og den er af Vantro og Religionshad bleven gjort til et Vaaben i deres Kamp mod Kirken. Derfor maa vi takke Kirken for, at den har forbudt den. Og det, at Kirken forbyder Ligbrændingen, er aldeles afgørende for, hvilken Stilling en Katholik skal indtage overfor den. Om en Katholik, der kendte Kirkens Forbud, alligevel bestemte, at hans Lig skulde brændes og aabent holdt fast ved denne Beslutning indtil det sidste, kunde han ikke engang modtage de døendes Sakramenter, ingen Præst kunde foretage nogen kir-

kelig Funktion ved hans Begravelse, og Kirkens almindelige Forbønner vilde ikke komme ham til gode.

Efter alt dette er det vel næppe muligt, at en god og troende Katholik, der elsker og værdsætter sin Sjæl, sin Tro, sin Kirke endnu kan bevare sin Sympati for Ligbrændingen. Eller kan man sympatisere med noget, der undergraver Troen og derfor af Kirken med Rette er forbudt?

Nye Bøger.

H. Martensen-Larsen: Stjernehimlens store Problemer. (Frimodt. København. 1915. 310 Sider. 5,25 Kr. Indb. 6,75 Kr.)

»Dette Skrift er et Komplement til mit Arbejde om *Stjerneuniverset og vor Tro*« skriver Domprovsten fra Roskilde selv i Begyndelsen af Fortalen til denne sin nye Bog, som det er mig en ganske særlig Glæde i Dag at henlede Læsernes Opmærksomhed paa. Denne, saa vel som den anden, ogsaa nylig udkomne Bog er en sjælden vellykket Paavisning af Muligheden for »en kristen Verdensbetragtning, hvor Tro og Viden giver hinanden hver sit«. Forfatteren tager saa afgørende, som det vel er muligt, Afstand fra dem, der nok i Sjælens indre Verden vil leve et personligt Trosliv med Gud og Kristus, men udleverer Naturen til Videnskaben, der saa kan gøre med den, hvad den vil, ja endog erklære Verden for uskabt; han stempler det som en taabelig, ja umulig Dualisme: i Troen at leve paa, at Verden er skabt og forgængelig, og i Videnskaben at holde den for uskabt og evig.

Det er mange slaaende og interessante Spørgsmaal, Martensen-Larsen fremdrager i denne sin righoldige Bog. Dog forekommer det mig, at de alle næsten fordunkles af den ene Hovedsag, han med saa stor Styrke fremhæver, at Jorden, vor lille Jord, virkelig er, som ogsaa den bibelske Tankegang altid gaar ud fra, Universets Midtpunkt og — med en til Vished grænsende Sandsynlighed — den eneste beboede Klode i hele Tilværelsen. Dette vil støde mange Mennesker, baade vantro og troende. De første har ofte ved en tendentiøs Hævdelse af Verdens uendelige Udstrækning søgt at holde sig Tanken om en personlig Gud fra Livet. »Der er noget fordelende ved denne Tanke om Uendeligheden. Den virker overfor Evighedens Alvor som Grødomslag paa en Byld. I en uendelig Verden bliver alt nemlig lige guddommelgt og alt lige lidt guddommeligt.«

Fra enkelte troendes Side kan man finde Tanken om en uendelig Verden fremsat som et Bevis paa Guds Storhed og Magt. En saadan Tanke er dog ganske misvisende. En Forfatter, Bode, taler saaledes: »Sig derfor ikke: Stjernerne er skabt for mig, og det majestætisk funklende Firmament er der for min Skyld. Du kortsynede! Du var paa ingen Maade Hovedformaalet for Skaberens Miskundhed, da han dannede Sirius og foreskrev Banerne for dens Planeter.« Herimod udbryder Martensen-Larsen: »Jo, min Læser, hvad Bode forbyder dig, skal du netop gøre. Undrende og tilbedende skal du betænke, at den Gud, der i Frelsheshistorien har givet Mennesket det højeste, sin egen Søn, han har ogsaa i Naturen givet Mennesket det vidunderlige: et helt Universum til Bolig, med Sol og Maane og alle Stjerner. Om der er andre Formaal med alt dette, ved kun Gud. Men eet Formaal er der med alt dette, og det er, at det skal være din Bolig. Det er for manges Vedkommende en helt Omvæltning, der foregaar. Nu har Menneskene saa længe gaaet og troet, at de var Stoddere i Universet, hensatte paa en ubetydelig Pjalt Jord. Og saa skal de til at lære, at de er Tilværelsens Kongebørn, der bærer den Højstes Billede, og er satte til at herske over alle Ting. Den Omvæltning er for mange svær.« — Et andet Sted hedder det: »Hvis Mennesket er hele Universets ypperste og eneste selvbevidste Beboer, da stiger Menneskets Betydning i det umaalelige, og Evighedens Alvor banker paa Menneskets Dør. Hvis Universet er fuldt af beboede Verdener — nu vel, saa er Liv, organisk Liv og bevidst Liv, maaske blot et Appendiks til Stoffet: hvor en stollig Klode findes, eksisterer ogsaa dette Appendiks — men hvis hele Universet fra Mælkevejens yderste Rand til den ene Side, gennem de Tusinder af Lysaars Afstand over til den anden Side, kun har een kongelig Beboer, Mennesket, da vendes der op og ned paa alle Maalestocke. Da er det ikke Aanden, der er et Appendiks til den ydre Uendelighed, da kan umuligt Stoffet betragtes som Nummer eet og Aanden som et selvstændigt Tillæg, men da løfter Menneskeanden sig op over Universet, da ligger hele den ydre svimlende Uendelighed omkring os for at minde os om, at vigtigere end et Mælkevejsuniversum er dog en Menneskesjæl.«

Nærværende Bog er paa de fleste Steder let læselig og kræver ikke store Forudsætninger. Hvor Emnet paa enkelte Steder er noget vanskelig tilegneligt, er til Gengæld Forfatteren saa taalmodig til at forklare, at selv saa indviklet en Sag som Entropiloven dog bliver nogenlunde forstaaelig, selv for en blot jævnt begavet Læser. Forfatteren har ogsaa en meget oplivende Maade til at finde rammende

Udtryk og sætte alt paa sin rette Plads, saaledes som ogsaa de allerede anførte Citater tydeligt har vist. Der er mange Eksempler herpaa at finde i den fortrinlige Bog. Saaledes er det meget træffende, naar han hensætter Forfattere som Wells, Jules Verne, Flammarion og Troels Lund (»Livsbelysning«) i een og samme Klasse. Og saa har Forfatteren en forunderlig skøn Maade at skrive om den store Natur paa, saaledes nemlig, at man hele Tiden bæg Beundringen for Skabningens Vælde og Skønhed fornemmer Ærefrygten for og Tilbedelsen af Skaberens Storhed og Herlighed. Jeg kan ikke tro andet, end at Martensen-Larsen ved sin nærværende Forfattervirksomhed vil udøve en stor og befriende Gerning overfor mange, der har følt sig trykkede af vantro Astronomers ubeviselige og forhastede Paastande, saaledes som P. Breitung har været til stor Støtte og Hjælp for mange, der ikke følte sig i Stand til at imødegaa vantro Naturforskeres Fornægtelse af den kristne Tro og overhovedet af al Aand i Tilværelsen.

Der var mange Ting i denne Bog, som fortjente at fremhæves, men ovenstaaende er maaske tilstrækkeligt til at vække den Interesse for den, som den fuldt vel er værd. Til Slutning skal blot anføres endnu et lille Citat af Bogens sidste, saare skønne Kapitel »Kristus og Universet«, hvori han taler om den dybe og hellige Sammenhæng, som forbinder Frelseren med Alnaturen. Det hedder her: »Den Natursammenhæng, hvori vi staar, trænger til at gennembrydes. Hvor skøn Naturen end er — det gælder om Naturen som om Mennesket, at der er forstyrrende Magter til Stede, og som Mennesket trænger til en Nyskabelse, saaledes ogsaa Naturen. Om denne Nyskabelse staar Herren som det store Forvarsel. Han, der truede Stormen og Havet, saa Vinden lagde sig, og det blev blikstille, han, der helbredte de syge med et Ord og sine Hænders Paalæggelse, han, der oprejste Lazarus af Graven og selv tilsidst brød Dødens Lænker, han er den store Forjættelse om, at ogsaa denne Naturordning kun har sin Tid og skal alløses af en ny. Thi han er Tilværelsens Under.«

Efterat ovenstaaende Linjer var skrevet, er der i *Berlingske Tidende* fremkommet en Indsigelse mod visse Punkter i Martensen-Larsens Bog fra to Astronomers, Luplau Janssens og Buch-Andersens Side. Deres Hensigt er ingenlunde at argumentere for Tilværelsen af flere beboede Verdener, men kun at hævde, at nogle af Domprovstens Beviser herimod og andre Paastande ikke er saa strengt videnskabeligt fundamenterede, som denne selv mener. De indrømmer velvilligt, at »læste med Kritik indeholder hans Bøger meget godt.«

N. H.

Julestjernen. Redigeret af H. I. F. C. Matlhiesen. (Hagerup 1915. 40 Sider. Med Bilag 1 Kr. 35 Øre.)

Der er ingen Tvivl om, at dette Julehæfte er et af de mange Hæfter her hjemme, der bedst svarer til sit Navn. Der er mange kønne Gengivelser af bekendte og smukke Malerier, f. Eks. af Chr. Dalsgaards »Ansgar døber«. Det er adskillige af Indre Missions bekendte Mænd, der har leveret Digte og Fortællinger, f. Eks. N. P. Madsen, Redaktøren af Hæftet, Olfert Ricard m. fl. Naar den sidste mener, at Pave Pius X, hvem han ellers omtaler meget venligt, ikke var »særlig klog«, saa er det, ogsaa rent menneskelig set, næppe nogen »særlig klog« Karakteristik af maaske den største Pave i de sidste Aarhundreder. Frk. I. M. Sick har skrevet et Eventyr for Børn.

Helgeninden fra Siena.

Af P. M. Back, S. J.

Saa har vi da endelig faaet Johannes Jørgensens længe ventede Sidestykke til hans Bog om den hellige Frans. Midt under Krigens Larm, hvor det sikkert ofte har været Forfatteren vanskeligt at holde Tankerne samlede og Følelsen fængslet i det 14. Aarhundrede, er hans nye Værk bleven afsluttet, en stor, smukt udstyret og illustreret Bog paa henvend 400 tættrykte Oktavsider, et mægtigt Arbejde, som man vel nok har Lov til at anse for Johannes Jørgensens Hovedværk.

»Katerina af Siena« er skreven med sand Ildhu, skønt Forfatteren maa tilstaa, at han »til en Begyndelse følte mindre Sympati for Katerina end for Frans af Assisi. Der er i hendes viljestærke Væsen et Drag af Herskesyge, et Element af Tyrani,« som var ham imod. Der var endogsaa Tider, da han næsten var bange for hende. Men efterhaanden, som han lærte hende nøjere at kende, gik det ham, som det var gaaet saa mange, da hun færdedes her paa Jorden — han kom under hendes Fortryllelse, maatte overgive sig paa Naade og Unaade og blev, hvad man kalder en begejstret *Caterinato*.

*) I Anledning af *Johannes Jørgensen: Den hellige Katerina af Siena* (X + 369 Sider. G. B. N. F. 1915. 5.75 Kr.)

Som det er gaaet Forfatteren, kan det ogsaa gaa Læseren. Ogsaa ham kan det falde svært at samle sine Tanker om en Mystiker fra den fjerne Middelalders Italien, og uvilkaarligt melder det Spørgsmaal sig, naar han har bladet lidt i den tykke Bog: Har sligt virkelig Bud til os moderne Mennesker? Er Johannes Jørgensen ikke denne Gang kommet alt for højt op paa Fjeldet, hvor ingen anden, eller dog kun yderst faa, kan færdes eller blot følge ham? Er det tidssvarende at fremdrage saadanne Emner — især her til Lands — hvor der næsten overalt mangler de fornødne Forudsætninger for en rigtig Bedømmelse af en Bog som »Katerina af Siena«? At Spørgsmaalet har sin Berettigelse, forvisses man om, naar man f. Eks. læser en Anmeldelse som den, der forleden fandtes i et mindre Blad, der stemplede Johannes Jørgensen som »Obskurantismens mest efterspurgte Profet«. Har Bogens Forfatter med andre Ord ikke udsat sine Perler for den Fare, der tales om i en gammel Bog (Matth. 7,6)? Naar faglærde Theologer har ondt ved at forstaa de højst indviklede mystiske Ting, Forfatteren med bred Udførlighed dvæler ved, saa kan man ikke fortænke en helt udenforstaaende i, at han under Læsningen af en Bog som »Katerina af Siena« kommer til at »bespotte, hvad han ikke kender« (Jud. 10). Men ogsaa den katolske Gennemsnitslæser — for ikke at tale om den store »nordiske Læseverden«, Forfatteren forelægger sit Arbejde — mangler alle Betingelser for rigtig Vurdering af enkelte vanskelige Steder i Bogen. Man bør have læst en hel Del om Mystik, inden man giver sig i Lag med »Katerina af Siena«. Men maaske findes der en kyndig Pen, der vil yde os en Smule Vejledning ad den høje Mystiks gaadefulde Stier. Dette vilde bl. a. ogsaa af den Grund være ønskeligt, fordi der i Anledning af Bogens Fremkomst maaske hist og her vil rejse sig nogen Diskussion, hvori da den dannede Katholik ogsaa helst skulde kunne kaste sit Lod i Vægtsskaalen. Nærværende Anmelder skal i hvert Fald ikke undlade at henvise til de bedste Værker, vi ejer om kristelig Mystik, nemlig: *Zahn*: »Einführung in die christliche Mystik« og *Poulain*: *Des Grâces d'oraison*.« Saa meget om det principielle.

Nu, da vi har Bogen, vil vi ogsaa oprigtig glæde os

over den og være stolte af, at Johannes Jørgensens Kunstnerhaand har skænket os denne herlige Gave. Paa Baggrund af de mørkeste Skyer, der nogen Sinde har dækket den katholske Kirkes Himmel, træder Katerinas lyse Skikkelse frem som mejslet i Marmor, en sand Guds Gave og den Helligaands udvalgte Redskab. Efterhaanden, som man arbejder sig igennem de mange Blade, kommer man til Erkendelse af, at Katerina vel er værd at stifte Bekendtskab med — allerede ud fra et rent historisk eller litterært Standpunkt. For os katholske Kristne er Johannes Jørgensens Bog dog mere end en litterær Begivenhed; den beriger os med nye sjælelige Værdier, den gør os til bedre Mennesker, og den stiller os Ansigt til Ansigt med den store Sjæle- revser og Sjæleryster, som selv har Gudskærlighedens store Brand i sin Sjæl og ikke kan blive mæt af ogsaa at »die« sine Disciple med den samme guddommelige Ild. Og navnlig er det en dyb og inderlig Kærlighed til Kirken, vi kan øse af denne krystalklare Kilde; Kirken er det, for hvem Katerina har levet, arbejdet og ofret sig, og for den har hun til sidst ogsaa givet sit Liv.

Nu en lille Mundsmag af Bogens Indhold:

»Katerina af Siena« er skrevet paa Grundlag af et omfattende Kildestudium, hvad man dog for saa vidt ikke mærker, som alle lærde Anmærkninger er samlede i et Tillæg bag i Bogen. Behandlingen af Stoffet er alt andet end videnskabelig tør; tværtimod udfolder Johannes Jørgensen her igen alle sine glimrende Forfattere-vner i højeste Grad. Sproget er helt igennem bedaarende dejligt. Et ejendommeligt Præg faar Bogen ogsaa derved, at den er bleven til i Helgenindens egen By; den er skrevet i Siena, et Par Hundrede Skridt fra Katerinas Fædrenehjem, »under Lyden af de rungende Klokker i hendes kære San Domenico«, og »mangt Kapitel er bleven tænkt, manges Sætning formet paa Vandringer ad de Veje, Katerina engang har traadt.«

Hele Værket falder i tre ulige store Dele — tre Bøger — med Overskrifterne: Ensomheden (S. 1—51), Kristi Efterfølgelse (S. 53—165) og Tornekronen (S. 167—335). Til Grund for denne Inddeling ligger Tanken om de tre Trin i Fromhedslivet eller de tre Veje til

Gud: Renselsesvejen, Oplysningsvejen og endelig Vejen i Foreningen med Gud.

Efter et stemningsfuldt Indledningskapitel, der fortæller, hvorledes Evigheden første Gang talte til Katerinas Barnehjerte, gives der er Skildring af hendes Barndomshjem. Katerina fødtes d. 25. Marts 1347 som Datter af Farveren Benincasa og hans Hustru Lapa. Hun var et muntert og livligt Barn, elsket af alle og i høj Grad benaadet. I en Alder af 6 Aar forstaar hun Herrens Ord: »Følg mig!«; han har aabenbaret sig for hende, og fra den Stund af begynder Omdannelsen af hele hendes Sjæleliv. Hun »leger Eremit«, beder, faster, pisker sig med en selvlavet Svøbe, lover sig i 7 Aars Alderen til Jesus og bliver derved hans Barnebrud. Der kom den Tid, da Familien saa smaat begyndte at tænke paa en Mand til hende — i Italien sker dette langt tidligere end hos os — og Katerina samtykker en enkelt Gang i at gaa til Fest med sminket Kind og blondtfarvet Haar; men denne Verdslighed varer kun kort. Hun klipper sit Haar af og lægger et hvidt Tørklæde over sit Hoved, saa hun kommer til at ligne en Ordenssøster. Følgen er en bevæget Scene i Hjemmet og Tjenesstepigegerning til Straf; men Katerina giver ikke efter, hun vil ikke være Frue. Og hun sætter sin Vilje igennem, faar Lov til at være fri. Da hun er kommet saa vidt, beslutter hun at blive Mantellata, Medlem af den Lægmandsorden i Siena, der bærer S. Dominicus's Farver. En Søndag Formiddag i det Aar, da Katerina fyldte 16, blev hun iført den hvide Kjortel, Bæltet, den sorte Kappe og det hvide Hovedlin. Men hun blev i sit Hjem, i sit Enebo under Køkkenet i sin Faders Hus, og her begyndte nu Herren selv at lære hende, hvad der hørte til Frelsens Vej, enten ved Indskydelser eller ved, at han viste sig og talte med hende. Der er i Virkeligheden ingen anden Forklaring mulig — til det Resultat kommer Forfatteren ved Slutningen af dette Kapitel — end at Katerinas Visdom er en Frugt af sjælelig Fordybelse og Samfund med Gud. Udenom Gud som en virkelig eksisterende Indflydelse paa Katerinas Liv kommer man ikke. Dette er i korte, store Træk Indholdet af første Bog. Der er Partier af betagende Skønhed i denne Del. Navnlige er det Skil-

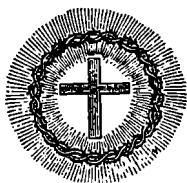
dringen af Helgenindens Fristelser og Kampe, som mange vil læse til stor Trøst og Hjælp for dem selv. Hvad der her siges om de afgørende Øjeblikke, om Skilleveje og Vendepunkter i et Menneskes Liv, hvor det hele vakler, og man er ved at kaste alt over Bord, hører til de bedste Partier i hele Bogen.

Anden Bog fortæller nu, om hvordan Frelseren lærte Katerina, at der er to Bud i Loven — Kærlighed til Gud og Kærlighed til Næsten. Og saa færdedes Katerina da mellem sine nærmeste og begyndte at tjene andre. Trods Husgerningen, trods det praktiske Livs Krav vedblev Ekstaserne, og mange erfor Katerinas Seergave. Hun blev Genstand for voksende Nysgerrighed, og »Kredsen« om hende begyndte at udvide sig. Rørende er det at læse om hendes Barmhjertighedsgerninger, navnlig paa det store Hospital S. Maria della Scala i Siena, for hvilke hun mange Gange kun høstede Skam til Tak. 1368 knæler Katerina ved sin Faders Dødsleje og kæmper med Gud i Bøn, om dog hendes Fader maatte gaa lige ind i Himlen uden nogen Skærsilds Pine. »Giv mig de Lidelser, min Fader skulde have lidt, og jeg vilde bære dem for ham« beder hun. Aaret 1370, Katerinas 24., er det Aar, da Kristendommens Ideal og Kærnelære i al sin Ubønhørlighed brænder sig igennem til fuldt Herredømme i hendes Sjæl. Kristi Blod vil hun drikke, Kristi Liv vil hun leve, Kristi Kors vil hun bære. Og Jesus tog Hjertet ud af hendes Bryst og gav hende sit i Stedet. Hendes Faste blev efterhaanden saa streng, at den tilsidst gik over til fuldstændig Afholdenhed fra al Næring. Og en Dag fyldtes hun af saa voldsom en Kærlighed, at hendes Hjerte ikke kunde rumme den, men maatte briste — det var Katerinas mystiske Død. Nu vidste Katerina, at hun var i Verden for at frelse Sjæle. Først var det over Siena, at Katerinas Nidkærlighed for at frelse Sjæle begyndte at falde som en Dug og en Regn. Rygtet om de Omvendelser, Farverdatteren virkede, kom snart ud over Siena, og hun fik Ry som en Slags Mirakeldoktor for Sjæle. Man kom til hende med de mest fortvivlede Tilfælde af aandelig Sot og Syge. Hun havde den Gave at forurolige Sjæle. Rasende Vilddyr tæmmede hun og sendte dem gennem Skriftemaalets snævre Port ind i

Faarefolden. De kom til Katerina — og sad overfor hende — og hun begyndte at tale til dem paa sit kildeklare, kilderislende Sprog. Og hendes Smil, som maa have været uimodstaeligt, lyste over dem. Deres Øjne fyldtes med Taarer, og med eet laa de paa Knæ foran hende: Sig os, hvad vi skal gøre. Og saa var det en Nat, at Jesus viste sig for hende. I sin højre Haand holdt han en Krone af Guld, i den venstre holdt han Tornekronen. Uden et Øjeblik Tøven strakte Katerina Haanden ud efter Tornekronen. Og Jesus trykkede Kransen fast om hendes Tinding. I et andet Syn drak hun af Herrens aabne Sidevunde det guddommelige Martyrblod og Helteblod, hvormed hun ønskede ogsaa at fylde sit eget Hjerte. Fra den Tid drog mange til Siena for at se hende, og blandt de besøgende indfandt der sig engang imellem ogsaa vanskelige og farlige Kritikere.

Hun fortsatte imidlertid sine Kærlighedsgerninger. Om Arten af Katerinas Indflydelse faar man en Forestilling ved at læse de Breve, hun skrev til Disciplene. Hun er en god Moder, men hun er ogsaa en streng Moder. Hun vil, at man skal gøre, som hun siger. Hun er den fødte Herskerinde, der føler, at hun har Ret til at herske, for hvad hun vil, er det rigtige. Stor var Katerinas Fortvivelse, da hendes Moder Lapa i Oktober 1370 blev alvorlig syg og døde. Hun kæmper med Gud i Bøn og sejrer: Lapa vendte tilbage til Livet og levede meget længere, end hun skøttede om. »Jeg tror, Sjælen sidder paatværs i mig, saa den ikke kan komme ud,« plejede hun at sige. — At bære Straffen for andres Synder, det var det, Katerina helst vilde. Hun kan slet ikke blive mæt af at ofre sig for andre; hun ønsker at lægge sig som et Laag over Nedgangen til Helvede, saa at ingen kan komme derned. »Lad mit Legeme blive den Ambolt, hvorpaa du sønderbryder deres Brøde,« raabte hun i Bøn til Gud.

(Sluttes.)



Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det daarlige Vejr og den samtidige Fest paa St. Andreas Kollegium var vistnok Grunden til, at der i Tirsdags kun havde indfundet sig noget over 100 Tilhørere ved Katholsk Højskoles Møde, trods det var saa interessant et Emne og afholdt en Foredragsholder, der blev budt paa den Aften. I sit Foredrag fortalte Baronesse *Rosenørn-Lehn* livligt og fængslende om den store Virksomhed, den franske Assumptionistpater Bailly udfoldede for *La bonne presse* og især for det bekendte katholske Dagblad *La Croix*, som nu har 300.000 Abonnenter, mere end noget andet Blad i Frankrig. Baronessen sluttede sit varme og inderlige Foredrag med at citere det tyske Ord: *Man ist, was man isst* (man er, hvad man spiser) og minde om, at det kunde forandres til: *Man ist, was man liest* (man er, hvad man læser), og derfor var Betydningen af en god Presse saa overmaade stor.

Ordrup. Allerede i et Par Maaneder har Menigheden her sunget Koral-Messen *de Angelis*, til Glæde og Opyggelse for alle. Deltagelsen i Højmesse-Gudstjenesten vil sikkert blive større, naar hver enkelt saaledes mere aktivt kan være med i den. Selvfølgelig er det udmærkede Sangkor ikke derved overflødigt, ja kunde overhovedet ikke undværes, men har nu sin rette liturgiske Plads: det synger ikke for Menigheden, men hjælper Menigheden til at synge med. At Sangkoret stedse maa synge de smaa skiftende liturgiske Stykker, siger sig selv.

— Ved Kollegiets Fest paa St. Andreas Dag den 30. November havde over 400 Tilhørere givet Møde. En af Kollegiets Elever holdt et ypperligt Foredrag om Fremstillinger i Kunsten af Korsfæstelsen, ledsaget af en Række meget interessante Lyshilleder. Derefter opførtes nogle Scener af »Bertran de Born« med en udmærket Dekoration af Domkirken i Canterbury, ligesom Eleverne spillede og sang meget smukt.

Aarhus. Søndag den 21. November sang Menigheden Koral-Messen *de Angelis* efter den ny Udgave af Koralen. Opførelsen var omhyggeligt indøvet, især med Børnene, og Sangkoret og Søstrene ydede en væsentlig Støtte. Folkesangen lød meget kønt, ædelt og opbyggeligt, saa at Menigheden var særdeles tilfredsstillet.

— Det første Nummer af det nye Kvartalskrift *Budbringeren*, Organ for Jesu-Hjerte Andagten, som vil blive udgivet fra denne By, kan ventes i Løbet af et Par Uger.

Tyskland. Fra Freiburg i Breisgau meddeles, at Tysklands ældste Præst, Heinrich Kuttruff, er afgaaet ved Døden i en Alder af 98 Aar. — *I Acta Apostolicæ Sedis* findes

et Brev fra den Hellige Fader til Dr. Bertram, Fyrstbiskop af Breslau, hvori udtales Pavens store Tilfredshed med det Arbejde der er udført i Bispedømmet Breslau under Biskop Bertrams Ledelse.

Østerrig. Fyrst-Ærkebiskoppen af Olmütz i Mähren, Kardinal Bauer, er den 25. November i en Alder af 74 Aar efter længere Tids Sygdom afgaaet ved Døden. Den afdøde, som har været Biskop i 33 Aar, deraf Ærkebiskop i Olmütz siden 1904, var i November 1911 af Pius X bleven udnævnt til Kardinal.

Polen. Den berømte Digter og Nobelpræmietager Henryk Sienkiewicz har den 6. November sendt den pavelige Statssekretær, Kardinal Gasparri, følgende Skrivelse: »Tillad mig endnu engang at henvende mig til Deres Eminence, ikke for atter bede om endnu en Gunstbevisning, men for af mit Hjertes Dyb at takke for den Medfølelse, som der er vist mit kære Fædreland, og for Deres resolute Hjælpsomhed overfor Krigens ulykkelige Ofre i Polen. Tusinder af polske Børn vil blive udrevet af den visse Død, og Tusinder af Mænd vil have Dem at takke for Livet. Hvad Resultatet end bliver af den Indsamling til Gavn for Polen, som er anbefalet af den Hellige Fader, vil vor Taknemmelighed være uudslukkelig, og vi er sikre paa, at det er til den Hellige Stol alene, man først og fremmest skal tage sin Tillugt i Nødens og Sorgens Stund. Det polske Folk har altid været dybt katholsk; dets Tro har gennemgaaet de sværeste Prøvelser, men den Hellige Faders Godhed og Kærlighed mod vort kære Land gør ham i ganske særlig Grad kær og dyrebar for os. Benedikt den Femtendes Navn nævnes med sønlig Kærlighed i hver Krog af vort store Land, som nu er bedækket med Blod og Taarer. Alles Øjne er vendte mod ham, og alle er opfyldte af Haab og Tillid til, at om ogsaa hele Verden overlod Polen til dets Sorg, vilde det dog stedse finde Beskyttelse hos den bedste og ømmeste af Fædre. Vilde det guddommelige Forsyn blot give, at der maatte komme en Dag, hvor det polske Folk kunde vise sin Hengivenhed og Taknemmelighed, ikke alene i Ord, men ogsaa i Gerning.«

Rom. Ifølge Bladet *Giornale d'Italia*, hvis Paalidelighed vi dog ikke tør indestaa for, har Pave Benedikt besøgt St. Anna Kirke, som støder op til det apostoliske Palads, hvorved han har brudt med den Sædvane, som har hersket siden Roms Indtagelse i 1870, at Paven ikke nogen Sinde forlader Vatikanets og Peterskirkenes Omraade. — For første Gang siden 1870 var det helligste Sakramente udstillet i det paulinske Kapel i Quirinalet i Anledning af Kong Viktor Emmanuels Fødselsdag den 11. November.

Koncerten (d. 28. Novbr.) til fattige Familiers Forsyning med Brændsel var kun svagt besøgt, men gav dog, især ved enkelte Bidragyderes Rundhaandethed, et lille Udbytte paa c. 50 Kroner, som er overgivet Vincentsforeningen til Fordeling.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden den 15. December og senere ligeledes **personlig** afhente Fødevarerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varene **udleveres hel-ler ikke til Børn. (NB.)** De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til undertegnede.

<i>Fru A. Osterhammel,</i>	<i>Baronesse Stampe Charisius,</i>
Frederiksborggade 54, 3. Sal.	Vestervoldgade 115.
<i>Frk. F. Stralbæcker,</i>	<i>C. Tetzlaff,</i>
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.	Ved Stranden 10.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirkenes Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 18de December personlig* henvende sig til en af de undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

<i>Frk. M. Muus,</i>	<i>Frk. M. Hoffmann,</i>	<i>Frk. Ronge,</i>
H. C. Ørstedvej 29 B 4.	Hauchsvej 15 1.	Lykkesholms Allé 14, C.

Husbestyrerinde. En ældre Pige søger Plads som Husbestyrerinde hos en enlig Herre eller en anden pæn Beskæftigelse. Man bedes indlægge Billet mrkt. H. paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. ov. G. K.

St. Franciskus' III. Orden har intet Møde i denne Maaned paa Grund af Direktørens Bortrejse.

Mødreforeningen. Ti. d. 7. Dec. Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Taksigelse.

Det er os en dybtfølt Trang at bringe en varm og hjertelig Tak til alle de mange, der i disse Dage har vist os Velvilje og ydet os en saa væsentlig Støtte i vor Gerning. En særlig Tak til dem, der ved kunstnerisk Assistance eller andet uegennyttigt og opofrende Arbejde har bistaaet os ved vor Basar.

Ved Lotteriet faldt Gevinsterne paa følgende Numre:
 Sengetæppe 418, Dug med kulørt Broderi 723, 2 Pokaler 513, Sort Pude 11, Hvid Pude 303, Hedebolysedug 876, Kakkellovnsskærm 923, Thedug 124, Maleri (Pastel) 664, Grøn og sort Pude 99, Stor Hat 26, Lille Hat 1, Kaffedug med Servietter 83, Maleri 147, Dukkevogn 22, Hdebokrave 33, Silketæppe med Kunstbroderi 91, Lysedug med eng. Broderi 54, Lysedug med Kunstbroderi 3, Spansk Dukke 63, Dukke (Gaasepige) 34.

De Gevinster, der ikke allerede er kommet Vinderne i Hænde, kan afhentes Østerbrogade 7 C. *St. Josefssøstrene.*

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 5. Decbr. Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Mandag d. 6. Decbr. holdes Møde med Optagelse af nye Medlemmer i St. Josefssøstrenes Huskapel, Østerbrogade 7 C, Kl. 8¹/₂ Aften.

Katholsk Bogsalg er indtil Jul daglig aahent fra Kl. 9 til Kl. 8.

Kirkelig Kalender.

5. Dec. 2. Søndag i Advent.	12. Dec. 3. Søndag i Advent. (I Højm.: Marias ubesmittede Undfangelse).
6. — M. Nicolaus, Biskop og Bekender.	13. — M. Lucia, Jomfru og Martyr.
7. — Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer (Vigilie).	14. — Ti. Øklavdag.
8. — O. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. — O. Oktav af Marias ubesmittede Undf. (Fastedag.)
9. — To. Oktavdag.	16. — To. Eusebius, Biskop og Martyr.
10. — F. Oktavdag.	17. — F. Ferialdag (Fastedag).
11. — L. Damasus, Pave og Bekender.	18. — L. Ferialdag (Fastedag).

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 7. December Kl. 8 Aften.

Magister *M. Hansen*: Den h. Birgitte og hendes Datter.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 32 og 37 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Unio. Fredag den 3. Decbr. Lotterispil om 1 And, 1 Hare og 1 Svinehoved i Lokalet, Frederiksberg Allé 11.

A.C. Onsdag d. 15. December Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften afholdes Møde i Sanglokalet i **Studentforeningen** (Stueetagen). Billedhugger *Skikkild* vil holde Foredrag om Pater Desiderius.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Eftm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Vincentiskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag den 12. Decbr. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67^a o.G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Kollekten (d. 21. November) til Fordel for Elisabethforeningens Børn har indbragt:

St. Ansgars Kirke Kr. 341.05, St. Josefs Kirke (Nørrebro) 40.00, Rosenkranskirken (Frederiksberg) 51.06, St. Annæ Kirke (Amager) 17.15, St. Knuds Kapel 15.00, St. Josefs Søstr. Kapel (Østerbro) 9.12, Immaculata Kirken 7.25, St. Andreas Kirke (Ordrup) 60.79, Klosterkirken paa Jagtvejen 5.00. Ialt Kr. 546.42.

Alle, som har bidraget til Opnaaelsen af dette smukke Resultat, bringes herved vor hjerteligste Tak. *Bestyrelsen.*

Immaculatakirken. Onsdag den 8. December afholdes her efter den hellige Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Iklædning og Profes.

Bestillinger paa alle Bøger og Julehæfter modtages. Særlig henledes Opmærksomheden paa det nye katolske Julehæfte:

Julehelg

Pris 1 Kr. Med hvert Hæfte følger som gratis Bilag en Gengivelse af Altertavlen paa Maria-Alteret i St. Ansgars Kirke.

Vægkalenderen for 1916 25 Øre. **Vokslys** i mange Størrelser.

Katolsk Bogsalg. Stenogade 3, Kbhvn. B. Tlf. Vester 3930.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 50.

Søndag den 12. December.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Helgeninden fra Siena. — Fra Hedningemissionen. XXII. — Et gammelt Brev. — Er Radikalisme og Aandsfrihed forenelige? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Nyborg. Fredericia. Aalborg. Holland. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

285.

Den ubesmiffede Undfangelse.

Virgo purissima — Virgo prædicanda.

Ved den salige Jomfrus ubesmiffede Undfangelse forstaar man den store, aabenbarede Sandhed, at hun blev undfangen i sin Moders, St. Annas, Liv uden Arvesynd. Siden Adams Fald undfanges og fødes ellers hele Menneskeslægten, hans Efterkommere, i Synd.

I Salmen *Miserere* siger den inspirerede Forfatter: »Se, i Uretfærdighed er jeg undfanget, og min Moder har undfanget mig i Synd.« Den Synd, som hører enhver af os til og er vor fra det første Øjeblik af, er Vantroens og Ulydighedens Synd, ved hvilken Adam tabte Paradiset. Som Børn af Adam er vi Arvinger til Følgerne af hans Synd og har i ham forspildt det aandelige Naadens og Hellighedens Klædebon, som var bleven skænket ham af hans Skaber, den Gang han blev dannet. I denne Fortabelsens og Arveløshedens Tilstand undfanges og fødes vi alle, og den vanlige Vis, paa hvilken vi bringes ud af den, er gennem Daabens Sakramente.

Men Maria var aldrig i den Tilstand, hun var ifølge Guds evige Bestemmelse fritaget for den. Fra Evighed af

besluttede Gud, Faderen, Sønnen og den Hellig Aand, at skabe Menneskeslægten og tillige, da han forudsaa Adams Fald, at genløse hele Slægten ved Sønnens Kødpaatagelse og Lidelse paa Korset.

I det samme ufattelige, evige Øjeblik, i hvilket Gud Søn fødtes af Faderen, blev ogsaa Bestemmelsen om Menneskeslægtens Forløsning ved ham vedtagen. Han var født fra Evighed af; han var ved en evig Bestemmelse født til at frelse os i Tiden og til at genløse hele Slægten, og Marias Genløsning var besluttet paa den særlige Vis, som man kalder den ubesmittede Undfangelse.

Det var bestemt — ikke at hun skulde renses fra Synd, men at hun fra første Øjeblik skulde bevares for Synd; saaledes fik det onde aldrig nogen Del i hende. Hun var derfor et Barn af Adam og Eva, som om de aldrig var faldet; hun delte ikke deres Synd med dem; hun arvede de Egenskaber og Naadegaver (og mere til), som Adam og Eva besad i Paradiset.

Dette er hendes Fortrin og Grundvolden for alle de heldbringende Sandheder, som er os aabenbarede om hende.

Maria er *Virgo prædicanda*, det vil sige, den Jomfru, som skal forkyndes, som skal udraabes, rent bogstaveligt taget: som skal *prædikes*.

Vi er vante til videnom at prædike det, som er vidunderligt, usædvanligt, sjældent, nyt og vigtigt. Da Herren stod i Begreb med at komme, prædikede St. Johannes Døberen ham; siden gik Apostlene ud i den vide Verden og *prædikede* Christus.

Hvad er Marias højeste, mest udsøgte Fortrin? Det er, at hun var uden Synd. Da en Kvinde i Skaren raabte til Herren: »Velsignet det Liv, der bar dig!« svarede han: »Salige de, der hører Guds Ord og bevarer det.« Disse Ord gik i Opfyldelse paa Maria. Hun var fuld af Naade for at kunne blive Guds Moder. Men det saaledes at være helliget og ren var en højere Gave end hendes Moderværdighed.

Det er altsaa Grunden til, at hun er *Virgo prædicanda*. Hun fortjener at prædikes videnom, fordi hun aldrig begik nogen Synd, end ikke den mindste — fordi Synden ingen Lod havde i hende — fordi hun ved Guds Naades Fylde

aldrig tænkte en Tanke eller talte et Ord eller gjorde en Handling, som mishagede, som ikke i allerhøjeste Grad behagede den almægtige Gud — fordi i hende var den største Triumf over Sjælefjenden lagt for Dagen.

For at vise, hvad han kunde gøre for os alle ved at dø for os, for at vise, hvad Menneskenaturen, hans Værk, var i Stand til at blive til, vise, hvor fuldstændigt han kunde tilintetgøre Fjendens yderste Anstrengelser og mest koncentrerede Ondskab og kuldkaste alle Syndefaldets Følger, saa gjorde Herren derfor det, da alt syntes tabt, at han endog før sit Komme begyndte at udføre sin mest vidunderlige Forløsningshandling i hendes Person, der skulde blive hans Moder. Ved Fortjenesten af det Blod, som skulde udgydes, skred han ind og hindrede, at hun paadrog sig Adams Synd, endog før han havde bragt Sonebod for den paa Korset.

Derfor er det, at vi prædiker hende, der er denne underfulde Naades Genstand.

Denne Prædiken om Maria og den Andagt, Kirkens Børn viser hende, er vokset med de skiftende Tidsaldre. Der prædikedes ikke saa meget om hende i de første Tider som i de senere. Først prædikedes hun som Jomfruernes Jomfru — derefter som Guds Moder — derefter som herlig i sin Optagelse i Himlen — derefter som Syndernes Mægler — derefter som ubesmattet i sin Undfangelse.

Dette sidste har særlig været det nittende Aarhundredes Prædiken; saaledes er det, som var det første i hendes egen Historie, det sidste i Kirkens Erkendelse af hende.

Lad os da med alle hellige Sjæle sige:

Allerreneste Jomfru, undfangen uden Arvesynd,
Maria, bed for os.

Kardinal Newman.



Helgeninden fra Siena.

Af P. M. Back, S. J.

(Sluttet.)

Saa kommer Tiden, da Katerina første Gang lægger Haand paa Kirkens Ror. Det er med hendes beundringsværdigt frimodige Brev til den pavelige Legat i Italien, at Katerinas politiske Virksomhed begynder. Siden 1305 havde Paverne siddet ved Rhonens Bredder i Avignon. Navnet Babylon begynder at blive slynget mod den landflygtige romerske Kirke. I Jubelaaret 1350 var den svenske Seerske Birgitta kommen til Rom. Hun havde set den katholske Kirke som en Bygning, der var ved at styrte sammen. Men hverken hos Clemens VI eller Innocens VI formaaede hun at opnaa noget. Hun tordnede, truede og bad — men forgæves. Først Urban V blev det, som tog Vejen til Rom. Men i 1370 forlod han atter Italien og døde faa Maaneder efter i Avignon. Gregor XI, hans Efterfølger, var den Pave, Katerina henvendte sig til. Ved Siden af Birgitta, som døde den 23. Juli 1373, denne ærefrygtindgydende Matrone af kongelig Æt, var Katerina intet, og dog skriver hun til Paven: »Vær mig en mandig Mand!« Med sit dristige »*voglio*« hamrer Katerina paa alle Døre og alle Hjerter som med en Tryllekvist — og naar Dørene og Hjerterne virkelig aabner sig, saa beror dette simpelthen paa Sandhedsmagten hos Katerina. Gregor XI modtog sikkert nok hendes Budskab, men rettede sig ikke synderlig efter det. Men Katerina arbejdede videre. Ogsaa i sine nærmere Omgivelser fandt hun nok at gøre; navnlig i det Ufredens Aar 1373 er det, at hun ringer med Dommedagsklokker og maner Døden frem i al dens mørke Uundgaaelighed. I Krigen mellem Pavestolen og Bernabo Visconti søgte hun at mægle Fred. Katerina støttede ogsaa Paven, da denne forkyndte den hellige Krig, men Korstogsprædikenen faldt foreløbig til Jorden. I Aaret 1374 fandt Katerina den Skriftefader, hun saa længe havde søgt og bedt om, der helt kunde forstaa hende og ved sin overlegne Personlighed og Verdenskundskab kunde hjælpe hende videre frem: Fra Raimondo da Capua. Han fik Lejlighed til at iagttage Katerina paa nærmeste Hold, og han kom til den Overbevisning, at den unge Seerske ikke lod sig bedrage

og heller ikke vilde bedrage andre. I de følgende 5 Aar knyttedes hans Liv nærmere og nærmere til hendes. 1374 plejer de pestsyge sammen. Skildringen af Pesten i Siena, Fortællingen, om hvordan Raimund bliver smittet, men helbredes ved Katerinas Bøn, om hvordan hun selv bliver syg af Overanstrengelse, er noget af det mest gribende i denne Del af Bogen. — Der fortælles saa om forskellige Rejser, Katerina foretog, og som kendetegnes ved Jærtegn og Underere. Paa disse Rejser fandt hun ogsaa nye Venner og Tilhængere. Rørende er Skildringen af et Ophold i Montepulciano, hvor hun beder ved den h. Agnes' uforraadnede Legeme, og St Agnes selv førte sin Fod op til Katerinas Mund. I Pisa blev hun modtaget af Byens ene-vældige Regent, Biskoppen og alle Byens øvrige Notabiliteter, der var forsamlede ved hendes Ankomst. Katerina begyndte at føle alle Berømmelsens Glæder — og Bekymringer. Thi med hendes stigende Ry voksede ogsaa Kritikken, hun kunde slet ikke forstaa, at nogen, der var sig bevidst kun at være en Skabning, kunde henfalde til Forfængelighed. — Stærkere og stærkere førtes Katerina til Deltagelse i Dagens Kamp og Tidens Historie. Med Begejstring kastede hun sig saaledes ind i Agitationen for Korstoget; mere og mere bliver det en Martha-Eksistens, hun kommer til at føre. Men forinden hun gik ud til det sidste og største Afsnit af sit korte Livs Historie, skulde hun modtage Kristi sidste Indsegl: hun gik ud til den sidste Hengivelse, gennemstungen af det smertende Lys fra Kristi Vunder, hun usynligt bar paa sit Legeme.

I tredje Bog fortæller Forfatteren efter en aandfuld Paaavisning af Identiteten mellem Kristus og Kirken og af, at Kirkens Historie er parallel med Kristi Historie, om Katerinas Reformationsbestræbelser, som udspringer af en hel anden Aand end Luthers og Calvins. Det Standpunkt, hvorpaa hun stod, og hvorfra hun vilde forny alt, var en urokkelig Tro paa Kirkens Guddommelighed. Paven er, som hun atter og atter siger, »il dolce nostro Cristo in terra,« Kristus paa Jorden. »Og selv om han var en inkarneret Djævel, bør vi dog ikke løfte Hovedet mod ham.« Hendes Højagtelse for Guds Stedfortræder er nedlagt i det vidunderligt smukke Brev, som

hun stiledede til Regeringen i Florens, da denne havde rejst sig mod Paven. De 5 Aar, hun endnu har tilbage, lever hun i en stigende Begejstring for sine store Ideer. Hun agiterer for Korstoget. Saa følger en travl, udadvendt Virksomhed med Brevskrivning og politiske Samtaler, medens hun samtidig viser sin gamle Kærlighed til Klosterlivet ved at besøge Eneboere og Klostre. Hun bliver ogsaa ved med at arbejde for at frelse Sjæle. »Fede e fame, Tro og Hunger efter Sjæle« — det var hele Indholdet af Katerinas egen Sjæl. Atter og atter vender i hendes Breve det Ønske tilbage: Gud gøre eder til Sjæleædere — mangiatori delle animi! Da hun knap var 29 Aar gammel, skrev Farverdatteren første Gang til Paven. Hun taler til ham som den overordnede til den undergivne. Der er en hellig Uforsømmethed i hele dette hendes første udførlige og vel overvejede Brev til Paven. I et nyt Brev opfordrer Katerina den Hellige Fader til at reformere Kirken — at komme til Rom og iværksætte Korstoget. Og om sine Ord siger hun nok saa selvbevidst: de kommer fra Kristus, den korsfæstede, og fra mig! Kort derefter gik det nordpaa for over Apenninerne og hinsides Alperne at bringe Korset og Olivengrenene til Paven i det fjerne Avignon. Med stærke Farver maler nu Forfatteren Tilstanden ved Pavehoffet i denne By. Det er et mørkt men desværre et sandt Kapitel i Kirkens Historie. Fortællingen om, hvordan Katerina trækker sig tilbage til Bøn, inden hun skal tale med Paven, Skildringen af de Tanker og Følelser, der overvældede hende, da hun stod foran den afgørende Dag og skulde føre Guds Sag til Sejr — og saa hvordan hun endelig stededes for Paven: alt dette er af en saa betagende Skønhed og af en saa dramatisk Kraft, som kun en Digter af Guds Naade raader over. — Fra gejstlig Side rejste der sig en Opposition mod Katerina i Avignon. Hendes »Retroenhed« blev underkastet pinlige Prøver. Men de tre Inkvisitorer blev snart Katerinas Venner. Bevæget ved hendes stadige Formaning beredte Gregor imidlertid sin Rejse til Italien. Katerina skrev endnu en hel Række Breve til Paven, og han bad om hendes Raad og om hendes Forbøn. Om Morgenen den 13. Sept. 1376 traadte Paven ud af Porten til sit Palads for at drage den lange, farlige Vej til det fjerne

Rom, uagtet hans gamle Fader kastede sig paa Tærskelen og bad sin Søn blive. Katerina havde sejret.

Efter den isnende Mistral i Avignon og den daarlige aandelige Luft ved Pavehoffet har Katerina følt det som en Lindring at vandre med Vennerne i det milde Septembersolskin langs Italiens lune Kyst. Disse Vandringer giver Forfatteren Lejlighed til at fortælle noget om Katerinas Naturfølelse, noget, hun i Modsætning til Frans af Assisi næsten helt mangler. I Genua er det, at en af Rejse-selskabet bliver syg, og Katerina maa sætte vor Herre Stolen for Døren i Bøn for at faa ham helbredt. — Langt om længe, den 2. Oktbr., havde Paven forladt Frankrig. Overfarten blev meget stormfuld og uhyggelig, Da den pavelige Flaade endelig løb ind i Genuas Havn, modtoges de rejsende kun af daarligt Nyt. Et Konsistorium blev sammenkaldt, og Flertallet af Kardinalerne stemte for at vende tilbage til Avignon. Da vaklede paa ny den vege Gregor. Der var kun en eneste Tanke, som holdt ham tilbage — Katerina! Hvad vilde hun sige? Han vidste, hun var i Genua, og saa skete det da, at de troendes Fader en Aftenstund bankede paa Farverdatterens Dør. . . . Styrket og opbygget gik Gregor bort. Den 29. Oktbr. hejsede han Sejl til Livorno og satte endelig den 5. Decbr. Foden paa Pavestatens Grund. I Corneto modtog han en Skrivelse fra Katerina, helt gennemtrængt af Julestemning og Jule-tanker, som udmundede i Juleønsket om, at han omsider fra den megen Krig maatte indgaa til den store Fred. Efter Evne hengav ogsaa Katerina sig til Fredens Gerning og virkede som Fredsstifterinde i Siena. Det skulde dog ikke vare længe, før Katerina var i Rom og derfra søgte at gribe ind i de store Begivenheder. Foreløbig nøjedes hun med at gøre godt blandt sine nærmeste Omgivelser. Navnlig er det hendes Omsorg for stakkels Fanger, der er særlig fremtrædende paa denne Tid. Som en Hævn fra Underverdens Side opfattede Katerina visse ejendommelige Sygdomsanfald, hvoraf hun ofte led. Stor var hendes Trang til daglig Modtagelse af Alterens Sakrament, og mærkeligt er, hvad der fortælles om hendes mirakuløse Kommunioner. — Da Gregor XI var død i 1378, valgtes i Rom den Pave, under hvem det store Skisma skulde udbryde — Urban VI.

Katerina opholdt sig den Gang i Florens, og her var det, at hun under Borgerkrigen var saa nær, som ingen Sinde før, ved at naa sine Længsels højeste Maal: at blive »slaget for vor søde Frelser«. Men hun fik ikke Lov til »med sit Blod at indmure en Sten i den hellige Kirkes mystiske Legeme«. Fra Florens skriver hun ogsaa sit første Brev til Urban. Efterhaanden som Katerinas Liv nærmer sig Enden, bliver hendes Grundtanker og Grundfølelser mere og mere udprægede. Hun giver sin Filosofi det endelige, afgørende Udtryk i sin »Bog«, som var hendes aandelige Testament. Katerina var Poet som Frans af Assisi, men større, rigere, af en dybere, mindre naiv Aand. Johannes Jørgensen var bedst egnet til at skildre Katerina som den »vandrende Guds Sanger«, og hans Essay om Katerina som Poet kan derfor ogsaa regnes til de mest vellykkede Stykker i Bogen. — Paven havde imidlertid ønsket Katerinas Nærværelse i Rom. Hans Ønske mødtes med hendes egen Længsel. Hele den katholske Verden havde jo delt sig i to fjendtlige Lejre — Urbanisternes og Klementisternes. Katerina havde gjort, hvad der stod i hendes Magt, for at afværge Kirkesplittelsen. Hun havde til de tre italienske Kardinaler, der havde taget Del i Valget i Fondi, skrevet et tordnende Brev, i hvilket hele hendes Harme bryder løs. Og til Urban skriver hun: »Jeg har hørt, at de inkarnerede Djævlé har sat en Antikrist i Verden mod eder, Krist paa Jord. . . . Frem, helligste Fader, gaa uden Frygt ud i Slaget!« Folkesnakken i Siena gør hende betænkelig, men da hun fik den kategoriske Befaling fra Rom, begav hun sig straks paa Vej. Saa drog hun da bort fra Siena — for sidste Gang. Katerina blev straks modtaget i offentlig Audiens. »Dette lille Kvindemenneske gør os alle til Skamme,« udbrød Urban. Men i den lille Kvinde havde Paven fornummet Kristi Nærværelse, med hende ved sin Side gik han i Kampen — han havde fundet sin Fylgje. Skildringen af denne Kamp, Korstoget mod Antipaven, mod den faldne Morgenstjerne, der blev ført uden andre Vaaben end Ord og Skrift og Bøn og Faste, optager saa de følgende Blade. — Opholdet i Rom skulde blive Aftenrødens Tid for Katerina. Den indre Ild udtørrede hende mere og mere, hendes Mave modtog end

ikke en læskende Drik Vand. Det var, som om hun brændte indvendig, hendes Aande slog mod en som Heden af en Ildslue. Endnu nogle Maaneder, og hun var brændt til Aske. Forfatteren meddeler flere af de Bønner, som i hine bevægede Tider opsteg fra Katerinas Læber. »Jeg ofrer dig mit Liv,« hedder det en Gang, »jeg vil give det hen for din Ære; jeg beder ved din Lidelses Kraft dig endnu kun ydmygst om eet, at du renser din Kirke, fejer de gamle Laster ud.« Længselen efter at bære Straffen for andres Synder, især for Kirkens, fik hende til at ofre sig som en Ambolt under Guds Vredes Hammer. — Efter et sidste Afskedsord til Paven, et Brev, hvori man kan mærke Trætheden og Anstrengelsen, ofrer hun paa ny sit Liv for Kirkens Frelse i en gripende Bøn: »Sønderbryd du dette mit Legemes Kar, drag mig ud af Legemet, og før mig igen tilbage dertil, stadig med større Pine den ene Gang end den anden, naar jeg blot maa se hin søde Bruds, den hellige Kirkes Reformation.« Og saa kommer Skildringen af Katerinas Høngang. Liggende paa et haardt Bræt, et levende Lig, modtager hun, mens Disciplene græder og Veninderne hulker i Sygestuens Stilhed, de døendes Sakramenter, og kun 33 Aar gammel opgiver hun sin Aand under Bønner, hvis Inderlighed var saa stor, at ikke blot Hjerter, men ogsaa Sten syntes at maatte briste derved. — Katerinas Triumf-indtog i Siena — 4 Aar senere — det er Kronen paa Johannes Jørgensens Mesterværk, en sand Juvel af Sprogkunst.

Raimund af Kapua havde benyttet sin høje Stilling som Dominikanernes General til at opfylde det Ønske, mange nærrede — at føre, om end ikke Katerinas afsjælede Legeme, saa dog hendes Hoved tilbage til Siena. Saa blev da en Majmorgen i Aaret 1384 den kostbare Relikvie i højtidelig Procession ført over til San Domenico. Katerinas gamle Moder Lapa bag Baldakinen, der skygger over Datterens Helgenskrin, midt i den prægtige Procession af Præster og Abbeder og Biskopper, mens alle Sienas Klokker ringer som i Ekstase og »il Campanone« drøner og runger, som om nogen slog paa selve Himmelhvælvingen — den lille, tynde, gamle Kone, som næsten er helt sammenkrøget — de visne Hænder er saa inderligt foldede — de tynde,

violette Læber mimrer i Bøn — Taarerne rinder fra de røde Øjne ned over de runkne Kinder: det er et Slutningsbillede, som sent vil glemmes! — Dansk Litteratur er bleven rigere, efter at Johannes Jørgensen har skrevet og udgivet sin »Katerina af Siena«, men denne Tilvækst i Rigdom er dog kun liden at regne i Sammenligning med det aandelige Udbytte, den *forstaaende* Læser har af at fordybe sig i Bogens Indhold.

Fra Hedningemissionen.

XXII.

Lys i Mørket.

Det er en gammel Sandhed, at »i Ulykkens Tider bærer det gode sin bedste Frugt«. Saaledes er der meget ogsaa nu, der tyder paa, at de Tider, som er inde, ikke blot skal blive til Ødelæggelse og Undergang, men at det Forsyn, som holder alle Traade i sin Haand, engang vil lade en god Fremtid spire frem af en ulykkelig Nutid. — Dette kendes ikke mindst paa Hedningemissionens Omraade.

Som tidligere omtalt, har der været og er endnu god Grund til at ængstes for Kirkens Fremtid i den hedenske Verden, forsaavidt som Krigen ogsaa derude har lagt sin tunge Haand paa Arbejdet og mange Steder synes at skulle knuse de svage Spirer. Der er Grund til Ængstelse, naar man tænker paa, at de store europæiske Understøttelsesforeninger en skønne Dag, om ikke Forholdene bedres, maa indstille deres Virksomhed, og der er da ingen Tvivl om, at mange godt begyndte, lovende Foretagender vil gaa til Grunde, inden Brydningen er forbi.

Men — der er dog Lys i Mørket. Det er ikke uden Grund, at man haaber, at den nærværende Krise dog skal danne Overgangen til en Tid, hvor Arbejdet bliver bedre funderet, og hvor Arbejdsmetoden bliver mere planmæssig og rationel, end den hidtil har været; der foregaar allerede nu en Kursændring, som sikkert vil blive varig.

Hvor bærer det da hen? Ikke ind paa ganske ukendte Veje. Den Kurs, som man, tvunget af Forholdene, vil komme til at følge, har før været fulgt, men ikke været almindeligt anerkendt som den rette. Allerede i 1878 blev den anvist klart og bestemt af den store Kardinal Lavignerie.

Klog og fremsynt fremfor andre, som han var, saa han før nogen anden den Vej, der førte sikrest til Maalet. Hans Program fremgaar klart af følgende Parole til de bortdragende Missionærer: »I skal altid arbejde henimod det Maal, at *de enkelte Missioner saa hurtigt som muligt bliver i Stand til at underholde sig selv*; det gælder derfor om straks fra Begyndelsen at inddrage Land til Opdyrkning; I skal saa Korn og plante Vinstokke og saavidt muligt holde Geder og Køer for at dække det nødvendige Forbrug af Mælk; kort sagt, der skal træffes Forholdsregler til at skaffe Stationen det nødvendige til Livets Ophold. Thi man maa regne med det slet ikke usandsynlige Tilfælde, at Forbindelsen med Europa kan blive afbrudt, og med det ikke mindre sandsynlige, at »Foreningen til Troens Udbredelse« (l'œuvre de la propagation de la foi) *paa Grund af en europæisk Krig maa indstille sine Understøttelser.*« Endvidere forlanger han, at de nye Menigheder skal opdrages til at understøtte Missionærerne og disses Arbejde. Man skal, i alt Fald blandt Afrikas Negre, følge de Retsregler, som er gældende blandt dem, og udveksle Arbejde mod Naturalier. »Sker dette ikke,« skriver han, »vil man komme i den største Nød, saasnart Forbindelsen med Moderlandet bliver afbrudt.«

Hvad Kardinal Lavigerie forudsaa, er nu virkelig indtruffet. Mange Missioner er saa godt som fuldstændigt afskaaret fra Moderlandet, »Foreningen til Troens Udbredelse« har for en stor Del maattet indstille sine Understøttelser, og de afrikanske Missioner, som jo i særlig Grad har været udsat for at mærke Krigens Følger, kan nu takke Lavigeries kloge Anvisning for, at de undgaar fuldstændig materiel Ruin.

Mod dette Maal vil altsaa Kursen i de kommende Tider blive rettet: *Selvstændighed, Uafhængighed af udenlandsk Understøttelse.* Ganske vist vil et saadant Maal umuligt kunne naas i kort Tid, dels fordi hverken Tid eller Kræfter vil slaa til, før der er foregaaet en fuldstændig Omlægning af Arbejdets Plan og Metode, dels fordi en længere, forudgaaende Opdragelse af de indfødte som Regel vil være nødvendig for at give dem Forstaaelse af deres Ansvar og Pligt. Det er derfor i høj Grad at haabe, at der endnu længe maa kunne rækkes en hjælpende Haand, og at Overgangen maa kunne ske saa roligt og langsomt, at altfor mange sørgelige »Fallitter« maa undgaas.

Glædeligt er det forøvrigt at se, hvorledes Uegennytte og Offersind allerede nu kan give sig umiddelbare Udslag hos de indfødte. Mange spredte Træk fra tidligere Beretninger lover godt for Fremtiden. Saaledes berettedes det

i 1912, at en Missionsstation i Uganda (Centralafrika) fik et stort Stykke Land paa 258 Hektar som Gave af en kristen Høvding Mugabi. Da Overdragelsen skulde stadfæstes af den engelske Kolonialregering, spurgte man Mugabi: »Har du virkelig afstaaet dette Stykke Land af fri Villie, og hvad har bevæget dig til at gøre det?« »Hvad jeg har gjort,« svarede Mugabi, »har jeg gjort af fri Villie. Og Bevæggrunden? For det første vilde jeg bringe Jesus Christus, Verdens Konge og Herre, en Gave; og dernæst vilde jeg gerne have en Kirke i Nærheden af min Bolig.« »Men har du da ikke i Sinde at kræve det tilbage engang?« »Aldrig! Kunde jeg afstaa det to Gange, gjorde jeg det gerne.« — Saa fik hans Gave Regeringens Stadfæstelse.

I en anden Beretning (1905) hed det: »Vi har begyndt Opførelsen af vor nye Kirke. — — Vore Kristne arbejder med beundringsværdig Iver. De har skaffet os mere end 200 Træstammer, af hvilke mange er af 10 Meters Længde og $\frac{1}{2}$ Meter i Gennemsnit. For den, der ikke har set det, lyder det næsten utroligt, at de uden andre Transportmidler end deres egen Arme har kunnet slæbe disse Stammer. Saadanne Ydelser giver et godt Indtryk af den Trosiver og det højhjertede Sindelag, som besjæler vore indfødte, naar det gælder Gud og hans hellige Sag.«

Ja, i Uganda, som i mange Henseender maa betragtes som et Foregangsland, er man endog naaet til Indførelse af pligtmæssig *Tiende*, som villigt og punktligt betales af de indfødte. Den indførtes allerede forsøgsvis i 1905, og i en Skrivelse, som Biskoppen paa samme Tid udsendte til sine Missionærer, hedder det bl. a.: »Hidtil har vi kun givet til vore Kristne uden at modtage noget til Gengæld. Lad os kun blive ved at give rigtig meget, saa meget vi kan af opofrende Arbejde og Kærlighed. Men vi maa ogsaa begynde at modtage, at forlange noget af dem, om ikke til vor egen Person, saa dog til vore Kirker, Hospitaler, Skoler, Katekumenater og andre Virksomheder. Det er paa Tide, at vi uden Omsvøb taler til vore Kristne om den Forpligtelse, de har, til at give noget af deres Ejendom til Støtte for Kirken. Tal ikke til mig om, at eders Menigheder er fattige og trængende. Erfaringen viser, at Godgørenhed og Offervillighed lige saa godt, ja, endnu bedre trives blandt de mindre velstillede. Det er den stadig flydende Strøm af Smaafolks Smaagaver, der har skabt de Millioner, som hidtil har støttet Missionerne gennem »Foreningen til Troens Udbredelse«.«

Disse Eksempler, som er hentet fra de nordafrikanske Missioner, er ganske vist endnu kun enlige Vejvisere, der peger i den Retning, Udviklingen gerne skulde ledes. Forholdene kan andre Steder være betydelig vanskeligere og

mindre lovende. Endnu et lille Træk lader os se Sagen ogsaa fra dens mørkeste Side, giver os Indblik i Forhold, der er saa smaa og trange, at vi knap kan gøre os nogen Forestilling derom. I »Echo aus Afrika« (1911) skriver en Jesuitpater fra Empandeni (Sydafrika); »I Eftermiddags — Klokken var henad fire — kom to Drengene paa 12 til 14 Aar ind i mit Værelse og satte sig uden at sige et Ord ned paa Gulvet. De var begge kommet om Morgenen fra Skolen i Kwite (12 km borte) for at faa den h. Kommunion og overvære Højmessens. »Hvad vil I?» spurgte jeg. »Ingenting,« svarede de, »vi er saa trætte og vil blot vente her til Aftenandagten.« — »Har I faaet noget at spise.« — »Nej,« var Svaret. Disse stakkels Fyre havde siden den foregaaende Aften intet faaet, de havde gaaet 12 km, havde modtaget den h. Kommunion, overværet Højmessens og ventede endnu paa Aftenandagten, inden de vendte tilbage ved Nattens Frembrud for atter at gaa 12 km. — Og alt dette fastende! — Det lyder altsammen meget opbyggeligt, ikke sandt? — Jeg hører jer sige: »Hvorfor giver I dem dog ikke Mad og Natteleje?« Hvorfor? Vi kan ikke! Saa fattige er vi! —«

Som man kan forstaa, er det saadanne Egne, der vil have værst ved at overstaa den nuværende Krise. Der er jo Egne, hvor Trosiveren vel er stor, men Folket er saa forarmet, at der vil gaa adskillige Aar, før den omtalte Selvstændighed og Uafhængighed naas — om det nogensinde lykkes.

I denne Sammenhæng skal det endelig ogsaa fremhæves, at den Iver og Offervillighed, som de forskellige europæiske Missionsforeninger for Øjeblikket udfolder for at komme de betrængte Missioner til Hjælp, er — mer end beundringsværdig. Det er næsten overmenneskelige Anstrengelser, der gøres, for at trodse den truende Fremtid. En enkelt, ganske vist enestaaende Forening, »St. Petrus Claver Sodalitet«, har endog formaaet ved ivrig Propaganda at bevare en Status, der udgør 75 $\frac{0}{0}$ af de tidligere Aars. Gid deres Bestræbelser maa hæve sig rig Frugt. Gid det maa lykkes dem endnu længe at yde i alt Fald saa meget, at den Opgave, som jo var Kirkens første og endnu er dens største, ikke maa lide for stor Skade.

H. U. R.

Et gammelt Brev.

Til Minde om *Frants Xavers* Fest d. 3. December.

Over 370 Aar er det siden, at det følgende Brev blev affattet. Det stammer fra ingen ringere end Indiens og Japans Apostel, den hellige *Frants Xaver*. Han skrev det under Sydindiens glødende Sol, for at trøste en Medbroder. Denne hed Francisco Henriquez og virkede i Travankor paa Vestsiden af Forindien. Han havde været Sagfører hjemme i Portugal, men var indtraadt i Jesu Selskab og sendt ud i Hedninge-Missionen. Han var en nidkær Mand, men baade Klimaet og Ensomheden slappede hans legemlige og sjælelige Kræfter. Han blev modløs og mente, at hans Missionsarbejde var forgæves. Han længtes efter at blive kaldt tilbage fra den golde Arbejdsmark, han troede at belinde sig paa.

Nu kom Missionens Grundlægger og Formand, den hellige Frants, ved et Tilfælde i Nærheden af Henriquez' Station. Frants, der efter sine Forældres Slot i Nord-Spanien Xabier senere fik det latinske Tilnavn Xaverius, var en altfor erfaren og energisk Missionsleder til at give efter for den gode P. Henriquez' Klager. Men det er interessant at se, med hvilken Venlighed han gaar ind paa Medbroderens Vanskeligheder, og med hvilke Motiver han søger at berolige ham. Derfor har Brevet alligevel Nyhedens Interesse¹⁾.

Til P. Francisco Henriquez.

Vor Frelzers Jesu Christi Naade og Kærlighed hjælpe os og være med os altid! Amen.

Gud, vor Herre, ved, hvor meget hellere jeg vilde være hos Dem end skrive til Dem, og hvor meget hellere jeg vilde deltage i Deres Arbejder, der jo alle udføres for at elske og tjene Gud, vor Herre. Dette vilde være mere glædeligt end det magelige Liv, de Mennesker fører, der kan nyde alle Jordens Fornøjelser; thi med dem kan man kun have Medlidenhed. Men hvad de andre angaar, dem, om hvilke den hellige Paulus siger: *Quibus dignus non erat mundus*²⁾ — disses Lod er højst misundelsesværdig.

Jeg sender Baltasar Nuñez derhen, hvor De opholder Dem. Jeg bestemmer ham til Kongeriget Travankor, for

1) Det skal bemærkes, at Brevets Original ligger i Pombal-Samlingen i det gamle kgl. Bibliotek i Lissabon. *Det er dikteret*, blot de sidste Ord og Underskriften er fra den Helliges egen Haand. Han tilføjede, at Brevet først blev afsendt [nogle Dage] senere fra et andet Sted, da han naatte rejse fra Punicala nede ved Sydspidsen af Forindien til Koshin ved Malabar-Kysten.

2) Hebr. 11, 38 „Verden var dem ikke værd.“

at han maa hjælpe Dem i Deres Arbejder og faa Del i de Glæder, der times ham derved — i Forventning om, at Gud, vor Herre, giver den sande Belønning.

Hvad mig angaar, saa tager jeg til Goa for at tale disse¹⁾ Kristnes Sag i et Anliggende, som jeg nok med Guds Hjælp haaber at faa klaret, og som ogsaa forhaabentlig vil blive Anledning til mange Hedningers Omvendelse. Anbefal denne Sag til Gud. Vor Synder er store, ja, og vi fortjener ikke at være hans Redskaber ved en Gerning, som er af saa stor en Betydning for hans Tjeneste. Men hed alligevel om, at Gud i sin uendelige Godhed og Kærlighed maatte behage at betjene sig af os til at udbrede hans hellige Tro!

P. Antonio²⁾ kommer snart til Dem. Hvis De er syg og ikke kan arbejde der, hvor De er, saa gør, hvad Pateren siger Dem — om han nu beholder Dem der eller siger, De skal rejse til Indien³⁾ for at blive plejet i Goa.

Hvis De ikke har Brug for Duarte⁴⁾, saa send ham til Pater Antonio.

Vær dog ikke saa bedrøvet over, at De i hine Egne ikke kan opnaa saa gode Resultater, som De ønskede, eftersom Folket er saa tilbøjeligt til Afgudsdyrkelse og Kongen saa vanskelig imod de nye Kristne. Tænk hellere paa, at De opnaar langt større Ting, end De tror, ved at bære Omsorg for at døbe de nyfødte og meddele dem Naadens Liv. Ser De da ikke, at der er saa faa af Indiens Indbyggere, hvide eller sorte⁵⁾, der kommer ind i Himlen, naar man undtager netop de Børn, der er 14 Aar og yngre, og som dør, inden de naar til Fornuftens fulde Brug? De, min Broder Francisco Henriquez, gør altsaa, tro mig, større Nytte der, end De mener! Hvor mange Børn i Kongeriget Travankor, hvilke De har døbt, siden De kom derhen, og som er døde og blevet optaget i den evige Herlighed, vilde mon ellers have opnaaet Guds Beskuelse, hvis ikke De havde været til? Sandelig, Menneslægtens Fjende frygter Dem, derfor vil han have Dem langt bort fra den Egn. Thi naar De er rejst, vil Kongeriget Travankor ikke længer lade Arvinger til Himlen fremspire.

For at forurolige og skræmme Jesu Kristi Tjenere plejer Djævelen af ond Hensigt at fremkalde i dem Tanker om større Virksomhed (paa andre Steder). Meningen dermed er kun at faa dem bort fra Stedet, hvor de gør »mindre«

1) de nyomvendte Paraver ved Kap Komorin. I Goa boede Vicekongen.

2) P. A. Criminale, Jesuiternes Protomartyr, der døde Aaret efter.

3) det „portugisiske“ Indien, „Asia portugeza“.

4) en Tolk i Missionens Tjeneste.

5) Portugisere og indfødte Racer.

Tjenester. Jeg er bange for, at dette er Fjendens Taktik overfor Dem. Naar han søger at gøre Dem træt og ked af det hele, er det kun for at faa Dem fjernet fra hine Egne.

Det er vistnok 8 Maaneder, siden De kom til den Egn. Nu vel, i denne Tid har De blot ved at døbe de smaa Børn frelst flere Sjæle, end De frelst i Portugal, i Coulaø og fra Coulaø langs Kysten.¹⁾ Da De altsaa der borte i saa kort en Tid har frelst flere Sjæle end i hele Deres tidligere Liv, saa maa De ikke forundres over, at Fjendens Fristelser angriber Dem langt mere for at jage Dem væk og faa Dem paa et Sted, hvor De ikke udretter saa meget.

Jeg sender Patrene Cyprians og Moraës til Øen Sokotora, hvor der findes mange Kristne og ingen Præst, ej heller nogen, der meddeler Daaben.

Jeg venter hver Dag de Patre, som i Aar er kommet fra Kongeriget Portugal. Disse skal møde mig her, som jeg ved en i Goa efterladt Ordre har bestemt. De vil fortælle os om P. Anton Gomer, hvis Skibet da har medført ham og hans Ledsagere; thi man ventede endnu paa dem, da jeg rejste.

Vor Herre give Dem et udmærket Helbred og et langt Liv i hans hellige Tjeneste og forunde Dem efter dette Liv Paradisets Glæde!

Pussikale d. 22. Oktober 1548.

Deres Broder i Jesus Kristus
Francisco.

Er Radikalisme og Aandsfrihed forenelige?

Ovenstaaende Spørgsmaal skulde man paa Forhaand tro maatte besvares med et afgjort: »Ja, naturligvis«, saa sandt Radikalismens Talsmænd altid med Forkærlighed betegner sig selv som Aandsfrihedens Forkæmpere og Bannerførere. Paa den anden Side har det dog Gang efter Gang vist sig, lige fra Reformationens Tid og til vore Dage, at den Aandsfrihed, mange radikale gør sig til Talsmænd for, har en bestemt Grænse: Afgang fra den Mening, de paa Forhaand har betegnet som den rigtige.

Herpaa har man i den sidste Tid haft et særlig grelt Eksempel i et Foredrag, som den radikale medicinske Professor Thorkild Røvsing har holdt for Studenterforeningens radikale og ladet offentliggøre i *Tilskueren*. Han

¹⁾ Coulaø var en større portugisisk Havneby ved Vestkysten.

giver sig selv i dette Foredrag mange Blottelser i Retning af skarp, concis Tænkning og Respekt for andres Overbevisning. Paa alt dette er det dog ikke Stedet at komme ind her, det er med Dygtighed gjort andre Steder.

Men der er eet Punkt, som det vil være af Interesse at dvæle et Øjeblik ved her, det er hans Angreb paa de i religiøs Aand drevne Hospitaler. Uden Motivering bryder han Staven over dem. Overfor dette Blads Læsere og mange andre er det sikkert ganske overflødigt af fremføre noget Forsvar for vore katholske Hospitaler. Men det vil alligevel være af megen Interesse at høre, hvorledes Angrebet paa de religiøse Hospitaler besvares fra folkekirkelig Side. Det er i en længere Artikel i *Berlingske Tidende* i Søndags, at Licentiat A. Th. Jørgensen kommer ind paa dette Spørgsmaal, hvorom han skriver følgende træffende Linjer, som vi tillader os at aftrykke. Hans Ord er lige saa vel et Forsvar for vore Hospitaler som for den indre Missions. Han skriver saaledes:

»Imidlertid har den frie Tanke (efter Rovsing) en Fjende, som aabenbart er endnu farligere. Det er *den religiøse Fanatisme*, det er Pietismen, det er den indre Mission. Dens »kolde Haand« søger at lægge sig paa Tankens Frihed.

Alt dette er jo uhyre klart og levende fremstillet. Det er ganske vist hørt før, men det er alligevel interessant at høre en Mediciner sige det. Nu venter man spændt paa Fortsættelsen, nemlig paa Beviserne for, at den indre Missions kolde Haand hindrer Tankens Frihed.

Men det er næsten, som om Missionens kolde Haand ogsaa har lagt sig over de rovsingske Tankerækker, thi idet Professoren for at søge Beviserne nu svinger over — som han siger — »paa et Omraade, jeg forstaar mig paa«, nævner han som det første Eksempel paa Stormen mod Tankens Frihed »de religiøse Hospitaler«, dels Pavens, dels Indre Missions! Og han beklager, at Staten ikke tager Hospitalsvæsenet helt i »sin stærke Haand«.

Her maa vi virkelig lyse efter Logiken indenfor den rovsingske Filosofi. Vi gaar nemlig ud fra, at Radikalisme er i Slægt med Frisind og sandt Demokrati. Men hvorfor maa de Mennesker, der synes bedst om at ligge paa et religiøst Hospital, saa ikke have Lov dertil? Og sæt, at Statens stærke Haand ogsaa gik hen og blev religiøs, vilde det saa ikke være helt rart, om den frie Tankes Mænd havde Ret til at lave *deres* Hospitaler og lægge sig ind paa dem?

Men ogsaa i en anden Henseende lyser vi efter den rovsingske Logik. Hvorledes kan den Omstændighed, at der bygges og indrettes religiøse Hospitaler, bevise, at Indre Mission (og Katholikerne) angriber Tankens Frihed? Ja,

hvis de religiøse Hospitaler havde en større Dødelighed at opvise end de andre Hospitaler, hvis deres Læger opererede daarligere, og deres Sygeplejersker plejede daarligere end andre Hospitalers, saa kunde man maaske finde lidt af et Bevis her, men det siger Professoren intet om.

Nej, den Omstændighed, at der ved frivillige Gaver og betydelige Ofre indrettes Sygehuse og øves Sygepleje fra kirkelig Side, og disse Sygehuse og denne Sygepleje indrettes efter alle Nutidens Krav, og uden at der rejses nogen *faglig* Kritik af dem — heller ikke fra Professor Rovsings Side — den Omstændighed turde snarere bevise, at Kirken staar i første Række blandt dem, der vil tjene den frie Tanke i dette Ords ædlest Betydning, nemlig Videnskaben. Hvor ligger de Hospitaler, som den rovsingske Radikalisme har rejst ved frivillige Gaver og personlige Ofre?«

Efterretninger fra Ind- og Udland:

København. Afdøde *Urmager Olsens* gamle Moder, Enkefru *Olsen*, som døde for nylig i en høj Alder, har testamenteret St. Ansgars Kirke og Skole 10.000 Kroner som en Slags Afbetaling paa den Taknemmelighedsgæld, som hun — efter hendes egne gentagne Udsagn — stod i til St. Ansgars Sogn, der i sin Tid, da hendes Mand døde og hun stod ene med sine uforsørgede Børn, kærligt havde taget sig af hende og hendes Børn. Dette fortjener at fremdrages som et efterlignelsesværdigt Eksempel paa et taknemligt Sindelag og paa en levende Interesse for Kirken og Skolen. Særlig nu for Tiden, hvor de Krav, som stilles til Skolerne, stadig vokser, og hvor det bliver vanskeligere og vanskeligere for os at konkurrere med de stats- og kommuneunderstøttede Skoler, vil det være af uvurderlig Betydning, om andre fulgte dette smukke Eksempel og i deres Testamente betænkte vore katholske Skoler.

— Det er vistnok overflødigt længere at gøre opmærksom paa, at vi har vor egen katholske Boghandel, der til er denne sikkert blevet et alt for fast Led blandt vore katholske Institutioner. Derimod er det maaske nok nødvendigt at minde om, at Bøger fra alle Forlag kan faas gennem Katholsk Bogsalg, og at det kan være en vasentlig Støtte, man yder dette, ved at bestille sine Bøger derigennem, uden selv at have en Øres Udgift derved. Naar der i Dag findes en stor Annonce paa Ugebladets sidste Side, er det saaledes værd at tænke paa, at det ud-

mærkede Værk, som der annonceres, lige saa godt kan bestilles gennem vor Boghandel som gennem en hvilken-somhelst anden.

— Paa Højskolen holdt Hr. *Magister Hansen* i Tirs-dags det første af sine to Foredrag om d. h. Birgitta og hendes Datter. Efter som Indledning at have omtalt, hvorledes den store Helgeninde endnu levede i det svenske Folks Sagn og Sange, gennemgik Foredragsholderen i korte Træk Birgittas Liv til hendes Rejse til Rom.

Roskilde. Ifølge »Roskilde Tidende« var St. Laurentii Kirkes Forsamlingsaal fyldt d. 28. Nov., da Portner *Bech* bød Velkommen og oplyste, at dette Møde var det første af en Række, der vilde blive afholdt i Løbet af Vinteren. Pastor *Kerckhoffs* talte derefter om Spiritismen, idet han Punkt for Punkt gennemgik Spiritisternes Lære paa Grundlag af spiritistiske Forfatteres Skrifter. Heroverfor fremførte han de Kristnes Lære og gjorde opmærksom paa Forskel-len. Navnlig fremhævede Prioren, at Spiritisterne forveks-ler Sjæl og Aand og paastaar, at Sjælen kan leve i forskel-lige Tilværelser, at det har været umuligt for de spiritisti-ske Aander at identificere sig, hvad kendte spiritistiske Gran-skere indrømmer, at de spiritistiske Aander ikke tager Sigte paa at fremkalde velgørende, gode, moralske Følelser, men ofte er Udtrykket for moralsk og fysisk Fordærvelse, at Mennesker efter at være bleven Medier har mistet deres Individualitet og Æresfølelse, og at der ingen Overens-stemmelse er mellem det, Aanderne meddeler, og de Per-soner, som de paastaar at være, naar de skal gaa i mere end almindelige Detailler. Foredraget paahørtes af ikke saa faa Medlemmer af »Metapsykisk Selskab«. Mødet slut-tede med, at et Herrekor af Sangforeningen »Vokalion« undes Organist *Kerckhoffs'* dygtige Ledelse sang en Del smukke Sange, for hvilke der kvitteredes med stærkt Bifald.

— Den af Hds. kgl. Højhed Hertuginde af Chartres stiftede Sjælemesse for afdøde Prinsesse Marie læstes for første Gang her i Kirken d. 4de d. M., Prinsessens Døds-dag. Messen overværedes af Hds. kgl. Højhed Prinsesse *Margrethe* og Prinsesse *Aage*.

Nyborg. Under 5. December er Hr. Pastor *Ravelli*, hidtil Medhjælper hos Sognepræsten i Horsens, bleven an-sat som Præst ved Kapellet i St. Mariæsøstrenes Rekonva-lescenthjem i denne By.

Fredericia. Det er i denne Maaned 50 Aar siden, at de første katholske Kirkeklokker siden Reformationens Storm begyndte at ringe i Danmark. Dengang var vor højærværdigste Biskop Sognepræst i denne By, og han fik da den Tanke at rejse et Taarn ved St. Knuds Kirke, som, bygget 1767, er den ældste katholske Kirke i Danmark

efter Reformationen. I Begyndelsen af August Maaned 1865 paabegyndtes Bygningen af Taarnet, der allerede i November samme Aar stod fuldført. Medens Taarnet rejstes, blev de to dertil bestemte Klokker støbt i København, og paa Festen for Marias ubesmittede Undfangelse, Søndag den 10. December 1865, foretoges den højtidelige Indvielse af de nye Klokker. Den festlig smykkede Kirke var fyldt til Trængsel af baade Katholikker og anderledes-troende, der vilde overvære den historiske Klokkedaab, som forrettedes af daværende Pastor Grüder fra St. Ansgars Kirke i København. Straks efter Højtidelighedens Afslutning blev Klokkerne ophængt i Taarnet, og allerede samme Dags Aften ringede de til Angelus. Den mindeværdige Dag sluttedes med en Festandagt, under hvis »Te Deum« Klokkerne ringede. Fredericia Klokker fik Navnene Maria og Ansgar, og den første bærer paa Latin en Indskrift, som i Oversættelse hedder: »Se, din bliver jeg nu kaldet, o hellige Maria! — Bed for Folket, naar jeg lyder, o kærlige Jomfru!«

J. H.

Aalborg. Den 19de November bragte samtlige Aalborgblade: »Stiftstidende«, »Amtstidende«, »Nordjylland«, »Nordjyllands Socialdemokrat« og »Venstrebladet« enslydende Meddelelse om den Indsamling, som efter den Hellige Faders Opfordring vilde finde Sted i alle katholske Kirker til Fordel for det ulykkelige polske Folk. Efter at have omtalt den grænseløse Nød i det haardt prøvede Land sluttede disse Meddelelser med en Opfordring, ogsaa til Ikke-Katholikker, om at yde Bidrag, som eventuelt kunde tilstilles de katholske Præster eller Medlemmer af den katholske Menighed. »Aalborg Stiftstidende« havde allerede i en længere Artikel Dagen før omtalt Grevinde Ledochowskas Arbejde for hendes nødlidende Landsmænd, og Bladet tilbød nu venligt at modtage sine Læses Bidrag til Viderebesørgelse. Søndag den 21. Novbr. afholdtes efter Bestemmelsen Kollekt i St. Mariæ Kirke til Fordel for Polakkerne, ved hvilken der indkom 373 Kr. 50 Øre. Det smukke Resultat skyldtes for en stor Del den Offer-villighed, som de herværende polske Arbejdere lagde for Dagen; fra en enkelt Gaard i Kær Herred indkom der saaledes 70 Kr. fra nogle faa Polakker, der saaledes gav en stor Del af deres opsparede Løn til Bedste for deres stakkels Landsmænd. »Aalborg Stiftstidende« bragte ogsaa dette til sine Læses Kundskab i en længere Artikel, der ligesom de tidligere Artikler vedrørende Polakkerne var forsynet med et Billede af den bekendte Rytterstatue af Polens Nationalhelt, Kong Johan Sobieski, der besejrede Tyrkerne og reddede Evropas Kultur. Ogsaa de to Foredrag, som Grevinde Ledochowska holdt i København, blev

udførligt omtalt i Bladet. Den 26. November bragte »Aalborg Stiftstidende« ydermere en Artikel, »Polens Børn«, under Mærket — e, der rettede en indtrængende Henvendelse til det danske Folk: Fædre, Mødre og Børn, og endelig den 3die December et smukt Digt »Polen« af Aage Poulsen. Bladets Indsamling er Lørdag den 4de December naaet til et Resultat af 706 Kr. 30 Øre.

Th. Fr.

Holland. Som Læserne maaske erindrer, døde den i Sommer udnævnte hollandske Gesandt ved Vatikanet Regout efter kun faa Maaneders Virksomhed. Han har nu faaet en Efterfølger, idet Friherre van Nissen tot Sevenaar, som tidligere var Formand for »Generalstaternes« (den hollandske Rigsdags) andet Kammer, er bleven Hollands Gesandt ved det pavelige Hof.

Frankrig. Mgr. Landrieux, Ærkepræst ved Kathedraalen i Rheims, er bleven udnævnt til Biskop af Dijon.

Rom. Søndag den 21. November fyldte Pave Benedikt XV 61 Aar. Medlemmerne af Samfundet til Forsvar for Troen blev modtaget i Audiens, og dets Præsident, Kardinal Pompili, oplæste en Adresse. I sit Svar udtalte den Hellige Fader i meget skarpe Ord sin Fordømmelse af den Virksomhed, som flere protestantiske Missionselskaber, især støttede af amerikanske Penge, udøver i Rom. Paven talte med Harme om de mange Bagvaskelser, der udspreddes mod Kirken og dens Præster, og den uværdige Maade, hvorpaa gratis Undervisning og Understøttelse tilbydes som Betaling for Frafald fra Troen. —

— Franciskanerpateren David Fleming, Konsultor ved det hellige Officiums Kongregation, som har levet i Rom under de tre sidste Paver og nydt overmaade stor Anseelse, er for nylig afgaaet ved Døden. P. Fleming, som har indtaget mange betroede kirkelige Stillinger, døde under et Ferieophold i sit Fædreland England.

Kirkelig Meddelelse.

- 1) Hermed gives Dispens for Abstinentsen Juleaften.
- 2) Saa længe Krigen varer, er det tilladt til Anraabelserne i det lauretanske Litani at føje: »Du Fredens Dronning, bed for os.«

København, den 6. Decbr. 1915.

Det Apostoliske Vikariat.

Ved Kollekten til det nødlidende Polen

er indkommet: Aalborg 373,50 Kr. Aarhus 534,54. Esbjerg 18,08. Fredericia 40,00. Helsingør 41,34. Horsens 50,44. Kolding 20,31. — København: St. Ansgar 204,65. Rosenkranskirken 149,09. St. Annæ 102,00. St. Knud 33,00. St. Josef 55,50. Jesu Hjerter 115,67. Immaculata 15,00. Amalievej 130,31. Jagtvej 5,00. — Køge 6,00. Mariibo 165,00. Nakskov 100,00. Nyborg 6,58. Odense 80,00. Ordrup 83,32. Randers 78,70. Ringsted 135,00. Roskilde 32,44. Rønne 6,00. Sil-

keborg 10,00. Slagelse 277,00. Svendborg 14,00. Vejle 40,00. Randers 8,00. Tilsammen: 2930 Kr. 47 Øre, hvilket Beløb vil blive tilstillet *Bonque Nationale Suisse*, hvor den Hjælpekomité har sin Konto, som er den eneste Komité, der har fri Forbindelse med alle forskellige Dele af Polen. **Det Apostoliske Vikariat.**

Bibelhistorie. 2. Udgave. 2 Kr. — NB. Restoplaget af 1. Udgave udsælges fra nu af for 1. Kr. pr. Stk. kun til vore kirkelige Elementarskoler.

Om Julegudstjenesterne.

Saaftremt Gudstjenesteordningen i Juletiden i Hovedstadens Kirker er **forandret** fra i Fjor (sml. S. 1011 i Fjor), bedes dette venligst meddelt Redaktionen inden Søndag den 19. Decbr.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen for den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde med Optagelse Onsdag d. 15de Decbr. Kl. 7½ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 19. Kl. 7 Morgen.

Ordrup. Paa Søndag, den 12. December, den ubesmittede Undfangelses Fest, fejrer begge Mariakongregationer deres Titularfest med Fælleskommunion i Messen Kl. 7¾ og Festandagt om Aftenen Kl. 5.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Fredag 17. Decbr. Kl. 8 Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender, Kl. 4½ fransk Prædiken og Kl. 5 sakramental Velsignelse.

Vincentskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag den 12. Decbr. Kl. 11½ i Bredgade 67^a o.G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Unio. Fredag den 17. Decbr. almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Søndag den 2. Januar 1916. Julefest med Juletræ i Frederiksberg Allé 11.

K.U.F. Søndag den 12. December holder K.U.F. (Katholsk Ungdomsforbund) **Nikolausfest** i St. Josefskirkes Præstegaard fra Kl. 7½—9½ Aften. P. Meulenberg taler om: *Ungdommens sande Glæder*. Film: *Store Klaus og lille Klaus*.

Birgittaforeningen (Forening for unge Piger, nærmest for Nørrebro) afholder Onsdag den 15. December om Aftenen fra Kl. 8—10 den aarlige Generalforsamling i St. Josefskirkes Præstegaard.

Mariakongregationen for Mænd holder Søndag den 12. ds. (Marias ubesmittede Undfangelse og *Kongregationens Titularfest*) Kl. 8½ Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke og om Aftenen Kl. 6 i St. Ansgars Kirke Festandagt med højtidelig Optagelse af ny Medlemmer.

Fra 1. Januar søges et godt **katholsk Hjem** til en ung Kontormand i København. Henvendelse sker til Fru Sørensen, Mathæusgade 22^a Sal. Telefon Vester 912 y.

Haandskomager søger stadigt Arbejde. Gode Anbefalinger haves. C. V. Martinsen, Thorupsgade, Nr. 4, 2. Sal tv.

Vask og Rengøring ønskes. Billet, mrk. Vask, modtages af Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G. K.

Maria-Kongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 12. ds. Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag d. 13. ds. Kl. 8½ Aften: *Maanedsmøde i Salen* og Foredrag om det organiske Livs Mysterier. NB. Enhver katholsk ung Mand er velkommen til dette Møde.

Lysestager. Skulde nogen ville forære eller til en rimelig Pris sælge Lysestager til Alteret i det nye Kapel i Nykøbing (F), bedes vedkommende venligst og snarest meddele det til Præsterne i Maribo.

Kirkelig Kalender.

- | | |
|---|---------------------------------|
| 12. Dec. 3. Søndag i Advent.
(I Højm.: Marias ube-
smittede Undfangelse). | 19. Dec. 4. Søndag i Advent. |
| 13. — M. Lucia, Jomfru og
Martyr. | 20. — M. Ferialdag. |
| 14. — Ti. Oktavdag. | 21. — Ti. Thomas, Apostel. |
| 15. — O. Oktav af Marias ube-
sm. Undf. (Fastedag.) | 22. — O. Ferialdag. |
| 16. — To. Eusebius, Biskop
og Martyr. | 23. — To. Ferialdag. |
| 17. — F. Ferialdag (Fastedag). | 24. — F. Vigiliedag (Fastedag). |
| 18. — L. Ferialdag (Fastedag). | 25. — Juledag. |

Om **Juleuddelingerne** fandtes Oplysning i forrige Nummer.

En ældre Dame ønsker for Januar Maaned **Ophold** i en dannet Familie i København. Man bedes henvende sig til Enkefru Maurer, Køge.

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Fra **Bibliothekerne ved Rosenkranskirken, St. Annæ, St. Josefs og St. Andreas Kirkerne** hver Søndag efter Højmessens.

Fra **Marlahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 15. Decbr. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$. (Der findes hovedsagelig udenlandsk Litteratur.)

Kalenderen for 1916 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og Bogsalget. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Sygeplejerske tilbyder sine Fritimer til gratis Pleje i ubemidlede Hjem. Billet, mrk. *Sygepleje*, bedes sendt til Redaktionen.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 14. December Kl. 8 Aften.

Magister *M. Hansen*: Den h. Birgitte og hendes Datter. II.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 42 og 56 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

Bestillinger paa alle Bøger og Julehæfter modtages. Særlig henledes Opmærksomheden paa det nye katolske Julehæfte:

Julehelg

Pris 1 Kr. Med hvert Hæfte følger som gratis Bilag en Gengivelse af Altertavlen paa Maria-Alteret i St. Ansgars Kirke.

Vægkalenderen for 1916 25 Øre. **Vokslys** i mange Størrelser.

Katolsk Bogsalg. Stenosgade 3, Kbhvn. B. Tlf. Vester 3930.

Katolsk Bogsalg er indtil Jul daglig aabent fra Kl. 9 til Kl. 8.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

ET GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4 og i Bogsalget.

3

JOHANNES JØRGENSENS

UDVALGTE VÆRKER I-VII

ER UDKOMMEN I DISSE DAGE

INDHOLD:

*En Fremmed — Sommer — Livets Træ — Hjemvee —
Den yderste Dag — Lignelser — Vor Frue af Danmark —
Eva — Græs — Ikke uden Frugt — Den hvide Dø —
Rejsebogen — Pilgrimsbogen — Bag alle de blaa Bjerge —
Rejsehillede — Det tabte Land — Den hellige Ild — I det
Høje — Livsløgn og Livssandhed — Essays — Goethe-
Bogen — Stemninger — Bekendelse — Digte — Blomster
og Frugter — Af det Dybe*

Prisen for de syv smukt udstyrede Bind er:

*21 Kr. heftet: 29 Kr. 75 Øre indb. i smukt
Shirtingsbind og 38 Kr. 50 Øre indb. i
lækre, bløde blaa Skindbind.*

**GYLDENDALSKE BOGHANDEL,
N. F.**

2

Lige udkommet:

Johannes Jørgensen: DEN HELLIGE KATERINA AF SIENA.

Pris: Kr. 6.75.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 51.

Søndag den 19. December.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vore protestantiske Brødres Tilbagekomst. — Defensor Poloniae. — Nye Bøger. — Hans Peter Hansen. — „Du er Klippen“. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Spanien. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

286.

Jesu Kærlighed til mig.

Hvilken menneskelig Tankegang kan forestille sig den Kærlighed, som den evige Fader nærer til den enbaarne Søn? Den har varet fra Evighed af, og den er uden Ende. Saa stor er den, at Theologer kalder den Helligaand med den Kærligheds Navn som for at udtrykke dens Grænseløshed og Fuldkommenhed. Men overvej, min Sjæl, og bøj dig dybt for den ærefrygtsfulde Hemmelighed, at som Faderen elsker Sønnen, saaledes elsker Sønnen dig, hvis du er en af hans udvalgte; thi han siger udtrykkeligt: »Som Faderen har elsket mig, har ogsaa jeg elsket eder. Bliv i min Kærlighed.« Hvilken Hemmelighed i hele Kredsen af aabenbarede Sandheder er større end denne?

Den Kærlighed, som Sønnen nærer til dig, o Skabning, er lig den, som Faderen nærer til den uskabte Søn. O vidunderlige Hemmelighed! Det er altsaa Redegørelsen for den Ting, der ellers er saa sælsom: at han skulde have paataget sig mit Kød og være død for mig. Den første Hemmelighed foregriber den anden, og den anden gør blot det, at den fuldbyrder den første.

Elskede han mig ikke saa uudsigeligt, saa vilde han

ikke have lidt for mig. Nu forstaar jeg, hvorfor han døde for mig, thi han elskede mig som en Fader, der elsker sin Søn — ikke blot som en jordisk Fader, men som den evige Fader elsker den evige Søn. Nu ser jeg Meningen af den ellers uforklarlige Ydmygelse: han foretrak at genvinde mig fremfor at skabe nye Verdener.

Hvor er han dog bestandig i sin Kærlighed! Han har elsket os lige siden Adams Dage. Han har fra første Færd af sagt: »Jeg vil aldrig forlade dig eller svigte dig.« Han svigtede os ikke i vor Synd. Han svigtede mig ikke. Han opsøgte mig og genvandt mig. Han satte alt ind derpaa — han besluttede til Trods for mig selv at genindsætte mig i den Salighed, som jeg saa stædig stred imod. Og nu, hvad er det, han forlanger af mig andet, end at, som han har elsket mig med en evig Kærlighed, saaledes skal jeg elske ham efter den ringe Maalestok, jeg kan yde.

O Hemmeligheders Hemmelighed, at Faderens uudsigelige Kærlighed til Sønnen skulde være den samme som Sønnens Kærlighed til os! Hvi var det saa, o Herre? Hvad godt saa du i mig Synder? Hvorfor henvendte du dig til mig? »Hvad er Mennesket, at du kommer ham ihu, og Menneskets Søn, at du besøger ham?« Dette mit stakels Kød, denne min svage, syndefulde Sjæl, som intet Liv ejer udenfor din Naade, paa dem har du kastet din Kærlighed. Fuldbyrd dit Værk, o Herre, og som du har elsket mig fra Begyndelsen, saaledes give du mig at elske dig indtil Enden.

Kardinal Newman.

Vore protestantiske Brødres Tilbagekomst.

(Af Pater *H. J. Swift*, S. J.)

Det er en sørgelig Sandhed, som fuldkommen stadfæstes endog ved et blot flygtigt Blik paa Hlstorien, at Kirkens værste Fjender, hvad enten vi saa tager deres Energi, Foretagsomhed eller Varigheden af deres vildledte Arbejde i Betragtning, har været netop de Mænd, som den har opfostret og værnet om. Saa uomtvistelig er

dette, at vi vel maa sige, med Angerstaarer over en saadan Kendsgerning, at, dersom der ikke havde været daarlige Katholikker, vilde der nu ingen Protestanter være.

Vi maa gaa meget langt tilbage i Kirkens Historie, til den Tid, da de nuværende skismatiske »Kirker«, der i Evropa, Asien og Afrika repræsenteres af Resterne af engang betydelige Religionssamfund i Forbindelse med den hellige Stol, ikke kendte til nogen selvstændig Tilværelse, men var forbundet med Rom ved Kærlighedsbaand og hvilede paa samme Tro og blev levendegjort ved Foreningen af alle under den store Hyrdes Stav, hans, der er Kristi Stedfortræder.

Men daarlige Katholikker fremstod. Nogle var mægtige ifølge deres egen Personlighed, andre opnaaede deres Magt ad politisk Vej, og endelig var der nogle, hvis Betydning beroede paa en ganske tilfældig Kombination af Tid, Sted og lokale Tildragelser. Alle gjorde en daarlig Brug af den Magt, som kunde have været ledet ind i Spor, der havde ført til Kirkens Ophøjelse, til Gavn for Menneskesjæle og til Guds Riges Udbredelse her paa Jorden.

Disse vildledte Mænd: Nestorius, Eutyches, Photius og andre, som lagde vanhellige Hænder paa den katolske Enheds udelte Klædebon spillede deres Roller, badede sig i Glansen af en kortvarig Ære og gik saa fra Livets Dagslys over til Gravens Mørke. Men deres Gerninger blev tilbage. Dog ejede disse i Sandhed ikke den virksomme, vækkende Livskraft, som er Kendetegnet for en sund og stærk Organisme; de lever vel endnu, men som det Menneske kan vedblive at leve, hvis Lemmer er lammede, hvis Blod flyder langsomt gennem Aarerne, hvis Syn er svækket, og hvis Begreber er omtaagede og uklare.

Det var saaledes ikke noget nyt Vovestykke, da visse mægtige og ærgerrige Katholikker i det 16de Aarhundrede besluttede efter deres personlige Skøn at pille ved det Værk, som vor guddommelige Herre havde bygget op paa Petrus, et Værk, som havde modtaget sin Livskraft ved den direkte, personlige Indvirkning af den Helligaand. Det var en dristig Handling, men det var ikke nyt i Kirkens Historie.

Disse Mænds Succes var saa pludselig, saa blændende, saa stor, at nogle frygtsomme Katholikker virkelig vaklede

i Troen og fik Tvivl angaaende det guddommelige Løfte om Kirkens evige Bestaaen. Stakkels, vildledte Mennesker! Gud har sagt, at Kirken skal overleve alle Farer. Hans Ord kan ikke fejle. Men der er intet guddommeligt Løfte om en vis Grad af Varme, Standhaftighed og Missionsiver til nogen speciel Tid blandt de troende i Almindelighed; thi disse Egenskaber beror paa det fri Samarbejde mellem de enkelte Katholikker og den Naade, som Gud har stillet til deres Raadighed, og denne tvinger dem ikke imod deres Vilje.

Dersom Protestantismens Fremskridt var hurtige og overraskende, saa synes den Pludselighed, med hvilken dens Fremgang standsede, slet ikke mindre forbavsende. Dog for det 20de Aarhundredes Tænker, der kan se med Eftertanke tilbage paa de sidste 400 Aar, er der intet forunderligt i Protestantismens meteoragtige Fremkomst, som der heller ikke er noget forunderligt i den Maade, paa hvilken den snart udtømte sin Energi som en erobrende Magt.

Skønt Kirken er et aandeligt Samfund, arbejder den med menneskelige Væsener, i hvem onde Tilbøjeligheder altid kæmper om Herredømmet. En hellig kendes simpelt hen derpaa, at han forstaar at tøjle disse Tilbøjeligheder og bøje dem ind under Naadens Vejledning, en Synder derimod giver dem frie Tøjler og bliver saaledes mere og mere forhærdet og rodfæstet i det onde.

Tørst efter Magt er en daarlig Tilbøjelighed, at begære Næstens Ejendom eller nære en rastløs Stræben efter Handlefrihed er ligeledes onde Tilbøjeligheder. Der findes i Mennesket andre Tilbøjeligheder, som frister det til at glemme sin udødelige Sjæls Værd og leve som et Dyr blandt Dyrene.

Hvad kunde vel stille en stolt og forfængelig Herskers Taalmodighed mere paa Prøve end den Tanke, at en eller anden gammel Mand langt borte i Rom havde Retten til at formane ham og udøvede denne Ret, ikke som den ene ligestillede gør den anden Forestillinger, men som en Fader formaner sin Søn. Dersom denne Hersker havde overdaadige Vaner, hvor vilde han saa ikke hige efter Kirkens og hellige og ærværdige Klosters Skatte, saa-

danne, som møjsommeligt var samlet gennem lange Aar som Vidnesbyrd om de troendes fromme Barmhertighed. Disse Skatte var blevet bevaret, vogtet og styret med Klogskab af Mænd, som vidste, at de kun var Forvaltere for den store Husholder.

Dersom en mægtig Mand beslutter at forøge sin Magt i videre Udstrækning, vil han altid finde andre, som bifalder denne Beslutning og er rede til at hjælpe ham dermed. Disse andre Mænd kan meget vel være rene Nuller, uden Berømmelse, social Stilling eller hæderlige Familieforbindinger, men de haaber at kunne slippe ud af deres hidtidige skjulte Eksistens og hæve sig ved den Mands Gunst, som de tjener. Som Følge af denne skændige Medvirken maa deres Hænder »dryppe af Kirkeranets Fedme«, det kan ikke være andet, men dersom de naar den foragtelige Storhed, som de har tragtet efter, saa skjuler de disse af Synden tilsølede Hænder og forfægter ivrig, at de er rene.

En anden og meget vigtig Faktor, der gjorde sit til den religiøse Forskydning, som fulgte med Protestantismen, maa søges i den sorte Død, en Plage, som hærgede Størstedelen af Evropa i det 14de Aarhundrede. Da Præste- og Munkestanden havde lidt uhyre Tab, var Biskopperne tvungne til at give betydelige kirkelige Embeder til unge, uerfarne gejstlige med ringe præstelig Uddannelse, og paa Grund af disses store Antal og Uduelighed fremstod der en Generation af daarligt oplærte Katholikker. Dette Onde — for det var et Onde — vilde vel have kunnet rette sig med Tiden, dersom alle offentlige Forhold havde været upaa-virkede i andre Henseender; men en langvarig og udtømmende Krigs Rædsler forøgede i høj Grad den almindelige Demoralisation. Dog endogsaa til Trods for denne nye Byrde, der blev lagt paa Kirkens Tjenere, kunde den offentlige Bevidsthed have været frelst fra den overhængende Fare, dersom Religionen var blevet understøttet af en alvorlig og oplyst Skare Mænd, der arbejdede paa Statens Opkomst. Men netop det modsatte var Tilfældet; for samtidig med den mangelfulde Kundskab til de religiøse Sandheder, som var betegnende for ikke faa af de troende, fremstod den ene Magthaver efter den med en Ærgerrighed, Halsstarrighed, Griskhed og Verdslighed, der lod

ham være sig selv en Lov og derfor opfandt saadanne religiøse og moralske Læresætninger, som var afpassede efter hans egne Lyster. (Sluttes.)

Defensor Poloniae.

Naarsomhelst det gjaldt om at komme de lidende til Hjælp og skaffe de fortrykte Ret, var det altid Paverne, som her var Foregangsmænd. Og Benedikt XV staar ikke tilbage for sine lysende Forgængere paa St. Petri Stol. Gang paa Gang er han fremtraadt som Midler og Hjælper under den forfærdelige Krig, som nu hjemsøger Verden.

Efter hans Opfordring har Biskopperne i de krigsførende Lande ladet Præster, som behersker Krigsfangernes Sprog, paa alle Maader staa disse bi baade i aandelig og materiel Henseende. Efter hans Opfordring har Regeringerne ladet sig overtale til at udveksle saadanne Krigsfanger, som er uduelige til Krigstjeneste, og hvert Invalide-tog, som sagte ruller frem gennem Sverige, er et Vidnesbyrd om Benedikt XV's Virksomhed. Og efter hans ædle, apostoliske Opfordring er det, at alle katholske Biskopper i alle fem Verdensdele har ladet afholde Bønner for og Indsamlinger til det af Krigen saa frygteligt hjemsøgte polske Folk.

Blandt Polakkerne selv har den Hellige Faders ædle Virksomhed naturligvis vakt den dybeste og hengivneste Taknemmelighed. Derom vidner bl. a. en Artikel i den ansete, i Krakow udkommende polske Avis *Glos Narodu* (Nationens Røst), i hvilken *Jozef Stonislaw Pietrzak* under Overskriften *Defensor Poloniae* (Polens Forsvarer) den 25. November skriver følgende:

»Benedikt XV er traadt i Pius IX's, Polens store og uforglemmelige Forsvarers Fodspor. I Søndags har hele Rom med Paven i Spidsen bedt for det ulykkelige Polen.

Benedikt XV ledede selv Bønnerne i St. Peterskirken og anraabte alle Helgeners Hjælp for vort Folk.

For intet andet Folk er saadanne Bønner blevet anordnet. Thi Polen alene har den sørgelige Ære at være Folkeslagenes Job. De, som maaske aldrig før havde hørt Polens Navn, fik nu med det samme at vide, at dette Land har været Kristenhedens mægtige Bolværk, at det altid er forblevet tro, og at det har været Helgeners Moder og Kirkens herlige Datter. Paa alle Tungemaal har 300 Millioner Katholikker med Ærefrygt udtalt Polens Navn og tænkt paa dette Folk, som nu ligner Manden i Lignelsen, om hvem det siges, at »Røverne lod ham ligge halvdød ved Vejen« (Luk. X, 30). Hele Verden fik den Dag at vide, at Benedikt XV har nærmet sig os med Kærlighed, at han vil læge vore Saar, idet han vælger Pius IX's Vej, hvem man med Rette kan kalde vort Fædrelands Fader, skønt han jo ikke selv var Polak.

Den 21. November vil uden Tvivl i Polen blive ihukommet, saa længe Verden staar. Paa denne Dag har Christi Statholder med alle troende bestormet hele Mennekehedens Hjerter, raabt om Hjælp for Martyrfolket, og det for de Fortjenesters Skyld, det har haft af hele Kristenheden, for de Helgeners Skyld, som er udgaaet af dets Skød. Og man mindedes de herlige Blomster, Kristendommen har baaret i dette Folk: de to Stanislaver (Biskoppen og den englerene Yngling), Jozafat, Kasimir, Hyacint og Salomea — Navne, som overalt i hele den katholske Verden nævnes med Ærefrygt. — For alt dette har vi den Apostoliske Stol, har vi Benedikt XV at takke.

Det er for anden Gang, at Kristenhedens Fader fra Vatikanet raaber om Hjælp og Forbønner for det martrede Polen, og det saa højt, at hans Røst høres over hele Verden, baade af Venner og Fjender.

Første Gang var 1863. Polen begræd da 35.000 dræbte og omkring 150.000 til Sibiriens Polaregne forviste Sønner. Alle havde opgivet vor Sag. I et saadant Øjeblik nærmede Paven sig os, han alene — Pius IX.

Og ikke blot i sine Allokutioner tordnede han fra Petri Stol mod vore Fjender og nedkaldte Guds Straffedom over dem, men for at fremskynde Dagen for Polens Gen-

oprejsning, som han forudsaa, befalede han offentlig at ombære paa Roms Gader det undergørende Billede af Christus Acheropita.*)

I sit Hyrdebrev til Rom anbefalede han at bede for »det ulykkelige Polen, i denne Stund prisgivet Mord og Blodsudgydelse; thi dette Folk fortjener i alle Henseender, at man heder for det, at det maa befries fra de Ulykker, som hjemsøger det, og at det aldrig maa miste sin Karakter«.

Efter den Hellige Faders Eksempel forordnede Biskopperne Bønner for Polen, og i Frankrig dannedes endog en Forening *Oeuvres du Catholicisme en Pologne*, som i Løbet af fem Maaneder indsamlede 41429 francs til Polen.

Det var en glimrende Procession, som fandt Sted den 6. September 1863. Hele Rom og en talrig Skare Præster, med Kardinaler i Spidsen, bad højt om Guds Hjælp for det lidende Polen. Pius IX kom selv officielt den 10. September til Kirken Santa Maria Maggiore for at bede Alle Helgens Litaniety, hvorfor den polske Nationalregering den 29. Oktober 1863 sendte ham en Taksigelsesadresse. Og da de i Rom bosatte Polakker den 15. September drog gennem Roms Gader under Afsyngelse af polske Hymner, sluttede Pius IX, dybt rørt, sig til deres Procession. Denne Pius IXs Optræden skabte hele Verden over stor Sympathi for os, Polens ulykkelige Folk.

Den nuværende Pave er traadt i Pius IXs Fodspor — han er bleven vor Talsmand, vor Trøster, vor Fader. Aldrig vil det trofaste Polen glemme dette, Benedikt XV vil altid ihukommes som Polens oprigtige Ven, en sand *defensor Poloniae*.«

Den polske Avis har ved disse Ord givet Udtryk for et helt Folks Taknemmelighed. Og ligesom det polske Folk — 21 Millioner — med Kærlighed tænker paa, hvad Paverne, særlig Pius IX og Benedikt XV, har gjort for dem, saaledes mindes hele Verdens Katholikker, hvad Polen har udrettet for den katholske Tro. Herom skriver en bekendt Forfatter (L. E. van Norman: Poland, the Knight among the nations, P. 163): »Kristenhedens *chevalier*

*) Oprindelig: Acheiropoietia, d. e. Ikke gjort med Hænder, Navn paa Billede, som efter Legenden ikke er malet af Menneskehænder. I et Oratorium ved Laterankirken i Rom æres et saadant ældgamme Billede.

errant, Polakken, blev den hengivne Ridder, som drog sit Sværd til sin Herskerindes Forsvar. For hende — Kirken — stred og blødte han. Medens andre Folkeslag efterstræbte fremmed Gods og lumpen Vinding, drog han til Strid paa snedækte Marker eller paa hede, ufrugtbare Sletter. Hans Historie er et eneste langt Korstog til Forsvar for Kirken. «

Kulla pr. Odensviholm, Kalmar län, St. Frans Xavers dag 1915.

Gustaf Baron Armfell.

Nye Bøger.

Selma Lagerløf: Trolde og Mennesker. (Gyldendal. 1915. 328 S. 4 Kr. 25 Øre.)

En ny Bog af Selma Lagerløf plejer altid at betyde ny aandelig Rigdom. Dette gælder ogsaa om nærværende Samling Fortællinger og Foredrag, der ved Siden af ret ubetydelige Bidrag, f. Eks. Digtet »Høstkarlene paa Ekolsund«, indeholder Ting af stor Originalitet og Skønhed. Til de fleste af Fortællingerne er Emnet hentet fra det svenske Natur- og Folkeliv, hvoraf Selma Lagerløf vel nok er alle Tiders mest fremragende Skildrer, medens en enkelt foregaar i Italien, Scenen for adskillige andre af Digterindens skønneste Fortællinger. En Del af Stykkerne i »Trolde og Mennesker« har et personligt Præg og er næsten de mest gribende, f. Eks. hendes Tale ved Nobel festen 1909, da hun fik den store Nobelpræmie, og de tre sidste, der fortæller om store og gode Mennesker, hun har truffet sammen med og lært at kende; særlig er den sidste Skildring af den finske Kvinde Mathilda Wrede af rig, betagende Skønhed. Selma Lagerløfs Bøger er selvfølgelig ikke egentlig katholske Bøger, men — læg dem paa Dagligstuebordet i et katholsk Hjem, stil dem op blandt et Klosterbibliotheks ærværdige Rækker af Bøger, indlem dem i vore Skolers Bogsamlinger, de vil i intet af Tilfældene komme til at disharmonere med deres Omgivelser, ja endog bringe noget nyt og friskt og skønt og godt ind blandt det gode, der i Forvejen findes. — Vi har i Aar ikke saa faa gode Bøger at give bort som Julegaver, og vi kan faa dem alle sammen i vor egen Boghandel paa Vesterbro.

N. H.

St. Alphonsus Liguori: Kærlighed til Jesus Christus. Ved L. B. (Katholsk Bogsalg. 1915. 220 S. Sm. indb. 1 Kr. 50 Øre.)

I sidste Øjeblik, men dog lige tidsnok til at kunne faa en lille Omtale i Ugebladet, inden det store Jule-salg begynder, er der paa Katholsk Bogsalgs Forlag udkommen en smuk lille Bog af den h. Alphonsus, en af den katholske Kirkes berømteste asketiske Forfattere. Det er blevet kaldt »Perlen blandt de fortræffelige Værker, som denne hellige og lærde Ordensstifter (af Redemptoristerne eller Liguorianerne) har skrevet.« Yderligere Anbefaling er næppe nødvendig. Vi har nu paa Dansk fire smaa, net udstyrede Andagtsbøger af den h. Alphonsus, foruden den nys udkomne: »Daglige Besøg ved Alterets Sakramente«, »Bønnen, det store Frelsens Middel« og »Den daglige Messe«.

Hans Peter Hansen.

† 7. December 1915.

Der er maaske ikke mange blandt »Ugebladet«s Læsere, der har kendt den, hvis Navn staar over disse Linier. Og dog fortjener han at mindes af os Katholikker som den Kirkens inderligt hengivne Søn og selvforglemmende Tjener, han har været.

Jeg har personlig kun kendt Hans Peter Hansen tre eller fire Aar. Men forud kendte jeg ham gennem en Række apologetiske Afhandlinger, som han havde forfattet, og som jeg fik Paalæg om at sætte mig ind i og bedømme. Disse Afhandlinger forelaa i Manuskript, og jeg vidste kun om deres Forfatter, at han var et ungt Menneske, der ikke havde faaet anden Uddannelse end den, som man faar i Kommuneskolen; ganske vist havde han efter sin Optagelse i Kirken opholdt sig nogen Tid hos Præsterne i Mariho, hvem han hjalp med Arbejdet blandt Polakkerne paa Lolland; men bortset fra den Belæring, som han kunde have faaet ved Omgangen med disse fromme og dygtige Præster, vidste jeg, at han ikke sad inde med særlige sproglige eller theologiske Forudsætninger for at kunne skrive Afhandlinger af den Art, som jeg var sat til at bedømme.

Derfor var min Forbavselse ikke lille, da jeg ved Læsningen af Hans Peter Hansens Arbejde saa, at det baade i sproglig og theologisk Henseende var et Arbejde af langt over Jævnmaal. Bortset fra enkelte Smaating, som maaske kunde trænge til Forbedring, fandt jeg intet

i disse Afhandlinger, som der var noget at udsætte paa. Mit Totalindtryk af dem var, at de var skrevne af en Mand, der ikke blot nøje havde gennemtænkt Kirkens Troslære, men som ogsaa personlig havde tilegnet sig dens Indhold; tilmed vidnede de om, at deres Forfatter sad inde med en særlig Evne til at tale om disse i sig selv vanskelige Emner paa en saadan Maade, at Fremstillingen blev klar og dog fængslende.

Senere hen lærte jeg Hans Peter Hansen personlig at kende. Da jeg en Gang sagde til ham, at jeg var bleven forbavset over at se, hvor klart han havde fremstillet flere dogmatiske Spørgsmaal, der ikke kunde henregnes til de letteste, betroede han mig, at naar han ikke rigtig kunde klare sig et eller andet dogmatisk Spørgsmaal, gik han ind i Kirken og knælede for Alterets hellige Sakramente, og efter at have bedt om Lys overvejede han Sagen, indtil han da som Regel altid kom til at se klart i Spørgsmaal, som han hidtil havde haft svært ved at trænge ind-i.

For den, der har kendt Hans Peter Hansen, er der noget i dette Svar, der kendetegner hans Karakter. Han var et uhyre beskedent Menneske, ja, man kan godt sige om ham, at han var en ydmyg ung Mand; han trængte sig aldrig frem, skønt han havde en usigelig Lyst til at tjene Kirkens Sag, som for ham var den højeste. Han var et fromt og dybt Gemyt, et af de stille Vande, der har den dybeste Grund. Man havde heller ikke talt længe med ham, før man mærkede, at man havde en Mand for sig, der af Naturen havde faaet sjældne og rige Evner.

Hos Præsterne i Mariibo havde han lært en Del Polsk. Han følte sig dragen til de fattige polske Arbejdere, og hans Trang var at kunne gøre noget for dem. Han begyndte da privat at drage om fra den ene Gaard til den anden for at tale med Polakkerne og hjælpe dem med Raad og Daad. Herunder kom han undertiden i Strid med Gaardejerne, der ikke vilde finde sig i, at han talte Polakkernes Sag, naar han mente, at de blev forurettet af deres Arbejdsgivere. Han henvendte sig da — forøvrigt gennem mig — til Indenrigsministeriet, og efter at Indenrigsministeriet havde undersøgt hans Forhold og indhentet Oplysninger om ham, udstedte Ministeriet en officiel Skrivelse, hvorved det bevidnede, at Hans Peter Hansen var en Mand, der fuldtud fortjente Tillid, og at det derfor burde henstilles til de Gaardejere, der havde Polakker i deres Tjeneste, at lade ham uhindret faa Adgang til dem.

I de sidste Aar virkede Hans Peter Hansen i denne Gerning. Mangen Gang sov han, skønt han var meget skrøbelig af Helbred, paa det bare Gulv eller paa en Grøftkant, naar han var paa Vandring fra og til sine Po-

lakker, som han talte med og bad med og trøstede og hjalp som den bedste Ven.

Muligvis har dette opofrende Liv været Aarsag til, at hans Helbred blev svagere og svagere. Under et Besøg i København blev han alvorlig syg, og Tirsdag den 7. December døde han paa St. Josefs Hospital, efter at han havde modtaget Kirkens Dødssakramenter. Han blev 31 Aar gammel.

En Mand, der i det stille har tjent vor hellige Kirke med en heltemodig Selvforglemmelse og Opofrelse, er gaaet bort. Velsignet være hans Minde! *H. Gamél, Præst.*

„Du er Klippen“.

Det er bekendt, at den katholske Kirke beviser den h. Petrus' og hans Efterfølgeres, Pavernes, Primat med Herrens Ord til Petrus: »Du er Klippen, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke«.

Som Ordene lyder i Herrens Mund, er deres Mening saa indlysende, at ogsaa protestantiske Theologer indrømmer Rigtigheden af vort Ræsonnement, uden at de dog vil drage vor Følgeslutning: Altsaa er Petrus og Paverne Kristi Kirkes synlige Hoved.

Prof. Pfeleiderer i Berlin siger uden Betænkning om St. Matthæus' Evangelium, hvori jo Herrens Ord staar, at det heltigennem er katholsk. »Dogmaet, Moralen, Kirkeforfatningen for den vordende katholske Kirke — Spiren til alt dette findes i Matthæus' Evangelium. Katholsk er dets trinitariske Daabsformel. Katholsk er dets Kristuslære, hvori Davids og Abrahams Søn menes at være eet med den sande overnaturlige Guds-søn. Katholsk er Læren om Frelsen. Katholsk er Moralen, ifølge hvilken det asketiske Liv i frivillig Fattigdom og Cølibat allerede gælder for en højere Fuldkommenhed. Katholsk er endelig den Betydning, der tilkendes Petrus som den almindelige Kirkes Fundament og Nøglemagtens Indehaver, hvis Binden og Løsen i Forvejen er godkendt i Himlen.«

Yderst interessant er Prof. Beyschlags Fortolkning af Matt. 16,18: »Uden Tvivl har alle de protestantiske Forsøg paa at give Ordene en anden Udtydning ikke været heldige. Naar man ser hen til Ordene: »Du er Klippen, og paa denne Klippe o. s. v.« kan der blandt fornuftige Mennesker ikke være nogen Strid om, at Jesus ikke har betegnet sig selv som den Klippe, hvorpaa han vil bygge sin Menighed, heller ikke Petri »Bekendelse«, eller den »Tro«, Petrus just har bekendt, men selve Manden, som han har givet Klippenavnet, og hvem han nu tilkender det som vel-fortjent. Og da synes rigtignok de nærmest følgende Ord: »Og jeg vil give dig Himmeriges Nøgler« afgjort at stadfæste Ideen om en Kristi Stedfortræder og Statholder paa Jorden. Thi Bil-

ledet kan dog sagtens ikke gælde om en Dørvogter . . ., heller ikke en Hushovmester, som har Nøglerne til Forvaltningskammerene. Meget mere betyder det hos Jes. 22 omtalte Kroneembede i Judas Rige den øverste Forvalter af det kongelige Huses Embede . . . Er der Tale om Gudsrigets jordiske Eksistens, og anses Jesus selv for dets Konge, saa har han Magt til at betro dette Embede til en anden. Han staar i Begreb med at forlade denne Jord; han trænger da til en Stedfortræder, en øverste Kroneembedsmand som hist i Israel, en Mand, der nu skal vedblive i hans Navn at lukke Himmerige op for Menneskene eller efter Forgødtbefindende lukke det i for dem; saa udnævner han Petrus til denne sin Nøglebærer. . . I dette Statholderskab maatte der vistnok ogsaa gives retmæssige Efterfølgere, og da vilde det rigtignok falde enhver anden Biskop eller Embedslærer i Kirken svært at hævde bedre Retskrav end Biskoppen af Rom. Ja, naar man hertil tager, at der til Himmeriges Nøglemagt endnu kommer Magten til at binde og løse, den, vi har tolket som Lovgivningsmagten i Guds Rige, Magten til at afgøre, hvad der kan tillades i Kirken, hvad ikke, saa forekommer det os, som havde vi her i Kraft af Kristi Indstiftelse ikke blot Pavedømmet, men endogsaa det *ufejlbare Pavedømme*, grundet paa bedre Skriftsteder end dem, det vatikanske Koncil har kunnet opdrive; thi han, hvis Binden og Løsen hver Gang bliver befundet rigtig i Himmelen, han bør dog tilvisse kaldes ufejlbar.«

Der gives endnu flere Protestanter, der aabenlyst anerkender, at Herrens Ord hos Matth. 16,18 kun kan tydes i katolsk Forstand. Saaledes Holtzmann, Bruno Bauer, Schelling o. a. For kun endnu at anføre den sidstnævntes Ord, saa skriver han: »Kristi Ord («Du er Klippen») er for evigt afgørende for den h. Petrus' Primat blandt Apostlene; der hører hele Partiaandens Forblindelse til for ikke at anerkende det overbevisende i disse Ord eller give Ordene en anden Udtydning.«

Hvordan er det saa efter alt dette muligt, at de nævnte Forfattere ikke slutter sig til den Kirke, hvis guddommelige Eneret de saa højt synes at proklamere? Meget simpelt. De erklærer uden videre Evangelierne for uægte eller nægter i det mindste deres guddommelige Inspiration. Og Grunden? Den er ingen anden end Luthers bekendte: »*Sic volo, sic iubeo; sit pro ratione voluntas* — Saaledes vil jeg, saaledes befaler jeg; min Vilje maa erstatte Grunden.«

Et typisk Eksempel er Harnack. Han saa tydeligt, at alle de gamle Kilder vidner om Evangeliernes Ægthed og Inspiration. Han sagde med klare Ord, at det at følge Traditionen »vilde tvinge os til at blive katolsk«. Men katolsk vilde han ikke være. Saa hellere lade haant om Traditionen. Det var i Aaret 1889. Ikke ret mange Aar efter, i 1897, erklærede han, at »Videnskaben«, d. v. s. den rationalistiske Bibelkritik havde været paa Vildspor og nu befandt sig paa Tilbageslaget. Det maatte indrømmes, at »Kirkens ældste Litteratur i Hovedpunkterne og i de fleste Enkeltheder litterær-historisk set var sandfærdig og tilforladelig«. Herved indrømmede han endnu ikke Evangeliernes Ægthed. Men ogsaa dette Skridt maatte han

gøre — i det mindste halvt om halvt. Thi hans egne Forskninger førte ham (1906—1911) til den sikre Erkendelse af, at Lukas havde skrevet Apostlenes Gerninger og det tredje Evangelium, ligeledes, at Markus var Forfatter til det Evangelium, der gaar under hans Navn. Men her bliver han staaende. Inspirationen nægter han fremdeles, skønt den er ligesaa sikkert bevidnet af Oldkirken som Evangeliernes Ægthed. Ganske specielt nægter han Ægtheden af Matth. 16,18: »Du er Klippen . . .«, idet han uden Spor af Bevis fra sit høje Kateder dekretterer: »De er ikke noget Herrens Ord«. Uden Bevis? Ja, han paa-beraaber sig et Skrift, kaldet »Herrens Ord«, som hverken han selv eller noget Menneske i Nutid eller Fortid nogen Sinde har set eller haft i sin Haand. Uden Beviser, men ikke uden vægtig Grund. *Sit pro ratione voluntas!* At indrømme Evangeliernes guddommelige Oprindelse, at indrømme specielt Matth. 16,18 vilde jo tvinge alle »til at blive katholske«.

Vi Katholikker lader os ikke vildlede af slige Viljesargumenter. Vi holder med uskrømtet Tro fast ved de gamle Fædres overensstemmende Lære om Evangeliernes — alles — Ægthed og Inspiration, som Aarhundrederne har hævdet med uimodstaaelig Vægt.

Vi glæder os over at staa paa Klippen og stoler paa Herrens Ord: »Helvedes Porte skal ikke overvælde den«.

F. Esser.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vi henleder Læsernes Opmærksomhed paa omstaaende Meddelelse fra Ansgariusforeningen. Ugebladet — som i Aar udkommer med ikke saa lidt over 1000 Sider — koster kun 4 Kr. (eksklusive Porto) om Aaret, og kun ved et stort Medlemsantal kan Foreningen magte Udgivelsen af Ugebladet uden at forhøje Abonnementsprisen. Enhver Katholik, som kan afse 2 Kr. om Aaret, bør derfor støtte Foreningen ved at tegne sig som Medlem. Ligeledes anbefaler vi Læserne at virke for Ugebladets Udbredelse blandt Venner og Bekendte. Ugebladet burde findes i ethvert katholsk Hjem. Et Nyhedsblad med hæsblæsende Journalistik kan og bør Ugebladet aldrig blive, men en kærkommen ugentlig Budbringer med tankevækkende og belærende Artikler, med Nyheder af Interesse for Katholikker og Efterretninger fra vore Me-

nigheder samt Meddelelses-Organ for kirkelige Kundgørelser og katholske Foreningsanliggender.

— I Tirsdags fortsatte Hr. Magister Hansen paa Højskolen sit Foredrag om »den h. Birgitta og hendes Datter«. Han meddelte heri forskellige Træk fra den h. Birgittas Ophold i Rom samt skildrede den h. Katarinas Liv, særlig den Støtte og Hjælp, hun blev for sin Moder. Ogsaa fra de to Helgeninders mærkelige Rejser fortalte Foredragsholderen interessante Oplevelser.

Fredericia. Under Hds. kgl. Højhed Prinsesse Margrethes Protektion afholdt St. Josefssøstrene deres aarlige Basar, der havde et større Omfang end tidligere. Basaren afholdtes ikke som før paa Hospitalet, men ved Imødekommenhed fra Hr. Pastor Schreibers og Kirkeforstandernes Side var St. Knuds Skoles Lokaler velvillig stillet til Søstrenes Disposition. De i Forvejen hyggelige Lokaler var ved dygtige Haandværkeres Flid fuldstændig omdannet. Selve Festsalen dannede et nydeligt Nordpolslandskab; i de vældige Isbjerge fandtes den yndigste lille Frugtbutik med dejlige røde Æbler, lige hjemkomne med Dr. Cook fra Nordpolen, Tombolaen, en fiks Cigarkiosk og et henrivende lille Theater, hvorpaa der hver Time var Optræden af bekendte Kunstnere. Gik man op ad den flagsmykkede Trappe, kom man til Broderiafdelingen og Conditoret, der hver for sig gjorde et fint og tiltalende Indtryk. Var man efter de forskellige Anstrengelser bleven sulten, behøvede man kun at gaa op paa første Sal, hvor der i Ølhallen til Øllet serveredes Pølser, forloren Skildpadde og Smørrebrød. Alt i alt blev Basaren en Succes og gav i Overskud c. 3000 Kr.; det skyldes fornemmelig den store Velvilje og Imødekommenhed fra Forstanderskabets, Menighedens og udenforstaaendes Side. Det utrættelige Arbejde, som Festkomiteen og de assisterende ydede, maatte give et godt Resultat, men Formaålet var jo ogsaa at skaffe god og kærlig Pleje til saa mange fattige som muligt.

Spanien. Den berømte spanske Socialist og Fritænger Tomas Santo Garcia er nylig bleven forsonet med den katholske Kirke. Sit Frafald fra Troen tilskriver han Læsning af slette Bøger. Efter at have forkastet Kirkens Myndighed blev han efterhaanden en af de førende Frimurere og Socialister i Spanien. Det er det ypperlige Eksempel paa praktisk kristelig Kærlighed og Opofrelse, som Præsidenten for St. Vincents af Paul Samfundet i Vigo gav, der smeltede Señor Garcias Hjerte og førte ham tilbage til Kirken. Erfaringen havde i Forvejen overbevist ham om, at 95 % af Lederne for de radikale Bevægelser kun tjente deres egne Interesser og ikke Menneskekærlighedens Sag — til Trods for alle Forsikringer om det modsatte.

Rom. D. 12te December bispeviøde Statssekretæren, Kardinal Gasparri, de tre nye Apostoliske Delegerede: Mgr. Enrico Gasparri for Columbia, Mgr. Tito Trocchi for Cuba og Porto Rico og Mgr. Cherubini for St. Domingo og Haiti. Handlingen foretoges i det latinsk-amerikanske Collegio Pio. — Den Hellige Fader overværer som sædvanlig Adventsprædikenerne i Vatikanet. De afholdes i det lille Kor *Il coretto* bag Tronen i Nærværelse af Kardinalerne, Prælaterne, Bisperne og Munkeordenens Generalforstandere og Generalprokuratorer. Apostolisk Prædikant Pater Luca di Padova taler.

— Ved den nylig afholdte Eksamen for unge Præster, som bereder sig til den diplomatiske Løbebane, var en af de skriftlige Opgaver: *Den hellige Stols internationale Situation*. — *Osservatore Romano* bringer en kategorisk Dementi af alle de følgende Opspind, der er fremkommet i Anledning af Meddelelser om de fremmede Kardinalers Tilstedekomst ved Konsistoriet: 1) Kardinal Hartmann skulde af den tyske Kejser have faaet en særlig Mission at udføre i Vatikanet; 2) han skulde være sendt af den tyske Kejser for at opnaa Pavens Begunstigelse af en Fred til Fordel for Tyskland; 3) Kejseren skulde gennem ham have sendt en egenhændig Skrivelse til Paven; 4) Kejseren skulde have ladet ham overrække Paven en kostbar Gave; 5) skiftevis ved Bønner og ved Trusler skulde man forsøge at faa Vatikanet til at øve sin Indflydelse til Fordel for Tyskland. 6) Kardinal Mercier skulde af Paven være kaldt til Rom for at forhandle med Kardinal Hartmann om Fred, men have afslaaet at komme tilstede; 7) han skulde være bleven kaldt til Rom for at modtage særlige Instrukser af Paven. — Alle disse Fantasterier er dementeret; der er fra Vatikanets Side aldeles ikke lagt Skjul paa, at det var for at forhandle om Spørgsmaal vedrørende den romerske Kurie med den paa det Omraade særlig fremragende belgiske Kardinal, at Benedikt XV havde ønsket at se ham.

— *Acla Apostolicæ Sedis* for 30te November bringer et *Motu proprio* af Benedikt XV, ved hvilket denne opretter en ny romersk Kongregation, nemlig *De Seminariis et de studiorum universitatibus*. Dokumentet minder først om Tridentinerkonciliet Erklæringer vedrørende Vigtigheden af Seminarierne og om den Nidkærhed, hvormed Konciliet Fædre, fremfor alle St. Carlo Boromeo, og Tidens store Bisper, især den salige Barbarigo, derefter havde taget sig af at oprette Seminarier i deres Stifter. Den Hellige Stol havde dernæst oprettet en Kongregation af Kardinaler som Overbestyrelse for hele Verdens Seminarier. Senere deltes denne Kongregations Hverv imellem Koncilkongregationen og Bispers og Klerikeres Kongregation, men Paver-

nes Iver for Seminarierne svækkedes aldrig. Særlig Pius X udmærkede sig i saa Henseende. Han lagde alt, hvad der vedrører Seminarernes Organisation, Disciplin og timelige Administration ind under Konsistorialforsamlingen, i hvilken Paven selv har Forsædet. Da nu imidlertid nævnte Forsamlings Arbejde i betydelig Grad tiltager, og da den Omsorg, Seminarierne paakræver, samtidig vokser, har Benedikt XV genoptaget den Plan, der allerede ved den romerske Kuries Reorganisation var fremme, idet han har oprettet en Kongregation, der specielt har til Opgave at tage sig af Seminarierne. Kongregationen faar sit selvstændige Liv, men beholder en organisk Forbindelse med Konsistorialforsamlingen, idet saavel den Kardinal, der skal være dens Præfekt, som ogsaa hans Sekretær skal have Sæde i Forsamlingen, paa samme Tid som dennes Kardinalsekretær skal være Medlem af Seminar- og Universitetskongregationen. De Kardinaler, der i Øjeblikket er Medlemmer af Studiekongregationen, skal alle *de jure* være Medlemmer af den nyoprettede Kongregation; dette gælder ogsaa Kardinalvikaren. Endelig skal alle Pius X's Forordninger angaaende Stifts- og Kredsseminarierne staa ved Magt. Til Præfekt for den nye Kongregation har Hans Hellighed udnævnt Kardinal Bisleti.

Brevkasse.

.Erede Hr. Redaktør!

Maaske nedenstaaende lille Erindring fra Rom kunde interessere, idet den belyser den protestantiske Propagandas Fremgangsmaade og tillige den ægte romerske Humor. En gammel fattig Kone blev spurgt, hvor det dog kunde være, at hun, der altid havde været en god Katholik, nu var begyndt at gaa i det protestantiske »Tempel« — om hun var ved at falde fra sin Tro? »Aa, nej! men jeg skal saamænd sige Dem, der er saa dejlig varmt at sidde og bede sin Rosenkrans derinde — saadan Vinter Dage; og saa giver de mig en Lira, hver Gang jeg kommer, det er jo ogsaa nok værd at tage med!«

Deres meget forbundne *Tertiar*,

Hr. Redaktør.

For den Oplysning, der igennem Ugebladets Artikel om Ligbrænding er kommen mig tilgode, takker jeg. Thi vel vidste jeg, at enhver Katholik, der undlader at modtage sin Paaskekommunion, udelukker sig selv fra Kirken, men at dette ogsaa kan ske ved Optagelse i en Ligbrændingsforening, var jeg uvidende om.

Nu spørger jeg: »Er der flere Maader, hvorved en Katholik saaledes kan berøve sig selv Kirkens Hjælp, Trøst og Forbøn?«

Nitte.

— Som et praktisk, langt fra udtømmende Svar paa ovenstaaende skal følgende tjene: »Ja, der er. At indtræde i Frimurerordenen, Good Templar- og Odd Fellow-Logerne vil have en lignende Virkning. Det samme er Tilfældet, hvis en Katholik indgaar saakaldt borgerligt Ægteskab eller lader sig ægtevie i en ikke-katholsk Kirke. At Frafald fra Troen eller grov Ulydighed mod vigtige kirkelige Bestemmelser kan have lignende Virkning, forstaar sig af sig selv.« — En kort, praktisk Artikel om saadanne Forhold, der kan falde lidt uvante for Katholikker, der først i en senere Alder har sluttet sig til Kirken, vilde maaske kunne være til Nytte for adskillige — hvis nogen vilde skrive den. N. H.

Til eventuelle Indsendere af Boganmeldelser. — Det turde være en Selvfølge — men jeg skal alligevel tillade mig at gøre opmærksom derpaa — at Bøger, hvoraf der ikke er tilstillet Ugebladet et Eksemplar, ikke vil blive anmeldt her i Bladet. .

N. H.

Hr: Verner Stabehl. — Tak for tilsendte, ivrige Opfordring til Ugebladets Læsere til at købe den lille, af mig udgivne *Aloysius-bog* (75 Øre). Deres anbefaling er dog for lang at optage, mere end denne »Kvittering« for Modtagelsen bliver der ikke Plads til.

N. H.

Kollekten til Polakkerne.

Til *Kollekten for det nødlidende polske Folk* er senere endnu bleven indsendt 20 Kr. fra Aarhus, saa at Totalsummen er:

2950 Kr. 47 Øre,

hvilken Sum er bleven omvekslet med en Check paa 4041,75 Francs og tilstillet Hjælpekomiteen i Schweiz (*Comité Général de Secours pour les Victimes de la guerre en Pologne, siège Vevey, Suisse*) gennem »*Banque Nationale Suisse à Lausanne*«.

Bidragene vil, som meddelt, blive offentliggjort i *L'Osservatore Romano*.
Det Apostoliske Vikariat.

Præsternes Pensionsfond

bringes i Erindring.

Det Apostoliske Vikariat.

Jesu Hjertes Kirke.

Nytaarsaften (31. December) Kl. 6 Prædiken og Festandagt med Te Deum. *Nytaarsdag*: Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Ansgars Kirke.

Mandag d. 20. Decbr. Kl. 8¹/₄ læses en stiftet Sjælemesse for **Prinsesse Marie**.

Tak. Til de vestindiske Skolebørn har jeg fra St. Josefs-søstrene faaet tilsendt nogle Bøger og fra St. Josefs Hospital under Mærket »E. E.« 20 Kroner, hvorfor hjerteligt takkes.

E. Hemicke.

Mødet for **Mariakongregationen af »Apostlenes Dronning«** Mandag d. 20. Decbr. aflyses.

Gudstjenesten Juledag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6 Morgen højtidelig Levitmesse med Prædiken; derefter stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det Allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Eftermiddag Festandagt.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldgade 115.) Kl. 7½ stille Messe. Kl. 3 Eftermiddag Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). Kl. 9 og 9½ stille Messe Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2½ Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Kl. 7½ stille Messe og Kl. 8 stille Messe med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 5 Morgen Højmesse med Prædiken; derefter stille Messer indtil den sædvanlige stille Messe ved Otte-tiden. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14). Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede. Den h. Kommunion uddelles kun til Husets Beboere.) Kl. 8 og 8½ stille Messe. Kl. 4½ Efterm. Vesper og Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Fra Kl. 6 stille Messer. Kl. 10 Levitmesse. Kl. 5 Prædiken og Festandagt.

2. Juledag (Søndag) holdes Gudstjenesten ligesom paa sædvanlige Søndage.

En Hønes Liv.

Saafrømt det er muligt, bedes de syv københavnske og de tre andre Skoler, som ikke har svaret mig noget paa min Henvendelse angaaende Salget af ovennævnte lille Hæfte til Fordel for de vestindiske Skolebørn, snarest godhedsfuldt indsende enten Pengene for de solgte Hæfter eller Penge og resterende Hæfter eller blot de tilsendte Hæfter tilbage.

5. December 1915.

Ærbødigst
Niels Hansen.

Bibelhistorie. 2. Udgave. 2 Kr. — **NB.** Restoplaget af 1. Udgave udsælges fra nu af for 1. Kr. pr. Stk. kun til vore kirkelige Elementarskoler.

Unio. Fredag den 17. Decbr. almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Søndag den 2. Januar 1916. Julefest med Juletræ i Frederiksberg Allé 11.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen for den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 19. Kl. 7 Morgen.

Kirkekollekt.

Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollektter til Kirkernes Opvarmning.

Ung Dame fra et godt Hjem søger Plads som Ekspeditrice eller paa Kontor og Lager. Hun er 23 Aar og har i 2 Aar selvstændig passet Forretning her i Byen og tidligere været 5 Aar paa et Thelager. Billet mrk. »Ung Dame« modtages af Kontoret, Bredgade 69, 2. S. ov. G., K.

Kirkelig Kalender.

19. Dec. 4. Søndag i Advent.	26. Dec. S. Stefan, Martyr.
20. — M. Ferialdag.	13. — M. Johannes, Apostel.
21. — Ti. Thomas, Apostel.	14. — Ti. Uskyldige Børn.
22. — O. Ferialdag.	15. — O. Thomas af Canter- bury, Biskop og Martyr.
23. — To. Ferialdag.	16. — To. Julesøndags Messe.
24. — F. Vigiliedag (Fastedag).	17. — F. Silvester I, Pave.
25. — Juledag.	18. — L. Nytaarsdag.

Kalenderen for 1916 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og Bogsalget. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Meddelelse fra Ansgariusforeningen.

Indmeldelse af nye Medlemmer til Ansgariusforeningen, som udgiver »Nordisk Ugeblad«, modtages paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4) eller gennem Telefon 1389 (Hoffmann). Ny Medlemmer faar gratis Aarbogen tilstillet.

Medlemsfortegnelsen udkommer i Januar Maaned.

Støt Sagen!

1. Jannar 1916 begynder Nordisk Ugeblad sin 64. Aargang. Abonnement gennem Postvæsenet 1,25 Kvartalet (inkl. Porto). Abonnement gennem Ekspeditionen 1 Kr. Kvartalet (inkl. Porto), dog kun for Københavns Vedkommende. Bestilles Bladet udenfor København (dog ikke i Udlandet) gennem Ekspeditionen, maa Abonnement for hele Aaret, 4 Kr., indsendes paa een Gang. Abonnementet opkræves forud.

Agiter for nye Abonnenter!

Assumptionskapellet. Fredag d. 24. December er det allerh. Sakramente ikke udstillet, ligesom der heller ikke er nogen Eftermiddagsandagt. 2. Juledag. Kl. 7 Morgen uddeles den h. Kommunion. Kl. 8 Messe. Kl. 4^{1/2} Vesper og Velsignelse. Fra Jul til 6. Jannar inclusive Velsignelsen Kl. 5, derefter hver Dag Kl. 2.

Udkommet er:

Alphons Liguori: Kærlighed til Jesus Christ. Sm. indb. 1 Kr. 50 Øre. **Katholsk Bogsalg.** Stenosgade 3. Tlf. Vester 3930.

Søndag den 19. December er Katholsk Bogsalg aabent fra Kl. 4—8 Eftm.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

ET GAVEKORT,

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas **Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4** og i **Bogsalget.**

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
63. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 52.

Søndag den 26. December.

1915.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vor Frue af Danmark. — Benedikt XV's Tale. — Vore protestantiske Brødres Tilbagekomst. — Polakkerne i Danmark. — Stifmoderen. — Juleklokkene. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

287.

Lad os gaa til Betlehem.

»Lad os gaa til Betlehem«, sagde Hyrderne til hinanden, »og se, hvad der er sket, og hvad Herren har kundgjort os.« Lad os gaa med dem og overvej dette Verdenshistoriens største Vidunder, som Englene har budet dem at gaa hen og betragte: Himmelens og Jordens Gud, Ordet, som fra Begyndelsen havde haft Del i Faderens evige Herlighed, var bleven født i denne Syndens og Sorgens Verden som et lille Barn. Han laa der i Betlehem i sin Moders Arme, tilsyneladende hjælpeløs og kraftesløs, blev svøbt af hende og lagt i en Krybbe. Den Allershøjstes Søn, ved hvem Verden var bleven skabt, blev Kød, skønt han blev ved at være, hvad han før var. Han blev Menneske — saa sandt, som havde han ophørt at være, hvad han var, og virkelig var bleven forvandlet til et Menneske. Og en Menneskedatter blev Gudsmoder, for hende en uudsigelig Naade, men for ham — hvor stor en Ydmygelse! Hvad var hans Tanker — om vi tør driste os til at tale saaledes eller give Plads for saadanne Overvejelser overfor den evige — da menneskelige Følelser og menneskelige Sorger første Gang blev hans? Hvor uendelig en Hemme-

lighed ligger der ikke fra først til sidst gemt i de faa Ord:
»Og Ordet blev Kød«!

Men naar det nu er saaledes, er der saa noget, der er for stort og herligt, til at vi ikke tør vente det som Frugten af saa vidunderlig en Kendsgerning; thi der er jo ingen Hemmelighed saa stor, ingen Naade saa overvældende, som ikke allerede indeholdes i Guds Søns Menne-skevordelse. Blev det sagt os, at Virkningen deraf vilde være den, at vi skulde blive til Engle, at vi skulde stige lige saa højt, som han steg dybt — vilde det i Grunden være vidunderligere end det store Budskab, som Englene bragte Hyrderne? Men det er netop Virkningen! Vi bliver vel nok ved at være Mennesker, men faar dog samtidig til en vis Grad Lod og Del i alle de Fuldkommenheder, som Christus, vor Frelser, besad i deres Fylde, ja faar endog Del i hans guddommelige Natur (2. Petr. 1,4).

Og derfor er det ikke alene Ydmygelse, vi føler overfor Menneskevordelsens store Hemmelighed, men ogsaa en uendelig Glæde. Om denne Kristendommens Glæde taler Apostelen Petrus saa gribende skønt (1. Petr. 1, 8—9), naar han til sine Medkristne, der ikke som han selv havde haft den Lykke at se Frelseren i hans jordiske Skikkelse, udtrykker sig paa følgende Maade: »Ham, hvem I elsker, uagtet I ikke har set ham, paa hvem I tror, uagtet I heller ikke nu ser ham, og i Troen skal fryde eder med en usigelig og forklaret Glæde, naar I naar Maalet for eders Tro, Sjælenes Frelse.«

Tag denne Tanke med eder, mine Brødre, til eders Hjem og paa alle eders Veje. I Dag er det Glædens Dag; det er rigtigt at være glad, og det er forkert ikke at være det. For en Dag skal vi aflægge vor daarlige Samvittigheds Byrde og glæde os i vor Frelasers, Jesu Christi Fuldkommenhed, uden at tænke paa os selv og vor Usselhed, men kun fryde os over hans Ære, hans Herlighed, hans Renhed, hans Skønhed, hans alt opfyldende Kærlighed.

Kardinal Newman.





Vor Frue af Danmark.

Langt ud ad hvide Veje
Jeg vandred' en Julekvæld
Og nærmede mig en Landsby,
Der laa under Bakkers Hæld.

Paa en af de sneklædte Bakker
En hvidkalket Kirke laa;
I Aftenens sidste Rødme
Lyste Korset derpaa.

Saa stille var alle Veje;
Jeg havde ej mødt en Sjæl.
Alle var vel i Kirke
Den hellige Julekvæld.

Da kom der imod mig – paa
Stien,

Der førte fra Bakken ned –
En Kvinde, der frem sig slæbte
Med trætte, mødige Fjed.

Ung var hun og skøn – saa
yndig,

Som ingen jeg mødte før,
Gyldne Fletninger lyste
Igennem det tynde Slør,

Straalede som en Krone
I Aftenens svage Skær.
Langsomt gik hun; men endelig
Var hun mig ganske nær.

Da saa jeg, hun bar et lille
Nyfødt Barn paa sin Arm;
Sovende laa det, kærligt
Trykket imod hendes Barm.

„Hvor vil du hen med Barnet,
Du er jo et Barn kun selv?“
Hun løftede Blikket mod mig –
Dybblaat som Nathimlens
Hvælv –

Og saa paa mig – barnlig be-
drøvet,
Og dog med en Værdighed,
Der næsten var ved at tvinge
I Sneen mig for hende ned.

Hun svarede sagte: „Jeg søgte
I Kirken for os et Sted.
Min Søn kunde blive derinde;
Men jeg maatte ej være med.

Jeg gik saa vidt over Landet
Og til saa mangen By.
Der var ikke et eneste Sted,
Hvor sammen vi to fik Ly.

Jeg gik til saa mange Huse,
Der bærer mit eget Navn;
End ikke dér var en eneste Sjæl,
Som vilde mig tage i Favn.



Hvor kan de dog forlange,
 At jeg fra mit Barn skal gaa,
 Det lille Barn, som blev givet
 mig
 At elske og vogte paa.

Men det er sent; det lider
 Snart imod Julenat.
 Jeg søger nu ind til Byen
 Med min kostbare Skat."

Saa vendte hun sig og gik fra
 mig
 Ned mellem Bakkernes Krans.
 Skikkelsen lyste i Mørket
 Med findrende Gyldenglans.

Det susede igennem de Graner,
 Der knejste paa Bakkens Top.
 Over de ranke Stammer
 Gik der en Sjerne op.

Quis?

Benedikt XV's Tale,

holdt ved det hemmelige Konstitorium
den 6te December 1915.

Uden Tvivl, mine ærværdige Brødre, er de Vanskeligheder Dem vel bekendte, der indtil nu har forhindret Os i at sammenkalde det Hellige Kollegium, og er det endelig i Dag givet Os at se Dem talrigt forsamlede paa disse berømmelige Enemærker, da er det ikke, fordi Vanskelighederne er blevet færre, men fordi Vi frygtede, at en yderligere Udsættelse vilde virke skadeligt paa den romerske Kuries gode Forretningsgang.

De tomme Pladser er i Sandhed mange, der i afvigte og indeværende Aars Løb en efter anden er fremkommen i det Hellige Kollegiums Rækker; og vilde den romerske Ypperstepræst end til enhver Tid smerteligt have følt Tabet af klartsynede og trofaste Raadgivere, saa har Sorgen derved været end mere levende for Os, der maatte paa tage Os Kirkens Styrelse i en af Historiens mest kritiske Perioder.

Til Trods for de umaadelige Ruiner, der allerede har ophobet sig i Løbet af seksten lange Maaneder, til Trods for, at Ønsket om Fred vokser i Hjerterne, og at et saa stort Antal Familier bekymrede sukker efter denne, til Trods for, at Vi tyr til ethvert Middel, der paa nogen Maade kunde være i Stand til at fremskynde Freden og bilægge Stridighederne — saa ser Vi dog ikke des mindre denne skæbnesvangre Krig rase til Vands og til Lands, medens det ulykkelige Armenien trues af en sidste og fuldstændig Ødelæggelse.

Det Brev, som Vi ved Aarsdagen for Krigens Begyndelse stiledede til de krigsførende Folk og til deres Overhoveder, fik vel en Modtagelse, der var præget af hensynsfuld Ærbødighed, men det frembragte ikke de velgørende Virkninger, som man kunde have ventet. Som Stedfortræder heneden for ham, der er den fredsæle Konge, Fredsfyrsten, kan Vi ikke undlade at gribes stedse dybere ved et saa stort Antel af Vore Børns Ulykke, ej heller kan Vi undlade uophørligt at hæve Vore bønfallende Arme til Barmhertighedens Gud, idet Vi af al Evne besværger ham om ved

sin Magt omsider at sætte en Grænse for denne blodige Strid.

Og alt imedens Vi, saavidt muligt, virker for at lette dens smertelige Følger ved tjenlige Forholdsregler, der er Dem vel bekendte, saa føler Vi Os tilskyndet til i Kraft af vor apostoliske Embedspligt paany at fremhæve det eneste Middel, der snarligt kan hidføre Enden paa denne forfærdende Verdensbrand. For at forberede Freden, saaledes som den brændende begæres af hele Menneskeslægten, er Vejen, der virkelig kan føre til dette lykkelige Resultat, den, som før under lignende Omstændigheder er bleven forsøgt og skønnet at være god, den, som Vi mindede om i Vort Brev af sidstledne Juli Maaned, nemlig en direkte eller indirekte Udveksling af Ideer, hvorved enhver Krav endeligt klarlægges med redelig Vilje og ren Samvittighed, hvorved de behørigt undersøges og renses for alle uretfærdige Fordringer og for Umuligheder. Der maa tages Hensyn til, hvad der er retfærdigt, og hvad der er muligt, om det skulde gøres nødtigt ogsaa ved Hjælp af rimelige Skadeserstatninger og Overenskomster.

I de paagældende Parters Stridigheder er det, som i alle menneskelige Stridigheder, selvfølgelig aldeles nødvendigt, at der fra begge de krigsførendes Sider slaas af paa et og andet Punkt og gives Afkald paa nogle af de haabede Fordele, ligesom enhver villigt bør samtykke i visse Indrømmelser, selv om det kræver Ofre; thi ellers paatager de sig det umaadelige Ansvar for Gud og Mennesker, at dette Slagteri uden Mage fortsættes, en Fortsættelse, det meget vel kunde blive Signalet til Europas Fald fra det høje Stade i Civilisation og Velfærd, til hvilket Kristendommen har hævet det.

Disse er de Følelser, som besjæler Os med Hensyn til Krigen, set i Forhold til de Folk, som ulykkeligtvis er indviklede i den.

Betragter vi nu paa den anden Side de Ulemper, som for den katholske Sag og den Hellige Stol aflødes af den europæiske Konflikt, da kan enhver se, hvor alvorlige de er, og i hvor høj Grad de krænker den romerske Ypperstepræsts Værdighed. Vi har allerede ofte i Lighed med Vore Forgængere beklaget den øverste Kirkefyrstes Stilling,

der er en saadan, at den ikke yder ham den fulde Frihed, som er ham uafviselig nødvendig til Kirkens Styrelse. Men hvem ser ikke, at denne Situation, der i sig selv er indlysende nok, bliver endnu mere aabenbar under de foreliggende Omstændigheder.

Sikkert og vist har det ikke skortet Italiens Styrelse paa god Vilje til at fjerne Ulemperne ved denne Tingenes Tilstand; men selve den Kendsgerning beviser klart, at den romerske Ypperstepræsts Stilling afhænger af de borgerlige Myndigheder, og den ved en Skiften af Personer og Forhold selv kunde komme til at lide Omskiftelse og Forværring.

Ingen fornuftig Mand kan paastaa, at en saa usikker og af andres Velvilje saa afhængig Tilstand er den, der med Billighed tilkommer den Hellige Apostoliske Stol.

Iøvrigt har man ikke kunnet undgaa at visse, tydeligt nok meget alvorlige Ulemper har ladet sig føle.

For blot at nævne een af disse, har nogle Udsendinge og Ministre, der var knyttede til Os, været nødsagede til at forlade Os for at sikre deres personlige Værdighed og deres Embedes Forrettigheder. For den Hellige Stol medfører dette en Indskrænkning i dens Rettigheder, affødt af en Mangel paa nødvendige Garantier, og desuden berøves den det Middel, som man almindeligvis benytter som det bekvemteste, naar det drejer sig om Sagers Forhandling med fremmede Regeringer.

I denne Sammenhæng kan vi ikke uden Sorg fremhæve den Mistanke, som har kunnet opstaa paa den ene af de krigsførende Parters Side, nemlig den, at Vi i de Sager, der angaar de forskellige Magters Anliggender, nu kun skulde lade Os lede og styre af dem, hvis Røst kan naa Os.

Hvad skal Vi endelig sige om den voksende Vanskelighed for Samkvem mellem Os og den katholske Verden? Den har besværliggjort det for Os at naa til et fuldstændigt og nøjagtigt Skøn over Begivenhederne, og et saadant vilde dog være saare nyttigt.

Hvad Vi her har sagt, ærværdige Brødre, synes Os tilstrækkeligt til at vise Dem, hvorlunde Vor Sorg vokser Dag for Dag ved at se dette Menneskeslagteri, der næppe

vilde være de mest barbariske Aarhundreder værdigt, og som nu breder sig over alle Grænser.

Vor Sorg i Erkendelsen af den Hellige Apostoliske Stols Situation tror Vi vil finde Genklang i ethvert kristent Folk.

Men hvorfor tabe Modet, da den øverste Hyrde, Jesus Christus, dog har lovet, at hans Bistand aldrig skal svigte hans Kirke, mindst af alt i de vanskeligste og mest stormfulde Øjeblikke. Lad da vor Bod stige op til Menneskenes elskede Genløser, paa det at hans forbarmende Hjerte maa værdiges at forkorte de Lidelser, i hvilke den ulykkelige Menneskeslægt for Tiden kæmper.

Vore protestantiske Brødres Tilbagekomst.

(Af Pater *H. J. Swift*, S. J.)

(Sluttet.)

Med disse Kendsgerninger for Øje gør vi os ikke skyldige i nogen Overdrivelse, naar vi siger, at utvivlsomt mange af vore Brødre i det 16de Aarhundrede i Virkeligheden slet ikke faldt fra Troen; det er heller ikke en Overdrivelse at paastaa, hvad vi ogsaa gør, at deres Tro blev dem fraranet. De var i lige saa høj Grad Ofre for en Voldshandling som den rejsende, der bliver udplyndret af en maskeret Landevejsrøver. Deres Børnebørn kendte overhovedet slet ikke Troen, for det var kun et forvendt Vrægebillede, der blev fremstillet for dem som den oprindelige Tro, den, der »engang var overleveret de hellige«.

Men den Tro, i hvilken disse Børns Forfædre havde levet, og i Kraft af hvilken de havde tjent Gud, uddøde ikke. Den findes endnu i Overensstemmelse med Guds eget Løfte, og den vedbliver at være, hvad den har været, lige siden Kirken blev stiftet: den ufejlbare Kilde for alt aandeligt Liv og al aandelig Virksomhed.

Paa den anden Side ser vi, til hvilken nøjsommelig Tilværelse Protestantismen efter knap 400 Aars Bestaaen er blevet reduceret. Som den bløde Sandsten giver efter

for den skiftevide Paavirkning af Hede og Frost og slaar dybe Furer og Revner, saaledes er Protestantismen, der ikke stod under nogen guddommelig Beskyttelse, men var overladt til de Menneskers Barmhjertighed, som havde stiftet og dannet den, lidt efter lidt gaaet sin aandelige Opløsning i Møde, til den nu er som et henvisnet Legeme, der ad kunstig Vej bliver sat i en Bevægelse, der skal gælde for Livsytringer. Da Protestanterne gik bort fra den eneste Hyrdes ene Hjord, bragte de med sig derfra et betydeligt Forraad af religiøs og moralsk Sandhed; men alt som Tiden gik, lagde forvovne Mennesker voldsom Haand paa dette, saa det nu er sørgelig formindsket. Tvivl, Usikkerhed og ængstelig Spørgen er traadt i Stedet for, hvad der engang var Vished i Sind og Hjerte. Saa skæbnsvangert er det at stræbe efter Ufejlbarhed uden at have et ufejlbart Lys til at vise Vejen! Men i sit inderste Væsen er Sjælen Kristen. Der findes skjult i den, maaske i en eller anden afsides Krog, en ubestemt Erkendelse af dens Afhængighed af Gud i Tro, Haab og Kærlighed. Disse næsten udslukte Emmer kan dog blusse op til himmelske Flammer, naar de blot bliver fundet og pustet i Glød med apostolisk Nidkærhed.

Den store Opgave: Kirkens Enhed er saa vanskelig, hvor man staar over for Nationer, forskellige med Hensyn til Sprog, Aandsretning, Idealer, Styrelse og Overleveringer, at kun en himmelsk Lovgiver kan løse og opretholde den. Sagen kunde synes en anden, dersom der kun var Tale om eet Land, som havde samme Sprog og Historie, og dog ser vi, at endogsaa her, hvor Sagen er saa ligefrem, som tænkes kan, er Enhed i Tro og Kærlighed dog en Drøm, der er lige saa luftig som en Opiumsrygers vildeste Fantasier. Som det engelske Sprog i al Almindelighed tales og forstaas, er Ordene »høj«, »lav« og »bred« for Eksempel ikke ensbetydende, men som de af religiøse Tænkere, der hører til samme Statskirke, anvendes paa forskellige Samfund, betegner de en saa stor Forskel i religiøs Tankegang, at selv ikke de mest elastiske Baand vilde kunne omfatte dem alle tre. Det, at der er en vis Enhed i Styrelsen, bevirker forøvrigt ikke en Enhed i Troen. Den hellige Treenighed og Messeofferet er ikke

stedlige eller ubetydelige disciplinære Spørgsmaal for den, som har Interesse for Religion. Naar vi derfor lægger Mærke til, at i visse Kirker inden for det anglikanske Kirkesamfund »Messen« bliver frembaaret som et Offer, for hvilket de troende bøjer sig i Tilbedelse, medens denne samme »Messe« tjeneste i andre Kirker, der hører til samme Samfund, betragtes som Overtro, ja ligefrem Afgudsdyrkelse, kan vi ikke se nogen Enhed i et saadant Samfund.

Det er da ikke saa underligt, om alvorlige og tænkende Mennesker ved at se saa væsentlig en Meningsforskel med Hensyn til vigtige Religionsspørgsmaal inden for samme Kirkesamfunds vage Grænser, bliver tilbøjelige til at afholde sig fra alt kirkeligt Fællesskab og gøre, hvad de som enkelte Individuer formaar, for at frelse deres Sjæle og ære Guds Majestæt. Andre, hvis Antal vi frygter for vistnok ikke er saa lille, vil føle Ringeagt, for ikke at sige Haan, mod Religionen, naar de paa denne Maade ser den behandlet saa at sige som Fjerbold. Resultatet vil blive en Ligegyldighed mod al Religion, som vil udtørre alle Fromhedskilder og gøre Hjertet ufølsomt for Naadens Dragen.

Om de dog blot vilde se hen til Midtpunktet for al religiøs Sandhed der, hvor deres Forfædre fandt og fulgte Troens Enhed. Vi anser det for haabløst at mene, at noget som helst Samfund som saadant vil vende tilbage til Troens Enhed, for vi kender ikke en eneste protestantisk Sekt, i hvilken der hersker nogen Enhed med Hensyn til Tro og Overbevisning. Af den Grund maa vi føle os opfordede og tilskyndede til at bede for Protestanternes Tilbagevenden til Katholicismen, da Katholicismen jo giver os noget bestemt, synligt, aabenbart, medens Protestantismens Enhed kun spores i dens Protest, idet der ikke findes nogen fælles Grundvold for de Hundreder af stridende Sekter, som gaar under det Fællesnavn.

»Den hungrige Hjord skuer opefter, men der er ingen, der giver den Føde.« Disse Ord giver os et slaaende Billede af mange gode Menneskers aandelige Tilstand, saadanne, som snarere paa Grund af Opdragelse og Omgivelser end paa Grund af Modvilje er fremmede for deres egen Moder, Kirken. Her, som i mange andre Tilfælde, gaar den længste Vej gennem Love og Forskrifter, den korte-

ste gennem Eksemplet. Dersom der ikke havde været daarlige Katholikker, vilde der ikke være nogen Protestant, dersom vi Katholikker nu selv havde den rette Følelse af vor Tros Værd, vilde Antallet af Protestanter hurtig formindskes, for den alvorlige, rettænkende, oprigtige Protestant vilde føle sig tilskyndet til nøje at overveje de Fordringer, Kirken stiller til hans Ærbødighed og sønlige Lydighed. Sandt nok er det, at det ikke er Kirkens Fejl, at der er forargelige og ligegyldige Katholikker, for den minder dem stadig om deres Pligter mod Gud og deres egen Samvittighed; men naar den søgende Ikke-Katholiker ser Katholikkernes Ligegyldighed over for deres Kirke og deres Præsters Formaninger, saa kender han paa den anden Side intet til Kirkens Nidkærhed for at kalde sine genstridige Børn tilbage til deres Pligter. »Et Menneskes Fjender maa søges blandt hans egne.« — Vi bør i Særdeleshed bede for de vansmægtende Sjæle, som er nødte til at leve af aandelige Smuler, fordi de ikke har faaet Plads ved Guds store Gæstebud, vi bør især bede om, at de maa komme til at kende og glæde sig over, hvad der er vor Kundskab og Glæde, nemlig den katholske Kirkes Fylde og den Hjælp og Trøst, den yder dem, som kender den, ærer den og stræber efter at udøve dens hellige Forskrifter.

(Canadian Messenger.)

Polakkerne i Danmark.

Netop nu, da de højst ulykkelige Forhold i Polen hendirger hele Verdens medlidende Øjne paa det polske Folk, som i store Skarer flakker hjemløst omkring i Syd og Nord, i Øst og Vest, kunde maaske en Redegørelse for, i hvilket Forhold vi Danske staar til Polakkerne, være et Ord i rette Tid.

Alle ved, at vort Landarbejde i stedse stigende Grad udføres af Polakker. De dybere liggende Grunde dertil maa Statsøkonomerne forklare; overfladisk set skulde man tro, at Grunden dertil i væsentlig Grad er, at vore egne

Arbejdere mangler den Udholdenhed, som det stærkt udviklede Landbrug fordrer. Polakkerne derimod, der ved Tidernes Ugunst er blevet tvunget til at søge Arbejde i fremmede Lande, udmærker sig netop ved Udholdenhed, Arbejdsomhed, Nøjsomhed, Sparsommelighed o. s. v.

For Danmarks Vedkommende har Forholdene, indtil Verdenskrigen udbrød, været saaledes, at Polakkerne i Regelen kunde sammenspare en lille Sum Penge, med hvilken de om Efteraaret vendte tilbage til Polen, hvor de tilbragte Vinteren ret sorgløst i deres Hjem, for saa henad Foraaret at vende tilbage hertil.

Men Krigen har forandret dette, som saa meget andet: straks efter dens Begyndelse indkaldtes næsten alle Mændene, saa det væsentlig kun var Kvinderne, der blev tilbage. I denne Sommer har 12—14000 Kvinder arbejdet hos Landmændene, og de fleste af dem vilde ved deres Hjemkomst have fundet deres Hjem ødelagt, jævnet med Jorden, deres Fædre, deres Mænd, deres Brødre døde eller kæmpende ved Fronterne. Derfor foretrækker de allerfleste igen i Aar at blive her Vinteren over i Haab om bedre Tider til næste Efteraar. Deres Hjemrejse er desuden i høj Grad bleven gjort besværlig ved de overordentlige Foranstaltninger, der fra Staternes Side er truffet overfor rejsende fra det ene Land til det andet. Indtil 1ste December maatte alle Polakker, der vilde rejse hjem, melde sig i Konsulaterne her i København for at faa deres Pas udstedt og alle deres Papirer eftersat; manglede en eller anden Oplysning, var de udsatte for at maatte opholde sig her i Uger, ja i Maaneder. Men selv for dem, der havde deres Papirer i Orden, var det saare vanskeligt at klare sig her i den store, fremmede By; de trængte til at hjælpes til Rette paa alle Omraader.

Paa en eller anden Maade var det bleven bekendt, at vi her i Mariahjemmet har en polsk St. Elisabethssøster, og Følgen deraf var, at en stadig voksende Strøm af polske Kvinder i Løbet af hele Sommeren indfandt sig her. Lige fra Banegaarden kom de for at blive ledsaget af denne Søster, der med en aldrig svigtende Offervillighed og Kærlighed førte dem i Flokkevis til Konsulat, til Foto-

graf, fordi deres Billeder krævedes som Bilag til Passet, til Vekselerer for at faa ombyttet Penge, og sluttelig til det gamle Frederiks Hospital, hvor den polske Forening indtil 15. Nov. havde et Lokale, som kunde yde dem Tag over Hovedet — men mere heller ikke. Det var yderst mangelfuldt; men i Løbet af 4—5 Maaneder er dog omtrent 800 polske Kvinder paa denne Maade blevet frelst fra at være udsat for at blive Ofre for ondsindede Mennesker. Alt dette skete under Ansvar og Beskyttelse af den danske Afdeling af »International Forening til Værn for unge Kvinder«.

Nu er den store Hjemrejsetid endt; omtrent 3000 polske Kvinder er rejst tilbage til Polen, hvor man krævede dem hjem til Arbejde. Men 9—10000 er blevet her i Landet, og i Regelen har de beholdt deres Pladser, da man alle Vegne nødig vilde af med dem. Men stadig kommer her til Byen polske Kvinder, som enten bliver kaldt hjem, eller som vil forsøge at faa Arbejde gennem det polske Arbejdsbureau, som har sit Kontor i Vestervoldgade 91. For saadanne tilrejsende polske Kvinder er det nødvendigt at have et Hjem, hvortil de kan ty og finde midlertidigt Ophold, og hvor de kan blive hjulpet til Rette. Men Lokalet i Bredgade var opsagt til 15de Novbr., og Mariahjemmet kan umuligt vedblive at afgive Søsteren til at følge dem omkring.

Under disse Omstændigheder var det nødvendigt at finde et andet Lokale: først fandtes et saadant for en lille Tid i Vestervoldgade Nr. 91, og dernæst, ved St. Josefs-søstrenes Provincialforstanderindes Godhed, i Søstrenes forladte Skolelokaler paa Toldbodvej. Men ogsaa dette er desværre kun foreløbigt, saa med det første staar vi atter husvilde med vore polske Piger og de to St. Elisabeths-søstre, der vil' paatage sig Omsorgen for dem.

Og der trænges ikke alene til Omsorg for de tilrejsende og bortdragende polske Piger, men i lige saa høj Grad trænges der til Besøg af Søstre i alle de fattige polske Familier, der bor tæt sammenpakkede i Smaagaderne i København og paa Kristianshavn. Her er en vid Mark for Barmhjertighedsgjerninger; men til Besøg hos saadanne Familier egner sig kun polske Søstre eller andre forstandige

polske Kvinder, da alle andre vilde blive modtaget med Mistillid af dem. De Præster, som har beskæftiget sig med polske Forhold, er enige om, at her er et stort og saare nødvendigt Arbejde, som maa udføres, hvis ikke Børnene skal gaa tabt for Skole og Kirke, og Familierne synke til Bunds.

Mon her ikke foreligger et Arbejde, der bør tages op og bæres i Flok? Foreningen til Værn for unge Kvinder har følt sig forpligtet til at optage dette Arbejde, fordi det er overensstemmende med dens Maal: at hjælpe og støtte udenlandske Kvinder. Men den ejer absolut ingen Midler udover de meget sparsomme Medlemsbidrag, der endda næsten alle maa afgives til den store internationale Central-Komité i Fribourg.

Alle vil forstaa, at der hører Penge til for at holde Asylet i Gang — ikke store Summer fra de enkelte, men »mange Bække smaa, gør en stor Aa!« Vi beder derfor: om maanedlige Bidrag, om Aarsbidrag, om Bidrag een Gang for alle. Lister til Tegning er fremlagt i Katholsk Boghandel, i Mariahjemmet og i Asylet paa Toldbodvej 14.

Maatte Jule-Evangeliet stemme Hjerterne ogsaa til denne Barnhjerlighedsgerning!

Mariahjemmet i Advent 1915.

L. Stampe Charisius.

Præsident for dansk Afdeling af International Forening til Værn for unge Kvinder

Stifmoderen:

En Julehistorie for Børnene.

»Men dog, Susanne, er De allerede oppe?« sagde Stuepigen, idet hun traadte ind i Barneværelset, »saa kommer jeg for sent med min Kalden.« — »Jeg maa dog se at faa lidt Orden paa det altsammen,« brummede den gamle Susanne, »om en knap Time kan hun være her, og hvis det falder den naadige Frue ind at komme her for at se Barnet. . . « — »Ved hun det allerede?« hviskede Stuepigen, idet hun pegede paa en lille Seng med Silkegardiner om. »Nej, hun ved aldeles intet,« svarede Susanne ligesaa sagte, »jeg har kun fortalt hende, at hendes Far i Dag kommer hjem fra sin Rejse; men det andet skulde jeg ikke sige hende; hun vil tidsnok faa det at vide, det stakkels, uskyldige Lam, at hendes Fader bringer en Stifmoder med. Du gode Gud! Hvem skulde ogsaa have troet det! Naa, lad os gaa, vi vil snart faa at se, hvordan det gaar; jeg maa se efter overalt; om en Time har vi den naadige Stifmoder her.« Saa gik de begge bort.

Et Øjeblik var der ganske stille i Barneværelset, men saa hortest et Smertensskrig og Stønnen fra den lille Seng. Oprejst i denne sad Ellen, med stirrende, taareløse Øjne, og fra de bævende Læber lyder afbrudte Ord. »En Stifmoder skal jeg have, om en Time kommer hun. Far bringer hende med! Far, aa Far, hvor kan du dog bringe din Ellen en Stifmoder? Ved du da ikke, hvordan saadan en er? Om en Time er hun herinde og vil give mig giftige Æbler at spise eller snøre mig, saa jeg falder død om. Eller hun lader mig stikke Hovedet ned i en Kiste, og saa slaar hun Laaget i, eller hun kaster mig i en Brønd, saadan som det gik den lille Pige, der netop ogsaa hed Ellen.« Bestandig grufuldere blev de Billeder som det ophidsede Barns Fantasi lod hende se. »Hvad var det, Susanne sagde? Vi vil snart faa at se, hvordan det gaar.« — Og hvordan mon hun ser ud? Naturligvis som Heksen i Pandekagehuset, med dybtliggende Øjne, kroget Næse, pukkelrygget, skrækkelig. Aa, er der da ingen Hjælp, ingen Redning? Hun maa ikke lindre mig, jeg maa bort, hurtig herfra, men hvorhen?»

I skælvende Hast hopper hun ud af Sengen, og ved Natlampens Skær finder hun sine Klæder, saa ser hun gennem Vinduets, ud i Vintermorgens Dæmring, men — hvorhen, hvorhen? Saa griber hendes Haand om en lille Medaillon med hendes Moders Billede, der hænger i en Snor om hendes Hals. »Mor, kære Mor,« raaber hun jublende, »til dig vil jeg nu gaa; jeg ved, hvor de har bragt dig hen, og hvor du nu bor, ofte har jeg været derude med Susanne; du vil tage mig op til dig, saa at Stifmoderen ikke kan finde mig. Ja, jeg vil gaa til min egen kære Mor.« Et lille blaåt Tørklæde, som laa paa en Stoleryg, tager hun om Ryggen, og det lykkes Barnet at naa ud paa Gaden, aldeles ubemærket. . . .

Forberedelsen til Modtagelsen af det nygifte Par optager alle, og selv Søren, Kusken, som pudser Vognen, der skal hente Herskabet paa Banegaarden, aner ikke, at Husets forgudede lille Yndling iler tæt forbi ham ud af Porten.

Det er begyndt at sne; afsted gaar det, saa hurtigt, som de smaa Fødder formaar det; men de fine, stikkende Isnaale hvirvler ned fra Himlen. Ad Gader og over Torve, fremad iler den lille Skikkelse; de blonde Krøller piskes af Vinden, det blaa Tørklæde dækker de spinkle Skuldre, men hun ser sig ikke om, hverken til højre eller til venstre, hun kender Vejen.

Men da hun sidste Gang var her, var alt grønt, og Solen skinnede. I Dag hvirvler Sneen og blænder Øjnene, i Dag er det saa skrækkelig koldt og øde. Alligevel maa hun fremad, uden Rast eller Ro, for det gælder jo om at løbe fra Stifmoderen. De smaa Fødder synker ned i Sneen, og hun er saa træt, saa træt! Men stadig iler hun fremad, gennem Snefog og isnede Vind! Og endelig naar hun Kirkegaarden og finder en Grav, hvor der staar en Marmorengel med forgyldte Vinger, der synker hun sammen.

Bestandig vildere danser Snefnuggene, de lægger sig som et Tæppe over de levendes Veje og de dodes Grave. . . .

I samme Øjeblik har det nygifte Par holdt sit Indtog i det festligt smykkede Hjem. »Hvor er Ellen?« spørger den smukke unge Frue, før hun har taget Overtøjet af, »lad os gaa til Barnet, jeg maa straks hilse paa hende.« — »Som du vil, kære,« svarede Manden kærligt, »hun sover endnu, men saa bliver dit kære Ansigt det første, hun faar at se, naar hun vaagner.« Og Arm i Arm vandrede de begge til Barneværelset.

Dødbleg traadte den gamle Susanne dem i Møde. »Ilgiv mig, Herre,« hulkede hun, »jeg har vogtet hende som min Øjsten og ikke sagt hende noget — — —.« »For Himlens Skyld,

hvad er der i Vejen, hvor er Ellen?« — »Borte, naadige Herre, forsvunden! For en Time siden, da jeg gjorde i Stand i hendes Værelse, var hun i sin Seng, og nu . . . vi har søgt overalt og sendt Bud rundt omkring . . . og saa har hun sin lille Kjole og det blaa Tørklæke . . . aa, mit stakkels Lam, hvad er der dog bleven af dig?«

I stum Rædsel stod det unge Par ved den tomme Seng, men et kort Øjeblik efter begyndte den unge Frue at tage Susanne i Forhør. Spørgsmaal fulgte paa Spørgsmaal, og hvert Svar bekræftede den Anelse, som greb hende, at Barnet havde taget Flugten for hende, den nye Moder. Og som hun nu faar at vide, at Barnet ofte er vandret til Kirkegaarden, tvivler hun ikke længere om, hvor de skal søge den lille Flygtning. Efter nogle faa Ord og uden at tage Rejsetøjet af stiger det unge Par atter ind i Vognen, og i susende Fart gaar det afsted til Kirkegaarden, ad den samme Vej, som lille Ellen havde gaaet.

Snefoget er ophørt, og den straalende Vintersol lyser hen over de dødes stille Have. Alt er roligt og ensomt. Kun en Fugl flyver forskrækket op, medens Forældrene iler hen ad Gangene, spejdende omkring til alle Sider. Engelen's gyldne Vinger lyser dem i Møde i Solskinnet fra Gravstedet, men ogsaa her er alt dækket af det blændende, urørte Snedække, og intet Spor af lille Ellen. Skuffet vender Faderen sig bort for at gaa hjem og vil have sin unge Hustru med sig; men hun staar som fastnaglet; hendes af Angst og Kærlighed skærpede Syn har opdaget noget, som en Gren har grebet fat i og løftet lidt op af Sneen. I næste Nu har hun grebet om det og trukket mere af det frem fra Sneen, det er en lille Snip af det blaa Tørklæde, og nu arbejder hendes fine smaa Hænder i feberagtig Hast med at skaffe Sneen til Side og fremdrage Barnets stivnede Legeme.

Der er gaaet Uger, i hvilke Ellen har kæmpet en haard Kamp med Døden, siden det Øjeblik, da hun, indsvøbt i sin Faders varme Pels, trykket tæt op til hans Hjerte, vendte tilbage til Livet, endnu mens hun var i Vognen. Længe laa hun i vilde Feberfantasier; snart troede hun, at hun blev bedraget af Stifmoderen, snart var hun paa Flugt i en iskold Snestorm, snart saa hun sin døde Moder. Men naar hun saa for op, badet i Sved, var der en hvid Haand, som kærligt kølede Panden, som lagde Pudsen til Rette og rakte hende en beroligende Drik. Og denne Haand, dette yndige Ansigt, som bøjede sig over hende, denne milde Stemme havde Ellen saaledes indflettet i sine Feberdrømme, at hun troede, at det alt kom fra hendes Moder, som havde aabnet Gravens Dør for at tage hende til sig, hjælpe og beskytte hende. Og hun omklamrede den smalle, fine Haand og vilde ikke give Slip paa den. Og den trofaste Moder veg ikke fra hende hverken Dag eller Nat.

Endelig syntes Sygdommen at være overvunden. Efter en lang og styrkende Søvn vaagnede Ellen og saa sig forundret om. I en Lænestol tæt ved hendes Seng sidder en sovende Kvinde, paa hvis smukke Ansigt der tydelig ses Spor af Udmattelse; en af hendes Hænder hviler paa Barnets Seng. Hvem er det? Trækkene forekommer hende saa bekendte, dem kender hun, og denne Haand med Ringen, den har hun omklamret i sin Angst. Hvordan hænger det dog sammen? Stille og grublende ligger Ellen og søger at samle alle de uklare Erindringer til at staa hende klart. Hun flygtede i Sne og Kulde ud til sin lille Mor. Der maa hun have sovet længe; og nu, da hun vaagner, er den lille Mor hos hende og har været der længe; hun skal ingen Stifmoder have, nej, det tillader Mor ikke, hendes egen kære Mor! Hun griber den moderlige Haand, fører den til sine Læber

og siger: »Du bliver jo altid hos mig, Mor, og gaar aldrig mere ned i den kolde Grav, og Stifmoderen tør ikke komme?«

Forskrækket vaagner den unge Frue, men et Blik i det smilende Barneansigts bevidste Øjne viser hende den lykkelige Forandring, der er foregaaet. »Nej, nej, mit Hjertebarn, jeg gaar ikke fra dig,« jubler den lykkelige, »og du skal ingen Stifmoder have. Se, din Mor er jo rigtignok hos Guds Engle i Himlen; men da hun ikke kan forlade dem, har hun sendt mig til dig, at jeg skal blive hos dig i hendes Sted og elske og passe dig, saaledes som hun gjorde. Fra hendes Grav hentede jeg dig, vil du nu ogsaa holde af mig som af din Mor?« Fastere og fastere omklamrede de smaa Hænder den hvide Haand med den gyldne Ring, de blaa Barneøjne saa med glad Tillid ind i det elskelige Ansigt, og da Moderen bøjede sig over Barnets Seng, omslyngede to smaa Arme hendes Hals, og en sagte Stemme hviskede: »Jeg er saa glad for, at Mor har sendt dig til mig, jeg holder jo saa meget af dig, du min eneste, elskede lille Mor!«



Juleklokkerne.

Tu ringer Klokkerne alle i Kor,
 kimer med Toner klare
 for ham, der fra Himlen kom til vor Jord,
 fulgt af Guds Engleskare.
 Jublende bærer de Budskabet ud
 over al Verden vide:
 „Atter oprundet er Dagen, da Gud
 fødtes ved Midnatstide.“

Mod Himmels høje og dunkelblaa Hvælv
 Tonerne op sig svinge,
 de trænger og ind i Menneskets Selv,
 giver dets Længsel Dvinge,
 kalder til Live i usleste Draa
 Mindet om Tider fjerne,
 tænder et Lys for de Puslinger smaa,
 klart som en Julestjerne.

I dybe Afforders blide Musik
 hist ved de syges Leje
 de minder om Himmelsønnen, der fik
 Krybbe og Kors i Eje.

Øjet, det matte, det straal'er igen,
 Døden ej længer truer,
 op imod ham, alle lidendes Ven,
 syge og trætte stuer.

Saa kim da, Klokker, i højtidsfuldt Kor
 Fred over Jorderige;
 thi haardt vi er stedt i Vaande stor,
 Brødre med Brødre frige.
 Mången en ung med det frejdigste Mod
 ligger med stækket Vinge,
 trampet og traadt under jernhaarde Fod,
 ramt af den skarpe Klinge.

Og ton i Hjemmet, hvor Sorgen paa Dagt
 ensomme Kvinder nager,
 og Angsten for Ord, der ej blev jagt,
 Blodet til Hjertet jager.
 Hjemmets Beskytter, forsørger og Ven,
 hvor mon han nu vel stedes?
 Stadig det selv samme Spørgsmaal igen,
 Tanke til Tanke kædes.

Kald blidt og stille paa hende, hvis Blif
 røber en navnløs Trængsel;
 om Sønnen, den sidste Budskab hun fik:
 „Dræbt midt i Kampens Trængsel.“
 Kald hende did, hvor Maria i Bøn
 knæled ved Barnets Side,
 vaagede tyft hos sin nyfødte Søn,
 født til paa Korset at lide.

Syng Juleglæde i Hjerterne ind,
 syng, saa det Genklang giver,
 at ret vi alle med ydmygt Sind
 tro mod vor Frelser bliver.
 Ton for vor Sjæl, til vi ejer den fred,
 Jesus vil alle skænke,
 ejer den saa, at vi lutret derved
 sprænger vor Syndelænke.

Nye Bøger.

Budbringeren. Udgivet af Ign. Schmid. (Aarhus. Januar 1916. 48 Sider. 25 Øre.)

Saa har vi da atter to katholske periodiske Skrifter i Danmark. *Budbringeren* er et Kvartalskrift, et Sidestykke til de mange Organer for Jesu Hjerte Andagten, som i hundrede Tusinder findes i mangfoldige Lande paa Jorden, og vil sikkert ogsaa blive modtaget med Taknemmelighed i mange katholske Hjem i Norden. Kønne Fortællinger, opbyggelige Smaabetragtninger og Digte samt flere kønne Billeder danner en meget tiltalende Enhed. Tidsskriftet betegner sig selv som særlig henvendt til Medlemmer af Bønnens Apostolat og de eukaristiske Foreninger; det Emne, hvorfor der skal bedes i Aarets første tre Maaneder, findes derfor ogsaa angivet her. Af den Grund vil Ugebladet ikke mere bringe de smaa Nolits'er om Bønnens Apostolat, som i den sidste Tid regelmæssigt har været at finde her. — Med disse Ord hilser Ugebladet det lille nye Broderblad velkommen og ønsker det et langt Liv og rig Velsignelse i Virksomheden, som i det store og hele falder sammen med Ugebladets.

N. H.

1. *Charles A. Eastman: Indianerdrengen Ohiyesa*. Aut. Overs. ved O. C. Molbech. (V. Priors Forlag. 1913).
2. *Charles A. Eastman: Indianerne og Dyrefolket*. Aut. Overs. ved O. C. Molbech. (Samme Forlag. 1914).

Disse to Bøger kan godt anbefales som Julegaver — desværre lidt vel sent til indeværende Jul. De er baade gode og lærerige. »Ohiyesa« hører til Memoirelitteraturen; thi den er en Indianers Levnedsbeskrivelse, forfattet af ham selv. Ohiyesa eller Chearman, som han kalder sig efter at have antaget Kristendommen og Civilisationen, fortæller sit eget Levnedsløb, lige fra han blev født, indtil han af sin Fader blev ført til Fristaterne, hvor han, som det meddeles i en Anmærkning af Oversætteren, ved forskellige Universiteter studerede Medicin og udfoldede en ivrig Virksomhed til Gavn for sine Stammefrænder. Nogle faa Partier er lidt tørt refererende. Men Størstedelen af Bogen fortæller interessant og spændende om Indianernes Liv og Færden, deres Tro, deres Sagn og Skikke. Her søres Læseren sikrere ind til Kendskab om Indianernes Liv end i alle Coopers og Karl Mays Romaner.

Den anden Bog er en Samling af Dyreeventyr, sete med en Indianers Øjne og fortalte med hans billedrige Fremstillingsmaade. Indianerne har som Naturfolk rig Lejlighed til at iagttage Dyrenes Levevis. Sympati og Antipati, alt eftersom Dyrene er nyttige eller skadelige for dem, i

Forbindelse med den skarpe lagttagelsesevne, som er en Følge af deres idelige Færden i Skoven og paa Prærien, lader dem erkende alle Dyrenes forskellige Vaner og Skikke, og deres naive Naturopfattelse lader dem lægge noget menneskeligt ind i Dyrenes Færd. Saaledes bliver det hele ganske af sig selv til et Eventyr. Der er en stor Forskel mellem disse indianske Eventyr og dem, som er digtede af civiliserede Forfattere. De er mere umiddelbare, mindre søgte, mere naturlige, mindre kunstlede. Rigtignok kan vore Digteres Eventyr være langt mere spændende og underholdende. Til Gengæld er de her omtalte mere egnede til at vække Interesse for Naturen og skærpe Naturiagttagelsen, ligesom de ogsaa vækker Sympati for de »vilde« Rødhuder, som i hele Naturen ser og ærer »den store Hemmelighed«, d. e. Guds Virken.

F. Esser.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag d. 12. December afholdt de fem Vincentskonferenser deres 4de Generalmøde i Aaret 1915. Den højærværdigste Biskop, der omfatter Vincentsforeningen og dens Virksomhed med stor Kærlighed og Interesse, havde paa Grund af Upasselighed maattet sende Afbud, hvorfor Hr. Fabrikant H. Hoffmann præsiderede i Biskoppens Sted. Paa Mødet, der var besøgt af 26 Medlemmer, blev der af Lokalraadssekretæren afgivet en Beretning over Foreningens Virksomhed i 1915, af hvilken det fremgik, at der i det forløbne Aar var blevet uddelt godt og vel 2000 Kr., dels i Naturalier, dels i kontante Penge, til de af Vincentsforeningen understøttede trængende. Foreningen tæller i Øjeblikket 62 aktive og 47 passive (kun bidragydende) Medlemmer, fordelt paa de fem Konferenser. Dette er alt for lidt. Maatte i det nye Aar mange af vore katolske Mænd, navnlig af de unge, slutte sig til Vincentsbrødrenes Rækker for at tage aktiv Del i dette Næstekærlighedsarbejde indenfor vor Menighed.

A. v. Sa.

— Torsdag d. 16. ds. havde *Fidelitasforeningen*, som jo nu holder sine Møder i den ny Skolebygning paa Østerbrogade, en af sine store Dage. Der var nemlig Udstilling af Aarets Arbejder, større og mindre Klædningsstykker og andre nyttige Haandarbejder eller Brugsgenstande, som Foreningens Medlemmer har forfærdiget paa de ugentlige Mødeaftener, og som hvert Aar skænkes til Børnenes Juletræ. Men hvad der i Aar gav Dagen dens særlige Præg, var, at ikke blot som sædvanlig Foreningens Præses og Husets samtlige Søstre, men endogsaa Hs. Højærvær-

dighed *Biskoppen*, ledsaget af Hr Pastor Maurer fra Køge, aflagde Foreningen et Besøg og besaa de udstillede Arbejder. Det var en glædelig Overraskelse og en stor Opmuntring for Foreningen at se, at Biskoppen selv endnu altid bevarer sin Interesse for den og trods sin høje Alder og Aarstiden og den sene Aftentime ikke havde taget i Betænkning at indfinde sig i dens Midte. Biskoppen beundrede den store Flid og Færdighed, som de mange udstillede Arbejder (c. 70 Stykker) vidnede om, og mente, at de sikkert vilde gøre stor Lykke som Julegave til Skolebørnene, og henvendte derpaa et Par opmuntrende Ord til de unge Piger om at holde trofast ud i deres Arbejde og Interesse for Foreningen og dens smukke Formaal, som er at bevare og knytte fastere det Baand, som allerede forbinder de unge Piger, der har gaaet sammen i St. Ansgars Skole (hvorfra Foreningens Medlemmer hovedsagelig rekruteres), og endelig ogsaa at bevare det Baand, som knytter dem alle til Kirken.

Norge. Onsdag den 15. Dec. afgik ved Døden Søster Maria Serapia, født Maria Streibel, Provincial-Forstanderinde for St. Elisabethssøstrene. Søster Serapia var født i Riemersheide, Tyskland, den 20. Aug. 1846 og indtraadte i St. Elisabeths Kongregation den 16. Juni 1864. Som ganske ung Søster gjorde hun Tjeneste som Sygeplejerske i Krigen 1870. I 1880 var hun blandt de første graa Søstre, som kom til Norge, hvor hun i 9 Aar arbejdede som Sygeplejerske ved St. Elisabeths Hospital i Hammerfest. Derefter var hun i 8 Aar Forstanderinde for St. Elisabethssøstrene i Trondhjem, og de sidste 18 Aar Provincial-Forstanderinde for de graa Søstre i Norge og Danmark, med Bopæl i Kristiania. St. Elisabeths Kongregation mister i hende en from og nidkær Søster, de fattige i St. Halvards Menighed en varmhjertet Velgørerinde, og det velkendte Gamlehjem i Urtegade 31 en dygtig og elskværdig Bestyrerinde, som holdt de graa Søstres Valgsprog højt: »Alt til Guds Ære og Menneskehedens Vel.« Søster Serapia var i mange Aar lidende, men unddrog sig aldrig nogen af sine Pligter, saalænge hun nogenluude var i Stand til at opfylde dem. Hendes sidste Sygdom var meget smertefuld, men styrket med den daglige hellige Kommunion led hun med Taalmodighed og Hengivenhed i Guds Vilje. (Efter *St. Olaf.*)

Rom. D. 6te December om Morgenen holdtes i Vatikankirken det hemmelige Konsistorium med det sædvanlige Ceremoniel. Foruden Udnævnelsen af de allerede før her i Bladet (Nr. 47) omtalte Kardinaler har Paven udnævnt Kardinal Cagiano til Kirkens Kansler; Kardinalen har taget Presbyterialtitelen St. Lorenzo. Kardinalerne van Rossum, C. Ss. R., Vanutelli og Gasquet tog Titelne af hen-

holdsvis Sta. Croce di Gerasusalemme, Ostia og Palestrina, og Sta. Maria de Portici, medens Kardinalerne Vico og Granito di Belmonte opterede for Bispesæderne Porto og Sta. Rufina og Albano. Den Hellige Fader holdt derefter en Tale, som gengives i sin Helhed andensteds i Bladet.

Osservatore Romano besvarer med nedenstaaende officielle Note en Meddelelse fra *Agence Stefani* om, at Paven skulde være fejlagtigt underrettet angaaende Centralmagternes Udsendinges Afrejse fra Pavehoffet: »Denne Meddelelse har nogle Forklaringer behov. Vi erkender, at den italienske Regering har vist en god Vilje til at fjerne de Vanskeligheder, som Krigstilstanden medfører med Hensyn til Centralmagternes Repræsentanter ved den Hellige Stol, og for at bevare de Rettigheder for dem, som ifølge den internationale Ret tilkommer de diplomatiske Agenter. Naar vi imidlertid ser bort fra andre, mere uvæsentlige Betragtninger, saa tror vi at vide, at den italienske Regering ikke vilde have tilstedt dem gensidig Korrespondance med deres respektive Regeringer, end ikke i Ciffersprog, med den en saadan Korrespondance ejendommelige Frihed og Uafhængighed; thi den vilde underkaste den en eller anden Kontrol, om det saa blot var den Hellige Stols. Dette forekommer os den nøjagtigste Fremstilling af Kendsgerningerne, og naar vi skal være ærlige, uden dog paa nogen Maade i øvrigt at ville krænke vedkommendes Personers Hæderlighed, saa maa vi indrømme, at Krigstilstanden afgav vægtige Grunde for ikke at tilstaa Østrig-Ungarns og Tysklands Diplomater nævnte Rettighed. Ingen kan dog nægte, at denne Rettighed er af væsentlig Betydning for enhver diplomatisk Sendelse, der overhovedet slet ikke kan tænkes uden den. Paa den anden Side anser vi det for umuligt, at den Hellige Stol skulde have kunnet paatage sig det tunge Ansvar af ovennævnte Kontrol. Det forekommer os derfor meget sandt, at de omtalte Diplomater ikke er blevet udvist af den italienske Regering; men de saa sig af Forholdene tvungne til at forlade Rom *sui muneris ac dignitatis causa*, som Hans Hellighed udtrykkeligt sagde.

En Julegave.

Mon der ikke baade her og der findes Katholikker, som ønsker at give Bidrag til vor hjemlige Kirke i denne vanskelige Tid men som synes, at det lidet, som kan afses, er for ringe at sende rette vedkommende? Og mon ikke en og anden netop kunde ønske nu i Julen at give en Gave? Vi er i denne Tid særlig omhyggelige for, at ingen skal lide Nød med Hensyn til Mad og Drikke; er det da ikke saare rimeligt, om vi ogsaa tænkte paa vor h. Kirke her hjemme, som nu er saa vanskelig stedt? De har maaske kun en Krone eller to tilovers; læg dem som *Julegave* i *Absalonsbøsserne*; disse tømmes i Begyndelsen af det nye Aar og Pengene tilstilles Vikariatet.

Den polske Hjælpekomité's Tak.

Den 14. December blev Kollekten for det nødlidende polske Folk afsendt herfra til Hjælpekomiteen i Vevey i Schweiz; og allerede den 21. ds. modtog vor højærværdigste Biskop Kvittering og Takkeskrivelse dernede fra.

Skrivelsen lyder i Oversættelse saaledes:

Vevey d. 17. Dec. 1915.

Højærværdigste Herre!

Deres Biskoppelige Højærværdigheds ærede Skrivelse af 14. December har vi modtaget i Dag, den 17. December. Vi fandt deri en Fortegnelse over de 30*) Menigheder, som har ydet deres Bidrag, og en Check lydende paa

4041,75 Francs (fire Tusind een og fyre Francs, 75 Cent.).

Idet vi modtager denne højhjertede Gave til Lindring af den store Nød, som allerede i lang Tid har hersket og endnu hersker blandt vort Folk, tillader vi os at bringe Deres Biskoppelige Højærværdighed vor dybtfølte Tak baade for de Bønner, som er bleven opsendt til den Almægtiges Trone, og for den velvilligst foranstaltede Kollekt til Fordel for Krigens Ofre i Polen.

Vi tillader os desuden at fremkomme med en Bøn om, at Deres Biskoppelige Højærværdighed maatte have den Godhed at lade vor Tak gaa videre til de 30 (31) Menigheder og deres Præster og overhovedet til alle, som paa en saa højhjertet Maade har bidraget til denne Gave.

Idet vi endnu en Gang forbindligst takker for den godhedsfulde og velvillige Understøttelse til vort Land, forbliver vi i dybeste Ærbødighed

Deres Biskoppelige Højærværdigheds hengivne Tjenere

Antoni Osuchowski,

Henryk Sienkiewicz,

Præsident for Executivkommissionen.

Præsident for Generalkomiteen.

*) 31 med Reykjavik, som senere har indsendt 75 Kroner - et for det fjerne, fattige Island overraskende stort og smukt Bidrag.

Tak.

Undertegnede ser sig kun ad denne Vej i Stand til at udtale sin hjerteligste Tak til Slægt og Venner, der under min lange Sygdom har vist mig rørende Deltagelse ved Breve og paa anden Maade. — Samtidig sender jeg min Slægt og mine Venner de hjerteligste Ønsker om en glædelig Jul og et af Gud rigt velsignet nyt Aar. Randers, d. 20/12 1915. *M. Osterhammel.*

„Budbringeren“,

Organ for Jesu-Hjerte-Andagten, er udkommen. I Selvforlag. Faas hos Portneren ved Jesu Hjertes Kirken i Stenosgade og hos Udgiveren, Pastor J. Schmid, Aarhus. Kvartalskrift. Pris 25 Øre pr. Hefte.

K.U.F.s Julefest. Søndag d. 2. Januar 1916 om Aftenen Kl. 7—10 afholder K.U.F. (Katholsk Ungdomsforbund) sin Julefest i St. Josefs Kirkes Præstegaard. Samme Søndag holder Foreningen *Fælleskommunion* i St. Josefskirken Kl. 9. *Festens Program:* 1. Julealen, P. Hillebrand. (Julen, en Fest for Ungdommen.) 2. *St. Dorothea*, Dramatisk Legende fra det 2. Aarhundrede. (Spilles af *Birgittaforeningens* Medlemmer.) 3. Jesu Kristi Ungdomsliv. (Film). 4. Chokolade, Godter, Juletræt, Julesange, Tombola. NB. Adgang kun for Medlemmer og gratis.

St. Birgittaforeningen holder sin Julefest Onsdag d. 29. December om Aftenen fra Kl. 8—10 i St. Josefskirkes Præstegaard. Søndag d. 26. Dec. (2. Juledag) gaar Foreningens Medlemmer til *Fælleskommunion* i St. Josefskirken Kl. 7¹/₂.

Kirkelig Kalender.

26. Dec. S. Stefan, Martyr.	2. Jan. S. Jesu Navnefest.
27. — M. Johannes, Apostel.	3. — M. Oktav af Johs. Ev.
28. — Ti. Uskyldige Børn.	4. — Ti. Oktav af Usk. B.
29. — O. Thomas af Canter-	5. — O. Vigilie.
bury, Biskop og Martyr.	
30. — To. Julesøndags Messe.	6. — To. Epifani (H. 3 K.).
31. — F. Silvester I, Pave.	7. — F. Oktavdag. (Knud Her-
	tug, Martyr.)
1. Jan. L. Nytaarsdag.	8. — L. Oktavdag.

Julefest. Onsdag d. 29. Decbr. 1915 Kl. 7 afholder Foreningen »Dannebrog« Julefest under Ledelse af Hr. Pastor Bannwart i St. Knuds Skoles Sal. Program: 1) Dans om Juletræet for Børnene. 2) Kaffe eller The med Kager. 3) Oplæsning af Hr. Direktør Høhling. 4) Sodavand og Konfekt. 5) Julelege for Børnene. Under Mødet spiller et Strygeorkester. Billetter à 50 Øre faas hos Portneren i Stenosgade, Hr. D. Høhling, Thorvaldsensvej 18 St. og Hr. Behrens, Ved Stranden 16.

Menigheds-Julefest. Juletræ, Børnekomedie, Sang, Fællesleg m. m. i St. Andreas Sogn afholdes Søndag den 2. Januar 1916 Kl. 5½ Aften i St. Andreas Kollegiets Festsal. Adgangskortene (for voksne) koster 50 Øre Stykket.

Læg en Julegave i »Absalonsbøsserne«, som tømmes i næste Maaned.

Den Herre, som ved Kongregationsmødet d. 16de har taget en fejl Hat, anmodes om at bytte denne. Godthaabsvej 6, 4. Sal, th.

Nytaarsaften (Fredag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Præd.) og **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7½. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt.

I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag Kollekt** af Peterspenge til den Hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** ifølge pavelig Anordning Kollekt til de **afrikanske Missioner.**

Aarhus. **Familie-Aften** Søndag den 2. Januar. *Hellig-Trekonger Spil*, opføres af Skolens Elever.

Unio. Søndag den 2. Januar 1916 Kl. 6 Julefest i Frederiksberg Allé 11. Servering af Chokolade for Børnene. Dans om Juletræet og Plyndring af dette. Forskellige Lege og Underholdning.

Lodtrækning om Gevinster for Børnene (gratis).

» » » voksne (10 Øre pr. Nummer).

Festen slutter for Børnene Kl. 10. Derefter Dans for voksne. Adgang **gratis** for Børnene, 50 Øre for Medlemmer, 1 Kr. for besøgende, indførte ved et Medlem. Billetter faas hos Formanden

Fabrikant Herm. Hoffmann.

Købmagergade 48.

Vesterbrogade 18.

Telef. Central 1389.

Telef. Vester 2583 x.

Announce-Ekspeditionen

for Ugebladets Annonce-Omslag er fra 1. Jan. 1916 overdraget til Hr. **A. Silcowitz**, Frederiksberggade 27, København, B. Tlf. 12327.

Udenlandske Abonnenter

bedes omgaaende indsende Abonnements- og Portobeløb for 1916, ialt **Kr. 7.50**, pr. Postanvisning til Ekspeditionen, Bredgade 69^o G.